LIBRARY

Det Arnamagnæanske Haandskrift 81a Fol.

(Skálholtsbók yngsta)

indeholdende

Sverris saga, Bǫglunga sǫgur, Hákonar saga Hákonarsonar

Udgivet af

Den Norske Historiske Kildeskriftkommission

ved

A. Kjær

Første Hefte

Kristiania
Det Mallingske Bogtrykkeri
1910

Det Norske Historiske Kildeskriftfonds Skrifter.

1. **Norske Samlinger.** Efter offentlig Foranstaltning udgivne af C. A. Lange. Bind II. Chr.a. Feilberg & Landmarks Forlag. 1858—1860. 8vo.
   „Norske Samlinger, udgivne af et historisk Samfund i Christiania. Første Bind" — udkom paa samme Forlag i Aarene 1849—1852. (Nu gaaet over til N. W. Damm & Søns Forlag, der indtil videre sælger Bd. I—II tils. til nedsat Pris Kr. 5.00).
2. **Norske Magasin.** Skrifter og optegnelser angaaende Norge og forfattede efter reformationen. Samlede og udgivne af N. Nicolaysen, Bind I—III. Chr.a. Johan Dahls Forlagsboghandel (H. Aschehoug & Co.). 1858—1870. 8vo. (Kr. 15.00).
3. **Liber Capituli Bergensis.** Absalon Pederssøns Dagbog over Begivenheder, især i Bergen, 1552—1572 Udgiven efter offentlig Foranstaltning med Anmærkninger og Tillæg af N. Nicolaysen. (Særskilt Aftryk af Norske Magasin. Første Bind). Chr.a. Johan Dahls Forlagsboghandel (H. Aschehoug & Co,). 1860. 8vo. (Kr. 2.00).
4. **Flateyjarbók.** En Samling af norske Konge-Sagaer med indskudte mindre Fortællinger om Begivenheder i og udenfor Norge samt Annaler. Udgiven efter offentlig Foranstaltning [af Guðbrandr Vigfusson og C. R. Unger]. Bind I—III. Chr.a. P. T. Mallings Forlagsboghandel. 1859—1868. 8vo. (Kr. 12 00).
5. **Norske Rigs-Registranter**, tildels i Uddrag. Udgivne efter offentlig Foranstaltning. Bind I—XII. 1523—1600. Chr.a. 1861—91. 8vo. (Kr. 72.00).
6. **Pavelige Nuntiers Regnskabs- og Dagbøger**, førte under Tiende-Opkrævningen i Norden 1282—1334. Med Anhang af Diplomer Udgivne efter offentlig Foranstaltning ved P. A. Munch Chr.a. 1864. 8vo. (Kr. 1.60).
7. **Meddelelser fra det norske Rigsarkiv**, indeholdende Bidrag til Norges Historie af utrykte Kilder. Bind I. Chr.a. Feilberg & Landmarks Forlag. 1865—1870. 8vo. (Gaaet over til N. W. Damm & Søns Forlag og sælges indtil videre til nedsat Pris Kr. 1.00).
8. **Bidrag til Norges og Sveriges Historie 1812—1816.** Udgivne af Yngvar Nielsen. Chr.a. P. F. Steensballe. 1869. 8vo. (Kr. 3.20).
9. **Codex Frisianus.** En Samling af Norske Konge-Sagaer. Udgivne efter offentlig Foranstaltning [af C. R. Unger og A. C. Drolsum]. Chr.a. P. T. Mallings Forlagsboghandel. 1871. 8vo. (Kr. 5.00).
10. **Biskop Eysteins Jordebog** (Den røde Bog). Fortegnelse over det geistlige Gods i Oslo Bispedømme omkring Aar 1400. Efter offentlig Foranstaltning udgivet ved H. J. Huitfeldt. Chr.a. 1873—1880. 8vo. (Kr. 7 00).
11. **Jomsvikinga-Saga** i latinsk Oversættelse af Arngrim Jonsson. Udgiven af A. Gjessing. Kristianssand 1877. 8vo. (Kr. 0 60).
12. **Sigurd Ranessøns Proces**, udgivet efter Haandskrifterne af Dr. Gustav Storm. Kr.a. 1877. 8vo. (Kr. 0.80).
13. **Bergens Borgerbog 1550--1751.** Udgiven efter offentlig Foranstaltning af N. Nicolaysen. Kr.a. 1878 8vo. (Kr. 2.00).
14. **Monumenta historica Norvegiæ.** Latinske Kildeskrifter til Norges Historie i Middelalderen. Udgivne efter offentlig Foranstaltning ved Dr. Gustav Storm. Kr.a 1880. 8vo. (Kr. 4.00).
15. **Biskop Jens Nilssøns Visitatsbøger og Reiseoptegnelser 1574—1597.** Udgivne efter offentlig Foranstaltning ved Dr. Yngvar Nielsen. Kr.a 1880—85. 8vo. (Kr. 8.20).
16. **Matrikler over nordiske Studerende ved fremmede Universiteter.** Efter offentlig Foranstaltning samlede og udgivne af Dr. Ludvig Daae. H. 1. Chr.a 1885. 8vo. (Kr. 1.40).
17. **Norske Regnskaber og Jordebøger fra det 16de Aarhundrede (1514—1570).** Udgivne ved H. J. Huitfeldt-Kaas. Bind I—IV. Chr.a 1885—1906. 8vo. (Kr. 40.00).
18. **En Tale mod Biskopperne.** Et politisk Stridsskrift fra Kong Sverres Tid, udgivet efter offentlig Foranstaltning ved Dr. Gustav Storm. Chr.a 1885. 8vo. (Kr. 0.80).
19. **Borgarthings ældste Kristenret** i fotolithografisk Gjengivelse efter Tønsbergs Lovbog fra c. 1320. Chr.a 1886. 4to. (Kr. 4.00).
20. **Forarbeiderne til Kong Christian den femtes norske Lov.** Udgivne af N. Prebensen og Hj. Smith. Chr.a 1887. 8vo. (Kr. 7.00).
21. **Islandske Annaler indtil 1578.** Udgivne ved Dr. Gustav Storm. Chr.a 1888. 8vo. (Kr. 7.00).
22. **Norges Indskrifter med de ældre Runer.** Udgivne af Prof. Dr. Sophus Bugge. Bind 1. Chr.a. 1891—1903. 4to. (Kr. 23.60).
    — Bind 2, Hefte 1. Chr.a. 1904. 4to. (Kr. 6.80).
    — Indledning: Runeskriftens Oprindelse. H. 1. Kr.a. 1905. 4to. (Kr. 6 40).

(Fortsættes paa Omslagets 3die Side).

[SVERRIS SAGA]

1a[1] Her byriar vpp sôgu ok segir fra þeim tidenndum, er nu hafa werith j þeirra manna minnum wm hrid, er fyrir þersi sôghu hafa saght. En þat er ath segia fra Suerri konge, syne Sigurdar kongs Haralldzsonar. Ok er þat wpphæf bokarennar, er ʀitud er eptir þeirri bok, er fyrst ʀitadi Karll abote Jonsson. En yfir sat Suerir kongr sialfur ok ʀed fyrir, huat ʀita skylldi, ok er sw frasôgn ecki langt fram komin. Er þar sagt fra nockurum oʀustum hans, ok suo sem a lidr bokina, vexx styrkur hans, ok segir sꜳ styrkur fyrir hina meiri hluti. Kôlludu þæir þann hluta bokarinnar Grylo. En sidare hluti bokarinnar er ʀitadr eptir þeim mônnum, er minne hôfdu til, suo ath þeir sialfir hôfdu sed ok heyrt þersi, en sumir af þeim hôfdu verith i orrustonum. Sum tidinde woru suo i minne lôgd, ath menn ʀitudu þegar eptir, sem nyvordin væri, ok hafa þau ecki breyzt sidan. Enn wera kann, ef menn þeir sia bokina, er allkunnigt er til, ath þeim þicke skyndiliga yfir farit j sumum stodum ok margt þat eptir liggia, er frasagnar mundi wert þickia; megho þeir þat enn ʀita lata, ef þeir vilia. Enn þott sumir hlutir se þeir, er hier se annann vegh sagdir, enn mest likenndi mundi ꜳ þickia i oʀustum fyrir fiolmennis sôkum, þa wita þo aller sannenndi til, ath þetta eru sanninnde ok ecki aukit. Ok þickir oss þui likara, ath þær sôgur mune sannar vera, er a bokum eru sagdar fʀa agætum mônnum, er werith hafa j fordum.

1 (1).

Hroe byskup war j þann tima j Fæʀey, er brodir war sagdr Wnas kambara. Wnas feck konu norænar, er Gunn-

---

13. þersi: *Cod. AM. 327 4to tilføier* tiðinde (*saa og Eirsp.*). 17. stodum: *maaske* stôdum.

1 — Cod. AM. 81a Fol.

hilldur het. Þat war ofarliga a dôghum þeirra brædra, sona Haralldz gilla, Inga, Sigurdar ok Eysteins. Gunhilldur gath son, er nefndr war Suerrir. Hann war kalladr son Wnas. Fyrir þeim sueine birtuzt storir draumar, sem optth kann verda fyrir stortidindum. Gunnhilldur modir hans sagdi einn draum, ath henne hefdi syndz fyrir burde hans. Henni þotte, sem hun væri stodd j agætligu lopthwse, ok þottizt hon lettari verda at barni, þui hon geck med. En þionustukona hennar sat fyrir kniam hennar at taka wit barnenu. Ok er henne þotte, sem barnith wæri fætt, þa slo otta miclum a konu þæ, er yfir henne sat, kallade akafliga ok mællti:
1a[2] Gwnnhilldur min! Gunnhilldur | min! þw fædd . . . . gann burd ok ogurligann. Þriæ tima kallar hon med sǫmu ord . . . . med skialfanda rôddu. Ok er hon heyrdi . . . . tt hit sama, þottizt hon þa foruitnazt . . . . þat wæri, er hon hafdi fætt. En henne synndizt, sem þat mundi steinn einn vel micill ok sniohuitur ath lite, en hann gloade suo miog, ath alla vegha gneistadi af honum sem af jarnni þui, sem akafliga er blasit j afle. En hon mælti suo wit þionustukonuna: Gætum . . . . vandliga þersa burdar, ok latum ongvann mann verda varann wit, þuiat flestum mônnum mun vndarligt . . . . er sia. Sidan þotte henne, sem þær tæki steininn ok legdi j sto . . . rnn micinn ok hwlde medur æinu fôg . . klædi e . . . . er þær hôfdu hirdann steinnin, flugo þo g . . . star alla vegha j gegnum

---

2. *Hdskr. har* sidurar *for* sigurdar. — Gunhilldur: *Prik over* n *er maaske forsvunden.* 5. *Hdskr. har* stortidinundum. 12. *Her og fl. St. i det flg. er Skriften saa slidt, at den er ulæselig. Cod. AM. 327 4to har:* þu hefir fæddan undarligan burð oc ogorligan synum. *Eirsp. har:* þu hefir fæddan undarligan burd oc ogurligan. 14. *Cod. AM. 327 4to:* með hinum somum orðum. En er hon hæyrði konona calla sva opt hit sama með skialfande roddu þa foruitnaz hon hvat burð þat væri er hon hafði fætt. *Eirsp.:* með inum saumum orðum. En er hon heyrði konuna kalla sua optt it sama með skialfandi rauddu þa þottiz hon forvitnaz til huað burð þat være er hon hafði fætt. 17. mundi: *327 4to og Eirsp. har* væri. 21. *327 4to:* gætom vit vandliga, *Eirsp.:* gætum vit vandliga. 23. *327 4to:* undarlict þickia er sia. *Eirsp.:* vndarligt þikkia ef sia. 24. j sto. *er utydeligt. 327 4to har her:* oc legði i ein stol oc hulþu með klæði fogro. En þa er þær hofðo varðveitt þesom steini sem þær villdo þa flugo þo gneistarnir. *Eirsp.:* oc legði i stol einn mikinn oc hulðu með faugru klæði en þa er þær haufðu um buit steininn þa flugu þo gneistarnir.

klædin ok wm allt lopth . . . . giorduzt þær hræddar af þerssi ogn, er þar stod af, ok sidan waknadi hon af þeim draum.

2 (1, 2).

Wnas ok Gunhilldur attu son, er Hyde het . . . ottur er atte Suina-Steffan. Þeirra son war Petr steypir . . attu þau Wnas fleire bôrnn. Su . . . . er hann for or Noreghi ok westur til Fær . . . . at fostre me . Hroa byskupi. Setti byskup h . . . til bækur ok gaf honum vigslor, ok war hann til prestz wigdr. En er hann war roskinn madr, samdi hann . . . . litt kennimannzskap ok war helldr weirinn. Hann ward wsattur wit Bryniolf, son Kælfs senndimannz, er þa hafdi kongs syslo j eyiunum. Hafdi Suerrir lostid mann, en þeir Bryniolfur weittu honum atfôr, ok war suo nær farit medur þeim, at hann hliop jnn j stofu nôckura vnndan þeim ok fal sigh. Kona nôckur fal hann j ofnninum en sette hellu fyrir ofnsmunnan ok giordi elld furir vtan. Þeir leitudu hans wm stofuna ok funndo hann æigi. Margt þottuzt menn sidan, er wisso, at huerium manne hann ward, hafa ath merkium, at hann þotte micillar natturu vera. Hann dreymdi drauma stora, ok toku sumir menn þat wpp fyrir hegoma ok hôfdu ath spotte. Hann sagdi þann æinn draum, ath hann þottizt wera j Noreghi ok verda ath fwgle suo miclum, ath nef hans tok austur til landzenda, en velifiadrir nordur j Finnabw, en med wængiunum hwlde allann Noregh. Han bar þann draum
1b[1] fyrir uitran mann, er Æinar het, en spurdi hann, huat | þyda

1. *327 4to:* lopthusit innan. Þær gerðuz miok ræddar. *Eirsp.:* lopthusit innan oc hræddnz þær. 4. *Mulig* Hijde. — *327 4to:* oc dottor er atti Svina Stefan; *Eirsp.:* oc dottur er het er atti Suina Stephan. *I vort Hdskr. har sikkert kun staaet:* ok dottur er atte *osv.* 5. *Hdskr. har* sueina *med underprikket* e. — *I* Petr *er* tr *ulæseligt. — Det ulæselige foran* attu *er formodentlig:* en. 6. *327 4to:* S. var .v. vetra er hann for. 7. or *er tilføiet over Linien. — 327 4to:* til Færeyia oc var hann þar með Hroa byscupi at fostri oc uppfæzlo. Sætti byscup hann til bocar. *Eirsp.:* til Færeyia oc var hann þa með Hroa byskupi at fostri oc setti byskup hann til bôkr. — at *utydeligt.* 10. *327 4to:* samðe hann sik litt við kennimaNzskap. *Eirsp.:* samði hann sig litt við kennimanzskap. 11. *I* Bryniolf *er* niol *ulæseligt.* 13. *I* weittu *kan den sidste* t *ikke sees.* 17. *Staar maaske snarest* fnrir. 25. *327 4to:* hulþi hann, *Eirsp. ligesaa* hann.

munde. En honum kuezt likligt þickia, at sa draumur mundi fyrirboda ʀiki nǒckut, ok mællti: Vera kann, ath þw verdiʀ erkibyskup. Suerrir suarar: Þat þicki mer allolikligt, at eg verde erkibyskup, er eg er allilla fallinn til ath vera prestur. Suerrir hafdi fiora vetur ok tuttugo, ædr hann yrde hins sanna wiss wm faderni sitt. Æinn vetur war hann sidan j Fæʀeyium, ædr hann [for] til Noreghs.

3 (3—5).

Magnus kongr ok Erlingur jarll skacki fadir hans hǒfdu j þenna tima styrk mikinn af ʀikismǒnnum j Noreghi ok allre alþydu. War kongr vinnsæll ok astsæll, en jarll war ʀikur ok vitur ok hardʀadr ok sigursæll, ok woru þat landʀad, er hann war. Aufundarmenn atte hann marga, bædi ʀika ok oʀika, ok war þat mest j Þrændalǒghum. En Eystein erkibyskup ʀed nordr þar ǒllu ok war hinn mesti astuin Magnws kongs ok hellt ǒllum styrk wndir hann nordr j landit. Magnus kongr hafdi med ser alla hina stærstu menn j landinu, suma j hird, sumir satu j weizlum hans, ok þar med war samþycki allʀar alþydu ath hefia hann ok hallda til ʀikis, ok naut at þui mest hina fyrre forelldra sinna, ath allt landzfoolkith elskadi ok villde þiona afkuæmi Sigurdar kongs Jorsalafara helldr en Haralldz gilla. Þat ward til nylunndo, at Gunnhilldr modir Sueress giordi fǒʀ sina or lande svdr til Romaborgar, en er hon war fyrir þeim kennimanni, er henne veitte skriftir, þæ sagdi hon, ath annath war faderni ath syne hennar, en hon hafdi sagt, ok war kongr fadir hans, ok war hann sialfur þui leyndr. En eptir þetta mæl war þat borit wpp fyrir pafann. War henne þat bodit i skript, at hon skylldi segia syne sinum ʀett faderni sitt, þegar hon fynnde hann. Hun giordi suo, for, þegar er hon kom hæim, wth til Fæʀeyia ok segir Suerri, ath hann war son Sigurdar kongs Jorsalafara. Honum feck þersi saga micillar æhyggiu, at honum ʀeikadi miok hwgrinn. Þotte erfuitt mundo vera ath deila kappe j

7. for *udeglemt i Hdskr.* 11. *327 4to har* þar *for* þat. 31. Jorsalafara *er indkommet feilagtig her fra L. 21 ovfr. Tilnavn mangler i 327 4to og Eirsp.*

mote þeim Magnusi konge ok Erlinge jarlle, en þotte þo litilmanligt ath hafazt ecki ath, helldr en bondason einnhuerr, ef hann væʀe kongsson. En er hann minnizt a, huerso þeir draumar hafa þyddir verit af vitʀum mônnum, er hann hafdi dreymt, þa herdti hann nôckut hwginn til hefndar epttir frændr sina. Suo hefiʀ Suerrir sagt draum 1b[2] þenna, at hann þottizt kominn vera til Nor|eghs vestan vm haf ok til nôckurar tignar, þess hellzt, at hann væri kiorinn til erkibyskups. Honum þotte vera ofridr micill j landenu fyrir konga deilld, ok þotte honum, sem hinn heilage Olafur kongr ætti deiluna moti Magnusi konge ok Erlinge jarlle, ok þottizt hann ætla j hwg ser, huarra fund hann skylldi sækia, ok þottiz hann kiosa at fara a fund Olafs kongs, ok er hann kom þar, war honum uel fagnad ok med micille blidu. Ok er hann hafdi þar æigi lengi verith, werdr sa atburdr einnhuern morginn, ath honum þotti, sem þar wæri fair menn hia konginum, fimtan edr sextan. Ok þuo kongr sigh wit trapizzu j loptstofu æinne, ok er hann war þueginn, willde annar madr ganga ath ok þuo ser j þui sama watne, en kongr skaut wit honum henndinne ok bad hann hætta. Sidan nefndi hann Suerri Magnus ok bad hann þuo ser j þui sama vatne, ok þottizt hann suo giora, sem hann baud. Ok er hann þottizt þueginn vera, kom jnn madr j stofuna hlaupandi medur brædum tidinndum ok bad menn skiott til wopna taka, ok segia, ath ovinir kongs woru fyrir dyrum. Kongr suarar ok segir ecki muno til saka, ok bad menn taka hôgwopn sin ok ganga suo wth, en hann kuezt mundu hafa skiolld ok hlijfa þeim med, ok þeir giordu, sem kongr mællti. Þa tok hann suerd eitt ok selldi þersum wnga manne Suerʀi, ok sidan selldi hann honum merki sitt ok mællti: Tak nw merki mitt, herʀa, segir hann, ok vit þat, ath þw skallt jafnan mitt merki bera hedan jfra. Han þottizt wit taka merkinu ok þo hræddr. Nu tok kongr skiolldin, ok gengu wth skiott allir. Honum þotte, sem micit fordyri væri ok suo langt, þar sem þeir gengu wth, ath æigi war skemra en sextugt, ok þotte honum æigi megha beʀa

11. Magnusi: *skr.* M[9]. 16. þotti *tilføiet i Marginen af en senere Haand.* 25. *For* segia *har 327 4to* sagðe (*Eirsp.:* sagði). 36. beʀa *er skr.* b[s]ʀa.

allhatt merkit, medan þeir woru jnne j hwsinu. En þeir woru ath dyrunum komnir, þar sem þeir skylldu wth ganga, þa kuomu j mote þeim .vij. menn medr wopnum ok villdu hôggua merkismanninn, en kongr geck fram fyrir merkit medur skiolld sinn ok hlifde honum ok ôllum þeim, suo ath ecki hindradi, ok kuomu sidan wth æ ʀumlendith a fagran vôll, ok þottizt hann þa ʀeisa wpp merkit ok bera j fylkingh Magnus kongs ok Erlings jarllz, ok syndiz þegar sw fylking fyrir hrôckua, er þeir sottu at fram. Eptir þat waknadi hann ok jhwgadi draum sinn, ok þotte betur dreymt en æigi, ok þotte þo kynligt, ok segir vinum sinum, ok þo fæm, ok war nær þui ʀadinn, sem sidan gafzt ʀaun a. Ok er honum kuomu slikir hlutir j hwg, þa styrktizt hann wit þat.

4 (6, 7).

2a[1] Sueʀir byʀ nw ferd sina til Noʀeghs at sia, huat j will giorazt, ok er hann kom þar, hafdi sa madr latid gefa ser kongsnafnn, er Eysteinn het, ok woru þeir brædrasynir. En er Suerrir spyr þat, grof hann miog eptir þerssi mannz atferdi, ok fannzt honum þat a, sem wnglig mundo wera [rad] hans, ok syndiz honum æigi ser fallit þar til ath ʀada. Þæ giordi hann fôʀ sina nordur j land, medur þui ath Hroi byskup fostri hans hafdi honum þat ʀædit ath sækia eʀkibyskups fund ok tia fyrir honum sinn wanda. En er hann war a leid kominn, giordizt hann frettinn wit þa menn, er nordan kuomu, ath hann dualdiz wm hrid j Seliu, þuiat þar woru hans kunnigir menn fyrir, ok þar hitte hann einn prest, þann er honum sagdi jnneliga slikt, er hann willde, ok þadan af ser Suerrir, huerso micill motstaudumadr erkibyskup hafdi verith hans brædrum. Þotte honum ser litil won þadan wppʀeistar, er adrir hans brædr fengu steyping. Vendir apttur sidan ok giorir ferd sina or lande ok feʀ medur byrdingsmônnum til Tunsbergs ok þadan til Konga-

1. *For* En *har 327 4to rigtig* ær (*Eirsp.*: er). 18—19. *327 4to:* unglig myndo vera morg rað hans oc tiltæki; *Eirsp.:* unglig væri maurg hans rað. 25. *I* kunnigir *er* g *rettet for* i. 25. hann *er tilskrevet over Linien.* 26. prest *meget utydeligt.* 28. *Hdskr. har* brædum.

hellu. Opth war hann a ʀædum wit sialfan jarll Eʀling ok feck suo leyndzt fyrir honum, ath æigi wisse hann, hwat honum bio j skapi. Hann war optligha medur hirdmônnum Magnus kongs ok suo gladr wit þa, ath þeim þotti huers dags gaman ath honum ok hans ʀædum. En þa grof hann suo wndir þeim, ath hann ward margs þess wiss af þeim, er þeir willdu giarnna æigi hafa j lios latid, sidan þeir wissu, wit huern er þeir hôfdu ʀætt. Hann jhwgadi miogh, ef alþydan væri nôckut vmskiptelig j sinum ordum, þuiat eingi grunar hans ord, ok æingi veit, huat er honum bio j skape, ok fannzt honum suo, sem ôll alþydan væri hôll vndir Magnus kong. Oʀ Kongahellu for hann til Liodhwsa ok feck wos micit ok erfide. Hann kom fram j Eystra-Gautland. Þrim nottum fyrir jol kom hann til Birgis jarlls brosu, er atti fôdrsystur hans, er Birgith het. Þar bar hann wpp sinn wanda fyrir þau, ok toku þau litinn af hans mali, ok bæru til þers tueiʀ hlutir, annar sæ, ath Eysteinn frændi hans hof þadan flock sinn; willdu þau þui æigi efla annan, medan hann lifde. Sæ annar, at þat war borit j eyʀu Birgis jarlls, ath Eʀlingr jarll hefdi giort til gabbs ath sennda hann þangat. En þar war hann wm jolin ok tiæde optt sinn wanda ok bad jarll leggia til hæilʀæd, hwat tiltækiligazt wæri. En þat for, sem optt kann at verda, ath þar woru wit menn ôfundarfullir þeir, sem hann hwgdu speara vera af ôdrum senndan ok eggiudo jarll ath $2a^{2}$ lata dr|epa hann. Enn jarll willde þat æigi, nema nôckurar brynar sakir væri til, ok villdi hann eptirleita medur list, hwat er wæri wm hans hag, ok let gefa honum win ath drecka, suo ath hann yrde druckinn, ok mætti nôckut þat ord finnazt j hans munni, ath honum mætti sakir a gefa, suo ath hann væri draps werdr. En medur þui at Suerrir war a huerri stundo hwgse wm sitt mæl, gaf hann litinn gaum ath mide edr wine, þott honum wæʀi þers æʀin gnogt. Helldr sæ hann þui helldr wit, ath hann fann, ath wndan woru dregin suorin fyrir honum wm þat, sem honum þotte warda. Hôfdu þeir ecki at sôk, sem hann willdo druckinn giora. Ath lidinne jolahelginne sneri hann ferd

4. þotti *tilføiet i Marginen.* 23. þat *skrevet over Linien.* 27. *Hdskr.* sasir *for* sakir.

sinne til Vermalandz, þuiat hann þottizt æigi þau suoʀ fæ af jarlle sins mals, sem hann willde. Æigi kom ok meiʀi wôxtur j hans foruneyti, en hann for wit annan mann. I þersi ferd feck hann mikit wos ok erfide, þuilikt sem segir j fornum sôgum, er sagt er, at kongabôrn yrdi fyrir stiupmodr alôghum, þuiat þat war sagt, at .vi. daga edr .vij. j samt at hann for willr wm storar eydimerkur ok þolde bædi hwngur ok kvlda. En er hann kom a Vermaland, spurdi hann nytidendi af þeim mônnum, er komnir woru af Noʀeghi, ath Eysteinn kongr hefdi barizt a Re wit Magnus kong ok fallit þar ok mestur hluti lids hans, en þat flyed widvegar, sem eptir war. Þetta þotte Suerri micit auka sina harma. Foʀ hann þa fyrst til systur sinnar, er Cecilia er nefnd, en hon bio weizlu j mot honum ok tok wit honum feginshendi, sem bezt matti hon. Sidan tôludo þau med ser, hwat hann skylldi ʀæds taka, þuiat honum war þa æigi wel aptturkuæmt til Noʀeghs, er frett war komin um hans hag ok faʀir, ok þotte þat þæ wænst, ath hann mundi sækia verda i ônnur lônd okunn wm stundar sakir ok bida þeirra tidennda, ef gud villde syna miskunn honum til handa sennda.

5 (8, 9).

Nu fregnar þetta siæ hinn fatæki flockur, er mist hafdi sinn hôfdingia, ath son Sigurdar kongs war kominn æ Vermaland. En huerr er þat spurdi, for a hans funnd, ok bædu hann binndazt fyrir flock þeirra ok giorazt hôfdinge yfir þeim. En lid þat war med micille neiso; sumir woru miog sarir, en adʀir miog klædlausir, en allir næliga wopnlausir, allir ok suo miclir æskumenn, honum þotte olikligir

2. *Efter* sem *er* mals *skrevet nok engang, men senere gjennemstreget.* 4. *I* mikit *er en* c *skrevet overflødig over* m. 6. *For* daga *oprindelig skrevet* dagaga; *de sidste 2 Bogstaver er halvt udraderede.* 7. *327 4*^{to}*:* þui at þat var .vi. daga .e. .vii. isamt er hann for; *Eirsp.:* þuiat þat var .vii. daga isamt at hann for. 18. um *tilføiet i Marginen af en senere Haand.* 21. *Slutningen af dette Kapitel lyder i 327 4*^{to}*:* sækia a okunn lond nockora rið oc biða þar þeirra tiðinda er guð villdi lata nockorn veg høgiaz um hans mal. *Eirsp. har:* a okunn lannd oc biða þar þeirra tiðenda er guð uilldi honum senda. *I vort Hdskr. har der mellem* syna *og* miskunn *været skrevet* medur sinne, *som er overstreget.* 23. hôfdingia: ia *skr. med Forkortelsestegn for* ra, va. 28. *Foran* honum *udeglemt* at(h).

2b[1] til nôckurʀa ʀadagiordar. Hann suarar a þersa | lund: Suo litz mer, sem huorigum oss mune ʀꜳd þetta fysiligt, suo snaudir menn sem þer erut, en egh felitill ok ydr okunnur. Megi þer ok suo mæla, ef ydr mislika min ʀꜳd, ath þer vitid æigi, huerium þer þioned. Em egh ok þar fæddr, er menn eru owanir miogh slikum storʀædum. Synizt mer, sem wier hafim fatt til felags saman ath leggia, nema feleyse ok wanda, ok em egh ofwss ath leggia ydur wandʀædi wit mina ahyggiu. Nw medur þui ath þer hafit til wor stundat, vil egh gefa ydr gott ʀꜳd. Birgir jarll magur minn ok þau Birgith eigu þriꜳ syne, ok eru þeir jafnnkomnir til ʀikis j Noʀeghi sem Magnus kongr Eʀlingsson. Farith þangat ok bidit hann gefa ydr einn af þeim, ydr til kongs. Litzz mer suo lid ydart, sem litil mune manngræin med ydr, ok segir egh mer afhent wit ydrum flocki ath taka, mest sakir þerss, er oss gegnir minnzt huorumtueggium ath missa, en meiʀi von ath æingin se fôngin j ydro lide til suo micilla land, sem þarf j moti Eʀlinge jarlle. Em egh til ôngra fæʀʀ, en fæddr j æinu wthskerr fiaʀʀe ôdrum mônnum. Sed og litt annara manna sidu, fyrʀ en nw er egh kom j þerse lônd. En miclu sijdur kann egh þo medur herskap at fara edr landʀadum ath skipa; er egh til einkis færr, okwnnigr madr ôllum. Weit ok æingi madr wm ætt mina, nema þat æina er egh segi fra æinn saman. Kann ok wera, þer mælit slikt wit migh sem hinn fyrʀa hôfdingia ydarn, ath þer wissud æigi, hwat manna hann wæri, ok verdr ydr þa jafnan yduar hôfdinge ath brigzli, hwar sem þer mætid ydrum owinum. Wita ok wonir allir sona Birgis jarllz, en min æingi. Nw skildu þeir at suo mælltu, ok kuomu þeir til Birgis jarllz medur þersi malaleitan. En hann harmadi skada þeirra ok suarar suo: Synir minir eru bôrn ath alldri ok kunna ecki ath giora ʀꜳd fyrir ser ne ôdrum ok ecki til slikz færir. Syniz mer ok litil wol j ydrum flocki til þeirra manna, er ʀꜳd giori fyrir sonum minum. Ma egh ôngum her hedan lyfta, þuiat Noʀeghsmenn þola ecki, ath gauzzkr herr ʀide ꜳ land þeirra.

1. *327 4to:* til mikillar raðagerþar. *Eirsp.:* til raðagerða. 15. *Hdskr.:* afh-hent. 18. land *Feil for* landrada *(saa 327 4to).* 20. *327 4to:* oðrum londom. *Mellem* Sed *og* og *er vel udeglemt* hefi egh. *327 4to:* hefi ec oc litt set.

Egh mun leggia ydr annath ʀad, ok gefzt, sem gud vill. Son Sigurdar kongs war med oss wm jolin, en nw mun hann vera a Vermalandi; takid hann til hôfdingia. Hann hefir alldur til ok er wænn til witz, ok bidit hann beitazt fyrir ydart mal. Þeir sôgduzt hitt hafa þann mann: ok 2b^{2} wisadi hann oss | af henndi. Jarll eggiar þess mæir ok mælti a þersa leid: Suo segir mer hwgur wm, ath ôngua wppʀeist finne þer yduars mals, ef æigi kemur þadan. Skulu þer ok hans fund sækia, ef þer wilit min ʀad hafa, ok berit honum þaw min ord, ath egh hæit honum minne winattu, ok hann skal her fridland hafa, næʀ sem hann þarf þers medur. Giorit honum þann kost annann at drepa hann, ef hann vill æigi vndirstanda ydarn wanda. Þeir hôfdu sett gisla ath gæta hans, æmedan þeir foru til jarllz, þuiat hann ætladi ferd sina til Jorsala; þottiz æigi þa menn wita j Noʀeghi, er hann ætti traust ath won. Suo hôfdu þeir fedgar Magnus kongr ok Eʀlingr jarll grimliga wit leikit þa halfu. Ok nw koma þeir apttur, er til Birgis jarllz foru, ok færdu Suerri bref Knutz kongs ok Birgis jarllz, er suo mæltu: Sw er bæn wor, ath þer hialpit wit þersum fatæka flocki, ok til þers ath þer virdith til wor' ord helldr enn adr, suo litinn sem wer tokum af ydru male, skulu wer nw, allt þat er wer meghum wit komazt, ydart ʀiki stydia. En þo ath þeir lockadi hann med slikum gælingarordum, sa hann æ þui sidr wanefni sin til þuiliks storʀædis ok segir næi wit. Þa minntuzt þeir alyktarordz Birgis jarllz ok segia honum wm tuo kosti at velia, huart hann vill helldr þeirra mal miskunna edr eiga af þeim bradra wandræda won, ok segia a þersa leid: Ver hôfum þionad frændum ydrum, en latid fedr wora ok brædr, frændr ok suo fridlandit sakir fôdur þins ok þionad ydrum frændum, ok nw biodumz ver j wandann allir fyrir þigh, enn þw willt fyrirlita oss bædi ok sæmd sialfs þins. Nu skalltu ok wist vita, at wer skulum drepa þigh ok kaupa oss suo j frid wit Magnus kong, ef þw willt oss fyrirlita. Nw þotte honum

1. *Hdskr. har nu kun* gh; E *kan være bortfaldet ved Beskjæring.* 16. ath *er i Hdskr. skrevet* åth. *327 4to har:* traustz af von (*Eirsp.:* trauz af uan). 20. *327 4to:* oc mælto sva. *(Eirsp. ligesaa).* 33. *Hdskr. har:* oṡ. bædi z, *327 4to:* bæði os oc.

enn wandazt sitt mal afh nyiu, ok hwgde at med sialfum ser, ath þat mundi wisaz til ôngrar wppreistir Noregsmônnum, ef hann hætti til þessa etiukostar. Drottinsdaginn ath .vij. vikna fôstu bwnndo þeir ʀad sitth saman, en manadaginn eptir gengu til handa Suerri .lxx. manna, ok giorduz sumir hirdmenn, en sumir gestir, sumir huskallar.

6 (10).

Um nattina eptir dreymdi Sverri, at hann þottiz vera austur j Tunsbergi, þar sem Raumelfur fellr j sio, ok þotti honum, sem Magnus kongr ok Eʀlingr jarll væri þar komnir
3a[1] j bynum | ok lid þeirra. Honum þotte kvʀʀ nǫckur wm, ath þar mundi wera kongsson nôckurʀ j bænum, ok þotte honum vera allt folk j eptirleitan, huar hann mundi wera, en hann þottizt wita, at þersi kwrr war wm hann sialfan. Hann þottizt fara leyniliga or bænum, ok þotte werda fyrir ser Mariukirkia, ok sotte hann þangat tidir. Ok sem hann badzt fyrir j kirkiunne, þotte honum ganga ath ser madr ok tok j hônd honum ok leidde hann j stwkku æina nordur fra saunghusdyrum ok mælti wit hann: Gack medur mer, brodir, egh a leynt mal wit þigh. Hann geck medur honum ok hwgdi wandliga ath yfirlitum hans, ok syndizt honum sa madr gamall miogh ok huitur fyrir hærum; skegg hafdi hann micit ok sitt, en klædi afar sijd. Hann war ʀiodr j anndlite ok stwtt hær wmbergis ok helldr ogurligr. Hann þottizt werda jhwgafwllur, hwat sa madr mundi wilia, ok þa mællti hinn gamli madr: Hræzzt æigi þw, brodir, þuiat gwd hefir migh senndann. Þa þottiz hann hniga til jardar fyrir honum ok spyria: Hwat manna ertu, herra, at egh megha wist wita, at gwd hefir senndan þigh. Hann mællti j annath sinn ok bad Suerri æigi ottaz ok segir gwd sig senndann hafa til hans, en hann þottiz werda slikt edur hræddare. En hinn gamle madr tok j hônd honum ok

1. *Hdskr. har:* yyiu *for* nyiu. 2. reistir [!] Noregs *er skrevet med en senere Haand paa et overraderet Sted. — 327 4to har her:* at þa myndi braðast yfir luca hans ætt oc þeirra frænda ef hann hætti til þesa afar kosta. *Eirsp.:* at þa mundi skiotazt verða aldauða þat kyn ef hann hætti til þessa etiukosta. 8. *For* Tunsbergi *har 327 4to rigtig* Borg.

ʀeisti hann wpp ok mællti hid þridia sinne: Hræzzt æigi þw, brodir. Fridr werdi medur þer, þuiat egh er Samuel spꜳmadr gwds, ok hefir egh gwds erinde þer til handa. Sidan tok hann eitt hornn wr skickiu sinne, er hann hafdi a hallsi ser, ok war þar j crisma, ok mællti til Suerris: Lꜳth migh hendr þinar, segir hann, en hann ʀetti fram henndr bꜳdar. En þersi madr smurde hans bꜳdar henndr ok mællti suo: Helgizt hendr þinar ok styrkizt til wit owine þina, þuiat þw skallt kongr wera, ok þa enn kysti hann Suerri ok mællti: Nw gefur gwd þer walld yfir mǒrgu folke ok ath stiorna miclu lide. Sidan kysti hann enn Suerri ok tok j hǒnd honum hina hægri ok mællti suo: Leita þw nw austur or þrong þersi vwina þinna, þuiat þw skallt kongr wera, ok þa enn kyste hann hann ok mællti: Styrkizt þw ok wer hraustur, þuiat gwd mun fwlltinga þer. Þui næst waknadi hann ok segir þegar draum sinn tolf mǒnnum, er suofu j þui herbergi, sem hann sialfur suaf, prestar tueir ok .x. menn adrir. Ollum þotte draumrinn micill ok merkiligur, ok wrdo hans menn miogh fegnir, ok er hann bad þa ʀꜳda drauminn, bar æingi traust til, en þotte micit betur dreymt en æigi, ok er hann fann, ath draumrin mundi |
3a² æigi ʀꜳdinn werda, leth hann kyrt wera. En allir þottuzt finna, ath storum skiptiz wm lunderni hans wit þenna draum. War þat micil ʀaun allt saman, er hann war j okwnnu lande, ok æiga wit okwnna þiod, ok hann hafdi wit fǒruneyti tekit ok ward ath bera allann wanda fyrir þeim, þa þegar er honum þionvdo, þuiat einghi war sꜳ annaʀ en hann sialfur j þersu lide, sem hann hafdi wit tekit ok sitt ʀꜳd bwnndit wit.

7 (11).

Mɪᴅwikodagur, er wer kǒllum awskudagh, tok hann wit þersum flocki ok hof fǒʀ sina afh Hamʀe j Wermalandi ok hafdi æigi mæira lid enn .lxx. manna ok for i Wikina. Ok þa dreif til hans lid, suo ath hann hafdi halft fiorda hundrat manna. Ok er hann kom þar, er Sauʀbæir heita j Wikinne,

4. *For* skickiu *har 327 4to* screppu (*Eirsp.:* skreppu). 6. *327 4to:* Lat mic sia hendr þinar *(ligesaa Eirsp.)*. 27. *Efter* sꜳ annaʀ *er noget glemt* (*327 4to:* er rað kunni gera; *Eirsp.:* er rað kynni gera). 30. *327 4to:* Miðvicodagiɴ; *Eirsp.:* Miðuikudag.

þar leth hann þings kuedia, ok willdu þegar gefa honum kongsnafn. En hann taldizt wndan ok letur betur hæfa, ath hans mal wæri meir birt medur nôckrum sanninndum. En þeir letuzt æigi þat wilia ath þiona honum til þers, ath hann wæri æigi hæʀʀi en æinnhuerra þeirra, er honum þionudo. Þat war drottinsdagh hinn fyrsta j langafôstu, eʀ menn gengu til handa honum ok toku wit suerdi hans. Æigi hafdi hann lengi þeim flocki styrt, adr honum gafzt, sem hann hafdi lengi grunad, at æigi mundi hann miogh megha stydiazt wit þeirra ʀædagiord. Tok hann þa alla ahyggiu a sigh ath leggia, en medan þeir woru j Wikinne, hwgde hann ath giorla þeirra manna hættum, er þa woru komnir j hans foruneyti, ok synndizt honum þat folk allmisjafnt, sumt godir dreingir ok spakir menn, en sumth wspakir medur ʀæn ok wsido. Kom honum þæ j hwg ath freista, ef þat folk willde honum annat en til ospektar edr ʀæna, ok for þæ apttur a Wermaland, þuiat hann willde æigi ʀæna j Wikinne ok willdi helldr beriaz til landz, sem hann hafdi burdi til. Þadan giorir hann fôʀ sina nordr j land, þar til er hann kemur til Æidaskogs, ok kannadi þa lid sitt, ok ʀeynndizt suo, ath medur litlom dyggleik hôfdu margir gengit honum til hannda, ok meir til þers, ath þeir hwgdozzt ʀænsmenn ath wera enn beriazt medur sæmd medur kongi sinum. Hafdi hann þæ æigi meiʀ en attatighi manna eptir. Sæ hann þa æigi efni til þers, sem hann hafdi ætlad, wit suo litid lid. Þottu þeir helldr wilia etia ok eggia alþydo j hôfut ser afh ʀænum ok wspektum en fylgia ser j mann-ʀaunum, ok war honum þæ angursamt miogh, þuiat hann
3b[1] war næʀʀ fyrir ônduerdo til kongs tekinn | med micille naudung, en weittu honum æigi sidan goda fylgd eptir þetta. Nw jhwgadi hann sitt ʀæd ok þottizt æigi fôngh sin a siæ, ath hann gæti wit skilizt, þuiat þeir, sem honum willdo helldr fylgia, gættu hans wandliga, ok þat annath ath hann hafdi wit kongsnafnne tekit ok giort sigh kwnnigann ôllum mônnum j landinu. Snyzt hann nw apttur æ Wermaland ok hafdi paskawist medur presti einum, er wegliga geck j moti honum, ok nw senndi hann bref j Noʀegh æ Þelamôrk,

16. *327 4to*: villde honum til noccors annars fylgia en til rana.

þuiat þeir woru j missætti wit Magnus kong ok Erling jarll, ok het þeim nôckurʀi ʀettarboth, ef þeir snerizt til hans, ok stefnndi þeim nordr j landith til sin, ef þeir willdi til hans snuazt wm lidweizlu.

8 (12).

Eptiʀ pæskawikuna tok hann þat ʀæd ath fara nordr j land nôckura wkvnna veghu, afh þui ath micill witbwningur war wm landith, sidan þeir spurdu, ath flockrin hofzt austur j Wik, ok attu þeir hwergi kost ath komazt j landith, þar sem storbygdin war fyrir, ok sneri hann sinne ferd ath Eystrasallti ok feʀʀ yfir þann skogh enn fyrsta, er war tolf ʀasta langur, adr hann kom j Rikisherat. Ok er hann foʀ þadan, ætto þeir þann skogh fyrir, er war miclo leingri, ædr hann kom þar, sem hæitir Mæstwngur. Þadan foʀ hann fimtan ʀasta skogh til Jarnberalandz. I þersum skoghum ollum war æinginn fæzzla, nema fwgla holld ok elgia, ok j þersi ferd giorduzt margir hlutir erfidligir. Þeir foru lengi wm obygdir ok þoldu hwngur ok erfide, þuiat ecki matti hesta wida wit niota, þuiat j þann tima woru færdir sem werstar, er snio leysti afh skogum ok jsa afh wôtnum. Stundum foru þeir wm mosa edr myrar storar, stundum merkur ok briota storar æikur. Jarnberaland liggur wndir Suiakong, ok war þæ enn hæidit, ok hôfdu þeir alldri kong sed koma fyrr j sitt land, ok woru þeir af þui owanir konga yfirfôr, ok matti suo ath kueda, ath þann mann fynndi traut edr æigi, er skyn kwnne a kongsnafnne edr wisse, huort þat woru menn edr dyr, ok war micil naud ath flytiazt millum fæwissʀa þioda. En suo micla miskunn giordi gvd almattigur wit Suerri kong, ath hann feck af þui folki micinn fagnad ok leyfi til yfirferdar, þegar heyrdu ord hans. En optazt war ath fara wm audnir ok wbygdir, merkur ok mosa ok myrar storar, ær ok stôduwotn, helldr en wm bygdir. Afh

11. *327 4to:* Ækisherað; *Eirsp.:* Rikisherað. 13. *327 4to og Eirsp.:* Molungr. 20—21. *327 4to:* stundom um mosa .e. storar myrar oc þrongar merkr .e. brota stora. *Eirsp.:* stundum um mosa eða myrar storar þraungvar merkr oc brota stora. 25. *For* kongsnafnne *har 327 4to* konungsmonnum *(Eirsp. ligesaa).* 27. *Hdskr. har* m̃iskuñ.

3b[2] Jarnberalandi for hann | wm þann skogh, er atian ʀasta war, yfir til herads þers, er Dalir hæita. Þadan for hann wm þann skogh, er war ꜳtian ʀasta ok .xx. A þeim skoghi war suo hôrd ʀeisan, ath ecki war ath eta wtan bôrk afh wide ok safe ok þaw ber, er wndir snio hôfdu legit wm vetrin.

9 (13).

Sꜳ atburdr ward, er Suerrir skyllde fara yfir æitt micit watn j æinne eydimôrk, en skip woru æingi j nandir, nema menn giordu ser flota afh hram wide, fiorir edr .vi. saman, sem werda matti, ok sa floti, sem Suerrir war ꜳ wit fiorda, war suo litill, ath hann se, þegar þeir kuomu fra landi, suo ath þeim tok watnid j mitt bein a flotanum, en watnid halfrar wiku breitt. J þui bile kom æinn madr ath watnino, miogh þreyttur afh gôngu, þuiat þeiʀ woru a hinne merstu môrkinne þꜳ, ok adr hafdi allt lidith yfir farith ok werith tuo daga matlaust. Sia madr kallar ꜳ þa, sem ꜳ flotanum woru, ok bad þꜳ hialpa ser ok sagdizt nꜳligha farinn afh mædi, en annat folkid war þa miogh yfir farith watnid. Hann sa, ath lif þersa mannz lꜳ wit, ef hann tæki æigi hann. Hann leth þa flotan ath landi, þo ath fwllskipadr wæri ꜳdr, ok tok manninn fyrir guds sakir ok sinnar millde. Ok er þessi madr kom a flotann, tok watnid yfir kne þeim, ok foru suo yfir watnid ok lendu wit lꜳg æina ok gengu þar a land, ok for Suerrir sidarzt afh. En þeghar hann ste afh, sôck flotinn sem steinn, ok þotti sꜳ burdr storum merkiligur. Nw er þat ôllum audsynt, ath sꜳ flote bar þann farm, sem ætladr war til þeirra storæda, er enn woru æigi frammkomin, til hærri tignar. Tuæʀ nætur woru þeir j audnum matlausir, nema atu þellusafa ok svgo birkiu oʀ wide. En hinn þridia dagh war allt lidit ath þrotum komit, ok sottu þeir þa suo fast eydimôrkina, ath skammar woru fiortan ʀastir eptir. Ok þꜳ for lidith yfir ꜳ æina micla ok lagdizt nidr a aʀbackanum, huerr sem yfir komzt, ok nentu

2. *For* Dalir *har 327 4to* Herdalr, *Eirsp.* Herdalir. *Hdskr.:* foru. 4. *327 4to og Eirsp.:* reiðan. 26. farm: *skr. med Forkortelse og kunde altsaa læses* fram. *327 4to og Eirsp. har* farm *skr. fuldt ud.* 27. *For* til *har de to andre Hdskr.* oc. 28. *Eirsp.:* þellisaua; *327 4to:* sava.

þa æigi læingra at ganga fyrir mædi. Suerrir for wit þridia mann seinazt yfir ana, ok sueif þeim langt fyrir strauminum, adr þeir kuomu ath landi. Toku sidan huilld. Eptir þat eggiadi Suerrir sina menn ath hallda a fram sem waskligazt, ok segir skamt mundo j bygdina, ok kwat þa mundo margth
4a¹ ʀavtt fyrir brenna, ef þeir | kæmi til kristina landa wm sijdeʀ.

10 (14).

Nw kom hann til Jamtalandz, ok willdo þeir honum j mothi standa. Hann senndi þa fyrir Sigurd afh Salltnes ok hwgdi, sem war, ath þeir mundi midur warazt witurligh ʀad, medan sialfur hôfdingin war æigi kominn. En j þeirri fôʀ fieck Sigurdr skip ôll, eʀ þeir hôfdu ætlad ser til landvarnaʀ, ok þa er Suerrir kom sialfur, war sa hinn likazti ath ganga til handa. Þar woru margir lendir menn Magnus kongs, ok gengu allir til handa. Woru þa weizlor bwnar ok allr græide fyrir Sueʀʀi. Þeir fenghu honum þa .xl. manna. Byriar hann þa ferd sina þadan, ok foʀu þa enn medur suo miclu erfide, ath .v. daga bergdi madr a math æingi, ok æigi helldr suofu þeir, þuiat kongrin willdi æigi, ath niosn kæmi fyrir þeim. Kom hann friadaginn fyrir huitadaga j nand wit bæinn. Þetta spurdu kaupangsmenn ok foru yfir ana Nid med .xvi. hundrut manna. War fyrir þeim Sigurdr Nikulasson, Eiʀekur Arnason, Juar horti, Jwar silke, Jwar Giafwalldzson. Ok er Suerrir wisse þetta, for hann sialfr j mote þeim wit annann mann. Het sa Jon. Ok kuomu j lid þeiʀʀa, ok wrdu þa wisir wm fiolmennith, ok sa hann sig æigi færann medur hundrat manna moti .xvi. hwndrudum manna, ok hwrfo þa apttur ath sinne. Selbwar hôfdv ok j safnadi .vij. hwndrut manna, en Birkebeinar woru þa suo modir, ath þeir wrdo þa ath hwilazt. Ok nw senndir Suerrir ord Wigleiki a Digrinne ath fæda lid hans, ok ward hann wel wit. Ok er þeir foru þadan, græidde gwd mal Suerris, at þeir kuomuz j milli bonndasafnnadarins ok skipalids þeirra. Toku þeir þa huert skip

7. *Hdskr. har oprindelig havt:* Sigurd Sallt; afh *og* nes *er tilføiet senere, det sidste over Linien.* 12. margir *er skr.* marg^{s}r. 15. foru: u *tilføiet senere over Linien.* 22. *Eirsp.:* selki, *327 4to:* snerkr.

þeirra Selbwanna ok foru j bygdina, bwm þeirra ecki til hagliga. Kuomu suo hæim, ath þeim war æingi annar til en giora suo, sem Suerrir willde. Lagdi hann þæ æ þa gialld halfs manadar wist. War Suerrir j holmme æinum j Selasio, er Kongaholmur het. Þadan foru þeir æina natt æ lawn j fiall þat, er kallad er Wadafell, ok woru þar suo, ath æingi madr wisse, enn þeir sau ôll tidinnde til bæiar ok heyrdu þat margt, sem til þeirra war mællt. Gauldælir hôfdu ok micinn safnad, ok sau þeir þat ok, en er nôckura dagha ward ecki wart wit þa, rvfo bændr safnadinn; en Birkebeinar sloguzt þegar æ hæla þeim ok kuomu a wvart 4a[2] j bygdina. | Wrdo bænndr þa wnndir ath ganga slikt, sem Suerrir krafdi. Þetta frettizt bratt til bæiarins, ok giordu þa en lid or bynum j mote Suerri. Þeir letu þa wnndan ath sinne wpp j Soknadal, ok þar kom j moth þeim Hrwtur medur ættatighi manna af Þelamôrk ok allir alwopnadir eptir ritum ok ordsenndingum Sverris, sem fyrr war skrifuat. Þersum tidinndum ward Suerrir miogh feginn ok for j mot þeim vpp j Rennabw.

11 (15).

Eptir þetta werndar Suerrir apttur ok hafdi þa attatigi manna ok hundrat. Kuomu þeir til Gaulaross ok fluttuzt þar yfir a ekium, ok þa giorde hann .xx. menn a niosn. War fyrir þui lide Jon Gudrunarson afh Sanndi. Bæiarmenn hôfdu ok sennda .vij. menn æ niosn. Hittuzt þeir a niosnenne, ok wrdo bæiarmenn drepnir .v., en æinn handtekinn, enn annar komzt wnndan ath bera bod til bæiarens. Þa for bæiarmanna lid wth medur fylktu lide, ok hôfdu .xij. hundrut manna. Þa mællti Juar horte: Nw skulu wer beita þa brôgdum ok fela sumth lidit warth, þuiat þeir muno æigi þora ath rada a oss, efh þeir siæ allt. Sidan settu þeir .vij. hwndrut manna wnndir gardinn ok ætludo þeim at koma j opna skiolldu. Þeir toku ok þa dirfd æ

1. foru: u *tilføiet senere over Linien.* 5. *Eirsp. og 327 4to:* Konungsholmr. 6. *Eirsp.:* Uazfell, *327 4to:* Vazafell. 12. *For* wnndir *opr. skrevet* wnndan; an *er senere underprikket.* 20. *327 4to:* vende (*Eirsp.:* sneri). 23. *327 4to:* Ion Gunnarsson; *Eirsp.:* Jon Guðrunarson af Sannesi.

hônd ser, at þeir toku merki Olafs kongs ok leto bera j mothi Suerri, þar sem þeir woru lendir menn ok bændr. Gafzt þeim þat suo, sem nw meghi þer heyra. Sa madr war illa settur a hestzbak, sem merkit bar, ok hleypir eptir lidenu ok fæʀ æigi stôduad hestinn ok hleypir wpp a tuo menn, ok feck annar bana, en annar ôrkuml, en sialfr hann fell afh bake ok felldi nidr merkit. Suerrir fylkti lide sinu j mothi þeim .v. hvndrudum, er j fylkingu woru. Skipadi hann bogmônnum sinum saman, ok neytti þa huerr sinna wopnna. En þeir krusto wndir gardinum medan ok wrdo æigi fyrr varir wit, en ôʀfvar flwgo yfir þeim huinande. Kuomu þeir fyrstir a flotta, er þeir þottuzt allan sigr wndir æiga. Þa ʀennr huerr at ôdrum. Attu þeir sigri at fagna, er olikligra þotte fyrir fiolda sakir. Fell þar Jfar silke ok Jvar Giafwallzson, ok medur þeim meiʀ en hwndrat manna. Toku þeir þa merki hins heilaga Olafs kongs ok baru j bæinn medur fôgrum sigri, en hôfdingiar, þeir sem eptir woru, hlupo hingat ok þangat sem myss j holur. Æiʀekur |
4b[1] Arnason war þar handtekinn. Gengu þa margir til grida wit Suerri, þeir sem adr hôfdu farith j moti honum medur ôfundar anda ok ofmetnadar. En hann gaf gudi almatkum ok hans modr Marie ok hinum helga Olafi kongi aufuso sigurs þers, er gwd gaf honum, ok syndi hann þat j þui, ath huerium manne gafh hann grid ok frid, er þers krafde. Hann þottiz ok siа, ath suo margt stormenne, sem wnndan komzt, ath þeir mundu wilia suikum ath honum koma, ef hann sæi æigi wit. Senndi hann þa niosnarmenn wth ok jnn fra bænum, ok woru þeir þʀiar [nætur] j burtu ok kuomu apttr med þeim tidinndum, ath Jnnþrændir hôfdu dregith saman tuæʀ þwsundir manna, ok woru a fôʀ komnir, en Jwar hafdi fimtige skipa wth wit Raudabiorgh. Ok er þersi tidinnde ôll saman koma fyrir Suerri, sa hann, ath æi war setuefnni. Hlupo þa til skipa ok fengu .xi. skwtur, ok er þeir hôfdu skamt ʀoit wt fʀa Holmme, sau þeir flota Jnnþrænnda, er jnnan foʀ, ok koma j skotmal wit þa. En .xl. byrdinga lagu wth wit Raudabiorgh. Suerrir willde

10. wrdo: *skr.* $\overset{2}{\text{w}}$do. 13. *I* attu *er skr. en Prik over den anden* t. 25. ath *efter* sia *mgl. i 327* 4to *og Eirsp.* 28. nætur *har været tilføiet i Marginen, men er nu næsten helt forsvundet ved Beskjæring.* 32. *Mellem* æi *og* war *staar i Hdskr.* [set].

ecki wit þa æiga. Þat woru kaupmenn medur Wogaflota, enn hann willdi ecki mein þeim giora, ef þeir kynne ath meta sigh. Þar lagu ok skwtur .xi. ok eitt langskip, er Jwar hafdi saman dregit. Þeir flydu þegar ok þordu ecki ath æiga wit Birkebeina, en Suerrir kom til Agdaness ok hitte þar .xi. skwtur ok lagdi ath þeim, ok fengu þeir þa kaupfôr, ath þeir selldo þar wôpn sin ok klædi, en toku j moti knwskun ok jllleiknne, en letu allt þat, er þeir hofdu femætt. Suerrir let æigi drepa þa. Sidan foru þeir wth til Folksnar ok hitta þar byrding, er Jwar atthe, ok toku þar til .vi. marka gwllz. Þadan foru þeir svdr a Mæri ok hittu þar þrettan skutur edr .xiiij., ok war hinn sami marknadr þeim giorr sem hinum fyrrum, þuiat huorirtueggiu willdo til Jwars, ef æigi kæmi troll j millum hus ok heima.

12 (16).

Eptir þetta snyr Suerrir nordr apttur til Þrandhæims, ok er þeir kuomu til bæiarens, giordu bæiarmenn, sem somde, hringdu wm allan byinn ok gengu medur prosseonem j motte honum. Sidan let hann kuedia motz ok nefnndi til 4b[2] .xij. menn or huerio fylke þeirra atta, sem | eru fyrir jnnan Agdanes. En er þeir woru þar komnir, war Suerri gefith kongsnafnn a atta fylkna þinge ok dæmt land medur wopnatake ok suarit honum land ok þegnar eptir fornum landzlôgum. Þaw nymæli foru bratt ok kuomu fyrir Magnus kong ok Erling jarll, en þeir sôfnnudo þeghar lide ok foru nordr medur landi. Þat spyrr þæ Suerrir kongr ok willde æigi bida. Foru þeir þa a skipum wth j Orkadal. Settu þeir þar wpp skipin ok brenndu ôll, en sidan sneru þeir til Wpplanda, ok er þeir kuomu yfir Dofrafiall j Gudbranndzdale, ok þadan afh foru þeir þinghum til þers, er þeir kuomu wt til watnz, er Miors hæitir. En j Miors war safnnadr lenndra manna, ok hôfdu þeir .xuiij. skip. Woru

10. *327 4to:* Folscnar (*Eirsp.:* Folsknar). 14. *Hdskr.:* j mil-llum. 28. *Mellem* kuomu *og* yfir *har Hdskr.* j orl, *de tre sidste Bogstaver underprikkede.* 29–30. *327 4to har her:* Oc er þeir como upp i Dofrafiall i Guðsbranzdali þar attu þeir þing oc at þingum foru þeir þar til er þeir como til þes vatz er Miors heitir. — *Eirsp.:* oc er þeir komu i Guðbranzdala attu þeir þing oc af þinginu foru þeir til uaz þess er Miors heitir.

þaʀ þriʀ lenndir menn, Halluardr afh Sæstôdum, Sæbiornn Sinndrason ok Jwar gæslingur. Annann safnad hôfdu þæiʀ a landi .vij. hwndrut manna. Leitade hann þa ʀadz wit sina menn, hafdi hann þa ecki mæiʀ en tuo hwndrut manna, huort þeir willde edr æigi, en þat þotte flestum oætlan. Kongr mælti þa: Þat mun sannazt, ath mer mun annan wegh synna at ʀeka minna harma en ganga j slika snôʀu, þuiat æigi er mins fedr edr brædra ath hefndra, þott egh se ath jordu lagdr. Foʀu þeir sidan tuæʀ daghleidir, ok giordi kongr fyrir sigh .xl. manna fram a Hadaland til watz þers, er Rônd hæitir, ok toku þaʀ skip ôll. Ok er kongr kom, woru þar fyrir þriʀ safnadir, ok þʀiu hwndrut j huerium safnade tueggia, en .v. j æinum. Kongr skipte þæ lide sinu j helminga. Hann senndi hundrat manna til Auzzurar brizla, ok toku þeir þaʀ til .xx. marka gullz. En a medan ʀed kongr til athgôngu medur hundrat manna wit þann sôfnud, er þriu woru j, ok þegar er Birkebeinar ofʀudu wôpnum sinum, laust skelk j bringu bwandkôrlum, ok toku hid bezta ʀæd ok bædu ser grida, kaustudo wopnunum, en kongr gaf huerium manne, er beiddi. Ok er adrir bændr frettu þetta, toku þeir slikt ʀæd ok sættuz wit kong, ok war þa þeirri hlydni jatad, sem alldri war fyrr a Hadalandi. War þa þing stefnt ok laginn sættarfvnndr, ok war þetta æigi frettalaust af bændum, þuiat þeir wisso, ath kongr war falidr, ok ætlvdo at weita honum atgôngu a þinginu.
5a[1] En þann dagh | er þingit skyllde wera, kuomu þeir, sem farith hôfdu til bws Auzzurar, ok war þa mæira lid kongs, en þeir ætludo, ok þordu þa ecki ord ath leggia j adra skæl, en kongr willde, ok lwko allt slikt, sem hann kwat a. En þo ʀeyndizt en skollur j skapi bonnda, ok senndu þeir oʀd Oʀmme kongsbrodr, at hann skylldi fara wtan oʀ Vikinne ath kongi, ef hann mætti, en bænndr mundo fara j moti, ef hann leitadi wnndan. Þa safnnadi Oʀmur miclu lide ok leth draga storskipin oʀ watne þvi, er Tyrfui hæitir, ok ætladi wpp j Rônd at kongi. Suerʀir kongr war þar

5. *Efter* huort þeir willde *er udeglemt et Verbum, vel* beriaz. — oætlan: *her siges det modsatte af, hvad der ventes. 327 4to har:* hann leitaðe raða við lið sitt hverso hatta scylldi en allir villdo beriaz; *Eirsp. noget lignende.* 15. *For* brizla *har 327 4to* hisla, *Fornm. sög. VII, S. 43* balla; *Eirsp. anfører intet Tilnavn.*

fyrir a skipum. War þa suo til sett, ath a Hæidmôrk woru fyrir .viiij. skip i Miors. Allt þetta spurde Suerrir kongr; hann giorde þa þat ræd, at hann leth, sem hann mundi fara wt j mothi Ormme, ok giordi þadan alla niosn sina, ok hann for sialfur a skogh medur .xl. manna, ok felldu wido, ok wissu menn ekki, hwat þat skylldi. En hann hafdi bodit ôllum sinum mônnum at koma eptir ser wm kuelldit, ok suo giordu þeir, ok woru þar wm nottina. En j dagan war blasith, ok stod þa lidith wpp, ok wisse æingi, hwat kongr willde at hafazt. Ok er menn woru klæddir, skiptti hann lidinu til þers starfz, er a wvara kom alla, ath dragha skipin or Rônd .v. milor, þar sem alldri fyrr war medur skiph farith. Þurfti þæ æigi ath syrfia, hwat widr sa skylldi, er felldr war; war hann þa hafdr fyrir hlwnna. Þeir lettu æigi fyrr, en þeir kuomu j Miors. Weittu þeir þegar atrodur þeim lenndum mônnum, er þar woru fyrir. Lawk suo þeirra skiptum, ath sa fieck gagn, er gwd willdi. Sverrir kongr rak a burt sina fianndmenn, ok er þar war reinsad, for hann til kaupangs ok atti þing þar wit bænndr. Mællti þar æingi madr j moti honum, en þeir lendir menn, sem fyrir konginum flydo sumir, en hann nordr, ok war þo langt j millum þeirra, þuiat j Miors eru suo micit watn, ath likara er sio en watnni.

13 (17).

Halluardr afh Sæstôdum ok adrir lendir menn hôfdu mikla weizzlo a Sæstôdum ok bawd til hwerium, er þiggia willdo, þuiat þar war þa kirkmessa, ok woru þar þa þriv hundrut manna, en þo kuomu fleiri, en bodit war. Birke-
5a[2] beinar so|ttu ok til kirkiumessunnar ok biugguzt til orusto. Fylktu huarirtueggiu lide sino ok gengu ath mothi ok skwtuz æ, ok þeghar lôgdu lendir menn æ flotta ok lid þeirra, ok woru drepnir .vij. menn, en .v. fangadir. Toku

4. *For* þadan *har* *327 4to og Eirsp.* þangat. 17. sa *tilføiet over Linien.* 19. *Hdskr. har* ok a atti. 20—22. *327 4to:* en þo at lendir menn flyði fyrir konungi þa flyðo þeir suðr i vatnit. var þa langt imillom þeirra. *Eirsp.:* lendir menn flyðu undan suðr i uatnit var þa langt amillum þeirra. 22. *327 4to:* þuiat Miors er sva mikit vatn at.

þeiʀ weizluna, er obodith kuomu, en hinir burtt elltir, er bwa letu. Rwnno þeir til Orms kongsbrodr ok segia sinaʀ æigi slettar. Kongr leth ath grafa wit þa menn, sem teknir woru, hwar folgin woru skip þeiʀa, ok segia þeir þar til. Toku kongsmenn þaw ǫll skip, sem woru j Mioʀs, bædi stoʀ ok smaa. Tok kongr þar micit herfangh ok landskylldir allar þæʀ, sem Magnus kongr ok Eʀlingr jarll hǫfdu ser ætlad fyriʀ. Kongr hafdi þa æignazt Wpplǫnd ǫll ok Eystridali, ok ward æ betri þeirra hlutr, er til hans hnigu, en hinna, er j mothi stodu. Nw sem menn stodu fyrir, ath afli hans wox ok mæiʀ afh witurligvm ʀadum en fiolmenni, þa þotti þat fysiligt til hans at stunda. Safnadizt honum þa lidit, suo ath hann hafdi þriv hwndrut manna. Þa kom Magnus kongr ok Eʀlingr jarll j Wikina ok draga saman wviganu her moti æinum þrim hwndrudum manna, ok er Suerrir kongr spyʀ þetta, willdi hann æigi oʀ stad bida þersa ofʀeflis.

14 (18, 19).

Nu byʀ Suerrir kongr ferd sina ofan j Sǫgn ok ætlar til Biorgvinar. Nw af þui at gud almattigr ok hæilvg Maria hafa margann fagran sigur gefith Suerri konge, þa kann wera, ath ǫfvndarmenn vile æigi tʀwa worri sǫgn ok kalli oss æigi sannfroda, ef wer segium hann jafnan hafva sigur haft. Ok þui skulum wer syna æinǫʀd voʀʀar frasagnar ok segia nw bædi liuft ok leitt, þuiat margann willestig ward hann ath troda ok hans menn, adr hann gæti medur suerdi sott sina fǫdrleifd af Magnusi konge ok Eʀlinge jarlle ok ʀekith sinna harma. Ok þott hann hefdi micit wos ok vanndʀædi þollt fyʀir eʀvidis sǫkum, þa kom þo alldreigi suo mikill akafui til allzkonar whæginnda bædi af mædi ok illvidri ok suefnleysi ok matleysi a hǫnd konge sem j þersi ferd. Nw byʀiar hann ferd sina ok ætlar til Biorgyniar, en er hann kom j Sǫgn, woru fyrir komnar

8. fyriʀ: *første Bogstav ulæselig.* 10—11. *For* stodu fyrir *har 327 4*^to^ sa þat at, *Eirsp.* sa at. 11. *Hdskr.:* afli þeirra hans, *med* þeirra *understreget.* 18. *327 4*^to^ *og Eirsp.:* Sogn. 29. allzkonar: *for det andet* l *har der opr. staaet* z. 32. Sǫgn: *se ovfr.* 32. fyrir *er skrevet to Gange.*

5b[1] niosnir wina hann, ok mætti hann þar myklum | safnadi. War þat hitt fyrsta, er hann kom ofan medur lid sitt j Sogn, ath leid hans læ wm æinstige nôckurt, þar sem æ nôckur war æ adra hônd suo straung, ath ôll fell forssum, ok ecki matti kuikt yfir komazt nema fliugandi fvglaʀ. Annaʀs vegar woru flwgahamʀar, suo ath þar matti ônghann vegh yfir komaz. Æinstigit war suo þrongth, ath einginn matti fram ganga meiʀ en æinn senn. Þaʀ satu bænndr yfir wppi a hamʀinum medur micinn her ok hôfdu þaʀ stort griot ok stora vido ok woru bwnir at fella a þa ofan, ef lid kongs genghi vnndir. Ok er kongr sæ þetta, let hann ʀad ʀadi mæta ok mællti þa wit sina menn: Nu skulo þer æigi gefa bænndum fæʀi a ydr, at þeir megi ydr æigi mæin giora, en þer skulut þo wit þa glettazt, sem þer megith wit komazt, en man wita, efh egh kæmi stôck j lid þeirra. Nw for kongr annann wegh wit nôckura menn wpp a fiallith ok kom æ bak bænndum wvorum. Kom þa þegar flotti j lidit bænnda, enn nôckuriʀ menn wrdo drepnir. Sidan foʀ kongr medur lid sitt j bygdina ok woru jnn Leʀadal, en vm morguninn kom ath þeim Auzzor brizla medur .v. skipum ok .xx., ok gengo Birkebeinar þegar j moti medur wopnum. En þott skipamenn hefdi lid ok kost micinn, þordu þeir æigi wpp at ganga, þuiat þeim þotti ohræint fyrir i hôfnninne, er Birkebeinar stodu a landi. Ok nw will kongr fara wp a Wôʀs ok koma suo ofan j Biorguin. Þat war micil hættufôʀ a vetradeghi, þuiat þar er fiallvegr micill ok er stoʀʀa sniofa won, ok af þui ath þeim † oʀusto awdit j þui sinne, sneru þeir wpp a Woʀs ok fengu þar margfalldan haska. War sa fyrstur, ath þaʀ war fyrir mikill safnnadr af Wôrsum, Sygnum ok Hardôngrum ok Sunnhôrdum. Kom þat lid allt a wvara Birkebeina Simunsmessodagh, er kongr sat yfir bordwm. Er nw skiott til ʀada at taka, þuiat þeir

---

1. *For* wina hann *har 327 4to og Eirsp.:* hans fiandmanna. 3. leid: e *skr. over Linien.* — nôckurt: n *rettet fra* v. 12—13. skulo þer: *Hdskr. har* þeir *(med Forkort.): 327 4to* sculo þer. 19. *327 4to:* voru þeir inn i Leradal; *Eirsp.:* foru þeir inn i Læradal. 20. *For* brizla *har 327 4to* hisli; *Eirsp.* balli. (Jfr. S. 20^{15}). 24. *Mellem* fara *og* wp *har Hdskr.* kongr *understreget.* 27. *Efter* þeim *staar* †, *men der er dog intet Ord tilføiet i Marginen. 327 4to har her:* þat rað tocu þeir þui at þeim varþ bardaga þa auðit i þui sinne. Siþan foru þeir *osv. I Eirsp. mgl. dette Sted.*

hlvpo þegar wndan bordinu ok wopnuduzt ok bidu suo lid manna sinna, þuiat þeir hôfdu æigi haftt æitt herbergi wm nottina. Ok er allt kom saman folkit huorirtueggiu, redo Birkebeinar þegar a ok weitto suo harda atgôngu, ath fylking 5b[2] bonnda hrôck fyrir þeghar, ok fly|du þeir yfir ærgliufur nôckur, ok þa skutuz þeir a wm hrid ok foru wpp medur anne sino megin huorir. En gliufur woru þerss breidari, er ofuar war, ok watnn at ofan wm; war ok þeirra þers leingra j millum, sem þeir hôfdu leingur farit. Tok þa ath natta, suo ath fal syn j millum þeirra. Nw willdo þeir snwa sômu leid apttur, medur þui ath þeir wisso, ath niosn hafdi gengith fyrir þeim til Biorgyniar, suo ath þangat war ofært sakir mannfiollda þers, er war þar fyrir.

15 (19).

Suerir kongr tok nw fimm leidsôgumenn, þa er veghvisaztir woru. Þurfti þa ok þers vit, þuiat vedr giordi suo jllt, at sialldan werda slik. Kom þa snior suo micill, ath þat war or dæmum. Þat er skiott at segia, at þar letu þeir .xx. hesta ok .c. medur gylldum sôdlum ok beislum. Margskonar gripe leto þeir þar j skickium ok wopnum ok morghum ôdrum godum hlutum. Þat fylgdi þui ok, ath þeir wisso æigi, hwar er þeir foru, ok æigi fengo þeir suo gott, at þeir fengi watnit. Þat war .viij. dægur, er þeir bergdo ôngu wtan snio. Giordiz vedrit suo krankt hinn næsta dag fyrir allra hæilagra messo, suo olikligt ma þickia, ef fra er sagth, at af þui feck æinn madr bana, ath vedrit kastadi honum, ok brotnadi hryggrin j honum svndr j þrimr stodum, ok sæ æinn war til, er bylernir kuomu, at kasta ser æ snioenn ok hallda skiolldunum yfir sigh sem fastazt. Ok nw lôgduzt fyrir leidsôgumennirnir; war þa ok suo myrkt, ath þeir mattu ecki sia fyrir ser, ok war lidith þa at þrotum komit, sem ætla ma, afh sullt ok mædi, en sumir afh kulda. Willde þa ok æingi fara leingra, ok er nôkkut litid rauf j vedrit, sæ þeir fyrir bratta hamra, þar sem þeir woru ath komnir. Kom þa illr kurr j lidith.

24. *327 4to:* sem uliclict *(ligesaa Eirsp.).*

Sumir mællto suo, ath hæfiligra synizt oss at ganga ofan fyrir hamra ok þola æigi leingur suo micla kuol, ok man þa skiott vm ʀadazt. Sumir woru þeir, eʀ giora willdo eptir dæmum fornʀa manna ok berazt sialfir wǒpn a ok drepazt nidr, helldr en þola leingr naudir slikar, ok war þa jllr kurʀ j lidino.

16 (20).

Nu tok kongr til orda ok beidde ser hliodz, sem gwd kenndi honum. Eg hefir at hwgat, segir hann, ydari
6a[1] ʀadagiord, ok syniz mer suo j ydrum ordum | ok ætlan, sem ecki vætta se nytt j, ef þer gangit fyrir hamra ofan ok farith ydr sialfir; þat er æʀʀa manna tiltæki, þeir sem æigi kunna fotum sinum foʀæd. En ef þer berizt sialfir wopnn a, þat er hæidingia hættur, þeirra sem ecki wita til gwdz. Nw er þetta fiandans akast, ok skulum ver æigi hans vilia giora. Snwmzt nw helldr til miskunnar gvdz ok hvgsum þath, þott strangr se baʀdaginn, at wer erum allz makligir. Nw jdrumzt wer synnda woʀʀa ok fyrirstǒndum, ath afh jllife woru eru wer baʀdir af gwde, en æigi fyrir grimd hans. Lwtum til hans medur miuklæti ok lino hiarta, sem hann sialfr kenndi: Nemi þer ath mer, þuiat eg em litelatur ok miukur j hiarta, ok munid þer finna huild ǒndum ydrum. Meghi þer ok þat siæ, at betra er at lwta medur audmykt til gvds en hrapa medr foolsku j fiandans henndr. Wil eg nw, ath þer jated at ganga wndir þat hæit, er eg vil wpp kueda. Kǒllum nw allir til gwdz ok hans hælæitu modr Mariam ok hins hæilaga Olafs kongs afh ǒllu hiarta. Lauk kongr suo sinu mæle, ath þeir attu þeghar wopnatak ath hæitinu, ath allir skylldu wnndir ganga þat, sem kongr segdi fyrir. Enn suo war micill akafui vedrsins, eʀ kongʀ hof malith, ath þeir æinir namu, sem næstir woru; en sem fyrir war skilt hæitenu, giordi gud suo micla miskunn wit þa, ath æingi wisse, hwadan a war winndrin, suo war kyrt. Giordi þa þeghar hæidvidre ok solskin ok suo blitt wedr

---

7—8. *Eirsp. har her:* hann mælti sem guð kendi honum. *I 327 4to mangler dette Sted.* 11. *Hdskr.:* | sialfir | ydr |. 26. *327 4to og Eirsp.:* Marie.

sem wm midsumar. Kenndu þeir nw, hwar þeiʀ woru komneʀ, ok hôfdu þeir þuert farith af leidinne. En suo war lidith dasath, ath .xx. menn fellu daudir nidr a litille stunndo. Læitudo nw til bygda, ok war þo fôʀen sein, ok kuomu wm sidir til sætra nôckura ok fyrsti þa einkis annars en taka huild ok leitudo with ath taka ser elld, ok war þat næʀʀ midre nott. Suo woru þeir farnir, ath æingi war til fæʀʀ ath taka elldinn. War þath sem flæira annat, ath j æinn stad war til ath taka medur gudz miskunn, þuiat þaʀ lꜳ lif þeiʀa wit, ath elldrin nædizt. Fieck sꜳ elldinn tekith, er mestʀi styrde hamingiunne, er kongʀ war sialfur. Hann tok elldinn medur tinnu ok tendrade þar wit kerti ok fieck mônnum sinum. Giordu þeir ser þa elld micinn ok vermdo
6a² sigh ok þurkudo. Kongrinn siꜳlfur | for til æins litils bæiar ok kom þar j hangalan, en sumth lidith foʀ j meginbygdina. En medur þui ath kongʀ sꜳ, huerso miogh hans menn þyrfti hvilldaʀ ok næʀingar, foʀ hann sialfr ok þat afh hans mônnum, sem fræknazt war, ath hallda wôrd. Þeir geymdo þaʀ æinstigi eitt þat, er þeiʀ woru allir hirdir, ef þeʀss waʀ geymth, ok war kongʀinn þar til þridia dags, en sidan foʀ hann j meginbygdina til sinna manna. Þar war torfæʀa mikil millum bygdanna, fiallvegur hꜳʀʀ, edr ella war ath fara wm hlijd nôckura bratta, ok war þath micil mannhætta. Matti þa ok æigi fara a fioll vpp, þuiat þegar lagdi a hinu sômu jllvidre, er þeiʀ kuomu j bygdina. Sidan foru þeir wpp a Walldres, ok toku þeiʀ afh kongsbwm, ok þadan j Gvdbrandzdale, ok tok kongr þaʀ halfz manadar stefnnv ok weizzlo ok allt lid hans ath kongsbwi a Steig. Þa war æigi lengi wm kyrt ath sitia, þuiat .xij. bænndr woru þeir a Hæidmôrk, er samtoku, ath huerr þeirra skylldi ʀada fyrir hvnnʀadz lide. Þar woru ok menn Magnus kongs oʀ Hamarkaupangi, ok er kongʀ ward waʀʀ wit þersi tidinnde, bio hann ferd sina oʀ Dôlunum ok willde æigi þar werda jnne byrgdr, ef þeiʀ kæmi fyrir dalsmunninn. Sꜳ bonndi, er Þorgʀimur er nefndr, war fyrir þeim bondunum ok oddr ok æsir war þersa ʀꜳdz.

35. bonndi: i *er skrevet over Linien.*

17 (21, 22).

SueRir kongr skyndi nw ferd sinne ok foR wit fimmta mann a æinne natt til bæiar Þorgrims ok hitte hann hæima wit hinn tiunnda mann. Ok ward annaRs veghar funndr þeiRa, en Þorgrimur hwgdi, þuiat gud skiptte suo til medur þeim, ath sa bar hæRRa hlut, er tignare war, þuiat bonndi war bvnndinn, en hwskaRllar hans bardir. Tok kongR þaR micith fe af Þorgrime, ok a ofan gallt hann hælfa mork gwllz, ok feginn, er hann kom þui wit. Þa foR Suerrir kongR til Hamarkaupangs, ok war Haralldr Gudbrandzson þar fangadr, en hann war frændi kongs, ok badu margiR honum grida, ok gallt hann konge .xij. auRa gullz, ok feginn, er hann kom þui wit. Adrir vinir Magnus kongs kuomuzt med hlaupi wnndan ok leto micit fe. Þa for kongR i Eystridale ok kom þar .v. nottum fyrir jol. En bændur
6b[1] ætludo, ath þeiR mundo wilia sitia j koste þeirra wm | jolin, ok sav suo wit, at æingi madr leth ser jolaaul heita. En er kongr sa þetta, gioriR hann ok sitt Rad, þuiat hans menn þurftu æigi ath sidr jolawistina, þo ath bændur villdi æigi veita honum. SnyR nw ferd sinne a burt ok let, sem hann mundi fara austur a Wermaland, ok foru sidan til Æidaskogs, ok er hann kom þar, skipti hann lidinu ok senndi hwndrat manna austur yfir Æidaskogh til Wermalandz, ok woru þeir velkomnir. En kongR sneri apttur j dalena medur tuo hvnndrut manna, þuiat hann þottiz vita, ath þeiR mundo bwit hafa jolaweizzluR, þegar þeir hôfdu brutt snuizt, ok for þat sem fleiRa eptir ætlan hans. Kuomu nw apttur beint ath jolunum, ok ward þa ath wera ôllum jafnndriugt, huerso sem wasikampinum þotte, ok hafdi kongr ok hans menn hinar bezztw veizzloR wm ôll jolin.

18 (23).

ERlingr jarll war j Wikinne, er hann spurdi þetta, ok æiRde æigi wel. Hann baud wth leidangri a bak jolvnum ok hwgduzt mundo koma þeim dyn fyrir dyR ok teppa þa jnne j dôlunum ok taka þa j kwi sem saude til skurdaR.

1. SueRir: e *er skrevet over Linien.*

En þar mætti ʀad ʀade, þuiat Suerrir kongʀ sa snemma wit, ath hann gengi æigi j þersa gilldru. Tok hann hina fyrstu weizzlo j nordanverdum dǒlunum, ok sottu suo swdr at minnenu, ok war hann fyrʀ komenn austur a Wermaland, en jarll kæmi wpp þangat, ok atti hann þa at blistra j spoʀ þeim. Þa willde hann fara austur epttir þeim, en hans menn lǒttu þers ok kuodu hann æigi mundo verri fǒʀ farith hafa en þa. Ok wit þetta hvarf hann apttur medur lide sinu.

19 (24).

Swerrir kongr safnar nw lide sinu j einn stad, ok ʀeid med honum .v. hvnndrut manna ofan j Wikena til bwa Simmunar j Skʀigswik. Toku þeir wpp bwith en brendu bæinn ok ǒll langskip hans ok austurfararskip eitt alnytt; .xl. nauta leth hann ʀeka a Wermaland. En er Simun spyrʀ skada sinn, skar hann wpp herʀǒr ok stefnndi saman þegnn ok þræl. Simun war hǒfdinge micill ok ʀikur; ok þordi æingi madr j moti ath mæla þui, sem hann willde. Dro hann saman a litille stunndo suo mikit lid, ath hann hafdi fiogur hwnndrut manna ok .xx., enn kongʀ war farinn avstur wndan til landamæʀis. Simun foʀ þa wpp j Gautelfi, er kongʀ wař staddr j æinne bygd litille, ok skæmt | 6b[2] þadan war skipath lide hans j bygdina a gistingar, þuiat kongʀ wisse þa won æigi suo bradligs hæska. Ok er kongʀ war sofa farinn, kom honum niosn af vinvm hans. Simun foʀ eptir konge medur oflyanndi her, en er kongr spurdi þat, ward þeghar til klæda ath taka ok wopnnazt. Senndi kongʀ eptir lidinu. War þat seinth, þuiat lidith war dræipt wids veghar. Foʀ hann þa j skog þann, sem heitir Hwfvnesskogr, ok beid þar lidsins. Ok sem menn hans woru komnir, leitar hann ʀædz wit lidith, hwat til ʀædz skal taka, ok segir suo, ath þeim mundi ofkæpa werda ath beʀiazt wit Magnus kong ok Eʀling jarll, ef þeiʀ skulu flyia fyrir lenndum mǒnnum hans, fyrr en þeir wisse, huat fyʀir war.

6—8. *327 4to har her:* fara austr eptir honum a Vermaland en þeir hnecðu þvi oc sogðu hann eigi scylldo verʀi farit hafa. *Eirsp.:* en Vermar hnektu þi en kuaðu jarl alldri verri ferþ farit skylldu haua en þa.

Allir kuoduzt helldr wilia beriazt wit Simun en flyia, þuiat þeiʀ ætludo æigi suo micinn lidsmun, sem war. Foru þeir sidan j mote lidenu, ok mættuzt fyrir dagh j þui nidamyrkri, ath æingi sa annan, fyʀʀ en merkit gnæfuadi yfir hôfde þeim. Toku þeir nw ath beriazt, ok war oʀusta sw hôʀd, en ecki miogh lôngh, ok lauk suo, ath gwd gaf konge fagrann sigur, ok fellu af Simune hwndrat manna ok .xl., en .vijj. æinir af konge. Þeiʀ treystuzt ecki at ʀeka flottann bædi sakir lidzfiolda ok myrkri þui, sem war.

20 (25).

Þessu næst byʀiar ferd sina Suerrir kongr austur til Kongahellu ok fieck þar mikit fe þeiʀa manna, sem flwit hôfdu wnndan honum, en lagdi gialld a bæinn, .xx. merkr vegnar. Ok war hann þaʀ æigi leingur en tuæʀ nætur, þuiat hann wgdi, af suo miclu lide, sem flyit hafdi medur Simune, mundi nôckuriʀ apttur vernda. Foʀ hann þa til Liodhusa ok dualdizt þar nôckuraʀ nætur. Þa drogu þeir Magnus kongʀ ok Eʀlingr jarll micit lid saman, alla lennda menn þa, sem j woru Wikinne. En þo bar suo til, ath hvorigir wisso til annaʀa, ok foʀuzt þo beinth a mote, þuiat Suerrir kongr willdi þa enn gilldra til nôckuʀʀa weida j Wikenni, ef j henndr bæʀi. War þat eina nott, at æigi war leingra j millum þeirra en ʀaust, ok wisso huoʀigir til annaʀa. Ok ooʀ þui nattboli foru huorir j moti ôdrum, til þers er æigi leingra war j millum þeirra en fiordungr, ok þa ward Suerrir kongr waʀʀ wit, hwar þeiʀ foru fedgar medur heʀinn, ok snere apttur þegar a Wermaland. Hafdi hann þar
7a[1] stefnnu | wit hina ʀikuzzto menn alla ok spurdi, ef þeir willdi eiga samband wit hann ok beʀiazt medur honum, sem hann wæʀi þeirra kongr. Swnnddæliʀ mællto ok slikum ordum, ath

4. gnæfuadi: n *er skrevet over Linien.* 8. .vij. *er rettet til* .vijj. — af konge *er skrevet over Linien.* 9. *327 4to:* fyrir sacir liðs fiolþa oc myrcrs. *Mangler i Eirsp.* 18. *327 4to:* voru i Vikinni *(Eirsp. ligesaa).* 27. *327 4to har her:* spurði hvart þeir villdi eiga við hann samband noccot og væri hann hlifsciolldr fyrir þeim eða villdi þeso boði neita. Þeir sôgðu sic giarna vilia beriaz með honum sem hann væri þeirra konungr. Sundęlir mælto oc slicom orðum. Oc er Magnus konungr oc Erlingr jarl spurðu þetta *o.s.v.* — *Eirsp. har:* . . . hlifskiolldr fyrir

þeir mundi gefa honum bakslettu ecki goda, ef þeir leitadi at honum austur þangath. Nw bvnndu hôfdingiar a Wermalandi þetta fastmælum wit Suerri kong, ok er Magnus kongʀ ok Eʀlingr jarll spurdu þetta, hurfu þeir apttur wit suo bwit. Senndu þeir Orm kongsbrodr a Wpplônd, þuiat þar war allr frændaafle hans, ok skylldi hann sitia þar fyrir, ef Suerrir kongʀ leitade ꜳ austan af Wermalandi. Sa Suerrir kongr, at þaʀ war ecki ꜳʀædiligt. Byʀ hann ferd sina austur allt j Eystrasallt, ok æigi mæiʀ en medur .cc. manna, ok er hann kom j Jaʀnnberaland, war þaʀ fyrir safnnadr micill. Þeir felldu bʀota fyrir ok sôgdu, ath þeir woru ecki vanir konga yfirferd. Þa ʀeid kongʀ ath fram ok taladi wit þa, en suo lauk tali þeirra, at þeir lofudo honum ath fara, sem hann willde, ok giordu honum allan græida, sem þeiʀ mattu bezztann. Þadan foʀ hann j Helsingialand, ok er hann kom þaʀ, sem Aalftir hæita, mætti hann miclu fiolmenne, æigi minna en .xxx. hunndrada, ok allt til bardaga bwit, ok war hvnndʀat manna albrẏniad, ok hôfdu lagt wit nidingsord huerium, er æigi stædi j moti eptir megnni, ath þeiʀ kæmizt æigi a fram. Þeir leyfdu ônghum kongsmanna at koma a þing sitt ne þar æitt ord at tala. En þo ward þat wm sider, ath leyft war mônnum hans ath koma ok heyra mꜳl manna, ok nw bad kongʀ sina menn fylkia lidinu ok wera wit bwith. En er landzlydrinn sa þat, biugguzt þeir nw wit, ok foru þa oʀd j mille suo, ath kongʀ skylldi nꜳ ath koma a þingh þeiʀa ok menn hans bera fram eyʀinnde hans, en sialfum honum war ecki lofwat ath mæla. En þaʀ kom wm sidir, at þeir, sem adr hôfdu mest af tekit, lofudo konge ath tala eitt eyʀinndi, at hann tok suo til mꜳls: Æigi er oss kunnigth, hveriaʀ sakir þer hafit oss ath gefva. En at þui er ydr hyggianda, at wer æighum ein gud ok kôllum wer hann fôdr; þa er þat nauzzsyn, at huerr woʀʀ hafe frid
7a[2] wit annan, þuiat minir menn hafa ydr | alldri mæein giort her til. Hyggit at, huerso litid gott þer æigit at launa

þeim. Þeir iaðu þi giarna at beriaz sua með honum sem hann væri þeiʀa konungr. Sunddælir mæltu oc slikum orðum við konung. Þa er þeir Magnus konungr oc Erlingr jarl spurðu þetta *o.s.v.* 1. honum *Feil for* þeim. 30. *Efter* eyʀinndi *begynder de to andre Haandskrifter ny Sætning uden* at.

Magnusi konge edr Eʀlinge jarlle. Sidan leth hann leida fram tuo hross ok segir, ath slatʀa skylldi, ok segir þat æ hvert land koma mundo, ef þeir speʀdi mat sinn wit kristnna menn suo, ath þeir yʀde hʀoss ath eta, ef þeiʀ skylldi lifenu hallda. Ok er kongʀ lawk sinu male, bawd sæ honum til weizzlo medur .lxxx. manna, sem ædr hafdi nidingsord wit lagit, ef hann nædi yfirfavʀ. Sidan bvdo bænndr honum ok ôllum hans mônnum a weizzluʀ.

21 (26).

Nw spyria Jamtar, hwerso Helsingium for, ok taka þeir wel wit honum. Ok foʀ kongʀ weizzlum austan eptir landino, ok er hann kom nordr j landit, senndi hann fra ser lidit a gistingar, suo at hann hafdi æigi mæira lid en .c. manna. Þat war æina nott wm midnætti, ath konge war boʀin niosn, ath Jamtar foru austan eptir þeim af landinu medur þegnn ok þræl ok willdo drepa hann ok allt lid hans. J þessu ʀædi woru allir lenndir menn. Kongur ʀeis þegar wpp ok bad sina menn vaka ok wopnazt, ok segir þeim þegar, hwat titt war, ok kuazt merst ottazt vm menn sina, er j bygdinne woru. Foʀ kongr þeghar wm nottina medur þvi lide, sem hann hafdi, j mote Jamtum, en þeiʀ hôfdu j þrimuʀ flockum ok kringt suo wm konginn, ath oʀ sinne ætt skylldu hveriʀ ath honum koma. Ok sem kongʀ for vm watzzwik nôckura a svnndino millum Wnndrseyia ok meginlandz, kom j moth honum heʀʀ þeirra Jamtanna, ok war hringur sleginn wm þa, ok hôfdu Jamtar .xij. c. manna. Ok nw mællti kongʀ til sinna manna: Hafvit þat ord yduar a medal, sem þer heyrit bænndr hafa, ok heimtumzt, þeghar wer meghum, oʀ her þeirra ok wth j eyna, en weitum þeim fyrst haʀda aʀæs, ok witum, ef þeiʀ vikne wit. Ok nw æpa Birkebeinar herop ok ʀenna fʀamm diarfliga, en Jamtar sottu ath fast. Ward þar hôʀd orusta en suo myrkt, at æingi sæ annann. Þa hæimtuzt Birkebeinar

4. menn *tilføiet i Marginen.* 21. en þeir hofðu farit i þrimr floccum *327 4to;* þeir foru i þrimr flokcum *Eirsp.* 24. *Hdskr.*: megin landz. Kom *o.s.v.* 32. *Efter* myrkt *er et Bogstav paabegyndt, uvist hvilket. 327 4to har:* en sva var myrct af nott *(lign. Eirsp.).*

or þys bænndanna ok wpp j eyna; war þa gengin hôʀd hrid. Bænndr fvnndo æigi, fyʀʀ en þeir hôfdu barizt langa hrid sialfiʀ; war þa ok j dagan. Ok er bænndr funndo þat,
7b[1] weittu Birkebeinar þeim | harda aʀæs, ath þeir hʀucku fyrir, ok þui næst kom flotti j lid þeiʀa, en Birkebeinar drapu þæ af þeim slikt, er þeir willdo. Fell þar afh Jamtum næʀʀi .c. manna, en fiolde sæʀ. Suerrir kongʀ hafdi hwnndrat mannz, en Jamtar hôfdu .xij. c. Kongr giordi eptir lide sino wm morgininn, ok er þat kom til hans, leitudo Jamtar sier grida ok fengu konge gisla ok sættuzt wit hann, ok lagdi hann micit gialld æ þa. Jatudo þeiʀ ath giorazt þegnaʀ hans, ok hann fengi þeim syslomenn, ok bwnndo þeir þat mæl medur margra manna æidum. Skilduzt þeir sidan wit suo bwith.

22 (27).

Sweʀer kongʀ byʀiar ferd sina nordur wm fiall, ok kuomu ofan j Naumudali ok toku þar skip, er bænndr attu, ok lôgdu sidan j Skillingar. Þaʀ atti kongʀ hwsþing wit lid sitt, þuiat hann willde æigi, at landzmenn wisse, hwat þeiʀ ʀæddu. Sagdi hann þa sinum mônnum, ath kostir wæri þriʀ fyrir hôndum. Sæ æinn at fara noʀdr a Halogaland ok afla ser þaʀ atwinno ok skipa ok sækia sidan sudr til Biorgyniar ok wita, ef þeir fengi nôckut vnnith þaʀ æ sinum wuinum. Hinn annaʀ at fara oʀ landi ok vestur wm haf til Oʀkneyia: ok þætti mer likara, at wer fengim þaʀ nôckurn afla ok styrck. Sæ er hinn þride at heria til Jʀlandz edr annara westurlannda. Ætla eg þui meiʀi wera muno ovinsælld Magnus kongs ok Eʀlings jarlls, sem þeiʀ styra leingur landinu, en at suo bwno er suo micill afle þeirra, ath þwngt mun wit ath æiga. Lidsmenn kuoduzt fwsaʀe ath leggia til kaupstadarins j Nidaross; kuodu æigi fyrir mundu neitt at næ bænum ok segia hvorki fyrir kongsmenn ne jarllsmenn, en segia kong æiga þaʀ marga wine. Kongʀ kuezzt ecki þess fwss ok letzt suo dreymt hafa til: ok synizt

---

3. *Hdskr. har* sialf̊ir. 7. *327 4to:* fiolþi var saʀ. *Mangler i Eirsp.* 11—12. giorazt þegnaʀ: *Hdskr. har* giorazt hann þegnar. 12. fengi: *saa ogsaa 327 4to; Eirsp.* fek. 16. *327 4to:* i Naumodal, *Eirsp.:* i Naumudal.

mer ʀadligʀa enn sem fyʀʀ, ath þier wikit eptir minvm vilia. Lidith willde ecki annat en sækia til bæiarens. Kongr segir þa ʀada mundu, ok foʀu nw swdr fyrir til Þrandhæimsminnis, ok er þeiʀ kuomu til Folknar, segir kongʀ en, at hann willdi svdr til Biorgvinar, en æigi j fiordinn, ok kuazt |
7b² ætla, ath æigi mundi sæmdarferd werda. En allir hans menn sǫgdu, ath þeiʀ villdo til bæiarens leggia ok laust mundi fyrir liggia. Nw leggia þeiʀ jnn j fiordinn til Raudabiaʀga, ok let kongʀ þa kalla alla sina menn af skipum ok fretti eptir, hweria tilætlan þeiʀ hefdi a atlǫgu sinne, suo sem þeiʀ woru fwsir i bæinn. Þeiʀ kuoduzt willdo ʀoa at bænum ok wita, ef þeiʀ nædi vppgǫngu. Kongʀ segir: Ecki þicke mer þat ʀadligt, þuiat bæiaʀmenn munu æigi liaa oss bæinn. Wariʀ migh, ath þeir wænnti afh oss litillar wægdar, ef wer komumzt yfir þaa. Nw er þat mitt ʀaad ath giora eina skwto jnn medur stadi a niosn, aadr en lysa tekr, ok suo yfir fioʀdinn fyrir jnnan Holmm, ok lata hana liggia vnndir Hladhamʀe, suo wtarliga, ath þeir siae oʀ bænum, þaa liost er oʀdith, ok lata tiallda sem bezzt. En menn gangi allir j skoginn wpp, þeir er aa eru, ok hid efra framm medur Hlaudum ok stefnni a jsinn fyrir ofan bruna ok site þar til lysingaʀ, en wæʀ ʀoim yfir fioʀdinn jnn til Fladka ok jnn medur Gawlaraase til Gullhamars. Wentir migh þerss, sem lysa tekur ok bæiarmenn sia skip wit Hladhamar, ath þeiʀ mune skipa skip sin oʀ bænum ok hyggia, ath þar se lid worth allt, sem þeir siaa æitt skip liggia. Ok ef þeir ʀoa jnn til Hladhamra, willda egh, ath wer ʀeʀum wnndan Hefting ok jnn ath Eyʀum. Wæri þa þerss mæiʀe won, ath wæʀ ættum ath weria þeim bæinn, en þeir æigi oss. Gwdlaugur segir: Æigi mun oss þickia lid wort ofmicit, þo ath wer tuiskiptum þui æigi, ok fylgdu honum fleiʀi ath þui ʀaadi en konge. Ward þat af ʀadit, ath þeiʀ skylldi at ʀoa bænum, er liost wæri. Kongʀ leth, at hann mætti wera þar, sem þeir woru, en kuezzt ætla, ath jlla mundi gefazt þerse ʀadagiord mote hans wilia.

4. *Ogsaa 327 4to har:* Folcnar, *Eirsp.:* Fosksnar. 18. *327 4to:* Laðahamri, *Eirsp.:* Hlaðahamri. 21. *Foran* Hlaudum *staar* landi *underprikket. Foran* medur *har 327 4to* ofan fyrir, *Eirsp.* fyrir ofan *(begge med flg. Akk.).* 28. *327 4to:* Hefring. *Navnet mangler i Eirsp.* 33. *327 4to:* roa at bǫnum *(Eirsp. ligesaa).*

23 (28).

Eysteinn erkibyskup war fyrir j bænum ok hafdi blasa latid til mottz fyrir wm daginn ok kuezt spurt hafa adr til Birkebeina, ath þeir woru ofan komnir nordr j Naumudôlum ok hefdi sudr wikit hid ytra: ok wentir oss, ath þeir mune vitia hingat fiardarins; en oss er suo sagth, ath þeir | 8a[1] hafi litid ok mott lid ok wesællt. Synizt oss ofallit bonndum ok kaupmônnum ath gefa wpp sig ok sin fe fyrir þiofum ok ʀænsmônnum edr jllmenni, er Suerrir hefir saman dregith; wilium wer helldr weita ydr styrck til ath weria bæinn. Mvnum wer skipa wth skipum worum medur hwskôrlum wʀ byskupsgarde, ef kaupmenn ok bænndr vilia sigh til leggia. Ôllum þotti þetta ʀædligt, ok willdo þat helldr en sæta wppgôngum Birkebeina. Woru þæ skipud fiogur skip af bæiarmônnum ok kaupmônnum, en hid fimta byskupsskip, ok war þat bezt skipat, ok war foʀmadr Sigurdr son Auzuraʀ bolla. Bæiarmenn helldo witawôrd ok lôgdu wth æ Digurmwla ok settu wpp æ Digurmwla wm morgininn, er lysti, ok er þeir sæ skipin wit Raudabiorg, slogu þeir elldi j witana, ok er bæiarmenn sia þat, bleso þeiʀ til skipanna ok lôgdu wth oʀ ænne. Birkebeinar ʀæku afh ser tiolldin ok ʀero yfir fiordinn jnn vnndiʀ Gawlaʀæs, enn bæiarmenn wth wm wikina j moti. Ok er þeiʀ kuomu wt fyrir Digurmwla, sa hworir adra ok mættuzt a wikenni fyrir Hattarhamarʀe. Þeiʀ hôfdu fiogur skip oʀ bænum, þau er wit oʀustuna kuomuzt. En Suerrir kongʀ hafdi ok .iiij. skip, ok war eitt ath æins tuitugsessa. Nw tokzt oʀusta snôʀp ok micil. War æ lettur sa landnyrdingur, medan þeiʀ bôrduzzt, ok hof ôll skipin jnn ath lande, ok sem þeir hôfdu barizt wm hrid, foʀ framm eʀcibyskups skip, er seinna hafdi wordith oʀ bænum. Birkebeinar sæ þat ok þotti ser ecki wænth horfa, ef þetta skip kæme til, er adr weitti þungt. Bʀast þa flotte j lide Birkebeina, ok hlupo a land af skipenum (sic). Suerrir kongʀ war j kvfle blæm ok

---

4. *327 4to:* i Naumodal, *Eirsp.:* i Naumudal. 7. *Hdskr. har* ok *underprikket foran* ath gefa. 16. *327 4to og Eirsp.:* balla. 24. *327 4to:* fyrir innan Hattarhamar *(Eirsp. ligesaa).* 27. sa landnyrdingur: *327 4to har* alandnyrðingr (*Eirsp.* alannyrdingr). 29. eʀcibyskups: c *skr. over Linien.* — *Hdskr. har* skips.

sidum. Hann foʀ snemma fram eptir skipe sino ok ætladi til landgǫngu, ok er hann kom fram wm siglu, skautzt nidr þilia wnndir fotum honum, ok fell hann j ʀwmit. En menn hans hlupo suo þykt yfir hann, ath hann matti æigi stannda vpp, medan þeiʀ hlupu sem þyckuazt yfir hann. Sꜳ madr hliop j sidaʀa lagi, er Helgi het ok war kalladr bygguambb. Hann mællti: Jlla skiliumzt wer wit kong warn. Hann tok j auxl konge ok studde hann a fætur, ok þa mællti kongʀ:
$8a^2$ Konga þw nw slikt ecki mest. Hlvpo þeiʀ | þa wpp j fioruna badir saman, ok er þeir kuomu a land, foru ath þeim þʀiʀ af bæiaʀmǫnnum. Helgi tok vit þeim, en kongʀ kleif wpp j einn backa brattann, ok er hann war miog kominn wpp a backann, ste hann a kwflinn ok hrapade ofan j fioʀuna apptur, ok þa hleypur at honum æinn, sꜳ er adr sotte ath Helga, ok willde hǫggua til hans. Ok er Helgi sa þetta, hliop hann til at hialpa wit konginum ok hio þann mann banahǫgg, en kongʀinn leitadi wpp j annat sinn. Þeim war minna wm atsoknnina wit Helga, ok hwrfo fra wit suo bwith. Kongur war ecki vel til ʀeika, þuiat hann war ordinn sꜳʀ a fæti. Hafdi hann werit skotinn medur gaflaki j oʀustunni. Þat sꜳʀ weitti honum Seʀkur af Riodrum. Nw foʀ kongʀ wpp eptir Gaulaʀꜳse. Dreif þa at konge þat lid, sem wnndan hafdi komizt. Kongʀ weik fram a fiallit ok huildizt þaʀ, ok heyrduz þaʀ þa ʀædr bæiarmanna, huort hann Suerrir mundi fallinn wera edr æigi. Same Helgi segir hatt, suo at þeir heyrdu bæiarmenneʀnir: Sueʀir kongʀ gioriʀ ydr einahueria hrid, adr ath hann se daudr. Þaʀ hǫfdu margir dræingir godir fallit. Sigurdr afh Salltnesi ok Jon ketlingr, brodir hans, fiellu j fiorunne. Wilhialmur, broder þeirra, hellt wnndan a æinu skipe wth medr ꜳsenum ok fyrir nesith, en bæiarmenn sottw eptir honum; hann hliop a land ok fell j fiorunne, en bæiarmenn skipttu fautum þeirra ok foru apttur wit suo bwith. Gwdlaugur sleiktum (sic) stallaʀi ward miogh sꜳʀʀ ok

6. *327 4to (og Eirsp.):* byɢvaumb. 12. *Hdskr. har* bratann. 17. *Hdskr. har* bannahǫgg. 19. *For* vel til ʀeika *har 327 4to* vel fæʀ *(Sætningen mangler i Eirsp.).* 24. heyrduz: *maaske Feil for* heyrdu; *det flg. ord er nemlig skr. med samme Forkortelse som ellers* þeir. *327 4to har* heyrðu þeir *(Eirsp. ligesaa).* 28. Þar *skr. som ellers* þeir. 29. *Efter* Jon *i Hdskr.* af *underprikket.* 33. *Hdskr. har* for. 34. *327 4to og Eirsp. kun:* Guðlaugr stallari.

komzt wpp a asinn ok war j skaʀlakzkyrtle. Þaʀ mætti hann bonnda æinum, ok þottizt sa sia, at hann war af flottamônnum. Bonndi hio til hans medur auxxi a halsinn. Gwdlaugur fell wit hôggit, ok þottizt bonnde hafa drepith hann ok fletti hann klædunum ok hio a hann hʀis ok skilde suo wit hann. Gwdlaugur witkadizt stunndu sidar ok stod wpp ok kom til bæiar nôckurs, ok war þaʀ wel wit honum tekit. Hann foʀ sidan eptir konge, ok greʀo saʀ. Þui kôlludu Birkebeinar hann Gudlaug gnitaskôʀ.

24 (29).

Heʀ eptir foru þeiʀ a Wpplônd, ok sumir foru a Mæʀi
8b[1] ofan til | Serks ok drepa hann wit tolfta mann ok fara sidan eptir Suerri konge. Ok er Birkebeinar kuomu austan i Wikina, spyʀ þat Magnus kongʀ ok Oʀmur kongsbrodir ok bwazt þegaʀ at leita þeirra ok fara eptir þeim, en Birkebeinar wnndan, þuiat þeir hôfdu litid lid hiа þui sem Magnus kongʀ. Suerrir kongʀ segir sinum mônnum, at þat war miok j mote minu skapi, er þer foʀut jnn j Þrandheim ath beriazt wit kaupangsmenn. Hôfum wer latid hina bezztu menn oʀ fôʀuneyti woʀu, ok þui ath bændr hafa spurt worar ofaʀir, erum wer æ ʀeknir ok hʀiadir, hwar sem wer komum, ok þickiʀ ollum litils wm oss werth, þeim er til spyʀia. En fyrir þessa oʀustu hôfdum wer jafnan sigur; ottuduzt þa flestir ath faʀa j moti oss medur ofride. Nw muno þeir spurt hafa, ath eptir oss feʀ Magnus kongʀ medr micit lid, ok munum wer litinn tima wnndan ʀekazt wm lanndit, adr a oss liggr þegnn ok þræll, ok mun allt lid warth wera dreift ok drepit medur litlum ordstiʀ sem allir adrir, þeir er j flotta ʀekazt. Nw lizt mer dreingiligra, þott wer hafim lid litid, ath snuazt j moti wwinum worum. Ok medur þui ath wer seem ofurlide bornir, meghum wer þo suo til haga, ath wer fallim medur godum ordstiʀ, ef wer beriumzt with konginn sialfan Magnus, en ef weʀ

---

8. *Mellem* saʀ *og* þui *har Hdskr. et* †; *der er nu ingen Tilføielse i Marginen, men mulig er* hans *bortfaldet ved Beskjæring.* 12. konge: *Tegnene næsten helt bortslidte.* 17. skapi: *Bogstaverne tildels næsten bortslidte.* 19. oʀ: *utydeligt.* 20. *Mulig:* hrjadir.

sigʀumzt a honum, mun þar af waxxa woʀʀ styrckr, ok er æigi won, at wer gôngum til landz þersa ok ʀikis suo, ath æigi munim wer eitthvert sinn werda ath sia ꜳ lopte merki Magnus kongs. Hôfum wer ok hellztti lengi wnndan ʀekizt wm landith ok þolath margskyns wanndrædi fyrir wvinum vorum. Ræddi þa Suerrir kongʀ môʀghum fôgrum ordum fyrir sinum mônnum ok eggiar miogh lidit. Lezt wel hvgr wm segia, ok lezt vel hwgur wm segia (sic), ok ward at hans male godr ʀomur. Eptir þetta fara þeir leidar sinnaʀ, þaʀ til er þeir koma fram yfir bʀw a[ʀ] þeirrar, er Huita heitir. Þa hôfdu þeir sanna niosn af, ath Magnus kongʀ war næʀ þeim, ok nw leth Suerrir kongʀ lidith fara j kioʀʀ nôckur skamt fʀꜳ bʀwnne. z cetera walete. |

25 (30, 31).

8b² Magnus kongʀ ok Ormur kongsbrodir hafa þa sanna niosn af wm Birkebeina ok þeirra atferdi, ok er þeir kuomu ath brunni, let Magnus kongʀ þeghar fara yfir merki sitt, ok fylgdi sialfur, ok slikt hid sama Ormur kongsbʀodiʀ. Ok þeghar sem kongʀ war yfir kominn ꜳna ok svmt lidit, weita Birkebeinar þeghar suo harda ꜳʀꜳs, ok tekz micil oʀusta ok æigi lông, ok fell miogh lid Magnus kongs, en hann sialfur flyde apttur yfiʀ bʀwna ok Oʀmur kongsbrodir ok huortueggi miogh sꜳʀ, ok let Magnus kongʀ j þeirri oʀustu maʀgth manna. Ok eptir þetta skutuzt þeir a wm stund yfir ꜳna þuera, ok sidan skiliazt þeir. For þa Magnus kongʀ apttur til Tunsbergs ok sidan austur medur landi, en Suerrir kongʀ foʀ wpp a Raumaʀike ok austur hid efra til Liodhwsa, ok þa fregnadi hann, at Magnus kongʀ war j Kongahellu. Feʀʀ hann þa apttur þangat ok kom a wwaʀt, ok ward þaʀ oʀusta micil, en litid mannfall. Hellt Magnus kongʀ yfir eptir ꜳnne, ok tok Suerrir kongʀ nôckur skip ok let brenna. Magnus kongʀ foʀ þa nordr j Wikina ok sat wm hrid j Oslo ok setti

---

9. *Hdskr.:* | leidar | þeir |. — *Med* Eptir þetta *begynder i Fornm. sögur Kap. 30.* 10. *327 4to:* fram um brvna a þeirri á er Hirta heitir. *Eirsp.:* yfir bru á á þeiʀi er Hirta heitir. 18. *327 4to:* var kominn yfir bruna. 25. *Hdskr. har* Tunbergs. 30. *327 4to:* ofan eptir ánne *(Eirsp. ligesaa).*

niosnir allt austur til Elfar. Suerrir kongr lagdi wnndir sigh allar hinar eystri syslor, ok toku þa giolld huorirtueggiu wm Wikina, Birkebeinar ok Magnus kongs menn, ok weittu huorirtueggiu ődrum arræsir. Suerrir kongr for enn j Wikena at gilldra til nőckura weida, ef j henndr bærri, ok einshueria natt reid kongr sialfur a niosn med .vij. mann ok reid j skogh nőckurn skamt fra Sawrbæium, ok a þeirri sőmu nott for einn sueitarhőfdingi af mőnnum Magnus kongs med fimtige manna til þerss, ef hann fengi nőckut drepit af Birkebeinum. Þa heyrdi kongr reid þeirra. Woru þeir miogh drucknir ok malgir, en gatan eigi rymri, en æinn matti rida senn. Suerrir kongr bidr sina menn ganga tueim megin gőtunnar hliodliga ok skiota sem tidazzt eptir lidenu: ok kann wera, at þeir ætla mæira wera lid wort; en ef wer werdum ofrike borner, megum wer forda oss. Nw giora þeir suo ok skiota sem tidazzt eptir malenu
9a[1] hinna. En suo war myrkt, | ath ecki matti siæ, ok þeir, sem eptir ridu, wnndruduzt, er þeim forst suo ogræitt, er fyrir foru, ok wissu æigi, huerio gegndi. En Birkebeinar skuto sem tidazt, en hinir sækia vnndan sem akafazt ok hvgdo mæira fiolda manna a skoginum. En vm morguninn, er liost war ordit, funndo þeir .xuiij. menn drepna ok marga hesta

26 (32, 33).

Vm haustid for Suerrir kongr nordr til kaupangurs ok weitte slőg mőnnum Magnus kongs j Þrandhæime ok tok .x. skip, en eptir wm worit for hann wt eptir firdenum med lid sitt ok swdr a Mærri ok for wthleidis, er svdr sotti. Ok er þeir sigldu nordan ath Stade, kom j moti þeim Magnus kongr ok Erlingur jarll ok Eysteinn erckibyskup ok Ormur kongsbrodir ok margt annat lenndra manna, ok hőfdu allt micinn herr ok stor skip. En er Suerir kongr sa ofrefli þeirra ok huorir kenndu adra, leita þeir Suerrir a haf wt ok giordu bædi, sigldu ok reru, sem mest mattu þeir. Ok er Magnus kongr ok hans menn sia þetta, taka þeir

2. giolld: g *rettet fra* s. 8. einn: *Hdskr. har* einne. 25. *For* slőg *har Eirsp.* slag, *327 4to* mikit slag. 31. *327 4to og Eirsp.:* allmikinn.

eptir þeim sem akafazt bædi sigling ok rodur. Þæ nælgadizt skip Suerris kongs Rvdin, er Erlingr jarll styrdi. Kom suo nær, ath þeir sa mann a bordi. Þa leth jarll hefla ok bida skipanna, ok sem ǫll skipin woru eptir komin, karlladi jarll ok skipadi til atlǫgu ok segir, at þa mundi likligt þickia, at funnd þeirra munnde saman bera ok Birkebeina: En wel þicke mier, ef Suerrir kongr werdr tekinn lifande. Þætti mer vel, ath hann se mer færdr. Þerssu jatudo allir, lata sidan siga or heflunum ok helldu eptir. En er Suerrir leith, ath Magnus kongr ok hans skip toku eptir ok saman dro med þeim, suo æigi mundi hlyda suo bwith, ef æigi tedi þeim gwds miskunn framar, en þæ horfdizt a, hann lagdizt þa til bænar ok het til hins helga Olafs kongs ok mællti fyrir sinum mǫnnum fǫgrum ordum. En þegar lagdizt æ sioinn þoka mikil, suo ath ecki skip matti siæ fra ǫdru. En er þeir Magnus kongr ok Erlingr jarll sæu ecki leid sina, beita þeir þa jnn vnndir landit. 9a[2] Þa mællti jarll: For æigi suo, | þa er wel willde. Nw koma þeir saman sinum mǫnnum j Hereyium, ok annann dagh eptir spyria þeir, ath tuo skip Birkebeina hǫfdu siglt jnn wm sunndit ok hǫfdu stefnt j fiordinn. Þa kallar jarll saman hǫfdingia til tals wit sig ok segir suo, ath hann segir, ath hann þickizt æigi wita, huert Birkebeinar muno hafa beitt medur landinu nordr edr swdr: ok synizt mer, sem huortuegia mune lidz þurfa. Wil egh, at svdr fari til Biorgynar erkibyskup ok Ormur kongsbrodir ok adrir lenndir menn ok skipstiornarmenn ath weria þar landit, en Magnus kongr ok egh skulum nordr fara ok medur ockur meire hlutr hersins. War suo giorth, sem jarll mællti. En er Magnus kongr ok Erlingr jarll kuomu a Nordmæri, spyria

2. Rvdin: *327 4to har* at scip þat *(Stedet mgl. i Eirsp.)*. 10—13. En er Suerrir leith — lagdizt þa. *Dette Sted lyder i 327 4to:* En er Sverrir konungr sa þat at scipin Magnuss konungs voru miclo sciotari oc saman dro med þeim þa syndiz honum eigi þau orræði er vel myndi lyða ef eigi vetti guð þeim sina miscun framar en þa myndi þickia vænligast um þeirra rað. Sv. kon. lagðiz þa *o.s.v. Eirsp. har:* Enn er Sverrir konungr ser at miklu meira ganga skipin Magnuss konungs sa hann eingi orrað þau er hlyða mætti ef eigi ueitti guð þeim miskunn framar en þa mundi liklikt þikcia. S. kon. het þa a *o.s.v.* 18. *327 4to:* eigi for þa sva er vel villdi. 20. *327 4to:* .v. scip. *Angivelsen mangler i Eirsp.* 22—23. *327 4to:* oc segir sva at hann þottiz eigi vita. *Eirsp.:* oc segir sua at hann þikeiz æigi uita.

þeir þau tidinnde, at Suerrir kongr hafdi siglt af hafe wtan wit Smyl, mille ok Ædeyiar, ok suo nordr at Knarskeidi. Suerrir kongr for alla leid nordr til Þrandheimsminnis ok jnn til kaupangs ok lagdi skipum sinum þegar wit bryggiuʀ. Magnus kongr ok Eʀlingr jarll fara nordr eptir þeim, ok er Suerrir kongr ok hans menn sia segl þeirra, leth hann blasa til tals lidenu ok segir þeim ætlan sina, at hann vill ganga fra skipum sinum, ok mællti, ath æingi skylldi suo diarfr, ath neitt flytti eptir seʀ fleiʀa en vopnn sin ok þav klædi, sem hann stod j. Ok þegar eptir wopnazt Birkebeinar ok gengu wpp j bæinn, en skipin fluto tiollduth fyrir bryggium. Hudfôt lagu j ʀwmum ok halfʀymiskistur þeirra stodu a skipum, en lyklarnir woru sumir j lokenu. Ok er Magnus kongr ok Eʀlingr jarll ʀeʀu wtan j ana sinu lide, ok gengu Birkebeinar wpp wm bʀw. Ok suo hefir Suerrir kongr sialfur sagt, ath hann mætti þui hellzt hælazt, ath fa dæmi mundo til vera, at flottamenn hefdi suo wit skilizt fiarhlut sinn, sem þeir giordu, ok segir, ath æigi wæri enn vist, nema ymser neytti enn fiar edr klæda annara. Menn Magnus kongs ok Eʀlingr jarll lôgdu ath wth wit Brôttueyʀe fyrir wtan Skipakrok ok gengu þar vpp. Sem jarll hliop a land, steyptizt hann a knein ok stack nidr badum hôndunum ok mællti: Fall er faraʀ heill. Ok þa foru 9b[1] þeir wpp wm | stræte, huerr med sina skipshôfnn, sem a landit ste. Eʀlingr jarll vard fyrst bwinn med sina sueit, ok er hann kom wpp Kristzkirkiugard ok fyrir ofan byskupsgard til bruaʀennar, þa sa hann merki Suerris kongs faʀa sysliga ok stefndi þiodleid wpp til Kleppabws. Ætladi Eʀlingr jarll, ath þaʀ mundi kongʀinn wnndir wera. Eʀlingr jarll sotte þa vpp yfir bruna a Sprotavollu, en Suerrir kongr ok flest allt lid Birkebeina la j dal nôckurum skamt fʀa brunne wpp fʀa sanndbrecku hinne nidre. Ward jarll æigi

1—2. *327 4to:* af hafi utan fyrir sunnan Æðey oc sva norðr at Knaʀarsceiði. *Eirsp.:* af haui utan at uið Smiol. 3. alla: *Hdskr.* al-lla. 9. fleiʀa: *Hdskr. har ogsaa et* i *over* ʀ. 13. *327 4to:* sættir i locin *(Eirsp. ligesaa).* 14—15. *327 4to:* rero upp i ána liði sinu þa gengo. *Eirsp.:* reyru vtan i ána þa gengu. 20. *Hdskr. har:* eʀl'. j (r under i); *maaske at læse* Eʀlings jarllz. 24. *327 4to:* scipssogn. *Eirsp.:* skipsaugn. 25. Erlingr: *maaske et Punkt over* n. 26. *Hdskr.:* wpp | kristzkirkiugard. *Maaske er et i Marginen tilføiet Ord bortfaldet ved Beskjæring. 327 4to:* up um. *Ordene mangler i Eirsp.*

fyʀʀ vaʀʀ wit, en Birkebeinar hlupo wpp ok stefnna þeghar ath þeim. Sotte jarll þeghar wth apttur til bæiar. En er lid Magnus kongs sotte wth j mote þeim, snero Birkebeinar apttur yfir bruna, ok skutuzt þa a yfir æna. Eʀlingr jarll bad sina menn ganga or skotmale ok setiazt nidr a akrinum ok siæ, hwat er Birkebeinar hefdizt ath. Birkebeinar settuzt ok vnndir backa nǒckurn ok sætu suo langa stunnd wm daginn huoʀirtueggiu. Magnus kongs menn letho sækia ser mungæth ofan j bæinn. Suo gengo ok margir menn ofan af huorumtueggium ok skvtuzt a, ok wrdo margir miog sæʀir. Ogh er komit war næʀ none dags, geck Gudlaugr stallare Suerris kongs † til bʀwarspordsins ok hafdi skiolld fyrir ser ok kallade a lid Magnus kongs ok letz wilia tala medur þa, ef þeir willde hlyda. Jvarr horte suarar afh lide Magnus kongs ok sagdizt wilia hlyda til þerss, sem hann mællti. Gudlaugr hof suo mal sitt, at Suerrir kongr will giora Magnusi konge þriæ kosti ok Eʀlinge jarlle. Er sæ æinn, ath þeir gangi yfir bruna, en Suerrir kongr mun fara langt wpp j fʀæ medr lid sitt. Fylke jarll folke sinu, sem hann will, ok beriumzt a Sprotawǒllum, ok hafe sæ gagn, er gwd will. En ef Magnus kongr ok Eʀlingr jarll wilia æigi þenna kost, þa byd eg þann kost annan, ath þeir gangi medur lid sitt wt til borghar ok fylke þar j æʀnnu tome, en Birkebeinar muno sækia yfir bruna til ok lata þa skapat skera. Sæ er hinn þride, ef þeir wilia huorngann þenna, ath ganga wth a Eyʀar til skipa sinna ok fylkia þar, sem hann will, en wer munum koma ok sækia bæinn ok beriazt wit hann. Jwar horte geck nw wpp a akrinn ok hitte jarll ok segir honum þerssi ord. En Magnus kongr war 9b^{2} sofnna|dr a akrinum hia jarllenum, ok nw klappade hann hende sinne a bak honum ok bad hann wakna ok segir þessa koste, sem Suerrir prestur hafdi giort honum. Magnus kongr bad jarll kiosa. Jarll lezt ǒnghan kiosa mundu; kuezt helldr giora skylldo Suerri presti kosti en hann honum. Ok nw segir Jwar horte Gudlaugi suoʀ jarllz, en segir

12. Suerris kongs † til: *nu findes der dog intet tilføiet i Marginen, og de to andre Haandskrifter giver ingen Antydning af, at noget skulde være udeglemt.* 17. *Efter* giora *staar i Hdskr.* sætt *overstreget.* 35. *327 4to:* svor iarlsins. Siþan for Guðlaugr oc sagði Birkibeinum. *Eirsp.:* svaur jarls. Siðan sagði Guðlaugr Sverri konungi.

Suerri konge. Eptir þetta þyrftuzt þeir saman nôckura stunnd, ok eptir þath toku þeir til gôngu, ok stefnnde kongr wpp yfir fyrir austan ana til Kleppabws. En þeir hattudo suo gôngunne, at huerr geck eptir ôdrum, ok þotte þa micit lidith æ ath siæ, adr en hinn sidazzte madr geck. For Suerrir kongr þa wpp medur anne til bæiar þess, er Koth het, ok leth þar taka ofan hwsin ok giora oʀ flota, ok fluttuzt yfir ana Nid, ok wm midsaptans skeid foru þeir wth yfir þiodmyʀar ok suo ofan til Stafs, ok fluttuzt suo yfir Gæul æ æikium, ok er þeir woru yfir komnir, toku þeir huilld, ok hallade kongrinn ser ok sofnade. Ok eʀ komith war ath natmale, kom þar bonnde einn med malltklyfiar ok willde til bæiar at selia malltid, en Birkebeinar þyrftuzt ath honum ok letu, sem þeir mundu fala malltid. Kongr waknade ok spurde, hwat wæri. Þeir segia, ath bonnde einn war kominn. Kongr will hitta hann ok segir, ath hann mun ecki duelia ferd hans, ok bad hann fara, sem hann willde, ok segia satt fʀæ, ath hann hitte Birkebeina, ok þeir woru komnir yfir Gævl, ok þeir ætludo nattstade sina ath Midhwsum i nott. Ath þui skilia þeir, ok dueliazt Birkebeinar þar nôckurar nætuʀ, þriaʀ edur fiorar, adr þeir sæke til bæiar j annat sinn.

27 (34).

Ejnn aptan, er jarll war mettur, kom til Sigurdr af Salltnesi Nicholæs[son] ok Jon afh Ranndabergi. Þa mællti Sigurdr: Eru greiddir wthverdir, herra? Oss er saght, ath Birkebeinar mune bratt witia wor. Wæri þat mitt ʀæd, ath lidinu wæri blasit wth til borghar medur wopnum. Hyggium wæʀ, ath Birkebeinar mune komnir j Gæulardal, ok getha sumir, at þeir mune leita wpp til fiallz, en oss er sagt, |
10a[1] ath æi se minne won, ath þeir sæki hingat a woʀn funnd. Þa segir jarll: Egh willde giarna, ath þat sannadizt, ath þeir fæʀi hingat, þui þa mundi þeiʀ hafa skapnadareyrinde. En ohrædda ætla egh oss megha wera fyrir Birkebeinum

2. stefnnde: *sidste* e *er vistnok rettet fra* u. 20. *327 4to:* Meþalhusum, *Eirsp.:* Meðalhusum. 23—24. *327 4to:* Sigurþr Nicolasson oc Jon af Randabergi. *Eirsp.:* Sigurðr Nikulasson oc Ion af Randabergi.

nattlangt, þuiat oss er saght, ath þeir mune hafa snwizt wpp til fiallz, ok æigi mune Suerrir þora hingat ath sækia, ef wer verdr ædr wareʀ vit. Þa segir Jon af Ranndabergi: Þetta skylldi godu furda, er jarll heitur, ath wer þurfum æigi ath ottazt Birkebeina. En tala þat sumir menn, herra, ath þer gefit mæira gaum at giora ydr druckna af mide edr wine, en giora ʀad fyrir lide ydru. Þa segir jarll ok ʀeidizt: Þat hefir mer sialldan funndit verith, ath egh hafe æi verith hellzzti warʀ. En nw se egh æigi, huort helldr er, ath egh mune ǒngua ætlan kunna ath hafa fyrir lide þessu, sem þer segit, edr mune þier vera helldr hræddare, en þyrfte, ok þui skulo þier liggia nw ohræddir nattlangt, ath egh skal sialfur vaka ok hallda wǒrdinn, ef þer truid mer, ok hefir þat þott nockur hlita, þa er wer ættum wit meira ofʀefle ath skiptta en uw. Nv gengu þeir Sigurdr ok Jon til skipa sinna, en nǒckuro sidar for jarll ath sofa, ok allir hans menn af klædduzt, vtan wtwerder woru greiddir ath wanda.

28 (35).

Nu er ath segia fra Birkebeinum, ath þeir koma j næturellding wtan a Steinbiorgh. Þa spyria lenndir menn, hwat hann ætladi. Hann sagdi, ath hann ætladi til bæiar, ok er hann kom til yfir æsinn a Feginsbrecku, ste hann af bake ok fell a kne ok badzt fyrir. Ok þa talade hann fyrir lidenu ok mællti suo: Þat hyggr egh, ath wer munum fagran sigur winna; en æigi þarf ath tiæ fyrir ydr, j huerium naudum þer hafit werith staddiʀ, ædr þer kuomut j þetta land, en tekit fætt wpp ok ohallkuæmt her til. Egh mæ marka afh minu skapi, at ydr mundi mæl þickia at taka nǒckut gott wpp fyrir yduarn starfa. Nw liggr nockut meira wit en fyrʀ, þar sem er bæʀʀinn j Nidarose. Her er
10a[2] ok fyrir j bæ|num Magnus kongr ok Eʀlingr jarll ok margth lendra manna ok hirdmanna; er nw eptir mæiʀa ath sækia enn fyʀʀ. Þicke mer likara, ath wer faum sigur, þuiat mic

3. wer verdr: *327 4to har* ver verðum *(Eirsp. ligesaa)*. 8. ʀeidizt: *Eirsp.* reiddiz. 14. hlita: *327 4to og Eirsp.:* hlit. 21. hann sagdi: *327 4to har* Sverrir konungr sagði þeim *(Eirsp. anderledes)*. 22. til yfir æsinn: *324 4to har* ifir asiɴ, *Eirsp.* a asinn.

hefir suo dreymt. Sækium ath þui betur, sem wier munum nw mæira eptir taka en fyrr. Wileg nw yfirlysa fyrir ydr, til huers þer skulut winna: sa, er lenndann mann fellir med sônnum jarteignum, sa skal lenndr madr wera, sa hirdmadr, er hirdmann fellir, ok þers kynns tign skal huerr vpp taka, sem hann rydr ser til rwms, ok taka þar med adra goda sæmd. Hygg egh, ath þeir hafi ôngva niosn af oss wm vora ferd, ok meire won, ath þeir se hamingiulausir ok komit ath enndadeghi þeira. Enn wer munum sigur fa ok tignn, sem oss byriar, ok mun gud suo skiptta medur oss. Þeir hafa suo lengi yfir woru setid, ok kann wera, at nu misse þeir þess, er þeir fengu medur rôngu, ok þar medur lifsens. Giorid sem hardazta hrid hina fyrstu, ok mun þa hlyda. Þeir muno wera mioddrucknir ok syfiadir ok rædlausir ok sumir a skipum, her ok hwar j bænum, ok munu æigi wita, huert er þeir skulu horfa, edr hwat þeir skulu ath hafazt. En er hann lawk sinu mæle, toku allir þui vel, ok foru ofan wm Steinbiorg.

29 (36, 37).

Men Magnus kongs wauktu wt a Eyrum wm nattina ok hôfdu þar leik, ok er þeir sa lid Birkebeina fara wth wm Steinbiorg, þa [var] blasit ok kallath, ath lidith skyllde wopnnazt. Magnus kongs menn lægu margir wppi j bænum ok hôfdu werith drucknir wm kuelldit, þuiat kongr hafdi weitt þeim wm kuelldith. En er Erlingr jarll ward warr wit þerse tidenndi, stod hann vpp skiott ok bad lidith wopnnazt. Ok kom til hans Jwar horti, frændi hans, ok mællti: Lid wort dreifizt wpp j bæinn, ok mun margth hafa wfærth nidr lagzt ath sofa, ok trueg, ath æigi kome wel saman lidenu suo skiott, sem þyrfte. Er þat mitt rad ath blæsa ôllu lidenu til skipanna ok lata siga fra bryggiunum

7. *327 4to:* hafi enga sanna niosn um varar ferþir. *Eirsp.:* munu aungua hafa sanna niosn af varum ferþum. 11. suo lengi: *327 4to kun* lengi *(Eirsp. anderledes).* 20—21. wth wm: *327 4to og Eirsp. har* utan um. 21. *327 4to:* þa var blasit; *Eirsp.:* var þa blasit. 24. wm kuelldith: *327 4to* (*og Eirsp.*) *har* um dagin. 27. *327 4to:* er drifit *(mangler i Eirsp.).* 29. suo skiott sem þyrfte *mangler i de to andre Haandskrifter.*

ok bwazt wm j tome ok beriazt, þæ er oss synizt færi a
10b[1] vera, en ella ʀoa wth oʀ anne, | þuiat bæiarlydr þersse mun oss wtruʀ til lidueizzlu. Þæ segir jarll: Æigi weit egh, Jwarr, nema þetta wæʀi ʀædligʀa, en æigi mæ egh þat wita, ath diofulsprestur þersi Suerrir setizt j ʀwm sonar mins. Stod jarll þæ wpp ok kallar hætt ok bad menn wopnnazt skiott ok ganga æ land. Ok er jarll war a land kominn ok hans skipshôfnn ok merki hans, geck hann wpp wm bæinn ath stræte ok minntizt til Kristzkirkiu, ok þaʀ kom til hans Magnus kongr medur sinu merki, ok sueit Sigurdar Nicholæssonar ok Jons af Ranndabergi, Jwar hoʀti, ok lôgduzzt æ knebed ok bæduzzt fyrir. Þwi næst sneriżt jarll fra kirkiunne ok mællti til sinna manna: Stanndit wpp ok takit wopnn ydr. Wera kann, ath svmum se kostur ath liggia heʀ wm hrid. Eʀlingr jarll hafdi ʀaudann kyrtil afh fwstane ok silkehwfo, spængabrynio ok spent æigi fyrir til loks, ok brugdit suerd ok kastade wpp j henndi sier ok mællti: Enn skulu þer þat siæ, at þerssi gamli kwnne ath beita suerdinu j dagh, ok mællti til lwdursueinsins ok bad hann blasa sem tidazzt. Ok er þeir kuomu wth wm stôpul, leith jarll a tuæʀ henndr ser ok mællti: Hwar erum wer nw allir? Sweʀir kongr hafdi oʀ Gawlaʀdal næʀ þriw hwndrut manna ok vel suo, ok war þat lid litt wopnad, er bænndr hôfdu giorth heiman werkmenn sina, þuiat þeir þordu æigi sialfir at fara ok hræðduzzt ʀefsingar Eʀlings jarlls. Ok er þeir foru wtan wm Steinbiôrg, hliop fram æinn madr fyrir lidenu micill ok sterkur ok hafdi lwrk j henndi, en ecki wopn ath beriazt med annat. Þa mællti Ozzuʀ prestur: Huert willtu madr? hui hleypur þw suo medur lwrkinn, edr hwar eru woppn þin? Annann wegh erd beriazt wit Eʀling jarll en ath þryskua koʀnn. Sia madr het Eywinndr. Hann

3. *De to andre Hdskr.:* vera otrur. 8. *327 4to:* scipsogn *(mgl. i Eirsp.)*. 9. *Hdskr.:* kirkiu | kristz ||. 10—12. *327 4to har her:* Magnus konungr með sinu merki. oc sveit Sigurþr Nicolasson oc Ion af Randabergi Ivaʀ horti. laugðuz þa margir menn a kne oc baðuz fyrir. *Eirsp.:* Magnus konungr við sinv merki oc Ion af Randabergi. Ivaʀ horti. Sigurðr Nikulasson. Þeir laugðuz allir niðr fyrir kirkiunni oc baðuz fyrir. 17. *327 4to:* hann hafði brvgðit sverþ i hendi; *Eirsp.:* oc brvgðit suerþ. 22. Gawlaʀdal: *saa og Eirsp.; 327 4to:* Orcadal. 23. *327 4to:* litt vapnat. Bôndr hofðu gert. *Eirsp.:* þuiat bôndr. 24. werkmenn: *Hdskr. har* wermenn. 30. erd: *327 4to og Eirsp.:* er at.

segir: Wǒpnn þau, er eg skal beriazt medur, mvnu koma mote mer or bænum; menn fara enn med þau. Þa mællti Hiarʀanndi huida: Mæl þw dræingia heilztur! þw munt vera godr dreingr, ok feck honum kesio sina ok handǒxi.

30 (37).

Nu foru Birkebeinar wtan ath bænum, ok funnduzt þeir æ akʀinum fyrir ofan stǒpul, litlu fyrir wthan bæinn. Mundi þa Magnus kongr ok Eʀlingr jarll hafa .v. hvnndrut

10b[2] manna. War þa þeghar oʀusta snǒʀp ok æigi lǒng. | Þoʀir spola bar merki Eʀlings jarllz, ok fellu menn af huorumtueggium ok enn meiʀ Magnus kongs menn. War þa fast ath sott, þaʀ sem merki jarllz war fyrir, ok er Þoʀir war nawduliga staddr, skaut þa hann nidr merkinu j akrinn, suo ath fast stod. Tok ath siga apttur fylking jarllz, ok suo kom, ath næliga stod merkith a bak þeim Birkebeinum, er fremstir stodu, en þeir, er sidare foru, hvgdo jarll fylgia ok ottuduzt, ath flotte munde kominn j lid þeirra. Ok er Suerrir kongr fann þetta, leth hann hǒggua nidr merkith. J þui fieck Eʀlingr jarll lagh a midann hann afh kesio, ok þa mællti einn madr: Hættligt lag, herʀa, sagdi hann. Jarll segir: Fylgi þer wel merke kongins; ecki mun migh saka. Ok litlu sidar geck næʀ jarlle Auzzuʀ prestur ok Helgi Þorfinnzson. Jarll hio Auzzuʀ wm þuert ennit, ok war þat mikit sæʀ ok liott. Eptir þat fiell Eʀlingr jarll ok flest ǒll sueitin, su er næst honum stod, og nw bʀast flotte j lide Magnus kongs; flydi kongʀinn j bæinn ok margth lidith med honum. Tok kongr Rudina, er Eʀlingur jarll hafdi ætt, ok komzt med hana wth oʀ ænne. Þaʀ fell æ akrinum Sigurdr Nicholæsson, Jon afh Randabergi, Jwar hoʀte, Einar litle lenndr madr, Botolfur or Fiordum ok synir hans tueiʀ. Bioʀnn bvckur hliop wth a æna ok tynndizt ok willde suima yfir [til] Skillingharhello; hann war j bryniu ok sǒck nidr ok drucknadi þaʀ. Marght annaʀa

2. iarls menn *327 4to og Eirsp.* 9. spola: *327 4to har* spæla (*Eirsp.* spola). 18. *327 4to:* a hann miðian; *Eirsp.* a hann miðia. 26. *327 4to:* ryðina; *Eirsp.* ruðina. 31. yfir Skillingharhello: *Stedet mangler i 327 4to og Eirsp.; Flateyjarbók II 569:* yfir til Skellingarhellu.

manna hliop a ána, ok tynndizzt sumth, en sumth feck lif. Jwar Sueinsson fell þaʀ ok Gvthormur snerill; þersir woru allir lenndir menn Magnus kongs. Næʀ .lx. manna fello þaʀ, hirdmenn en margth annaʀa. Sueʀir kongr tok Olafsswdina, er ádr hafdi styʀt Magnus kongr, ok flest ǫll skip þeiʀa. Þa tok hann ok sin skip, er hann hafdi ádr latid.

31 (38).

Þa er lik Eʀlings jarllz war borit til graftar fyrir swnnan kirkiu, en nw er groftuʀ hans j kirkiunne, ogh er jardath war likit, taladi Suerrir kongr yfir grefti hans ok mællti: Æigi hæfir, ath þagat se medur ǫllu yfir suo gaufugs mannz grefti, sem nw stǫndum wer yfir. Alldaskiptte er micit wordit, sem þer meghut siá, ok er wnndaʀliga ordith, er einn er fyrir þriá. Einn fyrir kong ok einn fyrir jarll
11a[1] ok einn fyrir eʀkibyskup, | ok em egh sá. Her eru nw mǫrgh tidinnde ath siá ok wita, þaw sem eru micils werd ok mǫnnum meghu wera þacksamlig, ath bædi til þersaʀar kirkiu ok annara eʀu bornir margir likamir lika þeirra manna, er fallit hǫfdu ok fylgt Magnuse konge. En þat er morghum mǫnnum kwnnigth, ath Eysteinn eʀkibyskup ok margir læʀdir menn hafa opttliga sagth, ath allir þeir, er berdizt medr Magnuse konge ok werde land hans ok letiz j þui, ath salur þeirra manna allʀa wæri fyʀʀe j paradisu, en blodith wæri kallth a jordunne. Nw megum wer alleʀ fagnna heʀ suo margʀa manna heilagleik, sem hier muno helgir wordnir, ept þetta er suo sem eʀkibyskup hefir sagth, ath allir se þeir helgir, eʀ fallitth hafa medur Eʀlinge jarlle. Þá meghum weʀ ætla, hwerso heilagur hann mun wera oʀdinn, er j fyrstu ʀed þui, ath Magnus war til kongs tekinn, er hann war barn, ok sidan flwtt ok stwtt hans ʀike j alla stade her til. Mun þat nw ath sǫnnu werda micil hialp wit gwd hans aʀnadaʀoʀd, ef æigi er þat, ath

1. lif *rettet fra* lid. 8—10. *227 4to:* Lic Erlings jarls var borit til graptar fyrir sunnan kirkiu. en nu er groptr hans i kirkiu. oc er iarðat var likit. þa talaði Sv. — *Eirsp.:* Ða er lik Erlings jarls var borit til graptar fyrir sunnan kirkiu en nu er grauptr hans i kirkiu. S. kon. talaði yfir greptti hans. 26. ept: *vel Feil for* ef. 30. *Nogle Bogstaver udraderede foran* barn.

eʀkibyskup hafi helldr werith vinhalluʀ j malenu, þꜳ er hann sagdi þetta. En suo hefir nw til skiptz, ath wer stǫ̂ndum nw yfir þeim, er lǫ̂ngum baʀu ægishialm yfir oss ok morgum ǫ̂drum. Se egh nw her margann þann hryggann yfir stannda, er fullkꜳtir munde yfir stannda minum grefte, þott hann wæri æigi suo vegliga bwinn. En þat mꜳl synizt mer skamsyneligth ok æigi godgiarnnligt, er fyrir ydr hefir jafnan ʀętt werith, til hwers wæʀ ættum ath hyggia, ef wer lethum lifit medur þuilikum atburdum. Synizt mer, oss hworumtueggium mætti micill fognudr auerda, ef suo hefir til skiptz wm lif manna, sem gud uillde. Mættum wer lifa til nockuss batnadar ok medur minna ǫ̂tta en her til, þui at eigi munu wer þa ottazt, er wer stondum nu yfir greptenum. En ydr ma þo miclo meiʀe fǫ̂gnudr ꜳ wera liflate þeiʀa, er nw eru her wit skildir ydr at likamligʀe frænndsemi ok samuisto, ok jhwghit nw heitid eʀkibyskups. Nw er lidin sw stunnd, er blodith er kallt, ok þott wer meghum enn æigi jarteignum þeirra fagnna, þa mun nw þott gott
11a[2] ordit til ku|iksettra manna j bænum j þerssi hrid. Muno þer æigi þeiʀa mist hafa; helldr muno þeir nw megha ydr micit gott gioʀa, ef þer dyrkit þꜳ sem helga menn. En ef suo jlla er, sem mer segir hwgur wm, ath brostit mune hafa hin fǫ̂gʀu heitin, þa muno þer æʀit lengi hafa golldit þeiʀar lygi ok lokleysu ok allir þeir, er þui trudo. Nw er þat mitt ʀꜳd at skipta a adʀa leid til, bidia til gudz fyrir þeim, er fʀamm eru lidnir, ok bidia, ath Eʀlinge jarlle fyrirlatiz þæʀ synndir, er hann giordi, medan hann war j þeʀssum heime, ok æinkannliga þa ofdirfd hina miklu, er hann tok til, lenndr madr, ath hann leth gefa kongsnafnn syne sinum, en ʀeisti flock ok merki j mote ʀettum kongum, Hakone konge, syni Sigurdar kongs, ok Eysteini, ok felldu þa bꜳda fra ʀikinu ok hellt sidan ʀikinu medur Magnuse

4—5. *327 4to:* her hryɢan standa ifir þesum grepti. er; *Eirsp.:* her þann margan hryɢuan standa er. 5. *327 4to:* fullcatr *(Eirsp. ligesaa).* 9. mer, oss: *327 4to* mer sem os *(Eirsp. ligesaa).* 11. lif: *en Krøl over* i. 12. ǫ̂tta: *skal være* otta. 14. meiʀe: *det sidste* e *skr. over Linien.* 18. þott gott: þott *vistnok Feil for* þo *(saa 327 4to og Eirsp.).* 19. *327 4to:* kyecsatta *uden* manna; *Eirsp.:* kyksettra *(uden* manna*).* 23. hin: *Hdskr. har* hina, 26. fʀamm: ra *er skr. baade med Forkortelsestegn og med Bogstaver.* 31. felldu: *327 4to har rigtig* felldi *(Eirsp. har et andet Udtryk).*

konge ok æigi ʀettligar, en nw meghi þer heyra. Suo skulum wer ok bidia fyrir sælum allra manna, sem latizt hafa j þersu ʀangliga wandʀædi bædi nw ok fyʀʀ. Bidium þerss gwd, ath hann fyrirgefi þeim synndir sinar ok biarge sælum þeiʀa. Fyrirgefa vil egh þeim fyrir gwdz sakir allt þat, sem þeir hafa misgiort wit migh. Nw giore huerr, sem synizt ok hann ætlar ser beztt gegnna munu ok þeim sem fram eru lidnir. Minnumzt þeiʀʀa, er suo skiott eru wit hæiminn skildir þionustulausir ok medur minna widrbwninge ok grimmara hwgh, en nw mundi þeir kiosa. Wil egh helldr abyrgiazt, ath ydr skal ath micille hialp ok miskunn werda þat gott, er þer giorith fyrir sælum þeirra, helldr en hitt, at þeir muno æigi þurfa bænanna. Ok er kongr hafdi suo mællt, sneri hann ʀædu sinne til þeirraʀ sidvenio, sem þar eʀ titt at mæla yfir grefti gôfugra manna, þackade fyrst kennemônnum sinn yfirsôngh ok fagrann foʀmæla, en allʀi alþydo aulwd ok bænahalld ok slikar eptirgiordiʀ, sem hwerr nenti ath giora eptir sinn frænda edr næwng. Hann bad hwern mann giora eptir sinn frænda edr næwngh. Hann bad huern mann giora, sem sialfur willde, eptir sinn win ok hwgdarmann; en hann lezzt fæ mundo menn til at bwa þeirra manna graufth, sem æigi yrdi adrir
11b[1] til. Lauk kongr | suo sinu mæli, ath ôllum ward hwgþeck hans ʀæda, ok giordu margir godann ʀom ath hans male.

32 (39).

Magnus kongr foʀ medur lide sinu þui, er wnndan komzt, swdr til Biorgynar ok hitte þar Eystein eʀkibyskup ok Oʀm kongsbrodr ok segir þeim þersi tidinnde. Þa ætti Magnus kongr þing wit lid sitt ok bæiarmenn ok segir fra skada sinum, en bad ser fulltings. Þa suarar eʀkibyskup kongenum ok segir, ath allir dugandi menn mundi giarna styrkia wilia hans ʀike ok efla hann eptir ôllu megni til landzins: hefir þeʀssi funndr suo farith, sem maʀgir mundu wilia, ath þer, heʀʀa, eruth heilir apttur komnir, er allr lydr ann. En þott Eʀlingr wæri witur madr ok ʀikur, þa

9. hæiminn: *Hdskr. har* hiæmiṅ. 10. þeir: *her skr.* þ[s]. 24. hans ʀæda: hans *her skr. uden* s, *med Streg gjennem* h.

þotte morghum hans ofsi suo micill, at þwngt þotti ath bera. En allir menn muno giarna þui jatå at leggia sitt lif wit ydarth lif, ath þer megith nꜹ ʀike ydru. At þessu ward ʀomur micill, ok segia allir, ath helldr willde [deyja] med Magnusi konge en þiona Suerri konge. Foʀ Magnus kongr þa austur til Wikur ok lid hans, ok war hann þaʀ wm vetrinn ok hafdi þar medur ser margha ʀikismenn, ok hǒfdu þꜹ micinn witbwnad bædi ath skipum ok mǒnnum.

33 (40—43).

Epptir þetta allt saman, sem nw war fra sagt, fall Eʀlings jarllz ok þꜹ oʀustu, er þaʀ war, wox suo miogh ʀike Suerris kongs, ath æinge madr war sꜹ j Noʀegi, ath æigi kalladi hann þa kong, nema Magnus kongs menn ok hann sialfur. Þar til þotte ok hædiligt, hwar sem ʀikis[menn] woru staddir j kaupstǒdum edr annaʀs stadar, ef madr war kalladr Birkebeinn, en þadan j fra þotte þat wera nafnnboth ok þeir micils werdir, er suo hetu. Ok þeir hinir sǒmu, sem werith hǒfdu werkmenn, en sumir ʀꜹnsmenn, er veghit hǒfdu sigur medr Suerri konge, baru þa skrud ok skaʀlak ok god wopnn, er adr baru lenndir menn Magnus kongs ok hiʀdmenn, ok þott menn kennde þa at syn, þa duldoz þo wit, ath þeir wæri hinir sǒmu, er fyʀʀ woru fꜹtækir. Þat er mꜹl manna, at æigi hafi werith fræknara lid i Noʀegi, en þa war medur Suerri konge, ok þat wottade hann sidan sialfur ok gath hinna fyʀʀe Birkebeina, ef honum þottu
11b[2] sinir menn slꜹzzt j ogꜹ edr ofdryckiu | ok gæta æigi wardhallda edr þola wos ok erfide edur bera niosnir j wfride. Suerrir kongr gaf þa þegar mꜹla hiʀd sinne ok jok wit

4. ʀomur: *skr. med Forkortelsestegn for* rum *istedetfor det for* ur. 4. willde: *327 4to har* villdu deyia, *Eirsp.* uilldu deyia. 9. *Efter* fall *har Hdskr.* Magnus, *som tildels er overstreget.* 13. *Efter* ʀikis *har Hdskr. et* †, *dog uden nogen Tilføielse i Marginen. 327 4to:* rikismenn voru staddir; *Eirsp.:* rikis voru menn staddir, *med Ombytningstegn over* voru *og* menn. 17—18. ʀꜹnsmenn. er veghit hǒfdu sigur *o.s.v. 327 4to har:* ransmenn .e. ribbungar en eptir þetta er þeir hofðu verit i liði Sverris konungs oc vegit sigr. baru þa. *Eirsp.:* ransmenn .e. ribbungar þeir baru nu. 20. duldoz: *Hdskr. har* duldǒz. 24. þottu *tilføiet under Linien.* 26. þola wos: *327 4to har ligeledes* þola vás, *Eirsp.* þolat æi vas, *hvor* æi *er tilføiet over Linien.* 27. wit: *de to andre Hdskr.* við þa.

margha nafnnbætur ok setti þa syslumenn wm Þrandhæim allann. Þath hafdi at borith j Wik austur, ath stafkeʀling nǒckur hafdi anndazt ok atte eptir heklu æina, en þar fannzt saumad j micit silfur. En er þers wrdo wariʀ menn Magnus kongs, brenndo þeir hekluna, en skiptto med ser silfrinu. Ok þui kǒlludo Birkebeinar þa Heklunga edur Hekluaʀfa. Suerri kong dreymdi, ædr en Eʀlingr jarll felli, at hann þottizt sofua j lopthwse nǒckru j bænwm, ok wisse hann lios war nottin, ok sæ hann mann ganga jnn ok ath ʀeckiu sinne ok mællti wit sigh: Rijs vpp, Suerrir, ok gack med mer! Honum synndizt hann ogurligur, ok þottizt æigi treystaz ǒdru en giora, sem hann baud. Þersi madr geck wpp oʀ bænum fyrir, en hann eptir, þar til sem þeiʀ kuomu þar ath, sem elldar woru fyrir þeim ok madr steiktur læ a glodunum. Þa mællti dʀaummadrinn, ath hann skylldi nidr setiazzt ok eta, ok leggiʀ fyrir hann manninn. Hann þottizt suara, sem honum war i hwg, at hann kuezzt alldri ʀækenndi etid hafa, ok æigi kueztt hann enn eta mundu. Draummadrinn suaradi: Þw willt eta, ok þw skallt eta; suo will sæ, er ǒllu ʀædr. Hann þottiz þa til taka at eta holld af beinum, ok þotti huerr bite tregt nidr ganga. Ok suo lengi sem hann hafdi etid, þa þotte honum þui minna fyrir. Sem hann kom [at] hǒfdenu, willde hann ok eta þat, en sa, sem hann leiddi, tok hǒfudit til sin ok segir hann þa hætta skylldo. Þotte honum þæ litlo minna fyrir af ath læta, en ath taka til fyrir ǒnduerdu, ok segir hinn ʀikre ʀæd, ok ward þa wit ath skiliazz. Gengu þeiʀ þa apttur til sǒmu sængur j bæinn, ogh er hann þottizz kominn j ʀeckiuna, sem hann hafde ædr oʀ ʀisit, þa sæ hann ganga wth leidtoga sinn, ok þæ waknnadi hann eptir þat, ok hafdi hann þui suo eggiad miogh lidith sitt j bæinn til atgǒngu. Hann þydde suo drauminn, ath madr sæ, er æ elldinum læ, munndi
12a[1] wera Eʀlingr jarll, er þæ tok ath elldaz, ok Magnus | kongr

---

1. margha: *327 4to har* margar *(mgl. i Eirsp.)*. 7. felli: *327 4to ligesaa; Eirsp.* fell. 11. þottizt: *i Hdskr. overflødig Prik over det første* t. 16. leggiʀ: *opr. skr.* leggia, *hvor* a *er rettet til* ʀ. 23. at *udeglemt i Hdskr.* 24. tok: *herefter udraderet* hann. 26. ok segir hinn ʀikre rad: *mgl. i 327 4to; Eirsp.:* oc sagði þa inn rikri rad. 30—32. *327 4to:* hafði Sv̊ konungr þvi eggiat sva miok lið sitt i bǒinn at ganga. at hann þyddi; *Eirsp.:* hafði hann þi sua miok eggiad at hann þyddi.

ok lid hans wæri þa ellt at ʀaudum ok ath þrotum komit, ok mundi hann eyda ath mestum hlut medur sinu lide lenndum mônnum ok hiʀdmônnum, ok kongr munde wnndan komazt, þaʀ er wetid war hôfudith. Drifu þa til Suerris margir audgir menn ok ættgodir j Þrændalôgum, ok margir wingauduzz til hans, þeir er hæima satu. Fal hann þa miog traust sitt wndiʀ Þrændi, þuiat þeir hôfdu alla stund werit litt wingadeʀ widr Eʀling jarll ok hans ʀike, sem fyʀʀ war skrifuth frasaugn wm skipte þaw, er Eʀlingr jarll atte wit Þʀænndr. Suereʀ kongr kalladi hæimeli sitt jafnan j Þrandheime. Sidan giorde hann ser Þrændr kæʀsta allʀa landzmanna ok sagdi jafnan, er hann taladi, huersu traustir winir Þrændir hôfdu werith Sigurde konge, fôdr hans, edr Hakone konge, brodr hans, edr Eysteine Birkebeine ok hôfdu jafnan þionad wundir hinn sama skiolld. Suerrir kongr dualdizt þar wm hʀid j kaupangi noʀdr. Hann leth bioda wth leidangri wm allann Þrandheim bædi ath mat ok lide ok hafdi skip bænnda oʀ herudum, ok er hann war bwinn, [for hann] sudr eptir Magnusi konge, ok er hann kom til Bioʀgynar, war Magnus kongr farinn wnndan awstur sinu lide. Setti Suerrir kongr allt syslomenn sina wm ôll þau ʀike, er þa foʀ hann wm. Suerrir kongr foʀ wm haustid apttur til kaupangs og sat þar wm wetrin.

34 (44).

Vᴍ sumarith bawd Magnus kongr wth lide sinu ok bænndum swnnan oʀ landi, ôllum almenninge, austan fra Lidandisnesi ok nordr wm Agdir ok Rogaland ok Hôrdaland, wm Sogn ok Fiordu ok Mæʀi huoratueggiu ok oʀ Raumsdal. Foʀ hann þa medur allann herinn wm worith nordur til Þrandheims. Þaʀ war þa medur honum Eysteinn eʀkibyskup ok Oʀmur kongsbʀodir, Nicholas ok Philippus, synir Aʀnna kongsmags, ok allir lenndir menn sunnan oʀ lanndi. Þa war þetta kuedit:

14. Birkebeine: *skr.* birk^{s}ebeine. 19. for hann: *udeglemt i Hdskr., tilføiet efter 327 4to.* 22. hann wm: *327 4to har* hann norðan. 24. sumarith: *327 4to og Eirsp. har* varit. *Jfr.* worit *L. 28 ndfr.* 27. ok Fiordu: *327 4to har* or Fiorðum, *Eirsp.* oc Fiorðum.

Fylgdo ræsi
Rygir ok Haurdar
Filir ok Sygner
sem Fyrda lid,
Mærir allir
menn rawmdælskir,
erkibyskup
ôll Þrændalôgh.

Magnus kongr kom lidenu nordr til Þrandheims ok lagdi wit Beinstein sunnan ath Nesi, ok lægu þar nôckrar nætur. 12a[2] Suerrir | kongr war þa jnn j kaupangi ok giordi fra ser Þorolf rympil ok Þiostar suarta Eyiolfsson ok Haward lax medr miogh mikla sueit, er þeir skylldu gilldra til nôckrra weida, ef þeir mætti nôckut fæ af lide Magnus kongs. Þeir kuomu framm a bæ þeim, er heitir Langlær, en þar werdr dalur æinn ofan til siofarins ok er wide waxinn. Lægu þar menn Magnus kongs ok wrdo æigi warir wit, fyrr en Birkebeinar kuomo ath þeim, ok hafdi Magnus kongr gengith til badstofu a Beinstein. Ok er hann ward warr wit, þæ for hann skynndiliga til skipanna. Birkebeinar drapu þriætige manna, þat er þeir gætu a lande stadit. En er menn Magnus kongs wopnuduzt ok hlupo a land vpp, þæ sottu Birkebeinar wnndan ok fordudo ser ok foru wit suo bwith apttur til kawpangs ok sôgdu Suerri konge.

35 (45).

Epptir þat lagdi Magnus kongr jnn til Holms ok dualdizt þar wm hrid, en Suerrir kongr biozt wit jnn j bynum. Þa giordi Magnus kongr skip i brotth fra ser; þui styrde

3. Filir: *Hdskr. har* Þilir, *327 4to og Eirsp.* Filar. 4. Fyrda: *327 4to og Eirsp.* Firða. 11. *For Hdskr.s* beinstein *har 327 4to* bôinn a steini, *Eirsp.* a bøinn *alene.* 12. j *skr. over Linien.* 13. Eyiolfs son: *327 4to har* Eyiolf Afla son *(Eirsp. ligesaa).* 16. Langlær: *327 4to og Eirsp. har* Langloar. 17. dalur: *istedetfor* ur *Forkortelsestegn for* rum. 17—18. waxinn. Lægu þar menn Magnus: *327 4to har* vaxinn. oc lagu þeir þar i dalinum. Men M. konungs vrðu eigi. *Eirsp. har* uaxinn þeir lagu þar. menn M. konungs urðu æigi. 20. a Beinstein: *327 4to har* (gengit a land oc ætlaði til baðstofu) a bôin a Steini; *Eirsp.* (gengit a land oc ætlaði til baðstofu) a boinn Stein. 24. fordudo: *det første* d *er skr. over Linien.*

Birgir goʀnn ok Þrandr lyʀta, ok senndi eptir bonnda þeim, er Hafle het, ok let færa ser, þuiat son hans war Eyiolfur, hirdmadr Suerris kongs, en Magnus kongr willde hafa hann medur sier ok senndi bref jnn til bæiarens med manne þeim, er Hedinn het a Hlôdum, ok setti þat a, ef hann willde frailsa fôdr sinn ok hans lif, at hann skylldi koma wth til Magnus kongs ok giorizt hans madr. Hedinn ferʀ j bæinn ok selur Eyiolfi brefith. Honum þotte þetta wandi micill, ok geck medur brefith til Suerris kongs. Kongr mællti: Fæir færa mer slikt. Wer skulum finna her til annath ʀæd, ok leid hingat þann mann, er brefit bar. Suerrir kongr giordi bref annath ok leth segia suo: Ef þw, Magnus kongr, gioriʀ Hafla mein edr grand, þa skal drepa Æilif eplastông, Skryddo-Æiʀik ok Eindʀida slandʀa fyrir þer, þuiat synir þeiʀa eru þaʀ med ydr, Þoʀir knappur, son Einndʀida, Wlfur knerʀi, son Eiʀiks, Gunnaʀ, son Æilifs. Slikann dauddagha skulu þeiʀ hafa, sem þer weitid Hafla. Þat skal Eyiolfur giora. Nw ferʀ senndimadr medr þersi eyʀinndi ok fæʀdi Magnusi kongi brefit, ok er hann sæ, ward hann ʀeidr wid ok hliop fram oʀ lyftingunne ok hafdi brefit j henndi ser ok mællti: Þat se egh, ath þer wilit ʀæda, huern drepa 12b[1] skal edr | lifa skal, en æigi egh. Nw ʀæda þeir mælith, Wlfur ok Þoʀir ok Gwnnar, ok bidia, ath kongur sefizt, segia, ath hann er ecki lande at næʀ, þo at hann lethi drepa einn bwandkarll. Kuoduzt æigi wilia hætta life sino edr fedra sinna wit jllʀæde Suerris kongs. Er Hafle latinn fara j fride til bwa sinna.

36 (46).

Men Magnus kongs ʀoa nôckura dagha til tals jnn ath Eyʀum, en Suerrir kongr geck ofan j mothi. Suerrir kongr bawd þa, ath þeiʀ skylldu skipta landenu medur ser j helmminga ok wera bædir kongar, sem woru synir Magnus kongs beʀfættz edr synir Haralldz. War wm þetta margth talad.

1. lyʀta: *327 4to har* lyrta, *Eirsp.* huiða. 6. frailsa: *327 4to og Eirsp. har* frelsa. 7. Hedinn: *saa og Eirsp.; 327 4to* Hafli. 8. selur: ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 14. Skryddo-Æiʀik: *327 4to har* scuðu Eiric, *Eirsp.* skryðo Eirik. 16. knerʀi: *327 4to* kværi *(mgl. i Eirsp.).* 23. bidia: b *rettet fra* g. 25. sino edr: *mgl. i 327 4to (Sætningen mgl. i Eirsp.).* 29. ofan: o *rettet fra* w.

Enn þo ward ecki afh þerssaʀi sætt, þuiath Magnus kongr willde ecki ꜳ þat lita; en þo fysto þerss marghir, en swmir lôttu hans menn. Magnus kongr ok hans menn giordu ʀꜳd sin, er þeir lagu wit Holminn, hwart þeir skylldu til bæiarens, ok hvgdo, at Suerrir kongr munde traudr ath ganga oʀ treborginne. Þa lethu þeiʀ bwa wm ackere ok streingdu wm wido ok ætla ath ʀoa næʀʀ Eyʀum ok fella viduna med ackerunum wpp a fylkingar bænndanna. War þa wm bwit, en æigi framme hafth. War sw ok morgh breytne þeirra, er æigi war freistad. Mꜳnadaginn j gagnndôghum ꜳʀdegis ʀeʀi Magnus kongr jnn at Eyʀum til tals, ok eggia þꜳ hwariʀ adʀa til oʀustu. Birkebeinar eggiudo Magnus kong, ath hann skylldi leggia jnn ath Eyʀum; en Magnus kongr eggiade þa oʀ treborginne, ath þeiʀ beʀdizzt wit hann ꜳ Jlowôllum. Þa suaradi Suerrir kongr: Þui muno wer jꜳta ydur. Þetta festa kongaʀnir j millum sin: wm morguninn skulo þeir hittazzt ꜳ Jlowôllum. Epttir þat ʀoa þeiʀ wt til lids sins, Magnus menn. Kongr lætur segia ôllu lidenu, hwerso ætlad war; bad menn suo wit bwazzt wm skriftagôngur ok wopnnabwnad.

37 (46).

Þʀidia dagh j gagndôgum, er sol ʀann wpp, leth Magnus kongr blꜳsa til brauthlôghu fra Holminum. Rꜳku þeir þa afh ser tiolldinn ok ʀeʀu jnn til landz ok laugdu at fyrir wtan Jluuollu wndir bergit ok gengu þar upp. Þa hafde Magnus kongr Skeidina miclu; uar hun lôgd wt um ackeri, en skwtur ok smæʀrj skip ʀoa at landi. Geck Magnus
12b[2] kongr ok allt lidit upp j Steinb|iorgh ok settizz þar nidr ok bido þers, ath solin setti ꜳ himin, at æigi ætti þeir ath siꜳ j gegnn henne. En er þeir hôfdu dualizzt wm hrid, gengu þeiʀ ofan ok fylktu lidenu. Geck Suerrir kongr þa wth oʀ treborginne ok fylkte lide sinu, ok sottu wth ꜳ wôlluna

2. ꜳ þat lita: *saa ogsaa Eirsp.; 327 4to har* a lyða. 4. skylldu til bæiarens: *327 4to har* scylldu leGia til bðarins *(saa ogsaa Eirsp.)*. 11. ꜳʀdegis: *mgl. i 327 4to og i Eirsp.* 18. Kongr lætur segia: *327 4to har* S. konungr let nu segia *(mgl. i Eirsp.)*. 24. Jluuollu: *327 4to har* Ilo, *Eirsp.* Ilu. 24. hafde: f *skr. over Linien.* 28. setti: *327 4to og Eirsp. har* sotti.

næligha wnndir berghit ath þeim. Magnus kongr hafdi skipat hiʀd sinne ok sinu meʀki æ þann aʀmminn, eʀ wisse at sionum, þuiat hann sæ merki Suerris kongs, hwar war bædi micith ok fagurth, ok hwgdi, ath þar munndi kongr sialfur wnndir wera. En þath merki atte Gwdlaugur stallare, þo at kongr ætti, ok medur honum bæiarmenn ok heradsmenn ok leidangursmenn oʀ heʀadi. Suerrir leth fara merki sitt hit efra medur berghino, þuiat menn Magnus kongs woru æigi allir komnir oʀ berginu. Wentti hann þadan snarpʀaʀ oʀustu. Magnus kongr hafdi sett mikit lid ath weita Birkebeinum bakslettu, ok war hôfdinge fyʀir þui lide Nicholæs Aaʀnnason, bʀodir Jnga kongs. Suerrir kongr giordi ok lid fra ser j mothi þeim. Wlfur af Laufnesi war hôfdinge fyrir þeim, ok kom fylkingh Nicholæs ath æingo hallde Magnusi konge. Suerrir kongr talar fyrir lidenu, ædr en fylkingar gengi saman, ok hof æ þersa lund.

38 (47).

Heʀ er nw micill her saman kominn ok fritt lid. Mun þat nw synth, ath wier æighum wit ofʀefli at deila, er fylkingar Magnus kongs stannda wm alla wôlluna medur gylldum wopnum ok dyʀum klædum. Wæri þa vel syst, ef þer hefdith þat hwartueggia til bæiar j kuelld. Siæith nw, godir dræingir, ath gotth er ath æiga tuo kosti: sæ er annaʀ ath wegha sigrinn, en annar ath deyia. Æigi er suo, sem ydr se wisad j skogh til timburhôggz, er þer skuluth jafnna hôggum wit lennda menn Magnus kongs, ok er þat skammlaust ath þiggia stoʀhôgg ok weita. Kemur her ath þui, sem skalldith kuad:

Eʀat sem kolfwid kliufi
karll, sæ er wegur ath jarlle.

Suo sagdi ok einn bonnde, er hann fylgdi syne sinum til heʀskipa ok ʀed honum ʀæd; bad hann wera hraustann ok hardann j mannʀaunum: Lifa oʀd leingzz eptir huern

1. ath þeim: t *rettet, vistnok fra* þ, *327 4to har* imoti þeim, *Eirsp.* amot þeim. 5. atte: *327 4to og Eirsp.* hafði. 18. synth: *327 4to og Eirsp.* synaz. 28. kolfwid: w *rettet fra* it. 29. ath jarlle: *Hdskr. har* | jarlle | ath |.

13a[1] mann, sagdi karll. Edur huern wegh mundir þw | hꜳtta, ef þw kæmir j oʀustu ok wissir þat ꜳdr, ath þw skylldir þar falla? Hann mællti: Hwat mundi ath spara þa ath hôggua ꜳ tuæʀ henndr. Kaʀll mællti: Nw kynne þer þat nôckr at seghia, ath þw skylldir æigi þaʀ falla. Hann suaradi: Hwat þyrftti þꜳ ath spara at hlifazt ecki wit ok ganga sem bezzt fram. Kaʀll mællti: J huerri oʀustu, sem þw ert staddr, þa mun vera annathuort, at þw mvnth falla edur brott komazt, ok wertu fyrir þui diarfuʀ, ath allt eʀ adr skapath. Ecki kemur ofeigum i hel, ok ecki mꜳ feighum forda; j flotta er fall verst. Þoʀolfur ʀympill ok brodir hans Kaʀll kiotlæʀ ok þeiʀ tolf saman wolduzt til ok gengu fyrir fʀaman fylking j oʀustunne. Nw megith þer þat wita, ath jllt mun ath leita grida wnndir Heklunga. Nw er æinn wthvegur til, ath stannda sem fastazzt ok liꜳ þeim ecki framgangsins. Er ydr nw gott Birkebeinum ath ʀeyna suerdin j miadaʀjstrunum þeiʀa Wikverianna. Wer hôfum fritt lid ok margth at beriazt, en þeir hafa þat ofʀefli, ath þeir koma þui ecki j logh edur with baʀdagan. Hafa þeir þat flest lid, er betuʀ er fallith til bʀwdmanna en heʀmanna ok meiʀ wanizt mioddryckiu en heʀskap. Hiʀdmenn mina munu egh lꜳta fram j moti merki Magnus kongs, þui ath fra hiʀd hans er oss won snarpʀar oʀustu ok atgôngu, en lenndir menn hans muno leita ser annaʀʀa wthwega helldr. Enn bonndamwgur, sꜳ er þeir hafa ʀekith hingat naudgann, þꜳ muno þeiʀ alldʀi hiʀda, huoʀir falla, ef þeir eru osæʀir. Weit egh glôgt wm Þrændr, ath þeim er suo gefith, sem skalldith kuad:

Ætlag mer hina mæʀu
munnfagra Joʀunne,
þeygi er funndr med frægum
feʀ Magnusi ok Sueʀʀi.

---

1. Edur: *skr.* .$\overset{2}{e}$. (*L. 8* .$\overset{2}{e}$, *L. 19* $\overset{2}{e}$). — hꜳtta: *Hdskr. har* hꜳta. 2. skylldir *tilføiet i Marginen.* 5. æigi *tilføiet i Marginen.* 9. eʀ: *Hdskr. har* eʀ eʀ. 12. tolf: *327 4to har* .vii., *Eirsp.* xii. 12. *Efter* wolduzt *er et Bogstav udraderet.* 13. *Foran* Nw megith *har 327 4to:* S. kon. talaði þa eɴ; *i Eirsp. mgl. dette.* 21. wanizt: *327 4to har* hefir vaniz, *Eirsp.* hafa þeir meiʀ uaniz. 24. *Efter* annaʀʀa *er et* h *udstrøget.* 30. Joʀunne: *327 4to har* Jnguɴi, *Eirsp.* Ioʀunni. 31. þeygi: *327 4to og Eirsp. har* hvegi (huegi).

Gangit nw vel fʀamm, godir halsar, ok gæti nw gud til. Þersse mal ǒll saman wrdo þeim ath micille frameggian Birkebeinum, ok treystuzt miogh forsia kongs.

39 (48).

Nu sigha saman fylkinghar. Ward þeghar hin snarpazzta oʀusta, ok ǒnghua hǒfdu þeir ætt medur jafnnmiclo lide; 13a[2] war þo miclo mæeiʀa | lid Magnus kongs. Þar sem fram foʀ merki Suerris kongs, þa fylgde þaʀ hiʀd hans ok gestir; þaʀ leth wnndan sigazt fylking Magnus kongs, ok bʀast þar bratt flotti æ. En j ǒdrum stad, þar sem fram foʀ merki Magnus kongs, þæ oku þar fyʀir fylkingar Gwdlaugz stallaʀa ok bæiarmanna; war þar komith ath flotta ok sumir æ ʀæs komnir. Sueʀir kongr sath a hesti; en er hann sæ ofaʀir sinna manna, þa hleypeʀ hann ath þeim ok kallaʀ hatt: Þui flye þer? Snwet apttur ok berezt sem bezzt! Siæe þer æigi, hwar flyʀ allr heʀ þeiʀa til skipanna? Dwghet nw mannliga ok ʀekith nw flottann her, sem þaʀ bezzt er ʀekinn. Ok er þetta heyra hans menn, ogh þeir siæ kong suo miogh treystazt, þæ snwa þeir þeghar j mote, ok er hiʀdmenn Suerris kongs sæ, ath aflinn Magnus kongs allr tok ath flyia, þa wennda þeir þar til, er þeir sæ merkith, ok koma a bak þeim. Verdr þaʀ micith mannfall. Þa mællti einn madr: Flyʀ nw Magnus kongr? Þæ suaradi honum annaʀ madr: Æigi ennna, ok hliop ath honum ok hio hann banahǒgg, ok war þat sialfur Magnus kongr. Sidan flyʀ kongr ok allt lidith. Þar fell Fileppus Aʀnnason ok Bʀyniolfur blannda, son Jnndrida Jonssonar. Jfuar galle ward sæʀ miogh, ok þa er flotinn war ʀekinn, ʀeid Suerrir kongr j walinn ok kom ath Jfware ok lawt nidr a hestinum ok spurde, efh hann wæri grædanndi, ok bawd honum grid. Hann leth þeʀss meiʀe won, at sæʀ hans munndo groa, ef læknar kæmi til. Þaʀ læ madr skamth fra; þat war

14. þui: *327 4to og Eirsp. har* hvi (hui). 17—18. *327 4to:* oc þeir sia konungiɴ þa treystaz þeir þegar at horfa imoti *(Eirsp. her anderledes).* 20. wennda: *Hdskr.* tok wennda, *hvor* tok *er feilagtig indkommet fra det frg.; over* w *i* wennda *er der en Prik.* 23. ennna: *skr.* enn na; *de to andre Hdskr. kun* enn.

Bryniolfur, sonur Kælfs lenndz mannz afh Fæʀeyium. Hann fæʀdizt a knein ok hio til kongs med suerdi ok stefnndi a hælsinn. Kongr bʀæ wit stalhwfunne, ok kom þaʀ j suerdith, ok blodʀefillinn tok eyʀath, ok skeinndizt hann litt a hælsinnum, ok kastar kongr ser afh hestbakenu annann wegh fra honum; en þeghar stodu suerdin suo þykt ok kesiornaʀ æ Bʀyniolfe, at hann mætti waʀlla falla fyrir. Þæ war ok drepinn Jfuar galli ok suo Sigurdr skiome, frændi hans, er sath wnndir heʀdum honum. Þerssir fellu lenndir menn æ Jlowôllum: Nicholæs môndull Anndresson, Jon bise Skrepsson, Eiʀekur badkarll Spiknefsson. Nicholæs môndull war allra manna sterkazztur ok war j brynio þeiʀe, er suo
13b[1] war traust, ok brynnhosur, ath alldri festi wopnn æ. | Hio hann tueim hônndum ok stod einn wpp sinna manna wm hrid ok ward suo modr vm sidir, ath hann fell afh þui. En Birkebeinar flettu hann þeghar oʀ bryniunne ok dræpu hann sidan. Sueʀir kongr tok Skeidina miclu ok morgh skip ônnur. Birkebeinar hlupo a skiph ok sottu wth eptir þeim ok toku wit Digurmwla wth Eindʀida Kælfsson ok .xxx. manna, ok þeir gafu grid, en Eindʀide komzt wnndan æ lannd wpp. Annath skip toku þeiʀ fyrir jnnan Raudabiorgh, ok tuo vistabyʀdinga toku þeir wth wit Stad. Nicholæs Aaʀnnason foʀ wth wm Gaularæs med sina sueith ok suo wth wm Stein ok feck ser þar skwto nôckura, ok marght lid Magnus kongs foʀ landwegh. Magnus kongr foʀ medur lide sinu til Biorgynar, ogh toku Bioʀgynarmenn uel with honum. Hann ætte þingh, ok bædu bæiar[menn], ath dueldizzt þaʀ. Hann leth þo meiʀi won, at Suerrir kongr mundi þaʀ koma bratt. Þeir letho vel yfir þui ok bvdo lid sitt ath veria bæinn med honum. Þæ leth Magnus kongr taka ôll þau

1. lenndz mannz: *327 4to har* senndimaɴz *(Eirsp. ligesaa)*. 3—4. *327 4to:* hann bra við stalhufobarminum oc kom þar i bloðrefilliɴ en sverðit toc eyrat *(Eirsp. ligesaa)*. 8. Sigurdr: *327 4to har* Gyrðr (*Eirsp.* Sigurðr). 10—11. *327 4to:* a Iluvollum. Nicolas maundull Andres(son), Jon cula, Kolbeiɴ Gislason, Eiricr lauer; *Eirsp.:* a Iluuaullum. Nikolas maundull, Jon kula, Kolbeinn Gislason, Eirikr laukr. 13. ok brynnhosur *mgl. i 327 3to og i Eirsp.* 16. dræpa *er skrevet fuldt ud med Bogstaver og desuden med Forkortelsestegn for* ra. 24. wm Stein: *327 4to har* til Steins *(mgl. i Eirsp.)*. 27. bæiarmenn: *Hdskr. har kun* bæiar; *327 4to og Eirsp.:* oc baðu bôiarmenn at haɴ dvelþiz þar. — *Foran* dueldizzt *har Hdskr.* †, men intet sees tilføiet i Marginen. 28. Hann leth: *327 4to og Eirsp. har* oc leto (letu).

kaupskip, er j woru bænum, ok leggia wth fra Holmmi ok yfir wnndir Mwnkabryggioʀ, ok stʀingdu allth a millum skipanna ok bryggnanna, suo ath ganga matte wm þueran woghinn. Þa mælltu ʀadgiafar kongs fyrir honum, ath honum wæri oʀædligt ath trua suo Biorgynarmŏnnum ath byʀgia sigh suo jnne ok skipin j woghinum. Þa foʀ Magnus kongr svdr med lande ok allt til Danmerkur a funnd Walldimars kongs, frænda sins, ok dualdizt medur honum wm hrid.

40 (49).

Sueʀir kongr foʀ wm sumarith noʀdr ok kom til Bioʀgynar næsta dagh fyrir Petursmesso ok Pæls ok gaf þæ grid ok frid ŏllum bæiarmŏn[n]um. Þeir toku sæmiliga wit honum, sem werth war. Lagdi hann wnndir sigh land allt. Enn lenndir menn giora sitt ʀæd, hworth þeiʀ skylldi helldr fara ath Pæle, lenndum manne Magnus kongs, edr til Bioʀguinar. Þat kioʀu þeir ath fara ath Pæle ok kuomu ath honum wm morghuninn, ok ward Pæll æigi fyʀʀ waʀʀ wid, enn þeir heyrdo lwdraganginn wth. En þeiʀ huildo j huilo, Pæll ok hans menn, er Birkebeinar kuomu, en þeiʀ wissu þeiʀa ŏnghua won. Þeiʀ Pæll ʀæku afh ser tiolldin ok toku wit, sem bezzt mætti; ward þar micill bardagi. Þar
13b[2] fell Pall Anndʀesson ok miogh margt | manna med honum. Þanʀ sama wetur j annare wiku langafŏstu wm nottina eptir mænadaginn, at wardmenn Suerris kongs wʀdo (sic) wariʀ wit, ath langskip ʀeʀo æ woghinn morgh. Ward þaʀ ʀeist merki æ æinu skipenu. Þeiʀ heyʀdo ok lwdʀagang ok wopnnabʀak til heʀsins. Wardmenn leto ok wid kueda lwdʀa, ok giordizzt þeghar bʀak micith j bænum af Birkebeinum, ok foʀ sæ kwʀʀ þeghar, ath Magnus kongr mundi kominn medur her sinn. Margir klædduzzt þaʀ skynndeliga;

1—2. *327 4to:* ut ifra Holmi oc yfir Munkabrygɢiu; *Eirsp.:* vt fra Holmi oc yfir til Munkabryġiu. 2 stʀingdu: *327 4to* strengði *(Eirsp. ligesaa).* 5. wæri oʀædligt: *Hdskr. har* | oʀædligt | wæri. 9. *327 4to:* for suðr um sumarit norðan; *Eirsp.:* for um sumarit suðr. 10. Petursmesso ok Pæls: *327 4to har kun* Petrs mesu, *Eirsp.* at Petrvauku. 11. *Hdskr. har* bæiarmŏnum. 22. þann sama wetur: *327 4to har* Sa atburðr varþ þann sama vetr; *Eirsp.* þann sama vetr . . . . vrðu varþmenn. 24. woghinn: *skr. med* ŏ. — ward: *Hdskr. har* ward. ward; *327 4to og Eirsp.* var.

sumir wopnnuduzzt, en sumir æigi, en allir flydo, swmir j kirkiur, en sumir j fiallith wpp, sumir annann wegh oʀ bænum. Sueʀir kongr war genginn oʀ heʀberginu ok wth j sualirnaʀ, þꜳ er hinn fyrste kom heʀblastrinn. Þꜳ mællti hann: Nw gæti gud til [ok] hinn heilagi Olafur kongr! ok hliop ofan j gardinn ok jnn eptir stʀætinu ok fann ônghann mann fyrir ser, fyrʀ en hann kom jnn til Nvnnoseturs; þꜳ ʀeid bonndi æinn ꜳ mote honum. Þa bad kongr bonnda fꜳ seʀ hestinn. Bonnde mællti j moti ogh willde æigi lꜳta hestinn. Þa ward kongr ath lꜳta sigh suo micils kosta hestinn, ath hann synndi honum med wopnum, ath hann mundi sækia hestinn, efh hann fenngi hann æigi ella. Suo micil nawdsyn war honum ꜳ ath ʀida, ath hann þurfti medur kappi þann ʀeidskiota ath sækia, er æigi fyrir micith gwll ok silfur mundi hann wilia ʀida þeim hesti naudsynialaust, þuiat optt sagdi hann þat sidan, ath alldri hafdi hann veʀʀa hesti ʀidith; en þo ʀeid hann honum wpp til Alʀeksstada ok hitte þar nôckura Birkebeina. Þeiʀ bida þar wm hrid. Kuomu Birkebeinar nedan tueiʀ edr þriʀ saman edr .vi. edr .vij. Kom sa kwʀʀ medur, ath þetta wæri bonndaheʀ, en æigi Magnus kongs; war þat ok sagt, ath woru Woʀsaʀ ok Austurʀygir, Nordhôʀdar. Jon kutizza ʀed fyrir þeim. Hôfdu þeir ʀoith ath skipunum yfir wit bryggiur ok gengu þar wpp ok skuto ꜳ fylkingo jnn a Jonswôllum ok kuomu miogh suo ath Woghsbotne, en ecki ward af tilʀædinu þeiʀa j bæinn: Sumo lidenu lendo þeir ath wth j Holmme ok
14a[1] gengu wpp fyrir vtan | Kristzkirkiugard, blesu ok æfttu herop ok hlupo sumir jnn j kongsgard ok foʀu helldr udiarfliga. En fyrir þui ath myʀkt war af nott, suo ath Birkebeinar sꜳ ecki lid þeiʀa, ok flydo þeir fyrir þui. En ef þeiʀ hefdi witad hid sanna wm þeiʀa lid, þa mundo þeir skiotth hafa ʀekith þa afh ser; þetta war myklu minne hlute bonndalidsh en þat, er yfir war ꜳ wôllunum. En er Suerrir kongr wisse ath sônnu, ath þetta war bonndaheʀ, en æigi Magnus kongs menn, þꜳ leth hann saman kalla

5. ok *mgl. i Hdskr.* 20. edr .vij.: edr *er her skr.* ē. 22. Austurʀygir: *327 4to har* austreyingar *(mgl. i Eirsp.).* 23. bryggiur: *327 4to har* Ionsbrygio *(Eirsp. ligesaa).* 24. Jonswôllum: *Hdskr. har* Jomswôllum. 30. ok flydo: *327 4to har* þa flyðu *(Eirsp. ligesaa).* 32. þetta war: *327 4to har* þui at þetta var *(Eirsp. ligesaa).*

alla sina menn, þa er þar woru komnir, ok bad þa snwazt apttur til bæiarens; sagdi, ath lid þeiʀa mundi safnnazt saman, þeghar þeir heyrdo lwdr hans Andwôko; leth won þerss, ath lidith mundi hafa hlaupit j kirkiuʀ, edr þeiʀ, er folgizt hefdi j bænum, mundi allir wilia til hans koma, ef þui nædi. Ok er kongr kom ath bænum ofan, þa dʀozzt honum lidith miogh. War þa j dagan. En er kongr kom til Olafskirkiu, þa leth hann ʀeisa merki ok blasa. Hafdi þar werith margth Birkebeina j Olafskirkiu ok j Krosskirkiu, j Mikelskirkiu ok Steinkirkiu. Kom þar þa foʀ (sic) margth lidh til kongs ok enn miogh marght wtan or bænum. Þa fylktu þeiʀ lide sino fyrir ofan Allʀa heilagra kirkiu, ok taladi fyrir lidenu ok bad þa fara diaʀfliga til þerssarar oʀustu: þuiat bænndr muno þui werʀum fôʀum fara fyrir oss, sem þeiʀ eru fleiʀi. Þa suoʀudo allir senn ok badu þann alldri þrifazt, er hʀæddizzt bonndaheʀ, ok æfttu herop þeghar ok hlupo fram oʀ fylkinghunne ok wth a wôlluna ath bonnda fylkingu med ope ok kalle ok eggian. En er bænndr sau j mothi dagsbʀwninne ok sau merkith gnæfa hatt yfir ser, þa skawth þeim skelk j bʀingu. Skawth huerr ôdʀum fyrir sigh fram, en þui næst dunddi wôpn Birkebeina a þa. En þa snerizt sa fyrstur bonndanna, er fremstur war, a flottann, ok þa huerr ath ôdʀum. Sloguzt þa Birkebeinar eptir þeim ok hôggua þa nidr sem bwfe bænndurna. Sumir bænndr flydo til skipanna, en sumir a kaf, ok tynndizt þaʀ marghr; en sumth war tekith afh sunndi.
14a[2] Birkebeinar fylgdo þeim til strandar. | En þa ʀekinn war hinn fyrsti flotte, þa snerizt kongr jnn apttur a wôlluna, ok foru suo fyrir jnnan Wogsbotninn ok suo til bæiarens. Kuomu þa til hans marghir bænndr, ok gaf hann ôllum grid, er a hans walld kuomuzt. Geck kongrinn wth wm bæinn ok minntiz til Allʀa heilagra kirkiu ok allʀa hôfut-

3. hans *er skr. kun med en Streg over* h. — Andwôko *er skr. med* ô *for* o *(sidste Bogstav). Ordene fra* þeghar *til* Andwôkô *er understreget med en Række Punkter.* 10. Mikelskirkiu: *327 4to har* Nicolas k. *(mgl. i Eirsp.).* — Kom þar þa foʀ: *327 4to har* oc com þat allt til hans oc mart utan or bônum *(mgl. i Eirsp.).* 12. *Efter* heilagra *i Hdskr.* .m̊. *overstrøget.* 21. dunddi: *mulig rigtigere at læse* dunndi, *idet den Prik, der staar over* d, *maaske er at henføre til* n. 26. af sunndi: *Eirsp.* a sundi (*327 4to* af). 32. Allʀa heilagra kirkiu ok *mgl. i 327 4to; Eirsp. har kun* til allra kirkna.

kirkna. Giordizt þa liost afh deghi. Jon kutizza hafdi æigi wpp genghit af skipum, þuiat hann war gamall madr, miogh hRwmadr ok þwngfæR. Bænndr RERO þeghar wth OR anne (sic) woghinum, er þeir kuomu a skipin; ward sa fegnnazztuR, er skiotaztur ward j burtt, ok þotte, sem war, ath alldri war veRRi ferd farin en sw medur jafnmiclu lidi, sem þeir hôfdu farit.

41 (50).

SueRir kongr foR þeghar litlo sidar medur skutnalide swdr medur lande ok jnn j HaRdanguR ok miogh wida wm HôRdaland ok tok sættir afh konge (sic) ok wthgiolld, þuiat bænndr margir ok SunnhôRdaR hôfdu til komit bonndalidsins. WoRsum ok Nordurhôrdum stefnndi hann til sin; gengu þaR margir til sætta, en sumir flydo wnndan austur til Wikr a leith Magnus kongs. Hann waR þann vetur medur Walldimare konge, frænnda sinum, j godum fagnnadi, ok hafdi Magnus kongr allt syslomenn sina wm Wikina, ok tok hann þar allt skatta ok skylldir j Wikinne. War þar optazt ORmur kongsbRodir ok nôckurir adrir lenndir menn, en swmir woru j Danmorku medr konge, ok hôfdu allir saman micith fiolmenni. Ok er a leid langafôstu, sottu þeir Ormur kongsbrodir swdr medur lide sinu j mothe Magnuse konge. Suerrir sath j Biorguin, wnnz lidu paskaR, ok biozzt sidan j burtt ok hafdi fritt lid og stoR skip ok þyck[t] skipat. Þa mællti Suerrir kongr fyrir sinum mônnum, ath hann hefdi æinôRd allRa lenndRa manna j pwngi sinum Magnus kongs nema Nicholas kwfvngs; en þath war Reyndar, ath allir lenndir menn Magnus kongs hôfdu senth Suerri konge leyndarbref ok leitudo grida til hans winatto, ok þaw bref hafdi kongr j pwnge sinum.

3. miogh hRumadr *mgl. i 327 4to. Eirsp. har* maðr gamall oc hrumr miok oc þungfæR. 4. anne *mgl. i de to andre Hdskr. Skriveren har glemt at underprikke Ordet.* 10. konge: *Feil for* bænndum *(saa 327 4to og Eirsp.).* 11. bænndr margir ok SunnhôRdar hôfdu: *327 4to har* margir hofðu Sunhorðar. *Texten i Eirsp. er her anderledes.* 23. þyckt: *Hdskr. har* þyck. 24. mônnum: *Hdskr. har* mm̄u. 26. þath war Reyndar: *saa ogsaa Eirsp.; 327 4to har* En þat bio i þeso male. 28. leitudo grida til hans winatto: *327 4to har* leituðu til hans griþa oc fullkominnar vinattu; *Eirsp.* leitudu til hans griða oc uinattu.

42 (51).

Sueʀir kongr foʀ oʀ Biorguin eptir pæskawiko ok austur medur lande, ok geck allt folk wnndir hann, hwar sem hann foʀ. Þadan foʀ hann austur til Wikr ok tok þar allt skylldir ok wthlausnir ok allt þat, er hann beiddi
14b[1] af bænndum. Hann spurdi, ath Magnus kongr war swdr j Danmorku ok lid hans. Suerrir kongr sotte austur langth j Wikina; hann læ j Spioʀenne j Sallteyiarsundi. Þat war einn dagh, ath Suerrir kongr gieck wpp æ eyna til wardmanna sinna a bergh nǫckut; þæ sæ þeir skip sigla austan ath. Kongur sagdi, ath þat mundi wera heʀmenn, ok bad blæsa lidenu til landgôngu til tals. Kongr taladi fyrir lidenu ok mællti suo: Nw ferʀ her Magnus kongr medur her sinn ath oss. Lizz mer enn, sem wer Birkebeinar munum eigha wit ofʀefli at æiga fyrir lidskostar sakir; en þo hefui egh suo mikith lid ok tʀaust til bardagha, ath mer þickir þurfa ath taka ʀæd af ydr witrum mônnum, sem er Hæuardr jarllsson edr Wlfur af Laufnesi edr Wlfur fley ok adrir witʀer menn j forneytino, huort wer skylum leggia til oʀustu wit Magnus kongh, edr skylum wer læita noʀdr wnndan ok þangat j lannd, er wer eighum nôckura wine, enn her æighum wer ônghua. Tokum wer nw ath gwdz wilia gott ʀæd ok skiotth. Þa suaradi Hæwardr jarlsson: Skiotth mun egh biʀta minn wilia. Gôngum a skip ok ʀekum afh oss tiolldin ok ʀoum wth oʀ þaularwoghi þerssum ok siglum nordr wnndan ok beriumz æigi heʀ with Magnus kong ok wit ofʀefli lids, þuiat þetta landzfolk er oss wtrutt ok illth fyrir ath hitta, ef wer lætum heʀ skiph woʀ; a æinghi warʀ lifs won, ef wer komum a walld Heklwngha edr Wikweria. Þæ ward micill ʀomur af mæli hans. Likade ôllum þat wel. War suo giorth, sem Hæwardr lagdi ʀæd til. Helldo þeiʀ wth oʀ hôfnninne, ok þa er Birkebeinar hôfdu wpp dregith segl sin, þæ ʀenna skip Magnus kongs at þeim

6. Danmorku: *skr.* Dan-nmorku. 7. j Spioʀenne: *saa og 327 4to*; *Eirsp.:* nokcurar nætr. 12. kongr: *skr.* k^{9}. 15—16. ath mer þickir þurfa ath: *327 4to har* at ver munum þo eɴ þurfa at *(mgl. i Eirsp.)*. 16. af: *opr.* yfir; y *rettet til* a. 17. fley: *327 4to har* fly; edr Wlfur fley *mgl. i Eirsp.* 26—28. *327 4to:* þviat þetta laɴzfolc er os verʀa fyrir at hitta ef ver latum scip var. en hit versta heiðit folc. þviat her a engi vaʀ lifs van; *Eirsp. i det væsentlige ligesaa.* 29. af: *327 4to og Eirsp.* at. 31. Helldo: o *rettet fra* r.

sunnan oʀ sunndenu; foʀu fyrst skwtur ok letteskiph. En skiph Suerris kongs foru þau sidazt, er stæʀzt woru. Þæ lôgdu skiph Heklwnga j skotmæl wit Birkebeina ok þordu æigi ath teingia wit stoʀskipin; en skwtur Birkebeina lôgdu ath stoʀskipunum ok teingdu þar with, ok gengu menn afh storskipunum, þuiath þeim þotte likaʀa ath beriazt mundi werda. Eyiolfur Haflason styʀde skwto, er Refan het, ok
14b² geck hann | a skip Wlfs, ok bwnndo eptir skwtuna. Þaʀ var a skipe Wlfs Pæll flida, son Nicholæs kwfwngs, ok war barn ath alldri. Birkebeinar hôfdu tekit hann litlo ædr ok fostra hans med honum. Sæ tok sueininn wpp ok hliop medur hann ofan j skwtona ok hio þeghar festina j millum skipanna. Rak þæ fra skwtuna, ok toku hana Magnus kongs menn. Tok þæ Nicholæs kwfvngur with syne sinum. Hworirtueggiu wʀdo sæʀir afh skotum, en fatt fell. Huoʀirtueggio ʀeʀo wnndir seglunum, ok kuomu stoʀskipin Magnus kongs ecki j skothmalith; æigi skorthi æ eggian ok lwdragang. Suerrir kongr gieck fyrir æ skwto ok ʀeʀi hiæ skipum sinum ok lagdi ʀæd til med þeim ok bad þæ aka seglunum ok wikia wth j sunndith nôckut þronght millum eyianna, ok suo giordu þeiʀ. En Magnus kongs menn sigldu ok stefnndu j mitt sunndit ok gædu æigi, ath Birkebeinar hefdi snwith wth j mille eyianna, fyʀʀ en storskipin hôfdu bʀunath jnn wm þat sunnd, er Birkebeinar hôfdu wth hleypt. Magnus kongr hafdi Skeggiann, .vi. ʀwm ok .xx.; war þeim seinth ath lægia seglit, en hitt þo enn seinna ath taka andʀodra. ʀeʀo ok þæ ath þeim ǫnnur skip, ok tôluduzt wit, ok ʀeʀo (sic) ok ʀedo þath afh ath fara leid sina; en skwtnnalid Magnus kongs ok þeiʀ, er ʀeʀo eptir Birkebeinum, toku afh þeim tuo

1—7. *327 4to:* oc foru fyrst scutur Heclunga i scotmal við Birk'. oc þorðu eigi at tengiaz við storskipin. þviat þeim þotti þa licara at beriaz myndi verþa. *Hele dette Sted mgl. i Eirsp.* 7. Eyiolfur: ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. — Haflason: *327 4to og Eirsp. har* Aflason. 8. Wlfs: *327 4to har* Vlfs flys, *Eirsp.* Ulfs fleys. 19. lagdi: *Hdskr. har* lægdi, *hvor* l *er rettet fra* ʀ. 22. j mitt sunndit: *327 4to har* mitt leiðar sundit, *Eirsp.:* i mitt leiðar sundit. 22—24. *327 4to har kun:* oc gaðu eigi at Birkib'. hofðu ut hleypt; *Eirsp.:* oc gaðu æigi at Bb' hefði vt snuit millum eyianna. 25. *327 4to:* þar voru .vi. rum oc .xx.; *Eirsp.:* hann var .vi. rum oc .xx. 26. lægia: *327 4to* legia *(Stedet mgl. i Eirsp.).* 27. ok ʀeʀo *mgl. i 327 4to, maa være Feilskrift (en længere Passus mgl. her i Eirsp.).* 28. ok ʀedo þath afh ath fara: *327 4to har* oc reðu þa at fara. 29. er ʀeʀo eptir Birkebeinum (*skr.* bb'.), toku: *327 4to har* er eptir sneru. tocu Birk'.

skiph, sneckiu, ok het sæ AnndRes, er styRde, ok annath skwto, ok dRæpu huert mannzbarn, er a war bædum skipunum. Suerrir kongr siglde afh leid noRdr yfir Folldina, ok foRu sem akafuazt, þar til er þeiR kuomuzt til BioRguinar; war þat j wikunne fyrir huitadagha; dualdizt hann þar wm hrid. Magnus kongr foR ok skynndiliga austan wm Wikina; wrdo honum allir fegnir. Hann kom til Tunsbergs ok dualdizt þaR litla hrid ok snere nordr þadan ok hafdi ugrynne lids, foR dagh ok notth nordr eptir Suerri konge ok læ þæ ath eins j hôfnnum, er annduidre woru.

43 (52).

SUNNodaghinn næsta eptir huitadagha war Suerrir kongr |
15a[1] j Biorguin medur lid sitth, ok lægu skiph hans ôll fyrir brygghium bwin ok wighgyrdul (sic), suaf ok mestur hluti lids æ skipum, enn sumth wpp j bænum. Suerrir kongr stod wpp þeghar j solaRRod ok geck wpp til Olafskirkiu ok þa til wardmanna sinna. Þa Reri a woghinn skwta swnnan fyrir Nordnes, ok lôgdu ath j Holmmi ok Runno wpp þeghar. Kongr snere ofan j mothi þeim ok kenndi, ath þat war niosn hans, ok þeghar er þeir hittuzt ok kuodduzt, sôgdu þeir konge tidenndi: kuoduzt sed hafa segl Magnus kongs, æigi fæRRi en a fiorda tige, ok sigldo nw sunnann wm HaRdsæ. Kongr mællti: Ok hellzti næR oss, ok kallade a lwdrsueininn ok bad hann blæsa sem tidazt. Geck kongr þeghar æ skiph sitt ok bad þæ fæRa af ser tiolldin ok Roa wth a woghinn. Slikt sama giordu allir hanns menn ok lôgdu saman skipin æ wôghenum. Þæ taladi kongr fyrir lidenu ok mællti suo: Magnus kongr mun bratt koma medur her sinn a wornn funnd ok hefir nw, sem þeR munid spurth hafa, meiR enn .xxx. skipa; en wer hôfum æigi meiR en .xui. skip. Nw mun ydur þickia won æigi liklig ath beriazt j mothe jafnnmiclum heR; en ath ôdrum kosti munum wer werda ath flyia nordr j land. Wil egh leita Rada wnndir ydr, huort þer wilit beriazt medur

2. skipunum: *skr.* skipū-num. 3. afh leid: *327 4to og Eirsp.* hafleið. 13. brygghium: *skr.* bryghm̄. — wighgyrdul: *327 4to* viggyrþloð, *Eirsp.* uiggyrðlut. 31. jafnnmiclum: *327 4to* sva miclum *(Eirsp. ligesaa)*.

þui lide, sem wer hǒfum, edur flyia. Þotte mer þat skeid werst fara flockur woʀʀ, er wer flwdum fyrir Hattarhamre, ok þaʀ wer wnnum sigur wit Hiʀtubʀw. Nw flyium wer fyrir Magnusi konge austur j Wik; wennti egh, ath litil ognn þicke afh stannda oss, ef wer flyium oʀustulaust. Þæ suaʀa margir menn, ath fwsare wæri ath flyia, en bædu kong þo ʀæda, ok giorizt nw kwʀʀ micill j lidenu, ok sǒgdu, ath þat wæri ofʀefli wit ath æiga. Þa mællti Suerrir kongr hætt: Ath gvds wilia ok hæilaga Olafs kongs wil egh ath wiso beriazt with konginn Magnus, ok bwizt suo wit; wil egh ecki ʀekazt leingr fyrir land fram. Ok þo her se micill lidzmunur, þa hǒfum wer þo stoʀskiph ok vel skipath ath
15a[2] lide ok wǒpnum. Mun | Heklungum minnesamth werda, huersso þer Birkebeinar kunnit ath beita suerdonum, ædr en wer skilium. Latum þa æʀnna ʀaun hafa af fwnndi warum, ath þeiʀ werdi enn æ hæl ath hopa. Eru þeiʀ jafnnan snidhwassir j fyrstu, en werda odriugare j þrautirnaʀ; en þer eruth þui hraustare ok snarpaʀi, sem ʀawnin er meiʀe ok leingre. Kann egh þat ath segia ydr, ath j her þeirra er sæ annarhuerr, er þeghar mun skiotha skelk j bringu, er þat sia, ath þer horfit j mote. Muno allir wdiaʀfare ath ʀeka ydr, ef þer horfit j mote, ok ganga tomligar wnndir wǒpnn ydr, ef þer stanndit fast. Nw wenntir migh, ath wer munum sigur beʀa af þeim. Hefir ydr þat sialldan brugdizt, er egh hefir ydr þat saght, þæ er fwnndi wora hefir saman borit, ath suo hefir farith, sem egh hefi sagth. Nw mun enn sem fyrr worth traust wera wnndir gudi ok hans helgum mǒnnum, en æigi wnndir lidsfiolda. Skyt eg minu mæle wnndir gwd ok hinn helga Olæf kong ok hinnar helgu Sunnifu; bid, ath þerssi funndr fari suo ockar j millum Magnus kongs ok min, sem hann weith, ath mælaefne ockr eru til. Þæ ward ʀomur micill ath mæle hans, ok mælltu þæ allir: Mæl þw allʀa konga heilzztur! Þat hefir oss alldri brugdizzt, eʀ þw hefir sigʀinum heitid, ok werdi sæ nidingur, er nw

1. edur: *skr.* ẽ. 3. þaʀ wer: *327 4to og Eirsp. har* þar til er ver. — flyium wer: *327 4to og Eirsp.* flyðu ver. 24—26. Hefir ydr þat — egh hefi sagth: *327 4to har:* Hefir yðr þat sialldan logiz er ec sagði þa er varir fundir hafa at borit; *Eirsp.:* hefir yðr þat sialdan rofiz þa er ek heui þat sakt yðr. 33. brugdizzt: *327 4to* logiz (*Eirsp.* brugðizt).

will æigi helldr falla, ef þers er kostur, medur dreingskap, en flyia medur brigzle ok bleydi. Þæ mællti kongr: Hafit nw micla þôck af gudi ok af mer fyrir suoʀin, ok werith nw ôʀuggiʀ j mothe wvinum worum. Roum nw j mothi þeim or bænum, ok leggi þer wth fyrir Nordnes, ok leggi hwerr fram sitt skip, sem hann er dreingr til, enn ecki wil eg lata teinghia saman skipin. Þa ʀero þeir wth fyrir Nordnes ok bido þar til þers, er Magnus kongs skip sigla sunnan fyrir Huarfsnes, ok bar þau bratt ath woghinum, ok hlada seglunum sem skiotazzt. Þæ leht Magnus kongr blæsa til tals ok samlôgu skipunum; þæ taladi kongr fyrir lidenu ok mællti.

44 (53—58).

Nu meghum ver siæ skiph Birkebeina; mun nw wel til
15b¹ bera, ath wer munum næ | ath beriazt with þa, þott þeiʀ hafi lengi wnndan ʀekizt j woʀ. En hwat man mer tiæ ath eggia þæ menn til athsoknar with Birkebeina, ef nôckurir eru þeir heʀ medr oss, er æigi wilia muna læth frænnda sinna, er Birkebeinar hafa nidr drepith, edr suadilfariʀ, er wer hôfum farith fyrir þeim. Nw mun þickia enn wænnth stefnth, ath þeiʀ mætti nw fæ þuilikann skada, sem wer hôfum fengith fyrir þeim fyʀ. Þo eru þaw skiptte ojofnn fyrir þann skwlld, ath wer hôfum til mothz gaufugmenn, en þeiʀ hafa þiofa ok ʀansmenn ok ʀaufara þʀælboʀna ok stafkaʀla, sem gvd fyrirsteypi þeim. En æigi er ath ʀettu hefnnt fʀænnda warra gôfugra, þo ath wer drepum þa alla. En brigzle wil egh kalla oss þat. En æinghi werdi suo diarfr minn madr, ath æinum gefi grid. Wer hôfum micith lid ok fritth; giorum þæ hina fyrstu, ath þeir þyrfi æigi adʀa. Þeiʀ hafa litid lid; se gwd þeʀss lofadr, ath nw mun kominn enndadagur þeirra. Legghium ath skipunum suo þykth, sem ʀwm hafa til, ok þa er nôckur hʀiodazzt, wenntir migh, ath þeir bleydizt, er eptir eru. En skwtur waraʀ ok lettiskip kringhi wm þæ wtan ok læte ecki skip

13. ver (*eller maaske* wer) *tilføiet i Marginen.* 18. suadilfariʀ: *327 4to* racningar, *Eirsp.* suaðilfarar. 22. gaufugmenn: *327 4to og Eirsp.* gaufugmenni. 26. brigzle: *327 4to* brizlalaust, *Eirsp.* brigzlalaust. 28. þæ hina fyrstu: *327 4to* þa rið hina fyrsto; *Eirsp.* þa ina fyrstu hrið.

j burtt komazt. Þæ mællti ORmur kongsbrodir: Þat er mitt Ræd, at wer leggium suo skip wor ath, ok suo bwumzt wer til þersa funndar, ath Birkebeinar muno j mot horfa ok weita harda widtôku, þotth þeir hafi minna lid en wer; en ærin er naudsyn til, ath hwerr dwghi, sem ma bezzt. Wæri þat mitt Ræd, ath wer hRiodum fyrst þau skiph þeirra, er smæRst eru ok oss eru audsottare, þuiath medur stoR-skipum Roa þeir æigi wnndan oss. En þo ath ORmur taladi þetta, þa Red kongr. Magnus kongr hafdi Skeggiann, sex Rwm ok .xx.; ORmur kongsbrodir hafdi Gragæsina; Hôfda-bwzzuna halfþrituga hôfdu þeiR NaRffe af Sæstôdum ok Steinfinnr frændi hans; þersi þriu skiph lôgdu ath Olafs-swdinne. ÞaR war ok medur Magnusi konge Asbiornn, son Jons oR ÞioRnn, Nicholæs kwfvngur, Pæll smattauga, Jon ok Munan, synir Gawzz afh AuRnesi, ok marghir adrir
15b[2] gaufgir menn. Þeir hôfdu þriu skip ok .xxx. | Þa greiddu þeiR athRodrinn, enn Birkebeinar ReRu wth j mothi jnnann oR wôginum, ok hittuzt fyrir nordan Nordnes. Medr Suerri konge woru þersir lenndir menn: Wlfr afh Laufnesi ok Wlfur fley, Hæwardr jarlsson, Bardr GutthoRmsson, Jwar silke. Olafsswdin, er Suerrir kongr styrde, war halfþritugh ok war allwel skiputh; GôRnnin war halfþRitugh, er hafdi Gwdlaugur wali; HæRknifrinn þriu Rwm ok .xx., er gestir hôfdu, ok styRde þui AudbioRnn; FiaRdakolluna hôfdu gestir ok hwskaRllaR, ok styrdde þui AsgeiR hamarsskalle. Margth hôfdu Birkebeinar stoRskipa, en j athRodRinum foR Olæfs-swdin ytzz, ok æ wthbord henne lôgdu .ix. storskipin. Ward sw oRusta hôRd ok lôngh. Sottu menn fast ath Olæfs-swdinne, bæru a þæ grioth ok skoth ok kesiulaugh, en fyrir þui ath þeir stungo staufnum ath, kuomu þeir ecki hôggum wit. War þa suo micill wopnnaburdrinn, ath þaR er þriR woru j hælfRyme menneRnir æ Olafsswdinne, þæ

9—10. sex Rwm ok .xx.: *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 11. halfþrituga: *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 15. AuRnesi: *327 4to* Ornesi, *Eirsp.* Ornezi, *Flatøb. II 582* Ænesi. 16. þriu skip ok .xxx.: *327 4to* ii scip hins fiorða tigar; *Eirsp.* .xii. skip oc .xx. 20. fley: *327 4to og Eirsp.* fly. 24. FiaRdakolluna: *saa og Eirsp., 327 4to* Fiarða-collan hana. 26—27. Olæfsswdin: *Hdskr. har* Olæfsswdinn̄. 32. hælfRyme: *skr. med* RR; *det første* R *synes dog at være udslettet.* — menneRnir a Olafsswdinne: *saa ogsaa Eirsp., 327 4to kun* a Olafssuðinne.

stod einn wpp edr swmstadar æinghi, ꜳdr Magnus kongs menn þrauth grioth ok skothwopnn, ok þeir ætludo til wppgǫngu; þꜳ toku Birkebeinar til wopnna ok eggiudozzt til warnar. Reis sꜳ margr þꜳ wpp, er ꜳdr hafdi fallith fyrir griothe ok skothum, ok dwgdi huerr, sem bezzth matte, ok giordu allhaʀda hrid. Suerrir kongr hliop wpp a widuna ok hafdi huitann kwfl ok ʀaudann skiolld. Hann eggiade þa menn. Þa snerizt hann ok leit ꜳ bakborda Olꜳfsswdinne. Þaʀ lꜳ Gwdlaugur, stallaʀe hans, medur halfþritugth skiph ok hafdi æigi leinghʀa fram lagth en til hins eptra austurʀwmsins. Þꜳ mællti kongʀinn ok kallade ꜳ Gudlaug ok bad þann alldri þrifazt, er suo legdi fram hꜳlfþritugth skiph. Gwdlaugr suarar ok kuezzt æigi megha ʀꜳda. Kongr tekur þꜳ æinn pꜳlstaf ok stack wit kinnunginn a skipe Gwdlaugs ok het a sina menn, ath þeiʀ skylldi draga þa framm medur skipenu, ok suo giordu þeir, ok kuomu þeiʀ allt til hins fremʀa austurʀumsins. Litlo sidar war æinghi sꜳ madr [ꜳ] skipe Gudlaugs fyrir framan siglu, er æigi
$16a^1$ blæddi. War þessi orrusta | bædi hǫrd ok mannskæd. Audbiornn gestahǫfdinghi lagdi ath gestaskipe Magnus kongs, ok hafa menn þat ath agætum giorth, hwerso diarflegha þeir sottuzt. Þottizt þath æingi witha, huor þar munndi efʀi werda. Hallduardr gæla het madr wikwerskur ok skauth allra manna bezzth. Hann skauth wm daghinn auʀo til skips Magnus kongs, ok flawgh fyrir ofan skipin. Þa skawth hann annaʀi i bordith nidre; hinne þridiu skawth hann wnndir kiolinn nidre. Þꜳ mællti einn madr: Gegnnʀa skautzztu j sumar, þa er fe lꜳ wit, ok sett war silfur wit, huerr bezzt skyte, ok toktu þw þa wpp silfʀit ok synndir atgiorfi þina. Nw wæri þo meiʀi þǫʀfin, at þw wæʀir bein-

1—3. swmstadar æinghi, ꜳdr Magnus kongs menn þrauth grioth ok skotwopnn, ok þeir ætludo til wppgǫngu; þꜳ toku Birkebeinar: *Eirsp. har her* sumstadar eingi adr M. konungs menn þraut griot oc skotuapn oc er þeir ætluðu upp at ganga þa toku Bb.; *327* 4to engi i sumum stauðom. þa er meɴ M. konungs þraut griot oc scotvapn oc þeir ætluðu til uppgongo. þa toku Birk'. 8. leit: i *skr. over Linien.* 9. medur halfþritugth skiph: *ogsaa i 327* 4to, *mgl. i Eirsp.* 18. ꜳ skipe: ꜳ *mgl. i Hdskr.* 19. þessi: i *skr. over Linien.* — mannskæd: k *skr. over Linien.* 22. sottuzt: *Hdskr.* so-ottuzt. 23. Hallduardr: *S. 71 L. 9 skr.* Halluardr. 25. skipin: *327* 4to scipit, *Eirsp.* skiꝑ. 27. kiolinn nidre: *327* 4to *kun* kioliɴ *(Eirsp. ligesaa).* 29. toktu þw: *det overflødige* þw *er vel foranlediget af det flg.* þa.

skeytr ok weria lif kongsins. Hann suaradi þæ: Þicke þeʀ æigi beinth skotid? Hinn suaradi: Æinghi er sæ æ skipenu, er jafnnobeinth skiothe. Sidan tok hann wpp tylft ôʀua ok skawth a skip Magnus kongs æinne ok hæfdi þann mann, er hann skawth ath, ok suo, þar til er allar woru wppi, ok hafdi mann fyrir j huert sinn, ok er siæ tylfth war wppi, þæ lagdi hann boghann wnndir fætur ser ok brauth j sunndr. Þa mællti kongr: Hui forttu suo medur bogan? en er os hin sama lidsþorf sem fyrr. Halluardr suaradi: Leyst hefig minar henndr med skotunum; enn nw ætla egh at weria mitt ʀwm sem æinnhuerr annaʀ. Tok hann þæ skiolld sinn ok suerd ok geck wth a bordith ok bardizt sem bezzt. Magnus kongr geck fram a skiph sitt ok baʀdizt sem bezzth j fyrirʀwmenu ok war allakafur. Hann geck suo næʀ Birkebeinum, ath hann hleypr fʀam æ bordith ôdrum fæti, ok ætladi hann ath næ medur suerdi til æins Biʀkebeins; en Birkebeinar kenndu hann ath wopnum ok klædum ok barw þykth wopnnin ath honum. Einn madr skawt suerde sinu til hans, ok kom þat j ʀistina ok hliop j gegnum fotinn. En kongr bræzzt wit skiotth ok fordadizzt ok skʀidnadi ôdrum fæti a þiliunne, er blodugt war, ok fell a bak apttur. Þat sæ Birkebeinar ok æfttu þeghar heʀop ok sigurop. Þa mællti Oʀmur kongsbrodir wit sina menn, hann læ næstur kongsskipenu: Hwat weit op þetta? Þæ mællti einn madr hætt: Þar fell nw Magnus kongr. Oʀmur |
16a[2] mællti: Skiptth mun þæ lôndunum, ok hôgguit teingslin ok ʀoe wnndan sem haʀdazt; ok suo giordu þeiʀ. Þui næst flydi Aasbioʀnn Jonson ok huerr ath ôdrum. Magnus kongr hliop wpp skiotth ok kalladi hatt ok bad þæ æigi flyia ok leth sigh ecki saka; en þa leth æingi, sem heyrdi. Leystu þeir þa fra Skeggiann fra Olafsswdiñne ok ʀeʀo a bʀauth. En Birkebeinar kuomu stafnnliæm a Hôfdabwzzuna ok hʀudo hana medur staufnum. Steinfinnr stod einn saman wpp at lyktum fram j stafninum ok wardizzt dreingiliga,

1. *327 4to:* at vera beinsceytr oc veria *(Stedet mgl. i Eirsp.)*. 6. hafdi: *skr.* hafi. 14. j fyrirʀwmenu: *Hdskr. har* | j ʀwmenu fyrir ||. 22—23. heʀop ok *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 31. fra Skeggiann: *327 4to kun* SceGiaɴ *(Sætningen mgl. i Eirsp.)*. 33. medur staufnum: *mgl. i 327 4to (i Eirsp. derimod* með staufnum). 34. dreingiliga: i *efter* g *er skr. over Linien.*

ok fenghu æigi tekith hann, ædr en þeir toku æinn æs oʀ stafnninum ok lwsto hann þar medr; fell hann þa medur godann ordstiʀ. Mǫrgh skiph hʀudo Birkebeinar þar, ok marght fell ok afh þeim; en allr herr Magnus kongs flyde wnndan medur honum. Oʀmur kongsbrodir lenndi at yfir wit Grafdal, fyrir þui ath hans skiph war bædi mikith ok þwngth wnndir æʀum. Geck hann þaʀ wpp ok allir hans menn. Toku Birkebeinar skipith ok allt þat, er war æ þeim, en swmir sottu wpp j fiallith eptir Oʀmme. Oʀmur war þwnghfæʀ, ok leiddu hann tueir menn; en er Birkebeinar sottu eptir miogh, þa spretti Oʀmur feesiodi dighʀum, er hann war gyrdr med, ok leth hann hlaupa nidr silfʀith. Gestir nǫckurir foʀu honum næst af Birkebeinum; toku þeiʀ wpp silfrith ok læsu; duolduzt þeir ath þui vm hrid, en Ormur dʀo þæ wndan wpp j fiallith, ok skilduzzt þeiʀ ath þui. Gaf Suerrir kongr þeim stor awit fyrir þat gestunum, er þeir hǫfdu lætid Oʀmur (sic) wndan dragha ok kropit þaʀ eptir nǫckurum fæm silfurpenninghum. Birkebeinar hǫfdu æigi fǫngh æ ath ʀeka flottann, suo woru þeir sæʀir ok baʀdir. Allz toku þeir þaʀ ætian skiph afh Magnusi konge ok flwttuzt medr jnn til bæiar, ok feckzt þaʀ micid hlutskipte, þuiat menn Magnus kongs ættu gotth til lawsafiar j þann tima. Suerrir kongr dualdizt þæ j bænum wm hrid ok skipte mǫnnum sinum til skipstiornar æ skiph þaw, er þeiʀ afh toku afh Magnusi konge. Hann leth hallda niosnum svdr wm ferdir Magnus kongs. Kongr foʀ swdr til Stafangurs. Kom þar saman lid hans micith, þat er eptir war. Suo tǫludu menn, ath þat, er witad war, ath æigi war þat
16b[1] fæʀʀa | manna, er fallith hǫfdu fyrir Nordnesi, en þriu hundrut afh huorutueggiu lide.

---

1. oʀ: *327 4to* fram i (oʀ stafnninum *mgl. i Eirsp.*). 8. er war æ þeim: *327 4to* er a var (Toko — æ þeim *mgl. i Eirsp.*). 12. silfʀith: *Hdskr. har* sllfʀith. 17. Oʀmur: *327 4to* Orm (*Eirsp.'s Udtryk er her afvigende*). 18. silfurpenninghum: *Hdskr. har* slifurpenninghum. 22. menn Magnus kongs ættu: *327 4to har* M. k'. atti (*Stedet mgl. i Eirsp., hvis Text her er kortere*). 26. Kongr: *327 4to* Magnus k'. (*Eirsp. ligesaa*). 28—30. *Det sidste Punktum lyder i 327 4to:* Sva tolþu meɴ at þat er vitat var at fallit hafði fyrir Norðnesi af hvarratveɢia liði. var eigi færa en .ccc. *Eirsp.:* þat var avarp manna at fyrir Norðnesi mundi æigi færa falla en .ccc. manna.

45 (58).

EJʀekr byskup j Stafangri tok wel wit Magnusi konge ok eggiadi miogh, ath hann snerizt apttur til Biorguinar; leth won, ath Birkebeinar mundo ecki wel wit bwnir ath beriazzt. Konginum likade wel þetta ʀꜳd. Sysladi Eiʀekr byskup þeim lid allt þat, er hann feck, ok skipadi hws-kôrllum sinum ok for sialfur med. Magnus kongr feck mikith lid af herodum, ok foʀu nordr til Biorguinar ok sottu leidina akafliga. Eyiolfr Haflason war a niosn med skwto nôckrra (sic), ok funndo æigi fyʀʀ, en þeiʀ sꜳ her Magnus kongs j sunndinu fyrir ser. Þꜳ ʀæddu þeir sin j mille, ath þeir hefdi hættliga ʀoith. Þa mællti Eyiolfr, at þat mundi til ath ʀoa fram j swnndith ok lꜳta, sem þeir wæri Hekl-ungar, ok stefnndu beinth a skip Magnus kongs, sem þeir hefdi tidinnde micil ath segia honum. Ætludo Heklungar, ath þetta wæri þeiʀa menn, ok mundo segia konge tidinnde, er þeir stefnndu þangath ath. En þꜳ er ath þeim sotte, kenndu þeir, er fyrir woru, ath þat woru ecki þeirra menn. Rꜳku þa af ser tiolldin, þeir er ꜳ skipunum woru, ok ʀeru ath þeim. Birkebeinar lvstu wit hart ꜳʀum ok ʀeʀu svdr oʀ sunndinu; en Heklungar foru eptir þeim, ok for þat skip næst þeim, er ꜳ war Æiʀekr byskup ok margth kennimanna; foru þeir næst Birkebeinum ok fengho æigi tekid þꜳ. Enn er Æiʀekr byskup sꜳ, ath þeim sottizt seinth, þꜳ mællti byskup, ath þeir skylldi bregda ath lande sem skiotazt ok lꜳta þꜳ afh, sem lærdir woru, ok letta suo skipith. Þꜳ muno þeir teknir werda. Suo giordo þeir, en þa settu Birkebeinar miogh wnndan ok gꜳtu byskupsmenn æigi tekit þꜳ. Stefnndu Birkebeinar wth til hafs ok apttur hid ytra til Biorguinar ok bꜳʀu niosn Suerri konge ok sôgdu honum þau tidinnde, er þeiʀ hôfdu suo skyʀtth sed. Enn er Birkebeinar wʀdo warir wit, ath Magnus kongr mundi bratt koma ꜳ henndr þeim, þa hafdi Suerrir kongr tal wit sina menn ok leitadi ʀꜳdz wit þꜳ, huerso hatta skyllde. En
16b[2] allir woru wfwsare en fyʀʀ ath beriazt ok willdo | helldr

8. Haflason: *327 4to og Eirsp.* Aflason *(ligesaa i det flg.).* 10. j sunndinu: j *rettet fra* z. 17. *Efter* ath. *er et* e *udslettet.* 30. Birkebeinar wʀdo: *Hdskr. har* Magnus Birkebeinar wʀdo; Magnus *feilagtig indkommet paa Grund af det flg.*

leita nordr wnndan. Kôlluduzt litt wit bardaga bwnir, marghir miogh saʀir, enn allir modir, en fyrir fæm dôgum ædr halldit oʀusto wit micith ofʀefli, ok sôgdu suo marghir, ath fyrir Nordnesi þeir hefdi suo werit naudoliga staddir, ath þeir willdo giarnna hafa flyith, efh þeir hefdi werit lausari wit orustuna. Ok war alʀadit at fara nordur wnndan. Þa skiptuzt þeir wit j millum skipanna, suo ath oll skylldo fæʀ werda medr nôckuru mote. Feck kongr Eyiolfe Haflasyne foʀʀæd a Hôfdabwzzunne, er Narfue hafdi ædr styrtt; þat war mikit skip ok miogh ʀeidalaust. Eyiolfur Haflason kom wm kuelldit sidla til bæiar, en hann baʀ niosnina. Wm morguninn, er sol ʀann wpp, war Suerrir kongr farinn or bænum medur flest allt lidith, ok hôfdu suo skipad litt, ath þeir wrdo at flytiazzt æ bætum j mille skipanna ath ʀeisa widuna ok draga wpph seglin. Wm daginn wm non-skeid foʀ Eyiolfur oʀ bænum, ok er dregit hôfdu þeir wpp segl sin, þæ sæ þeir skiph Magnus kongs fara sunnan fyrir Hwarfsnes. Þa sæ Heklungar skip Eyiolfs, ok þottuzzt kenna, at Birkebeinar mundo wera, ok þot[t]uzzt þa hafa weide j henndi ok sigldu eptir þeim .v. skipum ok ʀaku þa allt nordr j Furusunnd. Þat war Birkebeinum hid mersta mein, at allt fyrir nordan Stad, hwar sem þeir skylldo niosnum hallda, alla þa stunnd er deiluʀ stodu j millum Magnus kongs ok Suerris kongs, þa war þat jafnnt awallt, huort sem hittw þeir bænndr edr kaupmenn edr fiskemenn, ath þeim mundi wera satt til sagth (sic) til Magnus kongs edr hans manna, þott eitt annnes wæri j mille þeirra edr eitt leiti, ef þeir woru a lande staddir. En ef Magnus kongs menn hôfdu meira lid, þa sôgdu allir þeim til Birkebeina, hwar sem þeir woru staddir. Kom Birkebeinum þetta opttli ath manntione ok lifshæska. En þat mællto allir til þeirra,
17a[1] bædi winir ok wvinir, ath þeir þottu hellztti diarfliga bera niosnirnar optlega | ok ʀekazt þa jafnan wnndan, er æingum þotti þeim lifs won, ok opttli þar j moti huerfa ok fæ sigur, er wfæʀa þotte j wera. Fyrir Nordnesi fellu þeir Sindre

19. þottuzzt þa: *Hdskr. har* þotuzzt. 21—22. hid mersta mein, at allt fyrir nordan Stad: *327 4to har det rette:* hit mesta vandkvæði allt firir sunnan Stað *(Eirsp. lign.)*. 26. mundi wera satt til sagth: *et nægtende Ord udeglemt. 327 4to:* var alldri sagt hit sanna *(Eirsp. ligeledes* alldri*)*.

Sæbiaʀnarson ok Narfui Guthormursson. Afh Suerris lide fell ok margth manna, ok þat er mæl manna, at æingi oʀusta hafi snarpari werith en sw þeiʀʀa, er Suerrir kongr hefir ætt, ok wsynna hafi werit, hue hniga mundi, ædr en audna skiptte sigrinum. En æigi sottu menn Magnus kongs wdiarfligar allt þar til, er þeiʀ flydo, ok þar til, er þeir þottuzt hafa hanndtekid sigrinn j fyrsto ok j fyrir (sic) ônduerdri orusto, ok mest fyrir þui, ath þeiʀ hwgdo, ath Birkebeinar mundi ecki vel kvnna ath beriazt a skipum, þui at eitt sinn, ædr er þeir hôfdu æ skipum barizt nordur fyrir Gaularase, þa flydo þeiʀ. Sueʀir kongr for nordr skynndiliga ok kom til Þrandhæims ok þui næst til Nidaʀoss. War þaʀ wel wit honum tekid. Leth hann wpp setia skipin ok biozzt wm j bænum. War þa halldit vel wpp tʀeborginne wth with Jlowollu, er Eysteinn eʀkibyskup hafdi giora latid. Þæ leth Suerrir kongr setia kʀaka wthan fʀæ borginne hid fremra med sionum; war þat æigi algiorth æ þui sumʀe.

46 (59).

Þat sama woʀ kom til Suerris kongs sæ Eiʀekr, er kalladizt son Sigurdar kongs Haralldzsonar, ok hafdi lengi werit wtan landz. Hann hafdi ok werit wth til Jorsala ok farith j æna Jordæn ok haft kerti loganda j henndi. War þat hans sôgn ok hans manna, ædr hann ste nidr j æna, þæ mællti hann, ath gud skylldi læta loganda kertid koma wpp oʀ ænne: ef egh er, sagdi hann, sannr son Sigurdar kongs; þa sôgdu þeir, er honum fylgdo, ath hann geck wpp oʀ ænne med loganda keʀtid. Eiʀekr hafdi werith j Micla-gardi æ mæla medur Manulæ konge; wida hafdi hann werith j Swdrʀike medur môrghum tignnum mônnum. Hann war kurteis madr og margth vel kunnanndi, litill madr wexti ok ecki fridr synum. Hann beiddizt þeʀss afh Suerri konge, at hann leyfdi honum ath flytia fram skirslvʀ sinar ok fæʀa

1. Guthormursson: *327 4to* Guthormsson. 6—8. þar til, er þeiʀ flydo — j fyrir ônduerdri orusto: *327 4to har her:* þar til er þeir flyðu. oc þeir þottuz sigriɴ hafa handtekiɴ i ondverþri oʀ̃. *Eirsp.:* þar til er þeir flyðo oc þeir þottuz munddu uinna sigrinn i fyrstu. — fyrir *foran* ônduerdri *maa være feilagtig indkommet paa Grund af det flg.* fyrir *foran* þui. 10. æ skipum: *Hdskr. har* ædr skipum. 26. loganda: *Hdskr. har* logande. 27. Manulæ: *327 4to* Manula *(i Eirsp. mgl.* j Miclagardi — j Swdrʀike*).*

17a[2] sigh j ætt with hann, ath hann þottizt wera | son Sigurdar kongs. Suerrir kongr bar þetta mꜳl fyrir wine sina ok hôfdingia ok leitadi ʀꜳdz wit þa. En þui næst bar hann wpp mꜳlith ꜳ hiʀdstefnnu ok lezzt þar wita wilia af ôllu saman lidenu, huert þeirra samþycki wæri til; en þar fenguzzt þau suoʀ af lidinu, ath þeiʀ willdo þiona Sueʀʀi konge, en ôngum ôdrum. Hinum vitʀôʀum mônnum, þeim (sic) sem wit woru, fyrstu þerss, ath Eiʀekr skylldi nꜳ at sanna faderni sitt. Þꜳ mællti Suerrir kongr: Medr ʀꜳdi wina minna vil eg gefa þer oʀlof til, Æiʀekr, ath þw flytir skiʀzzluʀ, suo ath þw sanneʀ faderni þitt, en suo, þo at suo werdi, at þw werdir brodir minn ok son Sigurdar kongs, þꜳ hefir mic suo micit kostad kongsnafnn ok ʀike þetta, er nw hefir, ok suo morgh wandʀædi ok storar mannhættur hefir egh þolth ok wer Birkebeinar, ath æigi þer ok ônghum ôdrum manne wil eg liꜳ edr wpp gefa kongsnafn edr þetta ʀike. Nw mꜳttu taka þenna kost, ef þw willt, medur sætt ok oʀlofi minu, en ath ôdrum kosti skalltu fara hedan j gridum, sem þw komth hingat. Eiʀekr þackadi konge medur fôgrum ordum, þuiat hann war sniallr madr j mꜳle, þat er hann lofadi skiʀsluʀ; lezzt þann kost feginn wilia at sanna faderne sitt, en eigha þadan afh sitt mꜳl ꜳ gwds walldi ok kongsins. Eptir þat fastadi Eiʀekr til jarns, ok þa er hann skylldi bera jarnith, þꜳ skilde Suerrir kongr fyrir eidstafnum ok mællti: Til þerss leggr þw hônd a bok ok helgadoma, ok þui skyt ek til guds, suo lꜳti gudz suo lꜳti hann (sic) hônd þina heila koma wnndan jarnenu, sem þw ert sannr son Sigurdar kongs Harallzsonar ok brodir minn. Þꜳ suarar Eiʀekr: Suo lꜳti gud mic heila hônd fʀꜳ jarne bera, sem egh em sannur son Sigurdar kongs; en æigi wil egh beʀa þetta jarnn fleiʀum mônnum til fadernis en mer. Eptir þersum eidstaf bar hann jarn ok ward wel skiʀʀ. Sueʀir kongr tok vel wit frænndsemi Æiʀeks ok setti hann hôfdingia jnnan hiʀdar. War Eiʀekr vinsæll ok litelꜳtur ok hellt allra manna bezzt sina sueit.

7. Hinum vitʀôʀum mônnum, þeim: *327 4to har* en hinir vitrari menn oc þeir *(Eirsp. forskjellig)*. 11. en suo þo at: *327 4to* en þo at *(Eirsp. ligesaa)*. 12. brodir: *Eirsp.* sannr broþir. 17. þenna: *Hdskr. har* þetta. 26—27. ok þui skyt ek til guds . . . . . lꜳti hann: *327 4to har* oc þvi scytr þu til guðs. oc sva lati hann *(Eirsp.* at sua lati hann*)*. 30. sannur: ur *skr med Forkortelsestegn for* rum.

47 (60).

Magnus kongr kom til Biorguinar lide sinu ok dualdizt
17b[1] þaʀ | wm warith, ok er æ leid sumarith, leth hann bwa heʀ sinn ok foʀ nordr til kawpangs ok kom þaʀ ath Olafsmessu hinne sidarʀi. Sueʀir kongr biozt wit j bænum ok hafde micith lid, þuiat bænndr hetu honum genghi sinu, er þar war fiolde kominn j bæinn, epteʀ þui sem wanndi er til, ath koma til bæiar wm gilldistid. Ok læ Magnus kongr wth wit Holm miogh lenge, þuiat honum þotte æigi æʀædiligth wera wit þann mannfiolda, er Suerrir kongr hafdi, ok willde bida þerss, er lokid war gilldistid ok bænndr wæri j burttu. Ok j þeirre beidingu tôluduzt þeir wit, kongaʀnir, stunnd nôckura a huerium deghi. Leth Suerrir kongr bioda þæ enn sem fyʀʀ Magnusi konge ath skiptta landenu j helminga. En Magnus kongr kioʀe. Eptir þat tal war huorki jatad ne neitad afh Magnusi konge. Þæ leth Suerrir kongr blæsa til þings j bænum ok sagdi bonndum, hwat þeir hôfdu ʀætt; sagdi þeim bod sin ok tal konganna. Ǒllu folkinu ward ath þui godr ʀomur; kôlludozzt þui fegnir, ef fridadizt landith, ok eggiudo, at þeir legdi enn til wmʀædo, ok woru setth grid, medan tal þeirra stod. Reri þæ Magnus kongur jnn ath Eyʀum medur einne skwto, en Suerrir kongr sat a hesti wppi æ Eyʀum, ok fiolde folks medur honum, ok war flest bænndr ok bæiarmenn, er forwithni war æ at hlyda til, er kongarneʀ tôludo, edr æ hueria leid þeir lykti ʀædunne. Nicholæs Aʀnnason taladi þar fyrstuʀ manna af henndi Magnus kongs; for sw ʀæda liklegha til sættar, eptir þeirre wmʀædu, sem ædr hafdi weret; taladi hann langth eyʀinnde ok snart. Menn Magnus kongs hôfdu ʀoith nôckurum skwtum wpp j æna, en Birkebeinar gengu ofan j mothe ok letho bera mwnnghat ofan oʀ bænum, ok settuzt allir saman wth æ Bʀauttoeyʀi ok drucko þar ok tôluduzzt wit; þo ath þeiʀ wæri j tuennum flockum, þa woru þeir margir frændr ok winir ok mægar. Þæ tok Suerrir kongr til mæls ok lezzt fwss werda ath sættazt wit Magnus kong,

8—9. aʀædiligth wera wit þann mannfiolda: *327 4to har* uraðlict vera at sækia i bôinn við maɴfiolþa þaɴ *(Eirsp. har her andre Udtryk).* 28. snart: *327 4to* sniallt *(mgl. i Eirsp.).*

suo at fridadizt landith; bawd honum kosti þa, ath þeir skylldi skiptta landinu ath jafnnade, ok wæri þeiʀ badir kongar, sem fyʀ hôfdu werith synir Magnus kongs berfættz edr synir Harallz kongs, ok taldi þat sidan, er Magnus 17b[2] kongr | hinn gode hafdi midlath halft ʀikit wit Haralld kong, fôdrbʀodr sinn, þꜳ hôfdu optazt werit tueiʀ konghar senn j Noreghi, en stunndum fleiʀi; sagdi suo, ath þeir mætti giora at dæmum hinna fyʀʀa konga, ok bæiarmenn giordo godann ʀom ath mꜳle kongs ok kôlludo þat wel mællt. Magnus stod wpp ok mællti hꜳtt ok tok stilleliga til orda ok mællti suo: Þat [er] mer sagth fʀꜳ Noʀeghskongum, þar sem þer hafit tekid dæme af, ath tueiʀ hafi senn werit kongar, hefiʀ sw midlun werit gioʀʀ med kæʀleik ok blidu millum frænda ok brædʀa, ok hefir opttazt lokith a einn wegh þeiʀa widskipte medur wsætt, en swmstadar med alldrtila, ok ber þat næst woru mꜳle, ok woru þar þo minne sakir j millum j fyrsto en her. En nw hafa wm hrid min wandʀædi awkiz ok wgiptta, j lꜳti gôfugra frænnda ok vina; þꜳ weith egh, þo ath ek gangha ath nôckurum naudasættum, ath ecki munu ockur Suerri þersaʀ hiʀdir hægar ath hafa j æinum kastala edr kaupstad eda æinne mꜳlagiof, ath þuilikum sôkum, sem þaʀ war manna j millum. Nw mun þat skammr, þott þess se freistad. Þa suaradi Suerrir kongr: Þat er satt, er þer segith, Magnus kongur, ath wera kann, þo ath wit helldum fridinn, ath þo ʀiufe adrir. Nw enn helldr en wgiptta weʀdi suo margʀa manna j mille, þꜳ wil egh fara af lande ꜳ brauth medur minu lide, efh þer wilith binnda þat medur suardôghum, ath egh skal hafa til foʀʀꜳda hꜳlft landit ok setia þar yfir mina menn j fride ok frelsi; þꜳ mun egh dueliazt oʀ landinu þriꜳ vetur; en er egh kem apttur, þꜳ skulu þer ok ydrir menn ʀyma landith adʀa .iij. wetur medur þuilikum kosti, sem wer giorum ydr. Þꜳ suaradi Magnus kongr: Þann vil egh, Suerrir, ath þer Birkebeinar allir saman farith or

8. ok bæiarmenn: *327 4to* Bôndr oc bôiarmeɴ; *Eirsp. har* bondr *alene.* 11. þat [er] mer: er *mgl. i Hdskr.* 13. midlun: n *rettet fra* t. 21. hægar: *327 4to og Eirsp.* hægiar. 23. skammr, þott: *327 4to* scamr friðr verða þo at; *Eirsp.* skamr friðr þott. 26. Nw enn helldr en wgiptta weʀdi: *327 4to* Nu helldr en occur ugipta verði lengri; *Eirsp.* nu helldr en okcur ugipta verþi. 33. Þann: *327 4to* þann cost *(Eirsp. ligesaa).*

lande, ok þat medur, ath farith j burtth ok komit alldri apttur. Eg waʀ wigdr ok koronadr afh legato pæfans afh Romaborgh at ʀadi allz landzfolks; egh sooʀ þers i wigslo minne, ath egh skyllda hallda landzlögh ok weria medur |
18a[1] suerdi þui, er egh tok j wigslu minne, land þetta fyrir ægirnne ok wfride wonndra manna. Egh het ok þui, ath læta helldr lifit en ganga æ æidstaf þenna. Nw ʀædi gwd, hwerso langth mitt lif skal wera; en ecki er wm þat ath tala, at egh wilia ʀiufua eida mina fyrir bleydi sakir, eda egh midle landith fyrir þer, Suerrir. En egh hefi ædr lætid fyreʀ ydr Birkebeinum hwnndrath lenndboʀinna manna ok .xuiij. lennda menn, ok þann hinn nitianda, at mer war meiʀi saknir ath en hinna allʀa, er ædr talda egh, er war Eʀlinghr jarll, fadir minn. Ok er mer þat ogioranda, ath midla þer, Suerrir, ʀikith, edr þeim manne, eʀ egh hyggur at öngua ætt hafe til ath wera kongr hworki her ne j ödrum stödum. Er þat ok sannazzt, ath egh skal annathhuort hallda öllu Noreghi ella læta allann ok þaʀ lifit medur. Þa mællti Suerrir kongr: Þerss æina minnest þer nw, Magnus kongr, hwerr yduar skadi hefir werit j worum widskiptum. En þer litid æigi æ hitt, huat egh hefi fyrir ydr mist ok ydrum frænndum, er meiʀa er at telia ok stæʀʀa en þat, er þer hafit talid. Fyrst þat er fadir minn war felldr, Sigurdr kongr, swdr j Biorguin; þui næst war felldr Eysteinn kongr austuʀ j Wik, födrbrodir minn; nöckuru stunnd sidaʀ eptir fall Jnga kongs war Hakon brodir minn til kongs tekinn wm allt land; þa ʀeisti Eʀlingr skacki flock j moti honum ok felldi hann swdr æ Mæʀi, ok med honum margha lennda menn; Haralld, brodr minn, leth Eʀlingr heingia wpp swdr a Hwarfsnesi sem krækuwnga; Sigurdr, bʀodir minn, war högguinn j Biorguin; Eysteinn brædrungh felldo þer a Re. Nw ætta egh þat ath mæla, er þer mælltud wit migh, at egh mætta æigi kongr wera j Noʀeghi, ef egh sættumz wit ydr, eda egh skiptta

2. waʀ: w *rettet fra* e. — legato: *327 4to* legatanum, *Eirsp.* legata. 7. æidstaf þenna: *Hdskr. har* æidstaf sinn þenna. *327 4to* ganga a þenna eiðstaf; *Eirsp.* ganga a þenna eið. 10. eda egh midle landith fyrir þer: *327 4to* sva at ec miðla fyrir þvi landit þer *(mgl. i Eirsp.)*. 12. .xuiij.: *327 4to* .xvi., *Eirsp.* .xvij. — nitianda: *327 4to* .xvii., *Eirsp.* atianda. 15. edr *mgl. i 327 4to og Eirsp.*

ydr af minne fǒdrleifd; þui þat hefir alldri werith fyʀʀ j Noʀeghi, ath sꜳ wæri kongr kalladr, er æi war kongsson.
18a[2] Skal nw wera hitt sama bod mitt sem fyʀʀ, ella | gack wpp a Jlowǒllu ok bwzzt til bardagha, en egh skal ganga or borginne medur minu lide, ok munntu fara werri fǒrum en næst, er wer bǒrdumzt, þui nw mun gud wilia, ath enndir werdi ꜳ þeʀssu hinu ʀangligha ʀike, er þw hefir haft wm hrid. Þꜳ mællti Magnus kongr: Æigi muno wer gangha opttar ꜳ blotwǒll þinn. Gack helldr a skip, ok skipum jafnmǒrgh skip ok leggium wth or ꜳnne ok beriumzt. Þꜳ mællti Suerrir kongr: Skip wor eru wppsetth ok ecki bwinn til baʀdagha; en þo mꜳ egh fa þriu skip, en þw ǒnnur þʀiu, ok bw, sem þer synizt, ok legghium þaw saman .vi. Magnus kongr mællti: Egh ætla hitt betur ath tyna æigi flæiʀum mǒnnum, en ꜳdr hafa fallith edr lꜳtizzt i þersse þrætu, fyrir þui ath þat er satt, er þw segir, Suerrir, ath egh hefi optth skynndiliga farith fyʀir ydrum mǒnnum, en þw, Suerrir, liggr j hreysum, þꜳ er bardagar eru. En ef þw þorir, þa gack einn saman medr vopnum þinnum; mun egh þꜳ koma j moti þer, ok skiptumzt hǒggum wit. Hafi sꜳ gagnn, er gwd will, ʀike ok kongdom, er sigur fæʀ. Þa mællti Suerrir kongr: Hellzzti awdsæ er ockr wgiptta, þo at wit beriumzt æigi sialfuir. Eru til þeʀss ockrir menn settir ath beriazt med ockur j bardagha; en mer synizzt þat okongligt ath beriazt j einwighe sem kempur, þæʀ er æinghʀa manna eighu forꜳd. Nw medur þui, Magnus kongr, ath þw willth helldr wit migh beriazt einn samth, en fleiʀi menn se wit staddir, þꜳ fꜳ þer hest, en egh mer annan, ok ʀidum j turnnimennt, þuiat þat er ʀikra manna hꜳttur. En suo sem a leid talid þeirra, þa ʀægdizt æ þui meiʀ medur lidsmǒnnum þeirra, sem samdryckiuna helldu. Genghu þa allir menn Magnus kongs ꜳ skiph ok ʀeru wth oʀ ꜳnne skwtunum. Suerrir kongr leth dragha skwtur wth yfir Eyʀar ꜳ sionum. Hlupo þar j menn ok lǒgdu at þeim Heklungum, ok kom suo nær, ath huorirtueggiu

1. fyʀʀ: *skr. med et overflødigt Forkortelsestegn for* ir *over* f. 3. ella gack: *327 4to* Gacc, *Eirsp.* gak. 7. haft: *Hdskr. har* hefirt. 15. þersse: *sidste* e *rettet fra* u. 18. eru: *327 4to* sculo vera *(Eirsp. ligesaa)*. 22. wgiptta: *327 4to tilføier* auðrom monnom *(Eirsp. ligesaa)*. 23. Eru: *Hdskr. har* Eru wit. 28. fleiʀi: *første* i *skr. over Linien.*

skuto spiotum; en Heklungar ʀero wnndan. J þeiʀi hrid fellu menn afh huorumtueggium, en marght ward sæʀth. Karll kiotlæʀ feck þar banasæʀ. Reʀi þæ Magnus kongr 18b[1] medur skwturnar wth | til Holms til lids sins. Fæm nottum sidar foʀ Magnus kongr wth oʀ Þrandheimi ok apttur swdr til Biorguinar, ok ward æingi bardaghi j þat sinn. Dualdizt Magnus kongr j Bioʀguin j þann wetur. Magnus kongr hafdi þat sumar tekit leidangr ok allar tekiur allth nordr til Þrandhæimsmin[n]is ok sunnan fra Stad. En Suerrir kongŕ hafdi þæ ecki sinu lide til widrwistar annath en þat, sem þeir fenghu.

48 (61).

En er Suerrir kongr spurde, at Magnus kongr war kominn swdr wm Stad medur lid sitt, woru þa med honum flestir lenndir menn hans. Þæ giordi Suerrir kongr þat ʀæd ath byʀia ferd sina hid efra til Wpplannda ok setti eptir j Þʀanndhæime Æiʀek, brodr sinn, ok annan hǒfdingia, Kol, son Jsæks j Folkskn, ok margth lid med þeim ath gæta skipanna. Woru þar ok marghir adrir sueitharhǒfdingiar. Suerrir kongr foʀ nw leid sina til Wpplannda ok giordi fyrir sigh i bygdina menn ath gilldra til nǒckura weida, ef j henndr bæʀi, af Heklungum edr fe þeirra. Þeir drapu Auzzoʀ, son Jons wogadrumbs, ok Eyuinnd, son Dyʀa Jonssonar, ok marght annara manna. Suerrir kongr for ofan til Osloaʀ ok setti sina menn j sysloʀ wm Wikina; en Heklungar flydo wnndan, sumir austur, enn sumir nordur til Magnus kongs, ok sǒgdu honum wm farer Suerris kongs.

49 (62—66).

Magnws kongr skipadi sinu lide ok senndi mestann hlut austur til Wikr moti Suerri konge. War fyrir þui lide Oʀmur kongsbrodir; en Magnus kongr for medur .vij.

8—9. allth nordr til Þrandhæimsminnis ok sunnan fra Stad: *327 4to* fyrir sunnan Stað oc allt norðr til Þrandh'.mynnes; *Eirsp.* suðr fra Þrandheimsmynni *alene.* 9. Þrandhæimsminnis: *Hdskr. har* -minis. 11. fenghu: *327 4to tilføier* or Þrandh'.; *Eirsp.* i Þrandheimi. 17. Folkskn: *327 4to* Folsen *(mgl. i Eirsp.).* 21. af: *327 4to* a, *Eirsp.* af. 22. Jons: *tilføiet over Linien.* — wogadrumbs: *Eirsp. har her:* Ion Auzuʀ s. oc Eyuind dyra; *327 4to* Ozur s. Ions vagadraums oc Eyvind s. Dura Ions. 25. austur: *skr. to Gange i Hdskr.*

skipum, ok skwtha hit atta, ok werndi hann nordr medur lande ok kom til Þʀandhæims lithlo fyrir Marteinsmesso. En Eiʀekr kongsson ok Kolur Jsaksson hôfdu fengith spraca nôckurn afh wm ferdir Magnus kongs. Letho þeir waka wm nætur wth j gilldisskala; en þeir wrdo æigi wariʀ wit ferd Magnus kongs, fyrʀ en þeiʀ sa, ath skipin at sigldu wtan fyʀir Digurmwla. Þa war blasith ôllu lidenu til motzzh ok settar fylkinghar, ônnur wth a Eyʀum, en ônnuʀ wppi wit Skipakʀok. War þar fyʀir Eiʀekr kongsson; en hinne styʀde Kolur Jsaksson; war þar sumth bæiarfolk med honum, en mestur hluti bæiarmanna hôfdu fylkt a bryggium. 18b[2] Þeir Magnus kongr lægdu segl sin, eʀ | þeir sigldu jnn wm Holm, ok letho ʀenna skipin ath widum jnn ath Eyʀum. Þetta war laugardagh j wikunne. Þa er þeiʀ Magnus kongr kuomu wthan at kʀosse, þa lôgdu þeir saman skipin ok lagu þar langa hʀid dags. En þeir, er wppi woru a Eyʀum, odu wth j mote margir ok kôstudo griote, ok sumir skuto, ok eggiudo þa til wppgôngu; en þar kuomu æingi suôr j mothi af Magnus kongs mônnum fyrir þa sauk, ath hôfdingiar woru a æintale ok giordu ʀad sin. Hagbardr mynntari geck þa ath bʀwdkaupi sinu j bænum. Hann kalladi a Magnus kong ok sagdizzt wilia bioda honum til bʀullaups sins ok ôllu lide hans; war þat giorth wit spott. En vm nonskeid leysa þeir Magnus kongr flota sinn ok greida athʀodrinn ok ʀoa medur fiogur skip jnn til aʀennar, þau er stærst woru, en ônnur fiogur ath Eyʀum. Kongr sialfur ʀeri jnn at Eyʀum ok suo jnn j ana ok lagdi þar ath, er war merki Eiʀeks kongssonar; ward þat hôrd oʀusta ok helldr skômm. Lôgdu þeiʀ Magnus kongr sijbyrtth with sanndinn ok skuto wpp brygghium wnndir fætur þeim Birkebeinum ok leto gangha wthan afh skipunum skoth ok grioth, suo Birkebeinar hopudo wnndan. Þa ʀedu Heklungar til wppgôngu; en Birkebeinar toku wit þeim, ok fellu menn

1. skwtha: *327 4to* scutu *(Eirsp. ligesaa)*. 2. lithlo: *Hdskr. har* litho. 10. hinne: *327 4to* hinne þriðio *(Eirsp.* hinni *alene)*. 12. lægdu: *327 4to* laugðu *(mgl. i Eirsp.)*. 16. þeir: *skr. med et overflødigt Forkortelsestegn for* ir *over* þ. 21. mynntari: *327 4to og Eirsp.* muntari. 25—26. ok ʀoa medur fiogur skip — en ônnur fiogur: *327 4to har her* oc roa .iiii. scipin þau er stærst voru til arinnar en onnur iiii. 27. jnn at Eyʀum ok suo *mgl. i 327 4to og i Eirsp.* 32. suo: *327 4to* sva at *(Eirsp. forskj.)*.

af huarumtuegghium, en marght ward saʀt. Þa leiddizzt bæiarmônnum ok leidangursmônnum ath stannda þar leingr, ok drifu þeir wpp j bæinn. En er Birkebeinar sꜳ, ath þynttizt fylking þeirra, ok þat ath Heklungar sottu ath fast, þꜳ snwazzt þeir wnndan ok flyia, en Heklungar fylgdo þeim fullvel. Fell þa margth afh Birkebeinum. En þeir er lôgdu ath Eyʀum, hlupo þeghar fyrir bord, suo at sioʀinn tok wnndir henndr þeim, ok ganga wpp, en Birkebeinar wth j mote; tokzt þar hardr bardaghi. Þa mællti einn madr til Kols: Wpp ætla eg Heklunga komna j ꜳna. Þa suaradi Kolr: Þꜳ mun oss þat ʀꜳd ath flyia. Þꜳ suaradi honum madr: Mun nw æigi of seinth ath flyia? Kolr snaradizt wit honum ok mællti: Þar eru þeir nw komnir,
19a[1] dioflaʀnir, | ok hio þeghar til hans ok huorr til annars. Ok þa Æiʀekr kongsson flydi ok hans lid, þa snerizt sumth lidith wt a Eyʀarnar, ok woru komnir at þeim Kol ok hans mônnum ok gafu þeim ohagligar bakslettur. Fellur þar Kolr ok marght hans sueitungha; en allt flydi, þat er eptir war. Eiʀekr kongsson flyde wt wm borgh, suo wth til Gaular, ok med honum margth lidit, en sumth flyde wpp wm bʀu, en sumth hliop j kirkiur; woru þeir drepnir flestir, þuiat þꜳ hellt mônnum æinghinn kirkia. Þat war þa ok giorth, at alldri war fyrʀ, ath menn woru dregnir ok dʀepnir j Kristzkirkiu. Eyuindur skrapur het einn fornn Birkebeinn, hinn mersti heʀmadr, micill ok sterkur. Hann toku þeiʀ j kornum j Krist[z]kirkiu ok droghu hann wth ok lôgdu hann ꜳ kialka ok droghu hann wth ꜳ Eyʀar ok drapu hann þar. Gudlaugh wola toku þeir j kirkiu ok pinndo til sagnna, ath seghia þeim, hwar Suerrir hefdi hiʀt lausafe sitth, edr huar Lꜳwardr kongsson mundi wera, er ꜳdr hafdi fostʀad Gudlaughr; en hann sagdi til huorkis, ok war þat honum borid wel sidar. Magnus kongr leth drepa Gudlaugh, ok nꜳligha fenghu ônghuir grid Birkebeinar, þeiʀ er kostur war ath

4. þynttizt: *maaske at læse* þynnttizt. 5. wnndan: *Hdskr. har* wnndazzt; *327 4to* undan *(Eirsp. forskj.)*. 17. Fellur: *327 4to* fell *(Eirsp. ligesaa)*. 20. Gaular: *327 4to* Gaulardals, *Eirsp.* Gaularas. 23—24. dregnir ok dʀepnir j Kristzkirkiu: *327 4to* drepnir oc dregnir or Cristzkirkiu; *Eirsp.* dregnir oc drepnir or Cristzkirkiu. 24. skrapur: *327 4to* scrafe, *Eirsp.* skrapr. 25—26. j kornum: *327 4to* or cornum (*Eirsp.* i). 28. wola: *327 4to* vala (*Eirsp.* uala). 28—29. ath segia þeim: *327 4to* at hann s. þeim *(mgl. i Eirsp.)*.

drepa. Magnus kongr tok þar Olafsswdina ok allann skipastol Suerris kongs, .xxx. skipa ok þriu skip. Hann leth fram setia skipin ok ꜳ brauth bwa öll þau, er þeir mꜳttu med komazt, en brenndu aull þau, er þeir mꜳttu æigi med fara. Magnus kongr styrde Olafsswdinne, ok biozzt hann oʀ bænum skynndiligha, þuiat hann spurdi, ath Eiʀekr kongsson hafdi bonndasafnnad micinn wppi j Gawlardal. Ok er þeir foru wth or fiʀdenum, giordi hann menn sina til ath höggua wpp bw fyrir Hafla ꜳ Aastum ok fyrir Tosta a Ystum, þʀidia fyrir Helga ꜳ Tydꜳse. Þeiʀ toku wpp bw fyʀir Eiʀek ok Aarnna oʀ Efiu ok foru allospakligha, medan þeir woru j Þrandhæime. Eindʀide toʀfui, son Jons kutizzu, lꜳ eptir einskipa j Orknarose. Þann dagh kom Bꜳrdr Guthormsson medur .xxx. manna or Hefiu sunnan ok a hlijdina fyrir ofan Twngho. Þa sꜳ hann langhskiph,
19a[2] hwar lꜳ, ok þottizt wita, at | wera mundo Heklungar, ok treystizt æigi til ath ʀꜳda, ok woru þar wm nꜳtina, ok giorde mönnum helldr kallt. Hann senndi menn ꜳ Gelmin til Ceciliu kongsdottur ath spyʀia tidinnda. Hun sagdi þeim margth ꜳ laun, ok þat ath menn Magnus kongs woru þar. Menn Bardar willdo til ʀꜳda ok liggia þar æigi leingr; þeir Baʀdur willdo æigi til ʀꜳda, ok þeir ʀedu. Menn Magnus kongs foʀu brauth eptir vm dagin ok foru til kongs. Bardr foʀ jnn til kaupangs ok setti þar sueit sina. Sottu þar til sueitarhöfdingiar Birkebeina, Helgi Þorfinzzson ok Ottar kneʀʀa, Eyiolfr Haflason, en Eiʀekr kongsson for

2. .xxx. skipa ok þriu skip: *327 4to* .xxx. langscipa. En .iiii. skip (let hann fram setia); *Eirsp.* .xiij. skip oc .xx. 8. wth or: *327 4to* ut eptir *(Eirsp. ligesaa).* 9. höggua wpp: *327 4to* hoɢa upp; *Eirsp.* taka upp. — Hafla: *327 4to og Eirsp.* Afla. — ꜳ Aastum: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har* a Ustum. 10. a Tydꜳse: *327 4to* a Ryn; *Eirsp.* a Ryðase. 10—12. Þeir toku — j Þrandhæime: *mgl. i Eirsp.* 11. oʀ: *mgl. i 327 4to.* 11—12. allospakligha: *327 4to* allt uspacliga. 12—13. *Hdskr. har* Eindʀide toʀfua son. Jon kutizza; *327 4to har* Torfi .s. Jons kutizu; *Eirsp. har kun* Eindriði torui. 13. Orknarose: *327 4to* Orcuarosi. 14. Hefiu: *327 4to og Eirsp. har* Hefni. 18. giorde: e *rettet fra* u. — menn: *Eirsp. ligesaa; 327 4to* .iii. menn. — ꜳ Gelmin: *mgl. i Eirsp.; 327 4to* a Gelmini. 19. Ceciliu: *saa og Eirsp.; 327 4to* Ceciliam. — ath: *Hdskr.* ath ath. 21—22. *327 4to har* oc liɢium eigi her segia þeir. Barðr villdi eigi til raða oc hann reð. *Eirsp.* til raða Heklunga en Barðr uilldi þat æigi. 25. Sottu — Birkebeina: *327 4to* oc sottu þar til lags við hann sveitarhofðingiar Birk'.; *Eirsp.* þar komu þa Birkebeinar nokcurir til moz við Barð. 26. Haflason: *327 4to og Eirsp.* Aflason.

austur til Wikr a funnd Suerris kongs ok sagdi honum sina ferd æigi goda. Magnus kongr foʀ þa swdr til Biorguinar. Þa war medur honum Hallr Snorrason skælld; hann orti þa wisu[r] þessar:

Glymuaullu ʀistur gulli,
god er stillis fôʀ, ʀoda
Olafsswd und audi,
audgrims, bwinn ʀaudo.
Nu er egr oʀ fauʀ frægħʀi,
fellr hwfur j suif dwfo
suelldr, medur sæmd ok millde
siklingur kominn hingat.

Ber fyrir Holmm, þar hid harʀi,
hlifs fagra gota, styrir,
stal bʀuna ʀaud æ ʀeydar
ʀymwôll vnnd gram sniollum.
Frægur med fremdar snille
folkbʀædr konungr hade
darra þingh wit dræinge,
dôglingur kominn hingat.

Magnus kongr leth bwa til jolaweizzlo j Biorguin. Hann weitte hiʀdmônnum sinum j hiʀdstofunne miclu, en gestum j Sunnifustofu. Gestum likade jlla, er hiʀdmenn drucko miod, en þeir drucko mungath. Fimtha kuelld jola, er gestir woru drucknir miogh, hlupo þeir til wopnna ok gengu ath kongsstofunne ok willdo wpp hôggua. Ok er konge war sagth, hliop hann skynndiliga wth til dyranna ok willde stôdua þa; en Bardr skiolldr, þʀæll hans, hliop fyrir hann wth j forstofuna ok war þegar drepinn. En kongr sneri jnn apttur, ok ʀaku hirdmenn apttur hurdina, en gestir bruto vpp. Þa hlupo þeir fyrir dyʀnar, er fylgd hôfdu

4. wisur: *Hdskr. har* wisu. 6. ʀoda: *Eirsp.* rosa. 9. egr: *327 4to og Eirsp.* ægr. 10. suif: *327 4to har* svig, *Eirsp.* suik. 12. hingat: *skr.* hingat. 13. þar hid: *327 4to og Eirsp.* þar er. 14. hlifs: *327 4to og Eirsp. har* hlyrs. — fagra: *327 4to og Eirsp.* fagr. 15. stal: *saa og Eirsp.; 327 4to* scip. 16. ʀymwôll: *327 4to* rymvoll; *Eirsp.* rumbaull. 17. Frægur: *Eirsp.* frægr er. — med fremdar snille: *327 4to og Eirsp. har* með fremð oc sigri. 19. wit: *327 4to* fyrir (*Eirsp.* við). 21. jolaweizzlo: *327 4to* iolavistar. 26. ath: a *rettet fra* t.

halldit wm daginn, þuiat þeir einir hôfdu wopn jnne, er fylgdina hôfdu halldit, en sumir toku ofnngriot ok bôrdu wth or stofunne. Ok er bæiarmenn ok hwskarlar Magnus
19b[1] kongs ok lenndra manna hwskarlar wrdo wariʀ wit, | wopnna þeir sigh ok ganga til hirdstofunnar, ok stucko þa gestir fʀæ, ok wrdo þæ gestir saʀir ok margir adrir. Eptir wm môrguninn leth Magnus kongr taka gestina, er fyrir ʀedu; suma let hann fothôggua, en suma hanndhôggua, en fæiʀ woru drepnir. Þæ er Eiʀekr kongsson kom austur til Suerris kongs, þa bad hann konginn fara nordr til Þrandheims, sem hann hafdi heitid þeim, ok sôgdu, ath Þrænndir hôfdu þerss bedit, at hann wæri þeirra forstioʀe, þuiat Magnus kongr hafdi þerss heitazt, þæ er hann hafdi farith or Þrandheime, þeghar hann hefdi meira tom til, skylldi hann giallda Þrænndum suik þau, er þeir giordo wit hann ok Erling jarll, fôdr hans. Þeir lethu Þrænndi munndu winna micinn stoda, ef hann willde ʀæda þar til skipagiordar. En kongr sagdi suo, at hann mundi ecki fara at wm ord þeiʀa, ok taldi þæ micla wgiptu hafa synth i sinum ʀadum, ok weitti þeim hardar atôlur. Lauk suo ordi a, ath fyrir þa sauk, at þar war efnat til jolaweizzlo medur miclu starfi ok kostnadi, þæ letzz hann mundo ecki lyptazt þadan fyʀ en a bak jolum, ok suo giorde hann. Oʀmur kongsbrodir kom austur til Wikr medur lide sinu miclu. Foʀ hann nordr til Tunsbergs, ok lægu þar jafnnan a skipum ok foru stunndum austur yfir Folldina, en stunndum nordr a Agdir edr wm Westfolld. Henndo þæ huorir menn fyʀir ôdrum, suo sem wit kuomuzt. En ecki foru Heklungar til Osloar, ogh ecki matti kongrinn ath þeim fara fyrir þui, ath hann hafdi eingi skip. Sueʀir kongr for oʀ Oslo eptir kyndilmesso. Byriade hann þa ferd sina nordr til Þrandheims. Ward þat til tidinnda, þa er hann foʀ wm Hadaland: ʀidu þeir yfir watnid Rônd æ jse; þæ brast nidur jsinn ok tynnduzt .vij. menn ok allir ægætir, Jon skutilsueinn, Halluardr leppur Sunnifuson, Augmundr Hallsteinsson, brodir Lodins, ok war huorki borgith mônnum ne hestum.

3. or stofunne: *327 4to og Eirsp.* i forstofuna. 6. margir: *skr.* m̃gir. 7. kongr: *skr.* kꝰ. 11. sôgdu: *327 4to* sagði, *Eirsp.* saugðu. 16—17. þeir lethu — skipagiordar: *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 19. micla wgiptu: *327 4to* hafa litla vitro synda *(Eirsp. andet Udtryk).* 32. ʀidu þeir: *327 4to* at þeir riðu.

50 (67, 68).

19b[2] Magnus kongr biozt eptir | jolin ath fara nordr til Þrandheims .ok foR oR bænum eptir kyndilmesso ok hafdi hird sina ok willdarlid. War ok margth skipat ok skorath. Hann hafdi .viij. hunndrat manna. For hann skyndiliga, ok lꝫghu sumstadar j hǫfnum wedrfastir, en þo kuomu þeir til Þranndheims miogh a wvarth, ok suo jnn til bæiar. Þat war laughardagh j annare wiko langafǫstu. Þeir skiptu suo athRodRinum, ath sum skipin lǫgdw wt with borgh, en sum ath Eyrum, en sumum ReRu þeir wpp j ana, ok hlupo wpp j bæinn, en skwtur .tuær. lǫgdu ath wit Backa. Hlupo þeir þar wpp wm Erlenndzhawg ok stefndu til bruarenar. Birkebeinar woru j badstǫfum margir, ok allir wbwnir wit. Bardur Guthormsson ward warr with ok hliop wpp wm bRw, ok allir hans menn. Ottar kneRRa ok Helgi Þorfinnzson ættu skwto fyrir j bænum j kongsgardi; hlupo þeir þangat til. Eyiolfur Haflason hafdi gengit til bads æ Griothe, ok afklæddr. Hann heyrdi eitt barn mæla: Her fara þeir Heklungar nw. Eyiolfur tok klædin j fangh ser ok geck wpp or gardzhlidenu hiæ Krosskirkiu. Foru Heklungar þa margir wthan wm stræti. Hliop hann þa wpp j Kristzkirkiugard; kom þar þa j mot honum ǫnnuR fylkingh, er wpp hafdi gengit; hliop þæ ofann a bryggiurnar ok komzt æ skwthu, er þar læ, ok leto fRæ bryggium. Sumir brugdo suerdum, sumir toku buklara, ok þat huerr sem j henndi hafdi, ok lethu fra landi. Sueif þeim yfir ane, en

---

5. *Efter* veðrfastir *har 327 4to* mioc longum *(Sætningen mgl. i Eirsp.)*. 7. skiptu: *327 4to* scipuðu *(ligesaa Eirsp.)*. 8—12. ath sum — til bruarenar: *327 4to har her* at noccor scipin laugðu at Eyrum. sum reru upp um Erlendzhaug. oc stefndo til bruar. oc foru nu scyndiliga. *Eirsp.* at sum skipin laugðu at ut við borg sum at Eyrum sum reyru vpp i ana oc liopu þar upp i bøinn. 13. wbwnir wit: *327 4to* ubunir við þesum micla ufriði; *Eirsp.* ubunir við ufridinum. — warr with: *327 4to* fyrst vaR við *(Sætningen mgl. i Eirsp.)*. 15. fyrir j bænum j kongsgardi: *327 4to* fyrir bryGiom i konungsgarði *(Eirsp. anderledes)*. 16. Haflason: *327 4to og Eirsp.* Aflason. 17. æ Griothe: *mgl. i 327 4to, findes i Eirsp.* — ok afklæddr: *327 4to* oc var hann afclæddr *(mgl. i Eirsp.)*. 18. Eyiolfur: *Hdskr. har* Eylolfur. 19. gardzhlidenu: z *rettet fra* e. 20—22. Hliop hann þa wpp — wpp hafdi gengit: *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 22—23. hliop þæ ofann a bryggiurnar ok komzt: *327 4to har* Siðan liop hann ofan a bryGior oc komuz; *Eirsp.* siðan hliop hann ofan til skutu a bryggiurnar oc þeir fleiri saman. 23. skwthu: *Hdskr. har* skwthur.

er þeir skylldo lennda fyʀir nedan Skillingarhellu ok fyrir ofan Erlennzhaug, þa wisso þeir æigi, huerio sætti, er skipit geck æigi fram. Hwgdo þat sumir, ath fiotr wæʀi kominn a þa, ok þeir mundi allir feigir. Hitt war ʀaunar, ath ackeri hafdi hangit fyrir bordith, ok hǒfdu æigi gæd ath draga wpp j skipit; hellt þeim þat, er gryntizz yfir ath lanndinu, ok hiuggo þeir þeghar streinginn, er þeir wisso, hwat wollde. En þeim sueif þegar ath landi, ok hlupo
20a[1] þeghar a land wpp. Þeir foru badir samth, Ottar ok Eyiolfr, en snioʀ war fallinn micill. Nw hlaupa Heklungar, er wit Backa hǒfdu lennth, ok mættu þeim wit Erlennzhaug, ok hlupo huorir, sem mattu. Woru þriʀ fothuatastir af Heklungum; þeir mættuzt; woru þeir Ottar ok Eyiolfur tueiʀ, ok ʀedu Heklungar æigi a þa. Kuomuzt Birkebeinar a gǒtuna fyrir þa ok suo til sinna manna, ok woru þa .xu. saman j dal nǒckuʀum. Ottar kuezztt wilia wit taka, en Eyiolfur latte. Birkebeinar helldo þa wnndan wpp j Kleppabw ok suo wt j Gawlardal. Drozt þeim þa lid. Kuomu þeir þar allir, er wnndan hǒfdu komizt, ok foru þa wpp wm Soknnadal ok wpp yfir Dalsskogh ok stefnndo suo til fiallz. Ok er þeir kuomu j Hiardkinn, kom þar j mote þeim Suerrir kongr austan or Wik, ok er kongr wisse, at hans menn woru, segia þeir sinar slettar ok læth margʀa þeiʀa felagha. En þeir, er konge hǒfdu austan fylgt, leto hædiliga yfir þeirra ferd. Ok wm daginn eptir, er þeir foru ofan til Wppdals, þa hǒfdu þeir allir ʀeidskiota, er konge hǒfdu austan fylgth, ok willde æingi midla sinn hest wit þa, er nordan woru komnir. Geck Bærdr Guthormsson ok allir hans menn. Þa war med honum Biarnne Kælfsson ok kuad wiso þessa:

---

1. nedan: *327 4to* norðan. *I Eirsp. mgl.* fyrir nedan Skillingarhellu ok. 3. fiotr: *327 4to* herfiotuʀ *(Eirsp. ligesaa).* 7. hiuggo: *Hdskr. har* hiuggio. 10. hlaupa Heklungar: *327 4to* liopu Heclungar upp; *Eirsp.* Heklungar koma nu a moti þeim. 11. Backa: *327 4to* baccann; *Eirsp.* Bakca. — wit Erlennzhaug: *327 4to* við gatnamotit firir ofan Erlenzhaug. 13. þeir mættuzt: *mgl. i 327 4to.* 13—14. woru þeir — a þa: *327 4to har her* þeir Eyiolfr oc Ottaʀ foru baþir samt. Nu fundu þeir Heclunga. oc reðu Heclungar eigi a þa. *Eirsp. har* Heklungar voru .iij. en þeir Ottaʀ .ij. oc reðu huarigir a aðra. 16. j dal nǒckuʀum: *327 4to tilføier* fyrir neþan Berg. 18. wt j Gawlardal: *327 4to* upp yfir Nið oc i Gaulardal. *Eirsp. har en kortere Fremstilling.* 22—23. wisse, at hans menn woru: *327 4to* fan sina menn; *Eirsp.* oc er þeir hittu konunginn. 23. sinar slettar: *327 4to* sinar farar eigi goþar; *Eirsp.* fra sinum ofaurum. 27. æingi: *327 4to* engi þeirra *(Eirsp. ligesaa).*

Fannth se egh huernn a hesti,
her er nw sidr hinn wersti,
leid æigu wer langha,
lenndir menn skulu ganga,
hiʀdmenn skulu hlaupa,
heʀ er nw jllt til kaupa,
munka egh môrghu kuida,
en matsueinar ʀida.

Sueʀir kongr foʀ ofan til Oʀkadals. Ok a bæ þeim, er Griothar heita, þar woru syslomenn Magnus kongs tueir; het annar Sigurdr, en annaʀ Hakon. Birkebeinar toku hus a þeim ok drapu þa bada ok alla sueit þeirra. Einn madr komzt wnndan wth wm skialldþile, er het Ottar gassi, ok dro hann wnndan wt oʀ gardinum, en þeiʀ hleyptu eptir honum a fimm hestum, ok kom einn þeirra næst ok fylgdi leingst, ok hafdi þat werith Suerrir kongr. En Ottar dʀo wnndan j kiarskogha nôckura ok stefndi til Orknaʀoos, ok
20a^2 for hann þar yfir a bate ok suo jnn til Steins ok | þadan jnn wm Gawlaras.

51 (69—71).

Nw er ath segia fra Magnusi konge ok hans mônnum, ath þeir sueima wm bæinn ok drepa margt af Birkebeinum, en æingi þurfti grida ath bidia. Dualdizt hann j bænum wm helgina ok senndi ord wth j Oʀkadal, ath hann mundi þaʀ koma miduikodaghinn eptir. Hann senndi ok bod j Gaulardal, ath Gawldælir skylldo ok koma til bæiar fʀia-daghinn, ok will kongʀinn hafua þingh i bænum. Magnus kongr foʀ wth til Oʀkadals med ôllu lide sinu ok geck þaʀ til þings; en bænndr woru komnir, þeir ath stefnnt war. Kongr stod wpp ok mællti: Langt mun ydr þickia Þrændum a ath minnaztt þat, er wer attum næst þingh. Hafa nw lidith suo þriʀ wetur, ath þer hafith ônguar skylldiʀ mer giordar. Nw wil eg, at þer gʀeidith ok gialldit leidanghur

4. *Linie 4 i 327 4to og i Eirsp.:* en lendir menn ganga. 6. *Linie 6 i 327 4to:* her erat gott til caupa; *Eirsp.:* her era gott til kaupa. 13. gasse: *327 4to og Eirsp.* gasi. 18. for: *Hdskr.* f° *(saa og tildels i det flg.).* 19. wm Gawlaras: *327 4to* i Gaulardal *(mgl. i Eirsp.s kortere Text).* 20. Magnusi: *Hdskr. har* M^9. 28. ath: *327 4to* er *(Eirsp. anderledes).* 32. gialldit: *Hdskr. har* gial-lldit.

allann almenningh þann, er þier hafit ætt at giora a þeim tolf manudum, þann er þer hafit halldit, ok þaʀ med adra tuenna, er þer skylldut giorth hafa a tueimur hinum fyrrum sumʀum. Latid þar ok fylgia gialld fyrir ʀodr ok ʀeide ok allar wthwinnr þæʀ, er kongr a ath hafa, ok þar med allar landskylldir ok sakeyʀi þann, er þer hafit ædr gʀeitt fianndmônnum worum, ok hafit fyrir þat gudz ʀeide ok mina. Þadan af taladi hann suo harth ok ward suo ʀeidr, ath hann bannadizt wm, ok bænndr hwgdo wm hʀid, ath hann mundi wilia ganga at þeim ok drepa þa. Hʀoe het madr af Kʀakastôdum, er suaradi konge nôckuʀum ordum ok beidde bænndum fridar ok grida ok nôckura fresta wm gialldit. Kongʀinn lagdi þeim halfs manadar stefnnu, at þæ skylldi allt koma til bæiar gialldit, en het bænndum gridum, ef gialldit greiddizt. War þæ dæmdr konge leidanghr. Þa foru syslomenn Sigurdr ok Hakon, er fyʀʀ woru nefnndir, wpp a Griothæʀ. Enn kongr for wm kuelldit jnn til bæiar. Fʀiædaghinn, er lokith war foʀmessu j bænum, ok (sic) kom ecki bonnda til þingsins. Þa sæ þeir fara nôckura menn wthan 20b[1] wm | Steinbiorg med vidarhlauss nôckr. Magnus kongr war j herbergi j gardi Eiʀeks Aaʀnnasonar. J þui bili kom til Ottar gasse, er fyrr war getid, ok er hann kom j bæinn, stefnndi hann j gardinn Æiʀeks, en hirdmenn nôckurir woru j gardinum. Þeir sæ, ath madrinn for akafliga. Þa spurdo þeir, ef hann wisse nôckut til Birkebeina. Ecki seghi eg ydur til þerss, sagdi [hann]; edr hwar er kongr? Þeir sôgdu hann wppi j Kristzkirkiu a stefnnu. Sæ madr stefnniʀ þeghar or gardenum ok til kongs. Litlu sidar kom kongr j gardinn ok hliop akafliga ok kalladi, at menn skylldi taka wopnn sin ok wth a skip sem skiotazt: her fara Birkebeinar

---

2. þann er þer hafit halldit: *mgl. i 327 4to og i Eirsp.* 4. sumrum: *327 4to* missarum; er þer — sumrum *mgl. i Eirsp.* 11. Krakastôdum: *327 4to* Kiaʀcastauðum; *Eirsp.* Kiaʀastauðum. 15—17. Þa foru — Griothæʀ *mgl. i Eirsp.* 16. syslomenn: *327 4to* þeir syslomenn. 17. Griothæʀ: *327 4to* Griotar. 17—19. til bæiar — ecki bonnda: *327 4to har her* til bôiarins. friadaginn er lokit var formæssum i bônum. comu engir bôndr. *Eirsp.* for konungr þa inn til bôiar friadaginn er lokit var formessum i bônum þa kom ecki bónda. 18. foʀmessu; *skr.* -m̊essu. 22. gasse: *327 4to og Eirsp.* gasi. — kom *udeglemt og tilføiet i Marginen over Siden; maaske opr. tilskr. i den ydre Margen, hvor noget er bortfaldet ved Beskjæring.* 26. [hann]: *udeglemt; en vertikal Streg er sat efter* sagdi; *men der findes nu ingen Tilføielse i Marginen.*

at oss. Þui næst kuad wit lwdr. Tok þꜳ hueʀ sin wopnn ok klædi af skynndingu, ok hlupo þeghar a skip ok lôgdu wth til Holms. Ok leid ꜳ daghinn, ok kuomu ecki Birkebeinar ok ecki Gavldælir til þingsins. Þotte þat wnndaʀligt, ef Birkebeinar woru j nandiʀ. Þotti þat likara, at niosnarmadrinn mundi hafa logit; en hann hellt sinne sôghu jafnan. War hann a kongsskipe. Marghir badu konginn orlofs, at fara jnn [til] bæiar, þeir er kôlluduzt ꜳtt hafa eptir wopn eda klædi edr silfur; sumir willdo sækia ser dryck, sumir ꜳttu konur eptir j bænum. Magnus kongr latte alla ath fara til bæiar, en lofade fꜳm; en marghir foru æigi at sidr. Suerrir kongr ok Birkebeinar lagu wppi ꜳ ꜳsinum, ok wisse ôll tidinnde j bænum. Laugardags morguninn willdo lidsmenn ʀida j bæinn. En kongr willde bida þerss, er þeir woru j badstofum sinum. En lidsmenninir ʀedu ok wrdo helldr weidibrꜳdir ok ʀidu snema j bæinn dagsins, ok war ʀegn micit. Ward þar einginn warr wit, fyrr en þeir kuomu j bæinn. Ward þar æinginn widtaka. Drapu þeir þar margt manna. Þar fell Einaʀ, skipstioʀnarmadr Magnus kongs. Sumir kuomuzz wnndan a bꜳtum ok ʀeru wth til Holms. Þa foʀu ok marghir bꜳtar wtan fra Holmi ok ætludo jnn til bæiar, adr þeir sꜳ, huar Birkebeinar foru wtan at borgh. En er Magnus kongr sa Birkebeina, for hann j burth medur lidh sitt ok wth eptir fiʀde leid sina, wnnzz hann kom sudr til Biorguinar. Þat war mꜳl manna, at þat þotte þeir syna, huerso Magnus kongr ok hans menn woru ofwsir til ath |
20b[2] gangha j fylkta oʀustu j mote Suerri konge ok hans lide, er þeir flydo oʀustulaust or bænum, þegar þeir frettu til Birkebeina. Ok hafdi Magnus kongr þa .viij. hundruth manna, en Suerrir kongr halft fiorda hunndrat manna. En þa war treborgin suo wel halldin at dikium, at betra war at weria medur halfu minna lide, en til at sækia. Þenna tima

5. woru: *327 4to* væri eigi. *Sætningen mgl. i Eirsp.* 8. til *udeglemt.* *327 4to* ɪɴ til bôiarins; *Eirsp.* inn til bôiar. 10. konur: *skr.* q̃. 12. wisse: *327 4to* visu. *Eirsp.* Birkibeinar lagu uppi i asinum oc sa. 15. ʀedu: *Hdskr. har* ʀidu; *327 4to* reðu; *dette Ord og flg.* ok *mgl. i Eirsp.* 16. ʀidu: *327 4to ogsaa her* reðu: *Eirsp.* foru. 23. Magnus: bb' *er rettet til* M. 25. þat þotte þeir syna: *327 4to* nu þotti mioc syna; *Eirsp.* þa þotti miok syna. 31. at dikium: *327 4to* oc dikinu *(Eirsp. anderledes).* 32. þenna tima: *327 4to* I þenna tima; *Eirsp.* I þann tima.

hafdi Magnus kongr allann skipastol, ok hafdi hann fyrir þui allt land fyrir sunnan Þrandheimsminne at skôttum ok skylldum, nema þat æina, er Birkebeinar skutuzt sudr ꜳ Mæʀi med skutor. Huorirtueggiu foru ospakligha, þeghar hôfdingiar woru æigi wit. Birkebeinar hôfdu jafnnan sueitiʀ sinar j Wik austur edr wm Wpplônd, þuiat þat war mest til fefanngha. Heklungar weittu þeim optth ꜳʀaser, ok huorir ôdrum, ok hôfdu ymsiʀ betur, ok wæri þar margth fra at segia. En þo muno wer ʀita þa atburdi, er oss þickia merkiligazztir, ok þat mest, er kongaʀnir sialfir hafua wit werit staddir. Suerrir kongr leth wm warith setia kraka, suo ath allt war krakad hid ytra medur sionum jnn wm gilldisskala ok wpp wm Eyrarnar til ꜳʀennar ok medur anne wpp wm bryggiur. Sett war ok walslaunga wt a Brauttueyʀi ok giorr kastale wppi wit brw.

52 (72).

Magnus kongur biozt wm sumarith eptir or Biorguin ok drozzt honum þa micill her sunnan or landi. Woru þar medur honum flestir lenndir menn hans, ok eru nw albunir ok fara, wnnzz er þeir kuomu nordr til Þrandheims, ok lagdi hernum jnn wm Holm, ok laghu þar nôckurar nætur. En Suerrir kongr sath j bænum. Þa foʀ Magnus kongr jnn j Þrandhæim ok tok þar leidangur wm allann Þranndheim ok for suo wth til bæiar ok lꜳ eina natt wit Depil fyrir jnnan Hladhamar. Wm morguninn war siꜳlægr myrkui, at ecki matti sia meir en stafnna a mille skipanna, ok ʀeri Magnus kongr j logнne jnn til Holms. Ok er Suerrir kongr 21a[1] heyrdi ʀodr þeirra, þa er þeir mundo at leggia, þꜳ | leth

2. allt land: *327 4to* allt liðit oc landit; *Eirsp.* allt landit. 3. sudr ꜳ: *Hdskr. har* ꜳ sudr. 4. med skutor: *mgl. i Eirsp.* 5—6. sueitiʀ: *Hdskr. har* sueitariʀ; *327 4to* vistir; *Eirsp.* sueitir. 6. þat: *327 4to* þar. *Sætningen mgl. i Eirsp.* 9. ʀita: *saa ogsaa Eirsp.; 327 4to* flytia með frasogn. 10. ok þat mest, er: *327 4to* oc; *Eirsp.* þa atburði er. 11. warith: *327 4to* varit eptir. 13. gilldisskala: *327 4to* gilldascala. — til ꜳʀennar; *327 4to* þvers til ariɴar. 14. wm bryggiur: *327 4to* allt at bryɢiom. — walslaunga: *Hdskr. har* walslaungo; *Eirsp.* S. k'r let setia valslaungu. 20. lagdi: *327 4to* lagði hann. — laghu: *327 4to* la. 24. Hladhamar: *327 4to* Hlaðhamra. — war siꜳlægr myrkui: *327 4to* var sva mikill sialægr miorkvi *(Eirsp. ligesaa).* 27. ʀodr þeirra, þa er þeir mundo at leggia: *327 4to* roðr þeirra en sa eigi þa hugði hann at þeir myndu at leɢia oc let; *Eirsp.* roðrinn þa hugði hann at þeir mundu at legia oc let.

kongr blasa ôllu lidenu til motz wt a Eyrum. En Magnus kongr ok hans lid woru þæ wit Holm wm notina. Wm morguninn lôgdu þeir jnn ath Jlowôllum ok gengu þar vpp næʀ borginne. Birkebeinar gengu wth j moti þeim, wt til borgharennar, ok skutuzt æ. Magnus kongr ok hans menn hwgdo ath banna allar flutningar bædi a sia ok lande. Þæ brenndu þeiʀ bruna æ Nid. Suerrir kongr sotti wt til borgarinnaʀ med sinu lide ok let þar giora tialldbwdir. Hann leth taka tuæʀ badzstofur j bænum ok flytia wth þangath ok setia þar wit borgina, ok satu suo huarirtueggio wm hʀid. Magnus kongr ok hans menn woru a skipum flestir wm nætur, en skiptt til sueitum at waka wit borgina wm nætur, ok hafdi þar fiolmennth. Þeir hôfdu ellda stora wm næthur wth a wôllunum. Þat sæ Birkebeinar, at þangat war liost at siæ til elldanna; en þa war myrkt wm nætur, suo skamth matte siæ fra elldinum. Aa einne natt wopnazt Birkebeinar ok ganga wth or borginne ok veita Heklungum æʀæs. Finna þeir ok æigi, fyʀʀ en auʀuar huina yfir hôfut þeim, ok æigi war langt ath bida, ædr spiotum war skotid. Þui næst neytu Birkebeinar hôggwopnna sinna ok drapu wm nottina micit lid; enn allt kom a flotta, þat er wnndan komzt. Þeir er a skipunum woru, heyrdo ludraganghinn ok heropit wpp æ wolluna. Þa ʀoa þeir wpp, wnnzz þeir koma at landi, ok setia vpp merki sin, gangha wpp ok wilia duga sinum mônnum. En fyrir þui at myrkth war at, finna þeir æigi, fyrr en flottamennenir hlaupa wpp a þa. Þui næst mættu þeir kesiulôgum ok suerdzhôggum Birkebeina. Fellu þar Heklungar þeir, er medur hlaupi hôfdu wnndan komizt, ef æigi hefdi þeiʀa felagar stôduad þa. En er þetta hôgg war komith j lid Heklunga, ward þa æingi widtaka,

---

6. banna allar: *327 4to* banna birk' allar; *Eirsp.* banna þeim allar. 8. ok let: *327 4to* oc letu (*Eirsp.* oc let). 9. badzstofur: *327 4to* stofur *(Eirsp. ligesaa)*. 11. Magnus kongr ok hans menn: *327 4to* M. konungs meɴ. 12. skiptt: *327 4to* sciptu; *Eirsp.* Heklungar skiptuz. 13. hafdi: *327 4to (og Eirsp.)* hofþu. 24—26. ganga wpp: *327 4to* gengu siðan upp til þeirra; *Stykket* ok wilia — wpp a þa *mgl. i dette Hdskr. Eirsp. har her* hlaupa þeir a land oc uilia duga sinum mônnum en fyrir þi at myrkt var finna þeir æigi fyʀ enn flottamenninir laupa upp a þa oc þar næst mættu þeir sverþzhauggum Birkibeina. 28. hôfdu: *Fornm. sög. VIII 180* hefði. 28—30. Fellu — widtaka: *mgl. i Eirsp. 327 4to har* Heclungar fellu þar margir. varð nu oc engi viðrtaca.

ok flydo þeir hardazt til skipanna, er adr hôfdu mest eggiat wppgôngunnar. Fell þar margth manna, en sumth hliop a kafh, margt nadi ok skipunum. Suerrir kongr for apttr |
21a[2] til landtiallda sinna ok lid hans, ok hôfdu fengit hlutskipte mikit j wopnum ok klædum ok þar medur bædi j gulli ok silfre. Ok er lysti wm morguninn, þæ sa Birkebeinar wth a wôllunna, ath Heklungar lægu þar þykt ok bleiktu þar wit sidrnar. Þeir Magnus kongr rero wt til Holms. Fæm notum sidar fara þeir burth or Þrandheimi ok sudr til Biorguinar; war þetta þeim hin mersta skadaferd. Sat kongr i Biorguin wm wetrin. Suerir kongr sat þann vetur j kaupangi. Þann vetur let Suerrir kongr efnna til borgargiordar wt a Steinbiorgum, ok woru kongsherbergi bwin j ônduerdri langafôstu. For Suerrir kongr þa wth þangat j borgina ok war þar jafnan wm worit ok sumth lidit, en sumth j bænum.

53 (73—75).

En a wetri leth Suerrir kongr reisa skip j bænum; war þat miclu meira en þau skip, er þa woru j landi. Þat war tuo rwm ok þrirtigir ok micid at þui. Þat war kôlluth Mariuswdin. Þat war einn dagh, ath Suerrir kongr leth blasa til þings bædi sinu lide ok bæiarmônnum. Þæ stod hann wpp ok sagdi suo: Micil wanndrædi hôfum wer haft wm hrid, minir menn ok bæiarmenn, ok suo æigi sidr bænndr. Nw er her sulltur ok seyra, sem won er, er suo micill her hefir fæzzt j einum firde wm tuo wetur, sidan wer mistum skipa worra, er oss hafa ôll wanndrædi af stadit. Nw weit ek her fæ skip þau jnnan fiardar, ath herfær eru. Er þat ok satt at segia, ef wer Birkebeinar fengum skip nôckur þau, er mer þætti oss nôckut traust at vera, þa

5. wopnum: *Hdskr. har* wopum. — ok þar medur bædi j: *mgl. i 327 4to og i Eirsp.* 7—8. ok bleiktu þar wit sidrnar: *mgl. i 327 4to (findes derimod i Eirsp.).* 17—18. Þat war — at þui: *327 4to* þat var .iii. oc .xxx. oc mikit i ser. *Eirsp.* þat var .ij. rum oc þritukt oc mikit i ser. 19. þat war einn dagh, ath: *efter* einn *staar* at *underprikket. 327 4to har her*: þat var a aundverþum vetri er. 21—23. ok sagdi suo: Micil wanndrædi — Nw er her sulltur *o. s. v. 327 4to har her:* oc sagði. Sva mik' vandræði . . . . at her er nu sulltr *o. s. v. Eirsp.* oc mælti sua. mik' vandræði . . . . er her nu sulltr *o. s. v.* 26. Nw veit ek: *Hdskr. har* Nw ek weit.

mundo wer Heklungar enn ymsir ath ʀoazzt. Nw medur þui at minum mônnum leidizzt belltadrættur þerssi, þa se egh ônguan annan wthveg oss en snwazzt til Wpplannda ok þadan austr a Wermaland edr allt a Gawtland. Lauk hann suo malinu, at allir hans menn skylldo til ferdar þerssarar bwaztt. En eptir j wikunne woru skuadir .xx. hestar ok hunnrad, ok bwizt æ til ferdar dagh fra deghi. Þat spurdizt af kaupmônnum, er nordan kuomu til Biorguinar. En j Biorghuin war þa fiolmenni mikit saman komit, Magnus kongr ok lenndir menn hans næʀ allir, ok hôfdu þar ôll
21b[1] storskip sin ok ætludo at fara | nordr at Suerri konge; en þui dualdiz su ferd, at þeir spurdu þat til Suerris kongs, ath hann war bwinn ath fara j burth or Þrandheimi. Foru þa menn Magnus kongs j syslo ʀ sinar, ok ʀaufzt þa safnadrinn. En Suerrir kongr dualdizt j kaupangi fram wm jolin. Wm wetrin eptir jol leth Suerrir kongr bwa skwtur nôckurar ok foʀ skynndiliga ok ætladi ath koma a wuarth Magnusi konge sudr til Biorguinar. Ok er hann kom sudr æ Mæʀi, toku þeir þa annduidre, ok laghu þeir wm hʀid. En þa er Suerrir þottizt wita, ath niosnin mundi kominn fyrir til Biorguinar hid jdra wm eidith, hwarf hann apttur til Þrandheims; dualdizt hann þar wm wetrin ok wm worith eptir. Þorgils het syslomadr Suerris kongs, er syslu hafdi nordr æ Halogalandi j nyrsto þingha. Hann hafdi finnferd ok for wm wetrin a fiall wpp at finnkaupum ok skatti. Þa bio a Biarkey Widkunnr Erlingsson ok war allra manna wænstr þeirra manna, er þa woru æ Halogalande. Hann war þa .xuiij. wetra gamall ok hafdi þa nytekid wit fôdrleifd sinne. Magnus kongr senndi ord Widkunne, at hann skylldi koma til motz wit hann ok taka af honum lendz mannz ʀett, sem burdir hans stodu til. Þat war mal manna, at adrir hlutir mundo wera wnndir

2. belltadrættur: ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 6. j wikunne: *327 4to* i vikunni; *Eirsp.* vm myrgininn. — skuadir: *Hdskr. har* skaudir; *327 4to* iarnaðir, *Eirsp.* skuaðir. 6—7. .xx. hestar ok hunndrad: *327 4to og Eirsp.* .xx. hestar. 14. ʀaufzt: *istedetfor* u *synes Skriveren først at have villet skrive* f. 18. Magnusi: *skr.* M9. 19. toku þeir þa annduidre: *327 4to* toc þa andviðri, *Eirsp.* fek þa anduidri. 21. hid jdra: *327 4to* hit ytra; *mgl. i Eirsp.*

ordsenndingu wit Widkunn, ok mundu þat wera einkamal j mille þeirra. Widkunnr atte systur tuæʀ ok bædar fʀidar; þottu þeir kostir agætir wera. Þa war ok wgipt Ragnnhilldr, systir Magnus kongs. Widkunnr for wm wetrin jnn j fiordu ok niosnadi wm ferdir þeirra Birkebeina, ok þa war Þorgils kominn af fialle med mikit fe. Þa sat Widkunnr fyrir honum jnn j Ægisfirde ok drap Þorgils ok þa .xij. saman, ok toku allt feith ok hafdi medur ser hæim til Biarkeyiar. Wm warith biozzth Widkunnr at fara nordan. Hann hafdi skip þat, [er] Gullbringan het. War þat tuitughsessa ok micit j ser at þui ok hid bezzta skip, er ætt hafdi Eysteinn eʀckibyskup. War hun allvel skiput at lide ok wopnum, ok wistabyrding hafdi hann annat skip. Þar woru med honum systur hans bædar ok Jon drumbr, modrbʀodir hans. Þeir Widkunnr foru diarfliga ok wgdo ecki at ser, 21b² hôfdu skiolldu sina wit stafnna, en bryn|iur j kistum wndir þilium nidre. Suerrir kongr fretti til, huat Widkunnr hafdizt at, ok giordi moti honum Baʀd Guthormsson ok Jfuar silke med .vij. skipum. En er þeir kuomu nordr j Aungli, þa sa þeir skip Widkunnz; hann siglde þa nordan wm Ofotha. Þat war snemma wppstigningardagh wm morguninn. Birkebeinar lôgdu jnn wnndir Steigar ok bido þar Widkunnz, ok þeir sæ æigi fyrr, en þeir kuomu ath þeim ok skipin ʀendo ath þeim saman. Hleypto þeir þa ofan seglinu. Birkebeinar lôgdu at æ bædi bord ok weito þeim harda atsôkn; en menn Widkunnz hôfdu ecki ath beriazt med nema hôggwôpnn ein, ok sneri mannfallinu a þa. Þeir Widkunnr willdo skiota bæte ok flytia af konurnar; en þat ward ecki, þuiat skiott skiptte wm. Fell þar Widkunnr ok næliga ôll sueit hans. Toku Birkebeinar Gullbringuna ok allt þat, er a war, ok hôfdu sudr til Þrandheims ok færdu Suerri konge. Lofadi hann miog þeirra ferd.

1. mundu: *327 4to* myndi. *Eirsp. har her en kortere Text.* 7. Ægisfirde: *327 4to ligeledes* Ægisfirði, *Eirsp.* Augursfirði. 8. toku: *327 4to* toc, *Eirsp.* tok. 10. [er]: *mgl. i Hdskr.* 10—11. tuitughsessa: *skr.* tiutughsessa. 14. drumbr: *327 4to og Eirsp.* drumbi. 18. silke: *327 4to* selca, *Eirsp.* selka. 22. Steigar: *327 4to og Eirsp.* Steigarberg. — Widkunnz: *skr.* Widk'. 26. hôggwôpnn: *327 4to* hogavapn; *Stedet mgl. i Eirsp.s kortere Text.* 29. skiptte: *327 4to* reð; *Stedet mgl. i Eirsp.*

54 (76).

Vm warit eptir pæska ætte Suerrir kongr optt þingh wit sina menn ok wit bæiarmenn ok giordi ymsa ætlun, ok stadfestiz ecki wm þat, ok þar kom, ath æingi þottizt wita, huert ʀad hann mundi wpp taka. Stunndum war þat mællt at fara austur til Wikur edr æ Gautland edr gangha a skuthur ok sigla austur (sic) til Orkneyia. Magnus kongr hafdi niosn af þersu ǫllu. Sat hann j Biorguin; drozzt þar saman her wwigur, ok hǫfdu fiolda skipa. Þat ʀæd tok Suerrir kongr, at hann ste a skip ok hafdi .xx. ok ǫll smæ, ok sagdi þat lidenu, ath hann willde snwa nordr æ Halǫgaland. En er hann kom wth or Þrandheimsminne til Agdanes, þa war a huast nordanwedr. Leth hann þæ blasa lidenu af skipunum ok ætti hwsþing ok mællti: Þann kuʀʀ, sem egh hefi a giorth wm ferdina, ath faræ nordr a Halogaland, edr wer mundum ʀida austur a Gautland, þat war ecki 22a[1] mællt af alhwga. Er þat oss helldr þungth | ath taka erfidann ʀodr til litilla gæda. Nv erum wer þar komnir j botnholu fyrir þeim Heklungum. Nw se egh, at jnndælla mun wera ath læta suifa skwturnar sudr medur lande fyrir winnde wm sunndin. Kemur her ath þui, sem mællt er, at sæ hefir, sem hættir. Æigum wer kosti, ef wer wilium, ath bregda til hafs wth ok sigla hid ytra til Wikur austur. Allir sǫgdu, at þath wæri hitt bezzta ʀad. Sigldo þeir þa austur alla leid, til þerss er þeir kuomu sudr wm Stad. Þa leth kongr saman leggia skipunum ok ætte tal wit sina menn: Nw synizt mer wel hafa ʀædizt [wm] wora ferd heʀ til. Mun nu ʀædligazt ath snwa ʀettleidis ok suo til Wikr austur, ok er gotth heilum wagnne hæim at aka. Þa er sæ kostr annar ath leita til Biorguinar, ef nǫckur fǫngh wæri æ, ok er þat ecki miogh ʀædligt; en þo mæ þat heita Birkebeinum huǒt. En æigi wil egh þerss einkum fysa.

1. warit: *saa ogsaa Eirsp.*; *327 4to* sumarit. — pæska: *mgl. i 327 4to, men findes i Eirsp.* 6. austur til Orkneyia: *327 4to* vestr til Orcneyia .e. allt til Suðreyia; *Eirsp.* uestr um haf. 15. mundum: *327 4to* myndim. — þat: *327 4to* en þat. 19. sudr: *327 4to* suðr um Stað; um Stað *mgl. ogsaa i Eirsp.* 24. austur: *327 4to* suðr; *Eirsp.s Text forkortet.* 25. skipunum: *skr.* skipūnū. 26. wora ferd: *327 4to og Eirsp.* um vara ferþ. 27. ʀettleidis: *327 4to* utleiðiz: *Eirsp.* vt leið. 31. Birkebeinum: *skr.* .b̄b̄., *som ogsaa kan læses* Birkebeina.

Þath kioru allir Birkebeinar, ath fara til bæiar, ok þotte gotth, ef þeir fengi nôckut fang a Heklungum. Þa giordi kongr skwtur nôckurar jnn j Wlfasunnd; en hann sialfur siglde hid ytra til Elfuarsunndz. Birkebeinar toku jnn j Wlfasunndi tuæʀ skwtur af Heklungum, er werith hôfdu a niosn, ok drapu flesta alla, en gafu nôckurum mônnum grid ok hôfdu af þeim tidinnde. Þeir sôgdu, ath þʀiar skwtur lagu j Atleyiarsunndi a niosn, en vite war brenndr sudr a Hæeynne, en annar a Fenhring, ok ser fʀa þeim wita bædi hinn nyrdʀa wita ok suo til bæiar. Sôgdu þeir, allur herinn suaf wpp j bænum, ok suo, j huerium gardi huerr suaf ʀikismanna, suo, ath lidit wgdi ecki at ser, ok skip þeirra fluto tiollduth fyrir bryggium. Kuomu þeir til Suerris kongs med þersum tidinndum. Þa er þeir sigldu nordan wm sunndin, giorde kongr lid fyrir ser med skutunum, eʀ þeir toku af Heklungum, ok bwnndo skiolldu wit stafnna, þa er Heklungar hôfdu att. Foru þæʀ skuturnar fyrir sudr. En er þeir sigldo a fiordinn sudr fra Drifeyum, þa sa
22a[2] Heklungar ok kenndu bratt | skwturnaʀ ok skiollduna ok hwgdo, ath wera mundo þeghar felaghar, ok woruduzt ecki ok funndo æigi fyrr, at ofridr wæri, en skwturnar brunudo j sundit at þeim. En þeir Birkebeinar senndu þeghar skot ok spioth. Hlupo Heklungar a landith wpp, ok woru margir drepnir, en sumir særdir. Birkebeinar toku skwturnar ok allt þat, er war a þeim, ok bido þar kongs. Eptir þat ʀoa þeir sudr leid sina, en er þeir sækia sudr j landit ok jnn j sundin, giorir kongr fyrir skwturnar, þæʀ er þeir hôfdu tekith af þeim Heklungum, ok bidr þa taka witan a Hæeynni. En Birkebeinar wrdo weidibrædir ok ʀero skiotara eptir, en kongr willde. Ward witakarll warr wit ok skaut elldi j witann, ok ward ecki wit wart til hins sydra witans, þui Birkebeinar kuomu skiott ok toku vitakaʀll, en brutu nidr witann. Roa þeir kongr swdr medur sialfu landinu, þuiat þar bar skugga a sioinn af fiollunum. Aadr þeir ʀero at

4. til Elfuarsunndz: *327* 4to til Aleyiarsundz; *mgl. i Eirsp.* 8. Atleyiarsunndi: *327* 4to Laugiarsundi: *Eirsp.* Aleyiarsundi. 9. a Fenhring: *saa og Eirsp.; 327* 4to iñan afrign. 12. suo, ath lidit: *327* 4to sôgðu at allt liðit; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 20. þeghar felaghar: *327* 4to felagar þeirra; *Eirsp.* sina menn. 22. þeghar: e *rettet fra* r. 26—27. landit ok jnn j: *mgl. i 327* 4to; en er — sundin *mgl. i Eirsp.* *I Hdskr. synes søgt raderet* landit. 29. a Hæeynni: *327* 4to a eyionni; *Eirsp.* a Haeynni. 31. þui: *327* 4to *(og Eirsp.)* þui at.

Holldhellu, ætte kongr tal wit sina menn ok mællti: Einghu er enn spillt wm wort mæl. Meghu wer nw læta hlaupa swdr wm hornn þeim. En allir woru fwsare til bæiar at leggia. Kongur segir, at hann will ecki þers letia, ok leth þers won, at Heklungar mundo ecki forstoͦdu weita konge sinum, ef þeir waknadi suefnæʀir ok oͦlodir, er þeir muno hafa nidr lagzt: ok muno miog a felmt werda, ef wer komum þeim dyn fyrir dyr. Uer skulum suo hætta atloͦgunne, at Eiʀekr, brodir minn, skal ʀoa jnn wm bergith medur skwturnar hinar stærri ok ganga þar wpp ok læta fara merki wthan wm Kristzkirkiugard, suo fram j kongsgard; en egh mun ʀoa jnn wm ok jnn wm (sic) bryggior ok leita til skipanna. Muno wer þeghar wpp gangha, sumir fyrir jnnan Sanndbʀw, sumir wm Miklagard ok wpp j micla (sic) kirkiugard, en sumir jnn wm Petur[s]kirkiugard, suo wpp a stræti. Wlfur af Laufnesi skal ʀoa jnn j Wogsbotn medur tuæʀ skwtur ok gangha þar med merki wpp, fara suo jnnan eptir stræti ok gegnna þeim, er þangath stefnndi, læta þar ok lwdr ganga. lua cf my rhflzxg tybnymbf. |

55 (77).

22b[1] Swerir kongr greidde nw atʀodrinn suo, sem skipat war. Liosta þeir j æʀum ok ʀoa sem akafazzt jnn fyrir

2—3. hlaupa swdr wm hornn þeim: *327 4to har* fliota suðr um bðiɴ oc laupa sva um horn þeim *(Eirsp. ligesaa)*. 6—7. suefnæʀir ok oͦlodir, er þeir muno hafa nidr lagzt: *327 4to har* svefnærir. oc aulóðir muño þeir niðr hafa lagz; *Stedet mgl. i Eirsp.* 7. muno miog: *327 4to* man þeim mioc; *Eirsp.* þuiat ek ætla þeim munu um felmt verða. 7—8. ef wer komum þeim dyn fyrir dyr: *saa og Eirsp.; 327 4to har* þa er ver komum. 9—10. jnn wm bergith medur skwturnar hinar stærri: *327 4to har* undir bergit oc .x. scutur hinar stærsto *(ligesaa Eirsp., hvor dog de to sidste Ord mgl.)*. 11. suo fram: *327 4to* oc sva fram *(Eirsp. ligesaa)*. 12. jnn wm ok jnn wm bryggior: *327 4to* fram fyrir Holm oc iɴ firir bryɢior; *Eirsp.* inn fyrir brygiur *alene.* 13—14. fyrir jnnan: *Hdskr. har* fyrir sa jnnan; sa *maa være Begyndelsen af det flg. Ord* Sanndbrw, *som Skriveren har glemt at underprikke;* 13—15. sumir fyrir jnnan Sanndbrw — kirkiugard, en *mgl. i 327 4to, som efter* ganga *fortsætter:* sumir iɴ um Petrskirkiugarð oc sva upp a stræti. *Eirsp. mangler alt mellem* gangha *og* Wlfur. 14—15. micla kirkiugard: *Flatøb. II S. 602 har* Mariu kirkiugard; *jfr. næste S., L. 8.* 15—16. suo wpp a: *327 4to* oc sva upp a. 18. eptir stræti: *327 4to* eptir boͦnum. — stefnndi: *327 4to* stefna; *Eirsp.* hlaup[a]. 19. læta: *327 4to* oc latit; *Eirsp.* oc lata þar luðra ganga. — ganga: *327 4to tilføier* æ sem titt er.

bryggiurnar, þar er langskipin fluto, hôggua þa stræingina ok hrinnda wt j fra briuggonum; fliota þa skipinn wth a woghinn, er ôngnar gæzzlunnar (sic). Birkebeinar hlupo wpp a bryggiur. Þa for wpp merki kongs, ok æpa þeghar herop ok hlaupa þegar wpp j bæinn ok stefnna j gardana, þar er þeir wisso won Heklunga. Fell þa margth af Heklungum; en fiolde allr flyde. Þa er Suerrir kongr kom wpp til Mariukirkiu, þa war þar fyrir Jon Hallkellsson ok bad grida. Kongr gaf honum grid ok sonum hans tueimur, Raunguallldi ok Hallkatle. Kongr snere wth eptir strætino, en sum sueitin jnn eptir bryggium, ok hiuggo wt skipin, bædi kaupskip ok langskip. Var wogrinn allr fullr af storskipum. Þeir Wlfur sottu jnnan wm strætti. Drapu þeir margth manna, en fengho ôngua wittôku. Þa er Eirekr kongsson lenndi wt j Holminum, heyra þeir herop mikit j bæinn jnn ok hwgdo, at Heklungar mundo hafa ordit warir wit ok weita þeim widtôku, þuiat þeir wisso, ef Magnus kongr wæri witbwinn, at hann hafdi lid suo mikit fyrir j bænum, at þeim war ofæra at beriazt wit hann; en æigi at sidr hlaupa þeir vpp diarflega ok æpa herop ok hlaupa wtan j Krist[z]kirkiugard. Magnus kongur suaf j hallinne ok ôll kongssueitin. Kongrinn sialfr hafdi werith wti j suolunum ok heyrdi, er hid fyrsta kom opit jnn j bæinn. Hliop hann þa fram eptir suolunum til Postolakirkiu. Þa heyrdi hann annath herop ofan j kirkiugardinn til Kristzkirkiu. Hann hliop wt j sualirnar ok ofan j kirkiugardinn, ok er þat furdo hatt hlaup. Kongur stefnndi wpp wm byskupsgard, suo fyrir ofan Weisuna ok fyrir ofan Nicholaskirkiu, ok kuomu menn hans þa til hans ok foru þa hid efra jnn til Olafskirkiu. Kom þa saman lidith. Birkebeinar hôfdu ecki

3. ôngnar gæzzlunnar: *mellem disse to Ord staar en vertikal Streg; men intet sees nu tilføiet i Marginen. 327 4to har* þuiat engir menn voru til gæzlunnar. *Stedet mgl. i Eirsp., hvis Text her er kortere.* 10. Hallkatle: *327 4to* Hallkeli. 14—15. Eirekr kongsson lenndi: *327 4to* þeir Eirier lendo *(mgl. i Eirsp.s kortere Text).* 21. hallinne: *327 4to* hollinne; *Eirsp.* haullinni. 21—22. ôll kongssueitin: *327 4to* oll hirþin oc konungssveitin; *Eirsp.* oc aull sveit hans. 25. ofan j kirkiugardinn til Kristzkirkiu: *327 4to* ut i Cristzkirkiugarþi. 26. wt j sualirnar: *327 4to* ut um svalarnar *(mgl. i Eirsp.s kortere Text).* 28. *Efter* Weisuna ok *tilføier 327 4to* firir ofan Coprix oc sva ix; *Eirsp. har kun:* byskupsgarð oc sua inn fyrir ofan Nik'kirkiu. 30. Olafskirkiu: s *er skr. over Linien.*

ʀannsakath bæinn, fyrir þui at þeir willdo skunnda j kongs- 22b[2] gardinn. Ok er merki Suerris kongs | for jnnan j kongsgardinn, þa ood annat ofan j moti merkit eptir gardinum. Skuto huorir at ȯdrum, ok war bwit, at þeir mundo beriazt, ædr þeir kennduzt, ath þar for Eiʀekr kongsbrodir. Sneruzt þæ allir saman ofan at hallinne ok sottu ath fast. Menn Magnus kongs wȯrduzzt medur wopnnum ok ofngrioti. Ward þar hȯrd hrid. Fell þar margth manna ok godra dreingia. Ok er þeir wisso til wiss, at kongʀinn war æigi þaʀ, þa let Suerrir kongr gefa grid flestum ȯllum, er þerss beidduzzt. Eysteinn eʀkibyskup war med skipe sinu yfir wit Jonsbryggiuʀ, ok hlupo menn hans wpp ok sækia jnn æ Jonswollu ok ætludo til lids wit Magnus kong; en Birkebeinar mættu þeim ok drapu af þeim .xxx. manna, en ʀæku apttur alla adra. Woru þeir margir sæʀir, er wnndan kuomuzt. Fellu þar frændr eʀkibyskups Olafur langi, Gudbranndr Þorbergsson. Wt j hollinne fellu þeir Halluardr merardrap ok Pall Eiʀeksson oʀ Wppdal. Þæ er Magnus kongr ok hans lid woru komner vpp wm Nunnosethur, þæ mællti kongr ok spurdi, ef mȯnnum þætti ʀæd ath snwa apttur til bæiar; kuad ser sagth, at Birkebeinar hefdi litid lid. En margir suorudo ok letu þat ecki ʀæd wera wopnnlausum mȯnnum at gangha til oʀustu, þuiat þat war fatt manna, er alwæpnni hefdi, en margth wopnnlaust; margt war ok litt klætt, er menn hȯfdu laupid or ʀeyckium sinum. Kongrinn hafdi ok ecki merki ok ȯnguann lwdr, ok af ȯllu þerssu þottuzt þeir æigi fæʀir til bardaga ok sneruzzt þa sudr til Strindarfiardar ok þadan j Hardangur ok ʀedu ser þar til skipa. Fenngu þeir þar skwtur ok feriuʀ marghar ok foru sidan sudr med landi dagh ok notth. Kom margth lidh hans eptir honum; en sumth, þat er seinna ward, hafdi

2—3. jnnan j kongsgardinn: *327 4to* innan at bȯnum; *Eirsp.* innan i konungsgarð. 3. ofan j moti: *327 4to* utan imot; *Eirsp.* utan. 5. kennduzt: *327 4to* kendi; *Eirsp.* kenduz for Eiʀikr þar. 6. hallinne: *327 4to* hollinni, *Eirsp.* haullinni. 17. merardrap: *skr.* m͛ardrap; *327 4to* marardrap *(Eirsp. ligesaa)*. 18. Wppdal: *over* pp, *som er sammenskrevet, et overflødigt Punkt.* 19—20. mællti kongr: *327 4to* mætti konungr liði sinu; *Eirsp.* mætti konungr þar maurgu liði sinu. 21. hefdi: *327 4to* hofðu; *Eirsp.* q̄z hyɢia at bb'. hefði. 28. Strindarfiardar: *327 4to* Stæindar (æ *utydeligt*); *Eirsp.* Strinddarfiarðar. 29—30. feriuʀ marghar ok foru: *327 4to* feriur. Margir foru oc; *Eirsp.* feriur margir foru.

snuith wpp wm AlReksstadi ok nordr vm fiallith, ok kuomu framm j OstraRfirde, þadan wpp a Wors ok hid efra nordr j Sogn, þa wpp a Walldres ok hit efra j Wik austur.

56 (78—80).

23a[1] SweRir kongr tok j Biorguin | allann skipastol Magnus kongs; þar tok hann ok alla hina ægættuzto gripe hans; þar tok hann korunu ok gullwonndinn, er Magnus kongr war wigdr medur, ok allt wigsluskrwd hans. Þar fenghu lidzmenn micit hlutskiptte. Eysteinn eRckibyskup hafdi þat sumar komit westan af Einglande snemma ok hafdi werit þRia wetur a Einglandi fra stole sinum, ok þa sættizt eRkibyskup wit Suerri kong, ok for hann wm sumarit nordr til stols sins. En er Jon Hallkelsson ok synir hans kuomu a funnd Suerris kongs, þa baud hann þeim at wera j gridum, huert er þeir willdo fara nordr til bwa sinna edr austur eptir Magnusi konge; en þeir beidduzt at fara til kongs. Kongr mællti þui j mote, þuiat tysuar ædr hôfdu þeir honum eida suarit ok halldit hworiga; en æigi at sidr soRu þeir honum hinn þRidia æid, Suerri konge. Litlo sidar foru þeir austur til Magnus kongs. En er Suerrir kongr spurdi til Magnus kongs, byzzt hann sem huatazt ok for eptir honum austur a Agdir, ok funnduzzt ecki a þui sumRe. Sneri hann apttur til BioRguinar ok dualdizt þar wm hrid; en Magnus kongr skipadi (sic) syslo wm Rogaland ok Hôrdaland; j Sognn senndi hann Jfuar dapa j syslo. Wm haustid eptir for Suerrir kongr nordr til Þrandheims ôllu lidenu ok war þar wm wetrinn. Þæ er Suerrir kongr war nordur farinn, likade Sygnum ecki wel wit syslumennina. Þat war litlo

1. wm AlReksstadi: *327 4to* til Alfecstaða; *Eirsp.* um Alrekstaði. 2. OstraRfirde: *saa og 327 4to; mgl. i Eirsp.s kortere Text.* 3. j Sogn: *327 4to* um Sogn; *mgl. i Eirsp.* 5. hina agættuzto: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 15. fara til kongs: *327 4to* fara til S. konungs; *Eirsp.* vera með S. konungi. 18. honum . . . Suerri konge: *327 4to har kun* S. konungi; *Eirsp. kun* honum. 23. Magnus kongr skipadi: *Mellem* kongr *og* skipadi *er udeglemt et Stykke. 327 4to har her:* M. k' for um sumarit suðr til Danmarcar a fund Valldhamars konungs oc flyði þa annat sinni landit fyrir S. k'i. *[Nyt Kapitel:]* SverRir k' scipaði. *Eirsp. har [nyt Kapitel:]* Magnus k'r for um sumarit suðr til Danmerkr a fund Valldamars Dana k's oc flyði þa landit annat sinn fyrir Sverri k'i. S. k'r skipaði.

fyrir jol, at syslomenn kraufdo wtgiorda til jolaweizzlo ser ok ætludo at sitia j Lwsakaupangi; en kaupangsmenn wrdo wit oodir, ok safnazt saman Soknndælir ok Eidbyggiar ok fara til kaupangs. Koma þar jolaaptan, ok weitto þeim atgǫngu syslomǫnnum. War mest fyrir þui ʀædi Aʀnnþoʀ af Huoli ok Jsak, son Þorgils, ok þeir synir Alfgeirs prestz Gautur ok Karllhǫfut. Jfuar dape bad grida ok baud ok fara æ braut med sina menn. Bænndr willdo þat æigi ok gengu at þeim ok drapa þæ syslomennina ok flesta sueit þeirra. En a hlaupi kuomuzt wnndan þeir, er lifit þægu.
23a^2 Kuomuzt þeir hid efra | nordr til Suerris kongs ok sǫgdu honum þersi tidinnde, suo þat, at Sygnir kǫlludozzt hafa drepit þiofa ok ʀænsmenn ok jllmenni ok tǫldu þa obotamenn. Þat sama sumar, er Suerrir kongr hafdi tekid skipin j Biorguin, war Mariuswdin algiorr. Wm haustid, er kongr kom nordr, þa leth hann setia fʀam skipit. Skipit war giorth fyrir ofan bæinn; war þat mæl manna, at æigi mundi megha fram setia skipith, nema gardar manna wæri brotnir. Tǫludo menn, at kongr lysti j þersu ægirnnd ok ofsa; mælltu margir jlla fyrir skipenu. En at hinu ʀeynndizt, er fram war sett, at kongr hafdi suo fyrirsed, at skipid geck fram, ok þurfti huorki at briota hws ne garda. En þa er skipit hliop framm af stockunum a æna, þa biludo j skaʀirnar nǫckuʀar. Þat barst at wm vetrin, þa er Suerrir kongr hafdi farith sudr a Mæʀi, þa war skipit ʀeist a medan j kaupangi, ok komnar woru niu syiur a huort bord. Þa er kongr kom apttur, sæ hann smidina. Þa mællti hann: Þetta skip er miclu minna efnat, en suo sem ek willde, at wæri. Skal nu hǫggua j sunndr skipid ok leggia j kiol tolf alna langan. Smidrin mællti j mote, en þo ʀed kongr.

---

4. jolaaptan, ok weitto: *327 4to* iolaaptan snuaz þa oc til caupangsmenn með þeim. oc veittu *(Eirsp. paa samme Maade).* — þeim: *mgl. i 327 4to (findes i Eirsp.)* 5. War: *327 4to* voru, *Eirsp.* var. — ʀædi: *327 4to* uraði. *Eirsp.* raði. 6. Huoli: *327 4to* Hvali, *Eirsp.* Huali. — Alfgeirs: *327 4to* Arngeirs; *Eirsp.* Algeiʀs. 7. Karllhǫfut: *327 4to* Carlshofuð; *Eirsp.* Karlshaufuð. 7—8. ok fara: *327 4to og Eirsp.* at fara. 12. suo þat: *327 4to* oc sva þat; *Eirsp.* oc þat. 13. ok ʀænsmenn: *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 19. j þersu: *327 4to* i þesi scipgerþ; *Eirsp.* i skipgerð þessi. 23. biludo: *327 4to og Eirsp.* bilaði. 24. skaʀirnar: *327 4to* scarar *(Eirsp. ligesaa).* — Þat barst at: *327 4to* þvi at sva hafði at boriz; *Eirsp. [nyt Kapitel:]* Ðat hafði at boriz. 28. miclu: *Hdskr. har* micla.

Ward þat ath skipenu, ath samskarath ward wm bratin (sic). Hafdi þar bilat ath skôʀunum, þa er fram war sett. Suerrir kongr stod wpp j skipenu, þa er a vatnn war komit, ok mællti: Gud se þers lofadr ok hin heilaga mær Maria ok hinn heilagi Olafur kongr, at þetta skip kom medur heilu a watnn ok ôngum manne at meine, sem margir gætu til ok ʀæddu þar wm morghum wvingiarnligum ordum til wor, sem gud fyrirgefi þeim. Nw þicke mer þat wæntt, at faiʀ muni þeir wera her, er sed muno hafa fyʀʀ langskip fliota jafnnmicit a watnni, sem þetta er, ok er þetta micil lanndwôrn fyrir wvinum warum, ef til þersa skips will hamingia snwa. Vil egh þess bidia, ath hin heilaga Maria se wôrn ok gæzzla fyrir skipinu, ok til marks her wm wil
23b[1] ek gefa Mariu drottninghu þa gripe, er meir | hæfua guds þionustu; en þat eru messoklædi þau, er byskupe er sæmiligt j at wera wm hætidir, ok venti ek þar j mote, at hun muni til [lita] allʀa saman giafanna [ok] weita sinn styrck ok gæfu bædi skipenu sialfu ok þeim, er a, ok ôllum þeim, er a þui fara.

57 (80—82).

Suerrir kongr let grafua j ennisponunum bædi fram ok apttur helgadoma. Hann leth skiptta messoklædunum, leth fara hôkulinn til Mariukirkiu, en kanntarakapuna til Helgiseturs, en ôll ônnur til Nunnuseturs a Backa. Mariuswdin war ecki fagurth skip, allt minna til skutanna en vm mitt, ok wollde þat mest, er awkid war. Kongr let giora at

1. samskarath: *327 4to* samscart; *Eirsp.* samskartt. — ward: *327 4to og Eirsp.* mioc (miok). — bratin: *med Forkortelsestegn for* ra. *327 4to* botniñ; *Eirsp.* bottniñ. 7. ʀæddu: *Hdskr. har* ʀæddi. — wvingiarnligum ordum: *saa og Eirsp.*; *327 4to* uvingiarnlig mal. 8—9. Nw þicke — sed muno hafa fyʀʀ: *327 4to har* Nu þicki mer þat licazt at eigi myni her vera þeir menn margir er set hafi fyʀ; *Eirsp.* nu þikci mer þat væntt at fair menn muni seð hafa. 10. jafnnmicit: *327 4to* iafnmikit; *Eirsp.* meira. — fliota . . . . a watnni, sem þetta er: *mgl. i Eirsp.* 12. hamingia snwa: *327 4to* falla nocor hamingia, *hvorefter følger* vil ec oc þetta scip gefa a traust oc trvnað hinar helgo Marie oc calla þetta scip Mariusuðina *(saa og Eirsp.).* 13. marks: *327 4to og Eirsp.* iartegna. 15. byskupe: *327 4to* erkib[9] *(Eirsp. ligesaa).* 17. [lita]: *mgl. i Hdskr., tilføiet efter Eirsp.*; *327 4to har* mun a lita þesar giafar. — [ok]: *mgl. i Hdskr.* 18. ok þeim er a: *mgl. i 327 4to, findes i Eirsp.* 21—22. Helgiseturs: *327 4to* Helgasetrs, *Eirsp.* Helgisetrs.

skipenu, þar er lest hafdi. Suerrir kongr let giora wm wetrin nǒckur langskip, en endrbæta sum ok bwa sem beztt ǒll. Þa war giorr Hialpin, er Þorolfur ʀympill hafdi, ok war .vi. ʀum ok tuttugho. Þa war ok giorr Widsiain, er Wlfur hafdi af Laufnesi, þui nær micit. Um worith eptir paaska biozzt Suerrir kongr nordan or kaupanghi ok hafdi þriu skip ok .xx. ok flest stoʀ. Þar war þa med honum Æiʀekr kongsson ok Wlfr af Laufnesi ok Wlfr fley, Bardr Gutthormsson, Jwar silke, Haauardr jarllzson, ok hǒfdu fritth lid ok micith. Kongʀinn hafdi Mariuswdina, ok waru skrad aa hana tuo hunndʀut manna ok .lxxx. Kongr leth bera wth a skipid fiorar kistur, ok baru fiorir menn hueria. Þottuzzt menn ecki wita, hwat j munndi wera. Æiʀekr kongsson hafdi Oskmeyna, næʀ halfþritugha. Suerrir kongr for medr lide sinu sudr medur landi ok hafdi micith lid ok fritt. Þeir laghu j Steinawogi. Hafdi kongr þa hwsþing ok taladi ok sagdi, at hann hefdi eingha frett af Magnusi konge, er þeim wæri braads wfridar won; bad menn wera fridsama ok spaka ok fretta wanndliga, huat titt wæri wm huerss mannz ʀædr, hwart er wæri minne menn edr meiʀi fyrir ser, ok kunna honum at segia allar nylunndr, þott þeim þætti litils wm wert. Taladi hann þa skamth eyrinnde ok
$23b^2$ miog sniallt. Þeir laagu j Hereyium. Hafdi hann þar hwsþingh ok taladi hid sama sem fyrr. Þadan siglde hann sudr wm Stad, ok fengho huast wedr ok hǒfdu ʀauskott fyrir stalinu, ok ward Mariusudin klǒck, ok skauth lyckiunum. Sneri kongr jnn til Wlfasunnda ok laa þar, til þers er gaf. Wrdo menn wariʀ wit, hwat þa war j kistunum. War þa brotinn vpp saumur ok færdr j skipit. Reiknadi saum j huert halfʀymi, bad þa wardueita, er þar biuggu, ok taka þa til, er þyrfti. Suerrir kongr for leid sina, þar til er

---

1. lest: *Hdskr. har* lestz. *Dette Punktum mgl. i Eirsp.* 2. nǒckur: ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 3. Hialpin: l *rettet fra* p. 8. fley: *327 4to og Eirsp.* fly. 9. silke: *327 4to og Eirsp.* selki. 11. waru skrad aa hana: *327 4to* var þar scorat a hana; *Eirsp.* voru a henni. 12. fiorir: *Eirsp.* .iiij., *327 4to* .iii. 15—16. ok hafdi micith lid ok fritt: *Eirsp.* oc haufðo mikit lið oc fritt: *mgl. i 327 4to*. 18. won: *327 4to* af van. *Sætningen mgl. i Eirsp.* 19. titt wæri: *327 4to herefter* oc ihuga *(Eirsp. her anderledes)*. 27. ok laa þar, til þers er gaf: *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 29. Reiknadi saum: *327 4to* konungr fecc oc reksaum *(Eirsp. ligesaa)*. 30. biuggu: *Hdskr. har* biugiu.

hann kom swdr ath Sognsæ. Þa sagdi hann lidenu, at hann will snua jnn j Sogn ok heimta gialld eptir menn sina, þa er Sygnir hǫfdu afh tekid. Þa beidduzt nǫckurir menn ath fara til Biorguinar, þeir er eyrinnde attu; en fyrir þui, at kongr wisse ser æigi otta won eda suo skiotrar lidzþurftar, þa lofadi hann ǫllum þeim, er bædu, swdr at fara, ok foru þriu skip, ok ʀedu fyrir þui lide Suina-Petur, ok skipttuzt menn þa j millum skipanna. Foru sudr þeir, er eyʀinnde attu. Suerrir kongr for jnn j Sognn ok hafdi .xx. skiph. La hann j Ruslum ok senndi bod jnn j Soknadal, ath bænndr skylldi koma til hans, ef þeir willde wingazt wit hann, ok lagdi þeim stefnnu j Huamsey. For þa kongʀinn þangat. Kuomo þar bænndr ok festu honum gialld; en kongr dæmde a henndr þeim .xu. merkr gullz ok lagdi þeim þriggia natta stefnnu, at gialldit kæmi til hans. Foʀu bænndr hæim ok sǫgdu ferd sina slika, sem war. Giora þa ʀæd sitt aller saman; kemur þat a samth med þeim at nyta ser suo stunndina þa, er kongr hafdi led þeim, ath flytia fe sitt a fioll wpp ok a merkr ok eyda suo bygdina. En er kongr fann þat, at bænndr mundo ʀiufa eindagann þann, sem hann hafdi giorth, þa leysir kongr flota sinn ok siglir jnn eptir firde. En er hann kemur þar, sem firdernir
24a[1] skiliazt, þa giorir hann fra ser Wlf af | Laufnesi, Þorolf ʀympil med .vi. skipum jnn j Lwsakaupangi ok bad þa ellda þar badstofur ok taka þar at werdkaupi slikt, er þeir fengi. En er þeir kuomu til Lwsakaup[ang]s, ʀenntu þeir þar fe ǫllu þui, er þeir fengu. Ecki fengu þeir af mǫnnum. Suerrir kongr sneri jnn j Norafiord fiortan skipum ok lagdizzt jnn [vid] Soknadal. War þat odinsdaginn at aptne. Þorsdaginn ath morne let kongr blæsa lidenu til tals ok sagdi þa ætlan sina, bad folkit wopnna sigh ok ganga wpp j dalinn, þar tueir,

9. eʀinnde ættu: *327 4to tilføier* en aðrir i staðiɴ i rum þeirra. *Eirsp. mgl. alt fra* foru þeir. 10. Ruslum: *Eirsp.* Ryslum. 12. Huamsey: *saa og Eirsp.; 327 4to* Hvarfsey. 16. Foʀu bænndr: *herefter har Hdskr. paany* foru. — ok sǫgdu ferd sina slika, sem war: *Eirsp.* oc una illa við; *mgl. ganske i 327 4to.* 23. Þorolf: *327 4to og Eirsp.* oc Þ. 24. jnn j: j *skr. over Linien.* 25. werdkaupi: *327 4to* vercaupi; *i Eirsp. mgl.* ok taka — fengi. 26. Lwsakaupangs: *Hdskr. har* Lwsakaups. — ʀenntu: *327 4to* ræntu; *Eirsp.* rænttu. 27. fengu: *327 4to fortsætter* en brendu caupstaðiɴ *(Eirsp. ligesaa).* 28—29. jnn [vid] Soknadal: vid *tilføiet efter 327 4to og Eirsp.* 31. þar tueir: *327 4to* þar ii; *Eirsp.* ii menn þar.

er einn þeirra sueitungr wæri eptir at gæta skipa, ok bad þeim suo skipta til af skipunum ǫllum. Hann bad menn fara warliga, þeir, sem wpp ganga, þa er menn fara næʀ skoginum edr þar, sem leyni eru fyrir, at menn fai æigi mein af þeim edr skotum þeirra: drepit þuiat eins menn, ef þeir wilia sæta ahlaupum vit ydr; takith fe, hwar sem þer siaith. En ef bænndr wilia fordazt wornn funnd, þa skulum wer suo hedan fara, at bænndr skulu eigha þar baksturellda edr smidarkol, er nw eru bæir þeirra. Latid alldri kot eptir stannda; en gætid til wm kirkiur. Farith nw hermannligha, er ydr er lofuat ok þat bodith, fyrir þui at marghir fara þa hv spakliga (sic), er eg banna, ok wit liggr manna lif ok lima (sic). Þa leth kongr setia wpp merkit ok snere a leid ferdinne. Þa þeystiz eptir allur mwgrinn. Þa litadizt kongr wm ok sa, at fatt eitt war eptir at skipunum. Þa kalladi hann ok bad æigi lidith ganga wpp ok eyda suo skipin: ok lia þers fæʀis wvinum worum at taka skipin wnndan oss, fyrir þui ath medur þui starfi ok mannhættu fennghu wer þau. En suo war folkid geyst, at fatt leth, sem heyrdi þat, er kongr mællti. Þa sneri kongr sialfur ofan til skipanna, ok er hann sa, at þar war fatt lid, þa leth hann heimta skipin wth wnndir stræingi. En þar sem Birkebeinar gengu wpp, werda þeir ecki wit menn warir ok wid ǫnguann bwsmala, ok ǫll hus woru awd þar, sem þeir kuomu. Ganga Birkebeinar þorsdaginn wpp eptir dalnum
24a^2 ok wm nottina eptir ok funndo einn man, þann er | þeim sagdi þau tidinnde, ath allt folk ok allt fe hafdi flyith a fioll ok heidar. Fʀiadaginn þeghar j solarʀod, þa wiko Birkebeinar ofan feʀd sinne eptir dalnum, ok þa er æinhueriʀ kuomu til þers bæiar, er efstur war j dalnum, skiota þeir þar elld j ok brenna. Ok er þat sa þeir, er nedar woru staddir, þeirra lidsmenn, þa giora þeir slikt hid sama;

1. at gæta skipa: *327 4to* at gæta scipanna; *Eirsp.* or hveriu halfrymi af aullum skipunum. 2. skipta: *327 4to* scipa; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 5. þeim edr: *mgl. i 327 4to; Eirsp.s Text er her forkortet.* — skotum: *327 4to* askotum. — þuiat *(skr. med Forkortelse)* ɔ: þui at. — þuiat eins: *327 4to* þui eina. 12. hv spakliga: *327 4to* uspacliga. *Sætningen mgl. i Eirsp.* 12—13. ok wit — lima: *327 4to* oc ec leg við lif þeirra oc limar. *Dette Sted mgl. i Eirsp.* 18. þui starfi: miclo starfi *i 327 4to; Eirsp. her forkortet.* 29. eptir dalnum: *ligesaa Eirsp.; 327 4to* or daulonum. 31. er þat: *Hdskr. har* | þat | er |. 32. woru staddir, þeirra lidsmenn: *327 4to* foru.

nemur nw huerr at ǫdrum ath leggia elld j hus þar, sem staddir woru. Winndr war æ litill ok lagdi reykinn suo miogh, ath nælighа tok bygdin ǫll senn at brenna. Foru Birkebeinar suo allt ofan eptir dalnum. Sidarzt brenndu þeir æ Stediu ok duolduzt þar lengi, fyrir þui at elldinn lagdi at kirkiunne; en þeir baru fyrir segl ok watn ok wættu. Ok þa er hwsin woru fallin, þa for allt lid til skipanna. .xx. bæi brenndo þeir þar; war þat allfǫgr bygd ædr. Leth kongr þa brott leggia skipunum ok yfir til Haugastranndar, ok logdu at þar, sem heiter Fimmreiti.

58 (83).

Fra Magnusi konge er þat ath segia, at hann hafdi werit wm wetrinn j Danmǫrku ok for wm worith sunnan til Wikurinnar. Asbiornn Jonsson kom fiorda dag pæska til Konghahellu af lide Magnus kongs; war þa motz kuatt. Taladi hann ok sagdi won til bæiar Magnus kongs medur micith lid ok segir, ath nauzzsyn wæri at taka ærligha wit honum, ok hann will enn vingazzt wit allt folk, þat er honum will sæmd weita edr nǫckura lotningh; seghir, at Danakongur hefir styrkt hann medur miclo lide ok heitid honum sinum styrck; seghir ok, ath kongr wenntir þers ath hǫfdinghium mikillar winganar austur þa j landit, at rike hans mætti megnazzt: ok heitur ydr þar j moti miclu leni ok trausti. Hann taladi sniallt eyrinndi, ok war godr romur at giorr afh bæiarmǫnnum ok suo æigi sidur af bænndum.

59 (83, 84, 86).

Drottinsdaghinn eptir pæskawiko kom kongr medur halfuann þridiatugh skipa til bæiar. War giorr processio j |
24b[1] mote honum, ok medr miclum fagnadi war wit honum tekit.

2—3. ok lagdi reykinn — at brenna: *327 4to* En sva var reykriɴ mikill er oll toc naliga seɴ bygðin at brenna. þa toc hverr reykriɴ annan um allan dalinn. *Eirsp. har her forkortet Text.* 8. .xx. *327 4to* tiutegu *(Eirsp. ligesaa).* 9. skipunum ok: *saa og Eirsp.; 327 4to* scipin. — Haugastranndar: *saa og Eirsp.; 327 4to* Hugastrandar. 11. Magnusi: *skr.* M[9]. 20. sinum: *skr.* si-inum. — þers: *mgl. i 327 4to.* — ath: *327 4to* afh. 22. heitur: ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 26. halfuann þridiatugh skipa: *327 4to* .iii. scipum oc .xx.; *Eirsp.* .iiii. skip oc .xx. — processio: *327 4to* processia *(saa og Eirsp.).*

Geck hann j bæinn ok drack j gardi konu þeirrar, er Ragnhilldr het. Dualdizzt kongr þar wm hrid. Þar woru þa marghir lenndir menn: Ormur kongsbrodir, Munan Gautzson, Hallkell Jonsson, Haʀalldr, son Jnga kongs, Aasbiornn Jonson ok margth annara ʀikismanna. Kongr atte hwsþingh opttlegha ok taladi ok war vel mæli farinn ok skôʀuligha, optaz skamtaladr. Allir menn toku medur blidu hans eyʀiunde. Dualdizzt hann þriaʀ wikr j bænum, ok for hann þa til Tunsbergs. Af Kongahellu hafdi hann tuo skip; het annat Keipa, en annath Wallabwzzan. War hann nw j Tunsbergi ok feck þar godar widtôkr. Kom þar til hans margth manna af landi ofan; ætti þar ok hwsþing ok skauth a eyrinnde ok mællti: Kunnight mun ydr wera, hwerso micith wolk ok wanndrædi wer hôfum þolath j ʀikinu. Nu willdi egh beida af ydr nôckurs styrkz en til þers, ath wer mættum fa ʀikit. Wil eg þers beidazzt, at þer faed mer lid nôckut hedan a brauth. Wil egh þui heita ydr j moti, at þerssar skylldo skal egh ydr æigi opthar krefia. Er þat æigi wnndarligth, þott ydr leidizt at ʀoa leidangrinn medur oss, þuiat hann werdr optt skadsamur; en fyrir þui at ek war smurdr ok koronadr til landz þerssa, þa þore egh æigi fyrir gudi minum at ʀiufa eida mina. Wil eg helldr sækia til landz þerssa medur oddi ok eggiu, medan mer enndizth lifith ok landzmenn wilia fylgia mer, en sæi þat ʀad fyrir mer, er meira wæri hoglife ok minne mannhætta, at taka [len] af Walldimari konge, frænda minum. Menn giordu godan ʀom ath mali hans ok mælltu allir sem æins munni, ath honum willdo þiona ok honum fylgia, ok betra wæri at deyia medur ʀettum konge, en þiona presti þeim, er ôngua ætt æ til at wera kongr. Tunsbergsmenn fenghu honum langskip vel skipat af bæiarmônnum. Kongrinn dualdizt þar halfann
$24b^{2}$ manud, for þa nordr, ok byr|iade honum seinth. Lagu þeir

---

10. Keipa: *saa og 327 4to; Eirsp.* Keip. 11. til hans: *Hdskr. har* godar til hans. 13—14. micith wolk: *327 4to* mikil valc. 21. koronadr: *det andet* o *skr. over Linien.* 22. eida mina: *324 4to og Eirsp. fortsætter med* er þar fylgðu. — Wil eg helldr: *327 4to* oc vil ec; *Eirsp.* oc vil ek helldr. 23. medur: *mgl. i 327 4to* (*Eirsp.* með). – enndizth: *327 4to* deiliz; *Eirsp.* vinnz til. 24. en sæi: *327 4to* En se ec; *Eirsp.* en se ek. 25. taka [len] af: len *tilføiet efter 327 4to og Eirsp.* 27. sem æins munni: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.*

wiko j Wnnardygg a Lista, ok er þeir foru nordr, lagu þeir tuær nætur edr þriaʀ j sômu hôfn. Magnus kongr hafdi med ser allt hid bezzta lid sitt. Hans menn woru miogh j leikum, þa er þeir duolduzt. Kongrinn war optazt falætur. Þeir lagu j Karmsunndi tuær nætur ok fengu saunn tidinnde af Suerri konge, þuiat byrdinghar þeir, er af Biorguin woru komnir, sigldo huern dag wm þa. Suerrir kongr giordi a niosnn til Biorguinar Eilif oʀʀa, son Klemetz af Granda; hann for þridiu nott wiko ok kom apttur til kongs midwikodaghinn ok sagdi, at þar war j bænum sueith Birkebeina a þrim skipum, ok Suina-Petur war fyrir þeim.

60 (86).

Magnus kongr bad sina menn ʀeka af ser tiolldin sem hardazt ok snwazt til ferdar ok sagdi, ath Birkebeinar, felagar þeirra, woru j Biorguin: ok mundo wilia hafa gôngudryckio medur ydr; mun þetta þa vera, sem þer ættid nu ath skeinkia. En er þetta heyrdo lidsmenn, þa wrdo þeir fegnir ok sneru wt skipunum, huerr sem mætti. Droghu þa wpp seglin ok ʀeru wnndir; wedr war wott ok þu[e]rtt ath stôdu ok helldr litid. Magnus kongr hafdi Skeggiann, Ormur kongsbrodir Skialldmeyna. Nicholæs kwfungur hafdi Eʀkiswdina, er eʀkibyskup hafdi gefith honum, tuitughsessa. Munan Gautzson hafdi Hʀeininn, gestirner hôfdu Fleyit micla; þat war austurfaraskip. Aa skipe Munans Gautzsonar brotnade tre, ok ward fyrir madr ok feck bana afh. Tok þa wedr ath waxxa. Þorarinn þrymur het madr, er war a kongsskipenu. Hann mællti þa: Wott giorir nw a þiliunum frammi, ok drifur wm sauxxin; þætti frambyggium betra at sigla minna. Kongr segir: Ek wissa æigi, ath elld ætti taka fram a

1. Wnnardygg: *327 4to* Unnasdys; *Sætningen mgl. i Eirsp.* — a Lista: *herefter følger i 327 4to Stykket om Maane Skald (Kap. 85 i Udg. i Fornm. sögur); ogsaa i Eirsp. er dette Stykke udeladt.* 3. lid: *skr.* ld. 7. Suerrir kongr giordi: *327 4to har* Eptir þetta gerþi k'.; *Eirsp. har* þa sendi M. fyrir suðr. 8. oʀʀa: *Eirsp.* æra; *mgl. i 327 4to. Flatøb. II S. 609 har* Eilif Aarasun ok Klement af Grafdal. 13—14. felagar þeirra: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 14. mundo: *327 4to* muno; *Eirsp. har* mundu, *men* við þa *for* medur ydr. 15. þa vera: *de 5 sidste Bogstaver skr. af en senere Haand paa et raderet Sted.* 18. þu[e]rtt: *Hdskr.* þurtt, *327 4to og Eirsp.* þvert. 20. kwfungur: *Hdskr. har* kwpungur. 23. austurfaraskip: *327 4to* austrfararscip *(Eirsp. ligesaa).* 25. Þorarinn: *327 4to og Eirsp.* Þoralldi.

þiliunum edr sôxunum, ok bad æigi suifta, helldr bera ath huert ʀeip. Þorsdaginn wm midmunndaskeid siglde kongr a woginn, ok lôgdu þeghar at bryggiunum ok hlupo wpp. Birkebeinum woru þeir hinir mestu wogestir, þuiat þeir hôfdu 25a[1] ecki | spurth til þeirra Magnus kongs. Hliop þa wpp huerr, þar sem staddr war, sumir til wopnnanna, en allir or bænum, þeir er lifuit þagu. Suo war ath siaa wpp j fiallit, sem loga sæi, er ʀodadi af skiolldunum. Drepith war næʀ þʀɪʀ tighir manna, sumth j bænum, en sumth fyrir ofan. En Heklungar flettu þa fullskiotth or klædunum. Magnus kongr mællti, at æingi madr wæri suo diarfur, ath lik þeirra græfi, fyrr en hann kæmi apttur til bæiar, en leth þo hitt wera betur, ath þeir bide þar hunndz ok hrafns. Kongrinn leth blaasa til hwsþings ok taladi sialfr ok mællti: Her wentu wer oss fulltings ok styrks j þerssum bæ af bæiarmônnum. Hafe þer suo giortt fyrr wit mic ok fôdr minn. War her ok heimile mitt jafnnan, þa er wer aattum wm kyrth at sitia. Nw mun egh þerss leita fyrst, ath funnd worn Suerris meghi saman bera. En eptir skilnad wornn ætla egh mer hingat til bæiar ok koma med fride ok fagnnade ôllum oss. Þa ward micill ʀomur at maale kongs, ok mællto allir, ath gud skylldi laata hann heilann apttur koma ok þat allt faa j þersi ferd, er hann willdi. Sneri kongr þa j burtt ok leth blaasa til bruttlôgu. En þat segia menn, ath suo marghar kraakr wæri a kongsskipenu, at huert ʀeip war þakit, ok æigi hôfdu menn sed fyrr slik wnndr. Magnus kongr for or bænum ôllu lidenu, nema gestafleyith war fiarath wppi, ok foru þeir wm nottina eptir or bænum.

61 (87).

Magnus kongr siglde suo nordr wm sunndin leid sina ok weik jnn wm Sognnsæ, ok hôfdu litinn byʀ. En er Sygnir

4. woru þeir hinir mestir wogestir, þuiat þeir: *mgl. i 327 4to (findes i Eirsp.).* 5. til þeirra Magnus kongs: *herefter har 327 4to* fyʀ en hann com at þeim. *Eirsp. har* til Heklunga. — Hliop: *327 4to og Eirsp.* liopu (hliopu). 8. loga sæi: *327 4to* i loga sæi; *Eirsp.* logaði. 9—10. En — or klædunum: *mgl. i 327 4to (findes i Eirsp.).* 10. fullskiotth: *Hdskr. har* flillskiotth. 21. ath: *mgl. i 327 4to og Eirsp., som begge fortsætter med direkte Tale.* 27. war: *327 4to har* þat hafði; *Eirsp. slutter med* liðinu.

kenndu ferd hans, ʀeʀu margir a batum wt til þeirra ok gengu wpp a skipin ok sloguzt j ferd kongs. Þeir sǫgdu þau tidinnde; at Suerrir kongr hafdi giort fra ser margt lidh, ok þat allt, er hardazt war; en hann la med fa skip jnn j Noʀafirde ok hefdi þar giort margt illt. Þerssum tidinndum wrdo menn fegnir ok sǫgdu, at nu munde gud wilia, at steypt wæri þeim ofridarflocki, er suo margt jllt
25a[2] hafdi giorth j Noʀeghe, | ath seinth mun at telia ne landith both bida. Jwar ellda het madr einn gǫfugur, er bio a Syrstrǫnd. Hann sat yfir matborde, þa er sen war fǫʀ Magnus kongs ok sigling. Hann stod wpp ok geck til skips, ok ʀeru wth til skipsins, ok geck þar wpp a, ok fagnadi kongr honum wel. For Jwar medur honum. Magnus kongr siglde jnn, þar til er firde[r]nir skiliazt; weik hann þa jnn i Norafiord ok hafdi .vi. skip ok tuttuggo, ok flest stor ok ǫll wel skipud bædi ath mǫnnum ok wopnnum.

62 (88).

Nw er ath segia fʀa Suerri konge, ath fʀiadaginn eptir, er hann hafdi brenth bæina j Soknnadal, la hann wit Haugastrond, þar sem heitir Fimʀeʀi edr Fimmʀeiti, ok matadizt þar at none ok hafdi .xij. skip, en tuo lagu jnn j Soknadal. En er menn hǫfdu matazt wm hrid, þa heyrdi kongr, ath wardmenneʀnir mællto, þeir er gegnt woru kongsskipenu wit sionarwǫrduna, ath þeir sa mǫrgh skip sigla wthan eptir Sǫgnsæ, stunndum ath sia sex edr .vij. En þa er meir bar j sunndr ok dreifara foru skipin, þa sa þeir .x. edr tolf edr enn nǫckuru meir. Wardmenn mællto sin a mille, huad skipum wera munndi. Mællto sumir, at wera mundo ferioʀ, ok Sygnir mundo hafa samflot sunnan or

5. Noʀafirde: *327 4to* Norasundi; *mgl. i Eirsp., som her har en kortere Text.* 6. menn: *saa og Eirsp.; 327 4to* margir menn. 8—9. at seinth — bida: *mgl. i Eirsp.; 327 4to* at seint mundi bot biða. 9. ellda: *saa og Eirsp.; 327 4to* hellda. 10. Syrstrǫnd: *327 4to* Syrstrond; *Eirsp.* Suðrstraund. — sen war: *Hdskr. har* | war | sen |. 12. ok ʀeru: *327 4to* eptir þat reri hann; *Eirsp.* oc rèr. 14. firdernir: *Hdskr. har* firdenir. 15. .vi.: *udeglemt i Eirsp.* 19. Haugastrond: *327 4to* Hugastrond (*Eirsp.* Hauga-). — Fimʀeʀi edr: *mgl. i 327 4to; hele Sætningen mgl. i Eirsp.* 22. wardmenneʀnir: *327 4to* menn noccorir; *Eirsp.* varþmenninir. 24. Sǫgnsæ: *327 4to og Eirsp.* Sognsæ. *Jfr. S. 22* 18. 32. 25. þa er: *327 4to* þar er; *Eirsp.* þa ær.

Biorguin; sumum þotti likara langskipsseglum. En er kongr heyrdi þerssa ʀædo, stod hann wpp fʀa bordinu ok geck a landit til wardmanna sinna. Drifu þa menn wthan af skipunum eptir honum, ok gat sins til huerr, hwat skipum wera munde. Kongrinn stod wpp ok mællti ok sæ æ wm hrid ok sagdi, at æingi þyrfti dyliazt vit ofridinn: þat eru wist langskipssegl. Leth hann þeghar kalla a lwdrsueininn ok let blasa aullo lidenu til landgôngu. En er allt folk war a land komit af skipum, þa tok kongr til mals ok mællti suo: Enn kan wera wm oss Birkebeina, at wer munum eigha starf fyrir hôndum, þuiat mer synizt, sem wer munum ecki þurfua at dyliazzt wid, ath Magnus kongr
25b[1] mun bʀatt witia wor. Er ydr þat kunn|igth, ath lid wort er burtth farith, sumth til Biorguinar; ʀædi gud, huert þeirra eyrinnde hefir þangat wordit ath sinne. Weʀ hôfum ok senth mikit lid jnn til Kaupangs ath brenna þar; mun oss þath ecki at hallde koma ath sinne. Nw wentir mik, ef wer bidum her Magnus kongs, þo oss hafe optligha, þæ er funndi wora hefiʀ saman borit, sem wer munum wit micinn lidzmun hafa att fyrir lidsfiolda sakir, þicke mer þo likaztt, at wer munum alldri hafa ætt fyʀʀ ath deila wit jafnnmikinn lidsmun, sem nw mun. Nw wil egh, ath wer giorum ʀad wor, huort er wer skulum weita widtôku med þessu lide, sem wer hôfum adr, edr synizt ydr ath leifa skipin ok gangha a land. Mun þat þickia likara, at wer munum ecki hafa wel wingazzt vid þæ her j Sognne. Nw synizt mer awdsæʀ sæ wor kostur, ath Magnus kongr ok hans menn

---

1. sumum — langskipsseglum: *327 4to* en sumir mæltu at licara þotti vera langscipaseglum; *Eirsp.* sumum þotti vera likara langskipa seglum. 5—6. stod wpp — ok sagdi: *327 4to* stoð upp um hriþ oc sa a oc mælti; *Eirsp.* stoð upp vm hrið oc horfði a oc mælti. 14. burtth farith: *327 4to* farit i brot mikit; *Eirsp. har ligeledes* mikit. — ʀædi: *327 4to* oc raði; *Eirsp. feilagtig* at raði. 15—17. Wer hôfum — ath sinne: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har* mikit lið haufum mer sent inn til Kaupangs at brenna þar kemr os þat lið nu ekci at halldi. 17. þath: *skr. med overfl. Forkortelsestegn.* 18—20. þo oss — þicke mer þo *o.s.v.: 327 4to har her* þott varir fundir hafi iafnan scackir verit firir sakir fiolmeɴis þa er ver hofum barz. þa þicki mer þat *o.s.v.; Eirsp. har* þo at os haui optliga þott þa er varir fundir hafa at boriz sem ver hafim við mikinn liðsmun att fyrir fiolmennis saukum þa þikki mer þat *o.s.v.* 23—24. med þessu lide, sem wer hôfum adr: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har* með þi liði sem nu haufum ver. 27. ok hans menn: *findes i Eirsp., mgl. i 327 4to.*

mune fara eptir oss, ok þar med allr lidsmwgr, hwar sem wer komum. Nw er ydr þat ath seghia, ath medur suo miclu starfi ok wanndʀædum, sem egh hafdi, ædr ek fengi skipin, ok nw medur þui ath eg læti þau, þa þicke mer likara, ath eg ʀæda æigi optar til skipanna j Noreghi. Mun þa werda huerr fyrir sialfum ser at leita ok ʀad ath giora, slikth er synnizzt. Nw wil eg æigi medur æinʀædi mino leida ydr j suo mikith wandʀædi, ef allir þickiazt siæ, at æigi mune hlyda. Vil egh æigi ædrazzt edr taka annath ʀæd, en hôfdingium ok lidsmônnum synizzt nôckur fôngh æ til widtôku. Ok er hann lauk mælinu, þottuzt menn vita, hwat hann willde. Synndizt ôllum þat ath ʀæma, sem þeir sæ hans wilia til wera; en æigi þotte þeim wænnth stefntt, ok suorudo nær allir senn ok kuoduzt wist wilia beriazt ok leggiazt alldri æ flotta ath wʀeynndo; sôgdu, ath ecki wetta munnde saka; letuzzt optt hafa baʀizzt wit micinn lidzmun ok wnnith þo sigur. Þæ sagdi Suerrir
25b[2] kongr: Nw hafe þer þat kioreth, sem meʀ | war skapfelldra; en nw kann egh ydr at segia, ok werdith wit þui betur ok dreingiligar, ath nw munum wer konginn j heliu hafa. Þat ord feck morghum micillar æhyggiu, huor kongʀinn sæ munnde wera. Þa mællti kongr, at menn skylldu ʀeka af ser tiolldin ok ʀoa jnn medur lande: en skwta ein skal ʀoa sem skiotazt jnn til Soknnadals eptir lide woru ok bidia þa koma j moti oss; en wer ʀoum j morgin j moti þeim; site madr wit æʀ a huerio skipe, en tueiʀ j halfʀymi hueriu, en ʀoi æ bætum jnn til lanndz ok flyti wth grioth; en allir adrir þeir, er lausir eru, buumzt (sic) wm ok wighgyrdlith skipin.

1. lidsmwgr: *327 4to* laɴzmugriɴ; *Eirsp.* lǫzmugrinn. 4. eg læti þau: *327 4to* ec lata þau nu; *Eirsp.* nu lata ek þau. 5. skipanna: *327 4to ligesaa, Eirsp.* skipa. 6—7. *Hdskr. har her:* | slikth er synnizzt | at leita ok ʀad ath giora |. *327 4to har af dette kun* at leita, *Eirsp.* at sia. 10. hôfdingium: *Hdskr. har* hǫfdingiar. — ok: *327 4to* oc oðrum; hǫfdingium oc oðrum *mgl. i Eirsp.* 13. ʀæma: *Eirsp. ligesaa; 327 4to* roma. 20. j helju hafa: *327 4to* i hel setia *(Eirsp. ligesaa).* 21. kongʀinn sæ: *327 4to* konungriɴ; *Eirsp.* sa konungr. 23. jnn: *Skriveren har først begyndt at skrive* mz̄. 25. oss: *skr.* o-oss. — j morgin: *mgl. i 327 4to; er visselig en Skrivfeil for det flg.* j moti, *som Skriveren har glemt at underprikke. Stedet mgl. i Eirsp., som her har en kortere Text.* 25—28. en wer ʀoum — wighgyrdlith skipin: *mgl. i Eirsp.* 26. tueiʀ: *327 4to* annaʀ. 27—28. en allir adrir: *327 4to* en hiɴ þriþi oc þar með allir aþrir. 28. buumzt: *327 4to* buiz.

War ok suo giorth. Toku þeir þa ʀeksauminn, er kongr hafdi fengith þeim, ok festu suardlyckiur jnnan j bordunum, settu þar j studla ok festa þar wid wiggyrdlana. En er þeir ʀeʀu jnn a skwtunne, mættu þeir sinum felôghum, er þeir ʀeru jnnan, ok sôgdu þeim þenna kwʀʀ. En þeir a langskipunum bregda wit skiotth ok liosta wit aʀum ok ʀoa sem akafligazt, ok er þeir sækia j mote lidenu, þa keppazt þeir suo miok wit ʀodrinn, ath þeir ʀoazzt suo næʀ, ath þeir briotazt fyrir aʀarnar. Þa mællti kongr: Ônnur efnne eru nw j mæle woru, en þer lemizt fyrir ʀodrinn. Bad þa snwa ath landi; seghir, at þar skulo þeir bida Magnus kongs. War þa ok griotid wth borid, sem þeir willdo, ok suo wighgyrdluth skipin. Kongur mællti, at wpp skylldi bera skutfestar a ollum skipunum, en snua wth framstôfnum ok leggia aʀar til ʀodrar. La kongsskipit wtarst wit stʀôndina. Kongr mællti, ath menn skylldi wopnazt ok skipazt j ʀwmin; war ok suo giorth. Suerrir kongr geck wpp a land ok þar til, er war beckur litill; leth hann þa gefa ser handlaugh ok let stʀiuka klædi sin, suo sem hann skylldi ganga til weizzlo nôckurar. Hann hafdi ôll klædi brunud. Eptir þat geck hann ofan a bergith, þar er skip hans la wndir nidʀe, ok mællti þa enn nôckurum
26a[1] ordum ok tok wm framstafnninn; en menn toku af henndr hans, fyrir þui ath bradith war æigi þurt a branndinum. Þa mællti kongr: Ecki munum wer teingia saman skiph wor. Munu wer þers niota, ef hlyda skal, at wer hôfum bordha skiph ok snarth lid ok kænt wit orrustu. Wer æighum einn wthweginn, þann er wer æighum lifenu ath hallda, þann einn at stiga yfir hôfud warum fianndmônnum; en huorki dugir oss at flyia ne fridar at bidia. Gætid wopnna yduara, ok berith æigi fyrir bord at wnyto. Hlifid ydr fyrst, en [gæti] huerr annars, en gud allra war. Bad

4. skwtunne: *Hdskr. har* skwtinne. 10. en þer: *Hdskr. har* þeir, *skr. med Forkortelsestegn*; *327 4to og Eirsp.* en at þer. 19. handlaugh: *saa og Eirsp.*; *327 4to* laug. 27. bordha skiph: *327 4to og Eirsp.* borð há. — snarth: *327 4to* snarpt; *mgl. i Eirsp.* (oc kænt lið). 27—29. Wer æighum — at stiga: *327 4to har her* en ein er os meðferþ um vart rað at stiga; *Eirsp.* ver eigum einn útueginn þann er ver megim lifinu hallda þann einn at stiga. 30. ne: *327 4to* eða; *Eirsp.* ne. 31. at wnyto: *Hdskr. har* ok wnyto; *327 4to og Eirsp.* at. 32. gæti: *tilføiet efter 327 4to og Eirsp.*

hann þa setia wpp merki. Litid klauppurnes geck fram wthan hiæ skipunum. Sæ þeir fyrir þui ecki wt a fiordinn. Þa leth hann ʀoa skwto æina wth a fiordinn at siæ til lidsins, ok er þeir hôfdu fæır waʀir ʀoith fra landi, ʀero þeir apttur halfu akafligar ok sôgdu, ath þar for þa flotinn at þeim. War þa þegar blæsit. Toku þa Birkebeinar at ʀoa wth ôllum skipunum j moti ok æptu þegar herop. Þordr Finngeirsbrodir styrdi Mariuswdinne.

63 (89. 90).

Magnus kongr sotti nu jnn j fiordinn eptir Birkebeinum, ok þæ er þeir wisso, at skamth munde æ mille þeirra, hlodu þeir seglunum ok leto skipin ʀenna ath widum ok foru samfast. Woru þa Heklungar bwnir ok herklæddir til oʀustu. Þa taladi Magnus kongr ok mællti: Kaupskip þersi hinu storu, er wer hôfum, mæ þar litt ʀoa æ; þau skal teingia mille skipa ockʀa Orms, ok skulu wer flytiast at hinu stora skipinu ok festa þau saman. Munnda egh þat wilia, at þau uæri æigi j sunndr leyst, fyrr en ônnurhuor wæri hrodin. Mun þat margra mæl ok skaplynndi, ath sæ orskuʀdr þætti godr, ef fengizt, ath wit Suerrir þyrftum æigi bædir ath krefia þersa leidangurs optar. Wel ætla eg gud þerss bidianda, at suo yrdi, ok næʀ er þat minu skape ok hugbode. Ek war fimm wetra, þæ er hôfdingiar ok landzfolk þetta 26a^2 gafu mer kongsnafnn, en .vij. wetra, þá le|gatus af Romaborgh ok Eysteinn eʀkibyskup wigdo mik til kongs ok med þeim allir lydbyskupar landz þersa, ok war ek þa suo bernskur, at mer þotte betra at wera j leikum medur sueinum ôdrum, en sitia mille hôfdingia. Æighi keptumzt egh til kongdomsins, ok litid ynndi ne hoglife hefi egh haft j kongdominum. Nw hefir egh atta wetur ok .xx., ok a atta vetrum, er nw hafa næst werith, hefir ʀike mitt bædi

2. ecki: *327 4to* ner ecki *(Eirsp. ligesaa).* 4. fæır waʀir: *327 4to og Eirsp.* fa vauʀu. 5. halfu akafligar: *saa og Eirsp.; 327 4to* acafliga. 6. War þa: þa *skr. to Gange.* 13. hinu: *327 4to* hiu, *Eirsp.* in. 15. at: *327 4to* a (*Eirsp.* at). 21. at suo yrdi: *Hdskr. har* at gud suo yrdi; *327 4to* at sva verþi. *I Eirsp. mgl.* Wel — yrdi. 23. gafu: *327 4to* gaf (*Eirsp.* gafu). 28. litid ynndi ne hoglifi: *327 4to* litit yndi; *Eirsp.* litiȣ hóglifi. 30. atta vetrum: *327 4to* þeima atta; *Eirsp.* þesum .viij.

werith minn skadi ok allʀa landzmanna; en gud laune minum mônnum ok hôfdinghium ok allre alþydu astsamligha fylgd, er mer hafa weitt lid j môrgum þʀautum. En ecki þarf ek môrgh ord tileggiunar ath eggia ydr, þuiat nw meghu allir siꜳ wora nauzzsyn til, at huerr dughi sem mannligazt. Eru æʀin efnni nw til, þuiat lid skortir oss æigi. Se gud þers lofadr, ath hwar sem wer hôfum wid land komith, þa hefir lid til wor drifith. En Suerrir hefir nw dreifth lidi sinu hingat ok þangath, suo ath fatt eina er eptir, ok eru her jnne luktir fyrir oss j firdenum sem saudr j kui. Lati gud suo lwka þersum funndi, ath wier meghum hedan j fra hafa frid ok frelsi fyrir owinum worum, huort sem wer erum þa lifs edr daudr (sic). Ward þꜳ micill ʀomur ath mꜳli kongs, ok mællto suo allir: Mæl þu allʀa konga heilazstur, ok lꜳti gud þig steypa wvinum þinum. Þa mællti Ormur kongsbrodir: Þat wæri mitt ʀad, herʀa, ath wer legdim fyrʀ ath hinum smæʀʀum skipunum; mun þar werda litid witnꜳm; en hid micla skipid ætla egh oss werda torsott, medan þeir hafa nogann skipakost ok lid afh ôdrum skipunum ath fulltingia ser. Kongʀinn mællti: Mer þickir, sem ôll se wnnin, ef hitt micla skipith er wnnith. War suo giorth, sem kongr mællti fyrir. Woru þa saman teingd þau fiogur skip. Foʀ kongsskipid næst sudrlandinu. Asbiornn Jonsson lagdi fram skip sitt hiꜳ Oʀms skipe ok leth þar wit teingia. Þa mællti Asbiornn: Nw eʀ daghur kominn sꜳ, er oss hefir til langath, at Suerrir kongr ok Birkebeinar eru nw
26b[1] komnir her fyrir oss sem saudr j kui, | ok er nu lokith slægdum hans ok brôgdum, þuiat nw mun sꜳ bregdazt honum ok þeim Birkebeinum, er hann hefir oll ʀꜳd af tekid, en þat er sꜳ fiannde, er hann trueʀ ꜳ. Er hann suo wanur

4. ord tileggiunar ath eggia ydr: *327 4to* eɢianar orð til at leɢia við yðr. *Sætningen mgl. i Eirsp.* 8. lidi: *skr.* lid[i]. 10. jnne luktir fyrir oss i firdenum sem saudr: *327 4to har* lucðir oc iɴi byrgþir firir os sem sauðir; *Eirsp.* luktir inni i firðinum sem sauðir. 13. lifs edr daudr: *327 4to* með lifi .e. audaþir; *Eirsp.* lifs .e. liðnir. 16. kongsbrodir: *Hdskr. har* kongsbordir. 18. torsott: *327 4to og Eirsp.* torunnit. 19. skipakost ok lid: *327 4to* bæði liðs cost oc scipa; *Eirsp.* skipkost oc sva lið it sama. 20. ôll: *327 4to* oll scipin; *Eirsp.* aull skip. 22—23. þau fiogur skip: *saa og Eirsp.; 327 4to fortsætter* er stærst voru. 27. sem saudr: *327 4to* reknir sem sauþir; *Eirsp.* teknir sem sauðir. 30. er sa: *Hdskr. har* | sa | er |.

wit sina wine ath skilia, ath fa þeim framkuæmd wm hrid, en bregdazt honum a enndadǒghum lifs þeirra. Suerrir er nw ʀædlaus. Hann senndi nw fʀa ser Suina-Petur swdr til Biorguinar; hǒfdu þeir þangat skapnadareyrinnde. Jnn j Sǒgn eru þeir senndir, er sem werstir eru af þeim, fianndalimernir, gesternir, ok sæ er flest jllt hefir giort, Wlfr afh Lawfnesi, þorparasoninn. Sueʀir hefir nw en awkid illgiordir sinar ok herskaph, er hann hefiʀ eptir eytt medr elldi kristid land, ok þat eina jllt hefir [hann] ogiort, sem nw skal hann þerss giallda. Sækium nw at þeim Birkebeinum, tueir edr þrir ath æinum, ef þat þickir lettara; hǒggum stortt þat, er oss horfir; hirdum æigi, hwar a kemur, wvant er at brytia math fyrir hunnd ok hrafnn, aurnn ok wlf. Wise Sokndælir salum þeirra. Mikill ʀomur ward ath mæle hans, ok sǒgdu, at wel wæri mællt. Þæ teingdo þeir saman skipin, fiogur ėdr .v., ok war ʀoith æ wtborda, ok ʀenndu ǒll saman skipin jnn eptir firdenum, jafnnfram ǒll, ok foru næʀ swdrlandinu. Magnus kongr hafdi halfskiptann stack af skarlaki, halfur huitur. Sama lith ok af sama klædi hafdi Magnus mangi, son Eiʀeks stagbrells. Magnus kongr hafdi þat suerd, er Fiskhryggr het ok war kallath hid bezzta suerd.

64 (91—96).

Nu er ath segia nǒckura atburdde þa, er giorduzt j funndi þersa tueggia konga, er nw hefir ædr werit fra sagth. Er þar nw til at taka, er ædr war fra sagth, at Birkebeinar ʀeru wtth fra landi. Sæ þeir, at skipaflote Magnus kongs ʀenndi ath þeim. Suo war fyrir flotanum æ sionum at siæ,

1. ath skilia: *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 2. honum: *mgl. i 327 4to og Eirsp., som dog i det frg. har* fa honum *for* fa þeim. 5. Sǒgn: *327 4to og Eirsp.* Sogn. *Jfr. S. 112*[24]. — sem: *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 6—7. afh Lawfnesi: *mgl. i 327 4to (findes i Eirsp.).* 8. eptir: *mgl. i de to andre Hdskr.* 9. hefir [hann] ogiort: hann *mgl. i Hdskr., som har en vertikal Streg mellem* hefir *og* ogiort, *men ingen Tilføielse i Marginen. 327 4to (og Eirsp.)* hefir hann aðr ugert. 12. wvant: *327 4to* þuiat uvant (*Eirsp. kun* ouant). 13. hunnd — wlf: *327 4to* hunda .e. rafna; *Eirsp.* hund oc hrafn. 13—14. Wise Sokndælir salum þeirra: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 15—16. fiogur ėdr .v.: *327 4to* .iiii. e. v. ser; *mgl. i Eirsp..* 18. stack: *327 4to og Eirsp.* kyrtil. 18—19. halfur huitur: *327 4to* halfr huitr oc halfr rauð; *Eirsp.* halfr huítr en halfr rauðr. 22. atburdde: *saa og Eirsp.; 327 4to* parta. 24. fra sagth, at: *327 4to* fra horfit. at; *Sætningen mgl. i Eirsp.*

sem þa er stortt ʀegnn er j lognne. Þerssi hʀid leid skiott yfir; war þat ôʀfuadrifa, þurfte þæ skiolldu wit. Mariu-
26b[2] swdin ʀeist langann kʀok, er þeir willdo | snwa henne; ædr en fullsnwit wæri wth j moti, þa ʀenna saman skipin. Koma skip Magnus kongs manna fram æ hlyʀit, ok slo Mariuswdinne flatri wit; en staffdum (sic) Magnus kongs manna ok þeirra skipstafnar lægu at landi. Skegginu læ at fremʀa austurʀume, þa huert ath ôdru fram j fra, sem ʀum hôfdu til. Tokzt þar þa hôrd oʀusta ok mikil. Woru menn Magnus kongs miog akafir; en Birkebeinar hlifduzt meir wid, ok sueif ôllum flotanum jnn medur strôndinne. Ogʀeitt tokz Birkebeinum atlagan j fyrsto; war, sem Mariuswdin yrde j mille landz ok skipa Magnus kongs. Þa hliop Sueʀir kongr a bæth ok einn madr medur honum, ok ʀero wth til skips Eiʀeks kongsbʀodr, ok kalladi a þæ ok sagdi, ath þeir foru jlla ok odiarfliga; bad þa ʀoa wth wm hid mikla skipith ok leggia þar til, er hin smæʀʀi skipin wæri, ok fræista, huat þeir fengi þar a wnnit. Kongrinn ʀeri æ mille skipanna ok eggiade sina menn ok sagdi fyrir, hwar ath skylldi leggia. Wrdo Birkebeinar wel wid ord kongs ok lôgdu fʀam diarfliga ok giordo harda oʀustu ok snarpa hʀid, ok allt slikt þægu þeir j mote. Letu huorirtueggio ganga þat, er j vopnnum war til. Kongrinn foʀ þa til skipa sinna, ok þa war lostid auro j batstafninn yfir hôfde honum ok þegar aunnur j bordit fyrir kniam honum. Kongr sath ok bʀæzzt ecki wit. Sæ mællti, er honum fylgdi: Hættligt skoth, herʀa! Kongr suaradi: Þæ kemur næʀʀ, er gud uill. Þa sa kongr, at suo þykkr wopnnaburdr ok griothz war yfir Mariuswdinne, ath hann nade æigi wpp

---

1. stortt ʀegnn er: *327 4to* stor regn eru; *Eirsp. har her* var at siá a sionum sua stortt sem regn i lopti. — hrid: *327 4to (og Eirsp.)* scur. 3. ædr: *327 4to* oc aðr *(Eirsp. ligesaa)*. 4—5. Koma skip Magnus kongs manna: *327 4to* komu M. k's menn; *Eirsp.* koma skip M. k'. 7. enn staffdum — at landi: *327 4to* en stafnar M. k's scipa horfðu at; *Eirsp.* stafnar M. k'. skipa horfðu at. 11. strôndinne: *327 4to fortsætter* oc nocot sva at landi við; *dette mgl. i Eirsp.* 13. war, sem — Magnus kongs: *327 4to* varþ Mariusuðin imilli scipanna M. k's; *Eirsp.* varþ Mariusuðin milli landzins oc skipanna Magnus k's. 14. ʀero: *327 4to* reri; *Eirsp.* reyri. 21. fʀam: *skr. fuldt ud og med overflødigt Forkortelsestegn for* ra. 21—22. ok giordo — hʀid: *327 4to* oc gerþu þa harða hriþ; *hele denne Sætning mgl. i Eirsp.* 25. aunnur: *327 4to* annaʀi *(Eirsp. ligesaa)*.

ath ganga. Reʀi hann þæ j burtth til landz. Munan Gautzson lagdi ok sitt skip at landi; hlupo þar wpp ok baru stortt grioth wt a Mariuswdina allt wm fyrirʀwmit ok wm austurʀwmit; fenghu þeir jllt slagh, er þar woru næstir. Frambyggiar wrdo mest fyrir athsoknn Heklunga ok wopnaburdi. Mællto þeir sin j mille, at fyrirʀwmsmenn skylldu þæ launa konge kyrtilsklædin fôgur. Þa heto 27a[1] skutbyggiar a sti|ornnbyrdinga, ath þeir skylldo fram ʀoa. Suo giordu þeir, dʀoghu fʀam skipit, suo Skegginn læ þa wit hid eptra austurʀumsins. Hôfdu þa allir bakbyrdinghar ok fyrirʀumsmenn æʀith at winna, þuiat þa lægu fiortan skip a annath bord Mariuswdinne. Heklungar leto gangha skot ok kesiuʀ ok hardsteinagrioth, er þeir hôfdu flutt austan or Skidunne; war þat hinn mesti mannzwodi. Þeir kôstudo hanndsôxum ok pælstôfum; en æigi bar þa suo næʀʀ, at þeir mætti hôggum wit koma. Birkebeinar hlifdu ser, at þæ matto ecki ôdru wit koma, ok fellu þo margir, en allir naligha sæʀir bædi af wopnum ok grioti. Suo woru þeir modir ok bardir, at annattueggia woru þeir litt sæʀir edr ecki, ok woru þo daudir af erfide. En fyrir þa sôk dualdizt wppgangan Heklunga, at þeim war ohægtt wit at komazt, ath þeir attu at sækia wm fʀamstafnninn a skipum sinum. En ef þeir hefdi sybyrth wit lagth, þa mundo þeir miklu fyrr greitt hafa wppgôngr sinar. Nw mun þickia þeim, sem til hlyda, sem æigi se likligh frasôgnin fra saugunne, er sagt er fra lyktum oʀustunnaʀ; en þo skal nu segia fra lyktum bardagans, huat mest baʀ til med audnunne, er suo snerizt sigrinn, sem olikara þotte. Eiʀekr kongsson medur þau þretæn skiph Birkebeina, er laus woru,

4. wm austurʀwmit: *327 4to* fram til austrrums; *mgl. i Eirsp.* 7. kyrtilsklædin fôgur: *327 4to* mioðiɴ .e. kyrtilsclæðin fogr; *Eirsp.* miodinn .e. kyrtilsklæðin. 8. stiornnbyrdinga: *saa og Eirsp.; 327 4to* stiornborða. 10. austurʀumsins: *327 4to* austrrum; *Eirsp.* austrum. 15. handsôxum: *327 4to* handoxum, *hvor* o *synes rettet fra* h; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 17. at þæ matto: *Hdskr. har* at þiæ matto, *327 4to og Eirsp.* oc mattu. 22. wm fʀamstafnninn a: *327 4to* fram um stafnin af; *Eirsp.* um stafninn. 23. lagth: *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 24—26. Nw mun þickia — er sagt er: *327 4to* Nu man þickia þeim er til lyða þesar frasagnar sem eigi verði þesi saga liclig er sagt er. 25—26. frasôgnin fra saugunne: *mgl. i Eirsp.* 27. segia: *327 4to og Eirsp.* þat inna. 27. fra lyktum bardagans: *mgl. i 327 4to og Eirsp.*

suo sem fyrr war sagth, lôgdu ath þeim .xiij. skipum Magnus kongs, er laus foru ok æigi lꜳgu wit hitt micla skipith; woru þau ôll smærst af skipum Magnus kongs. War þar hin snarpazzta oʀusta. Hôfdu Birkebeinar þar skip stærri ok lid fleiʀa ok sottu ath hartt ok wigmannliga. Heklungar giordu harda wittôku, ok bôrduzzt snarpligha, suo at æinghi þottizt witha, huort fyrr munde wm skiptta þar medur þeim, edr mundi hid mikla skipit werda hʀodit. Fiolde war bata, er Sygnir hôfdu, ok lagu þeir j skotmale wit Birkebeina
27a[2] ok skuto ꜳ þa. Eiʀekr kongsson lagdi | sitt skip sybyrt wit þat skip, er ytstz la þeirra, er teingd woru; war þar snôrp oʀusta. Toku Heklungar diarfliga j mot; en þa er þeir hôfdu barizt wm hrid, wrdu Heklungar ofurlide bornir; sumir fellu, en sumir ʀymdo halfʀymin. Sneʀuzt Birkebeinar þa til wppgôngu. Benedictus het madr, er bar merki Eiʀeks kongssonar. Hann geck wp fyrst ok þeir stafnnbwar. En er þat sa Heklungar, sottu þeir hart j moti þeim ok drapu Benedictum ok þa fleiʀe, er upp hôfdu gengit, en ʀaku suma ofuan. Þa eggiade kongsson lid sitt, ok ʀedo þeir þa til j annat sinn til wppgôngunnar ok gꜳtu þa fengith merkit ok gengu suo hart, at Heklungar hrucko wnndan ok a þat skip, er næst þeim lꜳ; en Birkebeinar sækia eptir fast. Ward þa sem jafnnan, þa er flemtur kemur a menn j oʀustu, at sialldan werda flottamenn godir aptturhwarfs, þo at allwasker se j wittôkunni. Nw werdur her minne wittaka en a hinu fyrra skipe. Hlupo allir af þui skipe ok ꜳ þat, er þa war næst, ok huert at ôdru, en Birkebeinar eptir medur opi ok kalli ok eggian micille ok hiuggo allt ok drapu allt þat, er fyrir ward. En þa mwgrin flotans geystizt a storskipin, þa hlupo þeir a kaf jnn af kongsskipinu, þuiat þat la næst landi; en ônnuʀ fiogr, þau er

1—2. þeim .xiij. skipum Magnus kongs, er: *327 4to* þeim .xiii. er; *Eirsp.* þeim Heklungum er (yzstir voru). 11. teingd woru: *327 4to fortsætter* oc hafði hann þar miclo meira borð; *mgl. i Eirsp., hvis Text her er kortere.* 13. þeir hôfdu barizt: *327 4to* þar hafði verit hoɢoʀͣ; *Eirsp.* haufðo hapt hauɢoʀ̄o. 14. ʀymdo: *327 4to* eyddu; *Eirsp.* æydu. 20. til: *det første* til *mgl. i 327 4to; Eirsp.s Text anderledes.* 23. flemtur: *327 4to* felmtr eða flotti; *Eirsp.* flotti. 26. ok: *skr. over Linien.* — ok huert: *327 4to* oc sva hvert *(Eirsp. ligesaa).* 29. þa: *327 4to og Eirsp.* þa er. — flotans: *327 4to og Eirsp.* flottans. 30. jnn: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har* m̄n.

stærst woru, sucko nidr wndir muginum; þat war Oʀms skip ok Aasbiaʀnar ok gestafleyit. Sueʀir kongr war a landi, ok er hann sa þersi tidinnde, geck hann ofan til batsins ok med honum Petur, son Hʀoa byskups. Þa ʀere þar wthan at skwta ein, ok ætludo þeir til landgóngu. Kongr kalladi a þa ok mællti: Snwith apttur! siae þer nw, ath þeir flyia. En þeir, er a skwtunne woru, giordo suo ok sneru wth apttur ok sa þa hin sómu tidinnde sem fyrr; þeir lusto j arum ok ʀero wt eptir firdi. Þa mællti Petur til kongsins: Kenndu þer þa, herra, edr hui mællto þer suo? Kongr mællti: Munndi æigi sæ til at mæla suo, huerir sem wæri? For kongr þa wth til skips sins ok geck 27b[1] apttur j lyptingina | ok hof wp kiʀieleyison ok fagnadi sigri sinum, ok sungo allir medur honum. Magnus kongr hliop fyrir bord af skipe sinu ok allt þat lid, er æ war. Aa þui skipe tynduzt allr fiolde þers lids. Birkebeinar hlupo æ land wpp ok toku wit þeim j fiorunne, er til landzins leitudo. Kom þui æinghi fiolde hersins til landz. Nóckurar skutur ʀero wth eptir firdenum ok komazt suo wnndan. Birkebeinar ʀero wt æ skipunum ok dʀapu nóckura menn a sunnde, en sumum gafu grid. Allir fengu ok þeir grid, er nædu funnde Suerris kongs; lendir menn ok adrer skipstiornarmenn gafu grid frænndum sinum ok winum. Þar fellu medur Magnusi konge þeʀsir hófdingiar: Haralldr, [son] Jnga kongs, Magnus, son Eiʀeks stagbrellz, er kalladr war mangi ok war dotturson Raugnualldz jarlls; þar fell ok Ormur kongsbrodir, Asbiornn Jonsson, Raugnvalldr, son Jons Hallkelssonar, Pall smættauga, Lodinn afh Manwikum, Olafur Gunnuallzson ok Eindʀide torfue, son Jons kutizzo, Jfuar ellda, Wilhialmur [af] Torghum, Andres, son Eireks, sonar

4. Hʀoa: *327 4to* Ions: *Eirsp.* Hroa. 6. siae þer nw, ath þeir flyia: *Eirsp.* se þer nu at þeir flyia; *327 4to* þuiat nu flyia þeir. 7. En þeir, er a skwtunne woru, giordo suo: *Eirsp.* en þeir a skutunni gerþu oc sua; *327 4to* þeir gerþu nu sva. 11. sæ: *327 4to og Eirsp.* þat eina. 12. til: *skr. under Linien.* 13. kiʀieleyison: *327 4to og Eirsp.* kirial. 18. æinghi: *saa og Eirsp.*; *327 4to* litill. 20. æ skipunum: *Eirsp.* sinum skutum; *327 4to* a smabatum. 22—23. lendir menn ok adrer skipstiornarmenn: *Eirsp. ligesaa*; *327 4to* skipstiornarmeɴ S. k's. 24. son: *udeglemt i Hdskr.* 25. stagbrellz: *Eirsp.* stagbrelz; *mgl. i 327 4to.* 29. torfue; *mgl. i 327 4to*; *Eirsp.* torui. 30. Wilhialmur af Torghum: *Hdskr. har* Wilhialmur ellda Torghum. — Eireks, sonar: *mgl. i 327 4to*; *findes i Eirsp.*

Gudbranndz kwlo; þar fell ok Jfuar steik, son Oʀms kongsbrodr, Hallsteinn sink Botolfsson, fʀænndi Magnus kongs, Ketill Lafʀannzson, Sigurdr hit, Ketill flwga. Þar fell ath flestra manna sôgnn æigi færra en .xuiij. hunndrat manna. Þat war Witusmesso ath aptne, er oʀustan war; en þat war wm solarfallzskeid, er meghinflottinn bʀast, en wm midnættisskeid, er lokith war ôllum manndʀæpum, ok Birkebeinar hôfdu skip sin flutt ôll til lægis ok tialldat ok bwizt wm. Wm morguninn aʀdegis leth kongr blasa til hwsþings. Stod þæ kongr wpp ok mællti: Gud sialfann skulu wer lofua fyrir sigur wornn, er hann hefir oss weitt miclu berara en fyrr, j þerse oʀustu, ok þat, ath wer meghum æigi kenna oss sigrin annann wegh, en þat hafe farith eptir gudz wilia ok tilskipan. Nu weitum honum her j moth makligar þackir ok þægiligh laun. Er þat fyst at hallda wel grid wor wid þæ menn, er til grida eru gengnir wit oss. Weitum hialp
27b² sæʀum mônnum, | en gæzzlu likum þeirra manna, er wer megum næ, eptir sidwenio kristinna manna. Egh vil ok bioda minum mônnum, ath þeir leite likanna fyrir stʀôndinne, huerr med sinum efnum. Er þat þauck þeim, sem giora, til guds ok suo fefôngh, þuiat allir muno haft hafa nôckuth, en sumir mikith. Nw wenntir migh, ath walld landz þersa mune komith wnndir oss, huort er wer wilium þui styʀa vel edr jlla. Mun gudi þôck a þui, at wer sem fridsamir ok ʀettir. Muno þers ok margir þickiazt þurfua. Nu er þat at mæla til yduar, minna manna, ath gud laune ydr astsamliga fylgd, er þer hafit mer weitt; skal egh ok launa ydr eptir bezztum fôngum, er egh hefi til. Þat allt fe ok eignir, er þerssir hafa ætt gullhalsaʀnir, er her liggia fyrir strondunne, þat skulo þer hafua ok þar med þauck mina ok hino bezztu kuonfông, er j eru landinu, ok þuilikar

1. steik: *327 4to* steig; *Eirsp.* steigs; *derefter har Eirsp.* s., *men* Orms konungsbroður *mgl.* 2. sink: *327 4to* snacr; *Eirsp.* sinkr (*mgl.* Botolfsson). 3. Sigurdr hit, Ketill flwga: *saa og Eirsp.; 327 4to* Sigurðr fluga. 6. meghinflottinn: *saa og Eirsp.; 327 4to* meginflotiɴ. 10. sialfann: *skr. to Gange.* 12. j þerse oʀustu: *foran disse Ord staar i 327 4to* siɴ styrc oc crapt *(ligesaa i Eirsp.).* — þat, ath: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* oc fyrir þi at. 16. eru gengnir: *saa ogsaa Eirsp.; 327 4to* hafa gengit. 17. en gæzzlu: *Eirsp.* veitum oc gæzlu; *327 4to* ver skulom oc veita gropt. 18. sidwenio: *Eirsp.* siðuanda; *327 4to* sið. 21. haft hafa: *Eirsp. og 327 4to har derefter* a ser. 30—31. þauck mina ok: *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 31. hino: jfr. S. 116[18].

nafnnbætur, sem ydr likar sialfum. Þer hafith fleiʀa aflath j þersare snertu, ok þat sumth, er wer hőfum adr æʀith; en þat er őfunndarmenn. Skulu wer fyrir þat gæta wor; en gud gæti allʀa wor. Ath þersu male ward micill ʀomur ok godr. Þőckudo þeir konge vel sitt mal. Þa leth kongr ʀoa őllum skipum jnn medr strondunne ok lagdi þar at landi, er æigi war won at kenna mætti hræfuaþefinn af valnum. Laa kongrinn þar wm hrid. Kuomu þa til hans Sokndælir ok Kaupangsmenn ok sættuzt wit hann ok mælltu þa æingu orde j moti þui, er hann willde ath wæri, ok bunndo þat suardőghum. Kom þat þar fram, er mællt er, ath maʀghur kyssir a þa hőndina, er hann willde ath af wæri. Kongrinn skylldade þa til ok þar med adra bænndr ath flytia likin til graftar. Hann lofuadi ok huerium manni ath bwa suo wel wm lik frænnda sinna ok wina, sem hann willdi sialfur. Foru þa huern dagh margir menn a batum, bædi kongsmenn ok bænndr, ath leita likanna medr soknir | 28a[1] ok droghu wpp mőrgh lik. Ok einn dag fannzt lik Orms kongsbrodur, ok toku winer hans ok flutto sudr til Biorguinar; toku þa vit Wikueriar ok flutto sudr til Osloar, ok er lagdr j steinveggh j Halluardzkirkiu hiaa Jnga kongi, brodr sinum, ok Sigurde Jorsalafara. Sunnodaghinn annann eptir, er a leid wm kuelldith, foru þa margir menn or bænum at leita likanna. Kongʀinn ʀere þa wth til þeirra a litille skwto. Liotur het madr, ok war Haralldz son; hann war a bate ok tueir menn medr honum, Aʀne Gudmundzson ok Jon kollr. Kongrinn mællti til þeirra: Site þer her fast a fiskinne, edr huerso weidiztt? J þui bile drogu þeir wpp likit. Kongr mællti: Þar drogu þer nw dyrann at bordi, ok er ydr giptta j þersu. Liotur sagdi: A hefir þa bitid, ef þetta er lik kongsins. Kongr mællti: Þetta er lik Magnus kongs. Þeir skuto skillde wnnder likith ok hofu wpp j skwtona þa, er kongr war a, ok ʀeru jnn til landz. War likith kongsins wpp borith. Gengu þa til

12. maʀghur: *skr.* m[2]aʀgh[2]. — ath af: *Hdskr. har* ath at af. 13. skylldade: *327 4to* scylldi; *Eirsp. har her* konungr skylldi þa bőndr til at flytia. 20. sudr til Osloar: *327 4to* austr til Osluar; *Eirsp.* austr til Oslo. 23—24. or bænum: *327 4to* a batum; *mgl. i Eirsp.* 26—27. Gudmundzson: *327 4to* Guðmundarson *(saa og Eirsp.).* 28. þer: þ *rettet fra* h. 31. er lik: *Hdskr. har* | lik | er |.

margir menn at kenna likit, fyrir þui at ekki war brugdit yfirbragdinu ok æigi ʀodinn or kinnunum ok æigi stirdnad likith. Manadaginn eptir war kista giorr, ok adr lik Magnus kongs wæri sueipat dwkum, þa let kongr ganga til þa menn, er adr hôfdu werit menn Magnus kongs, ok bad þa kenna likith ok bera sidan witnne wm, ef Wikueriar slægi þui vpp, at Magnus kongr lifde, ok efldi þeir medur þui nôckurn jllgiordaflock. Þeir gengu þa til likisins, ok mattu næʀ ônguir watnne hallda. Ganga til sumir ok kystu likith, gengu sidan burtth. Lik Magnus kongs war sueifad dwki ok lagt sidan j kisto. Leth Suerrir kongr flytia likith sudr til Biorguinar; margth war ædr funndit lika stormennis. Sidan bioztt kongr æ bʀaut, ok gulldo Soknndælir honum ædr .xu. meʀkur gullz. For Suerrir kongr fyrst sudr til Biorguinar. Woru þangath kominn ædr þersi tidinnde medr þerssum athbuʀd. z cetera wal'. |

65 (96, 97).

28a[2] Aa laugardaginn næsta eptir oʀustuna kom skip til bæiarens ok lagdi at wth wit kongsgard, ok war skialldat allt wm stafnna ok vel skipat. Ætludo sumir, at wera munde Magnus kongr. Gengu þeir a land, ok [war] blasith ok sagth, at Suina-Petur willde þingh hafa. Kemur þar þa allr bæiarlydr. Stenndr Petur þa wpp ok mællti: Her kemur at þui, sem mællt er, ath optt er hid sama suin j akʀe. Eg heiti ok Suina-Petur. En skamt er ath minnazt æ, ath wer worum hedan ʀeknir or þerssum by helldr hædliga, ok erum nu enn aptur komnir. Tidenndi hôfum wer at segia ydr: fall Magnus kongs, Haralldz, sonar Jnga kongs, Orms kongsbrodr, Asbiaʀnar Jonssonar ok margra lendra manna; en hingat er won til bæiarens Suerris kongs, þa er hann feʀ jnnan oʀ Sognne, ok bad þers, at þer skylldut

4. þa menn: *saa og Eirsp.; 327 4to* þa menn alla. 8. likisins: *327 4to* lics sins; *mgl. i Eirsp.* 20. war: *udeglemt.* 25. ʀeknir: *327 4to* recnir oc keyrðir; *Eirsp.* keyrðir. — hædliga: *Eirsp.* hæðiliga; *327 4to* haðuliga. 27. Haralldz: *en senere Haand har understreget dette og tilføiet i Marginen* Erl:. 28. Orms: *Hdskr. har* Eiʀeks, *som er understreget, og med en senere Haand er skr. i Marginen* orz. 29—30. þa er hann feʀ jnnan oʀ Sognne: *mgl. i de to andre Hdskr.*

wel wit honum taka ok sæmiliga, sem tignn hans byriar. Edr hueriu gegnir þat, er allir drepa her nidr ho̊fde edr bera klædi yfir ho̊fut ser edr andlith? Þat weit gudh, ath alldri fyrr sa egh menn werda ath sliko wnndre sem þer. En þat kann eg at segia ydr ath so̊nnu, at alldri læte þier suo jlla edr snaucktid edr syrgit, ath æigi se nw daudr Magnus kongr ok allr hans heʀʀ. Mun þeim o̊nnur eptirgiord wænni en æpa edr syrgia; helldr er ydr ʀæd, ath þer latid hringia ok syngia fyrir sæl þeirra edr gefa fe fætækum mo̊nnum til bænahalldz. Ecki tiar ydr nw at tauta edr tutla hann Suerʀi j burtt afh kongdomenum, fyrir þui ath hann hefir beygt hælsana a meirum storbockum, en þer eruth her, hwsbænndr edr kaupmenn. Hann kuidir o̊llu, hann kuidir fe sinu, hann kuidir fyrir watnn ok winnd. Ek vil ʀæda ydr heillt ʀæd. Latid fara Magnus kong, sem hann hefir fyrr ser giorth! Takid nw Suerri kong, er gud hefir sennth ydr, þa hafe þer haufdingia ʀettann ok milldann
28b^1 ok mælsniallann, | ʀettlatann ok gridsaman, agætann ok o̊ʀuggan, sigurwegara mikinn ok ʀædinn til landstiornar. Nw er burttu sa Suerrir, er medr hernadi for til kaupstadanna, ok j burttu eru þeir Birkebeinar, er her sueimudo wm fehirdzlur ydrar bændanna ok sopudo haunndum wm eignir ydrar bænndanna. Her mun nu koma med kongi worum hiʀd spauk ok hogwæʀ, er vera skal læs ok lyckill

---

3. yfir ho̊fut ser edr andlith: *327 4to* yfir hofuð ser; *Eirsp.* fyrir andlit ser. 4—5. fyrr sa egh — at alldri: *udeglemt i 327 4to; findes omtrent enslydende i Eirsp.* 6. edr snaucktid edr syrgit: *327 4to* .e. syrgit; *Eirsp.* eða snauktið oc syrgið. 8. en æpa — ydr ʀæd: *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 10. mo̊nnum: *327 4to tilføier* .e. clercum *(saa og Eirsp.).* 13. *Mellem* eruth *og* her *staar et halvt udslettet* h. 13—14. Hann kuidir o̊llu — watnn ok winnd: *Eirsp.* hann kuidir ser hann kuidir fe sinu; *327 4to* þuiat caupmaðrix oc buandm kviþir ser oc sino fe. hann kviþir firir vind oc vatn. 17—19. haufdingia ʀettann — til landstiornar: *Eirsp. har* haufðingia rettan uitran oc malsniallan milldan oc retlatan friðsaman oc griðsaman oc agætan sigruegara aryggian til landuarnar oc landzgæzlu; *327 4to har* rettan hofþingia oc vitran milldan oc malsniallan retlatan oc friþsaman agetan oc oruggan til landvarnar oc allrar landzstiornar. 19. sigurwegara: *Hdskr. har* sigur sig^{2}wegara. 21—23. Birkebeinar — ydrar bænndanna: *327 4to har* Bb'. er her sveimoðu um bǫinn oc sopuðu uhreinliga hondum um hirðzlor yðrar buanda; *Eirsp. har* Bb' . . . . er her sueimuðu um bǫinn oc sopuðu hirðzlur bǫnda. 23. bænndanna: d *skr. over Linien.* 24. hiʀd spauk ok hogwæʀ: *saa og Eirsp.; 327 4to har* miukir hirðmenn oc hogværir.

fyrir fride ok frelsi bædi þeRssa kaupstadar ok annaRs. Læti þer j burtto fara falsara ok flæRdara ok drottinssuika, en giorizt holler ok truiR ok þionustufullir konge ydrum. Latid j bRaut hedan fara, þa er kongRinn kemur til bæiarens, alla þæ, er sanner eru ath suikRædum vit konginn ok hans menn, suo at æigi hafi til sættar gengith. Gæti þeir sin wit wmRenninngum kongsins. Þeir siæ ecki lengi j augu mônnum, ok wopnn þeirra eru ecki miogh ættfrod. Kongr bydr ôllum mônnum grid ok sætt, þeim er til hans leita, ok fyrir þat mun gud honum feginn werda ok hann frid-leida, ok allir gudz helgir menn. SueRir kongr siglde fagran byr sudr til Biorguinar, ok ædr þeir sigldo fyrir bæinn, mællti kongr, ath þeir skylldo suo haga ferdinne, sem bæiar-mônnum synizt sem mest lid þeirra til at sia, huort er þeim þickir þat betur edr werr; suo giordo þeir. En er þeir kuomu til bæiarens, þa war hringt j moti honum wm allan byinn ok gengith medur processione; toku menn wel wit honum. Dualdizt kongr þar wm hrid.

66 (97, 98).

LJk Magnus kongs war þa bwit til gRaptar; war hann jardadr j KRistzkirkiu wthar fra kornum fyrir framan stein-vegginn hinum sydra megin. Stod yfir grepti hans Suerrir kongr, Pall byskup ok ôll alþyda manna, er j war bænum. En adr lik kongs war lagt j steinþrona, þa kalladi Suerrir kongr menn til ath siæ likith ok kenna, at æigi segdi þeir, at þerssi Magnus berdizt j mothi honum af skômmu bragdi.
28b[2] Gangha þæ margir til, ok skilduzt | margir gratande wit, ok einn af Magnus kongs mônnum kysti likith ok gret wit. Suerrir kongr leit wit honum ok mællti: Seinth mun slikum trua megha. Þa woru fagurligh eyrinndi framin yfir greftti hans. Nicholæs sulltan, modrbrodir kongs, taladi ok war allRa manna mælsniallaztur. Kongr mællti ok langth eyrindi

1. annaRs: *de to andre Hdskr.* annaRa. 2. ok flæRdara: *mgl. i Eirsp.* 6—8. Gæti þeir — miogh ættfrod: *mgl. i 327 4to, men findes i Eirsp.* 10. feginn werda: *Eirsp.* feginn *alene; 327 4to* fagna. 17. processione: *Eirsp.* processio; *327 4to* fagri processione. 25. af skômmu bragdi: *findes i 327 4to, mgl. i Eirsp.* 27. mônnum: *de to andre Hdskr.* gestum. 30. modrbrodir: modr- *skr.* modr̄ˢ.

ok hof suo mal sitt: Yfir þers mannz greftri stôndum wer nw, er hann war godr ok astudigr sinum mônnum, þo ath wit frænndum bærum æigi gæfu til samþyckis ockar j millum. Hardur war hann mer ok minum mônnum, sem gud fyrirgefi honum nw allt þat, er hann ward offara j þui. En hann war sæmiligur hôfdingi j marga stade ok pryddr medur konghligre ætt. Hann mællti morghum fôgrum ordum, sem æigi skortte ordin þann wegh, sem hann willdi, ath wæri. Suerrir kongr let bwa vm legh Magnus kongs wandligha, leth giora grinnd wthan wm leghsteininn, leth sidan breida kaugur yfir legsteininn. Magnus kongr huilir j þeirri sômu kirkiu, er hann war wigdr j. Magnus kongr war winsæll ok astsæll wit sitt landzfolk, ok hafdi hann mest traust af Wikuerium. War þat eitt mark wm winsældir hans: suo skadsamth sem war ath fylgia honum, þa skortti hann þo alldri lidith til fylgdarennar, medan hann lifdi, ok lengi sidan elldi af þui, ath þeim ward gotth til lidz, er hans afspringi sôgduzt vera, sem enn mun sagth werda sidar. Hyggium wer, at þeʀss muni mest hafa at notid, at ôllu landsfolke war suo kært afhkuæmi Sigurdar kongs Joʀsalafara edr Eysteins kongs, brodr hans, en hautuduzt wit ætt Haralldz gilla ok willdo fyrirkoma; kôlludo þa hina wersto sennding, er hann kom j Noregh. Magnus kongr war madr litelætur ok gladr. War hann miogh j sid wngra manna; hann war dryckiumadr ok kuennamadr micill; þotti honum ok gott at leika, ok war wmfʀam alla menn at fimleik ok helldr sterkr madr. Hann war auʀʀ ok storgiofull ok sniallr j male, ok slikir hlutir fellr mônnum wel j skaph. Allʀa manna war hann wôpnn-
29a[1] diarfaztur, skartz|madr micill ok sunndrgiordamadr at klædum,

1. Kongr mællti — mal sitt: *Eirsp.* konungr talaði oc maurgum faugrum orðum. *Det flg. indtil* Suerrir kongr let bwa *mgl.* 4—5. sem gud: *327* 4to en gvð. 5. offara: *327* 4to offari. 5—6. j þui. En: *327* 4to i þui at. 11. legsteininn: *saa og Eirsp.; mgl. i 327* 4to. 11—12. Magnus — wigdr j: *saa og Eirsp.*; *mgl. i 327* 4to. 17. ok lengi sidan elldi af þui: *Eirsp.* oc þat hellz lengi siðan; *327* 4to oc þat reyndiz siðan. 20. kært: *skr.* kæ̊t. 22—23. ok willdo — j Noregh: *mgl. i Eirsp.* 26—27. ok war wmfʀam: *Eirsp.* hann var umfram; *327* 4to oc vera umfram. 28. storgiofull: *saa og Eirsp.; 327* 4to stiornsamr. 28—29. ok slikir — j skaph: *mgl. i de to andre Hdskr.*

helldr hæʀʀ madr æ woxt, haʀdvaxxinn nǒckut, midmioʀ ok limadr wel ok fagurliga. Hann war ok vel anndlithz-skaupum, nema hann war munnliotur nǒckut.

67 (99).

Sweʀir kongr let blasa til þings ǒllu bæiarfolke wt j Kristzkirkiugard. Stod fyst wpp Hæuardr jarlzson ok hlyntti fyrir konginum; sagdi mǒnnum, huer skyllda æ war ath taka wel wit kongenum ok sæmiligha: þuiat hann mæ oss margha goda hluti weita. Fæʀi þa wel fʀam ok makligha, ath hann wæri oss traust hlif, sem honum somir, en wier weitum honum truligha fylgd ok þat annath, er hann a afh oss at hafa at ʀettu. Meghu menn nw siæ, huat hann hefir til kostad þerssa ʀikis ok þolat mǒrgh wolk ok wanndʀædi ok lagt j hættu lif sitt ok margra godʀa dʀeingia; en gud hefir fʀialsat hann nv af mǒʀghum hæska, sem nu munu þer spurn af hafa. Eʀ nu ǒllum einsætt at giora wel til kongs, þo at þer hafit ædr j moti honum verit. Mun hann ok ǒllum þeim miskunna, er honum wilia þiona at flærdlauso. Hyggit at, huorum betur ferʀ, þeim er til hans hniga, edr þeim er j moti honum briotaztt hans wilia. Giorid nw, sem gud kennir ydr, ok koma (sic) mæli ydru til godra lykta.

68 (99).

Nu stod kongr wpp ok litadiz wm lengi ok tok seinth til orda ok hof a þerssa leid: Til þeirra orda muno wer tak[a], er psalmaskalldit mællti: Miseʀeʀe mei, deus, quoniam conculcauit me homo z cetera. Þat segir suo: Miskunna þu mer, gud, þuiat madʀinn trad mic wndir fotum ok bardizt allan dagh j gegn mer ok kualde mic. Sw spæsaga er nw

2—3. anndlitzskaupum: *Hdskr. har* anndlithz f skaupum, *hvor dog* f *synes at være udslettet; Eirsp.* andliðsskaupum; *327* 4to friðr maðr sionum. 6. hlyntti: *saa og Eirsp.; 327* 4to talaði k's ǒrinde. *Efter* fyrir konginum *har Eirsp.* sua sem vanði er til talaði hann langt oc sniallt oc er hann hætti þa stoð upp sialfr S. k'r *(se i Kap. 68 ndfr.).* 9. traust hlif: *327* 4to traust oc hlifsciolldr. 12. þerssa ʀikis: *327* 4to aþr en hann næði sino riki. — þolat: *327* 4to þolat þar til. 13. dʀeingia: *det sidste* i *rettet fra* r. 19. honum briotaztt: *327* 4to bindaz. 20. koma: *327* 4to snuit. 24. taka: *Hdskr.* tak.

fram komin a warum dǫghum, er spad war fyrir morgum æʀum, er Magnus kongr frændi minn bardizt moti mer ok bioztt ath tapa life minu. En gud leysti nu sem fyʀ ok skipti mer ʀike hans. Gudi hefir ecki jafnnleitt werit alla stund sem ofmetnadur, ok þat hardazt ʀefsath, er hann
29a^{2} ʀak fra ser eingilinn, er honum willde jafnnazt, war honum suo golldith, ath hann ward ath hinum wersta diofle; sidan er hinn fyrsti frændi woʀʀ Aadam giordi j mothi gudi, þa war hann ʀekinn hingat j werolldina j anaud; en er ʀikin hofuzt, ok Phaʀao þrongdi guds lǫghum ok hans lyd, þa kuomu tolf wnndr yfir landit, er aunnuʀ hafa slik alldri wordith j werǒlldinne. Suo war ok Saul kongr; hann gramdiztt ok gudz lyd; þa flackadi hann sidan medur ohʀeinan annda. Ok þo ath wer wilium greina þeʀssa, þa hefir æ suo fram farith j hæimenum. Nw kann þat ath wera, ath ydr þicke næʀ bordi war ʀæda hefiazt. Suo hefir ok fram farith her j lande, ath þeir menn hafa wpp hafizzt her j lande, er ecki woru kongaættar, sem war Eʀlingr, son Kyʀpingha-Oʀms; leth gefua ser jarllznafn, en syni sinum kongsnafnn, ok dʀapu nidr allar kongaættir, ok æingi skylldi [kalla] sik þeiʀar ættar; skylldi huern drepa, ok hǒfdu medur ser hid hęsta ʀæduneyti, er j war lanndinu, ok toku allt ʀike þeirra, er ættbornir woru, allt til þerss er gud senndi wtan af wthskerium einn litinn mann ok lagann ath steypa þeirra ofdrambi; en sa sami war ek. Ecki toku wer þat afh oss sialfum; helldr synndi gud oss, huerso litid honum war fyrir at steypa þeirra ofdrambi. Kemur her ath þui, sem mællt er, ath sarth bitur solltin lws. Æigi war oss sakleysi wit Magnus kong edr Eʀlingh jarll, sem folk þetta segir, ath wer gǒngum ath ʀǒngu, ok æigi erum wer suo skammminnugir, ath wer munum æigi, hwat af war giorth wit oss, þa er þer Biorguinarmenn draput

5. ofmetnadur: *327 4to (og Eirsp.)* ofmetnaþarmex. — ok þat hardazt ʀefsath, er: *327 4to* hefir hann oc harðazt refsat. fyrst er; *Eirsp.* oc þat harðast refsat fyrst er. 9. ʀikin: *Hdskr. har* ʀekin. 11. tolf: *mgl. i Eirsp.* 13. gramdiztt ok gudz lyd: *327 4to* grimðiz moti gvði; *Eirsp.* grimmaðiz guðs lyð. 14. ohʀeinan: *327 4to* uhreina; *Eirsp.* ohreinan. — wilium greina þeʀssa: *327 4to* telim; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 21. kalla: *tilføiet efter 327 4to; Eirsp. har her en kortere Text. Tilføielsestegn foran og efter* sik: *men ingen Tilføielse er nu at se.* 22. hęsta: *327 4to* bezta. 23. woru: *327 4to og Eirsp.* voru til. 32. þa: *327 4to* fyrst þat; *Eirsp.* fyrst.

Sigurd kong, fôdr minn, er ættborinn war til landz, en sidan elfdu þer flock medur Erlinge jarlle moti Hakone konge, brodr minum; sidan tok Erlingr jarll tuo brædr mina ok festi wpp annan sem krakuwnga, annar war hôgguinn. Þetta mꜳ oss seinth fyrnnazt, ok oppt sinnis hefir þat werit, ath wer worum fwsare ath skiliazt frꜳ, ef
29b[1] wer sæim æigi eymd a folke woru, edr drotnade | þeir yfir, er æigi eru til bornir. Nu er þat frelsat; en nu late þer koma j moti fꜳheyrdann fiandskap. Þetta mæla sumir: Sigrsæll er Suerrir, witur er Suerrir. Þui er suarath: Huat er þat wnndarligt; mikit hefuir hann til wnnith; gefizt hefir hann fianndanum. Sumir segia, at egh se diofullinn sialfur, kominn wr heluiti, ok se hann laus wordinn. Hyggit at sialfum ydr, huerir þer erut, ef þer segit, at gud hafi leyst diofulinn, en egh muni af wordit. Hwat eru þer þa nema diofulsins þrælar, ef þer þioned honum, ok þui vesælli en allt folk annat j werôlldinne, at þer skoluth honum þiona nu, en brenna med honum sidan j ôdrum heime? Eru slikir hlutir miogh folsligir ath mæla wit huern ok einn, allra hellzt wit kong sinn. Slikt sama er at mæla þat, ath egh muna gefazt fianndanum. Fol wæri Suerrir þa, ef hann ynne þat til þersa wesala rikis, er a æingri stunndo er j fride, er þo wæri einkis werth, þo at j fride wæri, ok tyni þar j moth sꜳlu ok allri hialpinne. Suo lizt mer, sem her wadi saman kalfuar ok wlfuar. Kann wera, ath ydr þicke wera rwmborath salld mitt. Lytur sa nw ok margr þeirri henndinne, er hann willdi ath af wæri. Sa kallar nw ok frændan, er ꜳdr kalladi fianndann. Þat hyggr egh, ef nu mætti siꜳ huers mannz hwg, þers her er kominn, ok stædi huerium horn or enni, er mer hyggr jlla, þa munde margr knyflottur fram ganga. Þat mæler barnith, er þat gengr wth ok hefir stein j henndi ok drepur nidr a griotid:

2. elfdu: *327 4to har* efldu. — þer: *skr. med samme Forkortelse som ellers* þeir. 4. annan sem krakuwnga: *disse Ord er i Hdskr. skr. to Gange.* 5. oppt sinnis: *327 4to og Eirsp.* iafnan. 14. þer erut: *Hdskr. har* | erut | þer |. 18. j ôdrum heime: *saa og Eirsp.; 327 4to* annars heims. 18—19. Eru slikir: *327 4to* Eru eigi þuilikir; *Eirsp.* ærv æigi slikir. 19. wit huern ok einn: *Eirsp.* við hvern sem einn oc; *327 4to kun* oc. 20. kong: *opr. skr.* konginn. — Slikt sama er at mæla þat: *mgl. i 327 4to.* Slikt sama — fianndanum *mgl. i Eirsp.* 23. j fride: með frelsi *327 4to;* i frelsi *Eirsp.* 25. saman: *saa og Eirsp.; 327 4to* allt saman.

Her skylldi wnndir hôfuth Suerris kongs; slikt kenne þer ydrum bôʀnum. Slikt mæler ok gridkonan huer, er hun gengr wth ok hefir wifl j hendi: Her skylldi wnndir hôfut Suerris, segir hun. En wera kann, ath Suerrir werdi sottdaudr æigi at sidr. Witi þat nw menn Magnus kongs, þeir sem werit hafa a þersum funndi, at þeir werdi a brutto or bænum fyrir þridiu sol. Hafe þauck allir worir winir, er her hafa komit.

69 (100).

Eꜰtir fall Magnus kongs wm sumarith for Suerrir kongr j Wik austur ok allt til landzennda. Lagdi hann land
29b[2] allt wnndir sigh; en æinghi mællti j moti honum. Skipade hann þa syslumônnum. Nw er Suerrir einn yfir Noreghi. Þa woru lidnir .vij. vetur fra þui, er honum war gefith kongsnafnn, fim, sidan Eʀlingr jarll fell, en tueir ædr. Suerrir kongr gaf þa morghum mônnum nafnnbætur, sumum syslor, sumum weizzloʀ; môrghum gaf hann kuonfang gôfugh ok giordi þa hôfdingia margha, er honum fylgdo til landz, ok marga giorde hann þæ at ʀikismônnum, er ôngua ættu ætt til. Woru þeir honum auʀuggir sidan. Suerrir kongr giptte Cecilio, systur sina, dottur Sigurdar kongs, Baʀde Gutthormssyne a Reine. Jwar silke gipti hann Skialldworu, dottur Anndres Skialldwararsonar. Petur ʀagna feck Jngibiaʀgar, er ætti Jwar ellda. Môrgh ônnur kuonfôngh feck hann þeim, er honum fylgdo til landz, ok hof margha til ʀikis, ok woru þa giorfer giaflenndingar. Einum vetri eptir fall Magnus kongs kuongadizt Suerrir kongr ok feck Margrethar, dottur Eiʀeks Suiakongs Jatuardarsonar hins helga. Eiʀekr kongr huilir j skʀine j Suiþiodu at Wpsôlum.

3. wth: *saa og Eirsp.; 327 4to* ut af herbergino. 4. werdi: *Forkortelsestegnet for* er *utydeligt.* 5. þeir: *saa 327 4to og Eirsp.; Hdskr. har* þersum. 8. Hafe þauck *o.s.v.: saa og Eirsp.; 327 4to har* hafi allir varir vinir guðs laun fyrir er her hafa comit a þetta þing. 9. wm sumarith: *mgl. i Eirsp.; 327 4to* for S. k' um sumarit. 11—12. skipade hann: *327 4to tilføier* allt land sinum (*Eirsp.* oc skipaði syslumônnum). 14. en tueir ædr: *mgl. i de to andre Hdskr.* 18—19. er ôngua ættu ætt til: *327 4to* er menn segia at engar ættir attu til; *Eirsp.* er aungar attu ættir til. 20. Cecilio: *Eirsp.* Ceciliu; *327 4to* Ceciliam. 21. Jwar silke: *327 4to (og Eirsp.)* Jvari selca. 22. ʀagna: *327 4to* rangi; *Eirsp.* ragna. 28. at: *rettet fra* af.

Margret war systir Knwtz Suiakongs. Suerrir kongr atte tuo sonu; het hinn ellri Sigurdr, er kalladr war læwardr, enn annar Hakon. Dættur hans woru þær Cecilia ok Jngebiorgh.

70 (101).

Ejnum wetri eptir fall Magnus kongs giordizt þat til tidinnda wm haustid j Wik austur, at þar hofzt flockr, ok war sa hôfdinge fyrir, er Jon het ok war kalladr, war (sic) son Jngha kongs Haralldzsonar. At þui rædi woru medur honum margir hôfdinghiar; þar war Simun, son Aulro-Kara, Nicholæs, son Biarna buck[s], Anndres drasadr, Jon kutizza, Bærdr sæla, Þorbergr, son Pæls j Herzlu. Þeir kuomu ofan j Tunsbergi Nicholæsmessodagh. War þa kuatt Haugaþings ok Jon til kongs tekinn a þingenu ok suarith honum land allt. Jon hafdi werit munkr j Hôfutey; en Birkebeinar kôlludo hann kuflung ok gafu honum þat fyrir kongsnafn. Mikit lid dreif til Kuflungs ok fritt, aller hinir bezztu menn j Wikinne. Redo þeir ser til skipa ok foru nordr med
30a[1] lande, fyrir þui | at Birkebeinar sôfnuduzt saman j Wikinne ok fengu lid micith; helldu Kuflungar af þui wnndan, þegar þeir fengu skipin. Birkebeinar foru þui æigi eptir, ath þeir hôfdu æingi skipin. En er Kwflungar sottu wth a Agdir, geck wnndir þa lidit. Lôgdu þeir land allt wnndir sig, þar sem þeir foru. Þa er Kuflungar kuomu ofan j Tunsbergi, drapu þeir þar Simun skerflu, er þa hafdi syslu j Tunsbergi; fell þar sueit hans, þrirtighir manna.

71 (102).

Þa byriudo Kwflungar ferd sina sudr (sic) med landi; geck þa lid wndir þa, hwar sem þeir kuomu; fengu þeir

1. Suiakongs: *Hdskr. har feilagtig* Danakongs. 2. er: *Hdskr. har* $\overset{s}{\bar{\text{e}}}$n; *de to andre Hdskr.* er. 3. hans: *skr. med samme Forkortelsestegn som ellers* hann. 7. fyrir: *Hdskr. har* f[sl]. 10. bucks: *Hdskr. har* buck. — drasadr: *de to andre Hdskr.* brasaðr. 11. sala: *de to andre Hdskr.* sala. — Herzlu: *327 4to* Heitu. Þorbergr — Herszlu *mgl. i Eirsp.* 12. Nicholæsmessodagh: *327 4to* Mikalsmesodag; *mgl. i Eirsp.* 14—15. Birkebeinar — kongsnafn: *saa og Eirsp.; 327 4to har* hann lagði kvflix þann er Birk' festo við hann oc colludu hann kuflung. gafu honum þat fyrir k'snafn. 24. skerflu: *saa og Eirsp.; 327 4to* scerplu. 26. sudr: *Feil for* nordr *(saa 327 4to og Eirsp.).*

ǫngua wittǫku. Þeir kuomu til Biorguinar ok lǫgdu þeghar ath bryggium. Toku Kvflunghar bæinn. Geck þar wnndir þa allt folk. Þeir drapu þar nǒckura Birkebeina. Kwflungar lǒgdu lannd allth wnndir sigh nordr til Stadarins. Þeir satu j Biorguin wm wetrinn. Suerrir kongr hafdi latid setia wpp Mariuswdina wt j Holmi, þa er hann kom jnnan or Sognni, ok let giora yfir ʀæf; kom hun alldri sidan a watn. Kvflungar willdo setia fram skipit, ok war blæsith til ǒllum bæiarmǒnnum; war skipit suo ʀeynt ok hrist, ath sunndr brotnado branndarner, ok geck þo æigi oʀ stad. Sidan brenndu þeir wp ok lǒgdu j elld. Kwflungar kuomu a Biorguinarwog þann tima, er sungnar woru hæmessur j bænum. Kuomu þeir miogh æ wwarth. Aaskell tʀyzza hafdi bæiarsyslo ok hellt sueith j bænum. Hann war wid messo j Steinkirkiu ok ward æigi fyʀ war with, en Kwflungar kuomu j kirkiuna medur alvæpnne. Askell hliop wpp j ʀidith ok suo wpp j stǒpulinn. Kuflungar hlupo eptir honum. Þa fell steinn einn mikill ofan or stǒplinum a einn þeirra; feck sa þeghar bana. Þæ sueittizzt ʀodan helga, suo ath draup af a alltarid ofan. Þeir Aaskell ʀæku apttur staupulinn ok helldo sigh þar, til þerss er bæiarmenn leysto þa wt medur fe. Kwflungar duolduzzt wm hʀid j bænum, en
30a[2] foru sidan | austur j Wik. En fyrir þui ath Kuflungum drozzt lid, þæ sottu þeir ath Birkebeinum. Sueʀir kongr hafdi sett til landvarnar j Wikinne Wlf af Laufnesi, Wlf fley, Þorolf ʀympil ok enn fleiʀi sueitarhǒfdingia. Weitto huorir ǒdrum æhlaup suo, sem wit kuomuzt. Woxx suo styrckr þeirra, at Birkebeinar flydo or Wikinne nordr j land, nema Wlfur af Laufnesi; hann hellzt wit medur sina sueit.

2—3. Toku Kuflungar — nǒckura Birkebeina: *mgl. i 327 4to, men findes omtrent enslydende i Eirsp.* 3. þa allt: *mellem disse Ord har der været skr.* wnndir, *som er bortraderet.* 3—4. Kwflungar — Stadarins: *mgl. i Eirsp., men findes omtrent enslydende i 327 4to.* 4. Stadarins: *skr.* stadårins; *327 4to* Staðs. 9. ʀeynt: *de to andre Hdskr.* reist. 10. brotnado: *det første* o *skr. over Linien.* 10—11. Sidan brenndu þeir wp ok lǒgdu j elld: *327 4to* þa logðu þeir elld i oc brenndu upp *(Eirsp. samme Ordning).* 13. tʀyzza: *327 4to* tyza; *Eirsp.* ruza. 14. bæiarsyslo: *saa og Eirsp.; 327 4to* bǒiarbygðina. 26. fley: *de andre to Hdskr.* fly. *Herefter har de to andre Hdskr.* Havarþ iarlsson. — sueitarhǒfdingia: *Hdskr. har* -hǒfdingiar.

72 (103, 104).

Vm warith eptir paska foʀ Suerrir kongr nordan oʀ Þranndheime med allmicinn her ok kom til Biorguinar wm ætta vikna skeid. Þar war margt komit kaupmanna til bæiar, nær af ollum lôndum. Sudurmenn hôfdu flutt þangath win micith, suo at win war æigi dyrra en mungæt. Þat war eitt sinn, er menn sætu j windryckiu nôckurʀi, en þeir willdo læta taka meiʀa winid; en sueinn Sudrmanna willdi æigi taka meira winid. Skilur þa æigi meira' æ en wm einn winpott, ok þʀættu þeir, til þers er Nordmenn willdo ganga til ok briota wpp budina. En Sudrmenn woru fyʀir jnnan ok lôgdu wth suerdum, ok sæʀduzt menn af þui. Þui næst spurdizt þetta wm bæinn, ok hlupo til wopnna aller þydzskir menn ok suo bæiarmenn ok bôrduz; fellu maʀgir menn ok flest af bæiarmônnum. Sudrmenn hlupo til skipa ok lôgdu kwggana wt a woginn alla saman; en bæiarmenn biugguzzt ath sækia at þeim. Ward þa gridum æ komith. Þat sumar war morgh wspekt gioʀʀ. Einn madr war sæ af Birkebeinum, er hann war suo witlaus af dryckiu, at hann hliop oʀ hallinne mille ok kongsstofu ok þottizz hlaupa a sunnd, ok feck hann bana; annar hliop af kongsbryggiu j kongsgarde ok druknadi. Suerrir kongr war þa æigi j bænum. En er hann kom j bæinn, ward sæ athburdr einn dag, ath tueiʀ menn deilldu drucknir, annar gestr kongs, en annar huskarll. Þui næst willdi huoʀʀ
30b[1] weita ôdrum tilʀædi. J þui bile kom Þor|olfur ʀympill gestahôfdingi wth oʀ dʀyckiustofunne ok hafdi ecki wopnna ok tok stælhwfuna af hôfde ser ok laust huskaʀllinn; en hann laust Þoʀolf j moti med handauxxi. Eptir þat hellt madr a manni, ok leto ganga þat, er þeir hôfdu, j wigwelum, ok woru allir aulodir. Þoʀolfur ʀympill sleizt or þronginne ok for til lidz sins. War þæ blæsith gestaludʀinum, ok er

7. Sudrmanna: *Hdskr. har* sudrmadr, *de to andre* suðrmanna. 8. meira winid: *mgl. i de to andre Hdskr.* 10. woru: *saa og Eirsp.; 327 4to* vorðuz. 11. wth: *Hdskr. har* wt wth. 13. bôrduz: *foran dette Ord et underprikket* s. 17. morgh: *327 4to* morg onnur *(saa og Eirsp.)*. 20. hann bana; annar: *Hdskr. har* annar bana. hann. 21. kongsbryggiu: *327 4to* bryGio *(saa og Eirsp.)*. 29. wigwelum: m *er betegnet ved en Streg over* u, *som synes tilføiet senere. 327 4to har* vigvolum *(saa og Eirsp.)*. 30. or þronginne: *327 4to* or þesi þrongu brot; *Eirsp.* or þraunginni.

gestir kuomu allir saman, þa bad Þorolfur þa wopnazt. Hwskarllar saufnuduzt saman ok wopnuduzt ok gengu ofan a skip sitt. Asgeir hamarsskalli ʀed fyrir þeim. En er gestir kuomu ofan a bʀyggiuʀ, þa fleygdi Þorolfur suerdino wth a skipit ok hliop þeghar eptir sialfur ok gath fengit suerdith ok baʀdizt þeghar eptir. Hlupo gestirner eptir honum. War þar oʀusta mikil. Letta þeir Þoʀolfur æigi fyʀʀi, en hʀodit war skipit. Fell margt afh hwskôrllum, en flest hliop a kaf. En er kongr ward war wit, þa kom hann a stefnnulaghi ok gridum ok sætti þa sidan. Nôckru sidar hafdi Suerrir kongr þing j bænum ok mællti: Þacka wilium wer hingatkuomu enskum mônnum, er hingat flytia edr flutt hafa leʀepth edr lin, katla edr klædi. Suo æigi sijdr wilium wer aufuso gefa þeim godum mônnum, sem hinngat flytia edr flutt hafa hueiti ok hunang, flyʀ ok bioʀ. Suo wilium wer ok þacka þeim mônnum ok þa þar til wars winskapar nefnna, er komnir eru af Hiatlandi edr Oʀkneyium, Fæʀeyium edr Jslanndi, er hingat hafa flutt j land þa hluti, er æigi ma missa ok land þetta bættizt af. En wm þyska menn, er hingat er kominn mikill fiolde med storum skipum ok ætla hedan at flytia smioʀ edr skreid, er mikil lanndseyra er j þeirri bʀautflutningu, en her kemur j stadinn win, er menn hafa keypt huorirtueggiu, minir menn ok suo bæiar-
30b² menn edr kaupmenn, hefir af þui | kaupi stadit margt jllt, en ecki gott. Her hafa margir menn tynt fyrir lifenu fyrir þerssa sôk, sumer limunum, sumir bera allzskonar aurkuml allan alldr, sumir suiuirdingh, werit særdir ok baʀdir, ok welldr þui ofdryckia. Kann eg þeim Sudrmônnum alla oþauck fyrir sina ferd, ok medur þui ath þer wilit hallda lifinu edr fenu, werdi þeir a bʀaut hedan, ok hefir þeirra

4. ofan a bʀyggiuʀ: *saa og Eirsp.; 327 4to* allir saman. 6. eptir: *mgl. i de to andre Hdskr.* 12—13. enskum mônnum — leʀepth edr lin, katla edr klædi: *327 4to har* enskum mônnum — hveiti oc hunang flur .e. clæði *(saa og Eirsp.).* 15. þeim godum mônnum — hueiti ok hunang, flyʀ ok bioʀ: *327 4to har* þeim mônnum — lerept .e. lin. vax .e. katla *(saa og Eirsp.).* 17. Hiatlandi edr: *mgl. i Eirsp.* 20. er kominn: *327 4to* ero comnir *(saa og Eirsp.).* — mikill: *for* mi *opr. skr.* mz. 21. lanndseyra: *327 4to* landeyra; *Eirsp.* landzeyra. 25. tynt fyrir: *de to andre Hdskr. kun* tynt. 26. allzskonar: *327 4to* annarskyns: *Eirsp.* annarskonar. 29. þer wilit: *327 4to* þeir vili *(ligesaa Eirsp.).* *Mellem* hallda *og* lifinu *er noget bortraderet.*

eyrinndi oss wordith wþarft ok ʀike uoʀu. Þer megith aminnazt, huat efnni ofdʀyckian er, edr huerio hun tynir. Þat er fyrst, er minnst er, at sæ med ofdryckiu fer, þæ fyrirlætur hann fiaraflan; en ef ofdryckia ok hennar anduirde tynir fenu ok glatar, þar til ath sæ, er er fullsæll ath fenu, þa werdr hann vesæll ok fatækur, ef hann fyrirlætur hana æigi. Þat er annar laustur ofdryckiu: hann gleymir minninu; hann gleymir ok þui ǫllu, er honum er skyllt ath muna. Þat er hid þridia, ath þa girnnizt hann alla hina ʀǫngu hlutina, ath hann hʀædizt ecki ath taka þa fe med ʀǫnghu ok suo konuʀ. Sæ er hinn fiorde hlutur ofdryckiu, ath hun eggiar hann ecki wetta ath þola, hwarki ord ne werk, giallda j moti hælfu meira jllt, en til se giorth. Her wmfram eggiar hon ath leita lastmæla a þæ, er wvalldir eru. Þa sæ hlutur, er hun þreytir likaman, sem hann mæ ath þola wandʀædin, mædazt af wǫkunum, tyna blodenu j ǫllum limunum ok lidunum ok spilla blodinu til wanheilinndis, tyna þar medur allʀi heilsunne. En þa er farith er af ofdryckiunne æigunne ok heilsunni ok witenu, þa eggiar hann at fara medur ǫllu þui, sem ædr er ologhad; þat er sælin; eggiar þa ath wʀækia ʀetta siduenio ok ʀett bodord, en afhugazt sialfum gudi ok minnazt enghann þann hlutinn, er hann hefir giorth. Litid nw æ, ofdryckiumenneʀnir, þa er þer skilizt fra ǫllu senn, dryckiunne ok lifenu, hwat likligazt er, huerir þa muno gripa wit sælinne. Minnizt,
31a[1] huerso wlikt þetta athæfi er (sic), þuiat ǫllum hl|utum skylldi stilling fylgia; hermenn skylldo uera agiarnir j wfride sem

---

2. er: *herefter i 327 4to* .e. hvers hon atlar *(Eirsp. ligesaa)*. — hun: un *utydeligt.* 4—5. en ef ofdryckia — tynir fenu: *327 4to* oc tecr þar imot ofdryckiona oc hennar andvirði. tynir ollu fenu; *Eirsp.* þuiat ofdrykcian tynir fenu. 5. sæ, er: *i* er *er* e *rettet fra* f. *327 4to har her* þui at sa maðr er aðr var fullsæll; *Eirsp.* þar til er sa maðr er fullsæll var (at fe verðr). 6—7. ef hann fyrirlætur hana æigi: *mgl. i Eirsp.* 7. hann gleymir minninu: *327 4to* at hon tynir ollu minnino, *Eirsp.* at hann tynir minninu. 8. hann gleymir: *327 4to kun* gleymir. 10. med: *Hdskr. opr.* me, *som af en senere Haand er rettet til* mz. 14. wvalldir: *i Hdskr.* wval-ldir. 15. Þa sæ hlutur, er hun þreytir: *327 4to* þesi lutr fylgir oc ofdryckio at maðriɴ þreytir; *Eirsp.* þa er sa einn at hann þreytir. 19—20. þa eggiar hann: *327 4to* þes eɢiar hon; *Eirsp.* eggiar. 20. ologhad: *Eirsp.* ologat; *327 4to* eigi tynt. 25. huerir — gripa wit: *327 4to har* hverʀ þa man við gripa; *Eirsp.* hverr þa mvn gripa við. — gripa: *Hdskr.* grifa. 26. athæfi er: *327 4to fortsætter* þui er vera scylldi *(saa og Eirsp.)*.

leon, en j fride hogwæʀir sem lamb; kaupmenn edr bænndr skylldo medur sinu edli fiar ʀettu (sic), ok þo med erfide, en weita medur millde; en hinir, er minne eru, skulu wera þacklatir ok þiona huerr sinum yfirmanne med sinum efnnum med godum wilia. Bad hann sina menn wera sidsama ok fridsama wit bæiarmenn edr bændr sem wit kaupmenn. War þetta kongsins mal wel ʀomad af ǫllum witrum mǫnnum ok þotti wel mællt. Suerrir kongr foʀ wm haustid nordr til kaupangs ok sat þar wm wetrin. Woru þar þa flestir aller hǫfdingiar; en Kwflunghar woru j Wikinne.

73 (105. 106).

Þath sumar biugguzt Kuflungar at fara nordr ath Suerri konge ok wrdo sidbwnir, ok [er] þeir kuomu nordr wm Stad, fengu þeir hʀadbyʀi nordr til Agdanes. Þa kuad Nefari wiso þersa:

Tynum Biʀkebeinum,
beri Sueʀir hlut werra,
lætum ʀanndhring ʀeynndann
ʀida hart ok tidum,
hælumzt minnzt j mæli,
metumzt helldr at wal felldum,
lætum skiptta gud gipttu,
giorum hʀid, suo at þeim suide.

Þa fengu þeir lettann landnyrdingh ok ʀero jnn j fiordinn wm kuelldit, ok ǫnduerda nott kuomu þeir jnn til kaupangs, ok kom æingi niosn fyrir þeim. Suerrir kongr sat wppi j borg a Steinbiorghum ok fætt lid medur honum; en flest ǫll hirdin ok hǫfdingiar woru j bænum ok hǫfdu ecki wordit warir wit Kwflunga, ædr en þeir kuomu ok toku bæinn. Þeir toku þar margt Birkebeina ok goda dreingi; en flest hliop j kirkiur. Þar fell Bʀyniolfur Raugnuallzson,

2. fiar: *Hdskr. har* fi^{r}; *327 4to har her* scylldu oc fara sva með sinu eðli afla fiarins með rettu oc *(Eirsp. væsentlig ens)*. 5—6. sidsama ok fridsama: *Eirsp. ligesaa; 327 4to kun* friðsama. 7. ʀomad: *i Hdskr. en Prik over* ʀ. 12. er: *tilføiet efter de to andre Hdskr.* 17. ʀanndhring: *327 4to* randhæing *(Eirsp. ligesaa)*. 20. felldum: *327 4to* feldan *(saa og Eirsp.)*. 24. nott kuomu: *Hdskr. interpungerer mellem Ordene.* 26. Steinbiorghum: *i Hdskr. et Punkt over det første* i. 29. toku: *327 4to og Eirsp.* drapu.

Ottar kneʀʀa, Sigurdr dotafith, Andres kʀista, Anndres biugr. Jon kuflungr gaf grid ǫllum Birkebeinum, þeim er handteknir woru, ok sagdi, at þeir skylldo wera hans menn. Ok þa er þeir skylldo giorazt hanndgengnir, þa gaf Kwflungr þeim wpp eidana þa ok let wera mundo suo goda dreingi, ath þeir munndo hallda æigi sidr ord sin en eida. Þeghar wm kuelldith gengo Birkebeinar medur wopnum sinum,
31a[2] tueir edr þriʀ, | fiorir edr fimm edr fleiʀi saman wpp til borgar til Suerris kongs, ok at moʀnne woru þeir allir a bʀutto fra Kvflunghi ok sǫgdu konge, huerso Kwflungar hǫfdu þeim gridh gefith; en kongr sagdi, at hann mundi ecki kunna at wera hǫfdinge, ok hann hefdi þat synth j þeʀssu male. Kuflungar toku þar ǫll skiph Suerris kongs ok hǫfdu sum med ser, en sum brendu þeir. Foru þeir þa j burtth oʀ bænum a einni nott, þuiat þeir hʀædduzzt, ath kongr mundi weita þeim nǫckur ahlaup. En kongr sath j borginne ok þottizt æigi hafa lid til ath beriazt wit þa. Þa for Jon kuflungr sudr til Biorguinar; en Suerrir kongr sat eptir j kaupangi. Wm worit eptir foʀ Kuflungr nordr til kaupangs medr miclu lide. Sueʀir kongr hafdi lætid giora kʀaka wm wetrin hid ytra med sionum ok suo fyrir ofan bæinn. Foʀu þa ord j millum þeirra; baud þa Suerrir kongr, ath Kuflungar skylldu beriazt wit sigh a landi, ok leyfdi hann landgǫngu þeim ok þeirra lide; en af þui ward ecki. Foru Kwflungar apttur til Biorguinar vit suo bwit. Þat sama sumar foru Kuflungar nordr medur marghar skwtur ok ætludo ath koma a vwart; en Sueʀʀir kongr foʀ nordan j moti medur miogh mikith lid. Þa oʀtte Blackr wiso þersa:

Reisum we fyrir wisa,
werum þungir Kvflungum,
latum brynndan hioʀ bita,
bolum tafn vnnd klo hrafnne,
hneckium fiannda flocki,
fridum lannd jofurs brandi,
ʀiodum dauʀʀ j dreyʀa,
drepum meira hlut þeirra.

1. dotafith: *327 4to* dotafiʀr; *Eirsp.* dotafiðr. 2. biugr: *de andre Hdskr.* biugi. 5. þa ok let: *327 4to* oc let þa; *Eirsp.* oc sagði þa. 10. Kvflunghi: *for* -ghi *opr. skr.* gʳhi. 15. nott: *327 4to fortsætter* er myrct var orðit *(ogsaa i Eirsp.)*. 23. kongr: *Hdskr. har* k'e.

En skwtur Kwflunga skilduzt wm nott fyrir Stad j ofwidʀe; en Kuflungur kom .v. skwtum nordr j Angur. Þa kom þar Suerrir kongr ath þeim morghum skipum, ok drapu afh Kuflungum nǒckura menn; en Kuflungr komzt wnndan a hlaupi. En annath lidh Kuflungs funndo Birkebeinar; Atla hinn skamma funndo þeir med skipshǒfnn sina ok dʀapu huert mannz barnn, er æ war skipinu. Litlo sidar kom lid Kuflungs til hans, ok foʀu sudr til Biorguinar ok duolduzzt litla hʀid, ok foʀ austur wnndan. Suerrir kongr for austur eptir þeim allt til Biorguinar ok giordi austur a niosn Wlf 31b[1] af Laufnesi ok Hida, brodr sinn, medur | .vi. skipum. Þeir kuomu wm nott sudr j Þotnn(!). Þar læghu Kuflungar fyrir .xx. skipum. Þeir Wlfr ʀero þeghar ath þeim j hǒfnina ok æpttu þegar heʀop. Kwflunghar ætludo, ath þar munndi wera Suerrir kongr med sinu lide, ok ʀero wth oʀ hǒfninne ok sudr wnndan. Þeiʀ Wlfr toku af þeim tuæʀ skwtur ok drapu huert mannz barn, er æ war skipunum; en þar styrde Erlenndr Gudbrandzson ok Pall worskinn. En lidh Kwflungs foʀ ser hwat. Kwflungr foʀ langha [hrid] einskipa, ædr en lidh kom til hans; foru sidan, til þers er þeir kuomu til Tun[s]bergs. Þæ kuad Blackr wiso þeʀʀssa:

Aulld man hitt, er hældizztth,
huatir gullduztt (sic) þers skatnar
fyʀʀ oʀ flocki þeirra,
foʀadstungur Kuflunga;
nu kna bergs j biorgum,
bwk ʀeidr læ siukann,
mettur war hrafnn j Hʀotte,
hotzzh annann wegh þiotha.

74 (107).

Eᴘtir wetrinn wrdo þau tidinnde j Þrandheime, ath Eysteinn eʀkibyskup feck wanheilenndi þeghar wm haustid

3. drapu: *Hdskr. har* drafu. 12. Þotnn: *327 4to og Eirsp.* Hrott; *jfr. L. 28.* 17. huert manz barn: *saa og Eirsp.; 327 4to* hvert barn. 19. hrid: *tilføiet efter de to andre Hdskr.; efter* langha *en vertikal Streg, men ingen Tilføielse i Marginen er nu at se.* 21. Tunsbergs: *Hdskr. har* Tunberg. 22. hitt: *saa og Eirsp.; 327 4to* helldr. — er hældizztth: *327 4to* at hællduz; *Eirsp.* at haullduz. 23. gullduztt: *327 4to* gulldu; *Eirsp.* gulldut. 27. ʀeidr: *327 4to og Eirsp.* reiðir. 30. Eᴘtir wetrinn: *327 4to* Um vetriɴ eptir; *Eirsp.* Eptir um uettrinn. 31. wanheilenndi: *327 4to* vanheilso; *Eirsp.* mikil vanheilendi.

ok læ wm vetrin, til þers er leid jol. Ok þa er leid ath mætti eʀkibyskups, þa giordi hann ord Suerri konge, ath hann kæmi til hans, ok suo giordi hann. Ræddu þeir sin a mille margha hluti, þæ er fyrr hôfdu werith j þeirra skipttum, ok ath skilnadi bad eʀkibyskup, at kongr skylldi fyrirgefa honum af gudz hælfu allt þat, er hann hafdi oftekid wit Suerri kong þæ stunnd, er deila þeirra Magnus kongs hafdi stadit, ok sættuzt ath þui af nyio, ok fyrirgaf huor ôdrum alla þæ hluti, er þeirra hafdi j mille werith. Hann anndadizt wm nottina næstu fyrir Pælsmesso, ok war bwinn grauftur hans j skʀwdhusinu j Kʀistzkirkiu. Sidan talade Suerrir kongr æ koʀinum j Kristzkirkiu ok sagdi fra þui, huerso farith hafdi þeirra tal eʀkibyskups hid sidaztta sinne, ok sagdi, ath hann hefdi þui jatad, at hann hefdi meiʀa af tekid wm mothgangh wit Sueʀri kong, en hann wisse, at þat wæri gudʀettligth, ok æigi hefdi adrir hlutir til þerss boʀith, nema hann þottizt æigi mega wit skiliazt j fra lidweizzlo wit Magnus kong. Kuflungar satu þann vetur j Wikinne.

75 (108, 109).

Eᴘtir wm warith bio Suerrir kongr heʀʀ sinn ok hafdi
31b[2] lid micit ok foʀ | sudr til Biorguinar; dualdizt hann þar lenghi wm sumarith. War þar þa byskupafunndr ok annara ʀikismanna. War þar ʀætt wm byskupskosningh til eʀkibyskups; war mest til nefnndr Eiʀekr byskup af Stafanghri, fyrir þui at Eysteinn eʀkibyskup hafdi hann hellzt til nefnndann. Suerrir kongr mællti a mothi, taldi hann ecki wel til fallinn fiarforʀæda, þuiat hann war auʀ madr. Menn suoʀudo þui, ath þann þyrftti til eʀkibyskups, er wel weitti af fenu, ok kôlludo, ath stadinn mundi æigi skoʀta fe, ok þat ward wm sidir afh ʀædith, ok for hann sama sumar or landi. Sueʀir kongr for medr lide sinu austur til Wikr. Kongr leth eitt skiph j þeirre feʀd æ Augdum; sigldo wp

5. skilnadi: *Hdskr. har* skilnandi. 10. fyrir: *de to andre Hdskr.* eptir. 16. hefdi adrir: *327 4to* hefþi miɴr aðrir; *Eirsp.* hefði siðr aðrir. 17. nema: *327 4to og Eirsp.* er. 20. warith: *saa og Eirsp.; 327 4to* sumarit. 22. wm sumarith: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 23. ʀikismanna: *saa og 327 4to; Eirsp.* haufðingia. 29. stadinn: *327 4to* stolinn; *mgl. i Eirsp., som her har en stærkt forkortet Text.*

æ skeʀ ok bʀuto þar skipid Hʀeininn. Kongr leth brenna skipith, en foʀ sidan leidar sinnar. Kuflungar woru j Tunsbeʀgi ok hôfdu mikinn her, en litinn skipakost. En er Suerrir kongur sotte j nand bænum, þæ hôfdu Kuflungar niosn af ok lôgdu skipum sinum wit Hrafnabiorggh ok hôfdu .xui. skiph. En er Suerrir kongr kom þar, þæ lagdi hann wth wit eyna skip wit Smioʀbioʀgh. Hann leth ʀoa .v. skiph jnn til bæiarens, ok lægu þeir wit bryggiuʀ. Kongrinn hafdi allz þriatighe skipa. Þeir læghu suo þʀiar nætur; willde kongr þui æigi ath leggia, ath Kuflungar hôfdu herʀ mikinn wppi a berginu. Þotti konge oʀadligth ath leggia skiph sin wnndir stort grioth, ef þeir bæʀi æ þæ. Æigi treystuz Kuflungar at honum ath leggia. Aa hinne fioʀdu nott lôgdu Kuflungar jnn ath brygghium hliodliga, þar sem Birkebeinar lægu fimm skipum fyrir; en suo war myrkt, ath huorigir sa adra, fyʀ en skipin ʀenndu ath þeim ok æ þa, sem fyrir lægu. Tokz þar þeghar baʀdaghi. Ok er Suerrir kongr uard warʀ wit, ath þeir bôʀduztt, ætladi hann, at hans menn mundu wera jlla staddir, ok laugdo til sem haʀdazt. En Kuflungar willdo æigi bida þeirra ok gengu a land wpp. Læghu þar eptir menn af huorumtueggium. Kuflungar foru landwegh nordr til kaupangs ok kuomu þar litlo fyrir Mikalsmesso; þar war fyrir j bænum Jfuar Clemetzson med skipshôfnn sina, næʀ .lxxx. manna; 32a[1] war þa blæsith ôllu lidenu fyrir j bænum, lidsmônnum ok bæiarmônnum, wt. til borgar ath weria hana. Kuflungar hôfdu atta hunndʀat manna ok sottu ath hart ath borginne, en bæiarmenn wôrdu. War þar oʀusta hôʀd ok æigi lôngh, fyrir þui at Kuflungar hiuggio wpp treborgina, ok er þeir kuomu jnn, flydo bæiarmenn. Þar fell Jfwar Clemetzson ok sueit hans gioruôll; en Kuflungar toku bæinn. Eptir þat war þings kuatth wth a Eyʀum. Þæ gaf Bioʀnn Erlingsson Jone kongsnafn. Þorsteinn kwgadr gætte borgharinnar, ok

7. Smioʀbioʀgh: *327 4to og Eirsp.* Smiorborg. 9. allz þriatighe: *327 4to* .xxx.; *Eirsp.* allz a fiorda tigi. 14. fioʀdu: *saa og Eirsp.*; *327 4to* .iii. 19. menn: *Hdskr. har* md. 24. med skipshôfnn sina næʀ .lxxx. manna: *327 4to* međ .lxxx. manna; *Eirsp.* međ siþsaugn (sic) sina nær .lxxx. manna. 27. ath borginne: *Hdskr. har* oʀ borginne. 33. borgharinnar: *327 4to tilføier* Sion; *Eirsp. har* sumrar borgarinnar.

war lid j borginne, suo æigi skortte til warnar. Kvflungar foru wpp til borghar ok skutuzzt ꜳ. Fengu Kuflungar ecki at giorth; en er þeir sꜳ þat, þꜳ toku þeir or Kʀistzkirkiu Nicholꜳs sulltan, modrbrodr Suerris kongs, ok flutto hann wpp til borgar ok ʀeisto þar galgatʀe ok sǫ̂gdu, ath þeir skylldo þar heingia hann ꜳ: en þw, Þorsteinn kwgadr, ok suo Nicholꜳs ok allir bæiarmenn skuluth hafa grid, ef þer wilith gefa vpp borgina. En ef þer halldit borgina, þꜳ er þat bane Nicholꜳs, ok fyrir þat sama mu̧n Suerrir kongr lꜳta ydr wpp festa aunghan mun lægra; er þat ok wist, ath sliks æighu þeʀ won, þegar wer meghum vit komaztt. Þorsteinn ottadizt ok hwgdi, ath þeir munndo satt seggia, ath hann mundi jlla kominn, hwora sem hann hitte, ef Nicholꜳs wæri heingdr. Red hann þat afh ath gefa wpp borgina. Kuflungar gafu Þorsteine grid ok fe hans ǫ̂llu. Lifsgrid ok lima hǫ̂fdu allir boʀgharmenn; en Kvflungar toku fe allt, en brendu borgina ok bruto alla. Þaʀ fengu Kuflungar marghar giorsimar Suerris kongs; war þar mikith hlutskiptte, er þeir kuomu til bæiar. Kuflungar lǫ̂gdu gialld mikith a bæinn ok sǫ̂gdu, ath þeir mundu ellighar brenna þar ok launa bæiarmǫ̂nnum safnad ok motstǫ̂du; en bæiarmenn greiddo helldr gialldith. Kuflungar duolduzt þar nǫ̂ckura dagha, ok sidan, er skwturnar woru bwnar, þa kom kuʀʀ ok kuittur j bæinn, ath lid færi wtan wm Gaularꜳs, ok þat medur, ath wera mundi Suerrir kongr. En er Kuflungar heyrdo þenna kuʀʀ ok pata, hlupo þeir til skipa sinna ok ʀaku af ser tiolldin, liosta j ꜳʀum ok ʀoa drifannda wth
32a[2] oʀ ꜳnne. Bꜳdo bæiarmenn þa alldri apttur koma. | Foʀu Kuflungar þa wth eptir fiʀde ok foru ospakliga, þar sem þeir kuomu, ʀænntu byrdinga, þar sem þeir nadu. Þeir toku kaupskiph eitt Jslandzfar; þat war kallath Stangarfole; war þat apttuʀeka ordith. Þeir ʀænnttu þar huerium penninge fiar. Þa foru þeir sudur til Biorguinar ok kuomu

21—22. en bæiarmenn greiddo helldr gialldith: *327 4to har* En bǫ̂iarmenn lauttu þa ecki oc baðu þa vel fara. en villdu giarna at þeim fǫ̂riz illa; *Eirsp.* bǫiarmenn greiddu helldr gialldit. 22—23. nǫ̂ckura dagha: *saa og 327 4to; Eirsp.* litla hrið oc reðu ser þar til skipa. en bǫiarmenn baðu þa uel fara en villdu þo helldr at þeim færiz illa. 31. kaupskiph eitt Jslandzfar: *saa og Eirsp.; 327 4to* eitt caupscip þat var Islanzfar.

þar litlu fyrir jol. Kvflungar hôfdu þingh i bænum ok kraufdo bænndr (sic) gialldz til jolaweizzlo; en þeir sǫgdu ath ǫdrum kosti, ath þeir mundo ʀæna bæinn ok bʀenna allann wpp. Bæiarmenn mælltuzt wnndan wm gialldith ok badu ser fʀesta; en Kvflungar heto þeim afuarkostum j mothi. Geck þui wm hʀid. Litlo fyrir jol einn morginn j lysingh sæztt, at fiortan langskiph, ok helldr stor, sigldu sunnan fyrir Hwarfsnes til bæiar. Kuflungar wrdo waʀir wit ok hlupo til wopnna sinna, ok flestir wpp or bænum j fiallit edr jnn til Olafskirkiu. Jon kuflungr leth blasa lidinu til skipanna. Hliop hann ok hans sueit a skip sitt, ok ʀero wt j mot æ woginn. En er þeir sæ, at ecki kom lid til þeirra, þa snero þeir yfir til Munkabryggiu ok nær yfirlandinu. Reʀo þeir wpp a sker eitt, ok festi þar a skipit. J þui bile ʀenndu at Birkebeinar a skipum sinum a woginn ath þeim. Hlaupa þa Kuflunghar fyrir bord ok suima til landz, en sumir tynazt. Jon kuflungr hliop æigi fyrir bord ok beid æ skipino; fell hann þar ok einn madr med honum. Flettu Birkebeinar lik þeiʀʀa. En er Suerrir kongr vard wis þersa tidinnda, þa let kongr flytia likin yfir til bæiar ok let bera wpp til Mariukirkiu ok leggia nidr wnndir sudrwegginn ok leth breida yfir wadmæl. Kuflungar hlupo ofan oʀ fiallino jnn wid Olafskirkiu ok fylktu þar ok æpttu herop a Birkebeina ok eggiudo þa at beriazt. Kongr bad sina menn ecki æiga wit þa: Muno wer nw ecki beriazt wit þa hôfudlausa, ok segid þeim, ath hôfdingi þeirra liggr her wndir gardinum Mariukirkiu. Skilduzt þeir jlla wit hann; ennda war æigi gods hôfdingia at gæta. Kuflungar ʀedo æigi j bæinn; ward æingi bardaginn, ok skilduzt at þui sinne. En sæ madr war þar, er Petur het, er Birke-
32b[1] beinar kôlludo | fôdr þers mannz, er Oʀmur het, en Aazzstridr steik modir hans, ok þann sama Oʀmm sǫgdu þeir ath Kuflungar hefdi þeir kallath kong sinn Jon, son Jnga kongs,

---

2. bænndr: *de to andre Hdskr.* bǫiarmenn. 7. fiortan: *327 4to* .xii.; *Eirsp.* .xiiij. 7—8. sunnan fyrir: *327 4to* fra; *Eirsp.* sunnan fra. 17. æigi: *Hdskr. har* ok æigi; ok *mgl. i 327 4to; Eirsp.s Text er her kortere.* 18. æ skipino: *327 4to tilføier* Birkebeina. 31—32. Aazztridr steik modir: *327 4to* Astriðr steic moþir; *Eirsp.* Astriþi steig moður. — modir: *i Hdskr. skr.* modř, *hvad der vel er at forstaa som* modir. 33. hefdi þeir: þeir *mgl. i de to andre Hdskr.*

ok sæ same Oʀmur sǒgdu þeir ath þar lægi vndir Mariukirkiugarde. Bædo þeir Petur ganga til ok kenna son sinn ok segia þo ædr nǒckr mǒrk a honum, adr hann sæi likit. Petur sagdi þat til marks: Ef hann eʀ minn sonur Oʀmur, at sueinninn hliop æ liæ, ok skeindizt miogh wnndir jlinne a hægra fæti. En ef þat finnzt æigi her, þa er hann ecki minn son; en ef þat hittiztt, þæ mun egh æigi wit dyliazt. Þa let kongr leida hann þangat til, er likit war, ok leth draga afh skoinn ok hosuna. Lezt Petur þar kenna þat mark, er æ hans syne hafdi werit. Suerrir kongr lysti þa fyrir sinum mǒnnum ok bæiarmǒn[n]um, ath sæ Jon kuflungr war son Peturs ok Aazstʀidar, er þeir hǒfdu kallath kong sinn, ok þat, at Petur war þar ok kenndi lik sonar sins. Mun ydr bæiarmǒnnum, sagdi hann, kunnigth wera, hwort Petur edr þau Aazstridr ættu nǒckura ætt til, at son þeirra wæri kongr yfir Noʀeghi. Mæ þar siæ þat fals, er sia ʀænsflockur hefir haft ok med farith. Þara war jardat lik Kuflungs ath Mariukirkiu. Þa war þat fyrsta sinne, at Suerrir kongr ok hans lid kuomu suo til Biorguinar, ath allir menn wrdo honum fegnir. War Suerrir kongr nw einn yfir Noʀeghi eptir þat.

76 (110).

Um haustid æ Mǒrkum hofzt sa flockur æ Mǒrk, [er] hlaupit hafdi ofan j Wikina ok giorth þar margth jllt, drepit menn, en ʀænnth suma. Fyrir þeim flocki war sæ hǒfdinge, er nefnndr war Sigurdr bʀennir, son Jngha kongs Harallzsonar. Sigurdr bʀennir hafdi funndith Jon kuflung, ok hafdi hann tekid wit fʀænndsemi hans ok baud honum til sin. En Sigurde brenni þotte litil ʀæd mundo wera fyrir

2—3. Bædo þeir — adr: *Eirsp.* baðu menn þa Petr til ganga oc kenna oc segia aðr nokcur maurk á en; *327 4to* En ef Petr kendi þar son sinn þa baðu þeir hann til ganga oc kenna oc segia aþr noccur mork á en. 4. Oʀmur: *327 4to fortsætter* þa er þat marca (at sveinnin); *Eirsp.* Petr sagði þat til marka ef hann væri hans son (at sueininn). 9. skoinn ok: *mgl. i 327 4to (ligesaa i Eirsp.).* 11. bæiarmǒnnum: *Hdskr. har* bæiarmǒnum. 15. edr: *de to andre Hdskr.* oc. 19. hans: *skr. med samme Forkortelse som ellers* hann. 22—23. *Kapitlet begynder i 327 4to saaledes:* Austr a Morcum var floccr sa er laupit hafði *(ligesaa i Eirsp.).* 24. ʀænnth suma: *327 4to fortsætter* oc brent fyrir sumum *(mgl. ogsaa i Eirsp.).*

þeim Kuflungum ok willdi helldr fara medur flocki sinum einn samann. Hann hafdi þriu hunndrat manna wm hʀid. Um sumarith eptir fall Kuflungs, er a leid, foru bænndr ok nóckuriʀ lidsmenn ath Sigurde brenni ok toku hws a þeim ok sottu þa j stofu nóckura. Þeir wórduzt vel ok dræingiliga, 32b[2] ok þa eʀ | fallnir woru flestir allir, þa kalladi Sigurdr wth a þa ok bad þa hlyda ser; en þa er hann feck hliod, mællti hann: Nu er þat likazt, ath þat werdi yduart erinndi, sem þer munnduth wilia. Nw muno þer segia j fra Suerri konge ydrum ok ódrum landzhófdinghium, ath þer hafit her fellth haufdingia flocksins, Sigurd brenni, son Jngha kongs; en þetta er myklo minne frasagnarwert, en þer hyggit, þo ath þer fellit mik, fyrir þui ath þat er sannazt ath segia, ath ek heiti Hedinn, ok em ek son Þoʀgrims hʀossaprestz, jslenzkur at allri ætt. Sottu þeir þa ath honum ok felldo hann. Sógdu menn, ath hann wæri hʀaustur madr.

77 (111).

Um sumarith eptir fall Kuflungs kom j Noregh Eirekr eʀkibyskup, ok hafdi fengith pallium af pafanum j Romaborg. For hann nordr j Nidaros til stols sins. Þat sumar anndadizt Hawardr jarll. Þa war þat kosningh allra manna ath welia til byskups i Stafangri Nicholas Aaʀnason a Stodʀeini kongsbʀodr. En Suerrir kongr mællti j moti. Þa er Nicholas ward þers wis, senndi hann bref Margrethu drottningu; war þar a margt fagurth ok vel talad til Suerris kongs ok hennar, ok taldi frændsemi wit hana. Drottningh leitadi eptir þersu wit Suerri kong ok kalladi god heit Nicholas. En kongr lezzt wfws ath giora hann ath meira

1. willdi: *Hdskr. har* willdo. 2. wm hʀid: *327 4to fortsætter* voru þesir menn ufriþsamir hvar sem þeir komu *(mgl. ogsaa i Eirsp.)*. 8. likazt — sem: *327 4to* licazt at þer munit hafa þat órindi hingat sem; *Eirsp. har her* nu mun æyrendi yðart verþa slict hingat sem. 9. j fra: *327 4to* fra þesom sigri er þer hafit her unnit *(mgl. i Eirsp., hvis Text her er kortere)*. 11. Sigurd: *Hdskr. har* Sigurde. 14. hʀossaprestz: *saa og Eirsp.; 327 4to kun* hrosa. 20. jarll: *efter* l *er et* s *udraderet; de to andre Hdskr. har* iarlsson. — kosningh: *saa og Eirsp.; 327 4to* cosningr. 22. Stodʀeini: *327 4to* Stoðreimi; *Eirsp.* Uestreim. 25. ok taldi: *327 4to* talit oc; *Eirsp.* oc talit. 27. Nicholas: *Hdskr. har* Nihcolas. — meira: *skr. fuldt ud samt med Forkortelsestegn for* ra.

manne, en þa war hann; leth þerss won, ef hann fenghi meira ʀike j Noreghi, en hann hafdi ædr, ath hann mundi hinn sama wilia hafa til kongs, ok ecki mundi tʀuleikur hanns waxxa, þott hann fenghi nafnboth hæʀʀi. En drottningh bad. at kongr skylldi æigi j mothi stannda, ok sagdi, huerso micith Nicholæs hafdi lætid j deilum þeirra Magnus kongs j læti frænda sinna; sagdi honum suo hellztt megha bæta ath giora hann tiginn mann jnnan landz; sagdi, ath hann mundi óngua wtruleika syna, ef hann legdi af wopn ok giordizt wigslumadr. En kongr sagdi, ath hann mundi þetta weita henne; en hann mundi langht lida (sic), ædr þau mundo bædi þersa jdʀazt oc margir adrir. Eptir þat fenguzt kongsbref, ath Nicholas skylldi til byskups wigia. Þæ wigde
33a[1] Eiʀekr eʀkibyskup | Nicholæs til byskups. J þann tima anndadizt byskupinn j Oslo; feck þa Nicholæs leyfi til þers af eʀkibyskupi at setiaz at stole j Oslo. En Niall byskuph war wigdr til byskups j Stafangri sidan.

78 (112. 113).

Þa Eirekr eʀchibyskup kom til stols j Nidarose, toku korsbrædr wel wit honum. En er hann predikadi a koʀ wppi, þa taladi hann hóʀdum ordum til Birkebeina, ok þeghar woru þeir marghir af lidzmónnum, er bratt tok at wþockazt þerssi ʀæda. Margar woru greinir millum þeirra kongs ok eʀkibyskups, þuiat Magnus kongr ok Erlingr jarll hófdu latid stannda, medan þeir ʀedu ʀikenu, þui er Eysteinn eʀkibyskup hafdi a komith wit bænndr, at þar er eʀkibyskup ætti sakir æ, skylldi ganga j þæʀ skulldir silfurmerktir penninghar; en ædr hafdi gengith sakeyrir sem j kongs mæl. En Eʀlingr jarll hafdi ser latid lika, med þui at eʀkibyskup willdi wigia Magnus son hans wæʀi wigdr til

3. wilia: *herefter er noget udraderet.* 9. hann: *utydeligt.* 11. en hann mundi langt lida ædr: *327 4to har* en eigi vænti ec at langt liði heðan aðr: *Eirsp.* En þes væni ek at æigi muni heðan langt liða aðr. 13. skylldi til byskups wigia: *327 4to* scylldi vera til biscops vigðr; *Eirsp.* væri uigðr til b'ps. 16. eʀkibyskupi *skr.* eʀki-ib'pi. 21. tok: *327 4to* tocu; *Sætningen findes ikke i Eirsp.* 22. þerssi ʀæda: *327 4to* þeirri ræðu. 24. standa — þui er: *327 4to* standa þat mal — er; *Eirsp.* standa — þat allt. 28. hafdi ser latid lika: *327 4to* hafði þetta latit ser lica *(Eirsp.s Text kortere).* 29. wæʀi wigdr: *(mgl. i 327 4to) vistnok indkommet urigtigt fra S.* 148^{5}.

kongs (sic); en þetta werdr helmingharauki wm auralagh. Suerrir kongr beiddist afh eʀchibyskupe, at stannda skylldi laghaʀettr hinn fornne suo wm byskups mal sem wm kongs mal; taldi, at Erlingr skacki ætti æigi ath briota lǫgh hins heilaga Olafs kongs til þers, ath son hans wæri wigdr til kongs, er æigi war at ʀettu til kominn; sagdi, ath þat hafdi alldri fyrr werith j Noregi, ath sa wæri kongr j Noʀeghi, er æigi er kongs son. Þat er ok fyrirbodit j landzlǫgum þeim, er hinn helgi Olafur kongr setti. War þat, sagdi hann, kaup þeirra Eysteins eʀkibyskups ok Eʀlings jarlls, ath eʀkibyskup skylldi vigia son hans til kongs, en Eʀlingr jarll skylldi leggia leyfi til, ath byskup færi þeim olǫghum fram, sem hann willdi, wit bænndr. Lizt mer suo, sem þat munde huarki giorth ath guds lǫgum ne manna her j landi. En ath ǫdʀum koste, byskup, ef þu willt auka þinn ʀett, þa wil egh, at þu leggur leyfi til at auka jafnnmicith kongsʀettinn, ok abyrgizt wit gud ok landzlydinn, huerso ʀettligha stioʀnnin ferʀ fram j lanndinu. Eiʀekr byskup neitadi þui ok willde hafa sinn ʀett; sagdi, at gudz
33a[2] ʀettr ætti ævallt | ath waxxa, en alldri ath þuerra; en þer, herʀa, sagdi hann, hafit þau laugh ok þann ʀett, sem þer hafit suarit til; en þer abyrgizt sialfir bædi fyrir gudi ok mǫnnum, huort þer halldit þat edr æigi, fyrir þui at alldri hefir aukizt auʀalagh j kongsʀetti. Eptir fall Magnus kongs leitadi Eiʀekr kongsson eptir wit Sueʀʀi kong, bʀodr sinn, ath hann mundi weita honum nafnbætur meiʀi, en þa hafdi hann, ok þar med nǫckurnn hlut ʀikis. En kongrinn bad hann wera jnnan hiʀdar ok hallda sueith sem lenndir menn ok wera þo framast j allʀi sæmd; en hann dʀo wnndan wm landaskiptte. Eiʀekr letzzt ser jlla þickia, ok war þo suo bwith wm hrid. Hellt hann sueit micla; en medur þui ath hann hellt wel sueith sina, en hann hafdi weizzloʀ

6. er æigi war at ʀettu til kominn: *saa og Eirsp.; 327 4to* oc eigi var at rettu til tekinn. 17. wit gud ok landzlydinn: *Eirsp.* við guð oc allan landzlyðinn; *327 4to* við guð oc bǫndr oc lanzfolkit. 18. stioʀnnin: *saa og Eirsp.; 327 4to* lanzstiornin. 20. ʀettr: *tilføiet under Linien.* — ævallt: *herefter er udraderet* ath. 22. abyrgizt: *saa og Eirsp.; 327 4to* abyrgiaz. 23. þat edr æigi, fyrir þui at: *saa og Eirsp.; 327 4to* þa eiða. þui at. 26. ath: *de to andre Hdskr.* ef. 32. wel: *mgl. i 327 4to (Eirsp.s Udtryk kortere).* 32. sueith sina: *327 4to* sueitina.

ꝥeigi miclar, þa ward honum fefætt. Vetri sidar byʀiade hann ferd sina or landi, at fara j Austurwegh ath heria til heidinna lannda. Til þeirraʀ ferdar ʀeduztt med honum marghir lidzmenn, ok hôfdu fimm skip; styʀdi einu skipe Auzzuʀ prestur, audru Þiodolfr pik, þridia Heʀmundr kuoda. Þeiʀ helldu wm sumarith j Austurwegh til Eistlandz ok heriudo þar, sem heitir j Pikum; en j Kuimum fengu þeir fe mikit ok sneru apttur til Gotlandz ok wrdo þar missætir wit Saxxa ok wnno afh þeim tuo kugga ok toku þar afh wgʀynne fiar. Foʀu sidan til Suidþiodar ok hittu þar Knuth kong ok woru þar j godum fagnadi. Gaf hann Eiʀeki langskip at skilnade. Foʀu þeir þadan ok helldr wspakliga bædi wm Suiavelldi ok Danavelldi; kuomu aptur wm haustid ok hôfdu .xi. skiph. Þat sama haust hofuzt Kuflungar j Wikinne. Hrafnnabiarghahaustid, þa er Suerrir kongr war j Wikinne, skiptti hann landi wit Eiʀek, bʀodr sinn, ok gaf honum land austan fʀa Suinasunndi ok nordr til Rygiarbitzh ok þar medur Wpplônd. Hann gaf honum jarls nafn. Eptir þat feck Eiʀekr ser hird ok giordizt hinn mersti hôfdingi, godr ok vinsæll. Aasa het kona hans.

79 (114).

Sjmun Kaʀason ok Ôlfuir afh Godʀanne ok þeir sueitar-
33b[1] hôfdingiar, | er werit hôfdu medur Magnusi konge (sic) ok farit hôfdu (sic) sudur til Danmerkr, sumir austur æ Markir ok duolduztt þar wm sumarith. En wm wetrin, er æ leid, sottu þeir wth j Danmôrk ok hittu þar Simun Kærason, ok hafdi þar med ser son Magnus kongs Erlingssonar,

4. marghir: *Hdskr. har* mͬghͬir. 5. pik: *saa og Eirsp.; 327 4to* vic. — kuoda: *327 4to* kvaða; *Eirsp.* kuaða. 7. Pikum: *saa og Eirsp.; 327 4to* Vicum. — en j Kuimum fengu þeir: *327 4to* þeir fengo; *Eirsp.* fengu þar. 12. at skilnade: *saa og Eirsp.; 327 4to* aþr en hann færi ibrot. 13. Suiavelldi: *mellem* Suia *og* velldi *er noget bortraderet.* 14—16. þat sama haust hofuzt Kuflungar i Wikinne. Hrafnnabiarghahaustid, þa er Suerrir kongr war: *Eirsp. har her* þat sama haust hofuz kufl'. Hʀafnabiargahaust þa er S. k'r var; *327 4to har kun* S. k' var þa. 17—18. nordr til: *Hdskr. har* nordr fra til. 19. hird: *327 4to* hirðar; *Eirsp.* hirð. 21—24. Sjmun — um sumarith: *327 4to ligesaa, dog* með kufl' *for* medur Magnusi konge. *Eirsp. omtrent enslydende med 327 4to.* 26. ok: *Hdskr. har* ⁊ ok; ⁊ *er skr. foran Liniens Begyndelse.* — ok hafdi: *Eirsp.* hann hafði; *327 4to* hafði hann.

ogh hofdu sextan skiph ok foru wspakliga, ʀænntu bædi bænndr ok kaupmenn; foʀu suo austan wm Wikina. En er Tunsbergsmenn frettu þerssa tidenndasôgn, ʀedo þeir ser til skipa ok hôfdu nôckurʀ langskip ok suo byrdingha ok leggia skipin fyrir bryggiuʀ ok skipttu lide a skipin ok biugguzzt at weria bæinn. Eiʀekr jarll war wppi [a] lanndi. Þa sigldu þeir Simun wth yfir Folldina nordur a Agdir ok ʀænntu þar. Sottu suo jnn til Tunsbergs. Þeir hôfdu fiolmenni micith. Þann flock, er þeir Simun hôfdu, kôlludo menn Worbelgi. Þa er þeir Simun spurdo, hwat Tunsbergsmenn hôfduzt at, þa treystuzt þeir æigi þangath at fara ok sigla þa apttur yfir Folldina. En er þat spyria Tunsbergsmenn, hlaupa þeir a skip sin ok snwa eptir þeim. Redo þar fyrir lide Þorlakr Wlfgestzson ok Wlfur suarti, Aasleifur bonndi. Þeir Simun foʀu austur wnndan; en Tunsbergsmenn foru eptir þeim ok hittu þa sudr wit Bʀimstein ok lôgdu þeghar at þeim, ok war þar hardr bardagi. Hôfdu bænndr skip stæʀʀi ok borde meiʀi. En er oʀustan hafdi stadith wm hrid, þa sneri mannfallinu a henndr þeim Warbelgium; hʀuduztt skiott skip þeirra. Lauk suo funndinum, ath þar fell Simun Karason ok Aulfuir af Godʀanni ok flest allt lid þeirra, suo at fatt komzt wndan. A þui skipe, er Simun styʀdi, funndo þeir wnndir þilium nidʀe apttur j fyrirʀwminu kong Warbelgia. War hann farʀa wetʀa gamall. Þeir drapu hann þeghar. Fengu Tunsbergsmenn hinn besta ordstir ok mikit fe ok foru apttur vit suo bwith. |

80 (115—118).

33b[2] A þui are er Warbelgir fello, feck sott Eiʀekr jarll. Þa war hann j Tunsbergi. Ok er sottin dʀo ath honum,

---

1. ogh hôfdu: *327 4to har* hofu þeir þar flocc oc fengu fiolmennt foru um sumarit norðr i Vikina oc hofðu; *Eirsp.* hofu þeir þar flok oc fengu fiolmennt. foru um narið norðr i Vikina oc haufðu. 4. nôckurʀ: *skr.* nôckʀ. 6. Eiʀekr jarll war wppi [a] lanndi: *en vertikal Streg efter* wppi, *men ingen Tilføielse nu i Marginen;* a *tilføiet efter Eirsp. Sætningen mgl. i 327 4to.* 8: þa sigldu — til Tunsbergs: *mgl. i 327 4to, men findes i Eirsp. lige efter* austan um Uikina. 9. Þeir hôfdu fiolmenni micith: *mgl. i begge de andre Hdskr.* 10. Worbelgi: *327 4to* Várbelgi; *Eirsp.* Uarbelgi (*ndfr.* Vár-). 17. Bʀimstein: *327 4to* Briðstein; *Eirsp.* Bristein. 18. borde meiʀi: *de to andre Hdskr.* borðmeiri. 20. Warbelgium: War- *skr.* $\overset{r}{w}$-; *saa ogsaa ndfr.* 24. apttur: *mgl. i de to andre Hdskr.* 29. Tunsbergi: *skr.* Tuns.bergi.

þa gaf hann sik til munklifuis ok tok munkaklædi. Þat anndadiztt hann, er hann hafdi lifad .v. nætur medr sottinne, ok sama dagh andadizt Aasa, kona hans, ok tueim nottum sidar anndadizt son þeirra, er Magnus het. War þat margra manna mal, ath vondir menn mundu hafa giort þeim suik ok liflat. Eptir þat tok Suerrir kongr vndir sigh ʀike þath, er Eiʀekr hafdi att, ok setti syslomenn yfir. Litlo sidar anndadizt Jfuar silki. Þat sama sumar, er Eiʀekr anndadizt, hofzt flockur a Mörkum austur, ok war höfdinge sa madr, er kalladr war Þorleifur bʀeidskeggr ok wæʀi son Eysteins kongs Harallzsonar, ok þat til marks, ath a medal herda honum wæri auʀ gʀoith j kross. Þeir kuomu j Wikina ok foru spakliga ok keyptu ser math. Þorleifur breidskeggr hafdi werith munkr. War þersi flockr med litlum styrck. Þeim ward bratt fefatt. Woru þeir sumer j flockinum, er stalu, er þeim war bannath at ʀæna. Þottuzt menn spyria, ath Þorleifur wæri suo witur, ath honum kæmi ecki a wwarth; suo ok, ath hann wæri suo sidughr madr, ath lif hans wæʀi likara munkaʀeglu en leikmanna; suo ok, ath hann wæri suo witur ok sniallr j mali, at hann kynne suo ath tala, ath æingi madr mætti honum ʀeidr wera, sa er heyrdi. En þetta war þo allt hin mesta lygi, sem sidar ʀeyndizt. Þerssi flockur war wppi wm vetrin eptir. Annath sumar eptir foru bænndr ath þeim, þar er þeir lagu j skoghi nöckurum wm nott. Reyndiztt þa suo, ath huorki war wm Bʀeidskegg, ath hann wisse huorki fyrir athfauʀina, ok ecki mællti hann þerss, er life hans wæri nær en adr. Var hann þar drepinn ok flest sueith hans; en sumt hliop a skoginn. Eptir fall Bʀeidskeggs war þui wpp lostid, at
34a[1] hann wæri heilagur. Blackr sk|alld mællti þui a moti; hann kuad þetta:

1. munklifuis: *det andet* u *utydeligt.* 2. er hann: *Hdskr. har* | hann | er |. — lifad .v. nætur medr sottinne: *327* 4to legit .v. nætr; *mgl. i Eirsp.s kortere Text.* 8. silki: *de to andre Hdskr.* selki. 12. auʀ: *saa og Eirsp.; 327* 4to eyʀ. 17. spyria: *saa og Eirsp.; 327* 4to spurt hafa. 18. ecki: *Eirsp.* ekci; *327* 4to engi lutr. 22. allt: *Hdskr. har* þetta allt. 23. wppi: *327* 4to uppi; *Eirsp.* vppi a Maurkum. 24. vetrin eptir. Annath sumar eptir: *327* 4to vetriɴ eptir. Oc annat sumarit; *Eirsp.* uettrinn. Annat sumar eptir. 26. wisse huorki: *327* 4to visi eigi *(Eirsp. ligesaa).* 27. hann: *udeglemt og tilføiet i Marginen.* — þerss, er: *327* 4to *og Eirsp.* þat at. — nær en adr: *327* 4to holpnana(!) en aðr; *Eirsp.* at borgnara.

Biort kueda bʀenna kerti
Breidskeggs yfir leidi;
lios weit eg at mun missa
meiri þôrf ok þeirra;
witum ath wonir betri.
wer hwgdumzt þui, brugduzt.

Blackr orte eʀfuidrapu wm Breidskegg, ok er stefit j:

Hafdi her, medan lifde,
huortueggia Breidskeggi,
nw er fridspillir fallinn.
fæst gott en dul hæsta.

J þenna tima giorduzt marghar greinir j milli þeirra Suerris kongs ok eʀkibyskups. Skauth kongr jafnan sinu mali til landzlagha, þeirra er sett hefdi hinn helgi Olæfur kongur, ok til lôgbokar Þʀænnda, þeirrar er kôlluth er Gragæs, er ʀita hafdi latid Magnus kongr hinn godi, son Olafs kongs. Eʀkibyskup baud fram þa bok, er Gullfiodr war kôlluth, er Eysteinn eʀkibyskup hafdi latid ʀita. Þar med baud hann framm ʀomuersk lôgh, ok þat sumth, er hann hafdi til bref ok jnnsigle pafuans. Su war æin grein j milli þeirra, ath þat woru fornn lôgh ok siduenia, ath kongr ok bænndr skylldo læta giora kirkior æ bæium sinum af sinum kostnadi, ef þeir willdi, ok skylldo sialfir ʀada fyrir þeim kirkium ok ʀada presta til. En eʀkibyskup neitadi. Þa leth kongʀinn lesa wpp lôghbok a þinge. Þat stod æ bokinne, ath eʀkibyskup skylldi hafua med ser, er hann færi j syslo, .xxx. manna ok tolf skiolldu, alla huita. Beiddizt Suerrir kongr her lagha afh ok sagdi suo, ath eʀkibyskup þyrfti aungua hiʀd ath hafa ne hwsmenn edr skialldath skiph: hefir hann æigi minna yfirburd wm

1. meiri þôrf ok: *327 4to* meiʀ hofþingi *(Eirsp. ligesaa)*. 6. brugduzt: *Hdskr. har* brugdumzt. 8. her: *Hdskr. har* heda(!). 9. Breidskeggi: *efter de to andre Hdskr.*; *81a Fol. har* Breidskeggia. 11. en: *de to andre Hdskr.* oc. 14. mali: *tilføiet i Marginen.* 17. baud fram: *saa og Eirsp.*; *327 4to* bað fram rekia. 19. baud hann framm: *327 4to* bað hann fram rekia; *mgl. i Eirsp.* — ʀomuersk lôgh: *Eirsp.* laug rumuersk: *327 4to* guðs log rumversk. 24. presta til: *327 4to fortsætter saa* En erkib' lagði sitt valld oc foʀæði a hveria kirkiu þegar er vigð er(!) var oc a ollum þeim er hann lofaði saung at. k' beiddiz þar laga af. en erkib' neitaði; *Eirsp. omtrent enslydende.* 26. ser: s *bortraderet.* 29. hwsmenn: *de to andre Hdskr.* hermenn. 30. skialldath: *Eirsp.* alskialldat; *mgl. i 327 4to*.

þat, er lǫgin segia, en hann ferʀ medur sneckiu tuitughsessu ok ꜳ niutighe manna edr meir, ok allth skialldath. Muno wer Birkebeinar ʀeka minne til, oss þotte eʀkibyskup hafa ꜳʀid hardskipat af hwskǫrllum sinum þat skiph, er hann leth leggia ath oss wnndir Hattarhamʀi. Suo war ok j Biorguin; þa er wer sottum skipin, þa war eʀkibyskups-skipid skiotara ok hans sueith til wopnna mothi oss, helldr en kongssueitin. Þætti mer eʀkibyskupi gudʀettligra at
34a[2] hafa ǫngua hird, suo ath aflaga | wæri, ok fyrir þui ath æingi mun heria a hann ne stadinn. Hafa helldr kostnadin til þers ath lꜳtha menn wera j griothflutninghu edr stein-talgu ok weita wpphalld musterino, suo sem ꜳdr er til efnad. Eʀkibyskup mællti: Pafuinn j Romaborgh setti migh forʀꜳdanda yfir stadnum ok stadarins fe; mꜳ ek þui wel ʀada fenu, ath þat er guds fe ok heilagʀa manna. En satt er þat, herra, ath flestum dugandi mǫnnum mun betʀa þickia ath wera j fride, en vera med ydr j ofride ok jll-giordum, þuiat fꜳer nꜳ kyʀsetunne. En þo ath miner menn hafi wopn god edr klædi, þꜳ er þat þeirra ꜳign, ok eingum penninghi ʀænnth til. Þeir fara med spekth, hwar sem þeir koma. Nw mun þat þickia æigi sæmiligth ath spyʀia j ǫnnuʀ lond, ath eʀkibyskup skuli æigi ʀꜳda, huerium manni hann gefur mat sinn edr klædi, en syslo-menn ydrir, þeir er þer hafit tekith afh stafkarllzstighum, skulu hafua suo storar sueitir, sem þeir wilia, ok fara a henndr bænndum ok taka þar aflagha bædi math ok mun-gꜳth, ok skal þo sꜳ, er ꜳ, þui feginn, er hann se æigi ʀænntur meira. Suerrir kongr krafdi þa laga, ok bænndr skylldo leggia dom ꜳ ok dæma ath landzlǫgum, huerso margha hwskarlla eʀkibyskup skylldi hafa. Eptir þat lagdi kongr fimtarstefnnu þeim mǫnnum, er fleiʀi wæri med eʀki-byskupi, en skʀꜳen skyrde, ath eptir fimm dagha skylldo

3. ʀeka: *saa og Eirsp.; 327 4to* rekia. 9. ok: *mgl. i 327 4to (Eirsp. har her en kortere Text).* 11. j griothflutninghu: *327 4to* i griotbergi oc griotflutningo; griot-bergi oc *mgl. ogsaa i Eirsp.* 12. weita wpphalld: *saa og Eirsp.; 327 4to* veita helldr upp. 13. Pafuinn: u *rettet fra* n. 16. dugandi: *saa og Eirsp.; 327 4to* dugandum. 17. j fride: *de to andre Hdskr.* með mer i friþi. 27. þui feginn: *327 4to* vera þui feginn; vera *udeladt ogsaa i Eirsp.* 28. ok bænndr: *327 4to* oc þes at bǫndr *(Eirsp. ligesaa).* 31. fimtarstefnnu þeim mǫnnnm: *saa og Eirsp.; 327 4to* stefnu. 32. skyrde: *saa og Eirsp.; 327 4to* segði.

þeir fara allir wthlagha ok hafa fyrirgiorth fe ok fride sinum. wera þar drepnir, sem þeir wæri stadnir. En er eʀkibyskup spurdi þetta, þa bioztt hann burtt oʀ bænum miogh skynndiliga ok hafdi medur ser næʀ alla sina menn ok lausafe þat, er þeir nado. Foʀ eʀkibyskup sudr til Biorguinar ok sidan sudr til Danmerkr a fund Afsalons eʀkibyskups; tok hann wel wit honum. Dualdizt eʀkibyskup þar j godum fagnadi. Eiʀekr eʀkibyskup feck þar wanheilendi, suo ath hann miste synarennar ok ward blindr. Hallkell, son Jons Hallkelssonar, hann atti Ragnhillde,
34b[1] dottur Erlings jarlls ok Kʀistinar kongsdottur. | Hallkell hafdi ʀæd medur høndum þat, er fleiʀi woru sæmvitendr medur honum. Hafdi hann tekid afh Suerri konge len ok lenndz mannz ʀett litlo fyrr. Sigurdr, son Erlings jarlls, war frilluson ok war þæ fosturson Suerris kongs ok hafdi þar werith lengi medr honum j godum welskaph. Hann wisse ok þetta ʀaad med Hallkatle ok Ragnhillde. Olafur, mægr Harallz jarllz, war enn hôfudzmadr ath þerso ʀæde. Sigurdr er nefnndr war (sic) son Magnus kongs Erlingssonar ok Gyridar, dottur Aaslæks wngha. Hann war þa kominn a halld ok traust Hallkells ok Ragnnhilldar. Þat war ʀædagiord þeirra, ath þau fenghu Sigurd kongsson j hendr Olafe jarllzmægh, ok hafdi Olafr hann wm haustid westur med ser til Hiatlandz. Olafr ætte þar eignir miclar. Þa woru lidnir ætta vetur fra falli Magnus kongs. Um worith eptir for Olafr ok Sigurdr til Oʀkneyia æ fund Harallz jarlz ok fenghu þar godar widtôkr.

81 (119. 120).

Þath sama sumar biozt Hallkell Jonsson ok letzz fara skylldo j westurwikingh ok hafdi langskip vel skipath ok

1. fride: *saa og Eirsp.; 327 4to* fiorvi. 2. stadnir: *327 4to* staddir; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 10. Jons: s *skr. over Linien.* — hann: *mgl. i de to andre Hdskr.* 12. fleiʀi: *327 4to og Eirsp.* fleiri menn. — sæmvitendr: *Eirsp.* samuitandi. 12—13: medur høndum — medur honum: *327 4to har her* með hondum oc fleiri menn með honum. 14. fyrr: *skr.* fy^s^r. 17. ʀaad: *skr.* ʀa-ad. — Olafur: ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 18—19. er nefnndr war: *327 4to og Eirsp. har* er nefndr. — Erlingssonar: *for* sonar *har Skriveren først villet skrive* jarlls. 20. Aaslæks wngha: *saa og 327 4to; Eirsp.* Dags. 22—23. *Mellem* jarllsmægh *og* ok hafdi Olafr *har 327 4to et Stykke paa 6½ Linie; ogsaa i Eirsp. mgl. dette Stykke.* 28. sumar: *de to andre Hdskr.* vár.

siglde vestur til Oʀkneyia. En er þeir hittuzt ok Olafur jarllzmægr, þæ war þat mæl kæʀth fyrir Haʀalldi jarlle, ath þar wæri kominn son Magnus kongs, ok bædo, ath jarll weitti honum styrck nôckurn. Jarll stod wel wnndir hans mæl ok gaf honum langskip gott. Magnus kongr hafdi werit hinn mesti win Harallz jarllz. Jarll lofadi huerium manni, er medr þeim willdi fara. Hallkell ok Olafur ok þeirra foruneyti gæfu þa kongsnafn Sigurde. Giorduzt honum þæ handgeingneʀ margir menn ok soʀu honum tʀunadaræida. Dreif til hans fiolde manna, bædi Orkneyinghar ok Hialltar; ʀedu ser sidan til skipa ok biugguzt westan wm sumarith. En er þeir kuomu til Noʀegs, sigldo þeir austur medr landi til Wikrinnar ok kuomu æ wvarth til Tunsbergs. Þar war fyrir systʀunghur Suerris kongs, er Jon het. Þeir drapu Jon ok Helga bringh, er fyʀʀ hafdi borith merki Suerris kongs. Þar fell margth Birkebeina. Eptir þat ættu þeir þingh; war Sigurdr til kongs tekinn. 34b[2] Þersi flockur war kaslladr Eyskeggiar. Þa foru menn jnn til Osloaʀ; geck þar wnndir þa allth folk, ok suo j Wikinne. Þeir foru spakliga ok leto huern ʀæda sinu. Nw medur þui ath þeir hôfdu lid micith, en litid afh landinu, þæ ward þeim fefætt. Toku þeir þat ʀæd at vernnda lidinu ôllu sudr til Danmerkr ok kuomu allt sudr til Trafnar ok wnno þar kaupskip ok toku þar ogʀynni fiar j gulli ok silfri ok klædum ok foru apttur til Noʀegs, er haustadi. En er Suerrir kongr fretti wm flockinn, þa war hann j Þrandheime. Þa giordi hann lid micith hid efʀa til Wikrinnar; en sumiʀ hôfdingiar woru ædr fyrir j Wikinne. En er þeir spurdo, ath Eyskeggiar sottu sunnan j Wikina, þa saufnuduzt Birkebeinar saman j borginne; woru þersir hôfdingiar: Læwardr kongsson, Philippus, son Biʀgis jarlls, Hakon galinn, systurson kongs, Petur steypir, Hiæʀʀanndi huida ok enn fleiʀi sueitarhôfdingiar. Þeir hôfdu a þridia hunndʀadi. Eyskeggiar spyʀia þat. Leggia þeir wpp eptir Elfui ok leggia ath wit

3. þar: *Hdskr. har* þat. 6. Harallz jarlls: *327 4to* þeirra; *Eirsp.* j Har'. 18. Eyskeggiar: *saa og Eirsp.; 327 4to* Eyiarsceɢiar; *saa og senere.* 20. spakliga: *et Punkt over* p. 26. þa war hann j Þrandheime: *mgl. i 327 4to, men findes i Eirsp.* 30. borginne: *skr.* borgi-inne; *de to andre Hdskr. har* borg ɔ: Borg *(Sarpsborg).* — Læwardr: *327 4to* Sigurþr lavarþr *(saa og Eirsp.).*

borgharwollu ok ganga þar wpp ok fylkia lide sinu. En er Birkebeinar saa, huerso mikith lid Eyskeggiar hôfdu, flygia þeir; en Eyskeggiar sækia eptir þeim ok drepa afh þeim nôckura menn. Birkebeinar flydo aa land wpp. En Eyskeggiar fengu ôngua mothstôdu þadan fraa j Wikinne ok foru, er a leid haustid, nordr til Biorguinar ok woru þar wm vetrin. Lôgdu þeir allt land vnndir sigh ath skauttum ok skylldum fyrir sunnan Stad. Þeir willdo læta kalla sik Gullbeina. Suerrir kongr hafdi latid giora borgh j Biorguin a bergino wpp fraa byskupsgardi. Hôfdo Birkebeinar þar sueith micla wm vetrin, ok red fyrir Sigurdr borgharklettur. Veitto Eyskeggiar opth borgharmônnum mikla athsoknn medur skottum, ok borgharmenn skuto a moth, ok fengu Eyskeggiar optth werra afh. Margth lid dreif wm vetrin ok giorduzt hanndgengnir Eyskeggium. Sigurdr jarllzson hafdi hlaupizt wm vetrin fra Birkebeinum til Eyskeggia j Wikinne; war hann þa forstiore fyrir þeim ok war kalladr vitur madr.
35a[1] Þat bar ath einn helgann dagh aa ônduerdri | langafôstu, ath Olafur jarllzmægur hafdi messo ath Olafskirkiu aa Bauckum ok stod wthi wm messuna hiaa kirkiunne ok hafdi lagth hôndina wpp aa kirkiustodina; en einn madr j borginne dro ath læsbogha ok skauth j haunndina, suo ath broddrinn stod fastur j stodinne, ok war þat mikith saar. Eyskeggiar giordo fra ser lid sitt j syslor, fyrir þui ath þeir wænntu ecki Suerris kongs, fyrr en aa lide worith. Suerir kongr sath j Þrandheime ok hafdi nefndarlid afh herudum. Bioztt ok þann vegh wit, sem Eyskeggiar munndo þaa ok þaa sunnan koma. Laa hann driugaztt wm wetrin wth j Gilldisskæla, til þers er hann for nordan wm langhafausto or kaupangi ok hafdi æingi stærri skiph en tuitugsessu, ok þadan afh smærri. Hann for miogh afh skynndingu sudr til Biorguinar; fengu ôngua niosn Eyskeggiar,

11. red: *Hdskr. har* redu. 16. vetrin: *327 4to (og Eirsp.)* haustit. — j Wikinne: *mgl. i de to andre Hdskr.* 17. forstiore: *327 4to* eix forstiori; *Eirsp.* sueitarhaufdingi. 19. hafdi: *327 4to* lyddi; *mgl. i Eirsp.s kortere Text.* 26. sath: *327 4to tilføier* um vetrin *(ligesaa Eirsp.).* — nefndarlid: *327 4to* nefnt lið med ser; *Eirsp. kun* nefndir. 27—28. þaa ok þaa: *327 4to* bratt; *mgl. i Eirsp.* 29. Gilldisskæla: *327 4to* Gilldascala; *Sætningen mgl. i Eirsp.* — nordan: *327 4to tilføier* um varit *(Eirsp. ligesaa).* 30. or kaupangi: *mgl. i de to andre Hdskr.* — tuitugsessu: *327 4to* tvitogsessur *(Eirsp. ligesaa).*

en (sic) hann kom næʀʀ hônndum. En er Eyskeggiar fengu niosn afh ferdum kongs, þꜳ ꜳttu þeir þingh þuottdaginn fyrir pꜳlmadagh. Þa taladi Olafur jarllzmꜳgur ok mællti: Nw hôfum wer spurth hid sanna wm ferdir Suerris kongs, ath hann mun bʀꜳtt koma ꜳ warn funnd. Skulu ver nu giora ʀꜳd wort, huort wer skulum her bida ok beʀiaztt medur þui lide, sem wer hôfum, edr giora annath ʀꜳd, þuiath lid wort er margth j burttu. Sigurdr jarllzson er medr .vi. skipum jnn j Stafangri, ok er sꜳ til ath sigla vnndan ok leita ꜳ þeiʀʀa funnd. Eysteinn korpur er medr þrim skipum jnn j Sognni; mun oss þat lid litt ath halldi koma. Þꜳ suaradi Hallkell Jonsson: Þers er mer won, sagdi hann, ath oss skortti ecki lid þetta sinn wit Suerri kong; en ʀꜳdin synazt mer flestum bilath hafa wit hann, ok þers wariʀ mik, at wer munum sigʀaztt ꜳ honum, nema wer ʀasim fyrir ʀad fram, ok er þat ath warazt; þuiath wer erum æigi til þerss owænni en þeir, er þat hefir hentt. Woru þers ok fleiʀi fwsare ath beriazt. Genghu menn þꜳ til skipa ok biugguzt wit ok wiggyʀdludo skipin. Þeir lôgdu wm kuelldit, er
35a[2] ꜳ leid. wt j Floʀuwo|ga; duolduztt þeir þar wm nottina. Sueʀir kongr kom þar þath sama kuelld eptir solarfall næʀ bænum j Biorguin ok steigh a skuto ok ʀeʀi sudr til Grafdals hid ytra. Kongr hafdi sanna niosn, huat Eyskeggiar hôfduzt ath. Hann geck vpp j Holmi ok wpp til Kristzkirkiu. War þat þꜳ tidennda, at Pꜳll byskup hafdi anndazt adr wm daginn; stod þꜳ wppi lik hans j kirkiunne. Sidan foru þeir vpp til borghar, ok sagdi borgarmônnum, ath þeir skylldo fꜳ honum lid til oʀusto. Kongr dualdizt litla hʀid j bænum ok ʀeri sudr eptir lide sinu. Þꜳ lagdu þeir skipunum sudr til Huarfsnes. Þa for Suerrir kongr ꜳ bꜳti wt j Floʀuwogha at skynia wôrd Eyskeggia; heyrdi hann tal þeirra ok widʀædr ok ætlan þeirra Hallkels, at þeir

1. en hann kom næʀʀ hônndum: *Eirsp.* aðr S. k'r kom nær hônum; *327 4to* af ferþ k's. 1—2. En er — attu þeir: *327 4to kun* þeir attu; *den første Sætning mgl. ligeledes i Eirsp.* 18—19. biugguzt wit — wm nottina: *Eirsp.* biogguz um. oc laugðu ut um kuelldit i Floruuaga oc lagu þar vm nottina; *327 4to kun* bioɢu þar um nottina. 20. leid: *skr. med et Punkt over* d. 22. næʀ bænum j Biorguin: *saa og Eirsp.;* næʀ bænum *mgl. i 327 4to. Herefter fortsætter 327 4to* steig hann a scutu oc reri iɴ til bôiarins. en annat liðit reri sudr til Grafdals; *Eirsp. lign.* 27. foru þeir: *327 4to* for k'; *Eirsp.* S. k'r for. 32. tal þeirra ok widʀædr: *327 4to* tal þeirra; *Eirsp.* uidræður mannꜳ

skylldo beriazt. þeghar lysa tæki. Er þat mitt ʀaad, sagdi Hallkell, ath teinghia saman skipin; mun þa lid worth beztt fylgiazt. Giorum þeim griothhrid. medan þat winnzt, þar næst lata ganga skothwopnnin; weitum sidan atsokn ok höggoʀusto; dugi huerr ödrum, en sidan gæti gud til. Þa foʀ Suerrir kongr appttur til lids sins ok sagdi þeim fyrirætlan Eyskeggia ok tilskipun. Mundi mer synazt þat ʀad ath leggia skiotth ath þeim. ok yrde þeir warbvniʀ wit oss, helldr en þeir yrde skiotare; wer skulum, sagdi hann, knyta lindʀeglum wm fʀemra stafnn a skipum warum, ef wer leggium suo ath þeim, ath æigi se liost. Suo skulu wer ok wara oss j atlögunne, sem wer munum wit boʀdamun æiga at deila. Höfum laus wit skip woʀ, medan þeir eru sem odazttir; gætid yduar ok hlifuit ydr; latid þa bera vopnn sin fyrir boʀd. Gæti menn ara sinna; þeirra munu wer þurfua, huorir sem sigrazt. Suerrir kongr hafdi .xx. skip. ok öll sma; en Eyskeggiar höfdu .xiiij. skip, ok flest stor.

82 (120).

Vm morguninn j dagan laghu Eyskeggiar j Floʀuwogum tialldlausir. Þui næst slogu þeir landfestum ok ʀero wt oʀ woginum. Þeir lögdu stʀeinge j milli skipanna bædi fram
35b[1] ok apttur ok ʀero | öllum jafnnfram ok ætludo ath leita Suerris kongs; en fyrir þui at myrkt war ath sia, sa þeir æigi, fyrr en skip Suerris kongs ʀenndo at þeim. Þa lusto wpp hvorirtueggio heropi. Þa gripu Eyskeggiar sem akafuazt til stʀeingianna ok dʀogu saman skipin; en skipin ʀenndu at vidum. Þa ʀenndi huert a aʀar annars, ok brotnudo j sunndr. Þeir drogu skipin öll j teingsl. Rendo þa ath skiph Birkebeina; tokzt þa þeghar oʀusta höʀd. Sottu Eyskeggiar j akafa; en Birkebeinar skuto skiolldum yfir sigh suo þykt, ath huergi sa þa bera. Þeir letu vacka wit skipin ok höfdu j glett. War þa audsynth. at þeir woru wanir þersu starfui; suo foru þeir kænligha. En er Eyskeggiar

4. lata ganga: *327 4to* sculum ver lata ganga; *Eirsp.* latum ganga. 8. warbuniʀ: *de to andre Hdskr.* vanbunir. 12. atlögunne: *Hdskr. har* atlöginne. 15. ara sinna: *327 4to* vapna sinna oc ara; *Eirsp.* ara sinna. 18. j Floruwögum: *327 4to* i Floranagum; *mgl. i Eirsp.* 31. j glett: *saa og Eirsp.; 327 4to* nockot sva i glett.

toku ath mædazt, ok ʀenadi hin snarpazta skothʀidin, þæ eggiade Suerrir kongr Birkebeina ok mællti: Stannndith nw wpp ok ʀettid naufnn (sic) ydr; werith nw Birkebeinar; lætid siæ, huerso ydr bita wopnnin. Þæ ʀisa Birkebeinar wpp wnndir skiolldunum ok giordu adra hʀid; sumir gʀytto, en sumir skuto. Lǒgdu þeir þa fram skipin; lǒgdu þa sumir, en sumir hiuggio. Eyskeggiar toku wit hraustligha; nuto þeir þa bordamunarins. Þeir kuomu stafnnliæm æ kongsskipith ok drapu stafnnbwann, en toku merkith, ok allt ʀuddo þeir skipin framan at siglu. En er þeir toku at græida wpp-gǒnguna, þa eggiade kongr sina menn. Sottu þa Birke-beinar suo hart ath þeim, at Eyskeggiar hrucko wnndan; woru sumir drepnir, en sumir kuomuzt apttur æ skipit. Fenghu þæ Birkebeinar leyst fra skip sin. Hǒfdu eina feʀd allir þeir, er suo næʀ hǒfdu laght skipunum þeim, er Eyskeggiar festuzt wit; en þeir hʀudo sum skip Birkebeina. War siæ hrid allmannskæd; fello þo miclo fleiʀa af Birke-beinum. Lǒgdu Birkebeinar þæ fʀæ skipin. Þa mællti Suerrir kongr: Hafizzt vel wit, godir hælsar! Fær muno þeir slikar hʀidir giora oss. Werdum vel wit, þuiath þeir muno æigi sidr tannsaʀir en wer. En er Eyskeggiar sæ, ath þeir laugdo fra, þa hwgdo þeir, ath þeir munndo wilia flyia.
35b[2] Þa mællti Olafur jarllzmægur: Dughum wer nv vel, | þuiath suo se egh flesta fara, ef j ofʀeflith koma; fylgium nw sigrinum, hauggum teingslin ok ʀekum þæ kaʀllmannligha. Allir woru þers fwsir ok giordu suo. En er skipin losnudo j sunndr, ok þeir skylldu græida athʀodrinn, þæ mistu þeir æʀanna; ʀak þæ fyrir straumi ser huert skipith. Birke-

1. ʀenadi: *327 4to* helldr miɴcaðiz; *Eirsp.* rænaði. -- snarpasta: *saa og Eirsp.; 327 4to* harðazta. 3. ʀettid naufnu: *327 4to* rettit vapn; *Eirsp.* ssannit naufn. 4. ydr bita wopnnin: *saa og Eirsp.; 327 4to* þer kunnit beita vapnunum. 6—7. Lǒgdu þeir — hiuggio: *Eirsp.* oc at laugðu þeir skipin sin sua fast at sumir laugðu en sumir hioggu; *327 4to* lǒgðu nu fast at. 7. Eyskeggiar: *opr. skr.* l *for* s. 9. stafnnbwann: *327 4to og Eirsp.* stafnbuana. 10. skipin: *327 4to* scipit; *Eirsp.* skip̄. 12. at: *herefter er noget bortraderet.* 13. skipit: *327 4to* scip sin *(saa og Eirsp.)*. 14—16. Hǒfdu eina ferd — en þeir hʀudo: *Eirsp.* oc haufðu eina ferþ allir þeir er sua nær haufðu lagt storskipunum oc Eysk'. fengu við festz at þeir hʀudu; *327 4to har. kun* hruðu EyiarsceɢIar. 19. hælsar; *327 4to* brǒðr; *Eirsp.* halsar. 24. fara: *mgl. i 327 4to, findes i Eirsp.* 25. hauggum: *327 4to* hoɢi; *Eirsp.* hauguit. 28. skipith: *327 4to (og Eirsp.)* scipin.

beinar ʀero þa ath þeim ok lögdu tuo skip edr þʀiu ath æinu. J þui bile kuomu þeir jnnan or bænum, borgharmenneʀnir, ok hôfdu langskiph, ok woru a niutigir manna, ok hôfdu allir hringabʀyniuʀ. Kom þat lid wel at halldi. Hʀuduzt þa skipin Eyskeggia, ok huert sem hʀodith war, þa genghu Birkebeinar afh smaskipum ok a hin stæʀʀi skipin. Eyskeggiar hôfdu sett wpp merki Suerris kongs, Sigurfluguna, j stafnn a skipe sinu; sa Birkebeinar fullgiorla, hwar eptir henne war at leita. Sottu Birkebeinar fast ath ok lettu æigi, fyʀʀ en þeir nado merkinu. Þui næst genghu þeir wpp a skipith ok ʀuddo medr staufnum. Sigurdur kongsson hliop fyrir bord ok war drepinn a sundi. Þa ʀero a brauth a tueim skipum Lodinn, son Pals smætauga, ok Halluardr bratti. En Olafur jarllzmagr hliop fyrir bord, fyrir þui at hans skip war hʀodit; suam hann til landz. Birkebeinar odu wth i mothi þeim hann (sic) ok drapu hann, fyʀʀ en hann kæmi a land. Hallkels skip war sidazzt hʀodit, fyrir þui ath þat war bezzt skipath ok mest borde. Hallkell fell a skipe sinu ok flest ôll sueith hans. Þar fell flest allt lid Eyskeggia nema þat, er gʀid war gefid. Kongʀinn hafdi mællt, ath æigi skylldi synghia fyʀʀi hamessur j bænum, en hann kæmi fra oʀustunni, ef þat genghi æigi miogh oʀ laghi. Kongʀinn ʀeri jnn til bæiar ok let flytia skipin ôll medur ser jnn til bæiar. Þa war hatt mal. Woru þa þeghar sungnar messur. Litlu eptir oʀustuna anndadizt Baʀdr Guthoʀmsson ok Benidictus litle ok enn fleiʀi sueitarlids. En er likin funndozzt Sigurdar ok Olafs, þa leth Suerrir kongr syna likid Sigurdar j fiolmenni ok sagdi, ath þar war lik hôfdingia þers, er sa flockur hafdi haft fyrir ser, ok bad likid jarda fyrir sunnan saunghhwsit j Mariukirkiugardi.
36a[1] War gioʀʀ grauf micil; woru þar | lôgd j lik Eyskeggia. Þat war mal manna, ath æigi hafui sw oʀusta werith, er

2—3. borgharmenneʀnir: *Eirsp.* borgarmenn; *327 4to* menn. 7. sett: *med et overflødigt Punkt over den første* t. 8. skipe sinu: *327 4to* hofðascipinu; *Eirsp.* haufðingiaskipinu sinu. 8—9. fullgiorla: *327 4to* fullvel; *Eirsp.* fullgerla. 13—14. Þa ʀero — Halluardr bratti: *mgl. i 327 4to, findes i Eirsp.* 16. i mothi þeim hann: *327 4to* imot honum; *Eirsp.* amót honum. 21. hamessur: *saa og Eirsp.; 327 4to* mesur. 23—24. ok let flytia — til bæiar: *mgl. i 327 4to, findes i Eirsp.* 26. fleiʀi: *sidste Bogstav skr. over Linien.* 31. woru: *skr.* ʳworu.

menn hafe sigrazt wit jafnnmikinn bordamun, sem j Floʀu-woghum. Giorde þar micinn kænligha mun med þeim, ok wolldi þui merst audna kongsins ok atlagha, sakir þers, at Birkebeinar woru kænni ok wanari baʀdôgum. En fulldiaʀfir woru Eyskeggiar wit wôpn, en helldr ogætnir ath hlifa ser. En er Sigurdr jarllzson spurdi þersi tidinnde, þæ wenndi hann sudr medur landi ok allt sudr til Danmerkur; fylgdi honum sumth lidith, en sumt dreifdizt ymsa wegha, sumth geck til grida. Eysteinn koʀpuʀ siglde westur wm haf.

83 (121).

Ejʀekr eʀkibyskup ok Afsalon eʀkibyskup senndi menn medr brefum sudr til Roms a pafa funnd. War þaʀ ʀitad allt fra Suerri konge eptir witnisburd Eiʀeks eʀkibyskups ok hans manna ok wm þeirra widskiptte, þau er werit hôfdu, ædr eʀkibyskup foʀ fra stolnum. En þar fenguzt þau suðʀ af pafuanum, sem eʀkibyskuphar hôfdu ord til sennth, ath pafinn lysti stoʀmælum yfir konginum, ef hann leti æigi eʀkibyskup hafa slikt, er hann willdi ok hann kalladi til. Þersi brefin leth eʀkibyskup wpp ʀæda j Danmôrku ok lysti huern sunnodagh æ koʀ wppi banne a henndr Suerri konge. En er kongr spurdi þeʀssi tidenndi, þæ taladi hann æ þingum wm þetta mæl ok sagdi suo, at þetta war wpplost eitt Dana, en æigi pafua ord; kuezt ætla, ath Eiʀekur blinnde mundi æigi fyrirliuga kongdomi hans: ok þat mann-blot ok bann, er hann hefir mik til nefnth, þat hefir nu drifith j augu honum, ok er þui blinndr wordinn. Munu þeir j banne, er bannzwerk giordu; enn egh em kongsson ok ʀett kominn til landz þersa ok haft margha naud fyrir, ædr en eg nædi. Fari Eiʀekr sem ædr heim til stols sins,

2. kænligha mun: *327 4to* kænleics mun *(saa og Eirsp.)*. — med þeim: *327 4to (og Eirsp.) fortsætter* um atloguna. 3. audna — þers: *mgl. i 327 4to; i Eirsp. mgl.* ok wolldi — baʀdôgum. 4. kænni ok: *mgl. i 327 4to*. 10. Afsalon: *de to andre Hdskr.* Absalon. 16. konginum: *327 4to* S. k'i; *Eirsp.* k'ginum. 17. hafa: *Hdskr. har* hafdi. 19. a henndr: *Hdskr. har* hanndr; *327 4to og Eirsp.* yfir. 23—24. mannblot ok bann: *327 4to* baɴ oc blotan *(saa og Eirsp.)*. 25. þui: *herefter er et Bogstav udraderet.* 26. banne: *327 4to tilføier* vera, *som mgl. ogsaa i Eirsp.* 27—28. ok haft margha naud fyrir, ædr en: *Eirsp.* oc haft aðr marga nauð fyri en; *327 4to* hefi ec oc morg valc oc vandkvæði þolat aþr en. 28. nædi: *327 4to tilføier* þeso riki oc eigi vil ec lata þat firir þesar sacar; *dette mgl. ogsaa i Eirsp.*

þott hann se blinndr, ef hann will hallda þau landzlôg, sem heʀ j landi æigu at stannda. En þo ath hann hefdi þar bædi augo heil, er nw er hann bædum blinndr, ok blinndr hvgskotenu at siæ hid ʀetta, þa mun egh æigi briota lôgh 36a[2] hins helga | Olafs kongs fyrir hans sakir, þo ath hann bannizt edr blothiz.

84 (122).

Þeghar eptir pæska foʀ Suerrir kongr austan eptir Sigurde jarllssyni ok willde dreifa flockenum. Hann foʀ wm warith allt til Kongahellu. Þæ kom þaʀ senndimadr pæfans, legætus, ok hans fôʀunauthar. Baud Sueʀir kongr þeim til sin ok hafdi legatan j bode sinu, ok ʀæddo sin j mille margha hluti. Þæ leitadi kongr eptir with legætan, ath hann munndi gefa honum kongswigslu ok koʀona hann; en legatinn leth likliga wit þui ok tok þui ôllu wel. En er kennimenn wrdo warir wit þat, þæ segia þeir legatanum, at kongr war wsattur wit eʀkibyskupinn, ok war fʀa stolinum, ok legatus skylldi æigi þerso jata; fundo þat til saka, ath hann hafdi ædr werit wigdr til prestz, ok þat annath, ath hann hefdi tekit æiginkonu ok ætt ædra konu, ok lifdu þa bædar. Marga hluti fengo þeir adra til ʀoghs wit Suerri kong. En er Suerrir kongr kom næst æ þetta mæl wit legætann, þa syniade hann kongi wigslunnar ok bad hann sættazt wit eʀkibyskup; sagdi, ath hann ætti ath wigia hann. Kongr mællti: Se egh, huert þitt erindi mun wera hingath j land, þat sama, sem marghir falsaʀar giora, er hlaupa hingat wtan or lôndum ok wilia fæ ser fe, en giora ʀike worth at spotte ok hædi, þa er þeir koma a burtth. Nw wil eg, ath þu farir æ burtt hedan leidar þinnar. Wil eg ecki, ath þu falsir fe af þegnum minum her j landi. Eptir þat foʀ legatus a brauth.

3. ok blinndr: *327 4to* oc þar með sialfu; *Eirsp.* oc sva. 7. austan: *de to andre Hdskr.* austr. 10. legætus: *skr.* legæt[9], *med* [9] *rettet fra* [2]. 11. legatan: *saa og 327 4to; Eirsp.* þa. 14. tok: *Hdskr. har* toku. 15. kennimenn: menn *er tilføiet i Marginen.* 15. legatanum: g *rettet fra* t. 16. ok war: *327 4to og Eirsp.* oc hann var. 19. adra: *herefter er* dra *udraderet.* — ok ætt ædra konu: *327 4to* oc hefði aþr aðra þa er hann hafþi logfengit; *Eirsp.* oc att aðr aðra laugfegna(!). 20. ʀoghs: *saa og Eirsp.; 327 4to* ręgslo. 24. wera: *derefter* hafa *underprikket.* 25. giora: *derefter begge de andre Hdskr.* aðrir. 27. at spotte ok hædi: *saa og Eirsp.; 327 4to* at spotti:

85 (123).

Sueʀir kongr snerizt apttur nordr j Wikina. Hann giordi menn eptir Nicholæsi byskupi. En er hann kom til kongs, heimti kongr hann æ einmæli ok sagdi, at hann war þers wiss oʀdinn, at ôll þau suik, er Hallkell ok þeir hôfdu haft wit konginn, hôfdu wpp komith wnndan tungoʀotum byskupi, ok bar þat æ henndr honum medur jarteignum. En byskup syniade ok mællti j moti. Kongr sagdi, þat
36b[1] mundi ecki | stoda; lethz hann allth wita hid sanna. Het kongr byskupi hôʀdum afuarkostum ok kalladi hann drottinssuika ok landʀædamann. Byskup bad konginn wægdar ok het honum trunadi ok baud at binnda þat æidum ok suardôghum; allt letzt hann þat wilia bæta, er hann hafdi af giorth wit konginn. War hann þa hinn miukazti. Sueʀir kongr hafdi Nicholæs byskup medur ser nordr til Biorguinar. Kongr senndi ord Þore byskupi af Hamarkaupangi, ath hann skylldi koma sem fyrst. Hann giordi suo. Þar kom ok Niall byskup or Stafangri War þar talad wm kosning, huern kiosa skylldi til stolsins j Biorguin j stad Pæls byskups. Þæ war til kosinn sa madr, er Marteinn het ok war hiʀdprestur Suerris kongs; hann war enskr at ôllu kyni, klerkr forkunnar godr. Þeir wigdo hann til byskups at ʀædi Suerris kongs. War þar at Nicholæs byskup, Þorir byskup ok Niall byskup. Nicholæs byskup war j miklum kærleikum vit Suerri kong; war þar Nicholæs hôfudzmadr ath ôllum ʀadum þeim, er Suerrir kongr villdi. Þa war giorr weizzla mikil j kongsgardi. War þat j ʀædi, at byskupar mundo gefa Suerri konge wigslo ok koʀona hann. For þat fʀamm, at þeir wigdo hann a degi postolanna Peturs ok Pæls. Tok hann koruno; war Nicholæs hôfudsmadr ath wigslunni. Kongr gaf þeim aullum godar giafir, ok skilduzt þeir medur kærleik.

86 (124).

Vm wetrin ædr hafdi anndazt hinn blezzadi Þorlakur j Skalhollti a Jslanndi; en þat sama sumar kom wtan af

3. einmæli: *327 4to* tal; *Eirsp.* eintal. 4. Hallkell ok þeir: *327 4to og Eirsp.* þeir Hallkell. 13. hann: h *rettet fra* þ. 15. Hamarkaupangi: *saa og Eirsp.; 327 4to* Hamri. 20. klerkr: l *rettet fra* b. 24. hôfudzmadr: *327 4to* firirmaðr; *Eirsp.* formaðr. 33. j Skalhollti: *mgl. i de to andre Hdskr.*

landinu Pall, son Jons Loptzsonar. War hann wm wetrin j Noreghi nordr j Þrandheime. Wm vorit for hann hid efra til Wikr austr. Hann hitte Suerri kong j Oslo. Hafdi kongr þar werith wm vetrin. Pall foʀ þadan til Danmerkr ok tok byskupswigslu afh Afsalon eʀkibyskupi ok foʀ apttur wm sumarith til Noreghs ok suo nordr til Biorguinar. Suerrir kongr foʀ vm warith nordr til Biorguinar; war þar lǒgd stefnna, ath byskupar allir skylldo þar koma, þeir er woru j Noreghi, til wmʀæda medur konginum, fyrir þui
36b[2] at Eiʀekr | eʀkibyskup hafdi sennth bref sitt j Noʀegh ok stefnth oʀ landi ǒllum byskupum ok æ sinn funnd. Kuomu byskupaʀnir allir til Biorguinar; þa kom þar Pall byskup. Hid fyʀa sumarith hafdi Suerrir kongr þat miogh j ætlan, ath giora lid westur til Oʀknneyia ok Orkneyinghum ath giallda suikʀædi. En er þetta spurdizt westur þangat, þa giordi Haralldr jarll ok Biarne byskup ʀæd fyrir þeim. Þæ bioztt jarll at fara westan ok Biarnne byskup ok med þeim allir hinir beztttu menn; kuomu at þersum byskupafunndi til Noʀeghs. Aattu þa hǒfdingiar stefnnur sin j mille, ok war þat af ʀædit ath giora menn medr brefum a pafua funnd; war fyrir þersi bref sett jnnzsigle kongs ok allʀa byskupa þeirra, er þar woru. Reztt til þeirrar farar Þorir byskup ok medur honum Rikardur suartameistare. Þeir foru medr þersum bʀefum a funnd Celestini pafua.

87 (125, 126).

Þæ kæʀdo þeir Suerrir kongr ok Haralldr jarll sitt mæl. War þa stefnnt þing wt j Kriztkirkiugardi. Stod hirdin allt vm kongssætid, en sumth sat þar fʀam j fra. Þa geck fram jarllinn ok tok þa til orda ok mællti: Her er nu micill fiolde godʀa manna saman kominn. Þyʀfta egh ath mino mæli godan ʀom alþydo. Eg em nu suo gamall, sem æ gʀǒnum mæ siæ. Hefi egh ok mǒrgum kongum fyrir kne komit, stunndum med kærleik, en stunndum medur wanndamælum. Nw er nyrr vanndi til hannda kominn, ʀeidi mins herra Suerris kongs, ok em egh minna afhvalldr,

1. landinu: *de to andre Hdskr.* Islandi. 2. j Þrandheime: *saa og Eirsp.; 327 4to* i Niðarosi. 19. j mille: *327 4to tilføier* oc raðagerþir.

en mer er kennth. Æigi red egh wppreist flocksins; en þat war satt, ath æigi bôrdumzt eg j moti þeim. En æigi mæ egh hatazt wit lyd her j landi, medan eg skal jarll vera. En æigi giora Orkneyingar allt at minum wilia, þuiat marghir fara burtth or eyunum ok heria a Jrland edr Skotland ok ræna kaupmenn, ok allir ath wvilia minum, ok er þat þo mællt, at egh se ecki orefsinghasamur. En ecki þarf her wm at tala; suo giorth ok suo mællt, sem nw er, þæ |
37a[1] leggr ek nw allt a gudz walld ok yduarth, herra. Geck hann þa fram a millum mannanna ok fell til fota konginum. Kongr litadizt wm ok tok seinnth til ordanna ok mællti: Mikith heruirki giordu þeir til j Noregi, er suo styrckann flock elfdu hingat j land, sem Eyskeggiar woru. Nw er jarll her kominn, sem þer megith siæ, ok jdrazt þers, er hann hefir til wor jlla giorth; bidr nu miskunnar, ok hana vil egh giarna weita honum. Eg mun þess ok þurfua af gudi, at hann miskunni mer framar, en egh hefir til giorth. Statt wpp, herra, ok wer j guds gridum ok minum! En egh mun sætt ockra segia wpp j mæira tome. Suerrir kongr leth rita alla þa sætt, er hann giordi wit Haralld jarll. Hann leth ok skræ jardir þær allar ok æignir j Orkneyium ok Hiatlandi, er fallith hôfdu j kongsgard ok þeir menn hôfdu att, er fallith hôfdu j Floruwôghum. Hann lagdi þriggia vetra lausn æ, ath frænndr þeirra hinna daudo skylldo leyst hafa med lausafe, ædr en þrir vetur wæri j burttu; en ef þa wæri æigi leyst, þa fell allt at alldaredli j kongsgard. Suerrir kongr tok vnndir sigh Hiatland at skauttum ok skylldum. Hann setti Haralld jarll yfir Orkneyium medur þeim skilmæla, at kongr skylldi hafa allann hælfann sakeyri, ok setti þar syslomenn yfir. Haralldr jarll sor konge eida at skilnadi þeirra. Suerir kongr geck sidan a tal þeirra byskupa, adur þeir skildizt, ok mællti: Þat er mitt ræd, godir hôfdingiar, at þer gætid medur wizzsko rikis

3. her: *de to andre Hdskr. har rigtig* þar. 8. at tala: at *tilskrevet under Linien.* 13. elfdu: *327 4to og Eirsp.* efldut. 19. mun sætt: *Hdskr. har* | sætt | mun |. 23. fallith hôfdu: *saa og Eirsp.; 327 4to* letuz. 25—26. ædr en þrir vetur wæri j burttu: *mgl. i Eirsp.; 327 4to istedet herfor* iarðirnar. 26. ef: *saa og Eirsp.; 327 4to* með þui at. 27. Hiatland: *det andet* a *rettet fra* l. 33. rikis: *en Streg gjennem* k *øverst oppe.*

þers, er gud hefir ydr til sett. Lætid ydr þat j hug koma, at þat er ecki fôdrleifd ydr ne aʀfur. Suo ok, ef Eiʀekr blinnde flæmir ydr af ʀikinu, ath hann mun litid gott ætla ydr j stadinn, ok mest fyrir þui ath hann fæʀ ecki sialfum ser; hann hefir nu æigi meir en niu edur tiu menn medr ser, ok þo alla æ annars kostnadi. En ef þer halldit sam- 37a[2] bandi wit mic, þa skal egh wera forstioʀi fyrir allʀa mæli. Þeir hetu allir godu wm at skiliazt æigi wit kongsins mæl.

88 (127—129).

Hʀeidar senndi (sic) wikuerskr, ok lengi hafdi þæ werit af landi burtt ok wida farith. Hann kom þetta sumar j Noʀegh medur brefum ok jnnsigle þui, er kôlluth war Gullboluskʀa. Þat jnnzsigle hafdi sennt Kiʀialax Gʀickiakongr Suerri konge. Stod þat a brefum, at Suerrir kongr skylldi sennda Gʀickiakonge tiu hunndruth manna til strids. Sentth hafdi hann ok til Danmerkr til Knuthz kongs þann mann, er Petur het ok war kalladr jllska, medr þersum eyrinndum, ok hinn þridia mann til Suiakongs. Hʀeidar sendimadr taladi optliga fyrir kongenum sitt eyʀinndi; tok kongr þui likligha; letzz hvg skylldo a leggia. War Hʀeidar medur konginum vm vetrin eptir. Þat haust andadizt Knuthr Suiakongr; en þar kom til ʀikis ok kongdomsins Sauʀkuir Karlsson. Þat haust for Nicholæs byskup sudur til Danmerkr a funnd Afsalons eʀkibyskups ok sættiz vit þa (sic). Wm vetrin eptir kuomu sunnan fra Rom til Danmerkr Þorir byskup ok Rikardr meistari ok medur honum kardinali af Romaborgh; en þeir fengu þar bʀada sott ok aunnduduzt, ok kuomu af þui æinghi visendi til Noʀegs bʀadligha wm þeirra eyʀinndi, huert ordith war. En nôckurʀi stunndo sidar kuomu danskir menn til Suerris kongs ok flutto honum bref ok jnnsigle pafuans ok [sôgdo] suo, ath Þorir byskup ok Rikaʀdr meistari hefdi sett þerrsi bref at wedi; en þeir kôlluduzt hafa fengith þeim byskupi fe ath læne. Flutto þeir konge

7. allʀa: *de to andre Hdskr.* allra var. 9. senndi: *for dette afbrudte Ord har de to andre Hdskr.* het maðr. — ok: *de to andre Hdskr.* er. 11. kôlluth: *327 4to* callat; *saa og Eirsp.* 12. Gullboluskʀa: *saa og Eirsp.*; *327 4to* Gullbuluscra. 16. jllska: *327 4to* ilsca; Eirsp. illzska. 23. eʀkibyskups: *327 4to tilføier* oc Eirics (*Eirsp. ligesaa*). 30. sôgdo: *udeglemt af Skriveren.*

brefith; en hann feck þeim slikth, sem hann willdi. SuereR kongr let wpp lesa bref þersi a koR wppi ok syndi þar pæuans jnnzsigle ok bref. Stod þat a brefum, at þeghar er pawinn wisse hid sanna, ath kongRinn mællti Rettara en byskup (sic), þa leysti pawinn hann ok allt hans Rike fra stormælum. Kongr sagdi, at hann hefdi spurth medr sanninndum, ath kardinali ok Þorir byskup ok þeirra fôruneyti hafdi werit
37b[1] j bodi | medr presti nôckurum, ok wm kuelldith hafdi kastad werit eitri j dryck þeirra, ok af þui mundi þeir hafa dæith. Um warith leitadi Hræidar eptir wit konginn, huert hans eyrinndi skylldi werda. Kongr mællti: Suo litzst mer, sem ecki se fridsamligt her j landi; spyrzzt mer suo til, sem Danir muni enn ala oss wlfa, ef þeir mega suo wit komazt. Sitia þeir ok sumir jnnan landz, er egh trui ecki vel, þegar er nôckur flockr hefzt. Wil egh ecki sennda a brauth lid mitt ath suo bwno. Þæ spurdi Hreidar, ef kongr gæfui orlof bonndasonum edr kaupmônnum, ef þeir willdi fara; en kongr letz þat giora mundo. HReidar feck ser sueitar ok for or landi wm sumaRith sudr til Haleyiar. Þa war þar marknadur ok kaupstadr. Þar kom Nicholæs byskup ok fiolde Nordmanna ok flest Wikweriar. Þeir Nikulæs hôfdu þar med ser suein æinn, er þeir kaullodo Jnga, son Magnus kongs Erlingssonar; þann kôlludo Birkebeinar danskann ok heita Þorgils þwfoskith. Þar a eyRenni Reistu þeir flock; Rest til þers flocks micill fiolde manna; til þeirrar ferdar Reztt EiRekr eRkibyskup. Fara þeir medur þann flock nordr j Noregh. War þar þa Sigurdr, son ERlings jarllz, ok margir adrir Rikismenn. Þersi flockr woru kalladir (sic) BaglaR.

89 (130—133).

SweRir kongr war j Wik austur, þæ er þetta war tidinnda; en Baglar foru, wnnz þeir kuomu j SallteyiaRsund.

1. brefith: *327 4to* brefin. 4. byskup: *de to andre Hdskr.* erkibyscop. 7. kardinali: n *rettet fra* l. 6—7. Kongr sagdi — hafdi werit: *Eirsp.* konungr kuez oc spurt hafa með sannendum at kardinali oc Þorir b'p hafði verit oc allir þeir; *327 4to* k' sagþi at þeir Þorir b9 hefði verit. 7. kardinali: n *rettet fra* l. — fôruneyti: *skr.* f°neyti. 15. ecki: *herefter noget udraderet.* 16—17. Þa spurdi — orlof: *saa og Eirsp.*; *327 4to* Þa spurði HreiðaR orlofs ef k' myndi gefa leyfi til. 19. til Haleyiar: *saa og 327 4to*; *Eirsp.* a Halaeyri. 25. Rest: *327 4to* reðz (*Eirsp.* rez). 28. woru kalladir: *327 4to* var callaðr; *Eirsp.* (þeir) voru kall'

Suerrir kongr spurdi til þeirra j Seimsfirde ok giordi bratt a þeirra fund. Sialfr kongr hellt wôʀd ok Nicholas afh Westnesi, ok wrdo waʀiʀ with, huerso micith lid þeir hôfdu, ok synndizt afli þeirra micill. Kongr mællti wit Nicholas ok Lawaʀd, ath þeir skylldo leggia skipunum þar, er Sonaberg heitir, ef þeir fenghi nôckut suig wnnith a þeim; en kongr ʀeʀi til Hasteins ok fann þar wardmenn Bagla ok ellti þa. Þa ʀeri hann jnn til lids sins. Skutuzt þeir þa a. Ward af þui litid manntion. La su skwta næst landinu, er 37b[2] kongʀinn | styrdi. Baglar woru a lanndi þaʀ, sem nw heita Mwghavellir; hôfdu þeir dregith vpp skipin sin hia ser; þeir hôfdu .v. skip stor en hunndʀath smaskipa. Suerrir kongr hafdi .xxx. skipa, ok flest sma. En er kongr sa, ath þeir fengu ecki at giort wit þann mwgh, er fyrir war, þa bad hann sina menn fara warliga ok lata æigi skipin draga wpp wnndir ser. Þa lagdi kongr oʀ skothmali ok wth yfir sunndit wit eyna ok la þaʀ wm hʀid. Hann leth ʀeisa walslôngu a bergi nôckuru gegnt skipum Bagla, ok wm kuelldith, er walslaunghan war bwin, þa slaungdo Birkebeinar wm hʀid ok bruto skipin fyrir Bauglum. Wm kuelldit, er dimma tok, setti kongr til ath gæta walslôngunnar Laward, son sinn, ok Æilif ʀauda. Þeir styrdo einu skipi badir; war þar a .lxxx. manna. Kongʀinn mællti wit þa: Warith ydr, þuiat her koma Baglar j nott. Geck kongr þa til skipa. Wedr war a kallt. Woru marghir a fotum ok leto oʀna ser; sumir lôgduzt j kaus wnndir gardinum ok walslaunguna; ok war a nidamyrkr sem mest. Rif nôckuth geck j mille landz ok eyiarennar. Gengu Baglar þar wth wm nottina ath fioʀu ok gengu wpp j eyna. Þeir hôfdu hunndrat manna, ok allt bryniad. Funndo Birkebeinar æigi fyrr þeir, er vndir valslôngunni woru, en kesiunar stodu a þeim. Hlupo þeir þa vpp. Þa mællti Eilifur ʀaudi: Rekum þa af oss. Snerizt hann þa til warnar, ok fatt eitt manna medur þeim. Fello þeir flestir. Lawardr kongsson steyptizt

5. Lawaʀd: *327 4to* Sigurþ lavarþ. — þar: *327 4to* til bôiar þes. 6. ef þeir — a þeim: *327 4to* bað þa ef þeir fengi noccor svig a at þeir glettiz við þa; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 9. landinu: *327 4to* iɴlandi. 19. er: *derefter* Baglar *overstreget.* 23. .lxxx.: *saa og Eirsp.*; *327 4to* ner .lxxx. 34. þeim: þ *rettet fra* h.

ofan wm kleif nôckura, ok suo foru þeir fleiʀi, ok stefndo suo til skipanna, ok suo þeir, er ædr hôfdu brutt komizt. Baglar fylgdo þeim, ok foru allir saman. Hialpadi þat miog Birkebeinum, at suo war myrkth, at þeir kennduzt æigi. Þa leto þeir meir en .xx. menn. Baglar bʀuto j sunnduʀ walslaunghuna. En er wart ward til skipanna þersa tidinnda, þæ leto Birkebeinar blæsa ok ʀedo til landgôngu. War skiotazztur a land Nicholæs af Westnesi. Letu þa Baglar
38a[1] wndan drifa ok apttur til | lids sins. Suerrir kongr weitti jll ord Lawardi, syne sinum, ok sagdi suo: Annan weg hellt ek wôʀdinn, þæ er egh geck til landzinns j moti Magnusi konge. Wei werdi þeim kongssyni, er suo gætir sinnar sueitar, sem þw hefir gætt, ok dragztu wpp a landith ok kom æigi i augsyn mer, fyrr en daghar. Gengu þæ marghir a land wpp ok wôktu til dags. Þat war einn dag, er Suerrir kongr læ j Seimsfiʀde, at hann war æ skwto, ok ʀeru þeir jnn wnndir landit; en Baglar gengu fʀam a berg nôckut ok kôlludo æ þa leid. Þa mællti Sigurdr jarllzson: Er Suerrir, matgiafe minn, a skipenu? Þæ suaradi Liotur Harallzson: Her er Suerrir kongr æ skwtunni. En hitt er satt, at hann hefir [æigi] werra manni mat gefit en þer; muntu þat nw syna. Þa mællti Nicholæs byskup: Hui gengr þu æigi æ landit wpp, Suerrir? Willtu æigi beriazt, gudnidingrin? Þer þickir ecki lif jafngotth sem at ʀæna ok heria. Nw skal egh her bida þin. Se her nw handlin mitt, ok helldr wpp skilldinum; nw hefi egh mitur ok staf þann, er egh skal bera ath pafans bodordi, en þat er stalhwfa ok suerd, þar til er þw erth drepin edr ʀekinn oʀ landi. Birkebeinar skuto ordum j tôluna hans; mælltu marghir ok sôgdu, ath æigi þætti wandi wm landgônguna: ef slikir æinir stædi fyrir, sem þw erth, nidingurinn. Sumir mælltu: Jlla muntu bera þin vopn; suo hefir þu fyrr borith. Kongr bad þa hætta ok jafnnazt ecki ordum wit hann. Byskup mællti: Opt fʀyith þer mer hugar, Birkebeinar;

13. sueitar: *i Hdskr. en streg over* s. 18. leid: *mgl. i de to andre Hdskr.* 21. æigi: *udeglemt i Hdskr.* 24. lif: *de to andre Hdskr.* lifi. 28. þar til: *327 4to* þesi somu vapn skal ec bera þar til; *ogsaa i Eirsp. mgl.* þesi — bera. 31. nidingurinn: *327 4to tilføier* oc þesi vapn mantu fram bera a domsdegi; *mgl. i Eirsp.*

nw gacktu, Suerrir kongr, einn a land, en ek mun æinn j
moti þer; skal þa Reyna, hwart mæira weitir Petur postuli
ok hin helgi Hallwardr, edr hun gylfRa hin gauzzka mun
weita þer, er þu truiR æ. Þa suaradi kongr, suo ath hans
menn heyrdo: Þat mundi mællt, efh wit, Nicholæs byskup,
berdumzt, ath þat wæri gReyia moth, er j hwarighum er
hugrin. Leth kongRinn þæ Roa j burtth ok til lids sins.
Wm morguninn eptir slagit ætti kongr hwsþingh ok spurdi
menn Rædz. Nicholas afh Vestnesi suaradi mæli kongs:
Jllt þickir oss, herra, ath liggia her wit matleysi; wilium
38a² wer ecki, at vndan beri, ath wer leggium ath þeim ok beri|azt,
falla medur dræingskap, edr fara j burtth hedan ok þangath,
er wer fæm math. Kongr suaradi: Suo er nw, Nicholas,
at þu segir margRa hug. Weith egh, ath leidangursmenn
eru heimfwsir. Suo jllt sem ydr þickir her at liggia, þa
þickir þeim ôngum mun betra, er her liggia fyrir jnnan
sunndin. Mundo þeir Riufa safnadinn, ef wer wæRim þRæir.
Nw med þui ath þer wilit allir j brauth, þa skal þat vera.
Bad þa leggia burtth skipunum; war ok suo giorth. Þetta
war a drottinsdagh. Lætur kongr flytia lik manna sinna
til kirkiu j Sallteyiarsunndi. Eptir þat hellt kongr ôllu
lidinu nordr. Gaf honum godan byR til Biorguinar; lofadi
hann þæ leidangursmônnum fra ser at fara; en hann hellt
nordr ok drack jolin j ÞRandheime ok war þar wm vetrin.
BaglaR sottu nordr j Wikina. Þa leto þeir stefnna Borghar-
þingh ok toku þar til kongs Jnga, son Magnus kongs; lôgdu
þeir land allt [undir] sigh wm Wikina ok Wpplônd ok settu
menn ok syslur. War Nicholas byskup þann vethur ath
stole sinum j Oslo, en stunndum sudr j Danmork. Þa war
wigdr til byskups j Hamarkaupangi Jfuar skialge. Þa kom
til flocksins Halluardr af Sæstôdum ok Kolbeinn stRynefur

---

2. weitir: *327 4to* ma veita mer (*saa og Eirsp.*). 3. gylfRa: y *rettet fra* l: *327 4to og Eirsp.* kyflan. 6. moth: *327 4to* agangr; *Eirsp.* mot. 11. beriazt — þangath: *327 4to* beriaz. en at oðrum kosti fara i brot oc þangat; *Eirsp.* beriaz sigraz .e. falla en at auðrum kosti vilium ver a braut þangat. 17. sunndin: *327 4to* sundit (*Eirsp.* hia os). — wæRim þRæir: *327 4to* biðum þes (*mgl. i Eirsp.'s kortere Text).* 24. drack: ck *rettet fra* a. 27. undir: *udeglemt.* 28. ok syslur: *327 4to* i allar syslor (*Sætningen mgl. i Eirsp.).* 31. ok Kolbeinn stRynefur: *mgl. i 327 4to*; *Eirsp.* Kolbeinn stranefr.

ok marghir adrir. Þann wetur toku þeir Nicholas byskup ok Sigurdr jarllzson micith fe Suerris kongs oʀ Maʀiukirkiuwegg or Hôfutey ok hôfdu med ser. Wm warit foru þeir Nicholas ok Sigurdr jarllzson wpp ꜳ Heidmork ok giordu lid fʀꜳ ser wm fiall nordr, ok kuomu ofan j firde þeim, er het Alldi, jnn fra Rogalandi ok dʀapu þar syslomenn Suerris kongs, þꜳ Þoʀe dara ok Einar lygro ok sueit þeirra. Þeir syslomenn, sem þar woru næʀʀ, Þorir kʀakr ok Þorgils, flydo wnndan til Suerris kongs; en Baglar foru apttur wm Vpplônd.

90 (133, 134).

Vᴍ wetrin eptir jol ꜳtti kongr þingh wit bænndr ok bawd wt leidangri wm ôll Þrændalôgh ok Hꜳlogaland ok Raumsdal ok Mæʀi huaratueggio ok stefnndu ôllu lidinu til sin. Wm warith ath Halluardzmesso war hann kominn medur allt lidith til Biorguinar; mundi hann þa hafa næʀ þriꜳtighe hunndrat manna, ok allt a skipum. Hann foʀ wm
38b[1] sumarith ok sath j Biorguin allt til Margʀetar (sic) | ok beid leidangurs, er wth bodith [war] allt fyrir sunnan Stad almenningur. Dreif þa lid til hans, suo ath skoʀadir woru sextigir hunndʀada, ꜳdr hann for oʀ Biorguin. Hann siglde sudr j Gʀæningasunnd. Lidenu þotte wnndarligth, þui hann foʀ ꜳigi leidar sinnaʀ. Ecki gafh hann gaum ath þui, hwat wm war ʀætt. Hann ꜳtti þingh wit bænndr ok ʀæddi margth fyrir lidenu. Hann hafdi micinn fiolda leidangursmanna; war þat ath morgu ospakth ok litt stillt. Kongr taladi fyrir þeim a þinginu ok mællti suo: Wfallit er þat

---

3. or Hôfutey: *327 4to* i Hofuðey (*saa og Eirsp.*). 5. kuomu: *327 4to og Eirsp.* kom þat. 6. Rogalandi: *de to andre Hdskr.* Rugsundi. — syslomenn: *saa og Eirsp.*; *327 4to* syslomaɴ. 8—9. Þeir syslomenn — flydo: *327 4to* En þeir Þorir cracr oc Þorgils syslomenn S. k's flyðu *(mgl. i Eirsp.)*. 14. til sin . wm warith ath *(saa interpungeret i Hdskr.)*: *327 4to* snemma um varit. Oc at; *i Eirsp. mgl.* wm warith. 15. næʀ: *saa og Eirsp.*; *mgl. i 327 4to*. 17. Margʀetar: *327 4to tilføier* m̄ dags, *Eirsp.* m̄. 18. war: *udeglemt*. 20. sextigir: *saa og 327 4to*; *Eirsp.* a fimta tigi. 21. Gʀæningasunnd. Lidenu þotte: *327 4to* Græningasund ollu liðino. oc þotti; *Eirsp.* Græningasund oc þotti. 24. fyrir lidenu: *327 4to* firir liði sinu sva at hvarirtveɢio heyrðu bôndr oc liðsmenn (*Eirsp. kun* hafði iafnan þing við lið sit). 25. þat: *327 4to og Eirsp.* þat lið.

godum bonndasonum at fara til þers oʀ Þrandheimi edr af Mæʀi, þott skemra se ath komnir, ath beriazt wit bwsgagn bonnda edr kerolld ne adra bwshluti, at hǒggua þat edr meida, þotth fyrir ydr stanndi. Er ydr þat æingi snilld, en hinum ogagn, er æigu. Ræd eg ydr þat at giora (sic). Slikt wæri ecki kongligt eyʀinndi, ef æigi helldi naudsyn til. Nw mæ egh æigi heita stiornare landzins, ef egh giori æigi suo, at wsidir landz þersa legdizt, þaʀ sem egh hefi foʀʀæd. Bid eg ydr til winsamligum ordum, ath þer lætid af, fyrir þui at mer þickir micith fyrir at ʀefsa ydr; en þat werdr þo ath wera, ef æigi batnar wit. Suo þickiumzt ek ok til kominn, þo at Nicholas byskup segi æigi þat, til ʀikis ok landstioʀnar, at egh þickiumzt æigi þurfa til hins sama at tala tysuar edr þrim sinnum, er æigi liggr mæira wit, en nw hefi ek wm ʀætt. En þat þickiumzt eg æigi vita, hwat Nicholas finnr til þers, at ek mega [æigi] kongr wera j Noregi. Þeir hafa konganaufn borith, er þeir hafa werit ambattarsynir; en egh þickiumzt wera sannur son Sigurdar kongs ok Gunnhilldar. Er nw morghum mǒnnum kunnigth, huerr ætt hennar er. En ef þeir eru her sumir, sem mik wariʀ, ath þat se æigi j kunnleika, þa kann egh nǒckut fra þui ath segia. Þa talde hann kynkuislir hennar fyrir ǒllum þingmǒnnum j allar kuislir. Kaunnudumzt þæ margir menn wit sina frændr, bædi fǒdur ok modr, er æigi wisso ædr skil æ. Lauk suo sinne ʀædu ok eyʀinndi, at hann kueztt
38b^2 ǒnguan wita be|tur til fallinn j Noregi, huorke fyrir gudi ne

---

1—2. oʀ Þrandheimi edr af Mæʀi, þott: *327 4to* or Þrandh'. .e. af Halogalandi .e. af Mæri oc þo at: *Eirsp.* ur Þrandheimi .e. Halogalandi .e. þott. 2. bwsgagn: *327 4to* bugogn; *Eirsp.* bugaugn. 3. ne: *327 4to* .e. við; *Eirsp.* .e. — bwshluti: *de to andre Hdskr.* bus buluti. 4. snilld: *327 4to tilføier* .e. framkęmð *(mgl. ogsaa i Eirsp.).* 5. Ræd eg ydr þat at giora: *327 4to* Bið ec yðr . . . . at þer gerit eigi sva lengr; *Eirsp.* ʀæð ek yðr þat at gera þetta eigi lengr. 7. stiornare: *det første* r *skr. over Linien; 327 4to* stiornarmaðr; *Eirsp.* stiornari. 9. til: *327 4to* með, *Eirsp.* til. — lætid af: *327 4to* leɢit þessa uspect niðr; *Eirsp.* latid af þessum uspektum. 11. batnar: *saa og Eirsp.; 327 4to* betraz. 13—15. at egh þickiumzt — wm ʀætt: *mgl. i de to andre Hdskr.* 16. mega æigi: æigi *mgl. i Hdskr.; maaske dog et Tilføielsestegn efter* mega. 22. talde: *Hdskr. opr.* kalde. 24. fǒdur: ur *skr. med det for* rum *sædvanlige Forkortelsestegn.* — fǒdur ok modr: *327 4to* foður ætt oc moður; *mgl. i Eirsp.* 25. skil: *saa og Eirsp.*; *327 4to* scyn. — ʀædu ok eyʀinndi: *327 4to kun* sino ǒrindi; *Eirsp. kun* sinu mali. 26. wita: a *senere tilskrevet over Linien.*

mǫnnum, at bera kongsnafn en sig: en þo Nicholas byskup vili helldr anann kong hafa, þa munu wer Birkebeinar ecki at þui fara. Kongr þarf sa at wera, er ʀikinu styrir, ok wera bædi hardr ok ʀadvanndr; en oss synizt Nicholas, þo hann se tungosniallr madr, ath hann hafe heʀa hiarta, en trygd sem ʀefʀinn; optth hefir hann ʀeynnzt oss suo. En þo ath wer skulum telia allan afspring Jngigerdar (sic), þa muno faer wera tʀygguir. Æigi war Magnus kongr tʀuʀʀ; æigi war Buʀizlafur truʀ, sem merki hafa a borit. Nw er þat bezzt at lata wera kyrt, þuiat allt ʀeynizt wm sidir, huerr huergi er. En egh wennti þers, at wer Birkebeinar munum bratt leita a funnd þeirra Bagla. Mun þa wita, huerso truʀ hann [er] þeim, skaufalinn, j ʀadunum fyrir oss Birkebeinum. Eptir þat ʀaufzt þingit; foru bændr heim, en leidangursmenn apttur til skipa sinna. Skamt war þers j mille, ok byr ʀann a. Leth kongr þa blasa til brautlǫgu. Sigldo þeir þa austur j land. Letto þeir æigi fyʀʀ, en þeir sigldo jnn j Osloarfiord Jacobsmesso aftan. Þar woru Baglar fyrir med her sinn. Lagdi Suerrir kongr ath wit Hǫfutey ok geck wpp wm morguninn ok hlydde tidum. En er hann kom til skipa, atti hann hwsþingh wit lidit ok mællti: Baglar eru j bænum med micit lid ok ætla at taka wit oss. Hlydi þer, huern wegh eg wil til skipa atlaugunnar. Hakon, son minn, med skwturnar skal at ʀoa a Leiʀuna fyrir jnnan Nunnosetur, ganga þar wpp j bæinn ok weita þeim bakslettu, er a bryggiunum eru; en lenndir menn, Gregoʀius Jonsson, Sigurdr af Modastǫdum ok Eysteinn Rǫgnuallzson, ok medur þeim Mæʀernir skulu leggia at a eyʀunum wit Maʀiukirkiugard ok ganga þar wpp wm hid sydʀa stʀæti. En allt annath lidit skal fara medur mino merki wtan ath bʀyggium; þar mun fyrir wera meginlid þeirra. Gǫngum nw til skipanna

3—4. Kongr þarf — wera bædi: *327 4to* k'riɴ sa er rikino styrir þarf bæði at vera; *Eirsp.* k'r þarf at vera. 6. trygd: *327 4to* utrygð, *Eirsp.* trygð. — hann: *herefter et overstrøget* ʀ. 7. Jngigerdar: *327 4to og Eirsp.* Jngiriðar. 8. Magnus kongr: *de to andre Hdskr. kun* Magnus. 9. Buʀizlafur: *de to andre Hdskr.* Buriz. 13. er þeim, skaufalinn: er *mgl. i Hdskr.; 327 4to* scaufaliɴ er þeim *(Eirsp. anderledes).* 18. j: *synes rettet fra* t. — Jacobsmesso aptan: *mgl. her i 327 4to, som i det flg. har* Jacobs messo dags aptan lagdiz S.; *Eirsp.* Jacobs messo aptan lagði S.

ok leggium jnn at þeim. War þa blæsinn herblastur. Rero þeir þa jnnan ôllum hernum; gʀeinduztt suo skipin, sem kongr hafdi fyrir sagth.

91 (135).

Njkulæs byskup taladi fyrir her Bagla ok skipadi fylkingum ok sagdi suo: Sigurdr jarllzson medur sina sueit 39a[1] ok Halluardr af | Sæstôdum medur Wpplenndinga skulu hafa eina fylking fyrir jnnan Nunnosetur ath gæta, ath þeir kæmizt æigi þar wpp; en þeir synir Ónunndar syns ok Kolbeinn stʀynefur ok sw sueitin, er hôrduzt er, skal wera wt a eyʀum; þeir skulu ok gæta bʀuaʀinnar, at þeir kæmizt þar æigi j bæinn, þo ath þeir leggi ath wt wit Þʀælaberg; en kongsmerkith ok mitt merki ok bæiarmenn skulu weria bryggiurnar. Hefir Suerrir kongr ecki suo micith lid, sem þer hyggit; er suo þunnskipad, at einn madr er j halfʀymi, þar mest er. Siæi þer æigi, ath þeir hafa sett wpp hwdfauth sin j ʀumunum, edr hyggi þer, ath þat se menn? Þeir eru suo bannsettir, Birkebeinar, ath suerdin bita æigi þeirra. Muno þeir æigi þoʀa ath ath leggia. Werdi þer nw vel wit, þuiath feigr mun hann Suerrir, ef hann leggr ath. Kann wera, ath hann leggi jlla ath, suo at, sem j Seimsfiʀde. Byskuph war æ hesti ok kleʀkar nôckuʀir med honum. War hann wppi æ stʀætinu fyrir garde sinum, er atlagan tokzt. Æptu þa hwarʀirtueggio herop. Suerrir kongr lagdi suo fast at, at byrdingar, þeir er fyrir woru, brotnudo. Baglar hôfdu saukth nôckrum skipum fyrir bryggiunum; mættu Birkebeinar fyrir þui æigi wel næ athlôgunni. Skutu þa hwariʀtueggio boghaskoti ok handskoti. Birkebeinar sottu vpp yfir byrdinga. Bengeiʀ langi ok Botolfur Hafursson

---

2. jnnan: *327 4to* inn *(Sætningen mgl. i Eirsp.)*. 3. sagth: *327 4to tilføier* at vera scylldi *(mgl. ogsaa i Eirsp.)*. 4. fyrir her Bagla: *327 4to* firir þeim Bauglum; *Eirsp.* fyrir her þeirra Bagla. 8. syns: *327 4to* hluɴs; *Eirsp.* lyns. 9. stʀynefur: *327 4to og Eirsp.* strinefr. 10. bʀuaʀinnar: *skr.* bʀuaʀ-aʀinnar. 10—12. þeir skulu ok — bæiarmenn skulu: *mgl. i 327 4to, som her kun har* oc (veria þar bryɢiornar); *Eirsp. omtrent som 81 a Fol.* (mitt lið *for* mitt merki). 14. hyggit: *saa og Eirsp.; 327 4to* ætlit. 20. suo at: *mgl. i 327 4to (Eirsp. har andet Udtryk)*. 22. fyrir: *saa og Eirsp.; 327 4to* hia. 25. Baglar: *Hdskr. har* Balgar. 27. Birkebeinar: *mgl. i 327 4to (findes i Eirsp.)*. 28. Bengeiʀ: *Hdskr. har* Beingeiʀ. — Hafursson: *327 4to* Aufursson; *mgl. i Eirsp.*

kuomu fyrst wpp a bryggiurnar. Einn enskur madr hio þeghar til Benggeirs ok mællti, ath æigi skylldo þeir þar wpp gannga. Bengeir skelfdi suerdith; hann kunni allra manna bezzt wit suerd ok buklara. Hann slo wnndir skiolldinn þers hins enska, ok kom æ fyrir nedan nefid ok tok j sunndr kialkana. Birkebeinar sottu þa margir wpp æ bryggiurnar; en Baglar toku wel j moti. War þa hôrd orusta. Einn madr mællti til byskups: Herra, ridith nw hart fram, þuiat nw þurfua worir menn, at þer treystid þa; lizt oss suo enn, sem Birkebeinum bite suerdin. Byskup mællti: Ridum vndan; laus er nw diofullinn wôrdinn. Hleyptu þeir þa wpp or bænum ok næmu æigi fyrr stadar, en þeir kuomu wpp æ Giollurææs, ok bido þar lidsins. Þeir Gregorius
39a[2] Jonsson lôgdu ath æ eyrunum wit ær|osinn; war þar miogh wthgrunth. En er skipin kenndu nidr, hlupo þeir fyrir bord ok odu til landz ok gengu wpp rôskliga. Sueitin Bagla hafdi werit wppi wit Geitabru; en er þeir sæ, at Birkebeinar woru vpp komnir, þæ weita þeir þeim æræs suo harda, at Birkebeinar luto fyrir ok wth apttur til skipanna; fellu sumir æ kaf. En er þeir koma æ skipin, leggia þeir wth til Þrælabergs, ganga þar æ land ok sækia jnn eptir wôllunum til bæiar. En er Baglar sa þat, sækia þeir wth j moti wm Geitabrw. War þar hôrd orrusta med þeim j annath sinn.

92 (135, 136).

Hakon kongsson lagdi ath jnn æ Leiruna, suo ath skwturnar allar renndo wpp æ þurth land. Hlupo þeir þegar æ land ok skuto æ fylkingh ok gengu ath þeim Bôglum. Sk[utu þeir] fyrst; þui næst lôgdu þeir kesium. En Baglar bido æigi or stad hôgguanna, ok flydo þeir wpp fyrir nordan bæinn. Birkebeinar fylgdo þeim ok drapu af þeim slikth, er þeir nædu. Sumir sloguzt j bæinn ok weittu

---

2. Benggeirs: ei *senere rettet fra* ie. 5. þers hins enska: *327 4to* þann ensca man; *mgl. i Eirsp.* 16. rôskliga: *mgl. i 327 4to*; *Eirsp.* allhraustliga. 19—20. fellu sumir æ kaf: *327 4to* fellu sumir en sumir liopu a caf *(saa og Eirsp.).* 25. suo ath: *327 4to* oc sva i fyrstunni at; *Eirsp.* sua fast at. 28. Skutu þeir fyrst: *Hdskr. har kun* sk *(i Slutningen af en Linie;* -utu þeir *tilføiet efter 327 4to. Sætningen mgl. i Eirsp.).* 31. Sumir: *Hdskr. har* samir.

þeim halsslaugh, er a bʀyggium woru. Þa war ok Sigurflugan, merki Suerris kongs, komith wpp a bʀyggioʀ. J þui bile flydo Baglar ok bæiarmenn, sumir wpp oʀ bænum, sumir j gardana. Suerrir kongr geck wpp eptir langstʀæti, ok er hann kom wpp j gȏturnaʀ, þa sa hann wth a wȏlluna. Sneri hann þa yfir aana fyrir ofuan bæinn ok wth eptir wȏllunum. Weitto þeir Bȏglum bagslaugh helldr ohaglig. Drapu þeir flest allt lid Bagla, þat er þar hafdi werith. Birkebeinar ʀannsokudo bæinn ok bʀuto bæinn til Bagla ok drapu marga; en marghir hlupo wnndan ok stefndu wpp or bænum. Sueitir Birkebeina woru sumar wppi a Mȏrtustockum ok gegndu Bȏglum. War þar mikith mannfall, ok þo miklu fleiʀa af Bȏglum. En þo droguzt wndan þetta sinn flestir allir hȏfdingar þeirra. Eptir þat let kongr blasa ȏllu lidenu wpp a Mȏrtustocka ok aatti þar tal wit lid sitth ok hof suo mael sitt: Gud se þers lofadr, ath hann hefir æigi giorth horfinnheilla wit oss Birkebeina wm sigrin, nw helldr en adr. Ok er mer þers won, ath Nicholaas skaufali
39b[1] hafi æigi med | whræddu hiarta wndan komizt. En eg wil þat þo segia ydr, at eg wil skipunum leggia laata wt til Hȏfuteyiar. Vil eg, ath wer faaim ȏngua flaugo af þeim, ef nȏckurir eru þeir, er apttur nenna at huerfa til bæiar, þeghar er þeim þickir þers won, at menn leggizt j ogaa edr dryckiu j bænum; ann egh þeim æigi þeʀss, ath komazt a wedr mino lide. Foru menn þa til skipa sinna ok giordo, sem kongr maellti. Toku þeiʀ wp allt fe j bænum, þui ath bænndr ok kaupmenn hȏfdu barizt j moti konge. Þeir toku langskip ȏll ok brenndu flest. Þeir hȏfdu med ser Bokaskʀeppuna, er Nicholaas byskup hafdi aatt, ok Gioʀswdina,

1. halsslaugh: *327 4to* halshauɢ; *Eirsp.* bakslettu. 5. þa sa hann wth a wȏlluna: *327 4to tilføier* hvar þeir borðuz; *Eirsp.* sa hann hvar þeir baurduz vt a vaullunum. 9. bʀuto bæinn: *327 4to og Eirsp.* brutu hus. 11—13. Sueitir — Bȏglum: *327 4to* Sueitir þeirra Birkibeina voru sumar uppi a vollunum. en sumir uppi a maurtu stoccum oc gegndu boglum æ sva sem þeir comuz við; *Stedet mgl. i Eirsp.* 13. droguzt wndan: *saa og Eirsp.*; *327 4to* undan comuz. 16. Gud se þers lofadr, ath hann; *Eirsp.* Guð se þes lofaðr er hann; *327 4to* Guð hafi þes þaucc at Cristr. 23. ogaa edr: *mgl. i 327 4to*; *Sætningen mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 24—25. ann egh — mino lide: *mgl. i 327 4to (findes i Eirsp. omtrent enslydende).* 25. skipa: *i Hdskr. skr. to Gange.* 29. Gioʀswdina: *327 4to* Gorsuðina *(mgl. i Eirsp.'s kortere Text).*

er Hide hafdi lætid giora. Hidi tok wit Bokaskreppunne, en brenndi Vidsiana, er hann hafdi ædr haft; hann hiʀdti saum ok segl. Þann ʀeida ættu bænndr. Þa er kongr læ wit Hôfutey, leth hann bera wpp hlutskipti a wôlluna sunnan æ eyna; sidan leth hann skipta j fiordungha herfangino. Eptir þat war blæsith til hwsþings. Sidan ætti kongr tal wit lid sitt. Þæ leth hann menn ganga wndir staung, ok war lidith skorad, huerso mikit war; war þat a fimtatighe hunndʀada. Þa kom þar madr fra Nicholæsi byskupi, prestur nôckur, ok hafdi bref med ath fara konginum til hannda, er byskup hafdi giora lætid, ok sagdi, at hann willdi sættazt wit konginn. Hann sagdi, at byskup hefdi giorth til þers ok leitad þerss enn fyʀʀ: en æigi veith ek, huerso sw sætt weitir; en ef hann kemur a minn funnd sialfur, þa mun eg wnna honum grida; mættu suo segia honum, at mer þickir margth meira til fʀægdar en lata drepa hann, ef hann kemur æ mitt walld; hann ʀædr ok kemur, efh honum synizt. Þa beiddi kongr lidsmenn ok leidangursmenn, ath hann willdi hafa skip ok skipʀeida allann saman, er fenginn er, at kaupi fyrir .xu. merkr gullz. En mônnum hugdizt suo, at æigi mundi þʀidiungur werdz wppi, ef hann hefdi æigi (sic) suo, ok gengu þeir til, Sigualldi
39b² karll ok Sigurdr af Modastôdum ok Eysteinn Raugnwallz son ok margir adrir, ok dʀogu j sunndr ʀeidann ok seglin j fiordunga sem annat fe. Ok er kongr wissi þat, hliop hann af skipunum. Hann hafdi suiga j henndi ok let ganga; en flestir stucko vnndan ok kôstudo nidr þui, sem æ helldo, þuiath þeir sæ, ath kongr war ʀeidr. Sigualldi beid ok geck æigi wnndan. Kongr laust til hans tuo hôgg wm heʀdarnar Siguallda. Hann giordi æigi j moti ath taka. Kongr hætti ok kuad þa jlla giora, er þeir bʀuto hans ʀæd; sagdi hann, at hann will hafa landuarnir, ok suo war. Lagdi hann werd eptir, slikt er hann willdi. Aa þʀidia degi war

5. fiordungha: d *rettet fra* u. 10. fara: *herefter staar i Hdskr.* til (*jfr. 327 4to* fara til handa S. k'i). 21—22. werdz wppi: *327 4to* vera uppi. *Eirsp. her anderledes.* 22. æigi: *327 4to rigtig kun* hefði sva. 26. skipunum: *327 4to* scipino (*mgl. i Eirsp.'s kortere Text*). 30. Siguallda. Hann giordi æigi: *327 4to* Sigvalldi villdi eigi (*Eirsp. ligesaa*).

wpp blasit ǫllu lidenu til skiptis ok lagdr hlutur a fiordunga. Eptir þat skipti huerr sinum hlut ok fiordung j tylptir. War þa skipth fenu. til þeʀss er j hluti kom wm sidir. Þat var æigi minna fe, en huer madr hlaut til tueggia marka veginna. La kongr þar skort halfann manud.

93 (137).

Nw er at segia fra Bǫglum, er þeir hǫfdu flwith, ok hofdingiar ok meginherʀinn venndo hid efʀa wm Wpplǫnd nordr til Þʀandheims, suo til Nidaross. Ok eʀ þeir kuomu til borgarinnar a Steinbiorgh, settu þeir lid sitt wmhwerfis borgina; letuzt þar skylldo tiallda ok bwda. Þar war ok fyrir j borginne Þorsteinn kwgadr ok Bialfe skinnstackur ok Aasgautur, ok hǫfdu bethur en .lxxx. manna; skoʀtti huorki wopn ne wistir. Gatu Baglar ecki at giorth. Sidan attu þeir stefnnu vit bæiarmenn ok attu þingh wppi j Kristzkirkiugardi ok lǫgdu wistagialld a bæinn ok kraufdo bænndr leidangurs or heradi. Þa leto þeir hallda wenio Birkebeina ok leto bænndr sueria ser æida, ath þeir skylldo æigi wera j motstǫduflocki kongs þeirra. Sidan foru þeir wpp til borgar ok giordo þeim skothrid harda. Eptir þat kaulluduztt þeir a. Nicholas byskup mællti til Þorsteins kwgads: Wʀadligt er þer at hallda borgina ok wera j banne; lata munntu mæira j ǫdrum stad. Wer munum giora jnn til Steins ok Gudʀeksstada, bws þins, ok lata þar ʀæna ǫllu, en leggia elld j hwsin ok brenna bæinn. Þorsteinn kalladi
40a[1] a Bialfa skinnstack ok sagdi honum, at wʀadligt war at hallda leingr borgina, ef þeir sæti þʀaliga wm. Lauk suo þeirra witʀædo, ok wrdo a þat sattir ath gefa wpp borgina. Ecki woru adrir borgharmenn j þersu ʀadi. Laundyr woru a borginne. Þar geck Þorsteinn til, suo at hann

1. lagdr hlutur: *327 4to* lagðir lutir *(anderledes i Eirsp.)*. 5. skort: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* litið skort. 6. ok: *de to andre Hdskr.* at. 10. ok: *mgl. i de to andre Hdskr.* 11. skinnstackur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 12. bethur en: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* uel. — .lxxx.: *saa og 327 4to, Eirsp.* .xxxx. 18. j motstǫduflocki: *327 4to* i gagnstaðarflocki; *Eirsp.* motstauðumenn. 23. Steins ok: *mgl. i 327 4to; begge Navne mgl. i Eirsp., som har* til búa þinna. 26. ef þeir sæti þʀaliga wm: *saa og Eirsp.*; *327 4to* ef þeir villdi um sitia. 27. witʀædo: *327 4to* tali; *Eirsp.* vidrtali. — ok wrdo: *327 4to* at þeir urðu *(Eirsp. ligesaa)*.

matti tala wit Bagla; en Gudbrandr wngi geck til motzz wit hann, ok giordu ʀæd sin. Bad Þorsteinn Bagla fara ofan j bæinn, en koma wpp wm kuelldit, þa er borgharmenn yʀdi siztt wariʀ wit: mun egh þa læta opnar þeʀsar sômu dyr. Gudbrandr het j moti fyrir hônd Bagla ôllum borgarmônnum lifsgrid ok lima, wopna ok klæda. Foru Baglar ofan j bæinn ok wm kuelldit til borgar wpp. Þa let Þorsteinn opnar dyrnar; gengu Baglar þa jnn. War þat j þann tima, er borgarmenn sætu yfir mat; funndo þeir æigi, fyʀʀ en borgin var full af mônnum. Fengu borgarmenn þaʀ lifsgrid ok jgangsklædi sin, fæiʀ einir waupnin, en ecki fe. Snerizt Aasgautur ok Bialfe wth til herads; en Þorsteinn giordizt hanndgeinginn Bôglum ok foʀ med þeim. Baglar toku fe þat allt, er j borginne war. Þorsteinn ok þeir Baglar stefndu til bæiarmônnum ath briota til jardar alla steinweggina, ædr þeir skildizt wit. Þeir bʀenndo ôll langskiph kongsins, ædr þeir færi j burtth. Eptir þat sneruzt þeiʀ til Wpplannda ok þottuzt vel hafa ʀædit til fiar j þeʀssi feʀd.

94 (138—141).

Þat er at segia fra Suerri konge, at hann foʀ wth or Osloarfiʀde. Sneri hann þa wt sudr til Godmars ok lagdi jnn j fiordinn a sudrlandit, þar sem heitir Þyʀileif, ok stefnndi þa þingh wit bændr ok bar þar sakir a henndr þeim, at þeir hefdi werit j safnadi moti honum j Seimsfiʀde ok hefdi tekid annann kong j hôfut honum. Helgi het madr, er suaradi ordum kongs ok mællti suo: Fæer menn j worum herudum woru j þeim flocki, ok þo med litlo ʀædi þeir, er woru. Kenno wer ecki worth mark a þerso. Eru wer suo gamlir ok suo bithar wpp komnir, ath fyrr kunno wer wit at siæ, en wer komum j ofæʀuna wit oss, ok suo kunnigh lôgin j Noregi, ath wer wissum, huat lôgligur kongr

9. funndo: f *ser ud som to sammenskrevne* f. 12. Aasgautur ok: *mgl. i 327 4to (findes i Eirsp.).* 21. Osloarfiʀde: s *rettet fra* ʀ. 22. Þyʀileif: *327 4to* Fyrileif; *Eirsp.* Fyrirleif. 26. Faer: *skr.* fæ e*s*. 26—27. Faer menn . . . woru: *saa og Eirsp.; 327 4to* Eigi voru margir menn. 29. ok suo bithar wppkomnir: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har* oc runnir bitar upp. 30. en: *saa og Eirsp.; 327 4to* er. — suo: *327 4to* sva voru; voru *mgl. ogsaa i Eirsp.*

a at hafa ath ʀettu j Noʀegi. Wer ætlum æingann medur fullo ʀett tekinn til landz, nema a Eyʀaþingi j Þrandheimi.
40a² Nw mego þeʀ, | herra, þat sia medr witi ydro, ath wer munndum æigi suo heimskir menn wera, ath wer mundum fylla medur alitaleysi þann flock, er æigi war mæira moti til kominn, ok þo gagnstadligir ydr, herra. Mörg eyʀinndi woru þar tôlud a þinginu. Foru þau öll likliga til sættar. Eptir þat for kongr j burtth ok lagdizt j Nautasunnd. Hann giordi menn sina ath erindum fram yfir skogh nöckurnn; en þar woru fyrir Baglar ok weittu þeim aʀas ok drapu afh þeim .xij. menn. Eptir þat lagdi kongr jnn til Suanshols. Þadan siglde hann austur til Elfuar, ok la þar allr landzmwgur wti j skogum. Kongrin giorde bondum ord, ath þeir skylldi koma til hans j gridum, ok vill hann giora sætth wit þa, ok stefnndi þeim þingh. En er þeir wisso sigh miog sakbitna wit konginn, þa frestudo þeir stefnulaginu ok duoldo langa hʀid. Þa þotti lidenu þung duolin, ok attu launþingh ok ʀeduzt wm at ʀiufa leidangrinn. Olafr het madr, er fyrir þeim taladi, beithstædskr hwskarll kongs. En er kongr ward þers waʀ, leth hann taka Olaf ok dʀepa hann. War þa öllum obʀadara wm þersa ʀadagiord. Kongur stefnndi enn þingh bænndum; en at ödrum kosti lezt hann mundo brena herudin öll. Kuomu þa bænndur ofan ok attu þingh wit kong. Ward þat at lyktum, at þeir festu kongsdom fyrir landʀad, ok annan dagh eptir kom ofan leidaugr ok lidagialld ok sakeyrir; woru þat mörg hunndrut manna (sic), ok mikit fe annath. Eptir þat for kongr nordr j Wikina ok sneʀizt þa jnn til Osloar, fyrir þui at hann spurdi til Bagla, at þeir woru komnir nordan or Þrandheimi heim til Osloar. Foʀ kongr þa wpp j moti; en er hann kom wpp a Giolluras, spurdi hann, at þeir höfdu snwith sudr hid efra, þegar þeir wisso, ath kongr war j bænum. Sneri kongr apttur til Osloar, foʀ sidan apttur til Tunsbergs.

---

1. ætlum: *Hdskr. har* ættum. 5. mæira moti: *327 4to* við meira mætti (*Eirsp. har et andet Udtryk).* 16. stefnulaginu: *Hdskr. har* stefndu-. 18—19. Olafr het madr: *327 4to tilføier* beitstocer. 19. beithstædskr hwskarll kongs: *327 4to* hann var huscarl k's; *Eirsp. har her kun* Olafr beitstokr het maðr er þetta talaði mest fyrir liðinu. 23. brena: *skr.* bña. 24. þeir: *herefter er et nyt* þeir *bortraderet.* 27. manna: *de to andre Hdskr.* nauta. — for: *Hdskr. har* foru.

Giordi hann fra ser Philippum jarllz (sic), son Birgis bʀosu, wpp j watnit Miors; skylldi hann þar sitia, ef hann fengi nǫckurar aʀꜳsir weitt Bǫglum. Þa ætladi hann til Hida, brodr sinn, at hann skylldi þangat fara, en ward æigi buinn. Kongr
40b[1] for or Tunsbergi ok ætladi til Biorguinar; hann hafdi godan byʀ, er hann siglde fra bænum; en Hide var þar eptir med sina sueith. Kongr siglde nordr j Helgasunnd. Þa spurdi hann, at Sigurdr jarllzson mundi hafa siglth nordan wm. Þotti honum Hida wera hꜳskasamligt wm ferdir hans. Let kongr blꜳsa þeghar wm morguninn til hwsþings ok sagdi suo: I wwænnth efnni þicke mer komit wm wora menn, þꜳ er eptir woru. Mun Hida, bʀodr minum, verda næʀ stefnth, fyrir þui at honum mun þickia niosn siꜳ tʀu, er eg feʀ nordr. Muno þeir þui ecki warazt; en egh hʀædumzt, at oss hafe æigi wel trygt hafnirnar. Tok þꜳ kongʀinn allar skwtur ok lettiskiph ok skipadi sem bezt, geck þar a sialfur ok ætladi at leita Sigurdar. Sigurdr hafdi haft ʀꜳd fyrir ser ok lagth af wtleid ok lꜳ þar j holmum nǫckurum, er Sueinar heita. Þadan sꜳ þeir her kongsins, er hann siglde þiodleid hid junnʀa. Þeir Sigurdr foru wm nottina jnn til bæiar ok kuomu ꜳ wwarth þeim Hida. Hlupo Baglar j bæinn ok wrdo warir, hwar Birkebeinar woru. En þeir woru j Aasleifsgardi ok drucko j stofunni sydʀi. Hlupo þeir wth flestir wǫpnlausir ok woru þar dʀepnir, sem staddir woru. Kirkiunnar woru allar læstar, ok hialpadi þeim þat ecki. Hide hliop sudr oʀ stofunni til heituhwsanna ok þordi æigi at hlaupa oʀ bænum, þuiat Baglar gættu wmhuerfis bæinn ok dʀapu Birkebeina, hwar sem þeir woru komnir. Huitingur het einn wmʀenningr Bagla; hann hitti Hida. Bad Hide hann leyna ser ok gaf honum gullhring. Sueinninn het honum þui, en sagdi þo þegar til hans. War þa Hide tekinn ok þegar drepinn. Sigurdr for þegar a brauth wm daugurdarmꜳlskeid. Þar fell med Hida a fimtatiga (sic)

1. Birgis: *Hdskr. har* Birigs. — *For* jarllz son *har 327 4to* j. son, *Eirsp.* j. s. 3. sinn: skr. si-iṅ. 4. ward: *327 4to* hann varð; *Eirsp.* var hann. 9. hꜳskasamligt: *Hdskr. har* -samaligt. 15. hafnirnar: *det 2det* n *er rettet fra* a. 18. af wtleid: *de to andre Hdskr.* ut af leið. 20. nottina: *327 4to tilføier* eptir, *som mgl. ogsaa i Eirsp.* 23. drucko j: j *tilføiet senere.* 33. wm daugurdarmꜳlskeid: *de to andre Hdskr* þann sama dag. — fimtatiga: *sidste* a *rettet fra* t.

manna ok margth hirdmanna af þeim. Suerrir kongr ʀeri fyrst til Tunsbergs ok war þa sannfrodr ordinn ath þeim tidindum, sem þar hófdu giorzt. Segir kongr þa lidinu, ath hann will leita Sigurdar. Leggr kongr þeghar a brauth ok austur yfir Folldina. Spyʀʀ hann þat til Sigurdar, at hann war farinn austur j Wik ok helldr skynndiliga. Sotti kongr þa eptir þeim. En er skamth war j mille þeirra,
40b[2] þa spurdi | Sigurdr, hwar kongʀinn foʀ. Sneri hann jnn wm Lanasunnd ok lagdi wpp j Befio. Litlo sidar kom Suerrir kongr ath þeim ok lagdi þeghar ath. Þeir Sigurdr ʀaku af ser tiolldin ok weitto hʀid med skotum; en flestir hófdu a land gengith adr. Kongsskipin ʀenndo at þeim: en þeghar flydo þeir, er Birkebeinar hlupo a land. Þeir Sigurdr hlupo yfir bʀw æina; en er Birkebeinar kuomu a land, ʀunno þeir j fylkingh fram ath bruni. Þeir Sigurdar menn woru þa flestir yfir komnir. Fellu þar nóckuʀir menn af þeim. Bʀuto Baglar af bruna ok hlupo sidan a land wpp. Birkebeinar toku skipin ok allt þat, er a war; hófdu medr ser sumar skwturnar, en sumar brenndo þeir. Sneri kongr þa apttur nordr ok for allt til Biorguinar ok sath þar wm wetrinh.

95 (142).

Vm haustid, þa er kongr hafdi skilizt wit lid sitt j Helgasundi, þa foru þeir medur storskipunum nordr til Biorguinar ok þadan nordr til Þrandheims. Þeir kuomu nordr a þʀimur skipum, Eiʀekr afh Hæ, Eyiolfur Haflason ok Aaʀne skadaʀedr. Þeir spurdo, ath Baglar woru j bænum ok hófdu giorth morghum skada. Birkebeinar kuomu til Holms wm lysingharskeid. Rero þeir Eiʀekr j ana tueim skipum, en Eyiolfur lagdi ath sanndinum fyrir jnnan borg; stefnndo þeir fyrir jnnan bæinn wpp til bʀwar. Baglar

2—3. war þa sannfrodr ordinn ath þeim tidindum: *Eirsp.* varþ þa sannfroðr at þeim tiðendum; *327 4to* varþ þar vaʀ þeirra tiðinda. 4. Sigurdar: *327 4to tilføier* ef þeir mætti na honum, *som mgl. ogsaa i Eirsp.* 24. nordr: *Eirsp.* fystir norðr; *327 4to kun* fyrst. — Eiʀekr af Hæ: *mgl. i 327 4to; findes i Eirsp.* — Haflason: *de to andre Hdskr.* Aflason. 28. wm lysingharskeid: *saa og Eirsp.; 327 4to* um nott þat var um lysingarsceið. 29. borg: *skr. med samme Forkortelse som ellers* Baglar; *i 327 4to skr. fuldt ud, i Eirsp. forkortet.*

wrdo ecki warir wit, ædr Birkebeinar kuomu j bæinn ok lwdʀarnir gengu. Hlupo Baglar þa j kirkiur, en sumir til bʀwar wpp. Woru þeir sumir, er þeim weitti embætti. Sumir hlupo hingat ok þangat sem mys j holuʀ ok fordudo ser. Sumir woru drepnir, en sumir fengo grid. Þetta war þrim nottum fyrir Anndresmesso. Leto þa Birkebeinar setia wpp skipin wth a Eyʀum. Hôfdu Birkebeinar þæ bæinn til wardweizzlo ok suo sysloʀ j herade.

96 (142).

Vᴍ wetrin eptir jol drapu Baglar Jon magra medur þeim atburd, at þeir weittu honum heimsoknn. Geck sa madr til dyʀa, er Sôlfui het; hann krafdi dyra, bad Jon wth ganga ok lwka wpp dyrnar. Jon kendi mæl hans ok stod wpp ok geck til dyranna. Þa mællti Sôlfui: Lwk wpp dyrnar! Egh hefi tidinnde ath segia þer. God skylldo þau,
41a[1] sagdi Jon ok spretti fra lokunne. En Sôlfe | lagdi þeghar suerdi j gegnum hann, suo at ydde wt wm bakit. Jon greip wm hæls honum j þui bili ok greyfdi honum nidr ath ser ok willde seilazt til suerdz, er heck hiæ huilo. Rann þa a hann omegin, ok fell hann þar. Baglar hôfdu þa suo mikit fiolmenni, ath allt wm Wikina woru storflockar af lide þeirra. Halluardur afh Sæstôdum hafdi at wardweita kongsefni þeirra. Woru þeir þa a Wpplônndum ok foru nordr wm fiall eptir jolin. Þeir foru ofan wm Vppdalsskogh, suo wm Rennabw, ok drapu þar Jfuar aʀmann ok Þorleif skyʀiu. Þa helldo þeir j Orkadal ok drapu þar Einar skitinbeina; þeir drapu Skeggia a Eggiu jnn j Skaun ok helldo sidan til bæiar. Gunnar galinn ok Eindʀide ʀacki hôfdu wnndan komizt ok baʀu tidinnde til bæiar. Gunnar for wth a Eyrar

---

2. Baglar: *de to andre Hdskr. tilføier* sumir. 4. hingat — j holuʀ: *327* 4to i ymsa staði; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 10. heimsoknn: *saa og Eirsp.; 327* 4to heimferð. 11—12. hann krafdi dyra, bad Jon wth ganga ok luka wpp dyrnar: *327* 4to oc bað Ion ut ganga oc luca upp dyrnar: *Eirsp.* hann krafði dyra oc bað Ion ut ganga. 14. þau: *de to andre Hdskr. tilføier* vera. 20. wm Wikina: *327* 4to *tilføier*: oc Upplônd. *Dette Punktum mgl. i Eirsp.* — woru: *herefter har staaet* þeir, *som er udslettet.* 23. Vppdalsskogh: *imellem* Vppdals *og* skogh *er der nok engang skr.* dals, *som er halvt bortraderet.* 24. skyʀiu: *327* 4to styrio, *Eirsp.* styriu.

ok lagdi elld j langskipin ok willdi helldr brenna wpp, en Baglar nyti. Elldrin festizt seint wit, ok fann hann æigi, fyrr en Baglar kuomu þaʀ at honum ok drapu hann ok bada þa. Þat war tueim nottum fyrir Bʀetiuomesso. Baglar toku þa bæinn; en Birkebeinar hôfdu burtth flyit. Ward þa æingi widtaka j bænum. Gafu þeir grid morgum þeim, sem badu. Satu þeir þar wm wetrin. Þeir budo wt leidangri wm warith wm allann Þʀanndheim. Þeir hʀunndo skipum a watnh ok biugguzt til warnar. Birkebeinar woru wti a môrkum ok a skogum, opth j jllum bwdum. Þa war Jnga gefit kongsnafnn; Bardr het sa madr, er þat giordi. Birkebeinar wænnto þers, at Suerrir kongr mundi koma ok frialsa lid sitt or anaud. Baglar toku bædi leidangur ok settu menn j syslor j herudum ok skipudo skip sin sinum mônnum; war sa her micill ok wel bwinn. Ok er a leid warith, lôgdu þeir wt j fiordinn til Raudabiarga; en þat war wiko fyrir Halluardzmesso, er funndrin ward med þeim.

97 (143, 144).

Sueʀir kongr bio oʀ Biorguin skwtor ok lettiskip ok for skynndiliga ok ætladi at koma a [w]warth Bôglum. Honum greiddizt wel ferdin, ok er hann kom jnn wm Agdanes, la þa eitt Baglaskiph j hôfn þeirri, er Sôlfui heitir. Birkebeinar drapu afh þeim mestann hluta; en þat geck a
41a^2 land, er wnndan komzt. Þa er þeir foru jnnan vm Hornbora, mættu þeir Baglaskwto einni. Sneru Baglar at landi ok hlupo wpp; en sumth war drepit. Þa ʀero Birkebeinar yfir fioʀdinn til Reins; woru þar fyrir Baglar a tuitugsessu. Þeir dʀapu þar afh flest lid, en sumth hliop a land, ok toku fe allt. Þa willdo sumir hafa med ser skipit; en konge þotte, sem þat munde seinfæʀth j ʀodʀi wid skwtur þeirra, ok leto

7. wetrin: *saa og Eirsp.; 327 4to* varit. 8. wm warith: *mgl. i Eirsp.; 327 4to* siþan (budu þeir). 9. biugguzt: *327 4to tilføier* sem bezt, *som mgl. ogsaa i Eirsp.* 10. opth j jllum bwdum: *Eirsp. tilføier* sem ván man a þikci (!). *Det hele mgl. i 327 4to.* 12—13. Birkebeinar wænnto — or anaud: *dette staar i de to andre Hdskr. foran* Þa war Jnga o.s.v. 16. wt j fiordinn til: *327 4to* ix i fiorðix til; *Eirsp.* ut til. 19. wwarth: *Hdskr. har* warth. 21. j hôfn — heitir: *mgl. i Eirsp.* 23 jnnan vm: *327 4to* ix um; *Eirsp.* inn hia 26. Reins: *saa og Eirsp.; 327 4to* Reims. 27. ok toku: *327 4to* Birkebeinar tocu *(Sætningen mgl. i Eirsp.)*. 29. seinfæʀth: *327 4to* eigi vera samfært; *Eirsp.* ekci samfært.

eptir skipit ok jdʀuduztt þers litlo sidar. En Baglar ʀaku afħ ser tiolldin ok lȯgdu saman skipin ok teingdu. Þeir hȯfdu .viij. skiph ok ȯll stoʀ. Þa lagu þar, sem heita Þoʀsbiorgh. Landnyrdingur war a lettur, sa jnnan or fiʀdinum; ʀenndo skip Bagla ath widum fyrir winnde. En er Suerrir kongr sa, hwaʀ Baglar foʀu, þa leth hann blasa heʀblastur ok setia wppi [merki] ok kuoddu (sic) athlȯgu. Rero Birkebeinar ath ok skutuzt a ok ʀero j hring wm þa Bagla; mattu Birkebeinar wera, huort er þeir willdo, næʀʀi edr fiaʀʀe. Birkebeinum þotti wera micill boʀdamunur, þuiat æigi baʀ skwtostafnar (sic) Birkebeina hæʀʀa en wiggyrdlaʀ Bagla. War þersi skothʀid hȯrd ok lȯng; en Birkebeinar lȯgdu ecki suo ath, ath Baglar kæmi stafnliam a skip þeirra. Fellu menn af huorumtueggium, en margth ward sart. En er kongr sa, ath þeir sysludo ecki til frama, þa bad hann fʀa leggia, ok þeir giora suo ok lȯgdu saman skwtonum wʀ skothmali. Kongr mællti: Æigi eru Birkebeinar, sem fyʀʀ hafa werith. Ecki lȯgdu hinir foʀnnu Birkebeinar suo ath, sem þer leggith at, med dragkyrtlana. Þeir hȯfdu kyrtla stutta, en snarpaʀi hiortu ok betri. En hwat er nw her ath liggia? Roum jnn til bæiar; en ath ȯdrum kosti werit dʀeingir ok leggit suo at, ath þer witid, hworum suerdin bita betur. En adr kongr lyki ʀædunni, þa æptu Birkebeinar, ok eggiadi huerr annan. Rero suo ath j fyrsto, ath langskipin toku wit skutunum. Weitto Birkebeinar þa suo harda athsoknn ok akafua medur spiotalȯgum ok suerdzhȯggum, at Baglar wrdo ath hlifa ser ok hʀucko fyrir, suo ath Saulmundr systʀungur ok afħ hans skipi woru wpp komnir a skip Gudbrandz wnga .v. saman. Þa het Gudbrandr

---

1. ok jdʀuduztt þers litlo sidar: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* oc iðruduz litlu sidaʀ. — En Baglar ʀaku: *327 4to* Eɴ er Baglar sa roðr Birk'. þa racu; *Eirsp.* Eɴ er B'lar sa roðr Bb' raku. 3. .viij.: *de to andre Hdskr.* .ᴠɪɪ. 7. wppi: *327 4to* upp; *efter* wppi *et Tilføielsestegn og langt ude i Marginen et ved Beskjæring beskadiget Bogstav, der nu ser ud som et* n; *der har vistnok staaet* merki *som i 327 4to. Stedet mgl. i Eirsp., hvis Text her er forkortet.* — kuoddu: *327 4to* q͛ddi; *mgl. i Eirsp.* 11. baʀ skwtostafnar: *327 4to* tocu scuturnar; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 15. sa, ath: *Hdskr. har* ˈathˈsaˌ. 20. stutta — ok betri: *327 4to* styttri oc snæfrari en hiortu betri *(saa og Eirsp.).* 20—21. En hwat er nw her ath liggia: *saa og Eirsp.; 327 4to* En ecki stoðar nu her at liGia. 23. lyki: *herefter et Bogstav bortraderet.* 28. Saulmundr — woru: *327 4to* þeir Saulmundr systrungr oc hans voru; *Eirsp.* Saulmundr systrungr oc þeir .v. saman voru.

41b[1] a sina menn, ath þeir skylldo ʀeka þa | ofan. Giordu Baglar suo harda athgongu, at Birkebeinar hrucko ofan, en sumir fellu; en Baglar eptir ok leto ganga bædi skoth ok grioth. Nuto þeir þa boʀdamunarins, þuiat þeir leto ganga ofan a þa storth grioth, suo at ecki hellzt wit. Birkebeinar fellu þa margir; en Baglar kuomu stafnnliaa a skip Birkebeina ok helldu þeim. Birkebeinar toku allir eitt ʀaad; þeir toku forkana ok ʀæku wit storskipunum ok leystuzt fra a brauth, huerr er matti. Þeir a kongsskipinu kuomu af stafnnliam af sino skipe, ok suo Nicholas af Westnesi. En Sȯlmundr systrungr fell ok allt lid hans, er a þui skipi war. War hʀodin ok ȯnnuʀ skwta af Birkebeinum, ok naadu Baglar huoruttueggio skipinu. Nicholas af Vestnesi ward saar; hann war skotinn j stallhwfuna fʀaman, ok geck j gegnum; mȯnnum þotti þat lid (!) saar ath siaa. Þaa mællti Suerrir kongr: Eighi se egh oss færi at beriazt wit þaa ath sinne; skulu wer laata þaa wera kyʀʀa, ok ʀoum jnn til bæiar. Lȯgdu Birkebeinar þaa fra. Saa madr hafdi verith syslomadr Bagla, [er] Augmundr het ok war kalladr wȯgadʀumbr, ættadr af Wpplȯnndum. Hann hafdi syslo wt j Orkadal ok styrdde þadan þui skipi, er Eyiolfur hafdi þangat hafth wm haustid, ok hafdi lagth wndir bergith, er Hʀafnaas heitir. Hann saa þadan wm fiordinn, er hann laa, er þeir attuzt wit, Birkebeinar ok Baglar; en þat baʀ til oʀda med þeim: willdo sumir duga sinum mȯnnum, en sumir willdo a land wpp, ok kom lid þat ecki ath hallde þeim Bȯglum j þat sinn. Suerrir kongr styrde jnn ath fiʀdi ok mætti einu Baglaskipe fyrir jnnan Þinaross, mille ok Þrongua, ok

1—3. Giordu Baglar — sumir fellu: *Eirsp. omtrent enslydende*; *327 4to kun* fellu þa sumir. 3. en Baglar eptir ok leto: *327 4to* Siðan sottu Bagl'. fast letu þa; *i Eirsp. mgl.* en Baglar — grioth. 4. þuiat: *327 4to* sva at, *Eirsp.* oc. 5. suo at ecki hellzt wit: *Eirsp.* sua (stort) at ekci hellz við; *327 4to* sva . . . at ecki hellt við . oc varla mattu þeir standa undir. 6. kuomu: *de to andre Hdskr.* færðu. 8. leystuzt: *327 4to* leystiz; *Eirsp.* leystuz. 13. Baglar: *327 4to* Birk'.; *Eirsp.* þeir. 14. war skotinn: *Hdskr.* | skotinn | war |. 15. lid: *overstreget og med senere Haand i Marginen tilføiet* mith; *de to andre Hdskr. rigtig* litit (litið). 19. er: *udeglemt.* 19—20. wȯgadʀumbr: *327 4to* vagapungr *(saa og Eirsp.)*. 22. lagth: *327 4to tilføier* ut við Ingardal, *Eirsp.* vt við Margdal. 22—23. er Hrafnaas heitir: *mgl. i Eirsp.*; *327 4to* þar er ʀafnass h. 27. fiʀdi: *Hdskr. har* fiʀni. 28. mille ok Þrongua: *327 4to* a mille oc Þraunga; *mgl. i Eirsp.*

ellti þa þar wpp, er a woru, stefndi sidan yfir a fiordinn Fladka og ellti tuo skip upp wit Kleppstadi. Sidan for hann jnn til bæiar ok war j bænum, þuiath hann hafdi margth lid sart. Margir hǒfdu fallit af hans lidi wm daginn, godir dʀeingir, fyrir Þorsbiorgum; en fiolde war sar, suo at æigi mundi færth, þo ath fʀeistad wæri. Baglar hǒfdu 41b[2] æigi aʀædi til at leggia at Eyrunum ok hugdu þat, | ef þeir stige a land med þui lidi, er þeir hǒfdu fengith j Þʀandheimi, at þat mundi þeim ecki tʀutt, ok munndi þangat stefnna huerr, er fotum kæmi wit, sem Suerrir kongr wæri, eda þangath at beztta kosti, er heimile þeirra wæri, ok fyrir þui ward ecki af atlǒgunne þeirra. Lagu Baglar wt wnndir Holmme; en Suerrir kongr war wt a Eyʀum, bwinn til wittǒku, ef þeir hefdi at lagth. Þa giordu Baglar ʀad sitt, ok synndizt þeim þat ʀad at fara sudr til Biorguinar ok leggia land allt wnndir sig, en gefa ǒnguan gaum at, hwar Suerrir kongr færi med smaskwtur sinar. Þotti þeim, sem hann ætti ǒnguan kost wit þeim, hwar sem þeir hittizt, ef a skipum skylldi beriazt. Nikulas af Vestnesi wardweitti ecki saʀ sitt, ok þotti litils wm wert, ok for j bad med. Þa laust j werk, ok la hann litla hʀid, adr hann anndadizt. War þat micill mannskadi wm hann. Sidan foru Baglar sudr til Biorguinar medur ǒllu lide sino ok helldo vel saman. War þeim æ otti at Suerri konge, ef þeir skildizth, ok meiʀ at ʀadum hans en skipafiolda, ok hugdo, ath þeir mundo fa af honum nǒckut jllth. Baglar lǒgdu j hǒfn, er heitir j Angri, nordan at Stadi. En Suerrir kongr foʀ j brauth oʀ kaupangi ok sudr eptir þeim. Reri hann a einum degi

1. yfir: *rettet fra* wp. 3. þuiath hann hafdi: *327 4to har her* Baglar sneru eptir oc gerþu ser þat i hug at þa myndi ecki mikit firir at veiða S. k'. i bǒnum er hann hafði litit lið oc sart; *Eirsp.* Baglar sneru inn þanninn oc hugðu ser litið mundu fyrir at ueiða S. k'. i bǒnum . þar sem hann hafði lið litið oc sart. 6. færth: *327 4to* vapnfært; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 10. wit: *327 4to* a land; *Eirsp. har her* mundi þeim ekci stauðugt þegar þeir kæmi a land. 11. eda — wæri: *327 4to kun* eða þeirra heimili. *Sætn. mgl. i Eirsp.* 14. hefdi at lagth: *Eirsp.* legði at; *327 4to* leitaþi þangat. 15. sudr: *Hdskr. har* sunnan, *de to andre* suðr. 15—16. ok leggia . . . . . . en gefa: *327 4to* logðu nu . . . . en gafu; *Eirsp.* oc leggia nu land allt undir sik *(det flg. anderledes).* 18. þeir: *her er noget blevet udraderet.* 24. æ: *Hdskr. har* ætti; æ *indsat efter de andre to Hdskr.* 26. jllth: *327 4to* slag; *Eirsp.* illt. 27. nordan at Stadi: *mgl. i de to andre Hdskr.*

or Hereyium ok stefndi til Stadz sudr. Baglar sau þat ok ʀaku af ser tiolldin ok letuzt skylldo ʀoa fyrir hann; en hann gaf at þui ongann gaum, ok for hann leidar sinnar, en þeir litlo sidar.

98 (145).

Sjgurdr jarllzson hafdi farit austan or Wikinne ok spurdi, at Suerrir kongr hafdi farith nordan or Biorguin. Siglde hann þæ til Biorguinar ok feck þar öngua widtöku. Þar tok hann skip Sueʀerz kongs ok brenndi Sygnabrandinn ok þau onnur, er hann feck. Þeir toku j bænum hws lidsmanna, ok færdu wpp til borgar ok giordo bæl micith æ borginne æwidris, þar sem þeim þotti likazt, at borgarmönnum mundi mest mein at wera. En er borgarmenn
42a[1] wrdo wariʀ þersa | tidinnda, sögdu þeir drottningo Margretu. Hon war þæ [j] borginne, ok med henne til forʀada Auʀa-Pæll. Henne war micill otte at þerso ok morghum ödrum konum. Þotti suo Birkebeinum þeim, sem j borginne woru, sem þat wæri meiʀi forsiæ at giallda warhuga wit. Þa feck Auʀa-Pæll þat ʀæd, at þeir toku tunno eina ok baru j sponu ok næfʀar ok tioru ok lögdu j elld ok slaungdo j bælith fyrir þeim Bǫglum, ædr þeir fengi algiorth edr saman borit. En þar ward suo mikill logi, at Baglar fengu æigi slaukth, ædr þeir höfdu þat allt sunndr brotid, er þeir höfdu ædr saman borith. War þat micil duol ok whallkuæm. En þeir ʀedu þæ til j annath sinn ok baru enn saman. Þa bad drottning fyrir gudz sakir, at þeir skylldo helldr gefa wpp borgina, ok skylldo menn na wt at ganga, helldr en þar leki elldr ok wsle yfir. Þa giordi Pall þat ʀæd, at konur allar skylldo ganga j hws þat, er war yfir borgharhlidenu

1. til Stadz sudr: *327 4to* suðr firir Stað; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 2. letuzt: *327 4to* sogðuz; *Eirsp.* letu sem þeir (mundu). 2—3. en hann — leidar sinnar: *Eirsp.* konungr gaf at þeim aungvan gaum oc for leiðar sinnar; *327 4to kun* S. k' for leið. s. 14. j: *udeglemt i Hdskr.* 15—17. Henne war micill otte — warhuga wit: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* henni var mikill otti at þesu oc maurgum auðrum konum ær i noru borginni. 17. meiʀi: *sidste Bogstav skr. over Linien.* 24. enn saman: *efter* enn *er nok en Gang skr.* en. 26. skylldo menn: *mellem disse to Ord har Hdskr. nok en Gang* helldr gefa wpp borgina ok skylldo. 27. ok wsle: *mgl. i de to andre Hdskr., som her tilføier* kvað verra at lata allt saman menn oc feit (*Eirsp.* fe).

ok fyrr hafdi werit myrkuastofua, ok sagdi, at skamth mundi til þers, ath þeim [mundi] kostur wera at ganga or borginne. Þær gengu þangat ok wrdo fegnar, ef þers wæri von. Ok er þær kuomu j husit, let hann apttur skella hurdinne ok setti fyrir fioturlæs. Skortti þar ecki til atwinno þeim. Asgautur fehirdir tok einn smioʀlaup tomann ok skar allan gluggum ok batt j næfʀar ok stʀy ok brennustein, lagdi sidan j elld ok fleygdi j bælit fyrir Bǫglum. Bælit war giorth suo, at þat war hollt jnnan. En er þetta kom j elldinn, laust þar j loga suo miclum, at Baglar gætu æigi slaugt (sic), ok bʀann þat bæl vpp allth fyrir þeim. Þa foru þeir ofan j bæinn; en Pall geck til drottningar ok spurdi, huat hun mundi wilia gefa honum til, ef hann fynndi þat ʀæd, ath Baglar hyrfe æ brauth. Hun kuezt munndo micith til vinna j femunum ok bad hann giora þat, ef hann mætti þui æ leid koma. Þa mællti Pall, at hun skylldi fæ honum jnnzsigle sitt, ok giordi hon suo. Sidan giordi hann bref eitt ok setti þar fyrir jnnzsigle drottningar. Þat war 42a[2] ʀitad | til Auta prestz ok Jordænar skinnpeitu; þat mællti suo: Þers wænntum wer, at þer munid þat wirda mest, er til kongsins kemur, þott þer sed winhallir til Bagla; en wer hǒfum leynndarmæl at segia ydr ok þo micil tidinnde, er kongʀinn hefir oss segia latid, ath hann hefir funndit wwine sina nordur j Þrandheimi, ok er þui betur, at nw er sem fyʀʀ, at kongr hefir sigrazt. En þo hefir hann lætid goda dreingi, Nikulæs af Westnesi ok Sǫlmundr systrungr, Petur ʀagna ok Petur steypir ok marga adra. Nw bidr kongr ydr j trunadi, ef þer mættid duelia ferd Bagla heʀ j bænum; en hann mun koma annathhuort snemma edr sidla æ morguninn. Þar war sueinn einn wikuerskr ok

2. þeim mundi kostur: *Hdskr. har* þeim kostur. 5. ok setti fyrir fioturlæs: *327 4to* oc siþan fiotur fyrir; *Eirsp.* setti fiotur fyrir utan. 6. Asgautur fehirdir tok: *327 4to* Asgeiʀ het maðr hann var fehirðir . hann fec; *Eirsp.* Asgautr fehirðir fek. 7. batt j: *327 4to* bar þar i; *Eirsp.* bar i. 19. Auta: *saa og 327 4to*; *Eirsp.* Aura *(saa og ndfr.)*. — skinnpeitu: *saa og Eirsp.*; *327 4to* scinnpetu. 22. hǒfum: *327 4to tilføier* þo, *som her mgl. foran* mikil tiþindi; *Eirsp. som 81 a Fol.* 26. Sǒlmundr systrungr: *de to andre Hdskr. har Akk.* Petur ʀagna ok Petur steypir *mgl. i de to andre Hdskr. Flatob. (II 661) anfører* Petr Rognuson. 28. ef: *de to andre Hdskr.* at. 30. morguninn: *skr.* -iňn; *det første* n *synes rettet fra* u. *327 4to har* coma a morgin annathvart snemma .e. siðla; *Eirsp.* koma a myrgin annathvart snemma .e. sið.

kunninge Bagla. Pall feck hann til þeʀss, at koma j henndr prestunum þersi brefi. Honum war fylgth or borginne, ok skilduzt þeir wit hann wnndir einum steini. Þat sa Baglar þeiʀ, er a werdinum woru, ok þotti þui likaztur hattur a wera, sem nǫckuʀ madr mundi hlaupizt hafa fra Birkebeinum, ok stillttu at steininum ok funndo sueininn þar, sem hann la, ok toku hann hondum. En fyrir þui at þeir kenndu hann, þa gafu þeir honum grid ok spurdo, huert hann ætladi. Hann sagdizt fara med bref til Auta prestz ok Joʀdanar: ok weit egh æigi, hwath a er. Baglar toku brefit ok fæʀdo Sigurdi jarllzsyne ok leto hann wpp lesa brefit, ok er hann heyrdi ok sa, huad a war, þa wænnti hann bratt wfridar. Ok wm morguninn eptir j lysing, þa leth hann blasa lidinu til brottlaugo, ok toku þeir fe micit af þeim prestunum Auta ok Jordani, ok þotti, sem þeir hefdi wtʀuir werith. Eptir þat foru Baglar sudr. Þa sagdi Pall drottningu; geck hun þa wt a borgina ath sia ok þackadi Pale wel sitt ʀad.

99 (146).

Sweʀir kongr kom til bæiar snemma morgins ok geck þegar vpp til borghar ok hitte þa, er þar ʀedo fyrir, Sigurd borgarkletth ok Aura-Pal, ok sagdi þeim fra sinum ferdum, ok suo, ath hann mundi þar skamma stunnd dueliazt at
42b[1] sinne, ok baud, at hann skyllde | kʀefia lidz af bæiarmǫnnum: kann wera, at wer þickiumzt þurfua lidsinnss (sic) næstum, er wer komum til bæiar. Kongʀinn foʀ or bænum wm daginn ok hellt sudr til Siggiarwogs. Þann sama dagh kuomu þeir Halluardr ok med honum Baglaher a storskipunum til bæiar ok leggia þeghar or bænum a leith Suerris kongs.

1. kunninge: *327 4to* kuñi; *Eirsp.* kunningi. 7. ok toku hann hǫndum: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 11. ok leto hann wpp lesa brefit: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* letu hann lesa upp brefit. 12. heyrdi ok: *mgl. i begge de andre Hdskr.* 15. Jordani: *skr.* jor'. 20—21. fra sinum ferdum ok suo: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har* fra sinum ferðum . k'r kuez þar ekci mundu dveliaz. 22. ok baud — af bæiarmǫnnum: *327 4to* k' mælti til Sigurþar . þu scallt crefia liðs af bǿiarmǫnnum oc taca til þin þat er þu fær af . (þui at vera kann *o.s.v.*); *Eirsp.* en bað Sigurð krefia liðs af bǫiarmǫnnum oc tak til þin þat ær þu fæʀ (þuiat vera kann *o.s.v.*). 23. lidsinnss: *vistnok Feil for* lidsinnis; *Ordet mgl. i de to andre Hdskr.* 26. a storskipunum: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* (komu Baglar) með storskipin.

Kongʀinn sa seglin ok bad sina menn leggia afsynis: ok latum þa sigla wm oss sudr. Ok suo war, ath Baglar gadu æigi, hwar Birkebeinar lagu, ok jafnskiotth, sem þeir woru wm farnir, leth kongr wennda nordr apttr skipum sinum sem huatligaz til Biorguinar. Foʀ kongr til borgar ok spurdi, hue liddriugur Sigurdr hefdi ordit. Hann sagdi, ath bænndr gafu óngan gaum at hans ordum, ok ecki willdo þeir giora nóckura sæmd konge. War þa þing stefnnt j bænum, ok taladi Suerrir kongr ʀeidr miog ok sagdi suo: En giore þer Biorguinarmenn sem fyʀʀ wwingan til min. Er her mest wppwarp allz wfridar wit mic. Hefir leingztum suo werit; æ sidan er eg hofzz til ʀikis, þa hafe þer werit j óllum fiandskap til wor. War þat nockur workunn, medan Magnus kongr lifdi edr Eʀlingr jarll, at þer giordit suo; en nw er ecki annat en fiandskapr einn saman at efla hernadarwikinga moti ʀettum konge ok eyda ʀiki hans. Er ydr þers won, at ydr fari sem fyʀʀ, at æ mun ydr suiuirding þui meiʀi, sem þer gioritħ werr til min. Witid ok allir wisa won, ath þer skulut lata feith ok limuna, ok likara, at þar fylgi lifit med, nema þer jatid mer óllu þui, er egh beidi. Þa suarar Finnr foʀrædi konginum ok taladi j moti honum, ok kom j sama stad nidr wm þat, er hann beiddiztt, at wnndandrattr war j mali þeirra. En þat ward þo at lyktum, at þeir gengu wnndir þat, er kongr beiddizt, ok fengu þeir honum .c. manna; woru þat bænndr ok kaupmenn.

100 (146).

Sueʀir kongr lagdi or bænum ok hafdi .xxx. skwtna. En er hann kom sudr j Salbiʀni ok la þar litla hrid, þa sigldo Baglar sunnan at leita Birkebeina. Reri þa kongr at þeim, fyrr en þau wardi, ok lagdi awidris, suo at þeir
42b² mattu wera, hwart er þeir willdo, | nær edr fiaʀʀe. Ward þar baʀdagi nóckr af griothrid ok skotum, ok kongr atti wit mikinn bordamun enn sem fyʀʀ. Lógdu Birkebeinar

12. hofzz til ʀikis: *327 4to* toc við rikinu; *Eirsp.* hof rikit. — óllum: *327 4to* fullkomnum; *Eirsp.* aullum. 17—18. at æ — werr til min: æ *skr.* ǽ, *hvorefter Begyndelsen af et* d. *327 4to* at ǽ mun yðar lutr þui verʀi er þer gerit vara suivirðing meiri (*Eirsp.* at yðaʀ lutr mun *o.s.v.*). 18. Witid ok allir wisa won: *saa og Eirsp.*; *327 4to* þat sculo þer oc vita.

diarfliga wnndir wopnn þeirra. Baglar hofdu komit a nockr kongsskipin stafnnliann, ok wrdo af bornir. En Birkebeinar, er þeir sa, at þeir mattu æigi sigrazt a þeim, þa lögdu þeir fʀa skipin ok sigldo nordr til Bioʀguinar ok kuomu þar j solarʀod ok settu skiph sinn wpp wnndir borgina nordan ath; en þeir woru j bænum. Þann sama dagh kuomu Baglar til bæiar wm middegi. Þeir leitudo til wpgöngu: en Birkebeinar wordu þeim, ok naadu þeir æigi wppgöngunni. Suerrir kongr setti lid sitt wmhuerfis borgina j tiolldum. Baglar lagu nöckurar nætur wth wit Nordnes. Sidan foru þeir j braut ok jnn j Sogn. Birkebeinar woru j bænum medan ok drogu at ser wistir. Baglar woru j burtto .vij. nætur. Þeir tokw Jon trin, syslomann Suerris kongs, ok gafu honum grid, ok giorduzt þeirra madr ok enn fleiʀi Birkebeinar, at þeir foru til Bagla. Þeir foru apttur til Biorguinar ok lögdu sunnan at Nordnesi wt fra Munklife ok gengu þar wpp ok ottuduztt ecki Birkebeina ok þottuzt hafa ʀaad þeirra j henndi ser ok gengu a land ok glettuzt wit þa; skuto huorir ath ödrum. Birkebeinar woru jafnan j bænum. Wrdo morgh eyʀinndi þeirra þangat; sumir attu konuʀ, en margir leitudo sier at dʀyck. Birkebeinar skutu wnndan husweggium at Böglum. En þeir þordu ecki at wera j bænum fyrir ahlaupum Birkebeina. Baglar gengu opttliga jnn a Jonswöllu ok fylkto þar ok synndo Birkebeinum mannfiolda sinn, kölludo a þa ok fʀudo þeim hugar, ok er þeir slito fylkingu, þa gengu margir j leika ok skemmta ser ok synndo þeim, at þeim þotti enskis werth wm Birkebeina. Höfdu Baglar allmicinn her ok wel bwinn bædi at wöpnum ok klædum.

101 (147).

Sweʀir kongr hafdi þingh a böckunum vpp fra Nikulaskirkiu, þa er Baglar woru a Jonswöllum at leikunum.

7. wm middegi: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* um miðs dags skeið. 11. ok jnn j Sogn: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har* siðan foru þeir inn i Sogn oc drogu at ser uistir. 11—13. Birkebeinar woru — .vij. nætur: *mgl. i de to andre Hdskr.* 14—15. ok giorduzt — til Bagla: *327 4to og Eirsp. har* gerþiz hann þeirra maðr . oc ex fleiri Birk' foru til Bagla. 21. sier: *et lidet* i *synes skr. over* s; *derefter Forkortelsestegn for* er. — skutu: *Hdskr. har* skutuzt, *327 4to* Skutu; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 28. her: *327 4to tilføier* oc fritt lið (oc velbuit); *Eirsp. som 81 a Fol.* 31. woru: *Hdskr. har* war.

Kongʀinn taladi ok mællti suo: Þann wegh will wera wm
43a[1] oss Birkebeina, ath skamth | werdr þers j milli, at nôckur otti will wera wm oss. Wænntum enn af ydr sem optar godrar ok dreingiligrar fylgdar, sem egh weit fꜳ dæmi til wera, ath menn hafi suo fylgt edr betur sinum konge; er ydr Birkebeinum gott wit þat at una, at þer erut fyrir ôllum ôdrum mônnum at huatleik ok hreysti. En Baglar þickiazt hafa ʀad ydart j henndi; en egh geth, ath ôdʀu wise muni gefazt. Nw ætla egh æigi at þola þeim leingr hꜳd ok spott, ef þer wilit sem egh; en hyggium þo at, hwat wpptækiligazt se, annathhuort at beriazt wit Bagla þeghar j stad (sic). Seghi nw huerr sinn wilia. En allir þôgdu. Æigi giori þer nw ʀett, er þer þegid wit. Þa þionustu eigu þer at weita konge ydrum, at suara ʀædo hans ok segia huerr sina fyrirætlan. Þꜳ suorudo þeir ok bꜳdu konginn fyrir ʀꜳda. Kongr suaradi: Wel er þetta mællt, sem mer won. Nw er sꜳ kostur warr, at setiazt j borgina; er þat ôrugth wige, medan oss vinnzt wist; en er þʀytur þat, þꜳ mun jllt til widfanganna. Sꜳ er annar kostr, at flyia ꜳ fioll vpp, ok muno Baglar ʀeka oss ok hennda af oss slikth, er þeir wilia, ok fꜳ þeir menn alldri godan ordstiʀ, er j flotta falla. Er ok sꜳ kostur, er fyʀʀ war tinndr, at wer Birkebeinar weitum þeim aʀæsir ok lata skipta odd ok egg. Lizzt mer enn wor kostur æigi wwænni, þegar wier stôndum jafnnhꜳtt. Allir þeir suorudo, at miclu helldr willdo beriazt en flyia. Þa mællti kongr: Baglar muno siꜳ mꜳlstefnnu wara, en vita ecki af ʀꜳdagiordinne. Nw skulum wer fyrst ganga wth til borgar; þꜳ skulo ganga nidr j bæinn æ tueir ok tueiʀ, stunndum fiorir edr .vi. edr .vij., ok finnazt allir jnn wit Olafskirkiu. Þeir giordo suo; en Baglar funndo ecki þetta ʀad.

102 (147, 148).

Þa er lidith war saman komit wit Olafskirkiu, þꜳ leth kongr setia wpp merki sitt. Þꜳ mællti hann: Ecki munum

---

3. wm: *de to andre Hdskr.* yfir. 4. ok dreingiligrar: *mgl. i 327 4to; i Eirsp. efter* fylgðar. 11. annathhuort: *mgl. i 327 4to; Eirsp.'s Udtryk anderledes.* 16. won: *327 4to og Eirsp.* var ván. — warr: *et overflødigt Punkt over det sidste* r. 19. flyia: *saa og Eirsp.; 327 4to* flytiaz. 22. tinndr: *de to andre Hdskr.* tiðr. 29. .vi.: *de to andre Hdskr.* .v. — edr .vij.: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har* .VII. eða .VIII.

wer fylkia. Rennum a þa sem hardazt; hafi nw æingi annann fyrir ser; dugi nw huerr sem beztt, ok mun litla hrid þurfua, fyrir þui ath Baglar munu ʀeynazt enn sem fyʀʀ, at þeim
43a^2 mun skiota skelk j bringu, eʀ | þeir sia mannfallit hia ser, ok eru þeir j mælum mestir sem ʀefur j halanum. Giorum þeim sem haʀdazt æhlaupit; jlla muno þeiʀ kunna hnegginum, er heiman eru komnir fra kiʀnnuaskinum ok sed alldri fyʀʀ, hue Birkebeinar eru wanir at beita suerdunum. Hlaupid nw fram, godir hælsar, ok gæti gud til! Hlaupa þeiʀ þa wt a wôlluna. Bʀæ þeim þa wo fyrir gʀôn, leidangursmônnum, er þeir heyrdo gangh Birkebeina; sæ þeir, at merkin gnæfdu yfir hôfde þeim, ok herʀinn fara odfluga at ser med ope ok eggian. Flugo þæ kesiuʀnar, er þeir kuomu suo næʀ, at næ mætti til þeirra. Sæ þeir, at suerdin glitudu æ loptti ok ʀidu helldr mannhættliga. Baglar þyrftuzt saman ok skuto a fylkingh. War Sigurdr jarllzson þar wnndir meʀkium. Gafzt þat eptir þui, sem kongʀinn gath til, ath Baglar flydo bratt, þeir er fremstir woru, ok æigi sidr hinir, er sæ til. Fell þar margth manna, sem þeir kuomu saman. En er Baglar hôrfudo wnndan, þæ gafzt þeim godr kostur a at hôgua, sem Birkebeinar gengu suo næʀ þeim, at þeir foru aller samth wt eptir wôllunum ok suo wth wm Jonskirkiugard. En er þeir kuomu wt a wôlluna, sneruzt Baglar þa wit ok horfdu moti wm hʀid. En er Birkebeinar beittu suerdunum, þæ sneruzt Baglar wndan; ward þeim þersi widtaka æigi til minna skada en hinn fyʀʀi; fell þæ flæira.

4. hiæ ser: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 5. mestir: *i Hdskr. et overstreget* sem *foran* mestir. — halanum: h *utydeligt formedelst Rettelse, maaske fra* l. 6. þeiʀ: *Hdskr. har* þeiʀ *(med s over)*. — hnegginum: *327 4to har* hoɢum, *Eirsp.* hnôgginum. 8. hue: *saa og Eirsp.*, *327 4to* hverso. — Birkebeinar eru wanir at beita suerdunum: *327 4to* Birk' ero vanir at fara með vapnum þa er þeir beriaz; *Eirsp.* Bb' bita suerdin þa er þeir beriaz. 10—12. Bʀæ þeim — fara odfluga at ser: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har her* oc brá leiðangrsmônnum va fyrir graun er þeir sa bb'. sa þeir oc sverþin glituðu a lopti flugu oc þegar keisiurnar *o.s.v.* 14—15. Sæ þeir — mannhættliga: *mgl. i 327 4to;* ok ʀidu helldr mannhættliga *mgl. ogsaa i Eirsp.* 17. Gafzt þat — gath til: *327 4to* varð sva sem k' gat til; *Eirsp. har* gafz þat lið sem k'grinn gat til. 18. bratt: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 20—21. þa gafzt — Birkebeinar gengu: *327 4to har* þa hiuɢu birk' sé sem tiðazt . oc gengu *o.s.v.; Eirsp.'s Text anderledes.* 23—24. sneruzt Baglar — wm hʀid: *327 4to har* sneruz Baglar við um hriþ; *Eirsp.* sneruz þeir við oc horfþu þa við um hrið. 25. sneruzt: *saa og Eirsp.; 327 4to* vicu. 26. fell: *327 4to* helldr fell; *Sætningen mgl. i Eirsp.*

Þeir ʀæku þa suo wt til skipanna ok felldo þæ micinn fiolda af Bǫglum. Hlupo sumir æ kaf, en flest komzt æ skipin, ok þau flest, er næst woru landinu. Naʀffe, son Halluardz af Sæstǫdum, styʀde einu miklu skipe. Aa þat skip hliop suo micill mannfiolde, ath skipith settizt nidr at grunne ok festi. Kuomu þar ath Birkebeinar, ok helldu sumir skipenu, en sumir weitto atsokn, er æ woru, ok fengu þeim morgh suerdzhaugg wkeypis, suo at þeir hʀudo skipit. Fell þaʀ Naʀffe ok margth manna med honum; en sumth hliop æ kaf. Suerrir kongr ʀeid hiæ lidinu, þæ er flottinn bʀast, ok war kesia hans alblodugh allt wpp æ skaptid, suo
43b[1] ath blodit ʀann æ henndr konginum. | Ok fyrir jnnan Jonskirkiu snerizt einn Bauglungur j moti honum medur tuæʀ kesiuʀ ok skaut þeim bædum senn at konginum. En kongr leth siga skiolldinn nidr fyrir hestinn, sem hann mætti mest. Kom annath spiot j skiolldinn, en annath flaugh wnndir kuidinn a hestinum. Enn medur þui at æigi tok konginn spiotid, þa fleygdi hann ser nidr eptir ok feck tekit spiotid or wellinum; en kongr lagdi til hans kesiunne j auxlina. Hann laust af ser spiotid; skaʀ kesian wpp or þat, er tekit hafdi. Kongʀinn ʀeid fram æ þenna mann, suo hann fell fyrir. Þæ hellt kongʀinn hestinum ok ætlar at tʀoda hann wnndir hestafotum. En [hann] laust wpp liggiannde spiothskaptinu, ok nam þat nǫckut konginn; en hestrin æʀdizt af

---

1—2. ok felldo — af Bǫglum: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har* oc felldu þa mikinn fiolða. 2. flest komzt: *327 4to* flestir comu; *Eirsp.* flestir naðu (þa skipunum). 3. ok þau flest, er næst: *327 4to har* þau er næst; *Stedet mgl. i Eirsp.* 5. skipith settizt: *Hdskr. har* skipin settuzt. 6. festi: *saa og Eirsp.; 327 4to* festiz. 7. weitto: *de to andre Hdskr.* veittu þeim. 7—8. ok fengu — wkeypis: *mgl. i 327 4to og Eirsp.* 9. en: *herefter er et* h *udraderet.* 10. hiæ lidinu: *Hdskr. har* | lidinu | hiæ|. 12—13. Oc fyrir jnnan Ionskirkiu snerizt: *saa og Eirsp.* (oc *mgl.*); *327 4to* Oc er hann for innan um Ionskirkiu sneriz. 13. Bauglungur: *de to andre Hdskr. har* beglingr. 18—21. þa fleygdi hann ser nidr — er tekit hafdi: *327 4to har her* þa fleygði hann sverþino eptir þvi spiotinu er undir kviðiɴ flaug hestinum . hann fleyði (!) oc niðr eptir oc fecc spiotit . scar kesian upp or þat er tekit hafði; *Eirsp.* þa fleygði hann sverþinu eptir þui spiotinu er undir kuidinn flaug hann kastaði ser oc niðr oc greip spiotið or uellinum k'gr lagði til hans i auxlina oc skar kesian upp or þat er tekit hafði. 21. suo: *327 4to* hart at; *Eirsp.* sua at. 23. hann: *efter* En *en vertikal Streg; en Tilføielse i Marginen, som det synes* h̄, *er næsten ødelagt ved Beskjæring.* 24. æʀdizt: *327 4to* æstiz; *Eirsp.* æddiz.

honum. Hliop þa madrinn wpp ok stefnndi wpp at kirkiugaʀdinum. Kongr ʀenndi eptir honum hestinum ok lagdi hann medur spiotinu; fell þar sæ madr fyrir konginum. En Birkebeinar sottu apttur j bæinn ok foʀu til borgar wpp. Bauglum var obʀædara wm leikana þadan af, ok hôfduzt þeir litt a landi wit. Nikulæs byskup lagdi med sinu lide wt wit Tôluholm. Let hann ʀydia holminn ok setti þar landtialld sitt ok saungh messo; hann sagdi, ath þar skylldi ʀeisa hôfudstad ok steinkirkiu. Sumt lidh þeiʀʀa læ wit Nordnes, en sumth sunnaʀ meir. Birkebeinar woru lôngum j bænum ok foru a land wpp at fôngum. En bænndr hôfdu giorth leidangur or heradi ok lid Bôglum. Nw senndu bænndr Bôglum ord, at þeir skylldo wera wôrn fyrir bwm þeirra; en Baglar bædu þæ ʀeka bwin til sin ok sôgdu, at þæ mundo þeir gæta. Ræku bænndr þangat micinn fiolda nauta ok hôfdu j Laxxawogi. Aa einne nott stefnndi Suerrir kongr at ser lide sinu ok geck or borginne hid efra fyrir ofan fiall ok kringdi suo jnn til Alʀeksstada ok wt apttur med Alʀeksstadawogi til Laxxawogs, þar sem Baglaher war. Þeir helldu þar wôrdu. Sueʀir kongr hafdi fengit niosn af, hwar werdir þeirra woru, ok giordi fra ser .vi. menn ok bad þæ wita, ef þeir fengi tekid wôrdinn. Þeir foru ok kuomu þar at werdi, er tueiʀ menn woru, ok hafdi annaʀ sofnad, en annaʀ wakti, ok kuad sæ wit j þui, er kesian stod æ
$43b^2$ honum midium ok j gegnum hann; | en hinn waknnade wit dauda sinn. Baglar heyrdo uidkuod mannzins ok spurdo, hwat werdinum wæri, edr hui hann leti suo. Hinir sôgdu, er drepit hôfdu, at þat wæri leikur þeirra: wer erum kætir miogh ok skemtum oss. Þæ foru niosnarmenn apttur ok sôgdu konge, at wôrdrin war drepinn. Kongʀinn sagdi, at þæ war uel syslat. Sidan for kongr med lide sinu ath þeim suo leyniliga, at þeir wôknnudo æigi, fyrr en skipin woru dregin wpp wnndir þeim, ok drapu þeir margth manna af

---

1. wpp: *saa og Eirsp.*; *327 4to* fram firir k'inum. 4. foʀu: *Hdskr.* foʀ; *327 4to* sottu; *Eirsp.* foru. 5—6. ok hôfduzt þeir litt a landi wit: *327 4to* oc voru þa scammar stundir a landi; *Eirsp.* haufduz miðr á landi siðan. 9. hôfudstad: *saa og Eirsp.*; *327 4to* mikinn hofuðstað. 26. uidkuod: *327 4to* viðrkveð, *Eirsp.* viðkveð. 27. edr hui hann leti suo: *mgl. i 327 4to*; *Eirsp.* er hann let sva. 32—33. skipin woru dregin wpp: *327 4to* þeir drogu scipin upp; *Eirsp.* bb' drogu upp skipin.

Bǒglum. En þersa ʀostu ok wopnnabrak heyrdo Baglar þar, er þeir lægu, ok grunadi, ath wfridr munndi wera, ok ʀero þangath til allir, er þeir heyrdo opith ok wopnnabʀak, ok lǒgdu til, ok laugzt æigi, at wfridr war. Hlupo þeir þa æ land wpp ok ætludo til atgǒngu. En Birkebeinar bido æigi or stad ok hlupo j moti þeim ok weitto þeim þæ hʀid, er Bǒglum war þat ʀæd, sem þeir giordo, at taka wnndan ok apttur til skipanna. Lægu þo margir eptir, ædr þeir skilduzzt; en sumir hlupo a kaf. Ǒll skip sin leysto þeir Baglar or landfestum ok skotmale; en Birkebeinar keyrdo j burtt bwit ok jnn til Alʀeksstada. Baglar kǒnnudo skada sinn ok funndo, at þeir hǒfdu lætid lid micith, ok þotti wera mikil skaumm, ok eggiuduzt til at hefnnazt. Þat wisso þeir, at kongʀinn hafdi ʀidul einn manna hiæ her þeirra Bagla. Taka Baglar þat ʀæd, at þeir ʀoa jnn j fiordinn ok wpp j woginn Alʀeksstadawogh ok leggia wpp j wogsbotnninn, hlaupa þar wpp ok fylkia lidinu. War þa lios dagur. Baʀ þeim þa wel til, at Birkebeinar woru æigi wmfarnir at sinne.

103 (148—150).

Sueʀir kongr sæ herr Bagla ok fann, at þeir woru æigi hoʀfnir at weita honum atsokn. Hann taladi þæ fyrir lidinu ok mællti: Enn wenntir mic, at werdr funndr wor Bagla. Gǒngum nu wpp æ breckuna ok weitum þadan þeim ahlaup sem hardazt, ok wæntir mic, at þeir uikni fyrir. Birkebeinar giordu suo, at þeir renna at diarfliga ok hlaupa fast æ Bagla, suo ath þegar fellv margir af Bǒglum, þeir er fremztir woru. 44a[1] Eindridi boxa heth madr, sa er bar hofdingia merki; | hann war þrænskr ath ætt, manna hraustaztur ok diarfaztur. Hann

---

3. opith ok wopnnabʀak: *mgl. i 327 4to; hele Sætningen mgl. i Eirsp.* 3—4. ok lǒgdu til: *mgl. i 327 4to; Eirsp.'s Text er her endnu kortere.* 4. ok laugzt — Hlupo þeir þa: *327 4to har* oc er þat laugz eigi um ufriþiɴ . þa liopu þeir. *Eirsp.'s Text anderledes.* 10. ok skotmale: *mgl. i Eirsp.: 327 4to* oc logðu or scotmali. 14. hafdi ʀidul — þeirra Bagla: *327 4to har* hafði litit lið; *Eirsp.* hafði riðul einn manna. 16. woginn: *mgl. i 327 4to (findes i Eirsp.).* 19—20. þeir woru æigi hoʀfnir: *327 4to* þeim leiddiz eigi; *Eirsp.* þeir voru enn æigi af horfnir. 21. werdr: *et opr.* j *synes rettet til* r (*eller mulig til* i); *327 4to (og Eirsp.)* verði. 26. boxa: *327 4to* lioxa; *Eirsp.* laxa. — hofdingia: -ia *skr. med Forkortelsestegn for* ra, va (jfr. S. 8 [23]).

baʀ merkit wel fram, suo at moti honum kom Bergsueinn langi med merki Suerris kongs. Þeir genguztt suo nærr, at þeir skipttuzt hỏggum wit, ok ward þat at lyktum, at Bergsueinn ward saʀ, en Eindʀide fell. Þa fell merki Bagla. En er þeir sa þat, þa flydo þeir; en Birkebeinar ʀaku þꝫ ok fylgdo þeim allt til skips. Margth fell af Bỏglum j huorritueggiu hrid þersi, ok þo mest af leidangursmỏnnum. Suerrir kongr for til borgar med suo bwit ok þackadi gudi sigr sinn. War nw ok wel ʀꝫdit til bwdar (sic); enda war dreingiliga eptir sott. Baglar fiʀduzt miok borgina ok bæinn, ok þotti æigi suo laust fyrir liggia, sem þeir ætludo. Opttlı war þat, er þeir gengu a land Baglar, fimtighir manna ed[r] .lx., at skemta ser, ok sæi þeir Birkebeina tiu edr fimtan, ok wæri kongr sialfur j ferdinne, þꝫ flydo þeir ꝫ skipin. Þat war ok stunndum, at Birkebeinar kuomu at þeim wwỏʀum, ok fengu Baglar þa jllt slag, ok foru Baglar þꝫ hrapaliga, sem þeir mꝫttu, til skipa sinna medur ỏngʀi wiʀdingu ne ordstiʀ. Jonswoku nott foʀ Suerrir kongr med hundrath manna ofan j bæinn. Þeir toku þar koʀkꝫpur or kirkiunne ok foru j ok gengu saman .v. edr .vi., ok heimtuzt suo allir saman yfir til Munklifis. Þeiʀ [foru] j hlỏdu nỏckura helldur leyniliga, þuiat kongr wennti, at Nikulꝫs byskup ok ꝫdrir hỏfdingiar Bagla munndo sækia til messo wm daginn. Nỏckuriʀ menn toku munkakꝫpur, þeir er ꝫ niosnn woru, ok hỏfduzt þeir wit j kirkiugardinum wti ok gengu saman tueir ok tueiʀ ok sꝫ til, ef Baglar gengi ꝫ land. En Baglar hỏfduzt vit ꝫ landi, nema sueinar þeirra foru til landz ꝫ bꝫtum ok gengu wpp at taka ser elldibrand. Birkebeinar toku huern, er wpp kom, ok drapu suma, en suma hỏmludo þeir, suo at ỏngua niosn mꝫttu þeir bera til skipanna. Pʀestur einn geck wpp; en Birkebeinar spenntu hann. Þeir

2. med merki: *saa og Eirsp.*; *327 4to* merkismaðr. 4. Þꝫ fell: *327 4to* Þa fell oc niðr; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 8. med suo bwit: *de to andre Hdskr.* með buit. 9. bwdar: *327 4to* buðarvarþar *(saa og Eirsp.).* — enda: *327 4to* scorti nu eigi vist . enda; *Eirsp.* skorti æigi uist oc. 12. edr: *Hdskr. har* ed. 18. ordstiʀ: *saa og Eirsp.; 327 4to* frama. — foʀ Suerrir kongr: *Hdskr. har* Sủ. .k'r. foʀ. 19. kirkiunne: *327 4to* kirk'; *Eirsp.* kk'um. 21. foru: *tilføiet efter de to andre Hdskr.* 31. Pʀestur einn geck wpp: *saa og Eirsp.; 327 4to* prestr noccoʀ gecc oc a land.

spurdu, huort byskup mundi nôckut til messo. Prestʀinn sagdi, ath byskup ætladi a land, þa er hann war bwinn. En er a leid stunndina, geck madr wpp, wel bwinn, ok foʀ skamth j fra þeim. Þeir ʀeduzzt j mot þeim manni, ok er hann sa þat, þotti honum wnndarligt, er munkar hôfdu
44a[2] laga | skuo ok ʀaudar hosur, ok þueradizt wit ok geck ecki næʀ. Munkar spurdo, hue næʀ byskup mundi wpp ganga. Beglingur suaradi: Hann gengr, þa hann er bwinn; edr fyrir hui hafa munkar spetzskuo? Þeir · suorudo: Ymizt tidizt nw. Þeir hlaupa at honum ok fa hônndum ok fletta af honum ʀaudum kyrtli ok willdo æigi spilla j blodi. En er eʀmarnar skʀuppu af hôndum fram, brazt hann wit hart ok skaut fotum wndir sig ok hliop suo til skipanna, sem hann wæʀi odr ok æʀ. Sagdi hann byskupi þa sôgu, at hann war af tidafôʀinne. Hafdi þersi madr þat til jarteignna, at hann hafdi broddskoth j lærinu, ok sagdi, at honum þotti likara sennding Birkebeina en munka. Byskup ok Hreidar ok margt annara ʀikismanna woru þa bwnir; woru þa sumir komnir a batana, adr niosnin kom. Suerrir kongr for apttur til bæiar, þegar hann fann, at Bôglum war kominn niosnin. Woru Baglar enn waʀari wm sig þadan j fra. Margar atlôgr ok wppgôngr woru þæʀ, er frasagnar woru werdar; en þat werdr æigi ʀitad j eina bok. Toku hwarir menn fyrir ôdʀum ok drapu æ suo, sem wit kuomuzt. Fiolde war þat Birkebeina, er j herudum woru, er hlupo til Bagla, sumir at wilia sinum, en sumir woru teknir naudgir. Þetta kôlludo þeir Biorguinarsumar. Lafranzwoku natt war þat ʀadit, er adr hafdi heitazt werit af hôfdingium Bagla, at þeir kendo þat Biorguinarmônnum wm þat, er Suerrir kongr

1. mundi nôckut: *Hdskr. har* |nôckut| mundi|. 6. skuo: *skr.* s-skuo. 7. hue næʀ: *327 4to* hversu bratt; *Eirsp.* hue bratt. 9. spetzskuo: *Eirsp.* spézskúa; *327 4to* laga seva oc rauðar hosur. 10. fa hônndum: *327 4to* fengo hann hondum (*Eirsp.* gripa hann). 10—12. ok fletta — brazt hann: *Eirsp. omtrent enslydende; 327 4to kun* hann braz. 15. jarteignna: *327 4to tilføier* at hann laug eigi *(mgl. ogsaa i Eirsp.)*. 19. for: *saa og Eirsp.; 327 4to* sneri. 20. fann: *saa og Eirsp.; 327 4to* visi. 21. enn: *327 4to* nu; *Eirsp.* nu enn. 26. wilia: *skr.* wili-ia. 27. war þat ʀadit: *327 4to* varþ þat rað at framkvæmð *(Eirsp. ligesaa)*. 28. er adr — af hôfdingium Bagla: *327 4to ligesaa; Eirsp.* er aðr haufðu Baglar heitaz. 28—29. at þeir kendo þat Biorguinarmônnum wm þat, er: *327 4to har* Þeir colluðu Biorḡ meɴ vera stoð oc styrc um þat at; *Eirsp.* þeir kaulludu Biorgyniar menn vera stoð oc styrk til þess at.

matti halldazt j borginne. War þat ʀæd kennt at wpphafe Nikulæsi byskupi. Kom þat æsamt med þeim at eyda kaupstadinn j Biorguin ok setia nôckur annars stadar æ Hôʀdalandi ok siæ þæ fyrir, huadan Suerri konge kæmi borgin. Byskup sagdi suo, at Birkebeinar hefdi sauʀgat kirkiur allar ok bannsettir menn werit þar jnne, suo at þar wæri ecki helgara en ônnuʀ porthus. Baglar foru eina nott jnn fyrir bryggiur med tuær skwtur hladnar af vide. Þeir lôgdu elld j hws j einum stad jnn wit Kʀosskirkiu, en j ôdrum stad gegnt fiskabʀyggiu wit gard Finnz foʀʀædismannz, j þridia stad wit Mariukirkiu. Engi ward wornn af bæiar-
44b[1] mônnum; ward þeim whægt wit at komazt, þuiat bʀyggior woru allar wpp teknar. Birkebeinar wrdo æigi wariʀ wit, ædr en bæʀinn tok at loga. Hʀædduzt þeir, at borgin mundi bʀenna, ok baru wt segl ok wættu j moti elldinum. Bæʀinn bran alluʀ jnn fra Kʀosskirkiu ok [til] Sanndbʀuar ok wt allt fyrir nedan stʀæti wtan, en fyrir ofan stʀæti wtan fra Sanndbʀw ok til Nikulæskirkiu. Þæ war ʀodan helga boʀin moti elldinum fra Steinkirkiu, ok stadnadi þæ elldrin. Sunnifu skʀin war borit wtan til Sanndbʀwar ok sett þar; geck þæ elldrin æigi leingra. War þat fôgur jarteignn. Baglar lægu medur skwturnaʀ æ wogenum ok skuto wpp j elldinn at þeim mônnum, er biarga willdo husunum edr slauckua elldinn. Biorguinarmenn hôfdu ædr brauth flyit med allt fe, þat er þeir mættu med komazt, þæ er þeir wisso, at Baglar ætluduzt þetta fyrir; flutto sumir j heʀud, en sumir wpp til borgar. Nikulæs byskup war æ skwtunni þeirri, er medur elldinn foʀ til bæiar, ok sagdi fyrir, hwar

3. annars: *saa og Eirsp.; 327 4to* annar. 6. þar wæri: þar *skr.* þ[r]; *de to andre Hdskr. har* þær wæri. 9. Kʀosskirkiu: *rettet efter de to andre Hdskr. (jfr. L. 16 ndfr.); Hdskr. har* kʀoss.kʀoss. 10. fiskabʀyggiu: *Eirsp.* fiskabryɢium; *327 4to* fauskabryɢiō. — foʀʀædismannz: foʀʀædis *noget overraderet; 327 4to kun* foʀæðis; wit gard Finnz foʀʀædismannz *mgl. i Eirsp.* 11—12. Engi ward — at komazt: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har* engi varð vaurn af bôiarmonnum, *men mgl.* ward þeim — wpp teknar. 16. til: *tilføiet efter de to andre Hdskr.* — ok wt: *mgl. i 327 4to; Eirsp. kun* ut. 17. wtan, en: wtan *mgl. i de to andre Hdskr.* — wtan fra: *327 4to* oc ut allt fra. 18. til: iꜱ til *i de to andre Hdskr. — Eirsp.'s Text her er* en fyrir ofan Sandbru oc inn til Nik'kirkiu. 24. Biorguinarmenn: *de to andre Hdskr. tilføier* margir. 26. þetta: *327 4to* þetta rað; *Eirsp.'s Text anderledes.* 28. sagdi fyrir: *saa og Eirsp.; 327 4to* sagði æ.

elldinn skylldi wpp bera ok j skiota; war hann miog wþockadr af þerso uʀædi. War þat margs mannz mein ok skade; war sæ margr, er ædr war fullsæll, þa geck sæ nw snaudr j braut. Minntuzt Biorguinarmenn þersa optt sidar wit Nikulæs byskup. Þar bran Mariukirkia ok .v. adrar.

104 (151).

Eptir þat for Suerrir kongr oʀ bænum med .c. manna þangat, sem menn hans hôfdu safnat honum morgum storflockum nauta. Ok er Baglar fragu þat, at kongr war j brutto, þa ganga þeir a land med lidi ok ganga wpp hid efra ok koma ofan ath Olafskirkiu a Bôckum; en Birkebeinar hlupo or borginne moti þeim medur sinu lide, nema .xxx. manna woru wt j Holmmi at gæta, at æingi skip legdi þar at. Þa fylkto Baglar lide sinu; en Birkebeinar hugdo enn sem fyʀʀ at fylkia ecki ok ætludo þegar at hlaupa at þeim ok ʀiufua suo fylkingh þeirra. Birkebeinar hlupo suo a annan fylkingharaʀminn j fyrsto, at Baglar wiko wnndan. En annar fylkingharaʀmur weik eptir, ok wrdo Birkebeinar j hringinum. War þar mikill lidzmunur, ok ættuzt skamma stunnd wit, ædr Birkebeinar sæ æigi faung æ til wittôku ok leita wnndan til borgarinnar; en Baglar sottu eptir
44b² hart. | Þar fell margt godra dreingia: Sigurdr borgarklettur, Finnr fæʀeyski, Þordr lockur ok Rita-Kari, Einar Biarnnarson, Bengeir langi, Eindʀidi penni, brodir Eysteins ʀædismanz, son Hallkels af Loe, merkismadr Philipi jarls; hann ʀed fyrir lide jarls ok war suo micill hreystimadr, þa er hann war suo morgum storum sæʀum særdr, at hann wenntti ser ôngraʀ brautkuomu, þæ stack hann nidr merkinu j iordina, en spennti suerdit tueim hôndum ok hio æ tuæʀ

9—10. efra ok: *efter* ok *staar nok engang* efra, *som er understreget.* 12. j Holmmi: *mgl. i 327 4to; findes i Eirsp., hvor derimod* at gæta *mgl.* 14. fylkia ecki: *herefter i 327 4to* allz þeir hofðu fritt lið, *hvad der ogsaa mgl. i Eirsp.'s noget forskjellige Text.* 19. faung: *327 4to* fong .e. efni; *Eirsp.* faung sin. — til: *skr. over Linien.* 22. Finnr: *skr.* Fi-innr. — lockur: *327 4to og Eirsp.* loki. — Rita-Kari: *saa og Eirsp.; 327 4to* bita cari. 22—23. Biarnnarson: *de to andre Hdskr.* Biarna. s. 23. penni: *Eirsp.* peini; *mgl. i 327 4to.* 24. son Hallkels: *saa og 327 4to; Eirsp.* Hallkell. — Philipi: *327 4to* Philipp^{9}; *Eirsp.* Philipp'.

hendr ok fell þar med godann ordstiʀ. Baglar sottu eptir þeim allt wnndir borgina, ok er Birkebeinar kuomu j borgina, þa nam næʀ, ath Baglar fengi tekid einn manninn ath fotunum, en Birkebeinar willdo hlifua ok þrifua j axleʀnar, ok toguduzt wm hann; tuiskipttu þeir þeim manne sundr j mille sin ok skilduzt vit þat. Þat war Mariumesso aptan, at Baglar hǒfdu at lagth ok toku skwturnar wt j Holmme, ok fellu Birkebeinar þeiʀ, er þar skylldo werit hafa til waʀnar. Baglar gengu wnndir borgina, þar er skipin woru, ok lǒgdu j elld ok bʀenndo wpp ǒll ok foru sidan apttur til skipa sinna ok þottuzt vel hafa leikit. Þa kuodu Baglar wiso þersa:

Mænadaginn kuaddi milldingur sina,
menn drifu hart til wopnna sennu,
Jnngha hiʀd er wpp ʀed ganga
æ morgin til Suerʀis borgar;
ytar ʀeistu merki a moti,
margar steingur, en bǒʀduzzt lengi.
Baglar stodu j brodda hagli,
bʀunno skiph, þæ er kappar ʀunno.

En Birkebeinar kuodu suo:

Manadagh kuaddi nidingur sina,
menn drifu hart til wopnna sennu,
Þwfoskitur þrifizt æigi,
þann morginn til Suerʀis borgar;
ytar ʀeistu meʀki æ moti,
marghar steingur, ok bǒrduzt lengi.
Baglar standa j banne allir,
bʀunno skiph, þæ er kappar ʀunno.

En er kongʀinn kom apttur, þotti honum þetta þungt slag, ok kalladi þetta wangæzzlo ok forsialeysi.

1. ordstiʀ: *327 4to tilføier* Allir vorðuz þeir vel, *som mgl. ogsaa i Eirsp.* 4. fotunum: *327 4to tilføier* er hann villdi i borgina, *Eirsp.* er inn villdi i borgina. — hlifua: *herefter er skr.* hlif, *som er udraderet; 327 4to har* hlifa honom; *Eirsp.* hialpa honum. 5. þeim manne: *327 4to* þaɴ maɴ, *Eirsp.* þenna mann. 11. ok þottuzt vel hafa leikit: *mgl. i 327 4to*; *Eirsp. har* þottuz nu hafa vel arnat. 15. er: *de to andre Hdskr.* en. 16. æ: *de to andre Hdskr.* ar.

105 (152—154).

Litlo sidar foʀ Suerrir kongr j braut or Biorguin ok setti þaʀ lid til gæzzlo eptir j borginne. For hann þadan wpp ꜳ Wors ok suo til Raudafiallz, ok þꜳ annat sinn geck kongr yfir Raudafiall med miclu erfuidi, ok kuomu
45a[1] ofan j Sogn ok duolduzt nǒckut j Aʀlandzfiʀdi, þuiat lidit war sꜳrt, ok for sidan leid sina nordr til Þrandheims; war þar wel tekit wit konge. Spurdi hann þar þau tidinndi, er litlo ꜳdr hǒfdu giorzt, at Baglar hǒfdu komit þar til bæiar medur þrimuʀ skipum: Kinnadr Elldʀidarson ok Þorsteinn kwgadr, Eiʀekur þrænski. Þar hafdi ꜳdr werit j bænum Karll Sauʀkuisson, er þꜳ ꜳtti Jngibiorgu, dottur Suerris kongs. Herra Karll hafdi fengit af nǒckurn spraka afh Bǒglum ok farith or bænum wm kuelldit wpp wm bʀw, ok woru ꜳ bæ þeim, er ꜳ Bergi heitir. Baglar kuomu wm nottina j bæinn, ok war þeim sagth, hwar Karll mundi vera. Koma þeir þar wm nottina ok dʀapu Karll ok flesta alla sueit hans ok foru ꜳ brauth or bænum eptir þat. Þeir ꜳttu þing wth ꜳ Eyʀum, ok taladi Þorsteinn kvgadr ok sagdi fʀꜳ witskiptum þeirra Bagla ok Suerris kongs, huerso faʀit hafdi wm sumaʀith, ok sagdi einna mest fʀꜳ þeim atburdum, er sidazt wrdo, at kongr hafdi lꜳtid lid sitt wit borgina. Lauk hann med þui talinu, at hann kuad kong hafa gengith or borginne, ok þangat won til bæiar hid efʀa vm land: þuiat hann kueda æigi suo micit æiga j skipum, at hann ætti einn bꜳt; hafa Baglar skipin ok margth annath þat, er hann hafdi wm hrid fyrir ath ʀꜳda. Suo leto þeir ok Birkebeinar, sem ecki mundi þeim moti stannda, ok æingi þeirra mætti [minna] en .vi. Baglar. Þat skulo

3. þꜳ: *mgl. i 327 4to.* 4. med: *327 4to* oc eɴ með *(saa og Eirsp.).* 5. Aʀlandzfiʀdi: *327 4to* Aurlanzfirði; *mgl. i Eirsp.'s her forkortede Text.* 9. skipum: scutum *i 327 4to, som tilføier* var firir þui liði; *Eirsp. har ogsaa* skutum, *men mgl. de flg. Ord.* 9—10. Þorsteinn kwgadr: *Hdskr. har* | kwgadr | Þorsteinn |. *327 4to har her kun to Navne:* Þorsteiɴ kugaðr. Einriði þrænski; *Eirsp. som 81a Fol.* 11. Sauʀkuisson: *Eirsp. ligesaa*; *327 4to* .s. Sorkvis k's. 12. fengit af: *saa og Eirsp.*; *327 4to kun* fengit. 13. wm kuelldit: *mgl. i 327 4to (findes i Eirsp.).* 14. ꜳ Bergi: *Eirsp.* Berg; *327 4to* at Borg. 15. j bæinn: *327 4to tilføier* var herʀa Carl þa i brot; *dette mgl. ogsaa i Eirsp.* 24. kueda æigi suo micit æiga: *327 4to* kvað eigi k'iɴ eiga sva mikit; *Eirsp. har hele Talen i direkte Form.* 28. minna: *tilføiet efter 327 4to*; *Eirsp.'s Text anderledes.*

þeir ok wita, at suo hefir wm skipt j sumar, at litlo hôfum wer nw fengit fæʀʀi Birkebeina, en þeir hafa sialfir eptir; muno þeir nu æigi weita þeim hialp. Nw eru sumir her med oss staddir ok eru æigi werr at landzwist komnir en med Birkebeinum, fyrir þui at nw eru þeir sannfʀod[ir] at wordnir, huerso miclu false Suereʀ prestur hefir med farit lengi. Baglar hôfdu braut fwlith (sic) ok wt or firdinum, ædr kongr kom. Suerʀir kongr fretti wandliga þerssar ʀædr ok þotti storilla wm fall herra Kaʀlls, mæg[s] sins. Baglar foru sunnan med allann herr sinn ok storskip. J þeirri ferd kuomu þeir wit Folkn ok lægu þar, þuiat þeir willdo æigi fara jnn j fiordinn, er þeir spurdo, at Suerrir kongr 45a[2] war þar fyrir. Bôglum | ward jllt til matfanga, fyrir þui at þeir hôfdu margth lid. Foʀ þæ sumt lidit sudr æ Mæʀi ok allt til Borgundar; en er þeir sigldo fyrir Hafnarminne, þa siglde Þorsteinn kwgædr skipe sinu æ skeʀ fyrir aunkost, ok willdi briota, sem war. Fluttuzt þeir jnn til landz, ok wrdo hans skipaʀar æigi waʀir wit, fyʀʀ en hann hliopzt j burtt fra þeim vm nott medur þridia mann yfir fiallit, ok kom fʀamm wt j Orkadal. Margir menn adrir hlupo fra Bôglum, er j Þrandheimi ættu heima, er þeim hôfdu fylgt wm sumarit. Þorsteinn kwgadur war heima at bwm sinum, ok þo æ laun. Hann giordi mann jnn til bæiar til Gunnaʀs grionbaks ok bad, at hann skylldi leita honum grida wit kong. Gunnar taladi eitthuert sinn wit kong ok mællti: Herra, sagdi hann, allsniallann mann hôfum wer lætid, þar sem Þorsteinn er. Þorsteinn kwgadr er med Bôglum, ok giarna willdo wer, herra, locka hann til woʀ. Kongr suarar: Ecki ætla egh Þorstein muna til þers, ath hann hafe warr winur werit. Ætla egh oss þat litinn skada. Þæ mællti Gunnaʀ: Herra, sagdi hann, weit eg, at Þorsteinn mun

1. þeir: *327 4to* þer. 3. þeim: *327 4to* yðr; *saa og Eirsp.* 4. at landzwist: *mgl. i 327 4to (og Eirsp.).* 5. sannfʀodir: *Hdskr. har* sannfʀod. 7. fwlith: *327 4to* flyit *(Eirsp. et andet Udtryk).* 9. mægs: *Hdskr. har* mæg. 11. Folkn: *327 4to* Folsn, *Eirsp.* Folskn. 13. jllt til matfanga: *327 4to* fangafatt; *Eirsp.* illt til matkaupa. 15. Hafnarminne: *327 4to* Hefnarmynni; *Eirsp.* Hernarmynni. 16. aunkost: *327 4to har* aɴkost; *Eirsp.* aundkost. 18. hann: *derefter i Hdskr.* hb. 26—27. þar sem Þorsteinn: *mgl. i 327 4to* (er Þorsteiɴ cugaðr er með *o.s.v.*); *Eirsp.* þar (er Þorst' kug' er með *o.s.v.*). 29. muna: *de to andre Hdskr.* minna.

grid hafa af ydr, ef wer fæum lockadann hann fræ Bôglum. Þæ mællti kongr ok hlo wit: Hwat er nw, Gwnnar? Er Þorsteinn æ ydrum warnadi? Grid mun hann afh mer hafa; en æigi weit egh, huerso hans mæl ferr, ef Birkebeinar mæta honum wti a stʀæti. Litlo sidar giordi Gunnar ord Þorsteini, ath hann skylldi koma til bæiar. For Þorsteinn þangat, ok þo æ launungo. Eptir wm daginn gengu þeir Þorsteinn ok Gunnar fyrir kong, er hann war æ stefnnu nôckurri. Þorsteinn hafdi diupann hatt æ hôfde, ok kendu menn hann æigi, fyʀʀ en hann kom fyrir kong. Hann kastadi af ser yfirhôfnninne ok fell, sem hann wæri hǫgguinn, æ golfuit nidr ok spennti wm fot konginum ok kysti ok mællti: Sæll em, herra minn, er egh em suo næʀʀ þer, at eg mæ taka æ þer, ok þers annars, er eg em kominn or hôndum þeim diofulsmônnum, er Baglar eru ok bannsettir eru. Eru þeir þerss werdir, þuiat þeir eru ʀænsmenn ok jllgiordamenn, en ônguir hôfdingiar; hatazt þeir wit þann manninn, er beztur er, at þu ert, herra minn,
45b[1] korona[dr] | kongr, er allir ætti til at lwta, ef ʀett giordi. Heʀʀa minn, taktu wit mer ok læt migh alldri wit þig skiliazt. Eg weit æigi, hui sæ willobyskup giordi mic suo blinndan, at eg skyllda æigi siæ, medr huerio þeir foru, nidingarnir, eidsuarar ydrir. Hui mundo þeir mer godir, er þeir nidduzt æ kongi sinum? Birkebeinar stungo til nôckurum ordum æigi hagliga ok sôgdu ônguann wera meira niding en hann; sumiʀ bædu, at hann skylldi færa wt æ Eyʀar ok heingia þar wpp. Þæ mællti kongr: Stattu vpp, Þoʀsteinn! Grid skalltu hafa. Mantu segia mer margt fra sidum þeirra Bagla. Þorsteinn mællti: Sæll war egh, herra minn, er eg sæ augun þin. Skal egh alldri skioplazt j yduaʀi þionustu; en fræ Bôglum kann eg margt ok jllt at segia. Woru þæ Þorsteini grid gefin. Let kongr hann tala æ hiʀdstefnnum ok segia fʀæ sidum Bagla. Suo

3. warnadi: *Hdskr. har* warnandi (*jfr. S. 141*[5]). 19. koronadr: *Hdskr. har* korona. 21. willobyskup: *327 4to har* hin vandi villub'cp (hin vandi *mgl. ogsaa i Eirsp.*). 21—22. giordi mic suo blinndan: *327 4to* gerði mic sva ôran oc blindan: *Eirsp.* hevir mik svá blindat. 22. huerio: *de to andre Hdskr. tilføier* falsi. 23. þeir: *327 4to* þeir vandu falsarar; *de to sidste Ord mgl. ogsaa i Eirsp.*

taladi hann ok a þingum medr sama hætti ok fyrr. Baglar toku leidangʀa ok allaʀ wtwinnr wm Mæri huoratueggiu ok Raumsdal, en ʀænntu j stôdum ok duolduzt j wthferdinne halfann mænud. Þa ʀækuzt þeir allt nordr a Hælogaland ok foru þar j huern stad ok fiord [med] margri wspekt. Fengu þeir ogʀynne fiaʀ ok hôfdu j flock med ser alla bezztu menn, þæ er þar woru: Þoʀi gnapp, Gutthoʀm or Miolu, Bryniolf, brodr hans, Biaʀnna Mardarson, Halldor j Hiorleikswik ok sonu hans, Jfwar nef ok Gregorium pik, Eʀlingh j Þiottu, Gudalin prest ok fiolda annara manna. Þat haust feck Rikardr Englakongr sott. Þæ tok kongdom j Einglandi brodir hans Jon, er kalladr war sinus terʀa. Suerrir kongr sat þæ j kaupangi. Þat war eitthuert sinn, er kongr atti þingh wit bænndr eptir jol wm wetrin. Beiddi þæ, at bænndr mundu fæ honum skip nôckur ath frialsa landith af heʀnadi Bagla: þuiat mer er þers won, sagdi kongr, þegar woʀar, ath Baglar muno stefnna hingat j fiordinn; muno þeir giora ydr jllaʀ ʀefioʀ. En wer Birkebeinar erum
45b[2] nw skiplausir, sem | þer witid, ok ecki vel witlatnir at weria fe ydarth edr fior. Meghum wer ecki suo skiott ʀenna wm land hid efʀa, sem þeir ʀoa hid ytʀa. Enn þott ydr þicke þetta kostnadr nockr, þa mun meira felæth, er Baglar giora ydr. Bænndr suorudo ok sôgdu, at sw ʀædagiord wæri likligh, at læta skip giora til landwarnar, edr huert efnni wera skal wm fiolda skipa edr storleika. Kongr sagdi suo: Egh ætla hellzt, ath j huerio fylki j Þʀænndalôgum muni gegna bænndr kostnadi til bwnadar æ eitt skip; en wer Birkebeinar ok bæiarmenn munum læta giora at slikt, sem wer fæm wit komizt. Eingi skulo skip smærri en halfþritug, ok þadan af stæʀʀi; leiddizt mer fyrir Þorsbiorgum, er

32—1. Let kongr — ok fyrir: *327 4to har her* Let k' Þ'stein opt tala a þingum oc hirðstefnum oc s. fra siðum bagla; *Eirsp. har* Let k'r hann iafnan tala a hirðstefnvm oc segia frá hattum oc sidum bagla oc sua taladi hann iafnan a þingum. 1. fyrr: *skr.* f^{s}. 7. gnapp: *327 4to* knap, *Eirsp.* knapp. 8—9. Hiorleikswik: *327 4to* Hiorlacsvic, *Eirsp.* Horleifsuik. 9. pik: *327 4to og Eirsp.* kic (kik). 10. Gudalin: *de to andre Hdskr.* Guzalin. 11. feck Rikardr Englakongr sott: *327 4to* var fall Ricarðar englak's; *Eirsp.* fell Rikarðr englak'r. 12. sinus terʀa: *de to andre Hdskr.* sina terra. 18. jllaʀ ʀefioʀ: *saa og Eirsp.; 327 4to* mikinn ufagnað, *hvorefter tilføies* þuiat þessi floċr rænir yðr iafnan, *hvilke Ord ogsaa mgl. i Eirsp.* 25. wera skal: *327 4to* scal . . . vera? *(Svaret er holdt i direkte Tale). Eirsp.'s Text anderledes.*

brandaʀnir a skipum Bagla stodu j augum mer. Mætti nw wera, at wer ættum þuilikann bordamun. Um morguninn eptir hôfdu bænndr stefnnu sina wth j Olafskirkiu ok tôludo vm kostnad sinn ok ʀedu þat af, at ganga wnndir medur blido, ok sôgdu suo konge, at ecki mundi at skoʀtta j þeirra kostnadi af þeirra henndi. Þꜳ leth kongr ʀꜳda til skipagiordar. Woru ʀeist eptir pꜳska .viij. skiph wt ꜳ Eyʀum, ok ôll allmiogh waundut ok wel stor, eitt j kongsgardi, tuo j byskupsgardi. War þat .xxx. ʀwma, er j kongsgardi war giort; war þat kallat Ognarbrandr. Ôll wóru þersi skip bordmikil, at þui sem þau woru ʀumum til. Suerrir kongr leth taka byrdinga nôckura at auka ath kile, ath ʀoa mætti at endilôngum bordum. Bwin woru þa ôll skip, þau er herfær woru j bænum, ok þo helldr af skynndingu.

106 (155—157).

Vᴍ warith eptir biugguztt Baglar nordan af Hꜳlogalandi medur ôllu lidi sinu ok sottu sudr til Þrandheimsminnis ok wiko sidan jnn j fiordinn. Þat war ꜳ huitadôgum. Þeir sigldu jnn til Holms, ok leizt þeim þar ecki audsottligt.
46a[1] Þeir foru sidan | jnn til Þrandheims ok heriudo wm allan fiordinn ok fengo ser fiar. Bænndr lꜳgu fyrir j safnnadi ok skuto ꜳ Bagla ok hendo af þeim slikt, er þeir kuomuzt wit at drepa þeirra menn (sic). Nikulꜳs byskup taladi opth fyrir lidinu ok sagdi suo: Suerrir hefir nw æigi mæira af Noreghi en nes eitt, ok wæri þꜳ hofliga, ef hann ʀedi þui einu af Eyrunum, er fyrir wtan er krakana, ok wæri hann þar heingdr ꜳ galga. En alllitt ætla egh oss hʀædazt hann Suerri, hwar sem hann fer med hafhʀuta sina, er hann lætur saman ʀeka þaʀ j bænum. Wentir migh, at Þrændir hafi fyr kol allʀa hwsa sina, en þeim komi þat at gagni.

7. .viij. skiph: *saa og 327 4to; mgl. i Eirsp.* 7. wt ꜳ Eyʀum: *327 4to* .vi. ut a Eyrom; *Eirsp.* .vi. skip vt a Eyrum. 9. eitt j kongsgardi, tuo i byskupsgardi; war þat: *327 4to har her* (stor.) J k'sgarði oc b'cpsgarþi . oc var þat; *Eirsp.* (stór) þa var oc reist skip i k'garði þat var. 11. ʀumum: *de to andre Hdskr.* roin. 12. nôckura: *327 4to tilføier* oc hauɢva i sundr *(saa og Eirsp.)*. 13—14. ôll skip, þau: *saa og Eirsp.; 327 4to* oll þesi scip. 22. at drepa þeirra menn: *mgl. i de to andre Hdskr.*

Muno wer sueima wm, sem oss synizt, wm fiordinn, ok hʀæddumzt wer þa alllitt, þuiat ônguann hafa þeir lidzkost wit oss. Baglar sneruztt þæ jnnan oʀ firdenum medur herinn. Þeir lôgdu ath wit Hladhamʀa wit Depil. Þeir giora þat ʀad fyrir ser, at lid þat, er a storskipunum war, skal ganga wpp ok hid efra til bʀwar ok leita þadan til bæiar, en skwtnaherrinn skal fara hid ytra til æʀinnar ok leita þar til wppgôngu. En Suerrir kongr hafdi bwnad fyrir j bænum, ok war walslôngua ʀeist wt a Eyrum ok med ænne, ok medr endilôngum bænum war þæ wmbwizzt æ husunum wppi, ʀeistur wpp bordwidr æ wtanwerdum þaukunum, suo sem wiggyʀdlat wæri, ok borit þar wpp stort grioth; war þar til warnar leidangursmenn ok bæiarmenn. Kongr sialfur war wt æ Eyrum ok hafdi þar litid lidh. En wppi wit bruna war mestur hluti hiʀdarennaʀ; war fyrir þui lidi Hakon galinn ok Petur steypir. Skwtur Bagla ʀero wpp j æna ok fyrir bæinn, suo ath þeir lôgdu allt wpp til Skellingarhellu; en þeir ʀedo æigi til wppgôngu nidri wit Brottueyʀi, ok þotti þar ʀeimt fyrir, er þeir kendo, at Sigurflugan war æ lopti. Þeir skuto æ bæiarmenn, en mættu huergi næʀ koma fyrir griothrid. Þeir Baglar sottu hid efra til brwarennar; woru þæiʀ þar hôfdingiar fyrir: Jnge kongsefni, Nikolæs byskup, Hallwardr af Sæstôdum. Þeir weitto atgôngu þegar æ bruna, en Birkebeinar æ moti, 46a[2] ok mættuzt | æ bʀwnne. Ward þar hôrd hʀid, ok fellu menn huorumtueggium. Toku þæ Birkebeinar vnndan ok apttur af bʀwnne, en Baglar eptir fast. Birkebeinar nôckurir woru j kastalanum yfir brwarspordinum. Þeir baru ofan stort griot æ Bagla. Þæ wolduzzt fram af Birkebeinum, þeir er hraustaztir woru, ok gengo æ bruna. Leto Baglar þæ wnndan; en er þeir willdo snuazzt æ flotta, er fremstir woru, þæ stodu hinir wit, er fiʀʀ woru wopnum Birkebeina; giordizt þæ þraungh micil æ brunne, suo at

---

3. sneruztt: *saa og Eirsp.; 327 4to* vændo. 6. leita: *saa og Eirsp.; 327 4to* lata þar verða leitat. 8. En Suerrir kongr hafdi: *saa og Eirsp.; 327 4to begynder her et nyt Kapitel med* Nu munnum ver segia fra S. k'i hann hafði. 19. ʀeimt: *327 4to* ureint, *Eirsp.* uhreintt. 21. sottu: *Hdskr. har* settu, *de to andre Hdskr.* sottu. 22. þæiʀ: i *skr. over Linien.* 26. Toku: *327 4to* vicu; *Eirsp.* óku. 29. Þæ: *saa og Eirsp.; 327 4to* eptir þat.

handʀidin gengu afh. Fellu Baglar af brunne, bædi wpp ok nidr, en sumir fellu æ brwnne; en allir adrir woru apttur ʀeknir. Fell þar margth manna ok flest allt af Bǫglum. Sneruzzt Birkebeinar apttur yfir æna; en Baglar ʀedu æigi optar æ bʀwna. Eptir þat ganga Baglar or skotmæli ok giordu ʀad sin. Fann byskup þat ʀæd hellzt til, at leggia elld j bruna ok brenna hana wpp. Waʀ þæ suo giorth, sagdi hann, þæ eʀ Magnus kongr sath wm bæinn. Er þeim þæ æingi wthvegur oʀ bænum nema wt wm borgina, ok skulo warer þar skiott fyrir setiazt. Skulo þeir þaʀ suellta j bænum, en at ǫdrum kosti ganga wnndir wopn wor. Suo war giorth, at þeir brenndo bruna. En þeir wǫrdu elldinum ok fengu slaukt, ok hellzt eitt lagh wit hitt sydra landit. Sidan foru þeir Nicholæs byskup til Helgiseturs ok neyddo til pʀioʀ ok kanoka adra at beriaz medur ser, ella lezzt hann mundo brenna stadinn; foru sidan bʀauth medur honum ok woru æ hans skipe. Skwtnamenniʀnir kuomuzt ecki wit oʀustuna; ward þeim bæʀinn torsottuʀ; letu þeir suifa skwturnar ofuan fyrir Backa. Suerrir kongr geck wpp til Smidabwda a Eyʀum ok gafh Bǫglum kost æ at ganga vpp æ Brautoeyʀi; en Baglar ʀeduzt at wm wpp-gǫnguna, ok ward þat driugara, ath þeir ædruduzt. En er kongr fann þat, þa þeysti hann fram lid sitt at þeim sem haʀdazt, ok skuto æ þæ sem tidazt bædi aurum ok spiotum. Baglar brugdo wit hart ok sneru wndan. War fast skip þeirra [eitt] a gʀunni, ok war wit þui bwit, at Birkebeinar mundo næ þeim. War þar margt ok dʀepith afh, margt ward ok sæʀt. Rero þeir þæ wt or ænne ok til storskipanna.
46b[1] Woru þa þar komnir þeirra menn, er til | bʀuarennar hǫfdu farith, ok lægu þar wm nottina. Eptir wm morguninn ʀero

33—1. suo at handʀidin gengu afh: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har* sua at ut gengu af handriðin. 1—2. Fellu Baglar — ok nidr, en: *mgl. i 327 4to og i Eirsp.* 7—9. War þæ suo giorth — Er þeim þæ: *saa og Eirsp.; 327 4to har her* var þa sua gert. Þa mælti b[9]. Nu er þeim. 9. wthvegur: vegur *tilføiet i Marginen.* 10. warer: *de to andre Hdskr.* ver. 12. En þeir: *de to andre Hdskr.* en Birkibeinar. 13—14. ok hellzt — landit: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 14. Helgiseturs: *saa og Eirsp.; 327 4to* Helgasetrs. 18. ecki: *327 4to* ecki mioc; *ogsaa i Eirsp. mgl.* mioc. 20. til Smidabwda a Eyʀum: *327 4to kun* af Eyrunum; *Eirsp.* af Eyʀum til Smiðiubuða. 24. sem: *derefter er et Bogstav* (b *eller* h) *udraderet.* 25. sneru: *saa ogsaa Eirsp.; 327 4to* vicu. 26. eitt: *tilføiet efter de to andre Hdskr.*

Baglar skwtunum fram wm Hladhamʀa ok lǫgduzt þædan wnndir, sem at weit bænum. Þæ ʀeri Nicholæs byskup yfir æ Jlowik; hafdi hann þa Raudsiduna, er allʀa skipa war skiotazt. Hann hugdi at, hwar honum þotti beztt at leggia at, ef wpp skylldi ganga. Suerrir kongr ward warr wit þetta ok kenndi ferd hans. Let hann taka karfua, er Aunundr wfridr ætti, ok let draga wt wm Eyraʀnar þuerar; geck mannfiolldinn suo þykt wmhuerfuis, ath ecki matti siæ til skipsins. Þegar er þeir kuomu til siofarins, þæ sæ Nikulæs byskup skipit ok bad sina menn liosta j æʀum sem haʀdazt: ok takid wnndan, sem haʀdazt ok mest megi þer. Egh gefur ydr þar til kyrtilsklædin, bædi ʀaud ok græn ok alla vegha lith, ef þer ʀoith nw wel. En ecki wetta gott ʀoith þer. Siæe þer æigi, at fianndrnir hlaupa eptir oss galnir? ok synizt mer, sem kyʀʀ stanndi skwtan wnndir oss. Þæ hliop hann wp or lyptingunni ok fram eptir skipenu; fauk þæ kueifin afh af byskupi wtan bordz. Het hann þæ æ þa: Dugi þer nw! migh wilia þeir finna. En er Baglar willdo snwa Raudsidunne, ok hun hafdi æigi fullann skrid, þæ sotte saman med þeim skiott; en æigi þurftti byskup at eggia sina menn suo miog ʀodraʀins, þui at ǫllum war þeim æʀinn hwgur æ wnndan ath ʀoa. En er Baglar sa þat af skipunum ǫdrum, þæ hleyptu þeir til þangat til ok willdo komazt j milli landz ok Ǫnunndar. Aununndr sa, at ecki mundi giora, ok sneru apttur wit suo bwit. Fengu þeir ecki af byskupi nema kueifina; hana hǫfdu þeir til jarteignna. Eptir þetta ʀann æ landnyrdingr hwæss, ok lægu skipin Bagla þau hinu stærstu æwidris. Suerrir kongr þottizt wita, at æigi mundi gotth þar wit at halldazt. Hann let flytia yfir æna ætta hesta; þangat for

3. æ: *mgl. i 327 4to (findes i Eirsp.).* 7. wfridr: *saa og 327 4to; mgl. i Eirsp.* 9—10. Þegar er — ok bad: *Eirsp. omtrent enslydende; 327 4to* Oc er Nicol' b^{9}. sa þetta. bað hann. 13. ok alla vegha lith: *mgl. i de to andre Hdskr.* 13—14. En ecki wetta gott ʀoith þer: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* en ekci roi þer. 14. Siæe: *Eirsp.* Se; *327 4to* .e. seð. 18. Het hann þæ æ þa: *327 4to har* byscup het eɴ a meɴ sina oc mælti; *Eirsp.* hann het eɴ a þa. 20. skiott: *i Hdskr. et Punkt over* i. 24—26. j milli landz — ecki af byskupi: *Eirsp. har* millum landz oc Aunundar. Aunundr sa nu at æigi mundi honum hlyða sua buit sneru þeir nu aptr oc fengu ekki fleira af bp̅i; *327 4to har kun* til landz. En Birk' fengu ecki meira af Nicol. b^{9}.

hann siælfur ok steigh æ bak ok ʀeid jnn at þeim hid efra fyrir ofan Hladir. Hann kom suo at þeim, at þeir hôfdu bæta sina giorfua til landz at slæ festum sinum; en þeir hôfdu ackeri wth fyrir skipunum sinum ok heimtu sig wt | 46b² wndir stræingi. Kongr ʀeid ath þeim, er flestum slogu, ok drapu þar niu menn, en suma ʀæku þeir æ kaf; sumir foru æ bætum wt til skipanna. Baglar hiuggo landfestar ok fluttuzt wth ok toku til segls ok sigldo wth wnndir Raudabiorgh ok lægu þaʀ tuæʀ nætur.

107 (157).

Swerʀir kongr giordi menn fra ser wth j Orkadal, Eyiolf Aflason, Bialfua skinnstack, ok sueit med þeim. Baglar sigldo æ hinum þridia degi yfir til Orkadals ok lôgdu at wit Hʀoaberg. Foru þeir wida wm stʀondina, ok jafnnskiott sem bryggior kuomu æ land, þæ hlupo þeir wpp æ markir ok leitudo ser ath math ok fe, bædi til sætra ok suo j bygdina. Birkebeinar giordu þeim fyrirsæt wit bæinn Hollstar. Woru þar margir Baglar drepnir hwartueggia j tuninu ok wm leid til æʀinnar Oʀknæʀ; marghir gengu þar æ kaf, sumir lôgduzt þar yfir æna, en sumir drucknudo. Helldu Baglar apttur til skipa sinna. J ôdrum stad war þeim sætt wit sætur nôckur; woru þæ enn drepnir nôckurir menn, en sumir setto wpp wnndan. Woru sidan ecki wppʀæsernar. Þæ hôfdu Baglar spurn af, hwar fyrir woru bw Birkebeina, ok giordu til .ccc. manna, ok foru eptir bwino ok ʀako til strandar ok hiuggo hueria klauf. Þeir toku hôndum einn Birkebein wit Rodæʀ; hann duldizt fyrir þeim ok kueztt wera einn leidangursmadr, en æigi Birkebeinn; þeir hiuggiu af honum fotinn. Þeir lægu þar

---

1. siælfur: ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 4. wt: *skr. under Linien.* 6. drapu: *rettet efter de to andre Hdskr.; 81a Fol. har* drogu. 11. Eyiolf: *Hdskr. har* Eyiolfur. 12. æ hinum þridia degi: *327 4to* a einum .iii. dægrom; *Eirsp.* a einum degi. 13. Foru þeir: *327 4to* oc; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 16. bygdina: *saa og Eirsp.; 327 4to* bygðinni. 17. Hollstar: *327 4to* Holltar; *Eirsp.* Halltar. 18. Oʀknæʀ: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* Orkóár. 19. gengu: *327 4to* liopu; *Eirsp.* gengu. 24. bw Birkebeina: *saa og Eirsp.; 327 4to kun* Birk'. 26. Rodæʀ: *327 4to* bôɴ Roðar *(saa og Eirsp.).*

wiko ok weitto þar ônguar wppʀæsir fleiʀi. Foru þeir þadan jnn til Holms. Eptir þat giordo þeir ʀæd sin, at fara jnn j heradit at fefôngum, helldr en leita til bæiar. Foru þeir þæ jnn j Aasfiord j Hinndeyiar; þar lægu þeir nôckurar nætur. En þæ at leid skipabwnadinum Suerris kongs, woru þæ ôll skip borin borde; en æigi woru jnnan bwin. Menn eggiudo at flyta skylldi; war þæ ôllu flytt, sem mætti, wm skipabwnadin, ok þegar flotad war medr nôckuru moti, ok suo þotti wera megha, war þæ ok bwinn allr heʀʀ Suerris kongs, sæ er til war medur wopnum.

108 (158).

Þat war fʀiædagh næsta eptir Botholfswoku snemma
47a^{1} wm morguninn vpp, | ath Suerrir kongr for wth or ænne med herr sinn. For kongsskipit fyrst; en er ôll kuomu eptir, leth hann blæsa til samlôgu skipunum; stod þæ kongrinn vpp æ widuna ok bad menn gefa gaum ath, hwat hann segdi. Hann mællti æ þersa lunnd: Her er micill herr saman kominn. Er mer þers won, at funnd worn Bagla beri enn saman; weith egh ok, at æigi muni allir þersiʀ menn med life braut komazt, ok er þat ôllum jafnnnæʀ, ok wari nw huerr sialfann sigh. Er þat bæn min ok vile, ath menn gangi til skripta, þeir er þat hafa æigi ædr nyliga giort. Þat er ok mitth ʀæd, þo ath þat se j fyʀʀa lagi, ath menn snædi kyrnningshiarta ok drecki;

4. Aasfiord j Hinndeyiar: Aasfiord *skr.* æsf^{s}d; *327 4to* Asfiorð i Hindeyiar; *Eirsp.* Arfiorð oc Hundeyiar. 7. Menn: *saa og Eirsp.; 327 4to* margir. — flyta: *de to andre Hdskr.* flota; *foran det flg.* war þæ *har 327 4to* er van þætti at eigi flotnaði i sundr undir maɴfarminum; *i Eirsp. en lignende Tilføielse.* 8—9. flotad war — ok bwinn: *327 4to* var flotat oc buinn; *Eirsp.* flotat er sua þotti vera mega var þa oc buit (lið k's). 10. medur wopnum: *mgl. i de to andre Hdskr.* 12. vpp: *mgl. i de to andre Hdskr.* 14—15. stod þæ kongrinn: *Hdskr. har* þæ kongrinn stod. 17. saman: *skr.* s-saman. 17—19. Er mer þers won — muni allir þersir menn: *327 4to har her* er þes van ef sva feʀ sem ver væntum at fund varn Bagla beri saman at eigi muno þesir meɴ allir; *Eirsp. har* er þes uón ef sua feʀ sem ver ætlum at fund varn Bagla beri saman oc æigi munu þesir menn allir. 22—23. þo ath þat se j fyʀʀa lagi: *mgl. i de to andre Hdskr.* (*Flatøb. II 676 har* þo þat see at fyrra mæli). 23. snædi kyrnningshiarta ok drecki: *327 4to* snæði nočot oc drecki; *Eirsp.* snæði nakuað oc drekci ser kyrllings hiarta; (*Flatøb. II 676* snædi nockut ok drecki ser kyrningshiarta).

meghu menn þo skiptazt wit wm ʀodr. En ef wer finnum Bagla, ok wili þeir ʀoa wnndan oss, þo at þeir hafi þat æigi lætid, þæ fôru wer dreipt med skiph wor, lætum milli auʀdrag edr leingʀa, lætum fara ôll jafnnfram, ok lætum skwtur worar fylgia langskipe. Þetta mundi wera næʀʀ wm dagmælaskeid. Þæ war solskin wedrs ok litid windgol wtan æ fiordinn, suo ath hof merkit fra stonginne. Þæ taka Birkebeinar at ʀoa jnn at æ fiordinn. War þat annann wegh, en Baglar hwgdo, at skip þeirra woru einkar æʀflioth; enda woru þau spænosa ok nybrædd, en ecki hladit nema mannfarme. Suerrir kongr ste æ skwto ok willde niosna, hwar Baglar wæri. Þeir sæ einn mann wpp æ landith ok lôgdu þar at skwtona ok kôlludo æ hann ok spùʀdu, hwar Baglar wæri. Bonndi suaradi: Siæe þer jnn til Horna! Þar liggr allr herrinn. Sidan bad hann konginn wel fara ok þæ alla. For kongr apttur til lidz sins ok sagdi, huerso stefnna skylldi, ok er þeir hôfdu næʀʀ hælfʀoit fiordinn, þæ sæ þeir skiph þeirra, at þeir ʀero jnnan wndan landi ok wt til Tautʀo ok stefnndo fyrir nordan fiordinn. En er Baglar sæ skip Birkebeina, þæ war þat ʀæd Nikolæs byskups ok Sigurdaʀ jarllssonar ok Hreidaʀs, ath ʀoa wth eptir fiʀde ok æiga ecki wit Suerri kong, ok sôgdu, at hann mundi ecki ʀoa eptir þeim med storskipum.
47a[2] En | Hallvardr af Sæstôdum ok Philipus af Weiginne willdo bida Suerris kongs; en byskup ʀed, at wt war ʀoith. Þa skipttuzt menn wit ʀodr ok wit styʀihaumlurnar. Steigh þa Nikulæs byskup a Raudsiduna, en Sigurdr ok Hʀeidar stigu a skwtur, ok ʀero þeir fyrir langskipunum. Nw sæ

3. dreipt: *de to andre Hdskr.* dreift. 4. edr leingʀa: *327 4to tilføier* hvers scips, *som mgl. ogsaa i Eirsp.* 5. langskipe: *327 4to* æ hverio langscipi; *Eirsp.* langskipvnum. 5—6. Þetta mundi wera næʀʀ wm dagmælaskeid: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* þetta mundi vera um dagmalaskeið. 7. fra stonginne: *saa og Eirsp.; 327 4to* ô fra stonginni. 8. annann: *327 4to* annat; *Eirsp.* annan. 9. hwgdo: *saa og Eirsp.; 327 4to* ætluðu. 10. nybrædd: *Hdskr. har* Ny brædd, *hvor* N *er skr. over en Radering.* — hladit: *327 4to* hlaðin; *Eirsp. har et andet Udtryk.* 13. skwtona: *Hdskr. har* skwtana. 18. þeirra: *327 4to* Bagla; *Sætningen anderledes i Eirsp.* 19. landi: *de to andre Hdskr.* Horna. 20. fiordinn: *327 4to* eyna a fiorðiɴ *(saa og Eirsp.).* 23. ʀoa: *saa og Eirsp.; 327 4to* mega roa. 24. Sæstôdum: *Hdskr. har* Siastôdum. 25. Þa: *herefter har opr. fulgt* m̄, *som er udraderet.* 26. wit ʀodr ok: *mgl. i de to andre Hdskr.* 28. Nw: *herefter noget udraderet.*

Birkebeinar, hwar Baglar ʀero, ok stefnna fyrir þæ fyrir westan Tautru æ fiordinn, ok sækir saman med þeim; war þat fyrir jnnan Aumburnes. Þæ er stund war til þeirra, æigi meiʀ en auʀskoth, skuto Baglar auʀum ok æptu herop ok sneru suo skipunum, sem þeir willdi beriazt. En Birkebeinar woru ecki þæ enn heʀklæddir; en þo skuto þeir aurum sinum ok hlupo j herklædi sin ok hugdo, at Baglar munndo wilia leggia ath þeim. En þeir willdo æigi at leggia ok ʀero jnn wnndan. Þa mællti kongr: Þat ottumzt egh, at þeir wili j bæinn; muno þeir giora bæiarmônnum jlla bakellda, adr wer komum, ef þeir hallda þangat. Þa spenntu þeir æ kongsskipinu fiorir hueria æʀ, ok flaugh suo skiott sem fugl, ok huer æʀ war suo miog dregin, sem menn ætludo, at hallda mætti. En skip Bagla gengo þui minna, at þau woru sollin ok legid æ watnni allan wetrin ædr, en hladit af wistum ok ʀænsfe, er þeir hôfdu tekit.

109 (159).

HAlluardr afh Sæstôdum sæ þat, ath Birkebeinar mundo taka ôll hinu stæʀʀi skip þeirra. Þa het hann æ lid sitt ok hliop wpp j lyptingina ok bad wikia apttur ôllum skipunum hiæ Birkebeinum ok taka þau, er sidazt færi, ok hrioda þau fyrst. En þui styrdi Hakon kongsson, er sidazt for. Hann hafdi alllitt skipath; þui for hann seinst. Ok er þeir skylldo wikia, wiko þeir apttur smæskipunum ôllum, en þriu storskipin Bagla wrdo ecki miuk hiæ þeim, er Birkebeinar hôfdu. Þæ mællti kongr wit Þord Finngeiʀsbrodr,

2. ok sækir saman med þeim: *Eirsp.* oc sôkir þa saman með þeim; *327 4to* sotti þa saman sciott með þeim. 3—7. Þæ er stund war — ok hlupo: *327 4to har* Oc er scamt var i milli þeirra scutu Birk' upp arum sinum liopu siðan; *Eirsp.* þa er stund var til þeiʀa meiʀ en aurskot skutu Baglar upp arum sinum oc æptu Baglar upp herop oc snerv sua skipum sinum sem þeir uilldi beriaz en Bb' voru ekki herklæddir en þo skutu þeir upp arum sinum oc hliopu. 7. hugdo: *saa og Eirsp.*; *327 4to* ætluðu. 9. jnn: *327 4to* eɴ; *mgl. i Eirsp.* 11. hallda: *kan ogsaa læses* halda. 15. sollin ok legid: *327 4to* sollin oc þung mioc hofðu legit; *Eirsp.* þung miog er lægit haufðu. 16. ʀænsfe, er þeir hôfdu tekit: *327 4to kun* miclo ransfe; *fra* ædr *mgl. i Eirsp.* 20. sidazt: *327 4to* efst; *Eirsp.* siðarst. 24. þriu storskipin: *327 4to* hin storu scipin; *Eirsp.* in storu skipin. — miuk: *327 4to* miucræs *(saa og Eirsp.)*.

hann styrdi þꜳ kongsskipinu: Seʀ þw skip Hallduardar? Hui munda ek æigi siꜳ þat, herra? sagdi hann. Þa war suo næʀ, at þeir lusto ǫru or stafnni ꜳ kongsskipinu ꜳ 47b[1] skip | Hallwardar; en kongsskipit for syno fyʀʀ en ǫnnur skiph Birkebeina ok æigi skemra en auʀdʀagh fra ǫdrum. Þaʀ skulo nw þrif þin wit liggia j dagh, sagdi kongr, at þw hæfir skip Hallwardar. Þar skulu wer wit liggia j dagh; þat er warth færi. Hann suaraʀ: Ecki er wannt wm; suo suifur, sem will. Sueʀir kongr hafdi gefit nafn skipi sino ok kalladi Hugʀo. Hallwardr hafdi þat skip, er þeir kǫlludo Skꜳlpinn. Petur steypir ok Eyuinndr preztmꜳgr, þeir hǫfdu Ognaʀbranndinn. Hakon kongsson hafdi Widsiꜳna. Sidan sueifh saman kongsskipinu ok Hallwardz. Lꜳ kongsskipith ꜳ bakborda; en skwta Eiʀeks af Hæ hafdi ʀent apttur mille skipanna ok lꜳ þui æigi alla wega sibyrth wit. En skip Philippus jaʀllz kom nǫckuru sidar ok gath warlla wikit suo skiott, ath hann gæti ꜳ stefnnt, ok ʀenndi skipith fram hiꜳ ok stefnir ꜳ Hꜳls (sic) skip, ok kʀæktu stafnnbwar jarllz til liꜳ, ok kom a hǫfudit, ok geck þat af skipi Hallwardz; en þeir helldo ꜳ skapttinu, en skipit ʀenndi at fast. Hǫfudit war steint, ok þotti skipit hʀakligt eptir werda. Þa gꜳtu þeir snwit jarllsskipinu ok lǫgdu þꜳ at ꜳ stiornnborda apttuʀ til austurʀwms fʀꜳ stafnninum, ok lagdi þa at huert at ǫdru, suo sem eptir (sic). Wrdo þꜳ .vi. stoʀskipin Bagla kringd jnnan j; en skip Birkebeina lǫgdu wtan wm ǫll hinu stæʀʀi skip Bagla; en hin smæʀʀi lǫgdu litt at skipum Birkebeina, fyrir þui at þeir willdo æigi werda jnne byrgdir; en þeir mattu suo wernda ella, sem þeir willdo. Ognarbʀanndrin, er þeir Petur ok Eyuinndr hǫfdu, hafdi æigi at ʀoit j fyrsto; en er þeir willdo honum wikia, þꜳ

3. lusto ǫru or stafnni ꜳ: *327 4to* scutu or stafnsveit af; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 11. Petur: p *rettet fra* u? 12. Ognaʀbranndinn: *Hdskr. har* -branndrinn. 14. af Hæ: *mgl. i 327 4to, men findes i Eirsp.* — apttur: *saa og Eirsp.; 327 4to* aþr. 15. sibyrth wit: *327 4to* sibyrðis Hugroin við; *Eirsp.* sibyrðis uið. 16. Philippus: *Hdskr. har kun* phili. 17. skiott: *saa og Eirsp.; 327 4to* bratt. 18. Hꜳls: *Feil for* Hallwardz. 23. apttuʀ; *de to andre Hdskr.* aptan. 24. eptir: *327 4to* eptir com *(saa og Eirsp.).* 24—26. Wrdo þꜳ — hinu stæʀʀi skip Bagla: *mgl. i 327 4to*; *Eirsp. har* oc urðu þa .vi. storskipin Bagla kringð innan í en Bb' laugðiv(!) utan um. 26. en hin smæʀʀi lǫgdu: *327 4to* storscipin logðu; *Eirsp.* aull in smæri skip Bagla laugðu. 28. byrgdir: *327 4to* cræcðir; *Eirsp.* kringðir.

gatu þeir æigi suo skiott wikit, þo at hamladi allir a annat
bordit, en allir ʀoi a annath. Reist hann suo ʀwmann
kʀokinn, at æigi feck at wikit; en skwtur Bagla fiʀduzt æ
Ognarbrandinn ok willdo æigi wit hann festazt ok lǫgdu
þar at, sem hann war fiarʀi; geck suo, medan baʀdaginn
47b² war. War sw | orusta bædi hǫrd ok lǫngh; orustan hofzt
fyrir midian dagh ok wannzt þar til, er war midr aptan.
Sueʀir kongr hafdi sagth lidenu, ædr orustan tokzt: Ef
suo ferʀ, sem mig warir, at wer sigrumzt, þa minnizt þer
nw þers, er Baglar suellttu ydr j fyʀʀa sumar j borginne,
ok gefit ǫngum manne grid nema þeim einum, er a minn
funnd sækia, þuiat nw er audsynth, at wer megum med
ǫngu ǫdru fa eytt warum fiandmǫnnum, nema oddi ok
eggiu. Margann muno j dagh med Bǫglum eidsuarann (sic)
sia ok kongsnidinginn, ok skulu þeir nu þers giallda. Skip
þat, er byskup styrdi, war laust wit, ok gafzt þui ʀum wt
hia Birkebeinum, er straumr hafdi dregit j sunndr skipin.
Sigldi þat skip at landi, ok hlupo af menn allir þeir, er
færir woru. Suerrir kongr skaut wm daginn af lasboga af
skipe sinu ok suo Philippus jarll, ok ward jaʀllinn skotinn
vndir brynstuckuna j aʀminn ok kiptte æigi or auʀinne fyrr
enn wm kuelldit. Raudsidan, er byskup styrde war a (sic) ok
kongsefnni þeirra, la æigi næʀ bardaganum, en suo, at þeir
mattu sia, hwarir sigrazt mundi; en þeghar þeir þottuzt
wita, at Birkebeinar betur mundo hafa, þa ʀeru þeir þegar
wt eptir, sem mest mattu þeir. En er folkit tok ath falla
a skipe Hallwardz, þa greiddu þeir vppgǫngur af kongs-
skipinu ok suo af jarlls skipe. Tok þa at hriodazt skipit
Hallwardz; hann hafdi hrockit or lyptingunni fram j mitt

2. ʀoi: *327 4to* reri *(saa og Eirsp.)*. — annath: *skr. med* ṅ, *som er retttet fra* t. 2—3. Reist hann — feck at wikit: *mgl. i 327 4to*; *Eirsp.* oc reist sua rúman krokinn at þeir fengu æigi at uikit. 7. fyrir midian dagh: *327 4to* fyrir miðdegi; *Eirsp.* at miðium degi. 10. j borginne: *saa og Eirsp.*; *327 4to* i Biorgyn i borginni. 13. ǫngu: *Hdskr. har* ǫngum. 14. muno: *327 4to* munu þer: *Eirsp.* munut þer. — eidsuarann: *327 4to* eiðrofan; *Eirsp.* eiðrouann. 15. þers: *327 4to* sarliga þes; *Eirsp.* þes. 19. wm: *herefter har Hdskr. et* la. 19—20. af skipe sinu: *mgl. i 327 4to*, *findes i Eirsp.* 22. styrde war a: styrde *mgl. i de to andre Hdskr.* 23. bardaganum: *saa og Eirsp.*; *327 4to* oʀostunni. 24—26. en þeghar þeir — mattu þeir: *mgl. i 327 4to*; *Eirsp.* oc þegar þeir sa at Bb' horfði vænna. þa reyru þeir vt eptir firði sem mest mattu þeir. 27. af: *Hdskr. har* a; *de to andre Hdskr.* af. 28—29. skipit Hallwardz; hann: *327 4to* scipit. Hallvarþr; *Eirsp.'s Text her kortere.*

skipit fyrir aptan siglu wndir widuna ok war þar drepinn. Sa madr war a skipi Hallwardz, er hafdi stꜳlhwfo ok pannzzara, hwartueggia a gauzzsko; sꜳ madr war fridr synum. Hann hafdi fengith slagh af flettiskepttu snemma orustunnar, suo ath nefith war sakat ok lamit. En er skipit war hrodit, war hann kominn wpp a widuna hia siglunne. Sꜳ madr ward til at fara wpp at honum, er Aaskell het, micill madr ok sterkr, j spangabryniu, ok sottuzt þeir. Sꜳ hafdi ecki
48a[1] vopnna, er fyrir war, nema skiolld ok stein j hendi; | Aaskell hafdi suerd ok skiolld. Þeir hittuz suo, at tialld stod j millum þeirra, ok mundduzt at wm hrid. Aaskell hio hart, ok kom suerdit j tialldstudulinn, suo at fast stod j honum. Neytti hinn þers ok slo hann medur steininum; fell Askell ofan af vidunum. Mꜳlltu þat margir, suo at kongʀinn heyrdi, at sꜳ madr mundi wel weria sitt ʀum, ef hann wæri med þeim, ok wæri vel fallit, at gefa honum grid; en kongr leth, sem hann heyrdi æigi. Þui næst war hann lostinn med pꜳlstaf af kongsskipinu; hrapadi hann þꜳ ofuan af widonum. Aaskell war þꜳ ok wpp stadinn ok hafdi fengit nôckura skeinur (sic). Reduzt þeir þa til j annat sinn, ok lauk suo, ath Aaskell ward miogh [sꜳrr]; en hann drap hinn Beglinginn. Hallwardz skip war fyrst hrodit, en þa gengit huert at ôdru þau fimm, er þar woru. Þꜳ toku Baglar wnndan, hleypto sum skipin at lanndi, ok hlupo þeir a land; en ôll lettiskipin ʀero wt eptir fiʀde. Birkebeinar ʀꜳku þa skamt, en toku skip þau ôll, er at landinu ʀero; þat war fioldi lids ok flest afh Bôglum. Rero þꜳ Birkebeinar apttur til bæiar ok ʀero j ꜳna ath flædi wm nꜳttina. En er lidit kom j bæinn, þꜳ ʀeynndizt suo, at sueitarhôfdingiar hôfdu gefith grid Bôglum, frꜳndum ok uinum. En sumir Birkebeinar minntuzt ꜳ, huat kongʀ

---

2. war: *skr.* $\overset{r}{w}$ar; *de to andre Hdskr. tilføier* aptr. 3—4. sꜳ madr war fridr synum. Hann hafdi: *327 4to* þesi maðr hafði; *i Eirsp. staar* friðr synum *efter* a skipi Hallv'. 4. flettiskepttu: *saa og Eirsp.; 327 4to* sceptiflettu. 8. Sꜳ: *herefter er noget udraderet.* 11. ok mundduzt at wm hrid: *mgl. i 327 4to, findes i Eirsp.* 20. nôckura skeinur: *327 4to har* oxi noccora; *Eirsp.* auxi eina. 21. sꜳrr: *tilføiet efter de to andre Hdskr.* 24. toku: *skr.* t°oku. 27. þat war fioldi: *327 4to har* Þar tocz oc oʀusta. fell þar fiolþi; *Eirsp. har* þar fell fioldi (af Bl'um). 29. kom: *skr.* kōm.

hafdi sagth, ok war gengit at þeim j stofu nǒckurri, þar er Baglar woru jnne, ok woru þeir drepnir. En fʀænndr þeirra, er þeim hafdi grid gefit, gengu til kongs ok kæʀdo fyrir honum. En kongr kuezzt sia gott ʀad til þers, ath þeir leitadi, ef þeir menn, er drepith hafa frændur þeirra, hefdi gʀid gefit nǒckurum frændum sinum, ok bad þa suo hefnazt. Eptir þat gengu sueiteʀnir wm bæinn, ok toku hwarir menn fyrir ǒdrum, þar til er allir woru drepnir. Annan dagh eptir atti kongr þingh wt a Eyrum ok sagdi þa lide sinu, huerso menn skylldo hatta fiarskiptte, ok sagdi, at allt skylldi bera j Postolakirkiugard; sagdizt hann mundo fa gæzzlomenn til. Þa giordi hann menn sina nordr a Halogaland eptir þeim, er þangath wiko; þottizt hann
48a[2] wita, ath þangat mundo snwit | hafa margir bænndr til heimila sinna. Þeir toku þar Biaʀnna Mardarson ok Bʀyniolf oʀ Miolu ok marga adra goda dreingi ok gengu wm bw þeirra ecki þarfliga.

110 (160).

Eʀlendr het madr; hann war prestur ok sǒng ath Kʀoss-kirkiu, ok hann war foruitʀi ok manna malsniallazztur. Hann hafdi pʀouennto wppi at Kriztkirkiu. Prestrin atti wnga konu ok fagra. Þa kuinno glaptti Philippus jarll; en er kongʀinn ward warr wit þat, þa bad hann jarll fǒgrum ordum, at hann skylldi af lata. Jarll suarar vel; en allt war sem adr. En er Erlenndr ward þers warr, þa fylldizt hann wpp fiandskapar bædi wit konginn ok þo mest wit jarll ok bio wm suikʀædi wit Birkebeina, ef hann mætti þui a leid koma. Þeir Suerrir kongr ok Eʀlendr prestr hǒfdu fyʀʀ optt at lagzt wm mal eʀkibyskups. Eptir bardagan biozt Suerrir kongr sem skyndiligazt ok for med herinn ok storskipin eptir Bǒglum; en þeir ʀakuzt æ wnndan, wnnz þeir kuomu austur j Wik, ok þadan helldu þeir Baglar

4—6. til þers, at þeir leitadi — ok bad þa: *Eirsp. har* ef þesir menn er drepit haufðu frendr þeiʀa hefði grið geuit nokcurum sinum frendum oc bað þa; *327 4to* at þeir leitaði at þesom monnum er drepit hofðu frendr þeirra oc bað þa. 5. frændur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 8. þar til er: *i Hdskr.* þar er til. 9. wt a Eyrum: -rum *skr. med Forkortelsestegn. 327 4to* ut i bǒnum a Eyrum; *Eirsp.* ut a Eyrum. 16. goda: *Hdskr.* godra. 20. pʀouennto: *327 4to* prouendu. *Sætningen mgl. i Eirsp.*

sudr til Biorguinar ok suo til Danmerkr, en Suerrir kongr for eptir þeim allt sudr wndir Hlesey. En er hann spurdi til Bagla, at þeir hǒfdu siglt yfir til Jotlandz, þæ hellt hann apttur til Wikurinnar ok hafdizt þar wit wm sumarith ok heimti giolld af bænndum fyrir landʀad ok tok leidangra. Hann hafdi allmicit lid ok settizt wm haustid j Oslo ok biozt þar til wetursetu. Wm haustid kom nordan frilla prestzsins edr kona; tok jarll þeghar wit henne; en kongr bannadi þat. Þæ leth jarll hana skamt fara j braut a þann bæ, er Akr heitir; ʀeid hann þangat opt leyniliga wm nætur ok suaf þar. Kongʀ ʀæddi þetta fyrir jarllinum, ath hann færi wvarligha miogh: ok wggi eg, frændi, sagdi hann, at oss werdi þetta til micils skada.

111 (160, 161).

Baglaʀ sigldu sunnan or Danmorku æ ǒnduerdum jolum medur skwtnaherrinn, ok tyndizt j siglingu ein skwta, ok styrddi þeirri Audun byleistur, ok komzt þar ecki manz barn afh. En er þeir kuomu fyrir Osloarfiord, þæ wiko þeir jnn j fiordinn .xv. skwtum; ʀed þar fyrir kongsefnni
48b[1] ok Hreidar | senndimadr, enn er þeir kuomu jnn til Hǒfudeyiar. þæ ætto þeir tal sin j millum. Þa mællti Hreidar senndimadr: Þat weit eg wist, at Birkebeinar hafa ǒngua niosnn af oss; en ek weit, at lid allt er æ burttu or bænum. Nw wæri þat snarʀædi, at weita þeim æhlaup; suo mundi Suerrir giora, ef hann ætti warn hlut. Nw skulo wer ʀoa sem hliodligazt jnn at bryggium. Weit egh ok won weidar: Philipus jarll sefur yfir æ Akre med fæ menn. Þæ suara margir ok sǒgdu þat wera gott ʀæd ok bædu hann alldri wnndan ganga. Þa ʀero þangat fimm skwtur; en annath lidit ʀeʀe jnn ath eyrum ok suo ath bryggium, ok hlydduzt wm, ok war allt hliott ok kyrt j bænum, ok

---

1. sudr til Biorguinar ok suo til Danmerkr: *327 4to* suðr til Danmarcar; *Eirsp.* suðr til Danmerkr. 7—8. frilla prestzsins edr kona: *Eirsp.* frilla iarlsins p̄zkonan; *327 4to* friðla .j. p̄steonan. 21. weit eg wist: *327 4to* ætla ec; *Eirsp.* ueit ek. 23—24. suo mundi Suerrir giora: *327 4to* oc myndi .S. þat rað gefa; *Eirsp.* mundi .S. sua gera. 27. bædu: *herefter et Bogstav bortraderet.* 29. ath eyrum ok suo: *mgl. i 327 4to og i Eirsp.*

þoʀdu þeir ecki wp at ganga ok ʀero wth j fʀa, wnnzz fyrir war lid þeirra. En þeir, er lennth hôfdu j Akurshaganum, gengu wp til bæiar; ward jarll æigi fyʀʀ warr wit, en husin woru tekin a honum. Hann komzt wth wm laundyʀ nôckuraʀ; hann war berfættur ok j linklædum æinum. Þeyʀ war wti ok snælaust ꜳ jordinne ok suad micit ꜳ þelanum. Jarllinn war manna fothuataztur. Baglar þeir, sem wppi woru ꜳ husunum, sꜳu j nidamyrkrinu, at madʀinn hliop wth j linklædum, ok kôlludo ꜳ menn sina, at hann skylldi taka. War þꜳ hlaupit eptir honum. J þui bile skruppo honum fæturnir, ok fell hann; þꜳ war hann skotinn medur spioti; war þat hans bane. Hann fell j gôrdum nôckurum skamt fra bænum. Þar fellu tueir menn adrir. Sueinn hans er nefndr Eiʀekr ok war kalladr Eiʀekr snagi; hann komzt wnndan ok baʀ bod til bæiar ok kom j kongsgardinn, ok suo modr, at hann gath ecki mællt annat, en hann æptti ꜳ þꜳ ok bad þꜳ wpp stannda. Kongr war skiotaztur ꜳ fætur ok j klædin ok suo wt j gardinn ok spurdi, huat tidinnda wæri. Jarll er fallinn, sagdi sueinninn, ok hafa Baglar fellt hann. Of nærr oss, sagdi kongr; hann hugdi, at jarll hefdi sofuid j bænum j heʀbergi sino ok mundo Baglar komnir j bæinn. Kongr kalladi ꜳ lwdrsueinninn ok bad hann blꜳsa sem tidazt ok bad wôpnna sigh herbergismennina. Hliop þꜳ lidit til wopnna. War
48b[2] þꜳ sagth, at jarll hefdi fallith a Akri. Wakti lidit | allt med wopnum wm nottina. Þetta war wm nottina fyrir enn ellepta dagh j iolum. Baglar toku ʀodr wth eptir firde ok toku ʀodr med landi nordr til Biorguinar ok duolduzt þar litla hrid; helldo sidan nordur til Þrandheims ok kuomu þar a wwart. J kaupangi woru fyrir Birkebeinar, Halluardr skygnna med sina sueith; hann war brodir Gutthorms eʀkibyskups. Þeir woru drepnir allir sueitunghar. Þeir Baglar settuzt j bæinn ok hôfdu halfth setta hundrat manna. Þꜳ woru frost micil ok jslaugh. Þa giordo syslomenn Suerris

---

1. ok: *herefter er* þr *udstrøget.* — ʀero: *327 4to* vændu; *Eirsp.* reyru. 3. gengu: *Hdskr.* ok gengu. 15. snagi: *327 4to* svagi; *Eirsp.* suagi. 17. æptti: *327 4to* æpti hatt; *Eirsp.* æptti. 26. wm nottina. Þetta: *327 4to* um nottina til dags. Þat; *Eirsp.* til dags þetta. 27. toku ʀodr: *327 4to* sneru; *Eirsp.* sottu. 33. halfth: *Hdskr. har* hlafth.

kongs ok bænndr wt j heradi þat ʀad, at fara ath þeim med þui lide ok beriazt wit þꝫ. War þꝫ fyrir Gauldælum Dyʀi afh Gimsum, en fyrir Orkndælum ok þeim fylkismônnum Eyiolfur Hꝫlfason; þeir hôfdu .xu. hunndrath manna. Baglar wrdo æigi fyrr wariʀ wit, en þeir foru at bænum, ok helldo wth til borghar at moti ok wordu borgina ok letu þꝫ æigi nꝫ jnngôngu. Annan dagh ꝫdr hôfdu Baglar latid hôggua jsinn allt fra borginne ok ofan wm bʀu. Þeir skutuzt a wm daginn; wrdo margir menn sꝫrir af hwarumtueggium. Philippus af Weiginne war lostinn med auʀo ok for (sic) hæim wit suo bwith, ok fenghu ecki at giort. Fꝫm notum sidar giordu bændr adra faur jnn til bæiar. Þꝫ willdo Baglar æigi bida ok helldo ꝫ brauth, þꝫ er þeir sꝫ bænndr fara ofan wm Steinbiorgh. Baglar foru, wnnz þeir kuomu sudr a Mæʀi til Borgundar, en sumir til Þingwallar, ok hôfduzt þar wit wm worit, til þers er miog dro at pꝫskum.

112 (162).

Swerʀir kongr lagdi ꝫ bænndr wm wetrin leidangur, ath or huerio heradi skylldi giora mann ok wm framm pund ok nauth. Kongr gaf þꝫ heimfaraʀleyfi Þrændum; en hann tok þar lid or herodum. Giordizt af þersum leidangri kuʀʀ mikill j Wikinne. Eptir þat hôfdu bænndr þꝫ ʀꝫdagiord, er sidan ward margs manz mein. Þeir giordo suikʀædi wit konginn. For þat suo leynt, ath allir woru at einu ʀꝫdi austan fra Suinasunndi ok allir Westirfylldir ok wm allt Raumaʀike. Hofuzt þeir allir senn wpp medr mwgin ath | 49a[1] ꝫkuedinne stunndo ok hôfdu wppi þegn ok þræl wm ôll þersi fylke. Þeʀssir bænndr drapu alla syslomennina, þꝫ er woru j heraudum. Þeʀssir woru hôfudzmenn fyrir ʀꝫdino: Simun laughmadr afh Þwfo, Aamundi burst, Þorwidr blinnde, Þordr Wlfgestzson, Þorlꝫkr drafle, Jon kwla, Grimuʀ afh

1. wt j heradi: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* i heraði. 2. þui: *mgl. i 327 4to; Eirsp. anderledes.* 3—4. ok þeim fylkismônnum: *mgl. i de to andre Hdskr.* 4. Eyiolfur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. — Hꝫlfason: *de to andre Hdskr.* Aflason. 11. ok for; *327 4to* Bôndr foru; *Eirsp.* foru bôndr. 19. huerio heradi: *327 4to* hveriom liða; *saa og Eirsp.* 21. þar lid: *327 4to* þa lið; *Eirsp.* lið þar. 24—26. leynt, ath — Hofuzt: *327 4to* leynt at um allt Raumariki hofuz; *Eirsp. næsten enslydende med 81a Fol.* 30. Þwfo: *327 4to* Þugn; *Eirsp. vistnok* Þufu, *ikke* Þufn. 30—31. Þorwidr — Grimur: *mgl. i 327 4to.*

Geitiswik, Hallkell or Angri. Þeir hofu þersa ʀaadagiord i Oslo ok ættu stefnnu j Halluardzkirkiu ok bunndo ʀaad sitt saman fyrir ælôgr þæʀ, er kongr hafdi haft wit þæ. Midwikodaginn ymbrodaginn (sic) æ langafôstu drapu þeir syslomann Benedicth j Oslo j Tunsbergi ok alla hans sueit, Petur Lwcas j Aumd ok þæ .ix. saman, ok þar huern sem staddur war. Þar settu þeir waʀdmenn æ wegu alla þæ, er til lægu bæiar. Friædaginn eptir kom kuʀʀ fyrir konginn, ath bænndr mundo hafa safnad. Þotti honum þeir wtruligir; leth hann þa ʀannzsaka at wm leidangursmenn, ok kannadizt suo til, at æ burttu woru þeir, er næstir woru j herudum. Kongr leth giora ord eptir þeim, ok ward ecki afh laugardaginn ok sunnodaginn, at þeir kæmi. Sunnodaginn kom einn bonndi af landi ofan til kongs. Hann sagdi konge, at herʀ safnnadizt æ henndr honum ok mundi skiotth koma, ok bad þæ suo warazt, at æigi mundi seinna koma en wm morguninn edr wm nattina; hann sagdizt hafa sed lid bonndanna. En er kongr heyrdi þeʀssi tidinnde, þa leth hann blæsa ôllu lidino saman, bædi sino lide ok suo bæiarlidi ok kaupmônnum, ok sagdi þa þersi tidinndi allri alþydo, bad bæiarmenn ok kaupmenn lidsinnis, sagdi hann þæ mundo æiga ath weʀia frelsi sitt ok fe. Giordu menn þæ godann ʀom ath hans mæli. War þa skipt ôllu lidinu j sueitir. Bad kongr menn snæda nôckut ath nattuerdi. Sidan kuezzt hann mundo blæsa ôllu lidinu saman. War suo giorth. Þa flutto bæiarmenn ok kaupmenn fe sitt j kirkiuʀ, þat er mætti. Kongʀinn giordi fyrir ser hestwôrd æ alla wega sid wm kuelldit. Leth kongr þæ blæsa ôllu lidino wt æ jsinn, er læ fra bænum, ok allt wth vm

4. ymbrodaginn: *327 4to* i imbrodôgrum; *Eirsp.* i imbrodaugum. 5. j Oslo j Tunsbergi: *327 4to* hann var i Tunsbergi; *Eirsp.* i Tunsbergi. — sueit: *327 4to tilføier* Olaf smiorkoll a Vorū; *Eirsp.* Olaf smiorkoll oc alla hans menn. 6. Lwcas: *327 4to* Lucasbroþur *(saa og Eirsp.)*. 7. staddur: -ur *skr. med Forkortelse for* rum. — settu: *Hdskr.* sēttu. — wegu: *327 4to* vega; *Eirsp.* uegu. 9—10. þeir wtruligir: *327 4to* utrulict; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 17. wm morguninn edr wm nattina: *327 4to* en þa somu nott er þa for i hond .e. snimma a morgin; *Eirsp.* i nott .e. snemma a myrgin. 22. ok: *skr. over Linien.* 25. blæsa: *327 4to* lata blasa; *Eirsp.* blasa. 26. bæiarmenn: *saa og Eirsp ; 327 4to* bôndr. 28. alla wega sid wm kuelldit. Leth: *Hdskr. interpungerer* alla wega sid wm kuelldit. leth; *327 4to* alla vega. Siðan um kvelldit let; *Eirsp.* alla uega. Vm kuelldit let. 29. fra: *de to andre Hdskr.* firir.

49a[2] Hǫ̊fudey læ jsinn. Kongr stefnndi lidino yfir j | Akurshaga ok læ þar wm nottina. Kongʀ ʀeid med nǫ̊ckura menn til Solangrs ok let stannda hestana a breckune; en kongr geck ofan til wazzsins. En a vazzjsinum læ micill bonndaherr ok ʀed þar ʀædum sinum. Kongr hlyddi til, hwat þeir sǫ̊gdu, ok geck j burtth sidan ok til hesta sinna ok ʀidr ofan æ jsinn ok fer wtan hagan ok jnn til skipanna sinna ok dualdizt þar wm hrid ok for sidan apttur til lid[s] sins. War þar næʀ komith at degi. Leth hann þæ blasa ǫ̊llu lidenu ofan æ jsinn mille Snælldo ok meginlandz. Kongr kuaddi hliods ok mællti suo: Her er mikill herr saman kominn, ok þurfo wer en skylliga, at gud gæti. Flockur hefir safnazt æ henndr oss, Þilir ok Markamenn, ok wentir migh, at þeir hafi apttur snwit; edr hwart eru þetta wariʀ menn, edr eru nǫ̊ckurir wit komnir af bonndum? Honum war sagth, ath þat war þeirra lid allt. Þa skulum wer, sagdi kongur, gæta skipa warra, ok skal skipa lidi woru til at hǫ̊ggua jsinn fyrir skipunum. J þui bile kom madr farandi ok sagdi, at lid war komith austan wm Langamwla ok fram a Ryginaberg; woru þat Eynir ok Skeynir ok Fiollungar ok Heggrinir. Kongr sagdi þa: Muno wera ǫ̊nnur wor ʀadagiord en ædr. Kongr war æ hesti ok ʀeid þangat til, sem war bæiarmannalid, ok mællti suo, ath huoriʀtueggio heyrdo: Tuenn eru ʀæd fyrir hǫ̊ndum, annathwart at flyia fyrir bonndum edr taka moti; jllt mun bænndr grida at bidia, ok wentir migh, ath smæʀʀi muni wera mothǫ̊ggin en bakslaugin. En þeir suara ok badu

---

29—1. ok allt wth vm Hǫ̊fudey læ jsinn: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 3. breckune: *herefter mgl. et Blad i 327 4to.* 8. lids: *Hdskr. har* lid. 10. Snælldo: *Hdskr. har* ok Snælldo; *Eirsp.* Snælldu, *Flatøb. II 682* Snellda. 13. Flockur: -ur *skr. med Forkortelse for* rum. 14. wentir: *Eirsp.* uænir; *Flatøb. II 682* væntir. 15. þetta: *Eirsp.* þetta allt; *saa og Flatøb.* 16. allt: *mgl. i Eirsp., findes i Flatøb.* 17. skipa: *Eirsp.* skiptta; *Flatøb.* skipta. 18. hǫ̊ggua: *Eirsp.* haugua ut; ut *mgl. i Flatøb.* 19. farandi: *mgl. i Eirsp.; findes i Flatøb.* 20. a: *tilføiet over Linien.* 20—21. Eynir ok Skeynir: *Eirsp.* Skeynir oc Eynir; *ligesaa Flatøb.* 21. ok: *herefter i Hdskr.* sk. — Fiollungar: *Eirsp. og Flatøb. rigtig* Folldungar. — ok Heggrinir: *mgl. i Eirsp.; Flatøb. har* Heggnir. 22. en ædr: *mgl. i Eirsp. og i Flatøb.* 24. huoriʀtueggio: *skr.* huo^s^riʀ-. 26—27. ok wentir migh, at smæʀʀi muni wera: *Eirsp.* munu þer smæri fa; *Flatøb.* væntir mik at smærri verdi. 27—1. En þeir suara — bezzta gegnna: *Eirsp.* þeir baðu hann raða saugðu

hann ʀæda enn sem fyʀʀ; kuodo þat mundo bezzta gegnna. Þa leitadi hann wit bæiarmenn. Huerso vili þer, sagdi hann, nǒckut lid weita oss, edr wili þer, at hwariʀ veli wm sinn kost? Suo segium wer Birkebeinar nw til yduar, sem fornth mal er, ath j þǒrf skal vinar neyta. Bænndr suorudo ok suo bæiarmenn, ath þeir winne konge slikt lid, er þeir megu, ok suo giordu þeir.

113 (163, 164).

Sweʀir kongr taladi þa fyrir lidinu ok mællti: Þat er
49b[1] mitt ʀæd; ædr en bonnda|herʀinn gengr ǒllum megin ath oss, þa skulo wer leita a funnd þers lids, er her liggr hia oss wppi a Ryginabergi; en þar er safnnadr sa, er kominn er allth austan fra Suinasunndi. Gǒngum wpp fyrir nordan Nunnosetur, ok komizt æingi madr j bæinn; en Pall bellti ok ydr sueith Wpplenndinga farith wpp a bergit fyrir ofan; þa siae þer, huerso micit lid þeir hafa. Þeir giordu suo ok foru wpp a bergith fyrir austan hia þeim bændunum. Snæʀ war mikill, ok war gott skidfæri, en suo jllt gangfæʀi, ath næʀ woru kafhlaup, þegar wt kom afh weginum. Þa tok at lysa. Þeir Pall sia þau tidinnde, er þeir kuomu

nu sem fyʀ þat mundu bezst gegna enn sem fyʀ: *Flatøb.* Enn þeir baadu hann enn raada sem fyrr kuodu þat bezst gefaz mundu. 2. leitadi hann wit: *Eirsp.* spurði hann *(saa og Flatøb.).* 2—4. Huerso vili þer — wm sinn kost: *de to andre Hdskr. har her indirekte Tale.* 4. sinn kost: *saa og Flatøb.; Eirsp.* sina kosti. 5. mal: *saa og Flatøb.; Eirsp.* ortak. 5—6. Bænndr suorudo ok suo bæiarmenn, ath þeir winne konge slikt lid: *Eirsp.* bǒndr oc bǒiarmenn svaurudu at þeir uilia uinna k'gi til liðs sliktt; *Flatøb.* Bændr segia ok beiarmenn at þeir vilia veita konungi slikt lid. 7. ok suo giordu þeir: *mgl i Flatøb. (findes i Eirsp.).* 8. taladi þa fyrir lidinu ok mællti: *Eirsp.* talar nu fyrir liðinu oc mælti sua; *Flatøb.* mællti sua fyrir lidinu. 9. bonndaherʀinn: *saa og Flatøb.; Eirsp.* bónda-mugrinn. 10. leita: *Hdskr. har* leita. 11—12. en þar er — fra Suinasunndi: *mgl. i Eirsp.; omtrent enslydende i Flatøb.* 13. bæinn; en: *mellem disse to Ord har Eirsp.* þa mælti k'gr *(findes ikke i Flatøb.).* 14. farith wpp: *Eirsp.* takit skið oc skiðfæri oc stigit a oc farit; *Flatøb. II 683 ligesaa (dog* skridfæri *for* skiðfæri). 14—15. fyrir ofan; þa siae: *Hdskr. interpungerer* fyrir ofan. þa siae; *Eirsp. har* fyrir ofan þá oc seð; *Flatøb. II 683* fyrir ofan hia þeim.' þa siai. 16. hia þeim bændunum: *Eirsp.* hia þeim; *Flatøb.* hia bændum. 17. skidfæri: *saa og Flatøb.; Eirsp.* skreiðfæri. — gangfæʀi: *Eirsp.* at ganga; *Flatøb.* gaungufæri. 18. kom: *Eirsp.* for; *Flatøb.* var farit. 18—19. Þa tok at lysa: *Flatøb.* þa tok at lysa ok var vedr biart; *mgl. i Eirsp.*

wpp a bergith, at allth war at siꝏ ofan fra Giolluʀase ok hid nyrdra med Fʀysio ok allt wt til Akurshaga, þa flauth lannd allt af h[er]mǒnnum. Foru þeir Pall apttur skyndiliga ok sǒgdu konge þersi tidinnde. Kongʀ war þꝏ kominn wpp ꝏ Mauʀtostocka ok gaf þꝏ stadar ok hlyddi til frasagnar þeirra Pꝏls; en meʀki hans ok ferdarbroddʀinn sotti þꝏ vpp yfir dalinn ok þui næst wpp j bergit; sottu sumir wpp eptir akbrautinne, en sumir klifu wpp suo bratta brecku, ath hægt war ath stannda ǒdrum fæti ꝏ kne, er annaʀ war ʀettur miogh. Bænndr lusto wpp heropi ok hlupo fram a bergit, leto þꝏ ganga skoth ok kesiuʀ; war þeim hægt ath beʀa wopin (sic) nidr wndir fætur ser; en þeir stodu westur a bergith ꝏ hægri hlid Birkebeina, skuto þeir j opna skiolldu þeim. Wegrin war æigi breidari, en fiorir edr .v. mattu ganga jafnfram, ok þo brattur. Birkebeinar wrdo miog sꝏrir, en sumir fellu. Greiddizt þeim ecki wppgangan, ok fell sꝏ þꝏ, er merkit baʀ. Ward þꝏ hǒrd suipan j, ꝏdr en Birkebeinar nædi merkino. Þa sꝏ Birkebeinar, at þeir hǒfdu æigi witstǒdu, ok flydo. Þa ʀunno þeir, er fremstir woru, vpp a hina, er nedar woru j bergino; foru (sic) þꝏ flottinn ofan a jofnnu, at huerr fell wm annan; enn bænndr sottu ecki eptir, þuiat þeir sꝏ, ath meginherrinn Birkebeina sotti vpp at bergino. Suerrir kongr kom þꝏ at ok mællti: Suei werdi ydr, ʀennanndi!

1. wpp a: *Eirsp.* up a; *Flatøb.* a. 2. nyrdra: *Eirsp.* neyrðra; *Flatøb.* nedra. — med: *saa og Eirsp.; Flatøb.* til. — til: *saa og Eirsp.; Flatøb.* i. 3. hermǒnnum: *de to andre Hdskr.* monnum; *81a Fol. har* hm̄m̄ *(i Fornm. sögur VIII S. 400 læst som* hermönnum). — skyndiliga: *Eirsp.* sem skyndiligazt; *Flatøb.* sem skiotaz. 5. wpp ꝏ: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vid. — gaf: *saa og Eirsp.; Flatøb.* nam. 10. war: *Eirsp.* var; *Flatøb.* stod. 11. skoth: *Eirsp.* skotvapn; *Flatøb.* spiotin. — ok kesiuʀ: *Flatøb.* ok kesiurnar; *mgl. i Eirsp.* 12. wopin: *Eirsp.* uapn; *Flatøb.* vopnin. 13. þeir: *de to andre Hdskr. tilføier* er. 14. þeir: *mgl. i de to andre Hdskr.* — þeim: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þeim Birkibeinum. 15. fiorir edr .v.: *Eirsp.* .v.; *Flatøb.* .iiij. edr .v. — brattur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. — ok þo brattur: *saa og Flatøb.; mgl. i Eirsp.* 18. suipan: *et Punkt over* i. 19. ok flydo þa: *Eirsp.* oc flyðu þa; *Flatøb.* ok flydu Birkibeinar þa. 20. woru . . . woru: *Flatøb.* voru . . . stodu; *Eirsp.* stoðu . . . stoðu. — vpp a: *saa og Flatøb.; Eirsp.* ofan a. 21. j bergino: *saa og Flatøb.; mgl. i Eirsp.* — foru þꝏ flottinn ofan a jofnnu, at: *Eirsp.* foru sua ofan a iofnu at; *Flatøb.* ok for sua flottinn at. 22. wm annan: *Eirsp.* a annann; *Flatøb.* vm þuerann annann. 22—23. enn bænndr — at bergino: *mgl. i Flatøb.* 24. ʀennanndi: *Eirsp.* æ sua rennandi liggr hverr yðaʀ um þueran annann *(saa og Flatøb.).*

49b[2] Siai þer æigi, ath æingi madr ferr | eptir ydr? Þa leth hann blasa ǫllu lidino apttur a Maurtostocka. J Ryginabergi fellu .xuij. menn afh Birkebeinum, ok allt hirdmenn; en margir woru sarir. Þa taladi kongr ok mællti suo: Hafizt vel wit, godir halsar, þo ath wer hǫfum fengit slagh nǫckut; optth werdr slikt a sæ, kuad selur, ok war skotinn j auga. Fengit hafa bænndr þann sigur a oss, sem þeir muno. Her kom fram draumur minn sa, er mer birtizt. Eg þottumzt æiga eina bok, ok war laus ǫll ok micil, suo ath tok micinn hluta af landino, ok war stolith or kuerinu. Þar hafa þeir nw tekidh menn wara. Hrædumzt egh æigi lidh bonnda; þeir fara þui werrum fǫrum, er þeir eru fleiri. Suerrir kongr hof enn eyrindit ok mællti: Snwvm wer her nw eptir weginum; leitum þar a bergith, er lægra er. Þeir giordu suo. En er kuomu skamt wpp, þa sa þeir yfir her bonndanna; war bædi wt ok sudr ath sia, sem j skog sæi. Þa mællti kongr: Þw Lawardr ok Hakon, synir minir, ok yckrar sueitir, setid wpp merki ok werit her a Mǫrtustockum ok gegnid þeim bænndum, er wppi er[u] a bergino, ath þeir weiti oss æingi bakslaug; en ek mun snwa nordr j moti þui lide, er þadan ferr. Þa wiko þeir kongrinn nordr til Frysiobrwar; war þar fyrir bonndaherrinn. Þeir skutuzt a yfir bruna ok mattu ecki nær ganga, ok wrdo sarir nǫckurir menn. Þa sneri kongr wt til jsins, þuiath þa woru þar komnir Westfylldir ok Þilir, Raumar. Droguztt þa þangath þeir, er adr hǫfdu warit bruna, ok þar war kominn

1—2. Siai þer — a Maurtostocka: *mgl. i Flatøb.* 3—4. ok allt hirdmenn; en margir woru sarir: *Eirsp.* oc allt hirðmenn einir margir urðu sarir; *mgl. i Flatøb.* 8. minn: *saa og Flatøb.; mgl. i Eirsp.* — birtizt: *Hdskr. har* birtuzt; *Flatøb. tilføier* i nott. 10. kuerinu: *de to andre Hdskr.* einu kuerinu. 12. werrum fǫrum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* verri fǫr. — þeir (eru): *Hdskr. har* þeirri, *skr. med Forkortelsestegn for* eir. — eru fleiri: *saa og Eirsp.; Flatøb. har* fara fleiri saman. 13. hof enn eyrindit ok mællti: *Flatøb. ligesaa; Eirsp. (nyt Kapitel):* Sver͛ k'r mælti þa enn. 14. lægra er: *de to andre Hdskr. tilføier* fyrir austan þa. 15. skamt: *saa og Eirsp.; Flatøb.* a bergit. 15—16. yfir her bonndanna; war bædi wt ok sudr: *Eirsp.* yfir her bonda oc var allt nordan oc út; *Flatøb.* at her bonda var allt nordr ok vt. 19. þeim: *hermed begynder Bl. 86 i 327 4to.* — bænndum: *mgl. i 327 4to og Eirsp.; findes i Flatøb.* — eru: *i Hdskr.* e͛. 20. bakslaug: *327 4to* bacslettu *(Eirsp. og Flatøb. ligesaa).* 23. bruna: *saa og Eirsp.; 327 4to* ana. 25. Raumar: *327 4to* oc Raumar; *Eirsp.* oc Raumdælir. 26. hǫfdu warit: *327 4to* voru við; *Eirsp.* haufðu uerit uið.

allr meginherrinn ok war furduliga micill, suo ath wfæʀth mundi þickia j moti ath snwa þeim, er æigi wæri fullir hreystimenn. Aale het madr; hann war Halluardz son ok lenndr madr kongs; hann mællti suo: Skulo wer æigi fylkia, heʀʀa? Kongur suaraʀ: Þann sid hôfum wer Birkebeinar wpp tekith, at fylkia ecki, þa er wer beʀiumzt ꜳ landi, ok ʀenna ath ʀidlum saman, ok giorum dyninn sem mestann; þꜳ mꜳ huerr wera frammi, sem will. Giorum harda ꜳʀꜳs-ina, ok hwgdi egh, at bonndinn mundi bogna wit. Hefir oss suo farit, sem mællt er, ath [fall er] faraʀ heill. Þꜳ
50a[1] bad kongr blꜳsa ok mællti: Nw | fram allir Kriztmenn, krossmenn ok hins helga Olꜳfs kongs menn, ok fôʀum dreifth! Kongʀinn sath ꜳ hesti bʀwnum; hann hafdi brynio ok steʀkann pannzaʀa wm utan, yztann ʀaudann hiup ok wida stꜳlhwfo, suo sem Sudrmenn hafa, ok wnndir brynkollu ok pannzarahwfo, suerd a hlid ok kesio j hendi. Hann ʀeid medur ônduerdu lidinu, suo ath hestrin tok brioste wit fylkingh bondanna ok skiolldum. Birkebeinar þusto fʀamm ꜳ tuæʀ henndr honum med brugdnum suerdum ok weittu bonndum suo harda atsoknn, ath þeir er fremstir woru, willdu giarna wera fiʀʀ meiʀ, ef þeir mætti, ok leitudo apttur j mille mannanna, en æingi willdi framm fyrir annan. Sꜳ þꜳ bera hôggstade ꜳ bænndum, ok neytto þeir nw þers. Slozzt þꜳ þeghar mannfallit wpp ꜳ bænndrna, en felmtur ꜳ suma. Kom þꜳ hlaup j allann herrinn, ok stefnndo j Akurshaga; en Birkebeinar slogu þeim ohagliga herdadræingi ok fylgdo þeim at lanndi jnn. Fell þar margth folk afh bondum, ok lꜳgu wida wm jsinn. Tun[s]bergsmenn ok allir sæbyggiar hôfdu farith a skipum jnn j fiordin ok lenndu

2. fullir: *saa og Eirsp.; 327 4to* fullkomnir. 6. ꜳ landi: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 7. dynin: *Hdskr. har* dyiǹ. 8. sem: *saa og Eirsp.; 327 4to* sem sialfr. 10. fall er: *tilføiet efter de to andre Hdskr.* 13. brynio: *327 4to (og Eirsp.)* goða brynio. 14. yztann: *327 4to* oc yzt; *Eirsp.* oc yztan. 15. stꜳlhwfo: *skr.* stꜳlh hwfo. 15—16. ok pannzarahwfo: *mgl. i 327 4to (findes i Eirsp.);* pannzara- *skr.* pannazara-. 17—18. wit fylkingh bondanna ok skiolldum: *327 4to* við skiolldum buanda *(saa og Eirsp.).* 19. henndr: *327 4to* hliðar *(saa og Eirsp.).* 20. ath: *herefter i Hdskr.* $\overset{s}{e}$ *underprikket.* 21—22. ok leitudo apttur j mille mannanna: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 23. Sꜳ þꜳ — nw þers: *Eirsp.* Bb' neyttu þes er þeir sa beran uapnastað a bôndum; *mgl. i 327 4to.* 28. Tunsbergsmenn: *Hdskr. har* Tunbergsmenn; *saa og S. 228* [11. 16]. *Ligesaa de to andre Hdskr.* 28—29. allir sæbyggiar: *Hdskr. har* allir sæbyggiar allir. 29. fiordin: *skr.* fiord[n].

wtan ath jskauʀinne ok gengu þaʀ vpph. War þat micill herʀ ok vel bwinn; woru þat bænndr ok kaupmenn ok hwsbænndr or Tunsbeʀgi. Þeir sækia [jnn] eptir jsinum ok ætludo, at hinir mundo bedith hafa. En eʀ Birkebeinar sa þersa fylkingh, þa snwazt þeir j moti. Þa mællti kongʀinn: En mun oss fa nytt starf, ok werdr nw skamth j mille. Snvvm wer nw j moti; er þetta miclu minna fiolmenni en hitt fyrra, ok muno þerseʀ hafa þuilika kaupferd sem hinir fyʀʀi, ok bad lwdrsueinninn blasa akafliga. For þa herrinn wt eptir jsinum ok foʀ odfluga, sem þeir wæri spanyir. En lid þeirra Tun[s]beʀgsmanna, er þeir sa þetta, namu þeiʀ stadar ok þyrptuzt saman ok wenntu ser fulltings af þui lide, eʀ bænndr hȏfdu j haganum. En Birkebeinar giordu þeim skiotare atburdi, ok matti þar eingi annars bida. Ʀunno Birkebeinar at þeim ok gafu þeim hneggiinn, sem
50a[2] þeir woru wanir. War sw hin fyrsta, ath Tu|n[s]bergsmenn lagu þar, sem þeir kuomu, suo þykt sem vnnwȏʀp wæri; en þeiʀ sneruzt a ʀas, er eptir woru. Ward þeʀssi skaum wittaka. Birkebeinar ʀaku þa wt eptir jsinum ok felldu margth manna, þuiath þeir woru flestir a skobroddum, en flottamenn a berum solum, en hallt ward a blodinu. Kongʀinn ʀeid næʀ þeim. War þat hans werk, ath hann weiti eitt spiotzlag huerium, er hann wo ath; en Birkebeinar weittu eptir huerium, sem þyrfti, embættid til dauda. Þar fellu maʀgir menn ok kaupmenn: Sueinn sueitarskitur ok Sigurdr talgi ok margir adrir godir dreingir. Þeir flydo til skipa sinna; en sumir stucko wpp j hagann til motz wit

---

1. jskauʀinne: *327 4to* scorinni; *Eirsp.* isbrunina. 2—3. bænndr ok kaupmenn ok hwsbænndr or Tunsbeʀgi: *327 4to har* husbȏndr or Tunsbergi oc caupmenn; *Eirsp.* bȏndr oʀ Tunsbergi oc kaupmenn. 3. jnn: *tilføiet efter de to andre Hdskr.* 5. snwazt: *327 4to* vicu; *Eirsp.* snua. 6. fa: *327 4to* vera fengit; *Eirsp.* faz. 7—8. Snvvm wer — muno þerseʀ hafa: *327 4to kun* Snuom ver nu þesir hafa; *Eirsp. kun* munu þesir fa. 11. Tunsbergsmanna: *se Note til S. 227* [28]. 13—15. En Birkebeinar — Ʀunno Birkebeinar: *327 4to kun* En Birk' liopu; *Eirsp.* urðu þar skiotir atburðir runnu Bb'. 15. hneggiinn: *327 4to* hauɢinn *(saa og Eirsp.)*. 16. War sw hin fyrsta: *327 4to* sua hit fyrsta; *mgl. i Eirsp.* — Tunsbergsmenn: *se ovfr.* 21. a: *327 4to* af; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 24. weittu eptir huerium, sem þyrfti. embættid til dauda: *327 4to* veittu eptir hveriom embætti sem þyrfti; *Eirsp.* ueittu þeim þa embætti eptir til dauða. — þyrfti: *skr.* þ²fti. 25. Sueinn: *for* ṅ *opr. skr.* t; *i Eirsp. mgl.* Sueinn sueitarskitur ok *(findes i 327 4to)*.

Westfylldi; en þeir drogu enn saman mwginn j haganum. Suo er sagth, ath kongrinn leth kanna her sinn, ok war skorat næʀ halfum þridia tigi hunndrada; en er þeir kuomu wit bonndamwginn, þotti þeim sem biolluʀ einn wæri; willdi kongrinn fyrir þui ecki fylkia lidinu, at honum þotti, sem bondaherrinn munde lykia wmhuerfis þa; en j þersum elltingum ʀidladizt huortueggia lidith ok geckzt a sueitum; hôfdu ymsir betur. En j morgum stôdum woru oʀustuʀ suo storar, ath frasagnar mundi wert þickia; en æigi werdr þat allt ʀitad a einni bok; er mest fʀa þui sagt, huat þar ward til tidinnda, er kongsmerkith for ok hann war sialfur wit staddr. Nw er at segia fra Lawardi ok Hakoni kongssonum ok fra bonndum þeim, er lagu a Ryginabergi. Þeiʀ sa, at Suerrir kongʀ atti elltingar miklar a jsinum ok bænndr mundo þurfa lidweizzlu. Þa eggiaztt þeir ath ʀada sidan ofan fyrir beʀgit med sino lide. En er þetta sa Lawardr ok þeir felaghar, ʀada þeir j moti þeim. War þa j milli dalwerpi nôckut, ok hittuz j dalnum. Ward þar hôʀd oʀusta. Birkebeinar hôfdu .cccc. manna, en bænndr næʀ .xx. hunndrath. Bænndr sækia at fast. Werda Birkebeinar bornir ofurlide, ok flyia þeir þa ofan j gôtuʀnar. Stefnndi
50b[1] Lawardr ofan j bæinn ok hleypti a hesti jnn j Ha|lluardzkirkiu ok med honum margt manna. En Hakon ok Suina-Petur ok sumt lidit stefndu fyrir ofan Nunnosethur ok suo a jsinn til kongs. Bondum foʀ ecki fimt at ʀeka flottan. Willdo þeir gæta sigurs sins ok gengu med fylkto lide ofan ath bænum; en er þeir fengu æinga witstôdu, þa dreifduzt þeir j bænum ok skipudo til skytninga, hwar hueriʀ skylldo drecka wm kuelldit. Þeir gengo ofan til skipa kongs, þar er wpp woru setth. Willdo sumir brenna, en sumir

6. lykia: *327 4to* luca; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 9. ath frasagnar mundi wert þickia: *327 4to* at þar mætti vel margar frasagnir af gera; *Eirsp.* at mikillar frásagnar mundi vert þikcia. 9—10. en æigi werdr þat allt ʀitad a einni bok: *327 4to* en eigi fær þat allt ritat a einni boc; *Eirsp.* en þi latum ver þat liða at eigi verþr allt ritað. 14. atti: *Hdskr. har* attu. 24. fyrir: *herefter mgl. et Blad i 327 4to.* 26—27. Willdo þeir — ofan ath bænum: *Flatøb. II 685 omtrent enslydende; Eirsp. har her* gengu þeir ofan i bôinn með fylkttu. 27. witstôdu: *Flatøb.* vidtoku; *hele Sætningen mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* — þa dreifduzt: *saa og Flatøb.; Eirsp.* oc dreifðuz.

mælltu, ath þeir skylldo æigi spilla giorsimum sinum, ok þeir ʀedo, forʀædamenn. Þa stefnndo þeir lidinu wpp wm Nunnosetur ok skuto þar æ fylkingh.

114 (164, 165).

Nw sem Suerrir kongʀ sæ fylkingh bænndanna, hafdi hann þæ skiliztt wit Tun[s]bergsmenn; het hann þæ a lid sitt ok bad þæ vel wit hafazt. Mun spyriazt, sagdi hann, hueriʀ fræknazteʀ eru. Mer liztt, sem bænndr þeʀssir, er wer funndum j morgin, wili enn yfa oss; en þat er nw vel fallit, at wer minnumzt þeirra suadilfara, er þeir weitto oss. Muno þeir nw stannda jafnnhætt sem wer ok þurfa æigi ath klifa j bergh wpp at þeim. Sneri kongʀ þa ath þeim medur þat lid, sem hann hafdi; tokz þar hǒrd oʀusta. Weitto bænndr wittǒku wm hrid; en þo bʀæ til wannda, at þeir flydo vpp fyrir nordan bæinn ok suo wpp til Wolkabergs. Hakon kongsson fylgdi þeim ok drap afh þeim margt manna; en er þeir sæ, ath þeir (sic) æigi for eptir meginherrinn, þa toku þeir wit wppi wit Wolkabergh; ward þar enn hǒrd oʀusta. Suerrir sneri sudr wm geilaʀnaʀ hiæ swtarabwdum ok suo fram til Halluardzkirkiu; þæ hlaupa þeir Lawardr wth or kirkiunne. Kongʀinn mællti til hans: Þinar werda flestar jafnnaztar. Litla won æigu Birkebeinar þar gods hǒfdingia, sem þw erth. Kemur her at þui, sem kuedit er:

Olikur ertu
ydrum nidium,
þeim er framʀædir
fyʀʀi woru.

---

1. mælltu, ath þeir skylldo æigi spilla: *saa og Flatøb; Eirsp.* mælltu a mot oc koðuz æigi uilldu spilla. — sinum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* konungs. 3. skuto þar æ fylkingh: *Flatøb.* slogu þar fylking; *Eirsp.* slogu fylking. 4—5. hafdi hann þa skiliztt wit Tunsbergmenn: *mgl. i Eirsp.* (*Flatøb.* nyskiliz). 8. yfa: *de to andre Hdskr.* finna. 8—9. en þat er nw vel fallit: *Flatøb.* er nu þat vel fallit; *Eirsp.* er þat oc vel. 10. þeir nw stannda jafnnhætt sem wer: *Eirsp.* ver nu standa allir iafnhatt; *Flatøb.* ver nu standa iafnhaatt sem þeir. 10—11. ok þurfa — at þeim: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 13. Weitto bænndr — til wannda: *Eirsp. kun* oc uallt til uanda; *Flatøb.* veittu bændr vidtoku ok vallt enn til vanda. ok sua lauk. 14—15. ok suo wpp til Wolkabergs: *mgl. i Eirsp.; Flatøb.* ok sua vpp til Valabergs. 16—18. en er þeir sæ — hǒrd oʀusta: *mgl. i Eirsp.; Flatøb. omtrent enslydende med 81a Fol.* (at eigi for ... Valaberg). 17. þeir wit: *i Hdskr.* | wit | þeir |. 23. Olikur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 26. fyʀʀi: *Eirsp.* fi.

Ok enn mællti hann til lidsins þers, er j kirkiunne woru: Olikir eru þer hinum fyrrum Birkebeinum, þeim er til landz gengo medur meR moti Magnusi konge; þotti þeim egh æigi nytur til
50b[2] at vera | j orustu medur þeim, ok sǫgdu þeir þo, at mer gengi warud til; en allir adrir sǫgdu, at mer gengi bleydi til. En

farR [er] huatur,
er hrædazt tekr,
ef hann er j bernsku blautur.

En nw j huert sinne, er wer beriumzt, þa em egh nw fyrstur, ok þickia þeir nw snillinghar, er jafnframm fara mer, ok vel wil egh þeim þacka sina fylgd, er suo giora; eru þer þeim olikir. Sigrazt hafa enn þeir j dagh; en þeR hafith elltir veRith. Farith nw eptir þeim bonndum ok gialldith þeim bakslettu, ok hafa betri dreingir, en þer eruth, Rekid þæ æ flotta. Sneri kongr þæ wpp or kirkiugardinum; en margir menn minntuzt til kirknanna. Þa mællti kongRinn: Miklu eru þer nw truRæknari enn fyRR. Þer latid, sem skulit sliekiæ (sic) huerri kirkiu, er þeR komit til; en þat er optazt, at þer Rækit litt kirkiunnar endranæR. Reid kongr þæ wpp wm gǫturnar, ok fylgdi honum þæ micith lidh. Henndu þeir driugth bænduRna wm leidina. Þæ sæ þeir nordr æ Wolkabergh, at þar wt Ridu wǫpn æ loptti. SnyR þæ kongr þangath; ward þar bratt mann (sic) mannfallit. Þegar hann kom til ok wissi þat j flock bondanna, snwa bænndr skiolldum sinum, en sumir kasta ok leita lifshialpar wnndir fotatRaustid ok Renna, sem mest megu þeir, sumir eptir weginum, en sumir

1. til lidsins þers, er j kirkiunne woru: *mgl. i Flatøb.; Eirsp.* til þeirra Bb' er i kirkiunni voru. 2. hinum fyrrum: *saa og Flatøb.; Eirsp.* þeim. 5. warud: *saa og Flatøb.; Eirsp.* uarygð. 6. er: *tilføiet efter de to andre Hdskr.* 7. hrædazt: *Eirsp.* hræraz; *Flatøb.* hrorna. — *Efter* hrædazt *staar der i Hdskr. et †, og over Siden er tilføiet* tekr, *som ved Beskjæring er halvt overskaaret.* 8. blautur: *Flatøb.* blautr; *Eirsp.* blauðr. 11. er suo giora: *saa og Flatøb.; mgl. i Eirsp.* 18. sliekiæ: *Eirsp.* slękia; *Flatøb.* sleikia. 19. optazt: *saa og Flatøb.; Eirsp.* lengstum. 20. endranæR: *mgl. i de to andre Hdskr.* 22. wm leidina: *saa og Flatøb.; mgl. i Eirsp.* — Wolkabergh: *Eirsp.* Ualkaberg; *Flatøb.* Valaberg. 24. mann: *Eirsp.* mikit; *Sætningen mgl. i Flatøb., som ogsaa mgl. det flg.* Þegar hann kom til, ok wissi þat i flock bondanna; *dette mgl. ogsaa i Eirsp.* 25. snwa bænndr: *Flatøb.* bændr sneru *o.s.v.* *Eirsp.* bǫndr snua (þa enn undan oc renna sem mest *o.s.v.*). 26. fotatRaustid: *Flatøb. II 687* fota aflit.

hingat ok þangat, ok forda ser suo. War suo optazt wm daginn, at þeghar er bænndr toku wnndan medur ʀakhlaupin, þa dʀoguzt þeir optazt j brauth. War þat mestur þori mwgsins, er drozzt wnndan; en þo fell margth, ath þat war tortalid, þuiat margth fannzt likanna æigi fyʀʀ en wm warith. Suerrir kongr leth blꜳsa lidenu ofan a Môrtustocka, ok er hann kom þar, mællti hann: Setizt lidith nw nidr ok huile sigh; fari þionustusueinar ofan j bæinn, ok taki menn snædingh ok dryckiu. Ok war þa þangath borid. Bunndo þeiʀ þꜳ sꜳʀ sin ok biugguzth wm ok duolduzt þar miogh lengi. War þat wm nonskeid. Þꜳ sꜳ þeir yfir j Akuʀs-
51a[1] haga, ath þar drozth lidh saman ok | safnadizt huadan æfa til. Þat war sꜳ bonndaheʀʀinn, er þeir hôfdu fyʀʀ wit att wm daginn. Bænndr flyktuzt saman ꜳ austanwerdum haganum wit jsinn ok hôfdu þar tal sitt ok ʀꜳdagiord. Mælltu sumir, ath þeir skylldo hæim snwazt. En þeir er hraustare woru, mælltu suo: Þat æina hefir enn fallith afh lide woru, er wer erum ecki veʀʀ witlꜳtnir ath beʀiazt en j fyrstu. En Birkebeinar hafa lꜳtid lid mikith, en margth mun sart wera; muno þeir æigi hinir sômu. Edr hui ward ôngum þat fyrir at drepa konginn, er hann ʀeid j henndr oss? Ok þat weit gud, ef hann feʀʀ suo optar, ath hann skal alldri ꜳ burtth komazt, ok muno wer alldri komazt j betra færi wit hann; en ef wer fôrum apttur suo bwit ok liꜳum Birkebeinum walld yfir oss, þꜳ stʀiukum wer alldri friꜳlst hôfut. Werdum wit wel ok stôndum fast, þo at

1. hingat ok þangat: *Flatøb. ligesaa; Eirsp.* annan ueg. — ok forda ser suo: *mgl. i Eirsp.; Flatøb.* ok fordudu ser sua. 4. margth: *de to andre Hdskr.* sua mart. 6. lidenu: *Eirsp.* aullu liðinu; *Flatøb.* lidinu. — ofan a: *ligesaa Eirsp.; Flatøb.* vpp til. 7. lidith: *saa og Flatøb.; Eirsp.* menn. 8. menn: *skr.* m̅; *Flatøb.* monnum; *Eirsp.* mm̅. 9. snædingh: *Eirsp.* snað; *Flatøb.* mat. 10—11. ok biugguzth — miogh lengi: *mgl. i Eirsp.; findes i Flatøb.* 12. safnadizt: *saa og Flatøb.; Eirsp.* kom. 13—14. Þat war sꜳ bonndaheʀinn, er þeir hôfdu fyʀʀ wit att wm daginn: *saa og Flatøb.; Eirsp.* Var þat en bôndda(!) herrinn. 14. flyktuzt: *Eirsp.* flyttuz; *Flatøb.* fylktuz. 15. haganum: *saa og Flatøb.; Eirsp.* Akrshaga. — tal sitt ok ʀꜳdagiord: *saa og Flatøb.; Eirsp.* raðagerþir sinar. 16. Mælltu sumir, ath þeir skylldo hæim snwazt: *saa og Flatøb.; Eirsp.* uilldu sumir heim snuaz. 17. hraustare: *Eirsp.* þrastir *(saa og Flatøb.).* 17—20. Þat æina — sart wera: *Flatøb. omtrent enslydende; Eirsp. anderledes.* 20. muno þeir æigi hinur sômu; *her er alle tre Hdskr. forskjellige.* 24—1. en ef wer fôrum — ath æigi ʀenni: *omtrent enslydende i Flatøb.; Eirsp. har kun* Verðum við uel oc gæti hverr annars.

Birkebeinar leiti æ oss, ok wari huerr sigh, ath æigi ʀenni. Taka sueitarhǒfdingiar bænnda allir samband ok handfestu med ser, ath æingi skylldi fra ǒdrum ʀenna; stannda þæ wpp ok fylkia lidenu ok skipa til, huerɪʀ hǒggua skulo edr leggia, ok skipa saman boghmenn. Þickiazt þeir nw ǒʀuggir fyrir Birkebeinum. Þetta sæ Birkebeinar, ath bænndr biugguzt til oʀustu. Kongrin stod þæ wpp ok mællti: Her kemur ath þui, sem mællt er, wm bænndr þersa, at seint þʀytur þann, er werr hefir; mer liztt suo, sem þeir muni enn veʀa bwnir til baʀdaga. Mun oss þat enn Birkebeinum, ath lata siæ æ oss ǒnguann bilbugh, ok sækium enn a þeirra funnd ok giorum þeim þæ hʀid, er þæ fyse æigi til annaraʀ ok fari helldr heim. Er oss þat ʀad at kasta kliningunum ok kaunnonum, ok lætum nw, sem wer sem spænyir. Þæ leth hann blæsa heʀblæstur ok snere ofan med lidino til jsins. Giora Birkebeinar þæ harda æʀæs bonndum; en bænndr taka wit hid likligazta. Ward þar micill baʀdagi. Kongr sialfur ʀeid æ fylking bonnda ok freistadi suigs æ. En er þaʀ geck æigi æ, þæ ʀeid hann æ j ǒdrum stad; foʀ hann suo wida. Bænndr kendo hann fullgioʀla, ok mællti huerr wit annan: Drepi hann! hǒggui hann! drepi wndir honum hestinn! Þetta war mællt, en æigi giort.
51a[2] En er | oʀustan hafdi stadit wm hrid, þæ er fra mælalok enn ath segia, ath ʀaufst fylkingh bondanna ok dreifdizt bratth lidith. Bænndr hǒfdu trodith gadd, þar er þeir hǒfdu fylkt; en er Birkebeinar kuomu wpp æ gaddinn hiæ þeim, þæ endizt þeim bænndum æigi sambanndit; waʀd þæ æ eina leid, ath þeir, er alldri sǒgduzt skiliazt mundo, þa flydi

---

2—3. Taka sueitarhǒfdingiar — fra ǒdrum ʀenna: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. Med* fra oðrum *begynder igjen 327 4to (Blad 87).* 4—5. skipa til, huerɪʀ hǒggua skulo edr leggia, ok skipa saman boghmenn: *327 4to* skipaðu til hverir hlifa scylldu .e. hverir hoɢua scylldu; *Eirsp.* skipa allt til hverir hlifa skulo .e. hverir haugva skulo eða leggia. skipa oc saman bogmaunnum sinum; *Flatøb.* skipa til sem vandligaz huerir hlifua skolu edr huerir hoggua skolu edr huerir leggia skolu skipa saman bogmonnum sinum. 6. fyrir Birkebeinum: *mgl. i Eirsp.; findes i 327 4to og Flatøb.* 9. liztt: *327 4to* syniz; *Eirsp.* liz. 10. baʀdaga: *saa og Eirsp.; 327 4to* oʀostu at beriaz. 11. bilbugh: *saa og Eirsp.; 327 4to* bug. 13—14. Er oss — kaunnonum: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 15. snere: *Eirsp.* snyr; *327 4to* vændi siþan. 16. æʀæs: *327 4to* atrás; *Eirsp.* aras. 27. æigi sambanndit: *saa og Eirsp.; 327 4to* eigi orðahalldit með ollu um sambandit.

sinn wegh hverr; en er allr herr bonnda kom a flotta, þa enduzt æigi wegirnir, ok dreifdizt lidith alla wega j bʀauth. Birkebeinar sottu eptir fast ok felldo micinn fiolda. Ridluduzt þeir j ferdinne eptir. Fram j hagann war kiarskogur nockuʀʀ. Aali Halluardzson hafdi allan bwnad medur sama hætti sem kongʀinn. Hann ʀeid fram j kiorrin ok fætt manna medur honum. Bænndr koma at wifandi ok drepa hann. Feck hann slagh wthan wndir hwfuna æ hælsinn; war þat hans banasæʀ. Þæ flettu þeir af honum vopn̄nunum, slæ sidan vpp miclo ope ok segia, ath þæ war kongʀinn fallinn. En er Birkebeinar heyrdo þat, ward þeim wbrædaʀa wm athsoknnina. For þersi kuʀʀ bratt wm allan herrinn, medur bonndum ok Birkebeinum; droguzt þæ saman flockaʀnir hworirtueggio. En er kongr heyrdi þetta, ʀeid hann fram hart ok diarfliga; funndo þeir bænndr, ath þeir hôfdu smæʀʀa steikt en haft konginn æ teini. Sottu Birkebeinar þæ wnndir kioʀʀin fram; foʀ kongsmerkit fyrst, ok foru fram wm æingiar nôckuʀar, ok wit berg nôckut funndo þeir mikinn bonndasafnnad, ok weitto Birkebeinar þegar æʀæs. Ward þæ oʀusta hôrd. Dreif þangath til lid hwarratueggiu; war þaʀ hôʀd athganga. Wrdo bænndr enn miogh tannsaʀir sem fyʀʀ, ok leiddizt þar ath wera; willdo helldr heim leita ok ʀunno þæ wids weghar a brauth. Birkebeinar drapu slikt, er þeir willdo, ok fylgdo þeim allt til nætur. Suerrir kongr gaf grid wm daginn hueriom, er willdi ok æ hans funnd kom. Þoruidr blinndi war ok tekinn, ok gaf kongr honum grid. Einn war sæ bonndi, er þrim sinnum 51b[1] war tekinn wm daginn; gaf kongr | honum grid j huert sinn, en hann hliopzt j bonndaheʀinn ok baʀdiztt hid fiorda sinne; war hann þæ drepinn. Kongr for wm kuelldit apttur j bæinn. Hann setti wm natina wordu alla wega fʀa bænum. Um morguninn eptir leth kongr blæsa til þings ok þackadi bæiarmônnum lidweizzlu sina ok sinum mônnum goda fylgd

2. dreifdizt: *Hdskr. har* dreifduzt. 3—4. ok felldo — j ferdinne eptir: *mgl. i 327 4to og i Eirsp.* 12—13. wm allan herrinn, medur bonndum ok Birkebeinum; *327 4to* hvartveɢia med buondum oc Birk'.; *Eirsp.* um allan herinn. 16. en haft konginn æ teini: *saa og Eirsp.; 327 4to* en þeir ætluðu. 21. war þaʀ hôʀd athganga: *mgl. i de to andre Hdskr.* 33—1. goda fylgd ok fôruneyti: *327 4to* trvliga fylgð; *Eirsp.* fylgð oc fauruneyti.

ok fôruneyti. Taladi hann þar wm môrgum fôgrum ordum. Hann mællti ok suo: Eg willda lata hôggua jsinn wt j gegnum, suo at flota megi skipum worum. Skulu fiorir menn hôgua fadms langt, en fiogra bʀeidann, ok fægia wôkina eptiʀ ser; skal suo hôggua dagh eptir dag, þar til wt kemur. Leth kongr þa beʀa taum a jsinn, en skora lidith; woru at þersu werki bædi kaupmenn ok lidzmenn ok bæiarmenn. Ward þetta syslat a fam dôgum. Leth kongr flota skipunum, þeghar er matti, ok flytia wth or jsinum, leth þa skipin bwa ok hellt burth or firdinum ok for þa nordr leid sina j Wikina, suo ath hann kom paskaaptaninn til Biorguinar. Þa war þat annath sinn, ath Biorguinarmenn wrdo þui fegnir, ok mest fyrir þa sôk, ath þeir hôfdu frett afh, at Baglar wæri a leid komnir nordan ok ætludo til bæiarens.

115 (166).

Paskadaginn, er sol war skamt farin, sa wardmenn skwtur Bagla ʀoa nordan fyrir Hegranes, ok stefnndu til bæiar. Wardmenn blesu ogh wôktu herrinn; ʀaku af ser tiolldin. Kongʀinn bad þa æigi wera ofweidibrada ok lata Bagla ʀoa jnn a woginn. Æigi woru wideʀnir wppʀeistir a kongsskipino, ok hwgdo Baglar, ath kaupmenn wæri. En er þeir ʀero jnn a woginn, þa bra þeim ôdru fyrir gʀôn, þuiath Birkebeinar hôfdu adr snwith skipunum ok þeysto þa sem haʀdazt at þeim wt. Þa sa Baglar ok kenndo

2. Hann mællti ok suo: *mgl. i de to andre Hdskr. 327 4to har her 4 Linier, hørende til Kongens Tale, som mgl. i de to andre Hdskr.* — Eg willda lata hôggua jsinn: *327 4to* Ec vil isinn lata hoɢva; *Eirsp.* En þat er vili minn .s. k'r at is se haugguinn. 3. suo at flota megi skipum worum: *327 4to* sua at scip vár megi fliota; *Eirsp.* sua at skipum varum megi flota. 4. fadmslangt, en fiogra bʀeidann: *327 4to* faðm a langann oc .iiii. a breidd; *Eirsp.* faðm a langann oc .iiii. a breiðann. 5. skal suo hôggua — wt kemur: *mgl. i 327 4to; findes i Eirsp.* 9. or: *tilføiet i Marginen.* — jsinum: *327 4to* bônum; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 12. Þa war þat — þui fegnir: *327 4to* Allir urðu honum fegnir; *Eirsp.* þa var þat annat sinni er Biorgyniarmenn urðu k'ginum fegnir. 17. ogh: o *rettet fra* v. — ʀaku: *327 4to* ʀacu Birk' þegar; *saa og Eirsp.* 18. þa: *skr. med en Streg gjennem* þ *øverst.* — ofweidibrada: *saa og Eirsp.; i 327 4to mgl.* of. 19. wideʀnir: *327 4to* viðurnar *(saa og Eirsp.).* — wppʀeistir: *327 4to* lagþar *(Eirsp. ligesaa).* 20. hwgdu Baglar: *saa og Eirsp.; 327 4to* þat sa Baglar oc ætluðu. 21. bra: *skr. med Forkortelsestegn for* ra, *som synes tilføiet senere.*

huartueggia, Sigurfluguna, merki Suerris kongs, ok Andwôkuna, lwdur hans, ok toku þꜳ allir eitt ʀꜳd ok leto ʀista
51b[2] ꜳʀar ꜳ annat bord, en ʀero | sem mest a landborda ok snero suo sudr wndan. En ꜳdr þeir fenghi snwith ôllum skipum sinum, Baglar, þꜳ ʀero Birkebeinar ꜳ skwtur tuæʀ, suo at þegar wissi kiolʀinn nidr (sic) ꜳ bꜳdum. Rero þꜳ hworirtueggiu, sem wit komuzt. Ward Bôglum næʀ komith; hleypto sumir wpp j Grafdal; en kongsefnni ok Hʀeidar medur nôckurum skipum lôgdu at j Gyguiswik; sumir ʀero enn sudr leingra. Birkebeinar fylgdo þeim ok drapu af þeim margth manna; en hôfdingiar droguzt wndan. Suerrir kongr lagdi ath j Gyguiswik ok tok þar skip Bagla, ok felldo þaʀ enn margha menn. For kongʀinn apttur til bæiar; en Baglar heimtuzt saman ok ʀꜳkuzt austur j Wik. Toku bænndr wel wit þeim, ok bundo saman sin wandrædi.

116 (167).

Sweʀir kongr dualdiz wm hrid j bænum ok stefnndi or herudum leidangri ok lide ok bioztt wm warith med miklum her. Hann hafdi margth skipa stoʀʀa; þꜳ hafdi hann Hôfdabwzzuna hina storu. Hann for sudr med landi ok suo sudr j Wik; en er hann kom til Tunsbergs, þꜳ woru Baglar þaʀ fyrir, Hʀeidar senndimadr medur micla sueith, ok sꜳtu þar til landwarnaʀ af henndi Westfyllda moti Birkebeinum. Þeiʀ hôfdu sethz wpp ꜳ Tunsberg ok giorth þar til warnaʀ tuo kastala, nordr ꜳ bergith, en annan sudr yfir gôtunne, er wpp liggr fra Lafranzkirkiu. Suerrir kongr dualdizt ecki ath þui sinne j Tunsbergi. Kongʀinn mællti þꜳ, er þeir ʀeʀu or bænum: Suo gotth sem ydr Bôglum þickir nw bergit, suo jllt skal ydr þickia þat einn (sic) nôckurth sinn. Foʀ kongr þꜳ austur j Wik. En bænndr hôfdu

2. lwdur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 5. skwtur tuæʀ: *327 4to* .v. scutum; *Eirsp.* .ij. skutur. 6. nidr ꜳ bꜳdum: *327 4to kun* upp; *Eirsp.* upp a baðum. 7. hworirtueggiu: hworir- *skr.* hwoꝛ-. 9. Gyguiswik: *327 4to* GyGisvic *(saa og ndfr.); Eirsp., hvis Text her er kortere, har* Augursuik *(kun én Gang).* 11. en hôfdingiar droguzt wndan: *staar i 327 4to lidt ndfr.* 13. en margha menn: *327 4to* mart manna, *hvorefter følger* en hofðingiar *o.s.v.; Eirsp. ligesaa.* 14. heimtuzt: *saa og Eirsp.; 327 4to* droguz. 17. med: *Rettelse; Hdskr. har* mik. 20. sudr j Wik: *327 4to* austr til Vicr *(saa og Eirsp.).* 24. nordr: *de to andre Hdskr.* annan norðr. — ꜳ: *tilføiet i Marginen.* 28—29. einn nôckurth: *de to andre Hdskr.* eitthvert.

allth safnad fyrir; war þar kominn þeghn ok þræll. Mætti kongr huergi koma æ landith. Þaʀ woru þæ medr bænndum storar sueitir; woru drepnir menn af þeim, hwar sem þeir woru stadnir, en skotid æ þæ, ef þeir færi næʀʀ meginlandi. Þar war þæ Sigurdr jarllsson, Halluardr bratti, Lodinn Pælsson,
52a[1] Aamundi bust ok margir adrir sueitarhǒfdin|giar. Suerrir kongr for austur med landi allt til Kongahellu. Stefndi hann þar þingh wit bænndr; med þui ath kongr war fiolmennur, en bænndr woru þaʀ ǒnguir þeir, er til Osloar hefdi farith æ henndr konge, þæ kuomu bænndr til þingsins. Kongr krafdi þa leidangurs ok lidagialldz ok fann þeim margth til sekta. En bænndr gengu ǒll laugh wndir, þau er kongr willdi; enda war þeim annath fangalaust. Weik kongr þa apttur ok hafdi þing j Ordrost wit bændr ok kʀafdi þar sliks en[s] sama. Kongr mællti: Nw wilium wer bidia ydr lans wm hesta þæ, sem her eru j eyiunni; en þer fæit menn til ath gæta ok hafa apttur, þa er wer hǒfum hafth. Nw skulo þer hafa þǒck fyrir, ef þer giorid þetta med godwilia; en huort sem er, þa werdum wer at hafa. Bænndr leto til hestana, bædi or Þiorn ok ǒdrum eyium, ok flutto eptir ser nordr i Wikina. En bonndasafnadrin for æ gegnt þeim a landino. Þa er Suerrir kongr kom nordr a Sotanes, weik hann jnn af leid ok hitte þaʀ fyrir safnad bonda; willdi kongr æigi a land ganga ath sinne. Baglar sottu wpp æ landit til mothz wit bænndr; hǒfdu þeir þar þingh allir saman wppi wit Fors kirkiu ok ʀedu þar ʀædum sinum; eggiudo bændr æ ath fara j moti konge ok beriazt wit hann; sǒgdu, ath hann mundi elligar brenna bygdina; toku þat ʀæd med ser ok slito suo þinginu. Snwazt þæ allir saman til ferdar moti kongi; ʀeisti Sigurdr þar meʀki wpp.

2. kongr: *Eirsp.* k'r; *327 4to* k' oc hans menn. — landith: *327 4to og Eirsp.* meginland. 2—4. Þaʀ woru þæ — næʀʀ meginlandi: *mgl. i Eirsp.;* en skotid — næʀʀ meginlandi *mgl. i 327 4to*. 2—6. Þaʀ woru þæ — sueitarhǒfdingiar: *her har 327 4to kun* En drepnir meɴ af þeim, hvar sem staddir woru. 4—5. Þar war þæ: *Eirsp. tilføier* með bǒndum. 6. Aamundi bust: *Eirsp.* Amundi burst. 8. fiolmennur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum; *327 4to tilføier* oc hafði mikit lið. 10. konge, þæ: *327 4to interpungerer* k'i. Siðan; *Eirsp. som 81a Fol.* 12. laugh: *de to andre Hdskr.* alaug. 14. Ordrost: *de to andre Hdskr.* Orðost. — ens: *Hdskr. har* en. 16. eyiunni: *327 4to tilføier* þickiomz ver hafa þurfa *(mgl. ogsaa i Eirsp.).* 22. nordr: *Hdskr. har* austur nordr. — Sotanes: *saa og Eirsp.; 327 4to* Settanes.

117 (168).

Sueʀir kongr geck a landh af skipum sinum ok sagdi lidi sinu, ath hann mundi leita a funnd Bagla edr bonda, huorir sem fyrrir yrde; lætuʀ þa æʀith lengi hafa [rekiz] fyrir land fram ok fengith ecki af bondum, þat er hann atti. Þa skipte hann [lidinu], leth sumth gæta skipanna, en sumt geck wpp; war þat meiʀi hlutur lidsins. Woru þa bvnir hestar þeir, sem til woru; en sumth lidith war a fæti. | $52a^2$ Foru þeir wpp wm daginn, ok hôfdu bænndr eytth bygdina alla. Þat war wm nonskeid, er kongr war kominn a bergh nôckuth ok nam þa stadar ok mællti: Nẏ munum wer snwa ofan apttur; skal nw brenna bygdina alla. Þat war wm nonskeidh. Ok j tôlunne kom madr til hans ok kalladi: Her fyrir nordan bergit ferʀ nw bonndaherʀinn ofan wm wolluna ok dalena. Kongr mællti: Sw mun þa ʀadagiord war, ath snwa þangath j moti þeim ok fʀeista, hue ferʀ. Sidan bad hann blasa herblastur. Dʀeif þa til hans lidith; snerist hann þa þeghar nordur j dalinn; for hans sueit fremst. En er bændr sa þetta, þa toku þeir til wopnna sinna, ok forst lidith miogh j moth, ok funduzt þaʀ, er til annaʀaʀ handar war skogr nôckuʀʀ, en til annaʀar handar war leiʀubeckr litill; woru þar ok næʀ akʀar nôckuriʀ. Kongr ʀeid þegar a, er hann kom ath; en þar j moth woru frem-[stir] sueitungar Sigurdaʀ jarllssonar ok hofdu þar merki hans; en hann war huergi næʀ. War þar hôrd wittaka. Drozt konginum skiotara lidith; en bændr lito meiʀ a ok giordo ʀad sin, huort betra mundi fram ath fara edr apttur.

---

3. rekiz: *tilføiet efter 327 4to* (*Eirsp.* rek'). 5. lidinu: *tilføiet efter 327 4to; Sætningen mgl. i Eirsp.* 8. bygdina: *Hdskr. har* bygding. 10. wer snwa: *i Hdskr.* snwa | wer |. 11. skal nw brenna bygdina alla: *327 4to har* oc scal nu brenna taca alla bygðina hvar sem ver forum; *Eirsp.* skal nu brenna bygðina. 11—12. Þat war wm nonskeidh: *mgl. i de to andre Hdskr.* 13—14. ofan wm wolluna ok dalena: *327 4to* ofan um dalina; *Eirsp. kun* ofan. 15. þeim: *skr. forkortet med en Streg gjennem* þ *oventil og en nedentil.* — fʀeista: *Hdskr. har* fʀeistadi. 17. nordur: -ur *skr. med Forkortelse for* rum. 19. forst lidith miogh j moth ok funduzt: *327 4to* foruz imot oc funduz; *Eirsp. ligesaa* foruz . . . funduz. 19—21. þar, er til annaʀaʀ handar — akʀar nôckuriʀ: *327 4to har her* þar sem var leirubećr litill vorn þar oc nær acrar noćorir; *Eirsp.* þar er til annaʀar handar var skogr nokcuʀ en aðra leirubekr litill. 21. litill: *herefter staar i Hdskr.* sa. 22. ʀeid: *maaske at læse* red; *327 4to* reið; *Eirsp.* reð. 22—23. fremstir: *Hdskr. har kun* frem *(i Slutningen af en Linie); 327 4to* fremstir; *mgl. i Eirsp., som her har et andet Udtryk.*

Felldu Birkebeinar þæ flesta alla sueith Bagla, er fʀammi hafdi werit; war þæ merkith nidr hôgguit. Woru þæ bænndr fullfwsir ath fiʀʀazt Birkebeina; slozzt þæ æ flotta allr bondaherr; en Birkebeinar fylgdo þeim ok drapu af þeim margth folk ok sneru apttur wm kuelldit til skipanna. Baʀ-daginn hafdi werit wit bæ þann, er heitiʀ æ Skaʀfstôdum. Fell þar margt lid af bændum. Eptir wm daginn kuomu bændr ofan ok leitudo ser grida. Suerrir kongr gaf grid ôllum þeim, eʀ þers beidduzt; kuomu þæ bændr ofan ok flutto konge stoʀ giolld.

118 (169, 170).

Sweʀir kongr flutti burtth herrinn ok snerizt nordr j Wikina. Hann lagdi wpp j fiord þann, er heitir Hornsnesfiordr, ok giordi bondum ord, ath þeir skylldo koma ofan ok sættazt wit hann. Kuomu sumir ofan, en sumir æigi,
52b[1] ok woru þeir miclo fleiʀi, er æigi kuomu | ok treystu æ þat, ath Baglar munndo koma þeim til fulltings. En er kongr hafdi legid þar nôckurar nætur, þa geck hann wpp j bygdina, a nordrlandith. War þar allt folk flyit or hwsunum. En er þeir hôfdu faʀith langa hrid, ok æ leid daginn, þæ mællti kongr, at þeir skylldo snwa ofan apttur. Skal Hakon, son [minn], fara ôdru megin medr bygdinne ok sumth lidith, en wer munum, sagdi kongr, stefnna her ofan, ok skulo wer hwariʀtueggio bʀenna bygdina alla. War þæ skotid elldi i hus ok brennt suo allt, hwar sem þeir foru. Brunno þar margir storbæir. Þæ brenndo þeir Dalinn micla, eʀ Hæwardr bondi ætti. Um kuelldit hliop einn sueinn fram or skoginum til kongs ok mællti: Heʀʀa, sagdi hann, fyrir gudz nafnn lætid æigi brenna bæ fôdur mins her fram fyrir. Kongr suaradi: Skal brenna wist æigi bæ fôdr þins, fyʀir

3. ath fiʀʀazt: *saa og Eirsp.; 327 4to* at allir villdu fiʀaz. 5. sneru: *saa og Eirsp.; 327 4to* vændu. 6. Skaʀfstôdum: *saa og Eirsp.; 327 4to* Scarpstoðum. 7. Fell þar margth lid af bændum: *mgl. i de to andre Hdskr.* 12—13. Hornsnesfiordr: *de to andre Hdskr.* Hornesfiorðr. 15. kuomu: *327 4to tilføier* allt firir austan ana um Agðir, *hvad der ikke findes i Eirsp., som ogsaa mgl.* ok treystu — til fulltings. 17. nôckurar nætur: *saa og Eirsp.; 327 4to* um hrið. 21. minn: *tilføiet efter Eirsp.; 327 4to har i denne Sætning indirekte Tale* (hans). 28. fôdur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum.

þui er þw bidr. Ok æingi mundi brenndr hafa werith j dagh, ef bændr hefdi heima werit ok beitt grida, ok seg þeim suo ok, ǫnghan skal brenna hedan af. For kongr þa apttur til skipa sinna. Annan dagh eptir kuomu bændr ofan ok festo konge gialld; geck þꜳ wndir hann allt folk ok gallt honum giolld. En er kongr hafdi syslath þar slikt, er hann willdi, þꜳ siglde hann nordr yfir Folldina. Suerrir kongr lꜳ j Hafsteinssunndum, er hann spurdi, ath Baglar ʀedu til skipa j Tunsbergi. Siglde kongr nordr wm Folldina; en er hann kom j Grundholmmasund sidla dags, spurdi hann, at Baglar foru wm Hallarheimssund. Kongr ʀeri þꜳ wth eptir þeim fyrir nordan Tuimo (sic); tok þꜳ ath myrkua. Lꜳ kongr þa j Hrafnswogi wm nottina wthan at Tuimo; en litlo sunnaʀ lꜳgu Baglar wit strondina. Þegar j dagan ʀere kongr med skwtur ok lettiskip at leita þeirra; en Baglar sa þꜳ ok sigldu ꜳ haf wth, en kongr eptiʀ þeim. En er Baglar sꜳ, at meiʀa gengu þeirra skip, þꜳ snero þeir jnn til landz, ok helldu karfa einum wtan afh Tuimuskǫgum, er styrdi Sæbiornn limur. Birkebeinar ʀero eptir þeim.
52b² Sæbiornn komzt wndan wit annan mann; | en allt fell annath. Toku Birkebeinar karfann ok allth þat, er ꜳ war. Baglar snero jnn .vij. skwtum fyrir nordan Yxnney ok jnn j Sandafiord ok ꜳ nordrlandith, þaʀ sem heita Hesliwikur, ok lǫgdu þar ath ok hlupo wpp. Suerrir kongr lagdi at þeim ok drap afh þeim margth manna; en Baglar flydo a land wpp. Suerrir kongr sneri apttur til Tunsbeʀgs ok dualdizth þar wm hʀid. Nauckuru sidar for hann leid sina nordr. En er hann kom nordr j Poʀtyrio, þꜳ sneʀi hann jnn apttur j Wikina med skwtur ok lettiskip ok ætladi ath taka af

3. ok: *saa og 327 4to; Eirsp.* at. 7. yfir: *saa og Eirsp.; 327 4to* firir. 9. Siglde — wm Folldina: *mgl. i de to andre Hdskr.* 10. Grundholmmasund: *de to andre Hdskr.* Grindholma-. — sidla dags: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* Vm kuelldit, *henført til den flg. Sætning.* 11. at Baglar foru wm Hallarheimssund: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* eru komnir vt i Hafsteinssund. 12. Tuimo: *327 4to* Tiumo; *Eirsp.* Tunnu. 13. Tuimo: *327 4to* Tiumo; wthan at Tuimo *mgl. i Eirsp.* 17. þeirra skip: *327 4to* scip Birk' *(saa og Eirsp.); 327 4to tilføier* oc þat at þeir myndu eigi undan draga *(mgl. i Eirsp.).* — snero: *saa og Eirsp.; 327 4to* vændu. 18. ok helldu karfa einum: *327 4to* þa sneri carfi eiɴ; *Eirsp.* þa for karui einn. — afh Tuimuskǫgum: *327 4to* at Tiumuscogum; *Eirsp.* at Tunnuskaugum. 19. þeim: *saa og Eirsp.; 327 4to* honum. 22. Yxnney: *327 4to* Oxneyna; *Eirsp.* Auxeyna. 28. apttur: a *rettet fra* e.

Bôglum slikt, er hann fengi, ok foʀ nætt ok dagh; wenti hann, ath Baglar mundo leita til kaupstadarins, þegar þeir ætludo, ath hann mundi farin oʀ Wikinne. For kongr þæ til Tunsbergs, ok toku þar .wij. menn af Bǫglum. Þadan foʀ hann til Osloar ok dʀap þar enn nôckura menn. For hann sidan nordr apttur eptir lidino ok hitti þæ med stoʀskipin j Askeyiarsunndi nordr æ Limgardzsido.

119 (170, 171).

Epptir þat foʀ Suerrir kongr med lidi sinu til Biorguinar. Lofadi hann þæ leidangursmônnum heim ath fara; en hann sath j Biorguin wm wetrin. Baglar sætu j Wikinne ok hôfdu þar skatta ok skylldir. Wm warith eptir hafdi Suerrir kongr leidangur wti allth nordan or landi ok foʀ medur micith lid austur til Vikr. Hʀeidar sath æ Tunsbergi ok hafdi wart .cc. manna; þaʀ war Hallwardr bratti ok margir sueitarhôfdingiar; en Sigurdr jarllsson war æ landi wppi med micith lid. Sueʀir kongr siglde austur yfir Folldina ok foʀ þar wm sumarith ok tok giolld afh bondum. Suerrir kongr siglde austur j landith; geck þaʀ wndir hann allt folk nema Skeynir. Þæ foʀ kongr wpp til Borghar ok leth draga skwtur wp wm forsinn Sarp, ok ʀero sidan wpp eptir ænne; gengu sidan wpp j Skaun ok brendo þaʀ alla bygdina. Ganga þa bænndr til sættar ok gulldo giolld. Foʀ kongr þa appttur til skipa sinna; siglde hann þæ nordr yfir Folldina til Tunsbergs. War þat wm Mariumesso skeid ennar efʀi. Suerrir kongr settiz wm bergit ok bannadi Bôglum af ath 53a[1] ganga. Hann | setti allt tialldbwdir sinar fyrir wtan bergit æ milli bæiarens ok nordr til siofarins; hann leth skera dike fyrir wtan heʀbwdirnaʀ allt nordan fra woginum ok sudr til Skeliasteinssunndz ok setia þar allt kʀaka fyrir jnnan dikith; war þar allth geʀt wit æhlaupum landzmanna. Kongr leth setia wpp skip sin. Hann skipti lidinu j wmsætir; woru gestiʀnir nordr wit gôtuna, er ofan liggr or Fʀodæsi.

10. wm wetrin: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 17—18. Suerrir kongr siglde austur j landith: *mgl. i de to andre Hdskr.* 24. War þat — ennar efʀi: *mgl. i 327 4to; Eirsp.* þat var um Maríu messo siðaʀi. 26. wtan: *327 4to* norðan; *Eirsp.* austan. 32. Fʀodæsi: *327 4to* Froða asi: *Eirsp.* Froðasi.

War Petur steypir hôfdinge fyrir þeim. Toku þeir hus j bænum nidre ok flutto wpp þangat, ok er þat kalladr Gestabacki. Kongʀinn sialfr suaf optazt j bænum ok margth lidith med honum.

120 (172—174).

Sweʀir kongr skipadi lide sino til athgôngu af bergino. Leth hann fara merki sitt wpp wnndir j kleifuina; en gestirniʀ sottu ath hinum nyrdra kastalanum. En er Birkebeinar sottu wpp j bergith, þa wopnuduz Baglar ok biugguzt til waʀnar ok baʀu ofan griot suo stoʀt, ath huorki hellzt wit, skilldir ne stalhwfur. En Birkebeinar gengu wpp wnndir kastalann, ok lôgdu kesium hwariʀ at ôdrum. Hrucko Birkebeinar ofan j kleifina, bæʀdir ok sæʀir. Sæ þa kongr, ath suo war micill wigismunur, ath ecki mundo þeir medur atgôngu fæ wnnith bergith. Baglar woru þæ kætir ok storordir. En er kongr hafdi lengi dualizt j wmsatinne, þa giordi hann menn fra ser j herud ath flytia til sin leidangur ok wistir; greiddizt þat allt wel. War Birkebeinum hægt at fara æ skipum fyrir jsum. Suerri kongi þotti þat mein micith, er æingi madr kunni ath segia honum af wmbwnadi æ bergino. Hann giorde þat ʀæd, ath teknir woru kirkiustigar j bænum ok bwndnir huerr wit annann ok settir sunnan wit stôpulinn j Lafranzkirkiu. For þar madr wpp eptir ok allt wpp j ʀafid, þat er fʀæ wisse berginu, ok spennti hôndunum wm knappinn, ok sæ hann ôll tidinnde a bergith. Baglar sæ hann. J þui skauth Hreidar senndimadr ath honum; hina fyrsto auʀ setti hann j knappinn ok þegar adra millum handa honum, wit þat er laust leth; en ʀæfid
53a[2] hlifdi | honum wit skotunum fleiʀum. For hann þa ofan ok sagdi konge þat, er hann hafdi sed. Baglar hôfdu dregit

8—11. þa wopnuduz Baglar — Hrucku Birkebeinar: *327 4to har her* þa hofðu Baglar scipaz firir til varnar oc baro a þa bæði griot oc scot. Birk' gengo allt upp undir castalaɴ oc laugðu kesiom hvarir at oðrum. Baglar voru i castalanum oc baro ofan stort griot oc meidduz þar firir bæði scilldir oc stalhufur. hruću Birk'.; *Eirsp. har* þa baru Baglar aða bôði skot oc griot sua stort at ekci hellz við meidduz fyrir bộði skilldir oc stálhvfur hrukeu Bb'. 12. bæʀdir ok sæʀir: *327 4to kun* sarir; *Eirsp.* sarir oc barðir. 20. ath: *derefter i Hdskr.* hann *overstreget.* 23. j: *skr. over Linien; de to andre Hdskr. har* a. 24. knappinn: *herefter noget udraderet.* 27. adra millum: *Eirsp.* aðra milli; *327 4to* aðra. oc com su milli.

skvutur nôckuraR wpp a bergit, ok skamt nidr fra kastalanum war brunnr þeirra, ok hôfdu þar huelft yfir skwto nôckurri, suo at þeir mætu til af kastalanum ganga, þa er þeir willdo. KastalaRnir woru suo giorfwir, at fiorir stafir stodu wpp ok syrlluR wppi a ok þar aRinn einn, en nidRe hwrd j milli stafanna. Þat war a æinni nott wm haustid, at war a nidamyrkur, ath kongr giordi einn mann wpp a bergith, þann er nefnndr er Sueinn munki. Hann hafdi med ser einn kadal ok tuo spiot skamskept; hafdi hann annat j henndi, en annath wnndir bellti wit sidu. Hann geck wpp a bergit ok baR kadalinn wm einn kastalastafinn sem efzt; en ôdrum enda kadalsins fylgdi meiR en .c. manna. Sueinn laust a kadalinn ok bendi þeim, at þa war fastur annaR endir kadalsins. Hlupo þeir sidan a streinginn ok drogu fast. Tok þa kastalinn ath Rida miogh; en Baglar þeir, er woru j kastalanum, wrdo miog ottafullir. J þui bile brast j sundr Reipid. Sueinn mwnki geck austur a bergith ok hitti þar tuo wardmenn, ok suofu badir. Setti hann spiotid j gegnum annan; en annaR hliop wpp wit, ok drap Sueinn þann stanndanda. For hann þa austur af bergino ok suo apttur til Birkebeina. Suerrir kongr leitadi margra bragda j at winna bergith. Hann let giora fleka af wide ok wndir digra stafe ok let bera wpp wndir kastalana, ok ward þat at ôngu Rædi. Jaf[n]an gengu Birkebeinar j skotmal wit þa, ok stodu Baglar wm þat allt betuR ath wige. Jngi hôfdinge þeirra Bagla ok Sigurdr jarllsson, ARnne byskupsfrænndi ok margiR adrir sueitarhôfdingiar med meginlidith waR a Wpplôndum, en stundum wt j Wikinne. Þeir hôfdu þat Ræd giort sin j milli ok Hreidar, at hwariR skylldo koma ôdrum ath gagnni, ef naudsyn bæri til. En wit wm-

1. skvutur: *skr.* skv·ut². — kastalanum: *327 4to* hinum nærðra castalanum *(Eirsp. ligesaa)*. 3. þa er: *skr.* þaˢ. 4. kastalaRnir: *Hdskr. har* kalalaRnir. 4—6. at fiorir stafir — j milli stafanna: *Eirsp.* a[t] stafir .iiij. stóðu upp oc syllr uppi a milli oc þar arinn a en niðri hurðir milli stafanna; *327 4to* at stafir .iiii. stoðu oc syllr upp imilli oc stafanna. 6—7. nott wm haustid, at war a nidamyrkur, ath kongr giordi: *327 4to* nott um haustit at a var niðamyrcr. k'r gerþi; *Eirsp.* nott att k'r gerþi. 7. nidamyrkur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 9—10. tuo spiot skamskept; hafdi hann — wit sidu: *327 4to* .ii. spiot hafði hann scamscept annat undir bellti ser; *Eirsp. kun* .ij. spiot. 13. bendi: *saa og Eirsp.; 327 4to* mercði. — at: *327 4to* oc, *Eirsp.* at. 19. annan: *saa og Eirsp.; 327 4to* hann. 24. Jafnan: *Hdskr. har* jafan.

sætir þæʀ, er Suerrir kongr weitti þeim Hreidari, þæ þotti þeim ser seinnt lidweizzlu af sinum mônnum; en þeir þottuzt 53b[1] j hæska staddir ok giordu þat ʀæd, ath sennda | mann til þeirra Jnga medur þui wmstille, ath æ æinne notth toku þeiʀ skwto eina litla, er ætta menn ʀero æ bord, ok drogu westur æ bergith til siofuar ok lôgdu j æʀar ok barw æ festar ok hôfdu sidan til wôghur ok wogu suo fram af bergino. Gengo þar j .x. menn; war Þoʀdr docka fyrir þeim. Letu þeir sigha ofan j ʀeipum skwtuna æ sioinn. War þat hættoferd hin mesta, ok þo mest fyrir þui, ath Birkebeinar lægu æ skwtum fyrir berginu ok helldo þar wôʀd hueria nætth. Baglar lusto j æʀum ok ʀero wth j milli skipanna ok hlupo æ land fyrir jnnann Tuimobiorgh (sic). Birkebeinar ʀeʀo wth eptir þeim ok fengu skwtuna toma, en æigi fleiʀa. Foʀu þeir leid sina ok hitto þæ Sigurd ok Jngha ok sôgdu þeim ordsendingh Hreidars ok þau tidinnde, er þar hôfdu giorzt. Baglar þottust þat æina spyria fʀæ Suerʀi, eʀ þæ langadi ecki æ hans funnd, ok sôgdu, at hann mundi huerfa fʀæ berginu, þegar sniofua tæki edr fʀauʀ. Suerrir kongr ward wiss wm morguninn eptir, at Baglar hôfdu hlaupizt af beʀgino. Hann mællti þæ til þeirra: Suo jllt ok leitth, sem ydr er ordith ath sitia wm bergith, þæ er þeim enn leidara, er þar sitia ædr. Jon Einglandzkongr hafdi ædr wm sumarith senth Suerri konge, þæ er hann war j Biorguin, tuo hundrat hermanna, þeirra er ʀibballdar woru kalladir. Þeir woru suo skiotir æ fæti sem dyʀ ok woru boghmenn micliʀ ok spordo æigi jllt ath giora. Kongr senndi þæ æ Wpplônd ok setti þann hôfdingia fyrir, er Hide het ok war brodir Sigurdar skiælga. Ribballdar kuomu ofuan j Hæddingiadal ok foru suo hid efra wm Soknadal ok ofan æ Þelamôrk; en hwar sem þeir kuomu, þæ drapu þeir menn, bædi wnga ok gamla, konuʀ ok bwfe;

---

3. mann: *327 4to* m̄ (n over m); *Eirsp.* m̄. 7. wôghur: *de to andre Hdskr.* vægr. 9. j ʀeipum: *saa og Eirsp.; mgl. i 327 4to.* 13. Tuimobiorgh: *de to andre Hdskr.* Smiorberg. 19. þegar: *Eirsp.* þegar er; *327 4to* þaɴ tima er. 19—20. edr fʀauʀ: *overstreget i Hdskr.; 327 4to* .e. friosa; *Eirsp.* oc frysta. 20. wiss: *327 4to* vaʀ; *Eirsp.* uis. 21. hôfdu: *Hdskr. har* hôfduzt. 25. tuo hundrat: *327 4to* .c.; *Eirsp.* .cc. 27. micliʀ: *327 4to tilføier* oc yfrit diarfir *(mgl. ogsaa i Eirsp.).* — spordo: *skr.* s2pdo. 29. Ribballdar: *Hdskr. har* Ribbilldar.

þeir drapu ok hunnda ok kautto ok allt þat, er kuikt war fyrir þeim ok þeir nædu. Þeir brendo ok bygdina, hwar sem þeir foru. En ef safnadur war giorr at þeim, þæ hlupo þeir æ fioll edr firnn ok kuomu þar fʀamm, sem æingann wardi. Þeir ʀæko þæ hernat j þæʀ bygdir, er æigi hafdi 53b[2] herr komith | fyʀʀ, ok giordo þar þau herwirki, er æingi madr wissi dæmi til. Þeir kuomu til Suerris kongs, þa er hann wm bergith sath; gengu þeir optth diarfliga til mothz wit Bagla, ok skuto hworir ath ǒdrum. Einnhuern dagh lwsto þeir Baglar einn ʀibballdan med auʀo, suo ath hann feck bana. En þeir ʀibballdar skʀæktu hatt, er þeir sæ þetta, ok hlupo stunndum fra bergino, en stundum ath, ok skuto æ þæ, ok j þui laust einn þeirra Wikingh wefio, suo at hann feck bana, ok kom wpp j hostinn. Hafdi hann weʀit hinn mesti heʀmadr. Sueʀʀiʀ kongr spurdi, at Þordr docka war sendr af berginu til þers, er þeir Hreidar þottuzt þurfa lidueizzlo afh þeim Sigurde ok Jnga. Muno þeir, sagdi kongr, wenta þeirra hingat, ef þeir wilia witskipazt ordsenndingina. Nw skulo wer giora einn prett wit þa j nott. Worir menn skulo fara wpp wm Frodæs medur miclo lide ok gæta, at æigi werdi Baglar wariʀ wit edr bæiarmenn. En þeir Birkebeinar, er eptir eru, skulo hlyda til, er kongr lætur blæsa. Sidan skulu þeʀ fylkia lidino huorirtueggiu ok læta, sem þer berizt, ok þyrmizt þo wit ʀaunar, sem skyllth er. En þeir, er or bænum fara, skulo falla fyrir hinum, er til sækia, ok giorith ysinn sem mestann, ok ath lokunum snwizt þeʀ æ flotta. Þæ munda egh æigi wita, nema Baglar gengi af bergino; en ef þat er, þa skulo wer leyna lidino woru sumo næst bergino, ok mætti þeir koma milli hus ok bonda ok siæ þæ, huerso skipazt.

2. fyrir: f *rettet fra* þ. — menn — þeir nædu: *Eirsp.* menn alla unga oc gamla konur sem karla oc bufe allt þeir drapu oc hunda oc kauttu oc allt þat er kuikt var fyrir þeim; *327 4to* menn alla unga oc gamla konur sem karla. þeir drapu oc bufe allt þat er þeir mattu. oc þeir drapu beði hunda oc kottu oc allt þat er kvict var firir þeim. 3. foru: *saa og Eirsp.; 327 4to* comu. 4. firnn: *327 4to* finnerni; *Eirsp.* eyðimerkr. — æingann: a *rettet fra* i. 11. En þeir: *Hdskr. har* En er þeir. — skʀæktu: *saa og Eirsp.; 327 4to* scrętttu. 13. wefio: *327 4to* væfni; *Eirsp.* nefiu. 14. hostinn: *saa og Eirsp.; 327 4to* ostiɴ. 17. þeir: *327 4to* Baglar; *Eirsp.'s Text er her anderledes.* 20. Frodæs: *de to andre Hdskr.* Froða as. 26. ysinn: *327 4to tilføier* oc latit sem þeir hafi betr; *mgl. ogsaa i Eirsp.* 28—29. en ef þat — næst bergino: *mgl. i 327 4to; omtrent enslydende i Eirsp.*

121 (175, 176).

Um morguninn, er liost war, þa sa vaʀdmenn Bagla af hinum nyrdra kastalanum, ath lid micith ok wel wopnad for weguna ofan ath Frodæse. Þeir gengu þegar ok wôktu Hreidar ok sôgdu, ath þaʀ mundo fara þeirra felagar. Stod Hʀeidar þa wpp ok bad lidith wopnazt. En er þeir woru wopnadir, sottu þeir nordr a bergith. Sau þeir merki j hworratueggio lide, þui er ofan for or Frodæsi, ok suo þui, 54a[1] er oʀ bænum kom. Suo heyrdo þeir | ludragang, ok þui næst sau þeir, ath Birkebeinar fellu sumir, en sumir flydo. Þæ eggiudo Baglar Hʀeidar ath ganga af bergino ok weita sinum mônnum ok læta Birkebeina æigi komazt jnn apttur wm dikid. Hʀeidar mællti: Siaum fyʀst, huerso feʀʀ. Ef Birkebeinar læta ʀekaztt fram at dikino, þæ mun þeim seinth werda wm ath klifa wpp æ kʀakana; muno þæ worir menn drepa æf þeim slikt, er þeir wilia. Þæ þicke mer flotti siæ vndaʀliga. Synizt mer, sem þetta se þeirra leikur. Edr siæe þeʀ æigi, at þeir leita ser fallstada, þar sem þurth er wndir, edr æ skiolldu sina ofan? Siae þer nôckut blodugh wôpn þeirra nee klædi? Nei, sagdi hann, hwarki se egh þetta; mun þetta wera en pʀettur Suerris. En er kongr sæ, ath Baglar wôruduzt at ganga af bergino, þæ sneri hann apttur til heʀbwda sinna ok allth lid hans. Nw leid æ wetrin, ok lagdi a frost ok jsa. Giordizzt þæ Birkebeinum werra wm ath sopazt til wistanna. Giorduzt bændr þæ werri j hoʀn ath taka. Haʀdnadi þæ miogh mathlifid þeirra. Giordizth þa kuʀʀ micill j lidino. Willdo allir hæim leidangursmenn. Kongr hafdi þæ hwsþingh wit þæ ok mællti suo: Þat heyʀi egh nw af lidinu, ath seta þersi þicke miogh wfoʀsynio vera, ok nw wæri gotth heima, ok sæll wæri sæ, ath heim skylldi fara. Ohermannligt ord er slikth,

---

1. Bagla: *mgl. i 327 4to, men findes i Eirsp.* 3. ath: *Eirsp.* fra; *327 4to* at. — Frodæse: *327 4to* Froþa asi; *Eirsp.* Froðasi. 5—6. ok bad lidith wopnazt — nordra bergith: *327 4to har* oc liðit vapnaði sic. En er þeir voru vapnaþir sotto þeir norðr til castala. *Eirsp.* oc bað menn væpnaz oc gengu norðr til kastala. 7. Frodæsi: *327 4to* asinum; *Eirsp.* Froða asi. 9. fellu . . . flydo: *saa og Eirsp.; 327 4to* flyðu . . . fellu. 11. sinum: *skr.* sinū. 19. nee: *begge de andre Hdskr.* eða. 20. en: *mgl. i de to andre Hdskr.* 25. werri j hoʀn: *327 4to* harðari i horn; *Sætningen mgl. i Eirsp.* — Haʀdnadi: *327 4to* Versnaði; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 29. wæri: w *synes rettet fra* m.

at hwʀʀa ath konge sinum, þo ath þer þenith æigi suo wombina sem werkmenn wit þwst. Olikir eru þer þeim, er j forneskiu eru sôgr afh giorfar, er weitto wmsætir suo þratt ath eyda fiandmônnum sinum, ath fwnudo klædin af þeim, en þeir ætu skælppana af suerdunum ok yfirledr afh skom, ok letto alldri, fyrr en þeir sigruduzt. En þo ath egh taki þeʀssi dæmi, þæ er þeim Bôglum þo mæira þʀælæti j ath ganga æigi afh bergino. Nw lætid migh æigi heyra slikth leingr, þuiath her skal sitia, huort sem ydr þickir 54a[2] liufth edr leitth, þar til eʀ wer hôfum walld | yfir Bôglum.

122 (176, 177).

Þaa er æ leid æ wetrin, tok at minka wist æ beʀgino. Sæ Hʀeidar, ath þeirra kostur mundi bratth þrotna, ef þeim kæmi æingi hialp af þeim Sigurde ok Jnga. En Birkebeinar sôgdu þeim huern dagh, at kongr þeirra Jnge wæri kominn med mikinn heʀ: ok mun bratt leysa ydr. Bôglum þotte þetta spott, sem war. Þæ let Hʀeidar giora bref til Jnga ok Sigurdar. War þeim sagth, ath þeir mundo halldazt ath æ bergino med haʀdindum til Nikolæsmesso, ok bedith med fôgrum ordum, ath þeir skylldo til koma ok hialpa þeim til. Þæ war lægdr jss a woginn fram med bergino. Wm nottina eptir giordi Hʀeidar einn mann medur brefum nordr af bergino. Hann hafdi tuo skid ok skʀeid suo med landino wm dikin. Wrdo Birkebeinar æigi fyʀʀ wariʀ wit, en sæ madr war æ burtto. Foʀ hann leid sina ok kom til Jnga med brefum j Hamarkaupanghi. En Jngi ætti stefnuʀ wit sueitarhôfdingia; leth lesa wpp brefith. Þai mællti Sigurdr jarllsson: Wer hôfum wafizzt j flockum wm hʀid. Hôfum wer optt lætid wara menn fyrir Suerri konge; wer hôfum ok optth giorth þeim mannskada. Nw munum wier [æigi] ʀasa j helina opna, þott Hʀeidar mæli þat. Wer munum giora annath ʀæd. Fôrum helldur nordr j Fiordu, ok fæm

1. hwʀʀa: *de to andre Hdskr.* kuʀa. 10. liufth edr leitth: *327 4to* biuct .e. bratt; *Eirsp.* liuftt .e. leitt. biukt eða bratt. 26. sueitarhôfdingia: *i Hdskr.* -hôfding. 30. æigi: *mgl. i Hdskr.; 327 4to* oc ecki rasa; *Eirsp.* æigi rasa. — mæli þat: *327 4to* vili þannig os a visa; *Eirsp.* uili þat. 31. giora: *skr.* $\overset{i}{\text{g}}$iora. — helldur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum.

oss skip. Mun Suerrir þat til wor spyʀia, ath honum mun þickia meiʀi þôrf at weria þar landith, en sitia wm fæ menn æ bergino. Leizt ôllum þetta ʀæd.

123 (177, 178).

Baglaʀ sneruzt þæ til ferdar nordr j Dali ok kuomu ofan j Raumsdali ok fæ ser þaʀ skwtr ok ʀekazt sudr med landi. En er þeiʀ kuomu fyrir Sognsæ, wiko þeir þa jnn ok kuomu wm nottina j Wik ok toku skwto wndan Jone stæl ok allt þat, er æ war. Jon hafdi ætlad sudr til Biorguinar; hann hliop wpp j skulo (sic) ok allir hans menn. Fengu bændr þeim wopn ok klædi. Wm morguninn eptir foru Baglar
54b[1] næʀ fim tighir manna wpp til Hofs | til bads. Þa sæ Jon stæl ferd þeirra, þar er hann war j fiallinu wppi wit ætianda mann. En er honum þotte hellzt færi a wæra, hliop hann ofan j bæinn. En er Baglar sæ ferd hans, þæ toku þeir wnndan; en hann fylgdi þeim ofan til Aldinhauga ok felldi þar einn mann. Weik hann þa wpp apttur eptir annan daginn (sic). Snerizt hann þa sudr til Biorguinar hid efra ok fann j Biorguin Einar kongsmæg ok Daghfinn. Biugguzt þeir þeghar medur þui lidi, eʀ til feckzt, ok ʀedo til skipa ok foru nordr til Sogns ok spurdu þat til Bagla, at þeir hôfdu seztt jnn j Lwsakaupangi ok hôfdu stefnnth þingh wit Sygnni ok hôfdu bodith wth leidangri. War þar Jngi til kongs tekinn. Gunnþiofur het bonndi sæ, er honum gaf kongsnafnn. Birkebeinar ʀero jnn wm nottina j Sogn ok kuomu j dagan til Kaupangs ok lôgdu at wit bryggiuʀ ok leto þæ kueda vit lwdra ok gengu wpp diarfliga; en Baglar hlupo til wopnna ok sneruzt þæ æ flotta. Þar fellu nôckuriʀ

1. mun: m *rettet fra* þ. 2. landith: *327 4to tilføier* er ver komum við; *mgl. ogsaa i Eirsp.* 4. Dali: *de to andre Hdskr.* Dala. 5. Raumsdali: *de to andre Hdskr.* -dal. 6. En er þeiʀ — þa jnn ok: *mgl. i 327 4to; Eirsp. har* en ær þeir koma suðr fyrir Sognsæ uikia þeir þar inn oc toku mikinn androða þeir (komu um nóttina *o.s.v.*). 9. skulo: *327 4to (og Eirsp.)* scog. 12. wit: w *rettet fra* j. — wit ætianda: *saa og Eirsp.; 327 4to* med .xviii. 15. Aldinhauga: *327 4to* Alldinhaga; *Eirsp.* Alldinhauga. 16—17. wpp apttur eptir annan daginn. Snerizt hann þa: *Hdskr. interpungerer mellem* dagin *og* snerizt; *327 4to* aptr upp. Oc annan dag eptir sneriz hann; *i Eirsp. mgl.* Weik — eptir; *der staar kun* annan dag sneriz Jon. 24—25. ok kuomu: *Hdskr. gjentager herefter* wm nattina j Sogn (j dagan *o.s.v.*).

menn af þeim. Biornn fuʀolangr het einn wmʀenningur. Hann hitti j sælusetri einu j fiallinu wpp fra Lwsakau[p]angi Aʀna byskupsfrænda; hann war sæʀʀ miogh ok hafdi æigi komizt lengra. Biorn drap hann til fiar ok klæda, er hann hafdi æ ser, ok myrdti hann, ok funnduzt hʀæ hans eptir wm warith. Þæ hlupo þeir wpp j Kaupangsfiæll ok suo wpp j Suofhornna; en sumir fluttuz æ ferium jnn j Lustur. En Birkebeinar toku skip þeirra ok allt fe. Baglar heimtuzt saman jnn j Lustur, sneʀu þæ yfir fiallith ok ofan j Aaʀdal. Þa spurdi Jon stal til þeirra ok for jnn ath þeim. En Baglar woru þæ komnir yfir watnid, ok wm morguninn eptir snero þeir wpp æ fiallith æ Walldres ok þadan til Wpplanda.

124 (179).

Swereʀ kongr sath wm bergith, ok war nw lidinn sw stefnna, eʀ Hʀeidar hafdi æ kuedith j brefunum, ath hann munndi halldazt æ bergino. Giordiz þar suo hôrd ʀeida,
54b^{2} at litid war til matarins | annath, en þeir hiuggo suardʀeida sinn ok biuggo hann til matar ser. Waʀ wm þuilikth ath wela til jolawistar, ok þo æigi halfæʀid. Aa ofanverdum [jolum] æ einni natt hliop Halluardr bʀatti af berginu med annann mann. Kuomuzt þeir æ fund Suerris kongs, ok gaf hann þeim grid. Eptir wm morguninn, er lidsmenn wrdo wariʀ wit, þæ þotti þeim jlla, er Baglar hôfdu gridh fengith. Baglar wrdo waʀir wit, ath kongr hafdi grid gefith Halluardi. Wæntu þa margiʀ seʀ gʀida, þeir er ædr þotti æingi won til; hlupuzt þæ margir til kongs af bergino, ok fengu allir gʀid. Kongr ward þæ wis hins sanna, ath Baglar hôfdu ôngua lifshialp æ bergino, ok þeir woru þæ ath þrotum komnir af matleysi. Hafdi Hreidar þæ lætid segia konge,

2. sælusetri: *327 4to* selsætri *(Eirsp. ligesaa)*. — Lwsakaupangi: *Hdskr. har* -kauangi. 7. Suofhornna: *327 4to* $\overset{a}{\text{s}}$forna; *Navnet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* — en sumir fluttuz: *327 4to har* en sumir a Folku. Siðan fluttuz þeir; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 15. ʀeida: *327 4to* seta; *Eirsp.* reiðan. 16. annath, en: *hermed ender nu 327 4to*. 19. jolum: *tilføiet efter Eirsp. og Flatøb. II 698.* 21—22. Eptir wm morguninn — þotti þeim jlla: *Flatøb. II 698* Enn eftir vm morginium vrdu lidsmenn Sucrris konungs varir vid þetta ok þotti þeim flestum illa; *Eirsp.* Bb' urðu þessa visir um myrgininn oc þotti þeim allþyngt. 27. lifshialp: *Eirsp.* lífsván; *Flatøb.* lifsvaan ne hialp. 28. segia: *saa de andre to Hdskr.; 81a Fol.* setia.

ath annan dagh eptiʀ mundi hann ganga af bergino ok þola helldr dauda fyrir wopnum en sullti, en þiggia grid giarna, ef hann ætti kosti, ok beiddi grida ǫllum felǫgum sinum. Suerrir kongr leth blæsa til hwsþings. Hann taladi ok mællti: Egh wil nw leita ræda wit ydr, hverso skipa skal wit Hʀeidari ok hans mǫnnum, ef wer fæum walld yfir þeim. Muno þui allir worir menn fegnir werda, at slitin se þersi þræseta. Edr hvart skulum wer nǫckurum mǫnnum grid gefa edr æingum? Edr hvert er ydart ʀæd? Margir suorudo ok mællto suo: Her æ bergino eru þeir menn saman komnir, er flest jllt hafa giorth. Mun oss sæ þickia hinn wersti kostur, ath hafa solltid her j vetur fyrir þeirra skulld ok haft margha wosbwd; en nw skulu wer taka heʀ fǫdrbana wora edr bʀodrbana ok gefa gʀid ok skipa sidan j hælfʀymi medr oss. Þæ mællti kongr: Siæe þer, godir menn, huerr yduar er sæ, er mer þickizt ofgodr ok æigi will þola jafnad wit migh. Minnizt æ, hwart nǫckurum er þat brigzladh sidar ath hafa her min dæmi. Her j Tunsbergi leto þeir drepa Hida, brodr minn; en jnn j Oslo Philipum jarll, frænda minn, ok enn margha adra. En nw j wetur
55a[1] muno þer heyrt hafa, at þeir hafa | kallath Suerʀi byckiu ok morghum jllum ordum ok nǫfnum, er þeir hafa wit mig talad. Nw wil egh þat allt fyrirgefa þeim fyrir guds sakir ok wennta þar j moti af honum fyrirgefningar þers, er egh hefi j moti honum giorth. Æigi þer ok æigi sidr sæluʀ en egh; en æingi madr mun kalla ydr at meiʀi bleydimenn at helldr. Lauk kongr suo þingino, at allir jætudo, ath kongr skylldi ʀæda. Leth kongr giora ord Hʀeidari, at honum

2. fyrir wopnum en sullti: *Eirsp.* af uápnum en af sullti; *Flatøb.* fyrir vopnum enn af sulti. 5. ræda: *rettet efter de to andre Hdskr.; 81a Fol. har* ʀeida. 6. mǫnnum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* felaga. 7. Muno: *Eirsp.* oc ef sua verðr þa munu *(saa og Flatøb.)*. — fegnir werda: *saa og Eirsp.; Flatøb.* fagna. 8. þræseta: *Flatøb. tilføier* ok þeir fegnazstir er verst letu i haust ok þa skylldu fra huerfa; *Eirsp.* oc þeir fegnastir er verst letu i haust er æigi skylldu þa i brott hverfa. 16. ofgodr: *Eirsp. (og Flatøb.)* ofstoʀ. 18. dæmi: *saa og Flatøb.; Eirsp.* dóm. 22. ordum ok nǫfnum: *Eirsp. kun* naufnum; *saa og Flatøb.* 22—23. er þeir — talad: *mgl. i de to andre Hdskr.* 25—26. en egh: *Eirsp. tilføier* oc skulo þer þes minnazt; *Flatøb.* ok eigit þess at minnaz. 26—27. at meiʀi bleydimenn at helldr: *Eirsp.* fyrir þetta bleyði-menn; *Flatøb.* at helldr bleydimenn fyrir þessa sauk. 28—1. at honum war gridum heitid: *Flatøb.* at þeim var gridum heitid; *Eirsp.* at þeir skylldu allir grið haua.

war gridum heitid. Gengu þeir Hreidar af bergino wm morgunin at daguerdarmali. Suerrir kongur let leida þa fyrir sigh; soru þeir honum allir eida. Sidan leth hann skipta þeim j sueitir. Hann tok Hreidar j sina sueith. Hann bad menn mikinn hwgh at leggia a at næra þa; war ok suo giorth. En suo woru þeir nær komnir bana, at allir fengo siukleik fyrr en styrkleik; en margir aunduduzt, en sumir kraumduzt lengi, þeir er lifinu helldo. Hreidar war lengi siukr; lagdi kongr þar til mörgh lækningarbrögd. Suerrir kongr sat wm Tunsbergh .xx. uikur; en er bergith war wpp gefit, biozt hann til ferdar, let setia framm skip sin.

125 (180).

Suerrer kongr tok siukleik mikinn þar j Tunsbergi; for sw sott ecki miogh ott. For kongr j burtt, þa er hann war bwinn, nordr til Biorguinar ok kom þar at langaföstu, ok la hann leingztum wm dagana apttur j skipe j lyptingo. Hreidar la ok; war hans rwm sett wit lyptingina hia hasætiskistunne. Leth kongr weita honum alla athiukun sem sialfum ser ok taladi wit hann optliga, þuiat hann war witur madr ok nær allra hluta wel kunnanndi. Suerrir kongr for wpp til borgarinnar j Biorguin; war honum weittur wmbwnadr j hallinne. Þat war þridia daginn j annari wiko langaföstu, at kongr hafdi fengith sueita ok þottizt wera werklaus. Kuomu þa til hans margir menn; en optaz war hann fataladr ok ecki margt manna hia honum. En er flestir menn woru a burtt, taladi hann wit Petur
55a[2] suarta; | sagdi kongr honum draum sinn. Madr kom at mer, sagdi hann, sa hinn sami, er mer hefir optth synzt ok alldri

6. war ok suo giorth: *mgl. i Eirsp.; findes i Flatøb., som tilføier* bad hann þa ok sialfa taka fyrst med varygd bædi mat ok dryck. enn þeir gerdu þat allmisiafnt; *Eirsp.* þa bað hann þa oc fyrst uarliga (!) mat oc dryk en þeir gerðu þat allmisiamt. — bana: *Eirsp. (og Flatøb.)* dauða. 14. at langaföstu: *Eirsp.* a faustu; *Flatøb.* at förstu edr litlu fyrr. 16. hia: *de to andre Hdskr.* a. 17. hasætiskistunne: *Hdskr. har* hasætid kistunne. — athiukun: *saa og Eirsp.; Flatøb.* hiukun. 19. nær allra: *Flatøb.* margra; *Eirsp. kun* uitr maðr. 21. þridia daginn: *Eirsp.* þriðia dags myrginn; *Flatøb.* hinn þridia morgin. 24. war hann fataladr ok ecki margt manna hia honum: *Eirsp.* var fatt hia honum; *Flatøb.* var fatt manna hia honum.

hefir willt borid fyrir migh. En egh þottumzt wita, at egh war siukr ok miogh mættfarinn. En egh þottumzt spyʀia, huerso sw sott mundi lwkazzt. En mer þotti hann þeghar suwa j brauth fra mer ok suara æ þersa leid: Bwzztu wit wpʀisunne einne, Suerrir! sagdi hann. Nw liztt mer draumur þersi tuislægr. Þo wentir migh, ath eptir þenna sueita at (sic) adrahwara skipan taki brætt. Þat war ok suo, at honum tok ath þynghia, sem æ leid daginn. En eptir wm morguninn leth hann sennda j bæinn ofan eptir kennimönnum. War þæ bwizt wit at weita honum oliun. Leth hann þa wpp lesa bref þau, er hann sendi Hækoni, syne sinum, wm skipan ʀikissins, ok leth þau jnnzsigla. Hann mællti þa fyrir öllum þeim, er hiæ woru: At allʀa yduara witne þæ weit egh migh æingann son æiga æ life nema Hækon einn, þo ath þeir menn komi sidaʀ wpp, er suo kallizt ok wili fyrir þui giora ofrid her j landi. Nw vil egh, ædr en egh se oliadr, læta migh hefia wpp j hæsætid; wil eg þar bida annathuort bot edr bana. Mun þetta annan wegh fara edr til spyʀia Nikulæs Aaʀna[son], en hann muni wentta, ef eg öndumzt her j hæsætino ok stannda yfir meʀ winir minir; en hann hefir sagt, at egh munda vera hauggin fyrir hund ok hʀafn. En gud se þeʀss löfadr, er hann hefir gætt min j mörgum þrautum fyrir wopnum wvina minna. War þæ konge weitth oleun. Eptir þat minkadizt mattuʀ hans, ok er hann fann, at næʀ dʀo andlæti sinu, þa mællti hann wit daudann: Lætid berth andlith mitt! Þæ siæ bædi winir ok owinir, hwart þat biʀtiz nöckut æ likama minum, sem wvinir minir hafa bannath mer edr bölfuat. Mun egh þæ ecki megha leyna þui, ef æigi eru betri efni j, en
55b[1] þeir hafa sagt. Hefi | egh meiʀa starf ok ofrid ok wand-

5. Suerrir! sagdi: *Hdskr. har* | sagdi | Su' |. 6—7. ath eptir þenna sueita at adrahwara: *Eirsp.* nu eptir sueita þenna at aðrahuára; *Flatøb.* eftir þetta at adrahuora. 7. bratt: *herefter i Flatøb. en længere Passus, som ogsaa mgl. i Eirsp.* 12. skipan: *herefter et Bogstav bortraderet.* 19. Aaʀnason: *Hdskr. har* Aaʀna. 19—20. fara — muni wentta: *saa og Eirsp.; Flatøb. har* fara edr til spyriaz enn Nichulæs byskup Aarnasun mun vænta. 20. öndumzt: *saa og Eirsp ; Flatøb.* deyr. 21. hauggin: *Eirsp.* haugiñ niðr; *Flatøb.* hogginn nidr sem busmali. 24. mattuʀ: *Eirsp.* megn; *Flatøb.* megin. 26. hann wit daudann: Lætid berth: *saa efter Hdskr.'s Interpunktion; Eirsp. har* hann. At við dauða minn latið bert *(saa og Flatøb.).* 28. bölfuat: *Hdskr. har* blöfuat. 29. eru: *Hdskr. har* beru.

ʀædi hafth j ʀikino en hoglife. Er suo ath minne wiʀdingo, sem margth hafe werith ôfundarmenn minir, sem gud fyrirgefi þeim ollum, ok dæmiz nw gud war j mille ok allt mitt mal.

126 (181, 182).

Swerʀiʀ kongr andadizt laughardaginn j sæludôgum. Waʀ wm lik hans bwit wegliga, sem won war. War suo giorth, sem kongr hafdi bedith, ath berat war andlith hans, ok sa allir þeir, er hia woru, ok baru witni wm allir sidan, ath æingi þottizt sed hafa fegra likama dauds manz en hans. War hann ok, medan hann lifde, allʀa manna fegurstuʀ a hauʀund. Suerrir kongr war lagr madr a wôxt ok þyckr, steʀkur af afli, bʀeidleitur j andlite ok vel farith ok opttazt skapad skeggh ok ʀaudlitud augo, ok lagu fagurth ok fast. Hann war katur ok hwgharsamur, manna malsniallaztur, storʀadr, ordtakid skyʀth ok ʀomʀinn suo micill yfiʀ malino, þo ath hann þætti æigi hatt at mæla, þa skildo þo allir, þo at fiarʀi wæri. Hann war sæmiligur hôfdinge, þaʀ sem hann sat j hasæti medur wegsamligum bwnadi. Hann war haʀʀ j setunne, en fotleggrinn skammr. Alldri drack hann afeingann dryck, suo ath hann spillti wite sino; helldr matadiztt hann jafnan einmællt. Sagth er adr, at hann war diaʀfur ok frækinn, waʀʀ ok wakr ok eliunarmadr mikill wit wos. Lik Suerris kongs war borith ofan til Kriztkirkiu; waʀ sw likferd gioʀʀ med micille pʀydi.

1. hoglife: *saa og Eirsp.; Flatøb.* kyrrsæti edr mikit hoglifi. 2—3. sem gud — nw gud: *Eirsp.* þeir er þat hafa latiǫ ganga fyrir fullan fiandskap við mik sem nu fyrirgefi guð þeim aullum oc dæmi nu drottinn minn; *Flatøb. omtrent enslydende hermed* (. . . ok dæmi gud *o.s.v.*). 5. j sæludôgum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ymbrodogum. 8. witni wm allir: *Eirsp.* allir eitt uitni; *Flatøb.* allir eitt vitni vm. 11. war lagr: *saa og Eirsp.; Flatøb.* var allra manna bezst laatadr. hann var laagr. 14. katur: *Eirsp. (og Flatøb.)* kyrlátr. — hwgharsamur: *Eirsp.* hugaðsamr; *Flatøb.* athugasamr. 16. þætti: *herefter noget udraderet.* 18. bwnadi: *saa og Eirsp.; Flatøb.* buningi. 20. afeingann: *Eirsp.* afenginn; *Flatøb.* afeinginn. 20—21. wite sino; helldr matadiztt hann: *saaledes interpungerer Hdskr.; Eirsp. har* uiti sinu at helldr. hann mataðiz; *Flatøb.* viti sinu. Suerrir konungr matadiz. 21. Sagth er adr, at: *mgl. i de to andre Hdskr.* 22. waʀʀ ok wakr ok: *mgl. i de to andre Hdskr.* 23. wit wos: *Eirsp.* við vás oc vaukur; *Flatøb.* vid vôs ok voku. *Herefter har Flatøb. et længere Stykke, som heller ikke findes i Eirsp.*

J Kristzkirkiu wtar fʀꜳ koʀ ok jnnaʀ fʀꜳ sudrdyrum war opnadr steinweggrinn ok lagth þar j likh kongs; sidan war lꜳtinn apttur weggʀinn ok fest þar ꜳ tabula af eiʀi, ok þar ʀitad ꜳ med eiʀi veʀss nǒckurʀ. Þaʀ war fest ꜳ vegginn pell eitt ok þar hiꜳ merki hans ok skiolldr, suerd ok stꜳlhwfa. Suerʀiʀ kongr anndadizt ꜳtanda jdus marcij, þꜳ er lidith war fra hingatburd wars herra Jħu Xp̄i þwsund
55b² .v. vetrum fꜳtth j tuo hundrut | vetra. Þꜳ hafdi hann kongr werit halfann þridia tugh ꜳʀa. Þꜳ woru lidnir ꜳtian vetur fʀꜳ falli Magnus. Aa sama ꜳʀe anndadizt Knwtur Danakongr; kom þar j stadinn til ʀikis Walldimar, brodir hans. Þꜳ andadizt ok Biʀgir jarll bʀosa. Toku Suiaʀ til ʀikis ok til jarlls Jon, son Sauʀkuis kongs; war hann þꜳ weturgamall, ok hǒfdu Suiar jaʀll broklawsann.

4. med eiʀi: *Eirsp.* með gullstaufum *(Flatøb. ligesaa).* — veʀss nǒckurʀ: *herefter følger i Flatøb. Versenes Indhold; dette findes heller ikke i Eirsp.* 4—5. ꜳ vegginn: *saa og Flatøb.; Eirsp.* a utan. 6. ꜳtanda: *Eirsp.* octaua; *Flatøb.* octauo. 7. þꜳ er lidith war *o.s.v.*: *Eirsp. har her* Anno ab incarnatione domini millessimo .c̊. xc̊ (!); *Flatøb.* anno ab incarnacione domini nostri Jesu Christi .m⁰. cc⁰ .xv. (!). 9. halfann þridia tugh ꜳʀa: *Eirsp. kun* .xxv.; *Flatøb.* .xx. vetr ok fimm vetr. 13. til ʀikis ok til jarlls: *Eirsp.* til iarls; *Flatøb.* til konungs. 14. jaʀll: *saa og Eirsp.; Flatøb.* konung. — *Flatøbogens Gjengivelse af Stykket* Þꜳ hafdi hann kongr werit — fʀꜳ falli Magnus *findes der først ved Kapitlets Slutning. Ordningen i Eirsp. er som i 81a Fol.*

[BǪGLUNGA SǪGUR]

1 (1).

Þat sama sumar, er Suerʀir kongr andadizt wm warith ædr, war Hækon til kongs tekinn, son Suerʀes kongs, æ Eyraþingi. Huʀfu at þui ʀædi med honum allir hǫfdingar þeir, er ædr hǫfdu þionad Suerʀi konge; hǫfdu þeir styrck mikinn. Nǫckuru fyrr hafdi anndaztt Sigurdr læwardr, son Suerris kongs; hann ætti eptir son þann, er Gutthormur het. Þæ er Suerrir kongr sath wm bergith, sem fyʀʀ war ʀitad, þæ war Jnge til kongs tekinn ok war æ Wpplondum. En er hann spuʀdi, ath Suerʀir kongr war æ brauth farinn oʀ Wikinne, foʀ Jnge þæ j Wikinna ok dualldizt þar til er hann fʀetti andlæth Suerris kongs. Eptir þat ʀedo Baglar til skipa þar j Wikinne ok fengu þæ enn micith lid; en er þeir ætludo nordr til Biorguinar; þeim (sic) byrʀiade helldr seinth. En er frett kom til Biorguinar wm ferd Bagla, þæ war fyrir Sigurdr kongsfrænndi. Hann ætti systur Suerris kongs; Helga het modir hans, dottir Sigurdar kongs. En er hann spurdi til Bagla, foʀ hann moti þeim med myklo lide ok storum skipum ok mǫrgum. Hann fann Bagla sudr æ Jadre ok ellti þæ wpp af skipum sinum, en tok ǫll skipin ok fe þat, er æ war. Jnge flydi fyrst j Wik austur, þadan til Wpplanda, ok læ wm sumarith wpp j Mioʀs. Þar war hann suikinn afh sinum mǫnnum sialfs. Gunnaʀ lest het madr. Hann hafdi Jnge kongr ædr settan ser hid næsta ok hafdi marga hluti giorth wel til hans. Jnge war dʀepinn af bondum, þar sem heitir hin Helga ey j Mioʀs. Eptir þat

4. Suerʀi: *skr.* Suᷤʀi. 9. brauth: u *rettet fra* tt. 12—13. micith lid — þeim byrʀiade: *Hdskr. interpungerer her* micith lid. en er þeir ætludo nordr til Biorguinar. þeim byrʀiade *o.s.v. Eirsp. har* lið mikit þeir ætluðu þa enn norðr til Biorgyniar. 13. byrʀiade: *skr.* byr-ʀiade. 14. kom til: *herefter i Hdskr.* b'l *overstrøget.* 15. systur: *herefter i Hdskr.* son *overstrøget.*

eyddizt flockrin allr. Stucko þeir or landi, er mest woru 56a[1] sakbitnir, sumir sudur | til Danmerkr, en sumir lengra brauth. Margʀeth drottningh, er ætt hafdi Suerrir kongr. Foʀ hun (sic) eptir andlæth hans austur æ Gautland ok hafdi med ser Kʀistinu, dottur þeirra Suerris kongs, ok margar giorsimar, er Suerrir kongr hafdi ætt. Dualdizt hun þar wm warith. Þetta sama sumar for Hækon kongr nordan allt austur til Wikr ok sath þar wm sumarith lengi. Hann senndi ord byskupum ôllum þeim, sem werit hôfdu j missætti wit Suerri kong, ath þeir skylldi koma æ hans fund, ok mundi hann giora sætt wit þæ, sem Suerrir kongr hafdi ʀæd til gefith. Hann senndi ord eptir Kʀistinu, systur sinne, ok tok hana at naudigre drottningu ok wardveitti kost hennar. Foʀu byskuphar heim til stola sinna ok giordozt astuinir kongs. Hakon kongr foʀ wm haustid til Biorguinar ok sath þar wm wetrin; giordizt hann bratth winsæll hôfdinge. Þat haust kom wtan af Jslande Gudmundr Aʀason ok war kioʀinn til byskups yfir Nordlendinga fiordung. Kongʀinn tok [wit] honum blidliga; war byskupsefnni med honum wm hʀid ok war hinn mesti win hans sidan. Einaʀ prestur ætti systur Hækonar kongs. Hann hafdi syslo sudr æ Rogalandi ok war hinn mesti hôfdingi. Hann hafdi micla wirding af konge. Maʀgir woru adrir hôfdinghar af Birkebeinum: Hækon galinn, Petur steypir, Sigurdr kongsfrændi, Hʀoar kongsfrænndi, Eyuindr prestzmægr ok maʀgir adrir gôfgir menn.

2 (2, 3).

Eʀlingr het madr, er kalladr war steinweggr. Hann war ʀeiknadr son Magnus kongs Erlingssonar. Hann war j geymslo æ Windlandi j tuʀnni einum. Maʀgreth het kona vindwersk; hun kom [honum] þadan med þeim hætti, at þau ʀistu sundr klædi sin ok lôgdu j streingh; foʀ hann wth wm glugg einn ok o[f]an fyrir steinwegginn; en festrin wannzt

2. sudur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 4. For hun: *Eirsp.* for. 7. sumar: *Eirsp.* vár. 19. wit: *mgl. i Hdskr.* 21. systur Hækonar kongs: *Eirsp. tilføier* aðra d. S. k's. 28. war ʀeiknadr: *mellem disse Ord staar i Hdskr. et utydeligt* ʀ. 30. honum: *mgl. i Hdskr., tilføiet efter Eirsp.* 32. ofan: *Hdskr. har* o an.

æigi til jardar, ok fell hann þæ ofan ok lamdizt j miodmenni. En med þui ath nætinn war myrk, þæ komzt hann
56a[2] j brauth ok kom fram j Danmôrk. Si|dan war hann kalladr Erlinghur steinweggr. Sumar þat, er Hækon kongr war j Wikinne, kom Eʀlinghur steinweggr wm haustid æ Skæneyʀi ok biʀtte fyrir Noʀdanmônnum ætt sina. Buduzt honum þeghar margir menn til fylgdar; en hann sagdizt æigi wilia ʀeisa flock moti Hækone konge, medan hann wæʀi kongr yfir Noʀeghi. For hann þadan til Kaupmannahafnar ok waʀ þar wm wetrin. Hakon kongr for wm haustid til Biorguinar ok sath þar wm wetrin. Um sumarit eptir foʀ hann til Wikr austur ok sat þaʀ wm wetʀinn j Biorguin (sic). Þat haust war Eʀlingur æ Skæneyʀi, sem fyʀʀ war sagth. Þæ kom austan af Gautlandi Margreth drottning til Biorguinar ok sath þaʀ wm wetrin. Lagdizzt helldr þungt æ med þeim Hækone konge. Wm wetrin æ jolum feck Hækon kongr sott suo haʀda, at hann feck æigi styrth ser. Leth hann þæ færa sigh wpp til borghar ok læ þar litla stunnd, ædr en hann anndadizt. Þath waʀ hinn ætta dagh jola. Hann war jaʀdadur j Kriztkirkiu. Stodu menn miogh hrygguir yfir greptri hans, þuiath hann war miogh winsæll. Litilatuʀ war hann wit alþydo ok hættagodr, hraustur j mannʀaunum, sigrsæll sem ædr er sagth, ath Suerrir kongr wæri; þotti þat jafnan traust Birkebeinum, sem hann war, þegar hann waʀ æigi sialfur wit. Þat war kenth Margreto drottningu, ath hun hefdi ʀædith mann til ath suikia konginn j dryck. Þann mann toku Birkebeinar ok baru þeim sôkum; en hann baud skiʀsluʀ fyrir. Þui kom suo, ath hann fastadi til jarns ok bar þath allskôruligha; en er hôndin war leyst, þæ war hun miog bʀunnin. Eptir þat war hann tekinn ok fluttur wth til Biorguinar ok drekt þaʀ æ woginum.

3 (4).

Þat sama sumar toku Birkebeinar ser kong þar j Biorguin, son Sigurdar læwardz, þann er Gutthormur het.

6. Noʀdanmônnum: *Eirsp.* norðm̄m̄. 9. Noʀegi: *skr.* no$\overset{s}{\text{ʀ}}$. — hann: *Hdskr. har* h' k'r. 12. Wikr austur ok sat þaʀ wm wetʀinn j Biorguin: *Eirsp.* Uikr austr en for aptr til Biorgynjar um haustið oc efnaði þar til uetrsetu. 15. wetrin: n *rettet fra* t. 19. waʀ: ʀ *utydeligt.*

Hann war þæ barn ath alldri; en fyrir flockinum woru þersir hôfdingiar: Hakon galinn, systurson Suerris kongs, Petur steypir, annaʀ systurson hans; hann ætti Jngebiorgu, 56b[1] dottur Magnus | kongs. Þersir woru ok hôfdingiar med flockinum: Sigurdr kongsfrændi, Eyuindr preztmægur, Einar kongsmægr, Hʀoaʀ kongsfrændi ok margt annaʀa ʀikismanna. En er þeir menn spurdu þetta hôfdingiaskipti, er fyʀʀ hafdi werith med Bôglum, þotti þeim þæ ser ecki friduænligt med Birkebeinum, ok foru or lande sudr til Danmerkr. En þeir sumir, Þorleifur skælppur ok þeir Ônundaʀ linzz (sic), Oddr ʀunnr, Aʀnbiorn traull, kuomu til Erlings steinueggs j Kaupmannahôfn; þa hofzt flockrin. En er þat spuʀdizt, þæ dreif maʀgth manna til þeirra, þat er ædr hafdi fylgth Bôglum. Þeir sendo bod nordr j Wikina til wina sinna ok stefndu þeim til Aalaborgar wm fôstu. Þar kom þæ af Noreghi Hreidar senndimadr, Jons son drottningar, Sôlfue Disaʀson, Philippus af Weiginne. Þa lyptu þeir þadan ferdinne medur skwtnaherʀinn. En er þeir kuomu j Wikina, þæ geck allt folk wnndir þæ, ok foru suo austuʀ til Osloaʀ. Þar war þæ fyrir Nikulæs byskup. Þæ beiddizt Erlingr byskup, at hann skylldi giora skiʀsluʀ til fadernis honum; en byskup willde þat æigi at giora skiʀsloʀ j Oslo. Genghu þa ath sueitarhôfdingiar ok fulltingdu mæli Eʀlings. Kom þæ suo, ath byskup bad hann bera jarn j Borgh, ef hann willdi. Foʀ Eʀlingr þæ til Borgar ok fastadi þar til jarns. Þæ kom Nikulæs byskup þar, er hann skylldi taka wit jarne. Þæ sagdi byskup, ath hann skylldi ecki jaʀnn bera: far nw til Tun[s]bergs ok ber þar jaʀn, þuiath þar mun koma Danakongr; skal hann siæ jarnburdinn. Þæ foʀ Eʀlingr til Tunsbergs ok beid þar Danakongs. Hôfdu þeir kongr ok byskup giorth þetta ʀad med ser, ath kongr skylldi fara til Noregs ok hafa med ser Philippum, son Simunar Kæʀasonar, systurson Jnga kongs Haʀallzsonar, frænda Nikulæs byskups, ok skylldo þeir hallda hann til

8. hafdi: *Hdskr. har* hôfdū. 10—11. En þeir sumir, Þorleifur skælppur ok þeir Ônundar linzz: *Eirsp. har* Þorleifr skalpr oc þeir synir Aunundar lunz. 11. runnr: *Eirsp.* ránr. 16. Jons son drottningar: *mgl. i Eirsp.* 17. Weiginne: *Eirsp.* Ueggini. 19. austuʀ: *Eirsp.* austan. 27. ath hann: *mellem disse Ord i Hdskr. et overstreget* a. 28. Tunsbergs: *Hdskr. har* Tunbergs.

kongs. Þat war wm warith fyʀir Botholfswôku, er Walldimar Danakongr kom til Tunsbergs ok hafdi meiʀ en þriu hunndruth skipa ok for allspakliga. Þæ fastadi Eʀlingr til jarns annath [sinn] ok bar jaʀnit wel ok skôʀuliga. Sæ þæ skiʀslor hans kongr ok byskup; en er hann skylldi
56b[2] hôndina leysa, | þa setti kongʀinn wopnadan her wmhuerfis kirkiuna, ok ef Erlingr yʀdi æigi skiʀ, þæ war audsæʀ hans kostur. Hann ward allwel skiʀ ok war þann dag j bodi kongs; at þeirri weizzlu gaf Danakongr honum halfan fiorda tugh skipa med ôllum ʀeida. Eptir wm morgu[n]inn war blæsith til Haugaþings; en ædr þingith wæri, hafdi Nikulæs byskup þui til leidar komith, ath Philippus frændi hans war tekinn til jarls. Het byskup þui, ath hann skylldi weita þeim medur allann sinn styrck, ok war þæ Eʀlingr til kongs tekinn. Þæ gaf hann Filippo jarlsnapn (sic) æ þui sama þingi. Eptir þat foʀ Danakongr apttur til Danmerkr; en lid dʀeif til Eʀlings kongs ok giordizt honum handgeingnir. Þæ geck til hannda honum Aʀnbioʀnn, son Jons Gecksonar, Helgi son (sic), Aasbiornn kantifa, Gyʀdr, Gutthoʀmur þinur, Oʀmur langi, Þordr docka, Simun kyʀ, Benidickt af Gumanesi, Kolbeinn ʀaudi, Gyrduʀ skialge. Þeir hôfdu allmikith lid ok fritth. Aa bak Jonswoku foru þeir yfir til Borghar ok ættu þar Borgaʀþingh, ok war þar Eʀlingr til kongs tekinn, en Philippus til jarls. Sidan foʀu þeir appttur til Tunsbergs. En er Birkebeinar spurdu þath, stucko þeir allir or Wikinne ok nordr til Þrandheims, sumir til Biorguinar. En er Birkebeinar spurdu, ath Danaheʀʀ læ j Wikinne, sneru þeir þæ nordr til Þrandheims, eʀ ædr sætu j Biorguin, ok duolduzt þar wm sumarith. Þat sama sumaʀ andadizt Guthormur kongr þaʀ j Þrandheimi. En Birkebeinar stefndu þegar Eyʀaþingh; war þaʀ Þorir eʀkibyskup ok allr fiolde hinna witʀuzztu bonda j Þrændalôgum. War þa ʀætt wm kongstekiu. Hakon galinn hafdi þæ fengith fru Kristinar. Sagdi eʀkibyskup, at þui willdo flestir

4. sinn: *tilføiet efter Eirsp.* 10. morguninn: *Hdskr. har* morguin̄. 11. Haugaþings: *Eirsp.* husþings. 19. Gecksonar: *Eirsp.* Gauzsonar. — Helgi son: *Eirsp.* Helgi Birgisson *(jfr. S. 264[6] ndfr.).* — kantifa: *Eirsp.* koppr. — Gyʀdr: *Eirsp.* Gyrðr Beinteinsson. 20. þinur: *Eirsp.* þvari. 21. Kolbeinn: *Eirsp.* Kolbiorn. 30. sumaʀ: *skr.* sumͬaʀ. 34. fengith: *herefter i Hdskr.* þæ *overstreget.*

lidsmenn ok bænndr Hakon til kongs kiosa; en eʀkibyskup mællti j moti. Woru þꜳ nefndir til: Sigurdr kongsfrænndi, dotturson Sigurdar kongs Haralldzsonar, ok Petur steypir, systurson Suerris kongs. Jnge het son Cecilio kongsdottur, bʀodir Hꜳkonar galins ok son Bꜳʀdar Guthormssonar; hann war þar þꜳ j kaupangi. En med þui ath hann war þrænskr
57a[1] at ætt, þꜳ willdo | bændr hann hellzt til kongs taka. Þat war ok eʀkibyskups vili, þuiath Jnge hafdi ꜳdr werith med honum. War þꜳ Jnge til kongs tekinn. En med þui ath hann war æskumadr micill ok ecki ʀeyndr j hiʀdstiorn, en j annann stad war vandi mikill j ath bindazt fyrir flockinum, er ofridr war micill, þꜳ war ʀꜳd lidsmanna, at Hakoni, brodr sinum, gæfi Jnge kongr jarlsnafn, ok suo war giorth. Eptir Olꜳfswôku for Eʀlingr kongr ok Philipus jarl ok Nikulꜳs byskup ok allr herr þeirra or Tunsbergi med halfan fiorda tugh skipa, ok foʀu nordr med landi ok toku leidangʀa ok allaʀ kongsskylldir; þeir foru helldr tomliga. En er þeir foru til Tunsbergs (sic), þꜳ woru j borginne Birkebeinar, Dagfinnur, Þorgrimur af Lianesi, Þordr bragi ok næʀ tuo hundrath manna. Gengu Baglar wpp j bæinn ok sottu wpp til borgar, ok skutuzt ꜳ. Þꜳ mællte Eʀlingr steinweggr wit Bagla: Skiotid æigi ꜳ þꜳ, þuiath þeir eru worir menn. Baglar suofu jafnan ꜳ skipum wm nætur, sumir wit ackeʀi, sumir vit Munkabryggiuʀ, en woru j bænum wm daga ok foru optth wpp til borgar ok skutuztt ꜳ; wrdo nôckuriʀ menn sꜳʀir, en sumir fellu. Einn dagh ʀero þeir Eʀlingr kongr ꜳ nôckurum skwtum jnn at Holmme ok lendo wit Kongsbʀyggiuʀ ok gengu wpp til Kriztkirkiu. Þat sꜳ Birkebeinar ok gengu j moti þeim, ok skutuzt ꜳ; en er þeir sꜳ, at þeir hôfdu litid lid, þꜳ hlaupa Birkebeinar ꜳ þꜳ ok weita þeim ꜳʀꜳs harda, suo ath Baglar hrucko fyrir ok ꜳ kaf. Eʀlingr kongr hliop ok ꜳ kaf, Eʀlingr ok

32—1. Sagdi eʀkibyskup — til kongs kiosa: *Eirsp. har her* en eʀkib'p hafði talit at þui vildu flestir bôndr taka hann til k's. 10—11. hiʀdstiorn, en j annann stad war: *Hdskr. interpungerer* hiʀdstiorn. En j annan stad war *o.s.v. Eirsp.* herstiorn en var. 18. foru til Tunsbergs: *Eirsp.* komu til Biorgynjar. — Birkebeinar: *saa Eirsp.; 81a Fol. har feilagtig* b'l. 19. Dagfinnur: -ur *skr. med Forkortelse for* rum. — bragi: *Eirsp.* brasi. 20. Baglar: *baade Eirsp. og 81a Fol. har her feilagtig* bb'. 21. mællte: e *rettet fra* t. 24. Munkabryggiuʀ: *Eirsp.* -bryɢiu. 28. Kongsbʀyggiuʀ: *Eirsp.* Byskupsbrygiur.

sumth lidith, en sumt fell, sumir nædu skipunum ok woru dregnir j skip wpp. Foru þeir wit þat til lids sins. Þa spurdu þeir Eʀling, huort þat wæri enn kongsmenn, er j borginne woru. Hann segir, ath suo war. Nwckuru sidar foru Baglar or bænum nordr med landi ok settu syslomenn j herut. Þeir foru allt nordr j Rugsund ok lagu þar næʀ þʀiaʀ nætur. Þæ tok Nikulæs byskup landskylldir sinaʀ. Þæ kom at þeim leidangur micill; þæ kom til þeirra Lodinn bondi af Lyckium, Nikulæs bonde Botholfsson ok Kauʀlungr,
57a[2] brodir hans, Jndʀide hegri, | Kælfr af Hôʀnum. Þæ spurdo þeir, at Birkebeinar hôfdu tekid ser kong ok jarll. War þetta ʀæd Nikulæs ok kongs at fara apttur til Biorguinar ok winna borgina; sigla þeir nw sudr til Biorguinar ok lôgdu jnn j Laxxawogh. Byskup hafdi þar einn mann, er giora kunne maungo. Kuezt hann þar hafa brotid med marga borgh. Þæ woru fluttir storvidir til borgarennaʀ ok tekid til ath bwa wm slônguna. Þetta war kallat môngu-haust. Þæ kom sw niosn til bæiar, at sen war siglingh Birkebeina nordan wm Stwfafiord. Leth byskup þa blæsa til styʀimannastefnnu. Spurdi hann þæ, huat mônnum þætti ʀædligth. Kongʀinn sagdi þat sitth ʀæd, ath þeir bide þar ok helldi þar oʀustu wit Birkebeina; fylgdo þui ʀædi adrir. Byskup mællti: Ef þw will beʀiazzt wit sæ-borgir Birkebeina, þæ muntu æigi þurfa optar at giora ʀæd fyrir þeʀssum mônnum, sem nw fylgia þer. Tôkum helldr annath ʀæd sem skiotazt. Setium wpp segl wor ok siglum j Wik austur; beʀiumzt þar wit Birkebeina, ef þeir sækia þangat eptir oss. War þæ þat ʀædit, ædr sleith stefnnunne. Þeghar leth byskup wpp setia tiolld æ skipe sinu, ok snero wth or woginum, sidan huerr ath ôdrum. Foru þeir nætur ok daga, til þers er þeir kuomu til Tuns-bergs. Foʀ byskup jnn til Osloaʀ. Birkebeinar kuomu til

32—1. Eʀlingr kongr — sumth lidit: *Eirsp.* hliop Erl' a kaf oc sumt lidit. 1—3. ok woru dregnir — Þa spurdu þeir: *Eirsp.* oc er þeir naðu skipunum spurðu þeir. 7. nætur: *Eirsp.* uikur; *P. Cl.* Uger. 9. Lyckium: *Eirsp.* Leykin. — Nikulæs bonde: *Eirsp. kun* Nikulas. 10. Jndʀide: *Eirsp.* Endriði. — Hôʀnum: *Eirsp.* Hornyn. 14. Laxxawogh: *Eirsp.* Laxauaginn. — mann: *Eirsp.* suðrmann. 19. Stwfafiord: *Eirsp.* Stafafiorð. 23—24. sæborgir: *mgl. i Eirsp.*; sæborgir *ogsaa i Cod. AM. 325 VIII 4b 4to.* 32. Foʀ: *Hdskr. har* foʀu. — Osloaʀ: *skr. paa et overraderet Sted.*

Biorguinar litlo sidar, en Baglar woru a burtth; þeir hôfdu micith lid ok stoʀ skip. Þottuzt þeir æigi mega ʀekazt eptir þeim a wetraʀdagh; duolduzt þeir j Biorguin wm hrid ok sneru þo apttur nordur ok satu j Þrandheimi þann vetur, en Baglar j Wikinne, en a Wpplôndum huorirtueggiu.

4 (5).

A Wpplôndum woru þersir af Birkebeinum: Wlfur hane, Haʀalldr keʀʀa, Gudleikr flotbytta ok enn fleiʀi sueitarhôfdingiar, en af Bôglum war Þoralldi Guguson, Gudleikr skʀeidungur, en a Hringaʀiki Benidict afh Gumanesi, en a Walldresi Jon suarti. Þeir felldo wm wetrin Naʀfua spioth ok margth manna med honum; en sumir kuomuzt wndan ok stucko ofan j Sogn. Opttb woru þar atferdir ok elltingar wm wetrin; toku huorir menn fyrir ôdrum. Sath
57b[1] Eʀlingr kongr wm wetri[n] j Tunsbergi, en wm wo|ʀith eptir paska giordi hann fra ser skwtur ok lettiskip; þar ʀedo þeir fyrir Aʀnnbiorn Jonsson, Nikulas Botholfsson, Lodinn stallaʀe, Gyrdr Benteinsson, Atle gridkona. Þeir hôfdu atian skiph ok ætludo til Biorguinar ok foru skiotth. En er þeir kuomu fyʀir Fiolbyʀio, spurdu þeir, ath Einar kongsmagur war medr sueith manna j Stafangri ok hafdi ecki spurth wm ferdir þeirra. War þat þa ʀads tekith, ok sigldu wm daginn fyrir Jadaʀ, en wm middagsskeid til stadarins. En er Einar feck niosn af Bôglum, þa war hann a sættarstefnnu nôckurʀi ok ætladi, at æigi mundi suo skiotth ath bera. En er þeir sa skipin, þa hlupo þeir j Suithunskirkiu ok jnnaʀ j stôpulinn; en Baglar bʀuto wpp kirkiuna ok budo þeim Einari grid. En þat ward ath lyktum, at þeir

6. A: *i Hdskr. et a tilvenstre for det tomme Rum for Initialen.* — hane: h *rettet fra* a. 7. keʀʀa: *Eirsp.* kesia; *saa og AM. 325 VIII 4b 4to.* 8. Guguson: *Eirsp.* Augusun; *saa og AM. 325 VIII 4b 4to.* 10. suarti: *Eirsp.* griðmaðr; *saa og AM. 325 VIII 4b 4to.* 12. ok stucko ofan i Sogn: *mgl. i Eirsp.; AM 325 VIII 4b 4to har* (sveitina) en sum kom ofan i Sogn. 12—15. Optth woru þar — wm woʀith eptir paska giordi hann: *Eirsp. har her kun* Vm varit eptir paska sendi Erl'.; *AM. 325 VIII 4b 4to sees at have havt omtrent den samme Text som 81a Fol., indtil* wm wetrin j Tunsbergi; *derefter følger et længere Stykke, som mgl. i 81a Fol. og i Eirsp.* 14. wetrin: n *mgl. i Hdskr.* — Tunsbergi: *skr.* Tunsb^s. 17. Atle: le *rettet fra* h. 25. þeir sa: *Eirsp.* þeir Einaʀ sa; *AM. 325 VIII 4b 4to kun* þeir sá.

gengo oʀ stôþlinum ok jnnaʀ j saunghusit. Wann Einaʀ þæ eid ath Suithuns skrine ath beriazt alldri j moti Eʀlinge konge. Sidan foru þeir wth oʀ kirkiunne medur hann. Willdo hôfdingiar hallda grid wit hann; en lidsmenn ʀedo, ok war hann drepinn. Drepnir hôfdu werith fiorir hans sueitunghar, er ædr hôfdu werith teknir or kirkiunne; en grid hôfdu næʀ fim tigir manna. Þar toku þeir leidangur micinn, er Einar hafdi saman dregith wm allt Rogaland, ok micith fe annath, er Birkebeinar ættu ok bæiarmenn. Snero Baglar þæ apttur til Tunsbergs.

5 (6).

Þeir Birkebeinar bvdo wth leidangri allt nordan or lande, ok foʀ[u] wm warith sudr til Biorguinar, ok hôfdu allmicinn styrkk bædi lids ok skipa ok duolduzt þar litla hʀid, adr þeir foru austur til Wikur. Petur steypir tok syslo þæ, er Einar hafdi hafth, ok setti þar til Lem (sic), systurson sinn, ok Þorkel pʀefisdreka; en Petur for austur med konge. Baglar woru j Tunsbergi ok hôfdu bwit skip sin ok ætludo nordr. En er þeir spurdu til Birkebeina, ættu þeir tal sin j milli; sagdi Nikulæs byskup, at ecki war annath ʀad en fara sudr til Danmerkr ok beriazt æigi wit ofʀefli; waʀ þat þa ʀæds tekid ath sigla sudr til Halllandz.
57b² Birkebeinar kuomu til Tunsbergs ok ættu þar | Hauga-þingh. War þar Jnge til kongs tekinn, en Hakon til jarllz. Lôgdu þeir þa wndir sigh alla Wikina ok settu menn j sysloʀ. Þæ foru þeir yfiʀ til Borghar ok ættu Borgaʀþingh;

27—1. En þat ward ath lyktum, at þeir gengo: *AM. 325 VIII 4b 4to* ok þat var at lyktum, at þeir gengu; *Eirsp. kun* gengu þeir þa. 2. beriazt: *saa og AM. 325 VIII 4b 4to; Eirsp.* vera. 5—7. Drepnir hôfdu werit — næʀ fim tigir manna: *i AM. 325 VIII 4b 4to kan læses* Drepnir höfðu áðr verit.... sveitinni, er fyrr höfðu teknir verit or kirkjunni; (grið) voru gefin nær fjórum tigum manna. *Eirsp. har kun* .iiij. menn aðrir voru drepnir i kirkiunni. 6. sueitunghar: *Hdskr. har* sueitarunghar. 9. ok micith fe — bæiarmenn: *saa og AM. 325 VIII 4b 4to; mgl. i Eirsp.* 12. foʀu: *Hdskr. har* foʀ. 13. allmicinn: *Hdskr. har* allmicill. 15—16. Lem, systurson sinn: *Hdskr. har* Lem | son | systur | sinn; Lem systurson sinn *mgl. i Eirsp., som her har aabent Rum; P. Cl. har her* oc hafde set Ani sin Syster Sön (oc Torkel Drage ofver Lænit *o.s.v.*). 16. pʀefisdreka: *Eirsp.* dreka. 21. til Halllandz: *Eirsp. tilføier* ok lagu i Uisk um hrid.

war þa Jnge til kongs tekinn, en Hakon til jarllz. Foru þeir apttur til Tunsbergs; en er Baglar spurdo þetta, giora þeir ʀad sitt. Foʀ þa Philippus jarll nordr j Wikina ok medr honum Aʀnbiornn Jonsson, Philippus af Weiginne ok Hʀeidar senndimadr, Nikulæs Botholfsson, Atle gridkona, Helgi Biʀgisson; þeir hôfdu .xx. skip. En kongʀinn war eptir ok sumth lidith. Nikulæs byskup war farinn sudr til Kaupmannahafnar. Baglar foru nordr sem skiotazt ok ætludo at koma æ wvarth; en er þeir kuomu til Hafsteinssunda, þæ spurdu þeir, at Birkebeinar woru ecki austan fiaʀdar. Þeir bido þar nætur ath sigla yfir fiordinn. Þæ siglde kongʀinn sunnan at þraum (sic) ok fram j sundith. Þa woknudo Baglar ok bædu ath leggia. Kongʀinn siglde fram or sundino ok yfir fiordinn. Þæ wisso Baglar, at niosnin mundi komin fyrir þæ til Tunsbergs. Baglar brugdo wit skiotth ok sigldo eptir konginum. Kongr war þa fyrir Bʀimsteine; en er Baglar sæ, at ecki tioade eptir ath hallda, þæ snero þeir apttur til Hafsteinssunnda ok sidan sudr j Wik ok apttur til kongs. Litlo sidar foʀu þeir aullo lidino yfir til Limafiardar ok woru lengi wm sumarith j Aalaborgh. Kom þar Nikulæs byskup. Þa leiddiz lidinu at liggia þar; foru þeir apttur j Wikina. Þa foru þeir nordr j Haugasund fʀa Kongahellu ok gengu þar æ land, en sendu skipin sudr til Halllandz, ok þar medr Lodinn stallaʀa ok Hallbioʀn traull med tuo hundrat manna. Sigldo þeir sudr j Nizze ok settu þar wpp skipin. Þaʀ kom Nikulæs byskup ok

3. Foʀ þa: *Eirsp. har her* foru siðan aptr til Tunbergs(!) en er Baglar spyria þetta þa for. 4. Weiginne: *Eirsp.* Uegini. 6. Biʀgisson: *Eirsp.* gaurn; *AM. 325 VIII 4b 4to* Birgisson. 8. til: *herefter noget udraderet.* 9—10. til Hafsteinssunda: *Eirsp.* i Hafsteinssund; *derefter har Eirsp.* kom þar k'grinn (*ɔ:* konungrinn) eptir oc sigldi þegar fram or sundinu. Baglar brugðu þa við þegar oc sa þa at niosn mundi komin *o.s.v.* 12. kongʀinn: *dette Ord (baade her og i Eirsp.) er en Feilskrift; dette rette findes i AM. 325 VIII 4b 4to, som har* kuggr einn. — þraum: *skr. med Forkortelsestegn for* ra; *Feil for* þeim, *hvad der sees af AM. 325 VIII 4b 4to; saavidt dette Hdskr.'s Text er i Behold, sees den at stemme omtrent overens med 81a Fol., medens Eirsp.'s Text her er noget kortere.* 13. Kongʀinn: *her Feil for* kuggrinn; *saa AM. 325 VIII 4b 4to.* 14. sundino: *sidste Ord paa dette Sted i Fragmentet AM. 325 VIII 4b 4to.* 16. konginum: *Feil for* kugginum; Kongr *Feil for* kuggr; *findes ikke i Eirsp.'s kortere Text.* 17. Bʀimsteine: *Sætningen mgl. i Eirsp.* 20. Aalaborgh: *Hdskr. har* ilaborgh. 22. Haugasund: *Eirsp.* Augusund. 25. Nizze: *Eirsp.* Nizi.

geck þar af Bokaskreppunne. For hann landvegh austan j Wikina; en Baglar foru nordr j Vikina, en sumir hid ytra medur smæskwtur, ok funduzt j Borgh. Flutto þeir skipin wpp j æna ok suo j Eyiawatnid, þadan wpp j Miors, suo 58a[1] nordr æ Heidmork; en er þeir kuomu nordr at Ham|enndum, þæ war drepinn Oddr tannr, Þorgeiʀ, Gudleikr flotbytta. Hlupo þar or skoginum fiorir menn ok þeghar apttuʀ j skoginnum; en Baglar foru nordr til fiallz ok ofan j Vppdali, suo til Orkadals, þadan jnn til kaupangs. Sumar sueitir Bagla foru af Wpplôndum ok ofuan j Hardangur; þar woru þeʀsser sueitarhôfdingiar: Sauʀkir snæpur, Simun wxxi, Eʀlingur skammhæls, Augmundr eikilundr; þeir hôfdu þriætige manna ok drapu Eʀlingh biʀkibein ok son hans. Þæ spurdu þeir til Þorkels ok hans forunauta ok foʀu at leita þeirra. En þeir Þorkell woru wit halfann þʀidia tugh manna ok hôfdu ʀodrarskip ok lægu wit Augualldznes ok hôfdu tialld æ landi. Baglar lôgdu ath wit bæ ok gengu fyrir wikina ok toku fyrst wordinn; sidan felldo þeir æ þæ tialldit. Þaʀ fell Þoʀkell ok ôll sueitin; en Baglar foru æ Wpplônd. En Baglar þeir, er nordr foru, kuomu til kaupangs ok fengu æinga mothstôdu ok duolduzzt þaʀ wm hʀid. Þeir letu stefnna Eyʀaþingh, ok kom fætt. Þar war Eʀlingur til kongs tekinn, en Philippus til jarllz. Woru menn þæ sendir j sysloʀ ok fengo litid fe or herudum. En er Birkebeinar spurdu, at Baglar hôfdu farit nordr wm fiall, þæ skipto þeir lide; foʀ Jnge kongr nordr, en Hækon jaʀll med sumth lidit foʀ sudr til Hallsnæss ok kom þar ath þeim, eʀ skipanna gættu j Nizze. Fell þaʀ af Bôglum .xxx. manna; en allt annath flydi a land wpp. Þaʀ fell Aʀnbiorn tʀaull. Jarll tok þar ôll skip bonda ok Bagla ok suo Bokaskreppuna byskups; brenndo þeir sum, en sum hôfdu þeir med ser. Foru þeir þæ apttur j Wikina. Tok hann þa landskylldir; sidan wm haustid for hann nordr til

1. af: *Hdskr. har* at (*Eirsp.* af). 5. Hamenndum: *Eirsp.* Hamrinum litla. 6. tannr: *Eirsp.* tanr. — Þorgeiʀ: *Eirsp.* þat gerþi. 7—8. Hlupo þar — j skoginnum; en: *mgl. i Eirsp.* 12. skammhæls: *herefter flg. i Eirsp.* Halli lauð. — eikilundr: *Eirsp.* eikild'. 27. Hallsnæss: *Eirsp.* Halld'z; *P. Cl. har* Halland. 28. Nizze: *Eirsp.* Nizi. 32. ser: *herefter i Hdskr.* mz *overstreget.*

Biôrguinar. Jnge kongr foʀ nordr til Þrandheims. Baglar hôfdu giorth niosn a Mæʀi, Aasbiornn koppur ok Þoralle skinhringh (sic) med fimm skwtur; þeir sa, at Birkebeinar sigldu fyrir Stim; ʀero Baglar þa nordr. En er Birkebeinar sa þat, þa ʀoa þeir eptir þeim ok elltu þa allann daginn; 58a^{2} su|mir ʀero jnn til Þingwallar. Þaʀ war Guthormur þware; hann hafde haft syslo Birkebeina (sic); þeir elltu þa þaʀ wpp. Fell þaʀ Guthormur ok sum sueitin. Sid wm kuelldit lôgdu þeir at Solskel, þeiʀ Aasbioʀnn koppur; en wm nottina kuomu ath þeim Birkebeinar ok elltu þa þar wpp, en gættu eyiarennaʀ wm nottina. Wm morguninn ʀannzsôkudo þeir eyna ok drapu flest allt manna. Aasbioʀnn komzt wndan ok nôckuʀiʀ menn adrir. Þa foʀu Birkebeinar nordr ok toku eina skwto af Bôglum nordr wit Agdanes. Foru menn jnn til bæiar; en er Baglar sa þath, foru þeir or bænum wpp wm bʀw, suo wpp wm Selabw ok austur wm Skaneyiarsido til Eystridala, suo a fiall ok Heidmôrk ok til Osloar, ok satu j Eynni miclu miogh til jola. Wm jolin woru þeir j Oslo. Jnge kongr war þann wetur j kaupangi, en Hakon jarll j Biorguin. Aadur wm haustid, eʀ Baglaʀ woru wpp elltir j Nizze, foru þeir allir mædiliga. Þeir kuomu fram j Hliodhwsum wm kuelldith. Þar woru Birkebeinar fyrir a tueimur skwtum; Hallwardr hlidarfaxxi war fyrir þeim. Wrdo þeir æigi fyʀʀ waʀir wit, en Baglar kuomu at þeim ok drapo þar flesta alla, nema þa, er a kaf hlupo, ok þa, er wppi woru j bænum. Baglar toku skipin ok ʀeʀo wpp j ana ok allt til Dalforssnaustz ok settu þar wpp skwturnar ok brendo, en foʀu þa wpp a Maʀkir ok suo nordr a Eidaskogh til Wpplannda ok hittu konginn j Miors. Hallwardr hlidarfaxxi komzt wnndan, þuiath hann hafdi werit i bænum wppi adr.

---

2. koppur: *Eirsp.* kopp. 2—3. Þoralle skinhringh: *Eirsp.* Þoralda skinring. 3. fimm: *Eirsp.* ii. 4. Birkebeinar: *Hdskr. feilagtig* Bl'., *som dog senere synes rettet til* Bb'. 7. syslo Birkebeina; þeir elltu: *Eirsp.* syslo Bb' elltu. — Birkebeina: *skr.* Bb'. 16. suo wpp wm Selabw: *mgl. i Eirsp.* 16—17. Skaneyiarsido: *Eirsp.* Skaneyiafiall. 17—18. suo a fiall ok Heidmôrk ok til Osloar, ok satu: *Eirsp.* oc lettu æigi fyʀ en þeir komu til Oslu en sumir satu. 21. Nizze: *Eirsp.* Nizi. 22. Hliodhwsum: *Eirsp.* Lioðhusum. 27. Dalforssnaustz: *Eirsp.* Naustdalsfors.

6 (7, 8).

Þeghar æ bak jolum foru syslomenn i sysloʀ. Philipus af Weiginne hafdi Borgharsyslo; hann leth gioræ tuæʀ skwtur, Aasbioʀnn koppur æina skwto, Þoʀalldi Augoson eina skwto, Oʀmur langi æina skwto, Þorsteinn þiofur æina skwto, Jon drottningh tuæʀ skwtur wit Elfi, Gudwlfur æ Bæcka ok Gwnnaʀ Aasuson tuæʀ skwtur, Hʀeidar senndimadr tuæʀ skwtur, Philippus jarll tuæʀ skwtur, Þordr docka 58b[1] eina skwto, | Hundolfur hetta ok Gunne langi tuæʀ skwtur j Skidunne, Gyʀdr Benteinsson æina; allz woru giorfaʀ tuæʀ ok .xx.; en kongr feck til flest allt lidith. Foru nw sudr eptir Wikinne ok allt svdr til Kongahellu næʀ midre fôstu; kuomu þar allaʀ skwturnar. Sidan foru þeir medr skipum nordr j Wikina ok kuomu til Tunsbergs þridia dagh j efstu wiko. Frettu Birkebeinar þæ skipagiordina. Ætludo þeir, ath Baglar mundi oʀ landi farneʀ, er þeir hôfdu austur farith. Baglar foʀu langafriædagh or bænum yfir til Odinseyiar ok foru annann dagh pæska j Grindholmasund. Þadan sigldo þeir friædaginn westur j Þoʀsey, en laughardaginn j Poʀtyʀio, drottinsdagh j Esiuneseyiar. Þa war saman komit allt lidith. Þeir hôfdu tuo skip ok .xx. Þa sagdi kongʀinn, at hann willdi nordr j landit. Þeir hôfdu giorth fʀæ ser skwtur, Simun kyʀ Ragnarsson ok Aʀnþoʀ foka j Biargheimsheradi eina skwto. Þersi ætlun þotti mônnum misjafnt ʀædligt. Þridia daginn for kongʀinn j Randaʀsunnd; en eptir lægu j Esiuneseyium Oʀmur langi, Ragnar Gamalsson, Gunnaʀ Aasuson, Benidict afh Gumanesi med fiorum skwtum. Þæ spurdu þeir, at Þorgils woru nordr farnir ok dregith (sic) saman leidangr mikinn. War þæ siglt fyrir dagh, ok kuomu snemma nordr j Huituʀ ok spurdo,

2. Weiginne: *Eirsp.* Uegini. 4. Oʀmur langi: *Eirsp. tilføier* i Oþinsey. 6. Bæcka: *Eirsp.* Blakcastauðum. 7. tuæʀ skwtur *(2den Gang)*: *Eirsp.* i. s. 8. Hundolfur hetta ok: *mgl. i Eirsp.*; *i* hetta *en Streg over det første* t, *som over et* i. 9. Benteinsson: *mgl. i Eirsp.* 12. foru þeir: *Hdskr. har* | þeir | foru |. 14. Frettu Birkebeinar þæ: *Eirsp.* spurðu Bb'. *Da* þæ *mgl. i Eirsp., bliver her* þriðia dag i æfstu uiku *maaske at henføre til* spurðu. 16—17. yfir til Odinseyiar: *mgl. i Eirsp.* 18. Þadan sigldo — j Þoʀsey: *mgl. i Eirsp.* 19. Esiuneseyiar: *Eirsp.* Æsio-. 27—28. at Þorgils — ok dregith: *Eirsp.* at Þorgils fuðendr hafði dregit. *Jfr. S. 268* [1]. 28. leidangr mikinn: *Eirsp. tilføier* inn i Uinisdal. 29. Huituʀ: *Eirsp.* Hitr.

ath þeir Þorgils woru nordr farneʀ med leidangrin. Reru þeir þeghar eptir þeim; en er þeir kuomu ath Foksteinum, þa sæ þeir, hwar byrdingar ʀero wm kuelldit j Eikundasund. Þat bar til tidenda, þa er Baglar giordu skwturnar, þæ hafdi [Jon] drottningh syslo austur wit Elfui. Hann foʀ wm wetrin medr sueith manna. Hann kom til þers bonda, er Þrandr het; hann atti konu frida. Jon kalladi þau æ tal vpp j eitt lopt. Geck husfʀeyia fyrst jnn, þæ Jon; þa snerist hann wit bonda ok hʀatt honum wt, en læsti loptid. 58b[2] En er bondi taldi at, þæ gaf | Jon honum skulld æ; leth Jon þæ taka hann ok binda j hʀosshala ok draga hann suo til skips; hann leysti sigh halfʀi môrk gullz. Ok sio nottum sidar þæ Jon weizzlu, þar sem heitir at Foʀsolu. Geck hann wpp til kirkiu ok annaʀ madr med honum; en Þrandr ok þeir atta saman læghu þar skamt fra ok sæ til ferda Jons. Þæ hlupo þeir til kirkiunar ok jnn; en Jon hljop jnnaʀ j saunghhwsit. Þrandr skauth ath honum spiote; af þui ward hann sæʀ; hliop hann þæ wth wm saunghus-dyʀnar ok Þrandr eptir honum, ok felldu hann wt æ akre æinum. Þrandr hio hôfud af honum. Jon war flwtur til Kongahellu ok jardadr þaʀ at munklife; en Þrandr foʀ til Birkebeina. Gunnbioʀnn, bʀodir hans, [ok] Sôlfue Disaʀson hefndu Jons ok dʀapu .xi. menn, en fothiuggio siau.

7 (9—11).

Þa eʀ Baglar hôfdu legit j Eikundasunndi, þæ sigla þeir þadan fimta daginn nordr fyrir Jadaʀ j Huitingseyiar ok wm kuellddith nordr j Kaʀmsund. War þæ suo myrkt, at fær einar skwtuʀnar hellddo j sundit. Sumth lidit hafdi siglth jnn i Fylinsfiord, ok kuomu æigi fyʀʀ j Karmsund, en æ leid kuelldit. Reʀo þeir nordr j Siggiarwogh ok ættu þar styʀemannastefnnu ok tôludo þæ wm, huort þæ skylldi snwa til Bioʀguinar edr nordr þadan. Spurdo þeir, at

2. Foksteinum: *saa og Eirsp.; o noget utydeligt i Hdskr.* 3. ʀero: *Eirsp. har* foru *og fortsætter* en ær byrðingsmenn sa skuturnar sneru þeir inn Rekuuag oc hliopu þar upp en Bl' toku leiðangrinn oc foru (um kuelldit *o.s.v.*). 5. Jon: *vistnok udeglemt i Hdskr.* 13. Foʀsolu: *Eirsp.* Forsælu. 22. ok: *udeglemt i Hdskr.* 23. hefndu: *Hdskr. har* hefndi. — .xi.: *Eirsp.* .ix. 29. en: *skr. to Gange.*

Hakon jarll war j bænum ok hafdi ecki frett af þeim; woru þeʀss fleiʀi fwsare at snwa þangat. Hʀeidar senndimadr mællti j moti, kalladi ʀadligra at leita þaʀ eptir, sem kongʀinn war. Þat war ʀæd tekid, ok lagu þar wm daginn ok nottina med. Drottinskuelldit foru þeir nordr j Skalawik. Þa giordu þeir skwtur jnn j Grafdal ok toku þar tuo menn ok flutto wth til lidsins. Þeiʀ, sem oʀ bænum kuomu, sôgdu, at niosn waʀ kominn jarllinum, ok allt folk wæri j safnadi j Kristzkirkiugardi. Þa waʀ ʀadagiord micil. War kongr fws til bæiar; en Hʀeidar lætti, ok woru þaʀ wm |
59a[1] ʀæd hans hôfd. War þa sett wpp segl ok snwith wth wm Wolunes ok fyrir wtan Fenhʀing ok suo æ þiodleid. Þʀiæ byrdinga hittu þeir j Wikinghawogi af Birkebeinum ok drapu þaʀ af nôckura menn; en sumir hlupo wpp j eyna. En Baglar lôgdu mænadaginn ath kuelldi j Skwtosund ok lægu þar wm nottina. Nôckuʀir menn genghu vpp til bæiar ok sôgduzt wera Birkebeinar ok spurdu tidinnda. Bonnde sagdizt flutt hafa bref til jarls j Wogsey ok sagdi, hwar þeir mundu wera wm nottina. Baglar foru þegar ok dræpu þæ, en flutto Eʀlinge kongi brefin. Waʀ þar æ, ath Hakon jarll sendir kuedio Jnga kongi, bʀodr sinum, ok bad hann suo warazt, ath Baglar fæʀi sunnan, ok wisse æigi, hwert þeir mundi stefnna; en þeir [hafa] lid litid ok smæ skiph; þarf æigi at ottazt þæ. Þʀidia daginn ʀero þeir nordr j Angur. Þæ kom æ anduidʀe, suo byrdingar sigldu j moti þeim wit tuo ʀif. Þæ spurdo Baglar or Boʀhund, ath þar war dreginn saman safnadr mikill, ok þar war tuitughsessa ein. En midwikodaginn war ællhuast a nordan. Þa ʀedu þeir til, ok ʀak þæ apttur ôll skipin, nema Philipus jaʀll æ fioʀum skwtum, ok kuomu þeir æigi fyʀʀ til Boʀhunndar en wm nottina ok drapu þar .xviij. menn, en toku leidangur

2. woru: *skr.* v-woru. — fleiʀi fwsare: *et raderet Sted mellem de to Ord.* 5. nottina: *med et overflødigt Punkt over det første* t. 7. sem oʀ bænum kuomu: *mgl. i Eirsp.* 9. j: *Hdskr. har* z. 12. Wolunes: *Eirsp.* Vaulunes. — ok *(1ste Gang): Hdskr. har* a. 18. flutt hafa — ok sagdi: *Eirsp.* flutt haua breuamenn Jnga k' vm daginn oc sagði. 22. wisse æigi: *Eirsp.* veit ek æigi, segir hann *(fortsætter med direkte Tale).* 23. en þeir hafa: hafa *mgl. i Hdskr.; Eirsp.* þui at þeir haua. 25. Angur: *Eirsp.* Angrgerði. 26. Boʀhund: *Eirsp.* Borghund. 27—28. tuitughsessa ein: *Eirsp.* langskip gert. 30. Boʀhunndar: *Eirsp.* Borghundar.

ok brenndu langskiph. Fimta daginn ʀere kongr nordr j Yxnney ok laa þar vm nottina. Þaa spurdo þeir nordan or kaupangi, ath Jngi kongr skylldi giptta Sigride, systur sina, Þorgrime af Liaanesi, skylldi þaa afla at bʀulllaupi friaadaginn, suo þat, at Birkebeinar hôfdu giorth skip j Weey. Þeir giordo þangat Philipus af Weiginne ok Þord docku med tueimur skwtum. Friaadaginn at kuelldi ʀann aa byʀ, ok ʀero þeir j Lyngur; en þeir Philipus kuomu wm kuelldit til Weeyiar ok lôgdu j hinn ytra woginn; en Birkebeinar aattu skwto j hinum jnnʀa woginum. Fengu Baglar faatt afh mônnum; þeir toku leidangrin þar ok micit fe annath,
59a[2] en brendu skipin. Woru þeir þaʀ wm | nottina. Friaadaginn at kuelldi ʀann aa byʀiargol. Þaraa droghu Baglar wpp segl sin ok sigldo nordr wm nottina. Maattu þeir aeigi ʀannsaka baeinn, aadr en liost war ordith. Jon angradr hafdi þaʀ werit j hans sueith. Þeir kuomu j Weggiadarsund; lusto þaa wedr, ok suiftu til eins ʀifs ok lôgdu þaʀ wm daginn j Weddey ok môtuduztt þar ok giordu ʀaad sin. Þaa sagdi Aʀnbioʀn Jonsson ok Hʀeidar, ath þat waeri ʀaad ath bida lidsins, þuiath eptir hôfdu werit tuaeʀ skwtur sudr j Fiordum, ok þeir Philipus woru aeigi eptir komnir. Þeir hôfdu .xiiij. skwtuʀ. Betri þicke mer, sagdi kongr, i nott fioʀtan skwtur til baeiar, en haalfu fleiʀi aa morgin. Ok er þeir woʀu wit bwnir, gangha þeir til skipa sinna, winda wpp segl sin ok sigla nordr ok lôgdu jnnan wndir Agdanes wm kuelldith. War þaa skipad til atlôgu. Þa taladi Lodinn stallare ok sagdi, at þeim waeri ʀaad at fara jnn til baeiar ok leggia wtan ath Eyʀum gegnth Gilldisskaala ok gangha wpp, hwat sem fyrir war; ok er betra ath falla med dreingskap en ʀekazt her medur landi fram leingr, ok þo hitt likara, ef wer flyium, at baedi ʀeki oss Birkebeinar ok baendr; en wera kann, ath þeir hafi ônghua niosn af oss ok ligge fyrir daudadrucknir, sem likligt er, at margr hafe aeigi

---

3. Jngi: *herefter udraderet et Bogstav.* 5. skip j Weey: *Eirsp.* langskip i Raumsdal. 8. Lyngur: *Eirsp.* LynguеR. 11. þeir toku — fe annath: *Eirsp. kun* en toku þar mikinn. — þar: *Hdskr. har* þeir, *skr.* þ'r. 16. Weggiadarsund: *Eirsp.* Sueigiaðarsund. 19. Jonsson: son *skr. paa et overraderet Sted.* 21. Philipus: *for Begyndelsesbogstavet opr. skr.* f. 22. i nott: *Eirsp.* at hafa i nott. 27. þeim: *Hdskr. har* þeir, *skr.* þ'r. 28—29. gegnth Gilldisskaala — fyrir war: *mgl. i Eirsp.*

sparat at giora sigh druckinn afh mide ok wine, er hwarki man skorta. Kongssueitin ok hans merki skal fara wpp wm westra stʀæti, en jarll ok Aʀnbioʀn wm nyrdra stʀæti. Aʀnnþoʀ foka ok Simun wxxi, þeir hôfdu eitt skip, þeir skulo ʀoa til æʀennaʀ ok gegna, ef menn hlaupa þar æ sunnd. Þetta war wm kuelldith, er myrkua tok. Sigldo þeir þæ jnn eptir fiʀde. Hækon jarll hafdi latid giora þʀenn bref j Biorguin ok eitt æ ôllum; en Baglar hôfdu tekid brefin, sem ʀitad war, en ônnuʀ brefh hôfdu komith til kongs; hinu þʀidiu hôfdu farith seinna. Laugardagh at kuelldi [k]uomu brefin til Jnga kongs; læs hann wpp ok
59b[1] syndi þat | hôfdingium. Redu menn þat, ath blæsa ollu lidinu wth til Gilldisskæla wm kuelldit, en er Þorgrimur wisse þat, þa bad hann kong, ath æigi skyllde spilla weizzlunne; sagdi, ath hann skylldi til gʀeida, at werdir wæri ôʀuggir, ok hans sueith skylldi waka med wopnum; sagdi, ath Baglar munndo æigi þoʀa at fara til kaupangs at fiolmenni þui, sem þar war. Kongʀinn war miogh druckinn ok allt lidith. War þat af talid, ath blæsa lidino j safnadinn. War setid lengi; en þeir, eʀ wordinn helldo, sueitungar Sigvallda kaʀlls, sôgduzzt æigi wera skylldari en adrir menn ath waka ok drucko sigh ofæra. War þæ æingi wôʀdrin gʀeiddr ne ʀannzsakadr. Kongr suaf j gardi Sigurdar suardaga. Baglar sigldu jnn yfir Fladka a fiordinn ok jnn medur Gaulaʀæs miogh til Jlu; lôgdu þeir þa seglin ok biugguzt wm. Þa kom drifuel micith, ok war allmyrkt hinn efra hlutur (sic) nætur; þæ greiddu þeir athʀodrinn, sem ætlad war. Reʀo þeir Aʀnnþoʀ til æʀinnaʀ, ok er þeir kuomu j osinn, willde Aʀnþoʀ æigi wpp leggia; waʀ þaʀ

---

2. merki: *Eirsp.* sueit. 4. Aʀnnþoʀ: *skr.* Aʀnnþoʀ. 6. kuelldith er: *Bogstaverne* -ith e- *skrevne paa et overraderet Sted.* 8. ôllum: *saa Eirsp.; Hdskr. har* wôllum. 8—9. en Baglar hôfdu tekid brefin, sem ʀitad war: *Eirsp.* ein brefin toku Baglar sem fyrr var ritað. 9. ʀitad: t *rettet fra* d. — hôfdu komith: *Eirsp.* komu. 11. kuomu: *Hdskr. har* uomu; *men foran dette er et Bogstav udraderet.* 13. Gilldisskæla: *Eirsp.* Gilldaskala. — wm kuelldit: *Eirsp. tilføier* með uapnum. 22. wôʀdrin: *Eirsp.* vaurðr. 23. ne ʀannzsakadr: *mgl. i Eirsp.* 24—25. yfir Fladka — þa seglin: *Eirsp. har* eptir firði um nottina þeir laugðu seglin við Ilu. 27. hinn efra hlutur nætur: *Eirsp.* þat var inn æfra lut nætr. 29—1. war þaʀ bwit til athgôngu. Þæ ʀed Aʀnþoʀ; *Eirsp.* en Simun oc sum sueitin villdu upp leggia oc var þar buit uið atgaungu en þo reð Arnðoʀ.

bwit til athgôngu. Þæ ʀed Aʀnþoʀ, at æigi war wpp lagth. Annath lidit lendi wtan ath Eyʀum ok hlupo fyrir bord, þegar skipin kenndu nidr, huerr oʀ sinu ʀwme, ok foru suo wpp j bæinn, sem til war skipath. War þæ blæsinn heʀblæstur; en allth war hliodkyʀth fyrir j bænum. Foru þeir med opi ok kalle wpp wm stʀæti ok bruto husin ok foru allt wpp j Kristzkirkiugard; þæ hafdi ecki fallith manna. Þa foʀu þeir wth apttur wm akʀa fyrir ofan bæinn; fellu þeir þæ, er æigi kuomuzt æ ʀæs wndan oʀ bænum. Foʀu Baglar þæ annath sinn wtan wm stʀæti; fell þæ margth manna. Þordr Fengeiʀsson fell fyrst wti fyrir gardi sinum æ nedra stʀæti. Þa funndo þeir a efra stʀæti Þoʀgrim af Bianesi (sic) ok þæ fioʀa saman ok felldo þæ þʀiæ; en er Baglar hlupo fram yfir, þæ komzt Þorgrimur j braut ok war sæʀ miogh. Jnge kongr suaf hiæ frillu sinne ok fætth manna; 59b[2] er hid fyrsta kom | heropit, þæ wôktu konurnaʀ hann, en kongʀinn waknade allseinth ok mællti næʀ j ovitinu: Hwat, hwad? Herra, sôgdu þæʀ, wfridr er kominn j bæinn. Þæ hliop hann wpp ok til dyʀanna ok heyʀdi bʀakith; hliop hann þæ at hwsamotino ok þaʀ wpp a þekiuna ok læ þar, medan lidit foʀ wt wm gardinn. En er kyʀdizt æ stʀætino, hliop hann ofan æ bryggiu[r]nar ok wth æ æna. Þaʀ lægu skipin nôckur wm ackeri, ok sueif honum þar at, ok tok wm stʀeinginn ok willde fara vpp i skipit. Þæ losnadi linbʀok hans, ok sueifh henne wm streinginn; war æinn madr æ skipinu ok mællti til hans: Hallt æigi stʀeingnum, madr! Faʀ helldr leid þina! Kongʀinn þagdi wit; en kaupmadrinn skauth wndir hann forkenum, suo at hann ward laus wid stræinginn; þæ tok kongr til sundz. J þann tima hliop fiolde mannz æ æna, sumth fyʀʀ enn kongr, en sumth sidar. Kongrinn for yfir æna ok geck wpp j backann; þæ fell hann ok mætti æigi ganga; leid at honum bædi kuldi

6—7. ok foru allt wpp j Kristzkirkiugard: *mgl. i Eirsp.* 8. fyrir ofan: *Eirsp.* fyrir utan. 8—9. fellu þeir þæ, er æigi kuomuzt æ ʀæs wndan oʀ bænum: *Eirsp. har* fellu þa við meɴinir er a ras voru komnir. 11. Fengeiʀsson: *Eirsp.* Finngeirsbroþir. 12—13. Þa funndo — felldo þæ þʀiæ: *Eirsp. har* Þorgrimr a Lianesi fell a æfra stræti oc þeir .vi. saman. 13. Bianesi: *Feil for* Lianesi; ia *skr. med Forkortelsestegn for* ra, va; *jfr. S. 8* [23]. 14. yfir, þæ: *Eirsp.* yfir þa þa. 22. bryggiurnar: *Hdskr. har* bryggiunar. 28. skauth wndir hann forkenum: *Eirsp.* tok upp fork einn. oc skaut við honum.

ok mædi. Þꜳ sꜳ hann wpp fara Jfuar fliodakoll. Kongʀinn mællti til hans: Jwar, hiꜳlp meʀ! Hann suaradi: Mier mun egh fyrst hialpa, ef egh mꜳ, ok geck sidan j brauth. Nǒckuru sidar kuomu menn afh ꜳnne; war þar fyrir Reidwlfur Baʀdarson, ok geck vpp ath konginum ok mællti: Eru þer þaʀ, herra? Suo kǒlludo þer migh j gæʀ, sagdi kongr. Reidwlfr mællti: Ok suo erut þer, ok suo skulut þer wera, medan wit lifum bꜳdir. Hann tok afh ser yfiʀhǒfnina ok sueipade wm konginn; þꜳ tok hann skautin ok bʀꜳ wm heʀdir ser ok bar konginn ꜳ bake ser, ok fluttuzt suo wpp ꜳ Skyssꜳs. Þar feck kongʀinn eyk ok sleda ok klædi, sem þeir þuʀftu; Reidwlfr hafdi ꜳdr æigi mæiʀ en hosuʀ ok skyʀtu. Reidulfur foʀ medur konginn jnn ꜳ Strind. Sigurdr (sic) kaʀll ok þeir niv saman worduztt j loptti Sigurdar eikiʀunnz ok fellu þar allir. Bergsueinn langi, merkismadr Jnga kongs, fell ok; en er Baglar gengo fra honum, þꜳ toku konur nǒckuraʀ merkith af bellti honum 60a[1] ok geymdo. Kolbeinn beckur ok þeir þriʀ saman woru sottir ꜳ stʀætinu wit Gʀegoriuskirkiu ok fellu þar; Kolbeinn fell j kirkiugaʀdinum; Eyuinndr feykir ok þeir .viij. saman fellu ꜳ akrinum. Halluaʀdr hlidarfaxxe ok þeir þriʀ saman fellu ꜳ stʀætinu wit Kʀosskirkiu; Jon skecki fell einn samth j loptino fyrir nedan torgh. Birkebeinar hǒfdu safnnazt saman wth ꜳ akrinum ok næʀ fiorir tigeʀ manna. Þar war Sigurdr skialge ok Þoʀgils skockur, Þorfinnr lwdrsueinn. Þeir hlupo jnn j bæinn ok felldo mann j geilunum af Bǒglum ok annann ꜳ stʀætinu jslenzkann, er Kolskeggr het. Þꜳ hlupo Birkebeinar at gaʀdzhlidenu, þa er Sigualldi kaʀll war sottur; en gaʀdrin waʀ allr fullr af Bǒglum. Gudwlfur af Blackastǒdum snere wth j gardzhlidinu ok skauth fyrir sigh skilldenum, en lagdi med suerdinu; lagith kom a Ꝺʀnolf

5. Baʀdarson: *Eirsp.* Barðarbroðir. 11. Skyssꜳs: *Eirsp.* Skúsás. 14. Sigurdr: *Eirsp.* Sigualldi (*P. Cl.* Sigvald Jarl); *jfr. L. 28 ndfr.* 18. beckur: *Eirsp.* b^{s}rir. — þriʀ: *Eirsp.* .vj. 19—20. Kolbeinn fell j kirkiugaʀdinum: *mgl. i Eirsp.* 20. feykir; *Eirsp.* feylir. 21. ꜳ akrinum: *herefter i Eirsp.* Kolbeinn strinefr fell a strætinu neyrðra oc þeir .v. saman *(mgl. ogsaa hos P. Cl.)*. 22—23. Jon skecki — fyrir nedan torgh: *mgl. i Eirsp. (og hos P. Cl.)*. 25. ok: *Eirsp.* Aurnolfr hækill. — skockur: *Eirsp.* sokr. 26—27. af Bǒglum: *Hdskr. har* bb' (Birkebeinum); *Eirsp. har* bl' *og tilføier* er Styʀ het.

j ennith fyrir nedan stalhwfona. Þa stucko Birkebeinar a brauth, ok kuomuzt flestir allir j Kristzkirkiu; en Ôrnwlfr hafdi hlaupid a ana ok fannzt ôdru megin. Konur nôckuraʀ sôgdu Bôglum, at Jnge kongr wæri j Mariukirkiu. Þa hlupo þeir til ok hiuggo saunghussyllurnaʀ; þa waʀ wp latinn kirkian. Woru þar jnne syslomenn tueiʀ, Oleifur or Liaʀaudum ok Jfvar dinolaws, ok þeir .ix. saman. Oleifur waʀ skotinn j augat jnn j kirkiuna, en allir woru drepnir. J Olafskirkiu woru þeir Bialfe skinnstackr ok þeir þrettan saman, ok woru allir drepnir, j Andʀeskirkiu Baʀdr stalppe ok þeir fiorir, waʀ hôgguinn ok ward wit hinn hraustazti: þriʀ woru drepnir, en hinn fioʀde handhaugginn. Drottinsdaginn er liost war ordith, skipttu Baglar bænum med ser j fiora stadi ok suo lidinu til ath ʀannzsaka bæinn. Hafdi kongʀinn æina sueith ok hlaut hinn efʀa hlvt bæiar, Philipus jarll adra, Aʀnbiorn ok Gudwlfur hina þridiu, Hʀeidar ok Philipus afh Weiginne hina fiordu sueith. Þeir Phil-
60a[2] ipus ok Þordr hôfdu komit sunnan wm morguninn til bæiar. Þa woru brotin wpp husin. Fa|nnzt þa margt manna; war flest tekith ok drepit. Þeir toku þar mikit fe. Annan dagh wikunnar genghu þeir til skipanna. Woru þa sett fram skipin þau er þeir willdo med fara. Kongʀinn hafdi Gullbringuna, en jarll Gestaskalkinn, Aʀnbiorn Daʀhettuna, Hreidar Hirtuna. Môrg hafdu þeir storskipin, Philipus af Weiginne Ognarbrandinn, ok þeir Gudulfr af Blackastôdum hôfdu eitt skip. Þeir brendu Kladan ok Elfʀina ok hid þridia skwtoʀ nôckuraʀ. Baglar lagu hueria natt wth wit borgh; en wm daga biuggu þeir skipin. Midwikodag war borit hlutskiptti wt j Gilldisskala; fimta daginn ok friadaginn, laugardaginn war skipth. Þar woru þriw hundrut hringabryniuʀ ok brynnhosuʀ. Þar waʀ allmicith fe, suo at æingi hlaut minna fe en þriaʀ meʀkur edr fiorar.

3. ôdru megin: *Eirsp.* dauðr (*P. Cl.* død paa den anden side). 6. Oleifur: *Eirsp.* Olafr. 7. Liaʀaudum: *Eirsp.* Krianaðum. — dinolaws: *Eirsp.* dynulaus. — Oleifur: *Eirsp.* Olafr. 9—10. J Olafskirkiu — woru allir drepnir: *mgl. i Eirsp. (findes hos P. Cl.).* 10. Baʀdr: *i Eirsp.* var Barðr. 11. waʀ: *i Eirsp.* var Barðr. 23. Gestaskalkinn: *Eirsp.* Gestaskalpinn. 24. Hirtuna: *Eirsp.* Lyrtuna. 25—26. ok þeir Gudulfr — eitt skip: *mgl. i Eirsp.* 26. Elfʀina: *Eirsp.* Elftrina. 26—27. ok hid þridia skwtor nôckuraʀ: *Eirsp.* oc enn it þriðia. 29. Gilldisskala: *Eirsp.* Gilldaskala.

8 (12).

Þeiʀ Jnge kongr foru af Strind hid efra til Gaulaʀdals. Dreif þꜳ lid [til] hans þat, er wndan komzt, ok suo bondaheʀʀ, suo ath hann hafdi meiʀ en .xx. hundrut manna. For hann jnn til bæiar. Annan dagh wikunnaʀ lôgdu Baglar wth til Holms; þridia daginn lôgdu wth þeir til Agdanes. Þeir hôfdu haft or bænum lid þat, er fengu, ok foru sudr med lande. War þꜳ bodith wt leidangri, ok toku huern mann, er þeir fengu. Reʀo þeir þꜳ nordr til Stims. Hꜳkon jaʀll biozt, er hann fʀꜳ tidinndin, ok for nordr fyrir Stadi. Rero þeir ꜳ sker, ok brauth skipit, ok tynduzt .xu. menn. Ǫnnuʀ skipin ʀero at ok toku menn af kafe ok suo fe; war þar skipith eptir lꜳtid. En jarll for noʀdr; en er hann kom nordr fyrir Stim, þꜳ siglde hann nordr fyrir þiodleid (sic). Baglar lagu wit Maʀkaʀholm; en er þeir sꜳ siglingh jarls, ʀero þeir nordur ok stefnndu fyrir jnnan Langeyiarsundi. Jarll lagdi at j Sneggiardalsundi. Þa sꜳ þeir skip Bagla ok þottuzt æigi hafa lid til at beriazt wit þa ok ʀero nordr a fiordinn allt at Hamars (sic); en Baglar ʀero eptir þeim. Þa stefndu Birkebeinar wt til Ædeyiar. Geck þꜳ wedrit ꜳ
60b[1] westur; kuomu þeir þꜳ se glum wit; en Baglar sneru apttur. For jarll nordr, en Baglar sudur til Biorguinar. Þꜳ sath j borginne Suertingr ok Þorir brase, Jfwar guse, Eiʀekr j Nizze. Baglar woru j bænum vm daga, en suofu ꜳ skipum wm nottina ok hôfdu mikith lid. Oʀmur langi kom austan til Biorguinar med Margretu kongsdottur, konu Philipus af Weiginne. Litlu sidar hellt hann wôrd ok sueitunghar hans ok Benidict af Gumanesi; hann war þꜳ austan kominn. Þeir kuomu med sueitirnaʀ wpp ꜳ Backa ok helldo þar wôrdinn. En er borgharmenn sꜳ þat, þꜳ hlaupa þeir ofan ꜳ þꜳ; en Baglar oku wnndan. Þar fell Ormur langi. Optth war þat ꜳ sidkuelldum, er Baglar woru drucknir, þꜳ hlupo þeir wpp til borgar; woru þꜳ sumir meiddir, en sumir drepnir.

---

1. af: *Eirsp.* a (Strind oc). 2. til: *tilføiet efter Eirsp.* 4. jnn til bæiar. Annan dagh wikunnaʀ lôgdu Baglar: *Hdskr. interpungerer:* jnn til bæiar. annan dagh wikunnaʀ. lôgdu bl'. 8. Reʀo þeir þꜳ nordr til Stims: *mgl. i Eirsp.* 13. nordr fyrir þiodleid: *Eirsp. kun* þioðleið. 15. fyrir jnnan: *Eirsp.* fyrir þa fyrir innan. — Langeyiarsundi: *Eirsp.* -sund. 16. Sneggiardalsundi: *Eirsp.* Sueggiaðarsundi. 17. wit: *Hdskr. har* ẘ. 18. Hamars: *Eirsp.* Hamrasundi. 22—23. j Nizze: *skr.* j niże; *Eirsp.* maxi (*P. Cl.* maxon). 24. hôfdu: *Hdskr. har* hafde. 27. hans ok Benidict: *Eirsp.* Benedikz.

9 (13).

Hakon jarll biozst nordan wm fimm wikna skeid; woru þa ʀeist skip j kaupangi. Jarll foʀ nordan, er hann waʀ bwinn, ok hafdi langskip ok .xiij. skwtur; en er hann kom sudr wm Stad j Hindeyiar, þa leth hann eptir öll skipin hinu stærri, en [hafdi] þat lidit med ser, sem hraustaz er; en hann senndi apttur Andres dritskit, Benidict þiof ok bad þa fara nordr til Þrandheims sem skiotazt; en jarll for med skwturnar sudr. Baglar attu tuær skwtur j Miadarsunndi; þui (sic) styrdi Marteinn soddi ok Kolbeinn. Þeir jarllinn ʀero wndan a Sognsia. Þa ʀero Baglar sudr, en jarll eptir þeim j Keilustraum. Rere Kolbeinn wpp a sker; toku þeir jarll skwtuna, en drapu þa flesta alla. Þeir Marteinn baru niosnn til bæiar wm kuelldith; en er jarll ʀere ath Hæeynni, þa ʀero þeir jnn j Aʀnaʀfiord. Ruddo þeir þa skipin, en fælu ʀeidann ok leto þar eptir menn at gæta, en gengu sudr yfir fiallit ok kuomu adra natt j Wikina (sic). Baglar hôfdu skipat þar allt sinum mônnum. War kongʀinn wppi j Mariukirkiugarde; en gardaʀ woru giorfir þaʀ, sem miste husanna. War þar mikit lid fyrir jnnan. Jaʀllinn ok Philipus af Weiginne woru fyrir ofan Nikulæskirkiu ok hôfdu þaʀ ædr fylkingh. Wm morguninn tôluduzt þeir wit; Baglar budo Birkebeinum ofan ath ganga; Birkebeinar sôgdu, ath 60b[2] þeir mundo ofan ganga. Baglar | hôfdu meiʀ en .xx. hundrat manna ok allt wel bwith, en Birkebeinar .vi. hundrut. Þeir hôfdu tuo merki; foʀ Petur steypir med ôdru. Hann sneri hid efra j mot jaʀllinum; en Hækon jarll geck ofan at Kopre. Philipus flydi, þeghar er saman kom lidit, ofan j bæinn ok suo wth eptir stʀæti, en sumt jnn. Hækon jarll geck ath ok brauth flekana. Þa hrucku Baglar wndan. Baglar hôfdu tekid j kaupangi Þorfinn lwdrsuein ok lwdrin Anduoko, er att hafdi Suerrir kongr. Eʀlingur kongr bad hann blasa, þegar jaʀllinn gengi ofan; en hann kom æigi wpp hliodinu

1. fimm wikna skeid: *Eirsp.* uakna skeið. 3. langskip: *Eirsp.* .v. langskip. 5. hafdi: *mgl. i Hdskr., tilføiet efter Eirsp.* 6. dritskit: *Eirsp.* dritlioð. 6—7. Benidict þiof ok bad þa fara: *mgl. i Eirsp.* 8. Miadarsunndi: *Eirsp.* Miaðmarsundi. 9. þui: *Eirsp.* þeim (þm̄). — Kolbeinn: *Eirsp. tilføier* smioʀeðr. 10. wndan: *Eirsp.* norðan. 16. j Wikina: *Eirsp.* til Biorgyniar. 18. en gardaʀ — miste: *Eirsp.* uppi i Kopri voru geruir flakar allt fyrir ofan þar sem misti. — woru: *skr.* $\overset{v}{\text{w}}$oru.

j lwdrinn, ok komzt æinghi blæstrin wpp. Birkebeinar sottu ofan wm gardana; en þæ ward ecki af widtökunni, ok flydi allr mwgrin. En er kongʀinn for ofan wm Mariukirkiu, þæ mællti Þorfinnr lwdrsueinn: Herra, sagdi hann, hlaupum jnn j kirkiuna. Kongʀinn hliop þo leingra en Þorfinnr. En er jarll kom ofan j gaʀdinn, þæ hlupo Birkebeinar wt or kirkiunne til hans. Bles Þorfinnr þæ Andwoku, suo sem hann willdi. Þæ for flottinn ofan wm Kriztkirkiu ok ofan wm Miklabæ. Þar war þrongt wm hlidit; fell þar margth, ok læ huerr wm; giordizt þar walkostur mikill. Jarllinn komzt wpp æ hwsin ok ofan wm loptin æ bryggiuʀnaʀ; ward hann miog sæʀ. Wppi j Lafranzkirkiu fell Þordr docka ok Benidict af Gumanesi, Gunni langi ok enn nöckuʀir menn. Þæ ʀedu Birkebeinar til ath höggua walköstinn. Þæ mællti einn madr: Höguit æigi! sagdi hann, worir menn eru. Nw leto þeir af ath höggua; en Baglar hlupo æ fætur, huerr sem mætti. Komzt þæ margt wndan; enda fell margth. Þa hlupo Baglar wth a skipin, en Birkebeinar wth æ bryggiuna ok toku festaʀnar ok drogu ath ser skipin; en Baglar wörduzt. Leto þæ gangha huorirtueggio þat, er til wopnna höfdu, hiuggo festarnaʀ ok kuomuzt medur þui wt ok toku menn sina af sunndi marga. Lögdu Baglar wt æ woginn, en 61a[1] sumir yfir fyrir Munka bʀyggiuʀ ok toku menn sina, er hlaupid höfdu or bænum. Rero Baglar þæ wt or woginum nordr med landi ok jnn j Aʀnarfiord; en Birkebeinar þeir, er jarll hafdi til sett ath gæta, hlupo til ok hiuggo skipin, er þeiʀ sæ ferd Bagla, ok hlupo sidan j skogh ok fæluzzt. En er Baglar kuomu drogu þeir wpp skipin ok bættu, en

1. æinghi: *Eirsp.* ekki. 3. wm: *Eirsp.* at. 4. lwdrsueinn: *opr. skr.* lwdriñ, *hvorefter er rettet* n *til* s *og fortsat med* ueiñ. 5. hliop þo lengra en Þorfinnr: *Eirsp. har* þagði oc sneri æigi inn. Þorfinnr hliop i kirkiuna oc margir bb'. 8. Kriztkirkiu: *Eirsp.* Lafranzkirkiu. 8—9. ok ofan wm Miklabæ: *mgl. i Eirsp.; P. Cl. nævner* Møglegaard; *i AM. 325 VIII 4b 4to sees* . . . rþ. 10. huerr wm: *Eirsp. tilføier* þueran annaɴ; *saa og AM. 325 VIII 4b 4to*. 21. hiuggo: *Eirsp. (og AM. 325 VIII 4b 4to)* Baglar hioggu. 23. fyrir Munkabʀyggiuʀ: *Eirsp.* til Munkabrygiu; *AM. 325 VIII 4b 4to* yfir við Munkabryggiur. 26—2. til sett at gæta — fannzt hann flestur: *Eirsp. har her* sett til geymzlu hliopu þegar upp i skoginn er þeir saa sigling Bagla toku þeir skipin oc fundo nær allan reiðann; *i AM. 325 VIII 4b 4to større Lighed med 81a Fol.* 26. hlupo til ok: *skr. to Gange i Hdskr.* 27. er: *Hdskr. har* ok er. 28. drogu: *Hdskr. har* da-ogu.

sumir hlupo j skoginn at leita ʀeidans, ok fannzt hann flestur. Þa ʀero Baglar a braut wm kuelldit med skwturnar; var þar Philipus af Weiginne. Reru þeir nordr; en stoʀskipin lagu eptir j Wikingawogi. Birkebeinar þeir, er nordr foru medur storskipin, nento æigi at ʀoa nordr fyrir Stad ok lagu j Silld ok bido byʀiar; en þeiʀ hôfdu sexæʀing sudr j Wlfasunnd a niosnn. En er niosnarmenn sa, ath lidit foʀ sunnan, þa ʀero þeir nordan ok sôgdu sinum mônnum, at þrettan skwtur ʀero sunnan, ok kenndu, ath jarllinn hafdi þæʀ sudr haft. Þa ʀeka þeir af ser tiolldinn ok ʀoa jnn a fiordinn. Þa sa þeir skiotth, at hineʀ snero eptir þeim, ok suo ath ecki woru skilldir wit stafnna. Þottuzt þeir wita, ath wfridr war. Roa þeir jnn fyrir til Molldafiardar; en skwturnar sækia fast eptir þeim. En er Birkebeinar kuomu ath landi, hlaupa þeir wpp, en sumir a kafh. Þa bar skiotth at skwturnaʀ. Hlupo þeir vpp ok elltu þa. Þaʀ fell Andres dʀith ok næʀ tuo hundʀat Birkebeina. Toku þar Baglar skipin ok þat a war; feckzt þar micith hlutskipti. Foru Baglar sudur apttur ok hittu konginn j Wikingawogi.

10 (14).

Haakon jarll for þegar oʀ Biorguin, er hann spurde, ath Baglar hôfdu nordr farith; hʀæddizt hann, at kongrinn mundi koma þeim a wuarth. For jarll þa wpp wm Borgharskaʀd ok ofan wm Ostraʀfiord ok wpp a Wôʀs, þa wm Raudafiall ok ofan j Leʀadal j Sogn, þa wpp a Walldres ok vpp j Gwdbrandzdali, suo wm Dofrafiall til Þrandheims, ok hitto þar Jnga kongh. Baglar foru til Biorguinar ok duôlduzt þaʀ wm hʀid. Þa skipto þeir lidinu. Foʀ Phil-
61a² ipus jarll austur medr stoʀskipunum. | En kongʀinn hafdi

3—4. Reru þeir nordr — j Wikingawogi: *mgl. i Eirsp.; AM. 325 VIII 4b 4to slutter sig til 81a Fol.* 3. var þar: *Eirsp. tilføier* fyrir. 9. þrettan: *Eirsp.* .xiiii. *(saa og AM. 325 VIII 4b 4to).* 17. dʀith: *Eirsp.* dritlioð *(saa og AM. 325 VIII 4b 4to); jfr. S. 276*[6]. 20. konginn: *Eirsp.* k'ginn; *AM. 325 VIII 4b 4to* Steinvegg. 24. ofan wm: *Eirsp. og AM. 325 VIII 4b 4to* ofan i. 24—26. ok wpp a Wôʀs — til Þrandheims: *saa og AM. 325 VIII 4b 4to; Eirsp. har her kun* oc sua norðr um Rauðafiall oc letti æigi fyʀ en hann kom nordr til Þrandheims. 26. vpp j: j *skr. over Linien.* 29. kongʀinn: *Eirsp.* k'rinn; *AM. 325 VIII 4b 4to* Steinveggr.

tuitughsessu ok mórg hin smæʀʀi skipin; for hann nordr til Stims ok læ j Fʀekeyiarsunndi ok giordi skwtur nordr æ Mæʀi ok baud wth leidangri ath mónnum ok wistum. Foʀ hann þa sudr apttur ok tok allar kongsskylldiʀ medur endilóngu lannde. Þæ for hann wm Saudungssund, er óngum kongi er kallath at hlyddi at fara. Hann kom til Tunsbergs litlo fyrir jol; war þaʀ weitth wm jolin. Philipus jarll foʀ eptir jolin medr smæskipin nordr j land ok kom til Bioʀghuinar. Eʀlingur kongr let ʀeisa langskip, annat Hʀeidar, þʀidia Philipus. Þau woru miclu meiʀi, en fyʀʀ hefdi slik gioʀʀ werith i Noʀeghi. Þau woru medur tueimur hæboʀum millum austuʀwma; hinnaʀ efri æʀannar woru .xx. ælna langhar, tialldith þurfti hælfþritugth yfir. Suo war skʀæd, ath .viij. menn skylldi wera j hælfʀyme. Þæ er madr stod wppi æ widunum, þa nædo þeir æinir, er stæʀstir woru, wpp æ þilfarith. Sidar litlo eptir jol tok Eʀlingr kongr sott ok andadizt ok læ næʀ wiko. Leynt war andlati hans fyrst wm hrid; war likith wardveitt .vij. nætur j einu heʀbeʀgi. War þar fyrir Olæfur Þoʀuson; hitte hann jarll j Biorguin ok sagdi honum tidindin; en alþydunne war sagth, at Danakongr willde hitta hann. Jarll foʀ til Tunsbergs at fóstunne. Waʀ þæ lyst andlæti kongs ok jardath likit at Olafskirkiu. Kongrinn war lagdr j steinvegginn nyrdʀa vtar fra alltarinu. Þæ tok Philipus jarll wit foʀʀædi flocksins ok hellt saman lidino. Woru þeir j Tunsbergi wm fóstuna. Eʀlingur steinweggr ætti eptiʀ tuo sonu, Magnus ok Sigurd. Sigurdr war þæ fiogʀa wetʀa; hafdi Eʀlingur gengith wit fadeʀni hans. En Magnus war atta wetra; willdi Eʀlingr jarnburd hafa til hans fadernis. War hann þa kalla[dr] kongsson.

1. tuitughsessu: *Eirsp.* -sessur. 5. Saudungssund: *Eirsp. tilføier* in næyrðri; *for* Saudungssund *findes i AM. 325 VIII 4b 4to* suð . . ., *hvormed dette Fragment slutter.* 6. hlyddi: *Punkt over det første* d; *det andet* d *rettet fra* i. 8. medr smæskipin: *Eirsp.* með tuitugsessur oc maurg smaskip. 13. woru: *Hdskr. har* þurfti. 15—16. stod wppi æ widunum — æ þilfarith: *Eirsp. har* stoð niðri a innuiðunum þa naðu þeir einir er hæstir voru breiðauxi upp a þilfarit. 19. j einu heʀbergi. War þar fyrir: *her er noget udeglemt; Eirsp. har* i herberginu (.vii. nætr) var þa fært likit til Olafskirkiu oc var þar var (sic) þa send skuta norðr til iarls var þar fyrir. 21. alþydunne: *skr.* a-alþydunne; u *rettet fra* a. 24. nyrdʀa: *Hdskr. har* yyrdʀa. 30. kalladr: *Hdskr. har* kalla.

Nw sagdi jarll, at þeir hefdi god kongsefnni, sem woru synir Eʀlings kongs. Þat likade wel lidenu. Foru þa bref mille jarlls ok Nikulas byskups; hafdi hann launstefnur wit bændr, 61b[1] þa er ʀikazztir | woru. Hælfum manadi fyrir paskir foru Baglar ôllu lidinu yfir til Borgar ok hôfdu med ser sonu Eʀlings kongs. Waʀ þa stefnt Borgharþingh. Þar kom Nikulas byskuph. Þingith war j Maʀiukirkiugarde. Byskup war j kirkiunne ok allir bænndr, þeir er ʀikazztir woru ok mest skylldo ʀada. Taladi byskup fyrir þeim ok kom þeim ôllum j samþycki med ser wm kongstekiu. Aa þinginu taladi Hʀeidar senndimadr ok ʀæddi wm skada sinn, er ward j fʀafalli kongsins: en æigi at sidr, sagdi hann, berr oss naudsyn til at taka hôfdinga yfir flockinn. Hôfum wer god fôngh a, þuiath her eʀu tueiʀ synir Eʀlings kongs. Ma þaʀ þann til taka, er bændum er skapfelldra eda lidinu. Þar fenguzt æingi suoʀ af bondum, þuiath þeir woru j kirkiunne, er ʀæda skyllde mestu af bænndum. War þa wpp lokin kirkian; gengu bændr wth ok a þingit, ok taladi þa einn bondi ok mællti suo: Æʀin er naudsyn til, segir hann, at taka hôfdingia fyrir flockinn, þuiath heʀ er micill styrckuʀ bædi lids ok skipa; mun mikils wit þurfua, ef hlyda skal, fyrir Birkebeinum. Nw hôfum wer giorth wort ʀad, bændurnir. Synizzt oss, sem þat se ecki barnswerk ath taka wit þersum wannda; synizzt oss, sem þerss mannz muni wit þurfa, er bædi se wel wite boʀinn ok kunni wel herstioʀnina at skipa (sic) bondaʀetinum. Wilium wer nw þann kong at hafa, er oss se nôckuʀ wauʀn j. Nw er her wel til boʀith til hôfdingia, þaʀ sem jarllinn er, systurson Jnga kongs Haʀalldzsonar, þerss er bezztur kongr hefir werith j Noreghi j manna minnum. Er hann ʀeyndr ath wite ok godum sidum. Munum wer gefa honum kongsnafn, ef þer wilit. Þa suaraʀ Lodinn stallaʀi: Þeʀ bændur æiguth ath ʀada kongstekiunne; en þo ætla egh þat a samth koma med lidino, at þer wili hellzt þiona sonum Eʀlings kongs. Taladi þa allur mwgrinn, at þat wæri satt, ok ward at þui micill ʀomur. Stod þa wpp huerr at ôdrum

4. ʀikazztir: t^{s} *skr. under Linien.* — fyrir: *Eirsp.* eptir. 17. skyllde: e *rettet fra* o. 26. at skipa: *Eirsp.* oc sua at skipa. 32. bændur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 35. allur: -ur *skr. ligedan.*

ok taladi: Wile þer æigi, sǒgdu þeir, þenna kong hafa, er
$61b^2$ weʀ | wilium hafa, þæ munum wer oss j ǒngu lydskyllda giora. Sæ þat margr sæ, er wafizzt hafdi j flockinum, at þeir ættu ǒngraʀ eiʀdaʀ won af Birkebeinum, ef flockrin sundradizzt. War þat þæ ʀædith, at bændr skylldo ʀæda. Eʀlendr afh Hwsabæ or Hegni gaf Philipo kongsnafn; stodu þæ bændr wpp ok dæmdu honum leidangur. War þæ farit til skipa. Wm morguninn eptir foru þeir apttur til Tunsbergs ok woru þar wm hrid. Þeir giordu nordr .xui. skwtur; þar ʀed fyrir Aʀnbiorn Jonsson, Eindʀide hegri, Nikulæs Botholfsson, Aʀnþoʀ foka, Gyrdr Benteinsson. Þæ tok sott Philipus af Weiginne; kom æ hann drepsott, ok læ litla hʀid. War hann jardadr j Olafskirkiu.

11 (15, 16).

Þath sama sumar biugguzt Birkebeinar noʀdan ok hǒfdu allstoʀ skiph, er þeir hǒfdu giora lætid j kaupangi. Woru þau þriu, er meiʀ woru en þʀitugh, en sum woru hælfþritugh, ok margaʀ skwtuʀ ok tuitughsessuʀ, ok hǒfdu allmikinn herʀ, ok suo (sic) sudr til Biorguinar. Þeir giordo sudur æ niosn fiortan skwthur. Þaʀ ʀed fyrir Þorsteinn gangur, Sueinn næpa. Kongr ok jarll foru sudr eptir med stoʀskipin allt j Huitingseyiar. Baglar foʀu austan j Seleyiar. Þæ spurdu þeir, ath Þorgils fudhundr war j Sokn nordr æ Weggium ok hafdi dregit saman leidangur. Þæ war a nordanwedr litid. Þeir ʀeru þeghar nordr fyrir sol wm morguninn; war suo sagth, at ǒll skipin hittuzt j Hirtʀum. Kuomu þeir þar wm midmoʀgins skeid. En Aʀnþoʀ kom fyrir æʀosinn. En er Birkebeinar sa þat, hleypto þeir at honum tueim skwtum. Aʀnþoʀ sneri þa wndan ok kom wit segli; giordu þeir bædi ath sigla ok ʀoa. Giordu Birkebeinar nǒckura menn; en er þeir sæ skwturnar, þæʀ er sunnan ʀero, þæ snero þeir wndan ok nordur fyrir Hæeyʀi.

6. Hegni: *Eirsp.* Heğini. 7. leidangur: *Eirsp. tilføier* roð oc reiðv. 12. drepsott: *Eirsp.* drep. 14. sumar: *Eirsp.* vár. 14—15. hǒfdu allstoʀ: *Hdskr. har* hǒfdu g̊a all stoʀ. 18. suo sudr: *Eirsp.* foru sudr. — sudur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 19. gangur: *Eirsp.* gemsir. 22. j Sokn: *mgl. i Eirsp.* 24. fyrir sol: *Eirsp.* við sol. 25. Hirtʀum: *Eirsp.* Hitrum. 31. Hæeyʀi: *Eirsp.* Hadyri *(saa og S. 282 ⁴).*

Baglar ʀero jnn til Soknar ok lôgdu jnn j ænna ôllu lidino. 62a[1] Þeir giordo nordr þriaʀ skwtur a | niosn, ok er þeir kuomu j Selvoga, þa spurdo þeir, at Birkebeinar lægu a .xij. skwtum j Eykundasundi. Roa Baglar þa nordr fyrir Hæeyʀi. Þæ sæ þeir menn, er wôrdinn helldu, hwar Baglar ʀero. Snwa þeir Aʀnbiorn þæ wth oʀ ænne; setti hann wpp merki sitt. En er þat sæ Birkebeinar, at þat mundi wera meginherʀinn Bagla, snwa þeir wndan ok ʀoa nordr; en Baglar elltu þa. Hlaupa Birkebeinar a land j Suofuwik; en Baglar elltu þa leingi. Medr Birkebeinum war margth leidangurslid; fell þaʀ margth manna af þeim. Þar fell Sueinn næpa ok Erlendr þiofakappi. Sumth feck grid. Baglar toku skipin ôll ok foʀu austur apttur. War þeim sagth, at herʀ Birkebeina læ wti j Huitingseyium. Foru Baglar nott ok dagh til Tunsbergs; en Birkebeinar foru nordr ok hittu konginn j Huitingseyium. Nôckuru sidar bwa Baglar austan skwtnaheʀʀinn ok hafa halfann þridia tugh skwtna. War þar fyʀir Nikulas af Lista, Eʀlingr wikur, Oʀmur skutilsueinn. Foru þeir nordr, kuomu nordr j Helgasunnd. Þa kom niosn nordan; war þeim sagth, at Birkebeinar hôfdu siglth fyrir Jadar ok suo fyʀir Lista. Willdi Nikulas austr sigla; en Ormur mællti j moti. War þa bedith allann daginn til kuelldz. Wm notina sigldu þeir austur ok lôgdu ath wm morgunin j Portyʀiu. Þæ war myʀkui mikill; sæ þeir æigi, fyʀʀ en Birkebeinar sigldu fyrir hôfnina. Baglar bʀugdo wit skiotth ok ʀæku af ser tiolldin ok snwa oʀ hôfnenni austur æ leid ok draga sidan wpp seglin ok stefndu fyrir jnnan Auʀ æ fioʀdinn. Birkebeinar woru þa komnir austuʀ yfir fioʀdinn. Baglar lagdu at j Staferni. Birkebeinar sigldu wth til ſunda; en skwtur þʀiaʀ, er Baglar ættu, sigldo wndan þeim. Biorgolfur bætur, Eiʀekr badkall, Bergr ok Skæʀingr, þeir baʀu niosn til kongs. Leth hann þegar blasa ôllu lidinu wpp æ Hauga; spurdi hann þæ, huort menn willdi ganga æ skip ok beriazzt wit Birkebeina, edr

7. at þat mundi wera: *Eirsp.* þa hugðu þeir at vera mundi. 15. til: *skr.* tíl. 17. þridia tugh: *Eirsp.* fiorða tog. 18. wikur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum. — skutilsueinn: *Eirsp. tilføier* Knauʀ hattspioʀ. 29. Baglar lagdu: *Eirsp.* Baglar siglldu þa eptir oc laugðu. 30. wth: *Eirsp.* inn. 31. badkall: *mgl. i Eirsp. (ligeledes hos P. Cl.).*

willdi þeir bida þar j bænum. Sagdi hann, at þeir mundi æiga wit lidzmun at etia. Er sæ til, sagdi kongr, ath
62a² snwa a landith wpp ok hôlldum saman lidinu. Ætla egh oss þann wera beztann. Þa suaradi Aʀnbioʀnn Jonsson: Gôngum æ skipin þau hinu storu ok tôkum wit dreingiligazt. Muno wer seint werda sottir, þo ath wer hafim lid minna. Þetta ʀæd likadi þeim wel. War þæ gengith til skipanna ok æ hid mesta skipith, er Philipus af Weiginne hafdi giora lætid; war Aʀnbioʀn frammi æ skipinu ok hans sueith, en kongssueitin apttur. Birkebeinar lôgdu ath wit Hʀossanes ok skipudo til atlôgu ok herklædduzt; en er þeir woru bwnir, greiddu þeir atʀodrin; en er þeir kuomu j skothfæʀi, þa hlupo Birkebeinar vpp at skutbʀyggiunne ok þui næst fram bryggi[urn]ar. Birkebeinum ward æigi skiotth wm landgônguna, þuiath skipin lægu allt fyrir bʀyggium. Baglar sottu wpp oʀ bænum ok suo wpp wm Fʀodæs ok letho þar ôngua menn nema æinn, er het Þoʀbiorrn skeifur ok war leidangur[s]madr. Birkebeinar toku ôll skipin, bædi þau eʀ kongʀinn hafdi giora lætid j kaupangi, ok suo þau, er hôfdu giora lætid Baglar, ok micith fe annat. Duolduzt Birkebeinar þar wm hrid. Aadr Birkebeinar fæʀi or Biorguin, skylldi Dagfinnur syslomadr sitia j borginne. Willdi hann hafa tuo hundʀath manna; enn menn sôgdu, at hann þyrfti ecki at sitia þar wit her mannzz. Þa baud Suertingur at hallda borgina wit tuo hundruth (sic) manna; war sæ kostur tekinn, at þeir Jfuar ok Eʀlendr slidre sætu þar allir. Baglar foʀu medur skwtnaherʀinn nordr medur landi. Þeir spurdo, at Birkebeinar foru medur tueim skwtum. Olæfur Joʀundarbʀodir ok annaʀ Olafur, þeir hôfdu syslu æ Westuraugdum. Baglar hittu þæ ok elltu adra wpp j Þrimlingum, en adra wit Flausturgafl, ok drapu þæ flesta. Nikulæs af Lista gaf gʀid hwarumtueggia Olafi; en er lidsmenn wrdo þerss waʀiʀ, þæ weitto þeir þeim athgôngu ok drapo þæ.

8. ok æ: *Eirsp.* var þa gengit a. 14. bryggiurnar: *Hdskr. har* bryggi[r], *hvor* [r] *er rettet fra* bb. 17. nema: ne *rettet fra* m. 18. leidangursmadr: s *udeglemt af Skriveren.* — ôll: *Hdskr. har* ôllu. 22. Dagfinnur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum; *ligesaa i* Olæfur *i L. 28 ndfr.* 25. tuo hundruth: *Eirsp. rigtig* .c. 26. Jfuar: *Eirsp.* Ivaʀ boddi. 28. foru: *Eirsp.* foru norðan. 29. annaʀ Olafur: *Eirsp.* Olafr smiormagi. 30. Þrimlingum: *Eirsp.* Þrymlingum. 31. Flausturgafl: *Eirsp.* Flostrgafl.

Foru Baglar þa nordr; en er þeir kuomu nordr wm Jadar, þa hittu þeir Einglandzfar eitt ok ʀæntu þat ok fengu þar mikith fe. Annath skip toku þeir j Kauʀmt; þat war ok Æinglandzfar. Þa lôgdu þeir nordr til Biorguinar; war
62b[1] þeim sagth, at | fætth lid war j borginne. Þeir ʀeru sunnan ath bænum; skiptu þeir þa lidinu. Reru þeir ath j Tenlvvik, en sumir laugdv vtan wndir bergith; gengv þa hvorirtueggia vpp at borginne. Birkebeinar gengv j moti wth a borgarveggina; sottu Baglar þegar ath; en þvnnskipat war fyrir. Hrucku Birkebeinar inn af veggiunum ok j meginborgina; en Baglar kuomvzt inn j borgina ok wnnu hana skiott ok suo kastalann. En er Baglar sau, ath þeir fengv ecki at giort meginborginne, þa brendv þeir wthborgina, en skipudu sinum mônnum kastalan; en er þeir vissu, at Birkebeinar hofdu litid lid, en farner miog at dryck, þa gættu þeir þess, at þeir nædi ecki buʀt. Satu þeir þar wm hrid. Ph[il]ipus kongr ok lid þat, er upp var ellt j Tunsbergi, foʀ hid efra vm Upplônd, ok kuomu ofan j Sogn. Þeir spurdo til sinna manna j Biorguin, ok huat þeir hôfduzt ath. Þeir ʀedo ser til skipa ok foʀu sudr til Biorguinar. En er Birkebeinar woru þrotneʀ at dryck, þa bædu þeir ser grida ok budo ath gefa wpp borgina. Philipus kongr gaf þeim grid, ok suo, ath huerr skylldi hafa þat, er ætte j borginne; en þat sem kongr ætti, skylldi skipta med lidenu. Þa war wpp gefin borgin; gengu menn wth ok wnno æida, ath æingi bæʀi meiʀa brauth, en ætti. Þar war j borginne Kʀistin, dottir Suerris kongs, ok Skwle, brodir Jnga kongs, Margreth, kona Dagfinnz, ok Gudʀidr, kona Þorsteins, sonar Gems, Gudʀidr Jonsdottir; allz woru þaʀ .xl. kuenna.

12 (16, 17).

Þa toku Baglar borgina ok fengu þar wist micla, en litid fe annath. Manadaginn kom kongrin til bæiarens,

6. Tenlvvik: *Eirsp.* Tolovik. 7. wndir: *opr. blot skr.* w. — bergith: *Eirsp.* borg (*skr.* bḡ). — hvorirtueggia: -ia *skr. med Forkortelsestegn for* ra, va; *jfr. S. 8* [23]. 11. inn j borgina: *Eirsp.* upp a utueggina. 11—12. ok suo kastalann: *mgl. i Eirsp.* 17. Philipus: *Hdskr. har* Phipus. 28—29. sonar Gems: *Eirsp.* heimnes. 29. Gudʀidr Jonsdottir: *mgl. i Eirsp.* (*P. Cl. har* Gyri Jons dotter, Evind Prestmaags Hustru, *men mgl.* Gudʀidr, kona Þorsteins).

tyʀsdaginn geck folkith oʀ borginne, odinsdaginn war ʀannsakath j borginne, en þoʀsdaginn brend, friædaginn at kuelldi war til tekid ath briota borgina ok allann laugardaginn. Þæ kom þeim niosn, at Hækon jarll færi austan. Lôgdu þeir þui sunnodaginn wth j Floʀuwoga. Birkebeinar brenudu ôll skipin j Tunsbergi, þau fyrst hinu mestu, er Baglar hôfdu giora latid, Gestaskalppinn ok Lyʀtuna, en hôfdu med ser Gullbringuna ok ônnuʀ storskipin. En jarll 62b[2] foʀ medur tuithugsessuʀ ok smæʀʀi skiph. | Þæ war æ nordʀænt. Þottuzt Baglar wita, at jarlle war þat andwidre. Annan dagh wikunnaʀ foru Baglar jnn til borgar ok leto blæsa ôllum borgarlyd (sic) til ath briota borgina; tyʀsdaginn eptir lôgdu þeir oʀ bænum sudr j Sundzwogh; midwikodaginn war æ sudʀænt j moti. Þæ sigldu jarll ok hans menn sunnan; en er hann kom æ Hardsæ, þæ sæ Baglar ok ʀero sudr j moti. Hugdi jarll, ath þeir munndi wilia beʀiazt, ok hlodu seglunum; en er Baglar kuomu j skothmæl, þæ wiko þeir wth eptir fiʀdinum. Þæ ʀoa Birkebeinar eptir þeim ok kuomuzt j skothfæʀi skwtunum; en langhskipin wrdo seinne. Þæ sneru Baglar apttuʀ ok willdo taka skwturnaʀ; en Birkebeinar kuomuzt apttur moti langskipunum. Hwgdi (sic) Baglar ʀero þæ wndan sudr j Salbiaʀnarsund wm kuellldith. En er Birkebeinar sæ, ath þeir fengu ecki at giorth, dragha þeir wpp segl sin ok sigla nordr til Biorguinar; en er þeir kuomu þaʀ, veitto þeir stoʀar ætôluʀ þeim borgina hôfdu vpp gefit, ok sôgdu werith hafa j siælfswelldi. Dagfinnr eggiadi miogh, ath borgina skylldi wpp gefa (sic). War þæ blæsith til bæiarfolkinu ath ʀeisa borgharweggina. Nw kom jarllinum þat j hug, ath kongʀinn mundi þickiaz of lidfæʀ j Wikinne austur; bioztt hann nordan ok setti eptir at gæta borgennaʀ

31—2. Maunadaginn — ʀannsakath j borginne, en: *mgl. i Eirsp., som efter fe annat fortsætter:* þorsdaginn brenddu þeir borgina. 5. sunnodaginn: *mgl. i Eirsp., som har* aullu liðinu. — Floʀuwoga: *Eirsp.* Florouaga. 6—7. þau fyrst — ok Lyʀtuna: *mgl. i Eirsp.* 8. ok ônnuʀ storskipin: *mgl. i Eirsp.* — En jarll: *foran dette har Eirsp.* en ær þeir spurðu at Bl' haufðu norðr farit. þa skipttu þeir liðinu var k'grinn eptir með in stæʀi skipin. 9. foʀ: *Eirsp.* for norðr. 12. borgarlyd: *Eirsp.* bðiarlyð. 14. j moti: *mgl. i Eirsp.* 15. sæ: *skr.* s-sæ. 19—23. ok kuomuzt j skothfæʀi — wm kuellldith: *Eirsp. kun* en þo drogu Bl' undan; *ogsaa P. Cl. er her kortere end 81a Fol.* 28. gefa: *Eirsp.* bæta. 30. lidfæʀ: *skr.* lidfæʀ with s above; *Eirsp.* faliðr.

Petur steypi, Dagfinn syslomann. Jnge kongr for or Tunsbergi ok jnn til Osloar ok hafdi fiogur skip, Ognarbʀandinn ok tuo aunnor hinu miklo ok Gullbringuna; hann dualdizt þaʀ wm hʀid. Bôglum byriade wel nordan; en er þeir kuomu j Þrymlinga, spurdo þeir, ath Jnge kongr war j Oslo. Sigla þeir þa enn ok koma ecki til Tunsbergs ok lôgdu wit Oʀmeyna jnn fra Jarllzey. War þa sw ʀadagiord, ath leggia ath konginum. Sigla sidan jnn eptir firde ok koma jnn til Hôfudeyiar j þann tima, er menn kuomu j skytninga. War þa blasith j bænum; hlupo Birkebeinar a
63a^{1} skip ok heimtuzt | wth wndir ackerin. Þa lôgdu Baglar ath þeim ok suo næʀ þeim, ath þeiʀ fengu hôguit stræingina. Wedr war a huast, ok ʀak stoʀskipin jnn til Fʀysio, þar til er þaw stodu ôll a Leiʀunne. War kongsskipith eitt ser; en þar er Baglar sa þat, þa ʀero þeir eptir diarfliga. Leto þa verda ath ganga huorirtueggio allt, þat er til wopna hôfdu. Lagdi Philipus kongr næst smaskwto (sic). Þa kuomu Birkebeinar stafnliam a skwtona. Þa ste kongr fyrir bord ok allt lidith. Þar fellu .vij. menn edr .viij. Waʀ kongʀinn tekinn afh sundi ok adrir þeir, er a woru. Eptir þat ʀero Baglar apttur til bæiar ok toku byrdinga fimm ok baru a wid ok næfʀar ok halm ok lusto þar j elldi, letu þat ʀeka jnn ath skipunum ok ʀero a eptir. Birkebeinar stungo wit forkum, er elldinn ʀak ath þeim, ok hrundu fʀa seʀ. Rak þat jnn ath Leiʀum. En er Baglar sa, ath þat tiade ecki, þa ʀero þeir jnn til bæiarens ok wm kuelldit jnn til Hôfudeyiar. Þa minkade wedʀith; en er flæda tok ok fluto skip Birkebeina, þa ʀero þeir til bæiar ok lagu wit ackeri til dags. Wm morgunin giordo Baglar þat ʀad, at fara wth til Tunsbergs ath taka þaʀ kaupskip ok stefnna þa at Birkebeinum ok stannda ôngum mun lægra en þeir. Þeir toku þaʀ kwgga tuo ok austuʀfaraskip .vij., toku þar fʀa wigin ok haboʀudo ok þiliudu a bitum, baru sidan a grioth ok fluttuzt wt a fiordinn. Birkebeinar sigldu þa jnn a fiordinn; en Baglar foru wtan j moti þeim a fiordinn.

1. Dagfinn: *Hdskr. har* Dagh-Dagfinn. 12. fengu: *Hdskr. har* fengit. 15. þar: *Hdskr. har* þ^{s}. 17. smaskwto: *skr.* sma skwto; *Eirsp.* sina skutu. 19. .vij. menn edr .viij.: *Eirsp.* .viij. 25. ath Leiʀum: *Eirsp.* a Leirurnar. 26. jnn *(2den Gang): Eirsp.* vt. 33. þiliudu: *skr.* þiliudiu; *Eirsp.* þildu. 34. jnn a: *Eirsp.* innan eptir (firði).

En er Birkebeinar sa þa, stefnna þeir hid beinazzta a þa; en er þeir koma j skotfæʀi, þa snwa þuert wth a fiordinn. Bar þa bratth j sunndr med þeim. Baglar hlupo a stoʀ-skipin ok a skwturnar ok eptir þeim. Birkebeinar stefndu wth fyrir Tuimuskaga (sic), sigldu suo wth fyrir Nesiar þiod-leid ok lôgdu ok at j Marfʀinum (sic). Þaʀ lagu Birke-beinar wit ackeʀi, en Baglar j bryggiulægi. Birkebeinar hôfdu watnfatt. Wm morgunninn letu þeir sigha skipin; þa kaulludo þeir ok badu ʀydia hôfnina fyrir konginum; lôgdu þeir or hôfninne ok stungo stôfnum ath nesinu. Birkebeinar ʀero
63a² þa austur apttur ok lôgdu | ath Staferni ok lagu þar adʀa notth ok lagu enn wm ackeri. Baglar fylgdo þeim, ok for allt a sômu leid med þeim ok fyʀʀ, ath Birkebeinar lôgdu j lægid, en Baglar ʀero wth ok lagu with nesit; woru huorir-tueggiu a landi. Þa sa þeir, ath skip sigldu vestan wm Gʀænmar ok tauldo þriatige. Þa giordizt ottamicith med Bôglum, þuiath won war jaʀllzsins nordan. Birkebeinar kôlludo a þa: Huad er, Baglar? Hwi lati þer wʀoliga? Liggium allir saman; þat eʀ wdaufligra. Baglar gafu æingan gaum ath þui ok droghu vpp segl sin ok sigldu austur yfir Folldina ok lagu nôckuraʀ nætur j Aastwssholmme. En hitt hôfdu werith byʀdinga segl nordan or Biorguin **** ok ætludo til Tunsbergs ok woru þar wm haustid. Baglar giordu ʀad sitt, ath faʀa nordr a Agdir, ok sigldu wm kuelldit j Þʀymli[n]ga ok hitto þar byʀdinga marga, er nordan woru komnir. Spurdo þeiʀ, ath jarll hafdi austur siglth, suo þat, ath Petur steypir ok Dagfinnr woru j Biorguin ok giordo wpp borgina, ok lagdi Dagfinnr allann hwg a, þuiat

---

2. þeir: *Eirsp.* Bb'. — snwa: *Eirsp.* snúa þeir. 3—4. Baglar hlupo — eptir þeim: *mgl. i Eirsp.* 4—6. Birkebeinar stefndu — at j: *Eirsp.* Bb' laugðu at vt i. 5. Tuimuskaga: *Feil for* Tunnuskaga. 6. Marfʀinum: *Eirsp.* Marfirðinum. 8. morgunninn: *skr.* m̄guiñ, *hvor den sidste Streg i det første* n *er rettet til* i. 9. badu: *Eirsp.* baðu smiorka (*Ungers Udg.* Smjörkára) frændda. — fyrir konginum: *mgl. i Eirsp.* — lôgdu þeir: *Eirsp.* Bl' laugðu. 10. ʀero: *foran dette Ord er bort-raderet et* þ. 11. ath: *Eirsp.* at i. 12. for: *saa Eirsp.; 81a Fol.* foru. 13—14. ath Birkebeinar — woru: *Eirsp. har kun* vm myrgininn voru. 21. j Aastwssholmme: *Eirsp.* Astisholmum (*P. Cl.* Ostvigs Holme). 22—23. byʀdinga segl nordan — ok woru: *Stjernerne betegner, at noget mgl.; Eirsp. har her:* byrðinga segl. fam daugum siðaʀ kom iarlinn norðan hitti hann þa k'ginn foru nu með aullu liðinu til Tun-bergs(!) oc duauldu*z*. 25. Þʀymlinga: *Hdskr. har* Þʀymliga.

hann hafdi syslo wm Hordaland. Hellt hann þeirri syslo, medan borgin stod. Petur steypir gaf at ǿnguan gaum; war hann jafnan yfir at Jonskirkiu, þuiath þar war Jngebiorg kongsdottir, kona hans. Hækone jarlle war ecki mikith wm borghargiordina. Baglaʀ foru nordr helldr skyndiliga ok lagu j Elldeyiarsundi ok ʀero wm kuelldit ok wm nottina ok kuomu wm nottina fyrir dagh til bæiar ok hlupo af skipunum wpp eptir stʀætti, sumir fyrir ofan bæinn. Dagfinnr waʀ med sina sueith j borginne, ok wrdo wariʀ wit, er þeir hlupo a land. Blesu þeir þegar heʀblæstuʀ. Birkebeinar þeir, er j borginne woru, willdo til bæiar; en þeir wrdo ofseinir, ok fellu þar .xi. menn. Þeir Petur ok hans sueith, er þeir heyrdo blæstrin, hlupo or bænum wpp; en Baglar settuzt wm borgina ok bido til þers, er liost war. Þæ gengu þeir ath borginne ok budo Dagfinne grid; en
63b[1] hann lezzt æingin þurfa. Þæ wei ttu Baglar atgongu at borginne; en Birkebeinar wǿrduzzt dreingiliga, ok woru æ hinir sǿmu framme, en Baglar skiptuz wit, þegar þeir mædduzt, ok gengu þæ adreʀ fram. Baglar toku ser elld ok baru ath borginne. Toku Birkebeinar þæ at farazt af mædi ok hita; woru þeir ok miogh sæʀir. Þar war hælfur þride tugur manna. Dagfinnr bad þeim grida. Baglar sǿgdu, ath þeir þyʀfte ecki grida helldr en wm morguninn. Toku þeir þa kirkiustiga ofan j bæinn ok settu with borgina ok gengo suo wpp. Dagfinnuʀ leth faʀa ofan j festi sueininn Hækon, sonn Hokonar kongs Suerrissonar, ok bad gefa honum grid; þar med leth hann fara sueʀd bwit, er hann senndi Gyrde skialga, mæge sinum. Gyrdr tok wit ǿllu saman, sueininum ok suerdinu. Gack til kongs, sagdi Dagfinnr, ok freista, ef þw fæir grid fyrir oss. Gyrdr giordi suo ok bad konginn gefa Dagfinne grid, baud ath wedi alla sina æigu, ath hann skylldi æigi wera j moti honum sidan. Þæ kom til Aʀnbiorn Jonsson ok lagdi margt til. Let kongr þæ blæsa til hwsþings ok sagdi, ath lidit skylldi gridum ʀæda; en allir mælltu j moti. Gyrdr bad æigi sidr gridanna. Gack þu, sagdi kongr, ok bid Dagfinn ganga hingat einn ok

10—12. Birkebeinar þeir — fellu þar: *Eirsp. har her* Bb' uilldu til borgarinnar þeir ær i bǿnum voru Bl'ar komu a mot þeim 'oc fellu þar. 16. æingin: *Eirsp.* aungvaʀa. 32—33. ath hann skylldi — lagdi margt til: *mgl. i Eirsp.*

hafa grid. Þa geck Gyrdr ok sagdi Dagfinne. Æigi wil eg grid hafa, sagdi hann, nema wer hôfum allir. For Gyrdr apttur ok sagdi konge. Kongr bad þa lidith, ath þat skylldi gefa þeim grid, sagdi þat ônguan frama ath drepa þar fæ menn. Woru þeim þæ grid gefin. Gengu þeir þæ wth wopnlausir ok ônguar yfirhafnir. Dagfinnr hafdi stælhwfo. Gengo þeir ofan j byskupsgard ok wnno konge trunadaræida. Annan dagh eptir leto Baglar blæsa ôllu lidenu til at briota borgina. War þæ brotinn huerr steinn oʀ sinne stôdu. Baglar woru hælfann mænud j bænum; þadan foru þeir j Þrandheim nordr. War þæ Philipus til kongs tekinn æ Eyʀaþinge. Þæ waʀ hallæʀi suo micith j Þrandheime, at
63b[2] þeir m|attv ecki fæda þar suo micit lid, ok foru eptir veturnætur sudr til Biorguinar ok giordu skutur sudr aa niosn. Var þar fyrir Biorgolfur batur ok Birgir af Staungvm, Bryniolfur nef ok Skæringur. Þeir spurdv, ath Petur steypir war j Stafangri ok hans sueit. Baglar lôgdu ath j Mostur ok spurdu, ath Petuʀ war ecki ath bænum wm nætur, en sath þar wm dagha, ok hafdi ecki spurth, ath þeir hefdi nordan komid. Þæ ʀoæ þeir wth j Herfuili ok toku anduidre ok lagu þaʀ fioʀar nætur. Þæ ʀero þeir yfir fiordinn jnn til Wadeyiar fyrir jnan Bokn ok fyrir wtan Wthstein, þæ sudr j Fiardbyʀiosund jnn j Rogin (sic). Petur steypir hafdi gengith til ottusôngs ok hlydde foʀmessu ok hans sueith. Drifua war æ suo myʀk, at þeir wrdo æigi fyrr wareʀ wit, en Baglar gengu af skipunum. Þat sæ Birkebeinar. War þæ sagth Petʀi. Hliop hann æ ʀæs wpp or bænum ok alleʀ þeir. Petur war allʀa manna fothuataztur. Baglar hlupo eptir þeim ok drapu .xi. menn; en Petri war suo næʀ komith, ath hann kastadi kyʀtlinum ok belltinu. Baglar fundo kyrtilinn, en æigi belltid, ok hôfdu hann til bæiarens;

2. hafa: *herefter er et* a *bortraderet.* 6. ônguar yfirhafnir: *Eirsp.* yfirhafnalausir. — Dagfinnr: *Eirsp.* Dagf' einn. 8. ôllu: *skr.* ôl-llu. — lidenu: -enu *utydeligt.* 16. ok Skæringur: *mgl. i Eirsp.* (*P. Cl.* oc Skjæring Skude). 18. war: *Hdskr. har* war lagde; *Eirsp.* var. 20. Herfuili: *Eirsp.* Herfili. 21—22. yfir fiordinn — Wthstein, þæ: *mgl. i Eirsp.* 23. Fiardbyʀiosund: *Eirsp.* Fiorbyriusund (*skal være* Fjôlbyriusund). — jnn i Rogin: *Eirsp.* oc i inn iðra uaginn. 29. .xi.: *Eirsp.* .ix. 30. belltinu: *Hdskr. har* belltinū.

en kongsdottir hwgdi, ath Petur mundi fallinn, ꜳdr henne war sagth, at hann komzt wndan. Baglar duolduzt þaʀ wm notina ok foru þadan nordr til Biorguinar.

13 (18).

Þᴇɪʀ Jnge kongr ok Hꜳkon jarll ok lid þeirra allt foʀ austan or Wikinne, ok kuomu nordr litlo fyrir jol ok lꜳgu wm haustid leingi j Seleyium. En er Baglar spurdu, ath Birkebeinar woru komnir j Kôʀmthsund, þꜳ ʀoꜳ þeir oʀ bænum sudr ok lôgdu j Bardaʀsund ok lꜳgu þar wm nꜳtt, en ʀero wm daginn j Huistwik, ok war ꜳ sunnanvedr. Baglar sigldu þꜳ j Elldeyiarsund. Þꜳ spurdo Birkebeinar, at Baglar woru fyrir jnnan Stad (sic). Foʀ Hꜳkon jarll sudr medur ôll lettiskipin; en kongr war eptir. Lagdi jarll wm kuellldith wit Titolfsnes; spurdi hann, ath Baglar woru æigi wm faʀnir. Baglar ʀero wm nꜳttina ok hugdo, ath Birkebeinar mundo allir samth j Elldeyiarsundi; en er þeir kuomu
64a[1] fyrir Lꜳfungsnes, sneru þeir ꜳ fiordinn til | Titolfsnes, ok war ꜳ landwidre. Þeir Aʀnbioʀn lꜳgu fyrir ꜳ fiorum skipum næʀ landi ok ward waʀʀ wit wôrdu Birkebeina ok kalladi hꜳtt. Afh tiolldin, sagdi hann, her feʀʀ wfridr. Bôglum þotte þat wndarligth, þuiath þeir hugdo, ath Birkebeinar mundo ecki næʀ. Renndu skipin fram fyrir hôfnina. Þꜳ sꜳ þeir ellda ꜳ land wpp ok skipin, er bar wit elldzliosino. Þa kallaʀ Biorgolfur: Hwat folke eʀ þetta? sagdi hann. Birkebeinar hôfdu staʀfsamth ok toku af ser tiolldin ok lôgdu widuna, en suðʀudo æingu. Biorgolfur kalladi j annat sinn ok þridia. Þꜳ suaradi einn madr: Lꜳt æigi suo, madr! sagdi hann; þw werdr waʀʀ wit. Þꜳ þottuzt Baglar wita, ath Birkebeinar mundo wera, ok toku til ꜳʀa ok ʀoa wth apttur. War þa komith lid Birkebeina allt fyrir hôfnina, ok ʀero eptir þeim ok leto ganga lwdʀana. Baglar ʀeʀo þui meiʀa. Suo waʀ myrkth, ath þeir kennduzt

2. hann komzt: *Hdskr. har* | komzt | hann |; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 9. Huistwik: *Eirsp.* Huisuikr. 10. Baglar: *skr.* bl'; *Eirsp. har* bb'. 11. Stad: *Eirsp.* Storð. 12. lettiskipin: *i* in *er* i *rettet fra* t. 13. spurdi: i *rettet fra* u. 14. ʀero: *Eirsp.* reyru suðr. 18. ok ward waʀʀ wit wôrdu Birkebeina: *Eirsp.* Þa varþ vaurðr bb' varr við. 25. Biorgolfur: -ur *skr. med Forkortelsestegn for* rum.

æigi. Foru skipin næliga öll saman ok renduztt æ. Baglar einstræingduzt wpp ok foru wth med landi; en skip Birkebeina rendo wth æ fiordinn; bar þæ j sundr med þeim. Wisso Birkebeinar ecki, huert Baglar sneru. Birkebeinar snwa þæ apttur. Petur steypir kom þæ til Birkebeina [j] Eykundasundi ok styrdi skwto; hann styrdi wpp æ skip Hreidars. Þæ kalladi æinn madr a skipe Peturs: Hui roa dioflar ydrir fyrir oss j notth. Hann kastadi steini, ok kom æ þann mann, er sath j fyrirrwminu æ skipi Hreidars. Þæ mællti madr æ skipe Hreidars: Roum wer, sem wer megum me[st] .... *[Herefter 1/4 Spalte blank.]*

$64a^2$ *$64a^2$ blank.*

---

5. j: *mgl. i Hdskr., tilføiet efter Eirsp.* 10—11. Þæ mællti — megum me[st]: *mgl. i Eirsp.* 11. me[st]: *Hdskr. slutter her denne Saga med et afbrudt Ord* me.

|HAKONAR SAGA HAKONARSONAR|

1 (1).

64b[1] Aa daugum Jnnocencij paua, þess er hinn þridi uar medr þui nafni j postuligu sæti, gerduzt þau tidende j Nordrlondom, er saman eru sett vm æfi kongs Hakonar, sonar Hakonar kongs Suerrissonar. Þa var lidit fra holldgan vars herra Jesu Christi .mcc. ok þrir vetr. Þa voru keisarar yfir Romaborgarrike Philipus af Suafa vt æ Puli, enn Ottu, son Heinreks hertuga af Brunsvik fyrir nordan fiall. Þeir striddu sin j mille, þar til er Philipus hertugi (sic) var vegin af Philipo hertuga, sinum þionostumanni. Þa var kongr yfir Dannmork Valldimar Valldemarsson, en Sorkuir Karllson j Suiþiod, Jonn Heinreksson j Einglande, er kalladr var sina terra; enn Hakon Suerrisson var kongr j Noregi. Þat var einum vetri eptir andlat Suerris kongs. Þann vetur hafdi Hakon kongr setit nordr j Þrandheime ok for vm vorit sudr til Biorguinar. Hann dualdizt þar litla hrid, for þadan sudr med lande ok allt austr til landzenda. Þar voru þa med honum margir agætir menn, Hakon galinn, systrson Suerris kongs, ok Petur steypir, annar systrson hans, Sygurdr kongsfrænde, Hróar kongsfrænde, Eyuindr prestmagur, Dagfinnr bonde, Einar kongsmagr ok margir adrir lendir menn ok sueitarhaufdingar. Þa er Hakon kongr for austan fra Elfinne,

---

1. Aa: *i Hdskr. kun aabent Rum for Initial.* — Jnnocencij: *1ste Bogstav næsten helt forsvundet.* 2. medr: *skr.* m̄dz. — gerduzt: t *skr. over Linien.* 3. Nordrlondom: *skr.* -ln̄dm. — saman: *Hdskr.* samam. — kongs: *synes skr.* k'g̅-f. — Hakonar: *over Linien mellem* k *og* o *skr. et lidet* a. 5. Jesu Christi: *skr.* ͧj ͥx. 6. Ottu: *Cod. Fris. S. 387* Otta, *Eirsp. og Flatøb. III S. 1* Otto. 8. hertugi: *Flatøb.* keisari; *Eirsp. kun* Philippus. 9. þionostumanni: *saa og Flatøb.; Eirsp.* vndirmanni; *Cod. Fris. har her* þar til er Filippus var veginn hertogi af sinom þionustomonnom. 11—12. sina terra: *saa og Fris., Flatøb.* sinakurta; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 16. allt: *skr. to Gange.* 17. menn: *Eirsp.* haufðingiar; *Resten af dette Punktum mgl.* 20. lendir menn: *saa og Fris., Flatøb.* aagætir menn. 21. sueitarhaufdingar: *skr.* -ing̃.

dualdizt hann miog leinge j Borg vm haustit. Þar [var] þa hia honum kona su, er Jnga het, god kona ok trulynd; hun var godra manna, frændkona Audunar j Borg, ok marga atti hun goda frændr j Borgarsyslu, er kalladir voru Uarteigingar ædr Varteigsmenn. Jnga var j herbergium Hakonar kongs, ok samrokti kongr hia henne, sua þat visse Hakon galin ok fleire trunadarmenn hans. Hakon kongr for or Borg ok jnn til Osloar ok eptir þat nordr j land. Ór Oslo for med honum Margret drott[n]ing, er att hafdi Suerrir kongr,
64b² ok | fru Kristin, dottir þeirra. Hakon kongr kom til Biorguinar fyrir jolafostu ok efnadi þar til mikillar jolaveizlu. Þann vetr j jolum tok Hakon kongr sott, þa er hann leidde til bana. Hann andadizt atta dag jola.

2 (2).

NJunda dag jola toku Birkibeinar ser kong, Guttorm, son Sygurdar lauardar. Tiunda dag jola gaf kongr jallznafn Hakoni galni, frænda sinum, ok bazt hann þa fyrir herstiorninne. Vm vorit fara Birkibeinar nordr til Þrandheims. Var Guttormur þar til kongs tekinn a Eyraþinge yfir allt landit, sem laug stodu til. Þath sama sumar andazt Guttormur kongr j Nidarosi. Eptir andlat Guttorms kongs hofdu Birkibeinar Eyraþing. Var þar þa talat vm kongstekiu. Villdu lidsmenn taka til kongs Hakon jarll; enn Þrændir mæltu j moti ok villdu taka til kongs Jnga Bardarson, Guttormssonar ok Ceciliu kongsdottur, brodr jarllzins sammædra. Saugdu þeir, ath hann var eige firr kongdominum j modrætt, [enn] jarll brodir hans, ok letu, ath jall være utlendzkr at faudrkynni, enn Jnge noræↄnn ok þar odalborinn j Þrandheime ok komin af hinum beztum kynkuislum, er j voru Norege. Lidsinande (sic) erkibyskup

1. var: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 5. ædr: *skr.* æ. 6. samrokti: *de andre Hdskr.* samrekti. 9. drottning: *i Hdskr.* drotting. 11. jolaveizlu: *Hdskr. har* jolo-. 16. galni: *Hdskr. har enten* galnī *eller* galiñ. 20. andazt: *Eirsp.* andaz, *Flatøb.* andadiz, *Fris.* andaþiz. 24. ok: *foran dette i Hdskr. et underprikket* a. 26. enn: *tilføiet efter Flatøb. og Fris. (Eirsp.'s Text forkortet).* 27. utlendzkr: *Flatøb.* vtlendzkr, *Fris.* vtlendr (*Eirsp.* utlendan *i Akk. med Inf.*). 28. beztum: e *rettet fra* o. 29. lidsinande: *Hdskr. har nærmest* lidsmande: *Flatøb. og de andre Hdskr.* lidsinnadi.

Þrændum at þessu mali. Kom þar ecki audru vid, enn þeir villdu rada, huern þeir villdu kong hafa. Lauk sua þui þinge, at Jnge var þar til kongs tekinn. Enn þeir brædr giordu þa skipan med ser, at Jnge gaf Hakone, brodr sinum, jarllsnafn. Enn halft rikit skyllde hafa huor þeirra vid annan. En Hakon skyllde bindazt [fyrir] flockinum, þuiat hann var vanari hirdstiorninne ok reyndr at hardfeinge.

3 (3).

Vm sumarit eptir var Jnge til kongs tekinn, sem fyr var ritad, ok þeir hofdu Beglingar flock j Vikinne, Danakongr ok Nichulas byskup. Þa var Jnga, er fyr var getit, austur j Borgarsyslu j bygd þeirri, er Hæginn heitir, æ bæ þeim, er Folkisberg heitir. Þar song prestr, sa er Þrandr het. Þar feck Jnga sott ok fædde sueinbarn. En Þrandr
65a[1] prestr visse, at Hakon | kongr Suerrisson var fadir sueinsins. Hann skirde suein[i]nn ok for med leyniliga, sua hann trudi [ongum] til ath hallda, nema sonum sinum tueimur ok konu sinne. Þrandr prestr fostradi sueininn leyniliga. Erlendr het madr æ Husabæ; hann var frænde Suerris kongs, af ætt Guttorms grabarda. Þrándr prestr fann Erlend, ok giordu þeir þa rad vm mal sueinsins, ath þat skyllde fara sem leyniligazt. Þa xii manade var sueinninn med Þrande presti. En æ odrum vetri fyrir jol byriudu þeir ferd sina austan or Borgarsyslu, Erlendr ok Þrandr prestr. Þeir hofdu med sier kongsson ok modr hans ok foru sem leyniligazt til Vpplanda. Þeir komu jolaaptan j Hamarkaupang æ Heidmork. Þar voru fyrir syslumenn Birkibeina ii; het [annar] Fridikr slafsi, enn annar Giafalldr gauti. Þeir hofdu mycklar sueitir ok fiolmennar ok satu med mycklum otta, þuiat þa voru Baglar vm aull Upplond. Jfar byskup var þa i Hamri; hann var þa sem jafnan mickill ouin ætt Suerris kongs ok allra Birki-

6. fyrir: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 9. Beglingar: *Flatøb.* Bóglungar, *Fris.* Beglinnga; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 12. Folkisberg: *saa og Fris. og Eirsp., Flatøb.* Folkasborg. 15. sueininn: *2det* i *mgl.* 16. ongum: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — hallda: *de andre Hdskr. tilføier* æ. 18. Husabæ: *herefter Hdskr. feilagtig* þeim. 19. grabarda: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* grabardz. 24. leyniligazt: l *rettet fra* b. 25. jolaaptan: t *skr. over Linien.* 26. Birkibeina: *mgl. i Fris.* — annar: *mgl. i Hdskr.* 30. ætt: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ættar.

beina. Nu þo at færi leyniliga med sueinin, þa vard byskup var vid kongsson var komin; baud þa byskup sueininum til sin vm jolin ok modr hans ok taldi frændsemi vid sueinin, sem var. En Birkibeinum var einge trunadr a þui, ok sogdu sueinin skylldu fara til hans eptir jolin, ok fundu þat til, at hann var farmodr ok sua modir hans, sua at þau mattu eck[i] j fiolmenni vera. En iafnskiott sem joladaginn leid, letu syslumenn taka jii hesta ok fluttu j brutt sueinin ok modr hans, ok huilduzt eigi fyr en nordr vid Litla Hamar. Þau voru vm jolin a einum litlum bæ miog leyniliga. En medan jolin voru, giordu Birkibeinar ord yfir a Þotn ok j allar þær bygdir, er j nand voru, ok stefndu til sin ǫllum Birkibeinum, þeim j nand voru, þegar eptir jolinn. At lidnum jolum lyptu þeir ferd sinne or Hamarkaupange ok foru þangat, sem sueinnin var, til Litla Hamars, ok hofdu þau mædgin burt med sier ok viku þa j Austridali ok ætludu þadan nordr til Þrandheims. J þessari ferd fengu mikit vas af illvidrum ok frostum ok sniofum. Þeir voru stundum vti vm nætur a skogum ok obygdum. Eitt kuelld giordi sua jllt vedr, at þeir vissu [eigi], huar þeir
65a[2] foru. Þa toku | þeir tuo menn, er bezt voru skidfærir, at fara med sueininum; het annar Þorsteinn skeifla, enn annar Skærualldr skrucka. Þeir fengu ii bændur til leidsagnar med þeim, þa er kunnigt var. Þeir fara sem akafligazt ok hittu þo eigi til bygdarinar ok komu þar, sem voru vthlodr nauckrar, ok slogu þar elld ok byggu vm sueininn. Sidan foru leidsogumenn aptur a moti lidinu ok kuomu vm midnætti til hlodunar aptur. Var þar hord bygd, þuiat ǫll hladan draup, þegar sniorinn bradnade af elldinnum; þotti

1. leyniliga: *det første* l *rettet fra* b. 2. vid: *Fris.* við at, *Flatøb.* vid er *(Eirsp. anderledes).* 3. sueinin: *saa og Eirsp.; Fris. og Flatøb.* hann. 7. ecki: *Hdskr. har* eck. 13. þeim j nand voru: *Flatøb.* sem i naand voru; *dette Hdskr. fortsætter* Þegar eftir jolin lyptu. *I Fris. mgl.* þeim j nand voru; *dette Hdskr. har som 81a Fol.* þegar eftir jolin. At liðnom jolum (foru þeir). *Det hele mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 14—15. Hamarkaupange: u *skr. over Linien.* 16—17. j Austridali: *Fris.* i Eystridali, *Flatøb. og Eirsp.* til Eystridala. 20. eigi: *mgl. i Hdskr.* 22. fara: *skr.* f. — skeifla: *Flatøb. og Eirsp.* skefla; *Fris.* slefa. 24. kunnigt (*skr.* kuñgt): *saa og Flatøb.; Fris.* kvnnazt; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 25. þar, sem: *saa og Fris.*; *Flatøb.* a einn bæ þar sem; *Eirsp. anderledes.* 28. bygd: *Flatøb.* vist; *Fris.* vásbýð; *Eirsp.* býð. 29. draup: u *skr. over Linien.*

þa flestum villdara vti en jnne. Einge var aunur fæda sueinsins, en þeir bræddu snio j munn honum. Enn þat heitir Nafardalr, er þeir voru þa j. Þeir komo j sua micklar ofærdir, at þeir fengu valla brotit snioinn audruviss, enn þeir stoppudu med spiotskoptum sinum, huerssu sem huer matti briota. En huar sem komu j Austridali, þa giordu bændr þeim en bezta beina ok ledu þeim reidskiota ok visudu þeim veg.

4 (3).

Sva hafa vitrir menn sagt, at þat hafi likazt verit vas þat ok erfide, er Birkibeinar hofdu j þessarri ferd, med otta þeim, er þeir hofdu af sinum óuinum, adr en þeir kómu med kongssyni nordr j Þrandheim, þui vosi er Ólafur Trygguason ok Astridr, modir hans, fengu j sinum ferdum, þa er þau flydu ór Norege austr til Suiþiodar fyrir riki Gunhilldar kongamodr ok sona hennar, sua sem segir j Hakonarkuidu, er Sturla Þordarson orti:

Þa hefir j ætt
audlingur drepit
Trygua nids
tirar haufdi,
er framrads
flyia þurpti
ynglings barn
fyrir ófride.

Erlingr steinveggr ok Philipus jarll ok hofdingar Bagla, þeir er j Tungsberge satu, fengu niosn af Nikulase byskupi vm [þat], er þeir Erlendr af Husabæ ok Þrandr prestr hôfdu farit ór Borgarsyslu til Upplanda. Þeim var ok sagt, at j ferd var med þeim son Hakonar kongs, sonar Suerris. Sem þeir spurdu þessi tidende, þa sendo þeir atta sueitarhofdingia

6. Austridali: *Flatøb.* Eystridolum *(saa og Eirsp.)*; *Fris.* Eystridali. 7. beina: *saa og Fris.*; *Eirsp.* fararbeina; *Flatøb.* greida. 17 ætt: *med et overflødigt Punkt over sidste* t (*saa oftere ved* tt; *paa lignende Maade ved* pp). 19. Trygua: *Fris.* er Tryggva. 20. haufdi: *saa Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* hôfla. 25. steinveggr: -veggr *senere tilføiet i Marginen.* 27. þat: *tilføiet efter Flatøb. og Fris. (Eirsp. anderledes).* — Þrandr: *Hdskr. har* þrrandr. 30. sendo: *tilføiet senere i Marginen.*

til Vpplanda med miclu lide at leita eptir sueininum ok 65b[1] badu þa allann hug a leggia, at þeir fenge nad honum. | Ok er komu upp a Heidmork, voru Birkibeinar, þeir er sueinin hofdu, j burtu ok j Eystridolum ok sottu nordr at fialle. Spurdu Baglar, at mikit lid dreif til þeirra, ok med þui at þa var vedratta hord enn færdir þungar, baru Baglar eigi traust a at hallda eptir þeim. Sneru þeir aptur a Heidmork, sem Sturla segir:

En lofdungs
leita foru
a Upplond
atta sueitir
Bagla lids,
bunir romu,
ef folkvord
finna mætti.

Ok en:

Hafdi Cristr
of konungsefni
hulins hialmi (sic)
heille godu,
þa er allvalldz
or ófride
frægdar son
fagnande kom.

Birkibeinar sottu nordr eptir dalnum med sueinin. En þo at hart væri vm fædina (sic), þa kom þo mart manna til þeirra aff ollum bygdum, Birkibeinar ok bondasynir ór Gudbrandzdolum, þeir sem sueininum uilldu fylgia. Tueir syslumenn komu j Austridali; het annar Semingr, enn anar Þorbrandr suarti. Voru þeir nu xiiii [tigir] manna ok vm fram sueinar. Þeir komu nu nordr af fiallinu j bygd þa, er Al

2. leggia: l *rettet fra* b. 5. lid: *Hdskr. har* lidit. 14. bunir: *Fris.* bvnar. 15. ef folkvord: *Fris.* ef þeir fylki. 20. hulins: *Fris.* hvliðz, *Flatøb.* huliz, *Eirsp.* huliðs. — hialmi: *de andre Hdskr.* hialm. 26. þo: *rettet fra* mz. 27. fædina: *Feil for* ferdina *(saa Fris. og Flatøb.).* 28. þeirra af: *tilføiet i Marginen.* 28—29. Gudbrandzdolum: dz *skr.* d'z. 30. Austridali: Eystri- *i Fris. og Flatøb.; mgl. i Eirsp.* 31. Voru þeir nu xiiii tigir: tigir *tilføiet efter Flatøb., som har* voru þeir nu .xiiij. tigir; *Fris.* með .ix. tigi; *mgl. i Eirsp.*

heitir, j ofanverdum Gaulardal. Þottuzt þeir komnir or ollum mannhaska at sinne. E[i]gi mega menn undrazt, þo at allzvallande gud hafi framar veitt sina miskun þessum kongasonum, Ólafi Trygguasyni ok Hakoni, er her er nu af sagt, ok frelsta þa af vallde sinna óuina til sua mikillar frægdar, sem hann hafdi huorntuegia skipat, annan til þess, at hefia ath [upp]hafi kristnina j Noregskongs riki, en annan til þess, ath styrkia hana framar enn nôckr annar Noregskongr med hinum helga Olafi j kirknagiordum ok lagaskipan ok morgu odru upphellde guds kristne, sem þeim var kunnigt, er samtida voru vid hann ok giorla visso hans hattu ok atferdi.

5 (4).

Jnge kongr var j Nidarosi med miclu lide. Hann fec niosn af þui, at lid var komit austann vm fiall. En þat feck hann seint med sanindum spurt, þuiat Birkibeinar foru tomliga ofan eptir bygdinne, er voru miog farmodir. Sa kuittr flaug j bygdinne, at kongson væri [j] ferdinne. Enn
65b[2] þat kunnu enguir segia, | huers kongs son hann var. Hugdu margir, at ofridr mundi vera, þuiat j þann tima [hofdu] margir óalldarflockar hafizt, bædi j Danmork ok austr æ Morkum. Jnga kongi var ok sagt, at mikit lid var komit austan [vm] fiall, ok meire vonn, at þeir hefde kongs[son] med sier. En fyrir þui at kongr hafde ôngua niosn aff þessa ferd, þa let hann blasa lidinu vt til litlu borgar ok sende sidan ii hirdmenn upp æ asin, Gunar tind ok Eyui[n]d Samsson. Ridu þeir, sem matti skiotazt, ok sem þeir komu æ assinn, mættu þeir mônnum, er syslumenn hofdu sent fyrir ser æ kongs fund, ok sneruzt þa aller aptur til kongs ok sogdu allt vm ferdir sinar, at þeir hofdu kongsson med, son Hakonar kongs, frænda hans. Kongrin þackadi gudi ok allir, er heyrdu. Sidan visadi hann ollu lidinu aptur til

2. Eigi: *Hdskr. har* Egi. 7. ath upphafi: *Hdskr. har* ath *(ny Linie:)* hafi; *Flatøb. (og Eirsp.)* at vpphafi; *mgl. i Fris.'s kortere Text.* 8. til þess: *Skriveren har begyndt at skrive disse Ord nok engang, men overstreget Bogstaverne.* 17. kuittr: *skr.* k^{i}ttr. — j: *mgl. i Hdskr.* 18. kunnu enguir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kunni engi. 19. hofdu: *mgl. i Hdskr.* 22. vm: *mgl. i Hdskr.* — kongsson: *i Hdskr. kun* k's. 25—26. Gunar tind ok Eyuind Samsson: *Navnene mgl. i Fris.; i Hdskr.* Eyuid *for* Eyuind. 27. mættu: *skr. to Gange, men det sidste er gjennemstreget og underprikket.*

bæiarins. Enn sialfur ok' hirdinn oll beid til þess, er þeir komu med sueinin. Kongr tok sueininn ok kysti ok bad frænda sinn vel kominn med ser ok allri hirdinne. Viku þeir þa allir saman heim til bæiarinns. Sueinnin var med kongi j godu yfirlæti ok modir hans. Allir fornir Birkibeinar urdu miog fegnir sueininum ok gengu huersdagliga ath finna sueininn fyrir astar sakir vid fődrinn ok eigi sidr fodrfodrin. Ymm varit eptir veittu Baglar slagit j Þrandheime. Enn vm sumarit eptir var ofridr mikill j landi med Birkibeinum ok Boglum; þa gaf Hakon jarll slagit j Biorguin. Enn vm haustid foru þeir nordr til Þrannheims, Jnge kongr ok Hakon, ok satu þar vm vetrinn. Þa tok jarll kongsson til sin ok modr hans, þuiat þa med honum fru Cristin (sic). Jarll lagdi sua mickla stund æ sueinin, at hann virdi hann at ollu, sem væri hans sonn, ok lysti þui opttliga fyrir sinum mőnnum, at þeir Jnge kongr badir satu j faudrarfi þessa sueins. Þenna vetur andadizt Erlingr steinuegur. En Baglar toko til kongs Philipus jarll sinn. Vm vetrin eptir, er kongssonn var þrevetur, foru þeir Jngi kongr ok Hakon jarl nordan ór Þrandheime med micklu lide ok sudr til Biorguinar ok þadan sudr j Vik. Þa let Hakon jall eptir j borginni fru Cristinu, konu sina, ok Hakon kongsson ok modr | hans; þar var ok fru Kristin,
66a[1] dottir Sueris kongs. Þau voru j borgine vm sumarit, þar til er Baglar komu til Biorguinar ok Birkibeinar gafu upp borgina fyrir Boglum med rade Þoris erchibyskups, er þa var j Biorguinn. Enn er borgin var upp gefin, þa tok Filipus, hofdingi Bagla, kongsson til sin, ok var hann iii vetur med Boglum. Þat var einn dag, at Baglar baru sueinin j loptsualir nőckurar yfir bryggium, þar sem langskip lagu fyrir; þeir mæltu til sueinsins: Se langskip, kongsson!

---

5. Allir: *foran dette Ord i Hdskr. nok engang skr.* Sueinnin var, *som senere er understreget.* 8. fodrfodrin: *skr.* fd'rfodrin. — Baglar: *Hdskr. har* Bļaglar. 13—14. þuiat þa med honum fru Cristin: *dette mgl. i Flatøb. og Fris.; Eirsp. har* var þa við honum fru Kristin. 15. sem væri: *Hdskr. har* sein; *Ordet* væri *er tilføiet i Margineu.* 18—19. jarll sinn: *Flatøb.* jarl, *Fris.* jarlsson, *Eirsp.* iarls .s. 24. dottir: *Hdskr. har* dott². 25. gafu upp: *Bogstaverne tildels kludrede paa Grund af Rettelser; der staar nu* gafiupp (*opr.* komu ok). 26. Boglum: g *rettet fra* h. 28—29. iii vetur med Boglum: *Flatøb. ligesaa; Fris.* .iij. manvðr með Boglom; *Eirsp.* með honnm .iij. manuðr. 30. nőckurar: *Hdskr. har* nőckur̃.

Se ek, sagdi hann. Huer a? sogdu þeir. Herra minn, kuad sueinnin. Herra þin er Filipus kongr, sogdu þeir. Ecki er herra, sagdi sueinnin; Hakon jarll er minn herra, ok hann a skipin. Þeir hlogu at ok mæltu: Eige man þessi sueinn oss tryggr vera Boglum. Hreidar sendimadr var þa einn hinn mesti hofdingi med Boglum ok radzmadr med flockinum. Hann kalladi til tals vid sig nockra sueitarhofdingia af radgiofum Bagla ok mælti: Ef ver skylldum storræde med hondum hafa, þa vær[i] þat nu eitt efni j voru mali, er alldri var fyrr, ok vier mættum allan styrk hafa undann Birkibeinum, ok allt landit mundi med oss vera. Þeir spurdu, huert efni þat var. Hann suaradi: Vær hofum hier j voru valldi son Hakonar kongs Suerrissonar, þess hofdingia, er allt folk elskade. Veit ek ok, ath allir fornir Birkibeinar vnnu sua mikit fedr hans, at þeir munu giarna vilia þiona hans afspringe ok þar lif sitt vid leggia. Nu ef vier tokum hann til kongs yfir vorn flock, en gefum þeim jarlsnafn, er adr heitir vor kongr, eru ver ok so vite bornir, er nu erum hier a stefnunne, ath vær vitum logh hins helga Olafs kongs a þui, ath sa er riettur kongr j Norigi sem hann, er kongsson er, enn ei dotturson ædr systrson konga, sem vier þionum nu huorirtueggiu, Birkibeinar ok Baglar. Þótti mier, sem þat væri varum hofdingia mest sæmd, at hann hefdi sina gæzlu yfir huortueggia, rikinu ok kongdominum. Þætti mier, sem hann væri þa bade kongr ok
66a[2] jarl yfir Nórege. Radgiafar Bagla, þeir sem a | stefnuni voru, sogdu, at þat var hofudrad. En sumir kuodu sier ofallit at taka kongsrad af þeim hofdingia, [er] med þeirra styrk ok trausti hafdi adr kongsnafn feingit. En þat var þo mest efni j, at Baglar þordu eigi vpp at queda, fyrir

3. Ecki er herra: *Flatøb.* Ecki er hann minn herra *(saa og Fris. og Eirsp.).* 4. man: *skr.* m̃ (*S. 304*[28] *skr.* man). 9. væri: *Hdskr. har* vær. 12. suaradi: *skr.* sũ.; *maaske at læse* suarar *(saa og oftere i det flg.).* 15. fedr: *saa og Fris.; Flatøb.* fodur; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 18—21. bornir — kongs(son): *skr. med større og mere klodsede Bogstaver end det øvrige, maaske med en anden Haand.* 18. bornir: b *næsten bortraderet,* or *uklart skrevet.* 20. kongs: *et Punkt over* o. — a þui: þui *skr.* þu̇: *Eirsp.* at þui: *mgl. i Flatøb. og Fris.* 22. sem: *foran dette Ord i Hdskr.* æ̇ (ɔ: ædr). 24—25. kongdominum: *Flatøb. og Eirsp.* konunginum; *Fris. ligesaa.* 25. bade: e *rettet fra* i. 28. kongsrad: *Flatøb.* konungsnafn: *ligesaa Fris.; Eirsp.'s Udtryk anderledes.* — er: *mgl. i Hdskr.*

þui at þeir hugdu, kongr þeirra mundi verda þeim storliga reidr. Þenna tima fengu Baglar niosn af þui, at Hakon jarl var sunan æ leid ok hann mundi skiott koma til bæiarins. Enn Baglar villdu fyrir ongan mun bida hans ok biugguzt j burt af skyndingu. Þa geck Þorir erkibyskup til herra Filipus ok bad hann fa sier kongsson. Ok hann giordi eptir bænn erkibyskups. Tok erkibyskup kongsson j sina gæzlu, ok var hann med honum, þar til er jarl kom austan. Hakon jarl tok gladliga vid sueininum, þackadi gudi, er hann var kominn or valldi Bagla heill, ok sagdi hann skylldu eigi vid hann skilia sidan. For þa sueinninn til jarls ok modir hans ok var med honum jafnan sidan, huort sem hann [var] j kaupstodum ædr æ skipvm.

6 (4).

Þenna vetur enn næsta eptir, er sueinninn var æ fiorda vetur, ok kolludu menn hinn jlla vetur, enn Birkibeinar kolludu Seleyiavetr, þuiat þeir lagu j Seleyium vm haustid leingi, þa var kongsson med jarlinum. Hann hafdi Olafssudina; hun var eitt rum ok xxx. Þa voru mikil frost, sua at fraus allan dryckinn, ok sua var smiorit hart, at eige matti klina æ braudit fyrir kongsson. Enn hann villdi jafnan frami vera med hirdine, þuiat allir voru vel vid hann, þeir bezzt, er fornaztir. Jarl gaf kongssyni flurbraud, bakat þyckt ok blautt, sua at uefia matti saman. Kongsson stod fyrir hirdinne, ok var miog kallt; hann [sæ], at sumir bitu annan bitan af braudi, enn annann af smiori. Hann tok smiorit ok vafdi j braudinu ok mælti: Bindu ver nu smiorit, Birkibeinar! En allir hlogu at honum, er heyrdu. Vard þat ord sua frægt, at aller j herrnum hofdu þat ordtak: Bindu ver nu smiorit, Birkibeinar, sua bydr kongsson. Sueinninn var miog sprækr, þo at litill væri voxtrin ok alldr.
66b[1] Var hann miog roskin j ordum | ok hlægimalugur, sua att

2. þui, at: *skr.* þt. 13. var: *mgl. i Hdskr.* 14. enn: *herefter i Hdskr.* sem *gjennemstreget og underprikket.* — sueinninn: *i Artikelen mgl. en Streg for* i. 16. vm: *herefter* vetrin *gjennemstreget og underprikket.* 22. þeir bezzt, er fornaztir: *Flatøb.* þeir allir bezst er elldzstir voru; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 24. sæ: *mgl. i Hdskr., tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.;* sæ — braudinu ok *mgl. i Fris.* 28. aller: e *rettet fra* a.

jarl ok allir adrir þeir, sem heyrdu, hofdu gaman af ordum sueinsins. Optliga toku Birkibeinar hann ii j senn ok togudu hann, hellt annar j hofud, enn annar j fætur, fyrir gamans sakir, ok kuoduzt draga hann til munar; mælltu þui sua, at þeim þotti hann oflitit vaxa.

7 (5).

Þa er Hakon kongsson var vii vetra gamall, let jarl setia hann til bokar. En er hann hafdi at nami verit vm stund, spurdi jarl: Huat nemr þu, Hakon? sagdi hann. Ek nem song, minn herra, sagdi hann. Jarl suaradi: Ecki skalltu song nema; þu skallt huorki vera prestr ne byskupp. Mickla elsku hafdi jarl a kongssynni, ok sua fru Kristin. Enn þo var sua hennar skaplynde, sem flestra er kuenna, at stundum mælti hun til (sic) miog hardliga til hans, er hun var reid, ok lezt eigi vita, huórs son hann var. Ok er jarl heyrde suor hennar, [mælti hann]: Eigi skalltu sua tala. Þat vitu aller menn, att vier sitium j ættleifd hans ok faudrarfi ok brodir. Þetta mælti hann optt óllum mónnum aheyrandum. Birkibeinar ok Baglar sættuzt j Huitingseyium eptir Sæleyiavetur vmm sumarit; enn þa er þeir voru sattir ok fridr var ordin j lande aullu, hafdi Hakon jarl þa vmleitan vid vinne sina, att hann villdi lata taka sig til kongs yfir þridiung landz; enn Jngi kongr setti þar fyrir þuert nei. Eptir þetta hof jallinn annan vtveg. Hann atti skilgetin son, er het jungherra Hnutur; enn kongrinn atti frilluson, er Guttormur het. Jall bad, at þeir kongrinn giordu þau einkamal sin j mille, at sa þeirra, er leingur lifdi, skyllde [taka] allt rikit eptir annan, eff hann ætti eige skilfeingin son. En sa skilfeinginn arfi þeirra, er leingur lifde eptir þa bada,

5. oflitit: *de andre Hdskr.* ofseint. 6. vij: *Flatøb.* .viij., *de to andre Hdskr.* .vii. 13. at stundum — til hans: *saa og Fris. (hvor dog* til *foran* miog *mgl.); Eirsp.* at stundum var hon miok sluttmellt við sueininn; *Flatøb.* at stundum mællti hon miukt til hans enn stundum med brædiyrdum er hon var reid. 15. ok er jarl heyrde suor hennar, mælti hann: mælti hann *mgl. i Hdskr.; Flatøb. har* Ok er jarl heyrdi mællti hann; *Fris. kun* Jarl svaraði; *Eirsp.* Ok ær jarl heyrði þat mælti hann. 16. ættleifd ok faudrarfi: *Flatøb. kun* faudurleifd, *Fris.* foðvrarfi, *Eirsp.* fauður arui. 20—21. þa vmleitan: *Flatøb.* vm leitaz, *Fris.* vmleitan, *Eirsp.* þa umleitan. 26. einkamal: *skr.* e^i^nka mal. 27. taka: *mgl. i Hdskr., tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp.* tæki *for* skyllde taka.

skylldi hann eiga allan Noreg ok allan arf annan. Þessum einkamalum var lyst æ Eyraþinge, sua at vid voru Þorir erkibyskup ok Eirekr erkibyskup, Nikulas byskup, Marteinn byskupp ok mikill fiolde annara manna. Þessi einkamal voru stadfest med jnsiglum kongs ok jarls ok byskuppana.

8 (6).

HAkon kongsson var med jarlli þa semm jafnan. Enn [dag] þann, er þingit var, feck sueinnin leyfi at fara yfir til Backa til Astridar, sifkonu sinnar. Hann kom heim vm kuelldit eptir mat. Sa madr var j hird jarls, er het Helgi huasse, forn Birkibeinn; hann hafdi ver[it] hirdmadr Suerris
66b[2] kongs. Helge elskadi miog sueinin, | ok vandizt hann jafnan at vera [hia] honum. Hann geck enn til Helga at skemta ser. Helgi hratt sueininum fra sier ok bad hann j brutt fara. Sueinninn suaradi: Hui ertu reidr, Helgi minn? Hann hratt honum j annat sinn fra ser. Sueinnin suaradi med sama hætti sem fyr. Helge var nockut stirdlyndr ok mælti: Brutt nu! sagdi hann, þuiat j dag var dæmdr af þer faudrarfr þinn, ok þui hirdi ek ecki vm þic. Sueinninn suaradi: Huar var þat giort, ædr huerir giordu þat? Þat var giort æ Eyraþinge, sagdi Helgi. Enn þat giordu þeir brædr, Jngi kongr ok Hakon jarl. Sueinninn suaradi sem vitur ok vaxinn madr: Ver eigi mer reidr, Helge, sagdi hann, ok gef eigi gaum at þessu, þuiat vant er at sia, at sa domur halldizt ædr eigi (sic), þuiat þar var einge minn vmbodsmadr at suara af minne hende. Helgi sa til sueinsins ok mælti: Huer er þinn vmbodsmadr? Hann suaradi: Gud ok hinn helgi Olafur kongr. Þeim hefir ek

2—4. Þorir erkibyskup ok Eirekr erkibyskup, Nikulas byskup, Marteinn byskupp: *Flatøb.* þrir byskupar Þorir erchibyskup Eirekr erchibyskup Nichulas Martein lydbyskupar; *Fris.* Þorir erkibyskup ok Marteinn byskvp; *Eirsp.* Þorir erkib'p oc Eiʀekr b'p Marteinn b'p. 6. Hakon — jafnan: *saa og Flatøb.; mgl. i de to andre Hdskr.* — Hakon: *herefter i Hdskr.* j̃llz *gjennemstreget og underprikket.* 7. dag: *mgl. i Hdskr., tilføiet efter de andre Hdskr.* 10. verit: *Hdskr. har* v̊. 12. hia: *mgl. i Hdskr, tilføiet efter Flatøb.; Eirsp. har et andet Udtryk; Sætningen mgl. i Fris.* 16. sama: sa- *rettet fra* h-. — stirdlyndr: *skr.* st[i]d, *som og kan læses* strid-; *Flatøb.* stirdlundadr; *Sætningen mgl. i de to andre Hdskr.* 20. Eyraþinge: *Flatøb.* Eyrar-, *Fris. og Eirsp.* Eyra-. 24. halldizt ædr eigi: *de tre andre Hdskr. kun* halldiz. — þar: *Hdskr.* at þar. 25. vmbodsmadr: *Hdskr. har* vmbods bods m̃.

feingit mitt mal j hendr, ok þeir skulu sia hlut til handa mier vm landaskipti ok hamingiu. Þetta heyrdu allir þeir. er hia voru, ok fanzt ollum mikit vmm. Helge tok sueinin til sin ok kysti blidliga ok mælti: Tala heill, kongsson! Betra er slikt talat en ótalat en eige (sic). Þetta var skiott [sagt] jarlinum, ok hafdi hann fatt vmm. En fru Kristin var miog reid ok mælti hart vid sueinin. Jarl for bratt eptir þingit sudr til Biorguinar ok kongsson med honum. Allir fornir Birkibeinar elskudu þui meir sueinninn, sem þeir sau, at honum ox meir vit ok afl, ok af þui var fru Kristin nauckuru stirdari til sueinsins, enn adr hafdi hun verit.

9 (7).

HJde het madr; hann [var] brodir Sygurdar skialga; þeir þionudu badir Suerri kongi leinge. Enn þa er Filipus Baglakongr feck fru Kristinar, dottur Suerris kongs, þa for Hidi nordr med henni ok var þar, medan hun lifde. En eptir annlat hennar for hann aptur til Hakonar jarls. Hann var þenna tima med jarlinum at (sic) fru Kristin var nockut moti skapi til kongssonar, ok hugdi hann, at jarl hefdi slikt skaplyndi. Hidi hof vpp rædu sina einnhuern dag fyrir jarli med þeim hætti: Hier er sueinn med ydr, er kalladr er son Hakonar kongs, ok kann þat vera, at hann vaxi hier upp, at margir menn elski hann bædi fyrir sakir faudr ok fôdrfôdr, ok man ydrum syni eigi audvellt at stiga
67a[1] til rikis eptir ydr, ef | hann stendr j moti. Nu veit ek, ef sua væri vtan landz vid vaxit, þa mundi þar rad fyrir giort, at eigi þyrpti landzhofding[i] at ottazt vm sitt afspringe, ok mundi þessi vera sendr j ônnur lond til þeirra hofdingia, er ongua vinnattu ætti honum at giallda; mundi hann þa vera annathuort [meiddr] ædr jnn settur, at eige þyrpti

2. landaskipti: *Flatøb.* landzskipti, *Fris.* landskipti *(Eirsp. ligesaa).* 5. en ótalat en eige: *de tre andre Hdskr. kun* enn eigi. 6. sagt: *tilføiet efter de tre andre Hdskr.* — jarlinum: *Flatøb.* Jnga konungi; *Fris.* iarli; *Eirsp.* .j. 7. bratt: r *skr. over Linien.* 10. Kristin: *Hdskr. har* Kristim. 11. stirdari: *eller* stridari *(jfr. S. 303[16]).* 12. var: *mgl. i Hdskr.* 17. at: *Flatøb.* Hidi vard varr vid at; *Fris.* Hiði fann at; *Eirsp.* hann vissi at. 21. at: *Flatøb. og Eirsp.* ef; *Fris.* er. 26. landzhofdingi: *i Hdskr.* -ing. 27. þessi: *de andre Hdskr.* sueinn þessi. 29. meiddr: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — jnn settur: *saa og Eirsp.; Fris.* inn kastað[r], *Flatøb.* illa settr.

hrædazt hann optar. Ok ef þier vilit, þa biodunzt ek til þessarar ferdar, ok man ek sua syst fa, at ydr liki. Jarl hafdi fyst fatt vid. En fru Kristin suaradi nóckurum ordum. En sidan jarl hafdi þagat vm nockura stund, tok hann sua [til] ordz: Vili gud þat, sagdi hann, at ek kaupa eigi med þui moti ʀiki minum syne, at ek fyrirkoma þess mannz syni ædr sonarsynni, er ek ætti bezt at giora. Þessa rædu sagdi jall fam mónnum. Enn alldri var honum jafnvel vid Hida sem adr.

10 (8).

Þa var Hakon kongsson ẋ [vetra], er Hakon jarl feck sott þa, sem hann leiddi til bana. Let hann sueininn jafnan vera hia ser, ok þeim sinnum, er hann sat vpp, þa let jarl hann mataz med ser, ok fa menn kendi jarl sidar j sott sinne enn sueininn. Jarl andadizt. En vm vorit eptir andlat jarls kom Jngi kongr sudr til Biorguinar ór Þrandheime, ok er hann kom til bæiarinns, for Hakon kongsson til Jnga kongs ok var med honum jafnan sidan j godu yfirlæti. Þeir voru j skola saman, Hakon kongsson ok Guttormr, son Jnga kongs, ok urdu þar margir ok ymissir atburdir vm þeirra atæfi ok bernsku, þeir er minniligir mundu þickia, ef ritadir væri. Guttormr var jafnan bradari ok akafari j sinu skaplynde. Enn Hakon var falatari ok ecki miog ospakr ok þockasælle af flestum mónnum. Kongrin hellt jafnt bæde (sic) at klædum ok odrum hlutum.

11 (9).

Þat var eitt sinn, at Jngi kongr var siukr. Var þa nær honum staddr Skuli, brodir [hans], ok margir adrir hirdstiornarmenn, miog hræddir vm sottarfar kongsinns, huersu skipazt

1. til: *Hdskr.* til at. 3. vid: *Flatøb.* vm; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* — nóckurum: *Hdskr. har* náckurum. 5. til: *mgl. i Hdskr.* 6. minum: *skr.* mī-nū. — þess: *rettet; Hdskr. har* þū. 7. giora: *Flatøb.* giallda; *Fris. og Eirsp.* launa. 10. vetra: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 14. sueininn. Jarl: *Flatøb.* sueininn adr hann; *Fris.* konvngsson. Jarlinn (andaðiz ok var ger virþvlig ýtleiðzla hans); *Eirsp.'s Text kortere.* 22. ok ecki miog ospakr: *mgl. i Flatøb. og i Eirsp.'s forkortede Text; Fris.* ok spakari. 24. bæde: *Fris.* baða; *Flatøb. og Eirsp.* þa. 26. hans: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — hirdstiornarmenn: *Flatøb.* hirdmenn; *Eirsp.* agætir menn; *i Fris. mgl. dette og de tre frg. Ord.* 27. miog hræddir: *Flatøb.* ok voru miok ræddir; *Fris.* Voro menn miog hræddir; miog — skipazt mundi *mgl. i Eirsp.*

20 — Cod. AM. 81a Fol.

mundi. Enn fyrir þui at òll stiorn hirdarinnar var þar, sem oll
67a[2] stiorn hirdarinar (sic) var næst konginum, | þa kalladi hann til sinn þa menn, sem gofgaztir voru þar vid staddir, Gregorius Jonsson, Eyvindr prestmagur (sic) ok Jfar bodda, Dagfinn bonda. Skuli hof tal sitt a þessa leid: Þier [hafit] heyrt, sagdi hann, sottarfar kongsins, brodr mins, at megn hans er minna, enn vor vili væri til, ok ef gud kallar hann fra oss, vorn astuinn, þa þurfu vier heilla rada, huern ver skolum til kongs taka eptir hann. Þa suaradi Dagfinr bondi: Huer efni eru til? Skuli suaradi: Þier vitut þat sialfir, sagdi hann, at hier er fyrst son Jnga kongs, er vel er til fallinn eptir faudr sinn; þa eru vid samfedra brædr ok badir skilfeingnir, ok vite þer, huersu log mæla þar vm. Þa er Hakon, son Hakonar kongs Suerrissonar. En j Gautlandi austr er Hnutr, son Hakonar jarls, ok er hann lagliga til kominn eptir sinn fodr. En þo vænti ek þess, at flestir þeir, sem þionat hafa Jnga kongi, fodr hans, at hellzt vili þeir þiona hans synni. Þeir tolodu þetta vm hrid, ok lagdi huer til þat, er likadi. Eyuindr hafdi fæst vmm. Þeir *** þui hann var sua fataladr; hann suarar: Þui talade ek fatt vm, at ek var eigi fyr spurdr. En lizt mer undarligt, er vitrir menn efiz j sua miog vm þetta mal, er sua liost liggr fyrir augum ollum mònnum, þeim er rett vitu ok satt vilia segia, at son Hakonar kongs Suerrissonar er rett kominn til allz rikis j Norege, ok eige þu, Skuli, ne brodir þinn, ok eigi son Hakonar jarls eptir fodr sinn. Ok ef badir þeir brædr lifdu, Hakon jarl ok Jnge kongr, þann dag, er Hakon, son Hakonar kongs, væri fultida, þa mætti hann ganga til ok krefia [þa] arfs sins ok or hasæti, en setiazt sialfur j stadinn. Ok er Eyuindr hafdi veittan þenna orskurd,

1. þui at: *skr.* þt̄. 1—2. sem oll stiorn hirdarinar var: *Flatøb.* sem Skuli var brodir konungs; *Fris.* sem Skvli var; *Eirsp. forkortet.* 4. Eyvindr prestmagur: *Fris. har Akkus.; Flatøb. har alle fire Navne i Nomin.; Stedet mgl. i Eirsp.* 5. hafit: *mgl. i Hdskr.* 17. fodr hans: *mgl. i Flatøb. og Fris. samt i Eirsp.'s stærkt forkortede Text.* 19—20. Þeir *** þui: *mellem disse Ord er med en senere Haand. tilføiet † og i Marginen* spu *(Resten mgl. paa Grund af Beskjæring); Flatøb.* þeir spurdu hui, *ligesaa Fris.; Stedet mgl. i Eirsp.* 22. vitrir: *Hdskr. har* $\overset{\text{i}}{\text{vit}}$. 23. rett vitu ok: *mgl. i Flatøb., Fris.* rett vita ok: *Eirsp. anderledes.* 24. er: *Flatøb.* er einn; einn *mgl. ogsaa i de andre Hdskr.* 25. brodir: *Flatøb. og de andre Hdskr.* brodurson. 26. fodr: *skr.* fò'r. 29. þa: *tilføiet efter Flatøb.; Fris. kortere; Eirsp. afvigende.*

þa urdu onguir til motmæla, þeir sem jnni voru, ok fell þessi ræda þar nidr. Konginum batnadi af sottinne, ok vard hann heill sem adr.

12 (10).

Jɴge kongr var missattur vid Þrænde fyrir þat, er þeir helldu leidangrum fyrir honum ok odrum vtvinnum. Kongr bardizt vid þa a Raumaþinge, sem ritad er j sogu hans.
67b[1] Enn hid næsta sumar eptir andlat | Hakonar jarls for Jnge kongr sudr til Biorguinar ok tok vndir sig ʀiki þat, er jarl hafdi fyrir radit. Kongr stefndi þa til sin ǫllum lendum mǫnnum sunan or lande ok nordr til Þrandheims med micklu lide. Þar voru þa med kongi allir sueitarhofdingar Birkibeina. Sem kongr kom til Þrandheims, hellt hann herr þessum ǫllum ꜳ hondum (sic) Jnnþrændum ok fann þa jnn vid Vagsbru; þar sættuz þeir. Þetta var kallat Vagsbruarsumar. Enn er þeir komu vt aptur til Nidaros, þa gengu frændr Hakonar kongssonar til Jnga kongs ok beiddu, at kongr skylldi fa Hakoni kongssynni lenn nǫckut at hallda sic vid ok frændr sina. Kongrin spurde, huers þeir beiddizt. Þeir suara at, at þeir beiddizt Jamtalandz, þuiat þat van Suerrir kongr, fodrfadir hans, med sinu suerde undir Nóregskongs ʀiki. Kongrinn sa til þeirra reidugliga ok mælti: Suo lizt mer Noregur storum brytiadr adr austan aff Beglingum, at eigi munu ver fa honum sua stor lænn, ok ecki fæ ek skipt landi vidara, enn nu er. Þeir badu þa kongin fa honum eina skipreidu ædr tuær. Kongr suaradi sua: Ecki lenn fæ ek honum, þuiat hann er sua vel med (sic), at hann skortir ecki. Gengu brutt vid sua buit ok undu litt vid sinn hlut. Fam dogum sidar leiddu þeir kongsson, frændr hans, ꜳ tal vid sic fyrir sunnan Krosskirkiu j kaupangi. Þeir hofu sua sina ʀædu: Litt þickir oss, kongsson, sem Jnnge

---

1. þa: *herefter i Hdskr. et udslettet og underprikket Bogstav.* — voru: *rettet fra* eru. 10—11. ok nordr til Þrandheims med miclu lide: *Fris.* ok norðr til Þrandheims; *Flatøb.* ok for nordr til Þrondheims med miklu lidi; *Eirsp. forkortet.* 13. hondum: *skr.* hndū; *de andre Hdskr.* hendr. 15. til Nidaros: *saa ogsaa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* til Þrondheims i Nidarós. 19. suara: *skr.* sᷤu. — at, at: *i de andre Hdskr. kun* at. 20. fodrfadir: *skr.* fð'r fð'r. 26. sua vel med: *Flatøb.* sua velhalldinn med oss, *Fris.* sva vel helldinn (!) her með oss; *Eirsp.* oc sua uel halldinn at sua bunu.

kongr vili ⌊midla⌋ ydr af Norege, ok situr hann nu j ollu þui riki, er þinn fodrfadir vann. Sueima þeir nu margir j fullsælu ok j þinum faudrarfi, er til einkis eru komnir; en frændr þinir fara semm vtlagar af ollu godu þui, sem þer ættid. Nu er þat vort rad, at ver hlaupumzt j brutt med ydr ok sofnum lide, þuiat ver heyrum nu marga Birkibeina forna vm ræda, ath minna gott þickiazt upp taka, en til hafa 67b[2] þion at. Spyrium ver ok slikt sama austan fra Beglingum, at þeir mundu skiott vndir snuazt, ef þeir fenge nockurn þann fyrir villde bindazt. En kongsson hlyddi a ok suaradi ongu. Andres skialldarband tok þa til ordzt ok mælti sua: Nu viliu ver, frændr þinir, kongsson, hafa þic j brutt med oss fra konginum, ok man eigi langt lida, adr adrir munu bidia þic sæmdarinar, eigi sidr en þu þarf[t] ath bidia adra. Slikt sama mælti huer ad odrum til sueinsins þeirra frænda. Kongsson suaradi: Miog er ek bernskur undir slik storæde at ganga. Væri þat ok eigi sannligt, at ek berdunz j mot Birkibeinum, þuiat þat veit ek sannliga, at þat er mikill fiolde af Birkibeinum, at skilst fra Jnga kongi, ok er þat oradligt at etia þeim saman, er allir ætti eins skialldar at vera. Vil ek helldr þess bida, at gud gefi mer slikt af minum fodrarfi, sem hans er millde til, huern tima sem þat kemur fram. Ok er þess einge vonn, at ek reise nockurn herflock j Noreg at sua skipudu, sem nu er. Þessi ræda var eigi leingur at sinne.

13 (11).

Þa er lidnir voru ij vetur fra andlati Hakonar jarls ok hinn þride var komin ok a þann leid, feck Jnge kongr sott, ok fór ecki skiott miog j fystuni. Let kongr jafnan vera med ser Hakon kongsson, þuiat hann hafdi jafnan skemptan af hans ordum. Sueinnin var miog gamansamur ok hlægimalugur. Nikulas het madr, drottsetti kongs; hann

---

1. midla: *tilfoiet efter de andre Hdskr.* 2. er: *Hdskr. har* eñ. — fodrfadir: *her skr.* fð'r fad[r]. — Sueima: *de andre Hdskr.* suima. 5. hlaupumzt: *skr.* hlaupūzt. 6. þuiat: *herefter har Hdskr.* ht. 7. upp taka: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* fa. 14. þarft: *Hdskr. har* þarf. 19. at skilst: *Fris.* at skilþoz, *Flatøb.* at eigi skiliaz; Stedet *mgl. i Eirsp.* 22. huern: *Hdskr. har* huert. 26. lidnir: d *rettet fra* n.

var katr madr ok gamansamr. Kongr hafdi þa hia ser vm daga ok let þa vid talazt, kongsson ok Nikulas, ok hende ser gaman at ordum þeirra, ok þotti þa lettari sott sin. 68a[1] Kongrin la leinge, ok sua sem a leid sottina, minkadi sto|rum megn hans. Skuli, brodir hans, sat yfir honum. Vinir kongs ok hirdinn toludu milli sin, at kongr skyllde fa þeim hirdstiora þann, er þeim væri styrkr j, ok kom þat æ samt med þeim, at Skuli kongsbrodir væri til fallinn, ok er kongrin þottizt finna, at megnn hans giordizt sua litit, at hann mundi eigi fa stiornat ʀikinu, þa giorde hann eptir vilia frænda sinna ok vinna ok leidde Skula, frænda sinn, til sætis ok gaf honum jarlsnafn; tok jarl þa [vid] allri hirdstiorn. En litlu sidar andadizt Jnge kongr. Var þat hinn ix kal. may.

14 (12).

Þa var Hakon kongsson xiii vetra, [er] Jnge kongr andadizt, enn Guttormur, son Jnga kongs, xi vetra. Þa voru attar hirdstefnur ok talat vm kongstekiu. Sneruzt þeir menn [saman], er þionat hofdu fyr Suerri kongi ok þar med mestr hluti hirdarinnar. Kom þat æ samt med þeim, at þeir villdu taka til kongs Hakon, son Hakonar kongs. Enn Skuli jarl villde, at hans frænde væri til kongs tekinn, Guttormur, son Jnga kongs. Þeir voru enn sumir vinir jallz, er þui fylgdu, at Skuli væri nærkomnaztur kongdominum, þar sem hann var skilfeingin brodir kongsinns ok atti arf at taka eptir hann, bædi land ok lausafe. Enn þo at þetta væri eigi hatt talat j fystu, þa for þo hærra ok hærra, ok komm j fiolmæli vm sidir, ok þar næst [voru] at attar þingstefnr ok gestastefnr, ok giordizt hier af sueitardrattur. Enn jarl villde eigi vera vid stefnur, þuiat hann visse vilia Birkibeina. Þa komu þeir bændr, Vtþrændir ok

5. sat: a *rettet fra* o. 8. til fallinn: *Flatøb. (og Fris.)* bezst til fallinn. 12. vid: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 14. er: *mgl. i Hdskr.* 15. xi: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* .ix. 16—17. Sneruzt .... saman: saman *mgl. i Hdskr.; Flatøb. og Eirsp.* sneruz .... saman, *Fris.* Somnvðvz .... saman. 17—18. þar med: med *skr. to Gange.* 23. skilfeingin brodir: *Flatøb.* skilgetinn brodir, *Fris.* skirgetinn broðir: *Eirsp.* arui. 26. voru: *mgl. i Hdskr.* 27. giordizt: *Hdskr. har* giorduzt, *de andre Hdskr.* varð *og* var.

Jnnþrændir, ok sogdu flestir ellri menn fyrir sig ok sina
sonu, þa er heima sattu, at þeir villdu þann til kongs, er
68a[2] kongborin var at faderni allt til heidni, sua at | ecki kuenkne
hefdi mille komit. Þeir voru ok margir af bændum, er
fylgdu Skula jarli ok Guttormi kongssyni. Enn Guttormur
erkibyskup var farinn nordr æ Halogaland. Skuli jarl hafdi
þat j sinu malefnni, at hann villde bida erkibyskups, er hann
kæmi nordan, ok hofdu Birkibeinar þat fyrir satt, at hann
villde, at erkibyskup yrdi berr at þui, er jarl villde at væri.
Þeir voru ok sumir korsbrædr ok nockurir lærdir menn, er
giarna villdu fyrirkoma ætt Suerris kongs, ef þeir mætti,
ok þiona helldr odrum kongum. Enn þa er jarl kom æ
hirdstefnr, þa lezt hann giora vilia rad med hirdine; enn
þo drózt þat undann, sua þat vard at ongu. Sem hirdinn
sa þetta, at sua miog var undann dregit, þa letu þeir einn
dag blasa til hirdstefnu j hollina; gengu sidan til jarls ok
badu hann ganga æ stefnuna. Ok er jarl kom, þa stod
upp Vegardr j Verdal ok mælti eptir þui, sem oll hirdinn
hafdi adr rad fyrir giort: Herra jarl! sagdi hann, ver vilium
eigi leingur hafa dratt j þessu mali vm kongstekiuna. Viliu
ver hafa þenna morgin þing j kongsgardi, ok þier, jarl, takit
vid Hakoni kongssyni ok setit hann j hasæti hia ydr ok
kalli hann kongsefni, þar til er Eyraþing er att. Enn ef
vilit eigi þetta, þa drogu ver vt skip vor æ morginn ok
forum til Biorguinar sudr til þeirrar hirdar, er þar er, ok
stefnum þar þing vm oll Gulaþingslǫg ok taka þar til
kongs. Leggium ver hans mal ok vort æ guds valld ok ens
helga Olafs kongs. Enn er hirdinn var sua fastradinn j
þessu ok þeir letu þetta ongua[n] ueg fyrir sier, þa sagdi
jarl, at sua skylldi vera, sem þeim likadi. Eptir þessa hird-
68b[1] stefnu kallar | jarl æ tal vid sig alla sina vine, lærda menn
ok leikmenn, ok voru þar allan dag æ tale ok nottina med

3. var: v *rettet fra* b. 8. hofdu: *herefter i Hdskr.* brædr *gjennemstreget og underprikket.* 15. sa: a *rettet fra* o. 17. ganga: *sidste* a *skr. over Linien.* 18. j Verdal: *Flatøb.* or Veradal, *Fris. og Eirsp.* veradalr. 20. dratt: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* vndandraatt. 26. taka: *Flatøb.* tokum hann; *Eirsp.* taukum Hak'; *Fris.* tokom Hakon. 29. onguan: *Hdskr. har* ongua. — letu þetta — fyrir sier: *Flatøb. har her* letu ser ecki annat lika ok eingann veg draga fyrir ser; *Sætningen mgl. i de to andre Hdskr.'s kortere Texter.* 32. tale: t *skr. over et underprikket* d.

vm þetta mal. Enn ecki urdu menn uiser vm radagiord þessa. Vm morguninn eptir þa letu hirdstiorar blasa til þings ollu folkinu vpp j kongsgard, ok let jarl giora hasæti fyrir sunann Nikulaskirkiu. Stód þa Vegardr vpp ok mælti af þui sama efni, sem talat var fyrra dag æ hirdstefnu. Eptir þat stod upp Gregorius Jonsson, lendr madr, ok mælti: Ver hugdum þat, sagdi hann, at þetta skyllde eigi giora med ahlaupum. Væri radligra, at bedit væri erkibyskups, ok sua væri hingat stefnt ǒdrum byskuppum ok ǒllum hinnum uitruztum mǒnnum j landinu, ok væri þeirra rad vid slik stórmæli. Þa mælti Onundr merkismadr: Eige man oss Birkibeinum hæfa at bida langrædu byskupana at þessu mali, þuiat munu þeir fylgia litit logum hins [helga] Olafs kongs ædr landzins þurpt vm þetta mal, þegar nockr æ hlut j af ætt Suerris kongs. Þa er sa annar j þessu mali, er ǒllum er kunnigt, at Beglingar sitia j Vik austr med herr mikin ok kallazt hafa kong yfir ser, ok ef þeir verda þess varir, at sitium med hǒfudlausan herr ok þo eigi sattir vor j millum, þa mann þeirra eigi langt at bida, ok munu margir leikin styrkia med þeim æ hendr oss. Enn lærdir menn eru litlir vorir vinir, ok hofum ver onguan annan til, er fylgia [vilium] kongaættinni, en fylgia oss sialfir, medan gud vill fylgia oss.

15 (13).

Eptir þetta nefndu þeir xii menn æ þinginu at ganga þangat, sem kongsson var. Enn hann var þa upp vid Krist-kirkiu. Gengu þeir jnn j skolan. Sa er fyrir þeim var, mælti þessum ordum til kongssonar: Allir fornir Birkibeinar ok bæiarmenn ok bændr, þeir sem hier eru staddir, senda ydr, kongsson, kvediu guds ok sina. Sitia nu j kongsgarde Birkibeinar ok bida ydar. Þeir toku j hond kongssyni |

10. væri: *Flatøb. (og Fris.) tilføier* hofd; *Eirsp. har et andet Udtryk.* 13. helga: *mgl. i Hdskr.* 15. annar: *Flatøb. og Fris. tilføier* lutr; *Sætningen mgl. i Eirsp.* — j: *tilføiet over Linien.* 21. litlir: *sidste* i *rettet fra* n. 22. er fylgia vilium: *i Hdskr. mgl.* vilium; *Fris.* allir er fylgia viliom; *Sætningen mgl. i Flatøb.; Eirsp.'s Text anderledes.* 25. upp vid: *Eirsp.* uppi við; *Flatøb.* i skola vppi vid; *Fris.* i skolann vpp fra. 30. kvediu: *skr.* q'. 30. kongssyni: *skr. under Linien.*

$68b^2$ ok hofdu hann med ser. Ok er þeir komu þangat, sem jarl var ok sat a stoli fyrir ok letzt eigi mega sua bradliga setia hann j hasæti: þuiat þeir eru margir, er eigi þickiazt sanfrodir, huort hann er sonur Hakonar kongs ædr eigi, — þa var suarat af hendi kongssonar: Þann fysta vetur, er hann kom til Jnnga kongs, tok hann vid honum sem sonnum sinum frænda, ok hann hafdi alldri ef a, at hann var sonn Hakonar kongs Suerrissonar. Slikt sama giordi ok Hakon jarl. Jafnan medan þeir lifdu badir, kongrinn ok jarlinn, þa syndu þeir þat j sinu ifirlæti ok vidværi, at hann var sannr þeirra frænde. Mann þetta vera komit af rotum ok radvm þeim, sem nu hafa verit vm hrid, ok af fornum fiandskap þeirra, er fyrirkoma villdu kongaættinne hier j Norege, en fram draga þa, sem ecki eru til komnir. Eptir þetta stodu upp frændr kongssonar ok adrir þeir, er hier var mest kunnigt vm, ok sôgdu, at þeir villdu gladliga ganga til skirslu fyrir sueininn, helldr enn hann miste sinnar fodrleifdar.

16 (14).

Þeir gengu nu af þinginu. Enn Jnga, modir kongssonar, [for] til Peturskirkiu, ok fastadi hun þar til jarns, sem sidr er til. Enn medan þetta var, voru nogar nattsettur med jarli af nockurum korbrædrum ok en fleirum lærdum mônnum, þeir j moti villdu vera kongssyni. Enn þa er jarnit skyllde bera, var þui brott skotit, ok visse ei, huar þat var komit. Sumir korbrædr sagdo, at þeir þordu eigi, at jarn væri borit, fyr enn erkibyskup kæmi til. Sem hirdstiorar ok Birkibeinar sa, huersu for, þa helldu þeir fram eigi at sidr sinu mali ok sendu mônnum ord vm oll Þrændalôg

1. þangat: *skr. to Gange.* 2. ok sat .... ok letzt: *samme Sætningsforbindelse i Flatøb.* (ok sat .... ok kuez); *anderledes i Fris. og (kortere) i Eirsp.* 3. þuiat: *Hdskr. har* þ^it^ at. 5. var: *tilføiet over Linien.* 7. ef: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* efa. 10. vidværi: vid- *udeglemt og tilføiet over Linien;* ok vidværi *mgl. i de andre Hdskr.* 12. radum: *skr.* rad-Vm (sic). — hrid, ok: *i Hdskr.* hrid. Ok *o.s.v.* 17. fodrleifdar: fodr- *skr.* fð'r-; *saa ogsaa fl. St. i det flg.* 19. for: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris.* geck. 20. voru nogar nattsettur: *Flatøb.* skorti eigi naattstefnur *(saa og Fris. og Eirsp.).* 21. korbrædrum: -rum *skr. med Forkortelsestegn.* 23. ei: *tilføiet over Linien; Flatøb. (og Eirsp.) har* eingi; *Sætningen mgl. i Fris.* 24. sagdo: *tilføiet over Linien.* 24—25. þordu eigi — borit: *Flatob.* þyrdi eigi at lata iarn bera; *Fris.* þorðo eigi at lata bera iarnit; *Eirsp.* (kuaðu) ekei iarn skylldu bera.

ok stefndu Eyraþing, at vera skylldi æ manadar fresti.
Þeir nefndu menn ok til, at fylgia skyllde kongssynnj |
69a[1] huern dag, ok kolludu æ kongsefni sitt ok letu hann sitia j
hasæti hia jarli, þo at honum væri þat eigi miog ath skapi.

17 (15).

Þa er þetta var tidenda, er nu fra sagt, kom sunnan ór lande Dagfinnr lǫgmadr ok stallari kongs. Hann hafdi bref fra Hauardi, er þa var byskupsefni j Biorguin, ok fra lendum [mǒnnum] ór Gulaþingslogum. Þa er Dagfinnr var nykominn til bæiarins, var blasit til hirdstefnu, ok voru þar bref upp lessin, þau er þetta stod æ: Vier hofum spurt frafall Jnga, kongs vors. Var þat micklum mun fyr, en vor vili stod til, ef ver mættum rada. Sua [hofum] ver heyrt, at nockut leikr a tueim tungum, huer j kongs stad uill koma, ok er þat undarligt, at uitrir, sem þer erut, skulu vera tuidrægir vmm þat ver hugdum, at ollum skylldi audsynt vera. Segium ver þui sua, at onguan uitum ver til fallinn kongsnafn at bera nema Hakon, son Hakonar kongs, þuiat hans ætt hefir jafnan fyrir Norege radit, madr eptir mann. Nu vilium ver, at þer uitit sannliga vorn vilia vm þetta, at ver munum ongum kongi þiona nema honum ok sialfa oss ok allt, þat er ver eigum, fram leggia fyrir hans sakir ok hans faudrleifd (sic). Enn huern annan, sem þer takit til kongs, þa skulu ver j mot vera, bædi lidsmenn ok allir adrir, þeir sem Gulaþingslǫg bygia. Enn ef þier Þrændir vilit nockut fram draga þa menn, er ydrir frændr eru ædr fostbrædr, þott þeir eige nockura frændsemi ædr ættar[tolu] til konga, ok skulu sua huerrir sinum frændum ok fostbrædrum fylgia, þa kan verda, at margir verdi bratt nesskongarnir. Enn ver hugdum þat, þo at nockurir væri

1. manadar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* haalfs manadar. — fresti: *Hdskr. har* fresta. 2. menn ok til, at fylgia skyllde: *Flatøb.* ok menn til at fylgia; *Eirsp.* (fengu) oc menn til at fylgia; *Fris.* (leto) ok menn fylgia. 4. eigi: *skr. over Linien.* 8. mǒnnum: *udeglemt i Hdskr.* 12. hofum: *mgl. i Hdskr.* 16. at: *skr. to Gange i Hdskr.* 22. ok hans faudrleifd: *Flatøb.* ok hann veria ok hans fodurleifd *(Fris. ligesaa); mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 24. bygia: *saa og Fris; Flatøb.* hallda; *Stedet mgl. i Eirsp.* 27. ættartolu: *Hdskr. har* ættar; -tolu *tilføiet efter de andre Hdskr.* 29. ver: v *rettet fra* h.

69a[2] adrir tuidrægir vm kongstekiuna, þa skylldu þeir þo vera einardir, Þrændir, ok sua uentum ver, at se, huat sem huergi segir. Dagfinnr bondi ok Hroar kongsfrænde kunnu at segia ydr allan vorn vilia vm þetta mal ok þeir adrir, er brefum vorum vilia fylgia.

18 (16).

Sem brefit var lesit, þa stod upp Dagfinnr bondi ok taladi morgum ordum, ok lauk sua sinu erende: Ef eige verdr, sagdi hann, Hakon skiott til kongs tekin, þa vilium vier Birkibeinar fylgia honum sudr til Biorguinar, ok hofum þetta erende af hendi allra Gulaþingsmanna. Þa vard romur mikill sem fyr af hendi allra Birkibeina, ok sogdu eigi skylldu annat fram ganga enn þetta, huat sem huergi legdi til, ok lauk sua þessi stefnu. Ok [er] þetta var tidenda, þa for þingbod vm hierudin, ok sua rad fyrir giort, at sem flestir skylldu þingit sækia.

19 (17).

Dag þann, er Eyraþing var stefnt, kom til bæiarins fioldi bænda af herudvm, sua sem sidr er til, þa er kongr er tekinn. Var blasit eptir fornum sid ok skipann vt æ Eyrar ǫllu folki. Þa voru menn giorfir til korsbrædra, at ut skyllde vera borit skrin hins helga Olafs kongs. Ok er menn komu til Kristkirkiunar, þa var hun j lase; enn kluckarar sogdu, at korsbrædr logdu huerium manni bann fyrir, at bryti upp kirkiuna ok vt tæki skrinit. Ok er þetta spurdizt æ þingit, þa var þat tekit rads, at Hakoni var gefit kongsnafn eptir rettum sidum, ok giordi þat sa madr, er Skervalldr het or Gaulardal; ok var honum þa dæmt land ok þegnar, ok jatudu allir Þrændir honum allri rettri
69b[1] hlydni ok lydskylldu sua fullkom|lega, sem bædi hefdi hann suarit þeim eid ok þeir honum eid. Ok þui þinge sleit sua.

7. erende: en *skr. over Linien.* 10. romur: *skr. to Gange.* 11. eigi: *tilføiet over Linien.* 12. ganga: *sidste* a *skr. over Linien.* 13. er: *mgl. i Hdskr.* 18. fornum sid ok skipann: *Flatøb.* fornri skipan; *Fris.* fornvm sið; *Eirsp. anderledes.* 21. Kristkirkiunar: *Flatøb. og Eirsp.* kirkiunnar, *Fris.* kirkio. — Enn: *herefter i Hdskr.* k^{o}s *gjennemstreget og underprikket.* 25. sa madr: *skr.* sa$\overset{r}{m}$.

Annan dag eptir var blassit til hirdstefnu; komu þangat lendir menn ok hirdinn oll, ok soru þeim þa eida badum, Hakoni kongi ok Skula jarli, ok giorduzt suerdtakarar, huer med slikum nafnbotum, sem adr hafdi haft med Jnga kongi.

20 (18).

Bratt eptir þetta biuguzt þeir Hakon kongr ok Skuli jarll sudr til Bio[r]guinar ok hofdu eina xxsessu. Enn Eilifur kapalin styrde gestaskutuni. Asolfur, frænde jarls, hafdi et þridia skip; þat var xviiisessa. Enn þa er ór var lagt bænum, þa var jarll eptir, en kongrin for med skipinu. Vedr var æ litit, ok logdu þeir at vid Hattarhamar; þa deilldu þeir vm lægi, Eilifur ok Asolfur; hann hafdi mar[ga] menn med ser; enn gestir villdu þrongua Asolfe ór læginu; en hann hafdi adr komit nockuru fyri. Ok gengu þa fyst arar ok forkar. Sidan toko huorir til vopna sinna, ok var hord suipan vm hrid, þuiat skipinn lagu jamfram. Enn er kongsskipit rende at, þa sa þeir, at suerdum var brugddit æ hinnum skipunum. Kongr kalladi æ þann, er styrde, bad hann stefna beint mille skipana ok roa, sem mest matti; let sua skiotaz skilia mundu mega med þeim. Enn er kongsskipit rende mille skipana, þa skilduzt þau, ok mattu huorigir odrum meinn giora. Þar urdu margir menn sarir æ huortueggiu skipinu. Sidan kallar kongr þa alla æ land upp ok sætti þa. Komm jarl nu ok jnnann ór bænum, ok sigldu eptir þat ut ór firde. Þeim byriadi vel sudr til Biorguinar; þeir logdu at [vm] kuelldit vid Hegranes. Vm morginin j dagan komm til þeirra Dagfinnr bonde or bænum ok sagdi, at bref hafdi komit fra korsbrædrum nordan til byskupsefnnis ok korsbrædra, at þeir skylldu ǒngua tign veita Hakoni kongi. Sagdi Dagfinnr, at þeir þottuz vid vanda vm komnir, þuiat þeir ottuduzt reide erkibyskups ok korsbrædra, en

1. Annan: *Hdskr. har* Anan. — blassit: a *rettet fra* e. 6. Biorguinar: *Hdskr. har* biog-. — hofdu: *Flatøb. (og Eirsp.) tilføier* baadir. 7. gestaskutuni: *saa og Flatøb.; Fris.* Svþinni; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 11. marga: *Hdskr. har* m̃. 16. sa: *tilføiet over Linien.* — var: *tilføiet over Linien.* 25. vm: *mgl. i Hdskr.* dagan: *sidste* a *rettet fra* u.

69b[2] annari hende letuz þeir giarna vilia veita | kongi hlydni ok alla sæmd, þa er þeir mætti. Jarl suaradi hier fa um ok sagdi þat litlu mundu varda, huort þeir giordu helldr. Dagfinnr suaradi: Ef þeir fara med sliku her fram, sem þeir giordu j Þranheime, þa man bratt af þuozt oll su sæmd, er konginum heyrir til. Þa mælti kongrin: Dagfinnr bonde, far jnn til bæiar ok seg sua korsbrædrum, at ek vænte af þeim einna manna bezt þeirra manna, sem j eru landinu. Enn ef þeir giora ordruvis, þa skal eigi langt til, at þeir skulu vita, huort oss likar vel ædr jlla. Dagfinnr reri þa jn til bæjar ok sagdi korsbrædrum ord kongs, ok sua huat jarl mælti.

21 (19).

Korsbrædr suara sua, at þeir villdu giarna giora kongi alla sæmd; kuoduzt eigi skylldu sua kaupa vinngan erkibyskups ædr korsbrædra j Þranheime, at tyna þar j mot vinngann kongs. Sidan rori kongr jnn til bæjar, ok var hringt vm bæinn allann; enn lærdir menn gengu sem sæmiligazt j mot honum. Þangat var þa stefnt ollum lendum [mônnum] ok hirdstiorum, þeim er j Gulaþingslôgum voru, ok nefndir menn til or hierudum fiolmennt ok settur stefnudagur a Seliamannavoku dag, at allir skylldu koma til Biorguinar. Enn medan þessa vard bedit, voru þeir j bænum, kongrin ok jarl. Kongrinn var ungur, ok [fyrir] bern[s]ku sakir sinnar gadi hann meir leiks sins enn landrada. Enn allar þessar stundir var jarl [j] radagiordum vid sina vinne ok sende bref bæde sudr ok nordr j landit. Var flestum þat ókunigt, huat a þeim var, ok fa voru konginum synd. Þa voru menn sendir austr j Vik til Filipus Beglingakongs, ok leitadi jarl þangat vinattu ok felagskapar. Enn er vinir

1. annari: *sidste* a *rettet fra* n. — letuz: z *skr. over Linien.* — vilia: *det første* i *skr. over Linien.* — veita: a *skr. over Linien.* 3. þeir: *skr. to Gange, det sidste underprikket.* 4. sliku her: *rettet efter de andre Hdskr.; 81 a Fol. har* slikan hsr. 6. er: *tilføiet over Linien.* 8. þeirra manna: manna *mgl. i de andre Hdskr.* 13. suara: *skr.* sū. — kongi: *Hdskr. har* kongr. 19. mônnum: *mgl. i Hdskr.* 20. ok settur: ok *tilføiet over Linien.* 23. fyrir: *mgl. i Hdskr.* — bernsku: *Hdskr. har* bernku. *Jfr. S. 319*[2]. 25. j: *mgl. i Hdskr.* 26. bæde: *Flatøb.* bædi i Suiavelldi ok *(de tre sidste Ord mgl. ogsaa i Fris. og Eirsp.).* 27. þat: *herefter gjentages i Hdskr.* flestum.

kongs kærdu slikt fyrir kongi, at slik vmleitan væri grunsamlig, at þangat væri leitat vinattu, sem hefdi jafnan fiandskapur verit, þa suaradi kongr, at Skuli jarl var sua
70a[1] uitur madr, at | hann mundi sia kunna sier vine til handa: ætla ek mer þat meinlaust, þo at hann eige ser marga uine, þuiat hann man uel hallda uor einkamal af sinne hende; ætla ek ok eigi fyrri at bregda.

22 (20).

Skuli [let] giora bref vestr vm haf til Jons jarls j Orkneyium, ok var þar fyrir jnsigli kongs, ok visse kongr ecki til þess ok eigi, huat æ var brefinu var (sic). Sa madr for med brefunum, er Josteinn het ok var kalladr þomb; hann var gestr; ok þa er kom til hafs, urdu menn [varir] vid ok giordu ord jn til Jfars bodda ok Dagfinnz bonda, radgiafa kongsins, ok sogdu, at kongs jnsigli var fyrir brefum þeim, er send voru med Josteine. Jfar geck þa til kongs ok spurdi, ef hann uisse nockut til þessara brefa. Kongr letz eigi vita. Jfar sagdi betur vera, at hann sæi þau bref, er med kongs jnsigli voru send j onnur lond. Kongr giordi þa menn til Herdluvers eptir brefunum. Jarl vard þessa var ok giordi þegar menn sina æ odru skipi; urdu þeir skiotari, nadu brefunum, adr en kongs [menn] kæmi til. Ok þegar sem þeir komu jnn til bæjar, þa let jarl blasa til hirdstefnu ok hafdi micklar kærslur æ Jfar bodda ok adra kongs radgiafa; sagdi, at þeir villdu koma sundrþycki mille hans (sic), en mistryggia jarl j sinum radum. Þa stod upp Gregorius Jonsson, frænde jarls ok þa en litill vinur kongs; hann mælti akafliga til Jfars bodda med þessum ordum:

23 (20).

Ek var fyst j tali med þeim mǫnnum, er soru eida kongj ok jarlli til trunadar, ok hugdu ver, at allt skylldi

8. let: *mgl. i Hdskr.* 10. brefinu: *Flatøb. (og Fris.)* brefunum; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 12. varir: *tilføiet efter de tre andre Hdskr.* — vid: *Flatøb. tilføier* a skipum konungs: *Fris. (og Eirsp.)* a skipino. 17. sæi: *skr.* sæ (i over). 21. menn: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 22. jarl: *tilføiet over Linien.* 23. kærslur: s *tilføiet over Linien.* 25. hans: *Flatøb.* konungs ok sin; *Fris.* konvngs ok iarls: *Eirsp.* þeirra konungs. 28. kongj: j *er rettet fra* s.

eins vera. Enn [nu] vill einn prestr spilla voru samþycki allra Birkibeina. Ok skal þat alldri hlyda. Tokum hann ok refsum honum fyst, sua at allir se vid. Sidann eptir þetta hliop upp mikill fiolde frænda Skula jarls ok vinna
70a[2] ok sogduzt sk|ylldu rifa j sundr Ifar kuikan. Jfar stod upp ok beiddi ser hliods ok feck [eck]i. Þa hlu[pu] fram fyrir hann vinir kongs ok vordu hann, sua hann sakadi ecki, ok var þa kur mikill æ hirdine. Sidan stock kongrinn upp ok mælti: Ek kann fatt tala. Enn þo vil ek þess bidia, at þier hlydit Ifari, fostfedr minum, ok suarit sidan, sem likar. Hroar kongsfrænde segir, sua skylldi uist vera.

24 (21).

Eptir þetta stod Jfar upp ok mælti sua: Þat er fornum Birkibeinum kunnigt, sagdi hann, at ek komm þat vor til Suerris kongs, adr enn barizt var æ Strindsio; hafdi ek af kongi gott yfirlæti, medan hann lifde, ok ek þionada honum sua, at um sidir visse ek flest oll leyndarmal, ok þo at hann hefdi hia ser radgiafa sina hina hæstu, þa er ek eigi uti byrgdr, ok mundi hann eigi sua hafa giort, ef hann hefdi mic reynt at nockurum falsara ædr odygdarmanni. Slikt sama giordi ok Hakon kongr, son hans; ok hinn sama hatt hafdi Guttormur kongr. Enn sidan þeir toku ʀiki, Jngi kongr ok Hakon jarl, þa giordu þeir enn med sama hætti, ok þat framar, er mier uar miog moti skapi, at þeir hlittu mer til brefagiordar, ok uar jafnan vm þat hræddr, at minir ouinir mætti þat nockut til finna, er mer stædi haski af, þuiat þa uard sem nu, at eigi skorti ofundarmenn, þa er mer uilldu fyrirkoma, ok þui uil ek skiota til allra manna uitnis, er nu eru hier, at alldri uard en þui æ mic sannat, er til fals ædr flærdar væri uid minn hofdingia. Enn ek

1. eins: *de tre andre Hdskr.* eitt. — nu: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 6. feck ecki: *Hdskr. har* fecki. — hlupu: *Hdskr. har* hlu. 8. æ: *Flatøb.* af, *Fris.* i; *Sætningen mgl. i Eirsp.* — stock: *Flatøb.* stod *(saa og Fris. og Eirsp.).* 11. likar: *Flatøb.* ydr likar *(saa og Fris. og Eirsp.).* 16. leyndarmal: *i* -mal *er* a *rettet fra* e; *neppe at læse* -mol; *Flatøb.* leyndarraad; *Fris.* leynd mal; *Eirsp.* leyndar mal. 17. er: *Flatøb. og Fris.* var; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 20. ok hinn: *Hdskr. har* æ *for* ok, *de tre andre Hdskr.* ok. 23. skapi: i *skr. over Linien.* 26. sem: s *rettet fra* u.

ueit sialfur sok mina, at þessi hinn ungi kongr vor er bern[s]kr ok þarf j helldra lagi radgiafa [ok] tryggra nauistarmanna, þuiat þeir sitia yfrit nærri, er þa villdu fra honum spenna, sem honum væri heilir ok hollradir, ok mætti 70b[1] j sialfrædi vm | leika at skipa kongsins mali, sem þeim likadi. Nu med þui at þessi min sok er sua mikil, at ek se þess verdr, at vera rifinn j sundr kuikr, sem þu sagdir, Gregorius Jonsson, ok þu, Pall flida, fyrir þat ek bad kong sia bref, þau er send uoru j aunnr lond med hans jnsigli, þa skal eigi optar þess þurfa, þuiat ek skal mic or kongsgarde skilia ok ecki spilla þeirra samþycki, kongs ok jarls. Gefe gud, at þeir einir se eptir, er badum þeim se hollir ok heilradir ok þat ʀade, at sæmd hafi huor, er til er borinn. Sua lauk, at kongsmenn voru oglader, enn ofundarmenn katir.

25 (22).

Hakon kongr kom sua til rikis, at [hann] feck eigi me[i]ra af fodrarfi en eina sylgiu ok fingrgull af lausafe. Enn Skuli jarl hafdi komiz at ollu þui fe, er att hafdi Jnge kongr ok hann hafde tekit eptir Hakon kong ok sua Sueri kong. Sem at leid þingstefnu þeirri, er Gulaþingsmenn hofdu sett æ Seliamannavoku dag, komu fyst til Biorguinar lendir menn ok hirdstiorar ok jnnir beztu menn or landinu vm oll Gulaþinglog, ok einum dege fyrir þingit hittazt þeir fyrir þingit (sic), kongr ok jarl ok radgiafar þeirra. Sogdu sua kongs radgiafar, at þeir villdu, jarl suæri kongi trunadareida eptir fornre sidueniu; en jarl sagdi, at hann villde þat eigi, fyrr enn hann visse, huat hann ætti moti taka, ok beiddizt þegar halfs Noregs ok allra halfra skattlanda. Enn rad-

1. ungi: i *skr. over Linien.* 2. bernskr: *Hdskr. har* bernkr; *jfr. S. 316*[23]. — ok: *mgl. i Hdskr.* — tryggra: *Hdskr. har* tryggua; *Flatøb. har her* tryggra naavistarmanna, *Fris.* tryggva nauistomenn, *Eirsp.* tryɢua nauistarmenn. 4. spenna: *de andre Hdskr.* spenia. — heilir ok hollradir: *Flatøb.* hollir ok heilraadir; *Fris.* hollir, *Eirsp.* heilraðir. 5. mali: *foran Ordet et underprikket* m. 6—7. sua mikil, at ek se þess verdr, at vera: *saa og Eirsp.; Fris.* sva mikil (min sauk) at ek se; *Flatøb.* sua mikils verd at ek se makligr at vera. 10. optar: *Hdskr. har* aptar. — (kongs)garde: *skr.* gʳade, *hvor* d *er rettet fra* u. 12. hollir ok heilradir: *saa og Eirsp.; Fris. og Flatøb. kun* hollir. 13. þat: *skr. to Gange i Hdskr.* — sæmd: *Flatøb. (og Fris.)* þa sæmd; *Eirsp.* sliktt. — lauk: *tilskrevet senere i Marginen.* 15. hann: *mgl. i Hdskr.* 16. meira: *Hdskr. har* mera. 17. komiz: z *skr. over Linien.* 23. fyrir þingit: *mgl. i de andre Hdskr.* 25. fornre: *skr.* forē.

giafar kongs budu þridiung af Norege, enn ecki [af] skattlondum. Gregorius Jonsson ok Pall flida suara af jarls hende, at hann skyllde minzta hafa þridiung af skattlondum ok Norege, elligar skillde hann þangat snua med sinn styrk, sem hann fenge þat honum likade. Nu sau radgiafar kongs, at honum var ofrefli at standa moti Skula jarlli ok Filipo Beglingakongi, er þa hafdi Vikina ok Vpplond med miklum styrk, ok var þat rads tekit af kongs hendi ok hans radgiafa, at Skula jarlli var jatadr þridiungur af Norege ok ollum skattlondum. Lauk med þui þessari stefnu.

26 (23).

Annan [dag] eptir var blasit til þings vtt j Kristkirkiugardi. Var þingit skipat nordan att kirkiu, ok sidan var utt borit skrin [hinnar] helgu Sunnifu ok margir adrir helgir domar. Þa stod upp Sygurdr af Onarheime af hende allra Gulaþingsmanna ok fagnadi kongi [ok] jarlli, ok for þar vm
70b[2] morgum fogr|um ordum. Ok þar eptir taladi Dagfinnr bonde ok hafdi þat j sinner ædu, at þo at þeir menn j Þrandheime læstu jnni skrin hins helga Ólafs kongs, þa var þat ecki rad bænda ædr vili: skulu Gulamenn giora gladliga alla þa sæmd, er þeir megu, Hakoni kongi, bædi lærdir ok leikmenn.

27 (24).

Eptir þetta stod upp sa madr, er Steingrimr het stryllr, sniallr madr ok vitur; hann gaf Hakoni kongsnafn, ok þockudu flestir allir hans uerk. Sidan sor kongrin at hallda landzrett. En jarl hafdi skipad eidinum adr, sem honum likadi, ok var sua eidrinn, at kongr sk[y]lldi hallda ǫll einkamal uid jarl, þau mille þeirra voru giorr. Enn jarl sor,

1. af: *mgl. i Hdskr.* 4. sinn: *skr.* siñn. 8—9. ok hans radgiafa: *mgl. i Flatøb., samt i Fris. og Eirsp., hvor Texten er anderledes.* 11. Annan: *med et overflødigt Punkt over* n. — dag: *tilføiet efter de tre andre Hdskr.* 11—12. Kristkirkiugardi: g *rettet fra* l. 13. hinnar: *mgl. i Hdskr.* 14. Onarheime: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Vnnarheime. 15. ok jarlli: ok *mgl. i Hdskr.* 19. Gulamenn: *vel Feilskrift; de andre Hdskr. har* Gulaþingsmenn. 22. hann gaf: *skr. to Gange.* 23. uerk: r *rettet fra* k.

at hann skylldi hallda log uid landzfolkit, ok fylgdi hans eide, at hann skyllde vera hollr ok trur Hakoni kongi, sua leingi sem hann hellde þau einkamal, er mille þeirra voru mælt. Sidan stodu upp lendir men, Gregorius Jonsson, Pall flida, Bryniolfur Hnutzson, Gautur Jonsson, Arne sturla ok adrer hirdstiorar, ok soru kongi eida; eptir þat soru bændr, ok lauk sua þui þinge.

28 (25).

Þa er Hakon var til kongs tekinn, var ær mikit j landinu; sumar þat var sua gott, at þat var uida vm landit, at alldinnvidrinn bar tuenan auoxt ok utifuglar urpu tysuar. Sua kuat Olafr huitaskalld:

Mærir glodduzt micklu ari
menn, baru þa auox[t] tuennann,
veglig syndizt, vidr ok fuglar,
visa grein, æ sumri einu.

Þa kuad Sturlla j Hakonarkuidu:

Barta laust (sic)
tuenan bloma
alldinnvidr
einu sumri,
ok okallt
utifuglar
onduert [ær]
urpu tysuar.

Þa er allvaldr
vid kongs nafni
tirar giarn
of tekit hafdi,

1. hallda: *Hdskr. har* hallde. 4. men: m *rettet fra* l. 5. sturla: *saa og Flatøb.; Fris.* storka; *Navnene mgl. i Eirsp.* 13. auoxt: *Hdskr. har* auox. 17. Barta laust: *Flatøb.* Bar taallaust; *Fris. og Eirsp.* Bar tallaust. 18. bloma: a *rettet fra* u. 23. ær: *tilføiet efter de andre Hdskr.* (aar, ár, ar). 24. urpu: *for* r *har Skriveren først villet skrive* þ. 26. kongs: *Flatøb. (og Eirsp.)* konungs; *Fris.* iofvrs.

ok hans gipt
hæstrar tirar
vegi valit
vaxa nadi.

Sa huer madr,
at hofudskepnur
fylkiss tign
fagna villdu
ok gofuglazt
gialfri kringdu
æ uink[e]rs
uidum botni.

29 (26).

Litlu eptir þingit komu austan menn or Vikine fra Filipo Beglingakongi med br[e]fum til Skula jarls, ok var
71a[1] þat [æ], | at Filipus beiddizt helmingsskiptis æ Nórege vid Skula jarl ok Birkibeina, enn at odrum koste mundi hann reisa ofridarflock moti þeim. Ecki [var] kongs getit þessu (sic). Enn þess var getit, at fleire bref ok ordsendingar hofdu austr farit. Jarll gaf þau andsuor þessum mônnum med rade hirdstiora, at herra Filipus skyllde hafa þann hluta landz þa tolf manudu, sem hann hellt adr; enn þeir skylldu finnazt at sumri, ok skylldi þa vera stefna mille allra byskuppa [ok] hinna vitruztu manna j landinu. Og nu foru sendimenn med þessum brefum austr aptr.

30 (27).

Sygurdr kongsfrænde var settur til gæzlu j Uikine af hende Birkibeina; for hann þetta sumar til Jorsala. Enn

2. tirar: *skr.* ti͏̊rar (i over r). 3. vegi valit: *saa og Flatøb.; Fris. og Eirsp.* veg valit. 4. nadi: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* knaði. 8. fagna: *Fris.* falla. 9. ok gofuglazt: *ligesaa Flatøb.* (ok gôfuglaatz); *Eirsp.* gaufuglaz; *Fris.* ok gofvgla. 10. gialfri: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* gialfyrir. 11. uinkers: *Hdskr. har* uinkrs; *Flatøb.* vinkers, *Eirsp.* uinkers; *Fris.* vindkers. 14. brefum: *Hdskr. har* brfū. — til Skula jarls: *Hdskr. har* fra Skula j (r over j). 15. æ: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 17. var: *mgl. i Hdskr.; Fris. har* er. — þessu: *Flatøb. (og Fris.)* i þessu brefi; *Eirsp.* i þesum brefum. 23. ok: *mgl. i Hdskr.*

þessir voru sueitarhofdingar eptir j Uikinne af Birkibeinum: Lodinn Palsson, Hallvardr bratti, Bardr bristeinn, Kall suange. Þeir satu vid mickinn otta, þuiat Beglingar hetu þeim huersdagliga dauda ok afarkostum. Enn adr sendimenn Beglinga komu austr med brefinn jarls, feck Filipus sott j Tungsberge. S[idan] var hann flutr jnn til Laufeyiar. Hann la litla hrid, adr hann andadizt. Enn Beglingar leyndu andlati hans sem mest. En Lodinn Palsson vard uar uid ok sende sem skyndiligazt skutu nordr, ok styrde sæ madr, er Gunar banamadr het; hann var eigi leingr æ leid enn iii nætur til Biorguinar; hann hafdi bref til kongs ok jarls, þau er sogdu andlat Filipus. Ok Birkibeinar, þeir er j Vikine voru, badu kongin ok jarll skunda austr þangat, þuiat Beglingar leitudu sier hueruitna um kongsefni: þeir giordu ok menn til Danmerkr ok kallazt hafa spurt, at þar se sa madr, er Sygurdr heitir, son Erlings steinuegs. Nu ef þer komit skiot austr hingat, þa munu þier slitit fa flocki Beglinga. Enn verdr meira fyrir, ef þier komit sidar.

31 (28).

Þegar sem kongr ok jarll hofdu lesit brefit, biugu þeir ferd sina sem skyndiligazt ok hofdu vel xl. skipa, ok flest oll stor. Þeir hofdu badir eitt skip, er kallat var Ognar-
71a[2] brandrinn, halfþrit|ugt at rumatali. Þeir foru austr eptir Mariumesso fyrri, ok byrriadi vel. Beglingar voru allir austan fiardar, þa er Birkibeinar kommu j Vikina. Þessir voru sueitarhofdingar Beglinga: herra Andres, brodir Filipus kongs, Roggnualldr Hallkelson, Arnbiorn Jonsson. Margir uoru adrir godir menn med Beglingum. Nikulas byskup hafdi lagt allt nordr j Luasund ok nockurir sueitarhofdingar med

1. eptir: *skr. to Gange.* 2. Hallvardr: v *rettet fra* d. — bristeinn: *saa og Flatøb.; Fris.* brimsteinn; *dette Stykke mgl. i Eirsp.* 3. otta: *med et overflødigt Punkt over første* t. 6. Sidan: *af dette Ord har Hdskr. kun første Bogstav i Slutningen af en Linie.* — Laufeyiar: *de andre Hdskr.* Laufeyia. 9. skyndiligazt: *saa og Fris.; Flatøb.* skiotligaz; *mgl. i Eirsp.* 12. Ok: *Hdskr. tilføier* er. 17. flocki: *i skr. over Linien.* 20. skyndiligazt: *saa og Fris.; Flatøb.* huatligaz; *Eirsp.* skiotazt. 24. Vikina: V *rettet fra* k. 26. Hallkelson: *de andre Hdskr. tilføier* systurson Magnus konungs. 28. Luasund: *Flatøb.* Jfasund; *Fris.* Svasvnd; *Navnet mgl. i Eirsp.*

honum. En Hakon kongr ok Skuli jarll sigldu austr j Vikinna. Þa reri j moti þeim Nikulas byskup, ok hittuzt þeir jn vid Hrossaness. Voru þa sett grid mille Beglinga ok Birkibeina. Sidan komu Beglingar austann vm fiordinn, herra Andres, Rognualldr, Arnbiorn ok margir adrir; þeir logdu skipum sinum vid Gunarsbæ ok gengu sua til bæiar. Var fundr þeirra j Mariukirkiu j Tungsbergi; þar voru margir hlutir taladir mille þeirra Hakonar kongs ok jarls, ok budu Beglingum at giorazt hanngengnir sier ok hafa slika semdir, sem þeir hofdu adr. En Beglingar beiduzt þess hluta af lande, sem þeir hofdu adr ok kolluduzt varla trua Birkibeinum fyrir sakir forna vandræda. En þessar urdu malalycktir þeirra j millum, at Beglingar skylldu hafa þann vetur allar þær syslr halfar, er Filipus hafdi adr. En huorirtueggiu skylldu senda menn nordr til erkibyskups, ok skylldi hann stadfesta þetta ok setia frid mille þeirra vm sumarit eptir, ok reduzt til ferdar af hendi Birkibeina Gregorius Jonsson ok Dagfinnr bondi, en af hende Beglinga Jndride bækill ok Grunde fehirdir. Hakon kongr ok Skuli jarll skipudu syslur, er til þeirra heyrdu. Sidan var stefnt Haugaþing, ok uar Hakoni gefit kongsnafn. Eptir þetta uisudu þeir kongr ok jall flestu lidinu nordr aptur; en þeir foru austr aftr yfir Folldina ok attu Borgarþing, ok þadan j Uettrarhierad til Stofna ok attu þar þing, ok þadan til Hornboruþings ok austr til Elfarbacka; uar Hakoni þar gefit kongsnafn æ ollum þessum þingum, ok giordu menn vtt allann almenning med godum uilia ok enn giafir æ ofaun vm alla Vikina. Þeir satu langa hrid j Kongahellu vm haustit.

---

1. En: *saa og Flatøb.; Fris. (og Eirsp.)* Enn er. 8—9. ok budu Beglingum at giorazt hanngengnir sier: Beglingum *er skr.* b'.; *Flatøb. har* buduz Baglar til at geraz handgeingnir Skula jarli; *Fris.* Baglar bvðo ok at geraz handgengnir iarli; *Eirsp.* bauð k'r oc j. bl' at geraz ser handgengnir. 20. skipudu — heyrdu: *Fris.* skipoðo þær syslur sem til þeirra heyrði; *Eirsp.* skipuðu nu syslur þær sem þeir haufðu lotið i Uikinni; *Flatøb.* skipudu þeim syslur er til þeirra koma. 24. Uettrarherad: *Flatøb.* Vestraherat; *Fris.* Vættarherat; *Eirsp.* Uettaherat. 24—25. Hornboruþings: *ligesaa Fris.; Flatøb.* Hornboraþings; *Navnet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.*

32 (29).

71b[1] Fru Kristinn, er att hafde Hakon galinn, var gipt austr j Gauttland; feck hennar Askell logmadr, son Magnus minneskialldar, brodrsonn Birgis jarls brossu. Þar fæddizt upp med þeim jungherra Hnutr, sonn Hakonar jarls ok fru Kristinar. Vm haustit, er þeir satu j Kongahellu, Hakon kongr ok Skuli jarll, sendu þeir bref upp i Gauttland til logmanzinns, at hann skylldi senda þeim jungherra Hnut, ok letuzt þeir til hans skylldu sæmiliga giora, ok uar fundr lagdr mille þeirra, ok kom jarll at stefnudege, enn logmadr eige, þuiat hann trudi varla Birkibeinum. Eptir þetta foru þeir kongr ok jarll nordr til Tungsbergs ok þadann nordr j land.

33 (30).

Svmar þat, er þeir uoru j Uikine, for Hroar kongsfrænde ut j Jorsalaheim. Hann hafdi mikit skip ok fritt. Erlendr Þorbergsson het madr, er for med honum; hann styrde odru skipe; þat hofdu bæjarmenn giora latit af sinum kosti. Þat skip, er Hroar atti, kom til Akurs; en bæjarmanna skip kom til Darmatar, ok sysludu huorirtueggiu vel j þeirri ferd.

34 (31).

Adr Hakon kongr ok Skuli jarll foru orr Tungsberge, stefndu þeir til sinn ollum lendum mǫnnum, þeim er j Vikinne voru; var þeim uarud mikil a bodin, at þeir skylldu vera uarir vm, at Beglingar hefdi onguan oroa uppi, sua ok at gæti sialfra sin vel, at uerdi at þeim komit (sic). Eptir þetta sigldu þeir til Biorguinar, kongr ok jarll, ok komu

3. brossu: *ogsaa i Flatøb.* (brosu); *mgl. i Fris. og Eirsp.* 13. skip: *saa og Fris.; Flatøb.* lid; *Sætningen mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 16. Akurs: *saa og Flatøb. og Fris.* (Akrs); *Eirsp.* Akrsborgar. 17. kom: *Hdskr. har* komu. — Darmatar: *saa og Flatøb.; Eirsp.* Darmatan; *Fris.* Garmarar. 21. bodin: *rettet saa efter Flatøb. og Fris.; Hdskr. har* bodū. 22. onguan oroa: *Flatøb.* einga vrð; *Fris.* ongan oroa; *hele dette Punktum mgl. i Eirsp.* — ok: *skr. to Gange.* 23. at uerdi at þeim komit: *Flatøb.* at eingum suikum væri komit at þeim; *i Fris. mgl.* sua ok — komit. 24. sigldu: *Hdskr. har* slgldu.

vii nottum fyrir jol til bæjarinns ok satu þar vm jolinn ok vm vettrinn. Vm jol giordu þeir jj [lenda menn], Jonn stal ok Jfar nef. Þotti þa flestum mönnum likt til, at vel mundi fara mille kongs ok jarls.

35 (32).

Beglingar skiptu syslum med sier, þeim er þeir hofdu hlotit a Upplondum ok j Uikine. Rögnvalldr hlaut syslu a Folld ok vm Oslo. En hann hafdi adr haft syslu uppi a Raumariki. Raumar kaulludu hann helldr hardan j sysluni; þurpti hann ok mikils vid, þuiat hann hafde sueit mickla. En er Folldungar spurdu þetta, þa kurrudu þeir illa ok sogdu, at eigi mundi hann þeim godr, ef hann uar hinum jllr. Rognualldr for ut j Haugsuik ok stefndi Folldungum
71b[2] þing, sem | siduenia er til syslumanna. En er þingbod kom til bygdana, þa sneru bændr þui j herur ok stefndu saman huerium manni, er uopn matti bera, ok sottu þingit med aluæpni. Rognvalldr for med fa menn til þing[s]ins; hann bad bændr setia þingit. En þegar hann villdi nockut tala, æptu bændr j mot ok badu hann þegia; sumir brugdu suerdum ok ueittu honum atgongu. Rognualldr uilldi þa undan leita; en bændr sottu eptir ok drapu hann ok særdu nockura menn adra. En allir hans menn leitudu undan til skips ok foru j brutt. Folldungar foru heim. En bændr fluttu lik Rognualldz til Osloar ok jarda þar.

36 (33).

Vm sumarit, þa er Hakon kongr ok Skuli jarll var j Vikine, þa var prestr sa med Rognuallde, er Benedict het; hann var kalladr Bene, ættadr austan af Morkum; hann

1. vm jolinn ok: *mgl. i de tre andre Hdskr.* 2. lenda menn: *mgl. i Hdskr., tilføiet efter Fris. og Flatøb.* 3. likt: *Hdskr. har* litt, *Flatøb.* likt; *Fris.* likligt; *Eirsp.'s Udtryk anderledes.* 10. þetta, þa: *Hdskr. har* þetta þā, *med Interpunktion efter det sidste Ord.* 11 ef: *saa og Fris.*; *Flatøb.* er; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 13—14. kom til bygdana: *Flatøb. (og Eirsp.)* kom i bygdina; *Fris.* for i bygðina. 14. herur: *i Flatøb. og Eirsp. skr.* heraur, *i Fris.* heror. 16. þingsins: *Hdskr. har* þingins. 22—23. bændr fluttu: *Flatøb. (og Eirsp.)* var flutt; *Fris.* var fært. 23. jarda: *sidste Bogstav synes at være et paabegyndt* u, *som er søgt rettet til* a; *Flatøb. (og Eirsp.) har* iardat; *Kapitlets tre sidste Ord mgl. i Fris.* 25. var: *de andre Hdskr.* voru.

for med leika, var madr katur; hann let þat ord yfir fara, at hann væri son Magnus kongs Erlingssonar. En Rognualldr hafdi hann med sier ok uirdi hann meir fyrir dara enn frænda. En þa er Rognualldr var fallinn, for Benne austr æ Markir ok safnade ser þar lide; hann snere sua nafne ok lez heita eptir fedr sinum Magnusi. Dreif þa lid mikit til hans; sa madr styrkti hann mest j aunduerdu, er Haralldr prestr het æ Rackastodum; Bene hafdi uerit leiguprestr hans. Þat folk, er Bena fylgdi, uar miog fatækt; þeir uoru bædi litt klæddir ok uopnadir. Þeir voru kalladir Slittungar. Þeir hlupu um markir ok obygdir, enn sialldan vm hierud. Miog uoru þeir ospakir j ranum ok launstuldum. Vm vetrin reduzt þeir j lid med þeim Slittungum, Þorbiorn af Lumalondum ok Helgi, brodir hans; þeir [voru] bædi ættstorir ok ferikir ok sialfir vel mentir. Rezt þa mart j flockinn af bændum med þeim ok bondasynir; hugdu þeir allir, at Bene, hofdinge þeirra, væri sannr sonn Magnus kongs, sem hann sagdi. Foru þeir þa vida vm bygdir med ran ok stuldi ok marga ospekt adra. Baglar voru j Vikine vm
72a[1] uetrin ok gættu bæjarinns; | voru þeir fyrir, herra Andres ok Arnbiorn Jonsson ok enn fleire.

37 (34).

A fostu fengu Baglar niosn af þui, at Slittungar uoru æ skip komnir ok ætludu til bæjarinns. Baglar biugguzt at ueria bæinn. Ok litlu sidar helldo Slittungar skipum sinum austan vm Folldina til Tungsbergs ok logdu jnn at Skeliasteinsgrunni ok gengu upp vid Gunarsbæ. Baglar fengu hier niosn af ok letu blasa lidinu upp æ Hauga vm kuelldit med uopnum. En er myrkua tok, þa for mart lidit fyrir ofann Tomaskirkiu ok suaf þar vm

3. hann: tilføiet over Linien. 5. ser þar: *neppe* sua þar; *Flatøb. og Fris. har* ser þar; *Ordene mgl. i Eirsp.* 6. nafne: *foran dette Ord* hl *gjennemstreget og underprikket.* — heita: *skr. to Gange.* 8. prestr: *saa og Flatøb.; mgl. i Fris. og Eirsp.* 10. litt: *saa og Fris.; Flatøb.* illa; *Eirsp.'s Udtryk anderledes.* 14. Lumalondum: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Limalondom. — voru: *mgl. i Hdskr.* 16. bondasynir: *saa og Flatøb.; Fris.* bændasonvm; *mgl. i Eirsp.'s kortere Udtryk.* 19. Vikine: *saa og Fris.; Flatøb.* Tunsbergi; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 22. A: *kun aabent Rum til Ordet.* — fengu: *skr. to Gange.*

nottinna. Bene sende menn æ fund Arnbiarnar Jonssonar ok sagdi sua, at hann mundi eigi þess vænta, at hann mundi beriazt moti brodr Erlings kongs steinuegs, er hann hafdi fyr þionat. Arnbiorn suaradi sua: Rett segir Bene þat, at mer samir jlla at beriazt j moti brodr Erlings; þat man ek eigi giora, ef ek spyr med sannindum, at hans brodir [er]. En ek hygg, at Bene se j annarri ættartolo; skulu þier sua segia Slittungum, ef þer leitid hingat til bæjarinns, at ver Baglar munum koma j mot ydr ok hallda upp orostu uid ydr. Foru sendemenn aptur med þessum erendum. Nockuru fyrir dag urdu Baglar uarir vid, at Slittungar voru æ Gunnarsbæ ok hofdu nær d. manna; þa letu Baglar blasa ok gengu upp æ Hauga ok hofdu nær ccc manna. Þeir mættuz vid Gunnarsbæ; þar vard hord orosta; fellu huorirtueggiu ok micklu fleire af Slittungum. Bene var æ heste ok eige j orostu. Arnbiorn feck sar; var hann lagdr j halsinn fyrir nedan eyra. Herra Andres vard ok sar j kinnine; en er [hann] feck sarit, kastadi hann skilldinum; hann var manna sterkaztur; hann [tok] uinnstri hendi j skiolduna ok dro af þeim skiollduna, en hio hinne hægri hende huern þeirra [til] bana med suerde þui, er Skarde het, allra suerda bitrazt. Arnbiornn geck þa hart fram ok sotti 72a[2] at merki Slittunga. Þar fell Þorbiorn af Luma londum ok Helge, brodir hans. Þar fellu meir en xiiii tigir manna. En allir flydu adrir, þeir sem eptir voru af Slittungum. Bene komzt undan med litin ordstir. Lik Þorbiarnar ok Helga var flutt til kirkiu. En oll aunnr lik af lide þeirra voru þar grafinn, sem þeir fellu. Eptir osigur þenna sneri Bene aptur austr æ Markir ok dro þa lid at sier æ nyia leik. Herra Andres ok Arnbiorn ritudu til Hakonar

6. spyr: *saa og Fris.; Flatøb.* ueit. 7. er: *mgl. i Hdskr.* 8. þer leitid: *saa og Fris.; Flatøb.* þeir leita; *Eirsp. har et andet Udtryk.* 10. aptur: *skr. apt*[s]. 13. nær ccc: *Flatøb.* ner ·cccc· ; *Fris.* ·ccc· : *Sætningen mgl. i Eirsp.* 18. hann: *mgl. i Hdskr.* 19. tok: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — j: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 20. skiollduna: *mgl. i de andre Hdskr.* 21. til bana: til *mgl. i Hdskr.* 22. bitrazt: *Flatøb.* bazst, *Fris. (og Eirsp.)* bezt. 23. Lumalondum: *saa alle Hdskr. her.* 24. meir en xiiii: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* ·xv· 27. var: *de andre Hdskr.* voru. 28. grafinn: *Flatøb. (og Fris.)* reyrd; *Sætningen mgl. i Eirsp.*

kongs ok Skula jarls, badu þa skunda j Uikina, sagdu, at lid dreif huersdagliga til Bena, ok hann styrkizt miog at lidi.

38 (35).

Vm sumarit eptir paska komu Slittungar ofan af lande til Osloar. Jfar j Vik hafdi þa Osloarsyslu af hende kongsins ok jarls. Ifar ok Birkibeinar ok bæjarmenn ok byskupsmenn foru j mot Slittungum, ok hittuzt þeir vid Frisio ok skutuz a yfir anna; þar fell meistari Stefnir af byskupsmônnum, en fair menn adrir; mart uard sart, ok flydu bæjarmenn j bæinn. Slittungar hlupu j bæinn ok ræntu morgu. Þeir toku langskip, er byskup atti, ok nockr skip onnr ok foru sidann ut eptir firde ok sua sudr j Vikina ok ræntu, huar semm þeir foru ok mattu. En er þeir komu sudr fyrir Elfarkuislir, þa logdu þeir j ina austri kuislina. Askell logmadr uar þa j Liodhusum; hann hafdi fengit kuitt nockurn vm ferd Slittunga, ok þeir ræntu vida; hann skipade skutu eina ok reri ut or anne. Ættladi hann at banna þeim raninn. Visse hann, eigi mundi lid skorta af herudum, ef hann þyrpti vid. Þar var med honum j[u]ngherra Hnutur; þeir lagu vid land ut j anni; þeim [var] sagt, at meire uon være, at langskip nockur fære ut eptir anni. Let logmadr þa jungherra Hnut a land, ok rann hann j skog. Litlu sidar rendu at þeim skutur Slittunga; hliop logmadr a land upp undann; en Slittungar toku þar skip hans ok gott landtialld ok messofôtt ok marga adra goda gripe ok foru sidan leidar sinnar. En menn logmanzt leitudu leinge sueinsins Hnutz, adr þeir fundu hann. En

---

2. styrkizt: *Flatøb.* styrktiz (*Fris.* efldiz; *Sætningen mgl. i Eirsp.*). 4. sumarit: *de andre Hdskr.* vorit, varit. 5—7. af hende — byskupsmenn: *Fris.* af hendi Hakonar konvngs *osv.; Flatøb. kun* ok byskupsmenn; *Eirsp. kun* Bb'. 7. ok hittuzt þeir vid Frisio: *mgl. i Flatøb.; Fris. (og Eirsp.) har* Frysio (Frysiu). 13. er: *Hdskr. har* huar; *de andre* er. 14. sudr fyrir Elfarkuislir: *Flatøb.* sudr fyrir Elfarkuislar; *Fris.* svðr vm Elfarbacka; *Eirsp.* fyrir Eluarbakca. 14. austri: *de andre Hdskr.* eystri. 16. ok: *saa og Flatøb.; Fris.* at; *Sætningen mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 19. honum: h *rettet fra* l. 20. jungherra: u *mgl. i Hdskr.* 21. var: *mgl. i Hdskr.* — langskip: g *rettet fra* h. 24. hliop: *de andre Hdskr.* tok. 25. messofôtt: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* messoklæði.

Slittungar foru ut til siofar ok sua sudr ok foru helldr óspaeliga. |

39 (36).

72b[1] Bjrkibeinar, þeir er j Uikinne voru, spurdu, huat Slittungar hofduzt at; stigu þeir þa a skip ok fara sudr at leita þeirra. Þar voru þessir sueitarhofdingiar: Guttormur Gunnarsson, Lodinn Palsson, Lodinn Gunarsson, Hallduardr bratti, Jfar ór Uik, Kall suangi. Þar voru ok Baglar Andres ok Arnbiorn. Ok er þeir komu sudr j Vikina, spurdu þeir, at Slittungar hofdu farit sudr til Hallandz; helldu þeir þa sudr eptir ok hittu þa þar, sem heitir Bardafiordr. Fundu Slittungar eige, fyrr enn skipinn rendu fyrir hofnuinna. Toku þegar upp æ land ok flydu undan. En Birkibeinar ok Baglar toku skip þeirra ok allt æ var, enn fenngu ecki af mǫnnum.

40 (37).

Herra Andres lagdizt siukr litlu sidar, ok opnadizt sar þat, er hann hafdi feingit æ Gunnar[s]bæ; tok þa at suella ok þrutna. Sem hann kende, at miog leid at honum, þa let hann giora bref til Skula jarls, ok voru æ uinnsamlig ǫrd, semm þeir [hofdu] adr vid mæellzt; hann sende jarlli suerdit Skardan ok skiolldinn (sic) gullagdann. Litlu sidar andadizt herra Andres; lik hans var flutt til Osloar ok jardat j Hallduarzkirkiugarde; hann var miog harmdaude.

41 (38).

Vetr þann, er Slittungar voru j Uikine, sat Hakon kongr j Biorguinn; þessi var hinn fysti uetur kongdoms

---

1. sudr: *de andre Hdskr. tilføier* a Halland. 6. Gunnarsson: *de andre Hdskr.* Gunnason. — Gunarsson: *de andre Hdskr.* Gunnason. 7. ór Uik: *de andre Hdskr.* vtuik (ýtvik, utuik). — Kall suanngi: *mgl. i Eirsp.* 12. Toku: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* foru. 13. allt: *de andre Hdskr. tilføier* þat er. 15. lagdizt: g *tilføiet over Linien.* 16. Gunnarsbæ: s *mgl. i Hdskr.* 18. bref: *de andre Hdskr. tilføier* ok sendi. 19. hofdu: *mgl. i Hdskr.* 20. Skardan: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Skarda. — skiolldinn: *de andre Hdskr.* skiolld; *Gudbr. Vigfusson retter til* skjöld einn. — andadizt: *Hdskr. har* andandizt.

hans. Adr vm sumarit var þat tidenda a Jslande, at Sæmundr j Odda Jonsson giordi norrænum mǫnnum ofrid a Eyrum; hann for at þeim med nockur d. manna ok tok fyrir þeim ccc hundrada vadmala. En hann fann þat til saka, at Pall, sonn hans, hafdi tynzt adr vm uetrin fyrir Stade. Þa tyndizt Aslakr Haugssonn ok nockr vi skip ædr vij. En Sæmundr þottizt þat spurt hafa, at Biorguinarmenn hofdu giort honum onadir nockurar, ok hefdi hann þui nordr farit, enn eigi at fysi sinne. Margan ofrid giordu Oddaueriar Nordmǫnnum annan en þenna.

42 (39).

HAkon kongr ok Skuli jarll biuggiu ferd sina, er vora tok, nordr j Þrandheim, ok komu til bæjar halfum manade fyrir palmsunnudag. Ecki var hringt j moti þeim ok aungua processionem villde erkibyskup giora moti kongi. Þo at
72b[2] þeir mættiz, þa ueitte | byskup kongi onngua blidu. En jarll ok erkibyskup funduzt huersdagliga, ok uar þar hinn meste blidskapur. Þann dag, er jarl var einn j Kristkirkiu, þa var honum ueitt hofdinglig tign. Palmsunnudag voru þeir badir j Kristkirkiu, kongr ok jarl, ok satu j hasæti, ok var kongi eingin tign ueitt ok huorigum þeirra, ok er þeir voru leiddir til alltaris at offra, þa villde erkibyskup eigi snuaz moti kongi ne vid hans offri taka. Kongrin lagdi offrit a alltarit ok geck utar aptur til sætis sins. Sidan voru Birkibeinar fiolordari vm en adr, at þeim þotti sin suiuirding mikil allz kostar. Litlu sidar hofdu þeir stefnu j erkibyskupsgarde, og spurdi kongr erkibyskup, hueria sok hann gaf honum, er hann villde eigi veita honum kongliga tign. Erkibyskup suaradi sua: Þetta er ei mitt eins rad, at aller ver byskuppar erum j þessu ʀade, ok

2. Sæmundr: *skr.* Sæm̄ð'r, 3. Eyrum: E *synes rettet fra* a. — nockur: *mgl. i Flatøb og Eirsp.* 5. hans: *tilføiet over Linien.* 5—6. fyrir Stade: *mgl. i Flatøb.* 6. Haugssonn: *de andre Hdskr.* Hauks-. 9. at: *Flatøb. og Fris.* af; *Ordene mgl. i Eirsp.* 10. Nordmǫnnum: *Flatøb.* kaupmonnum; *Fris. (og Eirsp.)* norrænom monnvm. 13. palmsunnudag: *Flatøb. (og Eirsp.)* paaschir; *Fris.* paska. 14. Þo at: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* þa er (þeir mættuz). 20. ok huorigum þeirra: *mgl. i Fris. og Eirsp.* 24. en: *tilføiet over Linien.* 28. ei: *tilføiet over Linien.*

þeir sumir, er jnnann hirdar eru med ydr, ok fundu vier þat til, at ver hofum heyrt nockut talat, huort þu ert son Hakonar kongs ædr eigi. Kongr suaradi: Eige er þetta ollum byskuppum at kenna ok faumm mónnum jnnan hirdar; af þeim mónnum er þetta komit til, er mer villdv nidra ok sialfa sig til mins fodrarfs draga. Erkibyskup suaradi: Þegar uer erum sannfrodir vmm þetta, sem efunzt nu j, þa skulu vier ueita þer alla tign, er uer megum. Jarl þagde ok lagdi med huorigum til. En þessari stefnu lauk sua, at eptir vm sumarit skylldu þeir koma til Biorguinar, Hakon kongr ok Skuli jarl, erkibyskup ok allir hliodbyskuppar, lendir menn og logmenn ok allt hit ezta manual, ok skyllde þa taka af þessu mali, þat likazt þætti. Dagfinnr bondi var þa næst kongi vm allar radagiordir. Erkibyskup let giora Dagfinne bonda ord leyniliga eptir stefnuna ok sagdi honum sua: Gudi er þat kunigt, at ek uil giarna vera vinn kongs, ok eigi væri þessir hlutir taladir, er nu eru, ef ek reda. En þo skulu þer þat rada kongi, at hann taki þessu vel ok beri med þolinnmæde fyrir Guds sakir, þuiat sua segir vmm hugur, at þetta skal honum verda mest til sæmdar, en þeim til uannuirdu, er hyggiazt [honum] nidra skulu j þessu.

43 (40).

HAkon kongr ok Skuli jarl duolduzt vm vorit j Þrand-
73a[1] heime. En er sumra tok, biuguzt þeir nordann ok foru til Biorguinar, sem ætlat var. En er þeir komu til bæjarins, urdu margar greinir mille þeirra, ok gengu Birkibeinar þa miog sueitum. En er lendir menn komu, þa voru þeir flestir, er at sneru med odrum huorum, konginum ædr jarlli. En var sem fyrr, at sa hafdi folkit fleira, er feit hafdi meira.

2. nockut talat: *Flatøb.* ympt nockurn aa; *Fris.* nockvrn þata af; *Eirsp.* nokurn iua á. 3—4. ollum byskyppum — jnnan hirdar: *Flatøb.* ollum monnum at kenna ne byskupum ok faam monnum innan hirdar; *Fris.* ollum byskvpom at kenna ok fam minom monnom; *Eirsp. som 81 a Fol.* 7. sannfrodir: f *rettet fra* d. 11. hliodbyskuppar: *Flatøb.* lyd-; *Fris.* lioð-; *mgl. i Eirsp.* 15. Dagfinne: skr. D-dagfinne, *hvor det 2det* d *er rettet fra* g. 21. honum: *mgl. i Hdskr.*; *Flatøb.* honum vilia nidra; *Fris.* honom hyggiaz niðra *(Eirsp. anderledes).* 28. sneru med: *skr.* s͛numz; *Flatøb. har* sneru med; *Gudbr. Vigf.* snerusk. *I Fris. og Eirsp. mgl. dette Punktum.* 29. feit: *skr.* fét. — meira: a *rettet fra* e.

Kongsmenn gættu hans af mikille uarygd, sua at þeir foru ut j kongsgard med sueitum sinum at sofa. Andres skialldarband ok Uegardr veradalr letu huern dag fylgia konginum tolf menn aluopnada vm fram þa, er fylgd helldu. Sem æ leid sumarit, komu allir byskuppar til bæjarinns, Guttormr erkibyskup, Nikulas byskup, Heinrek[r] byskup af Stafangri, Jfar byskup ór Hamri, Biarne byskup af Orkneyium ok margir adrir lærdir menn ok logmenn ok jnnu beztu bændr, er þangat voru nefndir. Kongr ok byskuppar voru sialldan æ tale mille sinn, en þeir optliga, jarl ok byskupparr.

44 (41).

Talad vm jarnburd.

Ejnn dag er kongr var æ tale vid lenda menn sina ok radgiaffa, þa komu sendemenn fra erkibyskupi og jarlli. Voru þar þeir Hauardr buss (sic) af Biorguinn ok meistari Biarni or Þrandheime. Barr byskup fram erende med þeim ordum: Herra! sagdi hann, erkibyskup ok jarl badu þess ydr, herra, at jarnburdr, sa er bodinn var af ydarri hende þat vor, er þier voru kosnir til rikis, at hann skyllde nu fram koma, til þess at þeirra manna sogn se ónytt, er adr hafa nockurn efa æ um ydart faderne. Nu ef þer uilit sua giort hafa, [ok] bere Gud ydr gott uitni um þetta mal, þa uilia þeir ydr tiggna sem sinn sannann herra ok ueita ydr alla kongliga tign. Kongrin suaradi sua: Ek [veit] eigi, huort mônnum þickir þui kaupandi tiggn ydr, at ganga undir slika afarkoste. Þa ræddu lendir menn ok radgiafar miog misiafnt vm þetta mal. En þærr lycktir fellu æ, at um
73a[2] morguninn eptir skylldu þeir finnazt j skrudhusi, kongr ok erkibyskup, jarl ok liodbyskup[ar]. Ok er þeir funduzt, talade erkibyskup þat sama, sem adr uar sagt. Sidan talade Dagfinnr bonde sua: Varla munu dæmi til finazt, at bonda

1. af: *Flatøb.* med: *Fris. har et andet Udtryk og Eirsp.'s Text er her sterkt forkortet.* — uarygd: y *rettet fra* g. 6. Heinrekr: *Hdskr. har* Heinrek. 14. Hauardr: *skr.* -ŭdr. — buss: *de andre Hdskr.* byskup. 17. ydr: *skr.* ydř. — ydarri: a *rettet fra* r. 21. ok: *tilføiet efter Flatøb. og Fris. (Sætningen mgl. i Eirsp.).* 23. veit: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 26. misiafnt: *saa og Fris.; Flatøb.* ymissliga; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 28. jarl: *mgl. i Flatøb.; findes i Fris. og Eirsp.* — liodbyskupar: *Hdskr. har* liodbyskup; *Flatøb.* lyd-; *Ordet mgl. i de andre Hdskr.*

synir ok kotkarla skulu giora einvallzkongi afarkoste slika afridarlaust ok þrengua honnum til jarnburdar, sidan hann var kongr gior yfir allt landit ok allir menn hafa honum eida suarit, ok ætla ek oss þickia litlu verra at bera ecki jarnn, nema þeim kallt, er hans ouinnir eru, ok lata allzualldanda gud skipta j millum hans ok ouinna hans, sem hann skipti j mille Suerris kongs ok hans motstodumanna.

45 (42).

Af tolvm kongs ok jarls.

Eptir þetta suaradi kongr sialfur med þessum ordum: Þat [er] vist satt, Dagfinnr bonde, at þetta mundi þickia mikill afarkostr morgum kongi, at taka nu jarnburd æ hendr sier eptir stadfest riki. En þa er ek baud þetta af minne hende ok modir min, var ek ok eigi fastliga þa til kongs tekin. En uar þui ollu nidr drepit, ok voru hinnu samu þa, er þui ollu ok nu þessu. Kunnigt er ollum mônnum ok þeim, er þa uoru med Jnga kongi, er ek ok modir min komum fysta sinn nordr til Þrandheims til Jnga kongs, ok sua þa er hun fann Hakon jarl, baud hun af sinne hende, att þessar saumu skirslur skylldu fram fara, ef þeim væri mistrunadr æ minu male. En þeir villdu þat med ongu moti heyra, ok Hakon jarl sagde þa, honum uar allt kunnigt, ok þurpti ecki sliks vid. Optliga mælti hann þat morgum mônnum æheyranda (sic) sidan, at hann ok þeir brædr satu j minum fodrarfi. Nu skulu uer þo þetta eigi til afarkosta uirda, þuiat þenna jarnburd vil ek giarna lata fram fara þ[e]gnum minum til sæmdar. Sa hlutr gengr ok annar til,

---

2—3. sidan han var .... gior: *Flatøb.* þadan fra er hann var ... vordinn; *Fris.* siðan er hann varþ. ... gerr; *Eirsp.* siðan hann var orðinn. 4. litlu: *i Hdskr.* litla. 11. er: *mgl. i Hdskr.* 14. ok modir min: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ok modur minnar; *mgl. i Fris.* — var ek ok: *Flatøb.* ok var ek; var ek — En *mgl. i Fris. og Eirsp.* 17. Jnga kongi; *saa og Fris.; Flatøb.* med jarli; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 21. mistrunadr: *Flatøb.* nockut mistrunadr; *Fris.* nockvrr mistrvnaðr; *Eirsp.* nokcurr grunr. — villdu: i *skr. over Linien.* 22—24. ok Hakon jarl sagde þa — þeir brædr: *Flatøb.* ok Hakon jarl sagdi þat at þeir brædr; *Fris.* Jafnan mællti Hakon iarl morgom monnom a heyrandi at þeir bræðr; *Eirsp.* oc H. j. kuað ser slikt allt aðr vera kunnigt þeir saugðu oc sua iafnan fyri[r] maurgum m̅m̅ at þeir. 27. þegnum: e *mgl. i Hdskr.*

at margir menn munu þat hyggia, at þat sie þui undan dregit, at ver sialfir hofum nockurn efa æ vm vort faderni. Enn þessi er hinn þride hlutur, er mest dregur til, at em orugur vmm þann domaran, er þetta mal er undir skotid, er alldri brazt nockurum manni til rettenda sinna, ok hann ottazt onguan at satt at segia, ok geng ek þui sua gladliga vndir hans rettdæmi. Þetta erende uottudu allir uel, er uid voru. |

46 (43).

73b[1] *Kongsmodir fastadi.*

Eptir þessa stefnu geck kongsmodir til kirkiu at fasta til jarns. Þesser menn fostudu med henni: Sigurdr kongsfrænde, Dagfinnr bondi, Andres skialldarband ok enn fleire, bædi lærdir ok olærdir; enn xii menn voru feingnir til at gæta utan kirkiu, bædi nætur ok daga, at onguir spillendr kæmi til. Jarl var micklu blidari til kongsinns enn fyr þessa daga. En eige uisse menn, huat þessu ǫlli.

47 (44).

Af velvm Sigars.

Sa madr uar med jarlli, er Sigar het; hann var ætadr af Brabrant ok var vel hagr ok marga hluti kunnandi ok uitr til radagiordar. Sigar lezt vera uinn kongs mikill; hann geck vm morguninn til Dagfinnz bonda ok kallar hann æ einnmæli. Þat var odinsdag, adr en bera skyllde jarnit. Hann mælti sua: Veit ek, at þer erut hugsiukir miog vm ydart mal. En fyrir þui at ek vil konginum gott, þa uil ek fa til eina lijst, þa ecki skal til saka. Ek hefir þat eitt gras, ef ek rid þui æ hond kongsmodr, at ecki skal til saka, ok hun skal ǫrugg bera mega þetta jarn ok

1. þat: *skr. to Gange.* 2. dregit: r *skr. over Linien.* — æ vm vort: *saa og Fris.; Flatøb.* a voru; *Eirsp.* á váru (mali). 3. em: *i de tre andre Hdskr.* ek em. 10. kongsmodir: kongs- *tilføiet over Linien.* 13. voru: *over* v *staar desuden et utydeligt* o. 16. eige: i *skr. over Linien.* 19. Brabrant: *skr.* Brab̄ant; *maaske at læse* Brabant; *Flatøb.* Braabrand; *Sætningen mgl. i Fris. og Eirsp.* 20. radagiordar: *det sidste* a *rettet fra* r. 21. morguninn: *Flatøb. og Eirsp. tilføier* snemma. 25. lijst: ij *rettet fra* y; *maaske at læse* i. 26. gras: r *rettet fra* l. 27. ǫrugg; *Flatøb.* oruggliga (*Fris.* orvgliga, *Eirsp.* aurvgliga).

skir verda. Dagfinnr suaradi: Gud þacki þier sannann godvilia; þu ert uitur ok skynsamr. Seg mer, huar þetta gras uexx, er sua mikinn krapt hefir med ser. Sigar suaradi: Þetta uex a þinum husum ok huers annars mannz i Biorguin. Dagfinnr suaradi: Eingin lyf ædr lækningar skulu uer til þessa hafa, nema þær einarr, er Jesus Christus uill giora med sinne miskun, ok arnadarord hinnar helgu mey[iar] Marie ok hinns helga Ólafs kongs ok hinnar helgu Sunnifu ok allra guds heilagra manna. En þu far burt med skrum þitt, ok uit þat sannliga, at þu skallt fara uonda ferd, ef þu mælir þetta optar. Sidan geck Dagfinnr bonde til kongsmodr ok þeirra manna, er næstir henni uoru, ok mælti til hennar leyniliga: Ef Sigar kemr hier ædr annar madr at bioda ydr lyf ædr adrar uelar, þa uarizt sem hinn uesta andskota, þuiat ek ueit sannliga, ath fals ok flærd er undir þessu mali ok opinnberr suik.

48 (45).

Kongsmodir.

Um daginn eptir primamal barr kongsmodir jarn eptir rettum tima. Giordizt þat hit bezta [af] hennar hende. Þar uar vid kongr ok erkibyskup, jarl ok adrir landzhofdingar; þar var jarl af Òrkneyium. Enn þann dag, er hondina skyllde leysa, var kongi sagt, at jarls vinnir hofdu kurr
73b^2 nockurn æ at bera uopnn vm | daginn leyneliga, ok af þui baud kongr Joni stal, Guttormi Gunarsyni, Vegarde ueradal, Barde bristeine, at þeir leti uapnazt sueitir sinar allar ok giora ord gestum, at þeir uopnadi sic ok væri ut vid Krist-

---

3. med ser: *mgl. i Flatøb.* 4. a: *rettet fra* j. 5. lækningar: *saa og Flatøb.; Fris. og Eirsp.* lækning. 6. giora: *skr.* giå (med s over). 7. arnadarord: *Flatøb. (og Eirsp.)* -ordi; ok arnadarord — heilagra manna *mgl. i Fris.* — meyiar: *Hdskr. har* mey; *Ordet mgl. i Eirsp.* 8. hinnar helgu Sunnifu: *mgl. i Eirsp.* 14. uesta: *Flatøb.* mesta; *de to andre Hdskr. andre Udtryk.* 18. primamal: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* prima. 19. Giordizt: *Flatøb. og Eirsp.* greiddiz; *Fris.* for . . . til vegar. — af: *mgl. i Hdskr.* 21. Òrkneyium: *Hdskr.* Òrnkeyium. — Enn: *et overflødigt Punkt over sidste* n. 22. at: *tilføiet over Linien.* 24. Gunarsyni: *Flatøb. (og Fris.)* Gunnasyni. — veradal: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* or Veradal. 25. bristeine: *Flatøb. og Fris.* brimstein; *i Eirsp. mgl.* Guttormi Gunarsyni *og* Barde bristeine.

kirkiu, medan hondinn væri leyst. Vm daginn ath rettum tima þa kom kongr ok erkibyskup, jarl ok allir byskupar ok hofdingar med odru folki vt til Kristkirkiu. Ok sem leyst var hond kongsmodr, þa giordi gud þar miklar jarteignir med sinne myskunn, ath hun var vel skir, ok sogdu þat allir, þeir er sa, at micklu var þa fegri hondin, enn adr hun tok unndir jarnit; sannudu bædi vinir ok óuinir.

49 (46).

Af Hakoni kongi ok Skula.

Eptir þetta voru æ nyia leik gioruar sættir millum þeirra Hakonar kongs ok Skula jarls, ok var þing att j Kristkirkiugardi Drottinsdag eptir; voru þar allir hofdingiar. Lysti þa erkibyskup skirslu kongs ok lagdi þar bann vid huerium manni, ef nockurn mistrunad legdi þar æ; þa lysti hann ok endrnyiadi sattinna mille kongs [ok] jarls. Hier eptir biugu þeir ferd sina, kongr ok jarl, med miclu fiolmenni, þuiat þa komu bref til þeirra austan fra Birkibeinum ok Beglingum, at Bene ok Slittungar styrkuzt miog ok drogu samman mikit jllþyde ok giordu micinn ofrid. Þeim byriade vel austr. Sem þeir komu til Tungsbergs, var þeim sagt, at Bene ok Slittungar voru j Oslo, ok onguar niosnir foru fyrir kongi. Þeir villdu þa þegar sigla jn til Osloar, þuiat byr var æ godr. Var þa blasit ollu lidinu til bruttlogu, ok sum skipin logdu ut. Jofreyr het profastr, sa er þa uar j Tungsberge; hann geck þegar til kongs ok jarls ok hafdi med sier suein einn, ok lezt miog vera modr (sic); sagdi, at Nikulas byskup hefdi sent hann ut til Tungsbergs til profazt ok bæjarmanna ok giora þa vara uid, at Slittungar uilldu fara ut til bæjarinns; quezt sueinnin hafa skilizt vid

2. ok: *paa første Sted skr.* ak. — allir: *Flatøb.* adrir; *Eirsp.* (k'r oc) allir; *Fris. kun* ok aðrir hofþingiar allir. 6. hondin: *de andre Hdskr.* hǫ̈nd hennar. 9. sættir: *det andet* t *er kludret; skr. med et overflødigt Punkt over.* 10. att j: *saa og Eirsp.; Flatøb.* at, *Fris.* i. 13. ef: *de andre Hdskr.* er. 14. endrnyiadi sattinna: *Flatøb.* enndrnyiadi saattmaal; *Fris.* endrnyiaða sætt; *i Eirsp. mgl.* þa lysti — jarls. — ok: *mgl. i Hdskr.* 16. þa: *tilføiet over Linien.* 19. Tungsbergs: T- *opr. skr. feilagtig* ti-. 21. villdu: *for* v *opr. skr.* f. — sigla: g *rettet fra* h. 22. var: *tilføiet over Linien.* 22—23. bruttlogu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* brottferdar. 25. modr: *Flatøb.* modann: *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* — sagdi: d *skr. over Linien.* 27. ok: *Flatøb. har* at; *de andre Hdskr. anderledes.*

þa, þa er þeir foru sumir or Oslo. Sumir Birkibeinar sogdu, 74a[1] þetta mundi vera prett Nickulas byskups, at hepta | sua ferd þeirra. En profastr ok bæjarmenn badu kongin eigi fara ór bænum, ok þeir duolduzt þann dag, ok var hleypt mǫnnum hit efra a hestum, ok mættu þeir mǫnnum, er rackleidis hofdu farit or bænum ok sǫgdu, at þetta var hegomi ok uppslatta byskups.

50 (47).

Fra Iuare vtuik.

Ifar vtvik ok Asbiorn kopur lagu þa vid Hofudey. Þeir hofdu Osloarsyslu af kongs hendi; þeir hofdu giort ut lettiskutu at uita vm ferd kongs ok jarls. En er þeir fundu kongin, sogdu þeir, at Slittungar uoro j Oslo ok hofdu ecki frett til ferdar kongs. Þeir skundudu ferd sinne sem mest, en byr uar enn bezti. Ok er þeir komu til Hofudeyiar, kom þar til þeirra Jfar utuik ok þeir felagar med þrimr skipum, ok sogdu, at Slittungar voru j Oslo ok letu sem kyrazt. Sidan var āflat (sic) a kongsskipinu, ok var sagt a onnr skipin, at oll skylldj sigla jamfram ok leggia sua at bænum. Sidan sigldu þeir sem mest; en þau skipinn, er þungfærri voru, giordu bæde, sigldu ok reru. Slittungar hofdu vord uppi j Hallduarzkirkiustopli, ok sau þeir skipinn, þegar utan foru fyrir Nesoddann. Skundadi Bene þa sem mest orr bænum. En [er] Birkibeinar komu jnn. vm Hofudey; þa sau þeir giorla, at sumir Slittungar foru jnn a leid. Þa uar lagt at bryggium sem akafazt, bædi nordr ok sudr, ok hlupu menn upp j bæinn, ok voru þa allir Slittungar orr bænum. Sumar sueitir Birkibeina sottu

6. rackleidis: *Flatøb. og Fris.* rakleitt; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 7. uppslatta: *skr.* uppsla-atta; *saa og Fris.; Flatøb.* vpplostningar; *mgl. i Eirsp.* 9. kopur: *Flatøb. og Fris.* kopr; *Eirsp.* kopr. 10. Osloarsyslu: *i Hdskr.* -slylu. 11. lettiskutu: *saa og Fris.; Flatøb.* leypiskutu; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 13. kongs; *Fris. tilføier* ok iarls; *i Flatøb. mgl.* Þeir skundudu — voru j Oslo; *ligesaa i Eirsp.* 17. var: *tilføiet over Linien.* — āflat: *saa Hdskr. (uforstaaeligt); Flatøb. og Fris.* heflat; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 19. en: *Hdskr. har* en er. 20. sigldu: l *tilføiet over Linien.* 21. uppi: i *skr. over Linien.* — Hallduarz-: *Hdskr. har* Halldzuarz-. 23. En er: *i Hdskr. kun* En; *Flatøb. og Fris.* enn er; *Sætningen mgl. i Eirsp.* — komu: o *skr. over Linien.* 27. sottu: *Hdskr. har* sotti.

eptir þeim allt nordr til Frisio ok fengu ecki af þeim j þui sinne.

51 (48).

Af Beglingvm.

Baglar satu margir j kastaala byskups ok gættu sin, en huorki uoru med Slittungum ne j moti þeim, þuiat þeir voru þa [enn eigi] handgengnir Birkibeinum. En þegar Hakon kongr kom jamfram kastalanum, þa gengu ofann ok budu honum sina þionostu. Nikulas byskup var j bænum; han giordi bat til kongsskips ok let fara Jngu kongsmodr til gard[s] sinns ok hellt hana sæmiliga; vid Birkibeina var han en |
74a[2] blidazti. En vm morgininn eptir giordi hann processcionem moti kongi med allri sæmd. Eptir þetta voru bref gior til Arnbiarnar Jonsonar ok allra Bagla. Komu þeir þa til Osloar ok giorduzt handgengnir Hakoni kongi ok Skula jarlli ok gafu upp nafn flock[s] þess, er þeir hofdu med farit. En voru þa sueitarhofdingar med Boglum, er til handa gengu: Arnbiorn Jonson, Gunbiorn Jonsbrodir, Simon kyrr, Eysteinn Hroason, Gudolfur af Blackastodum, Jndride bækill, Finnr Kalfsson, Botolfr Avffuson, Finnr Bergþorsson, Gudleikr skreidungr, Sygurdr sæfill, Gunar Assuson, Eilifur kember, Þorir Amundason.

1. Frisio: *Flatøb. (og Fris.)* Frysiu; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 1—2. j þui sinne: *mgl. i Flatøb., findes i de to andre Hdskr.* 5. uoru med Slittungum ne j moti þeim: *Hdskr. har* Slittungar; *Flatøb.* voru þeir i moti þeim Slittungum ne med; *Fris.* voru þeir þa með Slittvngom ne Birkibeinom; *Eirsp.* voru . . . með Slitt' ne moti. 6. enn eigi: *tilføiet efter* Cod. Holm. 20, Fasc. 3; *mgl. ogsaa i Flatøb.; Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* 7. gengu: *Fris. (og Flatøb.)* gengo þeir. 9. bat: *tilføiet i Marginen.* 9—10. gards sinns: *skr.* gard-sinns; *det sidste* s *tilføiet senere.* 10—11. vid Birkibeina var hann en blidazti: *Fris.* ok let bliðliga við Birkibeina; *Flatøb.* ok var enn blidazsti; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 12. med: *skr. over Linien; i Linien staar* moti *underprikket.* 15. upp: *med sammenskrevet* pp *og et overflødigt Punkt over.* — flocks: *Hdskr. har* flock. 16. voru: *Flatøb. (og Fris.)* þessir voru; *Eirsp. anderledes.* 19—20. Botolfr—Assuson: *mgl. i Fris.; Eirsp. har her* Arnb' Ions.s. Simun kyr Eystein̄ Roa.s. Guðolfr af Blakcastauðum Æindriði bækill Sigurðr sæpill oc margir aðrir sueitarhaufþingiar. 19. Avffuson; *Navnet synes at begynde med et sammenslynget* av *med et Punkt over; Flatøb.* Aufurssun. 20. Assuson: *Flatøb.* Aasusun. — Eilifur: *det første* i *skr. over Linien.* 21. kember: *Flatøb.* kembr; *Fris.* kembir.

52 (49).

Af Hakoni kongi ok (sic).

Nv spurde Hakon kongr, at Slittungar voru uppi j Eyiavatni; let þa kongr draga fiortan skip upp j uatnit ok feck þar til mikit lid ok þessa sueitarhofdingia: Guttorm, Ólaf mók, Gunbiorn, Haralld stangarfyliu ok enn nockura adra. Slittungar fengu niosn af um ferd þeirra ok flydu þegar upp æ Markir. Enn Birkibeinar skipudu skip sin, þegar þeir komu til uatnzinns. En sumir sneru aptr til kongs j Oslo. Voru þa dryckiur micklar j bænum, ok giorduzt morg tidende.

53 (50).

Hakon kongr atti særdr Eilifur (sic).

HAkon kongr atti modrbrodr, er Gunnolfr het; hann var ecki uitur madr uid dryck. Hann mætti eitt kuelld godum manni, er sira Eilifur het, kurteis madr ok vel sidadr; hann var hinn meste hofudvinn jarls ok radgiafi. Gunnolfur bra suerdi ok hio til Eilifs ok m[i]og svo af honum hondina hægri. Þetta var skiott sagt jarlli. En hofdu badir eitt skip, kongr ok jarl. Jarl het þegar æ sina menn ok bad þa uopnazt. En Gunnolfur komzt midskipa til hirdmanna, ok skutu þeir yfir hann skialborgg ok vordu hann. Skipit la uid kongsbryggiu ok morg skip vmhuerfis, ok þegar er þeir heyrdu brak æ kongsskipit, toku þeir til vopna. Jarl villde ganga fram at Gunnolfi. En hirdinn gætti hans, ok er hann sa, hann komm þui eigi fram, þa sneri hann aptr til fyrirrums med sina menn. Sem hirdinn sa, at hann for sua akafliga þangat aluopnadr, þa ottuduzt

---

2. uppi: *som S. 339* [15] *(se Note).* 3. fiortan: *Flatb.* ·xiiij·, *Fris.* ·xiij·, *Eirsp.* ·xiiii· — upp: *som L. 2 ovfr.* 4. Guttorm: *Flatøb. tilføier* Gunnasun, *som mgl. ogsaa i Eirsp. og i Fris.* 5. mók: *kan ogsaa læses* mǿk; *de andre Hdskr.* mok. 5—6. ok enn nockura adra: *mgl. i Fris.; i Eirsp. mgl.* Gunbiorn — adra. 11. atti: *med et overflødigt Punkt over første* t. 12. atti: *herefter staar* mo *udvisket.* 14. Eilifur: *første* i *skr. over Linien.* 15. hofudvinn: *de andre Hdskr.* vin. 16. Eilifs: *som foran.* — ok miog: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* miok (miog). — miog: *Hdskr. har* mog. — svo: *tilføiet over Linien.* 23. at: *herefter* vm talinu *underprikket og overstreget.* 26. þangat: *herefter* akafliga *underprikket og overstreget.*

74b[1] þeir, at hann mundi vilia ath | konginum, ok hlupu þeir upp allir ok aptur til kongs. En jarl sneri þa upp eptir skutbryggiunne ok þeir menn, sem honum fylgdu. Enn þar lagu næst skip þeirra Olafs kongsfrænda (sic) ok Þordar drafla ok Þorfinnz jlla. Fleire manna skip lagu þar nær, þeirra er allir voru uiliadir jarlli, ok er þeir komu upp æ bryggiurnar til jarls, þa spurdi hann, huat til rads uæri; kuozt hefna vilia Eilifs. Madr het Reidulfur Bardabrodir; sa halp Jnnga kongi, þa er suam yfir ana Nid, þa er slagit var j Þrandheime. Hann var einge vinn kongs. Hann mælti til jarls: Ver munum sua fara fleire, ok þui næst þier, herra, ok er þat rad, at uier uerdum fyrri at bragdi ok drogum upp skip undir þeim ok drepum kongin ok alla þa, er fyrir honum standa. Olafr jarlsfrænde suaradi: Ofhefnt man þa einnar handar. Margir suorudu, at med ongu moti villdu þeir nidaz æ konginum: þui hann er vm þetta sanliga saklaus.

54 (51).

Af Skula jarli ok Birkibeinum.

Enn er þetta var tidenda, þa komu þeir upp æ bryggiunar, Dagfinnr bonde ok Guttormr Gunnason, Vegardr veradalr, Andres skialldarband med sueitum sinum miog fiolmennum, ok viku þeir þegar at kongsskipinu. Sem jarl sa þat, sneri hann j mot Vegarde ok lagdi til hans suerde; þat lag kom j kinninna. Vegardr bar af sier, ok skar ut or kinninne. Eptir þetta geck jarl af bryggium ok þangat,

4. Olafs kongsfrænda: *Flatøb.* Aasolfs konungsfrænda *(saa og Eirsp.)*; *Fris.* Asolfs iarlsfrænda. *Jfr. L. 14 ndfr.* 4—5. Þordar drafla: *mgl. i Eirsp.* 5. skip: *tilføiet senere over Linien, men efter* lagu. 7. til: t *rettet fra* j. — spurdi: þ *tilføiet over Linien.* 8. kuozt: *vel Feil for* kuazt. — Bardabrodir: brodir *tilføiet i Marginen.* 10. vinn: *tilføiet over Linien.* 11. sua: *tilføiet i Marginen; i Flatøb.* slika; *Eirsp.* slikar. — fleire: f *tilføiet over Linien.* 14. Olafr jarlsfrænde: *jfr. L. 4 ovfr.; Flatøb. (og Eirsp.)* Aasolfr jarls frændi; *Fris. kun* Asolfr. 15. handar. Margir — villdu þeir: *Flatøb.* handar ok vilium ver med engu moti; *Fris.* handar. Margir svauroðo at þeir villdo eigi; *Eirsp.* handar ær þu vill at ver (nidimz a k'ginum). 17. saklaus: k *tilføiet over Linien.* 19. Enn er þetta var tidenda: *mgl. i Fris. og Eirsp.* 20. bonde: *herefter* ok Dagfinnr *underprikket og gjennemstreget.* 21—22. miog fiolmennum: *mgl. i Flatøb. og Eirsp., findes i Fris.*

sem Eilifur la, ok var þar vm stund. Nu vissu þetta Arnbiorn Jonson, Lodinn Palsson ok mest[r] þori lids hans; toku nu til vopna sinna, þuiat allir hofdu skiolldu fyrir stofnum fyrir ofridar sakir. Þeir giordu menn æ batum til kongs ok sogdu honum allir vilia fylgia. Dagfinnr bonde ok Guttormur med sinum felogum gengu ut æ skip til kongs, enn letu sueitir med vopnum. Þa komm jarl vt æ skipit ʀeidr miog. Kongr stod upp j moti honum ok baud bod fyrir Gunolf, frænda sinn, bædi jarlli ok sua Eilife. Jarl æmpti þui litt. Þa mælti Dagfinnr bonde: Ef þier, herra jarl, vilit eigi lata vera grid æ þessu mali j nott til allra manna, þa megi þit eigi vera badir æ þessu skipe, kongr ok þer, ok skal kongr oss fylgia. Kongr suaradi þegar: 74b^{2} Fyrir onguan munn fly ek mitt skip j | notti ne sueitunga mina. Þa mælti hirdinn, at þeir villdu þar vera, sem kongr var. Jarl suaradi þa med miukum ordum, sagdi, allt þat skylldi standa med gridum til morginns. En vǫrdu hofdu huorirtueggiu vm nottinna sem sterkazta.

55 (52).

Af kongi.

Um morgininn eptir, er sungnar voru formesso[r], geck kongr til Eilifs ok baud honum bod af hendi Gunnolfs. Eilifur suaradi vel ok sellde grid, til þess er menn sæe, huerssu mal hans skipadizt. Kongr let þa blasa til hirdstefnu ok sagdi þa Dagfinni bonda, huat vm hafdi lidit. Logdu menn miog misiafnt til. Vegardr veradalr stod. þa upp ok birti fyrir hirdinne, hueria uannuirdinng hann hafdi saklaus feingit; þat let hann ok filgia, at hann mundi þetta fyrir ongum kæra, ef honum væri nockr sæmd fyrir bodinn.

---

1. Eilifur: *første i skr. over Linien; saa og ndfr.* 2. Arnbiorn Jonson, Lodinn Palsson ok mestr þori lids hans: *saa og Flatøb.* (lidsins); *Fris.* þeir Arnbiorn Jonsson; *Stedet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 5. sogdu: *Flatøb.* kuoduzt; *Fris.* saugðoz; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 6. gengu ut æ skip: *Flatøb.* foru; *dette Punktum mgl. i Fris.*; *Eirsp.'s Text anderledes.* 10. æmpti; *de andre Hdskr.* æmti. 14. mitt: m *rettet fra* e. — notti: *Flatøb.* naatt, *Fris. og Eirsp.* natti. 14—15. ne sueitunga mina: *mgl. i Flatøb.* 18. sem sterkazta: *saa og Fris.; Eirsp.* sterkia; *mgl. i Flatøb.* 20. formessor: *Hdskr. har* form̄. 23. mal hans: *saa ok Fris. og Eirsp.; Flatøb.* honum. 24. lidit: l *utydeligt.*

Lendir menn ok hirdinn sogdu, at þeir uilldu med ongu moti, at sua buit væri. Kom þa sua, at jarl festi godra manna dom. Var Vegarde dæmt bædi fe ok eidar eptir þat til bokar. En Vegardr gaf upp bædi fee ok eida, ok undi þo jarl ver sinum hlut ok lagdi mikinn fiandskap æ Vegard, sem sidan man sagt verda.

56 (53).

Af Hakoni kongi ok Skula jarli.

Hakon kongr ok Skuli jarl skipudu syslr allar æ Upplondum. Enn af þui at ofridarvænt var miog, þa voldu þeir menn miog til; var þeim skipat yfir Hadaland Gunbirne Jonsbrodr ok Þorgeire byskupsmanni, en yfir RaumaRikj Harallde stangarfyliu ok Þoralla Ǒgursynni, yfir Heidmork Ólafi mók ok Fridrekr slapsi, en j Gudbranzdolum Jndride bækill ok Bardr hali. Hakon kongr ok Skuli jarl foru til Tungsbergs, enn sendu menn til Biorguinar at segia, at ætludu at sitia at Tungsbergi vm vetrin. Skipadi kongr þar Dagfinni bonda att bua til jolaveizlu af sinne hende, enn jarl Grunda fehirde fyrir sic. En þeir foru j Vikina
75a[1] austr til Elfar | ok Ransokudu eptir fornum malum ok nyium kongdomsinns. Sidann foru þeir nordr til Tungsbergs ok satu þar vm jolinn. Þat sama haust vard Gautr Jonsson apturreka ór Jorsalaferd. Kongr giordi vel til hans

3—4. eptir þat — ok eida: *mgl. i Flatøb.; Fris.* enn hann gaf vpp iarli feit; *Eirsp.* oc gaf h.' ·j· upp hvarttueGia. 4. fee: *skr. paa et overraderet Sted; Hdskr. har* fee bædi *med Ombyttelsestegn.* 5. lagdi: *saa Fris,; Flatøb.* lagdi siþan; *i Eirsp. mgl.* ok lagdi — Vegard. 6. sem: *tilføiet over Linien.* — sidan: *Flatøb.* siþar; *Fris.* enn (mvn) siðarr; *Eirsp.* enn. — man sagt verda: *Flatøb.* segir: *Eirsp.* mun sakt verþa; *Fris.* mvn (siðarr) sagt verða. 8. Skuli: *Hdskr. har* sluli. — skipudu: *Flatøb. tilføier* eftir þetta. 9. ofridarvænt: *saa og Fris.; Flatøb.* vfridligt; *Stedet mgl. i Eirsp. For* of- *har der opr. været skr.* at. — miog: *saa og Fris; mgl. i Flatøb.* 11. Jonsbrodr: *opr. skr.* Jonsson. — Þorgeire byskupsmanni: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Þorbergi byskupsefni. 12. Þoralla: *saa og Fris. og Eirsp.* (-allda); *Flatøb.* -alldi *(Dat.).* — Ǒgursynni: *Fris.* Ogvrs-, *Flatøb. og Eirsp.* Augurs-. 13—14. Fridrekr slapsi . . . Jndride bækill ok Bardr hali: *i Flatøb. og Fris. staar disse Navne i Dat.; i Eirsp. det første i Dat., hvorefter* yfir Guðb'daulvm var Eindriþi bækill oc Barðr hali. 13. j: *skr.* j. 16. at: *Flatøb. og Eirsp.* i, *Fris.* a. 18. jarl: *Flatøb. tilføier* skipadi, *men mgl.* fyrir sic; *Fris. som 81a Fol.; Stedet mgl. i Eirsp.*

ok feck honum Elfarsyslu halfa, ok var hann med kongi vm uetrin.

57 (54).

Tal.

Þessi var annar vetur ʀikis Hakonar kongs. Þa giordi hann lenda menn Guttorm Gunarson, Pall vagaskalm. Gregorius Jonsson var þann vetur fyrir Þrændalogum af kongs hende. Hann ritade til kongs ok jarls vm vetrin eptir jol ok sagdi, ath upp hafdi brunnit bærrinn j Nidarose. Þessir voru þa radgiafar kongs: Marteinn kongsfrænde, Gunni Lodinsson, Guttormr kongsson, Dagfinnr bondi, Bardr bristeinn. Kongrinn var þa xii vetra. Þessir radgiafar kongs giordu ord Annbirne Jonssyni ok Gunbirne, brodr hans; þeir tolodu æ þessa lund: Oss þickir mal kongs vera miog hardligt sua buit, þuiat jarl hefir forsia bædi fyrir ʀikinu ok honum sialfum, ok þeir eru margir, er þeirra ganga verr j millum, enn vera skyllde, ok stundum verda þeir eigi vid staddir, er konginum eru ǒruggir. Ok þui villdu ver giarna fa sua saman komit þeirra vinnattu, at þeir þyrfa ǒnguan mistrunat æ at bera. Sogdu þeir þat likaz til þess, at kõngrin bædi dottur jarls, fru Margretar; sogdu, at þa mundi allt orugt vera, ok jall mundi þa unna konginum sem sinum synni. Þeir toludu þetta fyrir konginum, ok hafdi hann fatt vm j fystu, en jarl (sic) letz þetta vilia, ef þa væri allt trutt ok traust vm alla hluti.

1—2. halfa — vm uetrin: *mgl. i Flatøb.; Fris. som 81 a Fol.; Eirsp.* halua (Elfar syslu) um uettrinn. 2. uetrin: *skr.* uet(i)in. 5. vagaskalm: *Hdskr. har* vada-. 10. kongsson: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* son hans. 11. bristeinn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* brimsteinn. — xii: *Flatøb. og Fris.* ·xv·; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 12. Gunbirne: *saa og Fris.; Flatøb.* Guthormi. 13. brodr hans: *Flatøb. tilføier* Paali vagarskaalm, *Fris.* ok Pali vagaskalm; *Eirsp. har her* til þeiʀa Arnb'. J.s. oc Pals uagaskalms. 14. hardligt: *de andre Hdskr.* hættligt. — þuiat: *de andre Hdskr.* þar sem. 19. bera: *Flatøb.* gera; *Sætningen mgl. i Fris.; Eirsp.'s Udtryk anderledes.* 20. likaz til: *saa og Fris.; Flatøb.* likaz efni til; *Eirsp.* vænst til. — fru: *mgl. kun i Flatøb.* 21. orugt vera,ok jall: *Fris.* tryggt vera ok iarl; *Flatøb.* aurugt vera af jarls hendi ok hann; *Eirsp.'s Udtryk kortere.* 22. þetta: *Hdskr. har* þ̄ra. 23. jarl: *feilagtig tilføiet over Linien; skulde være* hann *som i Eirsp.* (lez h'); *Flatøb. (og Fris.)* kuez *uden Subjekt.* 24. trutt ok traust: *Flatøb.* trygt ok traust; *Fris. (og Eirsp.)* trvtt.

Enn vm þat em ek hræddr, sagdi hann, at alt komi til eins. En þat likar mer vel, sem þer vilit fyrir sia. Sidan gengu þeir til jarls ok fluttu þetta fyrir honum. Jarl tok þessu vel ok skaut þo til modr hennar ok til hennar sialfrar ok annara þeirra frænda. En þær fellu lycktir æ, at kongr festi sier jungfru Margretu; sogdu þa bædi vinir og ouinir, at ecki mundi mega skilia þeirra vinnattu, eff þessar teingdir tækiz.

58 (55).

Af Jslendingvm.

Vm haustit adr komm utan af Jslande Snorri Sturlason;
75a[2] þa kom vtan Sorlli ok Grimar med | knor þann en mickla, er þeir hofdu hapt j Vesmaneyiar, ok sogdu þau tidende, at þeir hofdu tekit af life gofgan mann, [Orm] Jonsson, brodr Sæmundar j Odda, ok son hans, ok mest fyrir þann ójafnad, er Sæmundr hafdi giort austmônnum, ok var Ormr þess eigi valldr, þuiat hann hafdi jaffnan bætt vm med þeim.

59 (56).

Hakon kongr feste.

HAkon kongr ok Skuli jarl foru vm vorit ór Tungsbergi til Biorguinar ok satu þar vm sumarit. Þa kom Jon stal til Biorguinar med skip þat, er hann hafdi giora latit konginum, halfxxx at rumatali. Þat skip hafdi kongrinn leinge allra skipa bezt. Vm Mariumessoskeid for kongr ok jarl

2. vilit fyrir sia; *saa og Eirsp.; Flatøb.* siait fyrir; *Fris. anderledes.* 5. þær fellu lycktir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þau fellu lykt. — æ: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. tilføier* þetta mal. 6. jungfru: *skr.* jūfru. — vinir ok ouinir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vinir ok sua adrir; *mgl. i Fris.'s kortere Udtryk,* 7. þessar teingdir: *Flatøb.* þetta; *Sætningen mgl. i Fris. og i Eirsp.* 9. adr: *foran dette Ord har Hdskr. ept[s] underprikket og gjennemstreget.* — Sturlason: *i det flg. ogsaa Nom.* Sturli. 10. kom: *Flatøb. (og Fris.)* komu; *Eirsp. anderledes.* 11. Vesmaneyiar: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* Vestmannaeyjum. 12. Orm: *mgl. i Hdskr., tilføiet efter de 3 andre.* 13. mest: *Flatøb. og Fris.* prest; *i Eirsp. mgl.* ok son hans ok mest (prest). 14—15. þess eigi valldr: *Fris.* þess ovalldr *(saa og Eirsp.); Flatøb.* saklauss. 15. vm med þeim: *Flatøb.* med þeim; *Eirsp.* meðr þeim; *Fris.* með honum. 19. leinge: *Flatøb. tilføier* siþan ok var; *Fris. tilføier* siðan, *men mgl.* (ok var) allra skipa bezt; *hele Sætningen mgl. i Eirsp.* 20. ok: *tilføiet over Linien.*

nordr j land ok hofdu fiolmennt ok godmennt ór Gulaþingslogum. En Mikelmesso dag var jungfru Margret þusut konginum, ok var ueitt j hollunne sæmiliga. Satu þeir þann vetur j Þrandheime, kongr ok jarl, ok foru allir hlutir vel ok likliga med þeim. Þessi var hinn þridi vetur ʀikis Hakonar kongs. Þa var þeim skiput sysla j næstu (sic) þingæ, Vegardi veradal ok Andresi skialldarband; var þeim fyrir þui þessi sysla feingin, at þeir voru mestir hofudvinir kongs.

60 (57).

Leitad eptir Sigurdi Erlingssyni.

Eptir þat er Baglar hofdu gengit til sættar vid Hakon kong, sem fyrr er ritad, var einge sysla feingit Gudolfi æ Blackastodum, þuiat hann var miog jlla kendr af bændum, þar sem hann hellt syslu. Ok er Gudolfur [sæ], at hann feck ongua[r] sæmdir af Birkibeinum, þa mislikadi honum, ok settizt vm kyrt. En vetur þann, er nu var fra sagt, ok þeir satu j Þrandheime, Hakon kongr ok Skuli jarl, sende Gudolfr son sinn, Eilif krunu, sudr æ Halland, med honum Eirek panna ok hinn þridia Jonn rǒdd, at leita sueins þess, er Sygurdr het; hann var kalladr son Erlings steinuegs. Þeir fundu hann ok toku hann sæmiliga, ok dreif þegar lid til hans. Gudolfur var hofudradgiafi hans, en Erlingr rumstafur merkismadr hans. En þessir komu fystir sueitarhofdingar til þeirra: Sanndulfr Hauksson, Þorleifur brudr,

2. Mikelmesso dag: *Flatøb.* Michials-; *Fris. og Eirsp.* Mikials-. — pusut: *Flatøb.* pusat; *Fris.* pausvt; *Eirsp.* pausut. 3. hollunne: e *rettet fra* n. 5. vel ok likliga: *Flatøb.* vel . . . ok blidliga; *Fris.* sæmiliga; *Eirsp.* uel. 5—6. ʀikis Hakonar kongs: *Flatøb.* rikis hans; *Fris.* konvngdoms hans; *Eirsp.* ligesaa. 6. næstu þingæ: *Flatøb.* i neyrdzstu þingaa; *Fris.* i neyrðzto þinghá; *Eirsp.* iň neyrzta. 7—8. fyrir þui: *Flatøb.* þui; *de to andre Hdskr.'s Text kortere.* 11. sem: s *rettet fra* v. — er ritad: *Flatøb.* segir; *Fris.* ritað; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 12. kendr: *Flatøb. (og Eirsp.)* þockadr; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 13. sæ: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Sætningen mgl. i Eirsp.* 14. onguar: *Hdskr. har* ongua. 15. settizt: e *rettet fra* i. 17. krunu: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* kęnni. 18. panna: *Flatøb.* farra; *i Fris. mgl.* med honum — Jonn rǒdd; *for dette har Eirsp.* við sueit manna. — rǒdd: *Flatøb.* raudd. 20. ok toku hann sæmiliga: *saa og Fris.; Flatøb.* ok tok hann sæmiliga vid þeim; *mgl. i Eirsp.* 21. hans: *saa og Fris.; Flatøb.* Sigurdar; *Eirsp. anderledes.* — hans: *ligesaa.* 22. rumstafur: *Eirsp.* rum-, *Fris.* rvm-, *Flatøb.* rom-. 23. Sanndulfr: *saa Flatøb.; Fris.* Svnnolfr; *Eirsp.* Sundolfr.

Erlingr hringur, Helge æ Solbiorgum, Gauti gott smior, |
75b[1] Gassi undan fiallinu, Grimar suange. Þeir hofdu mikit lid ok fritt; voru kalladir Ribungar.

61 (58).

Sla[g] vid Hofod[ey].

Nockuru adr hofdu þeir giorst eidbrædr, Jvar vtuik ok Gunnolfur smiortik, ok voru godir felagar. Jvar hafdi hinn vestra hlut Osloarsyslu ok sat j syslune ok vardi einkis nema gods. Gudolfur safnade lide æ launn ok for at Jvare til Hofudeyjar vm nott ok komm æ ovart ok ellti Jvar af skipi sinu. Þar fellu margir uaskir menn ok fornir Birkibeinar, Smidr sleppa, Halluardr kurt. Jvar komzt j burt æ bate einum. En sueitungar hans komuz j kirkiur. Gudolfur tok skipit ok ǫll vopn ok morg aunnur fong.

62 (59).

Af Js (sic).

Þenna vetur satu þeir j Þrandheime, sem fyrr var ritad, Hakon kongr ok Skuli jarl. En er voradi, foru þeir sudr, ok satu þeir leingi vm sumarit. Þa giordi jarl ord æ þui, at hann mundi giora herr til Jslandz. Þa hafdi Biorn, son Þorualldz Gizurarsonar, dregit mann norænan or kirkiu j Midfirde ok latid drepa hann. Þottiz hann þat lata giora j hefnd Orms Jonsonar, þuiat hann atti Hallueigu, dottur hans. Jarl ætladi morg skip til ferdinar; enn menn voru miog ofusir til ferdinar. Þa kuat Gudmundr Oddson skalld þessa visu:

3. ok fritt: *mgl. i Flatøb.* — Ribungar: *de andre Hdskr.* Ribb-. 5. giorst: *skr.* g^{s}ist. — vtuik: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* or Vik. 6. Gunnolfur smiortik: *Flatøb. (og Eirsp.)* Gudolfr blackr; *Fris.* Gvðolfr. 7. hlut: *herefter i Hdskr.* hlaut. 9. nott: *Flatøb.* nætr. 10. sinu: *mgl. i Flatøb. og Fris.; Eirsp.* af skipi af skipi sinu (!). 11. sleppa: *saa og Fris.; Flatøb.* kippa. — kurt: *saa og Flatøb.; Fris.* kvtr;*i Eirsp. mgl.* Smidr—kurt. 12. sueitungar hans: *saa og Fris.; Flatøb. tilføier* sumir; *Sætningen mgl. i Eirsp.* — kirkiur: *Flatøb. (og Fris.)* kirkiu. 16. sudr: *Flatøb. og Fris. (og Eirsp.) tilføier* til Biorgyniar. 20. drepa hann: hann *mgl. i de andre Hdskr.* 21. Jonsonar: *mgl. i Flatøb.* 22. ferdinar: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* ferdarinnar. 23. þessa visu: *Flatøb.* visu; *mgl. i Eirsp. og i Fris.*

Huat skal ek fyrir mic, hyriar
hreggmilldr jofur, leggia,
gram fregnn at þui gegnnann,
girnezt (sic), sumar þetta?
Byrjar, hafs, at heria,
hyrrsueigir, mer eige,
sars vinnr jarl, æ orar
ættleifdar, sua reifdar (sic).

Snori Sturluson ok þeir jslenzkir menn, sem þar voru, badu Dagfinn bonda flytia uid kong, at þessi ættlan felle nidr. Kom sua, at stefna var til logd, ok taladi kongr æ stefnuni ok hof sua: Herra jarl, sagdi hann, ættlan su, er hier hefir verit j sumar, synizt radin sumt ecki viturliga, at herr sie gior til Jslandz, þuiat su ætlan þickir torsottlig. En land þat hefir hedan bygzt, ok vorir frændr ok forelldrar hafa cristnat landit ok veitt landzmônnum hlunnende; eru þar ok flestir menn saklausir fyrir oss, þo at sumir hafi jlla giort til vorra þegna. En þat man allra skadi, ef æ
75b^{2} landit er herriat. Nu vil ek bidia ydr, herra, | at þer latit nidr falla þessa ættlan fyrir sakir fluttnings þessa. Sem kongr hafdi þetta mælt, þa fluttu margir med honum. Gaf þa jarl upp þessa[r] radagiordir. Var þat rad giort, at Snori Sturluson var ut sendr at frida fyrir Austmônnum. Gaf Hakon kongr honum lenz mannz nafn. Toludu þeir jarl mart vm mal Jslendinga. Var þa fysta sinne rætt vm þat af jarlli, at Snori skyllde koma landi undir kong. En vm haustit, er Snori kom vt, urdu þeir ósattir sialfir Sunlendingar, ok vm vorit eptir drap Loptur j Skardi Biorn

4. girnezt: *skr.* g^{i}nezt; *Flatøb. og Fris.* geirnetz; *Eirsp.* giernez. 8. ættleifdar sua reifdar: *Flatøb.* ættleifdir suan reifdan; *Fris.* ættleifðir sva reifðan; *Eirsp.* ætleifðir sua reifðar. 10. uid kong: *Flatøb.* fyrir konunginum; *Fris.* við konvng; *Eirsp.* við ·j·. 12. su: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* þessi. 13. radin sumt ecki viturliga: *Flatøb.* ecki vitrlig voru raadi; *Fris.* raðino ecki vitrlig; *Eirsp.'s Text er her forkortet.* 14. gior: *skr.* g^{s}i. — su ætlan: *Flatøb.* su ferd; *Fris.* þat. 16. hlunnende: *Flatøb. og Fris. foran dette* mikil; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 18. man: *de andre Hdskr. tilføier* verda (verþa, verða). 18. æ: *mgl. i Flatøb. og Fris.; Sætningen mgl. i Eirsp.* 20. fyrir sakir fluttnings þessa: *Flatøb.* fyrir sakir mins flutnings; *Fris.* fyrir minn fluttning. *Dette Punktum mgl. i Eirsp.* 22. þessar: *Hdskr. har* þessa. 25. Jslendinga: *Flatøb.* manna a Jslandi; *Sætningen mgl. i Fris. og Eirsp.*

Þorualldzson fra Breidabolstad. Þat sumar sende Snori vtan Jon, son sinn, jarlli, sem mælt var med þeim. En ongu kom Snorri vid landzmenn æleidis; flutti hann ok litt. Enn frid hofdu kaupmenn godan þann tima æ Jslandi.

63 (60).

Af kongi ok jarli.

Um sumarit, er þeir satu j Biorguinn, Hakon kongr ok Skuli jarl, kom bref austan ór Uik fra lendum mônnum, at þeir kongr ok jarl skundudu austr þangat, þuiat Ribungar styrkuzt miog. Biugguzt þeir skiott ok urdu bunir at Mikelmesso. Þeir hofdu xxx skipa. Þessir voru þar lendir menn: Pall vagaskalm, Jon stal, Jvar nef. Þeir fengu hardan byrr fyrir Jadri. Sidan lagu þeir halfan manud j Lukri; geck þa upp dryckr þeirra miog ok sua vist. Var þa hogguit bu fyrir morgum mônnum j bygdinne. Giordiz þa jllr kur j hernum; leiddiz morgum langlegan. Var þa þat til rads tekit, at þeir skiptu lidinu; snôri kongr nordr til Biorguinar med storskipum. En jarl for austr j Vikina med hinn smærri skipinn, ok hafdi hann meira lid. Sua [var] skilt med þeim, at jarl skylldi [taka] landskylldir ok leidangur vm alla Vikinna ok flytia nordr til jolaveizlu ok
76a[1] malagipta. Þa er Hakon kongr kom nordr j Eikundar|sund, fan hann Heinrek byskup, ok toludu þeir margga hluti sin j mille ok stadfestu sina vinattu. Var Heinrekr byskup stadfestr sidan ok ôrroggr vinn kongs. Hann mælti þat j skilnade þeirra: Þat vil ek, at þer vitit, herra, at onguan attu þer meira ouinn j litlum manne fyrir ser en mic. En

---

1. fra: *Flatøb. og Fris.* a; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 8. kongr ok jarl: *saa og Fris. og Eirsp.*; *mgl. i Flatøb.* 9. styrkuzt: *saa ogsaa i det flg.* 10. Mikelmesso: *de andre Hdskr.* Michials-, Micials-, Michals-. — þar: *mgl. i Flatøb. og Fris.; dette Punktum mgl. i Eirsp.* 13. Lukri: *Flatøb.* Lykri; *Fris.* Lycri; *Eirsp.* Lygri. 17. austr j Vikina: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 19. var skilt: var *mgl. i Hdskr.; Flatøb. og Fris.* var skilit; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — taka: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 21. malagipta: *Flatøb.* maalagiafa; *Fris.* malagiftar; *Eirsp.* malagiptar. — Eikundarsund: *Flatøb. (og de to andre Hdskr.)* Eikunda-. 22. fan hann: *de andre Hdskr. tilføier* þar. 23. stadfestu: *Hdskr. har* stadfeste. 24. stadfestr; *Flatøb.* stadfastr; *mgl. i Fris.'s og Eirsp.'s kortere Texter.* — vinn kongs: *Flatøb.* vid konung; *Fris.* vin Hakonar konvngs; *dette Punktum mgl. i Eirsp.*

hedan af skal ydr eingi traustari vinn en ek af oss byskupum, þo þat megi litit. Kongr byriadi ferd sina til Biorguinar; hann hafdi litit fe med ser æ skipunum, þat er hann matti hallda sic vid. En med ǫllu var ecki fyrir. Þa kalladi kongr til sin Dagfinn bonda, ok tok hann vid fehirdzlu at bua til jolaveizlu. Voru þa tekinn stor lan, bædi [til] bordzhalldz ok jolabunadar. Þa voru ok vtbodabref gior til allra syslumanna, ok vard þat at litlum skilum, þuiat syslumenn hrædduzt litt kongin, ok hueriu sinne er hann taladi æ þa, var þui þegar suarat, at þeir skylldu annars stadar til stunda.

64 (61).

Af Skula jarli.

Nv er at segia fra Skula jarlli, at honum byrjade helldr seinliga j Vikina, ok er hann kom fram, baud hann vt leidangr vm alla Vikina. Hann tok af slickt, er hann feck, ok sneri nordr aptur ok for v̇ nottum fyrir jol or Tungsberge. Honum byriade vel, ok kom hit fiorda kuelld jola til Biorguinar. Hann giorde menn til kongs; en kongr giorde menn j motj honum ok baud honum med ser alla kosti. Satu þeir badir saman vm jolinn, ok for allt sem blidaz med þeim. Þessi var hinn fiordi vetur ʀikis Hakonar kongs. En er æ tok lida vetrin, komu þau ord austan or Vikine, at Ribungar styrkuzt miog ok giordu marga[r] óspecktir. Var þa Bene komin ok Slittungar til Ribunga. Var Bene sueitarhofdinge j hernum; en ecki villdi Sigurdr hann meir tigna.

1. en ek: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; Biskopens Tale mgl. i Fris.* 2. Kongr byriadi ferd sina: *Flatøb. (og Eirsp.)* Konungi byriadi vel; *Fris. anderledes.* 5. fehirdzlu: *Hdskr. har* fehirdlzu. 6. at: *Flatøb.* ok at; *Fris. og Eirsp. andre Udtryk.* — til: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris. her kortere.* 7. bordzhalldz: a *tilføiet over Linien; Flatøb. (og Eirsp.)* bord-. — vtbodabref: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* morg bref. 8. allra: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 13. fra Skula jarlli: *saa og Fris.; Eirsp.* fra ·j·; *Flatøb.* af jarli. 14. seinliga: *Flatøb. og Fris.* seint; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 15. leidangr: d *rettet fra* g; *Flatøb.* leidangri ok landzskylldum konungs; *Fris.* leiðangra ok landzskylldir konvngs allar; *Eirsp.* leiðangri oc tok landzskylldir k'. 20. saman: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* samt. 21—22. Hakonar kongs: *saa og Fris.; Flatøb.* hans; *Eirsp.* k'doms hans. 22. ord: *tilføiet over Linien.* 23. margar: *Hdskr. har* marga. 26. tigna: *Flatøb. tilføier* enn sua, *som mgl. i de andre Hdskr.*

65 (62).

Af Hakoni kongi ok Skula.

$76a^2$ Þa er vora tok, giord[u] þeir þat rad, Hakon | kongr ok Skuli jarl, at jarl skylldi fara nordr til Þrandheims ok eflazt þadan at lide ok fara et efra j Vikina til motz vid Ribunga, en kongr skylldi fara austr med skipalide, ok skylldi þar finnaz. Þegar sem jarl komm i Þrandheim, stefndi hann til sin lendum mǫ̂nnum, Gregori[o] Jonsyni, Pall vag[a]skalm, Petur Palsson; foru þeir sidan æ land upp, sem ættlat var. Jarl hafdi fritt lid og mikit. Þa for hann et beinsta, þar til hann kom sudr æ Heidmork til Hamars. Þa kom j mot honum allir syslumenn Birkibeina, þeir æ Upplondum voru, ok hafdi þa frettir austan ór Vikine, at Ribungar voru þar ok styrkuzt miog. Hafdi Sigurdr litlu adr verit j Oslo ok tekit þar ii skip, er byskup atti, ok hueruitna drogu þeir skip at ser ok ættlodu at fara til Tungsbergs at Arnbirni Jonssyni ok þeim lendum [mǫnnum], er þar voru. Þeir Arnbiorn gættu sin æ berginu. Sem jarl spurdi þessi tidende, skundadi hann sinne ferd ór Hamri ok allir syslumenn.

66 (63).

Hakon kongr kom j Grindholmasund.

Nv er ath segia fra Hakoni kongi. Hann for vm sumarit, sem rad var fyrir giort. Kongr hafdi mikit lid. Þar var

---

2. giordu: *Hdskr. har* $g^{s}d$. 2—3. Hakon kongr ok Skuli jarl: *mgl. i Flatøb.; Fris.* konvngr ok iarl; *Eirsp.* (þeir) k'r. 5. austr.: *saa og Fris.; Flatøb.* austr i Vik; *mgl. i Eirsp.* 6. finnaz: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hittaz. 7. þegar sem jarl komm i Þrandheim, stefndi hann: *Flatøb.* Þegar er jarl kom i Þrondheim stefndi hann; *Fris.* Ok er iarl kom i Þrandheim stefndi hann; *Eirsp.* oc þegar ·j· kom *osv.* — Gregorio: *saa i Flatøb. og Fris.;* i *81 a Fol. skr.* $g^{e}g^{o}i$; *i Flatøb. og i Fris. har alle disse Navne Dativform; i Eirsp. mgl. de.* 8. vagaskalm: *Hdskr. har* vagskalm. 9. fritt lid ok mikit: *saa og Fris.; Flatøb.* mikit lid ok fritt; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 10. et beinsta: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og i Eirsp.'s kortere Text.* 12. hafdi: *Flatøb. og Fris. tilføier* hann. 13. styrkuzt miog: *Flatøb.* hofdu mikinn styrk; *mgl. i Fris.'s og Eirsp.'s kortere Texter.* 16. mǫ̂nnum: *mgl. i Hdskr.* 17. Sem: *Flatøb. og Fris.* ok er; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 18. tidende: *Hdskr. har* tidtende. — skundadi: *saa Eirsp. og Fris.; Flatøb.* skyndi. 19. syslumenn: *Flatøb. tilføier* med honum fyrst til Osloar, *Eirsp.* við honum til Osloar, *Fris. kun* með honum.

Gautur Jonson, Jon stal, Dagfinnr bondi. Ok er ecki sagt af hans ferd, fyrr en hann kom austr ok sigldi jnn eptir Vikine ok lagdi at j Grindholmasunde. Þa var þat tidenda j Vikinne, at Ribungar lagu austan fiardar med Uǒrn (sic) ok hofdu mikit lid. En Arnbiorn Jonson ok þeir lendir menn, er j Tungsberge voru, hofdu dregit lid at ser ok ætludu at þeim ok voru albunir ok hallda vtt; en er þeir komu vt vm Skeliasteinsgrunn, siglde byrdingur einn moti þeim. Arnbiorn reri til ꜵ bati ok spurdi tidenda. Þeir sogdu, at Hakon kongr var nordann kominn ok la j Grindholmasunde med morgum skipum. Arnbiorn vard þessu miog feginn ok sneri þegar lide sinu jnn vm Smiorbiorg til kongs ok sagdi honum tidende vm ferd Ribunga.

67 (64).

Af Birkibeinum og Ribungum.

HAkon kongr, þa er hann spurdi til Rifbunga, let hann 76b[1] blasa; voru latinn tiolld af skipum, ok ʀeri þegar | sudr eptir sundinu, ok þa villdu þeir Gautur ok Dagfinnr bondi lata þegar roa ꜵ fiordinn sudr vm nottina. En Arnbiorn ok þeir Vikueriar sogdu, at þa var miog lidith degi ok kuadu radligra at taka vt j moti degi ꜵ fiordinn. Roru þeir þa þar jnn til Jarlzeyjar ok lagu þar vm nottina. Aunduerda nott kom skuta austann, ok voru ꜵ sueitungar Hallvardz bratta ok sogdu, at Rifbungar hofdu ellta þa: ok reri þeir þa austan at Rugey, er ver skildum. Ætladu þeir hingat at lendum mǒnnum, þuiat þeir hafa spurt, att lendir

1. Jon: *tilføiet over Linien.* 4. med Uǒrn: *Flatøb.* vid Vaurnu; *Fris.* við Vorno; *Eirsp.* við Uaurnu. 5. mikit lid: *Flatøb.* morg skip ok mikit lid; *Fris. ligesaa; Eirsp.* maurg skip. — En: *Hdskr. har* En er. 6. hofdu: *skr.* hōfdu. 6. at ser: *Flatøb. tilføier* ok skip; *Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 8. moti þeim: *Flatøb.* nordan; *Fris. og Eirsp.* at þeim. 10. kominn: *Hdskr. har* kaminn. 12. lide sinu jnn vm Smiorbiorg: *Fris.* liði sino vm Smiorbiorg; *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 15. Rifbunga: *saa ogsaa i det flg.* 16. voru latinn tiolld af: *saa og Fris.*; *Flatøb.* ok baaru landtiolld aa (skipin); *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* — ʀeri: *Fris.* reyro; *Flatøb.* rettu (!). 17. bondi: *mgl. i Flatøb. og Fris.; Eirsp.'s Text forkortet.* 19. sogdu: s *rettet fra* t. 21. þar jnn: þar *mgl. i de andre Hdskr.* 22. austann: *Flatøb. tilføier* at Rugey ok sua til konungs, *hvad der mgl. i Fris. og Eirsp.* — Hallvardz: *i Hdskr.* Hallzvardz. 23. reri: *de andre Hdskr.* reru (reyro). 25. hafa: *det første* a *skr. over Linien.*

menn hafa skip fa ok sma. Enn þeir hafa meir enn ·l· skipa, ok litt (sic) þikir oss, at þeir munu hingat roa a fiordin j nott. Enn ecki vita þeir, at kongrinn er nordan kominn. Þa var kallat upp lidit af skipum. Dagfinnr bondi talade fyrir hernum ok sagdi ættlun kongs, at menn skylldi ligia tialldlausir j nott ok j ollum herklædum: þuiat oss þickir þess von, at Rifbungar komi hier j nott med ollum her sinum.

68 (65).

Af Lodni.

Lodinn Gunnarsson for a niosn vm nottinna med þrimr skutum. Menn uoknudu snemma fyrir dag, þuiat nockut var kallt, ok biuguz þegar. Þa kom Lodinn aptr, er lysa tok, ok hafdi tekit skutu af Rifbungum ok flutti til kongs. Þeir sogdu mart af ætlan Rifbunga, at þeir hofdu spurt, at Skuli jarl var kominn af landi ofan [med] mikinn her ok var þa j Oslo: ok þui þora þeir ecki þangat at hallda. Spurt [hafa] þeir ok, at lendir menn eru j Tungsbergi med smaskipum, ok ætla þeir fyst at þeim. Enn ef þeir vinna þa, ættla þeir at fara j mot jarlli.

69 (66).

Af stef[*nu*].

Kongrinn kalladi til sin radgiafa sina, ok var rad fyrir giort, at smaskipin skylldu fara fyrir, en langskipinn eptir, ok skylldi standa tre a þeim; mundi Rifbungar þa hyggia, at allt væri byrdingar ædr smaskip, ok sua var giort. Roru menn þa a fiordinn sem akafligazt, ok er þeir komu skamt sudr vm eyjanar, sau þeir, at Rifbungar ʀoru sunnann ok stefndu beinsta j moti þeim. Þotti þa Birkibeinum likt, at

1. meir enn ·l·: *Flatøb.* meirr enn ·xl·; *Fris.* ·xl·; *Eirsp.* ·lx·. 2. litt: *Flatøb.* likt; *Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 7. ollum: m *rettet fra* l. 10. Gunnarsson: *de andre Hdskr.* Gunnason. 13. flutti: *Flatøb. (og Fris.)* fluttu; *mgl. i Eirsp.* 14. at: *Flatøb. og Fris.* ok; *Eirsp. anderledes.* 15. med: *mgl. i Hdskr.* 17. hafa: *mgl. i Hdskr.* 19. vinna: *Flatøb.* faa vnnit. — þa: *Flatøb.* þa þa. — ættla: æ *rettet fra* þ. — *I Fris. mgl.* Spurt hafa — j mot jarlli; *Eirsp. er her endnu kortere.* 21. Kongrinn kalladi: *Flatøb.* Eftir þetta kalladi konungr; *Fris. og Eirsp. anderledes.* 25. skamt: *saa Fris. og Eirsp.*; *mgl. i Flatøb.* 27: beinsta: *Flatøb.* et *(Fris.* hit) beinsta; *Ordene mgl. i Eirsp.*

saman mundi bera med þeim. Logn var a vedrs ok solskinn fagurt. Aa storrskipunum spentu ii eina arr, ok gengu
76b[2] skutu'rnar seint undan. Kongsskipit var mest; voru þo morg skipin seinne en þat. Kongr bad Sigurd sk[i]alga stiga a bat [ok] roa fram til smaskipana ok segia, at sialldan rori fornir Birkibeinar sua slæliga, þa er slikt la uid. Sidan gengu skuturnar betur fram. Rifbungar hugdu, at byrdingar væri [j] ferdinne, ok roru sem beinazt j moti. Ok er þeir toku a smaskutunum at skiota a þa, er næst voru, sa Rifbungar, at vedrvitar glitudu j solskininu a storskipum. Þottuzt þeir þa vita, at fleira var j ferdinne med Birkibeinum enn lendir menn einir; viku þeir þa stofnum ok villdu snua jnn eptir firdinum. Sem kongr sa þat, stefndi hann fyrir þa a storskipum, sua at þeir attu eigi þess kost. Wiku þeir þa aptur [til] landz, þangat skemzt var; gengu þeir þar af skipum, sem Jȏlund heitir, ok hiuggu af brandana. Birkibeinar hlupu eptir þeim, þeir sem næstir voru. Enn bru var fyrir þeim; toku Rifbungar hana af ok komuz sua unndan; fellu nockurir menn af þeim, enn sumir urdu sarir. Sua kuat Sturli Þordarson:

Ern let austr til Vænis
allualldr skipum halldit,
rinfura van ryrir
Rifbunga hlut þungan;

3. seint: *de andre Hdskr.* litt. — var: *tilføiet over Linien.* 3—4. voru þo morg skipin seinne en þat: *Fris.* ok þo voru *osv,; Flatøb.* ok voru þo morg stȏr; *Sætningen mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 4. skialga: *Hdskr. har* skalga. 5. ok: *mgl. i Hdskr.* 6. rori fornir Birkibeinar: *Hdskr. har* fornir bb' rori *med Ombytningstegn over.* 7. Sidan: *saa og Fris.; Flatøb.* enn siþan; *Eirsp. anderledes.* 8. byrdingar: *skr.* byrd-dingar. — j: *mgl. i Hdskr.* 9—10. næst voru: *Flatøb.* næstir voru; *Fris.* næst foro; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 12. þa: *saa Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 14. a storskipum: *Flatøb.* ok storskipin; *Ordene mgl. i Fris. og Eirsp.* 15. til: *mgl. i Hdskr.* 16. af skipum: *Flatøb.* aa land; *Fris.* af skipom sinom þar; *Eirsp. anderledes.* — heitir: *Flatøb.* heita. 17. brandana: *Hdskr. har* brandnna. 18. sem næstir: *Flatøb.* sem mest er næstir; *Sætningen mgl. i Fris. og Eirsp.* — Enn bru var fyrir þeim; toku: *Flatøb.* enn þa var bru fyrir þeim ok taka; *Fris.* enn brv var millum þeirra. tokv; *Stedet mgl. i Eirsp.* 19. fellu: *de andre Hdskr. tilføier* þar. 20. urdu: *Hdskr. har* undu (r over Linien). — Sturli: *saa og Eirsp.; de andre Hdskr.* Sturla. 21. Ern: *saa og Fris., Flatøb.* Orn. *Eirsp.* Eñ. — til: *Flatøb.* fyrir. — Vænis: *Flatøb. og Eirsp.* Vaurnu; *Fris.* Vornv.

ok ostilltan ellti
órþingadr vikinga,
rond klauf ræse (sic) steinda,
reidr a land af skeidum.

70 (67).

Af Skvla jarlj.

Skuli jarl var j Oslo, sem fyr var ritad. Hann bad Nikulas byskup lia ser Skeggian, skip sitt; enn byskup villde þat eigi ok het þeim stormælum, ef tæki [skip] hinns helga Halluardz. Þa suaradi jarl: Eigi er long stund sidan lidin, er Sigurdr rifbungr tok skip þin ii, ok bannsettir þu hann ecki fyrir þat. Ma (sic) mer fyrir þui diarfliga taka til þessa skipa. Enn ef þu bannsetur oss fyrir þat, er vier tokum skip þin til landhreinsunar, enn hinnum þoldir þu, er adr voru bannsettir fyrir sin jllvirki, þa verdr þier bann 77a[1] alkeypt ok sua þeim, er þier þiona. Eptir | þetta lede byskup skipit med hofdum ok ollum reida. Gregorius tok þat skip, er Stockabuzann het, Pall vagaskalm Hasaugabuzuna. Sidan toku adrir sueitarhofdingar þau hinn, er (sic) voru j bænum, ok vigggyrlar lagu stafna j mille. Foru sidan sem akafaz ut eptir firde. Ok er komu til Jolundar, hliop bonde einn a nesit ok kalladi a þa, sagdi, at lendir menn ok Birkibeinar foru ór Tungsberge ok ætludu til motz

---

1. ostilltan: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* ustiltta. 3. ræse: *de andre Hdskr.* ræsir. 4. reidr: *Flatøb.* reid. 6. Oslo: *Hdskr. har* Osla; *de andre Hdskr.* Oslu. 8. ef: *et svagt Punkt over* f. — skip: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp. her anderledes.* 10. Sigurdr rifbungr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Ribbungar (toku). 11. hann: *Flatøb.* þa. — Ma mer fyrir þui: *Flatøb.* ok munum ver þui; *Fris.* mvnv ver fyrir þvi; *dette og flg. Punktum mgl. i Eirsp.* 12. bannsetur: *saa og Fris.; Flatøb.* bannfærir. 13. skip þin; *mgl. i Flatøb.; findes i Fris.* 14. þier bann: *Flatøb.* þat bann; *Fris.* þat bann (alkeypt) þer. 15. þier: *Flatøb.* þui; *Fris.* þer. 16. ollum: o *nærmest skr. som* a. — Gregorius: *Flatøb. (og Fris.) tilføier* Jonssun; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 17. þat: *Hdskr. har* þm̄. 17—18. Hasaugabuzuna: *Flatøb.* Hasaugu-, *Fris.* Hásauga-. 18. þau hinn, er: *Flatøb.* þau stærstu skip er til; *Fris.* oll hin stærri skip (i bænom); *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 19. vigggyrlar lagu: *Flatøb. (og Fris.)* viggyrdludu. 20. komu: *de andre Hdskr.* þeir komu. 22. ór: *Flatøb. tilføier* bænum; *baade Fris. og Eirsp. har her en kortere Text.*

nid jarl: en þa komu Rifbungar j moti ok logduzt at; beriaz þeir nu sem hardazt. Vænti ek, at Birkibeinar þurfi lids, þuiat þeir hafa bædi færri skip ok smæri. Bondinn sagdi þui sua, at hann visse eigi, at kongr væri [j] ferd med þeim. Ecki hafdi jarl spurt til kongs. Sidan spentu tueir hueria arr, ok roru sem akafazt; var þa allt senn, at þeir roru fyrir Stadinn (sic), sua at kongr sa ferd jarls, ok Rifbungar gengu af skipum. Giordi kongr þa skutu j mot jarlli at segia, huat fram for, ok þyrpti eigi at roa meira, en þeim væri hægaz. Sem jarl vard þessa var, roru þeir af tomi. Kongsmenn toku skip Rifbunga ok mikit annat herfang ok settu menn til at gæta, þar til er skipat var. Sidan funduz þeir kongr ok jarl, ok fagnadi huor ǫdrum blidliga.

71 (68).

Af kongi ok jarle.

Sjdann, er Rifbungar voru elltir, sneruzt austr et efra a Markir. En er kongr ok jarl urdu þess varir, þa sneru jnn eptir Osloarfirde ok sigldu vm kuelldit til Haugsvikr, en vm morgiuninn jnn til Hofudeyiar. Lagdi kongr þar at ok flestr allr herin. En sum skipinn logdu þegar til bæjar ok þessir sueitarhofdingar: Pall vagaskalm, Asolfur kongsfrænde, Kolbeinn kettuhryggr, Hakon kauis ok flestir allir syslumenn af Upplondum. Vm [kuelldit] kom niosn til kongs ok jarls, at Rifbungar mundu leita a bæi vm

1. ok: *skr. over Linien.* — logduzt at: *mgl. i Flatøb. samt i Fris.'s og Eirsp.'s forkortede Texter.* 4. j: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Stedet mgl. i Eirsp.* 7. Stadinn: *de andre Hdskr.* Stallinn. 9. for: *skr.* f^r^o, *hvorefter to kludrede underprikkede Bogstaver samt* roru *underprikket.* — ok: *tilføiet over Linien.* — þyrpti: r *skr. over Linien.* 9—10. ok þyrpti — hægaz: *Flatøb.* ok þeir þurftu eigi at roa sua mikit; *Sætningen mgl. i Eirsp. og Fris.* 10. þessa: *Hdskr. har* þ̄a. 12. settu: *saa Flatøb.; Hdskr. har* setti; *Ordene mgl. i Fris.* — skipat: *skr.* skip^t^; *Flatøb.* skipt; *Fris. har et andet Udtryk* (ok skipto), *og i Eirsp. mgl. Stedet.* 16. Rifbungar: *skr.* rb', *som er rettet fra* bb'. — et: e *rettet fra* a. 17. a Markir: *mgl. i Flatøb. og Fris.; det hele Punktum mgl. i Eirsp.* 21. sueitarhofdingar: *saa og Fris.* (-ingiar); *Flatøb.* hofþingiar; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 22. kauis: *Flatøb.* kaafvis; *Fris.* kávis. 23. Vm kuelldit: kuelldit *mgl. i Hdskr.; tilføiet efter de tre andre. Man synes senere at have rettet* Vm *til* þa. 24. mundu: *skr. senere ovenover et underprikket* hofdu. — leita: *skr.* leit *med et fra* t *rettet* a *over sidste Bogstav.* — aa bæi: *de andre Hdskr.* til bæiarins.

nottina. Kongr giordi ludrsuein sinn til bæjar ok let blasa ollum mönnum ór bænum. En þeir gafu litin gaum at þui 77a^2 ok duolduzt eigi at sidr; en sum|ir logdu ut vm ackere. Vmm morginninn j dagan kom Sigurdr ʀifbungr hlaupandi j bæinn ok allr hans her; þeir hlupu nidr strætit ok æ bryggiur, raku nockura menn a kaf ok særdu. Enn Birkibeinar komu ut skipum fra bryggjum, ok urdu menn sarir af skotum. Hakon kauis var genginn vpp j bæinn, ok hliop hann æ kaf, skotinn j fotinn, ok dreg[inn] vid þat j skip; iiii menn voru drepnir af Birkibeinum. En þeir Birkibeinar, er æ skipum voru, herklædduzt ok logdu at bryggium. Enn er Rifbungar sa þat, viku þeir undan upp til strætiss ok sua nordr or bænum, en Birkibeinar eptir þeim.

72 (69).

Af Birkibeinum, ok Rifbungar flydv.

Hakon kongr ok Skuli jarl lagu undir Hofudey, ok er þeir heyrdu, at bles j bænum, herklæddiz allr herinn, ok roru til bæjarinns; urdu þau skipinn seinbunuzt, sem stæst (sic) voru, kongsskipit ok buzurnar. Þa mælti Ogmundr merkismadr til kongs: Herra, nu ma sia, huar Rifbungar hlaupa nordr ór bænum, ok syslu ver þar ecki at sinne. Er þat nu betra rad, at ver snuum yfir [j] Gylianda ok gongum þar upp ok sua austr yfir Akurshaga j moti Frisio ok mætum þeim þar vid bruna, ok faum uer eigi (sic) meira syslat, enn gud vill. Kongr lezt þat giarna vilia ok kalladi æ

3. logdu: *saa og Fris.*, *Flatøb.* logduz; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 5. hlupu nidr: *Flatøb.* foru nidri um; *Fris.* liopo ofan vm; *Eirsp. mgl.* nidr strætit ok. — æ: *Flatøb.* vm; *Fris.* sva a; *Eirsp.* a. 9. skotinn: *Flatøb.* ok var skotinn; *Fris.* var hann skotinn; *Eirsp. kortere Text.* — dreginn: *Hdskr. har* dreg *(i Slutningen af en Linie).* — j: *saa og Fris.; Flatøb.* vpp i; *Stedet mgl. i Eirsp.* 13. til strætiss: *Flatøb. og Fris.* vm stræti; *mgl. i Eirsp.* — þeim: *mgl. i Flatøb.; de fire sidste Ord mgl. i Eirsp.* 15. Skuli: *mgl. i Flatøb. og Eirsp.; Fris. har her* Hakon konvngr la. 16. bles: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* blaasit var. 20. ver: *de andre Hdskr. tilføier* nu. 21. snuum: *Flatøb.* roum; *Fris.* snvim; *i Eirsp. mgl. her et længere Stykke* (Er þat nu betra rad — hlupu þegar upp). — yfir j: j *tilføiet efter Flatøb. og Fris.* 22. Akurshaga j moti Frisio: *saa og Fris.; Flatøb. kun* ak'gs haga. 23. þeim: *saa og Fris.; Flatøb. har* Ribbungum. — eigi: *Flatøb. og Fris. har det rigtige:* þa, *og i det flg.* ef *for* enn. 24. lezt: *saa og Fris.; Flatøb.* kuez.

þau skipinn, er næst voru; bad þa vestr snua. En Barna-Petur ok þeir, er þungfæraztir voru, kuaduzt eigi til þess færir, at elltaz eptir vikingum vm skoga, ok filgdu honum margir at þui, ok sneru ǒll skipinn at bryggium. En þær skutur, er fyst hofdu komit undann eynne, komu fyst ꜳ bryggiur, ok hlupu þegar upp. Enn j þui bili komu iii sueitir Rifbunga j bæinn, ok er þeir mættuzt ok skutnamennirnir, hugdu Rifbungar, at þat væri þeirra menn, ok spurdu, huar Sigurdr, kongr þeirra, var. Kendu þa Birkibeinar, at þetta voru Rifbungar. Kom þa skiott hogg j lidit; viku Rifbungar þa undan nordr eptir strætinu, en sumir ꜳ akrana. Þar fellu ·lxxx manna af Rifbungum. En þeir Birkibeinar, er fyst hofdu hlaupit eptir Rifbungum, fylgdu þeim nordr til arr þeirrar, er Fad heitir, ok skutuzt þeir ꜳ vm hrid. Toku Rifbungar undan. En Birkibeinar sneru aptur til Osloar. Þa kuat Sturli:

Logdut (sic)
litlu sidar
odlings menn
Oslo bæjar;
ok þar stock
fyrir huotud
ꜳ glapstig
grytlinga lid.

---

1. voru: *Flatøb. (og Fris.)* laagu. — þa: *Flatøb.* þau; *i Fris. mgl.* bad — snua. 2. þeir: *tilføiet i Marginen; men Henvisningstegnet i Texten staar efter* er. — kuaduzt: *Fris.* kvoðvz; *Flatøb.* þottuz. 3. elltaz: *saa og Fris.; Flatøb.* rekazst. — vikingum: *saa Fris.; Flatøb.* Ribbungum. 4—6. En þær skutur — hlupu þegar upp: *Fris. omtrent enslydende* (foro *for* hofdu komit); *Flatøb.* enn þeir er fyrst komu lupu vpp þegar. 6. komu: *Hdskr. har nærmest* kamu. 7—8. skutnamennirnir: *Flatøb.* skutnaherrinn; *Fris.* hinir skvtnamenninir; *Stedet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 13. hofdu hlaupit: *Flatøb.* foru ok hofdu laupit; *Ordene mgl. i Fris.'s og Eirsp.'s kortere Texter.* 14. Fad: *Flatøb.* Faad; *Fris.* Paþ (!); *Stedet mgl. i Eirsp.* 15. Toku: *Flatøb.* þa toku; *Fris.* toko þa; *Stedet mgl. i Eirsp.* — aptur: *mgl. i Flatøb. og Fris.; dette Punktum mgl. i Eirsp.* — til: *tilføiet over Linien.* 16. Osloar: *saa og Flatøb.; Fris.* Oslu. — Sturli: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* Sturla 17. Logdut: *saa og Eirsp.; Fris.* Logðvt til; *Flatøb.* Laugdu vt. 18. sidar: a *rettet (fra* r?). 20. Oslo bæjar: *Flatøb.* Oslubæiar til; *Fris.* Oslu bæiar; *Eirsp.* Auslu bǿiar. 22. fyrir huotud: *Flatøb.* fyrir hautud hilldar; *Fris. og Eirsp.* fyrir stalhvautuð. 24. lid; *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* sueit.

Ok en kuad hann þetta:

Holmryrar geck hialmi
77b[1] Hôrda | valldr vm falldinn
en, sa er uthlaupsmônnum,
audmilldr, sakar gillde;
fellu fiandmenn stillis,
ok feck tafn hrafni,
en sigrgædi sidann
sunnir (sic) skundudu vndann.

73 (70).

Af Birkibeinum ok Ribbungum.

Hakon kongr ok Skuli jarl biuggu sidan ferd sina ut or bænum ok skippado adr syslumônnum [um] oll Upplond. Þeir sigldu vt til Hauksvikr ok hofdu þar hirdmannastefnu. Sagdi jarl, hann vill fara æ Upplond at hefna Rognualldz, er þeir drapu saklausan, ok brenna bygdir þeirra. Kongrinn suaradi: Onguar hefndir æ ek at giora eptir Rogualld, þuiat helldr hafa hans frændr hafa (sic) nidrat minne ætt. En fyrir þui at bændr drapu hann saklausan, þa mæli ek þat af þui, at þier farit med lidi ok hefnit þeim. For þa jarl upp ok Gregorius Jonson, fodrbrodir Rogualldz, ok margir Birkibeinar, ok þeir flestir, er Beglingar hofdu verit. Þeir brendu mikinn hluta af bygdinne; en bændr toku ecki i moti. Sidan foru Birkibeinar til skipa sinna. Þa var þetta kuedit:

---

1. Ok en kuad hann þetta: *mgl. i Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Ok en þetta. 2. Holmryrar: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Holmreyrar; *Fris.* Holmreyðar. — hialmi: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* hilmir. 3. vm falldinn: *saa og Eirsp.; Flatøb.* of falldinn; *Fris.* vnd falldi. 7. ok feck tafn: *Flatøb.* feck tafn gefit; *Fris.* fekkz tafn blám; *Eirsp.* fek tafn blám. 8. sigrgædi: *skr.* sigr gæð'i. 9. sunnir: *de andre Hdskr.* sumir. 12. syslumônnum: *saa og Fris.; Flatøb.* -menn; *Sætningen mgl. i Eirsp.* — um: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.* 13. Hauksvikr: *de andre Hdskr.* Haugs-. 14. jarl: *skr. over Linien* (j') *samt tilføiet i Marginen* (j^{r}l'). — æ Upplond: *Flatøb.* vpp aa Folld; *Fris.* a Vpplond; *Eirsp.* a Upplaund. 16. Rogualld: *maaske* -nalld. 17. helldr: *mgl. i Flatøb. (findes i Fris. og Eirsp.).* — minne ætt: *saa og Flatøb.; Fris. (og Eirsp.)* minom ættmonnom. 18. þui at: *skr.* þt. 18—19. mæli ek þat af þui: mæli ek *er tilføiet i Marginen; Flatøb. har her* mæli ek eigi aa mot þui; *Fris.* mæli ek eigi i moti; *i Eirsp. mgl.* En fyrir — hefnit þeim. 20. ok: o *rettet fra* a. 21. Beglingar: *Flatøb.* Baglar; *i Fris. og Eirsp. mgl.* ok þeir — verit. 22. mikinn hluta af bygdinne: *saa og Eirsp.; Flatøb.* mikinn lut bygdarinnar; *Fris.* viða bygðina. 22—23. i moti: *saa og Fris.; Flatøb.* vid; *Sætningen mgl. i Eirsp.*

Rekit var Rognalldz dauda,
þa er randuidir brendu,
þurru hus fyrir harra
harda austan fiardar;
var[a] tal, at skaut Skuli
skyþrungnum Folldungum,
elldr lek hus fyrir haulldum
hingat, skelk j bringu.

74 (71).

Kapitulum.

Sjdan sigldu þeir kongr ok jarl vt til Jarlzeyiar ok biugguz þadan nordr til Biorguinar. Lodin Palson var eptir æ berginu, enn Guttormr Gunnarsson æ Grænlande ok syslumenn austr vid Elfina. Ar[n]biorn Jonsson ok Lodinn Gunnarsson foru nordr med kongi. Þeir lagu nockurar nætur j Hornborusundi ok toku þadan vt eitt kuelld ok voru miog drucknir. Vm nottina giordi miog huast ok regn moti þeim. Þeir sigldu jnn til hafnna ok vissu þa eigi, huar þeir foru. Wm morgininn j dagan sigldu þeir jnn vm Tregdasund. Þeir komu vid sker ok brutu styri sitt. Sidan greidizt þeim vel nordr til Þrandheims. Sidan komu þeir til bæjarinns; þa voru þær nordan komnar, jungfru Margret ok fru Ragnilldr, modir hennar, ok Sigrid, jarls systir, er sidan var abbadis æ Reine. Þeir

3. hus: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* her. 4. harda: h *rettet fra* d. 5. vara: *i Hdskr.* var; *Flatøb. og Fris.* vara; *Eirsp.* vára. — tal: *Eirsp.* tál. 6. skyþrungnum: *saa og Eirsp.; Fris.* skialþrvngnom; *Flatøb.* skyþrunginn. 8. skelk: l *tilføiet over Linien.* 12. Gunnarsson: *Flatøb. (og Fris.)* Gunnasun; *i Eirsp. mgl.* enn — Elfina. 13. Arnbiorn: *Hdskr. har* Arbiorn. 14. Gunnarsson: *de andre Hdskr.* Gunnason. 15. Hornboru-: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Hornbera-. 16. miog: *de andre Hdksr.* veðr. 18. þa; *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og i Eirsp.'s kortere Text.* 19. Tregdasund: *saa Flatøb.; Fris.* Tregasvnd; *Stedet mgl. i Eirsp.* 20—21. Sidan greidizt þeim vel nordr til Þrandheims: *Flatob. ligesaa; Fris.* þeim forst siðan vel til Biorgyniar; *Eirsp.* siðan forsk þeim uel til Biorgyniar. 21. Sidan komu — voru þær: *Flatøb.* Ok er þeir kuomu til bearins voru; *Fris.* þa voro þær; *Eirsp.* voru þær þa oc. 22. jungfru Margret ok: *Fris.* Margret drottning ok; *Eirsp.* fru Margret oc; *mgl. i Flatøb.* — fru Ragnilldr, modir hennar: *saa og Fris.*; *Flatøb.* fru Ragnhilldr; *Eirsp.* moðir hennar. 23. Þeir: *saa og Fris.*; *Flatøb.* þær; *Stedet mgl. i Eirsp.*

foru sidan nordan at. Þa feck Lodinn Gunnarsson Jngibiargar, systir (sic) jarls. Var þa giort brudlaup j kongsgardi.

75 (72).

Af sveitungum Ve[gardar].

77b² J þann tima komu nordan af Halogalande sueitungar Vegardar veradals ok sogdu kongi þau tidende, at Andres Skialldarband, frænde kongs, hafdi latit drepa Vegard, mesta hofudvinn kongs ok mag. Kongr spurdi, huat til saka var. Þeir sogdu, at hann gaf honum onguar sakir, ok at satu nordr j Hinn, Andres þar sem Hofn heitir, en Vegardr litlu ofar j bygdinne. Veggardr kom þa til Hafnar ok baud Andresi til bordz, en Andres jatadi. Þa sende Vegardr heim suma sueina sina at setia bordit. Andres bad Vegard ganga til hus þess, er Finnskattr var j, ok bad hann at hyggia, at eigi spilltizt. Wegardr geck at husinu. Þar var fiol ein sigin ofan; hann tok ofan stalhufuna ok sa jnn. Þa hlupu fram tueir sueinar Andres, Botolfr limur ok annar, ok særdu hann banasarum. Þetta likadi kongi storilla, ok þottizt j þessu verki hafa ii menn latit, þa honum voru hollaztir. En vita þottizt hann, af huerium rotum þetta hafdi risit. Kongr geck þa til [jarls] ok sagdi þessi tidende, ok fanzt honum sua j ordum jarls, at honum þotti eigi verr, þo þessa væri hefnt a Andresi.

76 (73).

Kongʀ kallar nu til sin vinne sina ok spurdi rads vm þetta mal. Hann feck þat rad af þeim, at Andres misti

1. sidan nordan at. Þa: *Flatøb.* fyrir þui nordan at þa; *Fris.* siðan norðan. ok þa; *Eirsp.* litlu siðaʀ (fek). — Gunnarsson: *se S. 360* [14] *Note.* 5. Vegardar: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* Vegardz. 9. Hinn: *i Flatøb. skr.* Hyn. — Andres þar: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Andres sat þar; *Fris.* sat Andres þar. 10. þa: *Flatob.* einn dag; *Fris.* þa; *mgl. i Eirsp.* 13. hus þess: *saa og Fris.; Flatøb.* huss þar; *Eirsp.* þar (j *efter* var *mgl.*). 16–17. Botolfr limur ok annar: *Flatøb. ligesaa; Fris. kun* Botolfr; *Eirsp.* Botolfr limr oc Auzuʀ gnit. 17. Þetta: *de andre Hdskr.* þetta verk. 20. jarls: *tilføiet efter Flatob.; denne Sætning mgl. i de to andre Hdskr.* 21. ok fanzt honum sua j ordum jarls, at: *efter* honum *i Hdskr.* mikit *underprikket og overstreget; Flatøb. har her* ok fanz honum faatt vm ok sua at; *Fris.* Þat fannz ok i orðom iarls at; *Eirsp.* þat fanz i orðum j's at.

sæmd sina af konginum, enn eigi leti hann lifit, þo þess væri vert, þuiat þeir fundu, at þess volld gengu til eigi minnr, er bada villdu (sic) þa dauda. Littlu kom Andres til bæjarinns seinna ok hafdi xxsessu vel skipada nyia. Andres idradiz þessa verks, ok þottiz sia, hueriar snǒrur fyrir hann voru lagdar. Kongr tok af honum sysluna, en gaf honum sætt. Kongr [feck] Jvari utvik sysluna; en jarl feck Anndresi syslu vm vetrin af sinne hende.

77 (74).

Drepinn Gunnar.

Þa er æ leid haustit, gengu þeir [til] kongs, Arnbiorn
78a[1] Jonsson, Halluardr bratti, | Lodin Gunnarsson ok adrir Vikueriar, og sogdu, at hofdu spurt, at Rifbungar styrkuzt miog j Vikine. Sem kongr ok jarl heyrdu þetta, þa biuggu þeir ferd sina skyndiliga; tok kongr xxsessu, er Jvar nef hafdi giora latit, en jarl tok byskupskip. Þeir foru, þar til er þeir komu austr fyrir Agdir; þa spurdu þeir, at nockurar sueitir af Rifbungum voru austann komnir þar j nand. Þa toku þeir menn af skipum sinum ok letu fara at þeim a lettiskipum. Þar fellu nockurir menn af Rifbungum; enn adrir flydu undan. Bv var tekit fyrir þeim, ok letu þar byrding einn ok villdu sua vt til skipa. Þeir fengu vedr huast ok sigldu j boda, ok lezt þar byrdingrin ok margir godir menn. Slitandi het forn Birkibeinn, er þar lezt,

1. sæmd sina: *Flatøb. (og Fris.)* sæmda sinna; *Stedet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* — lifit: *Flatøb. og Fris.* lif sitt. 3. villdu: *saa og Flatøb.; Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.; Gudbr. Vigf. har* vildi. 3—4. Littlu .... seinna: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* litlu sidar. 4. vel skipada nyia: *Flatøb.* nyia ok vel skipada; *mgl. i Fris.; Eirsp. her endnu kortere.* 5. idradiz: *de andre Hdskr. tilføier* miok (miog). 7. feck: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp.'s Text anderledes.* 8. syslu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatob.* sysluna. 10. til: *mgl. i Hdskr.* 11. Gunnarsson: *se S. 360*[14] *Note.* 12. sogdu: *i Hdskr.* sagdi. 13. heyrdu: *et Punkt over Linien tilhøire for* d. 14. er: *her sees kun et utydeligt* e. 16. þeir *(første): skr.* þr. — fyrir: *rettet fra* æ. 20. undan: u *rettet fra* a. — Bv: *tilføiet over Linien.* — þar: *Flatøb.* þeir. 21. sua: a *skr. over Linien; Flatøb. tilføier* sigla med. 22. lezt: *Flatøb.* forst. 23. menn: *Flatøb.* dreingir. — *Istedetfor Texten* Bu var tekit — godir menn (dreingir) *i 81 a Fol. og Flatøb. har Eirsp.* bú var upp tek' fyrir sumum oc hloðu þeir af ·iij· byrðinga þeir fengu huast ueðr oc siglldu þeir i boða oc tyndiz þar einn byrðingrin oc margir goðir menn. *I Fris. mgl.* Bu var tekit — sua til landz.

hialllendzkur madr. Enn þeir, er af komuzt, hialpuduz med þui, at þeir logduzt at nautabukana dauda; fluttuzt sua til landz. Hakon kongr ok Skuli jarl sigldu þan dag æ Grænmar ok inn fyrir Nesiar ok fengu allmikinn storm. Var vedrit bædi stort ok þuerpt; var ausit bædi aptur ok fram, ok var buit vid voda sialfum. Kongsskipit ok jarls ok Arnbiarnar skip, þau drogu fram. Enn oll aunur skipinn viku jnn af leid til hafnar. Þeir logdu at vid Areyiar ok spurdu, at Sigurdr ʀifbungr ok Bene voru æ Raumarike med micklu lidi, enn sumar sueitir Rifbunga voru sudr j Vikine. Enn er lid kom til kongs, giordu þeir þat rad, at jarl skylldi fara sudr j Vikina ok leita Rifbunga. En kongr var eptir j Tungsbergi med sinu lide. Gunnar Asuson het madr; hann hafdi verit forn Beglingr ok mikill ouinn Birkibeina. Hann giordizt handgengin Hakoni kongi, þa er Baglar gafuzt upp. En þuiat hann feck ongua sæmd af kongi, sem hann villde, þa hliop hann til Rifbunga ok tok þegar len af þeim, ok feck hann mickla sueit, ok giordi [eigi] madr einn verr enn hann. Jarl siglde austr ok spurdi, at Gunnar var j Vettarhieradi. Hann feck niosn
78a[2] af, h|uar hann var ok tuær sueitir adrar af Rifbungum. Ok þa er myrkuazt var nætr, komu þeir at Gunnari, þar sem heitir Apalldrssetur. Birkibeinar kringdu bæinn ok husinn, ok komuzt fair menn ut; voru þegar drepnir. Enn Gunnar ok þeir, sem [med] honum voru, biuguzt vid bezt;

1. hialllendzkur: *Flatøb.* hialltlendzkr. — af komuzt, hialpuduz med þui, at þeir: *Flatøb.* hialpuduz komuz med þui at þeir; *Eirsp.* liuit þagu laugðuz; *dette Punktum mgl. i Fris.* 2. at *(andet)*: *Flatøb. og Eirsp.* a; *Stedet mgl. i Fris.* 6. jarls: *saa og Fris.; Flatøb.* jarlsskipit; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 7. drogu: *Flatøb. (og Fris.) tilføier* sik; *dette og flg. Punktum mgl. i Eirsp.* 8. skipinn: *mgl. i de to andre Hdskr.* — hafnar: *de to andre Hdskr.* hafna. 9. Areyiar: *Flatøb.* Hereyiar; *Fris.* Rygiar; *Eirsp.* Areyeyiar (!). 12. Rifbunga: *Fris. og Eirsp.* Ribbunga; *Flatøb.* at Ribbungum. 14. Beglingr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Boglungr. 16. ongua: *opr. skr.* onguan. 18. len: *saa og Fris.; Flatøb.* laun; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 19. eigi: *tilføiet efter Flatøb.* — verr: *Flatøb.* verra; *Fris. har her* (engi einnhverr) meira illt; *Eirsp.* (eingi) meira illt. 20. Vettarhieradi: *Fris.* Vætta-, *Eirsp.* Uetta-, *Flatøb.* Vera-. 22. þeir: *tilføiet senere over Linien.* 23—24. bæinn ok husinn: *Fris.* bæinn þegar; *Flatøb.* þegar husin; *Eirsp.* bǫinn. 24. komuzt fair menn: *Flatøb.* komz faatt; *Fris.* komvz fair einir menn; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 25. med: *tilføiet efter Flatøb.; Fris. og Eirsp. har et andet Udtryk.* — bezt: *Flatøb.* sem mest; *Fris.* vel; *mgl. i Eirsp.*

hann hafdi mickla sueit. Amundr akafur het merkismadr jarls; hann var lostinn oru j hostit ok feck þegar bana; þar vard hörd suipan, þuiat Rifbungar vorduzt dreingiliga. [Þar fell] Gunnar Asuson [ok] ix [tigir] manna med honum. Sua kuat Sueinn (sic) Sturluson i Hattatali:

Stala kendi steckilundu[m]
styrjar valldr raudu fallda,
reckar styrdu rett til jardar
rodnu bardi, austan fiardar;
oddum rendi eliustrandi
vtan ferdar hringa skerdir,
hilmir styrdi huossu suerdj
heila grundar meginnundir.

Enn kuat hann:

Vafdi litt, er uirdum mætti,
vegrækandi fram at sækia,
skerdir geck j skurum klackar (sic)
Skæglar serks fyrir merkium;
ruddizt land, en reiser Þrænda
Rifbungum skop bana þungan,
Gunnar skaut vid geira sennu
grunnsetta j[l] hiarna kletti.

---

1. Amundr: *de andre Hdskr.* Amundi. — het: *saa Eirsp.; Flatøb. og Fris.* var. 2. hostit: *Flatøb.* ծstinn; *Fris.* ostinn; *Eirsp.* hostinn. 3. suipan: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* atganga. 4. Þar fell; *tilføiet efter de andre Hdskr.* — ok: *mgl. i Hdskr.* — tigir: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 5. Sueinn: *de andre Hdskr.* Snorri. 6. steckilundum: *Hdskr. har* stecki lundu; *Flatøb.* stauckuilundum; *Fris.* staukkvi lunndom; *Eirsp.* staukui lundum. 7. valldr: *saa og de andre Hdskr.* — raudu: *saa de andre Hdskr.; 81 a Fol. har nærmest* randu. — fallda: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* at fallda. 10. eliustrandi: *Flatøb. og Fris.* elion strandir; *Eirsp.* eliun straddir. 11. vtan: *de andre Hdskr.* yta. 12. styrdi: *de andre Hdskr.* stærði (stærdi, stærþi). 16. vegrækandi: -di *skr. over Linien; de andre Hdskr.* -rækian(n)di. 17. klackar: *de andre Hdskr.* Hlackar (Hlakcar). 18. Skæglar: *Flatøb.* skauglar; *Fris.* skoglar; *Eirsp.* skeyglar. — fyrir: *Flatøb.* fram fyrir; *Fris.* fyrir roðnom; *Eirsp.* fyrir Skúla. 19. ruddizt land: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* rudduz lond. — reiser: *de andre Hdskr.* ræsir. 20. bana: *i Hdskr.* baña. 21. vid geira sennu: *Flatøb. og Fris.* vnd gera fótar; *Eirsp.* und geira fotar. 22. grunnsetta: *saa og Flatøb.; Fris.* grimsetta; *Eirsp.* gunnsetta. — jl: *Hdskr. har* j; *det flg., tæt bagefter kommende Bogstav* (h) *synes Skriveren at have begyndt som et* l, *men fuldført som* h.; *de andre Hdskr. har* il.

78 (75).

Af Skula hertvga.

Eptir þetta sneri jarl nordr aptur til Tungsbergs ok hitti þar kong. Var þa þat rad giort, at jarl var eptir j Vikinne, en kongr for nordr aptur til Biorguinnar ok kom þar fyrir jol ok sat þar vm vetrin. Þessi var v. vetur rikis Hakonar kongs. Vonu bradara, er þeir hofdu skilizt, kongr ok jarl, þa spurdi jarl, at Gudolfur blackr var j Osloarhieradi med mickla sueit manna; hann var j bænum vm daga, en vm nætur j hieradi æ ymsum bæium. Jarl tok skutur nockurar ok sigldi inn til Hofudeyjar. Hann spurdi þa, at Gudolfr var at Fossi at munkabui, skamt fra bænum. Kom jarl i dagann at Gudolfi, ok kringdu bæinn, ok skipadi til atgongu. Þar fellu ·lxx· manna af Rifbungum; en Gudolfur komzt undan. Optliga giordizt (sic) jarl til Rifbunga vm uetrin ok drap menn af þeim. Sua kuat Sueinn (sic) Sturluson:

Eyddi uthlaupsmenn (sic)
vt herrtugi suertum,
sungu stal um stillis,
stod ylgr j val, dylgium;
allmargan let hofdi
hoddgrimr jofur skemra,
sua kann rann at refsa
78b[1] reidr | odduite skeidum.

---

4. Biorguinnar: *skr.* Biorguin-nar. 5. v.: *de andre Hdskr.* inn ·v·. — rikis Hakonar kongs: *saa og Fris.; Flatøb.* konungdoms hans; *Eirsp.* hans k'doms. 6. Vonu: *Flatøb.* Vaanum; *de andre to Hdskr. anderledes.* 7—8. med micla sueit manna: *Flatøb. (og Fris.)* ok hafdi mikla sueit; *mgl. i Eirsp.* 8—9. j hieradi æ ymsum bæium: *Flatøb.* i heradi (a ymsum bæium *efter* Osloarheradi); *Fris.* i ymsom stoðom; *Sætningen mgl. i Eirsp.* 11. bænum: bæ *rettet fra* m. — dagann: g *er rettet fra* d. 14. giordizt: *Flatøb. (og Fris.) har* gerdi; *Stedet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 15. Sueinn: *de andre Hdskr. har* Snorri. 16. uthlaupsmenn: -menn *skr.* m.; *i de andre Hdskr.* -mǫnnum. 17. vt: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* itr. — suertum: *skr.* s͛utū; *Flatøb.* sueitum; *Fris.* spiotum; *Eirsp.* svaurtum. 19. dylgium: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* dyGium. 20. allmargan: *de andre Hdskr. har* hal margan. 21. skemra: *saa og i Eirsp. (og i Fris.); Flatøb.* skemma. 22. rann: *de andre Hdskr. har* rán (raan). 23. skeidum: *de andre Hdskr. har* þioðum.

Hadar ok Heinir hofdu hapt safnat moti Rifbungum, sidan þeir hofuzt, ok varit sua dreingiliga huortueggia fylkit, at Rifbungar þrifuzt þar ecki. Þeir Gunnbiorn ok Þorgeir byskupsmadr hofdu þa syslu aa Hadaland ok vm Þottn. Sigurdr ʀifbungr hafdi feingit Berþori lock ok Eysteine hring syslu aa lande (sic) af sinne hende. Rifbungar drogu skip ór Drafni ok upp j Tyri ok sua upp j Rǫ́nd. Enn er þat spurdu syslumenn Birkibeina, foru þeir j moti þeim, ok bændr, ok mættuzt þeir vid strond, þa er Leina heitir, ok ǫ́rtuzt þeir þegar til. Geck Rifbungum betur j fystu; en sidan sneri manfallinu aa hendr þeim, ok fellu vel cc. af Rifbungum; en Sigurdr flydi, ok toku Birkibeinar aull skip þeirra. Eptir þetta slag dreifduzt bændr miog ok hofdo aunguar gæzlur aa bygdum sinum. Ok er Sigurdr spurdi þetta, for hann upp aa Hadaland ok kom aa óvart at Joni kut aa bæ, þeim er Hlunnar heitar (sic), ok drapu hann þar. Eptir þat sættuz þeir bændr vid Sigurd ok gulldu stor giolld. Sigurdr let þa buazt fyrir ser j eynni Frodung j Tyri ok tok gisla af bændum ok skipadi syslu vm Hadaland. Þilir gengu þa miog til handa Sigurde ok sua Verrdælir. Þa er Heinir spurdu þetta slag, sem Hadar hofdu feingit, þa gættu þeir þui betur sinna bygda, sua at Rifbungar komu ecki fram; helldr ridu bændr eptir Rifbungum upp aa Raumaʀiki ok gafu þeim morg slog. Hier eptir urdu margir þeir hlutir milli Birkibeina ok Rifbunga, at ymsir urdu brogdum fegnir. Vm vorit eptir

---

1. Heinir: *Hdskr. har* Heimir. — safnat: *skr.* safn-nat. 4. byskupsmadr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* -maagr. 5. hafdi: *herefter i Hdskr.* spurt *gjennemstreget og underprikket.* — ok: *Hdskr. har* en. 6. lande: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* Hadalandi. 7. ór Drafni: *Flatøb. og Fris.* or Draufn; *mgl. i Eirsp.* — j Tyri: j *tilføiet over Linien.* 8. Enn er þat — foru þeir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Eftir þat spurdu syslumenn Birkibeina þetta. foru þegar *osv.* 9. þa er: *Hdskr. har* þa er. þa er. 10. til: *Flatøb.* aa; *i Fris. et andet Udtryk; Sætningen mgl. i Eirsp.* 12. cc: *de andre Hdskr. tilføier* manna. — af: *herefter i Hdskr.* bb' *underprikket.* 14. aunguar gæzlur: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* einga vordu. 16. kut: *Flatøb.* kuz; *Eirsp.* kúr; *Fris.* kvr. — heitar: *skr.* heit[r]; *Flatøb. og Fris.* heita; *Sætningen mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 18. giolld: *Hdskr. har* gialld. — buazt: *Flatøb. (og Fris.)* bua; *Stedet mgl. i Eirsp.* 20. syslu: *Flatøb. og Fris.* syslum; *Eirsp. anderledes.* 21. Heinir: *i Hdskr.* h̄mir; *Flatøb. tilføier* ok Hadar (sic). 23. sua at: *Hdskr. har* sa at at. 25. Birkibeina ok: *mgl. i Flatøb.* 26. brogdum: g *tilføiet over Linien.*

kyndilmesso spurdi jarl, at Rifbungar voru j vestra hlut Osloarsyslu med nockurar sueitir. Jarl giordi Erik cirizo med sueitungum sinnu[m] ok giordi ord til Osloar Haralldе stangarfyliu ok þeim sueitarhǫfdingium, er þar satu, at þeir færi at Rifbungum. Þeir Eirekr ok Haralldr foru at leita þeirra, ok mættuzt þar, sem Suans heitir, ok borduzt þar. Þeir genguzt at sua fast, at merkismennirnir mættuzt, ok fengu Birkibeinar tekit merkis[mann] Rifbunga, er Herrbiorn het; en þar fell Asti, er ver[it] hafdi merkismadr Sigurdar, ok nockur sueit manna af Rifbungum. Eptir
78b^{2} þetta flydu Rifbungar; en Birkibeinar | for[u] ut til jarls ok hofdu Herbiorn med ser; var hann sidan hirdmadr Skula jarls.

79 (76).

Af Hakoni kongi ok stormi.

Um vorit j fostu biozt Hakon kongr nordr til Þrandheims. For med honum Dagfinnr bondi, Bardr bristeinn, Hakon kauis. Kongr hafdi vii skip; vm paskir la hann j Leirgula ok sigldi þadan fiorda dag paska fyrir Stad mikit ofuidri. Þrim nottum sidar sigldi hann inn vmm Agdanes sua mikin storm, at allt tok seglit fra þeim, ok skipit sneri hier [ok] huar vndir nesit. Kongr feck ongu odru vid komit, en hallda inn at anni. Þa var flod, er hann kom j arminnit, ok matti ongum festum vid koma fyrir stormi; rak þa upp æ sandinn fyrir Backa. For þa allt folkit til or bænum, ok baru streingi æ skipit, ok uar naudugliga upp dregit.

80 (77).

Hakon kongr.

Gvttormr erkibyskup var þa j bænum; hann fagnadi kongi j ollvm hlutum sem sæmiligazt. Þeir hofdu opt tal

2. cirizo: *Fris.* siriz; *Flatøb.* sitizsu; *mgl. i Eirsp.* 3. sinum: *Hdskr. har* sinu. — Osloar: a *rettet fra* r. 8. merkismann: *Hdskr. har kun* merkis. 9. verit: *Hdskr. har* ver. — merkismadr: ki *kludret.* 11. foru: *Hdskr. har* for. 15. fostu: o *rettet fra* y. 16. bristeinn: *Flatøb. og Fris.* brim- (Bardr bristeinn *mgl. i Eirsp.*). 18—19. ofvidri: *saa og Fris.; Flatøb.* vedr; *i Eirsp. mgl.* ok sigldi — ofvidri. 19. sigldi hann: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sigldu þeir. 20—21. skipit sneri: *Flatøb. (og Fris.)* skipin sneru; *Eirsp.* skipin rak. 21. ok: *mgl. i Hdskr.* 24. Backa: *sidste* a *skr. over Linien.* 29. opt: *saa og Flatøb.; Fris. og Eirsp.* iafnan.

j milli sin. Kongr spurdi erkibyskup eitt sinne, þui hann sneri sua mikille ouinattu til hans, medan hann var j bernsku sinne. Erkibyskup sagdi, at annara manna volld gengu eigi midr til þess enn sialfs hans jllvili. Kom þa allt upp et sanna fyrir kongi. Het erkibyskup þa þui, at hann skyllde koma annat sumar til Biorguinar ok giora þa sæmd hans þui ollu meiri, sem honum þætti adr afatt. Hakon kongr skipadi Gunbirne Jonssyni at gæta allra Þrændalaga fyrir sakir mikels ofridar, er þa var a Upplondum. Kongr biozt nordan, er a leid vorit, ok sigldi til Biorguinar ok sat þar vm sumarit.

81 (78).

Af Skula jarli ok Birkibeinum.

Skuli jarl sat j Tungsbergi. Enn Arnbiorn Jonsson var austan fiardar ok vardi þar landit. Rifbungar voru a landi uppi ok hofdu mikin styrk. Þeir hofdu komit morgum skipum upp [j] vattn Eyia. Syslumenn Birkibeina lagu þa
79a[1] j Miðrs ok hofdu mikit lid; var | fyrir þeim Haralldr stangarfylia ok Olafur mókr, Fridrekr slapsi, Þorgeir byskupsmadr. Rifbungar komu upp j Miors skipum sinum ok leitudu Birkibeina, vm vatnnit. Sigurdr, kongr þeirra, var fyrir þeim ok margir sueitarhofdingar med honum. Þeir fundu Birkibeina, þar heita Kornaholmar, ok vard þar bardagi. Hofdu Rifbungar meira lid ok voru miog akafir. Enn Birkibeinar toku uid dreingiliga, ok lauk sua, at Birkibeinar fengu sigur, en Rifbungar flydu. Þar fell framarla a ǫdru hundrati af Rifbungum ok þessir sueitarhofdingiar: Styr prestr, Ornolfr af Folavelle, Audun austansior, Þorbiorn rigr. Af Birkibeinum fell fatt. Sigurdr flydi upp a Þottn ok

2. til: *i Hdskr. skr. to Gange.* 3. bernsku: *Hdskr. har* bernksu. 5. et: e *rettet fra* a. 8. Gunbirne Jonssyni: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Gregorium Jonssun. 11. sumarit: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb* vetrinn. 17. j: *mgl. i Hdskr.* — vattn Eyja: *Flatøb.* vatnit i Eyiasyslu; *Fris. kun* vatnit; *Eirsp.* (haufðu maurg skip i) uatninu Eyia. — Syslumenn: *saa og Fris.; Flatøb.* Menn; *mgl. i Eirsp.* (Birkibeinar). 18. var: *skr. to Gange.* 21. vatnnit: *det første* n *synes rettet fra* t. 23. Kornaholmar: *Flatøb.* Jkornaholmar, *Fris.* (við) Kornaholma, *Eirsp.* Kornafiorðr. — bardagi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. tilføier* hardr. 28. Folavelle: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Folafelli. *I Hdskr. er* a *rettet fra* l. — rigr: *tilføiet over Linien.*

stefndi þadan til fiallzt. Þetta sumar spurdi Arnbiornn Jonsson, at Bene skinnhnifr var upp ꜳ Raumariki med sueit mickla ok giordi þar micklar ospecktir. Arnbiorn sende menn til hans, Helga flenzzon ok þa, er honum þotti fræcknaztir. Þeir fundu hann uppi vit vatnn Eyia. Hliop Bene ꜳ skip. Þeir fengu halldit skipinu ok drapu flesta alla menn. Bene hliop ꜳ kaff ok leyndiz hier ok huar vndir skipum; leinge var, adr en þeir gatu fundit hann. En þo vard hann fundin, ok letz Bene þar vid litin ordstir.

82 (79).

Af Hakoni kongi.

Hakon kongr sat j Biorguinn vm sumarit ok hafdi alla lenda menn nordan or lande or Gulaþingslogum. Ok er hann spurdi ofrid af Uplondum, þa bio hann ferd sina austr j Vik. En vm Mariumesso skeid komu menn nordan ór Þrandheime fra Gregorius Jonssyni ok sogdu, at Rifbungar voru komnir nordr yfir fiall ok ættludu j Þrandheim. Badu þessir menn kong skunda nordr. Kongr let þegar til hirdstefnu blasa ok sagdi þessi tidende ok lysti þui, at hann mundi nordr snua. Enn [allir] letuzt honum fylgia vilia. Kongr sende menn ok bref eptir Gregorius Jonssyni ok Jvari nef, ok biugguzt þeir sem akafazt eptir honum. Þorsdaginn sigldi kongr nordr med halfan xxxv (sic) skipa, ok er
79a[2] hann sigldi nordr vm Sognsæ, mætti hann þar | knerri einum, er komin var af Jslande. Þar var ꜳ Gudmundr byskup, ok sagdi hann kongi morg tidende af Jslande. Þat vor hofdu þeir barizt j Grimsey, Siguatr Sturluson ok byskups-

---

2. skinnhnifr: (*Flatøb. og Fris.* skinnknifr) *mgl. i Eirsp.* 3. mickla: *saa og Fris.; Flatøb.* nockura; *mgl. i Eirsp.* — micklar: *Flatøb. og Fris.* margar; *Eirsp.* manna. 4. til: *herefter et Bogstav udraderet.* — flenzzon: *Flatøb. (og Fris.)* fleskhun; *Eirsp.* fleskun. 6. Bene: *saa og Flatøb.; Fris.* hann; *Eirsp.* skinnknifr. — skipinu: *skr.* skipū. 9. hann fundin: *saa og Fris.; Flatøb.* þat; *Eirsp. anderledes.* — þar: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.* 15. Þrandheime: *skr.* hem̄e. 19. allir: *tilføiet efter Flatøb. og Fris. Sætn. mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 21. nef: e *rettet fra* a. — eptir honum: *mgl. i Flatøb.; i Fris. mgl.* Kongr sende — eptir honum; *Eirsp. her endnu kortere.* 22. halfan xxxv; *Flatøb.* haalfan fiorda tug; *Fris.* ·xxx·; *Eirsp.* (hafði) fioratugu. 23. nordr: *mgl. i de andre Hdskr.* 25. tidende af: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* tidendi er gerdzst hofdu a.

menn. En adr vm uetrin vard Tumi drepin a Holum af byskupsmónnum. Kongr ættladi at sigla nordr vm Aleyiarsund. Þa komu þar sendimenn Gregorius Jonssonar a hleypiskutu ok sogdu, at Rifbungar hefdi komit nordr vm fiall med mikinn her ok giort mart illt, þar er þeir komu. Þeir foru nordr allt j Soknadal til bus, þess er atti Jvar j Berudal, ok giordu þar marga felliga hluti. En er bændr j Gaulardal spurdu þetta, skaru þeir upp herur, ok hueruitna var safnadr fyrir þeim. Sem Rifbungar spurdu þetta, þa hurfu þeir austr vm fiall, ok sogdu sendimenn kongi, at eigi væri minne vonn, at þeir kæmi ofan j Raumsdali a Mæri. Kongr sigldi nordr til Leirgula, þuiat hann visse eigi, nema Rifbungar kæmi ofan a Mæri. Beid hann þar, til þess er hann spurdi sanliga, at Rifbungar hefdi snuit j Austridali.

83 (80).

Skvli jarll tok (sic).

Hakon kongr sneri sudr aptur. Hann kom eptir Mikelmesso til Biorgvinnar. Gaf kongr þa lendum [mǒnnum] heimleyfi. En hann efnadi þar til vetrsetu. Kongr hafdi latit ut bioda leidangri um sumarid adr j huorumtueggia Egdafylkis helminge. En Skuli jarl hafdi latit taka driugum allan leidangrin. Feck kongr or nordra helmingi nockut, enn ecki or hinum sydra. Kongr kalladi til sin radgiafa sina ok sagdi þetta. Ok virdiz sua ollum, sem jarl villde þa giora sinn þridiung mikinn af Norege, er hann villde hafa alla Vikina ok oll Upplond ok allt nordr til Rygiafylkis. Enn Eirekr jarl, brodir Sueins (sic) kongs, ok Filipus Beglingakongr hlutu þann þridiung, at hafa millum Suinasundz ok Rygiabizt, ok sua hofdu hinir fyrri hofdingiar skipt milli

1. a: *skr.* á. 2—3. Aleyiarsund: *Flatøb.* Aaleyiar-; *Fris.* Alreyrar-; *Eirsp.* Allreyiar-. 6. Þeir foru nordr allt j Soknadal: *Flatøb.* þeir voru allt i Veradal (til bus *osv.*); *Fris.* þat (!) foro allt i Soknadal (til bus — hluti *mgl.*); *Stedet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 11. Raumsdali: *Hdskr. har* -dalir, *som synes rettet fra opr.* -dolu. *Flatøb. og Eirsp.* Raumsdal, *Fris.* Raumsdali. — a Mæri: *mgl. i de andre Hdskr.; Gudbr. Vigf. har* eðr á Mæri. 14. Austridali: *de andre Hdskr.* Eystri-. 17. Biorgvinnar: r *skr. over Linien.* 24. þa: *Hdskr. har* þ̄; *Flatøb.* þa; *mgl. i Fris.; Eirsp.* nu. — mikinn: *Hdskr. har* mikit, *de andre* mikinn. — er: *Hdskr. har* ok er. 26. Sueins: *Feil for* Suerris.

sin. Hakon kongr giordi þa ord til jarls med br[e]fum ok sagdi sua, at honum mislikadi þetta landaskipti leingur, ok jarl mundi eigi vid Rifbunga eina eiga ofrid, ef hann helldr þessu fram leingr.

84 (81).

Herfor til Biarma.

79b[1] Sumar þetta foru þeir herferd til Biarma|landz, Andres skialldarband ok Jvar vtuik. Þeir hofdu jjjj skip. En su sok var til ferdar þeirrar, at hofdu farit kaupferd til Biarmalandz nockurum vetrum adr, Andres af Sannmelingum ok Sueinn Sigridarson, Augmundr af Spanheime ok margir adrir. Þeir hofdu jj skip ok foru aptur vm haustit, Andres ok Sueinn. Enn þeir satu eptir med annat skipit, Helge Bogransson ok skiparar hans. Augmundr af Spanheime var ok eptir ok for vm haustit austr j SudrdalaRiki med sueinvm sinum ok varnade. En Haleygar voru missattir vid Biarmakong. En vm vetrin fara Biarmar at þeim ok drapu alla skipshofnina. Enn er Augmundr spurdi þat, for hann austr j Holmgarda ok þadan et eystra vt til hafs ok letti eigi, fyr en hann kom til Jorsala. For hann þadan aptur til Noregs, ok vard hans ferd allfræg. Þeir Andres ok Jvar foru til Biarmalandz ok giordu þar et mesta hervirke j manndrapum ok ranum ok fengu storfe j gravoru ok brendu silfri. Ok er þeir foru nordan, sigldu þeir j Rôst nordr fyrir Straummneskinnu, ok bar ór iii skipinn; enn æ þui skipe, er Jvar var æ, barr sioinn j seglit, ok halladi sua skipinu, at jn fell siorinn, ok þui næst vellti. Jogrimr het madr,

---

1. ord: *de andre Hdskr.* menn. — brefum: *Hdskr. har* brfū. 2. leingur: *skr.* lñg. 3. helldr: *de andre Hdskr.* helldi. 7. skialldarband: *skr.* -bãnd. 9. Sannmelingum: *Flatøb.* Sanmælingum, *Fris. (og Eirsp.)* Siaumælingom. 10. Sigridarson: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* Sigurdarsun. — Spanheime: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Spangheimi. 12. annat: *skr.* annañ. 13. Bogransson: *de andre Hdskr.* Bograngsson. — skiparar: *Flatøb.* skipueriar, *Fris.* skiparar; *Ordene mgl. i Eirsp.* — Spanheime: *Hdskr. har* Spaneheine. (*Flatøb.* Spang-). 14. SudrdalaRiki: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Sydridala riki. — sueinvm: v *rettet fra* e. 15. Haleygar: *skr.* -g; *de andre Hdskr.* -gir. 16. vetrin: *tilføiet i Marginen.* 19. en: n *rettet fra* l. — aptur: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vpp. 22. storfe: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* stormikit fe. 23. þeir j: *skr. to Gange.* 24. Straummneskinnu: *de andre Hdskr.* -kinnum (*Flatøb.* Straums-). 25. seglit: g *rettet fra* l. 26. ok: *Hdskr. har* at. — vellti: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* huelfdi.

er Jvari kom æ kiol, ok hinn þridi madr komz æ kiolin. Þeir skutu til bati af skipe Þorbergs, ok geck ór stafninn ór batnum, ok kom Jogrimr þeim j batinn, ok þa letz Jogrimr eigi sia Þorstein, felagsmann sinn, ok hliop þa en æ sund j ʀostina, ok þar lezt hann ok þeir allir, [er] æ voru skipinu, nema þeir Jvar tueir einir. Þar tyndizt storfe. Anndres for vm haustit til Halogalandz, ok hefir ecki verit sidan (sic) af Norege til Biarmalandz.

85 (82).

Ribbungar fludr av[str].

Nv er at segia fra Skula jarlli, at hann sat j Vikine ok hafdi þar mikit lid ok kostnad micinn. Arnbiorn var austan fiardar ok vardi þar landit, sua at Rifbungar hellduzt ecki vid. Syslumenn voru þa en uppi j Miors med micin styrk. En Rifbungar foru þa miog sundrlaust ok komu fram hier ok huar. Þeir foru ut æ Hadaland, ok settizt Sigurdr j eyna Frodung j Rond (sic). Þa er Skuli jarl spurdi þetta, þa bio jarl ferd sina jnn j Drofn. Hann hafdi micit skip, ·vi· rum [ok] xx, ok morg sma skip;
79b[2] hafdi ætlat at draga skipinn upp j Tyri ok þadann | upp j Rond. En er jarl kom j Drofn, skylldi þeir leida upp skipinn hinn ytra strauminn. Þa komu Rifbungar ok skutu æ þa vm hrid; vard þa laust skipit. Sua lauk þar, at Rifbungar flydu allt austr æ Markir. En jarl fór til Tungsbergs ok litlu sidar austr j Vik ath leita Rifbunga. Þeir Tobbusynir hofdu Elfarsyslu af hende Rifbunga. Jarl giordj til þeirra Simon ku ok Þord drafla ok Þorfinn jlla,

1. æ kiolin: *saa og Fris.; Eirsp.* a kiol.; *Flatøb.* til (komz) æ. 2. skipe: e *skr. over Linien.* 2—3. ór stafninn ór: *Flatøb.* or stafninn; *Fris.* stafninn or; *Eirsp.* vr stafninn (batnum *mgl.*). 3. letz: *Flatøb. (og Fris.)* kuaz; *Eirsp. gjengiver* ok þa letz — lezt hann ok *ved* þa lez Jogrimr. 5. letz hann: *Flatøb. tilføier:* vid mikinn hraustleik, *som mgl. ogsaa i Fris. og Eirsp.* — er: *mgl. i Hdskr.* 6. einir: *Flatøb. (og Fris.) tilføier* ok annarr madr, *som mgl. i Eirsp. tilligemed* einir. 7. verit: *Flatøb.* verit farit; *denne Sætn. mgl. i de to andre Hdskr.* 8. af Norege: *mgl. i Flatøb.* 11. micinn: *Ordet mgl. i Flatøb. (findes i Fris.) og i den stærkt forkortede Eirsp.* 15. settizt: *Hdskr. har* settuzt. 16. Rond: *saa ogsaa Flatøb. og Fris. (Stedet mgl. i Eirsp.); Feil for* Tyri. 18. skip: *saa og Fris.; Flatøb.* lid ok skip þat er var. — ok: *mgl. i Hdskr.* 20. skylldi: *Flatøb. (og Fris.)* skylldu; *Stedet mgl. i Eirsp.*

ok fundu þeir Tobbusonu vid Hlessey ok drapu þa þar. Mikinn afla hofdu Rifbungar austan fiardar, sua at þat var eigi minna enn ·xiiii c· manna, er Sigurde var handgengit. Þessirr voru j syslu af Rifbungum: Hieriolfur dynntill, Eirekr dregill. Þeir attuzt morg skipti vid ok Arnbiorn Jonsson, ok veitte Rifbungum jafnan þyngra. Jarl dualdizt iii vetr i Vikinne, ok attuzt þeir morg slog vid, Birkibeinar ok Rifbungar, semm eigi er hier ʀitad.

86 (83).

Af Skvla jarle.

Skuli jarl sat leingzstum j Tungsberge. Litlu sidar spurdi til Rifbunga ok sende þa en menn til þeirra ok sagdi, at þar sem hudfaztfelagar tueir væri, skylldi þeir hluta med ser, huor fara skylldi. Þeir voru rockiufelagar, Þorir flik ok Jatgeir skalld, ok hlaut Jatgeir at fara. Þeir fundu Rifbunga, þar sem Kyrfiall heitir, ok bǫrduz þar. Þar fello enn nockurir Rifbungar, en sumir flydu; enn Birkibeinar foru aptr til jarls. Þorir spurdi Jatgeir, felaga sinn, huerssu tekizt hafdi. Hann kuat visu:

Riodr, sa ek hlækinn hædna,
hialldrdrifs, æ Kyrfialle,
stirdaurida stordar,
storfiarri mier Þori;
þat fra ek likn, þa er lekum,
lyngtorgs, vid Rifbunga,
dasinn la at vid dise
duergranzt j Tungsberge.

2. afla: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* lidsafla. 4. Þessirr: *skr.* þr̄ř. — syslu: *de andre Hdskr.* Borgarsyslu. — Hieriolfur: *skr.* hˢi-. — dynntill: *Flatøb.* dyndill; *Fris. og Eirsp.* dyntill. 7. vetr: *skr.* v̇; *Flatøb. og Fris.* nætr; *Eirsp.* uetř; *Gudbr. Vigfusson har* vikur. 8. er . . . ʀitad: *Flatøb.* eru . . . ritad, *Fris.* erv ritvð; *Eirsp. anderledes.* 15. Kyrfiall: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Kvrfiall. 18. tekizt hafdi: *Fris.* tekiz hefði; *Flatøb.* tekiz hefdi ferdin; *Eirsp.* fariz hefði. 19. Riodr sa ek hlækinn hædna: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Hnodit sa ek hleckium hardna. 20. hialldrdrifs: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hialldrsdrifs. — Kyrfialle: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Kvr-. 21. stirdaurida: *saa og Fris. og Eirsp.* (stirð aurriða); *Flatøb.* strid aurrida. 22. Þori: *Hdskr. har* Þorir. 23. þat: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þeir. — þa: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þar. 24. lyngtorgs: *saa Flatøb. og Eirsp.; Fris.* lungtorgs. 26. duergranzt: *Flatøb.* duergs ranz; *Fris. (og Eirsp.)* dvergrannz.

Jarl lagdi mickla stund a at eyda flocki Rifbunga ok sende æ menn at þeim, huar hann fretti til þeirra. Vm haustit sende jarl ord Nikolase byskupi, at hann legdi ʀad til at eyda flocki Rifbunga. En byskup feck til konu, þa er Asa block het, frilla Gudolfs, at eggia Rifbunga til at sættazt vid jarl.

87 (84).

Af Sigurdi ʀibbungi.

Um sumarit feck Sigurdr ʀifbungr menn til at leita vid jarl, huerra sætta hann mundi vilia vnna honum, ef hann gæfi upp alla motstodu vid hann ok Birkibeina. Sem þetta var flutt fyrir jarl, tok hann ecki olikliga a sættinne
80a[1] ok let foruitnazt, huers hann beiddizt, ok hofuzt þa | upp brefsendingar ok medalferdir. Lyste þa Sigurdr sinum ahuga ok beiddizt þridiung af Norege, ok at jarl skylldi gipta honum dottur sina. En er jarl heyrdi þetta, suaradi hann sua: Hakon kongr a valld a þui, huat hann vill midla Sigurdi aff landi. En ecki væntir mic, at ek gipte dottur mina vt j skoga ædr markir, ok ecki munn ek midla minn þridiung af lande. Enn hinu vil ek heita Sigurdi, ef hann ferr a mitt valld, at hann skal hafa grid ok allir hans menn. Ek skal ok þui vallda, at hann skal finna Hakon kong j gridum. Ma hann þa finna jarl ok (sic) flytia sitt mal med þeirra manna fulltinge, sem hans mal vilia flytia, vmm landaskipti ædr adrar sæmdir. En eigi skal ek þa moti honum; helldr hitt, at kongrinn sæmi hann. Nu skal hann vm kiosa, huort hann vill þenna kost ædr hallda strid

5. at sættazt: *saa og Eirsp.; Flatøb.* til sættar; *Fris.* til sætta. 8. Um: *i Hdskr.* Uvm. 9. vilia: *første i skr. over Linien.* 11—12. ecki olikliga — huers hann: *Flatøb.* þui vlikliga i fyrstu enn þo kom sua at hann spurdi huers Sigurdr. *Fris.* þui vel ok villdi vita hvers Sigvrðr; *Eirsp. endnu kortere Udtryk.* 14. þridiung: *Flatøb. (og Fris.) har* þridiungs; *Eirsp. anderledes.* 16. vill: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* villdi. 17—18. væntir mic — munn ek midla; *Fris.* væntir mig at ek gipta dottvr mina ýt i skóga. enn ekki mvn ek miðla; *Eirsp.* mun ek gipta dottur mina ut i skoga oc aungum manni mun ek miðla; *Flatøb.* væntir mik at ek midla (minn þridiung), er ok engi vaan at ek gipta dottur mina vt i skoga. 20. a mitt: *skr.* amntt. 22. finna jarl ok: *at stryge af Texten.* 23—24. med þeirra — sæmdir: *mgl. i Fris. og i Eirsp.* 23. þeirra *skr.* þ̄a. — fulltinge: *Flatøb.* flutningi. — flytia: *Flatøb.* stydia. 24. adrar: d *rettet fra* r.

vid oss Birkibeina. Enn er þessi kostr kom til Rifbunga, giordu þeir rad sin, ok þottu þessir kostir hardari, [er] jarl hafdi giort þeim, enn þeir hugdu. Enn med þui at þa var þrongt þeirra kosti, at þeir attu huergi vist ne ueru j Vikine ne Upplondum, þotti þeim ok eigi hægt nordr j land at sækia, þar kongrinn var fyrir; toku þeir þui þat ʀad, at Sigurdr reid ꜳ valld Skula jarls ok gaf upp kongsnafn, en flockinn j valld jarls ok skildi sier j mot vinnattu jarls ok fluttning vid konginn ser til sæmdar. Jarl tok vel vid honum ok var til hans sæmiliga. En sa ordromur lek ꜳ j Vikinne, at þessi væri hinn fegusti sigur, er jarl hafdi unnit, þar sem hann hafdi orostolaust eytt sua micklum flocki ok sterkum, sem Rifbungar voru, ok komit þui ꜳleidis, at þa var fridr ordinn vm allann Noreg. Þetta vor, er Sigurdr var med Skula jarlli, for Skuli til Dannmerkr ok hafdi xiii skip, ok er hann kom til Kaupmannahafnar, þa hafdi greife Heinrekr fangat Valldimar kong. For jarl þa aptur j Noreg, er hann spurdi þessi tidende.

88 (85).

Af Hakonj kongi.

HAkon kongr sat j Biorguin, þa er þessi tidende urdu. Þessi var hinn vi vetr kongdoms hans. Vm vorit foru menn j millum þeirra jarls, ok var mælt, at hofdingiafundr mundi verda vm sumarit eptir j Biorguinn, ok skylldu þar
80a[2] til koma allir | hinnir beztu menn, er j væri landinu, þuiat þa var fridr vordinn j ollu landinu. En þo var mikit ꜳkall ꜳ ʀiki kongs ok faudrleifd af þeirra manna hende, er sic villdu fram draga til rikisins. En med þui at kongr var

1. kostr kom: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ord kuomo; *Fris.* þetta kom. 2. er: *mgl. i Hdskr.* 3. hafdi: *skr.* hafð'i. 4. at: *Flatøb.* ok; *Fris.* sva miog at; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — ueru: *Flatøb.* væri; *Fris. anderledes.* 5. ne: *rettet fra* m. 7. jarls: *Flatøb. (og de andre Hdskr.) tilføier* i gridum. 8. flockinn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* flockrinn. 10. lek: *Flatøb.* fell; *Fris. og Eirsp. har her et kortere Udtryk.* 11. fegusti: *de andre Hdskr.* fegrsti. — hafdi: *skr.* hafð'i. 20. Biorguin: *skr.* -uiṅ. (maaske = -uiñ). 25. vordinn: *skr.* v̊rdiñ. — ollu: *skr.* ollū. 26. ꜳ ʀiki kongs ok faudrleifd: *Flatøb.* i landinu aa riki Hakonar konungs ok fodurleifd; *Fris.* i rikino til foðvrleifðar konvngs; *Eirsp.* a fauðurleifð H. k'. — er: e *rettet fra* n, *der er skr. umiddelbart efter frg. Ord.* 27. þui at: *skr.* þ̅t.

vngr ok adrir hofdu adr leinge setit j hans fodrleifd, þa var þat mikill fiolde manna, [er] miog voru tuidrægir, huorum þiona villd[i]. Voru þeir sumir, er giarna villdu fyrirkoma ætt ok afspreinge Suerris kongs fyrir fornan fiandskap, er þeir hofdu haft til hans, ok var þui miog tuidrægt vm allt landit ok mest af stormenni. Flestr allr mugur var vel viliadr Hakoni kongi bædi nordr j land ok sudr.

89 (86).

Af stefnv j Biorg[uin].

Þesse stefna hofzt Ólafsvoku. Var kongr fyrir j Biorguinn ok Hauardr byskup, Heinrek[r] byskup af Stafangri, Sorkuir byskup af Færeyium ok þessir lærdir menn: Nikulas erkidiakn, Sigurdr aboti, ok þessir lendir menn: Pall flida, Petur son hans, Bryniolfur Hnutzson, Jon stal, Gautr af Mel, Jvar nef. Þar var ok kominn Jon jarl af Ǫrkneyium, Biarne byskup, Gregorius kikr af Hiattlandi. Þar voru logmenn or Gulaþingslogum: Dagfinnr bondi, Amunde remba. Nefndir voru ór hueriu fylki enu villdustu bændr ok ennu beztu. Abotar komu þar allir ok syslumenn. En or Þrændalogum komu þessir: Guttormr erkibyskup, Sueinn prior af Elgisetri, Asgautur aboti af Holmi, Sigurdr aboti af Totrum, meistari Biarne, Petur af Husastodum, Eysteinn rædismadr; þessir lendir menn: Gregorius Jonsson, Pall vagaskalm, Asolfr af Austrætt; þessir voru logmenn: Gunnar grionbakr, Biarne Matarson, Þorsteinn Asmundar[son]. Ór Vikinne austan kom Skuli jarl, Arnbiorn Jonsson, Lodinn

2. er: *mgl. i Hdskr.* 3. villdi: *Hdskr. har* villd; *Flatøb.* villdu: *Fris.* villdi: *Eirsp. anderledes.* 6. flestr: *skr.* flestir (*med et Punkt under* i). 7. j land: *mgl. i Flatøb.*; *Fris.* i landi; *Eirsp.* i land. 8. Biorguin: r *skr. over Linien.* 9. Ólafsvoku: *de andre Hdskr.* at O. 10. Heinrekr: *Hdskr. har* Heinrek. — Stafangri: staf *skr. to Gange.* 11. lærdir: *Hdskr. har* lendir *(saa og Flatøb.)*; *Fris.* lærðir; *i Eirsp. mgl.* ok — menn. 16. logmenn: *Hdskr. har* logm. 17. remba: b *rettet fra* d. — voru: *Flatøb.* voru ok; *Sætn. mgl. i Fris.* 17—18. enu villdustu bændr ok ennu beztu: *Flatøb.* enir vitruzstu bændr; *Eirsp.* (þar komu oc) inir bezstu bændr. 20. af: *herefter i Hdskr.* v *underprikket.* — Elgisetri: *saa og Fris.*; *Flatøb.* Helgisetri; *mgl. i Eirsp.* 21. Totrum: *Flatøb.* Tautru; *Fris.* Totro; *mgl. i Eirsp.* 24. Matarson: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* Mardarson. — Asmundarson: *Hdskr. har kun* Asmundar.

Gunnarsson, Lodinn Peturson, Simon kyr, Eysteinn logmadr, Þordr skolle. Af Upplondum voru þessir logmenn: Saxi af Haugi, Þordr Gudmundarson, ok syslumenn: Halluardr bratti, Gunbiorn Jonsbrodir, Kolbiorn raudi, Haralldr veseti. Þessir flestir hofdu þat tiad ok radit Skula jarlli, at hann
80b[1] væri rettkominn til Noregs | eptir Jnga kong. Þar kom Nikulas byskup af Oslo, Askatin abote af Hofudey, Ormur aboti ór Tungsberge. Þessir profastar: Jvar geslingr af Oslo, Jofreyr af Tungsberge, Amunde af Grænlande, Olafur af Kongahellu, Þorgeir erkidiakn. Af Upplondum: meistare Þorleifur, Bardr profastur, ok þessir syslumenn: Olafur mókr, Haralldr stangarfylia, Aslakr, Þorgeir byskupsmadr, Hauardr j Sundbui, Fridrekr slafsi, Eindride bækill, Eilifur keikr.

90 (86).

Af stefnvhof.

Sva hafa vitrir menn mællt, þeir er þa voru j Bjorguinn, at eigi hafi æ þeirra dogum betra mannval komit saman j Noregs kongsʀiki. Hofdingiar finnazt jduliga; en stundum attu þeir stefnur sin j mille, huer vid sina radgiafa. Þessir voru ʀadgiafar kongsins med lendum mônnum hans: Marteinn j Kinnztarvik, Sygurdr af Onarheime, Askell, kapalin hans, er sidan vard byskup. Þessir baru bod ok Jvar bodde af kongs hende til erkibyskups, at þeir skylldu finnazt j trehollinne ok allir adrir hofdingar, lendir menn og logmenn. Þessi stefna skyllde vera sunnudaginn eptir Mariumesso hina fyrri. Sem þeir komu j hollina ok hofdu setit vm hrid, þa hof Hakon kongr fyst rædu med þessum hætti: Herra erkibyskup! ydr er kunnigt ok sua odrum byskupum

1. Gunnarsson: *Flatøb. (og Fris.)* Gunnasun; *Eirsp.* G. s. — Peturson: *Flatøb.* Paalssun; *Eirsp. og Fris.* P. s. 1—3. Eysteinn — syslumenn: *mgl. i Flatøb., findes i Fris. (og Eirsp.).* 5. tiad ok radit: *saa og Fris.; Flatøb.* raadit ok tiaad; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 8. geslingr: *skr.* -ing̃ (r over). 13. Hauardr j Sundbui: *i Hdskr.* j Sundbui Hauardr *med Ombyttelsestegn.* — Sundbui: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Sandbui. 17. hafi: *skr.* hf[i]. — þeirra: *skr.* þra. 19. sin j mille, huer: *Flatøb. kun* huarr; *mgl. i Fris.'s og Eirsp.'s kortere Texter.* 22. ok Jvar bodde: *i Flatøb.* (var byskup) Juarr boddi (þessir baaru *osv.*); *Fris.* (var byskvp) ok Jvar boddi *osv.; Stedet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 24. adrir: *saa og Fris. (Eirsp. anderledes); mgl. i Flatøb.* 27. þessum: *skr.* þu.

ok flestum godum mȯnnum, þeir hier erv komnir: þeir erv sumir hier, er þræta vilia til Noregs ʀikis. En ek hugda, at þat væri minn fodrarfur, ok ek væra sannr odalsmadr at fornu ok nyiu til Noregs. En med þui at þessi stefna er hingat logd af ollum hinum vitruztum mȯnnum, er j eru landino, þa berr ydr vel, herra erkibyskup, at hafa nockura órferd a malinu, þa er bædi væri til skunda ok þo med sannindum til skynsemdar, þuiat þier erut skipadir bædi af guds alfu ok manna hofdingar, ok jafnadarmenn eigu þier at vera allra manna j mille ok ottaz onguan at þui, at segia, sem þier vitit satt er, huort sem er liuft ædr leitt. Þier vit[it] ok miog allra manna tilkall, þeirra sem til ʀikis þessa kalla.

91 (87).

Af andsvorum erki[byskups].

Eʀkibyskup suaradi a þessa lund: Þat er vist satt, herra, at vier erum skylldir millum allra manna rett at giora, ef vier kynnum, ok vili gud, at se. Ver hofum heyrt margra manna tilmæli, er sig telia til Noregs, ok er[u]
80b[2] oss kunnig flestra þeirra malefni. | Ok þo vilium vier en giarna til hlyda ok þat til leggia, sem gud kenir oss, med godra manna rade, er hier eru vid staddir. Þess bidium vier ok biodum af guds halfu, at allir menn segi þat, sem þeir vite sannazt fyrir gudi hier vm. Þer sitit nu, Hakon kongr, j ʀikinu ok segit sua ok allir ydrir vinir, at þier erut erfingiar til Noregs eptir fodur yduarn, ok allt ydart forellri hefir adr þessu ʀiki ʀadit, madr eptir mann, sua at

1. þeir: *de andre Hdskr.* þeim sem. — þeir erv: *Flatøb.* at þeir menn eru; *Fris.* at þeir ero (sumir *mgl.*); *Eirsp.* at nu æru her þeir menn. 3. sannr: *skr.* sañ-nr (*eller* sann-ur?). 4. þui at: *skr.* þt̄. 5. logd: *i Hdskr.* er logd. 6. erkibyskup: *skr.* erkibp̄, *kludret.* 7. órferd: *Flatøb.* ordfærd; *mgl. i Fris.'s og Eirsp.'s kortere Texter.* — væri til skunda: *Flatøb.* mætti til stunda; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 8. þuiat: *Hdskr. har* þt̄ at. 9. alfu: *Flatøb.* haalfu, *Fris.* halfo; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* — hofdingar: *Flatøb.* haufþingi; *Fris.* hofþ̄; *mgl. i Eirsp.* 11. sem þier: *Hdskr.* sem er þier. 12. vitit: *Hdskr. har* vit. 17. ef: *Flatøb. feilagtig* enn. 18. tilmæli: *saa og Fris.*; *Flatøb.* tilkall; *Eirsp. anderledes.* — eru: *Hdskr. har* er. 19. flestra þeirra: *Flatøb.* flestra manna; *Fris.* þeirra. 22. guds: *Hdskr. har* b⁹; *Flatøb. (og Fris.)* guds; *Ordene mgl. i Eirsp.* 24. segit: *skr.* ṡ. — ok allir ydrir vinir: *Flatøb.* ok allir vitrir menn ok ydrir vinir; *Fris.* (ok segia sva) allir yðrir vinir; *mgl. i Eirsp.* 25. erfingiar: *Hdskr. har* erfing̊; *Flatøb. (og Fris.)* erfingiar; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* — fodur: *skr.* foð'r.

alldri hefir kuennkne j mille komit, ok væntir mic, at flestir menn filgi þui, at þat se satt, er þer segit. Skuli jarl er austan kominn, margir godir dreingir med honum, ok kallazt hann erfingi Jnga kongs. Marga hofum ver heyrt hans vine sanna þat med honum. Hier er ok Guttormur, son Jnga kongs, ok kallar til Noregs eptir fodr sinn. Hier er ok Sygurdr ʀifbungr med jarlli, son Erlings steinuegs, ok kallazt til kominn Noregs eptir Magnus kong, er hann kallar fadrfodr sinn. Menn eru hier komnir austan ór Gauttlande fra jungherra Hnuti, syni Hakonar jarls, ok flytia sua af hans [hendi], sem menn vitu at satt er, at hann kallazt skilgetin arfi jarls ok sua Jnga kongs eptir einkamalum, þeim er gior voru mille þeirra æ Eyraþinge. Eru hier nu bref þau ok jnsigli þeirra brædra ok Þoris erkibyskups ok annara byskupa, er þat votta, at sa þeirra, er skilgetin erfingia ætti eptir, þa skylldi sa taka arf eptir þa bada. Nu er þat at mæla til allra manna, þeirra sem hier eru nu, lærdra [manna ok] leikmanna, at þat leggi huer til, sem hann veit sannaz fyrir gudi til þessa mals. Enn þo at ver vitum, huerium vilium fylgia vm þetta mal, þa vilium þo heyra fleire manna tillogur.

92 (88).

Af ordvm Skula jarls.

S[k]vli jarl tok þa til orda: Þat er vist, herra erkibyskup, at em brodir Jnga kongs ok sannr hans erfinge at logum hins [helga] Ólafs kongs. Hakon kongr suaradi

2. þui: *i Flatøb. tilføies* nordr i land; *dette mgl. ogsaa i Fris. samt i Eirsp.'s kortere Text.* 3. margir: *i Flatøb. tilføies* adrir, *som mgl. ogsaa i Fris.; i Eirsp. mgl.* margir — honum, ok. 6. fodr: *skr.* fð'r. 8. til kominn: *Flatøb.* rettkominn til; *Fris.* kominn til; *Eirsp.* til kominn (Noregs *mgl.*). 9. fadrfodr: *skr.* fadrfð'r. 11. hendi: *mgl. i Hdskr., tilføiet efter Flatøb. og Fris.* 12. sua: *saa og Fris., mgl. i Flatøb. (Eirsp. anderledes).* 13—15. Eru hier — þat votta: *Flatøb.* med samþycki Þoris erchibyskups ok annarra byskupa er þat votta; *Fris.* erv her nv bref þau er þetta vátta; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 18. manna ok: *mgl. i Hdskr.; tilføiet efter Flatøb.* — leikmanna: *Flatøb.* vlærdra. *I Fris. mgl.* Nu er þat — þessa mals; *Eirsp. har* nu er þat at mæta til allra þeiʀa manna sem her eru þa legi *osv.* 19. þo: o *rettet fra* a. 20. huerium: *saa og Fris.; Flatøb.* hueriu; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 21. heyra: *skr.* heyr͛. — tillogur: *saa og Fris.; Flatøb.* tillǫg. 23. Skvli: *Hdskr. har* Svli. 25. helga: *mgl. i Hdskr.*

þessum ordum jarls: Þu ert vist arfe Jnga kongs til allz þess, er þit tokut ʀettliga eptir fodr yckarn, en eigi til Noregs rikis, þuiat Jngi kongr [var settr] til at gæta mer til handa minnar fodrleifdar. Jarl suaradi: Ek kollunzt vist erfinge hans til allz þess ʀettar, er hann hafdi. Þa suaradi kongr: Þat skalt þu nu vita, huort hann erfdi Noreg eptir fodr minn, ædr var hann settur til at gæta
81a[1] med godra manna skipan. Sem erkibyskup | heyrdi, at nockurar styttingar foru j med þeim, þa bad hann þa af þess kyns ordum letta. Eptir þat logdu til huorstueggia vinnir slikt, sem huerium likade.

93 (89).

Capitulum.

Sidan stod upp Jon stal ok mælti: Þat hugdum vier fornir Birkibeinar, at þa ver þoldum mest erfide med Suerri kongi ok helltum flestum sueita vt, at eigi mundi þurfa þessa tals at sinne, þuiat allir borduzt til þess, at frelsa honum sina fodrleifd ok hans afkuæmi. En er þat eigi undarligt sumkostar, þo at Skuli jarl fylgdi þessu mali, þuiat vier hofum heyrtt, at þeir logmenn eru hier nu jnne, er tiadu jarlli, at hann væri rettkominn til rikis eptir Jnga kong, ok er þetta mælt til ydar, Amunde ʀemba ok Eysteins Hroasonar (sic), þar sem þit sitit æ pallinum. Amunde hliop upp ok suaradi: Huar var þu þa, Jon stal, er ek mælti þetta fyrir þer? Ædr seg mer mann þann, er mic heyrdi þetta mæla. Eysteinn stod þa upp ok duldi þessa

2. þit: *saa og Fris. (og Eirsp.); Flatøb.* þer. 3. var settr: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp.* (þott Ingi) væri sett (!). 5. ʀettar, er hann hafdi: *saa og Fris. (og Eirsp.); Flatøb.* er hann hafdi rettliga. 6. vita: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ranzsaka fyrir godum monnum. 7. minn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sinn. — til at gæta: *Eirsp.* at gæta; *Flatøb.* i . . . . . til gæzslu; *Fris.* i rikit at gæta. 9—10. af þess kyns ordum letta: *Flatøb.* hætta þess kyns ordum; *Fris.* letta af þess hattar orðom; *Eirsp.* letta þes kyns orðum. 13—14. hugdum vier fornir: *i Hdskr.* vier fornir hugdum *med Ombyttelsestegn til* vier hugdum fornir. 14. mest: *Hdskr. har* mestū. 15. helltum: *Hdskr. har* helldum. — sueita: *saa og Flatøb.; Fris. (og Eirsp.)* bloði. 16. til þess: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; i Eirsp. mgl.* at sinne — afkuæmi. — at: a *rettet fra* 2 (ɔ: ok). 17. fodrleifd: i *skr. over Linien.* 18. sumkostar: *Flatøb.* sumskostar; *mgl. i Fris. og Eirsp.* — þo at: *Eirsp.* þott; *Flatøb. og Fris.* (enn þo) . . . . . at. 22. Eysteins Hroasonar: *Eirsp.* Eysteinz roa.s.; *i de andre Hdskr. Nom.*

orda fyrir sic. Arnbiorn Jonsson mælti þa: Vera kann, at logmenn vorir hafi þetta mælt ok meira verit j þeim af miadarlege en logum hinns helga Olafs kongs. Ma ok vera, at fylgt hafi mutugiafir.

94 (90, 91).

Af kongi.

HAkon kongr stod þa upp ok mælti: Ecki skulu ver sua at fara vm þetta mal. Ver skulum fyst taka þann logmann, er fystr æ at [vera, or] Þrændalogum, þar sem kongssetur er med rettu. Hann er ok ellztur logmanna [j] landinu, þuiat hann tok vid logsogn vm daga Suerris kongs ok Eysteins erkibyskups. Eigi hafa menn ok hier til fundit med honum fals ædr ranginde, ok þui hafa allir þat fyrir satt, at hann se [enn] vitrazti j landino. Ok med þui, Gunnar bondi, til þin er skotit, þa seg nu ollum æheyrandis, þat er þu veizt sannazt fyrir gudi vm vort mal. Gunnar tok seint til orda: Þer ænefnit mic til þessa, herra kongr, at ek skyla segia j mille ydar hofdingia, huerr ydar Noreg æ. En þat er micil byrdr einu kotkallzbarne, at skipta sua micklum rikdom, at segia af einhuerium ok til annars, ok kenne ek æ mic, þat sem vænti at fleirum
81a[2] fylgi, at skialfande ok h|ræddr mun ek þat giora, þuiat þa er Suerir kongr feck mer þetta starf, baud hann mer at skipa malum milli kotkarla, enn eigi mille hofdingia, allra hellzt er þeir heyra æ sialfir, er vardar. Ek heyrda nu vm hrid, at logmenn duldu þess, er þeim [var] kent, ok med þui at flestir eru hræddir fyrir valldinu, þa vil ek [eigi] þessa byrde a mic binda, at leysa vm þetta mal. Enn

2—3. meira verit i þeim af miadarlege: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hafi veinurd veri[t] nær þeim (enn laug *osv.*). 7. vm þetta mal: *Flatøb.* vm ranzsakit þessa maals; *Fris.* vm prof þessa mals; *Eirsp.* um ransak þetta. 8. vera or: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp. anderledes.* 9. logmanna: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* logmadr. — j: *mgl. i Hdskr.* 10. tok vid: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* tok. 13. enn: *mgl. i Hdskr.* 15. æheyrandis: *jfr. S. 302* [18], *334* [24]. *Flatøb.* -andum, *Eirsp.* -eyndum, *Fris.* -aNdi. 16. til þessa: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb. kun* til. 17. ydar: a *rettet fra* r. 24. heyra: *skr.* heyr (med ω over r). — sialfir: *skr.* sialf[i]. — vardar: *saa og Fris.; Flatøb.* maalit vardar; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 25. var: *tilføiet efter Fris. og Eirsp.; Flatøb. har* var ok. 25—26. ok med þui at .... þa vil ek: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* med þui at .... vil ek. 27. eigi: *mgl. i Hdskr.*

þui at flestir kotkallasynir kunna litla skynsemd til þess, at skipa sua storum malum, sakir kunnattuleysis, ma ok vera, at sumir se nockut vinhallir, þa latum þann fram segia, er veit, huat satt er, ok satt segir, huort sem æ heyrir rikur ædr orikr, en onguan ottazt, þo at einhuerium mislike. En þat er logbok hins helga Olafs kongs, er eptir hans skipan [var] gior vm allan Noreg, ok allir Noregskongar hafa sidan halldit, þeir er rettu vilia fylgia. Enn ef ek skal fyrir fram segia, huat hun skyrir mer, sem framaz hefi ek skyn til, þa segi ek sua, at Hakon kongr er einn ʀettkominn til Noregs af ollum þeim mônnum, er nu kalla til j dag. Ok þo at þeir sæti badir j ʀiki j dag, Jngi kongr ok Hakon jarl, þa segi ek sua, at hann ætti at stiga til fodrleifdar sinnar ok krefia hann or ʀiki, ef hann skylldi logum na, ok þui segi ek sua, at huorki Skuli jarl eptir Jnga kong, brodr sinn, ok eigi jungherra Hnutur eptir Hakon, fodr sinn, ne Guttormr eptir fodr sinn, Jnga kong, æ at kalla til Noregs, medan Hakon kongr lifir. En syni Erlings steinvegs segi ek einge log, ok eigi kann ek. Segi Vikveriar honum log; þeir hofu hann ok hans fodr; munu þeir vita, huert hann skal sins fodrarfs leita. Mun ek nu hier fella mina rædu ath sinne.

95 (92).

81b[1] Þa orti kongr æ Dagfinn bonda, er næst | hafdi logsogn j Gulaþingslogum, ok bad hann segia þeim hann (sic)

1. þui at flestir kotkallasynir: *Flatøb.* med þui at ek vænti at flestir kotkarlasynir; *Fris.* með þi at ver flestir kotkarla seynir; *Eirsp.* með þi at ver kotkarlar. 2. sua storum malum sakir kunnattuleysis: *saa og Fris.* (fyrir sakir); *Eirsp. kun* sua storum malum; *Flatøb.* stormælum kunnostuleysis (!). 7. var: *mgl. i Hdskr.* 8. halldit: *Flatøb.* fylgt; *Fris.* samþykt; *Eirsp. anderledes.* — rettu vilia fylgia: *saa og Fris.; Flatøb.* rett vilia segia. 9. segia: *skr.* ś *over Linien; Flatøb. og Eirsp.* geta; *Fris.* geta til. 9—10. skyrir mer, sem framazt hefi ek skyn til: *Flatøb.* segir framazst ok ek hefir skynsemd til at skilia; *Fris.* segir mer sem framazt hefi ek fong til; *Eirsp.* mun segia sua sem framast hefi ek skyn til. 11. kominn: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* borinn. 19. ok eigi kann ek: *mgl. i Flatøb. og i Eirsp.; Fris.* ok engi kaɴ ek. 20. þeir: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þuiat þeir. 21. vita: *saa og Fris.; Flatøb.* ok vita; *Sætn. mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* — huert: *saa og Fris.; Flatøb.* huar. 21. sins fodrarfs leita: *Fris.* til sins *osv.; Flatøb.* til sins faudurarfs ganga. 22. rædu: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* taulu. 24. þeim: *de andre Hdskr.* þat sem *og* þat er.

visse sanazt fyrir gudi. Dagfinnr hof sua sina rædu: Ek kom ungr til Suerris kongs, ok [var] ek j nockurum bardogum ok þeim jj odrum, er hann bardiz, j Floruvogum vid Eyiaskeggia ok annann a Jonsvollum vid Bagla, ok skildi hann sua fyrir, adr hann bardizt: Gud gæti vor ok heilog Maria ok hinn helge Olafr kongr. Ok gefi gud mer sua sigur j dag, sem ek hefir rett at mæla ok at veria mina faudrleifd, en þeir ʀangt, er moti mer eru. Ok þui at (sic) hann ok hans afspringe eru rettkomnir til kongdoms, ok þat segi ek log, ok þui vil ek gudi suara, att Hakon kongr er ʀettkominn [til] Noregs, en einge annar, sa er hier kallar nu til, ok þat legg ek til þessarar logsogu, at ek vil med honum beriazt ok med honum lifit lata, ef þorf giorizt. Þetta romudu flestir vel.

96 (93).

Capitulum.

HAkon kongr mælti þa til Amunda ʀembu, logmannz af Rygiafylki: Med þui, Amunde bondi, sagdi hann, at sua er sagt, at þu hafir nockut ordum til hallat, at ek væri eigi ʀettkominn til ʀikis j Norege, þa seg nu þat þu veitz sannazt fyrir gudi. Amunde suaradi: Margar fagrar giafir a ek at launa Skula jarlli, ok sua opt hefi ek verit vel halldinn med honum, at eigi fæ ek tolo a komit. Enn eigi hefi ek druckit vit ne einord, at ek hafa fyrir þui latit manndominn ædr saninnde, þuiat þat veit ek fyrir gudi, at Hakon kongr er rettkominn erfinge eptir fodr sinn ok borinn til allz Noregs eptir sitt forellri. En þat hefi ek opt mælt, at

---

2. var: *mgl. i Hdskr.* 3. ok: *vel feilagtigt; de andre Hdskr. har* með honum. — odrum: d *rettet fra* r. — Floruvogum: *Hdskr. har maaske snarest* -vegum. 7. sem: se *rettet fra* er. — hefir: *Flatøb. tilføier* nu; *Fris. og Eirsp. kun* hefi. 8. þeir: *saa og Fris.; Flatøb.* þeim; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — þui at: *saa og Fris.; Flatøb.* þat veit ek at; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 11. til: *mgl. i Hdskr.* 13. ef: e *rettet fra* a. 14. Þetta: *Flatøb. tilføier* tal, *Fris.* mal; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 18. sagt: *saa og Fris.; Flatøb.* flutt; *Sætn. mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 19. þa: *saa og Fris.; Flatøb.* þui; *mgl. i Eirsp.* 20. giafir: *sen Tilføielse over Linien.* 22. tolo: *saa og Fris.; Flatøb.* tolum; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 23. druckit: *saa og Flatøb.; Fris. tilføier* fra mer; *Stedet mgl. i Eirsp.* — þui: *saa og Fris.; Flatøb.* þat; *Eirsp. anderledes.* 25. rettkominn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* rettr. 25—26. ok borinn — forellri: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ok sitt forellri til allz Noregs.

Skuli jarl er ʀettr logarfi eptir Jnga kong, brodr sinn, til allra þeirra arfa, er hann feck rettliga. Enn til ydar byskupana sumra at mæla ok sumra lendra manna: gangit nu vid þeim bermælum, er þer hafit mælt, þa er vier hofum allir setit hia jarlli ok verit vel halldnir ok þegit af honum fagrar giafir. Þer hafit ok nafnbætur med micklu valldi. Ok skylldu þer nu eigi vndan smeykiazt sannendunum, þuiat þer hafit optar ok med fleirum fortolum eggiat Skula 81b[2] jarl ath hallda til | Noregs, en logsogn Amunda. Ok longu munde hann ofrid upp hafa hafit, ef þer hefdit ʀadit. En gud gefi þeim goda sætt, kongi og jarlli. Ok eigi kann ek fleira at leggia til þessa mals at sinne. Enn þess vil ek gud bidia, ath huerr sa, sem verra hefir til þessa mals lagt, en Amunde remba, hafi nu horn j hofdi, ok eigi sem byskupsmitur. Arnbiorn suaradi ok mælti þa til Eysteins Hroasonar: Eysteinn, fostbrodir ok logunautur! vid erum fornir Beglingar ok hofum leinge j bud saman verit. Latum nu þat uppi, er vit hofum jafnan mælt fyrir jarlli. Eysteinn suaradi: Ek vænti, at margir vier hofum þau ord mælt fyrir jarlli, at eigi gangi nu allir vid. En þat veit ek sannliga, at eigi mælti ek þat fyrir þer ne honum, at eigi væri Hakon kongr rettkominn til Noregs eptir fodr sinn ok forellri.

97 (94).

Capitulum.

Þa bad kongrinn Þord skolla segia log vm mal þeirra jarls. Hann hafdi logsogn austr fra Suinasunde. Hann hof sua sit erende: Ecki em þui logmadr, at ek kunna

2. allra þeirra arfa: *Flatøb.* allra þeirra luta; *Fris.* allz þess arfs; *Eirsp.* allz þess. 6. fagrar: *mgl. i Flatøb.; Fris.* goðar; *i Eirsp. mgl.* ok þegit — giafir. 7. smeykiazt: *saa og Flatøb. og AM. 325; Fris.* smeyiaz; *Stedet mgl. i Eirsp.* 10. ofrid: *herefter i Hdskr.* frid. 11. gud: *herefter atter* gud, *som er underprikket.* 15. Arnbiorn: *de andre Hdskr. tilføier* Jonsson. 16. fostbrodir: f *rettet fra* b. 19. margir vier hofum: *Flatøb.* margir hafi; *Fris. og Eirsp.* margir ver hafim. 21. fyrir þer ne honum: *saa og Fris.; Flatøb.* fyrir honum ne þer; *Ordene mgl. i Eirsp.* 22—23. eptir fodr sinn og forellri: *Eirsp.* eptir fauður sinn; *Ordene mgl. i Fris.; Flatøb. tilføier* eftir Olafs konungs logum sem siþan hefir samþyckt verit. 27. þui: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* af þui. — logmadr: *de andre Hdskr. tilføier* kalladr.

nockut j logum; en opt hefi ek skipat malum mille kotkalla; enn fatt kann ek vm konga at tala, ok ecki ætladi ek, at þat væri min yfirseta, at dæma mille þeirra. En Þordr, fadir minn, het logmadr, ok sagdi hann mer sua, at hans fadir sagdi honum sua ok adrir forellrismenn vorir, at æ skylldu allir Noregsmenn fylgia kongssyni, medan hann væri til. Þat letu þeir ok fylgia, at þeir mundu alldri þrifaz, er moti þeim væri.

98 (95).

Capitulum.

Eptir þetta bad kongrinn Saxa æ Haugi at segia log. Hann var af Heidmork. Saxi tok sua til ordz: Ek var med Hakoni kongi, fodr þessa kongs, ok heyrda ek þat alla segia, bædi byskupa ok alla alþydu, þa er kongr var fra fallinn, at giarna villdu hans syni þiona, ef til væri, ok eigi segi ek aunnr log, en hann er rettkominn til Noregs eptir fodr sinn.

99 (96).

Fra kongi.

Þa bad kongr Þori logmann af hinum sydra hlut Upplanda birta sina sogn. Hann sagdi sua: Þo at ek væra sua vitlaus ædr jlluiliadur, at ek villde annat segia, en þessir logmenn hafa adr sagt, þa mundi min ord
82a[1] einkis (sic). | En nu veit ek þat fyrir gudi, at alldri hefi ek annat mælt hier til, ok þat segi ek en til, at Hakon kongr æ allan Noreg med ʀettum erfdum, ok þat legg ek til, at vier allir Noregsmenn fylgium kongssyni, medan til berr, þuiat þa ferr Noregr vel, huerssu sem sidar ferr.

---

5. honum sua: *Fris. og Eirsp.* honum; *Flatøb.* sua. 8. þrifaz: *Hdskr. har* j þ[i] faz, *de andre Hdskr.* þrifaz (þ[i]faz). 13. alla segia: *saa og Fris.; Flatøb.* þa alla mæla; *Eirsp.* þat mæla. 15. rett(kominn): *skr.* ret-tt. 16. Noregs: *de andre Hdskr.* allz Noregs. 22 einkis: *Flatøb. (og Fris.)* eingis vird; *Eirsp.* einskis metin. 25—26. til berr: *Flatøb.* til er; *Fris.* hann er til; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 26. Noregr: *skr.* nor'; *saa og Fris.; Flatøb.* Noregsriki; *Sætn. mgl. i Eirsp.*

25 — Cod. AM. 81a Fol.

100 (97).

Capitulum.

Gvttormr erkibyskup tok þa til orda, er logmenn hofdu luckt erendum sinum: Nu hofum ver heyrt æ, sagdi hann, huat logmenn vorir hafa talat. Þott sina leid hafi huer þeirra greint, þa hafa þeir þo allir eitt sagt, sem vier vissum adr, at satt var, ok jatum vier giarna, at Hakon kongr er einn ʀettkominn til allz Noregs eptir fodr sinn ok forellri af þeim ollum mönnum, er lifa. En þo vilium vier, at su skipan stande oll ok sættargiord milli Hakonar kongs ok Skula jarls, sem adr var mælt vm landaskipti, þuiat er likaz til fridar, at þeir se sem bezt sattir sin j mille. Ok þess bidium kong, at hann giori bezt til Guttorms, frænda sins. En vm Sigurd ʀibbung kunnu vier færra at tala. Eptir þetta taladi sitt erende huer þeirra, Gunna[r]s grionbacks ok Dagfinnz bonda, ok vm þat mest, at fysa sætta ok samþyckis med kongi ok jarlli. Ok lauk sua þess[ari] stefnu.

101.

Fra kongi ok jarle.

Eptir þetta finnazt þeir, kongr ok jarl, ok toludu vm radagiordir sinar. Ok þa er vm þridiungaskipti skyllde tala, villde jarl hinn synzta hlutz (sic) þrid[i]ung allt nordr til Salltsyru. Enn kongr sagdi, at hann var þo meire, en fyr være dæmi til, þo at hann væri fra Ryiarbite ok

6. at satt: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* huat satt. 7. einn: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* — allz: *skr.* al-llz. 12. bidium; *Flatøb.* bid ek; *Fris. (og Eirsp.)* biðiom ver. — bezt: *de andre Hdskr.* sem bezt. — til: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vid *(med flg. Akk.).* 13. kunnu vier: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kann ek. 14. Gunnars: *Hdskr. har* Gunnas. 15. Dagfinnz bonda: *Flatøb.* Dagfinnr bondi; *Slutn. af Kapitlet mgl. i de to andre Hdskr.* — vm: *Flatøb.* var. 16. þessari: *Hdskr. har* þess. 19. Eptir: *skr.* EEptir. — þeir: *Flatøb. tilføier* huersdagliga; *Sætn. mgl. i Eirsp.; hele Kapitlet mgl. i Fris.* — jarl: *herefter staar i Hdskr.* ok segir kongr at hann uill fara *(jfr. Begyndelsen af næste Kap.), hvad der er underprikket og gjennemstreget.* 21. villde: *skr.* vil-llde. — hlutz: *intet tilsvarende i Flatøb. og Eirsp.; udgaar af Texten.* — þridiung: *Hdskr. har* þridung. 22. Salltsyru: *Flatøb.* Sallzsyriu; *Eirsp.* Salltsúru. — at hann var þo meire: *Flatøb.* at þo væri meira; *Eirsp.* hann þo meira. — meire: *rettet fra* mein. 23. væri: *saa og Eirsp.; Flatøb.* hefdi. — Ryiarbite: *Flatøb. og Eirsp.* Rygiar-.

austr til landzennda, en kuozt þo þat vilia fyrir sakir felagsskapar ok fridar, ok skilduzt at þui sinne. Hier eptir gengu til lendir menn Andres Jonsson, Lodinn Gunnarsson ok syslumenn ór Vikinne ok badu kong, at hann skylldi sialfur hafa austr þangat, en jarlli skipa
82a[2] nordr [um] Þr|ændalog. Nikulas byskup bad ok þessa ok het konginum, at hann skylldi j ollum hlutum honum trur vera, bædi opinberliga ok leyniliga.

102 (98).

Eptir þetta finnaz þeiʀ, kongr ok jarl, ok sagdi kongrinn, at hann villde þa fara austr j land. Enn hann villde, at jarl færi nordr j Þrandheim. Ok þa er þessi kostr kom upp ok vm þridiungaskipti var talat, þa ordadi kongr þat, at hier skylldi lagaskipti æ vera, ok skyllde hinn nyrdri þridiungur vera nordan til Sundmæris. En jarl villde, ath hann [væri] allt sudr til Sognsæss. Ok þa er skynsamir menn sau at, þa skildu eigi meira en x. skipreidr, at Hakon kongr hefdi meir en halft. Kongr mælti þessu j mot ok sagdi, at eigi mætti sua vera. Þa bad erkibyskup med jarlli, at þat skyllde standa med þeim, sem skilr erkibyskups riki ok Biorguinarbyskups, ok med hans ʀade var sua stadfest med þeim. Ok eptir þessari skipan voru bref gior ok sett fyrir jnsigli kongs ok erkibyskups, jarls ok liodbyskupa, at þessi skipan skyllde standa þeirra mille, ok ef

1. kuozt: *saa flere Gange.* 4. Gunnarsson: *Flatøb.* Gunnasun; *Navnene mgl. i Eirsp.* 5. þangat: *Flatøb.* þar; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 6. um: *tilføiet efter Flatøb.; Ordene mgl. i Eirsp.* — þessa: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þess hins sama. 7. trur: *Flatøb.* hans vin; *Eirsp. har her* (het þa eñ k'inum) fullū trunaði. 10. þa: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 12. ordadi: *Flatøb.* sagdi (at); *Fris.* mællti (at); *Eirsp.* villdi (at). 13. nyrdri: y *rettet fra* o. 15. hann: *mgl. i Flatøb.* — væri: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 16. sau at: *Flatøb. (og Eirsp.)* hugdu at; *Sætn. mgl. i Fris.* 18—19. med jarlli: *saa og Fris; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 19. þat: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* þat skipti. 20—21. ok med hans ʀade — med þeim: *mgl. i Flatøb.; Fris.* ok með raði erkibyskvps var sva staðfest; *Eirsp.* oc með hans raði var þat staðfest *(forkortet i det flg.).* 21—2. Ok eptir þessari skipan — kongr þyrpti: *Fris. omtrent enslydende; Flatøb.* enn ef ofridr geingi a riki konungs þa skylldi jarl skylldr at fara sua austr i land sem nordr þegar konungr villdi ok med erchibyskups raadi. Var þessi skipan stadfest ok bref vm gert ok sett fyrir jnsigli konungs erchibyskups jarls ok liodbyskupa.

ofridr genge a riki kongs, þa skyllde jarl skylldr at fara austr j land semm nordr, þegar kongr þyrpti. Ok at þessum hlutum skipudum biugguzt heim byskupar ok lendir menn. Tok kongr menn nordan or lande, þa er honum þottu traustaztir, ok sett[i] þa austr j Vikina. En jarl tok sina vine ok hafdi þa med sier. Kongr tok Gullbringuna, er hann atti mest skipa, ok sende austr fyrir ser, ok styrdi Biorn modrbrodir hans ok Olafur Jnguson. Enn hann biozt nockuru seinna.

103 (99).

Fra Sygurdi ribbungi.

Sygurdr, er verit hafdi Ribbunga kongr, bad kong, at hann skylldi fylgia honum j Vik austr. Kongr jatadi honum þui. Ok [er] jarl visse þat, taldi hann þat fyrir Sygurdi, at eigi mundi allt trygt vera, ok sidan for Sygurdr med jarlli nordr j land. Hakon kongr mælti sua til jarls,
82b[1] adr þeir skildu: Medr þui at vilit | Sygurd med ydr hafa, þa halldit hann sæmiliga ok set sua fyrir hann (sic), at hann giori oss ongua afarkosti. Jarl lezt þat fullkomliga varda skylldv. Fer nv jarl nordr j land med lenndum mönnum sinum ok lide. En kongren for austur j Vikina ok kom þann svnnudag til Tunksberks (sic), er vpp hof atvenntus domini. Þar tokv allir menn vel vit honum. Nikolas byskup var þa j Tunsberge fyrir komenn ok fagnadi kongi sæmiliga ok gaf honum margar giafir. En kongr veitte honum enn nyrdra hlvt Osloarsyslv ok gaf honum .xviij.sessv med aullvm reida. For byskup ej fyr wr Tunsberge enn þrim nottum fyrir jol ok la j Laufeyium

1. fara: *skr.* $\overset{a}{\text{f}}$; *opr. synes skr.* $\overset{i}{\text{f}}$. 2. semm: *her synes opr. at have staaet* jrl. 4. þottu: *Fris.* þottv ser; *Flatøb.* voru; *Eirsp. forkortet.* 5. setti: *Hdskr. har* sett. — þa: *mgl. i Flatøb. og i Fris.* 6. þa: *mgl. i Flatøb. og i den forkortede Fris. og Eirsp.* — Gullbringuna: i *skr. over Linien.* 12. fylgia: *skr.* $\text{fyl}\overset{\omega}{\text{g}}$; $\overset{\frown}{\text{g}}$ *tilføiet senere med rødt Blæk.* 13. er: *mgl. i Hdskr.* — þat: þ *rettet fra* h. — taldi: *Flatøb. (og Fris.)* taladi; *Eirsp.* talþi. 16. þui at: *skr.* $\overline{\text{þt}}$ *som oftere.* 17. fyrir hann: *de andre Hdskr. kun* fyrir. 18. lezt: *Flatøb.* kuez; *de andre Hdskr.'s Udtryk anderledes.* 23. komenn: *Flatøb.* konunginum; *mgl. i Fris. og i Eirsp.* 24. kongi: *Flatøb.* honum; *Fris. (og Eirsp.)* konvnginom. 26. byskup: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Nichulas byskup.

joladagenn. Þa senndi kongr til hans Jofrey profast ok Dagfinn bonnda at bioda honum aptur til kongs vm jolen. Byskup letz þann kost giarna taka mundv, ef honum byriar ei fyrir þridia dag. En byskupi gaf þa byr jnn til Osloar. Byskup sendi þa Jvar profast med morgum fôgrvm senndjngvm til kongs. Hakon kongr giorde þessa lenda menn vm jolen: Halluard bratta, Simun kyr. Þesse var hinn siôunde vetur kongdoms hans.

104 (100).

Capitulum.

·HAkon kongr for j mote paskum jn til Osloar ok var þar miôg leinge wm vorit j garde Þorleiks spaka, þuiat kongsgardr var þa eigi vpp smidadur, sidan brunnet hafde. Þa komu menn nordan fra korsbrædrum ok jarlli med brefum ok saugdu andlat Guthorms erkibyskups ok þat med, at þeir hefdi kosit j stad hans Sigurd, er verit hafdi abote j Totrv; hann var þa vtanlanz. Þeir badv konginn leggia þar til sitt samþycki ok rita med honum til pafans. Kongr talade þetta mæl fyrir Nikalase byskupi, ok fanz þeim suo j, at med þui at Sigurdr var appelladur þui, er adr hafde hann, þotte þeim hann eigi til suo stora hluta fallenn. Bar þat ok til, at hann var litell vin kongs.
82b[2] Kongr ok byskup ritôdu bref til pavans, | þau er j mot stodu Sigurdi. En þeir bædv, at Petur æ Husastaudvm skyllde vera erkibyskup, er þa for med bref[u]m jarls ok korsbrædra til pavans at flytia mæl Sigurdar. Svo vard med gvd[s] myskunn.

105 (101).

Capitulum.

Austur j Vermalannde hafdi Sigurdr ribbungr laungvm veret, þa er hann stridde vit Birkibeina, ok giôrt þadan

4. ei: *Flatøb.* eigi heim; *dette Punktum mgl. i de to andre Hdskr.* — Osloar: *første Bogstav er nærmest et* v. 7. kyr: *de andre Hdskr.* ku, kv, kú. 15. Sigurd: *i Hdskr.* Sigurdr. 16. Totrv: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* Tautro (Tautru). 17. sitt: *tilføiet over Linien.* — rita: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* skrifa. 24. brefum: *Hdskr. har* brfm. 25. pavans: *her ender Kapitlet i Eirsp., i Fris. med* myskunn; *Flatøb. tilføier* at hann vard erchibyskup. *I Hdskr. er* pavans *skr. med sammenslynget* pp. 26. gvds: *Hdskr. har* gvd.

wspekt æ ʀiki Hakons kongs. [Kongr] sennde bref austur vm voret ok stefnde til betur en .xx. mǫnnum, þeim er beztir voru þar, til vmbota þessa mæls. Þeir komu til kongs æ Tunsberge. Þæ kuomu þar ok margir af bondum ok kærdu æ þæ afarkosti ok ran, er þeir hǫfdu fejnget af Vermum. Wermar laugdo æ kongs valld allt. En kongr lagde a þa mikit gialld, en gaf þeim vpp fyrir myskunnar sakir. Enn eida soru þeir kongi, at þeir skylldo honum jafnan trygguir vera ok lata hans wvine alldrei þrifaz j sinu lande. Kongr giorde menn austur med brefum, ok var þessum sættvm lyst æ aullvm þingvm ok iatad.

106 (101).

Kongr for ur Oslo.

Hakon kongr biozt vm voret vr Oslo ok til Tunsbergs. Ok trinitatis dag, er hann veitte sueitungum sinum, giordizt hark mikit j bænum med hirdenne ok gestum ok huskollum; fellu þar .v. menn, en margir urdu sarir. Kongr kom þar j mikin haska, adr hann fenge skilit þa. Eptir þat for kongr til Biorguinar. Þar kom til motz vid hann vestan vm haf Gillekristr ok Ottar Snækollzson ok margir Sudreyingar ok hofdu morg bref vm naudsynn þeirra landa. Þa kom Jon jarl af Orkneyium ok sættizt vid kongin vm þau mal, er þeirra voru j millum, ok setti Haralld, son sinn, j gisling, ok var hann vm sumarit med kongi.

107 (102).

Fra Skula jarle.

Þᴇtta sumar for Skuli jarl nordr æ Halogaland ok kom at stefnu j Voga. Med honum var Sigurdr ʀibbungr.

1. Kongr: *tilføiet efter Fris. og Eirsp.; Flatøb. har* Hakon konungr. 2. voret: *Flatøb. tilføier* þannig. 3. vmbota: *Flatøb. og Eirsp.* vmbotar; *denne Del af Sætn. mgl. i Fris.* 5. afarkosti: *Hdskr. har* -kostum. 7. mikit: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 11. þessum sættvm: *Flatøb.* þessi sætt; *Eirsp.* þessum eiðum; *dette Punktum mgl. i Fris.* 15. mikit: *de andre Hdskr.* nǒckut. — hirdenne: d *rettet fra* ei̇. 18—19. vestan vm haf: *saa og Eirsp.; Fris.* vestan; *mgl. i Flatøb.* 20. þeirra landa: *saa og Eirsp.; Fris.* sins landz; *Flatøb.* þeirra landz. — kom: *de andre Hdskr. tilføier* ok. 23. med kongi: *Fris.* við konvnginom; *Eirsp.* við k'gi; *Flatøb.* med Hakoni konungi.

Jvar vtuik var æ skipe jarls j stafni. Hann lagdi ath j 83a[1] Kirkiu-Vogum. Vm morgun|inn, er jarl vaknadi, þa voru j burt allir menn af skipe hans fyrir framan austrrum. Hann spurdi, huar þeir voru. Honum var sagt, at þeir hofdu stefnur j Voga, ok voru flestir med vopnum. Jarl hliop [upp] med suerde j linklædum. Þeir foru med honum, er eptir voru æ skipino. Sem hann kom vt j Voga, var þat þar tidenda, at Bardr fleckr ok Þordr prestr, son Eireks baga, hofdu vegit Arna, systrson Pals vagaskalms ok hirdmann, fyrir þat er hann hafdi vegit Audgrim agdanes, laugunaut þeirra, saklausan. Jarl vard illa vid þetta. Enn Jvar utuik hafdi til farit med þeim ok hellt upp suorum af hende hirdarnar. Pall bonde hafdi komit vt vm nottina, likade storilla. Vm morguninn, er þingit var, baud Jvar bod fyrir vigit. En Pall bonde suaradi, kuad Jvarj meire naudsyn at hafa betur gætt siglingar sinnar, er hann for af Biarmalande, ok hafa eigi þar tynt hinum beztum bondasonum, en gioraz fyrirmadr at þessu, at drepa hird kongs ok jarls, en laugunauta sina, ok kuat eigi bod mundo þeginn af honum. Ok sleit sua þessu þinge.

108 (103).

Capitulum.

Þa er Skuli jarl hafdi luckt erendum sinum æ Halogalande, hellt hann nordan, ok er hann kom til Nidaros, þa voru kominn leyndarbref austan af Vermalande til Sygurdar ribbungs fra þeim sumum Vermum, er adr hofdu suarit Hakoni kongi trudnadareida, ok þeim sumum, er Sygurdi hofdu fyrr þionat, at hann skylldi leita j brutt or vallde jarls ok austr

5. Voga: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* Vogum. 6. upp: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — linklædum: *de andre Hdskr. tilføier* einum. 7. voru: *Flatøb. tilføier* med jarli, *som mgl. i de andre Hdskr.* — vt: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 8. prestr: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — son Eireks baga: *mgl. i Eirsp.; Flatøb.* sun Eiriks prestz baaga; *Fris.* son Eiriks baga. 9. vagaskalms: *saa og Fris.; mgl. i Eirsp.; Flatøb.* vagarskalms. 13. likade: *Flatøb. (og Eirsp.)* ok likadi; *Sætn. mgl. i Fris.* 19. en: *saa og Fris.; Flatøb.* ok; *Ordene mgl. i Eirsp.* 22. Þa er — erendum sinum: *saa og Fris.* (*her* lok') *og Eirsp.; Flatøb.* Þa er lokit var erendum jarls. 23. til: *Flatøb.* vt til; *Fris.* til; *Eirsp.* i. 24. austan: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 25. Vermum: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.*

til þeirra. Erlingur rumstafur var þa ʀadgiafe hans, er fyr hafdi verit merkismadr hans. Þeir giordu þat rad: vm morguninn snemma fyrir Olafsvoku aptan fengu þeir ser korkapur af klerkum ok gengu sua ut vm akra ok ut vm Steinbiorg ok upp a Gaularas ok leynduzt þar vm hrid. Þa sungnar voru tidir j bænum, var jarlli sagt, at Sygurdr var j bruttu, ok let menn fara a alla vega, bædi a skipum ok hestum, ok fanzt hann eigi. Jarl let taka einn jslenzkan man, er verit hafdi med Sygurdi, Andres Þorsteinsson, brodrson Sæmundar j Odda, ok sagdi, at hann munde
83a[2] nockut vita, huar hann var. Enn hann villdi | ecki fra segia, ok let jarl heingia hann. Hann gaf ok sok klerk, þeim er Bardr het, kapunna (sic) hafdi led. Gudmundr byskup var þa þar j bænum, ok gaf hann morg hǒrd ord jarlli fyrir aftoku Andres, þuiat hann hafdi jafnan verit med byskupi. Jarl giordi nu bref til kongs ok sagdi, at Sygurdr var med þui moti brutt hlaupin, at hann villde ofrid hefia. Kongr let þa giora bref bædi et efra ok hit ytra austr j Vikina ok bad menn gæta sin.

109 (104).

Fra Sygurdi ʀibbung.

Sygurdr ʀibbungr for austr yfir fiall ok kom j Eystridali. Þa kom j mot honum mart hans manna, eptir þui sem þeir hofdu adr rad fyrir giort, ok hof hann þa flock

1. rumstafur: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* romstafr. — hans: *Flatøb.* Sigurdar ribbungs; *Fris.* Sigvrðar; *Ordene mgl. i Eirsp.* 2. rad: *Flatøb. (og Fris.)* raad at; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 7. ok let: *Flatøb.* Jarl let þa; *Fris.* let jarl þa; *Eirsp.* let hann þa. — a alla vega: *Flatøb. (og Eirsp.)* alla vega fra bænum; *Fris.* a alla vega fra bænom at leita hans. 8. einn: *mgl. i Flatøb.* 11. huar hann: *saa og Fris. (og Eirsp.); Flatøb.* til huar Sigurdr. 12. heingia: *opr. har der været skr.* binda. 13. kapunna: *Flatøb. (og Eirsp.)* er kaapuna; *Fris.* ok kapurnar. 14. byskup: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* byskup af Jslandi. 15. jarlli: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Skula jarli. — jafnan: *de andre Hdskr.* áðr jafnan. 16. byskupi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Gudmundi byskupi. 17—18. med þui mote — ofrid hefia: *Fris.* i brot hlaupinn með þvi moti at hann villdi hefia vfriþ; *Eirsp. omtr. ligedan; Flatøb.* þui moti brott laupinn at hann hafdi aadr iafnan kyrrliga ok spakliga med ser verit ok kuaz þat hyggia at hann mundi ofrid gera. 18. bædi: *Flatøb.* ok let bædi fara; *Fris.s og Eirsp.s Text kortere.* 21. yfir: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* vm.

ok ʀeisti merki ok for sua austr æ Vermaland. Dreif þa mikit lid til hans. Þessir sueitarhofdingar komu til hans j Vermalandi: Þordr austmadr, Eirekr lati, Oddr, son hans, ok Hallvardr suadde, Þorbiornn ʀigur ok Þorgeir rigur. Þeir voru alltz .xii. sueitarhofdingar ok hofdu allir marga menn. Þa komu þeir ok moti, Haralldr af Skotun, Alfr Styrsson ok Giardar, brodir hans, Amunde æ Folavelle, [med] mycklu lide. Vermar toku vid ollum, þeim er þangat komu, ok giordu honum sialfir mikinn styrk ok alla lidveizlu, sua þeir mattu framazt.

110 (104).

Kongr for æ Raumaʀiki.

Sjdann lyptu þeir ferd sinne j Noreg ok komu fram æ Raumaʀiki. Þeir komu æ ouart Olafi mok, frænda kongs, j bygd þeirri, er Skaun heitir. Hann var at brudlaupi æ bæ, þeim er Leorin heitir. Þeir toku hus yfir honum ok byrgdu hann inne. Olafur hafdi mickla sueit ok goda, hirdmenn kongs ok geste ok marga adra goda menn. Ribbungar budu Olafi grid, en ongu[m] odrum. En hann kuozt eigi med þui moti grid þiggia, nema allir hefdi þeir grid. Þeir jatudu honum þui. Sidan, er Olafr geck ut, þa toku þeir hann ok helldu honum, en drapu huern hans mann, sem ut geck. Þar fellu .lx manna ok xx hirdmenn. Sua kuat Sturla:

Hliop, sa er herssum steypa,
hyrgilldande, villde, |

---

1. æ: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* i. 3. lati: *Flatøb.* laati. — Oddr: *Fris.* Þordr. 4. suadde: *Fris.* svaði. — ʀigur: *Flatøb.* ringr. — Þorgeir rigur: *mgl. i Fris.* 6. ok moti: *Flatøb.* i mot honum; *Fris.* ok til mot(!) við hann; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — Skotun: *Flatøb.* Skotyn; *Fris.* Skótvn; *Eirsp.* Skotu̍n. 8. med: *tilføiet efter Flatøb.; Fris.* við; *Ordene mgl. i Eirsp:* 13. Olafi: *de andre Hdskr.* at Olafi. — kongs: *Flatøb.* Hakonar konungs; *de andre Hdskr. kun* konungs. 15. Leorin: *Flatøb.* Leyring; *Eirsp.* Lyrin; *Sætn. mgl. i Fris.* 15—16. yfir honum . . . hann: *Flatøb.* yfir þeim . . . þa; *Fris.* a honum; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 18. ongum: *Hdskr. har* ongu. 19. þiggia: *Flatøb.* vilia (grid) þiggia; *Fris. kun* vilia; *Eirsp.* uilldu. 20—21. Sidan er — helldu honum: *Flatøb.* Siþan geck Olafr vt ok toku þeir hann ok helldu; *Fris.* Enn er O. geck vt helldo þeir honom; *Eirsp.* siðan gek O. ut oc helldu þeir hm̄. 25. gilldande: *saa rettet efter Fris; Hdskr. (og Flatøb.)* gialldande.

83b[1] yggr fra allualldz magi
jarnsueims or Þrandheime;
endr let Erlings frænde
Vpplond farit brondum,
strid hlutu stala meidar
storþung af Ribbungum.

Ribbungar badu Olaf sueria sier eid, at hann skylldi alldri moti þeim vera, ella dræpi þeir hann. Hann sor eidinn ok sagdi þo, at eigi mundi vel sær vera. Þegar sem Olafur komzt j brutt, sofnuduzt menn til hans. Feck hann ser j annat sinn mickla sueit ok goda ok for at Ribbungum ok drap af þeim nockura menn. En fyrir þui at Ribbungar attu frændr j hueriu husi ꜳ Raumaʀiki, þa urdu þeir skiott varir vid, huar hann var, ok komu þeir ꜳ ouart Olafi. Olafur komz vtt ok fell þar skamt fra husunum. Þeir drapu flesta alla sueitunga hans, er hann hafdi þa nyfeingit.

111 (105).

Af syslumǫnnum.

Þessir menn hofdu syslu ꜳ Heidmork af hende Hakonar kongs: Jvar af Skeriuhofi (sic), Fridrekr slapsi. H[e]innir lystu þa mikin dreingskap, skaru upp herur ok nefndu menn vr þridiungum ok helldu vǫrdv ꜳ ser nott ok dag ok toku samhellde sitt vm alla Heidmarkasyslv, at sa skyllde vera landradamadr vit kong, er eigi var þegar vppe, er naudsyn krafde. Þeir hǫfdu .c. manna vr hverjum þridivnge ath

1. yggr: *skr.* yg̊r; *Flatøb. og Fris.* ygr; *Strofen mgl. i Eirsp.* — allualldz: *saa rettet efter de to andre Hdskr.; der staar* allz. 2. jarnsueims: *saa rettet efter Flatøb. og Fris.; Hdskr. har* jarnsueins. 5. meidar: *saa Flatøb. og Fris.; Hdskr. har* meid^s. 6. storþung af: *Hdskr. har* stordungar; *Flatøb. har* storþung af; *Fris.* stór þvng af. 8. ella dræpi þeir hann: *saa Fris.; Flatøb.* ella mundi hann drepinn; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 9. vel sær vera: *Flatøb.* godr vera edr vel særr; *Fris.* vel særr vera; *Eirsp.* (kuað æ̊) uel særan (mundu). 14. þeir ꜳ ouart Olafi: *med et Punkt over* O; *Flatøb. (og Eirsp.)* þar ꜳ vuart; *Fris.* a ovart honum. 15. fell: *en Bue over* fe. 18. syslu ꜳ: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 19. Skeriuhofi: *i Hdskr. et Punkt over* f; *Flatøb.* Skeidahofi; *Fris. (og Eirsp.)* Skeðiohofi. — slapsi: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* slafsi. — Heinnir: *Hdskr. har* hiñir. 22. Heidmarkasyslv: *Flatøb. (og Fris.)* Heidmork; *mgl. i Eirsp.* 23. landradamadr: *Hdskr. har* -m̊.

gæta bygdanna. Kuomuzt Ribbungar þar alldrei fram; helldr reistv þeir ferd vr bygdvm sinvm at Ribbungum austur j Vermaland ok wt æ Raumaʀiki ok giordu þeim marga bakellda.

112 (106).

Hakon kongr ok Skuli jarl hôfdu suo mællt sin j mille, at þann sama vetur skyllde kongr giora brullaup j Biôrgvin, ok skylldu þeir finnazt. Kongr giordi suo ræd fyrir, sem þeir hôfdu talat ædr, fyrst vm jolaveizlu ok sidan vm brullaupsveizlona. En kongrenn for vm haustet austur j
83b[2] Vik ok feck hôrd vedur, þa er hann siglde | or Rotte fyrir Jadar. Kongr kom j dagsetur j Seleyiar. Þeir hôfdv storm vedurs; en þo hellt kongren heilv skipe sinu. Hann hafde Sættaspille. Þegar sem kongren kom til hafnar, þa reyri hann wt j mote skipônum æ eptirbate. Hakon kavis kom fyrst eptir, ok visade kongren honum til hafnar. Hann hafde latid flesta skiôlldo sina, þa er vit framstafn voru, ok miôg lekit skipet af siglingu. Kongren beid til þess j sundinu, er aull kuomu skipen. Vm morginenn siglde hann jnn vm nesit, ok er hann kom j Hornborvsund, lago þar fyrir honum byrdjngar, ok sôgdu menn kongi, at Ribbungar voru komnir austan af Vermalannde med mikit lid ok hôfdu drepit Olaf mok. Þat þotte kongjnum skade mikill, þuiat Olafur var godur dreingr ok þo frænde kongsins, suo at fôdurmodir hans var dottir Harallz kongs gilla. Ole vargr hafdi heited fôdrfadir hans, lendr madr æ Raumaʀiki. Kongr for til Tunsber[g]s, ok kom þar til hans Arnbiôrn Jonson ok Simun kyr ok adrir lendir menn ok syslomenn vr Vikenne. Kongr sagdi þeim ætlan sina, at þegar sem hann hefir syst eryndom sinum, þa vill hann nordur til

1. þar alldrei: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þui huergi. 2. ferd vr bygdvm sinvm: *saa og Fris.; Flatøb.* ferdir sinar; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 3. giordu: *Hdskr. har* $\overset{s}{\text{g}}$di. 7. finnazt: *de andre Hdskr.* þar finnaz. 9. brullaupsveizlona: *saa og Fris.; Flatøb.* brudlaupit; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 12. en: *saa og Fris.; Flatøb.* ok; *Stedet mgl. i Eirsp.* 13. sem: *Hdskr. har* som. 14. kavis: *saa og Fris.; Flatøb. skr.* kaafuis; *Navnet mgl. i Eirsp.* 17. lekit: *Flatøb. og Fris. har* lekat; *Stedet mgl. i Eirsp.* 23. þo: *mgl. i Flatøb.; de to andre Hdskr. har en kortere Text.* 25. hafdi heited: *Flatøb.* het; *dette Punktum mgl. i de andre Hdskr.* 26. Tunsbergs: *Hdskr. har* -bers.

Biörguinar at giora brudlaup sitt eptir einkamalum þeirra jarls. En þeir sögdu, at suo mikill ofridr var j Vikinne, ath þeir villdv med avngu mote, at hann fære þadan, ok saugdözt þegar brutt skylldo fara, ef hann færi. Þa giordo þeir þat rad, ath kongr sende nordr Dagfinn bonnda ok Hakon kavis at segia, huat talmade ferd kongsins. Þa giorde Hakon kongr annat sinne bref til Suiakongs ok mjnnte a, hvern skada hann hafdi feinget af Vermum, ok bad hann ei lata vvine sina styrkiazt j hans riki; talde þau einkamæl verit hafa hinna fyrra konga, at hver skyllde
84a[1] reka | annars wvine vr sinu rike.

113 (107).

Hakon kongr siglde austur til Kongahello. En allir Ribbungar, er þa voru j Vikinne, stucko vndan vpp a Markir. Var þa kyrt j Vikenne, medan kongr var þar. Þa kom til hans Askell lavgmadur, er atte frv Kristinv, modr jvngherra Hnuz. Kongren böd þa Hnvte frenda sinum til sin ok lezt hans sæmdir mycklar giora skylldu, ef hann være med honum. Lavgmadur tok þui vel, enn beiddezt þo þeirra kosta, er kongr matte varla jata. Þeir taulödv margkt vm vfrid, er Vermar ok Markamenn giordu j Norege med Ribbungum. Her voru ok vit lendir menn kongs ok kærdu fast, hvern skada þeir höfdo feinget af Vermum ok Gautvm; sögdu þeir suo, at Noregsmenn mattu med aungv mote þenna skada leingur þola. Laugmadr svarar suo: Þat er ecki mitt rike eda valld; en þo vil ek, at þer rited avstur til Eirex kongs med mer, at hann segi sinum vmbods-mönnum, at þeir reke her þenna vr lannde ok legge þeim

4. saugdözt: *Flatøb.* quoduz; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* 6. kavis: *her i Flatøb. skr.* kaauis. — kongsins: *herefter staar i Hdskr.* d°. 9. talde: *saa Fris.; Flatøb.* kuat; *Eirsp.* sagði. 14. medan kongr var þar: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; det hele Punktum mgl. i Eirsp.* 15. hans: *saa og Fris.; Flatøb.* konungs; *Eirsp. anderledes.* 17. lezt: *saa og Fris.; Flatøb.* kuez; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — hans: *saa og Fris ; Flatøb.* honum. 19. jata: *saa og Fris.; Flatøb.* laata; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 21. med: *herefter i Hdskr.* an *underprikket.* — ok vit: *mgl. i Flatøb.; Fris. og Eirsp. mgl. her et længere Stykke.* 22. þeir: *Flatøb.* Nordmenn. 25. eda: *Flatøb.* ne. 26. sinum: si *rettet fra* at.

vit afarkoste. Hakon kongr suarar: Ver hofum ritat tueim sinnum til Eireks kongs, ok hafa somu suðr moti komit, at hann skyllde vm bæta; en þo hefir þat ecki ordit, þuiat æ er ver ok verr, ok þeirra afli vex huersdagliga j vorum skiptum. Enn vier hofum latit marga goda menn af þeirra volldum. Logmadr bad giora hit þridia bref til Suiakongs ok letz hia vilia vera, er lesit væri, ok leggia til, þat er bæri. Hakon kongr giordi þa bref med þui moti, at Eirekr kongr skyllde fyrir atta dag jola hafa rekit ouinne hans or sinu ʀiki; ella sagdi hann efunarlaust, at hann munde sialfur hefna sins skada. Logmadr het, at hann skylldi sonn tidende hafa til kongs fyrir en atta dag. Hann var .ii. daga j sæmiligri veizlu. Sidan skilduz þeir, ok for kongr nordr til Tungsbergs ok komm þar vii nottum fyrir jol ok stefndi til sin syslumǫnnum af Raumaʀiki ok Hadalande ok odrum,
84a[2] þeim er voru æ Upplondum, | ok kom þar mikit fiolmenne.

114 (108).

HAkon kongr hafdi mikla rausn vm jolinn ok þessa radgiafa huersdagliga æ tali med sier: Eystein logman, Simon j Veruikum. Jafnliga komo þeir menn til kongs, er kærdu ʀan ok stuldi, er feingit hofdu af Ribbungum, Vermum ok Markamǫnnum. J jolunum komu austan bref fra Suiakongi, ok fanz konginum sua j hans brefum, sem hann mundi litlar bætr æ rada vm þat, sem kongr taldi at. Ok eptir þetta lysti kongr þui, at þegar eptir jolinn mundi hann rida austr at Vermum ok Ribbungum ok hefna þess skada, er þeir hofdu honum giort. Gerde hann þa ord Arnbirne Jonssyni, at hann kæmi j mot honum vid Eidaskog. En Simon kyr ok Bardr bristeinn ok Halluardr bratti

4. afli: a *rettet fra* e. 7. letz: *saa og Fris; Flatøb.* kuez; *Stedet mgl. i Eirsp.* 7—8. þat er bæri: *Flatøb.* slikt er honum syndiz; *Fris.* slikt er honom likaði. 12. dag: *de andre Hdskr. tilføier* jola. — daga: *herefter i Flatøb.* med konunginum, *som mgl. i Fris.; den hele Sætn. mgl. i Eirsp.* 15. syslumǫnnum: *saa og Flatøb. (og Eirsp.); Fris.* lendom monnom. — af: *saa og Fris. og Eirsp,; Flatøb.* aa. 19. Veruikum: *Flatøb.* Vetrvikum; *i Fris. mgl.* ok þessa — Veruikum, *i Eirsp.* ok þessa — Markamǫnnum. — komo: *det sidste* o *skr. over Linien.* 22. fanz: z *skr. over Linien.* 27. j mot honum: *saa og Fris.; Eirsp.* a mot hm̄; *Flatøb.* til hans. 28. bristeinn: *Flatøb. og Fris.* brimsteinn; *ikke nævnt i Eirsp.*

skylldu koma til motz vid hann a Mórkum ok allir Vikverir. Hann stefndi til sin ollum syslumónnum, er a Upplondum voru. Hann atti huersdagliga stefnur vid sina menn ok bad þa bua sig ok vopn sin. Kongr sende menn ok bod vm alla Folldina, at þeir skylldu bua honum reidskiota. En Vestfylldir giordu sua menniliga, at þeir fluttu .cc. hesta ok gafo honum alla fyrir godvilia sakir.

115 (109).

Kongr for vr Tunsbergi.

HAkon kongr byriadi ferd sina or Tungsberge iii nottum eptir jol. Þessir voru þar formenn: Nikulas Palsson, Gunbiorn bonde, Haralldr stangarfylia. En kongr skipati (sic) eptir æ bergino Olaf Jngoson, Eystein Hroason, Onnund Bryniolfsson ok cc. vaskra manna, þeirra er þvngfæraztir voru. Hakon kongr for hit ytra or bænum æ skutu. Þessi var hinn atti vettur kongdoms hans. Hann var iii nætur æ leid jnn til Hauksvikr. Þar komu reidskiotar moti honum, ok reid þar upp med ollu lide sinu ok sua
84b[1] jnn j fiôrdinn Skialldr. Sem hann komm vndir | Eikabergsskor, kuomu þeir j mot honum, er hit efra haufdu fared, ok mart bæiarmanna or Oslo. Þa atti kongr þing vid lid sitt ok setti grid ok lysti þui, at hann mundi eigi leingr dueliazt j Oslo en ii nætur; bad menn sua vid buazt. Nikolas byskup var j bænum; hann hafdi spurt, at kongr ætladi austr æ Vermaland eptir jolinn. Prestr einn var kominn austan af Vermalande, er Jon het. Byskup let kalla hann til sin ok sagdi honum sua, at Hakon kongr ætladi at fara austr med allan Noregsherr ok brenna bædi konur ok born, en presta skyllde leggia æ stiga ok hyda. Prestrinn fer nu skiott j brutt ok segir þesse tidende, huar

1. til motz vid hann: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* til hans. — ok allir Vikverir: *mgl. i Fris. og Eirsp ; Flatøb. skr.* Vikueriar. 4. menn ok bod: *Flatøb.* ok bod; *Fris.* ok menn; *Eirsp.* oc boð. 6. fluttu: *Flatøb. og Eirsp.* fluttu til hans; *Fris.* færðo honom. 9. byriadi: *Hdskr. har* byriadiadi. 14. bænum: *skr.* bæn-num. 18. Skialldr: *Flatøb.* Skiaaldr; *Navnet mgl. i Fris. og Eirsp.* 18—19. Eikabergsskor: *Flatøb. og Fris.* Eikabergs skog; *Eirsp.* Eikaberg. 20. þing: *Flatøb. og Fris.* tal; *Eirsp. anderledes.* 26. honum sua: *saa og Eirsp.; Flatøb.* sua; *Fris.* honom. 27. Noregsherr: *saa og Fris.; Flatøb.* her af Noregi; *Eirsp.* (með) her. 29. segir: *Flatøb.* berr, *Fris.* sagði; *nogle Ord mgl. i Eirsp.*

sem hann kom. Hann for ·ij· daga or Norege j Vermaland, ok for þesse niosn fyrir konginum. Hakon kongr sende Haralld stangarfyliu fyrir ser til byskups, ok bad kongr, at hann skyllde j hans garde hafa kostnat þær ·ij· nætur, er hann være j bænum. Byskup sagde, at ecke matte vera allt samt, vlfar ok kalfar; en þo reid byskup j mote kongi ok bavd honum alla sæmilega hlute af sinne hende. Enn kongr for j gard Harallz, syslumannz sins; enn hversdagliga sende byskup honum vist af sinvm gardi. Dagfinnr biozt skynd[i]liga ok for jolaaptan or Biorguin j Haugsvik ok for med honum jnn til Osloar ok baud honum fylgd sina j Vermaland. Enn kongr villde þat eigi, en þackadi honum margfalldan goduilia, er hann hafdi þa birt honum med mycklu erfide sem jafnann. Kongrinn taladi þa marga hluti ok sua, huat radi hann giordi fyrir Sygurde, syni sinum, ef honum yrdi eigi audit aptrkomu j Noreg. Hann atti þa onguan son annan; þau voru born kongs ok Cecilia kongsdottir.

116 (109).

Af Dagfinne bonda.

Dagfinnr bonde sneriz þa aptur, ok er hann kom austr (sic) fyrir Nesiar, rak at honum jsa, ok vard hann at

2. for: *saa og Eirsp.; Flatøb.* kom; *Sætn. mgl. i Fris.* 4. skyllde j hans garde hafa kostnat: *Flatøb.* skylldi vera i gardi konungs ok kostnadi; *Fris.* (sagði at hann) villdi vera i byskvpsgarði; *Eirsp.* vill vera i byskupsgarði. 5. sagde: *Flatøb.* suarar; *Fris.* sagði; *Eirsp.* kuað. 6. samt: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* saman. 7. sinne: *skr. to Gange, det sidste gjennemstreget.* 9. vist: *Flatøb.* vist ok dryck; *Eirsp.* kost; *Sætn. mgl. i Fris.* 10. Dagfinnr: *Flatøb. og Eirsp. tilføier* bondi; *Stedet mgl. i Fris.* — skyndiliga: *Hdskr. har* skyndliga. — j: *Hdskr. har* ok. 11. Haugsvik: *Flatøb.* Hauksvik; *Angivelsen mgl. i Fris. og Eirsp.* — honum . . . honum: *Flatøb.* konungi . . . konungi; *dette Punktum mgl. i Fris.; Eirsp. anderledes.* 13. margfalldan goduilia: *saa og Eirsp.; Flatøb.* sinn g. m.; *Stedet mgl. i Fris.* 15. hluti: *Flatøb. tilføier* fyrir honum; *Fris.* fyrir Dagfinni; *Eirsp. kun* luti. — giordi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sæi. 16. aptrkomu: *Flatøb.* aptr at koma; *de to andre Hdskr. anderledes.* 17—18. son annan; þau voru born kongs ok Cecilia kongsdottir: *Flatøb.* sun annan enn þau born Kaungu vngu ok Ceciliu konungsdottur; *Fris.* annan son. þau voru born Kaungo vngo. ok Cecilia konvngsdóttir; *hele dette Punktum mgl. i Eirsp.* 21. austr: *Flatøb.* vestr; *Fris. og Eirsp.* austan. — honum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þeim.

snua til meginlandz. En þar voru Ribbungar fyrir j flestum
84b[2] bygdum med storum | sueitum. Enn Sudrmenn lagu fiolmennt æ kuggum j Sandafirde, ok er þeir spurdu til Dagfinnz, letu þeir hann fara til sin ok helldu hann vel, en logdu skip hans mille kugganna. Jsakr i Bæ hafdi syslu j Sogni. Hann hafdi verit med kongi vm jolin ok hafdi feingit orlof til nordrferdar. Hann kom j þenna jsʀeka enn sama. En fyrir sakir Ribbunga atti hann onguan kost annann, en snua til Sudrmanna, ok toku þeir vid honum semm bezt, ok setti hann þar upp skip sitt ok for jnn til Tungsbergs; en Dagfinnr beid, til þess er minkadi jsana, ok for sidann nordr til Biorguinar.

117 (110).

Hakon kongr for ur Oslo.

Hakon kongr for vr Oslo manvdagenn; hann for vpp æ Raumaʀiki ok var vm nottena at Gunnars æ Berge, en lid var vmhuerfis [j] bygdenne. Kongr var adra nott vppe at Elve at þess mannz, er Kolbeinn a Fyre het. Ok vm midnættesskeid kuomu menn af hestverde til kongs ok sǫgdu, at wfridr for. Kongr klæddezt skiott, ok hlupo menn wt; enn tynklskin var æ biart, ok mattu menn vida sia. Villde kongr þui eigi blasa lata, at mǫnnum syndezt ecke vfridligt; enn þo giorde hann menn a alla vega æ hestum. Enn nǫckurir menn hǫfdv rided af Hadalande, ok hugde þui hestvǫrdrenn vfrid. Vm morgenen reid kongren vit herrenn austur med ænne til þess bæiar, er Nes heitir, mikell kirkivbær. Þar kuomo j mote honum syslomenn af Heidmork, F[ri]drekur slapse, Jvar æ Skedivhofe, med halft

2. bygdum: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* stodum. 7. kom: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kom ok. 10. setti: *Hdskr. har* settu. 12. for: *Flatøb.* foru; *Fris.* (Biðo þeir Dagfinnr . . . ok) foro; *Eirsp.* for. 14. Hakon: *Hdskr. har* Hhakon; *Navnet mgl. i Flatøb., som ikke her begynder et nyt Kapitel.* 16. j: *mgl. i Hdskr.* 17. at: *de andre Hdskr.* vid. — a Fyre: *skr.* afqre, *med et Punkt over* f. 20. wt: *saa og Fris; Flatøb.* vpp ok vt; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — tynklskin: *Flatøb. (og Fris.) skr.* tungl-; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 22. menn: *saa og Fris.; Flatøb. tilføier* fra ser; *Stedet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 23. hestum: *saa og Flatøb.; Fris.* hestvorð. 24. hugde: e *rettet fra* o. — kongren: e *skr. over Linien.* 27. Heidmork: *Hdskr. har* Hoid-. — Fridrekur: *Hdskr. har* Fdrekur; *med* F *rettet fra* þ. — slapse: *de andre Hdskr.* slafsi.

þridia hvndrat manna vel buet. Vm dagenn eptir forv þeir avstur med kongi vit Elve, ok var kongrenn æ þeim bæ, er Straumur heitir, en herrenn vmhuerfis. Þa var konginvm sagt, at Vermar hôfdu safnat mikinn ok hôfdu sannspurt vm ferd hans. Þa kallade kongr til sin alla sveitarhôfdinga, ok voru þæ skipadir verdir ok niosnir j brvtt. Klemens | 85a[1] a Holme for æ fyrstan vôrd med atta tige manna, alla ridande. Hann hellt halfa ravst fra konginum. Annar vôrdur var nærre, ok voru þrir tigir manna æ þeim. En þar næst voru vij, suo ath sia matte til bæiarens. Vm morgenenn epter for kongren austur j bygd, þa er Vingur heitir, ok er þat skammar .ii. rastir; dualdezt þui þar vm nott, at hann vænntir, at nôckurer menn munndu koma mot honum ath bioda bod af hende Verma. Þat sama kvelld hlvpo Ribbungar a nôckurar sveitir kongs ok drapo nôckura menn fyrer kongenum.

118 (111).

Fra Hakoni kongi.

HAkon kongr kalladi til sin alla sueitarhofdingia sina ok skipadi, med hueriu moti herinn skylldi ʀida j Vermaland, þuiat þau foru tidende, at bædi mundi j moti standa landherinn ok sua Ribbungar. Þeir menn voru, er af eggiudu, at hann skyllde rida j annars kongs ʀiki, ok sogdu, at mickill her væri j Vermalande. En ef Suiakongr sialfr stædi j moti, sogdu þeir standa til meira haska.

2. vit Elve: *Flatøb. og Fris.* til Elfar; *mgl. i Eirsp.* — ok var kongrenn: *Flatøb.* ok voru; *Eirsp.* k'r [var]; *Sætn. mgl. i Fris.* 3. Straumur: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Stormr; *Stedet mgl. i Fris.* 4. safnat: *Hdskr. har* sagfnat *med* f *rettet fra* t. 4—5. sannspurt vm: *Flatøb.* sanna spurn af; *Fris.* spvrt vm; *i Eirsp. mgl.* ok hôfdu — ferd hans. 6. Klemens: *skr.* Klems; *Flatøb.* Klemetr; *Eirsp.* Klæmet *(Akk.); Stedet mgl. i Fris.* 7. fyrstan: *Flatøb.* fremsta; *Ordene mgl. i Eirsp.* — atta tige: *saa og Flatøb.; Eirsp.* lx; *mgl. i Fris.* 8. ridande: e *rettet fra* a. — halfa: *andet* a *rettet fra* o. 9. nærre: *Flatøb.* nær konunginum; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* 10. vij: *Flatøb.* vij menn; *dette Punktum mgl. i Fris. og i Eirsp.* 11. Vingur: *Fris. og Eirsp.* Vingr; *Flatøb.* Vigr. 12. ok er þat: *Flatøb. (og Fris.)* ok eru þat; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — at: a *rettet fra* e. 16. fyrer kongenum: *Flatøb. (og Fris.)* fyrir honum; *mgl. i Eirsp.* 20. tidende: *Flatøb. (og Fris.)* ord; *Stedet mgl. i Eirsp.* 21. voru, er: *Flatøb.* voru er þat sogdu ok; *Fris.* voro ok er; *Stedet mgl. i Eirsp.* 24. sogdu: *saa og Fris.; Flatøb.* quadu; *mgl. i Eirsp.*

Hakon kongr taldi þa fyrir hernum: Einge ofkæti dregr oss til þessar ferdar. En þo at Ribbungar ok Vermar standi j moti oss, þa ottunzt ek ecki þeirra motstodu, þuiat ver mælum eptir voru fie ok frelsi. Kemur ok sialfur Suiakongr j moti os, þa verdr annathuort, at vier sættunzt skiott, ella skulu vor skipti fara, sem gud vill; en at vissu skulu ver hefna þeirra skada, er oss hafa gioruir verit or Suiavelld[i] utan vorar tilgiordar. Þessi skipan var æ gior ferdinne, at kongsmerkit skylldi fyst fara ok þar med lxxx manna ok skutilsueinar ok hirdmenn, vel vopnadir ok allir ʀidande, ok fylgi huerium hesti hlaupandi sueinn. Niosnarmenn [foru] fystir, ok hafdi huer þeirra .ii. hesta. Hier næst foru ii ċ manna, en eptir þat sledamenn af Upplondum, ok voru þat .vi. ċ manna. En þar næst ʀeid Nikolas Palsson ok Haralldr stangarfylia, ok hofdu jjj ċ.
85a[2] ri dande manna. Þar næst fara allir sledamenn vtan fra sio, meir en viii ċ manna. Sidazt reid Lodin Gunnasson ok Erlingr liodhorn, Haralldr Vesetilsson (sic), Gunnolfur huiti, Guttormr Erlendzson, ok hofdu .d. manna. Þa var þessi skipan æ gior, at ʀiddandi menn foru fyst ok þa sledamenn; ef ofridr kæmi moti þeim, þa skylldu ridande menn veriazt, medan sledamenn tæki vopn sin; skylldu huorirtueggiu sledamenn hialpa, ef [æ] adra yrdi hlaupit, þeir sem fyrir færi ok eptir. Hakon kongr hafdi j Verma-

---

1. hernum: *saa og Fris.; Flatøb.* lidinu; *Eirsp.* sinum m̄m̄. 4. mælum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* megum vel mæla. — frelsi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vorra forelldra. — (Kemur) ok: *Hdskr. har* oss, *de andre* ok. 5. os: *saa og Eirsp.; mgl. i de andre Hdskr.* 7. hefna: *saa og Fris.; Flatøb.* eftir leita at hefna; *Stedet mgl. i Eirsp.* 8. Suiavelldi: *Hdskr. har* -velld. 9. æ gior: *Flatøb.* fyrir ger; *Fris.* hofð a; *Eirsp.* a ger. 10. lxxx: *saa Flatøb. og Fris.; Eirsp.* .x. tigir. — ok *(første)*: *mgl. i de andre Hdskr.* 12. foru: *tilføiet efter Fris.; Flatøb.* fara; *ogsaa i Eirsp. mgl.* foru. 14. ok voru þat: *saa og Fris.; Flatøb.* voru þat; *Eirsp.* við. — .vi. ċ: *Flatøb.* .d.; *Fris.* .dc.; *Eirsp.* .dcc. 15. hofdu: *Hdskr. har* hofdi. 17. viii ċ: *Flatøb. og Fris.* .dccc.; *Eirsp.* .ix. c. — Lodin: d *rettet fra* g. 18. Vesetilsson: *Flatøb.* Vesetasun; *Fris.* veseti; *i Eirsp. mgl.* Haralldr — Erlendzson. 19. Erlendzson: *Hdskr. har* Erlindz-. — ok hofdu .d.: *ligesaa Flatøb. og Fris.; Eirsp.* við .dc. c. — Þa: *Flatøb.* þui; *Stedet mgl. i de andre Hdskr.* 21. þeim: *mgl. i Flatøb.; det hele Punktum mgl. i de andre Hdskr.* 23—24. hialpa — færi ok eptir: *Flatøb.* ef vfridr kæmi hialpa odrum ef aa væri laupit; *mgl. i de andre Hdskr.* 23. æ: *mgl i Hdskr.* 24. Hakon kongr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Ok eftir þat er konungr.

land v c̄. ok x. villdislids ok vel d. vopnadra manna. Þar var ok fioldde reidskiotamanna, þuiat þat var fiolde lidsins, er ii hofdo iii hesta, ok fylgdi huerium hesti reidskiotamadr. Lidit syndizt þo micklu meira, enn var, fyrir sledanna sakir. En þo at jss væri tueggia ʀasta laugur æ einhueriu vatni, þa var fyrri annar endir hersinns af isinum, en annar kom æ.

119 (112).

Hakon kongr for a Eidaskog.

Um kuelldit, er sueitarhofdingiar skilduzt vid kong, þa var sua fyrir sagt, at allir skylldu mettir at midri nott. Þa let kongr blasa, ok þa fluttizt herin eptir þui, adr var ættlan æ gior. Vedr var uinnligt ok miog kallt. J mot degi giorir kongrin framm a skóginn midiann (sic). Þar uar mikill sæluhusstofa vid kirkiuna. Hann bad þar giora ellda stora j gardinum. Þat var allt senn, at dagur ran upp, ok kongr kom til elldanna, ok vermdu menn sig þar vm hrid, þuiat flestir voru nockut frosner æ hondum eda fotum ædr andlite. Hakon kongr reid þadan, fyrr en alliost var, med allann herinn. Eidaskogr er xii ʀasta langur, ok er kirkia æ midium skoginum. Þat er godr vegur ok slettur, þa er jsar liggia. Sem kongr kom af skoginum j Vermaland, þa komo niosnir hans j moti honum ok sogdu, at einge safnadr var fyrir j landinu, ok allt folk

1. v c̄. ok x: *Flatøb. og Fris.* .v. hundrat ok .xx.; *Eirsp.* .ix. hundʀ' m̄[a] oc .xx. — villdislids: *Flatøb. (og Eirsp.)* villdarlids; *mgl. i Fris.* — ok vel d. vopnadra manna: *saa og Flatøb.; mgl. i Fris.; Eirsp. anderledes.* 2—3. þuiat þat var — reidskiotamadr: *mgl. i de andre Hdskr.* 4. fyrir sledanna sakir: *herefter fortsætter Flatøb.* enn þat var mikill þori lidsins er .ij. hofdu — reidskiotamadr. 6. fyrri: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* fyrr. 6—7. annar kom: *Flatøb.* annarr endir kæmi; *Fris.* annarr kvæmi; *Eirsp.* annaʀ væri kominn. 9. skilduzt: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* skildu. 11. þa: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 12. ættlan æ gior: *Flatøb.* skipat; *Fris.* rað fyrir gert; *Stedet mgl. i Eirsp.* 13 kongrin: *Fris. og Eirsp. tilføier her* menn; *Flatøb. har* menn *efter* midiann. 14. sæluhusstofa: *skr.* sæluhu[9]-; *Flatøb.* saaluhusstofa; *Fris.* (mikit) sælvhvs; *Eirsp.* saluhusstofa. 16—17. þar vm hrid: *saa og Fris.; Flatøb.* þar vid (!) rijd; *mgl. i Eirsp.* 17. eda: e *rettet fra* ż; *Ordet er skr. fuldt ud.* 18. ædr: *skr.* æ̇. 19. xii: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þriggia. 20. Þat: *saa og Fris; Flatøb.* þar; *Sætn. mgl. i Eirsp.*

85b[1] hafdi fluit fyrir honum æ merkr vt ór bygdinne; sua voru Ribbungar allir bruttu. Þa fluttizt herinn til bæia, þeirra er Morastir heita; þat er nordaz j landinu. Þar var allt folk heima. Þar beid kongr, til þess er allr herinn kom saman, ok var þat vm nonskeid. Þa taladi kongr vid sueitarhofdinga, ok sidan var blasit til þings, ok lyste kongr radagiord sinne fyrir hernum, at hann villde med fride fara til allra bænda j landino, ef þeir villdo æ hans valld koma ok til myskunnar festa sitt mal: ok med [þui], segir hann, at vorir ouinir ero huergi fyrir oss, þa vilium vier huergi ækafliga fara ok vita, ef landzfolkit vill ganga til yfirbota vid oss.

120 (113).

Kastad uerplum.

Kongrinn dualdizt þar litla hrid ok gaf þar grid ollum mǫnnum. En anduirki geck upp fyrir hestum. Hann reid vm kuelldit til bygdar, þeirrar er Eidar heita, ok var vm nottina æ bæ, þeim er Medalbær heitir, er atti Oddr Eireksson. Þetta var friadag fyrir nio vikna fostu. Kongr hafdi marga sueitarhofdingia j bodi sino vm kuelldit, þuiat hann hafdi haft vel atta (sic) nordan med ser, ok var ecki leingra flutt fyrir frosta sakir. Þa giordizt sa atburdr vm nottina, at ollum verplum var kastat vt j gardinn, ok var driugum þridiungur frosinn af huerium. Reidskiotamenn toku verplana til sin ok brutu j sundr. Sidan toku jocklana ok bræddu, en suma atu þeir. Af þessu urdu þeir drucknir, sua at þeir borduz vm nottina, ok [urdu] þar xiiii menn sarir, en margir lamdir. Ok var þat fyst giort vm morgininn, at kongrin feck menn til at setia þetta nidr mille þeirra. Syslumenn villd[u] gefa þeim sakir æ; en kongr gaf þeim upp.

1. merkr: *saa og Eirsp.; de andre Hdskr.* markir. — voru: *Fris.* voro ok; *mgl. i Flatøb.; hele Sætn. mgl. i Eirsp.* 4. allr: *Hdskr. har* allir. 9. koma: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ganga. — þui: *mgl. i Hdskr.* 11. huergi: *Flatøb.* eigi; *i Fris. og Eirsp. mgl.* ok med þui — vid oss. 18. Kongr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Hakon konungr. 20. haft vel atta: *Flatøb.* vel flutt vin; *Fris.* vel vin; *Stedet mgl. i Eirsp.* 22. verplum: *over* p *er skr. et* i; lu *synes rettet fra* bv. 26. urdu: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 29. villdu: *Hdskr. har* villd. 30. upp: *saa og Fris.; Flatøb.* vpp allar; *i Eirsp. mgl. dette Punktum.*

121 (114).

Laugardag komu allir sueitarhofdingar til kongs, ok var herinn þa miog akafur, ok villdu brenna bygdina. En 85b[2] kongr frestadi ok hugdi, at bændr mundi | koma til hans ok bidia myskunar ok bioda yfirb[æ]tur. Ok er honum þotti su von þrotin, þa toku menn ok brend[u] allar bygdir, þar sem þeir foru. Enn sua endiliga (sic) foru allir menn or bygdinne, at æ ongum bæ fanzt nockr madr. Sua kuat Sturla:

Warat landrad
litlu golldit
vid allvalld
austan markar,
þa er lofdungr
leystan hafdi
elriss garm,
eski mættan.

Sualg huert hus
heitum munni
vidar hundr
Verma bygdar,
ok suipgar
seliu racki
vm gardzhlid
greniandi for.

---

1. til: *herefter i Hdskr.* brent *gjennemstreget og underprikket.* 2. villdu: *Fris.* villdi; *Flatøb.* villdu þa; *Eirsp. kortere.* 3. frestadi: *saa og Eirsp.; Flatøb. tilføier* a morguninn, *Fris.* a morgininn fram. 4. yfirbætur: *Hdskr. har nu* yf[s]b-t[2]; *maaske er dog her* æ *og i* brendu *(L. 5)* u *forsvundet ved en Beskadigelse af Pergamentet.* 5—7. þa toku menn — or bygdinne: *Fris.* þa toko menn ok brenndo allar bygðir þar sem þeir foro. Enn sva vandliga voro allir menn a brotto or bygðinni; *Eirsp.* þa toku menn at brenna bygðirnar en sua uandliga haufðu menn æytt heruðin; *Flatøb. kun* þa foru menn or bygdinni sua. 5. brendu: *Hdskr. har* brend; *se Note til L. 4.* 6. endiliga: *Fris. (og Eirsp.)* vandliga; *Gudbr. Vigf. retter til* vendiliga. — allir: *skr.* al-llir. 9. Warat: *de andre Hdskr.* vara. 15. garm: *Hdskr. har* gram, *ligesaa Eirsp.; Flatøb. og Fris.* garm. 16. mættan: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* mætran. 19. hundr: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* lvndr. 20. bygdar: *rettet; Hdskr. har* bygd[s]. 21. suipgar: *saa og Fris. og Flatøb.* (-garr); *Eirsp.* suipkar.

Sua segir Ólafur huitaskalld:

Vigstorma, namt Vermum,
valldr! flarædi giallda,
leztu, ræsir, gim geisa,
geck elldr vm siot recka;
bændr hlutu, þa (sic) kyndizt
kapshar logi, sara,
gegn, letud hyr hegna,
hialldrels fromudr! velar.

Nær vatni nockro hliop vt kerling ein gomol ok spurdi: Huar er kongr Nordmanna? Henni var sagt. Hun geck fyrir konginn diarfliga ok bad, at hann skyllde eigi lata brenna bæ dottur hennar, fyrir þat hun þorde ein heima at vera. Kongr kuat sua vera skylldu ok kalladi til sin gest, þann er Jon omagi het, ok iii adra ok bad þa þar vera, til þess er allir væri vm farnir, ok sagdi, at allt skylldi þar j fride vera, fyrir þat er þessi ein kona villde bidia hann miskunar af ollum Vermum, ok bad hana fara eptir hium sinum ok hafa þau heima hia ser, ok segi sua, at fleire bygdir mundu obrendar, ef nockurir menn hefdi at hans fund komit miskunnar at bidia.

122 (115).

Sagt kongi, at Vermar felldo mork.

Eptir þetta komu menn til kongs ok sogdu, at Vermar hofdu fellt mork fyrir hann skamt fra kirkiu, þeirri er Nyiakirkia heitir. Þa sende kongr fram .ċ. manna ridande ok bogmenn. Ok er þeir komu til brotans, voru þar fair

1. segir: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kuat. 4. leztu: *rettet efter Fris. og Eirsp.; Hdskr. har* letu; *saa og Flatøb.* — gim: *saa og Eirsp.* (*eller* gun?); *Flatøb.* gunn; *Fris.* gin. 6. hlutu, þa: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* lutu kuol þa er. 7. kapshar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kapp spaar. 8. letud: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* letu. 10. vt: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vpp. 16. allir . . . . farnir: *Flatøb. og Eirsp.* allr herrinn . . . farinn; *Fris. anderledes.* 17—18. fyrir þat er — Vermum: *saa og Eirsp.; i Fris. mgl.* ollum; *det hele Sted mgl. i Flatøb.* 19. heima hia: *Flatøb.* heim med; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* — segi sua: *Flatøb.* segia sua; *Eirsp.* sagði; *Fris.* .s.. 20. nockurir menn: *saa og Fris.; Flatøb.* nockurir; *Eirsp.* þeir. 21. bidia: ia *skr. over Linien.*

menn fyrir, ok stucku þegar j brutt. Var þa brotin hoguinn med boloxum; en kongrin let gæta medan, at onguar væri giorfar bakslettur. En þeir flestir, er fystir ridu med konginum,
86a[1] komu skiott yfir brotan, | en sidan leiddu menn tomliga hesta sina þar yfir, sem þynzt[r] var brotin. Þat var sagt km (sic), þeim er sidar for, at kongr var [fyrir] framan brotan ok bardizt vid Verma. Geystizt þa mugrinn fram at brotanum, ok var af þui mikill nyr, er sledar brottnudu. En er kongr heyrde til harksins, þa hugdu þeir, at ofridr væri, ok sneru þeir aptur sem akafazt, ok hafdi þar nær micklum vada, adr menn kenduzt. Þeir foru þa j þa bygd, er Auuikr heita, vt j landit.

123 (116).

Capitulum.

Kongr kom þar snimma vm kuelldit ok þat folk, er honum fylgdi. Ok er hann var afklæddr, var blasinn herblastur, ok var sagt, at Vermar væri komnir ok borduzt vid lidit æ skoginum. Kongrinn hliop upp ok sa herinn, er honum fylgdi, ok ʀidu aptur. Kom þa allr herinn j mot þeim, ok hofdu ecki heyrt ofridligt. En þeim var buit vid dauda, er þessu hofdu upp slegit. Foru menn þa til buda, sem ætlat var. Fyrir dag komu menn til vi af bygd, þeirri er Strond heitir. Sa het Geirr, er fyrir þeim

---

1. hoguinn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. tilføier* i sundr. 3. bakslettur: *saa og Fris.; Flatøb.* -slettir; *Stedet mgl. i Eirsp.* — En þeir flestir, er fystir ridu: *Flatøb.* Enn þeir allir er fyrir stodu ok fyrir ridu; *Fris.* Enn þeir sem fyrstir riðo (yfir brotann við konvnginom komvz *o.s.v.*); *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 5. þynztr: *Hdskr. har* þynzt. 5. sagt: *herefter har Hdskr.* km, *Flatøb.* huerium; *mgl. i Fris.* (sagt þeim er siðarr foro); *Eirsp. anderledes; Gudbr. Vigf. retter* km *til* herinum. 6. er: *skr. to Gange.* — fyrir framan: fyrir *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp.* fram við. 8. nyr, er: *Flatøb.* gnyrr enn; *Fris.* gnyr er; *Eirsp. anderledes.* 10. þeir: *Flatøb.* þegar; *Fris.* þa; *Eirsp. anderledes.* 11. Auuikr: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* Aarvikr. 14. Kongr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Hakon konungr. 17. æ skoginum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* a skogin aftr; *Fris.* aftr a skoginom. 18. aptur: *saa og Flatøb.; Fris.* af(!) a skoginn; *Eirsp.* (sneri) aptr a skoginn. — Kom: *skr. to Gange.* 20. buit vid: *Flatøb.* buit sialfum vid; *Fris.* bvit til; *Stedet mgl. i Eirsp.* 21. menn til: *de andre Hdskr. tilføier* konungs. 21—22. af bygd: *skr. to Gange.* — Geirr: *saa Flatøb. og Fris.; Eirsp.* Geit.

var. Þeir badu kongin myskunnar ok logdu allt a kongs valld. Kongr jatadi þeim gridum ok gaf þeim þat mark yfir alla þa bæi, er j þeirri bygd voru, at þeir skylldu taka eina stong vel mickla ok binda vid huita blæiu ok reisa a þat hus, er hæst væri j bænum, ok skylldu allir af þui kenna þa bæi, er grid væri gefinn. En j þeirri bygd voru eigi meir en xiiii bæir; en þo giordu fleire bændr slickt sama mark, ok fengu allir grid.

124 (117).

Kongr for j Vermaland.

Sjdan reid Hakon kongr med allan herinn vt j Vermaland, ok var brent, huar sem þeir foru. En menn voru
86a[2] huergi heima j bygdum. | Þeir foru allt j þa bygd, er Gladaþorp heitir, ok brendu. Sem kongr var a þeim bæ, er Knollr heitir, þa komu bændr moti honum ok beiddu myskunnar af hende landzmanna ok budu allt a kongs valld. En med þui at Ribbungar hofdu ecki leingra verit vt j landit en þar, þa tok sættir af þeim, ok settu honum viii gisla, þa er kongi fylgdu heim j Noreg. Hakon kongr sneri heim aptur ferd sinne ok var vm nottina a Strond at Gisl bonda, þar sem óbrent var. Sua segia Vermar, at þar huili heilagur madr, er Þorgeir het. Kongr for þadan vm morgunin, ok var þa brent, huar sem þeir foru, þuiat þar komu onguir menn myskunnar at bidia. Vm nottina eptir var kongr þar, sem Sauruikr heita, vid Kiolinn, ok foru vm morguninn j þa bygd, er Holmadalr heitir, ok

1. kongs: *Flatøb. og Fris.* hans; *Ordene mgl. i Eirsp.* 2. gridum: *de andre Hdskr. tilføier* ok sættum. 3. bæi: *tilføiet over Linien.* — bygd: *ligesaa.* 4. vel: *mgl. i de andre Hdskr.* 6. þeirri: *i Hdskr. skr.* þri. 12. allt j: *saa og Fris. og Eirsp*; *Flatøb.* allt vt i. 13. Gladaþorp: *de andre Hdskr.* Gladaþros, Glaðaþros. 14. bændr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þeir bændr. 15. af hende landzmanna: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* er landzmenn sendu. 16. hofdu . . . verit: *saa og Fris.* (*som mgl.* leingra *og* en þar); *Flatøb.* voru; *Eirsp.* haufðu . . . farit. 18. heim: *skr.* he-eim. 19. heim aptur: *Flatøb.* þa aftr; *Fris.* þa heim; *Eirsp.* þa aptr. 20. Gisl: *de andre Hdskr.* Gils. 21. het: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* heitir. 22. þeir: r *rettet fra* t. 24. kongr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* herrinn. — Sauruikr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Saurbæir. 25. foru: *saa og Fris.: Flatøb.* for; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* — er: *skr. to Gange.* — Holmadalr: d *rettet fra* a.

adr þeir komu þar, var gior safnadr j moti þeim, þar sem helltz voru kleifar ok skogar þronguaztir, ok skutuz menn þar æ vm hrid. Þa hlupu Nordmenn af hestum sinum ok j skogin at þeim. En Vermar toku vndan, ok vard af [þui] þeirra hlutur hardari en hinna, er ecki hofdu j moti tekit, ok þar var sua vandliga brent, at þar stod ecki kôt eptir. J þeirri bygd var skipat miog Ribbungum, ok flestir bændr voru handgengnir Sygurde. Sua kuat Sturla:

Arm legg (sic) hyr med himne,
hliop elldr j sal felldan,
vitt hygg ek þeggnum þottu
þeim markar bol sueima;
eyduzt (sic) allar þiodir,
eiduandr, kongs reide,
hauksendir (sic) hraud bryndan
brand, j Vermalande.

86b[1] Þa er Hakon kongr reid æ vestri Holmadali, þa | kom[u] þar j moti honum bædi p[re]star ok bændr ok badu myskunnar. Kongr let þa blasa ollu lidinu æ vazis einn. Þa lysti kongr þui, at menn skylldu hætta att brenna, ok lagdi vid liflat ok lima huerium, er hans bod bryti. Vm nottina var kongr j vestra Holmadali at prestz eins j godum fagnade. Enn ecki var at drecka nema blanda, ok huergi fengu þeir mungat j Vermalande; en slatrvist skorti þar

---

25—1. ok adr þeir komu þar, var: *saa og Fris.; Flatøb.* ok var þar; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 3. sinum: *saa og Fris; mgl. i Flatøb.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 4. toku: *saa og Fris.; Flatøb.* toku skiott; *Eirsp. anderledes.* — þui: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 6. ok: *saa og Fris.; Flatøb.* at; *Eirsp.'s Text anderledes.* — at: *rettet efter de andre Hdskr.; der staar* ok. 7. J þeirri bygd var skipat miog: *Flatøb.* Þessi bygd var [skiput] miok af; *Fris.* Þessi bygð var skipvð; *Stedet mgl. i Eirsp.* — þeirri: *skr.* þ̄i. 8. voru handgengnir Sygurde: *Fris.* voro Sigvrði handgengnir; *Flatøb.* voru þar handgeingnir Sigurdi ribbung; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 9. Arm legg: *Flatøb.* Eim leggr; *Fris.* Eim lek; *Eirsp.* Emleg. — med: *Hdskr. har* m^s; *rettet efter de andre Hdskr.* 11. ek: *herefter bortraderet et* þ. 12. bol: *rettet; Hdskr. har* kiol, *de andre Hdskr.* bǿl, bol. 13. eyduzt: *Flatøb. og Eirsp.* eydduz; *Fris.* odvz. 14. eiduandr: *Hdskr. har* eiduandir; *rettet efter Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* eidualldr. 15. hauksendir: *de andre Hdskr.* baugsendir. 17. æ: *de andre Hdskr.* at. — komu: *Hdskr. har* kom. 18. prestar: *skr.* pst^r. 20. att brenna: *saa og Fris.; Flatøb.* brennu; *Eirsp. anderledes.* 21. liflat ok lima: *Flatøb.* lif edr limalaat; *Fris.* liflat eða lima; *Eirsp.* lif .e. limar.

eigi, þui buit var huerge undan rekit. Vm morguninn for kongr vestr a skoginn ok kom at midium degi j sitt riki ok var vm nottina j bygd, þeirri er heitir a Ansmork, j Borgarsyslu a bæ, þeim er Folkisberg heitir. Hafdi hann þar alla hluti noga med goduilia.

125 (118).

Arnbiorn fór til moz.

Arnbiorn J[ons]son hafdi .ċċċċ manna ok ættladi at mæta kongi vid Eidaskog, sem rad var fyrir giort. Ok er hann for austr af skoginum, kom hann a farveg Ribbunga, ok snerizt hann þegar eptir þeim; en þeir foru hinn beinsta veg vt til Osloar. Ok er þeir komu þar, voru onguir Birkibeinar j bænum, ok þui duolduzt þeir þar ecki ok sneru vt hit vestra til Tungsbergs. Arnbiorn kom vm kuelldit til Osloar. En Ribbungar hofdu adr [vm] morguninn j brutt farit. Þar komu til mozt [vid] hann Arnbiorn med .ċ. manna, vel buit; en hann sende aptur annat .ċ. af sinu lidi, þat sem lakazt var.

126 (118).

Af Ribbungum.

Njkulas byskup var fostfadir Arnbiarnar ok kær vinn. Byskup dualdi Arnbiorn leinge vm daginn ok lezt kenna honum morg heil rad. Enn þat segia flestir, at þui giordi hann sua, at hann villde, at Ribbungar drægi sem leingzt vndan. Arnbiorn vard sidbuin or bænum, ok var lid hans miog druckit, ok þui for hann skamt vm nottina. Enn Ribbungar skundudu ferd sinne sem mest. Ok er þeir

1. huerge undan: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* eigi aa brott. 4. Folkisberg: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Folkins-. 5. alla hluti noga: *Flatøb.* allt nóg; *Fris.* alla nóga (!); *Sætn. mgl. i Eirsp.* 11—14. Ok er þeir komu — til Osloar: *saa og Fris.; Eirsp. kortere; Stedet mgl. i Flatøb.* 14. vm: *mgl. i Hdskr.* 15. vid: *mgl. i Hdskr.* — Arnbiorn med: *mgl. i Flatøb.; det hele Punktum mgl. i Fris. og i Eirsp.* 17. lakazt: *Flatøb.* lettazst. 19. fostfadir: *Hdskr. har* fost fost fad[s]. 20. leinge: ng *skr. sammen.* — lezt: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kuaz. 21. segia: *skr.* s. 22. at hann: *skr. to Gange.* — Ribbungar: *skr.* R'. 23. vard sidbuin: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* reid seint.

86b[2] komu vt j Hlidir, var þar | fyrir bonde einn or Tungsberge, er Reidulfr gullkroppur het, ok er hann spurde til Ribbunga, þa skundadi hann sinne ferd sem mest aptur ok kom at midium dege til Tungsbergs. Var þa þegar blasit ok sagt von ofridar. Þeir Olafr hofdu halft þridia ċ. manna æ berginu. Varla var truat ordum Reidulfs, ok var þui minnztur gaumur at gefinn. Palsmesso aptan at kuellde komu Ribbungar j bæinn. Eysteinn Hroason komzt naudugliga vpp æ bergit, og er hann kom upp j kleifina, þa felldu þeir skutilsuein kongs, er Runolfr het. Þar fell ok Grimr huite, ok en fleire kongsmenn voru drepnir hier ok huar j bænum; xiiii menn fellu. Ketell staurr het hirdmadr ok Eil[i]fur duergr; hann var gestr. Þeir voru j lopstofu; þeir vorduzt vel ok dreingeliga alla nottina, sua at varla finnzt dæmi til, at ii menn hafi betur varizt en þeir. En Ribbungar rufu husin yfir þeim ok logdu þar jnn spiotum, ok fellu þeir þar med dreingskap.

127 (119).

Ok en af Ribbungum.

Um nottina, er Ribbungar hofdu ransakat bæinn, foru þeir nordr undir berg ok brendu þar kongs skip, xxsessu goda ok Sættaspillin, ok allz brendu þeir xvj skip. Þeir drapu ii kaupmenn saklaus[a]. Þegar sem dagur kom, foru þeir j brott ok vestr æ Folldina. Þeir toku leidangur kongs, huar sem hann var, ok ræntu bændr ok kaupmenn, huar sem þeir komu. Wm daginn at midium degi kom Arnbiorn j bæinn. Var honum þa sagt, at hann mundi ecki fa af Ribbungum at sinne. Sneri hann þa aptur til Valldissholma med ollu lidi sino.

---

3. sem mest: *mgl. i Flatøb.; Fris. og Eirsp. anderledes.* 6. var *(første)*: *skr. to Gange.* 7. minnztur gaumur at gefinn: *Flatøb.* minni gæzsla aa hofd; *Fris.* litill gaumr at gefinn; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — aptan: a *rettet fra* d. 9. vpp: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vndan vpp. — upp j: *saa og Fris.; Flatøb.* i; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 10. Runolfr: *saa og Fris.; Flatøb.* Gunnolfr; *Eirsp.* Reiðulfr. 13. Eilifur: *Hdskr. har* eilf[2]. 14. finnzt: *Flatøb.* munu . . . finnaz; *Fris. og Eirsp.* finnaz. 16. jnn: *skr.* jn̄n. 22. saklausa: *Hdskr. har* saklaus.

128 (120).

Af Simon kyr.

SJMON kyr ok Halluardr bratti hofdu farit upp a Markir med dc. manna eptir bodi kongs. Ok er þeir komu þar, var kongrinn farinn nordr. Sneru þeir þa aptur. Hakon kongr sneri en bezta veg ok beinsta af Folkisbergi til Osloar, ok sidla vm kuelldit komu menn or Tungsbergi ok sogdu
87a[1] þau tidende, er þar hofdu | giorzt. Kongr var vm nottina j bygd, þeirri er Leirheimsskogur heitir. En vm morguninn eptir for hann vt til Osloar ok atti þar stefnu vid sueitarhofdingia ok sagdi sua: Ek hefi spurt, at Ribbungar ætla at snua upp a Heidmork j moti safnadi, þeim er bændr hafa þar. Nu vil ek skipta hernum j þridiunga. Skal Lodinn Gunnasson ok Gunbiorn ok Upplendingar hafa einn þridiung ok snua upp a Raumariki eptir Ribbungum, ef þeir hafa stefnt a Heidmork ædr þadan austr. En ef hafa eigi komit a Hadaland, þa skulu þer snua vestr a Asaskog moti þeim ok vt eptir Hadalande. En ek mun fara [med] annan þridiung upp j Hakadal ok et beinsta upp a Hadaland. Þessir sueitarhofdingiar skulu mer fylgia: Nikulas Palsson, Haralldr stangarfylia, Fridrekr slapse. En Eirekr (sic) liodhorn ok Klemet af Holmi ok Haralldr Vesetason ok nefndarmenn af Folldinne skulu fara sem skiotaz til Tungsbergs, ok eigi leingra, nema þeir spyre nockut til Ribbunga.

129 (121).

Fra sendimônnum.

Lendir menn, þeir er foru a landit, spurdu, at Ribbungar voru ecki upp vm farnir, ok þui sneru þeir vestr Asaskog ok fengu hardan veg ok lago vti vm nottina, þuiat

2. Halluardr: *saa og Flatøb.; Fris. og Eirsp.* Barðr. 5. bezta veg ok beinsta: *Flatøb. (og Fris.)* beinsta veg; *Stedet mgl. i Eirsp.* 16. Hadaland: *det første* a *rettet fra* e. 17. med: *mgl. i Hdskr.* 20. slapse: *de andre Hdskr.* slafsi. — Eirekr: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* Erlingr. 25. Lendir: *saa Flatøb.; Hdskr. har* Sendir, *som dog maaske er Feil for* Sendi-; *Fris. (og Eirsp.) har* Senndimenn. — foru: *de andre Hdskr. tilføier* vpp. 26. vm farnir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vpp. komnir. — vestr: *de andre Hdskr.* vestr vm.

skogrinn var ecki brotinn. Ok [er] þeir komu af skoginum, sneru syslumenn upp a Heidmork, en logmenn ok Gunbiorn hit beinsta vt eptir kongi. Þa er kongr kom vt j Hakadal, komu þar niosnir moti honum ok sogdu, at Ribbungar hofdu farit af Vestri Folld ok upp æ Hringaʀiki; en sidan vissu þeir eigi, huert þeir sneru. Kongr let segia ollum sueitarhofdingium, at þeir væri bunir j otto, ok sua var. Kongrinn kom snimma j Uppdal, ok er hann kom j Hadaland, spurdi hann, at Ribbungar hofdu ecki upp farit. Sneri hann þa aptur vt eptir bygdinne. Hann var vm nottina þar, sem Grattagref heitir. Hann sende Ogmund Olmodsson vt j bygdina æ niosn vid xii man, ok hofdu 87a[2] þeir | goda hesta. Vm kuelldit, er matr biozt, sagdi sa, er vid liorann var ok vord hellt, at niosnarmenn hleyptu aptur j gardinn ok sogdu, at ofridr var. Þeir er fyst hlupu til vopna, hofdu hleypt i las hurdunne, ok var þui sein vtgangan. Snior var mikill, ok bad kongrinn menn snua a hæd nockura ok troda ser gadd, þar til er sueitir komu til hans, er vmhuerfiss væri j bygdinne. Þa kom Ogmundr til kongs ok kuazt hafa mætt Ribbungum, er þeir foru vtan; en eigi visse hann, huersso fiolmennir þeir voru. Kongr mælti stygliga til niosnarmanna, sagdi, at þeir hefdi fyr flyit, en þeir þurptu, er vissu eigi son tidende at segia, ok voru giordar adrar niosnir sterkari med Ogmunde. Hann mælti þetta, er hann skildi vid kong: Gud lati mic sua aptr koma, at ek kenna einnhuern Ribbung, ella kenne hann mic.

130 (122).

Ribbungar fara af Uestfolld.

Þa er Ribbungar foru af Vestfolld, stefndu þeir hit beinsta æ Vpplond ok komu vtan at Hringaʀiki ok stefnndu

1. skogrinn var: *Hdskr.* var skogrinn *med Ombyttelsestegn.* — brotinn: *Flatøb.* vel ruddr; *Sætn. mgl. i de to andre Hdskr.* — er: *mgl. i Hdskr.* 3. hit beinsta: *Flatøb. (og Fris.)* foru it beinsta; *Stedet mgl. i Eirsp.* 5. Vestri Folld ok: *Flatøb. (og Fris.)* Vestfolld (Vestr-); *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 11. Grattagref: *saa og Fris.; Eirsp.* Grattaberg; *Flatøb.* Brattagrof. 13. þeir: *Flatøb.* þar; *mgl. i Fris.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 15. ok: *skr. to Gange.* -- fyst: *Flatøb. (og Fris.)* fystir; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 22. niosnarmanna: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. tilføier* sinna. 24. giordar: *Flatøb.* greiddar; *Fris.* gervir (aðrir niosnarmenn); *Eirsp. anderledes.* 29. stefndu: *Hdskr. har* stefndn̄u. 30. at: *de andre Hdskr.* á.

et beinsta moti Birkibeinum; en huarigir hofdu sannar niosnir af odrum, adr en þessir niosnarmenn hofdu farit, er nu var fra sagt. Ribbunga niosn sneri ok aptur ok sagdi, at þeir hofdu set vopnada menn, en [eigi] vissu þeir, huerssu margir voru. Sygurdr sendi þa Erling Rumstaf æ niosn vid vi menn. Hann reid upp j bygdina ok spurdi, at Birkibeinar voru komnir æ Hadaland miog margir. En Erlingur sneri þa vt aptur til Sygurdar. Hann var æ bæ, þeim er Sotrangur heitir. Sagdi hann Ribbungum, at Hakon kongr var j Hadalande: ok þui hefir niosninn sua diarfliga farit j nott, at hann hefir verit nær. Sygurdr let þa giora ord j bygdina ok let saman kalla lid sitt. Voru þeir vm nottina [æ] haugi einnum ok hofdu jlla bud. Hann giordi menn v, þa er kunnastzir voru, æ niosn, ok 87b[1] mættu þeir Ogmunde ok hans felogum æ bæ, þeim er Jafnakr heitir. Þat var j onduerda dagann. Þar fellu allir niosnarmenn Ribbunga vid kirkiugardin.

131 (123).

Fra Hakoni kongi.

Hakon kongr reid j ottu af bænum med allt lidit. Þa mætti hann Ogmunde. Var hann þa vid annann man. Kongr spurde, ef hann visse nockut til Ribbunga. Hann sagdi, at hann hefde sed niosnir þeirra vid kirkiugardinn, *** ok lagu Ribbungar þar drepnir. Ogmundr mælti til kongs: Her bidr niosn Ribbunga ydar nu. Kongr sagdi hann

1. et beinsta: *saa og Eirsp.; Flatøb.* beint; *Fris.* sva. 2. hofdu farit: *mgl. i Flatøb. og Fris.; Eirsp. anderledes.* 4. eigi: *mgl. i Hdskr.* 5. Rumstaf: *Flatob.* romstaf: *Eirsp.* rumst'; *Sætn. mgl. i Fris.* 9. Sotrangur: *saa og Flatob.; Fris.* Svttangr; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 10. hefir niosninn: *Flatøb.* hafa niosnir; *Stedet mgl. baade i Fris. og i Eirsp.* 11. hefir verit: *Flatob.* er. 13. æ: *mgl. i Hdskr.* 14. kunnastzir voru: *Flatøb.* kunnazst var fram; *Fris.* kvnnazt; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 15. mættu þeir Ogmunde ok hans felogum: *saa og Fris.; Flatøb.* mættuz þeir Ogmundr ok hans felagar; *Eirsp.* mætti Augmundr þeim. 17. vid: v *rettet fra* f. 21—24. Hann sagdi, at hann hefde — niosn Ribbunga ydar nu: *efter* kirkiugardinn *mgl. noget; Flatøb.* hann sagdi at þeir hofdu set niosnir þeirra vid kirkiugardinn ok munu þer nu skiott finna þa ef þer ridit mikinn. Vegrinn laa beint med gardinum ok laagu Ribbungar þar drepnir. Ogmundr mællti til konungs. her bidr niosn Ribbunga yduar; *Fris.* Hann svaraði. Her biðr niosn Ribbvnga yðar við kirkiogarþinn; *Eirsp.* Augm' sv' her biðr niosn ribb' yðar herra fram við kirkiugarðinn.

hafa vel syst. Birkibeinar hugdu þa gott til, at þeir mundu finna Ribbunga, þuiat þeir vissu glogt, huar þeir hofdu verit vm nottina, ok foru þa akafliga. Ribbungar hofdu stadit [vpp] vm nottina ok snuit ofan til vazinns Tyri, ok voru þeir j brottu, er kongr kom þar, sem þeir hofdv verit. Snerv Birkibeinar þa eptir farveg þeirra ok fara mikit. Ok er þeir komu at vatnino, foru Ribbungar af jsinum ok stefndu vestr æ dala. Kongr ʀeid þa sem mest eptir þeim, þuiat þa var eigi langt mille þeirra. Snior var micill, ok sua mior (sic), at eigi mattu meir ʀida en tueir jafnnfram. Þeir Ribbungar, er seinsstir voru, hofdu bæde kastat klædum ok vapnum. Þeim var kunnigt vpp æ dalina, ok sneru þangat fyst, er mestar voru ofærdir ok þronguaztir vegir. Ok er þeir komu æ breckuna nockura hafa, sua at þeir mattu sia Birkibeina æ jsinum. þa giordu þeir ʀad sitt, huort þeir skylldu upp æ Þelamork ædr upp j Haddingiadal ok sua upp æ Valldress. Ok þat toku þeir af, þuiat þa þottuzt þeir mega snua nordr j Sogn til siofar ædr austr j Eystridali. Þeir foru, sem mest mattu þeir.

132 (124).

Fra lidi kongs.

Hakon kongr stoduadi lid sitt, þa er hann kom j vaz-
87b² botninn. Var ʀan|sakad lidit, ok var eigi meir en ċċ vtan sueina. Kongr atti þa tal uid menn, ok af lauttu flestir at fara leingra, þuiat ʀeidskiotar þeirra voru miog farnir.

---

4. vpp: *tilføiet efter Flatøb.; de andre Hdskr. anderledes.* — ofan: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 5. hofdv: v *skr. over Linien.* 6. ok fara mikit: *Flatøb. (og Fris.)* ok foru mikinn; *mgl. i Eirsp.* 9. þa: *Hdskr. har* þā. 10. ok sua mior: *Flatøb.* ok vegrinn sua miorr; *Fris.* ok sva mior farvegr; *Eirsp.* en uegrinn miár sua. — tueir: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp. tilføier* menn. 11. hofdu: o *skr. over Linien.* 11—12. klædum ok vapnum: *Flatøb.* vopnum ok klædum aa isinum; *Fris.* klæðom ok vapnum a isinn; *i Eirsp. mgl.* Þeir Ribbungar *o.s.v. Kapitlet ud.* 13. þangat: *saa og Fris.; Flatøb.* þannig. 14. breckuna: *Flatøb.* brecku; *i Fris. mgl.* Ok er þeir komu *o.s.v. Kapitlet ud.* 15. mattu sia Birkibeina: *Flatøb.* sa lid Birkibeina. 16. Haddingiadal: *Flatøb.* Hatt-. 17. af: *mgl i Flatøb.* 18. þottuzt: *Hdskr. har* þottizt. 19. foru: *Flatøb.* fara. 21. stoduadi: *første* d *skr. ovenover et underprikket* f. 22. vtan: *Hdskr. har* vitan; *Fris (og Eirsp.)* vtan; *Flatøb.* fyrir vtan. 23. menn: *de andre Hdskr. tilføier* sina. 24. þeirra: *mgl. i Flatøb.*

Kongr sneri vt vm Modheim hit beinsta til Tungsbergs. Dreif þa en lid til hans. Fystu Upplendingar, at hann skyllde fara upp æ Heidmork ok gæta þess styrks, er þar var, þuiat Heinir hofdu sua dreingiliga saman halldit, at Ribbungar komu þar alldri sinum metum vid. Sumir fystu, at kongr færi vt j Vikina ok redi þar til skipa. En þeir, er kongi hofdu nordan fylgt, badu hann fara vt til Tungsbergs ok bæta at þeim skipum, er brend voru, ok fara sidan nordr, taka ser þar skipastyrk. Þa komu ok menn or Tungsbergi ok sogdu, at bref væri kominn nordan fra Skula jarli, ok þui sneri kongr vt þangat.

133 (124).

Af brefum.

Bref jarls vattadu sua, þau er hann sende nordan til kongs, at honum þotte eigi ollum einkamalum halldit vid sic, er kongr sat eigi j Biorguinn vm jolinn; en hann for nordan, eptir þui sem mællt var, at kongr skyllde giora brullaup sitt eptir jolinn. Þat let jarl ok fylgia, at hann mundi bida kongs til paska. En ef hann kæmi þa eigi, þotti honum eigi halldinn trvnadr vid sic; mundi hann þa giora, sem honum likadi, huort hann hellde nockurn trudnad ædr onguan. Allir kongs viner badu hann hallda af sinne hendi allt, ok þui af lattizt ferd hans æ land upp. Jslog voru sua mikil, at einge madr mundi slik. Ok þo at menn genge æ hinnu hæstu fioll, þa sau þeir huergi til vaka. En skip sa þeir morg frosinn j jsum, bædi kugga ok aunnr skip. Ok gengu menn af skipum sudr j Vikine ok voru æ leidinni ii dægr ædr halpt annat ok vissu ecki til vaka vt fra skip[um] sinum, ok morg skip hurfu vm vorit, sua ecki spurdizt til. |

1. vt: *skr. to Gange.* — vm Modheim: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 4. Heinir: *i Hdskr.* Hennir. 5. metum: *Flatøb.* mætti; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.'s kortere Text.* 13. hann: h *rettet fra* b. 13—14. nordan til kongs: *saa og Eirsp.; Flatøb.* konungi; *Sætn. mgl. i Fris.* 15. sat: *de andre Hdskr.* var. 16. giora: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* gert hafa. 19. haldinn trvnadr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* halldit trunadi. 20. trudnad: *herefter i Flatøb. (og Fris.)* i mot *(Eirsp. anderledes).* 23. mikil: *de andre Hdskr. tilføier* i Vikinni (*Eirsp.* um alla Vikina). 28. skipum: *Hdskr. har* skip.

134 (125).

88a[1] HAkon kongr sende Gauta prest austr j Vettaherad at taka leidangur sinn, ok ʀeid hann austr yfir Folldina hit beinsta med bodunum. Ok jnnan [færra nætta] kom hann aptur ʀidande med ċċċ hesta, ok var þat vii nottum eptir midfostu, ok voru þa en oruggir issar vm alla Folldinna. Kongr let rada til at bæta skipin, þav er brend voru, Sættaspillinn ok fleire, þau er bætande voru. Þat skip Vxinn het, stod uppi j þui uppsatri, er nordazt er undir berginu vid Dannakleifina. Þat hofdu Birkibeinar varit sua, at eigi var brent, ok sua vel er su uppsat kominn, at þat skip fær vart elldi af bergino.

135 (126).

Capitulum.

ÞA er Sygurdr ʀibbungr spurdi, at kongr hafdi sezt æ berginu, stefndi til sin ollu lidi sino. Enn bændr æ Heidmork lagu j safnadi ok gættu sin vel ok dreingiliga. En Ribbungar satu þess meir vm. En eptir þat er Hakon kongr hafdi ellta Ribbunga af Hringaʀiki, var þat nockura hrid, at ecki spurdizt til þeirra, ok þa slitu bændr safnadinn ok hofdu þo vordu vm bygdirnar. Sua er sagt, at þeir voru nockurir menn, at sua voru ótryggir bændum ok litlir vinnir kongs, at þa sendu ord Ribbungum leyniliga, ok foru þeir þa af Raumaʀiki med ollum her sinum ok komu upp æ Heidmork j bygd, þa er Skaun heitir; en su bygd var skipad af kirkium ok bæium godum. En iafnskiott sem vardmenn urdu varir vid, þa hringdu þeir herkluckunne at hofudkirkiunne æ Stongum. En fyrir þui at Ribbungar

2. sinn: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 3. med bodunum: *mgl. i de andre Hdskr. (i Eirsp. mgl. hele Sætn.).* — færra nætta: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 6. let rada til at: *Flatøb.* letadi (!) til at; *Fris.* læit raða til at; *Eirsp.* let. — þav: *skr. med sammenslynget* av. 9. varit: *saa og Fris.; Flatøb.* varit feingit; *Stedet mgl. i Eirsp.* 10—11. fær vart: *Fris.* fær væl varit; *Flatøb* verdr vart; *Stedet mgl. i Eirsp.* 13. ÞA er Sygurdr ʀibbungr spurdi: *Flatøb.* S. ribb. er hann heyrdi; *Fris.* Þa er S. ʀibb. hafði spvrt; *Stedet mgl. i Eirsp.* 18. safnadinn: *saa og Fris.; Flatøb og Eirsp.* -inum. 23. heitir: *Flatøb. (og Fris.) tilføier* eftir midia naatt, *Eirsp.* oc komu eptir miðia nott. 24. skipad: *Fris. (og Eirsp.)* skipvt; *Flatøb.* fiolskipad. 26. hofudkirkiunne: *Hdskr. har* hofud kiūne.

voru komnir j midia bygdina, þa var jllt at safna lidinu, þuiat þeir drapu huern, er til villdi hlaupa safnadarinns. Þeir brendu ij bæi mickla, Kastadi (sic) ok Huerfinn, ok biuggu þar jj kongsmenn, þeir er mestu redu med bændum. Sem 88a[2] bændr sau brenuna, þa sneru | þangat sumir, en sumir til safnadarinns. En Ribbungar ridu vm bygdina ok drapu huern, er þeir nadu. En þar sem syslumenn voru ok hellzt var nockur safnadrinn, þa ridu þeir þangat, sem þeir sa flesta Ribbunga fyrir. En sa madr barr merki bænda, er Jon landhafri het, vaskr madr. Hann reid sua akafliga, [at] hann fell, adr enn lidit kom saman, ok fleire menn med honum. En er bændr sa fall sinna manna, leitudu þeir vndan, ok sa huer fyrir ser. Ribbungar raku flottan ok drapu huern, er þeir mættu. En þegar syslu[menn] komu leingra nordr j bygdina, þa skaru þeir vpp herur æ nyia leik; en þa for, sem mællt er, at jllt er flyanda at hepta. Nockurum tueim sinn[um] ædr þrimm komu bændr j safnadinn; enn þegar þeir sa fiolmenni Ribbunga, þa letu þeir vndan. Ribbungar voru þui diarfari, sem þeir sau, at bændr voru hræddari. Eptir þetta leitadu Birkibeinar fyrir ser. En Hallvardr byskup for þa til Ribbunga ok tok grid af þeim til handa bændum. Enn kongsmenn foru vestr yfir vatnit ok ut vm Þotn ok sua til Tungsbergs. Jvar æ Skediuhofi ok Þorgeir byskupsmadr sogdu kongi þau tidende, er giorzt hofdu. Kongi likadi þetta storilla. Þeir badu kongin fara upp a Heidmork at Ribbungum. En þa var sem fyr, at hinir somu af toldu fyrir kongi ok badu hann nordr fara eptir einkamalum þeirra jarls.

---

3. Kastadi ok Huerfinn: *Flatøb.* Ottastadi ok Hervinn; *Navnene mgl. i Fris. og Eirsp.* 4—5. Sem bændr: *saa og Fris; Flatøb.* Enn er þeir; *Stedet mgl. i Eirsp.* 5—6. þangat — ok drapu: *Fris.* þangat til sumir enn [svmir] til samnaðarins. Enn Ribbvngar riðv vm bygðina ok drapv; *Flatøb.* þangat sumir til enn sumir til Ribbunga ok drapu; *Stedet mgl. i Eirsp.* 7. nadu: *Flatøb. (og Fris.)* fengu. 8. nockur: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.* 9. barr: *skr.* bar̃r. 10. landhafri: *Flatøb.* landhafr; *Fris.* sandhafri; *Stedet mgl. i Eirsp.* 11. at: *mgl. i Hdskr.* 12—13. leitudu þeir vndan, ok sa: *Flatøb.* þa sneru þeir vndan ok leitadi; *Fris.* þa snva þeir vndann ok læitaði; *Stedet mgl. i Eirsp.* 14. syslumenn: *i Hdskr. kun* syslu. 16. flyanda: *saa og Fris.; Flatøb.* flyianda mann. 17. sinnum: *i Hdskr.* sinn. 19—20. at bændr voru hræddari: *saa og Fris.; Flatøb.* bændr ræddari. 22. foru: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* leitadu. 24. Skediuhofi: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Skæiðivhofi. 28. nordr: *skr.* n²odr.

136 (127).

Capitulum.

Rjbbungar toku fe þeirra manna, er fallit hofdo, en logdu stor giolld æ bændr, ok sættuzt med þui moti. Ribbungar foru þa vt j Vikina helldr miog diarfliga. Nockurar sueitir foru sua nær bænum, at eigi [var] meir en ein rost milli. Sem kongr spurde þetta, þa nefndi hann ix. sueitir or bænum at fara at Ribbungum, ok voru þessir formenn
88b[1] fyrir: | Gunnbiorn, Haralldr stangarfylia, Jvar af Skediuhofi, Guttormr Erlingsson, Jsakr i Bæ. Þeir fundu Ribbunga inn j Osloarheradi æ bæ, þeim er Agnleysa heitir. Þar vard bardagi, ok fengu Birkibeinar sigur. En þar fell Nikulas Hreidarsbrodir, hinn meste madr af Ribbungum, ok x tigir manna med honum. Eptir þetta þordu Ribbungar ecki at fara sua nær bænum j Tungsbergi, sem þeir hofdu adr farit.

137 (128).

Kongr let draga skip.

Þorsdag j paskaviku let kongr draga skip sin vm þuert nesit fyrir vtan Skeliastein, ok sidan vt j Hundsund. Var þar þa en ôrugur jss. En hafisar voru leystir ok ôll sund fyrir vtan. Eptir paskaviku sigldi Hakon kongr nordr til Biôrguinar ok var v. nætr æ leidinne. Skuli jarl var j Biorguinn fyrir ok fagnadi vel konginum. Var þa radit til brullaupsgiordar Hakonar kongs ok junkfru Margretar ok bodit lendum mônnum ok hinum beztum bænndum vm oll Gulaþingslog. Þar komu ok lærdir menn margir. Brullaupit var sett þrenningarmesso dag ok stod v. nætur med sæmiligri

---

2. manna, er fallit: *saa og Fris.; Flatøb.* manna allra er fariz; *Eirsp. anderledes.* 4. foru þa vt: *Flatøb.* sneru þa enn vt aftr; *Fris.* snyrv þa; *Eirsp.* sneru (þeir) þa ut. — helldr: *Flatøb. (og Fris.)* ok foru; *i Eirsp. intet efter* Vikina. 5. foru: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* voru. 5—6. var meir en ein rost milli: var *mgl. i Hdskr.; Flatøb.* var leingra enn ein rôst; *Fris.* længra til raust (!); *Eirsp.* var lengra fra en ein raust. 8. Skediuhofi: *som ovenfor.* 10. Agnleysa: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Agnlausa; *Fris.* Anglæysa. 13. þetta: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* þat. 20—21. til Biôrguinar: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 21. Biôrguinar: *i Hdskr.* biôgu̇. — Skuli jarl: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Jarl; *Fris.* Skvli. 22. til: *tilføiet over Linien.* 24. mônnum: *tilføiet over Linien med en senere Haand.* 26. var sett: *Flatøb. og Eirsp.* var; *Fris.* var vm (trinitatis dag).

veizlu, sem til var ætlat. Kongr veitti ollum kallmönnum j jolahollinne; en drottninginn var uppi j sumarhollinne ok konur med henni; en klaustramenn voru ser allir j stofu einne, ok voru v. abotar fyrir þeirri sueit.

138 (129).

Af h sendimönnum.

Fyrir brullaupit sende kongr .lxxx manna vpp a Valldres, ok voru þessir formenn: Alfur standveykr, Gunnar samr, Klemet lange. Þetta var fyrir þa skylld giort, at þeir skylldu hallda vord, medan brullaupit være, sua Ribbungar giordu þeim ecki hark. En er þeir komu a Valldres, voru þar fyrir nockurar sueitir Ribbunga, ok foru Birkibeinar þegar at þeim ok borduzt vid þa. Þar fello margir Ribbungar ok jj formenn þeirra; het annar Vlfr skygnir. Eptir þat sneru Birkibeinar nordr j Gudbranzdali. Vrdu þa en
88b2 arasir med þeim ok Ribbungum, ok h|ofdu Birkibeinar optar betur. En þeir mistu einn formann sinn, Gunar sam.

139 (130).

Af kongi.

Hakon kongr ok sua jarl voru leinge vm sumarit j Biorguinn. Þa let kongr giora vt leidangur bædi at lide ok vistum vm oll Gulaþingslog. Sidan biozt hann austr j Vik ok hafdi l. skipa; en Skuli jarl sneri nordr til Þrandheims. Sua var fyrir giort, at jarl skylldi, þegar hann kæmi nordr, fara a land upp ok finna kong uppi vid Miors. En sa þeirra, sem fyr kæmi, skylldi rada til skipagiordar. Þa er

1. veitti: *tilføiet over Linien.* 3. ser allir: *Fris.* ser allir ser (!); *Flatøb.* ser einir; *Eirsp.* ser. 6. kongr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Hakon konungr. 7. standveykr: *Flatøb.* standreykr; *Fris.* standæykr; *Eirsp.* sandueykr. 13. Vlfr skygnir: *Eirsp. tilføier* en annar Þorir pæla, *hvad der mgl. ogsaa i Flatøb. og Fris.* 16. mistu: *tilføiet med en anden Haand over Linien; Flatøb.* letu; *Fris.* læitu; *Stedet mgl. i Eirsp.* 18. sua: *de andre Hdskr.* ·S· (Skúli). 19. giora: *saa og Fris.; Flatøb.* bioda; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 20. Gulaþingslog: s *skr. over Linien.* 21. l.: *Flatøb.* .xxxv.; *Fris.* .xxx.; *Eirsp. har her* til Uikr eptir Olafsvauku vid .l. skipa. 23. sa: *tilføiet over Linien.*

kongr sigldi fyrir Jadar, kom þar buza ein af Einglande, er æ var Jon stal. Hann hafdi farit til voku til hins helga Thomas erkibyskups. Þeir sigldu nær kongsskipino. Kongr spurde eptir erkibyskupe; enn þeir sogdu hann j Einglande ok buinn til Noregs. Kongr spurdi, huer erkibyskup var. Jonn suarar: Sa er þer vilit, herra, Petur æ Husastodum. Kongr þackadi þat gudi. Wm kuelldit, er kongr kom til hafnar, giordi hann bref aptur j moti erkibyskupi, huar sem hann kæmi at, ok hann skylldi vera gudi vel kominn. Þa er kongr sigldi inn fyrir Lidandissnes, kom þar moti honum Fridrekr slafsi ok sagdi honum, at Ribbungar voru þar vida j bygdum ok giordu mart jllt bæde kongi ok bændum. Kongr veik þa til jnnsunda ok giordi lettiskip inn j Marnadal at Ribbungum; þeir drapu nockura menn af þeim. Sidan foru þeir austr leingra ok fengu her ok huar menn af Ribbungum. En er kongr sotti jnn j Vikina, var honum sagt, at Ribbungar voru austr æ Nesium ok j Skidunni. Þa giordi sa madr brullaup sitt, er Grimar suangi het. En er kongr spurde þat, þa steig hann æ skip ok fór j Skidu at Ribbungum. En þeir fengu niosn ok foru or bænum vmm nottina. En kongr kom j dagan, ok er hann miste þeirra þar, þa sneri hann vt eptir firdinum ok siglde inn j Vikina ok austr eptir Grindholmasunde ok þadan jnn til Osloar. Krossmesso aptan kom hann inn til Nessodda med xiii skutum. Þar skipti hann lidinu. Roru vii skutur inn vndir Þrælaberg; var þar fyrir Jvar a Skediuhofi. Þeir gengu upp ok lagu vm nottina j

---

1. kongr: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* Hakon konungr. — af Einglande: *saa og Fris.; Flatøb.* komin af Englandi; *Eirsp.* a mót hm̄. 3. kongsskipino: kongss *tilføiet over Linien.* 4. sogdu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* quodu. 5. var: *Flatøb.* se vordinn; *Fris.* væri; *Eirsp.* gerz hefði. 9. at, ok: *Flatøb. og Eirsp.* at; *Fris.* at. at. — vel kominn: *Flatøb. (og Fris.) tilføier* ok sua honum, *Eirsp.* oc sua k'inum. 13. til jnnsunda: *skr.* -sunð'a; *Flatøb. (og Fris.)* inn til sunda; *Stedet mgl. i Eirsp.* 14. Marnadal: *saa og Fris.; Flatøb.* Maurnadal; *Stedet mgl. i Eirsp.* 19. suangi: i *kludret, rettet fra* r (?). 20. j Skidu: *Flatøb.* inn til Skidunnar; *mgl. i Fris.; Stedet mgl. i Eirsp.* 23. Grindholmasunde: *Flatøb.* Grindholmasundum ok misti þeirra þar; *Fris.* Grindholmasvndvm; *Eirsp.* (fyrir) Grindholmasund. 25. xiii: *Flatøb. og Fris.* .xvi.; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 26. vii: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* .xii.. — Þrælaberg: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* -biorg. 27. Skediuhofi: *her saa i alle Hdskr.*

Eluinaregg. En j dagan vm morguninn rori kongrinn jnn til bæiar[i]nnss. Ribbungar voru j bænum ok hlupu upp, þegar þeir urdu varir, at skuturnar komu at bryggium.
89a¹ Þeir stefndu upp ór bænum. | Þeir [Jfar] komu þar j moti þeim. Hlupu Ribbungar þa aptur j bæinn. Vard þa litil mottakan. Ribbungar fellu þar betur en xx. menn; en allir adrir komuzt j kirkiur. Gaf kongr þeim grid vm morguninn. Sua segir Sturla j Hakonarkvidu:

Rikr gaf hlenna hneykir
herþrungit Ribbungum
ognar skys j Oslo
eitt kuelld meginsueitum;
milldum kom haulldu harda (sic)
hervigt æ glapstigu,
kendu langt (sic) j lande
laufvikinga rikiss.

Þegar vm kuelldit for kongr or bænum ok vt til Tungsbergs hit beinsta.

140 (131).

Af Petri byskupe.

Þa er Petur byskup kom j land, sende hann bref til kongsinns, þau er pauinn hafdi ritad med honum, at kongr

1. Eluinaregg: *skr.* -egg (*kan ogsaa læses* Eliunar-); *Flatøb.* Elfuinareing; *Fris.* ElvinareG; *Navnet mgl. i Eirsp.* 1—2. rori kongrinn jnn til bæiarinnss: *i Hdskr.* bæīnss; *Flatøb.* reyru þeir at bryggiunnm. þeir stefndu vpp til beiarins; *Fris. som 81a Fol.; Eirsp.* k'r reyri (i dagan) inn til bǿiar. 3. komu at bryggium: *Flatøb.* reru at; *Fris.* rerv at bryggivm; *Stedet mgl. i Eirsp.* 4. Þeir Jfar komu: Jfar *mgl. i Hdskr.; Flatøb.* þeir Juar komu; *saa og Eirsp.; Fris.* JvaR kom. 5. aptur j bæinn: *Flatøb. tilføier her* Þa var konungr kominn a bryggiurnar. stefndu þeir vpp ok sueif þa vpp i bæinn; *Fris. tilføier* þa var k'r komiN vpp a briGivrnar(!) ok sotti þa þægar vpp i bæiN; *Eirsp. har* k'r var þa kominn upp a bryGiurnar. 8. j Hakonarkvidu: *skr.* Hak'ki; *Flatøb.* i Hakonar flocki; *mgl. i Fris. og i Eirsp.* 9. hneykir: h- *rettet fra* k-; *Eirsp.* hneigir; *Flatøb.* hneykir; *Fris.* hnæykir. 11. ognar skys: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* yss gerdiz. 12. kuelld: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* slag. 13—16. milldum — rikiss: *mgl. i Fris. og Eirsp.* 13. milldum kom haulldu harda: *Flatøb. har* milldr kom heimskum haulldum. 14. hervigt: *Flatøb.* hervijgs. 15. kendu langt: *Flatøb.* kendi langs. 16. laufvikinga: *saa Flatøb.; Hdskr. har* -vikingar. 18. hit beinsta: *saa og Fris.; Flatøb.* allt et beinasta; *mgl. i Eirsp.* 20. byskup: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* erchibyskup.

væri vinn erkibyskups. Erkibyskup bad ok konginn vinattu j sinum brefum, het j mot sinne vingan med fostum truleik. J þenna tima komu til kongs bref fra jarlli ok korsbrædrum j Nidarosi, ok sogdu þeir sua j sinum brefum, at Petur suikarinn var kominn j land, er keypt hafdi erkibyskupsnafn med fe hinns helga Olafs kongs, ok badu konginn taka hann sem annan suikara heilagrar kirkiu. Þessi somu bref sende kongr til erkibyskups ok þar med sin bref ok bad erkibyskup bida sin j kongsgarde ædr fara austr til sin. Baud kongr sialfr sic til at fylgia honum nordr til stadarins. Þa er kongr kom nordr til Tungsbergs, komu til [hans] storskip, þau er hann hafdi af gengit. Var þar æ drottning ok kongsmodir. Þa komu ok til hans lendir menn ok syslumenn or Vikinne. Biozt hann sem skiotaz jnn til Osloar. Þa kom prestr einn danskr til kongs fra Sygurdi ʀibbung med brefum. Hann baud konginum bardagastefnu vid vatn, þat er Drafn heitir. Enn mǫnnum þotti kongr eigi þangat mega fara storskipum fyrir straumum. Þa sagdi prestr: Baud hann ydr ok þann kost, at þer skylldut fara inn til Osloar ok ganga nordr æ Leir[u], ok man hann þar koma at beriazt vid ydr; þa fara allir jafnliga til. Kongrinn jatadi þessu gladliga. Þa dro prestr malit, at Ribbungum þotti jafnt, at kongr ʀidi upp til Eids, en þeir kæmi þar til mozt, ok berdizt æ Eidsvelli. Kongr suaradi: Leingra sækium ver þa til, Birkibeinar, er farit hofum nordan or Biorguinn æ skipum, enn ʀidum nu vjjj ʀastir æ landi til mozt vid þa. En þeir fara jjj vikr skammar eptir
89a[2] vatne. En ef Sygurdr vill þar finna oss helldr | en j odrum stodum, þa far nu sem skiotaz, prestr, ok seg Ribbungum, at þeir skulu mega sia merki Hakonar kongs æ Eidsvelle,

4. j sinum brefum: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 8. þar: *tilføiet over Linien med en senere Haand.* 9. bida: *Flatøb.* fara austr til sin edr bida; *Fris.* (baud erkibyskvpi) at fara til sin eða biða; *Eirsp.* (bauð erkib'pi) austr til sin .e. biða. 10. kongr: *tilføiet over Linien.* — sialfr: *Flatøb.* sik sialfan; *Fris.* sialfan sig; *Stedet mgl. i Eirsp.* 11. hans: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp. anderledes.* 16. bardagastefnu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hardstefnu. 17. Drafn: *Flatøb. og Fris.* Draufn; *Eirsp.* Draumn. 17. Enn: *skr.* enn̄. 20. Leiru: *Hdskr. har* Leir; *Flatøb. (og Fris.)* Leiru; *Stedet mgl. i Eirsp.* 21. jafnliga: *Flatøb. (og Fris.)* iafnlangt; *Stedet mgl. i Eirsp.* 22. þessu: *saa og Fris.; Flatøb.* þui; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — at: *saa og Fris; Flatøb.* sagdi at; *Eirsp. anderledes.* 23. at: *tilføiet over Linien.*

þegar sem gud gefur tima til. Eptir þetta foru Birkibeinar sem skyndiligazt inn til Osloar.

141 (132).

Af Skula jarli.

Skuli jarl giordi, sem þeir kongr hofdu ʀætt sin j millum, at hann fór æ land upp, ok med honum Gregorius Jonsson ok Pall vagaskalm, Nikulas son hans, Petur j Gizka. Jarl hafdi mikit lid ok fritt. Han hafdi latit sla skipasaum margan, ok var fluttur j klyfium. Hann hafdi ok marga skipsmidu med ser ok for miog ækafliga ok kom j sunnanverda Gudbrandzdali. Sende hann fyrir ser halft annat c manna. Var þar fyrir Kolbeinn kettuhryggr ok Jvar utvik. Þeir komu til Hamars at midium degi. Þar var þa Sygurdr ribbungr j badi ok komzt naudglig[a] vndan æ skip sitt. En þar fellu nockurir menn af þeim. Hann rori þa vt a uatnn ok kallar æ Birkibeina ok spurdi, huerr fyrir lidi þui væri, er nordann var komit. Jvar suaradi: Skuli jarl er fyrir þui lidi, sagdi hann. Eptir þetta rær Sygurdr vt til eyiarinnar, þar sem lid hans var fyrir, ok sende Erling ʀumstaf æ fund jarls, ok var hann þar vel tekinn Ok sidan funduzt þeir Sygurdr ok jarl vid fa menn ok toluduzt vid vm hrid. Eptir þat tok jarl skip byskups til sin ok oll aunnr, þau er hann feck. Þa let hann ok ʀeisa .v. skip, þau er sua voru stor, at slik hafa eigi giorr verit fyr æ Upplondum, ok vrdu þau miog giorr af hrapadi.

4. ʀætt: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* talat. 6. vagaskalm: vaga- *tilføiet over Linien; Flatøb.* vogar-; *Fris.* vaga ; *Navnene mgl. i Eirsp.* — j: *saa og Fris.; Flatøb.* vr. 8. hafdi ok: *saa og Fris.; Flatøb.* let fara. 9. skipsmidu: *Hdskr. har* skipsimdu; *Flatøb.* smidi; *Fris.* smiðo; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 9—10. ok kom j sunnanverda Gudbrandzdali: *saa og Fris.* (-dala); *Flatøb.* þar til er hann kom i sunnanverdan dalinn i Gudbrandzdolum; *Eirsp. anderledes.* 13. badi: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* bodi. — naudugliga vndan: *Hdskr. har* nauduglig v̄ daḡ; *mgl. i Flatøb.; de andre Hdskr.* n. undan. 14. þeim: *saa og Fris.; Flatøb.* honum; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 16. var komit: *saa og Fris.; Flatøb.* kom; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* — Jvar: *skr.* j[r] (ɔ: jarl). 18. ʀumstaf: *Flatøb.* rom-; *Fris.* rvm-; *Eirsp.* rum-. 19. var: *tilføiet over Linien.* — hann: *saa og Fris.; Flatøb.* honum (tekit); *Sætn. mgl. i Eirsp.* 22. .v.: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ny. 23. slik hafa eigi giorr verit: hafa eigi *er tilføiet i Marginen; Flatøb. har* engi voru . . . slik gior; *Fris.* eigi voro slik . . . g[s]; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 24. vrdu þau: *saa og Fris.; Flatøb.* voru þo; *Eirsp.* voru.

142 (133).

ÞA er Skuli jarl for ór Tungsbergi (sic), sende hann gramunk einn med brefum til Hakonar kongs, ok mætti konginum æ firdinum, þa er hann for inn til Osloar. Hann sagdi, at jarl var farinn æ Upplond, ok bad kong huata til mozt vid hann ok sagdi, at jarl mundi ʀad fyrir giora, at skip skyllde eigi skorta; bad þo kong hafa saum med ser, ef til þyrpti at taka. Nikulas byskup var fyrir j Oslo ok giorde ord, at hann villde leita vm sættir med Ribbungum ok Birkibeinum. Þa funduzt ok bref þau, er kongi þotti
89b[1] eigi allr trunadr halldin vid sic af byskupi, | eptir þui sem honum þotte hann hafa jatat ser. En byskup bad kong vægia ser vm þessi mal. Sidan for kongrin æ land vpp ok allir lendir menn med honum ok allt hit lettazta folk. En Halluardr bratti ok nockurir adrir sueitarhofdingiar voru eptir at gæta skipanna, ok logdu þeir ollum skipunum vt j Elgiarnes. Þær voru æ kongsskipi, drottning ok kongsmodir. Kongr var hina fystu nott at Gunnas æ Bergi, en adra at Amunda logmannz j godum fagnade. Vm morguninn foru Birkibeinar upp til Eids; komu þa niosnarmenn moti þeim ok sogdu, at Ribbungar mundu vera fyrir þeim æ Eidsvelle.

143 (134).

Kongr atte tal.

HAkon kongr atte tal vid lid sitt hia bru einne; lyste þui, er honum var sagt, at Sygurdr ʀibbungr ætlade at hallda orosto vid hann vm daginn. Þui fognudu allir Birkibeinar, at sa fundr yrde sem fyst. Var þa farit sem akafligazt, ok er þeir komu upp at kirkiu, þa hleypti allr

1. Tungsbergi: *saa og Fris ; Flatøb. (og Eirsp.)* Þrondheimi. 8—9. Ribbungum ok Birkibeinum: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp. har* B. ok R. 9. er: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* at. 11. honum þotte hann hafa jatat ser: *Flatøb.* byskup hafdi iattad honum; *Fris.* honum þotti byskvp iað ser hafa; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 15. vt j: *saa og Fris.; Flatøb.* i; *Stedet mgl. i Eirsp.* 17. at Gunnas æ Bergi, en adra at: *Flatøb.* at Gunnarsbergi enn adra at; *Fris.* at GvNars a Bergi . eN aðra at; *Eirsp.* a Bergi at. 22. hia bru einne: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; i Eirsp. mgl.* HAkon kongr — akafligazt. 25. fyst: *saa og Fris.; Flatøb.* skiotaz. 25—26. sem akafligazt: *saa og Fris.; Flatøb.* aakafliga.

herinn ofan eptir breckunne til arinnar, þuiat þeir hugdu, at þar munde her Ribbunga fyrir vera, eptir þui sem þeir hofdu sialfir bodit Hakoni kongi. En þeir helldu þenna stefnustad, sem þeir hofdu adr adra halldit, at einge þeirra var þar kominn j moti Birkibeinum. Sneri kongr þa aptur til bæiarinns ok skipti þar hernum j garda; en hann var j presthusum. Hann sende þa niosnarmenn [med] bændum upp vm vatnit at segia jarlli, at kongr var kominn, ok bad hann senda skip j moti ser sem skyndiligazt. Litlu sidar komu sendemenn fra jarlli, Nikulas kartur. Þeir sogdu kongi, at þar voru med þeim hirdmenn Sygurdar ʀibbungs, Erlingur ʀumstafr ok Alfur Styrsson, ok villdu hafa grid af Birkibeinum til vidtals. Kongr letzt ecki eiga vantalat vid Ribbunga. Nikulas kuat þetta vera ʀad jarls, at duelia sua stundina fyrir Ribbungum til ʀadagiordar, þuiat skipin voru eigi fyrr buinn en eptir jjjj daga lidna; þa mundi oll æ floti ok buinn at ollu. Kongr jatadi þa, at sendemenn Ribbunga kæmi j fride til tals vid hann. Þeir komu ok baru upp erende sin ok sogdu, at Sygurdr bydi sættir ok beidizt skiptis a lande.

144 (134).

Capitulum.

89b[2] HAkon kongr suaradi sua: Meira kostadi Sueri | kong, fodrfodr minn, ok fleire vosbud hafdi hann, en ver hofum en haft, adr hann fenge undir sic Noreg af sinum óvinum,

5. aptur: *de andre Hdskr.* upp. 6. þar: *Flatøb. og Fris.* þa; *Stedet mgl. i Eirsp.* 7. presthusum: *skr.* p̃h⁹um. — med: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp. anderledes.* 9. sem skyndiligazt: *Flatøb.* sem skiotaz; *Fris.* sem skiotligaz; *mgl. i Eirsp.* 10. Nikulas kartur: *Flatøb.* Nichulas tartr; *mgl. i Fris. og i Eirsp.* 11. med: *saa og Fris.; Flatøb.* i ferd med; *Eirsp. anderledes.* — Sygurdar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. tilføier* konungs. 12. ʀumstafr: *saa alle Hdskr. her.* 13. til vidtals: *Fris. og Eirsp.* til viðrtals; *Flatøb. tilføier* med konung. — letzt: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* kuez. 14. Ribbunga: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þa. 15. til ʀadagiordar: *saa og Fris.; Flatøb.* ok raadagerdir; *mgl. i Eirsp.* 17. þa, at: *tilføiet over Linien.* 17—18. sendemenn Ribbunga: *saa og Fris.; Flatøb.* sendimenn; *Eirsp.* Ribbungar. 18. kæmi: *Flatøb. og Fris.* skylldi koma; *Eirsp.* kômi. 18—19. komu ok baru upp: *Flatøb. (og Fris.) kun* baaru vpp; *Eirsp.* komu (oc saugðu at *o.s.v.*). 23. vosbud: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* vosbudir.

ok leitudu þo margir æ hann sidan, er hann feck einvalldit, ok let hann ecki skipti æ ganga annat, en bad gud skipta, eptir þui sem hans miskun er til. Nu megi þer ok sua, segia hofdingium ydrum, at ecki landa[skipti] man ganga med oss annat, en gud skipti. Vitu ver ok eigi, huart Sygurdr er son Erlings ædr eigi. En þat vitu ver til viss, at hann er eigi son Magnus kongs, ok þat var fals eitt, er hann for med, sem þeim er kunnigt, er nu sitia hier hia, þer, Arnbiorn Jonsson, ok þer, Gunbiorn, ok þer, Simon kyr. Arnbiorn hafdi þar fatt vm; en Simon kyr sagdi sua: Þat er ongum manni jamkunigt sem mer, at ecki þionudu ver þeim Erlingi, sem ek sa æ steinvegginum j Vissinnsey. En þo þotti mer þessi godr, medan ek var med honum. Eptir þetta skutuzt þeir æ nockurum ordum, Simon kyr ok Ribbungar. Þar næst badu Ribbungar, at fridr skyllde vera vm vetrin, ok hefde þeir Upplond til varnar. Kongr neitadi þui. Þa beiduzt þeir at hafa Heidmork ok Raumariki til varss. Kongr suaradi: Ef þer sitid j fride j vetur, þa dragi [þer] at ydr margan þiof ok vondan dreing, sem þer erut vanir. Man þyngra at hrinda ydr j brutt en nu. Þa foru Ribbungar ofan til skips; en kongr sende þa menn med Nikulase, ok sogdu þeir jarlli vidrædr kongs ok Ribbunga. Þeir sogdu jarlli, at kongr matti med ongu moti dueliazt leingur æ Eidsvelle en vjjj nætur, en æ ix degi vard hann brutt at fara; ok var sa næstr eptir Allra heilagra messo.

1. sidan, er: *saa og Fris.; Flatøb.* sidan; *i Eirsp. mgl.* er — einvalldit ok. 3. hans miskun er til: *Flatøb.* hans miskunn ok vili væri til; *Fris. (og Eirsp.)* hans var miskvɴ til. 4. hofdingium: *opr. skr.* hofdum. 4—5. ecki landaskipti — en gud skipti: *Flatøb. har* ecki skal annat skipti hafa enn þat sem gud gerir; *Fris.* ekki landaskipti mvn a ganga með oss annat eɴ gvð skipti; *Eirsp.* ekci skiptti mun a ganga annat en guð uill. 4. landaskipti: *i Hdskr. kun* landa; -skipti *tilføiet efter Fris.* 6. Erlings ædr eigi: *Flatøb. (og Fris.)* Erlings steinueggs; *Eirsp.* Erlings. 8—9. hier hia — Simon kyr: *Flatøb.* hia mer Arnbiorn Jonssun Gunnbiorn ok Simon kyr; *Eirsp.* her hia os Arnb'. .J.s. oc Simun kýr; *i Fris. ender dette Punktum med* hann for med. 12. æ: *Flatøb. og Eirsp.* i; *i Fris. mgl. Simons Tale.* 14. skutuzt þeir æ: *Flatøb.* skiptuz þeir; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* 15. vera: *de andre Hdskr.* standa. 18. sitid: *Hdskr. har* setid. — j vetur: *Flatøb. (og Eirsp.)* til vaars; *Fris.* þar. 19. þer: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — at ydr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* til yduar. 20. Man: *Fris.* mvn þa; *Flatøb.* ok mun þa; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 21—22. med Nikulase: *Flatøb.* til Nichulas; *mgl. i Fris.'s og Eirsp.'s kortere Texter.*

145 (135).

Jarl sendi menn til Nikulas (sic).

Þa sende jarl Nikulas Palsson til kongs, ok sagdi, at skip voru buinn: en ecki, sagdi hann, synnazt mönnum þau miog þettlig. Jarl bad, at kongr skyllde senda til hans nockut lid. Kongr sende til hans vjjj sueitir ok þessa formenn, Jvar af Skediuhofi ok Saxa bladspiot. Kongr giorde ok menn med Nikulase til jarls ok bad hann koma til sin med skipum ædr senda honum þau skip, er fær væri. Sem Nikulas kom til jarls, hafdi hann flotad skipum, ok voru þau sua lek, at varla vard flotad ædr vpp aussit, ok med ongu moti herfær. Þa hofdu Ribbungar farit or eynne med skipum sinum ok hingat (sic) j armunninn ædr fiordu.
90a[1] Ok er jarl spurde þat, for hann nor|dr a Hringisakr a skipum sinum, ok voru þar sum brend, en sum upp hoguinn. En jarl sneri nordr til Þrandheims med her sinn, ok komu ongar ordsendingar at þui sinne til kongs af jarls hende.

146 (136).

Kongr beid a Eidsvelle.

HAkon kongr beid a Eidsvelle, sua sem þeir jarl hofdu vid mællzt. Hann for sidan j brutt med ollum sinum her ok ætladi vt til skipa sinna. Ok er hann kom a Raumariki, var honum sagt, at Ribbungar hofdu farit vt vm Þotn med skipum sinum ok sua vt a Hadaland ok ættludu at draga skip sin j vatn, þat er Tyri heitir, a Hringariki. Nu snere kongr ferd sinne ok for vt vm Hakadal ok sua a Hadaland. Mestr þori lids sneri vt til skipanna. Voru þeir sumir, er eigi vissu, at kongr hafdi aptur snuit; en sumir

3—4. en ecki — miog þettlig: *Flatøb.* enn ecki quat hann þau mundu synaz miok þéttlig; *Fris.* enn ekki sagði hann monnum synaz þétlig; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 7. ok menn med Nikulase: *saa og Eirsp.; Flatøb.* menn med honum; *Stedet mgl. i Fris.* 10. vard flotad ædr vpp aussit: *Flatøb. (og Fris.)* feck ausit; *Eirsp.* urðu ausin. 11. herfær: *saa og Fris.; Flatøb.* voru þau herfær; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 12. ok hingat i armunninn: *Flatøb.* higat ok þagat i eyiar: *Fris.* hingat ok þingat i ármyni; *Eirsp.* oc fylit(!) ymsa uega i (holma .c.) ármynni. 15. her: *de andre Hdskr.* allan her. 16. at þui sinne: *saa og Fris.; Eirsp.* i þi sinni; *mgl. i Flatøb.* 19. ollum sinum: *saa og Fris.; Flatøb.* allann sinn; *Eirsp.* við aullu liði sinu.

hofdu eigi dreing j serk ser at fylgia honum. Kongr var hina fystu nott j Hakadal; en vm morguninn at midium dege matadizt hann æ Gullynn; þat er æ Hadalande. Þa var konginum sagt, at nockurar sueitir af Ribbungum drogu her saman ok skip sin vt vm bygdina. Kongr sende þa Jvar nef fyrir ok lid med honum. En kongr for seinna, ok er hann kom j bygd, þa er Brandabu heitir, komu menn j mot honum og sogdu, at Jvar var elltr a skog[in]um Kiolueg ok margir menn drepnir af honum. Litlu sidar kom Jvar ok sagdizt hafa [ridit] austr æ skoginn vm hrid, ok þa komu menn af Ribbungum: ok vissa ek eigi, huerssu margir voru, sagdi hann, ok foru þeir samfleytt, en ver sundrslita, þuiat oss varde eigi, at sua skiott mundi at bera med oss. Ok er vier funduzt (sic), fengu ver varla vopnum fyrir oss komit, þuiat skogrinn var þyckr, ok þui næst hlupu minir menn æ skoginn ok hlifdu ser med þui. Enn ek feck snuit minum heste ok nockurir menn med mer, ok ʀidu ver aptur eptir ydr.

147 (137).

Af lidi kongs.

HAkon kongr hellt lidinu æ haugi einum vm daginn ok let skora lidit, ok var þa eigi meir enn ccc manna af þeim xv, er honum fylgdu æ land upp. Sua sem æ leid daginn, komu þeir af skoginum, er elltir voru ok þeir hugdu fallna, ok þui beid kongrinn vm daginn. Þa var honum sagt, at Sygurdr ʀibbungr mundi koma þar med

1. ser: *mgl. i Flatøb. og Fris.; hele Stedet mgl. i Eirsp.* 2. j Hakadal: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb tilføier* ok sua aa Hadalandi. 3. Gullynn: *Flatøb.* Gyllin; *Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 5. her saman ok: *Flatøb. og Fris.* þar; *Stedet mgl. i Eirsp.* 7. Brandabu: *saa og Flatøb.; Fris.* Brandaby; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 8. Jvar: *saa og Fris.; Flatøb.* Juarr nef; *Stedet mgl. i Eirsp.* — skoginum: *Hdskr. har* skogū. 10. ridit: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Stedet mgl. i Eirsp* 11. komu menn af Ribbungum: *Flatøb.* mættu Ribbungar honum; *Fris.* komv margir menn af Ribbvngom. 14. funduzt: *vel Feil for* -dūzt. 15. þyckr: *saa og Fris.; Flatøb.* sua þyckr; *Stedet mgl. i Eirsp.* 16. hlifdu: *Flatøb. (og Fris.)* hulpu; *Stedet mgl. i Eirsp.* 17. feck: *saa og Fris.; Flatøb.* gat; *Stedet mgl. i Eirsp.* 18. ydr: *Flatøb.* veginum; *Fris.* þat. 24. vm: *Flatøb. og Fris.* þar vm; *Stedet mgl. i Eirsp.*

her sinn, ok þui hellt kongrinn saman lidinu vm nottina. Þorbiorn gromur, hirdmadr kongs, kom vm dagsetursskeid ok nockurir menn med honum, ok voru sumir flettir klædum,
90a[2] enn sumir særdir af Ribbungum. Vm morguninn j lysing giorde kongr fra ser halft c. manna med hestum a niosn vid Ribbunga, ok komu þeir aptur at midium degi ok sogdu Sygurd hafa snuit vt aptr a Hadaland ok ættladi upp til eyiarinnar med skipum sinum ok lide. Kongr þottizt skilia, at ecki mundi tia at rekazt eptir þeim upp til vazinns, þar sem hann hafde einge skip, ok þui sneri hann upp aptur a Hadaland ok var vm dagin at Bardar profastz a Gron j godri veizlu.

148 (138).

Nikulas byskup var þa (sic).

NJkulas byskup var þa miog siukr. Hann giordi ord konginum, at hann kæmi til hans. Hann hafdi bref fundit nockur j þessari ferd, þau er honum þotti eigi allr trudnadr a vera af byskupi til sin, ok bar hann þat a hann. En byskup geck vid ok bad kong fyrirgefa ser. Hann kuezt þat giarna vilia fyrir guds sakir. Kongrinn þottizt skilia, huar þa var komit mætti byskups. Ok fyrir þui dualdi hann ferd sina, þar til er gud kalladi hann af heiminum. Hakon kongr fylgdi like hans til graftrar ok giordi vel ok virduliga, sem vera atti, þuiat Nikulas byskup var hinn meste agætismadr ok storræda vm fram alla lærda menn j Norege. Hann var ok komin af hinnum stæstum ættum j Suiavellde ok Danmork, en þo vel ættadr jnnann landz. En þott hann væri eigi vinn Birkibeina, þa sagdi Hakon

1. lidinu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* lidi sinu. 3. sumir: *Flatøb. og Fris.* allir; *Stedet mgl. i Eirsp.* — klædum: *mgl. i Flatøb. og Fris.* 5. halft: *Flatøb.* halft annat; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* 8. skipum: *Flatøb.* ollum skipum; *Stedet mgl. i Fris.; Eirsp. har* með aullu liði sinu. 11. Gron: *Flatøb.* Guon; *Kapitlets sidste Ord mgl. i Fris. og Eirsp.* 15. konginum: *Flatøb.* Hakoni konungi; *Fris. og Eirsp.* k'i. — Hann: *de andre Hdskr.* k'r. — bref: *skr. to Gange i Hdskr.* 16. nockur: *Hdskr. har* nockut. 18. Hann kuezt: *Flatøb.* konungr kuaz; *Fris.* Hann qvaz; *Eirsp. anderledes.* 19. vilia: *Flatøb. og Fris.* vilia gera. 21. hann af: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* byskup af. 23. var: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* hafdi verit. 26. en: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* ok. 27. eigi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* litill.

kongr sua, at varlla hefdi slikr madr verit sem Nikulas byskup til veralldar vitz ok sæmdar.

149 (139).

Kongr for or Tunsbergi.

HAkon kongr for or Tungsbergi ok gaf heimleyfi Dagfinni bonda ok Gauti æ Mæli ok odrum mônnum nordan or lande; en hann biozt austr til Elfar. Drottning ok kongsmodir foru upp æ bergit, ok hafdi Gunbiorn þar forsia fyrir, medan kongrinn var austr. Sem kongr var j Kongahellu, kom þar moti honum Askell logmadr ok fru Kristinn. Logmadrinn sagdi sua, at Eirekr kongr ok allir Gautar hofdu storar atolur vid Noregskong vm ferd þa, er hann for j Vermaland; en kongrinn sagdi, at þat var log-
90b[1] manni kunnigt, [huersu] opt | hann hafde bedit, at Suiakongr skyllde brvtt reka þa þiofa or sino rike, er huersdagliga stælu ok ræntu j Riki Norexkongs. Lavgmadrenn kvózt þat giôrla vita, en sagde suo, at Sviakongr var miôg bernskur: enn hefir þa fa radgiafa, er honum eru fullkomliga truir; hefde þeir honum verit heilrad[i]r, þa munde þeir hreinsat hafa sitt land af þessv illþydesfolke. Lavgmadren var j bode kongs, ok foru aller hlvtir vingiarnliga med þeim at þui sinne. Þa voru margir forner Beglingar med Hakoni kongi: Lodenn Gunnason, Simon kyr, Hallvardr bratte. Kongr hafde þat til gamans, at hann gabbade þa vm þat, at þeir hefde eigi þionat rettum kongssyne, þa er þeir voru med Erlinge steinvegg, ok attv margir menn hlvt

1. sua: *Flatøb. og Eirsp.* þo sua; *Fris.* (sagði þo . . . .) sva. 2. vitz: *Hdskr. har* vistz, *med* s *gjennemstreget.* 4. or Tungsbergi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* til Tunsbergs. 7—8. hafdi Gunbiorn þar forsia fyrir: *Flatøb.* var Gunnbiorn þar forsiamadr; *Fris.* hafði G. forsia fyrir; *Eirsp.* var G. þar fyrir. 8. forsia: *Hdskr. har* farsia. 10. kongr: *saa og Fris.; Flatøb.* Suiakonungr; *Eirsp.* suia k'i (hugnaði). 11. vid Noregskong: *Flatøb.* vid Noregsmenn; *mgl. i Fris.; Eirsp. anderledes.* 12. hann; *Flatøb. (og Fris.)* konungr. 13. kunnigt: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kunnigazst. — huersu: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 14. or: *Hdskr. har* ẽ (with s above) or. 14—15. or sino rike — Norexkongs: *Flatøb.* er optliga staalu or hans riki ok rentu Noregsmenn; *Fris.* or sino riki er hversdagliga rænto i riki Noregs konvngs; *Eirsp.* (þau illmenni) ur sinu Riki. 18. heilradir: *Hdskr. har* heilradr. — þeir: *Flatøb.* hann; *Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.*

j þesso tale. Enn lavgmadrenn hlydde til ok mælti til kongsins sidan: Wile þer, herra, lofa oss Gavtvm at eiga hlvt i gabbe ydru Nordmanna? Enn þui iatôdu aller. Þa mælti hann: Eigi skiptir mic mycklu vm gab ydart eda [huat] fer j Noreg fram; en ei villda ek wsatt segia, þat er ek vissa. Er mer okvnnekt vm þat, hvort Erlingr þessi var son Magnus kongs, er Baglar þionôdu. En þat vissa ek sannliga, at ei var hann sæ Erlingrenn, er sat j steinveggenvm med oss j Visensey; enn svo segivm ver, at sa var son Magnus kongs, ok hygg ek, at þer hafit þui rangt þionat, at þesse hafe gefet ser nafn hans ok vidurnefne. Enn þv munt þetta vita, Simon kyr, þuiat þv vart inne byrdur med honum. Kongr mælti þa til Simonar: Seg nv, Simon, þat er þv veizt sannazt fyrir gude vm þetta mæl. Simvn suaradi: Þat veit ek fyrir gude, at mer er þetta kvnnekt, þuiat ek sat j stejnveggenum med Erlinge, ok var ecke sæ þesse Erlingr. En þui þionôdv ver þessvm, at ver villdvm fa ejnnhuern, þann er mote stæde Birkibeinum. Kongr skirskotade þa vndir þæ menn, er hia voru, at Simvn geck vit, med huerio false þeir hôfdv faret ok þeir aller,
90b^{2} sem | sidan þionôdv afkvæme þessa Erlings.

150 (140).

HAkon kongr ok Eskell (sic) lavgmadr skilduzt med mycklum kærleikvm, ok gaf hvor avdrvm sæmeligar giafir. Þa baud kongren herra Knut, frænda sinum, at fara med ser j Noreg ok het honum þar mycklum sæmdvm fyrir sakir

1. j þesso tale: *Flatøb.* i þessa maali; *Fris.* i þesso gabbi; *Eirsp.* i þessu. 2. sidan: *mgl. i de andre Hdskr.* 3. hlvt: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* nockurn lut. 5. huat: *tilføiet efter Flatøb.; Fris. og Eirsp. mgl.* Eigi skiptir — fram, en. — Noreg: *Flatøb.* Noregi; *Stedet mgl. i de andre Hdskr.* 8. sannliga: *de andre Hdskr. tilføier* fyrir guði. 9. med: *saa og Fris.; Flatøb.* hia; *Eirsp.* við. 10. hygg ek: *Flatøb. (og Fris.) tilføier* af þui. 11. at: *Flatøb.* enn; *Fris.* ok; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 12. vart: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vart þar; *Sætn. mgl. i Fris.* 13. til Simonar: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb; Stedet mgl. i Fris.* 16. med Erlinge: *Flatøb.* hia honum; *Fris.* við ErliNgi; *Eirsp.* hia Erl'. 19. þa: *saa og Fris.; Flatøb.* þetta; *Eirsp. anderledes.* 21. sem sidan þionôdv: *saa og Fris.; Flatøb.* siþan sem þionat hofdu; *i Eirsp. mgl. fra* ok þeir aller. 22. Eskell: *Flatøb.* Aaskell; *Navnet mgl. i de to andre Hdskr.* 23. sæmeligar: *saa og Fris.; Flatøb.* godar; *Eirsp.* sæmiligum giaufum. 24. Knut: *de andre Hdskr.* Knuti.

favdr hans ok frændseme þeirra. En modir hans red, er hann for eigi. Eptir þat for kongren nordur til Tvnsbergs ok kom þar jolaaptan ok sat vm jolen a bergino. Þesse var hinn .ix. vetur kongdoms hans. Eptir jolen for kongren or Tvnsberge nordur til Biǫrguinar at afla ser lids, þuiat Ribbungar styrkvzt þa miǫk j Vikinne ok æ Vpplaunndvm. Kongr sette eptir Gvnnbiǫrn a bergino med .c. manna. Kongren hellt vt [it] eystra, þuiat aull svnd voru isǫd. Hann la vij nætur j Hvǫlum. Þa kom Gvnnbiǫrn til kongs ok sagde, at menn villdo eigi sitia æ bergino, þeir sem hann hafde til nefnt. Kongr for þa aptur et efra til bæiarens ok atte tal vit sina menn ok lagde þeim vit stora afarkoste, ef þeir gæfi vpp bergit. Sidan for hann aptur til skipa sinna. Sa atburdr vard j Tvnsberge, at reisa skyllde tre æ kongsskipenv, ok þa er reist var, tok tred ath falla fram ath stafne eptir stockenum. Kongren stod vnder, er tred reid, ok tok madr j bellte honum ok kipte honum vt at bordeno. Geyrde gud þar mycklar iarteignir, þuiat avngann mann sakade, en marger vrdv vndir. Enn þat olle, ath js var j stallenum.

151 (141).

Capitulum.

Þa er kongrenn siglde j gegnum Eikunndasvnd, villde hann at leggia; en menn mælltv j mote ok sǫgdo, at eigi skorte dag fyrir Jadar. Kongr lezt ecki vera fus at sigla; kvezt svo dreymt hafa, sem þeim mynnde æ berazt, ædr en þeir kæme heim til Biǫrguinar. Enn þo sigldo þeir godan byr fyrir Iadar ok komu j Rott vm kuelldit. Vm morgenenn var lannzsynninngur huas, er þeir toku til segls. Þeir

7. Kongr: *Flatøb. og Fris.* hann; *Stedet mgl. i Eirsp.* 8. it: *mgl. i Hdskr.* 9. vij: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* viij. 15. ok: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* enn. 18. at bordeno: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* aa bordit. — mycklar iarteignir: *saa og Fris.; Flatøb.* mikla iartein; *Eirsp.* fagra iartein. 19. vrdv undir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* voru nær. 20. stallenum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* stellingunni. 24. skorte: *Hdskr. har snarest* skorto. — dag fyrir Jadar: *saa og Fris.; Flatøb.* byr fyrir Jadar ne dag; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 26. heim: *mgl. i Flatøb. og Fris.; Eirsp.'s Text kortere.* 27. Rott: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Eyiar. 28. lannzsynninngur: *Fris. og Eirsp.* landsynningr; *Flatøb.* landnyrdingr.

hôfdv .vii. langskip, ok er þeir lidu Feeyiarsvnd, þa hveste svo, at varla var vadhæpt a kongsskipeno; kastade fram seglinu a aeckerisfleinenn, ok reif seglit svo, at þat fell allt 91a[1] nidr j skipet; en skipet rak at boda. | Hetu menn þa storheitum, þeir er a voru. En einge væente sier vndankomu, ok þat hugdu þeir, er hia satu, at hueruettna mundi latazt. En þa synde gud storar jarteignir, þuiat medan at leid bodanum, þa rak skipit akafliga at bodanum (sic), ok sua sidan bodan leid. En medan skipit for jamfram bodanum, þa rak med ollu ecki. Kongr lagdi til hafnar j eyiunum Aumum med mikille neyd. Batrin var brotinn, en ʀifit seglit, ok at flestu ollu hafdi nockut bilat. Kongr sigldi þa nordr til Biorguinar ok stefndi þa til sin lendum mônnum sinum or Gulaþingslogum ok sagdi þeim, hann villdi bua ferd sina austr aptur j Vikina. En þeir sogdu, at bændr mattu eigi skiottliga giora leidangur bædi at vistum ok lide. Ok þui beid kongrinn fram a vorit.

152 (142).

Fra Sigurdi ʀibbungi.

Sigurdr ʀibbungr sat a Upplondum med micklum styrk. Hann sende bref nordr til Skula jarls ok Peturs erkibyskups ok bad þa leita vm sættir vid Hakon kong. Beiddizt hann landaskiptis ok þess, at sættarstefna være logd med Ribbungum ok Birkibeinum. Ok er hann hafdi nordr sent bref, þa stefndi hann til sin ollum her sinum ok for vt j Vikina med micklum styrk. Ok er Birkibeinar spurdu þat, þeir sem j Vikine voru, þa treystuzt þeir eigi at halldazt j Vikine fyrir Sigurde ok biugguzt at hallda nordr til kongs, ok foru j brutt flestir allir. Kongrinn fagnadi þeim vel. Þeir

1. .vii.: *tilføiet over Linien; de andre Hdskr.* iiij. — Feeyiarsvnd: *Flatøb.* Frekeyiarsund; *Fris.* fyrir eyia svnd; *Eirsp.* (komu ur) eyia sundunum. 3. fell: *saa og Fris.; Flatøb.* for; *Stedet mgl. i Eirsp.* 7. jarteignir: *Hdskr. har* -teig^{r}n. 8. rak: *tilføiet over Linien.* — at bodanum: *mgl. i Flatøb. og Eirsp.; Fris.'s Text anderledes.* 9. skipit: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; disse Sætn. mgl. i Fris.* 11. neyd: *Flatøb. (og Eirsp.)* naud; *Fris.* (með) nauðom. 17. fram: *Flatøb. og Fris.* þar fram; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 26. halldazt j: *Flatøb.* hallda; *Fris. og Eirsp. anderledes.* 27. biugguzt at hallda: *Flatøb.* biuggu ferd sina; *Fris. og Eirsp. anderledes.*

sogdu honum slik tidende, sem þar voru. Kongrinn feck [þeim] viii skip vel skiput. Sneru þeir þa austur aptur med sinu lide. Þa er bref Sigurdar komu nordr, þa giordu þeir [bref] austr hit efra, erkibyskup ok jarl, þuiat þeir hugdu, at kongr væri j Vikine. Var þat æ þessum brefum, at Hakon kongr skyllde taka sætt af Sigurde ʀibbung, ok lagdi erkibyskup bann vid huerium manni, er nockurn ofrid giorde, adr en sættarstefna væri reynd. Þessi bref komu j motti lendum mônnum austr fyrir Augdum ok korsbrodir einn af Nidarosi ok annar af Oslo ok nockurir jarlsmenn. Þa er lendir menn hofdu heyrt brefinn, foru sendemenn nordr til kongs, enn lendir menn austr j Vikina, ok er þeir komu til Jarlseyiar, var hinn bezti byrr jnn til Osloar. En Ribbungar voru fyrir j Oslo. Hefdi Birkibeinar vnnit hinn fegursta sigur, ef þeir hefdi inn siglt; enn þeir kuoduzt eigi villdu verda fyrir banne erkibyskups ok ʀeide jarls. Enn þeir, sem fyrir þeim vjjj skipum voru, er kongrinn hafdi nordr (sic) sent, [villdu] fara inn at Ribbungum, þo at þeir fære einir saman. En lendir menn heftu þa ok villdu med ongu moti, þeir færi. Ok vard þui ecki af þeirra sameignn.

153 (143).

91a[2] *Fra Hakoni kongi.* | *Capitulum.*

Þa er bref komu til Hakonar kongs, þa mislikadi honum, ok suaradi suo: Ecki mann ek jata þessu landaskipti sua akafliga. Sidann sende hann nordr med brefvm til jarls ok erkibyskups, þeim sem sua mælto: Þer ritudut til vor

2. þeim: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — þa: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þa i brott. 3. giordu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sendu. 4. bref: *mgl. i Hdskr.* 9. ok korsbrodir: *saa og Fris.; Flatøb.* ok for med korsbrodir; *i Eirsp. mgl.* ok — jarlsmenn. 11. brefinn: *opr. skr.* brfnin. 14. fyrir: *saa og Fris.; Eirsp.* þa; *mgl. i Flatøb.* 16. villdu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vilia. — erkibyskups: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* byskups. 17. þeir: e *skr. over Linien.* 17—18. þeir, sem fyrir — nordr sent: nordr *vel Feil for* nordan; *Flatøb.* þan atta skip er konungr hafdi austr sent; *Stedet mgl. i de to andre Hdskr.* 18. villdu: *saa Flatøb., som mgl.* inn. 20. þui ecki af þeirra sameignn: *Flatøb.* fyrir þui ecki af; *Stedet mgl. i de to andre Hdskr.* 22. honum: *saa og Fris.; Flatøb.* honum miok; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 24. akafliga: *Fris.* akaft; *Flatøb.* skiott; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* — nordr med brefvm: *Flatøb. (og Fris.)* menn med brefum nordr; *Eirsp. anderledes.*

ok hetut oss nockurum afarkostum, ef ver villdum ei sættazt vid Sigurd ribbung ok jata honum vorri foudrleifd. Enn oss þickir þat hardr kostr, at jata þeim manni landaskipti, er ecki er til Noregs borinn. Mann nu at þui koma, er þer ritudut til vor j haust, er þer komut til, erkibyskup, at huorigir voru annara vinir, korsbrædur ok þeir allir samt, at sæk[i]azt ser vm likir, saman ok skrida nidingar. Þetta tal megu þer nu fylla, felagar. En sua sem þat er, þa skal gud skipta med oss Sigurde, en eigi byskupar. Erlingr liodhorn var þa med kongi; hann var nockut j ætt vid Petur erkibyskup, ok er hann heyrde þetta, þa suaradi hann konginum, sua at allir radgiafar heyrdu æ: Þat er ecki vndarligt, at erkibyskup, frænde minn, bregdi nockut æ otrunadinn, þuiat þat fylgir oss ollum, er af Standala-ætt eru komnir, at vera eigi allz kostar trygguir.

154 (144).

Kongr baud ut leidangri.

Sem æ leid vorit, baud kongr vt leidangri ok bio ferd sina j Vik austr. J þenna tima komu menn nordan fra jarlli med brefum ok sogdu, at jarl hefdi feingit harda sott ok tekit alla kristiliga þionostu, ok kolludu hættligan matt

3. manni: *Hdskr. har* mm̅. 4. til Noregs borinn: *Flatøb.* til borinn; *Fris.* til Noregs komiɴ fyrir burða sakir; *Stedet mgl. i Eirsp.* 5. j haust, er þer komut til, erkibyskup, at: *Flatøb.* i haust er erchibyskup kom i land . maatti þat þa finna at; *Fris.* i haust herra erkibyskvp er þer komvt i land at; *Eirsp.* i haust er þer komut i land erkib͞p at. 6. korsbrædur ok þeir allir samt: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og i Eirsp.* 7. at: *Flatøb.* mun þat ok sannaz er fornkuedit er at; *Fris.* at; *Eirsp.* oc. — sækiazt: *i Hdskr.* sækazt. — saman ok: *vel Feil for* ok saman *(saa Flatøb.); Fris. og Eirsp.* saman. 7—8. Þetta tal megu þer nu fylla, felagar: *Flatøb.* þetta tal megit þer nu eiga felagar ok fylla; *Fris.* þetta megit þer nv fylla felagar; *Eirsp.* þetta megut þer fylla felagar. 10—11. nockut j ætt vid Petur erkibyskup: *Flatøb.* nockut skylldr Petri erchibyskupi; *Eirsp.* nakuað skylldr erkib͞pi; *Fris.* nockvt i æzkv við erkibyskvp. 12. heyrdu æ: r *skr. over Linien*; *Flatøb.* heyrdu; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* 13. at: *saa og Fris.; Flatøb* þo at; *Eirsp.* þot. 13—14, bregdi nockut æ otrunadinn: *Flatøb.* bregdiz nockut i truinni; *Fris.* bregði nockvt a vtrvnaðiɴ; *Eirsp.* bregði skiott trunaðinum. 15. eru: *de andre Hdskr.* erum. 20. kolludu: *saa og Fris.; Flatøb.* kuodu (hættligt vm hans maatt); *Begyndelsen af Kapitlet mgl. i Eirsp.*

hans. En gud bætti honum þo af þeirri sott. Þa er Hakon kongr biozt or Biorguin, ʀeid hann vpp til Alreksstada einn sunnudag, sem vande hans var til. Þa kom þar moti honum einn hlaupandi madr miog akafliga ofan or fiallinu. Konginum þotti vndarliga, er hann for sua ækafliga, þuiat kongr kende mannin, at hann var einn af Ribbungum. Hann hafdi ʀunakefli þat, sem einn Ribbungr sende honum, ok sagdi sua, at Sigurdr ʀibbungr kongr var andadr, ok bad kongin giora nockut skiott rad fyrir ser, at eigi kæmi jungherra Knutur, frændi hans, at styrkia Ribbunga j annat sinn. Kongr let þegar giora bref austr til Knuzt, frænda sins, ok baud honum goda kosti þa sem fyrr; hann skundadi þa sinne ferd austr j land ok kom eptir Seliumannavoku j Vikina.

155 (145).

Capitulum.

91b[1] Sigurdr ribbungr andadizt | j Oslo; en menn hans leyndu andlati hans ok fluttu lik hans upp æ land ok sogdu hann siukan, ok j þessu bili giordu þeir menn austr j Gautland, Haralld af Lautyn, Alf Styrsson, Erling ʀumstaf, til Askels logmannz ok fru Kristinar ok badu þau, at junherra Knutr skylldi bindazt fyrir flockinn, ok sogdu landit mundu ligia laust fyrir, ef hann kæmi til. Fru Kristin trudi þessum fortolum, ok fengu jun[herra] Knut j hendr Ribbungum, ok fylgdu honum margar sueitir af Gautum ok Markamǫnnum.

---

1. af þeirri sott: *Flatøb.* þeirrar sottar; *Fris.* af þessi sótt. 2. Alreksstada: *Hdskr. har* Alresksstada. 5. hann: *Flatøb.* þessi madr; *de andre Hdskr. har her en kortere Text.* — ækafliga: *Flatøb.* akaft. 7—8. sende honum, ok sagdi: *Flatøb.* hafdi sent konungi . þat sagdi; *Fris.* sendi konvnginom ok sagði; (*Eirsp.* þat var a þessu kefli). 8. andadr: *Hdskr. har* andandr. 19. Lautyn: *y rettet fra* u; *Flatøb.* Lautyn; *Fris.* Lauftvni; *Eirsp. har kun de to sidste Navne.* 20—21. þau, at junherra Knutr skylldi: *Flatøb.* jungherra Knut; *Fris.* þess at ivnkherra Knvtr skylldi; *Eirsp. anderledes.* 22. Fru: r *skr. over Linien.* 22—23. þessum fortolum: *saa og Fris.; Flatøb.* þessu; *Eirsp.* þui. 23. fengu: *Fris.* fengo þau; *Flatøb. (og Eirsp.)* fekk. — junherra: *i Hdskr. kun* jun. 24. fylgdu: *rettet fra* fylgdi *efter de andre Hdskr.* 24—25. Gautum ok Markamǫnnum: *saa og Fris.; Flatøb.* Gautum ok Vermum ok Markamǫnnum; *Eirsp. kun* Gautum.

156 (146).

Capitulum.

Þa er Knutur kom at Raumariki, let hann taka sic til kongs, ok dreif þa stormikit lid til hans. Sem Sturla segir:

Flock (sic) tok en, sa er ecki,
og[n]milldr, fridazt villde,
eptir dolgstride daudan
dadfenginn hofdingia;
Knutur red bag at br[i]ota
bodhraustr vid gram traustan
geystr, þuiat Gautar fystu
gæd[b]radir landrada.

Lendir menn ok Birkibeinar þeir, sem j Vikinne voru, hugdu eptir andlat Sigurdar, at eingi munde nyr ofridr uppi. En er þeir spurdu þessi tidende, efldozt þeir at lide, huer j sinne syslu. Allir bændr j Vikine villdu eigi ganga vndir vtlendzkan herr. Knutur for ut til Osloar ok let þar gefa ser kongsnafn. Þeir hofdu þa Osloarsyslu: Gutthormr Erlenzson ok Clemet af Holmi; þeir voru vestr j Hlidum j syslum sinum. Sem þeir spurdu þessi tidende, sofnudu at ser ollum Birkibeinum þeim, sem voru j nand. Bændr stefndu þing ok nefndu menn or bygdum at fara at Ribbungum til Osloar; þessir menn voru fyrir bændum: Steinrodr prestr, Þorbiorn slodi, Eirekr ignarbacki; hann bar merki bonda. Þeir foru ferdar sinnar, Birkibeinar ok bændr. En er Ribbungar spurdu þetta, foru þeir moti þeim, ok mættuzt

3. segir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* quat. 4. Flock: *saa og Flatøb., Fris. og Eirsp., men vel Feil for* flockr. 5. ognmilldr: *rettet efter Flatob. og Fris.; skr.* ogmilldr; *Eirsp. har* okmilldr. 7. dadfenginn: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* -finginn. 8. briota: *Hdskr. har* brota. 9. bodhraustr .... traustan: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* boðtraustr .... hraustan. 11. gædbradir: *rettet efter de andre Hdskr.* (geðbráðir). 12. Lendir menn — j Vikinne voru: *saa og Fris.; Flatøb.* Lendir menn i Vikinni ok Birkibeinar þeir sem þar voru; *Stedet mgl. i Eirsp.* 13. eptir andlat Sigurdar: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.* — uppi: *Fris. tilføier* vera; *Flatøb.* hefiaz. 14—15. huer j sinne syslu: *saa og Fris.; mgl. i Flatob.; Eirsp. begynder med flg. Sætn.* 16. vtlendzkan: *i Hdskr.* -anz. — herr: *saa og Fris.; Flatøb.* hofþingia; *Eirsp. anderledes.* 19. Sem þeir: *Hdskr. har* þeir sem. 21. bygdum: *saa og Fris.; Flatøb.* bygdinni; *Stedet mgl. i Eirsp.* 22. til Osloar: *saa og Fris.; Flatøb.* or bygd til Osloar. 23. ignarbacki: *saa og Fris.; Flatøb.* egnar-; *Navnet mgl. her i Eirsp.* 25. moti þeim: *saa og Fris.; Flatøb. tilføier* or bænum; *Stedet mgl. i Eirsp.*

fyrir vestan Akr æ eingium nockurum, ok vard þar hinn fysti bardagi med Gautum ok Nordmǫnnum. Stadr [vard] æ bondum, er þeir funduzt, ok villdu varla fram. Sem Birkibeinar sa þat, þa hlupu þeir af hestum sinum ok gengu diarfliga fram. Ribbungar sottu miog at þeim, þuiat þeir hofdu hofdingia vaskan. Þeir sottu sua fast j fystu, at þeir felldu Eirek jgnarbacka, merkismann bonda. Nu er bændr sa Birkibeina beriazt diarfliga, hlupu þeir af hestum sinum ok fylgdu þeim sem bezt. Ok vanu bradara helldu Ribbungar vndan, ok fell þar mikill hluti villdarlids þeirra; þar fellu flestir allir sueitarhofdingar Gauta. En Knutr komzt æ hest ok jjj Ribbungar med honum ok flydi. Hann hleypti yfir bru nockura, ok fell þar hestur hans; en hann dro sem naudugligaz vndan ok for upp æ land, þuiat Ribbungar
91b[2] | hofdu þa mesta hluta Upplanda ok skip oll j votnum, bædi j Miors ok odrum. Skipodu Ribbungar þar allar syslr, þuiat Birkibeinar voru onguir æ Upplondum.

157 (147).

Hakon kongr for til Uikr.

HAkon kongr sigldi sudr til Vikrinar. Hann hafdi skip þat, er Drekin het. Hann sigldi fra ollum skipum sinum. Ok er hann kom til Areyia, lagdi hann þar at, ok er skip kom j lægi, geck hann j bat ok for yfir til bæiarinns ok spurdi tidenda. Bondi suaradi: Segium ver tidende þau, er ydr munu god þikia. Ek atta mer tuo sonu med Ribb-

1. fyrir: f *rettet fra* v. 2. vard: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Stedet mgl. i Eirsp.* 6. hofdingia vaskan: *Flatøb.* marga vaska menn; *Fris.* hraustan hofðinngia; *Stedet mgl. i Eirsp.* 7. jgnarbacka: *her har ogsaa Flatøb.* ignar-. 8. bændr sa Birkibeina beriazt: *Flatøb.* Birkibeinar saa at Ribbungar baurduz; *Fris.* bændr sa at Birkibeinar borðvz; *Eirsp.* Bb' baurduz. 9. fylgdu þeim sem bezt: *Flatøb.* fylgduz vel; *Fris.* fylgðo þeim vel ok drengiliga. — vanu: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vaanum; *Fris. anderledes.* 14. dro: *Hdskr. har* dra; *Fris. (og Eirsp.)* dro; *Flatøb.* droz. 15. hofdu: *sidst paa frg. Spalte* hof *underprikket.* — mesta hluta: *Flatøb.* mestann lut; *Fris.* mestan luta; *Slutningen af Kapitlet mgl. i Eirsp.* — votnum: *Skriveren har først begyndt at skrive* vop. 16. odrum: *Flatøb.* odrum vǫtnum; *Fris.* oðrom stoðom. — allar syslr: *saa og Fris.; Flatøb.* ollum syslum. 19. sudr: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* austr. 23. Bondi suaradi: *Hdskr. har* bændr su*s*. (*de andre Hdskr. har* bóndi svaraði). — Segium ver: *de andre Hdskr. har* segi ek. 24. þikia: *Flatøb. (og Eirsp.) tilføier* enn mer þickia ill; *Fris.* eN mer þickia storill. — mer: *mgl. i de andre Hdskr.*

ungum, ok eru nu badir fallnir; en mer þikia þau storum hórd. Sidan sagdi hann Hakoni kongi allan atburdinn fra bardaga a Akri. Kongrinn beid þar skipa sinna ok sigldi sidan jnn til Osloar.

158 (147).

Eptir þat stefndi hann til sin lendum mónnum ok syslumónnum or Vikinne ok for upp a land ok let draga xxxiiij skip or bænum. Eptir þat er Knutr hafdi flyd, lagu bændr j safnadi vm alla Osloarsyslu ok gættu sin dreingiliga ok bidu sua kongsinns. Arnbiorn Jonsson ok Simon kyr drogu xiij skip upp vm Elfi. Hakon kongr var ij nætur a leidinne, adr hann kom yfir hit fysta eidit upp til Stafsbiarga. Þat eru langar tuær ʀastir at draga vm myrar ok skoga, adr hann kæmi j uatnit. Kom þar j mot honum Arnbiorn ok Simon kyr ok Lodinn Gunnarsson. Sidan drogu þeir vel ʀastar langt, adr þeir komu upp j Eluinna. Birkibeinar foru helldr ospakliga, ok hafdi kongr af þui nockut amæli, at hann ʀefsadi litt. Hann let þa drepa gest einn, þann er ospakaztur hafdi verit. Eptir þetta gat einge madr, at ospeckt væri gior. Wm morguninn, er kongrinn kom til Eids, giordi hann fyrir nockor lettiskip, ok toku þeir þar niosnarmenn Ribbunga uppi j Mynni ok drapu þar vii menn. Vm kuelldit for hann til vazinns med allan herrin. Hann hafdi ei sanna niosn af, huar Ribbungar voru, ok þui skipadi hann sua, at hann ʀori sialfur med vestrlandit (sic). Þeir a kongsskipino sa, huar rori eitt skip.

1—2. en mer þikia þau storum hórd: *mgl. i de andre Hdskr.* 5. hann: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Hakon konungr. 7. xxxiiij: *Flatøb. ligesaa; Fris. (og Eirsp.)* xxxiij. 10. xiij: *Fris.* xiii; *Flatøb.* þriu; *Eirsp.* xv. 11. adr hann kom: *Flatøb.* aadr þeir kæmi skipunum; *Fris.* hann kom; *Stedet mgl. i Eirsp.* 12. Stafsbiarga: *saa og Flatøb.; Fris.* Stafnsbiarga; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 14. Arnbiorn: *Flatøb. tilføier* Jonssun. — Gunnarsson: *Flatøb.* Gunnasun; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* 15. vel ʀastar langt: *Flatøb. (og Fris.)* rastar langt eid; *Stedet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 16. af þui: *saa og i Fris. og i Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 20. lettiskip: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* lettiskutur. 21. niosnarmenn: *saa og Fris.; Flatøb.* nockura niosnarmenn; *Eirsp. anderledes.* 22. for hann til vazinns; *Flatøb.* for Hakon konungr vt til vatzminnis; *Fris.* for konvngr til vatzins; *Eirsp. ligesaa* til vazins. 23. ei: *tilføiet over Linien.* 25. vestrlandit: *Flatøb.* enu vestra landinu; *Eirsp.* uestra landi; *Angivelsen mgl. i Fris.* 25—2. eitt skip. Ribbungar logdu þa:

Ribbungar logdu þa at landi; en kongr tok skip þeirra. Sidan atti kongr tal vid lid sitt ok baud ollum mǫnnum, at þeir skylldu eigi drepa Knut, frænda hans, þo at þeir ætti kost, fyrir sakir Hakonar jarls, fodur hans. Þa er liost var vm morguninn, sa Birkibeinar skip Ribbunga ʀoa j moti ser sem akafligazt ok hugdu, at þeir villdu beriazt, þuiat þeir hofdu skip mycklo stærri en Birkibeinar. En þegar sem Ribbungar sa ferd kongssinns, sneru þeir at landi ok flydu upp j bygdina þa, er Him (sic) heitir. En kongr tok ǫll skip þeirra ok vistir ok mikit herfang. Eptir þetta for kongr austr til Hamars, ok lagu þar margir Ribbungar j sarum, þeir sem barizt hofdu a Akri. Kongr gaf þeim ollum grid. Eptir þat stefndi hann bændum til sin, ok attu þeir þa allir samhelldi uid kong moti Ribb- 92a[1] ungum. Knutur hafdi flyd upp | a Hadaland. Kongr sendi til hans Gudleik af Aski, frænda hans ok stallara sinn, ok þann man, er Arnþor het; baud Knuti sættir ok goda kosti, ef hann villdi a hans valld ganga. Ok þa er sendimenn fundu Knut, ok Ribbungar urdu varir, at Knuti voru sættir bodnar, þa gættu þeir hans sua, at hann matti eigi fra þeim komaz. Foru þeir sua aptur, sem þeir komu, ok sogdu kongi.

159 (147).

Hakon kongr let skip i Miors.

Hakon kongr skipadi eptir þat [Vpplond] ok let oll skipin vera j Miors ok setti menn til at gæta. En hann

Flatøb. eitt skip Ribbunga. logdu þeir; *Fris.* eitt skip Ribbvnga ok logðo þegar; *Eirsp. har Ordene* eitt skip ribb', *men ellers forskjellig Text.* 6. ser: *saa og Fris.; Flatøb.* þeim; *Ordene mgl. i Eirsp.* — sem akafligazt: *saa og Fris.; Flatøb.* akafliga. — hugdu: *Fris.* hvgo (!); *Flatøb.* hugdi konungr; *Stedet mgl. i Eirsp.* 8. sneru þeir: *Flatøb.* sneru þeir aftr; *Fris.* logðo þeir; *Eirsp. anderledes.* 9. Him: *saa og Flatøb.; Fris.* Hvn; *Eirsp.* Hún. 13. gaf þeim: *Hdskr. har* þeim gaf þeim. — Eptir þat: *saa og Fris., Flatøb.* þui næst; *Stedet mgl. i Eirsp.* 15. hafdi flyd: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* flydi. 17. man er Arnþor het: *Flatøb.* annan er Þorir heitir; *i Eirsp.'s kortere Text staar* Arnþoʀ baug; *i Fris. mgl.* Gudleik — Arnþor het. 22. sogdu kongi: *Flatøb. tilføier* slikt er þeir frettu; *de andre Hdskr. her anderledes.* 24. eptir þat: *saa og Fris.; Flatøb.* þa; *Eirsp.* nu. — Vpplond: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp. har* aull upl'd.

biozt þa nordr til Biorguinar til stefnu þeirrar, er hann hafdi giort vid erkibyskup ok jarl. Kongr hafdi spurt, at þeir voru komnir. Þa sendi hann Þorstein heimnes, merkismann sinn, nordr fyrir at segia, at þeir skylldu bida hans. Þorsteinn var viij nætr æ leid. Ok er hann kom nordr, þa þottuz þeir, jarl ok erkibyskup, hafa frett af, kongr mundi bera upp bref nockur, þau eigi mundi honum þickia allr trunadr æ vera til sin af þeirra hende, ok giordu þeir þat ʀad, at erkibyskup for nordr heim. En jarl beid kongs. Hakon kongr atti þing j Oslo ok j Tungsberge, ok gengu allir bændr j samhelldi uid kong moti Ribbungum. Sidan for hann nordr, ok er hann kom j Portyriu, þa kom Þorsteinn heimnes moti honum ok hafdi verit jjj nætur æ leid nordan, en jj j bænum, ok sagdi, at erkibyskup hafdi heitit at bida kongs, adr þeir jarl taluduzt vid, en sidan var þat allt annars, ok bio sina ferd sem ækafaz. Þorsteinn sagdi sua, at þa voru margir komnir vestan vm haf at finna kong, ok bad hann skunda. Þa er kongr kom til Biorguinar, var þar fyrir Skuli jarl ok Jon jarl af Orkneyium, Simon byskup af Sudreyium ok aboti af Eynni helgu. Skipadi kongr fyst þeirra malum, er vestan voru komnir, ok ollum med jarls radi.

160 (148).

Capitulum.

Herra Knutr flydi vestr i dali, þa er hann hliop af skipum i Miors. En þa er hann spurdi, at safnadr var fyrir honum æ Heidmork ok Hadalandi, sneri hann nordr j Gudbrandzdali ok sua j Eystridali ok þadan æ Vermaland;

---

5. viii: *saa Flatøb. og Eirsp.; Fris.* ix. 8. æ vera: *Flatøb.* i; *Fris. og Eirsp. anderledes.* 8—9. þat ʀad: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þetta þa statt. 9. for: *i Hdskr.* far; *Flatøb.* færi; *Fris. og Eirsp.* for. — beid kongs: *saa og Eirsp.; Fris.* mvndi bida konvngs; *Flatøb.* bidi þar. 12. ok er hann kom j Portyriu: *Eirsp.* oc ær k'r kom til Portyriu (þa kom þar *o.s.v.*); *mgl. i Flatøb.; Fris. har her* ok kom Þorsteinn heimnes moti honum i Portyrio (ok sagði at). 14. hafdi heitit: *Fris. og Eirsp.* hefði heitið; *Flatøb.* ætladi. 15—16. var þat allt annars, ok bio sina ferd sem ækafaz: *Flatøb.* var þat allt vti; *Fris.* eɴ siðan sneri erkibyskvp norðr; *Eirsp.* var þat allt oc bio þa sina ferþ sem akafast. 25. skipum: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* skipum sinum. 27. æ: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* i.

elfdizt þa af nyiu at lidi ok for sidan nordr til Noregs, kom fram j syslu Arnbiarnar Jonssonar, þar sem Skaun heitir ok Hegginn, ok giordi þar hervirki. En er bændr villdu veria sinn kost, þa fell[u] þar margir godir dreingir af bændum, ok (sic) sendi þa bref til kongs ok bad hann skunda j Vikina ok sagdi, at Ribbungar styrktuz miog. Sem kongr spyr þessi tidende, for hann austr j land. En
92a[2] jarl for til Þrand|heims nordr. Þa er kongr kom til Tung[s]-bergs, setti hann eptir æ bergino Erling liodhorn at bua til jolaveizlu; en kongr for inn til Osloar ok la vııı. nottina vid Jarlsey.

161 (148).

Fra kongi.

Þar kom moti kongi Þorgeir byskupsmadr ok Fridrekr slafse. Þeir hofdu syslu æ Hadalandi ok sogdu þau tidende, at Ribbungar hofdu dregit skipin austan vm Eidaskog ok komit þeim j Miors. En þar j eyiuni voru fyrir syslumenn Birkibeina, Guttormur fionkr, frænde kongs, ok Arni æ Holi, at gæta skipa j vatnino; þeir hof[du] fiolmennar sueitir. Ribbungar komu at þeim óvǫ́rum ok felldu Guttorm jnne. Enn Arne komz vt ok fell æ akrinum; þar fell oll sueit þeirra. Sidan toku Ribbungar skip oll, bædi j Miors ok odrum votnum. En er bændr spurdu þat, gafu þeir upp bygdina ok toku sua grid af Ribbungum. Toku nu Ribbungar oll Upplond. Hakon kongr sigldi vm daginn jn til Osloar. Þar var þa fioldi bonda j bænum, meir en MCC

1. af nyiu: *saa og Eirsp.; Flatøb.* aa nyia leik; *Fris.* eN. — nordr til Noregs: *Flatøb.* i Noreg; *Fris. (og Eirsp.)* norðr i Noreg. 2—3. kom fram . . . giordi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* komu fram . . . gerdu. 3. hervirki: *de andre Hdskr.* mǫ́rg hervirki. 4. fellu: *Hdskr. har* fell. 5. ok sendi þa: *Flatøb.* Arnbiorn sendi; *Fris. og Eirsp.* Arnbiorn sendi þa. 8—9. Tungsbergs: *i Hdskr.* Tungbergs. 11. vid Jarlsey: *saa og Eirsp.; Flatøb.* i Jarlseyium; *Angivelsen mgl. i Fris.* 14. hofdu syslu: *saa og Eirsp.; Flatøb.* voru syslumenn; *Fris. anderledes.* 15. austan: *i Hdskr.* austr; *Flatøb. og Eirsp.* austan; *mgl. i Fris.* 17. Birkibeina: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* konungs. — fionkr: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og i Eirsp.* — Holi: *saa og Flatøb.; Fris.* Hola; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 18. vatnino: *en Streg for* i *er udeglemt.* — hofdu: *i Hdskr.* hof. 20. Arne: *tilføiet over Linien af en senere Haand.* — komz: z *skr. over Linien.* — akrinum: *skr.* ak^{i}inū. 23. sua: *Flatøb. og Eirsp.* ser; *mgl. i Fris.* 25. MCC: *saa og Flatøb.; Fris.* cc; *Angivelsen mgl. i Eirsp.*

med bæiarmǫnnum. Kongr atti tal vid þa, ok sogdu bændr sua, at þeir hefdi halldit safnadinum, sidan þeir borduzt a akrinum vid Ribbunga: en nu heita þeir oss afarkostum ok brenna bygdir vorar, en þeir na eigi sialfum oss. Nu vilium ver bidia ydr, herra, at þer sitit hier j vetur at gæta bygda varra. En vier vilium giora ydr allan almenning ok annan a bak jolum, ok ef ydr þickir nockut a bresta, þa vilium vier gefa ydr half bu vor ok halfar allar vistir. En [ef] þier vilit eigi hier dueliazt, þa toku vier oss grid af Ribbungum ok sættunzt vid þa. Kongr þackadi þeim bod sitt, en kuezt skylldu gefa þeim orskurd, þa er hefdi att tal vid hird sina. Sem kongr ʀæddi þetta fyrir radinu, þa lottu allir, at hann sæti j Oslo vndir trunadi bænda, ok sogdu, at Sueri kongi gafzt þat eigi vel, þa er bændur foru at honum til Osloar. Kongr sagdi bændum, at hann vill sitia a bergino: en setia þar eptir lenda menn [at gæta] ydars varnadar. Bændr attu tal sin j milli ok budu at nefna kongi gisla or kirkiu[soknum] hina beztu bændr, ef hann hefdi nockurn misstrudnad. Atti kongr þa en tal vid sina menn, ok badu allir, at hann trydi eigi bændum. Kongr gaf þa orskurd ok sagdi, at hann mundi þar einksis mannz rad vm taka nema sialfs sins, ok kuozt at visu skylldu
92b[1] sitia hia bændum, er þeir budu honum sua goda kosti | ok villdu sitt fior ok fe leggia vid hans lif, ok eptir þat sendi hann nordr til Biorguinar eptir fongum ok sua til Tungsbergs. Kongr sat j gardi Hakonar. En jolin hellt hann

3. akrinum: *her (jfr. S. 443 [20]) Feil for* Akri *(saa Flatøb. og Fris.); Angivelsen mgl. i Eirsp.* — afarkostum ok: *Flatøb.* afarkostum storum at; *Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 4. en: *Flatøb.* enn; *Holm.* ef; *Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 5. ver: v *rettet fra* b. 5—6. bygda varra: *saa og Fris.; Eirsp.* bygda þeirra *(ind. Tale); Flatøb.* vor ok bygda vaarra. 6. almenning: a *rettet fra* h. 7. ok ef: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* enn ef. — bresta: *de andre Hdskr.* vanta. 8. ef: *mgl. i Hdskr.* 9. vilit: *det andet* i *skr. over Linien.* 10. þeim: *saa og Fris.; Flatøb.* þeim vel; *Stedet mgl. i Eirsp.* 12. ʀæddi þetta fyrir radinu: *Flatøb.* ræddi þetta fyrir raadgiofum sinum; *Fris.* talaþi við rað sitt; *Eirsp. anderledes.* 16. at gæta: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 18. kirkiusoknum: *saa de andre Hdskr.; 81a Fol. har* kirkiu. — bændr: *saa og Fris.; Flatøb. har* bondasonu; *Eirsp.* menn. 19. misstrudnad: *Flatøb. (og Eirsp.)* mistrunat aa þeim; *Fris.* vantrvnað a þeim. 22. vm taka: *saa Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* vid hafa. 23. er: *Flatøb.* þar sem; *Fris. og Eirsp.* er þo. — þeir: *tilføiet over Linien.* 24. fior: *saa og Fris.; Flatøb.* lif; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 26. gardi Hakonar: *saa og Eirsp.; Fris.* Hakonargarði; *Flatøb.* gardi Hakonar gris.

j byskupsgardi. Þessi var hinn x vetur kongdoms hans. Arnbiorn Jonsson sat vm vetrin j Valldisholma til niosnar ok landzgætzlu.

162 (149).

Capitulum.

Herra Knutur for austr j Gautland ok sat þar, æmedan hæst var vetrar. En setti eptir j Miors nockurar sueitir af Ribbungum, ok drogu þeir skip at sier vm oll Upplond. Hakon kongr sende vm vetrin bref leyniliga j lid Ribbunga til sueitarhofdingia ok margra annara ok baud þeim grid, ef þeir kæmi til hans. En þessi grid tok fyst Erlingur rumstafur; hann var vaskr madr ok vel sidadr. Ok er hann kom æ kongs fund, feck hann god grid ok sættir. Kongr giordi nockurar sueitir j Seleyiar (sic) at leita Ribbunga, ok var Erlingur j þeirri ferd; þar felldu þeir .xl. manna af Ribbungum. Eptir þetta hellt kongrinn Erling fyrir trygguan mann ok kuad hann hafa hogguit sic j lendan [mann]. Þa var gior onnur fôr austr j Vikina hid efra æ hestum; var þar fyrir Simon kyr ok hafdi ccc manna, ok komu austr j Beuio, ok voru þar fyrir margir Ribbungar ok fengu niosn [af] Birkibeinum ok flydu þegar vndan; en þo fengu Birkibeinar hier ok huar menn af [þeim]. For Simon aptur til kongs.

163 (149).

Capitulum.

Um sumarit eptir andlat Sigurdar ribbungs skillde Gudolfur af Blakkastodum sik fra flokinum Ribbunga ok for heim til bus sins ok gætti sin j kirkiu nær bænum;

---

3. landzgætzlu: -gætzlu *er skr.* gætzlu (z over t). 5. æmedan: *de andre Hdskr.* međan. 6. setti: *tilføiet over Linien.* — Miors: *kludret; skr.* mior (s over r). 10. fyst: *Fris. og Eirsp. ligeledes* fyrst; *Flatøb.* fystr. 11. hann var: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ok var. 13. Seleyiar: *de andre Hdskr.* Sol-. — Ribbunga: *saa og Fris og Eirsp.; Flatøb.* at Ribbungum. 14. .xl.: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* .lx.. 16. lendan mann: mann *mgl. i Hdskr.* 17. fôr: *Flatøb. (og Fris.)* ferd; *Stedet mgl. i Eirsp.* 18. *og* 21. Simon: *saa og Flatøb.; Fris.* SiGvrþr; *i Eirsp. mgl. fra* ok kuad hann. 18. austr: *skr.* a-austr. 19. Beuio: *Flatøb.* Beyiu; *Fris.* Beño; *Stedet mgl. i Eirsp.* 20. af: *mgl. i Hdskr.* 21. þeim: *tilføiet efter Flatøb.;* (*Fris.* af monnum þeirra).

þar var gott vigi. Gudolfur hafdi giort margar ospektir þar j bygdine, þa er hann var med Ribbungum. Otryggur het bondi, sa er hann hafdi bartt miog ok tekit hest godan af honum. Hann atte tuo sono; het annar Asolfur, enn annar Gudleifur; þeir fiengu sier sueit manna ok foru ad Gudolfi. Þeir toku stiga ok settu vid kirkiuna ok hiuggu ræfuret yfir honum ok hlupu þar inn ok drapu hann. Gudolfur var litt harmdaudi af mǫnnum fyrir sinn ojafnad.

164 (150).

Af Hakoni kongi.

Um haustit, er Hakon kongr settizt j Oslo, giordi Skuli jarl sendimenn til Valldimars kongs, Kolbein kettuhrygg ok Grunda fehirde. En er þeir foru heim [um] vetrin, þa lagu þeir j Mastrondum fyrir isa sakir. Knutr var þa j Liodhusum, ok er hann spurdi til þeirra, þa toku Ribbungar lettiskip ok foru at þeim ok komu æ þa ouara. Þar lagu margir kaupmenn j hofninne ok villdu ecki hialpa þeim.
92b² En þeir | vorduzt vel ok dreingiliga, ok fellu þar badir ok flest allt foruneyte þeirra med dreingskap ok micklum hraustleik.

165 (150).

Capitulum.

Þa er Hakon kongr spurdi þessi tidende, let hann hoggua isinn or Oslo ok allt vm Slidholma, ok var þat syst æ tueimur dogum. Sidan skipadi hann morg lettiskip austur til Liodhusa [ok setti] þessa menn fyrir lidit: Lodin ok Simon kyr, Halluard bratta, Gunbiorn, Olaf Jnguson,

1. ospektir: ek *tilføiet over Linien.* 2. bygdine: *Hdskr. har* bygdyne. 8. harmdaudi: *Fris.* harmdauþr *(slutter her); Flatøb. (og Eirsp.)* harmadr. 12. um: *mgl. i Hdskr.* 13. Mastrondum: *saa og Eirsp.; Flatob.* Maastrondum; *Fris.* Masstrondum. — var: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* laa. 14. til: *skr. to Gange.* 18—19. med dreingskap — hraustleik: *mgl. i de andre Hdskr.* 22. or Oslo ok allt vm Slidholma: *Eirsp.* ur Auslu oc allt ut um Sliðholma; *Flatob.* fra ok allt vm Slidholma; *Fris.* or Oslu allt ýt vm holma. 23. syst: *saa og Fris.; Flatøb.* giort; *Sætn. mgl i Eirsp.* 24. ok setti: *tilføiet efter Flatob.; Fris. har her* ok þessir formenn; *Eirsp.* þessir voru formenn. — Lodin: *de andre Hdskr. tilføier* Gunnason. 25. kyr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ku.

ok er þeir komu fram, var Knutur j brottu ok allr meginnherrinn, nema fair menn voru eptir. Sa het Biorn þacki, er fyrir þeim var. Þeir satu j kastalanum nordr fra bænum. Birkibeinar settuzt vm kastalan, ok var hann skiott upp gefinn, þegar þeir fengu grid, er j satu. Þa toku Birkibeinar mikit herrfang, en brutu ok brendu kastalan. Þeir logdu gialld æ bændr ok toku storfe fyrir þeim mônnum, er verit hofdu med Knuti; eptir þetta foru þeir aptur til kongs. Sua kuad Sturla:

Witur let virki briota
valldr noræmar alldar
austur, þa er jofrar treystuz,
ognfusir, Liodhusa.
Þat ek gallt (sic) Gautum
gofugur oduite jofra,
þiod feck ʀæsis ʀeide,
ʀan; geck slikt at vanum.

166 (151).

Af Ribbungum.

Rjbbungar sofnuduzt saman æ Upplond ok voru fiolmennir j Miors. Þa let Hakon kongr draga skip or Oslo ok upp j Elfi, ok voru þessir menn fyrir: Jfar af Skediuhofi ok Saxi bladspiot. En er þeir komu j Elfina, þa skipudu þeir skipinn sem bezt ok gættu sin þar. Ribbungar letu þa eptir oll skip j Miors, ok voru flestir farnir or vatnnino ok austur æ Markir til mozt vid Knut. Kongr

2. þacki: *Flatøb.* packi; *Fris.* barki; *Eirsp.* bakci. 3. kastalanum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kastala einum. 11. noræmar alldar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* norænna allda. 12. þa er: *de andre Hdskr.* þar er. 14. Þat ek gallt: *de andre Hdskr.* þat veit ek at gallt. 19. saman: *saa Fris.; Flatøb. og Eirsp.* nu saman. 20. Hakon: h *rettet fra* l. 21. upp j: *herefter i Hdskr.* Oslo *gjennemstreget og underprikket.* 22. Elfina: *skr.* Elfi-ina. 23. gættu: g *rettet fra* 2 (ɔ: ok). — sin þar: *Flatøb.* siþan; *de andre Hdskr.* sin. 23—25. Ribbungar letu — æ Markir: *Flatøb. har her* Ribbungar hofdu þa flest skip i Miors ok voru flestir farnir or vatninu ok austr a Merkr; *Fris.* Ribbungar voru flestir farnir or Miors (við Knvti); *Eirsp.* Ribb' haufðu þa aull skip i Miors. voru þa sumir farnir austr (a mot Knúti). 24. letu: *tilføiet i Marginen.* — eptir: *tilføiet over Linien.*

for or Oslo upp til Eidsvallar ok atti þing vid bændr. Gengu þeir þa j samhelldi vid kong a nyia leik. Kongr sneri þa þadan vt a Raumariki ok austur yfir Elui, þuiat honum var sagt, at Knutr leti draga skip or Hellisfirde ok ætlade upp a Markir ok þadan j Eluinna, ok er kongr kom j bygdina þa, er Hegginn het, var honum sagt, at væri lygd. Sneri kongr þa aptur ok for vt a Follu ok sidan jnn til Osloar. Þat var halfum manadi eptir paskir. Þa er Knutr spurde, at kongr var aptur horfinn, let hann draga skip or Hellisfirde, þar sem alldri hofdu skip dregin verit, ok kom þeim upp a Markir ok sidan nordr j Elui ok kom a vvart at þeim Jvari ok elltu þa.

167 (152).

Capitulum.

93a[1] Sem kongrinn spurde þetta, let hann draga xxxv sk|ipa or Oslo ok fylgdi sialfur. Hann giordi ok ord Arnbirni Jonssyni ok odrum lendum mônnum, at þeir drægi skip upp j Eluina, ok mætti þeir konginum j Eyiavatni. Þa spurdu þeir til Haralldz af Lautyn ok margra Ribbunga, er voru j bygd þeirri, er Skaun heitir. Kongr giorde þa til þeirra nockurar sueitir; þeir mættuzt a skogi nockurum. Vard þar bardagi, ok flydu Ribbungar ok letu l manna. En Birkibeinar foru aptur til kongs. Kongr let þa draga skipinn j a þa, er Kinna heitir ok þadan rastar langt eid,

3. vt: v *rettet fra* a. 4. at: *tilføiet over Linien.* 5. ætlade: *Fris.* ætl'.; *Flatøb.* ætludu; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 7. væri: *foran dette Ord i Hdskr. et underprikket* þm̄; *Flatøb. og Fris. har* þat var. — lygd: g *tilføiet over Linien.* 7—8. Sneri kongr — til Osloar: *Flatøb. har* sneri hann þa aptr ok for vt til Osloar; *Fris.* sneri hann þa aftr til Osloar; *Eirsp.* for k'r þa aptr i Oslu. 10—11. skip dregin: *Flatøb. (og Eirsp.)* skip fyrr dregin; *Fris.* fyʀ skip dregin. 11. Markir: *saa og Fris.; Flatøb.* Hamarker; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 12. elltu þa: *Flatøb. tilføier* af skipum ok foru þeir siþan vt til Osloar aa fund Hakonar konungs; *Fris.* af skipom sinom ýt til Osloar; *Eirsp.* af skipum sinum . oc foru þeir vt til Osloar a fund k'gs. 17—18. Þa spurdu þeir til Haralldz af Lautyn ok margra Ribbunga: *saa og Fris.; Eirsp.* þa spurði k'r til Haʀ' af Lautun (at hann var *o.s.v.*); *Flatøb.* þat spurdu þeir Haralldr af Laatyn ok margir Ribbungar. 18. Lautyn: *Fris.* Lauftúni. 23. skipinn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* skipit. — Kinna: *saa og Fris.; Flatøb.* Kerma; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* — eid: i *skr. over Linien.*

adr hann kom j Elui. Þa var þeim sagt, at Ribbungar hofdu snuit austr or Eluinne; helldu Birkibeinar þa eptir þeim ok drogu skipin vm eid þat, er Furdueid (sic) heitir, ok komu til þess bæiar, er Fala heitir; þa var þeim þegar sagt, at Ribbungar voru austr æ Vigri (sic). Geck kongrinn þa af skipum ok flest allt lidit ok setti eptir Gunbiorn bonda ok Saxa bladspiot at gæta skipa ok bad þa vera þeim meginn vazinns, sem hann for. Var þetta sunnunott, ok vm morgunin j lysing komu þeir jamfram kirkiunne æ Vingri. Þar var bonde, sa er Gunar het, vinnr kongs. Hann sagdi konginum, at Ribbungar lagu þar odro megin gegnt, en þeir ʀoru huern dag yfir vatnit at spyria tidenda. Þa bad kongr sina menn leynaz j skoginum upp j fra bænum; en er solin tok at skina, þa sa Ribbungar, huar lidit la j skoginum, ok sneru þegar vt aptur skipum þeim meginn, sem þeir voru. Birkibeinar skundudu þa ferd sinne, þuiat þa ottadi, at Ribbungar tæki skip þeirra. Þa er kongrin geck af skipum, sendi hann nockurar sueitir þangat, sem hann spurdi til Amunda af Folavelle, ok komu Birkibeinar at þeim ovorum. Voru sumer drepnir, en sumir æ kaf elltir; en flestir allir letu vapnin. Wm morgininn, er Birkibeinar hlupu fram or skoginum, syndiz Ribbungum meira lidit, en var. Þa hliop Haralldr af Lautyn vt æ arbackan ok spurdi, huer fyrir lidi redi. Haralldr stangarfylia suarar: Kennazt munu vier frændr; en vier erum her kuslungar ok syslumenn af Upplondum. Hinn suarar: Sialldan hafi þer sua micit lid jafnvel buit, eda huar er Hakon kongr?

---

3. Furdueid: *de andre Hdskr.* Fundueið. 4. var: *tilføiet over Linien.* — sagt: t *skr. over Linien.* 5. Vigri: *saa og Fris.; Flatøb.* Vigrin; *Stedet mgl. i Eirsp.* 6. Gunbiorn: *saa og Flatøb.; Fris.* GuNar; *i Eirsp. mgl.* ok setti — gæta skipa. — bonda: *skr.* b.; *Ordet mgl. i Flatøb., findes i Fris.* 7. at: *i Hdskr.* ok at. 8. sem hann for: *saa og Eirsp.; Flatøb.* er hann var; *Stedet mgl. i Fris.* 9. Vingri: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* Vigri. 12. huern dag yfir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vm þuert. — Þa: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þui næst. 14. tok: *herefter et kludret* a. 17. þa ottadi: *Flatøb. (og Fris.)* þeir ottuduz; *Stedet mgl. i Eirsp.* 20. drepnir: n *rettet fra* t. 21. flestir allir: *Flatøb.* flestir; *Fris.* allir; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 23. Haralldr: *skr. her og ndfr.* har. — Lautyn: *Flatøb.* Laatyn; *Fris.* Lauftýni; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 25. kuslungar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kyllungar. 26. syslumenn: y *rettet fra* h. 27. jafnvel buit: *Flatøb.* edr sua vel buit; *Fris.* eða iafnvel buit; *Ordene mgl. i Eirsp.*

Her er hann, sagdi Haralldr. Hinn suaradi: Hui villdi hann taka a sic sua micla vesulld at lane, at ꝛekazt allt a Markir austur at oss Ribbungum? Meir ætla ek naudsyn til þess en ofkeski, sagdi Haralldr, at stockua slikum oalldarflocki or landinu, sem þer hafit. Foru þa huorirtueggiu, sem mest mattu þeir. Skutuz þeir a, þar sem ainn var miost. Þa giorde gud sem jafnan mickla miskun vid Hakon kong, þuiat þeir, sem a skipum voru, gengu 93a[2] þeir þar upp, sem kongr hafdi rad fyrir giort, | ok fundu sueit af Ribbungum ok drapu þa alla. Þa vrdu þeir varir vid, at meginherrin Ribbunga var þeim megin arinnar. Sneru þeir þa yfir ana ok mættu konginum; vrdu þa huorir odrum fegnir. En þegar Ribbungar sa, at kongr hafdi nad skipum sinum, þa snero þeir austr aptur sinne ferd. En þar var sua micill straumur ok hasteint j anni, er kongr nadi skipum, ok þar sem Ribbungar voru komnir, at huor[ir]-tuegiu gengu a land ok leiddu skip sin, en sumir styrdu med forkum, ok ef nockt ꝛeip bilade a einhueriu skipe, var þat þegar j forradi ok þeir sem a voru. Ok er þeir komu þar, sem miost var ainn, huilduzt huorirtueggiu, ok ættladi kongr at snæda. En Ribbungar skutu a þa, ok vard þui ecki af snædino. Foru þa huorirtueggiu sem mest, þar til er Ribbungar komu til kirkiobæiar[i]ns, þar sem þeir hofdu adr verit. Geck þa en fram Haralldr af Lautyn ok fleiri Ribbungar, ok mæltu morg ord ferlig til Birkibeina. Enn

1. Hinn suaradi: *saa og Fris.; Eirsp.* Haꝛ' sv[s]; *mgl. i Flatøb.* 4. til þess en ofkeski: *Flatøb.* til bera enn ofkæti; *Fris.* til reka ... eɴ ofkæti; *Eirsp.* (helldr nauðsyn) til þess en ofkæti. — segir: *Fris.* ·s·; *Flatøb.* suarar; *Eirsp. anderledes.* 8. vid Hakon kong: *saa og Fris.; Flatøb.* Hakoni konungi; *Stedet mgl. i Eirsp.* 9. þeir þar: þeir *mgl. i Flatøb. og Fris.; Eirsp. anderledes.* 10. sueit: *saa og Fris.; Flatøb.* sueitir; *Eirsp.* sueit manna. 10—11. varir vid: *saa og Fris.; Flatøb.* ok varir; *Stedet mgl. i Eirsp.* 13. at: *saa Fris.; Flatøb.* þat at: *Stedet mgl. i Eirsp.* 15. hasteint: i *skr. over Linien.* 16. at: *Hdskr. har* ok; *rettet efter Flatøb., hvis Text forøvrigt er omtrent enslydende, medens Fris. her har* Eɴ þar var þa mikill straumr ok hasteint i aɴi er konvngr naði skipom sinom . ok sva var þar sem Ribbvngar voro komnir . ok gengo hvarirtveɢio *o.s.v.; Eirsp.* sua mikill straumr ... at *o.s.v.* — huorir-: *Hdskr. har* huor-. 20. miost: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* mest. 22. snædino: *Flatøb.* snædinginum; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* — þa: *saa Fris.; Flatøb.* þa enn; *Eirsp. anderledes.* 23. kirkiobæiarins: *skr.* -bæ^r^ins. — kirkiobæiarins, þar sem: *Flatøb.* bæiarins þess er; *Fris.* kirkiobæiarins (þar sem — fleiri Ribb. *mgl.*); *Stedet mgl. i Eirsp.* 24. Lautyn: y *rettet fra* u. 24—25. fleiri Ribbungar: *Hdskr. har* fleirū R'.

kongr kalladi til sin Olaf sundfara, sueitung Arnbiarnar Jonssonar, ok bad hann segia Ribbungum, at þeir hætti folskuordum, ok bad þa bida, þar til er skip hans kæmi, ok mætti þeir þa fleira vid eigaz en ord ein. Ribbungar kuoduzt þat giarna vilia.

168 (153).

Capitulum.

Þa er xjjj skip komu til kongs, skipadi hann þau sem bezt, ok medan kongr giordi þetta, logdu Ribbungar austr med kirkiunne ok upp vm þuera eina litla j vatn þat, er Vingursior heitir; þat gengr allt at Eidaskogi. Birkibeinar roru ifir ana, ok er þeir komu æ midia, þa sa þeir, at Ribbungar hofdu fylgt fyrir þeim, ok skutu æ þa j akafa, ok hugdu Birkibeinar, at þeir mundu bida vilia, ok þotti flestum haskasamligt, at þeim at ganga, þuiat arbackinn var ijja spiottskapta har, sa er þeir stodu æ, en leiran sua blaut, at annar fotur stod fastr, þar til er annar var nidr settur. En Birkibeinar roru þo at sem diarfligaz. En er skipinn rendu at lande, þa flydu Ribbungar; en Birkibeinar gengu upp ok hugdu, at þeir mundu bida ofar meir. Ok er þeir komu upp æ backann, voru Ribbungar huergi nær. Sneri Hakon kongr þa aptur til skipa sinna ok for austr eptir vatnino, þar sem skip Ribbunga foru vndan; reru

1. sundfara: *Flatøb.* sundramm; *Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 4—5. en ord ein — giarna vilia: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og i Eirsp.'s kortere Text.* 7. Þa er xjjj: *Fris.* Þa er .xiiij.; *Flatøb.* Þat er nu þui næst at .xiiij.; *Stedet mgl. i Eirsp.* — skipadi: *Flatøb.* ok skipadi; *Fris.* bio; *Stedet mgl. i Eirsp.* 8. þetta: *saa Fris.; Flatøb.* þat; *Stedet mgl. i Eirsp.* — logdu: *Flatøb. (og Fris.) tilføier* sinum skipum. 9. vm þuera eina litla j: *Fris.* vm þvera a litla (j *udeglemt*); *Flatøb.* vm þuera Eyna litlu i; *Eirsp.* (Ribb' voru þa komnir sinum skipum) i eitt litið (vatn er *o.s.v.*). 10. Vingursior: *Fris.* Vingsior; *Flatøb.* Fingrsior; *Eirsp.* Vingrsiór. 12. fylgt: *de andre Hdskr. skriver* fylkt. — fyrir þeim: *saa Flatøb. og Fris.; Eirsp. tilføier* a arbakcanum *(jfr. L. 14).* 13. hugdu: *saa og Fris.; Flatøb.* ætludu; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 14. arbackinn: *alle de andre Hdskr.* bakkinn. 15. ijja: a *skr. over Linien.* — ijja spiottskapta har: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sua haarr . . . at hann var þriggia spiotskapta hæd. 16. þar til er: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þa er. 16—17. nidr settur: *her tilføier Fris.* var hiN mesti haski þar at at sækia, *hvad der mgl. baade i Flatøb. og i Eirsp.* 17. þo: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.*

93b[1] huorirtueggiu sem | mest. Knutr for et efra vm skoga austur med vattnino. En er Ribbungar komu til vazendans, hlupu þeir af skipum. Kongrinn kom þa eptir ok fellde af þeim nockura menn ok tok oll skip ok snere aptur; kom hann vm morguninn j dagan þangat, sem hann hafdi æ skip geingit. Þetta war manadaginn j gagndogum. Kongr bad menn snæda, þuiat þeir hofdu ecki etit sidan laugardaginn. Þar kom[u] til kongs niosnir, þær er hann hafdi sent eptir Ribbungum, ok sogdu, at Knutr hafdi snuit beinsta vt æ Markir. Snerj kongr þa nordr ok sua upp æ Heidmork, ok drogu skipin vm Fundueid ok sua j Miors. Halluardr byskup var þa j Hamri, ok var kongr med honum helga þorsdag j godum fagnade. Skipade Hakon kongr oll Upplond ok setti menn til skipagæzlu. Eptir for (sic) hann til Eidsvallar ok þadann til Osloar. Hann var þar halfan manud, adr biozt aptur til Eluar.

169 (154).

Capitulum.

Þa er Hakon kongr var buinn at fara austr til landzenda, komu bref fra Knuti ok fru Kristinu ok logmanni, ok leitudu þau Knuti grida til kongs ok sogdu, at hann villde æ hans valld koma, þegar sem hann kæmi austur. Þau badu þetta fara leynilega, sua eigi yrdi Ribbungar varir vid, þuiat þeir villdu hafa Knut at daudamanni, ef hann fæ ri fra þeim. Kongr fagnar þessu vel ok giordi bref j mot, het Knuti, frænda sinum, bædi gridum ok sæmdum, ef hann kæmi æ hans valld. Ok er Hakon kongr

1. huorirtueggiu sem mest: *Fris.* hvarirtveGio sem mest máttu; *Flatøb.* huorir sem mest mattu; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — Knutr: *saa og Flatøb.; Fris.* k'r; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 3. eptir: *Fris.* eftir þeim; *Flatøb.* at; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 7. snæda: *saa og Fris.; Flatøb.* þa snæda; (*Eirsp.* bað þa). 8. komu: *i Hdskr.* kom. 11—12. Halluardr byskup var þa j Hamri: *saa og Fris.; Flatøb.* Byskup var þa i Hamri Har' (!); *Stedet mgl. i Eirsp.* 12. Hamri: a *skr. over Linien.* 12—13. helga þorsdag: *Flatøb. og Fris.* vppstigningardag; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 14. Eptir for: *Flatøb.* eftir þetta for; *Eirsp.* eptir þat; *Fris. anderledes.* 16. til: *herefter i Hdskr.* eid *gjennemstreget og underprikket.* 20. leitudu: *Hdskr.* leituda. — þau Knuti: *mgl. i Flatøb.; Fris.* Knuti; *Eirsp. anderledes.* 22. badu: *saa og Fris.; Flatøb.* letu; *Stedet mgl. i Eirsp.*

kom austur j Eluina, var honum sagt, at Ribbungar voru uppi j Væni. Giordi kongr þa niosn til fru Kristinar at vita, huort nockt skylldi halldazt af þui, sem Knutr hafdi mælt. En fru Kristinn sagdi sua, at hun mundi sialf koma at fridhelga Knut, son sinn, vid kong. Þar var þa Ormur byskup med kongi [ok] margir lendir menn, er kongr ættladi vid þessa sættarstefnu at hafa, ok sat hann halfan manud j Kongahellu, ok komu huersdagliga menn fru Kristinar ok sogdu þa ok þa, at Knutr mundi koma æ hans valld.

170 (155).

Capitulum.

Herra Knutr hafdi þa rad med hondum, þat er alldri slickt hafdi Hakon jarl, fadir hans, ok mickil suik fylgdu. Hann let draga austr yfir (sic) Eidaskog skip, þar sem alldri voru fyr dreginn, ok kom æ vuart at mǫnnum kongs j æ þeirre, er Varma heitir, jafram Eidsvelle, ok mundi hann hafa þar fyrir komit micklum styrk kongsinns æ Upplondum, ef eigi væri miskun guds meire en truleikar Ribbunga. Þar var fyrir kongsmǫnnum Jvar af Skediuhof[i], Jonn ketlingr, Erlingur rumstafr, Þorgeir byskupsmadr, Andres huite. Þeir voru æ skipum; en bændr helldu safnadi æ |
93b² Eidsvelle. Þa Birkibeinar fengu niosn af Ribbungum, giordu þeir ord bondum, ok foru þeir, sem fræknastzir voru, or safnnadinum vt æ skip til Birkibeina. Ribbungar hofdu stor

2. uppi: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 5. fridhelga Knut, son sinn: *Flatøb.* fridhelga fyrir Knuti syni sinum; *Fris. (og Eirsp.)* friþa fyrir Knvti seyni sinom. 6. ok: *mgl. i Hdskr.* — ættladi: *Hdskr. har* ættlada. 7. sættarstefnu: *saa og Fris.; Flatøb.* sættargiord; *Stedet mgl. i Eirsp.* 9. hans: *Flatøb. (og Fris.)* konungs; *de 3 sidste Ord mgl. i Eirsp.* 12. slickt hafdi H. j., fadir hans, ok: *Flatøb.* hafdi H. j. fadir hans slikt vraad at; *Eirsp.* slikt hafði H. j. faðir hans. (Hann let draga *o.s.v.*); *Fris. udtrykker sig anderledes.* 13. austr: *saa og Flatøb. og Fris., men vel Feil for* austan; *mgl. i Eirsp.* — þar sem: *saa og Eirsp.; Flatøb.* sua at; *Fris.* sva sem. 14. at: *ogsaa i Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 15. Varma: *Flatøb.* Varmaa; *Fris.* Varmá; *Eirsp.* Varma. — jafram: *vel Feil for* jāfram. 18. kongsmǫnnum: *Flatøb.* konungsmenn; *Eirsp.* bb'; *mgl. i Fris.* — Skediuhofi: *Hdskr. har* -hof, *de andre* -hofi (-honi). 19. byskupsmadr: *saa og Flatøb.; Fris.* -mágr; *de to sidste Navne mgl. i Eirsp.* 20. safnadi æ (*skr.* safdi æ): *saa og Eirsp.; Fris.* samnaðinom a; *Flatøb. kun* at.

skip. Þeir hofdu dregit xiiijsessu austan ok xii skip. Birkibeinar hofdu smæri skip. Ok er þeir funduzt, tokz bardagi med þeim, ok veitti Birkibeinum þyngra j enni fystu atlogu, ok sua, at næsta voru þeir a flotta komnir. Þa kom til Jon ketlingr ok Erlingr ʀunstafr a karfa einum, ok ʀettu Birkibeinar þa vid; sneri mannfallinu j lid Ribbunga, ok vanu bradara toku þeir vndan. Knutr hliop a kaf ok feck naudugliga fordat ser. Þar fell mart villdarlid af Ribbungum. En Birkibeinar vrdu margir sarir. Jvar bondi feck fotarsar ok geck jafnan halltur sidan. Birkibeinar toku þar oll skip Ribbunga. Eptir þetta dirfduzt bændr miog moti Ribbungum, sua at þeir foru jafnan at þeim ok drapu mart manna fyrir þeim.

171 (156).

Capitulum.

Nv er Ribbungar sa, at alla vega þrongdi kosti þeirra, þa sendu þeir menn til Birkibeina þeirra, sem a Upplondum voru, ok beidduzt sættar. En Birkibeinar toku þui vel, ok sellduzt þeir gisla mille. En Birkibeinar sendu gislana, þa er þeir toku af Ribbungum, austr j mot kongi; en þeir foru med þeim, Clemetr af Holmi, Gutthormr Erlendzson, ok fundo konginn j Hornborusundi ok sogdu, at allt var a hans valldi ok miskun, huerssu hann villdi fara med gislunum. Kongrin tok þeim vel ok sigldi austr vm daginn til Usuikseyiar ok sende menn a nyia leik til Knutz ok het ollum Ribbungum gridum, ef þeir villde a hans miskun koma. Eptir þat for kongrinn til Osloar, ok er hann hafdi þar litla hrid dualizt, kom til hans Haralldr af Lautyn, sendr

1. austan: *rettet efter Flatøb.; Hdskr. har* austr; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* 2. tokz: *skr.* tozk. — bardagi: *Flatøb.* in hardazsta rijd; *Fris.* hin snarpazta orra; *Eirsp.* haurð oʀ'a. 6. sneri: *Flatøb. og Fris. tilføier* þa; *Stedet mgl. i Eirsp.* 7. vanu: *saa og Fris.; Flatøb.* vaanum: *Stedet mgl. i Eirsp.* 8. Þar fell: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ok fell. 12—13. mart manna: *saa og Fris.; Flatøb.* menn; *Eirsp.* mart (af Ribb'). 16. sendu: *Hdskr. har* sende. 17. beidduzt: *saa og Eirsp.; Flatøb.* beiddu; *Sætn. mgl. i Fris.* 19. j mot kongi: *Eirsp.* a mot k'i; *Flatøb.* til konungs; *Fris. anderledes.* 23—24. Usuikseyiar: *Flatøb.* Ysvikeyiar; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* 26. er: *tilføiet over Linien.* 27. Lautyn: *skr.* Laut.; *Flatøb.* Lautyn; *Fris.* Lauftvni; *Eirsp.* Lautun.

af Knuti, ok beidiz þa oruggra gisla til fastra sætta vid Birkibeina. Hakon kongr hafdi þa hirdstefno ok sagdi sua: Flestum mônnum er þat kunnigt, huern rekstur ok vos ver hofum haft til Ribbunga ok margfalldan skada j lati godra dreingia, þo at þeir hafi fleire fyrir oss latit, er betur er. Nu bidia þeir oss grida ok vilia giarna koma a vort valld. En ef ver vilium grid gefa þeim, þa skulu ver þat med þui moti giora, at þeir skulu vera klandalausir vm alla hluti, þa er þeir hafa vid oss missgiort, sua sem sidr er godra hofdingia til; ella jatum þeim ongum gridum, ok fylgium þeim nu sem ʀikazt. Er nu minkadr styrkr þeirra, ok em ek þess ecki ofusare. En þo skulu þer ʀada. Birkibeinar kuoduzt giarna vilia fyrirgefa Ribbungum fiartion ok frændalat helldr en ʀekazt eptir þeim leingr. Sende kongr eptir Knuti ok Ribbungum Eystein Hroason, Gutthorm Erlendzson, Fridrekr slapsi (sic); þeir fundo þa uppi j Eyiavattni, ok for hann med þeim til Osloar ꜳ valld Hakonar kongs ok fiolde villdarlids med honum. Eptir þetta skipadi kongrinn ʀiki sitt vm oll Upplond. En þeir Ribbungar, er
94a[1] ser væntu ongra grida, stucku | or Norege ꜳ Markir. Sa madr het Magnus bladstackr, er þa batz fyrir þeim ok kalladizt kongr. En er Hakon kongr spurdi þetta, sende hann austur Haralld af Lautyn at vita, ef hann nædi Magnusi. En er Magnus spurdi til Haralldz, hafdi hann grun af, at hann mundi honum eigi trur, ok for til ok drap hann. Kongrinn hafdi ok sent bref austr j Vermaland, at bændr skylldu giora annathuort, at ʀeka oflock

1. oruggra: *saa og Eirsp.; Flatøb.* enn tryggra; *mgl. i Fris.'s kortere Text.* 2. hirdstefno: o *skr. over Linien.* 5. fleire: *saa og Fris.; Flatøb.* fleira; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 8. vera klandalausir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vera fyrir oss klandalausir; *Fris.* vera kallslausir af os. 9. sem: *tilføiet senere over Linien.* 12. ecki ofusare: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* fusari. — ʀada. Birkibeinar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* raada Birkibeinar. Þeir (quoduz *o.s.v.*). 13—14. fiartion ok frændalat: *Flatøb.* fe ok frænda laat; *Fris.* fiartion ok manna lát; *Eirsp.* fiar lat oc frendda. 16. Fridrekr slapsi: *Flatøb.* Fridrek slafsa; *Eirsp.* Fiðʀ slafs; *Navnene mgl. i Fris.* — þeir: *skr. kun* þr. 17—18. ꜳ valld Hakonar kongs: *Flatøb.* til Hakonar konungs; *Fris.* a konvngs valld; *mgl. i Eirsp.* 19. ʀiki sitt vm oll Upplond: *Flatøb.* aull Vpplond; *Fris.* riki sin vm oll Vpplond; *Eirsp.* aull Upplaund. 20. ꜳ: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* austr aa. 26. Kongrinn: *saa og Fris.; Flatøb.* Hakon konungr; *Eirsp.* k'r. 27. oflock: *saa og Fris.; Flatøb.* valldarflock; *Eirsp.* (þessi) illmenni.

þenna or bygdum sinum, ella mundi hann fara til at giora þeim bakelld ongum mun minna en fyrr. Sem bændr sa bref þetta, sofnuduzt þeir saman ok foru at Magnusi ok toku hann ok festu hann upp ok nockura menn med honum. Ok lyk[r] þar æfi Ribbunga.

172 (157).

Kongr for ur Oslo.

HAkon kongr biozt or Oslo til Biorguinar. Hann gaf Knuti, frænda sinum, jj skip, var annat xxjj, ok feck honum alla hluti, þa er hann þurpti at hafa. Sidan for kongr nordr j land, ok er hann kom j Sæleyiar, kom j mot honum Skuli jarl med morgum skipum ok storum. Hann hafdi ætlat sudr til Danmerkr, ok er þeir funduzt, rezt þat af, at jarl sneri nordr med konginum til Biorguinar. Þeir voru badir j kongsgardi ok hofdu mikit fiolmenni. Þa var blidligt med þeim, ok geck sinn dag huor til annars til skemtunar. Þa voru dryckiur micklar j bænum. Lendir menn hofdu storar sueitir. Pall vagaskalm atti son, er Juar grettir het. Honum vard eigi betra verk fyrir, en hann drap einn fornan Birkibein vm kueldit eptir aptansong ok fann þat til saka, at son hans hafdi verit at vigi Arna heliardals; en þessi het Eirekr baggi. En hitt vig vard nordr j Vogum, sem fyr var ritat. En þegar sem hirdin vard vǒr vid, herrklædduzt allir handgengnir menn. Þessi tidendi komu til Pals ok þeirra Nikulas fegdanna, ok letu þeir jlla yfir verkinu, er sa vard fyrir, er saklaus var. Þeir fegdar foru jnn j Nikulaskirkiu stopul ok biugguzt þar vid. Hirdinn geck at kirkiuni, ok villdu upp briota. Þa var sagt konginum. Jarl var þa j bodi kongs, ok gengu

2. bakelld: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* bakstrelld. 3. sofnuduzt: *skr.* sof̄duzt. 4. toku hann: *saa og Fris.; Eirsp.* toku (þeir Magnús); *Flatøb.* toku hann hondum. 5. lykr: *Hdskr. har* lyk. 8. xxii: *Flatøb.* .ij. rum .xx.; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* 14—15. Þa var blidligt med þeim: *Flatøb.* var þa miok blitt med þeim; *Fris.* var þa bliðlikt með þeim; *Eirsp.* var þa blitt með þeim. 15. sinn dag: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 18. grettir het: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* het ok var kalladr grettir. 20. at *(første)*: *tilføiet over Linien.* 21. heliardals: *Flatøb. og Fris.* heriardals; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — baggi: *saa og Fris.; Flatøb.* backi; *Tilnavnet mgl. i Eirsp.* 28 j bodi kongs: *Flatøb.* hia honum ok i bodi; *Fris.* i boþi hans; *Stedet mgl. i Eirsp.*

þegar til Nikulaskirkiu. En er þeir komu þar, þa hafdi hirdin tekit Jvar nef, hann var frænde Nikulas Palssonar, ok ættludu at drepa hann, ok horfdi þar til mikilla vandræda, adr kongr kom til. Kongr tok þegar Jvar æ sitt valld ok bad hirdina hætta at ganga at kirkiune. En vm morginin let kongr blasa til hirdstefnu, sagdi hirdinne, at hann villde med ongu moti, at Nikulas gyllde þessa verks, þar sem hann var huorki vitande ne valldande. Geck þa Nickulas or kirkiu ok æ valld kongs. En Jvari, brodr hans, let hann skiota yfir til Munklifis, ok var þar, til þess er hann for or lande. Mart hark vard þar annat vm sumarit fyrir ofdryckiu sakir; en allir hlutir foru þa blidliga mille kongs ok jarls.

173 (158).

Capitulum.

Skuli jarl bad konginn, at hann skylldi gefa honum orlof at fara til Danmerkur æ fund Valldimars kongs, ok
94a[2] letz hann vilia ʀida or | Þrandheime vm vorit austr j Vik. Kongr lagdi þar leyfi til. Biozt þa jarl at fara nordr j land. Herra Knutr var þa þar j godu jfirlæti af konginum. Hann let flytia bonord sitt vid jarl ok bad junfru Ingiridar, dottur hans, med ʀade kongsins. Festi hann hana ok ʀezt til ferdar med jarlli at giora brullaup sitt. Adr þeir skilduzt, kongr ok jarl, var fædr Olafur, son Hakonar kongs. Jarl for nordr til Þrandheims ok skildizt med micklum kærleikum vid konginn at þui sinne.

2. Palssonar: 1 *rettet fra* s. 6. hirdinne: *Flatøb.* hirdmonnum; *mgl. i Fris. samt i Eirsp.'s forkortede Text.* 8. vitande ne valldande: *saa og Fris.; Flatøb.* valldandi ne vitandi; *Stedet mgl. i Eirsp.* 12. blidliga: *saa og Fris.; Flatøb.* vel, *Stedet mgl. i Eirsp.* 17. letz: *saa og Eirsp.; Flatøb.* kuez; *Fris. anderledes.* 20. jarl: *tilføiet* (*skr.* ǰ) *med en sen Haand i Marginen.* 21. med ʀade kongsins. Festi hann: *Flatøb. (og Eirsp.)* ok med raadi konungs festi hann; *Fris.* ok með raði konvngs festi Kn̄. ser. 22. skilduzt: *Hdskr. har* skildizt. 24. skildizt: *Hdskr. har* skilduzt. 24—25. skildizt med micklum kærleikum vid konginn: *Flatøb.* skilduz þeir med miklum kærleik konungr ok hann; *Fris.* skilþo þeir konvngr með bliðskap; *Eirsp.* skilduz þeir k'r oc j. þa með bliðu.

174 (159).

Fra andlati byskups.

Petr erkibyskup hafdi andazt annat haust adr, Dionisiusmesso, ok var kosinn j stad hans sira Þorir in þrænski ok vt farinn. Aa þessu ari anda[di]zt Honorius paui; enn Gregorius kom j stad hans. Hakon kongr sat þenna vetur j Biorguin, ok var þessi en xi vetur kongdoms hans. Wm varit j fosto for kongr austr j Vik ok kom til Tung[s]bergs eptir paskir ok for þadan jn til Osloar. Ok er hann kom þar, var jarl þar fyrir ok herra Knutur, Gregorius Jonsson, Asolfur jarlsfrænde ok margir adrir gofgir dreingir, er nordan hofdu farit med jarlli.

175 (160).

Capitulum.

Þa er þeir hofdu far nætur verit j bænum, kongr ok jarl, kom Þorir erkibyskup þar fra Roma, ok sendi kongr menn j moti honum vt til Hofudeyiar, ok for erkibyskup j kongsgard. En med þui at kongr hafdi nog fong flutt med ser af (sic) skipum, en jarl hafdi litit flutt, þa var jarl med konginum optazt a kuelldum. Kongr var j gardi þeim, er Digriskytningur heitir. En jarl var j Skarthelinum. Sa atburdr giordizt, at sa madr, er Roi Hallkelsson het, sueitungr jarls, drap eitt kuelld handgengin man kongs, þann er Olafur het huite, ok er Hroi hafdi giort þetta verk, hliop hann j þann gard, er þeir voru badir, kongr ok jarl,

4. andadizt: *Hdskr. har* andazt; *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* andadiz. — Gregorius: *Hdskr. har nærmest* Gro-. 6. varit: *herefter* eptir *gjennemstreget og underprikket.* 7. for kongr: *Eirsp.* for hann; *Flatøb. (og Fris.)* bio hann ferd sina. — til Tungsbergs: *Flatøb.* i Tunsberg; *Fris.* til T.; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 8. Ok er hann kom: *skr. to Gange.* 14. fra Roma: *Flatøb.* fra Roma nyvigdr; *Fris.* fra Rómi suxan nyvigðr; *Eirsp.* sunnan fra Roma. 15. Hofudeyiar: y *rettet fra* r. 16. þui at: *skr.* þt̄; *Flatøb.* þui moti at; *Fris.* þvi at; *Stedet mgl. i Eirsp.* — flutt: *Flatøb.* laatid . . . . flytia; *Fris.* fluttan (!); *Stedet mgl. i Eirsp.* 17. af: *Flatøb. (og Fris.)* aa. — litit flutt: *Flatøb.* litinn mat þar; *Fris.* litix kost. 19. Skarthelinum: *de andre Hdskr.* -hæl-. 20. Roi Hallkelsson het: *Fris.* Hroi Hallkels.s. het; *Eirsp.* Roi het; *Flatøb.* Roi het ok var Askelssun. 22. het huite: *Flatøb.* heitir; *Fris. og Eirsp.* hviti het. 23. voru: *de andre Hdskr. tilføier* i *eller* inni.

ok kalladi at dyrunum. Kongr bad upp lata, ok er Hroi kom inn, gaf hann sig æ valld kongs ok sagdi, huat hann hafdi giort. Kongr suaradi sua: Med þui moti, at þu komt æ vort valld, þa mattu na gridum af oss; en þat er eigi [minni] van, at þeir giallde þessa verks, sem einskis eru af valldir. Litlu sidar kuat vid kongsludr, ok hlupu saman lendir menn kongs ok hanngengnir, er j voru bænum, ok hlupu at gardi þeim, er sueit jarls var j. Þessir voru lendir menn fyrir: Arnbiorn Jonsson, Simon kyr, Lodinn Gunnason, Gunbiorn bondi. Þa er kongr ok jarl spurdu þetta, þa bad jarl kong, at hann skylldi nockut ʀad til legia, at betur færi, en til var stofnat. Kongr stod upp þegar, ok bad
94b[1] hann | jarl bida sin, til þess hann kæmi aptur. En er kongrinn kom til gardzhlidsins, var sua mikil þrongin af vapnodu folki, at hann komzt þar ecki fram. Þa for hann æ hofud mǫnnum ok komzt sua fram til jarlsmanna, ok af hans tilkomo lægdizt harkit, ok stefndi kongr ollum mǫnnum til tals nordr til Halluarzkirkiu. Enn sa madr, er Sigurdr het, vard til at mæla þessi ord: Þa hefdum ver nockut fyrir hark ok onadir, er oss eru gioruar, at ver drepum fyst kongin, ok mundi eigi micit fyrir verda. En þeir felagar hans bonudu honum ok mæltu: Villdir þu, vesæll madr, nidazt æ konginum ok drepa hann, fyrir þat hann kom til hialpar vid oss! Sidan geck kongrin or gardinum, ok fylgdi honum nordr allt lidit til fialla, ok feck seint

---

1. lata: *saa og Eirsp.; Flatøb.* luka; *mgl. i Fris.'s kortere Text.* 4. mattu: *Flatøb.* muntu; *Fris.* mantv; *Eirsp.* skalttu. — þat: *skr. med Forkortelsestegn; neppe at læse* þess, *som Flatøb. har; Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* 5. minni: *tilføiet efter Flatøb.; Stedet mgl. i Fris., og Eirsp. har et andet Udtryk.* 10. bondi: *saa og Fris. (skr.* b̅.*); mgl. i Flatøb.; alle Navnene mgl. i Eirsp.* — spurdu: *Hdskr. har* spurdi. 16. æ hofud mǫnnum: *Eirsp.* a haufuð sinum m̅m̅; *Flatøb.* vpp a herdar monnum; *Fris.* vpp yfir herðar m̅m̅. 18. sa madr: *Hdskr. har* m̊ sa m̊. 19. til at mæla þessi ord: *Flatøb.* til þess at mæla þessi ord til konungsins; *Eirsp.'s Udtryk anderledes; Stedet mgl. i Fris.* — hefdum ver: *Eirsp. skr.* hefðim ver, *Flatøb.* hefdi ver; *Stedet mgl. i Fris.* 21. drepum: *Flatøb.* drepim; *Eirsp.* dræpim; *efter* drepum *er et Bogstav udraderet.* — fyst: *mgl. i Eirsp.* 22—23. bonudu honum ok mæltu: Villdir þu, vesæll madr, nidaz: *Flatøb.* bonnudu honum ok enn villdir þu vesall madr nidaz; *Eirsp.* (Jarls menn) mæltu aumr erttu mals er þu uilldir at ver niddimz; *i Fris.'s forkortede Text mgl. Fortællingen om Sigurd.* 25. ok fylgdi honum: *Hdskr. har* honum ok fylgdi *med Ombyttelsestegn.* — fialla: *Flatøb.* Fiala; *Fris.* pála, *som formodentlig er det rette; Sætn. mgl. i Eirsp.*

stoduat. þuiat allir Birkibeinar villdu ganga a jarlsmenn. En erkibyskup sende eptir þetta menn til kongs ok bad hann sia sua fyrir, at eigi stædi vandrædi af þessu mali. Kongr kuad sua vera skylldu. Sidan kom hann a gridum, ok skylldi standa malit vm nottina til rannsaks vm morguninn. Geck kongr þa heim ok tok j hond Hroa ok leidde hann upp til Hallvardzskirkiu ok bad hann sialfan gæta sin þadan af.

176 (161).

Capitulum.

S[k]vli jarl var þui nordan kominn, at hann ætladi a fund Danakongs. En med þui at [hann] hafdi eingi skip þar, þa ledi kongr honum sin skip ok gaf honum leidangur or xjj skipreidum. Sidan for jarl leid sina ok med honum herra Knutr ok Gregorius Jonsson, Asolfur, frænde jarls. Þeir hittu Danakong j Kaupmannahofn, ok tok kongr vel vid jarlli, ok toladu þeir marga hluti, þa eck[i] voru j annara manna vitand. Dualdizt jarl vm hrid med Danakongi j godu yfirlæti, ok er þeir skilduzt, gaf kongr honum storar giafir, enn feck jarlli at lani halpt Halland. For jarl sidan nordr j Noreg, ok er hann kom til Tunngsbergs, var kongr nordr farin. Herra Knutr, Gregorius Jonsson fystuzt at

1. stoduat, þuiat allir Birkibeinar: *Flatøb.* stoduat lidit. þeir B.; *i Fris* (ok feck seint stoduat *mgl.*) *kun* þvi at allir B.; *Stedet mgl. i Eirsp.'s forkortede Text.* 3. fyrir, at eigi: *Flatøb.* fyrir þessu maali at eingum; *i Fris. mgl.* En erkibyskup — vera skylldu, *i Eirsp.* Sidan geck — vera skylldu. — mali: *mgl. i Flatøb.* 5—6. standa malit — vm morguninn: *Flatøb.* standa til morgins maalit ok rannsaka þa; *Fris.* standa vm nottina til raxsaks; *Stedet mgl. i Eirsp.* 6—7. heim ok tok j hond Hroa ok leidde hann upp til: *Flatøb.* heim ok var jarl þar fyrir ok saatu þaa ok skemtu ser. ok þa er konungrinn geck vt tok hann i hond Roa ok leiddi vpp i; *Eirsp.* aptr i garðinn oc var jarl þar fyrir satu þeir þa um hrið oc skemttu ser oc er kongr gek tok hann i hond Roa oc leiddi hann upp til; *Fris. her forkortet, men har Sætn.* ok skemto þeir ser. 10. Skvli: *Hdskr. har* Svli. 11. Danakongs. En med þui at hafdi: *Flatøb.* Danakonungs aa skipi kaupmanna þuiat hann hafdi (þar eingi skip. þa ledi *o.s.v.*); *Stedet mgl. i Fris., og Eirsp. er kortere.* 12. or: *saa og Eirsp.; Stedet mgl. i Fris.; Flatøb.* med. 16. ecki: *i Hdskr.* eck. 17. manna: *mgl. i Flatøb.; de andre Hdskr. kortere.* — vitand: *skr.* vit^{n}d. 18. skilduzt: *z over Linien.* 19. enn feck: *Flatøb.* þa feck konungr; *Eirsp.* hann fek; *Fris. anderledes.* 20. til: *skr. to Gange.* 21. farin: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.) tilføier* til Biorgyniar.

fara nordr til kongs, ok er þeir fengu orlof, stigu þeir a eitt skip badir, ok er þeir komu nordr fyrir Huarfsnessenda, ok sigldu þeir j boda, ok tyndizt þar Gregorius ok nockurir menn med honum. Hann þotti þa gofgaztr lendra manna j Norege ok kominn af hinum beztum ættum i Norege, ok vard nu miog endir a þeirre lendra manna ætt, er gofguz hafdi verit a Sundmæri, er Blindheimsmenn voru kalladir. Herra Knutr komz naudugliga af ok tyndi þar mor[gum]
94b[2] ægætum gripum; fluttizt | sidan nordr til Biorguinar. Tok kongr vid honum sæmiliga. Skuli jarl dualdiz vm haustit j Vikinne ok for, [er] a leid, nordr til Þrandheims ok sat þar vm veturn (sic).

177 (162).

Sendimenn komu vestan um haf.

Þetta sumar kom[u] vestan vm haf sendimenn Jons jarls af Orkneyium [med] morgum godum fornum, er jarl sendi Hakoni kongi. En vm haustit sendi Hakon kongr jarlli langskip gott ok margar giafir adrar. Hakon kongr sat þenna [vetur] j Biorguin, ok var sia en xjj kongdoms hans. Þa var fridr godr j landino ok mille kongs ok jarls gott samþycki. Vm vetrin sende Þorir erkibyskup ollum byskupum j Norege ord, at þeir skylldi koma til hans nordr vm sumarit. Þetta sumar var mikill ofridr sagdr vestan vm haf or Sudreyium.

1—2. ok er þeir fengu orlof — fyrir Huarfsnessenda, og sigldu: *Flatøb.* ok er þeir stigu aa skip sigldu þeir nordr ok er þeir komu til Huarfsnessenda sigldu; *Fris.* ok fengv orlof. Siðan stigo þeir baðir a eitt skip. Ok er þeir komv fyrir Hvarfsnes enda sigldo; *Eirsp.* oc er þeir fengu orlof stigu þeir baðir a eitt skip oc er þeir komu norðr fyrir Huarfnes odda. siglldu. 3. tyndizt: *Hdskr. har* tynduzt *med et Punkt under den første Streg i* u, *saa der skal læses* tyndizt *som i de andre Hdskr.* 4—5. lendra manna j Norege . . . beztum ættum i Norege: *Flatøb. og Eirsp.* lendra manna i Noregi . . . bezstum ættum; *Fris.* lendra manna . . . beztum monnum i Noregi. 8. komz: *skr.* k͡m (with z written above). — morgum: *Hdskr. kun* mor. 11. er: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; dette Punktum mgl. i Eirsp.* 12. veturn: *skr.* vet$\overset{2}{\text{n}}$. 14. komu: *Hdskr har* kom. 15. med: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 16. Hakoni kongi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* konungi. — Hakon: H *rettet fra* j. 18. vetur: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — xii: *saa og Eirsp.; de andre Hdskr. tilføier* vetr. 22. var . . . sagdr: *de andre Hdskr.* spurðiz. — haf: a *skr. over Linien.*

178 (163).

Fra Aleine jarle.

Aleinn het jarl einn j Skotlandi, son Rollanzt jarls af Galuei. Hann var en meste hermadr. Þann tima hafdi hann mickin her ok fiolda skipa ok herjadi vm Sudreyiar ok Jrland ok giordi mikin skada vida vm Vestrlond. Þa var Olafur Gudrodarson kongr j Monn, ok hellt hann dreingliga þat ʀiki fyrir jarlli ok med micklum truleika vid Hakon kong. En Sudreyiakongar, þeir sem af Sumarleda ætt voru komnir, voru otruir Hakoni kongi. Þeir voru kongar j Sudreyium, Duggall skrækr ok Dungadr, brodir hans, fadir Jons, er sidan var kongr. Þeir voru synir Duggals Sumarlidasonar. Ospakr het madr, er leinge hafdi verit med Birkibeinum. Þat kom upp, at hann var son Duggals ok brodir þeirra. Sumarlidi het en frænde þeirra, er þa var en kongr j Sudreyium.

179 (164).

Kongr for ur Biorguin.

Hakon kongr for vm haustit or Biorguin austur til Vikr ok dualdizt vm hrid j Tung[s]berge ok for þadan jnn til Osloar. Andres skialldarband, frænde kongs, var þar ok bio þann vetur ferd sina af landi brutt til Jorsala. Andres ʀeid vm vetrin sudr æ Halland ok þadan j Sioland ok til Huitsannz ok þadan palmaraveg vt til hafs ok geck þar æ einn dromund, ok hefir sidan alldri til hans spurtz. Ok ʀitadi Hakon kongr til Fridreks keisara ok annara vina sinna vt j lond, at þeir skylldu frettum til hallda, huat af Andresi var ordit, ok hefir alldri til hans frezt. Jngibiorg, kona Andres, var eptir ok Petur, er kalladr var son þeirra.

---

2. jarl einn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* madr ok var jarl. 3—4. hermadr. Þann tima hafdi hann: *Flatøb. (og Fris)* hermadr þann tima. hann hafdi *o.s.v.; Stedet mgl. i Eirsp.* 8—9. af Sumarleda ætt voru komnir: *saa og Fris og Eirsp.; Flatøb.* voru Sumarlida ættar. 10. skrækr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* skrǒgr. 12. Duggals: *herefter i Hdskr.* er sid' *gjennemstreget og underprikket.* 14. Duggals: *saa og Fris.; Eirsp.* Dungals; *Flatøb.* Duggaals konungs. 22. þadan: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb* þui næst. 26. Jngibiorg: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Enn Ingibiorg.

Ok er Andres var latin, kom þat upp af Jngibiorgu, at Skuli jarl væri fadir Peturs, ok tok jarl vid frændsemi hans ok tok Petur til sin ok lagdi æ hann mickla ast.

180 (165).

Capitulum.

HAkon kongr sat j Oslo vm vetrin, ok var þessi hinn xjjj kongdoms hans. Vm vetrin eptir, er a leid, hafdi kongr þing j bænum. A þui þinge gaf hann Ospaki kongsnafn; en hann var kalladr Ospakr sudreyski; þar med gaf hann honum Hakonar-nafn. Giordi kongrin þa ok bert, at hann mundi fa honum lid vm sumarid vestr vm haf. Þann dag,
95a[1] er þingit var, kom til bæiarins austan or Suiav|ellde Magnus broki, son Knutz jarls, Birgissonar brossu, frændi kongsins. Hann [atti] Sigride, dottur Knutz Suiakongs, ok het Knutr son þeirra. Hakon kongr tok sæmiliga vid Magnusi, ok dualdiz hann vm hrid med honum, ok skilduzt med micklum kærleikum. Vm vorit vrdu þau tidende j Þrandheimi, at Þorir erkibyskup andadizt. Þat var paskadag. En j stad hans kom Sigurdr, son Eindrida peina, ok for þat sumar or landi.

181 (166).

Kongr for vr Biorguin.

KongR for vm varit nordr til Biorguinar. En er hann kom þar, let hann bua her vestr vm haf, þann er fylgia skylldi Ospaki; til þessarar ferdar feck Skuli jarl sumt lid, ok voru þessir skipstiornarmenn af hans hendi: Sigurdr

1. var latin: *Flatøb.* kom eigi aftr; *Fris.* var brottv; *Eirsp. anderledes.* 2. tok: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* geck. 5. HAkon kongr sat j Oslo vm vetrin: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þann vetr sat Hakon konungr i Oslu; *Fris.* þeNa vetr sat *o.s.v.* — hinn: *herefter i Hdskr. et underprikket* þ. 6. eptir: *herefter i Hdskr. et gjennemstreget* f. 10. vm *(andet)*: v *rettet fra* a. 11. var: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* stod. 12. broki: *saa og Fris.; Eirsp.* brokci; *Flatøb.* brocki. — brossu: *de andre Hdskr.* brosu. — frændi: *saa og Fris. (og Eirsp.); Flatøb.* frænda. 13. atti: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 17—18. stad hans: *de andre Hdskr.* stadinn. 18. kom: *de andre Hdskr.* var kosinn (kioriN). — peina: *saa og Eirsp.; Flatøb.* penna; *for* son Eindrida peina *har Fris. kun* sim. 22. fylgia: *saa og Fris.; Flatøb.* fara (skylldi) med; *Eirsp. anderledes.* 24. hans: *skr. to Gange.*

sæpill, Sigurdr smidr, Pall Balkason, en af kongs hendi: Ospakr kongr ok Þormodr þingskomm, Serkr signakiuka, Oluir jllt eitt, Sueinungur suarte, Pall gas. xi skip hofdu þeir af Norege. Sem þeir voru bunir, kom vestan af Sudreyium Olafur suarti Manarkongr. Hann sagdi mikin ofrid vestann af Eyiunum. Hann kuaz þui stockua af Eyiunum ok or Monn, at Aleinn jarl hafdi dregit saman mikin her ok ætladi a hendr Manarmónnum. Hann hermdi morg storyrdi jarls til Noregsmanna. Hann sagdi, at kalladi eigi torsottara hafit til Noregs en af Norege til Skotlandz ok þar eigi verra til hafna, þeim er herja villde. En þat var mælt, ei giort. Olafur kongr dualdiz fiorar nætur j bænum, adr þeir færi vestr. Olafur fcr a skip med Pali Balkasyni til Orkneyia. En þa feck Jon jarl honum skip, er Vxinn het. Þa er þeir foru af Orkneyium, hofdu þeir xx skip. Ok er þeir spurdu, Balke vngi ok Ottar snækollur, þa foru þeir med sino vm Vestrfirdi (sic) ok fundu Þorkel Þormodarson ok borduzt vid hann. Fell þar Þorkell ok synir hans jj. En Þormodr, son hans, komz undan med þui moti, at hann hliup j ker eitt, er flaut vid skip eitt, ok ʀak þat med hann at Skotlandi fyrir nordan Hatarskot. Eptir þetta foru þeir Ottar ok Balki til motz vid þa Ospak kong.

---

1. sæpill: *saa og Eirsp.; Flatøb.* sæfill; *Fris.* sepil *(Akk.).* — hendi: *herefter i de andre Hdskr.* var. 2. þingskomm: *Flatøb.* þingskorinn; *Fris.* þingskaun; *i Eirsp. mgl.* ok Þormodr þingskomm. — Serkr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Sorkuir. — signakiuka: *Flatøb.* suigna-; *Fris.* sygna-; *Eirsp.* sykna-. 3. xi: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* xii. 6—7. þui stockua af eyiunum ok or Mon, at: *Flatøb.* af þui stauckua or Maun er; *Fris.* ok af þvi stokkit or Mon at; *Eirsp.* (hann hafði) stokkit ur Suðreyium fyrir ofriði. 7. jarl: *skr.* j, *som er tilføiet over Linien.* 8. Manarmónnum: *saa rettet efter Flatøb.; Hdskr. har* mōnū, *hvorefter med sen Haand er tilføiet over Linien* ūz; *Fris. har* Noregsmonnum; *i Eirsp. mgl. fra* ok ætladi. 9. at kalladi: *mgl. i Flatøb.; det hele Punktum mgl. i Fris. og i Eirsp.* 12. ei: *Flatøb.* enn eigi; *ogsaa dette Punktum mgl. i de andre Hdskr.* 16. þeir spurdu, Balke vngi ok Ottar snækollur: *Flatøb.* þat spurdi Ottar snækollr ok Baalki vngi son Paals; *Fris.* þetta spurðo þeir Pall balki sun vnga konvngs ok Ottaʀ snækollr; *Eirsp.* þeir spurðu þat Balki ungi .s. Pals oc Ottaʀ snækollr. 16—17. foru þeir med sino vm Vestrfirdi ok fundu: *Flatøb.* foru þeir fyrir sudr i Skid ok fundu þa i Vestrafirdi; *Fris.* foro þeir suðr i Skiþ ok fvɴdo i Vestfirði; *Eirsp.* foru þeir fyrir suðr i Skið oc fundu þar. 20. hliup: *er maaske rettet til* hliop. — ker: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. feilagtig* skær. — skip eitt: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* skip. 21. Hatarskot: *Flatøb.* Hakarskot; *Fris.* Hattarskot; *Eirsp.* Hattarskott.

182 (167).

Capitulum.

Eptir þat komu þeir saman ollum hernum sudr i Ilarsund. Þa voru þar brædr Ospaks tueir, Duggall ok Dungadr, ok sa hofdingi en jjj, er Sumarlide het, frænde þeirra, ok hofdu þeir mikit lid. Þeir budu Nordmônnum til veizlu ok hofdu vin sterkt. Nordmônnum var sagt, at eigi mundi allt vera suikalaust, ok þui villdu þeir eigi fara til veizlunar. Drogu þa huorirtueggiu saman lid, þuiat huorigir trudu odrum. Dungadr suaf æ skipi Ospaks, brodr sins. Litlu sidar veittu Nordmenn Sud[r]eyingum atgongu ok drapu Sumarlida ok mart manna med honum. Þeir toku Dugal
95a^2 hondum ok letu fiotra. Fatt fel | af Nordmônnum. Ecki var Ospakr kongr vid þetta, ok er hann vard var, skaut hann æ brutt Dungade, brodr sinum. En Dugal, brodr sin, tok hann j sina gæzlo. Þeir sofnudu nu lidi vm Eyiarnar ok fengu med ollu saman lxxx. skipa ok sigldu sidan sudr fyrir Satirismula ok sua jnn til Botar, ok þar satu Skotar j kastalanum, ok var stiuardr fyrir einn af Skotum. Nordmenn logdu til borgarinar ok veittu þar harda atgongu; en Skotar vorduzt vel ok steyptu æ þa biki vellanda ok blyi. Þa fell mart af Nordmônnnm, ok mart sart. Þeir bundu yfir sic fleka af vid ok hiuggu sidan murinn, þuiat steinninn var blautur, ok hrapadi veggrinn eptir þeim. Þeir hiugu or vid jordina. [Sæ kertisueinn,] er Skagi skitrad het, skaut

2—3. Eptir þat — Ilarsund. Þa voru: *Flatøb.* Sem þeir quomu ollu lidinu sudr j Slaarsund (!) þa voru; *Fris.* Siðan komv þeir saman ollum herinom i Ilarsund. þar voro; *Eirsp.* Þeir komu nu saman aullum herinum suðr i Irlandz sund þa voru. 3. Þa voru þar brædr Ospaks tueir: *Flatøb.* þa voru þeir þar brædr Vspakr konungr; *Fris.* þar voro þa tveir bb. Ospaks konvngs; *Eirsp.* þa voru þar bræðr Uspaks (oc Sumarliði frôndi *o.s.v.*). — Ospaks: *Hdskr. har* Ospals. 5. hofdu: *Hdskr. har* haf. 9. odrum: u *rettet fra* i. 10. Sudreyingum: *Hdskr. har* Sudeyingū. 12. letu fiotra: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* settu i fiotur (fiottra). 13. vard var: *de andre Hdskr. tilføier* við. 14. brodr sin: *saa og Fris.; Flatøb.* brodursun hans; *mgl. i Eirsp.* 18. kastalanum: *skr.* kastalū; *Fris.* kastala; *de andre Hdskr.* -alanum. 19. til: *herefter i Hdskr.* biorg̊. *gjennemstreget og underprikket.* 20. steyptu: y *tilføiet over Linien.* 21. ok mart: *Flatøb.* enn mart var; *Fris.* ok mart varþ; *i Eirsp. mgl. dette Punktum.* 22. fleka: *Flatøb. og Fris.* flaka; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 23. or: *Flatøb.* vpp; *Sætn. mgl. i de andre Hdskr.* 24. Sæ kertisueinn: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp. har* kertisueinn. — skitrad: *Flatøb. (og Fris.)* skitradr; *mgl. i Eirsp.*

stiuardinn til bana, j þui er hann hliop a bergvegginn (sic). jjj daga borduzt þeir vid borgarmennina, adr þeir fengu unnit borgina. Þeir toku þar micit fe ok riddara einn skotzkan, er sic leysti vt fyrir ccc marka brendra. Þar fellu Sueinungur suarti ok nockr ccc manna af Nordmônnum allt saman ok af Sudreyi[ng]um. Þeir fengu mikinn storm ok tyndu þar þrimur skipum med mônnum ok ollu, þui er a var. Þeir spurdu þa, at Aleinn jarl var sudr a Nesium ok hafdi dregit [saman] halft annat c skipa ok ætladi at þeim. Þeir sigldu þa nord[r] undir Satiri ok lagu vm hrid ok giordu margar upprassir. Þa feck Ospakr kongr sott ok [la] litla hrid ok andadizt, ok var hann miog harmdaudi af sinum mônnum. Þeir fluttu lik hans til graptrar. Eptir þetta giordizt Olafur kongr hofdingi yfir ollum hernum. Sidan sigldu þeir yfir undir Kaupmannaeyiar ok lagu þar lengi vetrar. Þeir foru sudr til Manar, ok var þar safnadr fyrir. Sa madr var fyrir lidi þui, er Þorkell Nialsson het. Manarbyggiar villdu eigi berjazt moti Olafi kongi, ok rufu þeir safnadinn fyrir Þorkeli, ok toku Nordmenn hann hondum ok hofdu hann vm hrid j fiotrum. Sigurdr sepill ok Sigurdr smidr hleyptu Þorkeli j brutt, ok likadi sumum þat jlla. Sem vora tok, foru Nordmenn j brutt or Mon. En Olafur kongr var eptir. Þeir sigldu nordr vndir Satiri ok gengu

---

1. bergvegginn: *Flatøb. og Fris.* borgar-; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 3. borgina: *saa og Fris.; Flatøb.* hana; *Eirsp.* kastalann. 6. ok *(første)*: *mgl. i Flatøb.; dette Punktum mgl. i Eirsp.* — af Sudreyingum: *Hdskr. har* af Sudreyium; *Fris. har* (ok) Suðreyingar; *Flatøb.* af S. 7. tyndu þar þrimur skipum: *saa og Fris.; Flatøb.* tynduz þar .iij. skip; *Stedet mgl. i Eirsp.* 8. Aleinn: *Hdskr. har* Alenn, *kvori første Streg i det første* n *er gjort til et* i. 9. saman: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.* 10. nordr: *Hdskr. har* nord. 11. kongr: *skr.* kr; *derefter i Hdskr.* k̄. — la: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.;* ok la litla hrid *mgl. i Eirsp.* 12. harmdaudi: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* harmadr. 13. graptrar: *Flatøb.* kirkiu ok graftar; *Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 15. Kaupmannaeyiar: *mellem* Kaupmanna *og* eyiar *er i Hdskr. et* h *og et paabegyndt* f *udslettet.* 16. vetrar: *saa og Fris.; Flatøb.* vm vetrinn; *Stedet mgl. i Eirsp.* 16. fyrir: *Flatøb. og Fris.* fyrir þeim; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 17. lidi þui: *saa og Fris.; Flatøb.* þeim; *Eirsp. anderledes.* — Nialsson het: *saa og Fris.; Flatøb.* het ok var Niaalssun; *Eirsp. har her* er het Þorkell Niall. 17—18. Manarbyggiar: *Flatøb.* -menn; *Fris.* Manveriar; *Stedet mgl. i Eirsp.* 18. villdu: *Hdskr. har* villdi. 19. Þorkeli: *skr.* Þork'li. 20. j fiotrum: *herefter i Flatøb.* vm rijd. þeir logdu giolld aa Manveria .iij. penninga enska af huerri ku ok fæda allann herinn vm vetrinn, *hvad der mgl. ogsaa i Fris. og i Eirsp.* — sepill: *saa og Fris.*; *Eirsp.* sæpill; *Flatøb.* sefill. 23. gengu: *andet* g *rettet fra* u.

þar a land; enn Skotar komu þar moti þeim ok borduz vid þa ok voru miog lausir uid bardagan, hlupu til ok fra. 95b[1] Þar fellu margir menn af huorumtueggium, | ok er Nordmenn komu til skipa sinna, þa hofdu Skotar drepit alla sueitinna (sic), er æ lande voru at bua vistir, ok allir matkatlar voru j brottu. Þeir veittu margar upprassir æ Satiri ok foru þadan nordr j Eyjar, ok er þeir komu j Liodhus, var þar fyrir Þormodr Þorkelsson. Þeir elltu hann or Eyium, ok drapu þeir nockura menn af honum ok toku oll fong hans ok hertoku konu hans. Sidan sigldu þeir nordr til Orkneyia. En Pall Balkason var eptir j Sudreyium, ok fell hann fam vikum sidar fyrir Gudrődi suarta, syni Rogualldz kongs. Flestir Nordmenn sigldu þegar austr til Noregs, ok hofdu j þessari ferd hellzt verit vnnar kongsins sæmdir fyrir vestan haf. Ok er þeir komu æ fund Hakonar kongs, þackadi hann þeim vel sina ferd.

183 (168).

Capitulum.

HAkon kongr hafdi þenna vetur setit j Biorguin, ok var þessi hinn xjjjj kongdoms hans. Þetta sama haust kom Sigurdur erkibyskup heim fra vigslu ok for nordr til stolssins. J Orkneyium dualdizt eptir sa madr, er Oluir illt eitt het. Hann var hirdmadr kongs ok mikill ojafnadarmadr.

---

3. Þar fellu margir menn af: *saa og Fris.; Eirsp.* fell þar mart af; *Flatøb.* ok fellu margir af. 4. þa: *i Hdskr.* ok þa. 4—5. alla sueitinna: *Flatøb. (og Fris.)* alla sueina þeirra; *Eirsp.* matsueina Norðmanna (er æ lande voru — æ Satiri *mgl.*; *for* ok foru *staar der* Norðmenn foru). 5. vistir: *saa og Fris.; Flatøb.* vist. 6. Þeir: *Hdskr. har* þrc. 8. elltu: *skr. to Gange.* 9—10. toku oll fong hans ok hertoku konu hans: *saa og Fris.; Flatøb.* hertoku konu hans ok oll faung hans; *Eirsp.* hertoku þar konu hans oc mikit fe ær hann atti. 12. fam vikum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* faam dogum; *Fris.* nockvrvm vikum. — Gudrődi: *Fris.* Gvðravþi; *Eirsp.* GuðReði; *Flatøb.* Gudreki. 13. kongs: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* jarls. 16. hann: *tilføiet over Linien.* — sina: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þessa sina. *Efter* ferd *tilføier Flatøb.* ok lykr þar Sudreyinga þætti, *hvad der mgl. ogsaa i Fris. og i Eirsp.* 19. xjjjj: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris. tilføier* vetr. 20—21. stolssins: *Flatøb. og Fris.* stols sins; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 21. madr: *Flatøb.* skipstiornarmadr; sa madr er . . . het *mgl. i Fris. og i Eirsp.*

Hann for til Hanefs vnga, er þa hafdi syslu af kongs hende. Hanefur var skutilsueinn kongs. Þeir voru jjj brædr: Hanefur vngi ok Kolbeinn ok Andres. Hanefur hafdi mickla sueit.

184 (169).

Capitulum.

MAdr het Snækollr þar j Eyiunum ok var Gunnason. Modir hans het Ragnhilldr; hun var dottir Eireks stagbrellz ok Jngigerdar, dottur Rogualldz jarls hinns helga. Snækollr kallade æ bu nockur þar j Eyiunum, þau er þeir frændr hofdu att, er af Rogualldz ætt voru komnir, en Jon jarl hafdi at hallda, ok hafdi jarl vndandratt at lata laus buinn. En Snækollr kærdi þetta opt fyrir honum. Jarl tok þa at suara styggiliga ok spurdi, huart hann villdi giora eptir Haralld modrbrodr sinn ok kalla til Orkneyia j hendr honum: en at visu ætla ek at veria þer riki mitt, sua sem fadir minn giordi vid modrbrodr þinn. Snækollr suaradi: Vann er mer þess, at litils vnnir þu mer af Orkneyium, er þu villt eigi vnna mer eiggna þeirra, er ek æ at rettum erfdum. Jarl lagdi fæd mickla æ Snækoll. Tok hann sua upp, at honum mundi eigi ohætt fyrir jarlli. For hann þa til þeirra Hanefs ok geck þar j sueit ok felagsskap med þeim.

185 (170).

Fra Hanef.

ÞEir foru vm haustit huorirtuegiu yfir æ Kataness j Þorsa. Hofdu sin herbergi huorir, jarl ok þeir Hanefr;

---

1. syslu: *Flatøb. tilføier* i Orkneyium, *Fris.* þar i eyionvm, *Eirsp.* i eyiunum. 6. hun var: *mgl. i de andre Hdskr.* 10. vndandratt: *Flatøb. og Fris. tilføier* i; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — laus: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* laust. 13. Haralld . . . sinn: *skr.* har[s] . . . sin̄; *Flatøb. og Fris. har Dat.; Eirsp. anderledes.* — modrbrodr: *skr.* mð'r-bradr (!). 15. Vann: ɔ: ván. 17. erfdum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. tilføier* at hafa. 18. Tok hann: *saa og Fris.; Flatøb.* Snækollr tok; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 19. mundi eigi ohætt: *Flatøb.* mundi eigi vært edr vhætt; *Fris.* væri eigi ohætt. 20. geck þar j sueit ok felagsskap: *Flatøb.* geck þar i sueit; *Fris.* reðz i sveit (með þeim) ok felagsskap; *Eirsp. anderledes.* 23. jarl: *saa og Fris.; mgl. i Eirsp.'s kortere Text; Flatøb.* jarl ok hans menn. — Hanefr: ne *tilføiet over Linien.*

huorirtueggiu hofdu mickla sueit. En optliga skildi sueit-
95b[2] unga þeirra æ, er þeir funduz drucknir æ kuelldum. | Þat var eitt kuelld, er þeir Hanefur satu ok drucku ok voru miog katir, at hliop inn madr fyrir Hanef ok mælti: Hugsa sua rad þitt, Hanefur ok þeir felagar, at jarl ætlar at veita ydr atgongu j [nott] ok lata nu skipta vm med ydr, þuiat hann truir ydr ecki, ef þer buit leingr saman.

186 (171).

Fra þeim Hanef ok Kolbeine.

Sem Hanefur heyrdi þetta, sagdi hann Kolbeine, brodr sinum, ok Snækolli. Taka nu þetta fyrir sannleik ok giora rad sin, at þeir skulu verda fyrri at bragdi. Bidia nu sueitina vapna sic. En ofdryckian bio sua vm, at ollum þeim þotti þetta gott rad, er þeir toku upp. Sem þeir voru vapnadir, gengu þeir at þeim herbergium, sem jarl la j, med ofridi ok ellde ok baru þegar uopn æ þa, sem fyrir voru. En er jarl vard uar vid ofridin, þa leitadi hann vndan j vndirklefa nockurn ok ætladi at fela sic þar. En þeir fengu niosn [af], huar [hann var]. Hlupu þeir þangat, Snækollr, Sumarlidi Hrolfsson ok Oluir jllt jarn (sic), Þorkell, ok Hrafn ok en fleire. Snækollr fann jarl vid tunnu eina, ok veittu honum þar banasar. Þar letuz med jarlli nockurir menn fyrir þeim Hanefi. Jarl hafdi ix sar. Eptir þetta verk foru þeir Hanefur brutt af Katanese ok vt j Orkneyiar. Þeir foru j Vigur ok settuz j kastalan, er Kolbeinn hruga hafdi giora latit. Þeir drogu at ser nog fong ok fiolda nauta

1. mickla sueit. En: *saa og Fris.; Flatøb.* miklar sueitir ok; *Stedet mgl. i Eirsp.* 4. at: *Flatøb. og Eirsp.* at þar; *Fris.* þa. — madr: *de andre Hdskr. tilføier* einn. 6. nott: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 7. ecki: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ecki vel. 11. fyrri: *saa og Eirsp.; Flatøb.* fyrr; *Fris.* eigi seini. 13. gott rad: *saa og Fris.; Flatøb.* raadligt; *Stedet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 15. la: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* suaf. 18. af *og* hann var: *mgl. i Hdskr., tilføiet efter de andre.* — þangat: *de andre Hdskr.* i klefann. 19. jarn: *de andre Hdskr.* eitt; *jfr. S. 467*[21]. — Þorkell: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Bekill. 21—22. med jarlli — Hanefi: *Flatøb.* ok margir menn; *Fris.* ok nockurir menn af þeim Hanefi; *Eirsp.* (fellu) nokcurir iarlsmenn. 22. Jarl: *saa og Fris. og Eirsp.* (*skr. som her* J.); *Flatøb.* Jonn jarl. 25. drogu: *Hdskr. har* d°ga.

ok vardueittu j vtkastalanum. En er þetta spurdu vinir jarls j Orkneyium, sofnudu þeir micklu lidi ok foru ut j Vigur ok settuz vm kastalann. En þar var ohægt atsokn vid at koma. Þa sofnuduzt ok saman frændr Hanefs, Kolbeinn j Reinadali ok margir adrir, ok leitudu vm sættir med þeim, ok suo kom, at þeim voru grid gefinn. Skylldu vera vm vetrin j Orkneyium ok fara vm sumarit til Noregs æ fund Hakonar kongs, ok skylldi hann skipa þessu mali. Raufz þa safnadrin, ok stod þetta mal vandrædalaust vm vetrin. Vm [vorit] eptir foru þeir til Noregs, Hanefur ok hans felagar. En æ odru skipi foru frændr jarls ok vinir ok nær allir enir beztu menn or Orkneyium.

187 (172).

Capitulum.

Þenna vetur sat kongr j Biorguin, ok var þessi en xv hans kongdoms. Vm vorit hafdi kongr farit austr j Vik at orendum sinum. Ok var hann eigi austan kominn, þa er þeir Hanefur komu til Biorguinar. Þeir foru j gard Aura-Pals. Ok er þeir hofdu litla hrid dualizt j bænum, kom Skuli jarl nordan or Þrandheimi; hann atti fatt vid þa Hanef. Nockuru sidar kom kongr austan. Þar var ok herra Hnutr. Ok er hann hafdi litla hrid dualizt j bænum, let hann blasa til hirdstefnu ollum handgengnum mônnum, ok er þeir komu æ stefnuna, Hanefur ok hans felagar, toku skutilsueinar þa brædr, Hanef ok Kolbein, ok syni Hrolfs

1. vardueittu: *Hdskr. har* v̊rd- (s over v). 2. þeir: *saa og Fris.; Flatøb.* þeir ser; *Stedet mgl. i Eirsp.* 4. Hanefs: *Hdskr. har* hn̄². 5. Reinadali: *saa og Fris.; Flatøb* Rennadali; *Navnet mgl. i Eirsp.* 6. gefinn: *saa og Fris.; Flatøb.* selld; *Eirsp anderledes.* 7. ok: *de andre Hdskr.* enn. 8. mali: *Flatøb. tilføier* sem honum likadi, *hvad der mgl. ogsaa i de to andre Hdskr.* 9. Raufz: z *skr. over Linien.* — þa: *saa og Fris.; Flatøb.* nu; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 10. vorit: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 12. nær: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; i Fris. mgl. fra* ok nær. 14. kongr: *saa og Fris.; Flatøb.* Hakon konungr; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 15. kongr: *Flatøb. og Eirsp.* hann; *Sætn. mgl. i Fris.* 17. þeir: *skr.* þr. 17—18. foru j gard Aura-Pals: *saa og Fris.; Flatøb.* voru i gardi Paals; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 21. hann: *Flatøb.* konungr; *Eirsp.* hann *(men mgl. den foreg. Sætn.); i Fris. mgl.* or Þrandheimi — dualizt i bænum. — dualizt: *Flatøb.* verit; *Eirsp.* dualz. 23. toku: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* taka.

ketlings, Sumarlida ok Andres, ok leiddu upp til borgar, ok voru jnn settir. En þeir Oluir jllt eitt ok þeir, sem voru at viginu, voru fluttir vt j Toloholm. Biorn het gestr
96a[1] einn, er en hafdi verit at vigino med þeim. | Hann var þa kominn gegnt Mariukirkiu, er þar hof messo, ok ætladi at ganga a hirdstefnuna. Hann mælti: Skylldra ætla ek mer at ganga til messonar en stefnunar. Snyr jnn j kirkiu, ok fyr en lokit var messoni, var honum sagt, at þeir Oluir voru teknir. Ok gaf honum þat lif, er hann for j kirkiuna. Sigualldi Skialgsson geck fastazt eptir þessu mali. Hann tok Þorkel hinn suarta, ok færdu hann vt eptir stræti, ok er þeir komu fyrir gard þann, er Skuli jarl var j, þa stod hann j sualaglugg einum ok kalladi a Siguallda: Lat eigi drepa Þorkel, nema hann se ofmiog sakadr. Sigualldi suaradi: Hann er þui meir sakadr en adrir, at hann vann a daudum manni, þar jarl var. For Þorkell vt j Holm med Olui. Voru þar halshognir v menn, Hrafn ok tueir adrer.

188 (173).

Capitulum.

Þetta sama haust foru Orkneyingar vestr, ok gengu allir a eitt skip, innir beztu menn af Eyiunum. Þetta skip tyndizt ok allir, þeir er a voru. Ok hafa margir menn þess seint bætur bedit. Skuli jarl for nordr til Þrandheims

2. voru: *de andre Hdskr. tilføier* þar. 2—3. þeir, sem voru at: *Flatøb.* adrir þeir sem at hofdu verit; *Fris.* þeir aðrir sem at vigi jarls hofðo verit; *Eirsp.* aðrir þeir sem at uiginu hofðu verit. 3. vt j: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* i. 4. einn: *skr. to Gange.* 5. hof messo: *Flatøb.* var hafin vpp messa; *Fris. (og Eirsp.)* hof vpp messo. 6. a hirdstefnuna: *saa og Fris.; Flatøb.* til hirdstefnu; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — ætla: *Hdskr. har* ætle. 7. stefnunar: *Flatøb. (og Eirsp.)* til hirdstefnunnar; *Fris.* a hirðstefnvna. 8. ok: *saa og Fris.; Flatøb.* enn; *Stedet mgl. i Eirsp.'s forkortede Text.* 10. Skialgsson: *de andre Hdskr. tilføier* mágr jarls. — eptir þessu mali: *Flatøb.* at þessu maali; *Fris.* at eftirmali vm vig jarls; *Stedet mgl. i Eirsp.* 11. suarta, ok færdu: *Flatøb.* suarta inn i Suartabudum ok færdu þeir; *Fris.* svarta ok færði; *Stedet mgl. i Eirsp.* 16. daudum manni, þar jarl var: *de andre Hdskr.* jarli dauðum. 17. þar: *skr. to Gange.* — Hrafn ok tueir adrer: *Flatøb.* Rafn ok .ij. adrir menn; *Fris.* Rafn ok Oluir ok Þorkell ok .ij. menn aðrir þeir er at vigi Jons iarls vorv; *Eirsp. kun* þeir ær at uigi Jons iarls voru. 21. þeir: *Flatøb. og Eirsp.* þeir menn; *Fris.* menn þeir.

vm haustit ok þeir med honum: Hanefur ok Kolbeinn ok Snækollr. Var vm vetrin ok þeir brædr med Pali vagaskalm nordr æ Dyniarnesi; for Hanefur til kongs vm vorit ok feck þa heimleyfi. Hann vard apturreka j Hernar ok feck þar sott ok andadiz. En Kolbeinn, brodir hans, andadiz j Þrandheimi litlu sidar. Snækollr var leingi sidan med Skula jarlli ok Hakoni kongi.

189 (174).

Capitulum.

Um haustit, er þeir hofdu skilizt j Biorguin, Hakon kongr ok Skuli jarl, þa var fæddr Marteinsmesso nott Hakon, son Hakonar kongs, ok þann vetur eptir sat kongr j Biorguin, ok var þessi en xvi kongdoms hans. Þenna vetur komu upp margar greinir ok sundrþyck[i] mille Hakonar kongs ok Skula jarls, ok er flestra manna, at (sic) þat hefiz miog af ordum lendra manna, þeir er menn vissu at meir hofdu jafnan sundr dregit þeirra, en (sic) vera ætti. Jarl hafdi þenna vetur giordir micklar ok morg þau tiltæki, er hans ouinir drogu miog grunn æ ok virdu til otruleika vid kong. Þa var ondut fru Ingirid, dottir Skula jarls, er att hafdi herra Knutr, ok var þa oll þeirra vinatta, jarls ok hans. Herra Knutr hafdi þa halft Rygiafylki ok Sogn halfan, ok þotti honum þat lenn minna, en hugur hans stod til. Hann kærde þat ok lendir menn med honum, at landaskipti þat væri eigi jafnmikit, sem verit hafdi j Biorguin, ok þat væri

2. Var vm vetrin ok þeir brædr: *Flatøb.* var Hanefr ok þeir brædr vm vetrinn; *Fris.* var hann ok þeir bræðr vm vettriɴ; *Eirsp.* Han' var um uettrinn. 3. Dyniarnesi: -nesi *tilføiet over Linien.* 7. ok Hakoni kongi: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 10. var: *herefter i Hdskr.* þa v *gjennemstreget og underprikket.* — nott: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* dag. 11. vetur: *tilføiet i Marginen.* 13. sundrþycki: *Hdskr. har* -þyck. 14. ok er flestra manna: *Flatøb.* ok er þat flestra manna sogn; *Eirsp.* oc var þat ætlun manna; *Fris. kun* ok (hofz miog). — hefiz: *Flatøb.* hæfiz; *Eirsp. anderledes.* 15. þeir: *Flatøb.* þeirra; *Ordet mgl. i Fris.'s og Eirsp.'s kortere Texter.* 16. þeirra: *Flatøb.* þeirra vinaattu; *i Fris. og Eirsp. mgl.* þeir er — vera ætti. 17. giordir: *de andre Hdskr.* skipagerðir. — micklar: m *rettet fra* 2 (*ɔ:* ok). 19. dottir Skula jarls: *Fris.* dottir jarls; *mgl. i Flatøb. og i Eirsp.* 20. hans: *Flatøb.* Knutz; *Fris. og Eirsp. ender med* vinátta. 21. Herra Knutr: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* Knutr. 22. minna: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* helldr minna. 24. jafnmikit, sem: *Flatøb.* iafnt er; *Fris. (og Eirsp.)* iafnligt sem.

næri helmingi en þridiungj Noregs, er jarl hafdi. Þenna vetur giordi Sigurdr erkibyskup ord ollum byskupum ok stefndi þeim til mozt vid sic j Biorguin vmm sumarit eptir.

190 (175).

Capitulum.

HAkon kongr for vm vorit austr til Vikr. Hann sende menn nordr til Þrandheims med þeim ordum, at Skuli jarl skyllde koma vm sumarit sudr til Biorguinar, ok skylldi þar
$96a^2$ tala vm | greinir þær, er þa foru mille þeirra. En er kongr kom til Vikr, stef[n]di hann til sin ollum lendum mônnum ok syslumônnum, þeim j Vikinne voru, ok skylldadj þa til alla at fara med ser til Biorguinar. Hann hafdi þa stor vtbod j Vikinne ok dro saman mikinn her ok for sidan til Biorguinar. Þessir voru lendir menn: Arnbiorn Jonsson, Simon kyr, Lodinn Gunnason, Gunnbiorn bondi. Kongr hafdi or Vikinne micit lid ok fritt. En er hann kom j Gulaþingslog, þa stefndi hann ollum lendum mônnum til sin med storum sueitum. Þa er kongr kom til Biorguinar, lagdi hann sinu skipi fyrir [konungslægi]; sidan logdu langskip allt med endilongum brygium j innanverdan bæinn.

191 (176).

Capitulum.

Skuli jarl var j Þrandheimi vm sumarit; hann hafdi latit reisa skip micit vm vorit vt a Eyrum. Þat het Langa-

1. næri: *Eirsp.* næri; *Flatøb.* nær, *Fris.* nær. 2. giordi: *saa og Fris.; Flatøb.* hafdi . . . laatid gera; *Eirsp. anderledes.* 6. Þrandheims: s *skr. over Linien.* — med: m *rettet fra* h. 7. skylldi þar: *Flatøb.* skylldu þeir; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* 8. foru: *Flatøb.* voru. — En: E *rettet fra* þ. — kongr: *herefter i Hdskr.* for *gjennemstreget og underprikket.* 9. stefndi: *Hdskr. har* stefdi. 12. mikinn her: *Flatøb.* mikit lid; *dette Punktum mgl. i de to andre Hdskr.* 14. bondi: *Tilnavnet mgl. i Flatøb., hele Navnet i Eirsp., det hele Punktum i Fris.* 15. j: *saa og Eirsp.; Flatøb.* nordr i; *Stedet mgl. i Fris.* 16. storum: *skr. med Forkortelsestegn for* rum. 17—18. sinu skipi: *Flatøb.* sinum skipum; *Angivelsen mgl. i de to andre Hdskr.* 18. konungslægi: *tilføiet efter Flatøb.; Angivelsen mgl. i Fris. og Eirsp.* 18—19. allt med endilongum — bæinn: *Flatøb.* allt med ollum bryggium i innanverdann bæinn; *Fris.* með endilongvm bryggiom allt i iNanverþan bæiN; *Eirsp.* með endilaungum bryGium *(forresten anderledes).* 21. Skuli: *i Hdskr. er feilagtig* U *udført som Initial.* 22. Langa-: *saa alle Hdskr.*

friadagur. Þat var meira enn aunur skip miclo, ok þui vard litit at giort vm sumarit. Jarl biozt nordan, er æ leid, ok vard sidbuinn. Hann hafdi æ xxx skipa ok flest stor. Þessir voru lendir menn med honum: Alfur, magur hans, ok Asolfur, frænde hans, Pall vagaskalm, Nikulas, son hans, Bardr bratti, Eilifur af Velle. Þar voru ok margir syslumenn. Þa var miog a lidit haustit, er jarl kom sudr; sendi fyrir ser Pal vagaskalm æ fund kongs, ok er hann kom j Biorguin, veittu lendir menn honum storar ætalur ok sogdu, at þat var vndarlikt, er hann var med jarlli, en moti kongi, ok adrir lendir menn, þeir sem nordr voru komnir, ok badu þa skilia vid jarl ok fara til kongs. Pall suaradi: E[c]ke hefi ek verit moti kongi, þo at ek færi nordan med jarlli, þar sem kongr sendi honum ord. En sua ættla ek flestum lendum mônnum gefit, þeim er nordan eru komnir, at ecki munu þeir skiliaz vid Skula jarl fyrir sakir akefdar ydarar. Sidan fann Pall kong, ok foru allar rædur vel med þeim. For Pall j mot jarlli ok sagdi atekiur, þær sem voru j bænum, ok skip lagu sua þyckt fyrir bryggium, at eingi vann var, at þeir mætti þar at leggia.

192 (176).

Capitulum.

Skuli jarl skipadi sua atlogu til bæiarinns, at hann let fyst fara sitt skip, þar næst þau jj, er mest voru, þa iij; þa for sua j voxt, æ medan til vannzt, ok var fagurt at
96b[1] sia til þessarar skipanar. Jarl lagdi at vid Nordnes | vt fra

1. meira . . . miclo: *Flatøb.* leingra . . . myklu; *Fris.* myclu meira; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 2. nordan: *i Hdskr.* nordr; *Flatøb.* nordan; *Fris.* svðr; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 3. skipa: *Hdskr. har* skpipa. 4. menn: *Hdskr. har* m̄ men. 5. vagaskalm: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vagar-; *Navnene mgl. i Fris.* 8—9. j Biorguin: *Flatøb.* til konungsins; *Eirsp.* til Biorg'.; *Stedet mgl. i Fris.'s kortere Text.* 10. kongi: *herefter i Hdskr.* þo at *gjennemstreget og underprikket.* 12. Ecke: ke *rettet fra* pt. 13. færi: *Flatøb.* færa; *Sætn. mgl. i Eirsp. og i Fris.'s kortere Text.* — nordan: *Flatøb. feilagtig* nordr. 13—14. þar sem: *skr. to Gange.* 15. nordan: *Flatøb.* nordr *(Eirsp.* norðan, *men i anden Forbindelse).* 16. akefdar: *Hdskr. har* akefd[s]. 17. rædur: *skr.* ræð'r. 22. Skuli jarl: *saa og Eirsp., der ogsaa begynder et nyt Kapitel her; Flatøb.* þui næst (skipadi) Skuli jarl, *og Fris.* Jarl (skipaði), *begge i samme Kapitel som det foreg.* — sua . . . at: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 24. þa for: *Flatøb.* þa .iiij. ok þa .v. .vj. ok .vij. ok foru; *Fris.* þa .iiij. ok for; *Eirsp. ligesaa.*

Munklifi vid Hakarllastron[d], ok hofdu þar vont læge, sua at þar braut nockr skip fyrir jarlli, adr en letti. Sua kuat Olafur huitaskalld:

Ord sende þa jofri [Þrænda]
afʀendr konungr vida lendum,
folkprudr keyrde flota breidann,
flugu bord vm haf, stillir nordann;
fyrdar mæltu ꝏ hendr sem hardazt,
hofz aun af þui lendum [mônnum],
errinn bio med herskip harre
Hakarllastrond, fromum jarlle.

193 (177).

Þa er jarl hafdi litla stund verit j bænum, attu þeir þar, kongrinn, fund j skrudhusinu j Kristzkirkiu, ok gaf kongr honum nockurar sakir ok veitti þar med hardar ꝏtolor. Eptir þat var þing sett j Kristzkirkiugardi. Var þa stoll settur vndir kong, ok sat hann þar ꝏ ok (sic) lendir menn kongs ok ʀadgiafar. Gunnar kongsfrænde stod ꝏ baki kongs vid stolinn. Herra Knutr var ꝏ þingino ok Sigurdr erkibyskup ok allir hliodbyskupar, þeir er j voru landino. Sidan kom Skuli jarl ꝏ þingit med ollum sinum mônnum.

1. Hakarllastrond: *Hdskr. har* -stron. — vont: *Flatøb. feilagtig* vænt. 2. þar braut nockr skip fyrir jarlli: *Fris.* þar braut nockvr skip fyrir þeim; *Flatøb.* þeir brutu nockur skip; *i Eirsp. mgl.* ok hofdu — letti. — en letti: *Flatøb.* en þeir lendi; *Sætn. mgl. i Fris.* 4. Þrænda: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 6. breidann: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sua breidann. 7. flugu bord vm haf: *saa og Eirsp.; Fris.* flugv borg vm haf; *Flatøb.* flugu þa bord vm hafit (stillir *mgl.*). 9. hofz: z *skr. over Linien.* — mônnum: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 12. Þa er: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Nv er þat at segia at þa er. — stund: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* rijd. 12—13. þeir þar, kongrinn: *Flatøb. og Eirsp.* þeir konungr ok jarl; *Fris.* þeir konvngr. 13. fund: *Flatøb. (og Fris.)* stefnu (*Eirsp.* funduz *for* attu . . . fund). 14. nockurar sakir: *Flatøb.* þa sakir; *Fris.* sakir margar; *Eirsp.* nokcurar sakar. — þar med: *Flatøb.* honum þar med; *Eirsp.* hm̄; *mgl. i den kortere Fris.* — hardar: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* storar. 15. sett: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* stefnt. — þa: *Flatøb. og Fris.* þar; *mgl. i Eirsp.* 16. ok sat hann þar ꝏ ok: *Flatøb.* ok settuz vmhuerfis; *Fris.* ok satv vmhverfis hann; *Eirsp.* oc satu þar umhuerfum. 17. ꝏ baki: *Eirsp.* a bak; *Flatøb.* at baki; *Sætn. mgl. i Fris.* 20. Sidan: *saa og Fris.; Flatøb.* þui næst; *Eirsp.* þa.

Þeir sa, at jarlli var ecki rum ætlat ꜳ þeim stoli, sem kongr sat, ok gengu hans menn til at setia honum annan stol ok settu vndir hann. Eptir þetta stod upp Dagfinnr bondi ok fagnadi konginum, sem sidvenia er til, ok talade langt erande, ok lauk sua sino mali, at hann eggiadi fridar ok sætta med þeim magum. Þa stod upp kongr ok talade sniallt erende ok bar ꜳ jarl sakar, þær er ovinir hans hofdu tiad fyrir honum. Ok er hann hafdi lukt sinne rædu, stodu upp lendir menn ok baru sakir ꜳ jarl, huer eptir annan, ok veittu honum storar atolur. Ok er þui letti, stod jarl upp ok hof ꜳ þessa leid rædu sina: Eina kann ek vissu:

Ari sat ꜳ hellu

ok hina adra:

Are sat ꜳ steine.

Her er sua j dag, sagdi hann, at ꜳ sina leid hefur huer erende; en luka einn veg, at bera sakir ꜳ mic. Eptir þat taladi hann langt erende ok sniallt ok bar af ser allar sakir, þær sem honum voru kendar. Hann veik sua til j rædunne, at hann væri skylldr at vægia til vid kong. En þess kuad hann visa vonn, at hann kunni lendum mônnum fulla

---

2—3. at setia honum annan stol ok settu vndir hann: *Flatøb.* ok settu honum annan stol; *Fris. og Eirsp. kortere.* 5. langt: *Flatøb.* sniallt; *Eirsp.* langt oc sniallt. *Dette Punktum mgl. i Fris.* 7. ok bar: *Flatøb.* ok lauk þui sua at hann bar; *Eirsp.* oc bar; *Fris. anderledes.* 8. hafdi lukt sinne rædu: *Eirsp.* þi lukti; *Flatøb.* hætti; *mgl. i Fris.'s kortere Text.* 11. rædu sina: *Flatøb.* sitt erendi; *de andre to Hdskr. anderledes.* 11—14. Eina kann ek vissu *o.s.v.; Flatøb. lyder her saa:*

Eina kann ek visu
Ari sat aa steini.
adra kann ek visu
Ari sat aa steini.
oll er sem ein se
Ari sat aa steini.

Fris. har Linierne i flg. Orden: 1. 2. 5. 6. 3. 4.; *Eirsp.:* 1. 2. 5. 6. (3. *og* 4. *mgl.*). 15. er: *de andre Hdskr.* er ok. 16. erende: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* sitt erende. — luka: *de andre Hdskr. tilføier* allir. 18. kendar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* gefnar. — til j rædunne: *saa og Eirsp.; Flatøb.* taulunni; *Fris.'s Text anderledes.* 19. vægia til vid kong: *Flatøb.* þiona konunginum ok vægia til vid hann; *Fris.* þiona til konvngs ok vægiaz við hann; *saa og Eirsp.* 19—20. En þess kuad hann visa vonn: *Eirsp.* en þat *o.s.v.; Flatøb.* enn þess quez hann vera sannr; *Fris.* eN qvaþz (kvNa *o.s.v.*).

oþauck fyrir sitt ʀog ok vanda medalgongu mille kongs ok hans. Ok er hann lauk sinne ʀædu, taladi Gunnar kongsfrænde: Oss þikir þu skylldugur til hlydni vid konginn, ok leggir af þier yfirklædin ok fallir til fota kongi, ok gef
96b[2] þic oc allt þitt | mal j kongsinns valld ok myskun. Þa suaradi jarl: Þa kunna ek hofdingium þiona, er þu vant annat.

194 (177).

Capitulum.

Eptir þetta stod upp kongr ok bad þa alla med ser ganga jnn j kirkiu, er honum villdu þiona. Geck hann þa af þingino ok allr mugrinn med honum. En jarl stod eptir ok þat lid, er nordan hafdi farit. For hann þa til skipa sinna. Sidan for erkibyskup millum ok adrir byskupar, ok fengu sætta þa eptir þui, sem konginum likadi, ok sellde jarl þar festu til. Sem kuat Olafr huitaskalld:

Þing stofnudu jofra runnar (sic),
jarl veitte suar ræse, snarla,
hersar baru æ hilmi dyran,
hialldrs fystu þeir, sakar kalldar;

1—2. fyrir sitt ʀog ok vanda medalgongu mille kongs ok hans: *Flatøb.* fyrir sitt erendi rog ok vǫndar medalgaungur milli hans ok konungs; *Fris.* fyrir sitt róg ok meðalgongo; *Eirsp.* fyrir sitt róg oc uanda meðalgaungu. 2. ʀædu: *Flatøb.* taulu; *Sætn. mgl. i de to andre Hdskr.'s kortere Text.* 3—4. skylldugur til hlydni vid konginn, ok: *Flatøb.* þui at eins skyllduliga lydni veita konunginum at þu; *Fris.* þui at eins veita skyllda þionustv konvngi nema þu; *Eirsp.* þuiat eins ueita k'ginum skyllda hlyðni ef þu. 4. gef: *Eirsp.* (leggr *og*) gefr; *Flatøb. og Fris.* gefir. 6. þiona; *de andre Hdskr.* at þiona (*Flatøb. tilføier* Gunnarr *efter* þiona, *de to andre efter* annat). 9—10. alla med ser ganga: *saa og Fris.; Eirsp.* alla ganga; *Flatøb.* alla menn fara med ser. 9. Eptir: *foruden Initialen har Hdskr. et overflødigt* E. 10. jnn i kirkiu, er honum villdu þiona: *Flatøb.* til kirkiu *o.s.v.; Eirsp.* inn i kirkiuna er ser uilldu þiona; *Fris.* er honom villdi þiona. 11. allr: *Hdskr. har* allir. 12. farit: *Flatøb. tilføier* med honum; *Fris.* (for) með honum; *Eirsp. har en kortere Text.* — þa: *saa og Eirsp.; Flatøb.* siþan; *mgl. i Fris.* 15. Sem kuat Olafr huitaskalld: *Fris.* Sva qvað O. hv.; *Eirsp.* sua ·s· Olafr; *Flatøb.* Sua quad Sturla i Hakonarflocki. 16. jofra runnar: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* iofrar vngir. 17. suar: *skr.* sũ; *de andre Hdskr.* svaur, svor. 18. hersar baru æ: *saa og Fris.; Eirsp.* hersa baru a; *Flatøb.* hersir bar þa.

allt lagdi þa fromudr frægda,
feck [sætt] af þui [stillir] recka
sellde af þui sendir
sitt mal litads stala (sic).

Erkibyskup kom sua sinne medalgongo, at þa for en blidara med þeim magum at yfirsyn, ok huor var j annars bode. Enn þat hafa menn sagt, er vita þottuz huoratueggiu skaplynde, ath alldri hafi sidan ordit fullr trunadr mille þeirra.

195 (178).

Hakon for ur Noregi.

Skuli jarl for vm haustit nordr til Þrandheims; en kongr var eptir j Biorguin ok sat [þar] vm vetrinn fram vm jol, ok var þessi en xvij kongdoms hans. Þenna vetur var fædd fru Kristinn kongsdottir. Eptir jol moti fostu for Hakon kongr nordr j Sogn ok þadan æ land upp. Ok er hann kom æ Upplond, hofzt sundrþycki med þeim Pale byskupi j Hamri. Var þat fyst til, at kongr veitti ækall til eyiar þeirrar, er ligr j Miors ok heitir Eyinn helga. Þessa hafdi Jnge, er Baglar kolladu kong sinn, hana (sic) gefit til stadarinns j Hamri; en Birkibeinar kalludu hann falskong ok sogdu, at hann het Þorgils þufuskitr ok væri danskr. Nu þotti Hakoni kongi hann ecki eiga at gefa fodrle[i]fd

1. fromudr: *skr.* from^2. 2. sætt *og* stillir: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 3—4. *7de og 8de Verslinie lyder i Flatøb.:* snilldar skyrr ok selldi varrar | sitt maal konungi litudr staala; *i Fris.* snilldar styrs ok selldi vara | sitt mal i kne liðtvðr stála; *i Eirsp.* sialldar skyrs oc selldi vara | sitt mal i kne litaðs stala. 5. en blidara: *Flatøb.* et blidazsta; *Fris.* eɴ bliðliga; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 6. yfirsyn: *saa og Fris.; Flatøb.* yfirbragdi. 10. Skuli: *Initialen er feilagtig skr.* H. 11. þar: *tilføiet efter Flatøb.; mgl. i de andre Hdskr.'s kortere Text.* 13. kongsdottir: *Flatøb.* dottir hans; *Fris.* d. h. k'.; *mgl. i Eirsp.* 15. æ Upplond (u *rettet fra* l): *saa og Fris., Flatøb.* vpp aa land; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 17. ok: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* er. — Þessa: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* þessa ey. 18. hana: *mgl. i de andre Hdskr.* 19. j Hamri: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og i Eirsp.* — kalludu hann: *saa og Fris.; Flatøb.* quodu vera; *Eirsp.* kaulluðu (heita *o.s.v.*). 20. sogdu, at hann het: *saa og Fris.; Flatøb.* sogdu hann heita. 21. Nu: *saa og Fris.; Flatøb.* ok; *mgl. i Eirsp.* — eiga: e *rettet fra* a. — fodrleifd: *Hdskr. har* -lefd.

sina. En byskup syniade þuerliga at lata lausa eyna. Hakon kongr for austr til Tung[s]bergs ok var þar vm varit. Pall byskupp ʀitadi nordr til erkibyskups ok Skula jarls vm akall þetta, er kongr hafdi haft vid hann, ok leitade ʀads til vm þetta mal. Ok af þeim ordsendingum rezt þat af, at Pall byskup byggi ferd sina or lande, ok for fyst austr j Gautland ok þadan j Danmork ok sua sudr j Saxland ok letti eigi sinne ferd, fyr en hann kom æ paua fund.

196 (179).

Capitulum.

Þa er Hakon kongr sat j Tung[s]berge vm vorit, let hann efla miog steinvegginn vm bergit, ok let hann reisa skip mikit, er hann kalladi Olafssudina. Hakon kongr dualdizt j Vikinne nockura hrid ok for vm sumarit nordr til Biorguinar. Þa kom jarl nordan, ok voru þeir badir |
97a[1] samt vm sumarit, ok for allt vel med þeim, sem jafnan er þeir voru badir saman. En þo at þeir væri med blidu, þa gengu þo sua ovinir þeirra mille, at hellt vid vada sialfan, þegar skamt leid fra, sem sidan bar ʀaunn æ. Fru Inga, modir Hakonar kongs, var med honum, ok var kongr vel til hennar, sem vera atti. Hun hafdi siukleika mikinn, ok tok sottarfar hennar miog at þyngia, ok andadiz hun fyrir jolafostu vm vetrin. Skuli jarl for vm haustit nordr til Þrandheims; enn kongr for austr til Vikr ok sat vm vetrinn j Oslo. Þessi var hinn xvjjj vetur kongdoms hans.

---

1. lausa: *Hdskr. har* leysa. 2. Tungsbergs: *i Hdskr.* Tungbergs. 3. ʀitadi: *Hdskr. har* ʀttadi. 5. ʀads til: *Flatøb.* raads til þeirra; *Fris.* raðz; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 6. byggi: *Flatøb. og Fris.* bio; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — for: *tilføiet over Linien.* 7. þadan: *herefter i Hdskr.* j Gautland *gjennemstreget og underprikket.* 10. vm vorit: *over Linien skr. med en sen Haand* um vet²n; *de andre Hdskr.* vm vaarit (varit) *og (Eirsp.)* þetta uar. 12. er hann kalladi: *Flatøb.* þat er siþan var kallad; *Eirsp.* er siðan var kallat; *Fris.* þat het. — Olafssudina: *Flatøb. (og Fris.)* Olafssudin; *Eirsp.* Suðin. 15. samt: *saa og Fris.; Flatøb.* i Biorgyn; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 17. þeirra: *mgl. i Flatøb.; Fris.'s Udtryk anderledes og Eirsp. her meget kortfattet.* 21. þyngia: *Flatøb.* þyngiaz; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* 22. haustit: *Flatøb.* vetrinn; *Stedet mgl. i Fris og i Eirsp.*

197 (180).

Capitulum.

HAkarllahaustit kom vtan af Jslande Sturla Siguaztson ok for þegar af landi brutt vm vetrin vt til paua. Hann kom aptur þetta sama haust ok fann Hakon kong j Tun[gs]-berge. Kongr hafdi Sturlu j bodi med ser ok taladi vid hann marga hluti. Let kongr jlla yfir, er Sturla sagdi honum mikinn ofrid af Jslandi. Kongr spurdi, huers[u] mikit mundi verda fyrir at koma einualldi æ landit, ok let þa mundu verda frid, ef einn ʀede mestu. Sturla tok letliga þesso ok kalladi litit mundu fyrir verda, ef sa væri hardyrkr ok ʀadugur, er vid tæki. Kongr spurdi, ef hann villdi taka þat rad. Hann kuezt til mundu hætta med kongs ʀade ok forsia ok eiga slikra sæmda von af konginum, sem honum þætti verdugt, ef hann fengi þessu æ leid komit. Kongr sagdi sua, at eigi skylldi med mandrapum vinna landit, ok bad hann taka menn at senda vtan eda fa ʀiki þeirra med odru moti, ef hann mætti. Sturla var optliga fyrir konginum vm vetrin, ok tolodu vm þetta mal. En vm sumarit eptir, er Hakon kongr hafdi setit j Oslo vm vetrin, for Sturla til Jslandz ok var æ Grund med fodr sinum vm vetrin. En Orækia Snorrason, bræd[r]ungur hans, [hafdi] giort mikin ofrid j ʀiki hans, medan hann var vtan. Ok vm vorit, er Sturla hafdi verit einn vetr æ Jslandi, þa foru þeir Siguatr fegdar at Snora med fiolmenni ok villdv, at hann

3. paua: *det sidste* a *skr. over Linien, ovenover et kludret* a. 4—5. Tungs-berge: *Hdskr. har* Tunb[s]. 5. med ser: *Flatøb. (og Fris.)* sinu; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 7. huersu: *Hdskr. har* huers. 8. æ: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* yfir. 9. frid: *Flatøb. (og Fris.)* frid betra; *Eirsp.* betr. — letliga: *Flatøb.* likliga; *i Fris. og i Eirsp. mgl.* tok — ok. 10. kalladi: *de andre Hdskr.* kvað. 13. sæmda: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* launa. — konginum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* honum. 16. at: *de andre Hdskr.* ok. 17. fyrir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* med; *Sætn. mgl. i Fris.* 19. j Oslo: *Flatøb.* i Oslu eftir; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* 21. En: *herefter i Hdskr.* medan *overstreget; Flatøb. har her* Enn medan hann hafdi vtan verit (hafdi Vrækia *o.s.v.*); *Fris.* En meðan hann var vttan (hafði Orækia *o.s.v.*); *Stedet mgl. i Eirsp.* — brædrungur: *Hdskr. har* brædung[2]. — hafdi: *mgl. i Hdskr.* 22. ofrid j: *Flatøb.* skada ok vfrid aa; *Fris.* ofriþ a; *Stedet mgl. i Eirsp.* — medan hann var vtan: *mgl. her i Flatøb. og i Fris.* — vorit: *Hdskr. har* v[s]it. 24. Siguatr fegdar: *Flatøb.* fedgar Sighuatr ok Sturla; *Fris. og Eirsp. kun* feðgar.

bætti fyrir illuirke, sem Orækia, son hans, hafdi giort. Snorri villdi eigi safna mȏnnum moti brodr sinum. En Þordr, brodr þeirra, for mille þeirra ok feck ecki samit med þeim. Stȏck Snorri þa j brott. En Sturla settizt j Reykiahollt ok tok vndir sic alla kosti Snorra. Eptir þetta for hann j Vestfiordu at Orækiu, ok sættuz þeir þa at kalla, 97a[2] ok hellzt þat litla hrid, ok þarf | þeirra skipti eigi hier at telia. En sa vard endir æ, at Orækia for vtan þat sumar med ʀadi Magnus byskups af Skalahollti. Eptir þat for [Sturla] at Þorleifi j Gordum ok bardizt vid hann j Bæ j Borgarfirde. Feck hann þa valld yfir Þorleife, ok for hann vtan sumri sidar enn Orækia. Þa for ok vtan Snorri Sturluson ok Þordur kakali ok Olafur huitaskalld, son Þordar Sturlusonar. En Sturla sneri þa ofridi æ hendr Gizuri Þorualldzsyni ok Kolbeine unga Arnorssyni, frændum sinum, ok foru þeirra skipti, sem en mann getid verdar sidar.

198 (181).

Kongr sat j Oslo.

HAkon kongr sat vm vetrin j Oslo, sem fyr var sagt. Þa komo en upp margar greinir med þeim jarlli, ok vard þat en af somo manna medalgongu, er jafnan voru vanir at spilla þeirra vinnattu. Hakon kongr ʀitadi nordr vm vorit til jarls ok lagdi honum stefnu vid sic vm sumarit j Biorguin til tals vm greinir, þær er mille voru. Ok er þessar ordsendingar komo til jarls, atti hann ʀad vid vine sina, huort hann skyllde stefndan fund sækia ædr eigi, ok tiadi þat fyrir þeim, at honum þotti fast at ser lagt

1. fyrir: *Flatøb.* þau; *Fris.* fyrir þau; *Eirsp. anderledes.* — son hans: *mgl. i de andre Hdskr.* 2. mȏnnum: *saa og Fris.; Flatøb.* lidi; *Stedet mgl. i Eirsp.* 3—4. samit med þeim: *saa og Fris.; Flatøb.* saman dregit med (!); *Stedet mgl. i Eirsp.* 7. ok *(første)*: *Flatøb. og Fris.* enn þo; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 10. Sturla: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 15. frændum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* frænda; *Angivelsen mgl. i Fris.* 16. þeirra: *skr.* þr̄a. — sem en mann getid verda sidar: *Fris.* sem eɴ mvn getiþ verþa; *Flatøb.* enn sem sidar mun sagt verda; *Stedet mgl. i Eirsp.* 19. komo: *skr.* kō. 20. medalgongu: *Flatøb.* rogi ok medalgaungu; *Stedet mgl. i de andre Hdskr.* 23. Biorguin: g *rettet fra* h. 24. vine: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* menn. 25. stefndan fund: *Flatøb.* þenna fund; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.*

Hakarllahaustit af eggiann lendra manna: En mer er sagt, at þeir munu nu ecki oakafari, en þa voru þeir. Eru nu þeir hlutir j ordnir, er þer vitut at ek em ofusari at vera j valldi en fyr. Þuiat Hakarlahaustit, er ver funduzt (sic) j Biorguin, var austan med oss Arnbiorn Jonsson, Gregorius ok (sic) herra Andres ok giordiz þa handgenginn (sic) konginum, ok soru hirdmannzeid einum saman konginum, ok skildi þann eidstaf, sem allir hofdu adr suarit badum ockr. Sua giordi ok Bryniolfur, son Jons stals, ok margir menn adrir hafa þann eid suarit, ok trui ek þeim mônnum verr en þeim, sem eru begia ockar eidsuarar. Hafa þeir badir storar sueitir, Gregorius ok Bryniolfur. Fleire hluti fan jarl til þess, at hann aftald[i] ferdina fyrir ser; en þo voru þeir fleiri vinir hans, er fystu, ok þat var af radit. Bio jarl þa ferd sina. Sendi hann þa ord lendum mônnum, þeim er nordr þar voru, ok vard hann miog sidbuinn. Hann hafdi nær xx skip. Hann sigldi sudr a Mære ok la leinge vm haustit j Steinavogi. |

199 (181).

97b[1] *Capitulum.*

HAkon kongr biozt or Vikinne ok dro saman lid mikit. Hann hafdi med ser marga lenda menn, þa er þar voru. Hann let þa fram setia Olafssudina, er hann hafdi gior[a] latit j Tunsberge; þat var ix rum ok ẋẋ, allfritt skip. Sem kongr kom j Gulaþingslog, baud hann lidi vt vm oll fylki ok stefndi

1. eggiann: *Flatøb.* aeggian; *Udtrykket mgl. i Fris. og i Eirsp.* 3. j ordnir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vordnir; *Jarlens Tale mgl. i Fris.* 4. j valldi: *Flatøb.* a valldi þeirra; *Eirsp.* a þeirra ualldi. — en fyr. Þuiat Hakarlahaustit: *Flatøb.* enn Hakarlahaustid; *i Eirsp.* en fyrr þuiat *(o.s.v.; det flg. forkortet).* — funduzt: *jfr. S. 429* [14]. 6. ok *(første): saa og Flatøb.; maa være Feil for* son; *Eirsp. nævner kun* Arnbiorn. — giordiz: *Flatøb.* gerduz þeir (þa handgeingnir menn konungs *o.s.v.*); *Stedet mgl. i Eirsp.* 8. sem: *Flatøb.* mikit þar sem; *Stedet mgl. i de andre Hdskr.* 10. verr: *Flatøb.* illa ok verr; *Eirsp.* verr. 11. ockar eidsuarar: *Eirsp.* okrir eiðsuarar; *Flatøb.* vorir vinir ok eidsuarar. — storar: *Flatøb.* godar; *Stedet mgl i de andre Hdskr.* 12. Bryniolfur: *Flatøb. tilføier* son Jons staals. — Fleire: *Flatøb.* Ok marga fleiri; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* 13. aftaldi: *i Hdskr.* aftald. — vinir: *skr.* vi-in^s. 14. fystu: *Flatøb.* hann fystu at fara; *Fris. og Eirsp. anderledes.* 16. miog: o *skr. over Linien.* 20. marga: *saa og Fris.; Flatøb.* alla; *Stedet mgl. i Eirsp.* 21. giora: *Hdskr. har* g^s. 22. ix: *Flatøb.* ellifu; *Fris.* .xij.; *Eirsp.* vi. 23. stefndi: *Flatøb.* stefndi ollum til Biorgyniar; *Eirsp., som dog her er kortere, har* stefnddi . . . suðr til Biorg'.; *fra* ok stefndi *til* vid sic *mgl. i Fris.*

til mozt vid sic. Þa sendi hann nordr til Þrandheims Klemet af Holmi, ok skylldi hann fara til Frostuþings ok segia, at Hakon kongr ætladi sier nordr til Þrandheims vm haustit, ef jarl kæmi eigi til mozt [vid] hann. Þa er ꝏ leid haustit, for Hakon kongr or Biorguin ok hafdi nær .xl. skipa ok oll stor. Þessir voru lendir menn med kongi: Arnbiorn Jonsson, Lodinn Gunnason, Simon kyr, Hallvardr bratti, Eirekr stilkr, Jvar nef, Gautur ꝏ Mæli, Nikulas Palsson, Petur j Gizka ok margir adrir gofgir menn. Hafdi kongr bædi mikit lid ok fritt. Skuli jarl la j Steinavogi, sem fyr er ʀitat. Þar kom til motz vid hann Pall vagaskalm nordan af Halogalande. Tok jarl þa þær frettir, at Hakon kongr hafdi dregit saman lid mikit ok ætladi at fara nordr til Þrandheims. Jarl atti þa stefnur vid sina menn, [huort] hann skylldi fara sudr j mot kongi ædr snua nordr aptur til Þrandheims. En Pall ok en fleire fystu þess, at fara mot kongi; sogdu þa mundu bezt fara, ef þeir fyndizt. En þeir voru sumir trunadarmenn jarls, er þessa lottu ok sogdu ʀadligra at snua nordr til fostbrædra sinna: ok bida þar kongs, ef synizt. Þetta var af ʀadit, at jarl sneri nordr aptur sinne ferd til Nidaros. Jarl stefndi þa til sin hestum ok bio ferd sina ꝏ land upp. En Pall bondi ok fleire adrir lottu þessar ferdar ok badu hann bida kongs. Var þat ʀadit, at Pall for sudr j mot kongi ꝏ Mæri, ok mætti flota kongs vid Solskel ok feck eigi þar funndit kong, þuiat kongr var þa seglbuinn, ok sigldu þeir þa allir saman nordr til Þrandheims, ok er þeir komu j Leirangra, fann Pall kong; tok kongr hans ordum vel ok lezt ætla, at vel mundi fara, ef þeir fyndizt, kongr ok jarl.

---

4. vid: *mgl. i Hdskr.* 7. med kongi: *Flatøb.* med honum; *Eirsp.* við h̄m; *i Fris. mgl.* Þessir voru — mikit lid ok fritt. 9. Palsson: *mgl. i Eirsp.* 11. er ʀitat: *Eirsp.* uar ritad; *Flatøb. og Fris.* var sagt. 15. sina menn: *Flatøb.* lid; *Fris.* lið sitt; *Stedet mgl. i Eirsp.* — huort: *mgl. i Hdskr., hvor det flg.* hann *er skr. to Gange.* 17. at fara: *saa og Eirsp.; Flatøb.* at hann færi; *Fris. anderledes.* — bezt fara: *Flatøb. tilføier* med þeim, *som mgl. i Eirsp. og Fris.* 19. til: *Flatøb.* aftr til Þrondheims til; *Fris.* til Þrandheims til fostbræðra siɴa; *Eirsp.* aptr. 20. synizt: *maaske Feil for* syndizt *(saa Flatøb.); Sætn. mgl. i Eirsp. og Fris.* 21. Nidaros: *saa og Fris og Eirsp.; Flatøb.* Þrondheims. 28. tok kongr: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* ok tok hann. 29. kongr ok jarl: *Flatøb.* sialfir; *Fris.* (þeir) iarl; *Stedet mgl. i Eirsp.*

200 (182).

Capitulum.

Þa nott, er kongr la j Leirangrum, var Skuli jarl at Medalhusum ok reid þadan vt til Orkadals ok ættladi sudr vm fiall. Hann hafdi þa micit lid ok fritt. Þa er hann kom upp at Orknarbru, skilduz vid hann margir vinir hans ok handgengnir menn, bædi [hirdmenn ok] skutilsueinar, en
97b^{2} sumir æ Uppdalsskogi. | Þessir skilduzt vid hann: Aundottur skakalokkr ok Eliu-Biarni, Hreidar dyn ok margir adrir, þeir er adr kolluduz kempur jarls. Þa var þetta kuedit:

Holi gædduz hirdmenn Skula,
hrucku litt, medan full var skrucka,
drucku þeir af Danmork ʀeckar,
droguzt litt vm fioll ok skoga.
Sidan vard, er sloz j ferdir,
sangran ill ok þunt vm stangir,
eidar rufuz vid Jnga brodr,
eingi villdi fylgia leingra.

Olafur huitaskalld segir sua:

Snæfrir drogu en medal jofra,
alldir kuodu varla halldaz
odlings heit vid allvalld mætan,
arskaptan grun vinir huarkis.

---

5. upp: *foran dette Ord i Hdskr.* æ *gjennemstreget og underprikket; efter det paa samme Maade* lond. — at Orknarbru: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* a Uppdalskog. — skilduz: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* skildu. 6. hirdmenn ok: *tilføiet efter Flatøb.;* bædi — margir adrir *mgl. i Fris.;* ok handgengnir menn — æ Uppdalsskogi *mgl. i Eirsp.* 7. Uppdalsskogi: *i Hdskr.* Uppdalsdalsskogi. 8. Eliu-Biarni: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Ælubjarni; *Navnene mgl. i Fris.* — Hreidar dyn: *Eirsp.* Riðaʀ dyn; *Flatøb. har* reidardynr *som Tilnavn til* Ælubjarni. 10. gædduz: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* gerduz. 11. skrucka: ru *kludret, maaske opr. skr.* sku-; *Fris. har* skucka, *Flatøb. (og Eirsp.)* skrucka. 15. sangran: *skr.* sangn$^{(i)}$, *som ogsaa kan læses* sangvan; *i Fris. ligedan; i Eirsp. skr.* sangrann; *Flatøb. har* saunguan. 18. segir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* quad. 20. kuodu: *Fris.* kvaðo; *Eirsp.* koðu; *Flatøb.* quaduz. 21. heit: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hest. 22. huarkis: i *skr. over Linien.*

Minigur bio (sic) sikling[r] sunnan
sunda vig, en jarl stock vndan,
ytar brugduz jofri nytum,
austr vm fiall med dreingi snialla.

201 (183).

Fra Hakoni kongi.

HAkon kongr kom j Nidaros. Var honum þa sagt, at jarl var j brutt ʀidinn. Hann sende eptir jarl med ʀade vina sinna Pal vagaskalm ok Jvar nef, ok fundu hann j Uppdal ok sogdu, at kongr villdi, at hann hyrfi aptur, ok semdi þeir sin j mille ok sæti badir saman j Þrandheimi vm vetrin. Jarl atti þa tal vid sina menn, ok fystu flestir, at hann sneri aptur. En þeir voru sumir, er þat kollodu omerkiligt, at skipta sua skiott ʀadagiord sinne. Jarl suaradi: Se ek, at radligra væri at snua aptur; en þeir munu ʀada, er þess eggia, at ek fara sudr. Eptir þetta sneri hann upp til fiallz ok sua sudr vm fiallit. Þa er syslumenn Hakonar kongs, þeir sem æ Upplondum voru, spurdu, at jarl var nordan komin, þa toku þeir skip oll, er voru j Miors, ok gengu þar æ XI sueitarhofdingiar. En þessir voru fyrir þeim: Gregorius Jonsson (sic), herra Andres, Hauardr af Sundbui, Aslakr smiorstackur, Jon kettlingr, Amundi af Folavelli, Dagr af Grouo, Oddr Eireksson, Saxi bladspiot, ok hofdu þeir fiolmennar sueitir. Skuli jarl for, til þess er hann kom æ Heidmork j Hamarkaupang, ok dualdizt þar vm hrid med ollum sinum mǫnnum.

---

1. bio: *saa og Eirsp.; Fris.* bioGi; *Flatøb.* bygdi. — siklingr: *Hdskr. har* sikling. 2. sunda: d *rettet fra* a. — vig: *Fris. og Eirsp. skr.* viG, uiG; *i Flatøb.* vigg. 3. ytar: *rettet efter Flatøb. og Eirsp.; Hdskr. har* v$\overset{\text{r}}{\text{r}}$; *i Fris mgl. Strofens to sidste Linier.* — nytum: *saa og Eirsp.; Flatøb. har* mætum. 6. kom: *herefter i Hdskr.* austan *gjennemstreget og underprikket.* 12. kollodu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kuodu. 13. ʀadagiord sinne: *saa og Fris.; Flatøb.* raadagiordum sinum; *Eirsp. har et andet Udtryk.* 16. Hakonar kongs: *skr.* hk *med Forkortelsestegn over ligesom oftere* Hakon kongr. 17. spurdu: *saa og Eirsp.; Fris.* fretto; *Ordet er glemt i Flatøb.* 19. sueitarhofdingiar: *i Hdskr.* sueit^{s} hofð'; *de andre Hdskr.* sueitar-. 20. Gregorius Jonsson, herra Andres: *Flatøb.* Gregorius son herra Andress; *Eirsp.* Greg'. Andres ·s·; *samtlige Navne mgl. i Fris.; Eirsp. ender Kapitlet med* Ion ketlingr.

202 (184).

Fra Pale vagaskalm.

Sem Pall vagaskalm ok Jvar nef komo aptur til kongs ok sogdu vm ferd jarls, atti kongr þa tal vid Sigurd erkibyskup ok radgiafa sina ok leitadi ʀads vid þa, huerssu med skylldi fara. Þotti mônnum þa j ouænt efni komit, 98a[1] er jarl var farinn sudr vm fiall med micklu [lidi] | æ ʀiki þat, er kongr atti einn saman. Erkibyskup bad kong gefa til rad nockut, at fridr mætti standa vm vetrin. Kongr tok þa med ʀadi erkibyskups ok annara vinna sinna [þat ʀad], at hann sende þa sudr eptir jarlli Biorn abota af Holmi ok Jvar af Skediuhofi, Vilmund pillt ok menn med þeim, ok bad kongr sua segia jarlli, at hann skylldi vm vetrin hafa þridiung af ollum syslum vm oll Upplond ok [j] Vikinne, ok mætti med þui moti fridr standa, þar til er beggia vinir færi mille. Þeir æboti komo æ Heidmork ok giordu menn til syslumanna ok sogdu þeim bod kongs ok badu þa eigi fyri brigda fridinum, en vitad væri, huerssu jarl tæki þeirra erendum. En er þeir æboti komu j Hamar, þa hafdi jarl sent Nikulas af Mors, skutilsuein sinn, upp æ Heidmork at taka þar allar kongs skylldir. Syslumenn hofdo feingit niosn af þessu ok ættludu til mozt vid Nikulas, ok ef þeir æboti hefdi komit ij nottum seinna, þa mundi brugdit hafa verit fridinum med jarlli ok kongsmônnum. Aboti fann jarl j Hamri og sagdi honum kongs bod, ok jarl tok þa viturligt ʀad, at hann jatadi þessum kostum, sem kongr hafdi giort, ok het þar til fridi, til þess er en færi vinnir þeirra milli. Eptir þetta sneru þeir aboti nordr aptur; en sumir þeirra felagar foru vt j Vikina at kongs

3. vid Sigurd: *Flatøb.* vid sina menn ok vid Sigurd; *Sætn. mgl. i Fris.'s og Eirsp.'s kortere Texter.* 6. lidi: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Stedet mgl. i Eirsp.* 9—10. þat ʀad: *tilføiet efter Flatøb.; de to andre Hdskr. kortere.* 10. þa: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 12. sua: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þa sua. 13. syslum: y *rettet fra* l. — vm oll Upplond: *Flatøb. (samt Fris. og Eirsp.)* aa Vpplondum. — j: *mgl. i Hdskr.* 16. bod: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ord; *mgl. i Fris.'s kortere Text.* 17. fyri: *Flatøb. skr.* fyrri. 19. Mors: *saa og Fris.; Eirsp.* Maurs; *Flatøb.* Nior. 25. at hann: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ok; *mgl. i Fris.'s kortere Text.* 26. þar til: *Flatøb. (og Fris.)* þar i mot; *Stedet mgl. i Eirsp.* 27. sneru: *Eirsp.* sneri (aboti *o.s.v.*); *Flatøb.* foru; *Stedet mgl. i Fris.*

erindum. Skuli jarl skipadi allar syslur at þridiungi æ Upplondum ok sua j Vikinne. Hann setti j Borgarsyslu Arna rofo ok Finn knott. Sidan for jarl vt j Oslo ok þadan til Tunsbergs. Ok voru kongsmenn þar fyrir honum, þeir sem nordan hofdu farit med æbota.

203 (185).

Af sendibodvm Hakonar kongs.

Þa er Hakon kongr sende Biorn abota af Nidarosi æ fund jarls, let hann heim fara Arnbiorn Jonsson ok alla lenda menn, þa sem or Vikinne voru, ok baud þeim sua, at þeir skylldu veria riki hans, ef jarl giordi nockurn ofrid j Vikinne, ok skyllde Arnbiorn vera fyrir þeim, ok bad þa fylgia honum sem bezt, ef nockurs þyrpti vid. Þeim byriadi vel, ok komu j Vikina litlu sidar enn jarl ok logdu þa j Grundholmasund (sic); en hann var j Tunsberge. Skuli jarl villdi þa senda til þeirra þa menn, kongr hafdi nordan sent med abota, ok bad þa stefna til sin lendum [mǒnnum] ok til Tunsbergs; en þeir sogdu, at kongr hafdi sua fyrir mælt, at Eirekr stilkr skylldi finna jarl, ok hann for med kongs brefum, en ecki adrir lendir menn. Sem lendir menn spurdu,
98a[2] at jarl for med fridi, þa | skilduz þeir j Grundholmasunde, ok for huer j sina syslu; en Eirekr for med brefum til jarls. Ok er Arnbiorn kom heim j Valldissholma, sende hann ord syslumǒnnum, jarl hafdi sett þar, ok bad þa brott fara ok sagdi, at hann mundi vid onguan mann midla Borgarsyslu, fyr en hann heyrdi kongs ord, at hann skylldi

1. skipadi: *Flatøb. og Eirsp. tilføier* nu; *Fris.* þa. 3. rofo: *sidste* o *rettet fra* e. — j Oslo: *saa og Fris; Flatøb.* til Osloar; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 9. þa sem: *saa og Eirsp.; Fris.* þa (menn) er; *i Flatøb. mgl.* þa sem . . . voru. 13. litlu sidar enn: *saa og Fris.; Flatøb.* litlu sidar kom; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 14. Grundholmasund: *de andre Hdskr.* Grind-. — en: *saa og Fris.; Flatøb.* er; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 16. abota: *Hdskr. har* abata. — til: *tilføiet over Linien.* — mǒnnum: *mgl. i Hdskr.* — ok: *mgl. i Flatøb.; Stedet mgl. i de to andre Hdskr.* 17. fyrir: f *rettet fra* þ. 19. en ecki adrir lendir menn: *Flatøb.* enn adrir lendir menn voru eftir; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* 20. Grundholmasunde: a *er skr. over et underprikket* ū; *de andre Hdskr.* Grind-. 23. þar: þ *rettet fra* j. 24. mann: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Eirsp. anderledes.* 25. kongs: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* Hakonar konungs.

laust lata. Jarlsmenn foru a hans fund ok sogdu ord Arnbiarnar. Sendemenn kongs, þeir sem j Tungsberge voru, toku micit fe or Lafranzkirkiu, þat sem kongr atti, sua at jarl visse ecki til, ok fluttu þat nordr til kongs. Þeir komu jolaaptan til [Nidar]os ok sogdu kongi slik tidende, sem þeir vissu or Vikinne. Hofdu sua sagt vinir kongs, þeir sem austan foru, at þeir væri margir med jarlli, at hann eggiudu ofridar moti kongi, ok hann ʀækizt eigi leingur af eignum sinum ok odolum, ok eigi þottuzt þeir vita, huort fridurinn mundi halldaz edr eigi. Skuli jarl for eptir jolin sudr til Eluar ok dualdiz þar miog leinge j Kongahellu. Þar komu til hans margir menn ok giorduz handgengnir. Þar kom til hans Alfur af Leiuastodum med nockura sueit manna ok Þorgils slydra, ok giorduzt flestir handgeingnir. Veseti vngi ok Algauti, brodir hans, komu fyrri til jarls. Þessa menn, er þa giorduzt handgengnir, kollodu Birkibeinar Vorbelge. Alfur hafdi adr verit huskarll Arnbiarnar. Þessir fystu miog jarl, at hann skylldi hefia ofrid ok lata eigi Hakon kong yfir sinum brodrarfi sitia. Jarl veikz ofmiog eptir þeirra fortolum, sem bar ʀaunir a.

204.

Af Hakoni kongi.

HAkon kongr sat vm jolinn j Þrandheimi, ok var þessi hinn xix vetur kongdoms hans. Sigurdr erkibyskup bad enn kong, at hann skylldi giora nockurar ordsendingar til jarls, at frid[r]inn mætti standa, þuiat erkibyskup þottiz þa

1. a hans fund: *saa og Eirsp.; Flatøb.* i brott ok a fund hans; *Fris. anderledes.* 2. þeir sem j Tunsberge voru: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; i Fris. mgl.* Sendemenn — halldaz edr eigi. 3. Lafranzkirkiu: l *rettet fra* h. — þat: *Hdskr. har* þar. 5. Nidaros: *i Hdskr. kun* os, *hvor* s *synes rettet fra* d; *Flatøb. har* i Nidaros; *Eirsp.* til Þrandheims. 6. sua: *skr. to Gange.* 7. foru: *Flatøb.* komu; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 11. þar: *mgl. i de andre Hdskr.* 14. slydra: *saa og Fris. og Eirsp.; i Flatøb.* stydra. 15. Algauti: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Asgautr. 17. Arnbiarnar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. tilføier* Jonssunar. 20. bar ʀaunir: *Flatøb.* sidarr bar raun; *Fris.* siðan bar raun; *Stedet mgl. i Eirsp.* 23—24. bad enn kong, at hann skylldi giora; *Flatøb.* bad konunginn at hann skylldi enn gera; *Eirsp.* bað k'g enn gera; *dette Kapitel mgl. i Fris.* 25. fridrinn: *Hdskr. har* fridinn.

spurt hafa, at miog [var] at komit ofridinum j Vikinne. Eptir þetta voru þeir sendir a fund jarls, Biorn aboti ok Vilmundr pilltr, med sattarbodum. Hakon kongr giordi ord til Munans byskup[ssonar] ok syslumanna a Upplond, at þeir skylldu allir fara til Arnbiarnar Jonssonar ok skylldu saman halldaz, til þess er vitat væri, huer erende abota yrde til jarls. Aboti fann jarl austr j Kongahellu vm vorit j fostu, ok baru upp sin erende, ok þetta fluttu margir beggia þeirra vinir fyrir jarlli, ok þa tok at sueig[i]az hugr jarls. En 98b[1] adr | þeir komu, var buit vid berum vada, at jarl mundi ofrid hefia.

205 (186).

Skuli for j Vik austur.

Skuli jarl for austan or Kongahellu at lidinne fostu. Hann giordi [ord] fyrir ser til Arnbiarnar Jonssonar, at hann skylldi koma til mozt vid hann, ok skylldu þeir eiga þing, þar sem Eidsberg heitir. Arnbiorn sotti þingit ok med honum Eiʀekr stilkr, Munann byskupsson ok margir adrir syslumenn af Uplondum. Þeir hofdu vel ccc. manna, ok allt vel buit, ok komu þeir fyrri til Eidsbergs en jarl ok settuz vtan vndir kirkiugardinn. Sagdi Arnbiorn sua, at fyrri skylldu þeir beriaz vid jarl enn jata þeim hlutum, er þeim væri osæmd j. Skuli jarl kom a þingit ok hafdi halft cccc manna, ok var þat lid eigi jamvel buit sem hitt, er fyrir var. Jarl hafdi huitan þofahatt a hofdi ok sat a fridum heste. Arnbiorn hafdi sua mælt vid sina menn, at

1. var: *mgl. i Hdskr.* 2. þetta: *i Flatøb. og i Eirsp.* þat. 4. byskupssonar: *Hdskr. har kun* b^{9}. 6. huer: *Flatøb.* huert; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 7. til: *tilføiet over Linien;* til jarls *mgl. i Flatøb.* 8. baru: *saa og Eirsp.; Flatøb.* bar. 13. austan: *(saa Flatøb. og Fris.) rettet fra* austr; *mgl. i Eirsp.* 14. ord: *mgl. i Hdskr.* 16. þingit: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þangat. 17. Eiʀekr: ʀ *rettet fra* l. 18. adrir: *mgl. i Flatøb. og i de andre Hdskr.'s kortere Texter.* — vel: *saa og Eirsp.; mgl. i Fris. og i Flatøb.* 19. ok komu þeir fyrri: *Flatøb.* ok kom þat fyrr (*i det flg.* settiz); *Fris.* þeir komv fyʀ; *Eirsp.* komu þeir fyʀi. 21. fyrri: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* fyrr. — beriaz: b *rettet fra* a. — þeim hlutum: *Flatøb. (og Eirsp.)* þui; *Fris.* þvi nockvru. 23. eigi jamvel buit: *Flatøb.* vel buit enn þo eigi sua; *Fris. kun* ok eigi iafnvel buit *for* ok var — fyrir var; *dette mgl. ganske i Eirsp.* 24. þofahatt: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hatt. 25. heste: e *rettet fra* ū.

hann skyllde einn suara ollum ꝍkollum jarls. Þa er þingit hafdi skamma stund stadit, tok jarl til orda: Hui raktu, Arnbiorn, syslumenn mina or Borgarsyslu, þa ek hafdi setta j þann þridiung, sem kongr skipadi mer at hafa j vetur? Þui, sagdi Arnbiorn, at ek em oruggr j at lata fyrir ongum laust þat lenn, sem kongr hefir mer feingit, [fyrr] en ek visse med sanleik, at kongr villdi af mer taka. Þa suaradi jarl: Toktu eigi af mer j fystu Borgarsyslu, ok þa halfa? Ok hetzu mer þa godu j mot, huernig sem þu hefir ent. Satt var þat, segir Arnbiorn. Jarl mælti: Eigi var Hakon þa sidr kongr en nu, þott hann se nu meir þroskadr, ok virde ek þui nv eigi minna ord hans, en þav (sic) sem hann skipar mier. Enn þo ath þv sert fyrir avdrvm mǫ̂nnum j Norege, þa þiker ollum þat ofʀausn, ath hallda þui fyrir mier, sem kongr jatar ath skal hafa. Arnbiorn suaradi: Satt er þat; ek ætla, einge lendr madr skal taka þat af mer, er Hakon kongr fær mer, ok fyrir ongum manni ætla ek hals at beygia, nema fyrir Hakoni kongi, eda þeim hinum huita hettinnum, er nu [er] hier ꝍ þinginu. Þa mælti Biorn aboti ok sagdi, at hann hafdi þar bref þat, er Hakon kongr mælti sua fyrir, at þeir skylldu ii einir heyra, er upp væri lesit, jarl ok Arnbiorn, ok bad, at þeir gengi
98b[2] jnn j kirkiuna ok taladiz þar vit. Ok | er þeir komu j kirkiuna, jnnte aboti upp ordsendingar, þær sem kongr

1. ollum ꝍkollum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ordum; *dette Punktum mgl. i Fris.* 2. stund: *saa og Eirsp.; Flatøb.* rijd; *Stedet mgl. i Fris.* 4. at hafa: *mgl. i Flatøb. og i Fris.; Eirsp. endnu kortere.* 6. fyrr: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 7. visse: *Flatøb.* veit; *Fris. (og Eirsp.)* vissa. — at kongr villdi af mer taka: *Eirsp.* at hann uilldi af mer taka; *Fris.* at hann tæki af mer; *Flatøb.* at hann vill af mer taka. 8. eigi: *saa og Eirsp. og Fris.; mgl. i Flatøb.* — þa: *Flatøb.* þaatt; *i de to andre Hdskr. mgl.* ok þa halfa. 9. hetzu: *Hdskr. har* hetzu þu. — mer: *de andre Hdskr.* oss. — ent: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þat efnt; *Sætn. mgl. i Fris.* 11—12. ok virde: *Flatøb.* met; *Stedet mgl. i de andre Hdskr.* 12. þav sem: *Flatøb.* þa vm þau leen er; *Stedet mgl. i de andre Hdskr.* 13. fyrir: *herefter i Hdskr.* af *gjennemstreget og underprikket.* — avdrvm mǫ̂nnum: *saa og Fris.; Flatøb.* ollum lendum; *Eirsp.* auðrum lendum m̄m̄. 14. þiker: r *tilføiet med senere Haand over Linien.* — ollum: *Flatøb.* mer ollum ydr; *Fris.* mer yðr ollum; *Eirsp.* mer aullum yðr. 15. Arnbiorn suaradi: *skr. to Gange.* 16. ek: *Flatøb. og Eirsp.* at ek; *Fris. anderledes.* 18. eda: *saa og Fris.; Flatøb.* ok eigi; *Eirsp.* oc. 19. er: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 21. þeir: *tilføiet over Linien.* — einir: *første* i *tilføiet over Linien.*

hafdi med honum giort, bædi til Arnbiarnar ok annara formanna. Sagdi hann, at kongr villde, at allir ætti j þui hlut, at draga saman sætt med þeim magum; sagdi hann sannliga hafa konginn upp gefit þridiung af syslum æ Upplondum ok j Vikinne jarlli til kostnadar vm vetrin. Eptir þat tok Arnbiorn at snuaz j rædunne, ok for þadan af allt alitliga med þeim, þuiat Skuli jarl tok vndir sig þridiung Borgarsyslu. For jarl þa nordr j Vikina. Þeir Biorn aboti fara þa nordr til kongs med sættarbodum. Var þat þa mælt, at þeir skylldu finnaz vm sumarit j Biorguin, ok skylldi huor selia odrum gisla til þess fundar.

206 (187).

Fra Skula jarle.

Skuli jarl var j Vikinne vm sumarit, ok giorduzt honum þa margir menn handgengnir. Dro hann þa micit lid at sier. Hann reid þa til skipa ok tok skip olofud fyrir bondum ok let bua nordr. Hann hafdi Borgarþing vm sumarit Margretarmesso. Þa let hann taka skip Arnbiarnar Jonssonar ok ætladi nordr at hafa; en Arnbiorn hafdi latit bora skipin ok hoggu[a] jnnviduna, ok fylldi, þegar sem flotat var, ok var sidan upp sett.

---

1. ok: *rettet fra* a. 2—3. j þui hlut: *Flatøb.* lut i; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* 3. draga: d *rettet fra* g. 4. syslum: *skr.* sysl-lum; *Flatøb.* ollum syslum; *Fris.* syslum; *Eirsp. anderledes.* 6. snuaz: *Flatøb.* sueigiaz ok snuaz: *Fris.* mykiaz; *Stedet mgl. i Eirsp.* — for: *Flatøb.* tok . . . at fara; *Eirsp.* for; *Stedet mgl. i Fris.* 7. þeim: *herefter i Hdskr.* þm. — þuiat Skuli jarl tok: *Flatøb.* Tok þa Skuli jarl; *Fris.* tok jarl þa; *Eirsp.* tok þa jarl. 8. Borgarsyslu: *Hdskr. har* syslu Borgar *med Ombyttelsestegn.* 11. þess: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* þessa. 13. sumarit: *saa og i Flatøb. og i Eirsp.*; *Fris. har* varit. 14. hann þa: *Flatøb.* hann þa enn; *Eirsp.* hann þa; *mgl. i Fris.* 15. reid: *skr. i Marginen; Flatøb. skriver* reed, *Fris.* reð; *i Eirsp. mgl.* reid þa til skipa ok. — olofud: *saa og Eirsp.*; *Fris.* (morg skip) olofut; *Flatøb.* vlofat. — bondum: *herefter i Hdskr.* þ j, *underprikket, som det synes af en senere Haand; Flatøb. tilføier* þar i Vikinni, *som mgl. baade i Fris. og i Eirsp.* 19. skipin: *Flatøb.* skipit; *Fris. og Eirsp.* skip̄. — hoggua: *i Hdskr.* hog̃u. — flotat: at *skr. over Linien.* 20. var *(andet)*: *de andre Hdskr.* var þat.

207 (187).

Capitulum.

Þenna tima komu nordan fra kongi Sigurdr, son hans, ok Jngimundr pus, gisladir jarlli; en adr hafdi farit til kongs Asolfur jarlsfrænde ok Jatgeir skalld j gisling. Ok er jarl var buinn, for hann nordr til Biorguinar ok lagdi j Kongshofn. Foru menn þa j mille þeirra, ok sagdi jarl, at mundi eigi leggia til bæiarins, nema þat væri skilt vm þann hlut, sem honum væri skiptur af lande, at Petur, son hans, skylldi taka eptir hans dag. Enn er þetta var flutt kongi, þa neitad[i] hann þui berliga ok sagdi sua, at alldri skylldi hans afspringe nema (sic) Noreg, nema sa er kominn væri af Margretu drott[n]ing. Eptir þetta foru menn mille þeirra. Þa var Sigurdr erkibyskup, ok atti hann mestan hlut j at sætta þa. Lagdi jarl þa til bæiarinns, ok voru þa stefnur at attar, ok geck þa en saman sættinn med ʀade erkibyskups ok bænn annara godra manna. Þa var þat ʀadit, at þeir skylldu sitia vm vetrin badir j Biorguin ok hallda eitt bord med þui moti, at jarl skyllde leggia fram kostin þridia huern dag. Foru þann vetur oll skipti vel mille þeirra, sem jafnann er þeir voru badir samann, þuiat þa voru færi lygdir mille bornar, er sua skamt var [at] ʀeka, at þeir mattu þegar profa sialfir. Þetta sumar kom Orækia [Snorra]son af | 99a[1] Jslande ok sagdi þadan mikinn ofrid af Sturlu, frænda sinum, ok virde kongr sua, sem Sturla hefdi hardara at farit, en hann hafdi honum ʀad gefit.

3. gisladir: *Hdskr. har* gislað[2]. 5. lagdi: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* lagdiz. 8. skiptur: *Eirsp.* skipt; *Flatøb.* skipat; *Fris. anderledes.* 9. hans dag: *saa og Eirsp.; Flatøb.* hann; *Fris.* jarl. — kongi: *Fris.* konvnginum; *Flatøb.* fyrir konunginum; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 10. neitadi: *Hdskr. har* neitad. 11. nema *(første)*: *vel Feil for* erfa, *som de andre Hdskr. har.* — sa: *Flatøb.* sa einn; *Fris.* sa; *Eirsp.* þat. 13. Þa var Sigurdr erkibyskup, ok atti hann: *Flatøb.* Sig. erch. aatti; *de andre Hdskr. kortere.* 15—16. med ʀade erkibyskups ok bænn annara godra manna: *Flatøb.* at bæn erchib. ok annarra godra manna; *Fris.* með goðra manna raði; *Eirsp.* með goðra manna fyrirtaulum. 17. bord: *herefter i Hdskr.* badir *gjennemstreget og underprikket.* 19—20. sem jafnann er: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sem iafnan var þa er. — samann: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* samt. 21. er sua skamt var at ʀeka: *rettet saa efter Flatøb.; Hdskr. har* ok sua skamt var ʀeka. 22. Snorrason: *i Hdskr. kun Tegnet for* son. 24. sem: *saa og Eirsp.; Flatøb.* at; *Fris. anderledes.* 25. gefit: *Fris. og Eirsp.* til gefit; *Flatøb.* fyrir gert.

208 (188).

Af Hakoni kongi ok Skula jarli.

Þessi var hinn xx vetur rikis hans, er þeir jarl satu badir saman j Biorguin. Þeir biuggu ferd sina vm vorit j fostu nordr til Þranheims, ok sigldi kongr fyrir Stadi kerlingarsunnuaptan, ok bægdi honum vedr sua, at hann vard at leggia at j Angri. En jarl sigldi sunnudaginn or Silld ok feck [sua] micit radbyri, at hann lagdi at nordr vid Sondolfsstade. Hann sat æ Reime (sic) vm paskir, ok voru badir samt j kaupangi [vm] vorit. Þa voru ord gior Pali byskupi j Hamri med radi Sigurdar erkibyskups, at hann skyllde nordr til sættarstefnu vid Hakon kong. Ok er byskup kom nordr, voru stefnur attar at malum þeirra kongs, ok geck seint saman sættinn. Var byskup jafnan hardari æ þeim stefnum, sem jarl var vid; en þo kom þar, at þeir sættuz med þui moti, at kongr tok vid eynne ok lagdi adrar eignir j moti til stadarinns, þær sem kongi likadi ok byskup jatade at hafa.

209 (189).

Af kongi ok jarle.

Vm vorit vard einn litill hlutur j Þrandheimi, er sia matti, hue nær vmspillendr stodu vm þeirra skipti, kongs ok jarls. En þat vard med þui moti, at þa var Gunnar

2. Þessi var: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Nv er þessi. — hans: *de andre Hdskr.* Hákonar konungs. 3—4. vm vorit j fostu: *saa og Eirsp.; Fris.* vm varit; *Flatøb.* vm faustu. 5. kerlingarsunnuaptan: *saa og Fris.; Flatøb.* kærusunnuaptan; *Stedet mgl. i Eirsp.* 7. sua: *tilføiet efter Flatøb.* 8. Reime: *Flatøb. (og Fris.)* Reine; *Stedet mgl. i Eirsp.* 8—9. vm paskir, ok voru *o.s.v.*: *Fris. ligesaa; Flatøb. har her* vm paaschir. Konunginum byriadi seint hann kom i Nidaross vm paschir ok funduz þeir jarl þar eftir paschir ok voru *o.s.v.*: *Eirsp.'s Text forkortet.* 9. vm: *mgl. i Hdskr.* 10. med radi Sigurdar erkibyskups: *mgl. i de andre Hdskr.* 11. skyllde: *Eirsp. og Flatøb. tilføier* koma; *Fris. anderledes.* — sættarstefnu: *saa og Eirsp.; Flatøb.* sættarfundar; *Udtrykket mgl. i Fris.* — Ok: *herefter i Hdskr.* h' *gjennemstreget og underprikket.* 12. voru: v *rettet fra* t. 16. lagdi: g *rettet fra* d. — kongi: *saa og Eirsp.; de andre Hdskr.* honum. 19. hlutur: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* atburdr. 21. vard: *Fris. og Flatøb.* var; En þat — moti, at *mgl. i Eirsp.*

kongsfrændi med kongi; hann hafdi skilt a vid gesti jarls, ok þottuz þeir hafa feingit hardleikit af honum. En litlu sidar for Gunnar vt a Ness ok ætladi j syslu, þa er kongr hafdi feingit honum, ok vm nottina, er Gunnar hafdi j brutt farit, var kongi sagt, at Gunnar væri drepinn, ok jarl hefdi sent honum gesti ok latit drepa hann. Kongr let þegar kalla ludrsueinnin ok klæddiz sialfur. Hlupu allir til vopnna kongsmenn, gengu vt j gardinn ok settu upp merki. Jarl suaf j odru husi skamt j fra. Hann vaknadi vid nyinn ok hliop upp ok geck vt j sualirnar. Hann sa, at drottning stod þar vt j gardinum. Jarl spurdi hana, hueriu gegndi þetta. Hun sagdi honum, huat titt var. Jarl bad hana vera kata og sagdi, at ecki mundi saka. Jarl klæddiz þa. Þar kom Sigurdr kongsson j herbergi til hans, ok gengu þeir þa badir vt. Var þa ok vist ordit, at þetta var ecki nema lygd ok upplost vondra manna.

210 (190).

Hakon kongr gaf Skula hertvganafn.

Þetta sama vorit hafdi Hakon kongr þing a Eyrum, ok kom þar micit fiolmenni, ok a þui þinge jok hann nafn-
99a[2] bot Skula jarls ok gaf honum hertuganafn. | Þat tignarnafn hafdi einge feingit fyrri j Norege. Vm þetta kuat Olafr huitaskalld:

Sniall[i]r for[u] maga j millum
menn, sellduz þeir gisla tuenna,
suinnr (sic) tok [þa] sætt, er funnduzt
snarir bragningar, her at magna;

3. vt a Ness: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* i brott vt aa Nes. 9. husi: *de andre Hdskr.* herbergi. 10. Hann sa: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ok sa. 13. saka: *saa og Eirsp.; Fris. og Flatøb.* til saka. — þa: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þui næst; *Sætn. mgl. i Fris.* 14. Þar kom: *Flatøb.* þa kom þar; *Eirsp.* kom; *i Fris. mgl.* Þar kom — badir vt. 16. lygd ok upplost: *Flatøb.* lygd ein ok vpplostning; *Fris.* lygi ein; *Eirsp. anderledes.* 19. hann: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* Hakon konungr. 19—20. nafnbot: *saa og Eirsp.; Flatøb.* -bætr; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 20. jarls: *mgl. i de andre Hdskr.; skr.* j. (*maaske*=jarlli). 23. Sniallir: *Hdskr. har* sniallr; *de andre* sniallir. — foru: *Hdskr. har* for. 24. þeir: *saa og Eirsp. og Flatøb.; Fris.* þar. 25. suinnr: *de andre Hdskr.* synni. — þa: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — er: *tilføiet over Linien.*

nafnbætur iok, [sa er] Noregs gætir
nidium prydduzt (sic), ok sikling skryddi
biortu heiti boduar fliotan
blids hertuga, giofum fridum.

Med þessari nafnbot gaf kongr hertuganum margar sæmiligar giafir, og hofz þa af nyiu blida med þeim magum.

211 (191).

Af sendibodvm.

Þa er þeir ʀedu Norege, Hakon kongr ok Skuli hertugi, þa var keisare yfir Romaborgarʀiki Fridrekur, son (sic) Fridreks keisara; hann var mikill hofdinge ok ægætr. Þydduzt j þann tima til hans margir hofdingiar ægætir af odrum londum. Keisari sende menn nordr til Noregs æ fund Hakonar kongs ok Skula hertuga. Þetta var langri stundu fyr, en þat er nu var fra sagt adr. Sa het Vilhialmur, er fyrir þeim var. Þeir færdu kongi ok hertuga margar presentir; en þeir sendu moti þa hluti, er med keisara voru torugætir ok þar þottu giorsimar. Sidan hofuz upp sendiferdir mille keisara ok kongs. [For fyrst af kongs] hendi Gudleikr af Aski ok fann keisaran j Sikiley, ok tok kæisari honum vel. Sidan for Nikulas Palsson ok var lengi j keisaragardi ok þa af honum storar sæmdir, ok einge madr var jafnvel tekin af Nordmônnum sem hann j þann tima. Nockuro sidar en þetta var, foru þeir vt, Hroe kongsfrænde

1. nafnbætur: af *rettet fra* æ. — sa er: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 2. prydduzt: *de andre Hdskr.* pryddr. 4. blids: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* blidr. 6. blida: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* gott samþycki med blidu. 8. hertugi: *Hdskr. har* hertugu, *med* h *rettet fra* j. 9. keisare: *skr.* kiesare, *hvor* ie *er rettet fra* n. — Fridrekur: d *skr. over Linien,* k *rettet fra* d. — Fridreks: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Heinreks. 11. til hans: *saa og Fris.; Flatøb.* vid hann; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 14. adr: *mgl. i de andre Hdskr.* 15. færdu: *opr. skr.* fundu; *Flatøb. (og de andre Hdskr.) har* fornudu. 16. presentir: *de andre Hdskr.* -tur. — keisara: *skr.* k'a, *rettet fra* k'i. 17—18. sendiferdir: *saa og Fris.; Flatøb.* sendingar ok sendiferdir; *Eirsp.* sendim̄n̄. 18. For fyrst af kongs: *udeglemt i Hdskr.; tilføiet efter Fris. og Flatøb.* (*her* fystr); *Eirsp. anderledes.* 19. kæisari: *saa og Fris.; Flatøb.* hann; *Stedet mgl. i Eirsp.* 20. for: *tilføiet over Linien.* 21. sæmdir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* giafir ok sæmdir; *Fris.* (sæmiligar) giafir.

ok Bardr, brodir Jsaks j Bæ. Var Bardr af jarls hende, ok þotti Hroa hann eigi flytia af skynsemi ædr sanendum vm skipti þeirra Hakonar kongs [ok] Skula hertuga. Eptir þetta for sa madr mest j mille keisara ok Hakonar kongs, er Heinrekr het. Hann var fæddr upp j Norege, en þydeskr at ætt. Hann var kalladur Heinrekr sendimadr. Hann for margar sendifarir j mille med ægætum sendingum. Af þessu vard hinn mesta vinnatta med keisara ok Hakoni kongi.

212 (192).

Af Bardi Isaksbrodr ok Hakoni.

Um vorit, er þeir satu j Þrandheimi, Hakon kongr ok Skuli hertugi, þa hofdu þeir syslu uppi æ Heidmork af hertuga hende, Bardr Jsasksbrodir (sic) ok Hakon dufa, þuiat sua var þa skipt landino, at hertugi hafdi þridiung af ollum syslum vm allan Noreg. Þar vard illr atburdr med þui moti, at Bardr tok konu naugda (sic); en hun [var] eiginnkona Þordar, sonar Fridresks (sic) slafsa, er alla æfi hafdi
99b[1] verit hofudvinn | Hakonar kongs. En j rade ok vitand med Bardi hafdi verit Hakon dufa. Þetta frettu þeir Hakon kongr ok Skuli hertugi nordr j Þrandheim ok letu jlla yfir, sem von var at, ok hafdi hertugi eigi færi ord vm opinberliga en kongr.

213 (193).

Capitulum.

Hakon kongr ok Skuli hertugi biuggu ferd sina vm sumarit sudr til Biorguinar. Ok adr þeir foru, sendi kongr Jon profastzson æ land upp ok nockura menn med honum,

2. Hroa hann: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þeim Roa hann; *Fris.* þeim Hroi. — sanendum: s *rettet fra* v; *Flatøb.* sannindi; *Fris.* saɴyɴdom; *Eirsp.* sannendum. 3. skipti: *sidste* i *rettet fra* u. — ok: *mgl. i Hdskr.* — Eptir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ok eftir. 4. for: *herefter i Hdskr.* þetta *underprikket og gjennemstreget.* 7. sendifarir: *Flatøb. og Eirsp.* -farar; *Sætn. mgl. i Fris.* 8. keisara: *saa og Fris.; Flatøb.* Fridreki keisara; *Eirsp.* (með þeim H. k'gi oc) keisaranum. 11. þa: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og i Eirsp.* 14 vard: *saa og Fris.; Flatøb.* verdr; *Eirsp.* varðr (!). 15. var: *mgl. i Hdskr.*

ok skylldi hann fara et efra austr. Ok er þeir voru bunir, kongrinn ok hertuginn, foru þeir sudr til Biorguinar. Enn adr þeir komu sudr, hofdu bæiarmenn gefit Sudrmônnum micit slag ok drepit suma, en rekit suma æ kaf, ok margir voru særdir. Þat hafdi til ordit, at Sudrmenn hofdu lagt kuggum sinum at brygium, þar sem bæiarmônnum likadi eigi, ok brotit skip nockur, þau sem lagu fyrir bryggium. Ok er Hakon kongr kom til bæiarinns, setti hann þetta vandræde nidr. Jon profazsson for æ land upp, ok er hann kom æ Heidmork, þa mætti hann j Miors Bardi Jsaksbrodr, þar sem hann la æ skipe. Toku þeir hann þar hondum ok drapu ok foru sidan j Vik austr. Þetta sama sumar drap Þordr Fridreksson Hakon dufu j Tunsberge fyrir þær sakir, sem þeir Bardr hofdu giort. Þessi tidende komu til kongs ok hertuga. Let hertugi ser fatt vm finnazt, ok þat hofdu menn fyrir satt, at honum væri miog j moti skapi aftaka þessara manna.

214 (194).

Fra kongi ok hertuga.

Um sumarit, er æ leid, bioggu þeir kongr ok hertugi ferd sina or Biorguin austr j Vikina, ok er þeir komu til Osloar, efnudu þeir þar til vetursetu. Þeir helldu badir saman jol vm vetrin, ok var þessi vetur hinns (sic) þridia tigar ʀikis Hakonar kongs. En eptir jolin hellt sinn hiukolf huar þeirra, ok drucku þo jafnan badir saman æ kuelldum. Þetta sumar adr hafdi komit vtan af Jslandi Snorri Sturlason (sic), Þordr kakali, Þorle[i]fur or Gordum, Olafr huita-

2. sudr til: *saa og Flatøb.; Fris. kun* til; *Eirsp. her kortere.* 3. sudr: *Flatøb.* þangat; *Fris.* svðr. 7. ok brotit: *saa og Fris.; Flatøb.* ok hofdu brotid; *Eirsp.* haufðu þeir brotið. 9. profazsson: z *skr. over Linien.* 10. Miors: *Flatøb. (og Fris.)* vatninu Miors; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* — Jsaksbrodr: b *rettet fra Tegnet for* son. 11. skipe: *Flatøb. (og Fris.)* skipi sinu; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* — Toku þeir hann þar hondum: *Fris.* toko þeir hann hondom; *Flatøb.* toku hann þar; *mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 15. ok þat: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* enn þat. 22. þessi vetur hinns: *Flatøb.* þessi enn fysti vetr ins; *Fris.* þessi var eiɴ vetr hins; *Eirsp.* var þessi ins (þriðiatig') (!). 23. ʀikis: s *rettet fra* k. — En eptir: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* Eftir. 25. Þetta: *saa og Fris.; Flatøb.* Þetta sama; *i Eirsp. mgl. dette Punktum.* 26. Þorleifur: *Hdskr. har* Þorlefur. 26—1. huitaskalld: i *skr. over Linien.*

skalld, ok voru j Þrandheimi. Skuli hertugi biozt nordr til Þrandheims vm vorit ok for nordr j fostunni. For þa allt vel med þeim magum, er þeir skilduzt, ok var mælt til þess, at þeir skylldu finnazt vm sumarit j Biorguin, þuiat þeir fengu þat skilt, at þa for jafnan betur med þeim, er voru badir saman. Hertugi komm nordr fyrir paskir ok sat j
99b[2] Þrandheimi vm vorit ok onduert | sumar. Þeir frændr, Skuli hertugi ok Asolfur æ Austratt, vrdu missattir, ok skildi þa vm eignina Austratt, þuiat fru Sigrid abbadis, systir hertuga, er att hafdi Jon æ Austratt, kalladi þat tilgiof sinna. En Asolfur kallade þat faudrarf konu sinnar, Baugeidar, dottur Jons. Her voru at attar margar stefnur, ok vrdu þeir ecki æsattir. Baud Asolfur at leggia fram adrar [eignir] til stadarins æ Reime (sic), ok þui neitadi hertugi eigi; en þo skildi at þessu þeirra vinnattu, ok sneriz Asolfur eptir þetta til Hakonar kongs j sinum trunadi. Hakon kongr sat vm vorit j Tunsberge. Þa var fæddr Magnus, son hans, ok scirdr krossmesso. Sidan for kongr nordr til Biorguinar ok sat þar vm sumarit, ok vm haustit kom nordan Skuli hertugi, ok voru badir samt j Biorguin, ok for allt alitliga med þeim, ok eigi þo, sem er blidaz var. Hertugi la jafnan a skipum sinum. Hann biozt nordr at onduerdum vetri ok vard eigi fyr buinn en at Marteinsmesso. Roalldr het madr, brodir Asolfs strycks; hann hafdi fyrir kongs reidi ordit ospecktar sinnar (sic). Villdi kongr ecki, at hann væri j landino. Hann var þa j Biorguin ok la jafnan j kirkiu. Anar madr het Sigurdr kerrir; hann hafdi vegit vig æ Halogalandi ok en

3. þeim: *herefter i Hdskr.* frændum *underprikket og gjennemstreget.* — skilduzt: *saa og Fris.; Flatøb.* skildu; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 7. vm: *tilføiet over Linien.* 9. vm eignina: *Flatøb.* aa vm eiguir a; *Fris.* vm eignina a, *Eirsp.* á um eigina. — Sigrid: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* Sigridr. 10. kalladi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* quad. 11. faudrarf: *skr.* -āͬf; *herefter* siñ *underprikket og gjennemstreget.* 11—12. Baugeidar, dottur Jons: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Ragneidar Jonsdottur. 13. eignir: *mgl. i Hdskr.; tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 14. Reime: *Flatøb. og Fris.* Reini; *jfr. S. 493*[8]. 18. krossmesso: *Flatøb. (og Eirsp.)* krossmessodag; *Angivelsen mgl. i Fris.* 21. þo, sem: *Flatøb. og Fris.* sem þa; *Eirsp.* sem (bliðazst). — a: *rettet fra* j. 24. strycks: *Fris. og Eirsp.* stryks; *Flatøb.* styrks. 24—25. ospecktar sinnar: *Flatøb.* fyrir vspektar sakir; *Fris. (og Eirsp.)* fyrir sakir ospektar ·s·. 25. kongr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hann. 26. la: *saa og Fris.; Flatøb.* var; *Eirsp. kortere.* — het: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* var. 27. kerrir: *Fris. og Eirsp.* kærir; *Flatøb.* kerra.

giort fleire ospecktir. Hann sat j Krizkirkiu, þuiat hann þordi ecki vti at vera fyrir kongi ok hans mônnum. Hertugi geck vt vm Krizkirkiu, adr hann lagdi or bænum; þa geck Sigurdr or kirkiunni ok vt æ skip hertuga med honum. Þa var ok Hro[a]lldr þar kominn, ok foru þeir badir brutt med honum, ok voru badir sidan med hertuga. Sem hertugi kom nordr [til] Þrandheims, giordu (sic) mikil ord æ þui, at lendir menn Hakonar kongs hefdi þa verit micklir vmspillendr med þeim hertuga, ok eignudu þeir þat mest Gaut Jonssyni. Hertugi spurdi einn dag Snorra Sturluson j skemtan: Huort er þat satt, kuad hann, at þier segit, at Odinn, sa er atti at styra fornkongum, heti Gautur odru nafni? Satt er þat, herra, segir Snorri. Yrk nu visu at þui, segir hertugi, ok seg, huersu miog þessi likiz þeim. Þa [kuad] Snorri þetta:

Herfanga baud Hringe
hialldr einskopodr galldra,
Gautur huatti þrym Þrottar
þann, ok Hillditanni;
ofleinge velldr Yngua
ósætt, en vel mætti
herstefnnande hafna
hans dom, Volundr ʀama (sic).

Mart var þat þa mælt af mônnum hertuga, er audset var, at j annat efni var komit, en vera atti, ok mest til vina kongs.

---

1. fleire: *Flatøb. (og Fris.)* adrar; *Ordene mgl. i Eirsp.* 4. ok vt æ skip hertuga med honum: *Fris.* ok ut a skip h^s^t'. ok for með h'm; *Flatøb.* med hertuga ok vt a skip; *Eirsp.* oc ut a skip með hert'. — Þa: *Hdskr. har* þā. 5. Hroalldr: *Hdskr. har* Hrolldr. — brutt: *mgl. i de andre Hdskr.* 7. til Þrandheims: til *mgl. i Hdskr.; saa rettet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris. har* i Þrandh'. — giordu: *Flatøb. tilføier* menn; *Fris. og Eirsp.* menn hans. — þui: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 8. vmspillendr: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* vmspillamenn. 9. Gaut: *Flatøb. og Eirsp.* Gauti; *Fris.* af Gauti. 10. Sturluson: Sturlu- *her skr.* st^s^- *(jfr. S. 497 25).* 11. atti at styra: *Flatøb.* var fyrir; *Fris. og Eirsp.* atti saman. 12. fornkongum: *skr.* -km̄. 14. kuad: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 16. hialldr: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* hialldrs. — einskopodr: *skr.* eīs-skopodr; *Flatøb. (og Eirsp.)* einskaupudr; *Fris.* einskauput. 18. Hillditanni: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* HillditaɴNar. 19. Yngua: *Hdskr. har* yngui; *rettet efter de andre.* 22. hans dom: *saa og Flatøb. og Eirsp.* (h̄); *Fris.* hiordóm. — ʀama: *neppe at læse* roma; *de andre Hdskr. har* rómu. — *Om andre Varianter til dette Vers se Sn. Edda. Ed. AM. II 184 f.* 23. þat: *saa og Fris.; Flatøb.* þar; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 24. atti: *Flatøb.* skylldi; *Fris. anderledes.*

215 (195).

Kongr sat j Biorguin.

HAkon kongr sat þenna vetur j Biorguin; var þessi 100 a[1] annar v|etur ok xx kongdoms hans. Hann sendi ord vm vetrin nordr til hertuga, at þeir skylldu finnaz vm sumarit j Biorguin, ok bad hann fara nordan med lettiskipum ok ohægia ecki bændum til þessarar ferdar. Jslendzka menn, þeir sem med hertuga voru, bad kongr ecki vt fara, fyr en þeir hefdi rad fyrir giort, med huerium erendum þeir skylldu fara, þuiat adr vm haustit hafdi spurz, at þeir hofdu barizt j Skagafirdi, Kolbeinn vngi [ok] Gizur, vid Sturlunga, ok Sturlungar hofdu fallit. Hakon kongr for vm vorit austr j Vik ok dualdiz leinge j Tunsberge. Komu þar til hans vinir hans bædi or Vikinne ok Upplondum. Kongr tok þar frettir nordan or landi ok sunnan. Hann fretti, at hertugi hafdi gefit Snorra orlof ok Orækiu, syni hans, ok Þorleife til Jslandz ok fengit skip, þat er hann atti halft, en halft Gudleikr af Skattastodum. Þegar sem kongr vard þessa var, þa giordi hann nordr bref ok bannade, at þeir færi. Þessi bref komu til þeirra, er þeir lagu vid haf, ok foru þeir eigi at sidr j banni kongs.

216 (195).

Capitulum.

Þa er Hakon kongr sat j Tunsberge, kom nordan fra hertuga Biorn aboti, sendr af honum. Spurdi kongr þa

5. ok *(andet)*: *skr. to Gange.* 6—7. Jslendzka . . . þeir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Jslendzkir . . . þe (!); *Fris.* Jslendzk^s^. . . oc þeir. 8. fyr: r *skr. over Linien.* — þeir: *saa og Flatøb.; Fris.* k'r (gerði rað); *i Eirsp. mgl.* fyr en — hofðu fallit. 10. ok: *mgl. i Hdskr.* 13. vinir hans: *Flatøb.* menn; *i Fris. mgl.* Komu þar — ok sunnan; *Eirsp. ligeledes kortere her.* 14. þar: *de andre Hdskr.* þa. — nordan: *Flatøb.* bædi nordan; *Eirsp. her kortere.* 15—16. syni hans: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og i Fris. Efter* hans *er et* t *udraderet.* 16—17. hann atti halft, en: *saa og Eirsp.; Flatøb.* aatt hafdi haalft (Gudrekr *o.s.v.*) (!); *Stedet mgl. i Fris.* 17. Gudleikr: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Gudrekr; *Stedet mgl. i Fris.* — Skattastodum: *Flatøb.* Skarta-; *Eirsp.* Skata-. 18. vard þessa var: *saa og Eirsp.; Flatøb.* fraa þetta; *Fris.* fretti þetta. 23. honum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* hertuga; *et længere Stykke mgl. her i Fris.* — kongr: *saa og Eirsp.; Flatøb.* hann.

eptir, huort hertugi mundi koma nordan til motz vid hann. Aboti sagdi hann koma mundu at visu, sem kongr hafdi ord til sent. Þa [var] spurt, huerssu fiolmennr hann mundi fara. Hann let þat mundu eptir þui, sem kongr hafdi mælt. Aboti dualdiz leinge med kongi, medan bref þau voru buinn, sem kongr sende. Ok er aboti var buinn, kom nordan or Þrandheimi Asolfur bondi af Austuratt æ skipi med huskarla sina ok sagdi þau tidende, at hertugi hafdi flotat storskipum sinum, Langafriadeginum ok Halfbuzunni ok Strindakollunni ok morgum storskipum. Sagdi Asolfur, at hertugi hafdi mikil vtbod, ok var þat ord æ, at hann mundi ætla til Biorguinar ok eiga eigi allt vndir odrum, huat sem j yrdi. Dualdiz nu ferd abota, þuiat honum voru gior onnur bref en þau, sem adr voru buinn.

217 (195).

Kongr giordi ord Arnbirne.

HAkon kongr giordi þa ord Arrnbirni Jonssyni ok odrum lendum mônnum ok let segia þeim, at hertugi dro saman mikit lid j Þrandheimi. Jok kongr þa storum utbodit, stefndi til sin lendum mônnum ollum ok syslumônnum; droz
100a[2] þa saman mikill her. Bio kongr þa ferd sina nordr. | Skuli hertugi bio ferd sina nordan or Þrandheimi ok hafdi nordan xx skip ok flest oll stor. Hann hafdi sialfr Langafriadaginn, ok var hann vi rum [ok] xxx ok allra skipa fridaz. Hertugi

2. sagdi: *Flatøb. (og Eirsp.)* kuad. 3. var: *mgl. i Hdskr.* 4. let: *Flatøb.* kuad; *Eirsp. anderledes.* 6. sende: *Flatøb. (og Eirsp.)* sendi nordr. 9. storskipum sinum: *Flatøb.* ollum storskipum sinum ok sua; *mgl. i Fris.; i Eirsp. mgl.* storsk. sinum — Strindakoll. ok. — Langafriadeginum: *skr.* langa friað'; *i Fris.* langafriadag. — Halfbuzunni: *Flatøb. og Fris.* Holm-. 10. Strindakollunni: *Fris.* Strindakollu; *Flatøb.* Strandabollanum. — morgum: *skr.* morg^{m}. — morgum storskipum: *Flatøb.* morgum storskipum sinum; *Fris.* oc morgom oðrum storskipom. 11. mikil: *saa og Eirsp.; Flatøb.* mikit; *Stedet mgl. i Fris.* 12. ætla: *Eirsp.* fara; *mgl. i Flatøb.; Fris. anderledes.* 13. j: *mgl. i Flatøb.; Sætn. mgl. i Eirsp.; Fris. anderledes.* 14. onnur: *skr.* onr̄. 18. utbodit: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vtbodin; *Sætn. mgl. i Fris.* 20. Bio kongr þa ferd sina: *Flatøb.* bioz konungr þa; *Fris.* bio hann þa ferþ sina; *Stedet mgl. i Eirsp.* 21. nordan *(andet)*: *mgl. i Flatøb. og Fris.; Eirsp. kortere.* 23. ok *(andet)*: *mgl. i Hdskr.*

hafdi micit lid ok fritt ok vel buit. Hann kom til Biorguinar vm sumarit ok la j Floruvogum med hernum. Þa spurdi hann þau tidende, at Hakon kongr biozt or Vikinne med micklu fiolmenni, ok hafdi hann med sier alla lenda menn sina, ok sua var honum sagt, at kongr mundi hafa xl skipa. Atti hertugi stefnur vid sina menn, huart hann skylldi bida kongs, ædr skylldi þeir fara nordr vndan, þuiat þeir hofdu grun af, at kongi mundi eigi lika þeirra medferdir. Var þat rad upp tekit, at þeir bidu eigi kongs ok sneru nordr med ollum herrnum.

218 (196).

Kongr kom til Biorguinar.

Hakon kongr kom til Biorguinar litlu sidar, en hertugi var nordr farinn, ok fann þar Sigurd erkibyskup ok sendi menn til hertuga (sic), Biorn aboti (sic) ok Jatgeir skalld. Sagdi erkibyskup sua, at mônnum þotti j ouænt efni komit, nema kongr legdi nockut gott rad til. Var þat þa af radit, at erkibyskup setti grid j milli þeirra vm vetrin. Foru sendemenn vid þat nordr. Tok þa erkibyskup vmbod kongs til þessa mals, ok ritadi byskup þegar til hertuga ok bad hann eigi briota fridinn, þar til er þeir funduz, huat sem sidar gioriz at. Erkibyskup for j syslu sina vm haustit sudr æ Mæri. Þa er Hakon kongr hafdi dualiz vm hrid j Biorguin, gaf hann heimleyfi lendum mônnum ok syslumônnum, bædi þeim sem austan voru ok nordan. Þessir foru nordr j syslur

---

1. vel buit: *herefter i Fris. et Vers af Ólafr hvítaskáld.* — Hann: *tilføiet over Linien.* 3. hann: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* hertuginn. 6. xl: *Flatøb. og Fris.* .xl.; *Eirsp.* .l.. — stefnur: *skr.* stefr; *de andre Hdskr.* nú stefnur. 7. ædr: *skr.* æ̊. 8—9. medferdir: *saa og Fris.; Flatøb.* medferd; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 10. nordr med ollum herrnum: *saa og Fris.; Flatøb.* ollum herinum nordr aptr; *Eirsp.* norðr aptr við aullum herinum. — ollum: *skr.* ol-llum. 13—14. sendi menn til hertuga: *Flatøb.* sendimenn hertugans (B. abota *o.s.v.*); *Omtale af disse mgl. i Fris. og Eirsp.* 15. komit: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* komit vera. 16. af radit: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* raads tekit. 20—21. sidar gioriz at: *Flatøb.* siþan skipadiz at; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* 23. lendum mônnum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. tilføier* ollum. 24. austan . . . nordan: *skr.* aust' . . . norð'.

sinar: Sigurdr, son erkibyskups Peturs, Asolfr a Austuratt, Petur or Gizka, Þorir aboti, Augmundr krækidanz, Arni blackur, ok man en verda sagt fra þeim sidar.

219 (197).

Capitulum.

HErtugi for nordr ok la nockura þriar vikur a leidine, ok er hann kom nordr, let hann upp setia oll storskipin. Kom þa vanu bradara lid micit til hans ofan af landi ok austan or Vik, eptir þui sem hann hafdi ord til sent. En fyrir þui at hann hellt micin kost sakir fiolmennis, þa let hann giora vtbodabref jnn j Þrandheim ok baud [ut]
00b[1] almenning allan. | En bændr þottuz eigi vera vidlatnir at ganga vndir sua micklar alogur. Hakon kongr hafdi ok giort bref til Jnþrænda, at þeir skylldu eigi ganga vndir meire vtbod, en hann tæki af þeim, er vndir honum væri. Ok med þui at hertuga menn fengu ecki af þeim vtbodum, þa bio hertugi ferd sina j Þrandheim. For hann a skipum; en margir sueitarhofdingiar foru et efra med mickit lid. Þessir voru fyrir þeim: Alfur af Leiuastodum, Vesete litli, Algauti, brodir hans. Hertugi lagdi sinum skipum vid Vogsbru, ok gulldu bændr honum micit fe, sumir morck gullz, sumir jj, sumir aleigu.

3. verda sagt: *Eirsp.* saktt verþa; *Fris.* verþa getiþ; *Flatøb. kun* sagt. 5. nordr: *skr.* n²odr. — la: *Flatøb.* var; *Stedet mgl. i de to andre Hdskr.* 8. austan: *saa Flatøb. og Eirsp.; Hdskr. har* aust^s; *Angivelsen mgl. i den kortere Fris.* 10. vtbodabref: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vtbod. — jnn j: *Flatøb.* vm; *Fris.* of allan; *Eirsp.* inn um. — ut: *mgl. i Hdskr.* 11. eigi vera: *saa og Eirsp.;* vera *mgl. i Flatøb. og i Fris.* 14. vtbod: *Flatøb.* alaugur ok vtbod; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* — vndir honum væri: *Hdskr. har* vnd^s hm̄ vnd^s ^s vi hm̄, *med Ombyttelsestegn over de to sidste Ord.* 15—16. fengu ecki af þeim vtbodum: *Flatøb.* hofdu ecki feingit af þessum vtbodum; *Fris.* fengo onga leiðangra; (*Eirsp.* fengu h^st' m̄n ekci af þ^sum utboðum). 16. bio: *saa og Fris.; Flatøb.* byrr; *Eirsp. anderledes.* — j: *de andre Hdskr.* inn í. — hann: *Flatøb. (og Fris.)* hann sialfr; *Eirsp.* h^st' sialfr. 17. sueitarhofdingiar: *i Hdskr. synes* sueit²- *rettet til* sueit^s- (!). 18. fyrir: *Flatøb.* med; *dette Punktum mgl. i de to andre Hdskr.* — Leiuastodum: *saa Flatøb.; Hdskr. har* Teiua-. 19. litli: *Hdskr. har* litla.

220 (198).

Af Skula hertuga.

Skuli hertugi for eptir þetta jnn til bæiar ok atti optliga tal vid sina menn ok ʀadgiafa. Þessir voru lendir [menn] med honum: Alfur af Þornbergi, Jvar af Sunbui, Bardr bratti, Bardr vargur, Olafur af Vigdeilld, Erlingur liodhorn, Veseti litli, Clemens fadir, Guttormr af Sudrheime. Hertugi atti jafnliga tal vid þa vm þat, sem sidan kom fram, at hann villdi lata gefa ser kongsnafn. Stundum let hann þa hafa tal sitt eina saman ok villdi sua verda vis huers þeirra tillogu. En þar voru huorirtueggiu; sumir eggiudu hann til ʀanginda ok sogdu hann ʀæntan brodrarfi sinum, ok hann ætti at bera kongsnafn eptir Jnga kong; en sumir mæltu nockut j moti. Hann atti ok oplega tal vid korsbrædr ok leitadi ʀads vid þa. Ok voru þeir sumir, er eggiudu hann ok kolludu hann til kominn, þo at annar bæri kongsnafn, ok lasu bækr fyrir honum þær, at hann atti eigi sidr [at] taka kongsnafn j erfd en eignir ok odol. Hertugi hafdi jafnan nockurn af korsbrædrum hia ser. Hofdu menn nu pata af, at hann mundi nockura nyia ʀadagiord med hondum hafa. Hugur hans sialfs samþycktiz ofmiog þeim mǫnnum, sem onytt toldu fyrir honum, ok med agirnd hans, en fortolum ʀadgiafa hans let hann stefna Eyraþing ok sendi ord jnnum [beztum] bændum, bædi jnnan or Þrandheimi ok vtan.

2. optliga: *Eirsp.* iafnan; *mgl. i de to andre Hdskr.* 3. lendir menn: *i Hdskr. mgl.* menn; *Flatøb. tilføier* hans, *som mgl. i de andre Hdskr.* 4. Alfur af Þornbergi: *i Hdskr. nærmest* Þoru-; *Eirsp. her* Alfr af Leiuast'. Alfr af Þornbergi; *Flatøb.* Alfr af Þornsbergi; *Fris.* Alfr af Þornbergi. — Sunbui: *Flatøb. og Eirsp.* Sundbui; *Fris.* SuɴbuI. 4—5. Bardr bratti: Bardr *skr.* Bradr *med Ombyttelsestegn over* ra. 6. Clemens fadir: *Flatøb.* Klemet fadir hans; *Eirsp.* Klemet faðˢ; *mgl. i Fris. ligesom det flg. Navn.* — Sudrheime: *Flatøb. og Eirsp.* -heimum. 7. þa: *Flatøb.* sina menn; *Fris. og Eirsp.* (sagði) sínum mǫnnum. 9—10. verda vis . . . tillogu: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vita . . . tillaug; *Stedet mgl. i Fris.* 10. hann: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* hertugann. 11. brodrarfi: *Flatøb.* faudurarfi; *Stedet mgl. i de to andre Hdskr.* 13. tal: *Hdskr. har* tˢal. 14—15. sumir, er eggiudu hann ok: *Flatøb.* enn sumir at hann eggiudu æ afram ok; *Eirsp.* sumir er hann; *Stedet mgl. i Fris.'s kortere Text.* 15. annar: *Hdskr. har* annat. 16. þær: *skr.* þ̄ær; *mgl. i Flatøb.; Fris.* þar til; *Eirsp.* til þessa hegoma. 16. at: *mgl. i Hdskr.* 21. hans: *tilføiet over Linien.* 22. ʀadgiafa hans: *Flatøb.* raadsins; *Fris.* aɴaʀa; *Eirsp.* hans manna. 23. jnnum beztum: beztum *mgl. i Hdskr.; Flatøb. (og Eirsp.) har* ollum enum bezstum, *Fris.* hinom beztum. — ok vtan: *Flatøb.* ok sua vtan; *mgl. i Fris.* (*Eirsp. har her* um allan Þrandheim).

221 (198).

Lidit for til kirkiu.

Svnudaginn eptir Allra heilagra messo, þat var Leonardusmesso dagr, þa er hringt var til messo, geck folk upp til kirkiu eptir sidueniu, ok þa er upp hof messona, kom meistari Bergr j kirkiuna, klerkr hertuga, ok skygndiz vm,
100b[2] sem skylldi at nockuru niosna, | ok þa er lesit var, kom hertugi j kirkiuna ok mart lid med honum. Hann geck þegar upp æ kor ok let kalla til sin korsbrædr; vard þa stadr æ messone, medan þeir toluduz vid, ok vrdu þeir eigi æ eitt sattir. J þann tima heyrdu þeir blasit j bænum bondum ok kaupmǫnnum ok allri alþydu til Eyraþings. Eysteinn syri het sa korsbrodir, er fyrir var skipadr at suara þeim malum, er mestr vandi þotti æ vera, af hende erkibyskups. Nu beiddi hertugi, at korsbrædr gæfi leyfi til, at vt væri borit skrin hins helga Olafs kongs. Þeim vard stadr æ vm andsuorinn, ok þottuzt sia, til huers ætlat var. Hertugi spurdi, hui þeir veitti sua sein suor mali hans. Þeir sogdu, at þeim þotti mikill vande til sin horfa, ok letuz vilia tala einir saman sin j mille. Gengu þeir þa sudr j korinn, ok kom þeim valla æ samt. Kunnu ver ok fatt fra þeirra tali at segia [annat], en þeir badu syngia messona. Hertugi spyr, þui þeir gefe sua sein andsuor til þessa mals. Sira Eysteinn bad, at þetta mal bidi erkibyskups; en sumir af brædrum villdu, ut væri borit skrinit. Hertugi spurdi

4. hof: *saa og Eirsp.; Flatøb.* var hafin (messa); *Sætn. mgl. i Fris.* 5—7. klerkr hertuga — j kirkiuna: *udeglemt i Flatøb.; Eirsp. omtrent enslydende med 81a Fol.; Stedet forkortet i Fris.* 9. toluduz vid: *Flatøb. (og Eirsp.) tilføier* aa korinum; *Sætn. mgl. i Fris.* 10. eigi: e *rettet fra* 2. 12. Eysteinn: *skr.* E eysteiñ. — syri: *saa og Fris.; Eirsp. og Flatøb.* suri. 14. beiddi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* beiddiz. — korsbrædr: æ *skr. kludret.* — leyfi: *saa og Fris. (og Eirsp.); Flatøb.* orlof. 16. vm andsuorinn: *saa og Fris.; Flatøb.* vm suorin; *Eirsp.* at. 17. suor: *Flatøb. (og Eirsp.)* andsuor; *Fris.* (seint) orskurð. 19. einir saman sin j mille: *saa og Eirsp.; Flatøb.* sin aa milli; *Fris.* einir saman. 21. annat: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Stedet mgl. i Fris.* 22. þui: *foran dette Ord* h[i] *underprikket og gjennemstreget.* — til þessa mals: *Flatøb.* vm þetta maal; *Eirsp.* her um; *dette Punktum mgl. i Fris.* 23. Eysteinn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. tilføier* suri. — bad, at þetta mal bidi: *Flatøb. (og Eirsp.)* bad þetta maal bida; *Fris.* (bezt væri) at þetta mal biði. 24. skrinit: *saa og Eirsp.; Ordet mgl. i Flatøb.; Stedet mgl. i Fris.*

Eystein: Hui villtu jafnnan standa j moti minum malum ok vari sæmd ok vilia annara korsbrædra þinna? Eptir þetta gengu þeir af kornum ok jnnar til alltaris. En hertugi geck vt or kirkiu ok j kongsgard. En eptir j kirkiu var Petur, son hans, ok Arnfinr Þiofsson ok mart annara manna. Þeir gengu til ok villdu ofan taka skrinit. Ok er sira [Eysteinn] sa þetta, geck hann fyrir haalltarid ok mællti: Þat vilium vier, at allir menn vite, at ver kollum alla þa menn j banni, er vt bera skrinit vtan vora samþyckt brædra. Petur suaradi: Sua þickir oss, sem þu biodir oss til miadardryckiu, ok mæl he[i]ll! Takit nu ofan skrinit ok berit vt! Þeir taka til, ok var fast. Petur hliop upp æ alltarit ok skaut æ kniam ok færdi sua skrinit or stad. Sidan toku þeir vmbunadinn ok biugu vm eptir sidvenio. Þa var ok vt borin kross, sa er j var lignum domini, ok ox ok spiot hins helga Olafs, ok voru at þessu fremstir Petur hertugason ok Arnfinur Þiofsson; en flestir adrir voru j nockurum kurhuga.

222 (199).

Helgir domar vt bornir.

Nv voru þessir helgir domar vt bornir ok ofan æ strætit til kongsgardz; kom þar hertugi j mot med alla
101 a[1] hirdina aluopnada, ok foru sua vt æ Eyraþing. Sa madr stod fyst upp, er Amundi remba het. Hann fagnadi hertuga ok hirdinne ok taladi langt erende. Sidan taladi Arnfinnr

1. moti minum: *mellem Ordene i Hdskr. et* m. 2. annara korsbrædra þinna: *Fris.* bræðra þiɴa; *Eirsp.* annaʀa bræðra þinna; *Flatøb.* annarra brædra. 4. vt: *opr. skr.* til. — eptir j kirkiu: *saa og Fris.; Flatøb. kun* eftir; *Eirsp. anderledes.* 7. Eysteinn: *udeglemt i Hdskr.* 8—9. alla þa menn: *Fris. og Eirsp.* þa menn; *Flatøb.* þaa. 9. vora samþyckt brædra: *saa og Eirsp.; Fris.* samþykt vara korsbræðra; *Flatøb.* vort samþycki brædra. 11. heill: *Hdskr. har* hell. 13. æ kniam ok: *Flatøb.* kniaam sinum aa scrinit ok; *Eirsp.* a kniom sinum oc; *Fris.* a kniam .s. aðr hann. — skrinit: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 14. sidvenio: *skr.* sidveñͦ. 16. hertuga: h *rettet fra* o. 18. kurhuga: *saa og Eirsp.; Fris.* (nockvrri) ahyɢio; *Flatøb. anderledes.* 22. hirdina: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hird sina. — Eyraþing: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Eyrar. 22—23. Sa madr — Amundi remba het: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Amundi remba stod vpp fyrstr; *Fris.* Amundi remba stoð vpp.

Þiofson erende, ok þotti mônnum ecki miog sannligt, þat er hann sagdi. Eptir þat stod upp Erlingr liodhornn ok mælti miog j ordastad Arnfinnz, ok hofdu þat efni, at þeir toldu ætt hertuga til hins helga Olafs kongs, ok þat at hann var [j] annari erfd eptir Inga kong, brodr sinn, en Hakon kongr j enne xi., ok þar eptir foru fleire rædr þeirra, ok þotti fam sannligar nema hertuga mônnum. Þui næst stod upp sialfur hertugi ok sagdi, huerssu mickla skomm ok suiuirdu hann hafdi haft fyrir sinn godvilia af Hakoni kongi, ok hann hafdi bædi led honum land ok þeggna, en kongr ombonadi honum nu sua, at hann villdi taka af honum þann þridiung, sem honum hafdi ætladr verit. Margar sakir adrar gaf hann konginum. Þa er hertugi lycktadi sinne tolo, stod upp Iuar logmadr ok taldi fyst ætt hertuga. Sidan lauk hann sua sinu mali, at hann einn væri rettkomminn til Noregs, ok þar med gaf hann honum kongsnafn ok lond ok þegna med ollum skattlondum, þeim sem vndir Noregskong liggia, ok þui ord[i] lauk hann æ, er honum [var] litit gagn j, at þat giordi hann sua, at honum kuaz lika. Sidan stod upp Skuli, er þa kalladiz kongr, ok taladi nockur ord; sidan geck hann til skrinsins ok lagdi æ hond sina ok sor eid, at hann skylldi log hins helga Olafs hallda ok rettinde sem godr kongr vid sina

---

24—1. Sidan taladi Arnfinnr Þiofson erende: *er udeglemt i Flatøb.; findes i Eirsp.; i Fris. mgl.* Sidan taladi Arnfinnr — þat efni, at þeir *og fortsættes med* sagði *for* toldu. 3. Arnfinnz: *Flatøb.* Amunda; *Eirsp. har her kun* þa talði Erlingr lioðhorn ætt hert'. — efni, at: *Flatøb.* efni i sinni tôlu at. 4. hertuga: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Skula hertuga. — þat: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þat annat; *Fris. anderledes.* 5. j: *udeglemt i Hdskr.* 6. fleire: *skr.* fle-eire, *hvor det første* e *er utydeligt skr.* 7. mônnum: m *rettet fra* l. 8. hertugi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Skuli hertugi. 10. ok hann: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þar er hann. — bædi: b *rettet fra* v. 11. ombonadi honum nu sua: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* hefdi þui ambanat honum þetta leen. — hann: *for* hn̄ *opr. skr.* hm̄. 13. Margar: M^{rr}g *rettet fra* M^{rs}g. 14. lycktadi: *Flatøb. og Fris.* lauk; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — Iuar logmadr: *saa og Fris. og Flatøb.; Eirsp.* enn Arnfinnr Þiofs.s. 15. Sidan lauk hann sua sinu mali, at hann: *saa og Eirsp.; Fris.* siðan lauk — at hertogi; *Flatøb.* ok sagdi sua at Skuli. 16. til Noregs: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* til rikis i Noregi. — honum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Skula. 18. ordi: *Hdskr. har* ord. 19. var: *mgl. i Hdskr.* 20. lika: *Flatøb. (og Eirsp.)* bezst þickia; *Fris. her anderledes.* 21. sidan geck hann: *Eirsp.* gek siðan; *Flatøb.* þui næst geck hann; *Fris. anderledes.*

þegna. Sidan nefndi hann fram lenda menn sina ok let sueria ser trunadareida, þar næst skutilsueina ok hirdmenn, sidaz bændr or ollum fylkium. Ok þo at her se fair hlutir sagdir, þa voru þo margir þeir, sem frasagnar væri verdir. Sidan, er lokit var þinng[i]nu, fylgdi Skuli heim skrininu; einge procescia var moti gior ok ecki hringt. Tueir korbrædr komu j mot skrininu jafngengt Olafskirkiu, ok leiddu þeir Skula. Minna oþocka þottuz þeir finna æ korsbrædrum, en von þotti æ vera. Ok er þessu starfi var lokit, for huer heim til sin. En Skuli veitti þann dag sueitungum sinum. Sua segir Olafr huitaskalld:

Flarædi komm fram vm sidir,
101 a[2] fridbann hof þ|a ofund manna,
eigi ma vid orlog bægiaz
jofra sueit, þo at ʀadug heiti;
stor var [harmr], þa er striddu herrar,
stala hegri (sic), þuiat æ man begia
rausnar kapp j riki uppi
ramri þiod, medan jord helldr flode.

Ok en þetta:

Hau[k]sn[i]allr tok þa vid hersa stillir
hærra nafn, enn m[un]dang væri;
Þrændir efldu þeingil reyndan,
þungur magnadiz agi bragna.

---

2. trunadareida: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* eida. — þar næst: *saa og Fris.; Flatøb.* þui næst; *Eirsp.* þa. 3. sidaz: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* siþan. 4. væri: *Flatøb.* eru; *dette Punktum mgl. i de andre Hdskr.* 8. oþocka: *det første* o *skr. over Linien.* — þeir: *Flatøb. og Eirsp.* menn; *dette Punktum mgl. i Fris.* 10. heim til sin: *Flatøb.* til sins herbergis; *Eirsp.* heim; *Stedet mgl. i Fris.'s forkortede Text.* 13. hof þa ofund manna: *saa og Eirsp.; Flatøb.* hofz þa aufund ok manna; *Fris.* hofz þa rikra manna. 14. bægiaz: æ *rettet fra* r. 16. harmr: *mgl. i Hdskr.; tilføiet efter de andre.* — þa: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* þar. — herrar: *skr.* h̄rar; *Flatøb.* herrar; *Eirsp.* hˢrar; *Fris.* haʀar. 17. hegri: *Fris. og Eirsp.* hreɢ; *Flatøb.* hreggs. 18. j: *Flatøb. og Fris.* ok; *Eirsp. har her* rausnar knap þ̄t æ mun uṗi (!). 19. jord: r *skr. over Linien.* 21. Hauksniallr: *Hdskr. har* Hausnallr; *rettet efter de andre Hdskr.* — vid: *mgl. i de andre Hdskr.* 22. mundang: *Hdskr. har* m-dang; *Flatøb. (og Eirsp.)* munndang; *Fris.* m̄dang. 23. þeingil: *i Hdskr. er* e *rettet fra* r. 24. magnadiz: m *rettet fra* n. — agi bragna: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* agi þar bragna.

Sturla segir sua:

Þat er skroklaust,
at Skuli var
frægdarmadr
j fromo lifi,
þo at huarbrigd
æ hann sneri
alldar gipt
audnu hueli.

Ok en:

Þa [er] ofrausn
ofgu heilli
ʀanda ʀiodr
reisa knatti,
ok olagt
jofra bagi
odlingsnafn
æ Eyrum [tok].

223 (200).

Capitulum.

FAir hirdmenn Hakonar kongs voru jnnan bæiar, er þing var, enn færi sidan. Grimr keikann het hirdmadr Hakonar kongs, er þa var j bænum, er lokit var þingino, ok er hann þottiz sanna niosn af hafa vm tiltæki hertuga, feck hann ser hest ok reid sem skyndiligaz vt j Gaulardal, þar sem hann atti bu, ok fan þar logunaut sinn, er j þui hafdi bundiz, ef þeir yrdi vid nockur ny tidende varir, at skylldu þegar fara æ fund Hakonar kongs ok ber[a] honum

3. at: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* er. 11. er: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 12. heilli: *Hdskr. har* hellu; *rettet efter de andre.* 15. olagt: *Fris.* ulágr; *Eirsp.* ulakt; *Flatøb.* of haatt. 16. bagi: *Hdskr. har* baği; *Fris. og Eirsp.* bági; *Flatøb.* baagi. 18. tok: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 20. FAir hirdmenn Hakonar kongs voru: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Hirdmenn H. konungs voru nockurir. 21. þing: *de andre Hdskr.* þingit. 23. sanna niosn af hafa: *Flatøb.* sannfrodr at tidendum; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* 24. skyndiligaz: y *rettet fra* u. 26. þeir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* hann. 27. skylldu þegar: *Eirsp.* (þa) skylldu þeir; *Flatøb.* (at) hann skylldi þegar; *Stedet mgl. i Fris.'s kortere Text.* — bera: *Hdskr. har kun* b^s.

niosn vm þa hluti, er þeir yrdi visir af tiltekium hertuga, ok nu vill sa eigi fara. En Grimr for eigi at sidr ok kom fram sudr j Surnadal ok for sua til Þingvallar ok fan þar Asolf bonda ok sagdi honum þessi tidende ok bad hann fara med ser ædr vara sig. Sidan for hann til Arna blacks ok bar honum niosn ok þadan til Peturs j Gizka ok sagdi honum.

224 (201).

Capitulum.

Eptir þetta, er Skuli hertugi hafdi latit gefa ser kongsnafn, þa kalladi hann til lenda menn sina ok radgiafa ok spurdi, huat likaz væri til rads at taka. Sumir gafu þat rad, at hann skylldi þa þegar fara sudr at konginum med ollum styrk sinum, sua at eingi niosn færi fyrir, þuiat allra vega væri gætt, bædi æ sia ok landi. Sumir gafu þat rad, at hann skylldi fara æ land upp med ollu lidi sinu ok vera þar, medan sem hæst væri vetrar. Sumer eggiudu, at hann
101b[1] skylldi vera j Þrandheimj | ok buaz þar vm sem bezt, þar til er vora tæki. Þeir voru en sumir, er þat rad gafu, at hann skylldi skipta lidi sinu ok senda alla vega fra ser ok lata drepa alla kongsmenn, þa sem þeir fengi nad, huar sem staddir væri, ok þetta var upp tekit, þuiat þessa var hann fusaztur. Þessir sueitarhofdingiar foru nordr æ Halogaland: Algauti, Pall pottur, Sigurdr packi. Þessir foru æ land [vpp]: Jvar j Sunbui, Alfr af Leuastodum (sic), Veseti litli, Gudini

---

2. ok nu vill sa: *Eirsp.* þessi vill nu; *Flatøb.* ok nu villdi sa; *ogsaa denne Sætn. mgl. i Fris.* 3. sudr: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* — Surnadal: *saa og Flatøb. og Eirsp.*; *Fris.* Syrnadal. 9. hertugi: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og i Eirsp.* 10. til: *Flatøb.* til sin; *Ordene mgl. i Fris.'s og Eirsp.'s kortere Texter.* 13. fyrir: *saa og Fris.; Flatøb.* fyrir honum; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — allra: r *tilføiet over Linien; Flatøb.* alla; *Fris.* allra; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 14. væri: *Flatøb. og Fris.* var. — gætt: *Hdskr. har* gæ-gætt. 15. upp: *tilføiet over Linien.* 17. þar vm: *Flatøb.* vm; *dette Punktum mgl. baade i Fris. og i Eirsp.* 19. fra: *skr. to Gange (i 2 Linier).* 20. þeir fengi nad: *Flatøb. og Eirsp.* þeir fengi; *Fris.* þeim næði. 21. upp: *Flatøb.* raads; *Fris. og Eirsp. anderledes.* — hann: *skr.* h̄; *saa og Eirsp; Flatøb. (og Fris.)* hertuginn. 22. Halogaland: *Hdskr. har* lalaga-. 23. Algauti: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — pottur: *de andre Hdskr.* fotr. — packi: *Flatøb.* fattinn; *Eirsp.* pattinn; *Fris.* partin. — land vpp: vpp *tilføiet efter Fris. og Eirsp.; Flatøb. har* Vpplond. 24. j Sunbui: *Flatøb. og Eirsp.* i Sundbui; *Fris.* af SuNbui. — Leuastodum: *de andre Hdskr.* Leifa- (Leiua-): *saa og senere.*

geingur, Sigurdr Tolason, Sigurdr hit, Ulfr fase, Eirekr gulluegur, ok hofdu d. manna. Þessa giordi hann sudr at konginum: Olaf af Vigdeilld ok Guttorm af Sudrheime ok med þeim hirdmenn ok gesti ok kertissueina ok mestan þora hins bezta lidsinns, ok munu ver fra þeim sidar segia.

225 (202).

Capitulum.

HAkon kongr hafdi giort adr vm haustit hirdmenn sina nordr til hertuga med brefum; het annar Juar korni, en annar Gunnar mirman. Þeir voru begia þeirra þionostumenn ok hofdu opliga farit mille þeirra. En er þeir hofdu feingit hertuga brefin, duolduz nockurar nætr j godu yfirlætti; en jafnskiott sem þeir fengu annsuor af hertuga, biuguz þeir j brutt ok voru j bodi hertuga vm daginn, ok gaf hann þeim orlof ok ċ vadmala til vasklæda. Sidan foru þeir leidar sinnar vt til Folksnar ok duolduz þar vm hrid j kirkiuni (sic) ok vissu ser einskis otta von.

226 (202).

Fra hertuga.

ÞAn dag, sem hertugi let gefa ser kongsnafn, sendi hann brefasueina skutu sina (sic) vt at þeim Juari; var þar

---

1. geingur: *de andre Hdskr.* geigr. — fase: *saa og Flatøb.; Fris. og Eirsp.* fári. 1—2. Eirekr gulluegur: *Flatøb.* Eirikr gullvægr; *Fris.* Eirikr gvllveGr; *Eirsp.* Eilifr gullvægr. 2. giordi hann: *skr. to Gange.* 3. Sudrheime: *skr.* he-eime; *de andre Hdskr.* -heimum. 4. med þeim hirdmenn ok: *saa og Fris.; Flatøb.* menn med þeim; *Eirsp. anderledes (kortere).* — ok kertissueina: *saa og Flatøb.; mgl. i Fris. og i Eirsp.'s kortere Text.* 5. sidar: *Flatøb.* sidazst; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* 8—9. Juar korni . . . Gunnar mirman: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Juar korni . . . Gunnar; *Fris.* Jvar korna (*Appos. til* hirdmenn) ok Mirman. *I Hdskr. er* g *rettet fra et* n *eller et paabegyndt* m. 13. ok *(andet)*: *saa og Fris.; Flatøb.* enn þa; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 14. vasklæda: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp. tilføier* ser. 15. Folksnar: *saa og Fris.; Flatøb.* Folknar; *Eirsp.* Foslnar. 15—16. j kirkiuni: *skr.* kkni; *Flatøb. og Eirsp.* at konungs bui; *Fris.* at k' bui. 16. von: *skr.* $\overset{on}{v}$ *(i Slutn. af Linien); Flatøb. (og Fris.)* vonir; *i Eirsp. mgl.* ok vissu — von. 18. sendi: *Hdskr. har* senda. 19. skutu sina: *Flatøb.* sina ok skutu; *Eirsp. og Fris.* sina a skutu.

fyrir Gautur vorbelgur ok Sigurdr sallzsad. Þeir komu a ouart til Folksnar ok felldu þegar Gunar jnne j stofunni. Jvar var vti [j] lopti ok komz vt vm glugg einn j skyrtu ok linbrokum ok ætladi j kirkiu, ok var hun læst. Stige stod vid kirkiuna, ok hliop hann j stigan ok upp a kirkiuna
101 b[2] ok var þar vm nottina. En þeir h|lupu vmhuerfiss ok gættu. Vmm morgunnin, er dagr var, war Jvar driugum daudr af kulda. Hann bad grida ok feck eigi. Sidan geck madr upp j stigann at honum ok lagd[i] hann med spioti; hrapadi Jvar þa ofan ok var daudr. En blod hans ok jnnilfe lagu eptir a kirkiuni. Þetta var et þridia sumar, sidan Hakon kongr hafdi vigia latit kirkiuna. Eptir þetta foru þeir sudr til Losno. Þar voru fyrir brædr jj, hirdmenn kongs ok hertuga; þeir [voru] kalladir Losnosueinar. Þeir voru jnni j stofu, er Vorbelgir komu. Þeir sottu stofuna, en hinnir vorduz vel ok dreingiliga. Vorbelgir foru upp a stofuna ok skutu a þa staurum; þeir brædr særdu nockura menn af Vorbelgium, ok einn do af þeim; þar fellu þeir brædr vid godan ordstir. Vorbelgir ræntu þar hueruitna, sua at huorki var eptir matur ne klædi. Sidan foru þeir jnn til bæiar ok sogdu hertuga slik erende, sem ordit hofdu.

---

1. vorbelgur: *Flatøb.* var-; *Fris.* vár-; *Eirsp.* uar-. — sallzsad: *Flatøb. og Fris.* sallt-. (*I Eirsp. mgl.* ok Sig. sallzsad). 2. til Folksnar: *Flatøb.* til Folknar; *Fris.* i Folsn; *mgl. i Eirsp.* — Gunar: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Mirmā. — stofunni: *herefter har Flatøb. og Fris.* þar fellu ok fleiri menn, *som mgl. ogsaa i Eirsp.* 3. j *(første)*: *mgl. i Hdskr.* — komz: z *skr. over Linien.* 6—7. ok gættu. Vmm morgunnin, er dagr var, war Jvar: *Flatøb.* ok gættu vm morguninn er dagat var. var Juarr þa; *Fris.* (En þeir) gættv kirkioNar. Vm morḡ. var JvaR; *Eirsp.* Vm myrgininn var IuaR. 7. dagr: *skr.* ð'; *Flatøb.* dagat. 8. bad: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* bad ser. 9. upp j: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vpp. — lagdi: *Hdskr. har* lagd. 10. þa ofan ok var daudr: *Flatøb.* þa daudr ofan; *Fris. (og Eirsp.)* þa ofan dauþr. 13—14. Losno . . . Losnosueinar: *Flatøb.* Lioxnu . . . Lioxnusueinar; *Fris.* Lioxnu, *men mgl. det andet Navn; Eirsp.* Lyxu . . . Lyxusueinar. 13—14. kongs ok hertuga: *Flatøb. (og Fris.)* beggia þeirra konungs ok hertuga; *Eirsp. kun* beġia þ'RA. 14. voru *(første)*: *mgl. i Hdskr.* 16. vorduz: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* vaurdu. 17. þeir brædr: *saa og Flatøb.; Fris.* þ'r ·bb·. *For* vel ok dreingiliga — vid godan ordstir *har Eirsp. kun* þar fellu .iij. menn af Uarb' enda fellu þeir við goðan orðstir. 18. þeir brædr: *Flatøb.* þeir Birkibeinar; *Fris. og Eirsp.* þeir. 20. matur: *Flatøb.* matr ne dryckr; *Fris.* (ræntv þar) ollum mat (ok klæðom); *Eirsp. mgl.* sua at — klædi. 21. hertuga slik erende, sem ordit hofdu: *Flatøb.* Skula sin erendislok; *Fris.* hert' sin eyr̄: *i Eirsp. mgl.* ok sogdu — sem ordit hofdu.

227 (203).

Capitulum.

Skuli hertugi hafdi feingit niosn af, at Þorir af Borri, brodir Vegardz veradals, hafdi farit sunann fra kongi; en hertugi hafdi fengit þeim syslu sudr æ Mæri, Sigurdi pertli ok Eysteinne æ Eyrum. Hann bad þa taka af lifi Þori, huar sem þeir fyndi hann. Ok þa er þeir foru or Nidarosi, spurdu þeir til Þoris, er þeir komu vt til Fladka, ok skipodu sua sinne ferd, at Eysteinn for med sudrlande, en Sigurdr sneri vt til Raudabiarga. Þorir hafdi farit med nordrlandino ok ætladi heim et beinsta ok ætladi ecki at koma til bæiarinns. Sigurdr mætti honum vid Ra[u]dabiorg. Þori þotti þat likt, at ecki mundi þurfa grida at bidia, ok greip þegar til vopna. En fyrir þui at vopnin voru oll bundinn, þa vard ecki af vorn hans. Fell Þorir þar ok annar hirdmadr, er Hedinn het. Þeir bordu menn miog, þa er æ skipino voru, ok toku sidan skipit ok allt þat, er æ var, ok Þorberg, son Þores, ok foru sidan jnn til bæiar, ok feck Þorbergr grid med margra manna bæn ok [var] sidan med hertuga. Sigurdr erkibyskup sigldi inn eptir Þrandheimi
02a ok spurdi einge [tidende af] þingino, fyrr | hann kom j Leirangra. Þotti honum j verra efne komit. Giordi hann þegar bref til Hakonar kongs at segia honum þessi tidende; en hann for jnn til bæiarinns.

---

4. pertli: *Flatøb. og Fris.* fertli *(jfr. ndfr.)*; *Eirsp.* petli. 5. Eyrum: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* Aurum. 6. fyndi: *saa og Fris.*, *Flatøb. (og Eirsp.)* stædi. 7. spurdu: *saa og Fris.*; *Flatøb.* fragu; *Stedet mgl. i Eirsp.* — Þoris: o *rettet fra* r; *Flatøb. (og Fris.)* ferda Þoris. — Fladka: *saa og Flatøb. og Eirsp.*; *Fris.* Flagðka. 8. sudrlande: *Flatøb.* -londum; *Eirsp.* -landinu; *Angivelsen mgl. i Fris.* — Sigurdr: *saa og Eirsp.*; *Flatøb.* S. fetli; *Stedet mgl. i Fris.* 9. nordrlande: *Eirsp.* -landinu; *Flatøb.* -londum; *Angivelsen mgl. i Fris.* 11. Raudabiorg: *Hdskr. har* Rada-. 12. likt: *Flatøb. (og Fris.)* likligt; *Stedet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 13. þui at: *skr.* þ̄t. 18. ok var sidan: var *mgl. i Hdskr., hvor* ok *og* sidan *er underprikket af en senere Haand*; var *tilføiet efter Fris. og Eirsp.*; *Flatøb. har* var hann 19. hertuga: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* Skula. 20. tidende af: *mgl. i Hdskr., tilføiet efter Flatøb.*; *Eirsp.* tiðendi vr; *Fris. ender Kapitlet med* hertuga. — fyrr: *skr.* f^{i}; *Flatøb. (og Eirsp.)* fyrr en. 21. komit: *herefter i Hdskr.* þotti honum j verr *gjennemstreget og underprikket*; *Flatøb. (og Eirsp.) fortsætter efter* komit *med* enn hann hugdi. 22. þegar: *saa og Eirsp.*; *Flatøb.* þa ok þegar. — at segia: *saa og Eirsp.*; *Flatøb.* ok sagdi.

228 (203).

Fra Skula hertuga.

Skuli hertugi giordi menn fra sier, sem fyr ritad, ok foru þessir af Halogalandi (sic): Algauti for et jnnra vm Elldueid; en Pall fotur ok Sigurdr pattin foru et ytra æ skipi ok drapu þessa menn: fyrst þann mann, er Jon hiet, annan Jon suarta j Biǒrgey. Þadan foru þeir j Torgar ok toku vpp fyrir þeim, er Ingialldr het, ok skutu hann. Þadan foru þeir j Brunneyiar ok toku þar adra skutu, þadan til Ticlgarheims (sic) ok toku vpp allt fyrir Jone silke; en huspreyia hans giorde honum ord vt j Vaga. En þegar sem hann spurde þetta, for hann til Guttorms j Biarcey; hann hafde þa syslu af kongs hendi j sydra hluta Halogalanz, ok funnduzt þeir j Hereyium. Jon sagde honum slik tidende, sem hann hafde spurt; en Guttormur trude varla, ok foru þeir badir æ eitt skip, ok reru þeir til þess bæiar, er Sandnes heitir. Ok er þeir satu j stofu vm kuelldet, kom þar jn niosnarmadr Vorbelgia; en þeir hǒfdu grvn af, ok slo Guthormr han ǒxarhamarshǒgg; ok komz hann þatan i brvtt. Sidan foru þeir j kirkiu ok ætlǒdu þar at vera vm nottena. En vm dagseturskeid kvomu Vorbelger ok kringdu þa vm kirkiuna ok badu þa wt ganga. Þeir villdu eigi wt ganga. Þa sǒgdu Vorbelgir, at þeir mundu brenna kirkiuna. Gottormr (sic) kvad eigi þess vit þurfa. Þeir hetu honum gridum slikum, sem hinn heilage Olafur kongr hafdi sett heilagre

---

3. af Halogalandi: *de andre Hdskr.* á Hálogaland. — Algauti: *saa og Eirsp.*; *Fris.* Algautr; *Flatøb.* Asgautr. 4. pattin: *Hdskr. snarest* pactin; *Flatøb.* partinn; *Fris.* partin; *jfr. S.* 511[1], 517[12]; *mgl. i Eirsp.* 6. j Biǒrgey: *Flatøb.* i Biorey; *Fris.* i Biarkey; *mgl. i Eirsp.* 7. fyrir þeim, er Ingialldr het, ok skutu hann: *Fris.* bu fyrir þeim manni er JNgialldr het ok skutu; *Flatøb.* fyrir þeim skutu ok veittu þeim manni averka er Jngialldr het ok skutu hann; (*Eirsp. har her* oc er þeir komu i Torgar ræntu þeir þar skutu aðra toku þeir or Brimeyium *o.s.v.*). 8. Brunneyiar: *saa og Flatøb.*; *Fris.* BreN-; *Eirsp.* Brim-. — adra: *saa og Fris.*; *Flatøb.* enn adra. 8—9. til Ticlgarheims: *Flatøb.* til Tiolgarheims; *Fris. og Eirsp.* t[i] garheims. 11. Biarcey: *Hdskr. snarest* Biartey. 12. j sydra hluta: *Flatøb. (og Eirsp.)* enn sydra lut; *Fris.* hiN suðra luta. 16. stofu: *Hdskr. har* stofa. 18. þatan: *de andre Hdskr.* við þat. 20—21. þa vm kirkiuna: *Flatøb.* kirkiuna þegar; *Fris.* vm kirkiona; *Eirsp.* þegar um kirkiuna. 21—22. Þeir villdu eigi — brenna kirkiuna: *Fris.* þeir villdo þat eigi. þa .s. varb'. at þeir mvndi breNa kirkiona; *Flatøb.* ella quaduz þeir brenna mundu kirkiuna; *Stedet mgl. i Eirsp.* 23. vit þurfa: *Flatøb. (og Fris.)* skylldu vid þurfa; *Stedet mgl. i Eirsp.*

kirkiu, ok vit þat geck hann wt. Pall fotur tok þegar j haund honum, ok er hann kom vr kirkiudyrunum, var hann þegar drepen. Jon silke komz vt vm saungusdyrnar ok hliop vt æ akrinn ok var þar felldr. Þeir toku þar mjkit fe ok ·x·iijsessu, er Guttormur hafde att. Sidan foru þeir vt j Spalpti (sic) ok drapu þar sono Pals dalks, Olaf dalk ok Jon sylgiu, hirdmenn kongs, ok toku þar allt þat, er þeir attu. Þadan foru þeir vt j Arneyiar ok drapu þar Asbiǫrn nebba j Medalbue, skutelsveirn kongs, ok ræntu fe aullo. Þadan foru þeir nordr til Salpta; þar bio sa madr,
02a[2] er Einar prestur het. Hann var eigi heima; en þeir | ræntu þar fe micklo. Þadan foru þeir nordr til Leifnes; þar bióggv þeir menn, er Bollasynir voru kalladir, ok gaf þeim þat lif, at þeir hǫfdu faret ut j Skrofar þan dag. Þetta sama kuelld kvomu þar sveitungar Jvars Peturssonar, Eirekur huite ok Þordur; þeir vorv bader drepnir. Þar var ok særdr kaupmadr, sa er Jon smædra het. Suo biuggo þeir bunir Bollasyner (sic), ath þeir settv vt byrding þeirra ok hlodu aullv þui gozde, er þeir attu, nema bveno. Þar toko þeir bædi lerept ok klæde, brent silfur, smidat ok wsmidad, ok miket gangsilfur. Annan dag foru þeir j Hamarey ok ætlǫdu ad drepa hann (sic). Þeir mættu feriu eirne, ok sǫgdu, ath Hakon hefdi komet niosn vm vfriden. Sidan foru þeir aptur til Leirnes ok voru þar vm nottena. En

---

2. hann *(andet)*: *tilføiet i Marginen.* 5. ·x·iijsessu: *Hdskr. har* ·x·iij sessur. 6. Spalpti: *Flatøb.* Salfta; *Fris. og Eirsp.* Salpti. — dalks: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og i Eirsp.* — dalk: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* dalg. 7. Jon: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* Pál. 8. Arneyiar: *saa og Fris.; Eirsp.* Arney; *Flatøb.* Erneyiar. 9. nebba: *mgl. i de tre andre Hdskr.* 10. til Salpta: *Flatøb.* yfir Salfta; *Fris.* i Salpta; *i Eirsp. mgl.* þadan foru þeir — fe micklo. — sa madr: *Flatøb. (og Fris.)* hirdmadr saa. 12. Þadan: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þui næst. — þeir: *skr.* þ^s. — Leifnes: *saa og Fris.; Flatøb.* Leifnis; *Eirsp.* Leirnes. *Jfr. ndfr.* 14. Skrofar: *saa og Fris.; Flatøb.* Skroppardal; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 15. sveitungar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sueitarh'. 16. Þordur; þeir vorv: *Hdskr. har* þeir Þordur vorv. Þórðr *kaldes i Fris.* Þorþr tauN. 17. smædra: *saa og Eirsp.; Flatøb.* smedra; *dette Punktum mgl. i Fris.* 18. bunir Bollasyner: *Flatøb.* buum Bollasona; *Eirsp.* buin Bolla.s.; *Sætn. mgl. i Fris.* — byrding: *Hdskr. har* byrdind. 20. þeir: *skr.* þ^s. — smidat: a *rettet fra* e. 21. Annan dag: *de andre Hdskr. tilføier* eptir. 22. hann: *Flatøb. (og Eirsp.)* Hakon raud; *Fris.* Hakon raund. 24. foru: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vendu. — Leirnes: *saa alle Hdskr. her.*

þegar Hakon hafde niosn komet, þa skar vpp heraur ok stefnde saman lide, ok hofdu þeir vii skutur vel skipadar. En suo var þeim sagt, at ransmenn nóckurer hefdj komet til Leirnes ok hefdi tekid vpp fyrir þeim brædrum. Vm morgenenn j dagan kvomv þeir til Leirnes. Vorbelgir hôfdu hladet eina skutu med vopnum sinvm. Hakon bad þa roa at sem mannligazt. En er Vorbelgir heyrdu þetta, mælti Pall fotur: Flyium ver vndan! her erv komnir Salltverer ok vilia hefna Guttorms. Algaute var til komen þa, ok la hann audru megen nesens a x.iijsessv, ok þar la byrdingr Bollasona. Pall hliop yfir nesit ok bad þa haugua festarnar; sagde, ad drepnir voru allir hans felagar. Þeir toku Pall a skip til sin ok rauro til Leirnes, ok voru þeir Hakon a brutto. Þa foru ord j millum Vorbelgia ok Bollasona, ok toku þeir ser grid, ok skyllde Jvar Bollason fylgia þeim svdr til Nidaross, ok komv þar fyrir jolen. Hertugi let ser mislika, er þeir hôfdu drepet Gvttorm bonda ok Jon silke or heilagre kirkiu, ok let þa setia j iarn. Hertugi tok vndir sik mestan hlvta fiar, þers er þeir hôfdu nordan hapt. Jvar Boll[a]son sættezt vit hertuga med þui mote, ath hann
102b[1] skyllde giallda .xii. merkur | gullz vm þat fram, sem hann hafdi ræntur verit adr, ok leysti hann sua lif þeirra brædra.

229 (204).

Af Vorbelgium ok Birkibeinum.

Alfur af Leuastodum ok þeir felagar foru a land upp, sem ætlad var, ok hofdu d. manna. Ok er komu austr vm

1. Hakon: *skr.* hn̄. 2. þeir: *skr. over Linien.* 5. til Leirnes. Vorbelgir hǒfdu: *saa og Fris.; Flatøb.* til Leirnes Varbelgir ok hofdu; *i Eirsp. mgl.* Vorbelgir — vopnum sinvm. 6. med vopnum sinvm: *Flatøb.* af vopnum sinum; *Fris.* af vapnum. — Hakon: *skr.* h̄. — roa at: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* roa. 8. Salltverer: *Flatøb.* Alftverir; *Fris. og Eirsp.* Salptverir. 9. hefna Guttorms: *i Hdskr.* gutt[s] hefna *med Ombyttelsestegn.* — Algaute: *i Hdskr.* Al[n]gte. 16. Hertugi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Skuli; *saa og fl. St. i det flg.* 17. mislika: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* miok mislika. — bonda: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og i Eirsp.* 21. gullz: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 22. þeirra: *Hdskr. har* þr̄. — brædra: *her ender Kapitlet ogsaa i Fris.; Flatøb. tilføier* ok lauk þar sua mikit; *Eirsp. ender med* ræntur verit. 25 sem ætlad var: *saa og Fris.; Flatøb.* sem fyrr segir; *mgl. i Eirsp.*

fiall, drapu þeir Olaf Friduson ok son hans ok þann man, er Jvar het. En flestum kongsmǒnnum hafdi þa niosn komit, ok gættu þeir sin j kirkium ædr j skogum. Ok er þeir komu austr j dali, skildiz vid Sigurdr Tolason, ok veik hann j Austridali ok drap þar þa menn, er Leifssynir voru kalladir; en adrir sueitarhofdingiar foru vt til Osloar, ok var fyrir þeim Bardr bratti, lendr madr hertuga. Þar var fatt kongsmanna. Vorbelgir giordu Bardi ord, at sem flestir væri drepnir kongsmenn. En Bardi for þat vel, ok sagdi, huat hann hafdi spurt, ok bad þa gæta sin. Foru [fl]estir allir j kirkiu ok gættu sin sua. Vorbelgir komu j bæinn vm nottina æ ouart ok drapu þessa menn: Sigurd pattinn, Grim magna, Asolf ok vi menn adra. Eptir þat duolduz Vorbelgir j bænum. En [Veseti] for austr j Vik ok hafdiz þar vid vm hrid; en þui drap hann ongua menn, at hann ottadiz, at safnnadr mundi gior j moti honum. Hertugi hafdi giort nordan med Veseta prest einn jslendzkan til herra Knuz med jnsigle þui, sem att hafdi Hakon jarl, fadir hans, ok þar med merki ok baud, at hann skylld[i] vera jarl hans, sem honum þottu þeir hafa adr ordat nockut. En herra Hnutr villdi ecki æ þat hlyda ok bad prest fara brutt. Þa er Simon kyr spurdi til Veseta ok herra Knutur sagdi honum, hertugi hafdi reist ofrid moti Hakoni kongi, þa safnadi Simon mǒnnum ok Veseti at Helle, ok foru at Veseta med v tigu manna ok fundu hann æ bæ þeim, er

---

1. Friduson: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* frillusun. 5. Austridali: *de andre Hdskr.* Eystridali. — þar þa: *mellem disse Ord i Hdskr.* þr̄. 9. væri: *Hdskr. har* værid *(i Linieslutning).* — Bardi: *Hdskr. har* Badi. 10. Foru: *saa og Fris.; Flatøb.* ok voru (i kirkium); *Sætn. mgl. i Eirsp.* — flestir: *Hdskr. har* estir *(i Beg. af Linien).* 11. komu: *tilføiet i Marginen.* 12. ouart: *herefter noget bortraderet.* — Sigurd pattinn: *Flatøb.* Sigurd pattann; *Fris.* Sigurþ paktin; *jfr. S. 514*[4]; *Eirsp.* Sæpilgrim (magna *mgl.*). 13. Asolf: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* Asolf leṗ. 14. j bænum: *Flatøb.* nockura rijd i bænum; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* — Veseti: *mgl. i Hdskr.; tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; i Fris. mgl.* Eptir þat — j moti honum. 16. moti: *opr. skr.* nioti. 17. prest einn jslendzkan: *Flatøb.* presti einn islendzkann mann; *Fris. kun* (hert.' sendi) mañ; *Eirsp.* prestr einn islendzkr (hafði farit). 19. skylldi: *i Hdskr.* skylld. 20. þottu: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þotti; *Sætn. mgl. i Fris.* 21. æ: *rettet efter Flatøb. og Fris.; Hdskr. har* at; *Eirsp. anderledes.* 23. sagdi: *for dette Ord har Hdskr. Forkortelse for* sonr. 24. mǒnnum: *herefter noget bortraderet.* — ok Veseti at Helle: *saa og Flatøb. og Fris.; Ordene er underprikkede i Hdskr., vistnok af en senere Haand; i Eirsp. mgl.* ok herra Knutur — at Helle, ok.

Solbiargir heita, ok drapu af honum vii menn ok xx; en Veseti komz vndan ok for austur a Markir ok var, til þess er hertugi kom austr vm vetrin.

230 (205).

Af Olafi.

Nv er at segia fra þeim, er sudr voru sendir at konginum,
102 b[2] Olafi af Vigdeilld | ok Guttormi af Sudrheimum. Þeim byriadi seint, ok kom vida niosn fyrir þa, ok fengu þeir ecki mônnum nad; en vida drapu þeir bu ok giordu margar ospektir, ok er þeir sa, at þeir mattu ecki sigla rakleidis, þa dreifduz þeir ok foru jnn j fiordu, þar sem þeir [vissu] at kongsmenn voru fyrir. Þeir komu fyst at Dromunesi; þar biuggu þeir Arne ledrungur ok Jndridi, ok hiuggu þeir allt buit. Sidan sneru þeir inn vm nesit ok sudr eptir sundum ok komu til Arna blacks ok toku þar allt þat, er þeir komu hondum a, ok sua fyrir Augmundi ʀostung ok Andresi a Siaumælingum. Þadan foru þeir sudr j Raumsdal ok hiuggu hueruitna bu kongsmanna; en huergi nadu þeir mônnum, þuiat allir voru sudr farnir vndan.

231 (205).

Af Hakoni kongi.

Nv skal her standa vm athæfi Vorbelgia. En nu skal tala vm konginn. Þa er þeir hittuz vm haustit, Hakon kongr ok Sigurdr erkibyskup, þa voru þar komnir sendi-

---

1. vii: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vj.. 2. komz: z *skr. over Linien.* — var: *Flatøb. og Fris.* var þar; *Eirsp. ender med* Markir. 3. er: *skr. to Gange.* — hertugi: *saa og Fris.; Flatøb.* Skuli hertugi. — vm: *tilføiet over Linien.* 5. þeim: *de andre Hdskr. tilføier* mônnum. — konginum: *udeglemt i Flatøb.* 6. Sudrheimum: *i Flatøb. feilagtig* Sudreyium. 7. kom vida niosn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* komu vida niosnir. — fengu þeir: *saa og Fris.; Flatøb. tilføier* vida; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 9. rakleidis: *Flatøb. og Eirsp.* rakleitt; *i Fris. mgl.* ok er þeir sa — tala vm konginn *(i næste Kapitel).* 10. vissu: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.* 12. ledrungur: *saa og Flatøb.; mgl. i Eirsp.* 15. Siaumælingum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Sio-. 20. standa vm: -a *og* v- *skr. sammen.* 20—21. En nu skal tala vm konginn: *Flatøb.* enn segia fra Hakoni konungi; *Eirsp.* en þar til taka (er þeir hittuz *o.s.v.*). 22. voru: v *rettet fra* þ.

menn hertuga, Biorn aboti ok Jatgeir skalld ok Soni sikr. Giordiz þa þat rad fyrir, at grid voru sett mille kongs ok hertuga þann [vetr]. Setti erkibyskup þa grid ok lagdi þeim vid bann, er eigi hellde. Ritade kongr þa bref til hertuga med abota ok bad hann hallda [grid] þessi ok giora kongi ord, ef hann villde ordruvis giora. En kongr gaf heimleyfi lendum [mǫnnum], ok bad kongr þa fara varliga, þar til er þeir vissi, at halldinn gridinn. Þeir foru nordr jt ytra ok væntu sier [einskis] ofridar. Vrdu þeir eigi varir vid fyr, Birkibeinar, en Vorbelgir voru fyrir sunnan þa, ok var þa eingi kost[r] aptur at snua. Ogmundr krækidanz skylldi hafa syslu j Orkadal, ok sneri hann inn j Surnadal ok sockti þar nidr skutu. Arne blackr skyllde hafa syslu j Raumsdal, ok sneri hann sudr til kongs. En þeir kongsmenn, Sigurdr byskupsson ok hans menn, mættu Vorbelgium ꜳ Lynguersfloa, ok komz hann naudugliga undan, ok for
103a[1] hann sudr til kongs. | En þeir kongsmenn, sem foru ꜳ byrdingum med kaupeyri sinn, voru drepnir, þar sem staddir voru. Petur Palsson kom til Borgundar, er hann spurdi, at Vorbelgir voru fyrir sunnan ꜳ jjj skutum, en sumir foru nordr at honum. Petur hafdi lofat heim flestum sueitungum sinum. Hann hafdi mickla xxsessu ok skutu med. Sneri hann þa sudr sem skiotaz, ok er hann kom nordan at Hereyium, var honum sagt, at Vorbelgir lagu þar fyrir j hofninne ꜳ þrimr skutum. Ok er þeir Petur komu fyrir hofnina, let hann blasa j ludr, ok þegar sem Vorbelgir heyrdu þat, ʀaku

1. aboti: *Hdskr. har* abati *(jfr. S. 487*[16]*)*. — ok Jatgeir skalld ok Soni sikr: *saa og Flatøb.; Eirsp.* oc Iatgeiʀ skalld; *i Fris. mgl. disse Navne.* 2. voru sett: *Flatøb.* skylldi setia; *Fris.* skylldi standa; *Eirsp. anderledes.* 3. vetr: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 5. grid: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Stedet mgl. i Eirsp.* — ok *(andet)*: *Flatøb. (og Fris.)* edr. 8. þeir vissi, at halldinn: *Flatøb.* hann vissi at halldin væri; *Fris. anderledes; Stedet mgl. i Eirsp.* 9. einskis: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Stedet mgl. i Eirsp.* 11. kostr: *Hdskr. har* kost. 13. skutu: *Flatøb. og Eirsp.* skutu sinni; *i Fris. mgl.* i Orkadal — hafa syslu (j Raumsdal). — skyllde: e *rettet fra* r. 16. naudugliga: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Eirsp. anderledes.* 18. byrdingum: *saa og Eirsp.; Fris.* byrðingō .s.; *Flatøb.* byrdinginum. 19. kom: *de andre Hdskr.* var þa kominn. 20. voru: *tilføiet i Marginen.* — fyrir: *kludret.* 21. nordr: *saa og Flatøb.; Fris.* norðan; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — heim: *Flatøb. (og Fris.)* heimferd; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 22. ok: *skr. to Gange.* 23. nordan: *Hdskr. har* nordr; *rettet efter Flatøb. og Eirsp.; mgl. i Fris.* — at: *skr. to Gange.* 24. fyrir j hofninne: *Flatøb.* i hofninni; *Eirsp.* fyrir; *mgl. i Fris.* 26. ʀaku: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* taka.

þeir af sier tiolldinn ok roru j brott. Var þetta misiafnt virt fyrir Petri. Sumir sogdu, at þui leti hann blasa, at hann villdi giora niosn Vorbelgium ok villde onguan ofrid hefia vid hertuga. Sogdu þat sumir, at þar fyrir helldi hann heilum hibylum sinum j Gizka. Petur ok Asolfur ok Arne blackr ok Sigurdr byskupsson foru tomliga sidan, er þeir komu sudr vm Stade.

232 (206).

Kongr sat j Biorguin.

HAkon kongr sat j Biorguin miog famennr. Hann hafdi ecki radit vm ferd sina, huort hann skylldi austr ædr eigi, þuiat hann vænti huersdagliga ordsendinga nordan vm þa hluti, er hann hafdi ritad til hertuga. Þotti honum miog vndarligt, er eingi ord komu, ok þui var honum grunur æ, eigi mundi allt trygt. Kallade hann þa til sin radgiafa sina ok atti tal vid þa, ok Redu þeir þat, at hann skylldi hafa varygd æ ser. Sidan giordi hann skutu nordr j Sognsæ, en adra let hann fliota vid Folldhello hueria nott, er Vætan het, allra skipa skiotaz; voru þar a kertissueinar ok adrir kongsmenn. Roru þeir huern dag til bæiarinns og vt vm quelldum. Eina nott, er þeir voru æ þessum verdi, vrdu þeir varir vid, at attæringur einn Rori nordan med landi ækafliga. Þeir stefndu fyrir þa ok hugdu, at þat væri niosnarskuta. En þar var æ Grimr keikan; hann bad þa fylgia sier til kongs ok letz hafa mikil |
103 a[2] tidende at segia kongi. Þeir roru at kongsbrygium, gengu þar upp. Þa mundi vera eptir þridiungr nætr. Þeir kolludu

---

1. þeir af sier tiolldinn: *disse Ord er, som det synes med en senere Haand, overstregede; efter* tiolldinn *gjentages i Hdskr.* raku þeir af ser tiolld. 4. vid: *skr.* v[i]d. 5. heilum: *herefter i Hdskr.* heͥlum. 17—18. vid Folldhello hueria nott: *Flatøb.* fyrir bænum vid Folldhellu; *Fris. og Eirsp.* hveria nott við Folldhellu. 18. Vætan: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Vættan. 20. quelldum: *en sen Haand har ved Sidan af* quell- *skrevet* folld *og underprikket* dū. 21. þessum: *Hdskr. har* þ̄i. 24—25. hann bad þa fylgia — at segia kongi: *saa og Eirsp.* (hm̄ *for* kongi); *Flatøb.* ok kuezt hafa mikil tiþendi at segia konungi; *Fris.* hann bað fylgia ser til konvngs. 24. letz: z *skr. over Linien.* 25. kongi: *tilføiet over Linien.* — roru at kongsbrygium: *tilføiet over Linien.*

at herberginu ok letuz vilia finna kong; stod hann upp þegar ok klæddizt ok geck jnn j malstofuna til þeirra. Var þar Grimr fyrir ok heilsadi kongi. Kongr bad hann vel kominn ok spurdi tidenda. Tidende eru mikil at segia. Skuli hertugi, magur ydar, hefir latit gefa ser kongsnafn ok sagt j sundr ollum gridum milli ydar. Kongr mælti j moti. Grimr mælti: Hann hefir ok giort lid æ alla vega fra ser, bædi nordr ok sudr ok æ land upp, at lata drepa menn ydra, huar sem stadir væri. Hann hefir ok sent at ydr xijjj skutur ok þar æ lenda menn sina ok hirdmenn. Ok giorit skiott rad fyrir, þui hier koma þeir bratt. Segiz þetta med ongu moti aptur, þuiat ek reid þa vt vm as, er þeir voru æ Eyraþinge; en sidan duoldz (sic) ek j skogum j Gaulardal, þar til ek visse sannliga þessi tidende. Nu hefi ek verit ix nætr æ leid nordan. Kongr spurdi at syslumǫnnum sinum, er nordr hofdu farit; en Grimr letz fundit hafa alla vtan Þori: ok voru þeir heilir, ef þeir gæta sin hedan j fra; en Þorir var vm farin, ok þicki mer miog hættligt hans mal.

233 (207).

Capitulum.

Fatt var manna hia kongi, er hann spurdi þessi tidende. Hann þagdi nockura stund ok mælti sidan: Gud se lofadr, er ek [veit], huat ek skal at hafaz hedan af, þuiat þetta var fyrir longu ætlat, sem nu er fram komit. En þegar sem dagur var, for Hakon kongr til tida. Sidan kalladi

4. spurdi: *Flatøb. og Eirsp. tilføier* hann; *Sætn. mgl. i Fris.* — at segia: *Flatøb. og Eirsp. tilføier* herra; *Stedet mgl. i Fris.* 6—7. Kongr mælti j moti: *Fris.* konvngr qvaz eigi trva vilia; *Flatøb. (og Eirsp.)* konungrinn mællti. nioti hann sem hann feck. 8. sudr ok: *herefter i Hdskr.* alla *gjennemstreget og underprikket samt paany* ok. 10. ydr: y *retlet fra* u. 11. bratt: *en senere Haand har tilføiet et* i (bratti); *her ender Kapitlet i Fris.* 12. as: *Flatøb. (og Eirsp.)* Gaularaas. 13. þeir voru: *Flatøb.* hertuginn var; *Eirsp.* .S. var. — duoldz: *Flatøb. og Eirsp.* ·dumz. 17. alla vtan: *Flatøb. (og Eirsp.)* alla adra enn. — heilir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* allir heilir. 18. vm farin: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vmfram farinn. 19. hans mal: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vm hans maal. 23. veit: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — af: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* i fra. 25. sem dagur var: *Flatøb.* er dagadi; *Angivelsen mgl. i Eirsp.; Fris. her anderledes.*

hann til sin radgiafa sina. Var þar Grimr vid ok sagdi þau tidende, sem hann for med. Vard þat rad giort, skornar (sic) upp heror nordr ok sudr fra Biorguin ok þangat stefnt almenniliga. Kongr giordi ok ord lendum mônnum sinum:
103 b[1] Gauti Jonssyni, Gunnari, | frænda sinum, Nikulasi Palssyni, Bryniolfi Jonsyni, Jsaki j Bæ. Þann sama dag atti kongr þing j Krizkirkiugardi ok [sagdi] ollum mônnum þau tidende, sem hann hafdi spurt, ok bad menn eigi vera i kurhuga fyrir þetta, þuiat honum kuazt sua hugur vm segia, at af þessu mundi nockr godr vtuegur gioraz. Vm morguninn eptir atti kongr vopnaþing, ok kann[adi] kongr lid sitt ok sagdi, at su skipan skylldi a vera, at kaupmenn skylldu vera huer j sinne skytningsstofu med aluæpn[i], en kongsmenn skylldu liggia j kongsgarde; en hann lezt sua skylldu ʀad fyrir giora med guds miskun, at einge ofridr skylldi þeim at ouorum koma. Sidan let hann fram setia skip sin þau en stæri: Hugrona, Olafssudina, Fitiabrandin, Gullbringuna, Rygiabrandinn. Ok þa er Hugroinn var fram sett, gengu vndan henne hlutinir (sic), ok var þat skip þegar upp sett ok bætt at tomi; en ollum odrum var flotat, ok buinn sem bezt. Lagu skip kongs fyrir endilongum bryggium jnn eptir bæ. Eptir þetta koma huersdagliga lendir [menn] ok syslumenn med storar sueitir. Versir komu einn dag med siu skipum. Þa er þeir komu nordan, Petur ok Asolfur ok Sigurdr byskupsson, sogdu þeir, at hertugi hafdi skipat allar syslur fyrir nordan Stade.

1. vid: *Flatøb.* vid staddr; *Stedet mgl. i Eirsp. og i Fris.* 2. skornar: *Flatøb. og Eirsp.* at skorin var; *Fris. anderledes.* 3. nordr: *Flatøb. og Fris.* bædi nordr; *Eirsp. anderledes.* 4. almenniliga: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* almenningi (-ing). 7. þing: *foran dette Ord har Hdskr.* vopna *gjennemstreget og underprikket.* — j: *rettet fra* k. — sagdi: *mgl. i Hdskr.* 8. eigi vera i kurhuga: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vera stoduga; *Fris.* vera kata. 9. þuiat: *herefter i Hdskr. et paabegyndt* h *(i Slutn. af Linien).* 10. gioraz: *herefter et* 2 (ok) *udraderet.* 11. kannadi: *Hdskr. her* kañ. 13. aluæpni: *Hdskr. har* aluæpn; *Flatøb. (og Fris.)* vopnum; *Eirsp.* aluæpni *(forskrevet).* 14. sua skylldu ʀad: *Flatøb.* þat raad skylldu; *Fris.* sua skylldo; *i Eirsp. mgl.* en hann lezt — koma. 19. vndan: *rettet fra* vndir. — vndan henne hlutinir: *i Flatøb. (og Fris.)* vndan vndirlutirnir; *Eirsp. anderledes.* 23. Versir: *saa skr. ogsaa i Fris.; i Flatøb.* Vaussir; *Stedet mgl. i Eirsp.* 25. sogdu: *Hdskr. har* ok sogdu. — syslur: *tilføiet i Marginen; første Bogstav bortfaldet ved Beskjæring.* 26. Stade: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. har* Stad *og tilføier* sinum monnum.

234 (208).

Af Hakoni konge ok Birkibeinum.

HAkon kongr giordi þessa sueitarhofdingia nordr at þeim Vorbelgium: Petur or Gizka, Asolf bonda, Gunnar, frænda sinn, med v skip ok xx. En adr þeir foru or bænum, talade hann vid þa ok bad þa fara sua langt nordr, sem væri vel fært. Hann baud at hallda kirkiugrid ok kuennafrid, sua sem allt hans forellri hafdi giort fyrir honum. Sidan foru þeir, ok er þeir komu til Borgundar, þa voru þar fyrir syslumenn Vorbelgia: Olafr kabeinn, Snækollr ok
103b[2] Andres skæla. Þar | fellu nockurir menn af Vorbelgium, adr þeir komuz j kirkiu. Birkibeinar toku leidangr, þann er þeir hofdu saman dregit; en þeim voru gefin grid til kongs fundar. Þa kuat Snækollr þetta:

Skal ek alldri,
þott ek einn (sic) lifa,
syslu beidaz
æ Sundmæri,
þuiat fluttu mic
fiandmenn þadan
Biorguinar til
at bodi hilmiss.

Þeir Petur spurdu, at onguir voru nordan æ leid, en hertugi sat fiolmennr j Nidarosi, sua at þeim var ofæra þangat at fara. Sneru þeir þa sudr aptur til Biorguinar med fe ok mônnum, þeim sem þeir hofdu tekit. Hakon kongr gaf ollum grid, þeim sem æ hans valld komu. Kongr giordi Klemet af Holmi sudr æ Agdir at þeim Vorbelgium, sem

5. talade hann vid þa ok bad: *Flatøb.* bad konungr; *Eirsp.* k'gr bað *(uden Forsætningen); Stedet mgl. i Fris.* — langt nordr: *mellem Ordene et kludret* n. 6. væri: *Flatøb. (og Eirsp.)* þeim væri; *Stedet mgl. i Fris.'s kortere Text.* — baud: *Flatøb.* baud þeim; *Eirsp.* bað þa; *Fris. anderledes.* — hallda: *de andre Hdskr. tilføier* vel. — kirkiugrid: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* -frid. 8. foru þeir: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.) tilføier* nordr. — Borgundar: *i Hdskr. et* c (?) *over* g. 9. syslumenn: s- *rettet fra* v. — Snækollr: n *skr. som* y. 10. skæla: *saa og Fris.; Flatøb.* skela; *mgl. i Eirsp.* 14. alldri: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* alldr eigi. 15. einn: *Flatøb. og Fris.* æ; *Eirsp.* ey. 22. onguir: on- *rettet fra* at; *Flatøb. tilføier* Varbelgir; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* 23. fiolmennr: *Hdskr. har* -m̄ir. — sua at: *tilføiet over Linien.* — ofæra: *saa og Fris.; Flatøb.* vfært; *Stedet mgl. i Eirsp.*

þar voru. Hann drap Olaf Þoruson, fornan Begling. Bardr j Hestbæ hafdi syslu j Rygiafylki af hendi hertuga, ok þegar sem hann spurdi þau tidende, at hertugi hafdi latit gefa sier kongsnafn, þa for hann þegar til Hakonar kongs ok gafz æ hans valld; en kongr gaf honum god grid.

235 (209).

Hakon kongr atti hvers (sic).

HAkon kongr atti huersdagliga tal vid sina lenda menn, huat til rads skylldi taka. Fystu þeir, er nordan voru komnir, at hann helld[i] nordr med allan herinn, þuiat þeir hofdu latid fyrir Vorbelgium bædi frændr ok vine ok fe; en allir þeir, er fyrir sunnann Stad voru, fystu þess, at hann væri kyr, medan hest væri vetrar. Ok var þat rad tekit, at kongr sat j Biorguin med ollu lidi sinu. Nikulas Palsson var med kongi; hann var yngstur allra lendra manna ok þotti manna vænstur til vitz ok fremdar. Hann lagdiz siukr, ok af þeim sama siukleik andadiz hann. Vm dagin fyrir jolaaptan var lik hans natt[sett]. Vm morgu[n]inn var Hugroinn bætt, ok villdi kongr, at hun væri vt sett fyrir jolin, ok medan sungnar voru tidir, let kongr bua skipit. Var þa blasit, ok er folkit var til komit skipsinns, þa [hafdi] kongr allt j einne ʀædo, at hann sagdi fyrir skipinu ok setti grid mille manna. Var þa skipit fram sett, ok tokz þat sem bezt. Eptir þat geck kongr moti like Nikulas ok þackadi sialfur song æ grafarbacka; en medann likit var nidr sett, var reipat tret æ skipino ok borinn ʀeide

1. drap: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* drap þar. 3. spurdi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* fra. 5. god grid: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* grid ok sæmdir. 7. lenda menn: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* menn. 9. helldi: *Hdskr. har* helld. 10. frændr ok vine: *Eirsp.* frændr sina; *Flatøb. og Fris.* menn. 14. kongi: *Flatøb.* Hakoni konungi; *ogsaa i Fris. og Eirsp. mgl. Navnet.* 15. ok *(andet)*: *tilføiet over Linien.* 16. sama: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; Fris. anderledes.* — andadiz hann: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* feck hann bana. 17. nattsett: *saa rettet efter de andre Hdskr.; Hdskr. har kun* natt. — morguninn: *Hdskr. har* morguin. 19. bua: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* fram bua. 20. hafdi: *mgl. i Hdskr.* 25. skipino ok: *mellem disse Ord har Flatøb.* siþan var reist treit; *i Eirsp. ender dette Punktum med* skipino; *i Fris. mgl.* en medann likit — sialfr hird sinne.

104a[1] ꜳ skipit. | Eptir þetta atti kongr hirdstefnu ok fagnadi sialfr hird sinne. Hafdi kongr micit starf þann dag.

236 (210).

Capitulum.

Augmundr krækidanz kom til Biorguinar fyrir jolin ok dualdiz med kongi til ens ix dags. Hakon kongr feck honum þa lid, hirdmenn sina ok gesti, c manna. Sidan for Ogmundr inn j Sogn ok suo upp vm fiall. Var þa kyrt, ok onguir Vorbelgir voru þa j dolum. Munan byskupsson hafdi þa syslu ꜳ Heidmork. Hann hafdi farit af Heidmork fyrir Varbelgium ok vt ꜳ Valldres ok var þar vm jolin. Þeir funduz, Augmundr ok Munan, ok foru sidan vt til Osloar. Þar voru fyrir margir kongsmenn, ok sogdu þeir, at Augmundr færi þui ofan af lande, at hann þordi eigi at vera ꜳ Upplondum fyrir Vorbelgium. Ogmundr sagde, at hann þottiz lidfar, ef hertugi kæmi nordan. Sidan foru þeir Munan ꜳ land upp ok duolduz vm hrid nordr j dolum.

237

Fra Arna byskupi.

Arni byskup hafdi sent klerk einn nordr til erkibyskups vm haustit, adr vfridr hofz, med brefum, ok er hann kom nordr, þa let hertugi taka oll bref. En sidan bioz sudr aptur, bad hertugi hann taka vid sinum brefum ok let lesa fyrir konginum (sic). Ok var þar ecki ꜳ nema skullda-

1. hirdstefnu: hird *tilføiet over Linien.* 6. þa: *skr.* þā. — sina: *mgl. i Flatøb. og i Fris.; Eirsp. anderledes.* 14. vera ꜳ Upplondum: *Flatøb.* veria Vpplond: *Stedet mgl. i Fris.'s og Eirsp.'s kortere Texter.* 14—15. sagde, at hann þottiz lidfar: *Flatøb.* sagdiz vist lidfaarr; *Fris. anderledes; Stedet mgl. i Eirsp.* 16. ꜳ land upp: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* a Vpplond. — duolduz: *Flatøb. tilføier* þar, *som mgl. i de andre Hdskr.* 19. hofz: *z skr. over Linien; Flatøb. har* hæfiz, *Eirsp.* hofz; *dette Kap. mgl. i Fris.* 20. bref: *i Hdskr. følger herefter* en sid[s], *i Flatøb.* hans, *i Eirsp.* þessi. — En sidan bioz: *ogsaa i Flatøb. mgl.* er *efter* sidan; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 21. aptur: *Hdskr. har* apt[s]. — hann taka vid: *Flatøb.* taka hann med. 21—22. let lesa fyrir konginum (*skr.* k'm): *Flatøb.* let lesa fyrir ser; *Eirsp.* bað hann færa b̄pi. — ecki: *Hdskr. har* ecka. 22—1. skulldaferdi: *Flatøb.* -ferli.

ferdi til manna j Biorguin. Ok er insigla skylldi brefit, let hertugi skipta; hafdi klerkurinn onnr sudr. Hakon kongr komz at þessum brefum, ok vard [viss] allz fals þess, sem a var [til hans] ok hans manna.

238 (210).

Ueizlubunadur.

HAkon kongr let bua til virdulegrar jolaveizlu j Biorguin, þuiat þa þurfti micklo meira vid, en vande var til. Sat hann vm jolin med micklum kostnadi, ok var þessi vetur en þridi ok xx kongdoms hans. Hann hafdi sent austr j Vik eptir landskylldum ok leidangri til malagiptar; en ecki kom sunann. Ok [at] hinnum viij degi let kongr briota j sundr giorsimar sinar, silfurker ok silfrdiska, ok giorde hirdinne eigi sidr god skil. Þat var ix. nottum eptir jol. Kongr geck vm kuelldit vt, ok var heiduidri æ; hann sa vndarliga stiornu, micklu meire ok ogurligri en adrar, ok vt af, sem skapt væri. Kongr let kalla til sin meistara Vilhialm, ok er hann kom ok sa stiornuna, mælti hann: Gud gæti vor! Þetta er mikil syn. Þessi stiarna heitir
104a[2] ko|meta, ok sezt hun fyrir frafalle agætra hofdingia ella fyrir storum bardaugum. Þessi stiarna var sen æ morgum londum vm vetrin.

239 (211).

Capitulum.

SEm fra leid jolum, toku lendir menn at oroaz ok villdu giarna nordr fara. Kongr let ser ecki vm finnaz; heyrdi

---

2. skipta: *Flatøb.* skipta vm. — hafdi klerkurinn onnr sudr: *Flatøb.* ok hafdi onnur sudr klerkrinn sa er med for. (Hakon konungr komz *o.s.v.*) 2—3. Hakon kongr komz: *z skr. over Linien; efter* færa bþi *fortsætter Eirsp.* oc er klerkrinn kom svðr komz h. k'r *o.s.v.* 3. viss: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.* 4. til hans: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.* 7. vande: *saa og Fris.*; *Flatøb.* vandi hans; *Stedet mgl. i Eirsp.* 10. landskylldum: *de andre Hdskr. tilføier* sinum. 11. at: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 13. eigi sidr: *Fris.* eigi þui siðr; *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 13—14. eptir jol. Kongr geck: *Hdskr. interpungerer saa; Flatøb. (og Fris.) har* eftir jol er konungr geck; *Eirsp.* (ix. nottum) eptir iol gek k'r. 16. vt af: *Flatøb. og Fris.* af; *Eirsp. anderledes.* 19. sezt hun: *Flatøb.* syniz; *Eirsp. og Fris.* syniz hon.

hann þa mikit æmæli af morgum, ok hann mundi þat sanna, er Vorbelgir kolludu hann Hakon suefn. Gaf kongr onguan gaum her at. En þegar at kyndilmesso, þa bio kongr ferd sina ok stefndi til ollu lidino. Hann hafdi xl. skipa ok oll stor ok vel buinn. Þessir lendir menn voru med konginum: Gautur Jonsson, Petur Palsson, Asolfur jarlsfrænde, Gunnar kongsfrænde, Jsakr j Bæ. Adr kongr for or bænum, let hann drottningina fara upp j borgina ok junkæra Magnus, ok var þar forsiamadr Gudleikr af Aske ok xl hirdmanna ok mart folk annat. Hakon kongr hafdi giort vm vetrin bref austr j Vik til herra Hnuz ok Arnbiarnar Jonssonar, ok var þat æ, at Arnbiorn skylldi lata gefa Knuti jarllznafn. Sidan skylldu þeir veria Vikina fyrir Vorbelgium ok hertuga, ef hann bæri þar at ædr hans menn.

240 (212).

Kongr for ur Biorgvin.

Þa er Hakon kongr for or Biorguin, var honum sagt, at hertugi hafdi sent menn j syslur æ Sunnmæri ok j Raumsdal. Ok er kongrinn kom til Keilestraums, let hann kalla menn til tals vid sig ok nefndi nockur skip til at fara nordr. Voru þessir styrimenn: Gunnar kongsfrændi, Asolfur, Sigurdr byskupsson, Arnni blackr. Sidan foru þeir sem skyndiligaz. Er þeir komu nordr fyrir Raumsdalsminne, spurdu þeir, at Finnr knottur var jnn j Vereyiu med sueit

3. her at: *Flatøb.* at þui; *Fris.* at þesso; *Eirsp. anderledes.* — at kyndilmesso, þa: *i Fris. mgl.* þa; *Flatøb.* sem at kyndilmessu dro þa; *Eirsp. anderledes.* — ferd: d *tilføiet over Linien.* 4. til: *de andre Hdskr.* til sin; *i Eirsp.* sin *tilføiet over Linien.* — xl: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* .lx.. 5. konginum: *Flatøb.* konungi; *Eirsp.* h'm; *dette Punktum mgl. i Fris.* 9. xl: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* .lx.. 12. lata gefa: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* gefa. 13. Vikina: *de andre Hdskr. tilføier* ok Upplǫnd. 13—14. ok hertuga, ef hann: *Flatøb.* ef Skula; *Fris.* ok sva ef hert'. (kvæmi norðan); *Eirsp. ender med* Varb'. 14. þar: *Hdskr. har* þ̄. 17. j *(andet)*: *rettet fra* a. 18. Keilestraums: *Flatøb.* Keilistraums; *Fris.* Keilu-; *Stedet mgl. i Eirsp.* 20. nordr: *Flatøb. og Fris.* nordr fyrir; *Eirsp.* fyrir norðr. 21. Sidan: *Flatøb.* þadan; *mgl. i Fris.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 23. knottur: *saa og Fris.; Eirsp.* knutr; *Flatøb.* snotr. — Vereyiu: *skr.* v̊-, *ligesaa i Fris., i Eirsp.* v̊t-; *Flatøb.* Veeyiu.

sina; hafdi þar syslu yfir af hertuga hende. Sneru þeir þegar jnn ok komu a ouart ok drapu Finn ok nockura menn med honum. Hakoni kongi hafdi eingi niosn komit nordan vm vetrinn, þui sua gætt (sic) allra vega, at einge komz nordr, þott villde. En þa er kongr for nordr, for sa kur af, at hertugi byggiz a land upp ok villd[i] eigi bida kongs. Ok er kongrinn for nordr vm Knurarskeid, þa var 104b[1] huast vedr ok sniofok, ok lagdi hann at | vid Sondulfsstade. Var þa kongi sagt til sanz, at hertugi mundi hafa snutt a land upp. Var þa rads tekit, at gior voru fyrir xv skip, ok voru þeir þar fyrir, Asolfur af Austratt ok Gunnar, ok sigldu þeir rakleitt nordr til bæiarinns vm nottina. Bergþor tanni het madr hertuga; hann sigldi fyrir þeim a lettiskutu ok bar niosn til bæiarinns, ok er þeir sigldu at bænum, lagdi Gunnar kongsfrænde j Ilsuik, ok gengu þar upp. En Asolfur ok sumt lidit reri it beinsta upp j anna ok geck þar upp. En med þui at niosn hafdi komit fyrir, þa komuz menn j kirkiur. Þeir drapu þar nockura menn af Vorbelgium, en sumir vrdu sarir.

241 (213).

Capitulum.

Skuli hertugi hafdi farit or bænum a laugardegi j ix vikna fostu, ok var hann vm nottinna at Medalhusum ok for þadan vt til Orkadals ok hafdi sett eptir j bænum at gæta skipa sinna ok allra Þrændalaga Clemet faudr ok Guttorm af Sudrheimum, ok hofdu þeir cc manna. Hertugi

---

1. yfir: *mgl. i de andre Hdskr.* 3. Hakoni — niosn komit: *saa og Eirsp.; Flatøb. anderledes; i Fris. er her et Stykke udeladt.* 4. vm: *skr. to Gange.* — þui sua gætt: *Flatøb.* þuiat sua gætt (!); *Eirsp.* sua var gætt. 5. nordr *(første)*: *Flatøb.* nordan; *Stedet mgl. i Eirsp. og i Fris.* — for: *Flatøb.* sotti; *Stedet mgl. i Eirsp. og i Fris.* 6. villdi: *Hdskr. har* villd. 8. Sondulfsstade: *Flatøb.* Saund-; *Fris.* Svnd-; *Eirsp.* Sund-. 9. sanz: *skr.* sañ (z over). — hertugi: *tilføiet over Linien.* 10. Var: *Flatøb. og Fris.* var þat; *Eirsp. anderledes.* — xv: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* xij. 11. af Austratt: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 13. tanni: *saa og Flatøb.; Fris.* rámr; *Eirsp.* tamr. — lettiskutu: *de andre Hdskr.* -skipi. 15. Ilsuik: *saa og Flatøb.; Fris.* Jluvik; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 21. a laugardegi: *Eirsp. (og Fris.)* laugardag; *mgl. i Flatøb.*

for sudr vm fiall med d. manna ok et fridazta lid ok vel buit at vapnum ok hestum. Alfr af Leuastodum ok þeir hofdu (sic) fyri austr farit, sem adr segir. Þa voru þeir j Gudbranzdolum, Munan byskupsson ok Augmundr krækidanz. Er þeir spurdu, at hertugi var nordan [kominn], þa sneru þeir ut a Heidmork, ok er þeir komu til Hringsakurs, þa var þar fyrir Alfur af Leuastodum, ok vard honum sua þrongt, at hann hleypti inn j kirkiu ok allir hans menn. En þeir Munan ok Augmundr settuz vm kirkiuna ok satu þar leingi vm daginn. En med þui at hertuga var eptir von, þa sneru þeir vndan ok vt til Osloar til þeirra kongsmanna, sem þar voru. Giordu þeir þa niosnir Knuti jarlli ok Arnbirni Jonssyni ok odrum lendum mǫnnum j Uik[inn]e ok drogu saman mikinn her.

242 (214).

Kongr sigldi eptir Þrandheime.

HAkon kongr sigldi inn eptir Þrandheimi ok lagdi at vid Holm. Þa var honum sagt, at Vorbelgir voru þar fyrir fiolmennir, Clemet fadir ok Guttormr. Þeir hofdu þangat flyit, þegar þeir vissu, at kongs var þangat vónn, ok satu trufastliga j kirkiu. Hakon kongr villdi fyrir þui eigi upp ganga; en Vorbelgir giordu menn til hans ok beiddu grida; en einge komu ansuor moti fra kongi. Kongr atti tal vid
104b[2] menn sina ok re|re sidan jnn til bæiar. Geck j mot kongi Sigurdr erkibyskup ok korsbrædr ok fognudu honum vel;

1. med d.: *Eirsp.* við .d.; *Fris.* með .v. hvndrvt; *Flatøb.* ok hafdi .md.. 2. Alfr: l *tilføiet over Linien.* — Leuastodum: *Flatøb. og Fris.* Leifa- *(jfr. S. 510*[24]*); i Eirsp. mgl. dette Punktum.* 2—3. ok þeir hofdu: *mulig udeglemt* felagar *(jfr. S. 516*[24]*); Flatøb.* hafdi; *Fris.* hafði . . . oc þeir sveitvngar. 3. fyri austr farit, sem adr segir: *Flatøb.* austr fyrir farit sem fyrr segir; *Fris.* fyʀi austr far̄ . . . sem fyʀ var sagt. 5. at: *skr. tre Gange; foran det sidste udraderet* ht. — kominn: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 6. Hringsakurs: *Flatøb.* Rings-; *Fris.* Ringis-; *Eirsp.* Hringis-. 13. Uikinne: *i Hdskr.* uike. 14. saman: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* þa saman. — her: *Flatøb. tilføier* moti Skula. 16—17. at vid Holm: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* at Holmi. 18. fadir: *Tilnavnet mgl. i Flatøb.* 19. vissu: *Flatøb.* hofdu spurt; *Fris.* spvrþo; *Stedet mgl. i Eirsp.* 20. trufastliga: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 21. en Vorbelgir giordu: *Flatøb.* at Varbelgir (beidduz grida ok) gerdu; *Stedet kortere baade i Fris. og i Eirsp.* 22. tal: l *rettet fra* t.

en finna þottiz hann, at sumir toludu annat, en j hug var. Þeir toludu optliga, kongr ok erkibyskup, vm þau stormæli, er stodu vm allt landit. Þeir voru nockurir vinir hertuga, er þat toldu, at þeir skylldu sættaz, kongrinn ok hertuginn, med þui, at halpt riki hefdi huor þeirra ok badir kongsnafn. Kongr sagdi, at honum gætiz ecki at þeirri sætt sua buit. Hertugi [hafdi] sent upp til Elgiseturs j kirkiu fru Ragnilld ok fru Ragnfride ok margan annan sinn varnat. Erkibyskup bad þeim grida af kongi. En hann suaradi sua, at þo mundi hann gefa grid, at adrir menn væri komnir j kirkiu enn þær, ok sagdi, at þui helldr skylldi þær hafa grid, at allir þeir skylldu hafa grid, er j satu kirkiu j Holmi. Ok gengu þeir til grida. Foru sumir til kongs, en sumir til bua sinna. Hertugi hafdi sua far[it] or Þrandheimi, at bu þeirra manna, er honum fylgdu, [stodu] kyrr, ok þui komu menn or ollum fylkium or Þrandheimi, þeir er gættu bua Vorbelgia, ok badu myskunar, at kongr leti eigi upp taka buinn. Kongr let þa blasa til þings ok lysti þui fyrir ollum mônnum, at bu Vorbelgia skylldu standa til sumarmala, ok freista, ef þeir villdu ganga til sættar vid kong ok myskunar.

243 (215).

Capitulum.

Sygurdr erkibyskup vard reidr Birni æbota j Holmi vm haustit, þa er hertugi hafdi latit gefa sier kongsnafn, ok bædi fyrir þær sakir, er hann hafdi sialfr giort, ok sua fyrir þat, er hann var j radi med hertuga vm hans tiltæki. Ok fyrir þetta allt saman bannsetti erkibyskup abota. Honum

---

3. stodu: *Flatøb.* þurfti; *Sætn. mgl. i de andre Hdskr.* 7. hafdi: *mgl. i Hdskr.* — Elgiseturs: *Fris.* Elgi-, *Flatøb. og Eirsp.* Helgi-. 10. þo . . . at: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þo . . . þott; *Fris.* (gefa grið) þo at. — grid: *tilføiet i Marginen.* 14. farit: *i Hdskr.* far. 15. stodu: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 16. or Þrandheimi: *tilføiet over Linien.* 18. buinn: *saa og Fris.; Flatøb.* bu þeirra; *mgl. i Eirsp.* — let þa blasa til þings ok: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatob. og Fris.* 20. ef þeir: *skr. to Gange.* 21. ok myskunar: *mgl. i Fris.; Flatøb.* ok leggia aa hans miskunn; *Eirsp. anderledes.* 23. reidr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* reidr miok. 24—25. ok bædi: *de andre Hdskr. kun* bæði. 26. tiltæki: *saa og Fris.; Flatøb.* tiltekiur; *Udtrykket mgl. i Eirsp.*

likadi þetta storilla, ok fyrir þui appelladi hann erkibyskup til pauans. Þeir baru saman rad sin, hertuginn ok abotinn. Tok aboti fe af hertuga ok setti stadinn Holm j vedi. Tok aboti vid erindum hertuga ok brefum til annara landa, Danmerkr ok þydeska · ʀiki ok þau lond, er þar eru nær, ok sua ut til kuriam. For æboti or Nidarosi vm vetrin fyrir jol, ok er hann kom upp vm fiall, þa for hann sem tomligaz, sem hann hefdi ongua þa hluti med at fara, er vardadi. Ok er hann kom j Hamarkaupang, var þar fyrir Munan byskupsson. Let æboti allblitt vid hann ok giordi onguann grunn æ sier. Enn Munnan hafdi spurt adr vm ferd hans, ok fyrir þui tok hann abota ok allt þat, er hann for med, ok feck til fiora hirdmenn ok fiora adra
105a[1] menn at fara med abota ofan j Sogn ok | til Biorguinar. Ok var hann uppi j borg med drottninginne, þar til er Hakon kongr kom nordan.

244 (216).

Fra Skula hertuga.

Skuli hertugi hafdi giort austr j Jamtaland med brefum Jatgeir skalld ok sua j Helsingialand ok þadan j Suiþiod, ok þegar kongr spurdi þetta, giordi hann Gunnar, frænda sinn, eptir honum, ok for hann sem akafligaz ok hafdi mickla naud j þessari ferd. Gunnar hafdi eigi meir en xv menn. Hann drap þann mann j Iamtalandi, er Þorir hrisbitur het; hann hafdi haft þar syslu af hertuga hende. Sidan for hann austr eptir Jatgeiri ok stod hann j Helsingia-

5—6. þydeska ʀiki ok þau lond — ut til kuriam: *Flatøb.* Þyduersku ok þeirra landa er þar eru nær ok sua vt til Roms; *Fris.* þyþersku ok ut i kuriam; *Eirsp.* þyðuerska land oc sua ut i kuriam. 6—7. vm vetrin fyrir jol: *saa og Eirsp.; Flatøb.* fyrir jol; *Fris.* vm vettriɴ. 7. hann kom upp vm: *Flatøb.* þeir komu vm; *Eirsp.* hann kom yfir; *Stedet mgl. i Fris.* 7—8. sem tomligaz, sem: *Flatøb.* sua tomliga sem; *Eirsp.* tomliga (oc let allt kyrt *o.s.v.*); *Stedet mgl. i Fris.* 8. hefdi: *tilføiet* (h[i]) *over Linien.* 8—9. þa .... er vardadi: *mgl. i Flatøb.; Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* 13—14. fiora hirdmenn ok fiora adra menn: *saa og Eirsp.; Flatøb.* .iiij. menn sina ok adra .iiij. hirdmenn; *Stedet mgl. i Fris.* 14. ok: *gjentaget paa næste Side.* — ok til: *Flatøb. (og Eirsp.)* ok sua til; *Fris. anderledes.* 19. skalld: k *rettet fra* l. 24. af hertuga hende: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* af Skula hertuga. 25. stod: *saa og Eirsp.; Flatøb.* fann; *Fris.* (þeir) fvndo.

landi ok tok þar oll bref þau, er hann hafdi af hertuga hendi, ok giorsimar þær, er hann hafdi sent vinnum sinum. Jatgeir komz vndan sem nauduligaz. Feck Gunar j þessari ferd allmicin heidr. Kom hann ok fyr aptur til Nidaros, en kongr væri burt buinn.

245.

Af Hakoni kongi.

Þa er Hakon kongr var j Nidarosi, komu þar sueinar nockurir austan vm fiall ok sogdu, at Knutr jarl ok lendir menn kongs hofdu saman safnnaz j Oslo ok hofdu v hundrot ok xx manna ok letu alluænliga, at þeir mundu vinna sigr a hertuga, þo at þeir hefdi minna lid, en þa hofdu þeir. Sogdu þeir, at hertugi var med lidi sinu æ Heidmork, er þeir foru þar vm; sogdu allt et efniligaza vm tiltæki Birkibeina.

246 (217).

Af Skula hertuga, er hann var a Heid[mork].

Þa er Skuli hertugi var æ Heidmork, kom til hans Veseti litle austan af Morkum. Hertugi for or Hamri ok vt til Eidsvallar. Þat var j annari viku langafostu. Hann giordi fram fyrir sic Alf af Leuiastodum (sic) æ niosn. Hann mætti vm nottina niosnarmǫnnum Knuz jarls. Foru þeirra skipte sua, at Knuz menn fengu tekit sueinn einn af Alfs mǫnnum ok færdu hann jarlli. En þar var sa madr fyrir, er sakir atti vid hann, ok giordi hann halshogguinn. Þa er hertugi for af Eidsvelle, kom j mot honum prestr einn danskr ok fair menn med honum. Prestr sagdi, at hann

2. hann: *Fris. og Eirsp.* hertugi; *Flatøb.* Skuli. 3. vndan: *i Hdskr.* vnd^s. — sem nauduligaz: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* nauduliga. 4. ok fyr: *Flatøb. (og Fris.)* fyrr, *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 5. burt buinn: *saa og Fris.; Flatøb.* brottu; *Eirsp. anderledes.* 8. nockurir: *skr.* nock^s. 9—10. v hundrot og xx: *Flatøb.* halfann þridia tug hundrata; *Eirsp.* liǒ mik' æigi færa en fim hundʀ' oc xx; *Kapitlet mgl. i Fris.* 13. tiltæki: *Flatøb.* tiltekiur; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 16. austan: *skr.* aust^s. — Morkum: *Hdskr. har* m^skū. 18. Leuiastodum: *jfr. S.* 535[18]. 22. halshogguinn: a *skr. over et underprikket* e. 23. einn: *mellem* e *og* i *er et overflødigt* c *tilføiet over Linien.* 24—1. sagdi, at hann letz vera: *Flatøb.* sagdiz vera; *Eirsp.* kuez vera; *Fris. anderledes.*

letz (sic) vera sendr af Knuti jarlli til hertuga, at jarl villde, at þeir fyndiz þar, sem Leirwellir heita, ok helldi orosto, bygiz
105a[2] huorirtuegiu vid | sem betz ok træde ser gadd. en huorigir stæliz a adra, þar til er þessi fundr væri reyndr. Hertugi bad sua segia jarlli ok odrum Birkibeinum, at þenna kost vill hann, ok letz onguan ofrid giora skylldu, adr þessi fundr lycktiz. Annan dag eptir kom þessi prestr til hertuga ok sagdi þa sua, at jarl villde, at þeir bifadiz (sic) vm fylkingar sinar, hueriar sueitir mot skylldu gangaz; bad hertuga lata sitt merki [j mot] jarls merke. En hann sagdi kertissueina ok þær sueitir, er med þeim væri, mundu hafa gult merke, ok skylldi þar j mot kertisueinar hertuga. Hann sagdi, at gestir kongs mundu hafa suart merke, ok skyllde þar gestamerki hertuga moti. Prestr bad hertuga senda mann med sier a fund jarls ok heyra [þessi] ord af hans munni. Hann sende þann man, er Kare einhende het. Hertugi hafdi verit vm nottina a Raumariki a þeim bæ, er a Laku heitir. En prestr ok [Kare] komu skamt brutt fra hertuga ifir einn litinn skog; þa sa þeir merke Birkibeina fara moti ser. Prestr sagdi þa, at jarl var huatlatari, en honum var sagt; bad Kara þa aptur snua ok segia hertuga, huat titt var, ok sua giordi hann; en lid hertuga for þa fram af skoginum a ana Leiru. Foru þa huorir moti odrum eptir arisinum. Ness eitt hatt geck mille þeirra, er Leirnes heitir.

1. letz: *skr.* let[z]. — at jarl villde: *saa Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 2. Leirwellir: *de andre Hdskr.* Leiru-. 3. ok træde: *mellem disse Ord et paabegyndt* g (?) *med et Punkt over.* 6. ofrid: *Flatøb. (og Fris)* vró; *Stedet mgl. i Eirsp.* 8. bifadiz: *Flatøb. (og Eirsp.)* skipadi til; *i Fris. mgl. her et længere Stykke.* 10. j mot: *tilføiet efter Flatøb.; Eirsp.* a mot. 10—14. En hann sagdi kertissueina — gestamerki hertuga moti: *Flatøb.* enn hann sagdi at gestir hans mundi hafa suart merki ok skylldi þar gestamerki hertuga ok sagdi þa sua at jarl villdi at þeir skipadi til sua at kertisueinar ok þær sueitir er þar voru med mundi hafa gyllt merki ok væri þar i moti kertisueinar hertugans. *Eirsp.* en hann sagði kertisueina munddu hafa gult merki oc skylldi þar a móti kertisv' hert' gesti quað hann mundo hafa svart merki skylldi þar a moti gestam'. hert'. 11. mundu: *Hdskr. har* mundi. 13. hafa: *sidste* a *skr. over Linien.* 15. þessi: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.* 16—17. Hertugi hafdi verit: *her begynder Fris. igjen.* 18. prestr: *Flatøb. og Eirsp.* þeir prestr; *Fortællingen om Presten mgl. i Fris.* — Kare: *mgl. i Hdskr.* 19. ifir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vid. — fara: *skr. to Gange.* 20—21. honum var sagt: *Flatøb.* hann hafdi honum sagt; *Eirsp.* hann hugði. 23. Leiru: *saa og Eirsp. (og Fris.); mgl. i Flatøb.* — Foru: *saa og Eirsp. (og Fris.); Flatøb.* fara.

Þeir ridu fystir af hertuga mônnum, Bardr vargr, lendr madr hans, ok Bardr af Gudreskstodum (sic), son Þorsteins kugads. Ok er þeir komu miog fyrir nesit, komu Birkibeinar mot þeim, Arnbiorn pase ok sueit manna med honum. Villdu þa Vorbelgir vndan snua ok aptur mot sinum felogum. Ok er Bardr sneri vm hestinum, fell hann vndir honum, ok feck Arnbiorn tekit hann; en Bardr af Gudrekstodum komz vndan ok feck mikit spiotlag mille herdanna, ok hlifdi honum god brynia, er hann vard eigi sar. Hertugi sneri af anni ok upp ꜳ nesit ok biozt þar vm, en Birkibeinar annan veg af anni gegnt. Þeir skutuz ꜳ vm hrid vm kuelldit. Feck af þui bana Jonn paris af hertuga mônnum.

247 (217).

Capitulum.

105b[1] Bardr for til Eireks stilks, mags sins, ok | kærdi þat fyrir honum, at hann hefdi eigi þar klæde sinn, ok bad Eirek fa menn til at fylgia ser vt ꜳ jsin, ok kuazt vilia kasta runakefli ꜳ jsinn til felaga sinna. Eirekr giorde sua. Ok er þeir komu ꜳ isinn, for Bardr þeirra skiotaz. Sueitungar hans voru odru meginn arinar ok kendu hann ok gengu moti honum. Hefr Bardr þa ꜳ ras fra Birkibeinum til sueitunga sinna. Skuli hertugi var jjj nætur ꜳ Leirnesi ok matti þa eigi leingur fæda þar herinn ok for snemma friadags morguninn; þat var j annari viku langafostu; þat var jnn vii jdusdag marcij manadar; ok sneri þa aptur til Laku. Ok er Birkibeinar vrdu varir vid þetta, foru þeir

---

4. pase: *de andre Hdskr.* posi. 6. sneri vm: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* sneri. 7. hann: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* Baard. 9. sar: s *rettet fra* þ. 10. þar: *skr. to Gange.* — Birkibeinar: *saa og Fris.; Flatøb.* Arnbiorn sneri; *Eirsp.* Bb' sneru af. 11. gegnt: *Flatøb.* gegnt nesinu; *Fris.* gegnt þeim; *mgl. i Eirsp.* — vm hrid vm kuelldit: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vm kuelldit; *Fris.* vm hriþ. 12. bana: *de andre Hdskr.* banasár. 14. Bardr: *de andre Hdskr. tilføier* vargr. — ok: *gjentaget paa næste Side.* 17. ꜳ jsinn: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og i Fris.* 18. skiotaz: *saa og Eirsp.; Flatøb.* hardazst; *Fris.* fyrst. 20. Hefr: *skr.* hef[r]; *Fris. og Eirsp.* hefr; *Flatøb.* hof. 22. fæda þar: *Flatøb.* þar vera ne fæda; *Fris.* þar (eigi lengr) fæða; *i Eirsp. mgl.* ok matti — herinn. 23. friadags morguninn; þat var j: *Flatøb. (og Fris.)* friadags morgininn i; *Eirsp.* friadags kvelldit i. 24. jdusdag: j *skr. over Linien.* 25. þetta: *opr. skr.* þr̄. — þeir: *skr. to Gange.*

þegar eptir honum. Þa er Vorbelgir komu æ Laku, tradu þeir ser gadd a breckunne hia husunum. Var þar fyrir nidri dalr einn ok heid nockur odru megin. Sa þeir þa, at Birkibeinar foru eptir þeim; þottuz þeir skilia, at fundr mundi verda. Toku þeir þa at fylkia lidinu æ breckunni, hertugi ok hans menn.

248 (218).

Birkibeinar fylktu lidi.

Birkibeinar foru, til þess er þeir komu a Laku, ok fy[l]ktu þeir odru megin a dalverpino. Knutr jarl ok Arnbiorn fengu til marga sueitarhofdingia at veita Vorbelgium æhlaup. Var fyrir þeim Lodinn Gunnason ok Hakon griss ok Jon profazson; hann var fyrir kertisueina lide, ok bar Þorir knappur merki þeirra. Margir voru þar adrir sueitarhofdingiar. Gengu þeir æ bak fylking hertuga; var þa bærinn mille þeirra. Ok er hertugi sa þetta, skipadi hann sinum mônnum mot bakfallino, ok voru þessir sueitarhofdingiar þar fyrir: Alfur af Þornsberge, Olafur af Vigdeilld, Alfr af Leiuastodum, Veseti litli ok Algauti, brodir hans, ok en fleire sueitarhofdingiar. Ok þa er þeir mættuz, vard þar hardr bardagi. Var Birkibeinum ohæg atgangann, þuiat snior var mikill ok jllt at fara; en Vorbelgir toku hardfengiliga vid. Þa er þeir þottuz vita, jarl ok Arnn[biorn], at bakfollin voru saman kominn, þa letu þeir fram bera merki sinn ok gengu j dalinn ok sua upp j breckunna
105 b[2] vndir fylking hertuga. Hertugi bad sina | menn eigi vera of veidebrada ok lata þa ganga langt upp, adr þeir ʀede j mot; en þat var at ongu haft, ok gengu Vorbelgir skiott j

3. einn ok: *Eirsp. (og Fris.)* einn en; *Flatøb.* enn. -- heid: *de andre Hdskr. skr.* hæð. 4. fundr: *Flatøb.* fundr þeirra; *Stedet mgl. i de andre Hdskr.* 9. fylktu: *i Hdskr.* fyktu. — þeir: *Eirsp. og Flatøb.* þar; *mgl. i Fris.* 11. æhlaup: *Flatøb.* bakslettur; *Fris.* backslag; *Eirsp.* bakfall. — griss: r *tilføiet over Linien; opr. skr.* gu. 13. knappur: *Eirsp.* knapr; *Flatøb.* knappr. 17. Þornsberge: *saa og Flatøb.*; *Eirsp.* Þornbergi; *Navnene mgl. i Fris.* — Olafur: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Augmundr. 18. Leiuastodum: *i Hdskr. nærmest* Leuia- *(jfr. S. 532[18])*. 20. ohæg atgangann: *saa og Fris.; Flatøb.* vhægri atgangan; *Eirsp.* uhægtt atgaungu við at koma. 21—22. hardfengiliga vid: *Flatøb.* hardliga vid; *Fris.* hart i móti; *Stedet mgl. i Eirsp.* 22. Arnnbiorn: *i Hdskr. kun* Arn̄. 26. langt: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.*

moti. Birkibeinar mattu ok ecki fram komaz fyrir snionum ok viku skiott aptr þangat, sem þeir hofdu stadit j fystunni, ok letz þar einn madr af þeim.

249 (219).

Bardagi.

Nv er at segia fra bakfollunum. Hakon gris geck j fyrra lage, ok er þeir komu saman, sneri þegar manfallino j lid Birkibeina. Þar fell Hakon gris ok Jon profazson, Guttormur hegur ok margir adrir agætir menn. Flydu þa Birkibeinar; fell mart j flottanum. Lodinn Gunn[a]son hliop j skotit kirkiunar med sueit manna. Vorbelgir toku merkinn ok hofdu þau til hertuga. Þottuz þeir jarl ok Arnbiorn vita, [at menn] þeirra hofdu farit osigr. Giordu þeir þa rad sitt ok sendu þann man, er Eilifur kyr het, med nockuri sættavmleitann til hertuga. Ok [er] hann kom aptur ok þeir menn, er hertugi hafdi sent med honum, þa stodu þar skilldirnir j feninu (sic), sem þeir hofdu stadit; en menn voru allir brottu. Flydi Knutr jarl ok Arnnbiorn vt til Tungsbergs, en sumir til Osloar ok vt j Hofudey ok satu þar j klaustri. Kolbiorn, brodir Alfs af Þornsbergi, fell af Vorbelgium ok fair menn. Sua kuad Olafur huitaskalld vm þessi tidende:

Hilmir for med herskap storan
hilldar bordz a Upp[lond] nordan,
merki skaruzt lios a Laku,
la ferd veginn skorpum suerdum;

---

2. þeir: *skr.* þr. 6. þegar: *mgl. i Flatøb. og i Eirsp.; om i Fris., kan ikke sees, da* sneri *her er udeglemt.* 7. j lid: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* aa. 8. hegur: *de andre Hdskr.* heggr. 9. Gunnason: *Hdskr. har* Gunnson. 10. skotit kirkiunar: *Fris. og Eirsp.* skot kk.'; *Flatøb.* kirkiuskot. — manna: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sina. — toku merkinn: *Flatøb.* fengu tekit merkin; *Fris. og Eirsp. ligesaa.* 12. at menn: *mgl. i Hdskr.; Flatøb. og Fris.* þeirra menn; *Eirsp.* þþ'. 13. kyr: *saa og Eirsp.; Flatøb.* kyrr: *Sætn. mgl. i Fris.* 14. er: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 16. skilldirnir: s *rettet fra* þ. — j feninu: *Flatøb. og Eirsp.* i faunninni; *Fris.* i foxixi. — þeir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þeir jarl; *Sætn. mgl. i Fris.* 19. Þornsbergi: *saa og Flatøb.; Fris. og Eirsp.* Þorn-. 20. menn: *de andre Hdskr. tilføier* aðrir. 23. bordz: z *rettet fra* r. — Upplond: *Hdskr. har kun* upp.

þunnum reid til Þrandheims sunnan
þingfrækn jofur vaulum stinga,
herskip brende hilmir grundar
hyggiugegn, en lif gaf þegnum.

Sturla kuad sua:

Stod ynglingr
austr æ Laku,
suerda seid
vm samit hafdi (sic).

Ok vigaalfur
vaxanda let
vlfa ar
ok ara ferdar
valdan vetur
til vopnþrimu
vm vigskatt
visa Riki.

250 (220).

Capitulum.

Skuli hertugi gaf grid Lodni Gunnasyni ok þeim mönn-
106a[1] um, | sem med honum foru, ok for eptir þat vt til Osloar
ok let sig þar til kongs taka. Gaf hann þeim mönnum

---

1. þunnum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þannig. 2. stinga: *saa og Flatøb. og Fris ; Eirsp.* stindga. 4 gaf: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* feck. 6—9. Stod ynglingr — vm samit hafdi: *dette ufuldstændige Vers lyder i Flatøb. (og i de andre Hdskr.):*

Stod vfridr
af afarmenni
innan landz
ollu folki
þa er ynglingr
austr aa Laaku
suerda seid
vm samit hafdi.

10. vigaalfur: *Flatøb.* vigalfr; *Fris.* viggialfr; *Eirsp.* uigialfr. 11. vaxanda: *rettet efter de andre Hdskr.; der staar* vaxandi. 14. valdan: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* valdi hann. 16. vm vigskatt: *Flatøb.* ok vigskaar; *Fris. (og Eirsp.)* of vigskátt. 20. med honum foru: *Flatøb. (og Fris.)* med honum voru; *Eirsp.* hm fylgðo. 21. Gaf hann: *Flatøb.* gaf hann þa; *Fris.* Gaf; *Eirsp.* hann gaf þar.

grid, er [j] klaustrino voru j Hofudey: Pali gas, Giardari Styrkarssyni ok en fleirum sueitarhofdingium. Gengu margir Birkibeinar til handa hertuga. Dualdiz hann þa j Oslo vm hrid.

251 (221).

Capitulum.

HAkon kongr sat j Þrandheimi, sem fyr var sagt. Þat var sidr kongsmanna, at ganga til Elgiseturs vm daga til fru Ragnilldar ok þeirra mægdna ok manna hertuga, er þar voru. Ok einn dag, er kongsmenn komu þar, sa þeir, at allt folk hlo at þeim, þat er þar var, sem þeir giordi gys nockurn; en villdu eingi tidende segia. Þeir sogdu þetta, at vist voru þar tidende nockr, þau er þeim hlo hugr vid. Ok þann sama dag kom austan gestr einn til Hakonar kongs. [Kongr] spurdi tidenda. Hann stod ok þagdi. Kongr bad hann segia slik tidende, sem gud hafdi fyrir sett at verda skylldu: þuiat ver munnum spyria af odrum, þo at þu segir eigi. Hann suaradi: Þat er skiott at segia, at Hnutr jarl ok lendir menn ydrir j Uikinne funduz ok hertugi æ Raumariki æ bæ þeim, er æ Laku heitir, ok attu þar bardaga, ok hofdu ydrir menn betur en fyrra daginn, en hinn sidara flydu þeir, ok fellu þa margir agætir menn af Birkibeinum; ok sagdi kongi allt, sem farit hafdi, þuiat hann var j bardaganum. Kongi mislikade miog þessi tidende. En jafnan sidann skorti eigi gab af þeim mônnum, er voru

---

1. j: *mgl. i Hdskr.* — voru: *de andre Hdskr.* sátu. 2. Styrkarssyni: *Flatob. og Fris.* Styrssyni; *Navnene mgl. i Eirsp.* 3—4. Dualdizt — vm hrid: *saa og Fris.; i Eirsp. en lign. Sætn.; mgl. i Flatøb.* 7. Elgiseturs: *Flatøb. og Eirsp.* Helgi-; *Fris.* Elgi-. 11. segia: *de andre Hdskr. tilføier* þeim. — þetta: *Flatob.* konungi; *Eirsp.* þetta k'i; *dette Punktum mgl. i Fris.* 12. þar: *mgl. i Flatøb.; Eirsp. anderledes.* — vid: *skr.* ͥvd. 14. Kongr *(første)*: *mgl. i Hdskr.* — stod ok þagdi: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þagdi; *Sætn. mgl. i Fris.* 15. fyrir: *Flatøb.* til; *Eirsp. anderledes; Stedet mgl. i Fris.* 17. skiott: *saa og Eirsp.; Flatøb.* skiotazst; *Udtrykket mgl. i Fris.* — Hnutr: *skr.* hn̄. 19. Laku: *Hdskr. har* Laka. 22. ok sagdi kongi allt: *Flatøb.* sagdi hann þa konungi allt; *Eirsp.* oc sagði þa k'i; *Stedet mgl. i Fris.* 23. mislikade miog þessi tidende: *Eirsp.* mislikaði þetta miok; *Flatøb.* þotti mikil tiþendi; *Fris.* þotti þetta mikil tiþ'. 24. gab: *Hdskr. har* kab. 24—1. af þeim mônnum — hertuga: *Flatøb.* af vinum hertugans; *Fris.* af hert'. monnum; *Eirsp.* af m̄m hert'.

vinnir hertuga, til Birkibeina, ok sua micit bragd var at þessu, þegar þeir þordu, at þeir, sem austan komu til vina hertuga, sogdu, at driugum var hird Hakonar kongs oll latinn, su er j Vikinne var, ok eigi vist, at jarl helldiz vid j landino. Ollum kongsmônnum var mikil hrygd j þessum tidendum. Þa kuat Olafur visu þessa:

Tion hofum Birkibeina,
baudhraustr, fregit austan,
b[r]att man bug þann rетta
bragningr, ef ve[l] hagnar;
virdendr munu verda
106a² uo|pnglyms Finna ymsir,
veit ek, at vart hefir Knuti
vegnat, bragning (sic) fegnir.

252 (222).

Kongr sendi bod.

HAkon kongr giordi eptir þetta ord sinum mônnum ollum, at þeir skylldu bua ferd sina sem ækafaz. Eptir þetta kom Sygurdr erkibyskup einn dag j Nikulaskirkiu til kongs ok med honum Lambi, priur af Elgisetri. Erkibyskup mælti til kongs: Vit hofum spurt, at þier hafit feingit micin ok margfalldan skada j lati ydara manna j Vikinne fyrir Skula hertuga. Er þat nu hrædilikt, ef ydrir ouinir skulu ganga sua miog fram, ef sua fer nockura hrid, sem nu horfiz æ, ok þui þotti oss þat radligt, at eigi (sic) væri leitat

1. Birkibeina: *i Flatøb. tilføies her* þegar þeir þordu, *hvad der mgl. efter* at þessu; *Ordene mgl. i Fris.'s og Eirsp.'s kortere Texter.* 4. latinn: *saa og Fris.; Flatøb.* drepin; *Eirsp. anderledes.* — su er: *skr.* sũ. — j: *rettet fra* a. 7. hofum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hafa. — Birkibeina: *Hdskr. har kun* bb'.; *ligesaa Eirsp.; Fris. skriver* birkibeina; *i Flatøb.* Birkibeinar. 8. baudhraustr: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* -hraustir. 9. bratt: *Hdskr. har* batt. 10. vel: *i Hdskr.* ve; *de andre* vel. 12. Finna: *skr.* fiña; *Flatøb. og Fris. har* fima, *Eirsp.* vina. 14. vegnat: *rettet saa efter de andre Hdskr.; der staar* vegñ. — bragning: *Flatøb. (og Fris.)* braugdum; *Eirsp.* braugnū. 17—18. Eptir þetta: *mgl. i Flatøb.; Eirsp. anderledes og Fris. her meget kortere.* 19. Elgisetri: *Flatøb.* Helgi-; *Prioren nævnes ikke i de andre Hdskr.* 20. Vit: *skr.* $\overset{i}{v}$; *vel Feil for* $\overset{s}{v}$; *Flatøb. og Eirsp.* ver; *Stedet mgl. i Fris.* 23. sua *(første)*: *mgl. i Flatøb.; i Eirsp. mgl.* Er þat nu — horfiz æ; *Fris. endnu kortere.* 24. þui: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — eigi væri: *Flatøb.* væri; *Eirsp.* enn væri.

vm sættir mille ydar ok hertuga bædi fyrir sakir landzinns ok allrar alþydu. Vilium ver giarna mæda oss til þessarar ferdar ok ʀida sudr vm fiall, ef ydr þickir nockur ofusa a. Kann vera, at þui sidr nai godum sættum af honum, sem nu gengur honum betur.

253 (222).

Capitulum.

Nu suaradi Hakon kongr: Gud þacki ydr, herra, ydarn godvilia, er þer birtit j þessu. Ma þat ok finna, at þer villdut, at vel færi med þessu frammlagi ydars starfs. En þo at ver hofum fengit skada nockurn vm menn vora, þa kan vera, at þar se meira fra sagt, en satt er. En þo satt se, þa segium ver, med guds myskunn ok hinns helga Olafs kongs, at þat er vor en mesti styrkr j landino, sem sialfra vor foruneyti er, ok þui likar oss þat varla at sua bunu, at giora nockura sætt vid hertuga, fyr en nockut er meir reynt af vorum vidskiptum, þuiat vit hofum en ecki fundiz sialfir ne barizt vndir vorum merkium. En ef þess er audit, at vit finnumz, ok hafi gud sua fyrir sed ok enn helgi Olafur kongr, at ek fae lægra hlut, þa man þess kostr, at giora sættir ockar j mille. En med ongu moti likar oss sua butt at sætaz, oreyndum ockrum funde, ok siaz skulu vit adr
106b[1] [mægar ok] þa | vid talaz ok vita, huort betur vili vegna, ædr þa er adrir beriazt af vori hende. Skildu þeir at sua mæltu, kongr ok erkibyskup.

---

1. ydar: *i Hdskr.* ydars. 11—12. En þo satt se, þa segium: *Eirsp.* en þott satt se þa .s ; *Fris.* En þott sva se, þa segiom; *Flatøb.* þa væntum. 13—14. sialfra vor: *saa og Eirsp.; Fris.* sialfra vart; *Flatøb.* siaalfs vars. 16. af vorum vidskiptum: *saa og Eirsp.; Fris.* af varum skiptum; *Flatøb.* vm vór vidskipti. 18. fyrir sed: *saa og Eirsp.; Flatøb.* fyrirætlat; *Sætn. mgl. i Fris.* 19—20. þa man þess kostr — j mille: *Flatøb.* þa mun þess kostr at sættaz; *Eirsp.* ma þa leita um sættir ockar i milli; *Fris. anderledes* 21. oreyndum: *Flatøb.* at vreyndum; *Eirsp.* at urendum; *Sætn. mgl. i Fris.* 22. mægar ok: *mgl. nu i Hdskr., som har Tilføielsestegn efter* adr *med et Stykke af et* m *i Marginens Rand; Flatøb.* maagar ok (talaz vid ok vita); *Eirsp. (og Fris.)* magarnir ok (uita). 23. ædr þa — af vori hende: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* oss edr monnum vorum. 23—24. Skildu þeir — erkibyskup: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Skilduz þeir at sua mælltu; *mgl. i Fris.*

254 (222).

Capitulum.

Eptir þetta komu huersdagliga Vorbelgir til kongs, bædi Jon af Sudrheimum, frænde hans, ok Þorfinur æ Gyrfi ok margir adrir, ok toku grid af kongi. Þa let hann ransaka eptir skipum, þeim er hertugi hafdi att, ok tok þau til [sin], sem honum þottu ser bezt fallin. En þau en storu, er uppi stodu, voru annathuort brend ædr upp hogguinn.

255 (223).

Lidblastur.

Þa er Hakon kongr var albuinn, let hann blasa til Eyraþings, eptir þui sem adr var stefnt. Var þa vt borit skrin inns helga Olafs kongs ok kross, sa er j er lignum domini; þat var sunnu[dag] halfum manade fyrir paska. Var þa gefit Hakoni vnga kongsnafn. Gaf honum sa madr, er Einar smiorbakʀ het, er sidan var erkibyskup. Var þar vid Sigurdr erkibyskup ok allir hinir beztu menn wr Þrændalaugum. Kongr hinn vngi suor eid at skrini hins helga Olæfs kongs eptir ʀettri siduenin. Suoru eptir honum allir handgengnir menn ok hirdstiorar. So suoru ok atta bændr wr hueriu fylki. Eptir þat taladi Hakon kongr sialfur ok sagdi so, at bændr hofdu giort meira styrk j mot honum, en hann liezt vara ok þeir ætti at giora vid sinn kong; en þo kuezt hann eigi þeim þat mest kenna. Gat hann ok þess, at eigi væri auruænt, at audrum huorum mislikadi, konginum edur bændunum. Þann sama dag war erkibyskup j bodi kongs; en kongr var mænudaginn j bodi erkibyskup[s], ok gaf huor audrum godar giafir.

---

5. sin: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 7. upp: *saa og Fris.; Flatøb.* til vnytz; *mgl. i Eirsp.* 9. Þa: *foruden Initialen et overflødigt* þ. 12. sunnudag: *Hdskr. har kun* sunnu. — paska: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* paaschir. 13. Gaf honum: *saa og Eirsp.; Flatøb. tilføier* þat; *Fris.* þat geyrði. 15—16. wr Þrændalaugum: *saa og Fris.; Flatøb.* i landinu; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 18. handgengnir: *skr.* hand^s (ha *sammenskr.*); *de andre Hdskr.* lendir *(jfr. S. 544 15).* — atta: *opr. skr.* all^s. 19. fylki: *Flatøb. alene tilføier* i Þrændalogum. 20. hofdu: *skr.* hof^d. 21. ok: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* edr. 22. en þo — mest kenna: *saa og Fris.; Eirsp. noget lign.; mgl. i Flatøb.* 24. konginum: *Flatøb. og Fris.* honum; *Stedet mgl. i Eirsp.* 25. mænudag: *Fris.* mana-; *Flatøb.* annan dag; *Sætn. mgl. i Eirsp.*

256 (224).

Capitulum.

Tyrsdagin lagdi kongr wt til Holms. En eptir þat gaf honum hæga byri sudr. Kom hann tyrsdaginn eptir palmsunnudag til Hegraness j óttu ok suaf þar, til þess er liost var. Kom þa lid eptir honum nordan. Liet kongr þa blasa aullu lidinu af skipum ok atti husþing. Kurr nockur hafdi verit j herinum, sidan slagit vard a Laku, ok mest af leidangrsmönnum; beidduzt þa margir orlofs heim, ok var nockur ótti a at fara leingra sudr. Hakon kongr taladi þa fyrir hernum ok mælti so: Ver hofum heyrt kurr nockurn, at mönnum leidizt ʀeckstur þessi, er ver hofum haft j vetur. So eru menn ok nockut óttafullir, sidan þeir spurdu atburdi þa, sem giorzt hafa j Vikinni. Mun þat þo flestum mönnum kunnigt, at opt hafa menn meira ʀekstur haft ok vasbúdir fyrir kongi sinum, allra hellzt er eigi hefir einn madr skeinu fengit af aullum vorum mönnum, ok aunguan
106b[2] vapna burd hafi þer sed j motj ydr. Munde slickt þickia fordaga (sic) litil þraut, er her hefir en j giorzt med oss, ok eigi mundu fornir Birkibeinar skil[i]az vid sinn kong j þuilikri raunn, sem en hefir verit. Ok þui er su bon min til allra manna, at þer hafiz vel vid ok skiliz eigi vid oss sua buit; þat mann odreingiligt þickia ydarar handar. Enn þat man ek segia ydr, sem vier væntum at sannazt mann: adr en hedan se lidinn manudr, þa skal sumum vera rymra vm hendr jnnan hirdar, en nu er. Bondi einn gamall stod upp ok suaradi mali kongs: Ek var j þrimur bardogum med Sueri kongi, fodrfodr þinum, ok ef hann mælti sua, þa mundi mönnum eigi mikil raun j þickia at fylgia honum. Er þat ok mitt mal, at sa verde allra manna armaztur, er vid skilst sinn kong, þo at meire raun se, en nu er. Sidan

3. hæga byri: *Fris. og Eirsp.* hægia byri; *Flatøb.* hægiann byr. 8. beidduzt . . . heim: *Flatøb.* beiddu . . . at fara heim; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* 10. nockurn: *de andre Hdskr. tilføier* um hríð. 15. einn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* neinn. 18. fordaga: *de andre Hdskr.* forðum daga. 19. skiliaz: *Hdskr. har* skilaz. 25. jnnan hirdar: *saa og Eirsp.; Flatøb.* innan landz ok innan hirdar; *Udtrykket mgl. i Fris.* 25. gamall: *saa og Eirsp.; Flatøb. tilføier* af Augdum; *alle tre Ord mgl. i Fris.* 25—26. stod upp ok suaradi mali kongs: *Flatøb.* suarar; *Fris.* stoð vpp ok sv^r. k'i; *Eirsp.* stoð upp a þginu oc mælti. 26. bardogum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* orrostum.

stod upp Hakon kongr ok bad menn bua ferd sina sem ákafaz til bæjarinns. Þegar sem kongr kom til Biorguinar, lagdi hann til bæjarinns, ok var gior processcia j mot honum, ok vrdu allir fegnir hans tilkuomo.

257 (225).

Capitulum.

Þa er Hakon kongr kom til Biorguinar, let hann ransaka bref þau, er Biorn áboti for med. Var þar bref til pauans ok keisarans ok margra hofdingia vt j lǫndum af hertuga hende, er hann ætlade at fram skyllde hafa dregit hans mal sem mest. Ok sua mikit far var at þui, at varla mundi nockur madr trua, at slikr hofdingi skyllde sua mart vilia segia mart (sic) satt ok logit. Þau voru sum bref, at aboti væri verdr liflatz fyrir; en þo gaf kongr honum grid, þegar hann feck oll brefinn ok hann visse oll erinde hans. For aboti austr med kongi. Þa kongr var j Biorguin, gengu til hans lendir menn ok ʀadgiafar ok sogdu ʀad, at hann sæti þar vm paskana ok a vorit fram ok gæfi þeim heimleyfe, er adr hofdu verit med honum, en bydi ut leidangri vm oll Gulaþing[s]log at mǫnnum ok vistum ok tæki sua mikinn styrk, at þyrpti ecki at ottazt.

258 (225).

HAkon kongr suaradi: Med ollu þicke mer ecki þat rad, at gefa þeim heimleyfe, sem nu eru med oss, þuiat

2. ákafaz til bæjarinns: *Fris.* akafaz; *Flatøb.* skiotazst; *Eirsp. anderledes.* — kongr kom: *Flatøb. (og Fris)* þeir komu; *Eirsp.* k'r kom (lagdi hann til b. ok *mgl.*). 3. lagdi hann: *Flatøb. (og Fris.)* lagdi konungr. 4. hans tilkuomo: *Flatøb. (og Eirsp.)* hans kuomu; *Fris.* h'm. 7. bref til: *skr. to Gange, det første gjennemstreget og underprikket.* 9. ætlade: e *skr. over Linien.* 10. far var at þui: far *tilføiet i Marginen; Flatøb.* efni var i þui; *Fris.* bragð var at þui; *Eirsp.* var þar (mart) a. 12. mart satt: *Fris. og Eirsp.* satt; *Flatøb.* vsatt. — sum: *saa og Fris.; Flatøb.* morg; *Stedet mgl. i Eirsp.* 14. feck: *herefter i Hdskr.* grid *gjennemstreget og underprikket.* 17. ok *(andet)*: ɴ *rettet fra* t. 20. ottazt: *Hdskr. har* attazt; *Flatøb. tilføier* hertugann ne hans menn, *Fris.* hert'.; *Stedet mgl. i Eirsp.'s kortere Text.* 22. þeim: *saa og Fris.; Flatøb. tilføier* monnum; *Ordene mgl i Eirsp.*

107a[1] ver vitum varla, huart vær faum | meira styrk af Gulaþingslogum ofar meir, en nu hofum vær. Þick[i]unz ver þa dyrt kaupa þann styrk, ef ver tynum þeim j Vikinne, er vorri sæmd vilia fylgia ok sialfa sig fram leggia fyrir oss, ef ver komum bradliga til þeirra. Man ok þui minne vera vor styrkr, sem ver komum seinna til sialfir, ok þui munu ver fara austr sem skynndiligaz med þui lide, sem ver faum, ok þo man ek austr fara, at ek hafi eigi meira en jjj skip, ok þo munu ver fram hallda, at ver forum einskipa. En þeir, sem eigi vilia fylgia oss, þa lati gud oss verda sua langhenda, at ver faum vmbonat þeim sua, at þeir kenni. Kongr sagdi, at hann villde lata endrnyia kongsnafn vnga kongs, ok likade þat ollum vel. Var þa blasit til þings skirdag vt j Kristzkirkiugarde. Var þa gefit Hakoni vnga kongsnafn. Sor hann þa eid eptir rettri sidveniu ok lendir menn eptir honum. Sua soru ok eida bændr or ollum Gulaþing[s]logum ok af Orkneyium, Hiatlande ok Jslandi. Eptir þat talade Hakon kongr nockur ord ok lysti þui fyrir mǫnnum, at langafriadag skylldu þeir brutt fara skipunum, en lagdi þeim vid landrad, er þa dueldiz eptir. Friadaginn let hann leggia skipum j Floruvoga ok var þar vm nottina. Hann for vm morguninn vt (sic) til bæiar ok heyrde tidir ok for þegar vt aptr ok lagdi þa sudr j Græningasund ok hafdi eigi meira en x skip ok la þar paskadaginn. Let kongr reisa tuau landtiolld ok let veita tidir sem sæmiligaz. Þar voru predikarar, ok giordu ʀædu langa vm skriptir manna

1. huart: *skr.* hu͛t. 2. ofar (*skr.* of̄) meir: *Ordene er svagt underprikkede; Fris.* ofaʀ meiʀ; *mgl. i Flatøb.; Eirsp. her anderledes.* — Þickiunz: *Hdskr. har* þickunz. 3. kaupa: *sidste* a *skr. over Linien (i Linieslutning).* — þeim j Vikinne, er: *Fris.* þeim er i Vikiɴi ero, ok; *Flatøb.* þeir er; *Eirsp.'s kortere Text er her anderledes.* 5. þeirra: *saa og Fris.; Flatøb. tilføier* Vikuerianna. 9. munu ver fram hallda, at ver forum; *Fris.* mvnv ver fram hallda at ver farim; *Flatøb.* mun ek fara þott ek fari; *Eirsp.* skulum ver nu fara þott ver farim. 11. vmbonat: *over* v *skr. et* a; *Flatøb.* ambanat; *Fris.* ombunat; *Eirsp.* aumbunat. 13. Var: *i Hdskr.* v̊. 14. skirdag: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* skiriþorsdag. 17. ok af Orkneyium, Hiatlande ok Jslandi: *saa og Fris.; Flatøb.* ok Orkneyium ok Hialltlandi; *mgl. i Eirsp.* 19. fara: *de andre Hdskr.* leggia. 22. vt: *Flatøb. og Eirsp.* inn; *Stedet mgl i Eirsp.* 23. Græningasund: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Grenninga-; *Fris.* Græniñgia-. — hafdi: *Flatøb. og Fris. tilføier* þa; *Eirsp.* þar. 25. reisa: *Flatøb. og Eirsp. tilføier* þar; *Sætn. mgl. i Fris.* 26. voru predikarar, ok giordu ʀædu langa: *saa og Eirsp.; Flatøb.* var prædicad ok gerdar langar taulur; *dette Punktum mgl. i Fris.*

ok naudsyniar. Sunnanvedr var æ huast, ok sogdu flestir menn sua, at eigi mundi vel byria, med þui at kongr villde eigi dueliaz j kaupstad þuilika hatid. Af þessu var kongr nockut hryggr, er menn drapu þannueg ordi æ vm hans tiltæki, ok er messur voru sungnar, kalladi hann nockura menn til ok syndi sig blidligan ok bad menn vera j godum hug; sagdi, at gud mundi vel greida þeirra ferd.

259 (226).

Fra Skula hertuga.

Nv er at segia fra Skula hertuga. Hann sat j Oslo, sem fyr var ʀitad, ok dro at ser mikit lid. Hann byriad[i] ferd sina or Oslo or Vikinne fyrir palmadag austr til Valldis-[holma]. Hann sende ok skip nockur jd ytra austr til Borgar,
107 a² ok voru þessir formenn þar: Vil|hialmr or Torgum ok Þorir miobeinn. Ok þa er þetta spurde Arnbiorn Jonsson, þa skaut hann skipum æ vatn ok for austr yfir Folldina, ok er hann kom austr j Borgaræ, mætti hann þar Vorbelgium þeim, er æ skipum foru, ok ellti þa þar upp. Þar fellu nockurir menn af Vorbelgium. En Arnbiorn tok skipin. Enn med þui at hann hafdi haft eruidi micit, en var miog a efra alldri, ok þeim audrum atkuædum, sem til fiellu, þa feck hann siukleika ok læ skamma hrid, ædr hann andadizt, ok þotti þat hinn mesti mannskadi, þuiat þat var einmællt, at j þann tima þotti eingi lendr madr þuilikur j Norege. Skwli hertugi kom til Valldishólma ok sat þar skamma hrid, ædr holmurinn var upp gefinn, ok tok hertugi þar alla hluti þa, sem honum likadi. For eptir þat wt apptur til Óslóar

5. tiltæki: *saa og Eirsp.; Flatøb.* tiltekin; *Stedet mgl. i Fris.* 7. greida: *Hdskr. har* g̊da. — ferd: *Flatøb. tilføier* aa nockurn haatt, *som mgl. ogsaa i Eirsp.; Fris. anderledes.* 10. byriadi: *i Hdskr.* byriad. 11. or Oslo or Vikinne: *Flatøb.* or Oslu i Vikinni; *Fris.* or Oslu; *Eirsp.* ur Uikinni. — palmadag: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* paalmsunnudag. 11—12. Valldisholma: *i Hdskr. kun* Valldis. 20. atkuædum: *Flatøb.* atburdum; *de andre Hdskr. anderledes.* 21. feck hann siukleika: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* tok Arnbiorn sott. — hrid: *de andre Hdskr.* stund. 23. þuilikur: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* slikr. — i Norege: *de andre Hdskr. tilføier* sem hann. 25. gefinn: *Flatøb. feilagtig* geinginn. 26. likadi: *Flatøb.* þarfadiz; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.*

fyrir paskana. Þotti mǫnnum þa, sem eingi hlutur mundi vid honum standa. Petur, hertuga son, war uppi a Heidmork wm paskana ok hafdi þar micla sueit manna.

260 (227).

Capitulum.

HAkon kongr la j Græningasunde, sem fyr var sagt. Ok paskadagin komu þar menn a skutu austan. Var fyrir þeim Gudleikr eidungur ok sagdi liflat Arnbiarnar Jonssonar ok þat med, at menn mundu miog tuidrægir j Vikinne, ef kongr kæmi eigi. Annann dag paska geck kongr a land upp j dagan ok einn sueinn med honum. Var þa a litid vedr af landsudri. Þotti honum vant at vekia menn, ef vedrid hardnadi, þuiat margir voru fusir aptur til bæiarinns. En eigi at sidr þa bad hann menn klædaz ok ROa a fiordinn Hardsæ, ok sua var giort. Geck kongr þa a skutu med nockura menn ok reri sudr til Sandtodru ok heyrdi þar messo, ok er lesit var, bad hann menn ganga ut ok sia, huar skipin væri kominn, ok sogdu, toku til segls a skipunum. Ok er sungit var, sigldu oll skipin, ok var a godr byrr. Skundadi þa sem mest ok feck eigi tekit skipin fyr en j Salbiarnarsunde, ok var þo heflat a ollum skipunum, adr hann kom. Þann dag var godr byr ok hægur, ok sigldu j Huitingseyiar vm kuelldit. Sua segir Sturla:

Lagdi rausk,
en RIsu laukar,
hilmis hird
hendr at reipum.

---

1. eingi hlutur: *saa og Eirsp.; Fris.* ecki; *udeglemt i Flatøb.* 3. manna: *skr.* m̃. 5. Græningasunde: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Grenninga-; *Fris.* Græning̃-. 7. eidungur: *saa og Flatøb.; Eirsp.* eðlungr; *Navnet mgl. i Fris.* 15. Sandtodru: *Flatøb.* Santkaudru; *Eirsp.* Sandroðru; *i Fris. mgl.* Geck kongr þa a skutu — adr hann kom. 17. væri kominn, ok sogdu, toku til segls: *Flatøb. har her* færi. þeir komu inn ok sogdu at menn toku at sigla; *Eirsp.* (hlyddi þar messo) siðan for hann aptr til skipanna toku menn þa til sexls. 21. adr hann kom: *mgl. i Flatøb.; i Eirsp. mgl.* ok er sungit var — adr hann kom. 22. Huitingseyiar: *skr.* hĩt-. 23. Lagdi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Hafdi. 25. hird: *saa og Flatøb.; Fris.* fˢþ; *Ordet er udeglemt i Eirsp.* 26. at: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* aa.

En hunskriptur
hreggi blasnar
fylkis ferd
til frama greiddu.

Ok ufar
austr med lande
sneckiu brandr
snua knatte,
gulli glæst[r]
vnd gofugmennj;
varat audligur
allvallz floti.

Wm morgunninn eptir hlyddi kongr messo ok sigldi þann dag fyrir Jadar. Ok er þeir komu fyrir rifit, var æ stort vedr, ok letu nockurir menn styri sin, ok er þeir komu æ
107b[1] Huini, þa brast styri æ kongsskipi, ok geck af allt | bladit naliga. Voru þa teknar brygiur ok arar ok styrt þar med sudur vm Nesit, ok er þeir lidu Nesit, logdu þeir upp bryggiurnar, ok var styrt med þui, er eptir var styrissinns, ok arunum inn vm Skerandasund. Ok er þeir komu til hafnar, var upp lagt þat, er eptir var af styrinu, ok þotti mônnum micklar jarteignir, er med sliku skylldi styrt verda æ micklu skipi. Odinsdaginn sigldu þeir til Esiuneseyia ok logdu þar at snimma vm morgunin, ok kom eptir honum mestr þori lidsins. Þadan sigldu þeir jnn j Vikinna, ok er

3. ferd: *mgl. i Fris.* 8. snua: *de andre Hdskr.* suifa, svifa. 9. glæstr: *rettet efter Flatøb. og Fris.; Hdskr. har* glæst *og saa ogsaa Eirsp.* 11. varat: *skr. i to Ord; i Fris.* vͬat; *i Flatøb.* var ei; *i Eirsp. mgl.* varat — floti. 14—16. fyrir rifit — þa brast: *Fris. har her* fyrir rifit gerði a storm veðrs. letv menn styri sin. En er þeir komv fyrir Hvini. brast; *Flatøb.* (fyr Jadar.) ok er þeir komu aa Huini þa brast; *Eirsp.* (fyrir Iaðar oc ær þeir komu) fyrir rifit þa brast. 16. Huini: *Hdskr. har nærmest* hiuni. 18. lidu: *Flatøb.* voru fyrir geingnir; *Angivelsen mgl. i Fris.'s og Eirsp's kortere Texter.* 20. Skerandasund: *Flatøb.* Skerdandasund; *Fris.* SkiaRanda-; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 21. af styrinu: *saa og Eirsp.; Flatøb.* styrissins; *i Fris. mgl.* Ok er þeir komu — mestr þori lidsins. 22. micklar jarteignir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* mikil iartein. 23. æ micklu skipi: *Flatøb. og Eirsp.* iafnmiklu skipi. — Odinsdaginn: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Midviku-. — Esiuneseyia: *Flatøb.* Esiuness-; *Eirsp.* Æsunes-. 24. snimma vm morgunin: *Flatøb.* snemma dags; *Eirsp.* um myrgininn snemma. 24—25. eptir honum mestr þori: *Flatøb.* saman mestr luti; *Sætn. mgl. i Eirsp.*

þeir komu a Græ[n]mar fyrir sunann eynna Ór, þa kom moti þeim landsyningur med micklum stormi ok siomyrkri. Sneru þa oll skipin aptur til hafnar, þau sem eigi fengu beitt. En kongr lagdi jnn undir land ok kom j þa hofn, er Slattunes heitir, ok var þat langt af þiodleid. La hann þar vm nottina. Þar komu þau tidende til kongs, at Vorbelgir voru allir j Oslo ok bunir til Tunbergs ok fara at Birkibeinum. En Knutr jarl ok lendirmenn kongs lagu vid Jarllseyi (sic) ok margir adrir Birkibeinar ok voru albunir til nordr at fara. En sumir voru a berginu eptir. Hakon kongr sende menn inn a land, Jndrida Bers[a]son ok menn med honum, til Tunbergs at segia Birkibeinum j hliode, at kongr var kominn j Vikina. Men hofdu druckit fast a kongsskipino ok suafu mickit vmm morgunin. Kongrinn var snimma uppi ok bad menn klædaz; en menn brugdu seint vid. Þa mælti kongr: Þat ætla ek, at skiotara klædiz Vorbelgir j dag at fara vt til Tunbergs at felogum ydrum, en þer klædiz nu at fara at þeim. Birkibeinar hlupu upp sem skiotaz ok sogdu, at þat skyllde alldri vera. Reru þeir þa sem skyndiligaz ór hofninni, ok er þeir komu jamfram eyni Ór, ran a byr, ok toku þeir til segls. Hakon kongr hugdi þa, at oll skipin mundi hafa vm siglt. Ok er lysa tok, þa sa þeir, at vestan sigldu skipin jt ytra. Lagdi kongr at j Masundum ok beid þar, til þess er allr herrinn kom eptir, ok het hann þar heitum sinum fyrir ser ok sinum mönnum, at allir Birkibeinar skylldi vatnfasta Olafs-

---

1. Grænmar: *Hdskr. har* Græmar. — Ór: *skr.* ór (ór *L. 20 ndfr. derimod* ðr); *Flatøb.* Aur; *Navnet er udeladt i Eirsp. (jfr. L. 21 Note ndfr.); i Fris. mgl.* ok er þeir komo — jnn undir land. 4. undir: *kludret.* 7. ok fara: *Flatøb. og Fris.* at fara; *Stedet mgl. i Eirsp.* 9. adrir: *skr.* ad[s]. — ok voru albunir: *Flatøb.* ok voru margir albunir; *Fris.* ok bunir; *Stedet mgl. i Eirsp.* 10. eptir: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; anderledes i Eirsp.* 11. sende menn: *skr. to Gange.* — Bersason: *i Hdskr.* Bersson. — menn: *skr.* m̄; *Flatøb.* mann; *de to andre Hdskr. anderledes.* 16. ek: *skr. to Gange.* 19. vera: *Flatøb.* verda; *Stedet mgl. i de to andre Hdskr.* 21. jamfram eyni: *saa og Eirsp.; Flatøb.* fram fyrir eyna; *Angivelsen mgl. i Fris.'s kortere Text.* — Ór: *Akcenten tilhøire for* o; *Flatøb.* Aur; *ogsaa her mgl. Navnet i Eirsp., jfr. L. 1 Note ovfr.* 24. Masundum: *Flatøb.* Jfuasundum; *Eirsp.* Mastraundum; *Fris.* Malstrandir. 24—25. beid þar, til þess er . . . kom: *Flatøb.* bidr þess at . . . kemr; *Eirsp.* beið (liðsins); *Stedet mgl. i Fris.* 26. sinum mönnum: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* lidi sinu. — vatnfasta: vatn *er tilføiet i Marginen.*

vokuaptan en fyrra, en fasta en sidara, ædr leysaz vndan xv peningum vegnum. Helldu flestir menn þessi heit vel inna fystu xjj manadi, en ver sidan.

261 (228).

Kongr sigldi j Grindholmasund.

HAkon kongr sigldi þadan jnn til Grindholmasunda.
107b[2] Kom þar j mot honum Gunbiorn bondi, Munan byskups|son, Jvar af Skediuhofj. Sogdu þeir, Knutr jarl la vid Jarlsey ok allr her Birkibeina, ok badu hann þar at leggia. Hakon kongr suaradi: Med þui at gud hefir gefit oss þenna byr, þa væntum ver, at þetta skal vera sigrbyr ok ollum oss til semdar, ok munu ver þessa neyta med guds myskun. Sigli þeir eptir oss, er vilia. Er ok vant at sia, at hueriu hallde sa byr kemur, er þessum er vestr, ok (sic) þessi verdi eigi nytur. Sua [kuad] Olafur huitaskalld:

Nordan rende, næst þa er spurdiz,
nafnkunr jofur skidum stafna,
barur leku brondum hærra,
brodda hrid fyrir Noregs sidu;
þrutinn lagu vedr æ vatni
vinda dript, ne gramr bad suifta,
snar Yngui kuad sigurbyrr fenginn,
sinne ferd at h[i]alldri stinnum.

Sidan sigldi Hakon kongr jnn eptir sundum. Ok þa er þeir komu gegnt Jarlsey, þa let hann blasa. En þegar sem Birkibeinar heyrdu þat, þeir sem vid eyna voru, ʀaku þeir

7. Sogdu þeir: *Flatøb. og Eirsp. tilføier* konungi at; *Stedet mgl. i Fris.'s kortere Text.* 10. skal vera: *saa og Fris.; Flatøb.* se; *Eirsp. anderledes.* 13. sa byr kemur, er þessum er vestr. ok þessi verdi eigi nytur: *Flatøb.* þeir koma er þessa byriar vilia eigi neyta; *i Fris. mgl.* Er ok vant — eigi nytur; *i Eirsp. mgl.* Sigli þeir — eigi nytur. *Cod. Holm. har* næstr ef *for* vestr ok. — verdi: *skr.* $\overset{s}{\text{v}}$ð. 14. kuad: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp.* ·s·. 16. skidum stafna: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* skeidar stafni. 17. hærra: *de andre Hdskr.* hæri. 18. brodda: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* borda. 20. dript: *Eirsp. og Fris.* ript; *Flatøb.* script. 21. fenginn: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* slunginn. 22. hialldri: *Hdskr. har* halldri. 23. Sidan: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Eirsp.* þa.

af ser tiolldinn ok sigldu inn eptir konginum sem skiotaz. Kongr giordi þa menn a skutu inn til Tunbergs ok let segia, huerir gæta skyllde bergsinns, ædr huerir honum skylldu fylgia. Ok er hann kom inn til Bædusunda, þa lagdi hann þar at ok beid jarls ok hans manna. Sidan sigldu þeir med herrinn inn eptir firdinum et beinsta. Sem Sturla kuad:

Skridu hafrokn
vnd hofudsmanne
jnn j botn
Oslofiardar,
þar er vegstor
fyrir viglide
Skula aulld
vm skipaz hafdi.

Wedrit minkadi, sua sem a leid daginn. Ok er þeir komu inn til Sigualldasteina, þa var logn. Tok þa at myrkua, ok reru þeir sidan in til Nesodda. Sogdu sumir, at hertugi mundi vera ridenn or bænum. En sumir sogdu, at Vorbelgir voru at visu j bænum.

262 (228).

Kongr atti tal vid styrimenn.

Þa er Hakon kongr kom til Nessodda, atti hann tal vid alla styrimenn ok sueitarhofdingia ok sagdi sua fyrir vm atloguna, sua, at Gunbiorn bondi ok Petur Palsson ok nockurir adrir syslumenn fyrir nordan Stad skylldu roa fyrir vestan Hofudey ok leggia at nordr vid Gylianda ok ganga austr moti Frysiubru ok sæta Vorbelgium, ef þeir

2. inn: *tilføiet over Linien.* 2—3. let segia: *Flatøb.* sagdi; *Stedet mgl. i Eirsp. og i Fris.* 4. Bædusunda: *Flatøb.* Bediu-; *Stedet mgl. i Fris. og i Eirsp.* 8. hafrokn: *Flatøb.* haffræk; *Eirsp.* haffrækn; *Fris.* hafraukn. 9. hofudsmanne: *i Hdskr.* hof̄-; *Eirsp. (og Fris.)* haufuðs-; *i Flatøb.* hofud-. 10. botn: *Hdskr. har* þotn; *rettet efter de andre Hdskr.* 12. þar: *skr. to Gange; Flatøb. har* þa. — vegstor: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vigstorr. 15. vm skipaz: *saa og Flatøb.; Fris. og Eirsp.* of skipat. 23. sua: *mgl. i de andre Hdskr.* 24. atloguna: *Hdskr. har* æt-. 26. nordr vid: *Fris. (og Eirsp.)* við; *Flatøb.* fyrir nordan. 27. sæta: *Flatøb.* sæta þar; *Fris.* mæta; *i Eirsp. mgl.* ok sæta — fram. 27—1. þeir kæmi nockr fram: fram *tilføiet over Linien; Flatøb. har* þar kemr nockurr flockr fram; *Fris* þeir kvæmi þar fram.

kæmi nockr fram. Knutr jarl ok þeir Vikverir, Simon kyr ok Eirekr stilkr, skylldu leggia vid bryggiur ok ertaz vid
108 a[1] Vorbelgi. Hakon kongr sialfur ok mestr | þori lids skylldi ganga upp vid Eikabergsstod fyrir sunnan Þrælaberg ok koma sua sunnan at bænum. Skylldu þo einge skip roa fyr fra Hofudey, en þeir ʀeri allir saman ok lysa tæke ok þeir sæi, at Hakon kongr vike ofan af berginu at bænum; skylldi þa roa huerir, sem skipat var, ok þeir fystir, er at bryggium skylldi legia.

263 (228).

Capitulum.

HAkon hafdi giort adr vm daginn niosnarmenn inn til Hofudeyiar, at þeir skylldu visir sanra tidenda af Vorbelgium. En fyrir þui at konginum þotti þeir enn seinne, en hann ætlade, þa geck hann æ eptirbat sinn ok ætladi jnn til Hofudeyiar. En er hann kom æ midian fiordinn, giordi sua micit siamyrkr, at varla matti sia stafna mille, ok þui for kongr til lids sins. Enn j þui bili, er hann reri inn æ fiordinn, hafdi niosnin vm farit ok ecki fundit kongin. Vissu menn þa varla, huar hann mundi vera; giordiz þa kur mikill j lidinu, ok þui næst brast su skipan, sem adr var vm atloguna, þuiat þeir reru ecki nordr, er upp skylldu

1. ok: *tilføiet over Linien.* — þeir Vikverir: *Flatøb. (og Fris.)* Vikueriar; *Eirsp.* þeir uikuerir. 2. leggia vid bryggiur: *Flatøb.* leggia at vid bruggiur; *Fris.* leGia at bryGiom; *Eirsp.* legia undir brvGiur. 3. þori: *saa og Fris.; Flatøb.* luti; *Eirsp. anderledes.* 4. Eikabergsstod: *saa og Flatøb.; Fris.* Eikabergsskóg; *Eirsp.* Eikaskorsberg (!). 5—7. Skylldu þo einge skip — ok þeir sæi; *Flatøb.* skylldu engi skip roa fyrr fra Hofudey enn lysa tæki ok þeir sæi; *Fris.* skylldo allir iafnsnimma leGia at bænum þegar lysa tæki *(her ender dette Sted); Eirsp.* skylldu allir iafnsnemma roa undan Haufuðæy (oc þo þeir fyrstir *o.s.v.*). 8. þeir: *Hdskr. har* þeir er. 8—9. ok þeir fystir — legia: *Flatøb.* ok leggia þo fyst at bryggium; *Eirsp.* oc þo þeir fyrstir er at bryGiunum skylldo roa. 11. HAkon: *Flatøb. (og Eirsp.)* konungr *og fortsætter Kapitlet; ogsaa Fris. fortsætter, men mgl.* ok þeir sæi *(L. 6. 7)* — aptur til skipa sinna *(S. 551[2]).* — adr: *tilføiet over Linien; mgl. i Flatøb. og i Eirsp.* 12. skylldu: *Flatøb.* yrdi; *Sætn. mgl. i Eirsp. (og i Fris.).* 13. enn: *mgl. i de to andre Hdskr.* 14. sinn: *mgl. i Flatøb.; Eirsp. anderledes.* 16. varla: *skr.* varl-la. 17. for: *tilføiet over Linien; Eirsp.* for . . . aptr; *Flatøb.* sneri . . . aftr. 17—18. j þui bili, er hann reri inn æ fiordinn: *Flatøb.* medan konungr reri aa fiordinn; *Eirsp.* i þessu. 18. hafdi niosnin: *saa og Eirsp.; Flatøb.* hofdu niosnarmenn. 20. skipan: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ætlan. 21. var: *Eirsp. tilføier* ætlut, *Flatøb.* sett.

ganga vid Gylianda. Enn Hakon kongr sneri þa vt aptur til skipa sinna. Hakon kongr vngi, son Hakonar kongs, var þa þar, ok let Hakon kongr hann fara a skutu þa, er skiotuz var, er Kufinnhetta het, ok med honum marga goda menn: Wilhialm, kapalin sinn, Jngimund Kolbeinsson, Andres kept, Petur musa. Hann let ok tuær skutur adrar eptir vera med vnga kongi ok bad þa RÓa fyrir vestan Hafutey ok liggia þar leyniliga ok hafa þar niosn j hofdanum wppi a eynni, at sia þadan þau tidindi, sem giorduzt j bænum. Ok ef gud hefir suo fyrir sied, sagdi Hakon kongr, at oss brestur a bordi, ok verdi þier þess varer til sanzs, at ver faum nockurn osigur, þa duelizt þier hier ecki. Roit wt wr firdinum ok stundit ecki a Vikveria! Liettid eigi fyrr ydari ferd, en þier komit til Biorguinar, huatt Rada sem gud leggr þa fyrir ydr. Hakon kongr taladi morgum fogrum ordum fyrir unga kongi, adr þeir skilduzt. Eptir þat geck Hakon kongr a liettiskip ok þat lid, sem honum fylgdi, ok Reru fyrir sunnan (sic) ok lagdi at vid Eikabergstod, sem adr var ætlad. Eptir honum snere Knutr jarl Geck Hakon kong[r] vpp med þui lidi, sem med honum war, ok adr enn þeir kæmi i syn vid bæinn, taladi kongr fyrir lidinu ok hafdi slikann hatt a, sem SuerRir kongr var vanur at hafa, adr hann bardizt. Han hóf Rædu sina a þessa lund:

---

1. vt aptur: *Flatøb.* aftr; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 2. son Hakonar kongs: *saa og Fris.; mgl. i de to andre Hdskr.* 5. Wilhialm: a *skr. over Linien.* 6. Petur: *Flatøb. feilagtig* Andres; *samtlige Navne mgl. i Fris., de to sidste i Eirsp.* 8. leyniliga: *Flatøb.* sem leyniligaz; *i Eirsp. mgl.* ok liggia þar leyniliga; *Fris.'s Text endnu kortere.* 9. þadan: *mgl. i Flatøb. og Eirsp.; Fris. anderledes.* 10. sied: *Flatøb. (og Fris.)* ætlat; *Eirsp.* seð. 11. varer: *skr.* ve with rs above. 14. ydari ferd: *mgl. i Flatøb.; de andre Hdskr. her endnu kortere.* — Biorguinar: *her skr.* b[s]g-. 16. skilduzt: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* skildu. 18. Reru: *skr.* Re with ll above. — fyrir sunnan: *Flatøb.* fyrir sunnan eyiarnar; *Eirsp.* inn; *Stedet mgl. i Fris.* 18—19. Eikabergstod: *de andre Hdskr. som ovfr. (S. 551[4] Note).* 19. Eptir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* med; *Stedet mgl. i Fris.* 20. kongr: *Hdskr. har.* kg̅. 20—21. sem med honum war: *Flatøb.* er honum fylgdi; *Sætn. mgl. i de andre Hdskr.* 22. kongr: *herefter i Hdskr.* v with i above ba *gjennemstreget.* 23. bardizt: *Flatøb.* berdizt; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* 23—24. hóf Rædu sina a þessa lund: *Flatøb.* hof sua taulu sina; *Eirsp.* sagði sua; *Sætn. mgl. i Fris.*

264 (229).

Capitulum.

Flestir munu heyrt hafa getit, ok morgum mun kunnigt
108 a[2] vera | vm skipti vor Skula hertuga; hafa þau verit morg ok ymislig, sum allgod ok morg til medalags. Mann herr þo vera, sem vidaz, at sialldan velldr einn, ef tueir deila. Nu ofan æ alla þa hluti, sem fram hafa farit ockar j mille, þa let gefa sier kongsnafn at osogdum gridum (sic) milli vor, sem alldri eru dæmi til, at giort hafi verit fyr j Norege. Sidan sende hann menn alla vega fra ser, bæde sudr ok nordr ok æ land upp, ok let drepa eidsuara ok suerdtakara beggia ockar, huar sem staddir voru, ok niddiz sua æ þeim, er jafngiarna villdu þiona honum truliga sem oss ok sacklausir voru ok ser visv einskis von nema gods, sua at eigi helldu þeim kirkiur helldr en fios. Ok en ofan æ þetta jllt giordi hann sudr at oss xjjjj skip at lata drepa ædr inne brenna, ef þui kæmi helldr vid, oss ok sonu vora, ef gud hefdi þat lofat. Nu hefir hann fengit micinn framgang sidan, sua at varla finnaz dæmi til, at nockur madr hafi þuilikan fengit med jammycklum rangindum, allra hellz eptir fund þann, er var æ Laku mille hans ok vora manna. Fengu ver þar mikin skada, þuiat fellu margir godir dreingir, þeir sem frændr ok vinnir munu seint bætur bida. Nu vilium ver bidia alla menn þess, þa sem her eru komnir, at þer halldit einord ydari ok mandom vid oss, ok minniz menn æ frændalat ok fiar ok þann skada, er Vorbelgir hafa oss giort, þuiat suo segir oss hugur vm, ok þess vænt-

3. vor: *baade Eirsp. og Fris.* vár; *Flatøb.* ockur. 4. til: *skr. to Gange.* — herr: *skr.* h$\overset{s}{r}$. 5. vidaz: *Flatøb.* vidazst er; *Fris. (og Eirsp.)* mællt er. 6. þa hluti: *skr. to Gange; det første* þa *er tilføiet over Linien, det første* hluti *gjennemstreget og underprikket.* 7. gridum: *Flatøb.* gridum sundr; *Fris.* sundr griþom; *i Eirsp. mgl.* at osogdum — fyr j Norege. 11. niddiz: *Hdskr. har* nidduz. 13. gods: *Flatøb.* gods eina; *Stedet mgl. i de andre Hdskr.* 15. xjjjj skip: *Flatøb. og Eirsp.* xiiij skutur; *Fris.* xiij skutur. 16. ef þui kæmi helldr vid: *Eirsp.* ef þat kæmi þi helldr uið; *mgl. i de andre Hdskr.* 17. þat lofat: *Fris. og Eirsp.* þat lofat honum; *Flatøb.* þat eigi bannat honum. 21. mikin skada: *saa og Fris.; Flatøb.* mannskada; *Eirsp. anderledes.* 23. vilium ver bidia: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* bidium ver. 25. menn: *saa og Eirsp.; Flatøb.* nu; *Stedet mgl. i Fris.* — þann: *saa og Eirsp.; Flatøb.* allann þann; *Stedet mgl. i Fris.* 26. þuiat: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* ok.

um vær af gudi, at nu skal nockut at skipaz vidskiptum vorum ok Vorbelgia. Birtid nu huortueggia j ydrum rædum ok atferdum, huers þer eigit at hefna, ok huerssu rangliga æ oss er gengit, ok huerssu einardliga ver eigum at veria frelsi vort ok fe. Minniz ok þess, þo at Skuli hertugi hafi goda dreingi med ser, þa hofu vier et bezta mannval, er til er, ok af hinnum beztum, er til er (sic) j landinu, ok er þui meir[i] uanuirding, at vorir ouinir fai nockurn bug æ oss ædr apturhnecking, at vier eigum at vera yfirmenn þeirra j ollum stodum. Eptir þat huatti hann lid sitt ok sagdi þeim dæmisogu þa, er Suerir kongr var vanur at segia af bondasyni nockurum, þeim er fara skyllde til lidsmanna fra fedr sinum. Nu spyr karl son sinn, adr þeir skiliz: sagdi kongr,
108 b[1] Huersu mun nu, sagdi karl, ef þu kemr j orosto ok ve|itzu þat vist, at þar skalltu [deyia]. Karlsson suarar: Huat mun þa tia annat en beriaz sem frræknligaz ok falla med sæmd. Nu mun þat sua, segir karll, ath þu uisser til vis, at þu skylldir brutt komaz. Hann suarar: Mundi þa eigi hofudnaudsyn, at duga sem dreingligaz? Nu megum uer sia, segir kongr, at þessir ij eru fyrir hendi, ok einge er til en þride. Sidan sagdi hann þeim, huersu þeir skylldu fara med uópnum sinum þann tima, er þeir kęme til orosto, ad þeir gęti sem bezt, ad eigi beriz þeir sialfir vapn æ,

1—2. at skipaz vidskiptum vorum ok Vorbelgia: *Eirsp.* (mun) at at skapazt uarum skiptum; *Fris.* skapaðzt at með ós; *Flatøb.* (megi) at skapazst i vaarum skiptum. 2. Birtid: *saa og Fris.; Flatøb.* synit; *Eirsp. anderledes.* 2—3. ydrum rædum ok atferdum: *Flatøb.* ydrum atferdum; *Fris.* yðaʀi atferþ; *Eirsp. anderledes.* 4. eigum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ættim; *Sætn. mgl. i Fris.* 6—7. mannval, er til er, ok af hinum beztum, er til er j landinu; *Flatøb. (og Eirsp.)* mannval er til er i landinu; *Fris. anderledes.* 7. beztum: *Gudbr. Vigf. tilføier* ættum (er til eru). — j: *rettet fra* t. 8—9. ædr apturhnecking: *Eirsp.* ·e· aptrhnegging; *Flatøb.* edr ver faaim nockura hnecking af þeim (þar er ver eigum *o.s.v.)*; *mgl. i Fris.* 11. segia: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hafa. 11—13. af bondasyni — fra fedr sinum: *omtrent enslydende i Fris. og i Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 13. adr þeir skiliz: *mgl. i Flatøb. og i Eirsp.; Fris.* aþr þeir skilþiz. 14. mun nu: *saa og Fris.; Flatøb.* muntu duga; *i Eirsp. mgl.* adr þeir — sagdi karl. — veitzu: z *skr. over Linien.* 15. deyia: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 17. mun þat: *de andre Hdskr.* væri. — til vis: *Flatøb.* vist; *mgl. i Eirsp.; i Fris. mgl. hele Sætn.* 19. hofudnaudsyn: *det andet* u *tilføiet over Linien.* 22. þann tima, er : *Flatøb.* þa er; *Fris.* ef; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 23. beriz . . . vapn æ: *Flatøb. og Eirsp.* berdiz; *i Fris. mgl.* ad þeir gęti — kennizt sem bezt.

ok at menn gefe gavm at: kennizt sem bezt, ok hafe þat akall, sem Birkibeinar voru vanir: Fram Crizstzmenn ok crosmenn, hins helga Olafs kongs menn!

265 (230).

Þa er Hakon kongr kom fram a brekkuna j syn vid bęin, þa tok at lysa, sua at þeir fengv skillt, huat er titt var j bęnum. Var allt tuist ok hliott til at sia. Þa mælti kongur: Þat ottumz ek nv, at Vorbelgium mune hafa komet niosn vm ferdir vorar, ok se þeir j brvttv or bęnum. Þui nęst ʀendu skipin vndan Haufutey, þav at bryggiunum skyllde leggia. Ok þegar sem þeir sa þat, hlupu þeir til herklvkkvnar. Enn er klvkkann kvad vid, þottizt kongur vita, at Vorbelgir voru j bęnum. Sidan sa þeir hlavp mikil j bęinn ok hark. Vorbelgir svafv j ymsvm stodum. Er þeir heyrdv herklvkkvna, hlupv þeir j ymsa stade ok flestir j kongsgard, þar sem hertugi svaf. Ok er honum var sagt, at ofridur mundi vera, klęddizt hann skiott ok vapnadiz, stemndi sidan vpp [eptir] strętinu til Haluardszkirkivgardz; kom þar til hans martt hans manna. Var þa talat vm, huat lidi þat munde vera; sogdu flestir, at vera munde Knutr jarl ok lendir [menn]. Giordu þa ecki annat rad, en stefndu upp æ Mortustocka. Kom þar þa allt lidit til þeirra.

---

1. ok at menn gefe gavm at: *mgl. i Flatøb.; Eirsp. har Udtrykket* (siðan bað hann þa) geyma (at þeir berdiz æigi sialfir oc kendiz sem bezst), *men mgl.* ad þeir gęti sem bezt. 2—3. Fram — kongs menn: *saa og Eirsp. og Fris. (som dog mgl. det sidste menn); Flatøb. har* ok ens heilaga Olafs konungs menn *efter* vanir. 5. sua: *skr.* s (o over s). 5—6. sua at þeir fengv — til at sia: *Flatøb.* fengu þeir skilit at allt var tuist ok hliott i bænum; *Eirsp.* var allt kyrt i bǫnum; *Fris.* sa þeir at þar var allt kyrt ok hlioðt. 8. j brvttv or bęnum: *saa og Fris.; Eirsp.* braut ur bynum; *Flatøb.* nu i brottu. 10—11. Ok þegar sem þeir sa — þottizt kongr: *Flatøb.* ok iafnskiott var ringt herkluckunni. þottiz konungr þa; *Fris.* Ok þegar er þeir sa þat i bænom hliopv þeir til herklukkuɴar. Eɴ er kluckan kvað við þottvz þeir konvngr; *Eirsp.* oc var þa hringt herklukkunni i bǫnum. Þottiz k'r þa. 13. j bęinn: *Flatøb.* i bænum; *Fris.* vm bæinn; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 14. hlupv þeir: *Flatøb.* lupu þeir vpp ok stefndu; *Fris. og Eirsp. kortere.* 15. hertugi: *tilføiet over Linien.* 17. eptir strętinu: eptir *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Ordene mgl. i Eirsp.* 19. lidi: *Flatøb.* vfridi; *Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 20. Giordu þa ecki annat rad, en: *Flatøb.* ok var þat raads tekit at þeir; *mgl. i de andre Hdskr.* 21. allt lidit til þeirra: *Flatøb.* allt lid þeirra; *mgl. i Fris. og Eirsp.*

Ræddu þa vm, huat til rads væri. Willdi hertugi þar fylkia ok taka j moti Birkibeinum. Arni rofa bar merke hertuga. Hann sagdi, at var skom at lata Knut jarl taka klæde þeirra ok hesta j bænum. Skipti þa hertugi lidinu ok skipadi Olafi af Vigdeilld ok nockurum mônnum med honum a jt vestra stræetit. En hertugi ok hans merke ok mestur þori lidsins sneri ofan moti Hallvardskirkiugarde. Hann sende Halluard stutt, frænda Orms byskups, ok marga menn med honum at taka af Geitabru, sua at onguir mætti þar yfir komaz.

266 (231).

Fra Hakoni kongi.

Þa er Hakon kongr var a breckunne fyrir ofann bæinn ok Birkibeinar sa, at lidit var a Mor[tu]stockum, for þa kongslidit micit. Þorsteinn heimnes barr merke Hakonar kongs, spakur madr ok vel sidadr. Hann hafdi leinge þionat Hakoni kongi ok jafnan vel reynz. Kongr kallar a Þorsteinn ok bad hann eigi fara sua akafliga; sagdi, at þeim eirde þat eigi, er minnr voru færir j lidinu. Þa var sua fram komit ari, ath paskaaptan var sumardagur en fysti. En
108 b[2] þetta var lau|gardag j paskaviku. Var allr þeli or jordunne; en sua var vatt ok blauttlent, þar sem Birkibeinar gengu, ok leiren tok til knes ædr meir. Var þeim þui þunggengt, at annar fotur sauckr, fyr en odrum væri upp kipt. Ok er

1. Ræddu þa vm, huat til rads væri: *saa og Fris.* (skylldi *for* væri); *mgl. i de andre Hdskr.* 2. rofa: *Flatøb.* rufa; *Fris.* rýga; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 5. mônnum: *de andre Hdskr.* sveitarhôfðingjum *(eller Akk.).* 6—7. hans merke ok mestur þori lidsins: *Eirsp. (og Fris.)* mestr þori liðsins; *Flatøb.* hans menn. 8. stutt: *saa og Eirsp.; Flatøb.* stod; *Navnet udeladt i Fris.* 9. Geitabru: *skr.* ge-eitabru. 13. Mortustockum: *Hdskr. har* Morstockum. 14. micit: *Flatøb. og Fris.* mikinn; *Eirsp.* mik'. — barr: *foran dette Ord* for, *som er gjennemstreget og underprikket.* — Hakonar: *tilføiet over Linien.* 15. madr: *skr.* $\overset{r}{\text{m}}$r. 16—17. kallar a Þorsteinn ok: *mgl. i de andre Hdskr.* 17. akafliga: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* hart. 18. minnr: *saa Fris. og Eirsp.; Flatøb.* minz. — j lidinu: *saa og Eirsp.; Flatøb.* i herinum; *mgl. i Fris.* 19. paskaaptan: *efter* paska *staar først* dagur, *som er gjennemstreget og underprikket.* 21. vatt ok blauttlent: *Flatøb.* blautt ok vátlent; *Eirsp. (og Fris.)* blautlent. — ok *(andet)*: *de andre Hdskr.* at. 23. væri upp kipt: *Flatøb.* var vpp stigit; *Stedet mgl. i de andre Hdskr.*

þeir [komu] miog at breckunne, hlupu menn aptr j mot kongi ok sogdu, at bruttu var bruin. Þorsteinn let þat rad, at snua upp eptir vollunum ok sua til bruarinnar, er ligur til af Ryginnaberge moti Olyn. Kongr kallade þat ecki rad. Viku þeir þa aptur til bruarinar. Voru þa Vorbelgir en [at] af at taka þær brur, er næst voru bænum, ok stucku þegar j brutt, er Birkibeinar komu at, ok mattu vel hafa x menn varit, sua einge kæmiz yfir. Lagu þa yfir ij asar, ok vard þar yfir at gannga, ef komaz mætti. Hakon kongr nefndi .xl manna at ganga fyrir merkinu. Sidan geck Þorsteinn med merkit ok matti eigi odru vis ganga, en stydia sig vid spiozoddi vid annan asinn, er hann geck eptir odrum. Ok þa er þeir komu yfir, stodu þeir mille Eyrastrætisinns ok Nickulaskirkiu, ok þa er Hakon kongr kom yfir, var eigi meira lid yfir komit, en fyllti j moti strætino. Þorsteinn bad þa, at þeir gengi upp sem ækafaz, sua at þeir kæmi heim (sic) fyr j moti Vorbelgium, er af skipunum gengu. Hakon sagdi, at honum þotti ecki radligt, at ganga upp henn (sic) fiolmennarri, enn þa voru þeir, ok sagdizt bida vilia, til þess er lidit kæmi yfir bruna. Kom þa ok

---

1. komu: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — miog at: *Flatøb.* at; *Fris.* a; *Eirsp.* af. 1—2. aptr j moti kongi: *Flatøb. (og Eirsp.)* i mot þeim; *Fris. anderledes.* 2. bruttu: *de andre Hdskr.* af. 4. til af: *Flatøb.* af; *Fris.* hia; *Eirsp. anderledes.* — moti Olyn: *ikke* Osyn, *som Gudbr. Vigf. har; Angivelsen mgl. i de tre andre Hdskr.* 5—6. Voru þa Vorbelgir en [at] af at taka þær brur, er næst voru bænum: *Flatøb.* ok voru Varb. þa at at taka af bruna ok þau log er næst voru bænum; *Fris.* voru þa Varb. at at taka af þau laug sem eftir voru brvar̄.; *Eirsp.* Varb' toku þa af þau laug er næst voru bo͗num. 6. at *(første)*: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.* — stucku: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* rucku. 10. nefndi: *de andre Hdskr.* nefndi til. — ·xl: *Flatøb.* ·xi·; *Fris.* ·v· tigi; *Eirsp.* ·l·. — ganga: *det første Bogstav er rettet fra* b *til* G. 12. hann: *Flatøb. (og Eirsp.)* madr; *Fris.* hverr. 13—14. Eyrastrætisinns: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Stedet mgl. i Fris. Gudbr. Vigf.* Eystra Strætisins. 15. fyllti: *Hdskr. har* fylkti; *rettet efter Flatøb.; Stedet mgl. i de andre Hdskr.* 16—18. bad þa, at þeir gengi upp — er af skipunum gengu: *Flatøb.* bad þa ganga sem skiotaz sua at þeir kæmi eigi fyrr i mot Varbelgium er af skipunum geingu; *Fris.* bað þa fyʀ koma i moti Varb.' eɴ þeir er a skipin'. voro; *Eirsp.* bað þa skunda ferðinni, sua at þeir yrði æigi skiotari er af skipunum foru. 18. Hakon sagdi, at honum: *Flatøb.* Konungi; *de andre Hdskr.'s Text yderligere forkortet.* 18—19. at ganga upp henn fiolmennari, enn þa voru þeir: *Flatøb.* at þeir geingi sua faamennir, *Udtrykket mgl. i de andre Hdskr.'s kortere Text.* 20. til þess er lidit kæmi yfir bruna: *Flatøb.* lids sins; *Eirsp.* til þess er liþ kæmi meira yfir bruna; *Stedet mgl. i Fris.*

vanu bradara lid eptir þeim. Þegar Hakon kongr sa aukaz lidit, gengu þeir upp eptir strætinu med fylktu lidino, ok er þeir komu jamfram gardi Guttorms Erlendzsonar, þa [kom] Guttormr þar j mot þeim, haukulskuodur (sic) ok hafdi kapu yfir ser. Gud gæti ydar, herra! Miog fari þier nu haskasamlega ok famennir. Vorbelgir eru her upp fra ydr med fylktu lidi sinu ok hafa einhugsat moti at taka. Ok villdi gud, at ek væra nu jamvel fær, sem þa er ek fylgda ydr j Vermaland. Kongr suaradi: Haf goda þock fyrir þinn godvilia, ok gack jnn aptr! Bratt mun koma lid alla vega til minn. Ok er þeir hofdu skamt geingit, þa kom Sigurdr, son Hakonar kongs, moti þeim; hafdi hann farit eptir þeim nordan dagfari ok nattfari. Var konge mikill þocki æ hans kuomu. Fylgdi hann þa kongi med sina menn. Sidan gengu þeir fram eptir strætino.

267 (232).

Fra Arna R*[ofu].*

Uppi vid gard Asbiarnar kops var fyrir Arni᾿ Rofa med merke hertuga ok allr þori ens bezta lids Vorbelgia, ok hofdu þar fylkt. Ok adr en saman kæmi fylkingarnar, bad
109 a[1] Hakon kongr ludrsueinnin blasa. | Hann bles jj sinnum ok helldr lagt. Kongr mælti: Betur blæs bickiuhuolpurinn þinn

---

2. aukaz lidit: *Flatøb.* þat; *Eirsp. og Fris. anderledes.* — med fylktu lidino: *saa og Eirsp.; Fris.* hia Nicholas kk'. með fylktu liþino; *mgl. i Flatøb.* 3. jamfram: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* gegnt. 4. kom: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — haukulskuodur: *Flatøb.* okulskodr; *Fris. og Eirsp.* aukulskuaðr. 5. yfir ser: *Flatøb. (og Eirsp.) tilføier* ok mællti, *Fris.* hann mællti. 6. famennir. Varbelgir: *Flatøb.* ok sua famennir þuiat Varbelgir; *Fris.* sva famennir. þuiat Varb.'; *Eirsp.* sua fámennir Varb.'. — fra: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* yfir. 7. sinu: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og i Fris.* 9. goda: *Eirsp.* guðz; *mgl. i Flatøb.; hele Kongens Svar mgl. i Fris.* 10. aptr: *Hdskr. har* apt⁸. 14. konge: e *rettet fra* r. — mikill þocki: *Flatøb.* mikil þauck; *saa og Fris. og Eirsp.* 15. þeir fram: *herefter* þr fr *gjennemstreget og underprikket.* 17. kops: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* koprs. — Rofa: *Flatøb. og Eirsp.* rufa; *Fris.* Ruga. 19. fylkingarnar: l *tilføiet over Linien.* 20. jj sinnum: *de andre Hdskr.* tysvar. 21. blæs bickiuhuolpurinn þinn: *Fris.* blés bickiohvelpriɴ þiɴ; *saa og Eirsp.; Flatøb.* blestu bickiuhuelprinn.

j Biorguinarbryggium, er þu tokt silfur af mǫnnum. Sidan bles hann, ok var þa micklu b[e]tur. Þa het kongr æ mennina, at fram skylldi ganga undir merkit. Geck hann þa sialfur einna manna fremztr. Sem Sturla kuad:

Geck alualldr
vndir ægishialmi
meginnmilldr
merkium fyrri;
en gullsett
gnæfa knattu
visa ve
[of] valafolki.

En þar fram
fylgia nadi
ʀæsis hird
romu styri
hilldarfus
æ hlidar badar
j gagnfor
greypra vopna.

Vorbelgir voru sumir uppi j kirkiugardinum. Skorti þar eigi griothrid, ok letu þeir þa fast ganga; en huorirtueggiu skutu. Sua segir Olafur huit[a]skalld:

---

1. tokt: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* tok; *Cod. Holm.* tekr. 2. betur: *Hdskr. har* bt². 4. einna manna fremztr: *Flatøb.* allra manna fremst; *Fris.* eiɴa fremstr; *Eirsp.* nær fremstr sinna manna. 6. vndir ægishialmi: *Eirsp. (og Fris.)* vnd (vndir) ygis hialmi; *Flatøb.* vnd yngis hialm. 8. fyrri: *skr.* ⁱf. 9. gullsett: *rettet saa efter Fris.; Hdskr. har* gullsetti, *Flatøb.* gullstett, *Eirsp.* gullsætr. 11. ve: *Hdskr. har* ve-l; *rettet efter de andre Hdskr.* 12. of: *tilføiet efter Fris. og Eirsp.; Flatøb.* af. 14. nadi: *de andre Hdskr.* knatti. 16. styri: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* stærri. 17. hilldar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* helldar. 20. greypra: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* greyptra. 22. þeir þa: *Flatøb.* þat; *Sætn. mgl. i de to andre Hdskr.* 22—23. en huorirtueggiu skutu: *saa og Fris. (og Eirsp.); mgl. i Flatøb.*

Hattgeirstad (sic) raud huatt j Oslo
hilldar tungl med skatta milldum,
ræstir þrungu lafrar (sic) æstum,
jarnfalldit lid, saman hialldri;
brondum skyfduzs blogdgar randir,
bleikir fellu menn at velle,
hlifarlaus vo gramr med gæfu,
gylltar sungu hiallta tungr.

Eptir þetta var fram borit merki Hakonar kongs. Brast þa flotti j lide Vorbelgia þui, er fyrir vtan stod kirkiugardinn. Ok er þeir Vorbelgir, er jnne voru j kirkiugardinum, sa þetta, ok sua et samma þeir, er uppi voru, at þeirra menn flydu, þa giordu þeir enu snorpuztu hrid med grioti, at sua flaug, sem þyckuaz matti. Arni rofa var þar inne fyrir ok Vilhialmur or Torgum, lendr madr, ok mestr þori lids Vorbelgia. En sumir sneru upp fyrir austann kirkiugardinn.

268 (232).

Capitulum.

Þa er Arne rofa, merkismadr hertuga, sneri vt j kirkiugardinn, * * * Jvar holmr ok Jvar dyri, Þorlaugr bose. En fyrir þui at griot var ærit laust jnni fyrir, þa baru Vorbelgir suo griot ok skot æ Birkibeina, at þeir hrucku

1. Hattgeirstad: *Flatøb. og Eirsp.* Hallgeislat; *Fris.* Hallgislat. — raud: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* flo. 2. skatta: *med en Streg ovenover det andet* t; *de andre Hdskr. skriver* skata. 3. ræstir: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* raustir. — lafrar: *Flatøb. og Fris.* iofrar; *Eirsp.* iofra. — æstum: *saa og Fris.; Flatøb.* æzstum; *Eirsp.* hæstum. 4. jarnfalldit: *rettet saa efter Fris. og Eirsp.; Hdskr. har* jarnfalldiñ; *Flatøb.* iafnfalldit. — saman: *Hdskr. har* samam. — hialldri: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* halldit. 5. skyfduzs: *skr.* skyfduz-s, *hvor* s *er skr. sammen med det flg. Ord; Flatøb.* skyfduzst; *Fris.* skifðoz; *Eirsp.* skipduz. — blogdgar: *de andre Hdskr.* blodgar (bloðgar). 6. at: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* aa. 7. vo: *Flatøb.* vaa; *Eirsp,* ua; *Fris.* var. 8. tungr: *en skraa Streg over* g. 12. ok sua: *herefter* þ̄tta *gjennemstreget og underprikket.* 14. rofa: *de andre Hdskr.* rufa (rvfa). 16. En sumir sneru: *Flatøb.* enn voru; *Stedet mgl. i de andre Hdskr.* 18. vt: *Flatøb og Fris.* inn. 19. kirkiugardinn: *herefter mgl. noget i Hdskr.; Flatøb. (og Fris.) fortsætter saa* þa sottu þar at margir Birkibeinar. lupu sumir inn i kirkuigardinn; *Begyndelsen af Kapitlet mgl. i Eirsp.* — Jvar holmr: *mgl. i Flatøb.* — Þorlaugr: *Flatøb.* Þorleifr; *alle Navnene mgl. i Fris.* 20. jnni fyrir: *Flatøb.* inni; *Fris.* fyrir iɴan.

vt aptur; var þa allhord orosta. Sottu Birkibeinar allfast at; en Vorbelgir vorduz dreingiliga bæde med grioti ok skoti. Sem Sturla segir:

Ok inndrott
ellda kynde
bauduartys
vid bauga renne,
sua at egfars
eisur stucku
of ilflet
aurnis spialla.

Ok þa er Alfr af Leiuastodum sa, ath þeir mundi verda jnne byrgdir, þa leitade hann vt vm gardzhlidit ok bardiz alldiarfliga. Hann komz ofann til arinnar, ok margir hlupu eptir honum. Alfr fell j anni, ok er þat flestra sogn, at su hafi vorn verit ein dreingeliguz, er hann vardiz, adr hann fiell. Hakon kongr sneri þa upp eptir þeim Vorbelgium, er flydu fyrir vestan kirkiugardinn, ok j þui bili fell sa madr, [er] Eysteinn sundramur het, ok en fleire Vorbelgir.
109 a[2] Einn | madr fell af Birkibeinum; en nockurir vrdu sarir.

269 (233).

Capitulum.

A stræti þui, er hertugi hafdi skipad Olafi af Vigdeilld, þa komu þeir Birkibeinar moti honum, er upp gengu af skipunum. Vard þar allhord snera. Voru margir Vorbelgir j kastala byskups ok baru storgriot ofan æ Birkibeina. Var þat miog manhætt, at sækia at þeim, er æ strætino voru, en gæta sinn þo fyrir þeim, er j kastalanum voru, ok þui vard þar orosta, ok lauk med þui moti, at Vorbelgir

2. vorduz: *neppe* borduz; *Flatøb. (og Fris.)* vorduz vel ok. 12. Leiuastodum: *Hdskr. har* Leina-. — mundi: i *rettet fra* u. 14. ofann: n̄ *rettet fra* t. — ofann til: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* allt ofan til. 15. fell: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* fell loks. 18. vestan: *de andre Hdskr.* austan. 20. Birkibeinum: *skr.* bb.', *som er rettet fra* v. 24. allhord snera: *Flatøb.* allsnorp orrosta; *Fris.* horð or̄a; *Eirsp.* allhaurd or̄a. 25. storgriot: *de andre Hdskr.* stort griot. 26. þeim: *Flatøb.* þeim Varbelgium; *Fris.* þeim bb.'; *i Eirsp. mgl.* at sækia — vard þar orosta. 28. orosta: *Flatøb.* allhaurd orrosta; *i Fris. mgl.* ok þui vard þar orosta. — med þui moti: *de andre Hdskr.* med þui.

sneru undan ok jnn j kirkiugardinn. En Olafr af Vigdeilld med sueit sini sneri upp fyrir nordan kirkiugar[dinn]. En Arnfinnr Þiofsson, stallari hertuga, veik nordr til Nunnusetur ok hliop þar j kirkiu. Hakon kongr sneri upp fyrir austan kirkiugar[dinn] med sitt merke. Voru þar fyrir margir Vorbelgir. Þar var sa madr, er Grimr æ Sande het, ok fioldi mannz. Voru sumir æ kirkiugar[dinum], en sumir æ smidiuhusi nockuru, ok hofdu þar borit at sier griot [ok skot] ok baru huortuegia æ þa Birkibeina sem ækafaz. Ok var þar sa madr skotin af Birkibeinum j kniet med kesiu, er Biarni hestr het, ok af þui sari letz hann; var brodrson Karllz suanga ok Sigurdar skialga ok et besta manzefne. Þar vrdu margir Birkibeinar sarir, ok flestir fengu þar nockut hark. Sem Sturla segir:

Flugu hræleiftur
ath hiarar leike
geigurlig
æ Gauz himni;
en ʀandalfr
rifnande (sic) for
boduar sky
blods elldingum.

270 (234).

Fra kongi.

Þa er Hakon kongr kom jamfram korsbrædragordum j ofanverdar geilarnar, þar var fyrir hertugi æ heste ok miog mart manna med honum. Ok er þeir mættuz, vard nockr

---

3. nordr: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* nordan. — til: *herefter* h^s^t *gjennemstreget og underprikket.* 8. smidiuhusi: *Flatøb.* husi; *Fris.* smiðio (nockuʀi); *Eirsp. har her* (voru sumir a hvsunum en sumir a) smiðiu buðunum. — ok skot: *tilføiet efter Flatøb.; mgl. i Fris.'s kortere Text; for* ok hofdu — huortuegia *har Eirsp.* oc gryttu huarirtueggiu. 12. suanga: s *rettet fra* þ. 14. hark: *mgl. i Flatøb.; Sætn. mgl. i de andre Hdskr.* 16. hiarar: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* carar. 17—18. geigurlig æ Gauz himni: *Flatøb.* geigurliga gautz himni af; *Fris.* geigurlig a gautz him̄.; *Eirsp.* geigurlig a gauz hipni 20. rifnande: *Flatøb. og Eirsp.* rifandi; *Fris.* riðandi. 22. elldingum: *saa rettet efter Fris. og Eirsp.; Hdskr. har* elldingiñn; *Flatøb.* elldunni

stadr æ, sua at huorigir ʀedu til annarra. Stodu Birkibeinar j veissu nockuri ok þo nedar meir; en Vorbelgir voru uppi æ brunni ok strætino, ok var þar nockuru þurara. Kirkiugardzhlidit var æ bake þeim Birkibeinum, ok var þat [fullt] af Vorbelgium. Vndir merke Hakonar kongs mundu vera nockurir xx menn. Hann var þa haskasamliga kominn, er hertugi var fyrir ofan med marga menn, en fullt gardzhlidit æ baki þeim af Vorbelgium. Giordi gud þa miskunsamliga vid konginn, er huorigir redu æ hann, þuiat ef adrir huorir hefdi æ radit, þa væri hann skiott j forrade ok þeir menn, sem med honum voru. Hakon kongr visade sinum mǫnnum moti garzhlidinu; en hann sialfur ok merkit sneri upp moti hertuga. Var þar þa mikill vopnaburdr vid kirkiugarzhlidit af grioti ok skotum, er Birkibeinar baru inn j kirkiugardinn, en Vorbelgir vt j moti. Sua segir Olafr huitaskalld:

Snorp bitu jarn, sem [ismol] yrpi |
109 b[1] oda straumur, med heitu blodi
herstefnir raud hamri ofna
hilldar serke framar merkium;
grimum stod æ Gaundlar himni
grar regnbogi Hnikars þegna,
hardar lustu fylking fyrda
farelldingar meginsara.

Warbelgir raku þa aptur kirkiuhurdina, er þeir þoldu eigi vopnaburdin.

---

1. til annarra: *saa og Fris.; Flatøb.* aa adra; *Eirsp.* á. *I* annarra *er* ṙa *rettet fra* n. 4. æ: *de andre Hdskr.* at. 5. fullt: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 6. þa: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* þa miok. 8—9. miskunsamliga: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* mikla miskunn. 10. j forrade: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* sigradr at likendum. 12. gardzhlidinu: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* kirkiugardz-. 14. er: *saa og Eirsp.; Flatøb.* enn; *Stedet mgl. i Fris.* 16. huitaskalld: i *skr. over Linien.* 17. ismol yrpi: ismol *tilføiet efter de andre Hdskr.;* yrpi *senere tilføiet i Marginen.* 18. straumur: *Fris.* straums; *de andre Hdskr.* straumr. 22. grar regnbogi: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* grátt regnboði. 23. fyrda: *mgl. i Fris.* 25. kirkiuhurdina: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp. kun* hurðina.

271 (235).

Orosta.

Skuli hertugi var a hesti, ok er hann sa þessi tidende, het hann a sina menn, at þeir skylldu fram sækia. Sa madr stod hia honum, er Soni sikr het. Hann mælti til hertuga: Herra, hier er nu merke Hakonar kongs, ok her er sialfur kongr. Hertugi suaradi: Eige skal fram at sidr, ok slo hestinn med sporum. Soni tok j taumana ok hellt aptur hestinum. Birkibeinar skutu þa at hertuga nockurum spiotum, ok flugu nær honum. Sua kuat Sturla:

War laushendr
lofda styrir
a blodorms
beinu skapti,
en halldsamr
at hiarar leike
a geirtys
grenni malu.

Ok bratt epptir þetta sneri hertugi vndan ok allir þeir, er honum fylgdu. Sua segir Olafr huitaskalld:

Alldri borduzt, afli stærdir,
ognsueipinna blogdgum greipum,
hird sotti þar huerss (sic) at gardi,
herrar jj af dreingskap meira;
vndan ʀeid, sa fremstr var fundinn,
fyrda gramr, at jafnum burdum,
Sueriss ætt feck sigur at rettu,
sua villde gud, framidr millde.

I þessu bili safnadiz lid til kongs, ok þa bad kongr Þorstein snua eptir hertuga med merkit ok flesta alla menn, þa er þar voru; en hann kuaz eigi vilia skiliaz vid garzhlidit,

---

3. skylldu: *Hdskr. har* skulldu. 6. skal: *Hdskr. har kun* sk. 13. beinu: *de andre Hdskr.* beniu (benio). 17. grenni: *saa skr. i alle Hdskr.* 18. allir: i *rettet fra* r. 20. stærdir: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* stærðar. 21. blogdgum *(jfr. S. 560[5]): det andet* g *synes rettet fra* u. 22. huerss: *skr.* h^{s}uss (*maaske Feil for* h^{2}uss?); *Flatøb.* hress; *Fris.* hraust; *Eirsp.* hvaus; *Cod. Holm.* hvǫrs.

fyrr en þar væri sua skipat, at eigi væri þadan bakslettu vonn. Hertugi sneri upp eptir gautum. Kom þar mart hans manna j mot honum, ok sneruzt æ flotta med honum. Vanu bradara kom Gunar kongsfrænde med sueit sina til kongs, ok skipudu þeir þa mônnum til at sækia at garzhlidino ok letu menn fara upp æ hus med bogum at reka þa ofan, er baru vopn æ Birkibeina. J þui kom Gautur Jonson med sina sueit. Þa kom ofan fra Þorsteini Asolfur strykr ok sagdi, at Þorsteinn var miog famennr merkinu (sic), en lid safnnazt miog til hertuga. Kongr sende Gaut Jonson med sueit sinne upp undir merkit ok mart annara manna; en sialfur hann skipade mônnum til atsoknar at garzhlidino. |

272 (235).

109 b² *Capitulum.*

Hertugi hafdi snuit upp æ Mortustockana, en Þorsteinn heimnes eptir honum med þui lide, er fylgde merkino. Fellu þa menn af Vorbelgium her ok huarr [j] gautunum. Þar fell Algautte; en Vesete, brodir hans, vard sar. Þeir komu driugum badir sen upp j gauturnar, Gautur Jonson ok Olafr af Vigdeilld, sidan hann hafdi flyit af hinu vestra strætenu. Atti Olafr þa ennguan annan til, en hann sneri inn i Lafranzkirkiu ok hans menn; enn þo fellu nokkvrir fyrir vtan kirkiogardin. Gavtur spurdi, ef Olafur villdi grid; hann lezt giarna vilia. Gautur bad hann vera

3. sneruzt: *Flatøb. og Fris.* sneriz; *Stedet mgl. i Eirsp.* 8. med sina sueit: *saa og Eirsp.; Flatøb. tilføier* vpp undir merkit, *Fris.* til konvngs. — fra Þorsteini: *saa og Fris. og Eirsp.;* fra *er tilføiet over Linien; Navnet er skr.* Þorst^{s}.; *Flatøb.* Þorsteinn ok. 9. merkinu: *Flatøb.* med merkinu; *Fris. (og Eirsp.)* vndir merkino. 10. safnnazt: *Flatøb. (og Fris.)* -adiz; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 15. upp: *skr. to Gange.* 16. er: *tilføiet over Linien.* — fylgde: *Flatøb.* þa var med honum vndir; *i Fris. mgl.* þui lide, er fylgde; *i Eirsp. mgl.* en Þorsteinn — merkino. 17. Fellu þa: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* fellu þa drivgom. — j: *mgl. i Hdskr.* — gautunum: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* gautunni. 19. driugum badir sen upp: *Flatøb.* baadir senn miok vpp; *Fris.* baðir senn vpp; *Stedet mgl. i Eirsp.* 20. Vigdeilld, sidan: *i Hdskr.* Vigdeilld. Sidan *og intet Punktum efter* strætenu. 21. hann sneri: *Flatøb. (og Fris.)* snua; *Eirsp. anderledes.* 22. Lafranzkirkiu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Halluardzkirkiu. — enn: *Hdskr. har* nē (*for* ne *maaske opr.* m?). 23. villdi: *herefter i Hdskr.* duga *gjennemstreget.* 24. bad: b *kludret.*

[j] kirkiu ok treystaz eigi meir þeim gridum. Skuli hertugi var æ Mortustockum, ok kom þar mart mana til hans; ætladi hann þa til vidrtoko, ok er hann sa, at Gautur kom undir merkit ok Þorsteini safnadiz lidit, þa sneri hann æ land upp med þui lide, er var med honum. Þar voru þa þessir lendir menn hans: Bardur bratti, Bardr vargr, Erlingur liodhorn, Veseti litli. Hertugi reid j hridinne upp til Hofs til Omunda logmannz ok æt þar mat.

273 (236).

Capitulum.

Medan þeir hertugi ok Birkibeinar attuz vid æ Mortustockum, þa kom sua lid af skipunum, at Birkibeinar kringdu allan kirkiugardinn, sua at Vorbelgium var einge kostr vt at komazt. En þeir hofdu sua skipat fyrir innann, at huergi matti jnn komaz. Ok er Hakon kongr hafdi skipat maunnum til atsoknar, sua sem hann villde, þa geck hann jnn j korsbrædragard ok þadan j predicaragard; en mille Olafskirkiu ok kor[s]brædragardz var sterkur skidgardr, en einge steinmur. Let kongr þar bera æ suordu ok stor reip, ok var nidr [felldr] skidgardrinn. Ok þa gardrin fell, vard op micit j lidi Birkibeina; enn brestr vard harr ok mikit hark, þa er gardrin fell. Enn er Vorbelgir heyrdu þat, þa ottuduzt þeir ok stucku fra ollum gardzhlidum. Nadu Birkibeinar ingongu, ok fell þa mestur þori af Vorbelgium. Sem Sturla kuat:

Þar baugsegl
j brimis vinnde
branda byr
blasa knatti;

1. j: *mgl. i Hdskr.; det frg.* vera *er skr.* vá. — treystaz . . . þeim: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* treysta . . . þessum. 8. Omunda: *Flatøb. og Eirsp.* Amunda; *Fris.* Amunda Rembu. — mat: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* maaltid. 18. suordu: *saa og Eirsp.; Flatøb.* suord; *i Fris. mgl.* suordu ok. 19. felldr: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — fell: *saa og Eirsp.; Flatøb.* tok at falla; *Stedet mgl. i Fris.* 21. hark: *Flatøb.* brak; *Udtrykket mgl. i Eirsp., og Fris. er her endnu kortere.* 27. byr: *rettet; Hdskr. har* bur, *de andre* byrr (byR).

enn hrælaugur
af hiarar bordum
geigurligur
glymiandi fell.

Þa var mikill vopnaburdr at Vorbelgium. Voru hognar miogg hlifarnar af þeim; urdu margir sarir miog, enn fioldi fell. Sem Sturla kuat:

Reid blodlaukur
æ berum kneri
auruar as,
jarni slunginn;
en gandreid
grænna skiallda
Sualnis vegg
sleit æ lopti.

Ok þar fell
feigum hausi
Giallar mans
greypri hende
Fenris nipt
fylkis dolga
j hiargaull
heiptar blode.

Wilhialmur ór Torgum var sudr [vid] gardzhlidit; en Jvar
110a[1] dyri kalladi æ hann ok spurdi, ef hann vil|ldi grid. Hann
suaradi: Ek veit eigi en, huor ockar þarf annas grida,

---

1. hrælaugur: *skr.* -laúg̃ 2. hiarar bordum: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* hiarðar botnum. 3. geigurligur: *saa og Fris.; Flatøb.* geigrligr; *Eirsp.* geiguligr. 5. at: *rettet; Hdskr. har* af. 5—6. at Vorbelgium — sarir miog: *Flatøb.* ok vrdu Varbelgir miok saarir; *dette Punktum mgl. i Fris. og i Eirsp.* 6. miogg: *skr.* mioġ. 8. blodlaukur: *saa og Fris.; Flatøb.* blodugr; *Eirsp.* bloðlaugr. 10. auruar: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* aurva. 14. Sualnis: *de andre Hdskr.* Svaulnis (Suðlnis). — vegg: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* eG. 15. sleit: l *rettet fra* b. 16. fell: *saa ogsaa de 3 andre Hdskr.; Unger* félt, *Gudbr. Vigf.* féllt. 20. nipt: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* nipr. 21. dolga: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* balga. 22. hiargaull: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hiorgoll. 24. vid: *tilføiet efter Fris. og Eirsp.; Flatøb. har* fyrir; *Gudbr. Vigf. har her:* var[ði] suðr-garðs-hliðit.

ok slo Jvar med steine mikit hogg a kinnina. Þa mælti Jvar: Med þui at þu villt kiosa it verra, þa skaltu þat hafa. Var Vilhialmur þa felldr; en þui villdi hann eigi þiggia grid, at hann var adr særdr, sua at af honum var hogguinn hællinn. Margir Birkibeinar kendu þar kuningia sina, ok fengu sumir eigi grid, þott bædi, en sumir villdu eigi þiggia, þott bodinn væri. Sneruz þa Vorbelgir til sudrdyranna, ok komu sua margir at senn, at eigi komuz vm hlidit, ok fellu þar Vorbelgir suo þyckt, at jjj ædr fiorir lagu a þycktina. Var þa unninn sigrinn. Sem Sturla kuat:

Þar sigurhliod
syngia nadu
harda huel
huorssum munnj
j herfor
vm hofud manna
Haugna mans
hlyrna disir.

I þenna tima nadu þeir jngongu, Knutr jarl ok Birkibeinar þeir, er voru fyrir uestan kirkiu. En or kastala byskups, þar sem Vorbelgir voru j, þa voru gaung nockur upp j kirkiu. Baru Birkibeinar þar a suordu ok felldu þa nidr, ok voru þar j sumir Vorbelgir, er villdu hlaupa or kastalanum ok j kirkiu. Þar var sa madr, er Hakon laukr het, ok en fleire, ok letuz allir, þa gonginn fellu.

---

2. þat: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þat ok. 4—5. hann var adr særdr — hællinn: *Flatøb.* af honum var aadr hoggin hondin; *Fris.* hann var aðr særðr til olifis; *Stedet mgl. i Eirsp.* 5—6. kuningia sina: *Flatøb.* kunningia sina ok felaga; *Eirsp.* felaga sina; *Fris.* vini ·s· ok frændr. 6. fengu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* fengu þo. 9. vm: *Flatøb. (og Eirsp.)* vt vm; *Fris.* ix vm. 10. unninn sigrinn: *saa og Eirsp.; Flatøb.* (Vard þa) mikill sigr; *Stedet mgl. i Fris.* 12. Þar: *mgl. i Flatøb.* 13. nadu: *de andre Hdskr.* knáttu. 14. harda: *Flatøb.* hardla. — huel: *de andre Hdskr. skr.* huell, hvell. 17. vm hofud manna: *Flatøb.* haufudsmanna; *Fris.* of hofuðz manna; *Eirsp.* of haufuð manna. 21. uestan: *Hdskr. har* ạu^{e}stan *og derefter* haf *gjennemstreget og underprikket.* 24. voru þar j: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vrdu þar vndir. 24—25. or kastalanum ok j: *Flatøb.* til; *Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* 25. laukr: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* ludr. — het: *de andre Hdskr. tilføier* hirðmaðr hertuga. 26. þa gonginn fellu: *mgl. i Flatøb.; Eirsp. (og Fris.)* þa ær (þegar) gaungin fellu.

274 (237).

Fra kongi.

Pa er Hakon kongr sa, at allir Vorbelgir voru j kirkiu komnir, þeir sem upp stodu ok eigi voru grid gefinn, Arni rofa komzt eigi j kirkiu ok feck þo grid, þa snerizt kongr or kirkiugardinum ok hliop æ hest einn suartan. Þeir menn leitudu at hestum, er honum fylgdu; enn sumir runnu. Reid kongr or bænum ok var gyrdr suerde, enn hafdi blodugt suerd j hende, er Vorbelgir hofdu att. Ok er hann kom j gauturnar upp, mundi hann hafa nær ccc manna. Sidan ridu þeir nockura halfa rôst gautu, ok urdu ongir hestar æ veg þeirra. En menn fengu þeir nockur[a], ok voru ollum gefinn grid. Kongr nam stadar ok atti tal vid [menn] sina. Hann mælti sua: Ef Skuli, magur minn, hefir hier vndann ridit, þa man hann sua hafa fyrir hugat, at oss mun verda ecki gott til hesta; en þessir gioraz miog modir, er vier ridum; eru þeir ok sua undan bornir, at ver faum huorke af þeim vitond ne synn. En j bænum var þat titt, sem þier vissut, at Vorbelgir voru komnir j kirkiur, ok em ek hræddr vm, huersu vorir menn lata þeim hallda kirkiur, er þickiazt mestar sakir vid eiga. En ek vil fyrir onguan munn kirkiufridinn briota lata. Munu ver nu snua aptur til bæiarins ok gæta sigurs vors. Fara en skipti ockar maga, sem gud hefir fyrir æ[t]lat. Eptir þetta sneri

3. þeir sem upp stodu ok eigi voru grid gefinn: *saa og Eirsp.; Fris.* þeir sem eigi hofðo griþ; *Flatøb.* þeir sem vpp stodu. 5—6. Þeir menn leitudu — fylgdu: *Flatøb. kun:* menn leitudu þa at hestum; *Eirsp.* þeir menn leituðo oc — fylgðo; *Fris.* fengo þa menn hans ser hesta. 6. runnu: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* runnu med konungi. 7. or: *Flatøb. og Fris.* þa vpp or; *Eirsp.* upp ur. 9. gauturnar: *et paabegyndt* r *over* t. — nær: *mgl. i de andre Hdskr.* 10. Sidan ridu þeir nockura halfa: *Flatøb.* siþan reid hann haalfa; *Eirsp.* reið hann þa nockura; *Stedet mgl. i Fris.* — gautu: *mgl. i Flatøb. og i Eirsp.* 11. nockura: *Hdskr. har* nock[2]. 12—13. stadar ok atti tal vid menn sina. Hann mælti: menn *mgl. i Hdskr.; Flatøb.* stad ok mællti sua; *Eirsp.* stað oc mælti; *Fris. her kun:* þa mællti k'. 16. bornir: *Flatøb.* komnir; *Stedet mgl. i de to andre Hdskr.* 17—18. En j bænum — komnir j kirkiur: *saa og Eirsp., som dog synes at have* tuit *for* titt; *Flatøb.* enn þer vissut, at Varb. voru komnir i kirkiu i bænum; *Fris. endnu kortere.* 23. fyrir ætlat: *saa og Fris.; Eirsp.* fyrir seð; *Flatøb.* vill. — ætlat: *i Hdskr.* ælat.

kongr aptur. En Vorbelgir hofdu borit vid kirkiuhurdina
110 a[2] jnnann, sua at eigi matti upp briota; enn Birkibeinar baru utann at vidu, sua at eigi mætti ut komazt. Kongr geck fyst til byskups; tok fyst lausn af honum ok hans menn. Eptir þat [let] byskup matbua honum, ok snæddi hann þar vm hrid. Þeir satu þa badir saman at mat, Þorsteinn heimnes ok Arni rofa. Var þa kongr sua vel til Arna, sem hann hefdi honum jafnan fylgt. Ok sua grimur, sem Hakon kongr hafdi verit vm daginn at fyrirkoma sinum ouinum, þa var ok eigi hitt midr fra moti, huersu miskunsamur hann var j gridagiofum vid alla þa, sem æ hans valld gengu. Wm daginn adr var kanadr valrin, ok voru þat nockurir lxx manna, er lagu fyrir Hallvardzkirkiudyrum. En þat [var] avarp manna, at þar mundi fallit hafa aukinn jij c manna ok margir godir dreingir vr Þrændalogum: Bardr af Gudreksstodum, son Þorsteins kugads, ok Petur, systrson Jvars, Vilhialmur or Torgum, Grimur af Sande ok margir adrir godir dreingir.

275 (237).

Capitulum.

Sunudagin atti Hakon kongur þing ut j kongsgarde. Lysti hann þa þui, at allir menn af Vorbelgium hefdi grid, þeir sem j kirkiv satu. Gengv menn þa af þinginv ok til kirkiu, ok leitadi hver þa eptir sinum hugdvmanne. Giengv

1—2. vid kirkiuhurdina jnnann: *Eirsp.* við kirkiuhurðirnar innan; *Fris.* iнan við kirkiohvrðirnar; *Flatøb.* fyrir kirkiuhurdir. 4. tok fyst: *de andre Hdskr.* ok tók. 5. let· *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris. anderledes.* — þar: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* þar ok drack. 6. badir: *herefter i Hdskr.* vm hrid *gjennemstreget og underprikket.* 7. rofa: *de andre Hdskr.* rufa. 11. var: *Flatøb. (og Fris.)* var siþan; *Eirsp.* var þa. 12—13. ok voru þat — er lagu: *Flatøb.* ·lxx· manna laagu; *Fris.* lágu ·lxx· dauþra manna; *Stedet mgl. i Eirsp.* 14. var avarp manna: var *mgl. i Hdskr.; Flatøb.* hugdu menn; *de to andre Hdskr. anderledes.* 17—18. ok margir adrir godir dreingir: *Eirsp.* oc margir aðrir agætir menn; *Flatøb.* ok margir adrir; *mgl. i Fris.* 21. ut j kongsgarde: *saa Fris.; Eirsp.* i konungsgarþi; *Flatøb.* i Cristzkirkiugardi. 22—23. menn af Vorbelgium hefdi grid, þeir sem j kirkiv satu: *Flatøb.* Varbelgir skylldu grid hafa þeir er i kirkiu væri; *Fris.* Varb'. þeir, sem i kirkiom voro skylldi hafa griþ; *Eirsp.* Várb'. skylldu grið hafa þeir sem i kirkium satu. 23. af þinginu ok til: *Flatøb.* i; *Eirsp. og Fris. anderledes.* 24. hugdvmanne: *Flatøb. (og Eirsp.)* hugdar-; *Stedet mgl. i Fris.*

þa til grida, ok var þeim skipt j sueitir eptir þui, sem kongur sa ʀad fyrir. Var eptir þat skipt herfangi þui aullu, er att haufdu Vorbelgir, eptir sidueniu lidsmanna.

276 (237).

Fra kongi.

Þa er (sic) kongr dualdiz j Oslo vm hrid, ok nockurum vjj nottum eptir bardagann sende hann lid nordr j land æ skutum. Var þar fyrir Asolfur af Austuratt, Jvar Peturs-son, Arni blackr, Clemet af Holmi, Olafr kidlingsmuli, Bardr Groson. Hofdu þeir xv skutur. Skylldu þeir fara allt nordr til Þrandheims ok vita, huer tidende þar væri. En kongr dualdiz eptir j Vikinne at erindum sinum. Hakon kongr hafdi feingit syslu æ Raumaʀiki Gregorius, syni herra Andres. En jj vetrum fyrir ofridinn hafdi Gregorius gefit upp sysluna ok for sudr til Danmerkur ok sueinar hans ok var med Valldimar kongi vel virdr. Hakoni kongi þotti þessi ferd nockut vndarlig, er Gregorius hafdi ecki tekit orlof af honum. En vm vetrinn, er ofridrinn hofzt ok Skuli hafdi latit gefa ser kongsnafn, þa sende Hakon kongr til Danmerkur Biarna Moisesson til mozt vid Gregorius ok bad hann fara aptur j Noreg ok het honum sæmdum eptir þui, sem hann reynde trunad hans til. For Gregorius þa aptur. Ok þegar er hann kom j Vikina, afladi hann ser sueitar ok kom til Birkibeina fyrir bardagan æ Laku. Hann var ok j Oslo med konginum. Ok eptir þetta lagdi kongr hinnar mestu mætur æ Gregorius ok feck honum Borgarsyslu. Gregorius var vitur madr ok vel menntur j

1. þa: *Flatøb.* þeir þa; *Sætn. mgl. i Eirsp., det hele Punktum i Fris.* 2. sa ʀad fyrir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* sa fyrir. 3. lidsmanna: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* lidsmanna ok hofþingia. 5. Þa er: *mgl. i Flatøb.; hele Sætn. mgl. i Fris. og i Eirsp.* 5—6. nockurum vii: *Flatøb.* ·vij·; *Fris.* nockurvm; *Eirsp.* Nokcurum ·vii·. 6. hann: *saa og Fris.; Eirsp.* k'r; *Flatøb.* Hakon konungr. 8. kidlingsmuli: *saa og Flatøb.; Fris.* -muɴr; *Eirsp.* -munni. 9. xv skutur: *foran* xv *i Hdskr.* nockurar *underprikket; Flatøb.* ·xv· skip; *Fris. og Eirsp.* xv· skutur. 11. at: *Hdskr. har* át. 13. Gregorius: *Hdskr. har* Gro-. 19. til *(første): tilføiet over Linien.* 20. j Noreg: *saa og Eirsp.; Flatøb.* til Noregs; *mgl. i Fris.* 21. hann reynde trunad hans: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* trunadr hans reyndiz. 24. var ok: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* var.

alla stade. Ok er æ leid vorit, for Hakon kongr or Vikinne ok kom viku fyrir huitsunnodag. Helgaþorsdag la hann j Salbiarnarsunde, en vm sumarit sat hann j Biorguinn.

277 (238).

Capitulum. |

110b[1] Nv er at segia fra Skula hertuga, at hann var med Amunda laugmanni, sem fyrr var ritad, ok ʀeid þadan til Eidsuallar ok allt upp til Molga vm kuelldit. Sunnudaginn for hann vpp a Heidmork ok wt j Eyna helgu, ok var þar fyrir Petur, son hans. Dualdizt hann þar litla hrid, ædr hann for til landz, ok er hann kom til Ullinshofs, hafdi hann nær ·c· manna. Aati hann tal vid lid sitt, huert ʀád vpp skylldi taka. Veseti litli ok Þorgils slydra badu hertuga fara j Eystridali ok þadan i Vermaland ok austur æ Markir j ætthaga þeirra ok sogdu, at hann mundi eigi þar vera meir enn haluann manud, adr en þeir skylldu til hans hafa komit eigi minna lidi, en hann hafdi til bardagans j Oslo. Erlingr [liodhorn] ok [Bardr] bratti ok þeir menn, sem nordann voru or landi, sogdo, at þeim var ecki hent at rekazt vm fioll ok skoga, ok badu hann fara nordr til Þrandheims til vinna sinna ok rada þar til skipa ok sogdu þat Nordmanna hatt at fara æ skipum, ef þeir skulu ofrid hallda, ok var þat ʀad tekit, at snua nordr. Þorgils ok Veseti skilduz j fra ok foru austr j ætthaga sinn med sueitir sinar. Hertugi sneri þa nordr j dali ok hafdi nær ix tigu manna. For hann, þar til er hann kom i Hringaby (sic). Þa spurdu þeir til, at Birkibeinar voru fyrir þeim;

2. kom: *kun* kom *ogsaa i Flatøb.; Fris. og Eirsp. her anderledes.* — Helgaþorsdag: *Flatøb.* Vppstigningardag; *Stedet mgl. i de andre Hdskr.* 6. var ritad: *Fris.* ritað; *Flatøb.* greinir; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 7. Molga: *Flatøb.* Miolga; *Fris.* Mollda; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 10. ok er: *skr.* $\overset{s}{z}$. — Ullinshofs: *saa og Flatøb.; Fris.* Vllinsakrs; *Stedet mgl. i Eirsp.* 16. til bardagans: *Fris.* fyrir bard'; *Flatøb. kun* fyrir; *Eirsp. anderledes.* 17. liodhorn *og* Bardr: *udeglemt i Hdskr.* 19—20. til Þrandheims: *saa og Eirsp. og Fris.; Flatøb.* i Þrondheim. 20. sogdu: *saa og Eirsp.; Flatøb.* quat (!); *Fris. anderledes.* 22. ʀad: ʀ *rettet fra* r. — tekit: *skr. to Gange.* — Þorgils: i *rettet fra* e. 24—25. nær ix tigu: *Flatøb. (og Eirsp.)* niutigi; *Fris.* ·lxxx·. 25. Hringaby: *de andre Hdskr.* -bu. 26. til: *mgl. i de andre Hdskr.* — voru: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* foru.

Ogmundr krækidanz var þar ok Oddr Eiresksson (sic), Eirekr toppur; þeir satu vid bruna. Hertugi dualdiz a litlum bǽ skamt fra brunni. En sueitungar hans foru fyrir honum til bruarinar ok letu kueda vid ludra, ok þegar er blasit var, ʀeid hertugi at brunni. Enn Birkibeinar hugdu, at lidit mundi meira, en var, ok stodu þeir eigi allnær brunni. Gengu Vorbelgir þa yfir bruna. Soni sikr for med merkit ok Guttormur jonadalr, Hauardr dyntill, Eysteinn orri, Hakon Bardarson, Hallkell a Ryginne, Havardr kollr ok en fleire adrir. Ok er þeir komu yfir bruna, mættu þeir Birkibeinum, ok fellu þar jj hirdmenn Hakonar kongs, Jvar halmhus ok Biorn af Hofi. Hertugi reid yfir bruna þegar eptir þeim huitum heste, er het Fotur. Hertugi hafdi goda bryniu ok sterka treyiu. Birkibeinar hopudu upp j fiallzhlidina ok skipudu til meir en xx mǫnnum at skiota at hertuga, ok var sua, sem skufadr væri skiolldr hans af ǫrum. Hestrin hafdi vjj broddskot, sua at stodu uppi
110b[2] a reyrbondvm. Hertugi feck ok broddhogg j | gegnum fotleginn vid ocklann. Eptir þetta sottu Vorbelgir yfir bruna; enn Birkibeinar letu hef[i]az vndan j fiallzhlidina. Asuardr harmr het sa madr, er fletta villde Jvar halmhus, ok er hann var at, þa kom at Arni lagi, er bar merke Peturs hertuga[sonar], ok hugdi, at Jvar mundi midr sar, en hann var, ok hio til hans, ok kom hoggit a hondinna Asuardi, sua nær tok af, ok fluttu þeir hann nordr med ser til Steigar, en ridu eptir þetta leid sina. Var hertuga

---

1. var þar: *mgl. i de andre Hdskr.* 3. fyrir honum: *mgl. i de andre Hdskr.* 6. þeir: *Flatøb.* þui; *mgl. i de andre Hdskr.* 8. ok: *tilføiet over Linien; Flatøb.* þar for ok; *i Fris. og i Eirsp. mgl.* ok Guttormur — fleire adrir. — dyntill: *Flatøb.* dyndill. 9. kollr: *herefter i Hdskr.* ok enn fleire adrir *gjennemstreget.* — ok: *herefter i Hdskr.* er þeir komu yfir bruna *gjennemstreget og underprikket.* 10. þeir komu: *Hdskr. har* komu þeir *med Ombytningstegn.* 12. halmhus: *skr.* -h^9; *Flatøb.* hialmhauss; *Fris.* hialmh^9; *Eirsp.* halmhaus. 13. þegar eptir þeim: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; i Eirsp. mgl.* yfir bruna — þeim. 17. vjj: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ·iiij·; *Fris.* ·iij·. — stodu: *de andre Hdskr. har* ǫll stóðu. 19. ocklann: *de andre Hdskr.* -at. 20. hefiaz: *Hdskr. har* hef^z. — j fiallzhlidina: *Eirsp.* upp i hliðina; *mgl. i Flatøb.; Sætn. mgl. i Fris.* 21. het sa madr, er: *Flatøb.* einn af Varbelgium; *Eirsp.* het sa Varb'. er; *mgl. i Fris.* — halmhus: *som ovfr.* 22. lagi: *saa og Eirsp.; Flatøb.* langi; *Stedet mgl. i Fris.* 23. hertugasonar: *Hdskr. har kun* h^{s}t. 24. hoggit: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; Stedet mgl. i Fris.*

fenginn hestr annar, er Gautstafur het. Foru, þar til er þeir komu til Þrandheims. Hertugi sendi fyrir ser af fiallinu Sigurd hit, Brusa ok nockura menn med, ok drapu þeir hirdmann kongs j Uppdal, er Halldor het. Birkibeinar foru eptir þeim nordr til fiallz. Þa toku þeir af life Asuard, er Vorbelgir hofdu eptir latit æ Steig. Skuli hertugi var vm nott æ Vogi (sic) j Uppdal ok for þadan til Nidaros. Ok er hann kom þar, þottiz hann finna ok vinnir hans, at miog var snuit skaplyndi til hans. Baru þar til margir hlutir; þat fyst, at þeir þottuz fengit hafa mannalat micit j Oslo; hit annat, at þa stund, er Hakon hafdi setit j Þrandheimi, þa hofdu þeir heyrt margar gagnstadligar tolur þær (sic) sem hertuga menn hofdu haft æ Eyraþinge vm haustit, ok virduzt þeim þessar sannligri. Þat var en til, at Þrændir þottuz ongua sia uppreist hertuga moti Hakoni kongi, ok villdu þeir onguan ofrid hallda med hertuga j mot kongin-um. Hertugi sat vm vorit j Nidarosi ok hellt bord j Breidastofo, enn var leingstum j herbergium sinum ok atti fatt vid flesta menn. Var þat ok flestra manna skaplynde, at eiga fatt vid hann. Hertugi var jjj nætur j Krossgillde ok helldr famalugur. Þa kærdu vinnir hans, at hann færi ouarliga ok gætti sinn litt. Hertugi sagdi, at eigi mundu Birkibeinar æ skamri stundu fara mille Vikr og Þrandheims. Þa var þui suarat, at Hakon kongr hafdi skemur farit, en liklickt þætti: ok ma enn, at sua se. Ok eptir þat var send ein skuta til niosnar æ fiordinn.

1—2. þar til er þeir komu: *saa og Eirsp.; Fris.* til þess er þeir kómv; *Flatøb.* nordr. 2. Þrandheims: *Hdskr. har* þdhdh'. 3. Sigurd hit, Brusa: *Flatøb.* Sigurd hijt ok Brusa; *Fris.* Brúsa hit; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 7. Vogi: *Flatøb.* Vangi; *Angivelsen mgl. i de andre Hdskr.* 9. skaplyndi: *Flatøb. tilføier* Þrænda, *Fris.* alþyþv, *Eirsp.* manna. 9—10. Baru þar — fyst: *saa og Eirsp.; Flatøb.* bar þat fyst til; *Fris.* bar þat miog til. 12. gagnstadligar tolur þær: *Flatøb.* taulur gagnstadligar þeim; *Fris.* saɴligri tolur eɴ þær; *Eirsp.* rǫðvr . . . sannligri en þǽr. 14. þessar: *Flatøb.* konungs rædur; *Sætn. mgl. i de andre Hdskr.* 16. þeir: *Flatøb. tilføier* af þui; *Sætn. mgl. i de andre Hdskr.* 20. eiga: *et Punkt over* g. 21. famalugr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* faalatr. 24. farit: *saa og Eirsp.; Flatøb. tilføier* vm vorit, *Fris.* til Osloar. 25. ok ma enn, at sua se: *saa og Eirsp.; Fris.* ok eɴ má sva vera; *Flatøb.* ok mætti enn verda at sua yrdi. 25—26. Ok eptir þat — a fiordinn: *Eirsp.* var þa send skuta ut a fiorðinn; *Fris.* Eftir þat var ein skúta send vt a fiordiɴ til niosnar; *Flatøb. vidløftigere.* 26. niosnar: *herefter i Hdskr.* af *gjennemstreget og underprikket.*

278 (239).

Capitulum.

MAnadags morguninn j gagndogum komu þeir Asolfur med xv skipum til Nidaros æ ouart. Lagdi Clemens af Holmi yfir vid Backa med jj skutur. En þeir Asolfur logdu til bæjar ollu lidinu. Skuli hertugi vaknadi vid, er hann heyrdi herkluckunna; hliop þegar upp ok klæddizt ok tok
111 a[1] vopn sin, | ok þeir menn adrir, er þar voru j gardinum. Sende hann þa sueina sinna vt j bæinn ok bad, at Vorbelgir ok annat folk skylldi sækia upp til hans j kongsgard ok þeir þar taka j mot Birkibeinum. En er sueinarnir komu aptur, hofdu þeir feingit menn ongua. Tueim sinnum giordi hann bod ut j gardinn (sic), ok feckz ecki af mônnum. Sogdu sua, þeir sem sendir voru, ath allir menn hlupu j kirkiur. Hertugi spurdi þa, huat þa væri til rads. Bru var einge æ anni nidri. Menn sogdu, at til var at flota skutu, er stod j kongsgardi, ok flytiazt æ henni yfir anna ok leita sidan at forda ser til skogar, ef hann villdi eigi j Kristkirkiu. Var þa flotat skutunni. Petr hertugason var fyrir ofan kongsgard. Let hertugi þa kalla ofann til skutunar, ok þangat foru sumir sueitungar Peturs ok fluttuz yfir anna med hertuga. En Petur sneri inn j Kristkirkiu. Bardr bratti hliop j Kristkirkiu, þuiat hann þottiz þungfær til gongu. Hertugi geck æ land yfir vid Skellingarhellu; bad hann þa, at þeir skylldu sæk[i]a upp [til] Erlendzhaugs ok hyggia þadan at, ef þeir mætti nockut slag gefa þeim, er upp hofdu gengit vid Backa. En menn giordu onguan rom at þui, ok var ecki rad annat tekit, enn þeir sottu upp æ breckurnar ok letu sidan skoginn gæta sin.

---

2. xv: *foran dette er et* v *bortraderet.* 3. yfir: *tilføiet i Marginen.* 6. hliop: *de andre Hdskr.* hliop hann. 10. þeir þar taka: *Flatøb.* skylldi þeir þar (moti) taka; *Fris.* tæki þeir þar; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 11. Tueim: *Hdskr. har* tuein. 12. gardinn: *de andre Hdskr.* bæinn. — feckz: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* fek. 15. nidri: *Flatøb.* Nid; *Sætn. mgl. i de andre Hdskr.* — var: *skr.* vard, *men* d *er gjennemstreget og underprikket.* 18. var *(andet): Hdskr. har* vard; *rettet efter de andre Hdskr.* 20. sueitungar: *Hdskr. har* sueit[r]ung[r]. 24. sækia: *Hdskr. har* sæka. — til: *mgl. i Hdskr.*

279 (239).

Capitulum.

Petr hertugason var j Kristzkirkiu ok for þadan til Predicarakirkiu. Predicarar budu honum æ nadir sinar ok sogduz skylldu gæta hans. En Petur bar eigi traust æ þat ok for þadan æ byskuppsgard ok jjjj sueinar med honum; þeir fengu þar bat einn ok fluttuz yfir ana ok foru, þar til er þeir komu til efra Elgiseturs. For Petur þar inn j hus eitt, er konur voru j bakstri, ok feck ser þar vond klæde ok duldiz. Birkibeinar komu j bæinn ok ransokudu bæinn. Voru þa Vorbelgir flestir komnir j kirkiur, þeir sem innann bæiar voru. Bardr vargur hafdi hlaupit j Krosskirkiu. Birkibeinar hofdu niosn af vm ferd Peturs, at hann fluttiz yfir anna til efra Elgiseturs, ok sendu jnn man j baksturhusit, er Jonn kottur het. En er hann komm ut, sagdi hann, at Petur var þar jnne. Eptir þat leiddu þeir hann vt ok drapu hann þegar. Hann hafdi verit ecki litill madr vexti ok þyckur, meir j modrætt sina yfirsyndar.
111 a[2] Hann var vel menntur | madr, klerkur godr ok trumadr. En ecki þotti Vorbelgium hann diarfur til ofridar, sem hans forellri hafdi verit. Lik Peturs var borit til graptrar. Eptir þetta foru Birkibeinar aptur til bæiar. Voru þa gioruar ordsendingar alla vega j hieradit, huat til hertuga spurdiz ædr hans manna.

---

2. var: *saa og Fris.; Flatøb. tilføier* skamma stund; *i Eirsp. mgl.* var j Kristzkirkiu ok. 3. Predicarakirkiu. Predicarar budu: *Eirsp.* predicarakirkiu þeir buðu: *Flatøb. (og Fris.)* Predicara. budu þeir. 4. sogduz: *Flatøb.* quaduz. *Ordene efter* sinar *mgl. i Fris. og i Eirsp.* 4—5. æ þat: *saa og Eirsp.; Fris. og Flatøb.* til þess. 5. æ byskuppsgard: *efter* d *er et* z *tilføiet over Linien; Eirsp.* i byscupgarð; *Flatøb.* til byskupsgardz; *Fris.* til konvngsgarþz. 7. Elgiseturs: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* Helgi-. 8. eitt: *tilføiet over Linien.* — ok: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hann. 9—10. Birkibeinar komu — Voru þa: *Flatøb.* Birkibeinar komu i bæinn. voru þa; *Fris.* þa er bb'. komv i bæiN ok raNsokuðo. voro; *Eirsp.* bb'. komu i bęinn oc rañsaukuðu voru. 12. Krosskirkiu: *saa og Fris.; Flatøb.* Cristz-; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 13. at hann fluttiz: *Flatøb.* ok fluttuz; *Fris. (og Eirsp.)* ok foro. 14. kottur: *Flatøb.* kor; *Fris.* kauttr; *Eirsp.* kautr. 16—17. ecki litill: *saa og Flatøb. og Fris.; Cod. Holm.* ekki mikill; *for* ecki litill madr *har Eirsp.* meðal m̃.

280 (240).

Af Skula hertuga.

Skuli var æ skoginum ok hellt þadan frettum til Elgisetturs ok annan veg. Hellt hann þeim frettum, at menn helldi vordu vmhuerfis skoginn, sua hann skylldi eigi brutt komaz, sua at Birkibeinar yrdi eigi varir vid. Toku þa menn at drifa fra honum, þeir sem honum hofdu fylgt; sua ok þeir, hann sendi j brutt. Komu onguir aptur ædr fair. Erlingur liodhorn for jnn j Totro ok tok þar vid kufli. Hertugi var ij nætur æ skoginnum. Enn odinnsdag fyrir helgaþorsdag, þa er kanokar gengu med krossum, voru hertuga færdar korkapur af klaustrinu, ok geck hann sua jnn j klaustrit med brædrum. For hertugi upp j stopulinn ok hans menn. Sidan var þeim buit at snæda ok drecka. Sidan var gior huila hans, ok ætladi hann at legiaz til suefns, þuiat hann var miog syfiadr.

281 (241).

Af Birkebeinum.

Bjrkibeinar fengu niosn af, at menn hofdu gengit j korkapum af skoginum til Elgiseturs, ok var þess til getit, at þar mundi verit hafa Skuli hertugi. Hlupu þegar til vopna Birkibeinar ok fengu ser skip ok fluttuz yfir anna. En er þessa vard var Sigurdr erkibyskup, for hann vt til Elgiseturs ok mart kennimanna med honum ok bæiarmenn ok kaupmenn. Þegar sem Birkibeinar sottu at klaustrinu,

---

2. Skuli: *de andre Hdskr. tilføier* hertugi. — var: *de andre*: var nu. 2—3. Elgiseturs: *Flatøb.* Helgi-; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* 3. Hellt hann þeim frettum: *Flatøb.* feck han þa þær frettir; *Fris.* hafði þær frettir; *Eirsp.* varþ hann nu þes uis. 6. drifa: *Flatøb. (og Fris.) tilføier* brott. 8. Totro: *Fris.* Totru; *Flatøb. og Eirsp.* Tautru. 9—10. odinnsdag fyrir helgaþorsdag: *saa og Fris.; Eirsp.* Oðins daginn; *Flatøb.* midvikudaginn fyrir vppstigningardag. 10—11. hertuga: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Skula hertuga. 11. af: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* or. 13. buit: *saa og Fris; Eirsp.* buinn (matr); *Flatøb.* gefit. 18. Elgiseturs: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* Helgi-; *p. s. M.* 22. 19—20. Hlupu — Birkibeinar: *Flatøb.* lupu þeir þa þegar til vapna; *ligeledes Fris.* (þa *mgl.*); *Eirsp.* Birkibeinar hlíopu þa til uapna. 20. fluttuz: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* foru. 21. vt: *Flatøb.* vpp; *mgl. i Fris. og Eirsp.*

skutu hertuga menn at þa (sic), sem akafaz mattu þeir. Ok er erkibyskup kom til, bannadi hann Birkibeinum at ganga at klaustrinu ædr giora þar nockurn ofrid; en Birkibeinar sogdu, at naudsynn var til at giora þar ofrid, huort sem þætti vel ædr jlla. Erkibyskup baud þa fe fyrir hertuga, at hann skylldi fara j gridum a fund kongs; en þeir villdu eigi þat, nema hann legdi stad hins helga Olafs kongs j vede, ef þat endizt [eigi] sem hertugi heti. Sumir voru sua akafir, at ecki gafu gaum at, huat erkibyskup sagdi, ok hlupu til ok logdu ellde j klaustrit, en sumir villdu slockua. En sua kom, at elldrin tok at magnaz, ok er hertugi sa, at þeir villdu brenna klaustrit, ræddi hann vid sina menn, at þeir
111 b^1 skylldu ut ganga. Foru | þeir þa til dyrana. Geck hertugi þa vt ok hafdi buclara fyrir andlite ser. Hann mælti þa: Hoguit eigi j andlit mer, þuiat þat er eigi sidur at giora vid hofdingia. Eptir þat baru þeir vopn a hertuga ok þa alla, er ut gengu med honum, Sone sikr, Eysteinn orri, Aslakr dyntill, Hallkell a Ryginni, Hauardr kollr, Brusi, Arni marjall. Meistari Bergr var særdr til olifis, ok vard þo græddr, sua sem Sturla segir:

En man frægt
nockui sidar
j nareid
a Nidar backa
vid lægfor

---

2. at ganga at: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* atgaungu. 3. sogdu: *Flatøb. tilføier* at klaustrid var sua skipat; *Fris.* at klæstrinn var sva skipaðr; *Eirsp.* sua klaustrið skipat. 6. gridum: *herefter i Hdskr.*: at hann sky *underprikket og gjennemstreget.* 7. j: *de andre Hdskr.* at. 8. þat: *skr. 2 Gange.* — eigi: *tilføiet efter de andre Hdskr.*; — sem hertugi heti: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* af hertuga sem hann heti. 15—16. þat — hofdingia: *Flatøb.* þar (sic) er engi sidr vid hofþingia at gera; *Fris. (og Eirsp.)* þat er eigi siðr við hofðingia at gera. 17. honum: *Flatob. tilføier* fell þar Skuli hertugi ok þessir menn med honum. — *efter* honum *i Hdskr.* v̊ *gjennemstreget og underprikket.* 18. dyntill: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* dyndill: *Vigfusson* dyntr. — Hauardr: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Hallvarðr. 18. Brusi: *Eirsp. har Tilnavnet* dyttr. 19. marjall: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* matiarl. 20. sem Sturla segir: *saa og Eirsp.* (Sturli); *Fris.* segir Sturla; *Flatøb.* quad Sturla. 21. En: *Fris.* Nv. 25. vid lægfor: *Fris.* við leggfior; *Eirsp.* læg fæʀ; *Vigfusson* leyg·; *Strofen lyder i Flatøb.* En nafnfrægr / nockru siþan / inn aa reid / a Nidar backa / vid laugfaur / leggia knaatti / rausnar lid / rikr hertugi.

leggia knatti
rausnar lif
rikr hertugi.

Ok þar geck
j Giallar bru
ræsiss magr
fyrir ʀidusottum
bauga bligs,
er bodar fellu
ellda vers
vm afarmenni.

Þegar sem hertugi var fallinn, foru menn ok villdu slockua elldinn; en þui vard ecki a leid komit, ok brann upp allt klaustrit.

282 (242).

Fra likferd Skula.

Ljk Skula hertuga var baritt ofan a skilldi til bæjarinns, ok þar [veittr] vmbunadr. Stod likit uppi j Nikulaskirkiu. Vm morguninn eptir gengu þeir Asolfur ok Birkibeinar til erkibyskups ok beidduz lausnar af honum. Geck þat mal ecki skiott, en þo kom þar, at þeir voru leystir, sua at þeir skylldu vera manværir, þar til er Hakon kongr væri fundinn, ok vitat væri, hueriu hann villdi ser af skipta vm þessi storvirke. Eptir þetta var buinn likferd hertuga, ok var hun gior hinn sæmiligsta, ok var hann jardadr j Kristkirkiu fyrir sunann, þar undir nidri sem hann hafdi buit vm leg Inga kongs, brodr sins, uppi j steinvegginum. Stod þar yfir Sigurdr erkibyskup ok allir korsbrædr ok mart annarra

5. j: *de andre Hdskr.* a. 12. menn: *Flatøb. tilføier* til; *Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 14. upp allt klaustrit: *saa og Fris.; Eirsp.* miok klaustrið; *Flatøb.* þat allt vpp. 17. veittr: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Stedet mgl. i Eirsp.* 18. eptir: *herefter i Hdskr.* stod u] *gjennemstreget og underprikket.* 21. manværir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* hia odrum monnum; *i Fris. mgl.* sua — manværir. 25. sunann: *Fris. tilføier* korinn. — buit: *saa og Eirsp.; Flatøb.* laatid bua; *Fris. anderledes.*

kennimanna ok bæiarlydr ok margir Birkibeinar. Artid hertuga er enn ix dag kalendas Junnij. Hann hafdi þa vetr hinns setta tigar. Skuli hertugi var morgum manni harmdaudj ok serliga sinum vinum, þuiat hann var hinn vinsælasti. Hafdi hann marga [hluti] til þess, fyst blidu ok godar vidrvistir, þar med milldi ok orleikʀ, sua hann spardi nær ecki vid sina menn. Morgum mônnum gaf hann nafnbot, ædr feck god kuonfong ædr kom til annas þroska, þeim er [til] hans stundudu; ok vard hann af slikum hlutum miog vinnsæll. Skuli hertugi gaf bæinn a Reinne, fodrleifd sina, til klausturs, ok let reisa þar agætt steinmustari ok setti þar nunnuklaustr ok gaf þar storfe til Margir hlutir adrir eru at segia af athofnum hans afbragligir, þott hier se ei ritadir. Skuli hertugi var helldr har madr ok grannvaxinn, liosjaʀpr a har, ok hærdr manna bestz, rettleitr ok lios j andlite, eygdr forkunnar vel. Allra manna var hann kurtejsastr ok hæuerskastur, sniallr j mali ok vel taladr a þingum. Flesta hluti hafdi hann þa med ser, er frida
111 b[2] skylldu godan h|ofdingia, ok þat mundi menn hafa mælt, ef eigi hefdi þat ogiptuar yfir [hann] komit, er hann lifdi sidast, at eigi hafi sa madr verit fæddr j Noregi, er betur hafi manadr verit, þeirra sem eigi [voru] komnir af sialfri langfegdatolo (sic) konganna. Hertugi atti onguan son eptir, sua menn vissu þat med sannindum; en þess er at vænta med Gudz myskunn, at leingi man Noregr prydaz af hans afkuæmi.

---

1. bæiarlydr: *Flatøb.* allr bæiarlydr; *Fris.* allt bæiarfólk; *Eirsp.* nær allt bǫiar folk. 2. dag: *mgl. i de andre Hdskr.* 3—5 morgum — vinsælasti: *Flatøb.* miok harmdauda sinum monnum ollum þuiat hann var inn vinsælazsti af sinum monnum; *Fris.* miog harmdaþr ollum sinom monnom. þvi at hann var allvinsæll maðr; *Eirsp.* miog harmdauðr sinum monnom þviat hann var af þeim alluinsæll. 5. hluti: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 6. orleikʀ: *Eirsp.* aurleik; *Flatøb.* dælleika; *mgl. i Fris.* 7. ecki vid sina menn: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* enga luti vid vini sina. 7—8. nafnbot: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* nafnbætr. 9 til: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 12. gaf þar stor fe til: *saa og Eirsp*; *Fris.* gaf fe til; *Flatøb.* lagdi til storfe. 19. menn hafa mælt: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* mællt hafa verit. 20. ogiptuar: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* vgiptuverk. — hann: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 20—21. er — sidast: *saa og Eirsp.*; *Fris.* hit siðarsta; *Flatøb.* nu a sidazstum dogum sins lifs. 21. verit fæddr: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* fædz. 22. voru: *tilføiet efter de andre Hdskr.*

283 (243).

Capitulum.

Eptir þetta storvirke, er nu var fra sagt vm hrid, foru Birkibeinar brutt or Nidarose, þeir nordʀ æ Haloga[land] er þar attu heima, en þeir sudr er þadan voru. Stefan Tumhassmagr het sa madr, er tok vid brefum Asolfs ok þeirra, sem konginum voru send. Ok er Stefan kom til Biorguinnar, var konginum sagt. at madr var kominn nordan fra þeirra Asolfs. Let kongr þa kalla hann til sin, ok er hann kom þar, sat kongr j þeirri somu stofu ok a somu skǒr ok vm vetrin, er Grimr keikan kom til hans. Stefan bar fram brefinn, ok er kongr hafdi yfir lesit brefin, þa tok hann til orda: Aa brefi þessu eru mikil tidende tuenn, ok eru þat ill tidendi, er klaustrit er brunnit æ Elgisetri, en þau eru aunnr, er Skuli hertugi magr minn er daudr. Eptir þetta var blasit til stefnu, ok sagdi kongr sialfr allri hirdinne tidenden.

284 (243).

Capitulum.

Hakon kongr sat j Biorguinn vm sumarit eptir þessi tidende ok efnadi þar til vetursetu ok sat þar vm vetrin. Þessi var hinn fiordi vetr ok xx. kongdoms hans. Vm [vorit] eptir æ fostu vrdu mikil tidende j Danmork. Þa andadizt Valldimar kongr, son Valldimars kongs Knuzsonar, er þann tima var einn agætastur kongr æ Nordrlondum. Hann hafdi þa verit kongr j Danmork xxxix vetur. Til rikis kom eptir hann Eirekr kongr, son hans, ok hafdi adr verit kongr v vetur med fedr sinum.

---

2. þetta storvirke: *Flatøb. (og Fris.)* þessi tiþendi; *Eirsp.* þat. 7. þeirra: *mgl. i Flatøb. og i Fris. og Eirsp s kortere Texter.* 8. kalla: *tilføiet over Linien.* — hann *(første): Flatøb.* Stephan i herbergi; *mgl. i Fris. og Eirsp.s kortere Texter.* 10. kom til hans: *Flatøb. (og Eirsp.)* kom med sin tiþendi; *mgl. i Fris.* 11. brefinn: *Flatøb.* brefit; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* — brefin: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; anderledes i Fris* 12. þessu: *Flatøb. tilføier* sagdi hann. 13. Elgisetri: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* Helgi-. 14. hertugi: *mgl. i de andre Hdskr.* 16. tidenden: *Flatøb. tilføier* ok fanz monnum mikit til ok drottninginni eirna mest. 20 vorit: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 23. einn: *saa og Fris.; Flatøb.* einna; *mgl. i Eirsp.* 25 v: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ij.

285 (243).

Capitulum.

Um vorit eptir byriadi Hakon kongr ferd sina austr til Vikr, en hann sende nordr til Þrandheims Jonn tuiskafinn, ok tok hann af lifi Sigurd hit, hann var Vorbelgr ok hafdi ecki setz vid konginn. Þa let Gautur Jonssou drepa Ar[n]finn Þiofsson. En annat vorit eptir drap Biarni Moisesson Jatgeir skalld j Kaupmannahafn. Hann var þa kominn ofan or Suiavellde, ok hafdi farit allt jt eystra, sem fyr var ritad, eptir þat er Gunnar kongsfrændi hafdi tekit brefin af honum j Helsingialande. Hakon kongr for austr til Vikr, ok er hann kom austr j Borg, var þar fyrir honum Gregorius, 112 a[1] son herra Andres, brodur Filipus kongs. Hann vakti þa bonord sitt ok bad Ceciliu kongsdottur. Hakon kongr tok þessu vel, ok þat rad vard at framkuemd nockuru sidar, sem en man getit verda sidar. Hakon kongr for þadan til Kongahellu ok ætladi at finna Eirek Suiakong, þuiat Suiar kærdu þa miog a Hakon kong, er hann hafdi brent Vermaland. Enn Eirekr kongr [var þa] uppi a Gautlande, ok villdi eigi finna Hakon kong, ok sendi til hans Birgi mag sinn, er þa atti Ingibiorgu systur Eiresks (sic) kongs. Þa er Hakon kongr kom j Kongahellu, kom til hans sa madr, er Matheus het, sendr af Fridreke keisara med morgum agætum giofum. Med honum komu vtan v. blamenn. Hakon

---

2. vorit eptir: *Fris. (og Eirsp.)* varit; *Flatøb.* sumarit. 3. tuiskafinn: *saa og Flatøb.; Fris.* tviskipting; *Eirsp.* tuiskipan. 5. Gautur: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris. Gregorius.* — Arnfinn: *skr.* Ar finn; *de andre Hdskr.* Arnfinn. 6. eptir: *Flatøb (og Fris.)* aadr; *Eirsp.* þat sama var. 9. hafdi tekit: *Flatøb.* tok; *i Fris. og Eirsp. mgl.* Hann var þa — Helsingialande. 11. austr: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; Sætn. mgl. i Fris.* 12—13. vakti — ok: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; i Fris. mgl.* brodur — sitt. 13. kongsdottur: *Flatøb. (og Fris.)* dottur Hakonar konungs; *Eirsp.* d(ottur) hans. — Hakon kongr: *Fris. (og Eirsp.)* konvngr; *Flatøb.* hann. 14. ok þat — framkuemd: *Eirsp.* ok þat rað varð framgengt; *Flatøb.* þat vard framgeingt; *Fris.* ok [for] þat fram. — framkuemd: *herefter i Hdskr. se gjennemstreget og underprikket.* 15. sem en — sidar: *Fris.* sem enn mvn sagt verða; *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* — til: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* austr i. 18. var þa: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; i Eirsp. mgl.* þuiat Suiar — finna Hakon kong. — a: *Flatøb. og Fris.* i. 19—20. mag sinn: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 21. kom *(første): saa og Eirsp.; Flatøb.* var; *Fris. anderledes.*

kongr for vm sumarit nordr aptur til Biorguinar ok dualdiz þar nockura hrid vm haustit. Aa þessu sama ari andadiz Gregorius paui j Roma, ok kom eptir hann Jnnocencius. Þetta haust hit sama tok Gizur Þorualldzson af lifi Snorra Sturluson j Reykiahollti æ Jslandi. Hakon kongr for vm haustit nordr til Þrandheims ok sat þar vm vetrin. Þessi var hinn [.v. ok .xx.] vetur rikis hans.

286 (244).

Capitulum.

Um vorit kom sunnan vm fiall herra Gregorius ok giordi þa brudlaup ok feck fru Ceciliu kongsdottur. Veitte kongr þa sæmiliga veizlu ok bioz sidan sudr til Biorguinar ok var þar vm sumarit. Þat haust kom af Jslandi Orækia Snorason, ok hofdu þeir tekit hann Kolbeinn ungi ok Gizur ok sent utan. Hann kom æ valld Hakonar kongs j Biorguin, ok gaf hann honum skiott upp reide sina, er hann hafdi æ honum, fyrir þat hann for vt j banni hans. Ok sagdi kongr þo sua, at hann var betr til fallinn at deyia fyrir þa sok en fadir hans; ok eigi mundi fadir hans dait hafa, ef hann hefdi komit j minn fund. For Orækia til kongs ok var med honum vm vetrin. Var kongr vel til hans. Þenna vetur sat Hakon kongr j Biorguin. Var þessi vetur hinn vi ok xx. rikis hans. Þetta sumar var kongr j Biorguin

1. nordr: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 2. nockura hrid vm haustit: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vm haustid; *Fris.* vm svmarit. — sama: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 3. j Roma: *mgl. i de andre Hdskr.* 4. haust hit sama: *Eirsp.* sama haust; *Flatøb. (og Fris.)* haust. 5—6. vm haustit: *saa og Fris.; Eirsp.* um uettrinn; *mgl. i Flatøb.* 7. .v. ok .xx.: ulæselig i Hdskr., utfyldt efter de øvrige. 9. herra: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 9—10. ok giordi þa brudlaup: *Fris. og Eirsp. tilføier* sitt; *mgl. i Flatøb.* 11. veizlu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* brudlaup hennar. — ok bioz: *Flatøb.* hann for; *Fris.* enn for; *Eirsp.* (eptir þat) for hann. 14. j Biorguin: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 15. skiott: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 15—16. er hann hafdi æ honum: *mgl. i de andre Hdskr.* 16. fyrir þat hann for vt: *Fris. og Eirsp.* — þat er —; *Flatøb.* er hann hafdi farit. 16—17. Ok sagdi — var: *Fris (og Eirsp.)* Enn þo sagði konvngr at hann vęri; *Flatøb.* enn þo sagdi konungr hann. 18 fadir hans: *Flatøb.* hann; *Fris.* faðir þinn; *Eirsp.* Snorri. 19—20. For — med honum: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* Vrækia var med konungi. 20. Var kongr: *saa og Fris.; Flatøb.* ok var hann; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 22. sumar: *Flatøb. tilføier* eftir.

ok ætladi vm haustit austr til Vikr ok sitia þar um vetrin. Var kongi þui dualsamt j Biorguin, [at hann] atti morgu [at] skipa. Komu ok menn til hans vestan vm haf ok [af] odrum londum, þeir sem erinde attu vid hann, ok vard hann miog sidbuinn vm haustit, ok logduz æ stormar mycklir. Ok er hann kom sudr fyrir Rogaland, þa sneri hann jnn j Stafangr ok dualdiz þar vm hrid. En med þui at þa tok at vetra ok vedratta at vestna, giordi hann þat rad at snua nordr aptur til Biorguinar, ok sat þar vm vetrin, ok var þessi hinn vij [ok] xx. kongdoms hans.

287 (245).

Capitulum.

Þann tima er Hakon kongr red Noregi, var Alexander |
112 a² kongr j Skotlande, son Vilhialms Skotakongs. Hann var hofdingi mikill ok miog ægiarn til þessa heims metorda. Hann sendi menn vestan af Skotlande til Hakonar kongs, byskupa ij [i] fystu. Þeir hofdu þat erinde at foruitnaz, ef hann villde gefa upp riki þat j Sudreyium, er hann kalladi, at Magnus kongr berfættr hefdi sott med nockurum vjafnadi af Melkolfi Skotakongi, frænda hans. Enn kongr suaradi þui sua, at hann letz vita, þeir Magnus kongr ok Melkolfur hofdu þat allt samit med ser, huat riki nordmenn

1. austr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sudr. 2—3. Var kongi — at skipa: *Flatøb.* Vard konungr sidbuinn þuiat hann aatti morgu at skipa; *Fris. har for* 1—8. ok sitia þar — vedratta at vestna *kun* ok gaf honum illa; *i Eirsp. mgl.* ok sitia þar — stormar mycklir. 3. af: *tilføiet efter Flatøb.* 4—5. ok vard — haustit: *mgl. i Flatøb.* 5. logduz æ stormar mycklir: *i Flatøb. efter* Rogaland. 7—9. En med þui — nordr aptur: *Flatøb.* tok þa vedraatta at hardna. for konungr þa nordr; *Eirsp.* laugduz þa a stormar ok haurð veðr atta sneri hann þa aptr. 10 ok: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 15. vestan af Skotlande: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 16. i: *tilføiet efter Fris. og Eirsp.;* i fystu *mgl. i Flatøb.* — foruitnaz: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vita. 17. hann *(første): Flatøb. (og Fris)* Hakon konungr; *Eirsp.* konungr. — hann kalladi: *Flatøb.* þeir kolludu: *mgl. i Fris. og Eirsp.* 18. berfættr: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* berbeinn. — sott: *saa og Fris.; Flatøb.* feingit; *Eirsp.* unnit. — nockurum: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. (og Fris.).* 20. þui: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; Fris. anderledes.* — letz: *saa og Eirsp.; Flatøb.* quaz: *mgl. i Fris.* 21. þat: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. (og Fris.).*

skylldu hafa af Skotlande ædr þeim smaeyium, er þar ligia til. Enn ecki valld kuad hann Skotakong hafa ꜳ sialfum Sudreyium, er Magnus kongr van þær af Gudrodi kongi; ok kalladiz Magnus kongr þo ganga eptir sinum erfdalondum. Ok er sendimenn heyrdu þenna orskurd, þa sogdu þeir, at Skotakongr villde kaupa allar Sudreyiar at Hakoni kongi, ok badu hann meta vid brendu silfri. Hakon kongr suaradi sua, at hann visse ser eigi sua brada naudsyn til silfurs, at hann þyrpti þar til londinn selia. Foru sendemenn vid þat j bruttu. En leitade Skotakongr þessa optar ok giordi þar vm margar ordsendingar, ok fengu Skotar her onguan anan orskurd, en þann sem nu var sagdr.

288 (246).

Capitulum.

Þat sama sumar, er nu var fra sagt, ok Hakon kongr sat j Biorguin, ok [O]ʀækia kom utan af Jslanndi, þa kom ok vtan Gizur Þorualldzson ꜳ fund Hakonar kongs. Ok þat sama sumar feck orlof til Jslandz Þordr kakalj, ok atti hann þa micklar deilur vid Kolbein Arnorsson þa iij vetur, er hann sat ꜳ Vestfiordum. Þa er Hakon kongr hafdi setit ij. vetur j Biorguin, sem fyr var ritat, þa for hann vm vorit

---

1—2. ligia til: *Flatøb.* laagu nær; *Fris.* lágu næst; *anderledes i Eirsp.* 2. hafa: *Eirsp.* þa hafa; *Flatøb. og Fris. tilføier* þann tima. — ꜳ: *de andre Hdskr.* i. 3. er: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* enn. 7. vid brendu silfri: *saa og Fris. og Eirsp.* (með); *Flatøb.* til brendz silfrs. 7—8. suaradi sua — til silfurs: *Eirsp.* kuez þa æigi uita —; *Fris.* sagði at hann vissi ser —; *Flatøb.* quez eigi vita vonir sua brada þurft silfrs. 8 brada: *Hdskr.* bradada. 9. þyrpti: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* mundi. 9—10. vid þat: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 10. En leitade *o. s. v.: Slutten af Kapitlet lyder i Flatøb.* Skotakonungr leitadi þessa maals oft ok feck inn sama orskurd; *i Eirsp.* iafnan sendi Skota konungr orð um þetta kaup til Noʀegs; *derefter som i 81 a Fol.; Slutten av Kap. mgl. i Fris.* 11. onguan: *herefter i Hdskr.* anguan. 14. þat sama sumar: *Vigfusson* þann sama vetr. 14—15. er nu — Islanndi: *Eirsp* er nu var fra sakt oc konungr sat i Biorgyn; *mgl. i Flatøb. og Fris.* 15—16. þa kom ok vtan: *Flatøb. (og Fris.)* kom vtan af Jslandi; *Eirsp.* þa kom af Islandi. 16—17. Ok þat sama sumar: *Fris.* Hit sama sumar; *Eirsp* Þat sumar; *Flatøb.* enn (Þordr kakali feck). 18. iij: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* ij 19. ꜳ: *de andre Hdskr.* i. 20. sem fyr var ritat: *mgl. i Fris. og Eisrp.; i Flatøb. mgl.* Þa er — ritat.

nordr til Þrandheims ok sat þar nockura hrid. Þat vor kom Biorn aboti aptur j land. Hann sendi menn fyrir ser til Hakonar kongs ok bad, at hann skylldi j fridi fyrir honum vera, ok letz hafa god tidende fram at bera. Kongr jatadi honum þat blidliga ok bad hann til sin koma, þegar honum likade. Ok er hann fann Hakon kong, bar [hann] honum kuediu pauans ok blezan med brefum ok sua fogrum ordsendingum, at varla hefir komit jafnfagurt bref j Noreg af pauanum. Aboti var med kongi vm sumarit. En er a leid, bioz kongr nordr. For þa aboti med honum. Hakon kongr for allt j Uik austr vm haustit, ok þar andadiz Ormur byskup j Oslo. Hakon kongr sat vm uetrin j Uikine. En Biorn aboti for nordr ok ætladi heim j Holm; en hann komz eigi leingra enn nordr j Seliu ok andadiz þar.

289 (247).

ÞEssi var hinn viij vetur ok xx rikis hans. En er Hakon kongr hugsadi eptir vm bref þat hit fagra, er Jnnocencius paui hafdi ritad til hans, þa sendi hann ord Sigurdi erkibyskupi ok odrum byskupum. En er þeir funduz, bad kongr byskupana rita med ser til paua ok bidia orlofs at korvna konginn. Byskupar toku þessu vel, ok vonu bradara gafu þeir andsuor ok letuz giarna vilia rita med honum,

---

2. fyrir ser: *saa og Eirsp.; mgl i Flatøb. og i Fris s kortere Text.* 3—4. bad — vera: *Eirsp.* bað at hann mundi i friði uera; *Flatøb.* beiddiz fridar af honum. 4. letz: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* quez. 5. honum þat: *saa og Eirsp.; Fris.* honom þvi; *Flatøb.* þui. 5—6. honum likade: *saa og Eirsp.; Flatøb.* hann villdi; *Sætn. mgl. i Fris.* 6. hann: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris. anderledes.* 7—8. ordsendingum: *den anden* d *rettet fra* g. 9—10. En er — med honum: *omtrent ligelydende i Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 10—11. Hakon — haustit: *saa og Fris.* (allt *mgl.*); *Eirsp.* konungr for allt i Uik aústr (þat haust andaðiz *o. s. v.*); *Flatøb.* enn vm haustid for konungr i Vik austr. 11. ok þar: *Flatøb. og Fris.* þa. 14. nordr: *mgl. i de andre Hdskr.* 15. hans: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Hakonar konungs. 16—17. Jnnocencius (*skr.* Jn̄-n): *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 19—20. at korvna konginn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* at hann væri koronadr. 20—21. Byskupar — letuz: *i Fris. og Eirsp. mgl.* ok vonu — andsuor; *Flatøb.* byskupar gaafu þau s(u)aur at þeir quaduz.

med þui at hann gæfi þeim godar rettarbætur, ef þetta 112 b[1] systizt framar, | enn adrir hofdu syst. Þat letu þeir ok fylgia, at hann skylldi þann sama eidstaf hafa undir koronu, er Magnus kongr hafdi haft, þa er hann var koronadr. Þa suaradi Hakon kongr. Sua hafa kongar adr jatad ydr rettarbotum, at varla ueit ek, at vær megum æ þat auka. En þo hafi þær en framar nyttar verit, en gefnar hafa ordit. En ef suerium slikan eid, sem Magnus kongr sor, þa uirduz (sic) oss sua, sem minkadiz vor sæmd j þui heldr en yxi; þuiat Magnus kongr hirte ecki, huat hann vann til, ef hann fengi þat, er hann var eigi til kominn. En med Guds myskunn þa þickiunzt vier þat eigi af ydr þurfa at þigia, er Gud hefir oss rettliga til kosit eptir vorn faudr ok forellre. Ok þat skulu þer vita: med Guds miskunn skal ek sua frialsliga at korvnu komazt ok ann allra afarkosta, ok vier sidan megum hana frialsliga bera sem godir kongar, ella skal hun alldri æ vort hofud koma, ef Gud vill, at sua se. Nockuru sidar giordi Hakon kongr menn til pauans ok beiddizt af [honum, at] hann sendi nockurn sin kardinala at giora kongi þa sæmmd at uigia undir korvnu.

290 (248).

Kongr sat i Biorguin.

HAkon kongr sat j Biorguin vm vetrin eptir byskupafundin, ok [var] þessi hinn ix vetur [ok] xx kongdoms hans. Þetta [sumar eptir] komo þeir af Jslandi Gizur ok Þordr ok

---

1—2. ef þetta — syst: *mgl. i de andre Hdskr.* 4. kongr: *Flatøb. (og de andre Hdskr.) tilføier* Erlingssun. 5. Sua: *Flatøb. og Fris. tilføier* framarliga; *Eirsp.* framarla. 7. þær: *skr.* þ^s^ær. 6—7. En þo — ordit: *Fris. (og Eirsp.)* enn þo hafit þer enn framarr nyttarr enn gefnar hafa verit; *Flatøb.* enn þo hafi þer sialfir enn eigi vframarr nyttar enn gefnar hafa verit. 7. en *(andet):* e *rettet fra* h̄. 12. þigia: *Flatøb. (og Eirsp.)* kaupa; *Fris.* þiggia eða kavpa. 15. ok *(andet): Flatøb.* at; *Eirsp.* sua at; *Fris. anderledes.* 16. godir kongar: *Flatøb.* adrir sæmiligir konungar; *Eirsp.* aðrir rettir konungar; *mgl. i Fris.* 17. ef Gud vill, at sua se: *Flatøb.* er gud hefir fyrir sett enn hann vill varn vilia fullkoma; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 19. honum, at: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris. anderledes.* 20. uigia: *de andre Hdskr. tilføier* hann. 24. sumar eptir: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — ok: *herefter i Hdskr.* 2.

hofdu þa sætz a oll sin mal. Þa hafdi Þordr bariz j Skagafirdi vid Brand Kolbeinsson vm vorit fyrir, ok fell þar mart manna af huorumtuegium ok gott manval. Hakon kongr for vm haustit nordr til Þrandheims ok efnadi þar til vetrsetu. Ok er a leid vetrinn, komu ordsendingar utan fra Roma af sendimônnum kongs ok sogdu, at [a] þui sama ari mundi koma einnhuern af kardinali (sic) j landit ok giora alla sæmd kongs sem mesta eptir paua bodi. Ok þa birti kongr þetta erkibyskupi ok bad hann senda eptir byskupum ollum ok abotum ok hinum skynsomostum lærdum mônnum. Kongr sendi ok ord lendum mônnum ok logmônnum, hird sinne ok hinum beztztum bondum; bad þa buazt sem sæmiligaz ok koma til Biorguinar a þui sumri. Hakon kongr giordi skip uestr til Einglandz ok til annara landa vm vorit at afla fanga þeirra, sem honum þotti mest skorta j Noregi, at fagna kardinala eptir þui sem hann villde, ok badum þeim samdi. Knutr jarl var j Þrandheimi ok hafdi þar setit nockura iij uetr ædr iiij ok hafdi jafnan iiij fylki j Þrandheimi ok Naumudal ok Sogn halfan.

291 (249).

Capitulvm.

HAkon kongr for vm vorit orr Þrandheimi ok Knutr jarl ok margir adrir godir menn ok gaufgir nordan or lande. Þa hafdi Hakon kongr verit xxx vetra. Ok er hann kom til Biorguinar, þa hugleiddi hann med vitra manna radi,

---

1. sætz a: *Flatøb. (og Fris.)* sætz i konungs dom aa: *Eirsp.* fest i konungs dom. 2. fyrir: *mgl. i Flatøb. og Fris ; i Eirsp. mgl. dette Punktum.* 5—6. Ok er — sendimônnum kongs: *Flatøb.* At aalidnum vetri komu sendimenn konungs fra Roma; *Fris. kortere; Eirsp. anderledes.* 6. a: *tilføiet efter Eirsp ; Angivelsen mgl i Flatøb. og Fris.* 8. kongs sem mesta: *saa og Eirsp.; Fris.* konvngsins; *Flatøb.* konungi. 12. hird sinne ok: *saa og Eirsp.; Flatøb.* syslumonnum hirdmonnum ok ollum; *Fris. anderledes.* 13. þui: *Flatøb. tilføier* sama. 18. setit: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* verit. — nockura iij uetr ædr iiij: *Flatøb.* .iij. vetr; *Fris.* .iij. vetr aðr; *Eirsp.* .iiij. uetr. — jafnan: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 21. vm vorit: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 22. godir menn ok gaufgir: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* gofgir menn. — nordan or lande: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 24. vitra: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vitrazstu; *dette Punktum mgl. i Fris.*

huerssu hann skylldi fyrir buazt þess, er sæmiligaz væri. 112 b[2] En vm kardinala ferd | er þat at tala, at hann komm vm vorit sunan j Eingland, ok fagnadi Heinrekr kongr honum vel. Honum var ok þat sagt af enskum mônnum fyrir sakir ofundar vid Noregsmenn, at hann mundi þar onguar sæmdir fa, ok varla vera fæddr, ok lottu enskir menn sem mest, at hann færi j Noreg, ok ognudu honum bædi hafinu ok grimleik folsksinns (sic), ef hann kæmi fram. Kardinali suaradi a þessa leid: Þa er ek var fýrmeir j Noregi, en nu em ek, þa heyrda ek sagt betr fra þui folki, er þar byggir, en sua sem þer segit. Er mer sagt, at þar erro margir godir kristnir menn ok vitr kongr ok skynsamur. Erkibyskup þeirra hefi ek sied, ok syndiz mer hann likr til gods haufdingia. Sua hefi ek ok heyrt, at þar eru skynsamir byskupar, ok vænti ek, at þessu fylgi mart anat gott. Enn [ek] hefi til þeirra þau tuenn erende, er ek vænti, at allum mônnum man vel at getazt. Þat er at birta þeim Jesum Crist, sanan Guds son, annat at korona kong þeirra med Gudus myskunn ok pafans forsia. Enn þui kuidi ek eigi, at mik skorti þar mat ædr dryck. Eptir þat bio kardinali ferd sina til Noregs ok geck a skip.

---

1. fyrir — væri: *saa og Eirsp.; Flatøb.* buaz vid cardinali. 2. En vm — hann komm: *saa og Eirsp.; Flatøb.* enn hann kom; *Fris.* Vilhialmr kardinali kom. 4. vel: *de andre Hdskr.* sæmiliga. — Honum — mônnum: *saa og Fris. og Eirsp.* (ok *mgl.*); *Flatøb.* enskir menn sogdu honum. 8. ef hann kæmi fram: *mgl. i de andre Hdskr.* 9. a þessa leid: *mgl. i Flatøb. og Eirsp.; Fris.* (sagði) sva. — Þa er ek var fýrmeir j Noregi: *Flatøb.* ek hefir verit firr Noregi; *Eirsp.* þa er ek vaʀ fiʀ Noʀegi; *Fris.* Þa er ek var firr meirr. 10. þa heyrda ek sagt betr: *saa og Fris.* (þa *mgl.*); *Eirsp.* þa heyrða ek betr (um þat folk) talat; *Flatøb.* ok heyrda ek þa sagt bezst. 10—11. en sua sem þer segit: *mgl. i Flatøb.* 11. Er mer — godir: *saa og Fris.* (se *for* ero); *Flatøb.* eru þar sagdir vel; *Eirsp. anderledes.* 12. Erkibyskup: *Hdskr. har* Erkb°bp̄. 13. likr: *Flatøb. og Fris.* likligr; *Eirsp. anderledes.* 13—14. Sua hefi — þar eru: *Flatøb.* þar eru ok sagdir; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 14—15. ok vænti — gott: *mgl. i de andre Hdskr.* 15. ek *(andet): tilføiet efter de andre Hdskr.* 16. tuenn: *Flatøb.* tua(!); *Fris. og Eirsp.* .ij. — allum mônnum man vel: *Fris. (og Eirsp.)* ollum goðum monnom skal vel; *Flatøb.* vel skuli godum monnum. 17–18. Jesum — son: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sannan gud. 18. Gudus: *skr.* gud[9]. 21. ok geck a skip: *saa og Fris.; Eirsp. anderledes; mgl i Flatøb.*

292 (249).

Uilhialmr kardinali kom til Noregs.

Uilhialmr kardinali kom til Noregs Botolfsvokudag vtan at ey þeirre, er Sire heitir, ok giordi menn fyrir ser at segia konginum komu sina. Var þat miog allt j senn, at sendimenn komu til kongs, ok kardinali kom þegar eptir þeim, siglandi a vaginn skipi sinu, ok [var] þa miog sid dags. Kongr giordi menn jmoti honum ok bioda honum alla hluti sem sæmiligazt. En hann suaradi sua sendimónnum, at hann villdi kongs radum hlita vm ferd sina. En vm morguninn, er sungnar voru tidir, geck kongr til skipsins. Þat var xxv med gylltum hofdum, vel buit. Þat skip var kallat Drekinn. Kongr geck þar a med hird sina. En allir syslumenn, þeir j voru bænum, logdu ut skipum sinum ok þangat, sem kardinali la. Kardinali hafdi eina sneckiu enska. Kongr kalladi med ser lenda menn ok hirdstiora ok for sidan j skip til kardinala, ok voru þar allblidligar kuediur, ok foru þeir sua jnn at bryggium. Fogr processia var gior moti kardinala af byskupum ok lærdum mónnum ok klaustrafolki. En her eptir let kongr blasa til þings vt j Kristkirkiugard, ok er kardinali kom a þingit, þa hof hann erindi sitt a þessa leid.

---

2. Uilhialmr — Noregs: *saa og Eirsp.; Navnet mgl. i Fris.; Flatøb.* hann kom. 4. Var þat miog allt j senn: *saa og Eirsp.; Flatøb* Þat var miok i senn; *Fris.* var þat allt senn. 4—6. sendimenn — skipi sinu: *Fris.* sendimenn komv til konvngs ok kardinali kom a Biorgyniar vág eftir þeim siglandi skipi sino; *Flatøb.* þeir komu i konungsgard ok hann sigldi aa vǫginn; *Eirsp.* konungi komu orðin ok kardinali kom a vaginn. 6. ok var — dags: *Flatøb. (og Eirsp.)* þat var sijd dags; *Fris.* sið dags. 7. jmoti honum: *Eirsp.* a mot honum; *Flatøb. og Fris.* til hans. 8—9. hann suaradi — villdi: *Fris.* Kardinali segir at hann vill; *Flatøb.* hann sagdiz vilia; *Eirsp.* hann kuez uilldu. 9. vm ferd sina: *Eirsp.* a sinum ferðum; *mgl. i Flatøb og Fris.* 11. vel buit: *Fris.* ok allvel buit; *mgl. i Flatøb. og i Eirsp.s kortere Text.* 12. Kongr — hird sina: *saa og Fris.; anderledes Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 12—14. En allir — kardinali la: *Eirsp.* en allir — stigu a sin skip ok laugðo ut til skips kardinala; *Flatøb.* þa var lagit vt fiolda skipa; *Fris.* Allir syslumenn reyro ok vt sinom skipom. 14—16. Kongr kalladi — kardinala: *Flatøb.* konungr geck aa skip hans ok med honum lendir menn ok hirdstiorar; *Fris. og Eirsp. kortere.* 17. processia: *saa og Flatøb og Eirsp.; Fris.* (gerðv —) processio. 19. En her eptir: *Eirsp.* her eptir; *Flatøb.* Enn þegar eftir; *Fris.* Siðan. 20. kardinali: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* er konungr kom a þingit hof cardinalis þa sitt erendi a þessa leid ok taladi sua.

293 (250).

Kardinali hof erindi sitt.

Ek vil ollum mônnum kunnigt giora, at med Guds myskunn ok pafuans forsia kom ek j þetta land at boda mônnum nafn Jesu Cristz ok korona kong ydarn. Eru þessi min erinde tuenn. Eigi sendi hann til þessa erindis prest einn ædr lærdan mann med litlu valldi ok onguan nema mik af kardinalum sinum med [byskupsnafni] ok sua micklu valldi at binnda ok leysa oll mal, sem sialfur paui
113 a[1] væri her; þuiat hann villdi, at þetta væri | sua giort, sem konginum [væri mest til sæmdar]. Sidan taladi [hann] margfallda tru [fyrir] folkino. Enn sidan gaf hann ollum blezan sina ok gott heimleyfi. Eptir þat taladu þeir opliga, kongr ok kardinali, ok var ecki annat j rædu kardinala en sem mest sæmd kongsinns. Kardinali talade opt vid byskupa, þa er þar voru. Erkibyskup kom sidazt allra þeirra; enn sidan er þeir hofdu vid talazt, þa þottiz kongr finna, at þa var annat fyrir honum talat, enn fyr hafdi verit j ætlan hans sialfs.

294 (251).

Einn dag er þeir voru a tali j Kristkirkiu, kongr ok kardinali, þa hof kardinali tal sitt æ þessa leid: Med þui herra kongr, [sagdi] hann, at þier ætlit, at taka meire sæmd af heilagri kirkiu, en nockr kongr tok fyr j Noregi, þa uæntum vier, at þier munit jata villa (sic) heilagri kirkiu þui, sem adrir hafa jatat fyrir ydr, ok med godri vmbot. Sua

3. forsia: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* bodi. 6. prest einn: *Fris. og Eirsp.* einn prest; *Flatøb.* einnhuern prest. 6—7. ok onguan nema mik: *Flatøb. og Eirsp.* nema mik einn; *Fris.* helldr mig einn. 7. byskupsnafni: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp.* -ualldi. 10. væri mest til sæmdar: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 10—11. hann *og* fyrir: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — margfallda: *skr. to Gange.* 13—14. kardinala en sem mest: *Flatøb.* hans enn gera sem mesta; *Sætn. mgl. i Eirsp.; hele Punktumet i Fris.* 14. opt: *Flatøb. og Fris.* iafnan; *Sætn. mgl i Eirsp.* 17. hafdi verit: *Flatøb.* var; *Fris.* enn aðr hafði hann sialfr ætlat; *Eirsp. anderledes.* 22. nockr: *Flatøb. og Fris.* engi; *Eirsp.* adrir konungar firi yðr i NoRegi. 24. med godri vmbot: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* enn med godu vm bæta.

munu þer ok slikan eid vilia uinna, sem vann Magnus kongr, er fyst var korunadr j landinu. Hakon kongr suaradi þessu: Ek finn nu herra, at þessi ord ero eigi minnr af annarra manna ordum en sialfra ydar. En þeim rettarbotum vilium ver giarna jata heilagri kirkiu ok hennar þionostumönnum, at hun hafi slikt frelsi her, sem j [þeim] londum er skipat, er sitt frelsi hefir huort ok sina sæmd heilog kirkia ok kongdomrin. En þoat nockr kongr hafi þui jatad, er þeir attu eigi at jata framar en fyrir sialfa sik, þa vilium ver þo eingi malaspell giora oss ædr þeim, sem eptir oss koma; ok skiott at segia, ef þer vilit oss nockurskonar kaupmala koronu gefa, at fyr viliu [ver] ongua koronu bera en nockut ofrelsi a oss taka, ok þurfi þer eigi optar vid oss at leita þessa. Kardinali suaradi: Herra kongr, latit ydr ecki vm þetta mislika, þuiat sua skal vera, sem þier vilit. Eptir þetta giordi kardinali ord erkibyskupi ok hliodbyskupum ok korsbrædrum ok ræddi vid þa þessum ordvm: Ek taladi vid konginn þessum ordum, sem [ek] var bedinn, ok syniz mer, sem hann hafi sanara j þessu mali en þeir sem annars beida, ok þui vil ek, at þier vitit, at ek mun einskis annarss beidaz hedan j fra, enn korona konginn sua frialsliga sem kongligri tign byriadi. En þetta þarf eigi optar at tala.

295 (252).

Margar naudsynniar ræddi kongr fyrir kardinala af hende þegna sinna; ok bætti kardinali vm, sem hann feck.

---

1. eid: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* eidstaf 2. þessu: *Flatøb.* sua; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 3. Ek: *Hdskr. har* En. 6. þeim: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 7. ok *(første): først skrevet* æ. *som er underprikket, og* 2 *skrevet over Linien.* — sæmd: *skr.* sæmd^r. 9. þa: *Hdskr. har* þui; *rettet efter Flatøb. og Fris.; Sætn. mgl i Eirsp.* 10 þeim: *saa og Fris.; Flatøb.* vorum sonum þeim. 12. koronu gefa: *saa og Eirsp.; Flatøb.* koronu gera; *Fris.* at gera koronv at gefa — ver: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 18. þessum ordum: *Fris. og Eirsp.* þeim orðum; *Flatøb.* þat erendi. 19. en: *Hdskr. har* er. — þeir: *skr.* þ^s. 20. beida: *Flatøb.* bidia; *Fris.* beiðazt; *Stedet mgl i Eirsp.* 21. konginn: *Flatøb. og Eirsp.* hann; *i Fris. mgl.* ok þui vil — byriadi. 25. kardinali: *saa og Fris.; Flatøb.* hann; *Eirsp. anderledes.* — sem han feck: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Eirsp. anderledes.*

Hann vigdi Postulakirkiu j kongsgarde, þa er Hakon kongr hafdi giora latit, ok gaf þar mickla aflausn æfinnliga. Ok þa er vm var rætt, huern dag at kongr skylldi vera vjgdr, þa sagdi kardinali, at þat skylldi vera a einnhueria Postulamesso. En med þui at kongr var j ættartolu vid hinn helga Olaf kong, þa villdi hann hellz a hans hatidardegi þa sæmd taka. Sidan var til allra hluta radit, sem til þurfti. Þann tima vm sumarit uar hord vedratta af regnum, sua at [onguan] vmbuning matti utj hafa. Egiudu menn þess, at kongr skyllde veita j þeim ij trehollum, sem voru j kongsgarde. Hakon kongr hafdi giora latit eitt mikit hus vt undir Knorrum, er til naustz var ætlat. Þat var nirætt at lengd en .LX. a breidd. Einn dag er þeir gengu þangat,
113 a² kongr ok kardinali, | þa mælti kongr: Med þui herra at ver hofum eigi stor hus, syniz ydr, at ver giorum her veizlu vara, til þess at fleira folk megi hia oss vera? Kardinali suaradi: Þat þickiunzt hit bezta af þessum, sem til eru. Sidan let kongr þat hus bua med þeim beztum efnum, sem til heyrdu.

296 (253).

Vjgsla þessi var ætlud a Olafsvokudag. Þar voru vid þessir hofdingiar: Vilhialmr kardinali, Sigurdr erkibyskup, Heinrekr byskup af Holum, Arni byskup af Biorguin, Askell byskup af Stafangri, Þorkell byskup af Oslo, Pall byskup

---

2. latit: *Hdskr. har* latt. 4—5. þat skylldi — Postulamesso: *Eirsp.* þat mundi vera gert einhveria postola messo; *Flatøb.* hann skylldi aa einnhuerri postulamessu vigiaz; *mgl. i Fris.s kortere Text.* 7. radit — þurfti: *Flatøb.* skipad þeirra sem þar þurfti til; *dette Punktum mgl. i Fris. og Eirsp.* 9. onguan: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris. anderledes.* — vmbuning: *Flatøb. og Eirsp.* vmbunat; *Fris. anderledes.* 15. ydr: *Flatøb. (og Eirsp.) tilføier* nockud; *i Fris. mgl.* 13—17. Einn dag — sem til eru. 16. fleira: *Hdskr. har* fleeira. 17. þickiunzt: *Flatøb. (og Eirsp.)* þicki mer. — af þessum, sem til eru: *Eirsp.* af þeim sem til erv; *Flatøb.* raad. 18. beztum: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; Fris. anderledes.* 19. til: *herefter* v̊ *gjennemstreget og underprikket.* — til heyrdu: *Flatøb.* þui somdi; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 21. þessir: *skr.* Þiss. 22. Heinrekr: *i Flatøb. nevnt efter* Pall byskup af Hamri.

af Hamri, þessir leikmenn ok hofdingiar: Hakon kongr ok Hakon kongr ungi sonn hans, Knutr jarl, Jungherra Magnus, Sigurdr kongsson. Þessir voru lendir menn: Gautur Jonsson, Lodinn Gunnason, Petur Palsson, Gunnar kongsfrænde, Munnan byskupsson, Finnr Gauzson, Bryniolfur Jonsson, Jon drottning, Sigurdr byskupsson; x abotar, erkidiaknar ok profastar ok flestir korsbrædr af ollum byskupstolum j landinu; v logmenn, stallarar kongs ok syslumenn, hirdstiorar ok oll hirdinn ok hinnir beztu bændr orr hueriu fylke. Þar var ok fioldi utlendra manna. Þann tima voru vætur sua micklar, at bædi rigndi nætr ok daga. Fyrir þui var tialldat med klædum bædi grænum ok raudum mille kongsgardz ok Kristkirkiudyra bædi yfir uppi ok ii vega vtan at. Enn j kongsgardi voru landtiolld, ok matti sua til herbergia ganga, at ecki meinade veitan.

297 (254).

Olafsvokuaptan var æ sunnudegi. En messo[daginn] sialfan voru sungnar tidir vm allan bæinn, ok eptir messor var blasit ollu folki vt j Kristkirkiugard. lxxx hirdmanna voru herklæddir ollum bunadi at ganga at kongsgarde ok Kristkirkiu at ryma veginn. Enn þessi var skipan æ gongu kongs til kirkiu: Fyst geck hirdinn, su er veginn ruddi, æ jafnnfram. Þar næst gengu ij merkismenn medur ij merkium; þar næst syslumenn ok skutilsueinar j godum klædum;

1. þessir — hofdingiar: *Flatøb.* þessir voru leikmanna hofþingiar; *Fris. (og Eirsp.)* þessir leikmanna hofþingiar. 5. Finnr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Finni. 6. Jon drottning, Sigurdr byskupsson: *i Fris. nevnt efter* Loþinn Gvnnason; *Eirsp.* oc margir aðrir. 9. hirdstiorar: hird *tilføiet i Marginen.* 10. Þann tima: *saa og Fris.; Flatøb.* þa; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 11. Fyrir þui: *Flatøb. (og Fris.)* þui; *Eirsp.* þa. 14. vtan at: *saa og Eirsp.; Fris.* at vttan; *Flatøb.* vt i fra. — Enn j — landtiolld, ok: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 15. veitan: *Flatøb. og Fris.* vætan; *Eirsp.* (kenddi) uætu. 16. daginn: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 17. allan: *mgl. i Flatøb.* 19—20. at ganga — veginn: *Fris.* at ryma fyrir veginn til Kristzkirkio; *Flatøb.* þeir geingu at ryma veginn; *Eirsp.* skylldu þeir ryma uegin. 21. til kirkiu: *mgl. i Flatøb.* — æ: *Fris. tilføier* .ij. 22 jafnn (jafn̈ = jafnan *synes rettet til* jafn̄): *saa og Fris.;* — æ — fram: *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 22. ij *(andet): saa og Eirsp.: mgl. i Flatøb. og Fris.*

þa lendir menn med vel bunum suerdum; þar næst iij lendir menn ok hofdu mikit taflbord millum sinn ok þar a allt kongsinns skrud ok vigsluklædi. Þa geck Sigurdr kongsson ok Munan byskupsson ok baru ij rikisvondu af silfri, gullkross a odrum, enn a odrum ari af gulli. Þar næst geck Hakon kongr ungi ok bar koronu ok Knutr jarl ok bar vigslugull. Sigurdr erkibyskup ok adrir byskupar ij leiddu kongin j mille sin. Þar næst vid portit j kongsgarde komu j moti byskupar ok abotar ok adrir lærdir menn med processione ok hofu upp Responsorium, Ecce mitto angelum, ok gengu sua vt til kirkiu. Kardinali stod j kirkiudyrum ok med honum ij byskupar ok klerkar hans, ok hofu þar upp song a nyialeik ok fylgdu sua kongi til alltariss. Eptir þetta var messa sunnginn, ok for vigsla fram eptir þui sem bydr, ok er messo var lokit, fylgdi erkibyskup kongi heim ok adrir byskupar til herbergis med sama hætti sem fyr, syngiandi lof Gudi. Her eptir afklædizt kongr vigsluklædum ok for j allan kongsbunad ok bar koronu þann dag.

298 (254).

113 b[1] Eptir þetta geck Hakon kongr j herbergi, þar sem veizlan skylldi vera, med ollu folki. Uid litlu Kristkirkiu mætti hann kardinala, ok gengu þeir badir saman ok allt folk med þeim. Hwsit war allt tialldat med steindum klædum ok godum kulltum, medur silki ok pellum gullskotnum. En so

---

1. iij: *saa og Fris ; Flatøb. og Eirsp.* iiij. 2. hofdu — millum sinn: *saa og Eirsp.* (baru *for* hofdu); *Fris.* báro mikit taflborð yfir hofði ser; *Flatøb.* baru taflbord. 7. vigslugull: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* vigslusuerd. 8. kongin: *de andre Hdskr.* Hakon konung. 10. mitto: *Hdskr. har* mitte. 11. vt: *mgl. i de andre Hdskr.* 14. for: *tilføiet over Linien.* 15. bydr: *saa og Fris.; Eirsp.* boþit er; *Flatøb.* byriadi. 17. Her eptir: *saa og Fris.; Eirsp.* eptir þat; *Flatøb.* þa. 19. Hakon: *mgl. i de andre Hdskr.* 20. folki: *Flatøb. tilføier* þui er til var ætlat. 21. hann: *Flatøb. tilføier* þar; *dette Punktum mgl. i Fris. og Eirsp.* — gengu: *Hdskr. tilføier* 2 (ok). — saman (*skr.* samam): *Flatøb.* samt. 21.—22. ok allt — þeim: *Flatøb.* til huss ok allt folk. 22. Hwsit: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þar. — allt: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 23. godum: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — medur silki — gullskotnum: *saa og Fris.; Flatøb.* pellum. silki gullskotnu; *Eirsp.* með pellum gullskotnum.

var skipat sessum j herberginu, at hit nedra megin vid instafana sat kongrinn. Kardinali sat a hægri hond konginum, þa erkibyskup, þa byskup af Biorguin ok huerr at audrum byskupa. A hægra veg til siofarens sætu abotar, prioꝛes ok profastar ok adrir lærdir menn. I midri hollinni jafnfram hasætinu war giort annat hasæti, ok sat þar Hakon kongr ungi ok Knutur jarl, Sigurdr kongsson ok wt jfra þeim lendir menn. Drottninginn sat a hægri hond konginum ok næst henni fru Ragnhilldr modir hennar, þa fru Kristinn, þa fru Cecilia kongsdottir, þa fru Ragnfrid, þa abadisar ok sidan adrar konur, sem skipan vanzt. Vid hinn sydra vegginn sat hird kongs. Var þar tuiskipat eptir endilongu husinu. En [ut] j fra þeim satu gestir en med tuiskipudu. En allz voru þessar eptir endilongu husinu xiij [skipanir] Mikill fioldi var j tiolldum vmhuerfis, er eigi hofdu rum jnni. Hinn fysta ꝛett baru inn þessir lendir menn: Munan byskupsson ok Bryniulfur Jonsson, Gunnar kongsfrænde, Sigurdr byskupsson. Hit fysta ker skeinkti Hakon kongr ungi fedr sinum, en Knutr jarl kardinala, Sigurdr byskupsson drottningunne, Munan erkibyskupi, ok gengu sidan til sætis.

299 (255).

Þa er menn voru varla mettir, þa let kardinali kalla til hliods ok taladi fyst heilaga tru fyrir mônnum. Sidan

1. j herberginu: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 2. instafana: *Eirsp.* innstafina; *Flatøb.* stafina; *Fris.* innstofun̄. 5. ok adrir lærdir menn: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; Fris. anderledes.* 6. jafnfram: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* gegnt. — hasætinu: *skr.* hasæ-ætinu. 8. þeim: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — hægri: *Feil for vinstri, som de andre Hdskr. har.* 10. Ragnfrid: *saa og Fris.; Flatøb.* Rangridr; *Eirsp.* Ragnriðr. 11. sem skipan vanzt: *Fris.* v́t i fra sem vannzt; *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 13. ut: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris. anderledes.* — j: *tilføiet over Linien.* 14. þessar: *rettet fra Hdskr.s* þessir. 15. skipanir: *tilføiet efter Flatøb. og Sth. 8; Fris.* eftir endilongo voro skipaðir .xiij. stólar; *Eirsp.* allir voro skipaðir sessar eptir endi laungu husinu. 17. Bryniulfur: *skr.* Byn-. 22. varla: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 22.—23. þa let — hliods: *saa og Eirsp.; Flatøb.* kuaddi cardinalis ser hliods; *mgl. i Fris.* 23. fyrir mônnum: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.*

mælti hann sua: Lofadr se Gud, at ek hefi þat erende fullgiort jdag, sem ek hefi vmbod til af hendi heilagrar Romaborgar ok herra pauans ok allra kardinala Ok nu [er] kongr ydar koronadr ok fullkomliga sæmdr, sua at einngi man slika sæmd feingit hafa fyr j Noregi. Þess se ok Gud lofadr, er ek aptradi eigi ferd minne hingat, sua sem ek var eggiadr. Mer var sagt, at ek mundi fa menn sia; en þoat ek sæe nockura, þa mundu þeir vera likari j sinne atferd dyrum en mǫnnum. En nu se ek hier otaligan [her] af þessu landzfolki, ok syniz mier med godum atferdum. Sua se ek her mikin her vtlendzkra manna ok sua mikin fiolda skipa, at ek hefi eigi set fleire skip j einne hofnn, ok sua trui ek ok, at flest oll hafi hingat komit med godum hlutum hladinn. Ek var miog hræddr giorr, at ek munda her litit braud fa ok litin mat anan, en vondan þann sem væri. En nu syniz mer sua mikil nogt af gæzku, at bæde eru full af hus ok skip. Sagt var mer ok, at ek munda her fa onguan dryck ok uato. Enn nu se Gud lofadr, at ek se her alla hlute goda, þa sem til eru, ok betra er at hafa en missa Nu gæti Gud drottinn konga vorra ok drottningar vorar ok

3. allra: *mgl. i Flatøb.; i Fris. og Eirsp. mgl.* ok allra kardinala. — ok nu [er]: *Fris.* ok er nv; *Flatøb.* at nu er; *Eirsp.* er nu. 4—5. koronadr — sua *o. s. v.: Flatøb.* koronadr sua fullkomliga *o. s. v.; Fris.* fvllkomliga sæmþr sva *o. s. v.; Eirsp.* koronaðr er betr ær. 6. aptradi — hingat, sua: *saa og Eirsp.; Flatøb.* sneri eigi aptr; *Fris. anderledes.* 7—9. ek mundi — mǫnnum: *omtrent enslydende i Eirsp. og i Fris.* (eigi vera); *Flatøb.* her væri menn likari dyrum enn monnum. 9. her: *tilføiet efter Sth. 8.* 9—10. En nu — atferdum: *saa og Fris.; Eirsp.* nu se ek her marga menn ok uel siðaða; *Flatøb.* enn mer synaz þeir vera med godum atferdum. 11. mikin her vtlendzkra manna: *Eirsp.* (her er oc) mikill herr utlenskra manna; *Fris.* mikinn vtlendzkan her; *Flatøb.* fiolda manna vtlendra. — mikin fiolda skipa: *saa og Fris. (og Eirsp.); Flatøb.* morg skip. — fiolda: a *rettet fra* iu; *derefter i Hdskr.* vtl̄ndz *underprikket.* 13. flest oll: *Fris.* flest; *Eirsp.* aull *i Flatøb. mgl.* ok sua trui — hladinn. 14. Ek var — giorr: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* mer var sagt. 15. ok litin mat — sem væri: *Fris.* eða annan mat, enn þo *o. s. v.; Flatøb.* ok litinn mat eingan dryck nema blondu edr vatn; *Eirsp.* ok aunguan dryk utan uatn. 15—17. En nu — hus ok skip: *saa og Fris.* (gnótt *for* nogt); *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 18. ok uato: *Fris.* nema blando ok vatn; *dette Punktum mgl. her i Flatøb. og Eirsp.; se ovenfor.* — se *(andet): saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hefir. — hlute: e *visstn. rettet fra* u. 19 goda — hafa: *Flatøb.* goda þa betra er at hafa; *Eirsp.* goða oc bettra at hafa; *Fris. anderledes.* — at: *Hdskr. har* af. 20. drottningar vorar: *Fris.* drottningar; *Eirsp.* drotningarinnar; *Flatøb.* drottninga.

byskupa ok lærdra manna ok allz folks, ok gefi mer þat
113 b^2 erinde hin|gat, at ydr se til fagnadar ok ollum oss bædi nu
þessa heims ok annars. Sidan geck Kardinali brutt ok hans
folk. Sua kuad Sturla vm þessi tidende:

Su kom gipta
af Guds syni
yfir Hakon
heille godu,
[er] allualld
auflgar kristni
fyrirmadr
til fridar vigdi.

Ok gedstor
a grams hofud
kongsins
korono let,
ok kom kapsnuinn
kardinali
i Biorguin
at bodi paua.

Ok enn segir hann sua:

Frægan red þig Vilhialmr vigia,
varbals hautudr, kardinali;
eingi valldiz jafngodr hingat,
alldar gramr, af paua vallde;

---

2. fagnadar ok ollum oss: *saa og Eirsp.; Flatøb.* heidrs enn ollum oss til fagnadar; *i Fris. mgl.* ok gefi — annars. — ollum oss: *tilføiet over Linien.* 4. vm þessi tidende: *mgl. i de andre Hdskr.* 5. Su kom gipta: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Aukin gift. 8. heille: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* helli. 9. er: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 10. auflgar: *de andre Hdskr.* auflgrar. 13. gedstor: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris* geðstórt. 15 kongsins: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* konungligt. 17. ok: *saa og Eirsp.; Fris.* þa; *mgl. i Flatøb.* 21. Ok — sua: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Sua quad Olafr. 22. Frægan: *Fris. og Eirsp.* Frægian; *Flatøb.* Fræian. — red: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* let. — Vilhialmr: a *tilføiet over Linien med Nedvisningstegn.* 24. valldiz: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* uandiz. — hingat: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* þangat.

korunu let Kristni styrir,
kynpryddr jofr, ydr vm skrydda;
Ramri grundu hafit, rikisvandar
reidivalldr, med frægdum halldit.

300 (255).

HAkon kongr sat, þa er kardinali [geck], ok allt folk med honum, [til] þess er bord voru uppi ok Mariumini. Sidan þackade kongr folkinu þarkomu. J þessu sama herbergi var veit iij daga med þessum hætti, ok voru þar nogir allir hlutir medur hinum mesta goduilia. Sem Sturla segir:

En sam rausn
rida gnadi
Haurda grams
med [himin]skauttum,
huerssu Volsungur
veita knatti
sæmdardag
sinnar vigslu.

Ne alldvalldr
einu ranni
frægdarfolk
fleira valdi

2. kynpryddr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* -bryddr. — vm: *saa og Flatøb.: Fris. og Eirsp.* of. — skrydda: r *tilføiet over Linien.* 3. Ramri: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* gramr i. — grundu: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* grund. 4. reidivalldr: reidi *tilføiet over Linien med Nedvisningstegn.* 5. sat: *Flatøb. og Fris. tilføier* eftir. — geck: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 6. med honum: *mgl. i de andre Hdskr.* — til: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp. anderledes.* 7. Sidan: *herefter i Hdskr.* 2 (ok). — þackade (e *visstn. rettet fra* u): *Fris. og Eirsp.* fagnar; *Flatøb.* Siþan fagnar konungr folkinu ok þackadi þeim. — sama: *saa og Eirsp.: mgl. i Flatøb. og Fris.* 8—9. ok voru — goduilia: *Fris. anderledes; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 9. Sem Sturla segir: *saa og Fris.; Flatøb.* Sua quad Sturla; *Eirsp.* sem her s(egir). 10. sam: *Flatøb. (og Fris.)* su; *i Eirsp. mgl. denne og den følgende strofe.* 11. gnadi: *Flatøb. og Fris.* knatti. 12. Haurda: *saa og Fris ; Flatøb.* Vaursa. 13. himin: *tilføiet efter Fris.; Flatøb.* vell-. 15. knatti: *saa og Fris.: Flatøb.* maatti. 16. sæmdar-: *saa og Fris.; Flatøb.* valinn. 17. vigslu: *saa og Flatøb.* (vixlu sinnar); *Fris.* veizlu. 18. Ne: *saa og Flatøb.; Fris.* Ok. 20. frægdar-: *saa og Fris.; Flatøb.* fremdar.

austr ne uestr
att allri skipan
vndir hreinbergs
huitu ræfri.

Eigi skorti þar godan bordbunad, ok allt var þar vel til feingit. Sem her segir:

Þar gullker
geiga knattu
jnni fullum
unna greipum,
en jnndrott
allra [strida]
heilivogr
til hiarta fiell.

Skaut vistfars
uisa mônnum
a gomsker
gylltu bordi,
hilmis hird,
en hunangs bara
j gedknor
[glymiandi] fell.

Sidan ueitti kongr v. daga j siofarhollinne j kongsgardi. Var þar kardinali ok allir byskupar ok flest þeirra folk, lendir menn ok logmenn ok allt et bezta manual j landinu.

1. uestr: *saa og Fris.; Flatøb.* stendr. 2. allri: *Flatøb. (og Fris.)* aul-. 3. -bergs: *Flatøb.* -bærs; *Fris.* -vers. 7. gullker: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* i gull. 8. geiga: *saa og Flatøb.; Eirsp.* gneiga; *Fris.* geisa. — knattu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* knatti. 9. fullum: *de andre Hdskr.* full. 10. unna greipum: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* greipa knattum. 12. strida: *tilføiet efter Flatøb.; Fris. og Eirsp.* manna. 13. heili-: *rettet efter de andre Hdskr.; skr.* heilig-. 15. Skaut: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* skau. — vistfars: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vin-. 19. hilmis: m *har en strek for meget i Hdskr.* 20. en: *mgl. i Flatøb.* 22. glymiandi: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp.* glymianda. 24 ok flest þeirra folk: *mgl. i Flatøb. og Fris.; dette Punktum mgl. i Eirsp.* 25. j landinu: *mgl. i de andre Hdskr.*

Veizlan stod .viij. daga. Þeir voru huern dag a tali. kongr ok kardinali, byskupar ok lendir menn ok logmenn, ok ræddu vm naudsyniar landzinns ok lærdra manna ok heilagra kirkna. Byskupar voru j þui radi med kardinala, at hann bædi kongin gefua nockut af leidangrum sinum heilagri kirkiu. Kardinali suaradi: Medur þui at kongr er yfir ollu landino, ok hans er allt rikit, ok synizt ydr, at hann minki nockut af sinum rettum vid folkit, þa skulu þer af gefa huerr af sinum tekium eptir sinum rikdom bædi landzskylldum ok odrum tollum, þeim sem þer takit. En ef þer vilit eigi þetta, þa kann ek eigi bidia kongin minka sinar tekiur. Ok sidan gat einge þessa mals optar. Þa kærdu bændr miog um, at byskupar toku tiundir af kirkium ok iuku med veizlur sinar ædr toku sialfir til sin En kardinali sagdi þat vandliga upp ok kuat kirkiur frialsliga skylldu hallda tiundum sinum ok odrum tekium, sua sem byskupar sinum. Þa kærdu ok lærdir menn, at byskupar toku væizlur ædr lausnir af prestum, þoat þeir kæmi ecki j fylkit. Kardinali sagdi, at þat var bædi moti Guds logum ok heilagrar kirkio, ok sagdi, at þeir skylldu onguar taka, ef þeir færi eigi, nema þui at eins at þeir [væri] siukir edr færi eptir bodi kongs til hans edr erkibyskups. Þa kærdu ok bændr, at þeir gylldj fe fyrir, ef þeir byrgi fongum a helgum dogum ædr tæki fiska, ef

1. Veizlan stod .viij. daga: *Eirsp.* Þessi ueizla stoð .viij. daga með fullum ueg sinum; *mgl. i Flatøb. og Fris.* 1—2. Þeir voru — logmenn: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; i Fris. mgl.* byskupar — heilagra kirkna. 2—3. ok ræddu vm naudsyniar: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Þeir toludu þa vm naudsyn. 4—5. Byskupar — bædi kongin: *Fris.* Byskopar baðo at kardinali skylldi biðia konvng; *Eirsp.* byskupar ræddu þat firi kardinala at konungr mundi; *Flatøb.* þeir badu konung. 5. sinum: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 8. folkit: *saa og Eirsp.; Fris.* lærða menn; *i Flatøb. mgl.* medur þuiat — vid folkit. 8—10. þa skulu — þer takit: *omtrent enslydende i Eirsp.; kortere i Flatøb. og Fris.* 10—11. En ef — þa: *saa og Fris.; Flatøb.* ella; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 12—13 Þa kærdu — um: *saa og Eirsp.; Fris.* — vm þat; *Flatøb.* þat kærdu bændr. 13. af: *skr. to Gange.* 14. ædr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* enn 15. upp: *saa og Eirsp.; Flatøb.* af; *Fris. kortere.* — kuat: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. (og Fris.).* 17. væizlur ædr lausnir: *saa og Fris. og Eirsp ; Flatøb.* lausnir. 19. Guds: *skr.* b⁹ = byskups. — heilagrar kirkio: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* manna. 20 ef þeir færi eigi: *saa og Eirsp.; Flatøb.* nema þeir færi; *Fris.* ef þeir kvæmi eigi til. 21. væri: *tilføiet efter Fris. og Eirsp.; i Flatøb. mgl.* nema þui at eins — erkibyskups. 22. gylldj: *Hdskr. tilføier feilagtig* eigi. 23. byrgi: r *tilføiet over Linien.*

114 a[1] Gud gæfi þeim. Kardinali giordi þa skipan | a, at menn skylldu biarga heyi sinu ok korni ok fiskia silld, ef Gud gæfi, fyrir vtan hina hæstu daga. Þa fyrirbaud ok kardinali jarnburd ok sagdi, at þat bar eigi kristnum at særa Gud til nockurs uitnisburdar um mal manna. Margar skipanir giordi kardinali, þær er eigi fær hier allar talt.

301 (256).

I þenna tima red Eirekr kongr Valldimarsson Danmork. En eptir andlat Valldimars giordizt sundrþycke med þeim brædrum Eireki kongi ok hertuga Abel, er þa var hertugi yfir Jotlande. Þa helldu Danir ok strid vid Lybikumenn, ok var af giorr ofridr mikill kaupmönnum, þeim er sigldu gegnum Danmork. J Græningasundi hofdu Danir tekit Nordmannaskip nockur ok rænt oll, ok vidara voru nordmenn ræntir bædi af Donum ok Libikumönnum. En sumar þetta er Vilhialmur kardinali var j Biorguin, þa hafdi Hakon kongr latit taka oll skip, þau er kominn voru af Danmork ok Vinnlandzfor ok nockura kugga þydeskra manna, ok var tekit fe þeirra j valld kongsinns. En þeir menn, sem fe attu, gengu til kardinala ok badu hann myskunar, at hann skylldi bidia konginn, at þeir nædi fe sinu. Kardinali flutti þetta vid konginn ok bad hann myskunna þeim fyrir sakir hans, ok let þess meire von, at þeir væri eigi sakadir vm

2. sinu: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 2—3. ok fiskia — gæfi: *saa og Fris. og Eirsp.: Flatøb.* veida sildr ok fiska. 3. fyrir: *mgl. i de andre Hdskr.* 4—5. ok sagdi — mal manna: *saa og Fris. og Eirsp.* (kristnom monnom); *mgl. i Flatøb.* 6. kardinali: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hann. — fær hier allar talt: *Eirsp.* — ritaðar; *Flatøb.* eru her allar ritadar; *Fris.* (þær sem) her erv eigi talþar. 9. hertugi: *saa og Fris ; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 11. af: *Flatøb. (og Fris.)* af þui; *Eirsp. anderledes.* — mikill: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.* 12. Græningasundi: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* Græningia-. 15. er Vilhialmur — þa: *saa og Fris. og Eirsp.* (Vilhialmur *mgl*); *mgl i Flatøb.* 17 18. ok Vinnlandzfor — kongsinns: *saa og Fris.; kortere i Eirsp.; Flatøb* Vindlandi ok þyduersku ok fe þeirra i sitt valld. 19. til kardinala: *Flatøb.* fyrir cardinalem; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 20. Kardinali: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* hann. 21. þeim: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kaupmonnum. 21—22. fyrir sakir — sakadir: *omtrent enslydende i Fris. og Eirsp.; Flatøb.* fyrir sin ord ok kuad þessa mundu saklausan (sic). 22. þeir: *herefter i Hdskr.* at þ *underprikket og gjennemstreget.*

þetta mal, þoat ransmenn j Danmork ædr Lybiku ræni menn, þa er sigla vm [med] varning sinn. Hakon kongr segir sua, at hann mundi fyrir kardinala ord lata þessa menn na fe sinnu. Enn [þess] kuad hann eigi vonn, at hann mundi jafnan [þola] Donum þann ofrid ok ojafnat, er þeir toku upp fyrir nordmǫnnum j ranum ok þo enn j mandrapum. Ok toku kaupmenn med fe sino, ok likadi þeim vel vid kong ok kardinala. Sumar þat, er Vilhialmr kardinali var j Biorguin, var vigdr Heinrekr Karsson til byskups til Holastadar a Jslande.

302 (257).

Þa var ok su skipan [gior] til Jslandz med radi kardinala, þuiat hann kallade þat osannligt, at land þat þionadi eigi undir einnhuern kong sem oll onnr j verolldunne, war þa sendr vt Þordr kakali med Heinreke byskupi. Skylldu þeir flytia þat erinde vid landzfolkit, at allir jatudiz undir riki Hakonar kongs ok slikar skattgiafir, sem þeim semdizt. Þetta sumar var sendr til Grænlandz Olafur byskup. Gizur Þorualldzson var eptir j Noregi. Þeir komu til Jslandz vm haustit Heinrekr byskup ok Þordr kakali, ok foru þeir til Borgarfiardar, ok tok Þordr undir sik riki þat, er att hafdi

2. med: *tilføiet efter Fris.* (með varninngi sinom); *i Flatøb. og Eirsp. mgl.* þoat ransmenn — varning sinn. 4—5. þess: *tilføiet efter Fris. og Eirsp.;* þola *efter de 3 andre Hdskr.* 3—6. *For* fyrir kardinala ord — mandrapum, *som finnes omtrent enslydende i Fris. og Eirsp., har Flatøb.* þetta gera fyrir ord hans at þeir nædi fe sinu enn ecki quez hann iafnan mundu þola Dǫnum at þeir dræpi menn hans edr rænti fe. 5. ofrid ok: *mgl. i de andre Hdskr.* 7. med: *de andre Hdskr.* vid, við. 7—8. vid kong ok kardinala: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 8—9. Sumar — Biorguin: *Flatøb. og Fris.* þetta sumar; *Eirsp.* þetta sama sumar. 9. Karsson: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* Karls-. 11. var: *Fris. og Eirsp.* for; *Flatøb. har kun:* Vilhialmr cardinalis sagdi þat vsannligt at Jsland *o. s. v.* — gior: *tilføiet efter Sth 8, som efter* veroldunne *fortsetter:* at sendr var vt *o. s. v.* — kardinala: *Fris. fortsætter:* at sv þioð er þar bygði þionaði til Hakonar konvngs. þvi at *o. s. v.; Eirsp.* at Islendingar þionaði . . . þviat *o. s. v.* 13. huern: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — onnr: *Flatøb. tilføier* lond. 14. vt: *Flatøb. tilføier* med hans raadi. 16. semdizt: *Flatøb. (og Fris.)* semdi; *Stedet mgl. i Eirsp.* 17. byskup: *Flatøb. tilføier* ok skylldi hann hafa slikt erendi. 19. Þordr: *skr.* Þor. 20. undir sik: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.*

Sturla Sighuatsson, faudrbrodir hans, ok et sama fed. Han tok ok undir sik af kongs vallde ʀiki Þorleifs j Gordum, fyrir þat hann hafdi farit ut j banni kongs, sem fyr var ritad. Ok er Þordr kom nordr vm vetrin, þa hofdu þeir menn, er hellzt voru ouinnir Þordar, kært sin mal fyrir byskupi, ok hafdi hann tekit þeirra mal ꜳ sinn varnad. Ok af þessu tok at spillazt vinatta þeirra byskups ok Þordar, þar til er þeir urdu ꜳ onguan hlut sattir. Var byskup ij vetr ꜳ Jslandi ok for eptir þat utan a fund kongs, ok var hinn mesti [ovin] Þordar jafnnann sidan. Enn þeir slogu ser þa saman [i] vinattu Heinrekr byskup [ok] Gizur ok
114 a² fluttu þat fyrir kongi, at hans mal mundi | betur fara ꜳ Jslandi, ef þeir væri til sendir.

303 (258).

Nv eru sogd nockr tidennde af fundi þeirra Vilhıalms kardinala ok Hakonar kongs. En morg var su skipan a fundi þeirra til nytsemdar, er eigi [er] her ritad. Enn oll su skipan er þeir giordu, þa setti kardinali þar fyrir bref sitt ok insigli ok lagdi vid ban ok Guds reide, huerium er eigi helldi. Ok eptir þetta sagdi kardinali, at hann villdi hafa orlof or landinu. Gaf kongr honum þa gott orlof,

---

1. Sturla Sighuatsson: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Snorri Sturluson; *Fris.* Sturla Sighvatzson ok Snorri Sturluson. — et sama fed: *Fris.* sva feit; *Flatøb.* alla pe[n]inga; *mgl. i Eirsp.* 2. undir — vallde: *saa og Eirsp.; Fris.* — eftir konvngs raði; *mgl. i Flatøb.* — j: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* or. 3—4. sem fyr var ritad: *saa og Fris.; Eirsp.* — s(egir); *mgl. i Flatøb.* 4. kom: *saa og Eirsp.; Flatøb.* for; *Fris.* var. 4—5. þeir menn — Þordar: *saa og Fris.* (hellzt *mgl.*) *og Eirsp ; Flatøb.* vvinir hans. 8. þar til: *saa og Fris.; Flatøb.* til þess; *Eirsp. anderledes.* 10. ovin: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 11. i: *tilføiet efter Fris.;* i vinattu *mgl. i Eirsp.; Flatøb.* slogu þa saman vinaattu sinni. 14. af: *Flatøb. (og Eirsp.)* þau er gerduz a; *i Fris. mgl.* 14—16. Nv eru — ritad. 16. a fundi þeirra til nytsemdar: *Eirsp.* þeiʀa a millum er monnom var til nytsemðar; *Flatøb.* nytsamlig folkinu. — er: *tilføiet efter Flatøb.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 17. setti: *skr.* settti *eller* settu. 19—20. sagdi kardinali — or landinu: *Flatøb.* tok cardinalis orlof af konungi; *Eirsp.* kardinali beiddiz þa orlofs ur landinu; *anderledes i Fris.s kortere Text.* 20—1. Gaf kongr — heimleyfi: *Eirsp.* ok konungr gaf honum gott orlof; *mgl. i Flatøb. og Fris.*

ok flestum mônnum heimleyfi. Sidan let kongr bua tuitugsessu ok ij skutur ok byrding einn. Ok for kardinali med þessum skipum j brutt, ok feck kongr Gunnar frænda [sinn] til skipsstiornar med honum. Hakon kongr gaf kardinala storar giafir ok hans mônnum. Hann gaf ok erkibyskupi ok odrum byskupum godar giafir ok ollum lendum mônnum ok hinu bezta mannvali. Sturla kuad:

Þar sat
seggia drottinn
gulli grimmr
æ giafstoli;
þa huerr madr
at hringskata,
þat er yrþiod
èskia kunni.

Þar rann upp
allri þiodu
mundar dagur
æ mergs himmnni,
skein armsol
jofra styris
visa ferd
vm vala grundir.

Þar siodmioll
suifa knatti
bauga briotz
af boga fiollum

3. sinn: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 4. til: *herefter i Hdskr.* a *gjennemstreget og underprikket.* 5. hans: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* ollum hans. 6. odrum: *de andre Hdskr.* ollum, aullum. — godar: *Flatøb.* virduligar; *Fris.* sæmiligar; *Eirsp.* inar sæmiligstu. 8. Þar sat: *Fris. og Eirsp.* Ok þar sat; *Flatøb.* Ok þat satt at. 13. at: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp* af. 14. yrþiod: *saa og Fris.; Eirsp.* urðioð; *Flatøb.* aull þiod. 19. himmnni: *de andre Hdskr.:* himin. 20. skein: *mgl. i Fris.* — arm-: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* arin. 21. styris: *skr.* skyris; *rettet efter de andre.* 23. vm: *saa og Flatøb.; Fris.* a; *Eirsp.* of.

harda hreinn
hari þiodu
vm gaglfars
geigrandra.

Ok hafleyg
hauka feriur
herdimenn
hladnar fluttu
dadum raks
ok diggulskoflum
af allzualldz
oskafundi.

Hakon kongr fylgdi kardinala ut j Floruvoga med ollum skipum sinum, ok skilduz þeir med hinum mesta kærleik. Kardinala byriadi helldr seint austr til Stafangurs ok dualdiz þar vm hrid. Þadan for hann til Tungbergs ok sidan til Osloar. Ok j ollum stodum, þar sem hann kom, skipadi hann malum manna. Or Oslo for hann til Kongahellu, ok let hann stefna almenniligt þing, ok komu þar margir menn af Gautlandi j mot honum, ok var hinn sama ræda hans sem fyr, at hann þackadi Gudi, er hann kom j Noreg. Sidan for hann austr j SuiaRiki ok þadan ut til paua.

304 (259).

Hakon kongr byriar ferd sina vm haustit eptir uigsluna til Uikurinar ok ætladi þar at sitia vm vetrin. Þa kom

1. harda hreinn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hardla hreint. 3. vm: *Fris. og Eirsp.* of; *Flatøb.* af. 4. geigrandra: *saa og Flatøb.; Fris.* geigurs andra; *Eirsp.* geiguranda. 5. hafleyg: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* haplaúg. 11. allzualldz: *de andre Hdskr.* all-. 16. Tungbergs: *Flatøb.* Tuns-; *Eirsp.* Tun-; *i Fris. mgl.* 15—22. Kardinala byriadi — austr j SuiaRiki. — ok sidan: *Flatøb.* ok þadan; *Eirsp.* þa. 17. Ok j ollum stodum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* allstadar. 19. let hann stefna: *Flatøb.* stefndi þar; *Eirsp.* þar hafði hann. 20. ræda hans: *saa og Eirsp.; Flatøb.* hans tala. 21. at: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 22. þadan: *saa og Eirsp.; Flatøb.* sua. 23. byriar ferd sina: *Flatøb.* bio ferd sina; *Fris. og Eirsp.* for.

vestan af Sudreyium Haralldr Manarkongr, son Olafs Gudradar sonar, ok for austr med konginum. Hakon kongr sat vm uetrin j Oslo, ok var þessi hinn xxxi kongdoms hans. J þenna tima EirekR Eireksson var kongr j Suiþiod, systurson Valldimars kongs j Danmork. En Ulfr jarl fasi var mestr landradamadr j Suiþiod med konginum. Hann var son Karls jarls daufa ok var mikill vinn Hakonar kongs ok Nordmanna ok aftaldi miog, at Eirekr skylldi ser lata vm finaz brennu, þa er verit hafdi ꜳ Vermalandj. En voru margir adrir Suiahofdingiar, er þess eggiudu, at hann skylldi þar nockurar hefndir moti lata koma. Herra Birgir, son Magnus minni-
114 b[1] skialdar, er atti | Jngibiorgu, systr EiReks kongs, er þa var (sic) hinn iij mestr radzmadr j Suiþiod. Þenna vetur, er Hakon kongr sat j Oslo, kom austan af Suiariki Juar Þorsteinsson af Dali. Hann var sendr af Suiahofdingium at spyria eptir, huern orskurd kongr villde gefa Suium fyrir ofrid, er hann hafdi giort a Vermalandi. Kongr suaradi sua, at [hann] kallar ser ongua ofkæti til hafa gengit at brenna Uermaland. Ok kalladiz hann eigi mundu hafa komit yfir Eidaskoog þess erinndis, ef eigi hefdi Uermar eflt margan ualldarflokk j Noreg til rana ok mandrapa. Sagdizt kongr fyrir þat margan godan dreing latit hafa. Enn med þui, sagdi Hakon kongr, at huorirtueggiu telia nockut ꜳ uid adra, þa se ek þann utueg hellz til, at ver finnumz sialfir hofdingiarnir ok tolum vm vor mal. Verdr þa annathuort, at ver sættunzt, ædr verdr annar orskurdr ꜳ, sa er Gud hefir fyrir sett, ok

1. Gudradar: *Flatøb.* Gudraudar; *Fris.* Gvðraꝥþar; *Eirsp.* GudRoðar. 3—4 J þenna tima: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þann tima. 8. skylldi: *Flatøb. tilføier* miok; *Fris. anderledes; i Eirsp. mgl.* ok aftaldi — moti lata koma. 9. ꜳ: *Flatøb.* i. — En: *Flatøb.* enn þeir; *i Fris. mgl. dette Punktum.* 11. moti lata koma: *Flatøb.* lata fyrir koma. 12. er þa var: *Flatøb.* hann var þa; *Eirsp.* var.; *Angivelsen mgl. i Fris.* 16. gefa: *saa og Fris og Eirsp.; Flatøb.* veita. 17. a: *de andre Hdskr.* i. — hann: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 18. kallar: *saa og Eirsp ; Flatøb.* kuad; *Fris. anderledes.* 19. kalladiz hann: *Eirsp.* kallaz hann; *Flatøb.* kuaz; *Sætn. mgl. i Fris.* — yfir: *Flatøb.* austr yfir; *Eirsp.* austr um. 23. ꜳ uid: *Flatøb.* at vid; *Fris. og Eirsp.* a. 24—25. finnumz — tolum: *Flatøb. og Eirsp.* finnimz — talim; *Fris. anderledes og kortere.* 25. vm vor mal: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vart maal; *Fris. anderledes.* 26. verdr: *Flatøb.* kemr; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* — sett: *Flatøb.* ætlat.

mun ek þenna fund sækia austr til landzenda, þar sem mætazt rikinn, þoat nu uili þier j sumar, er kemur. For Juar uid þenna orskurd aptur, ok komu þau suor austan vm vorit, at Suiar villdu þetta stefnulag. Þa er Hakon kongr sat j Vikinne, flutti Haralldr kongr bonord sitt ok bad fru Cecilio kongsdottur, er att hafdi herra Gregorius. Kongr tok þessu [vel], ok med þui at þess var audit, þa festi hann ser Ceciliu kongsdottur, ok var ætlat, at brudlaup skylldi vera j Biorguin um sumarit. [Vm vorit byr Hakon konungr ferd sina til Biorgyniar, ok er hann kom þar, dualdiz hann þar vm sumarit] ok giordi ord þeim mönnum, sem hann villdi at færi med honum j stefnuleidangur. Þa komu þeir uestann vm haf Jonn Dungadarson ok Duggall son Rudri, ok stundudu badir til þess, at kongr skylldi þeim kongsnafn gefa yfir nyrdra hlut Sudreyia. Voru þeir med kongi um sumarit.

305 (260).

Fiortan nottum fyrir Jonsmessovoku urdu mikil tidende j Biorguin. Þa uard elldr laus miog sua j midium bænum ok j gardi þeim er Straumurin heitir, vm nottina, þann tima er hringdi yfir. En adr hofdu uerit þuruidri, ok lek elldrin skiott. Kongr kom til fyrir jnnann Peturskirkiu ok fatt manna med honum. Enn skiott kom þo hirdin ok bæiarmenn, ok ætludu þar at veria elldinum j fystunni. En þa var sua miog leikit, at þeir mattu þar ecki vid festazt.

1—2. þar sem mætazt rikinn: *saa og Eirsp ; mgl. i Flatøb. og Fris.* 3. aptur: *saa og Fris og Eirsp ; Flatøb.* aa brott. 6. herra: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; Angivelsen mgl. i Fris.* 7. vel *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris. anderledes.* — var: *Flatøb. (og Fris)* vard. 9—11. Vm vorit — vm sumarit: *tilføiet efter Flatøb.; Fris og Eirsp. kortere.* 13. son Rudri: *Fris. (og Eirsp.)* son Ruðra; *mgl. i Flatøb.* 14. skylldi *saa og Fris.; Flatøb.* mundi; *Eirsp. anderledes.* 15. sumarit: *Flatøb tilføier* baadir 16. fyrir: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* eftir. — Jonsmessovoku: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* Jonsvoku. 18. ok: *mgl. i Flatøb. og Eirsp.; Angivelsen mgl. i Fris.* 19. yfir: *mgl. i Flatøb; Angivelsen mgl. i Fris. og Eirsp.* — adr: *tilføiet over Linien med Nedvisningstegn.* 22. j fystunni: *mgl. i de andre Hdskr.* 23. þa var: *Flatøb.* þar var þa *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* — þeir mattu þar: *Flatøb. (og Fris.)* þar maatti; *mgl. i Eirsp.*

Foru þeir þa um Mariukirkiu ok ætludu þar at ueria. Geck sua fast, at Mariukirkia tok [at] brenna ok stoplarnir. Þa vard sua mikil ellzgangur, at honum kastadi upp j borgina. ok tok hun at loga. For þa kongr þangat ok mart manna med honum. Brunnu þar margir menn inne, adr ut komuzt. Enn er kongr kom til bæiar, var þar mikill ellzgangur. Vardi [folkit] þar ut uid Sanbru. For kongr þangat ok kom þar j manhaska. Þa [var], sem jafnan j manraunum, at kongr for diarfliga ok þo radliga at koma þui fram, sem hann villdi. Þar flutu feriur ok kuggar nockurir komnir af Gottlandi. Kongr for j bat ut til kugganna ok feck þar stora katla. Þeir voru fylldir af sio ok fluttir sua upp a bryggiur. Var sidan sionum steypt j elldinn, ok vard sua slocktur med Guds myskunn ok kongs giptu. Þar j Biorguin
114 b^2 vard ok fam dogum sidar undarligur at | burdr, at þar geck reididuna med elldingu ok laust j þekiu þess manz, [er] juncherra uar inni, son Hakonar kongs, ok reif rafit upp um nockura fadma. Uar þat mikil Guds miskunn, er elldingini laust eigi jnn. Enn hon flaug sidan ut a Vogin ok laust j siglutre a kiol einum, er flaut fyrir bænum, ok tok

1. um: *Flatøb.* til; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* — ætludu: *skr.* ætludu-du. — Geck: *Flatøb. og Fris. tilføier* þa eldrinn; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 2. at (andet): *tilføiet efter Flatøb. og Fris.* 3. honum: *Flatøb.* elldinum; *Eirsp.* sumum elldinum; *Fris.* logbrondonom. — kastadi: *herefter i Hdskr.* kasti *gjennemstreget.* 4. loga: *Flatøb.* brenna; *Fris.* i kyndaz; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 5. med honum: *saa og Fris.* (við —) *og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — komuzt: *Flatøb. (og Fris.)* kæmiz; *Eirsp. anderledes.* 6. til: *Flatøb.* ofan til; *Eirsp.* aptr i; *dette Punktum mgl. i Fris.* 7. folkit: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris. anderledes.* — þar: *Flatøb. og Eirsp.* þa. 8. manhaska: *Flatøb. (og Fris.)* mannhaaska mikinn; *Eirsp.* mikla mannraún. — var: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris. anderledes.* 9. radliga: *Flatøb.* varliga ok raadliga; *anderledes Fris. og Eirsp.* 10. flutu feriur ok kuggar: *Flatøb.* flutu vti fyrir kuggar; *Eirsp.* flutu firi bryGium kuggar margir; *Sætn. mgl. i Fris.* 11. Gottlandi: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Gautlandi. — Kongr for j bat ut til kugganna: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ok for konungr vt i baatinn ok rere til kugganna; *Fris. anderledes.* 12. stora: *Flatøb. og Eirsp.* marga stora; *Fris.* stor katla. 13. vard: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vard hann; *Fris. anderledes.* 14. j Biorguin: *saa og Eirsp.: mgl. i Flatøb.; i Fris. mgl.* Þar j Biorguin — 610.4 a kilinum voru. 16. manz: *saa og Eirsp.; Flatøb.* loptz. 17. juncherra: *Flatøb. (og Eirsp.) tilføier* Magnus. — inni: *saa og Eirsp.; Flatøb.* i. 18—19. elldingini: *Eirsp.* elldingunni; *Flatøb.* elldingin. — *Herefter i Hdskr.* lau. 19. flaug: *Flatøb.* for; *Eirsp. kortere.* — ut: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 20. j: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.*

treit j sundur j smar flisir, sua ad naliga sa þess aungua stade. Einn hlutur af treno vard ad skada einum manne, er kominn uar a kiolin vr bænum at kaupa ølys; enn engua sakadi adra, þa er a kilinum voru. Bærinn uar allr brunninn fyrir innann Sandbru fyrir utan fa garda inn uid Uogsbotninn.

306 (260).

Nockuru eptir bæiarbrunan ueitti Hakon kongr ríkuliga veizlu j kongsgarde, ok gipti Seciliu dottur sina Harallde Sudureyiakongi. Ok eptir þetta kuomu til hans þeir menn, er hann hafdi til sin stefnt, ok fara skylldi medr honum til stefnulags vid Suia. Bio kongr þa ferd sina ok hafdi mikit lid ok mart skipa. Ok þa er hann la j Saldeyiarsundi, þa gaf Hakon kongr kongsnafn Joni Dungadarsyni, ok for hann þadan nordur aptur, ok var ætlat, at hann skylldi fara vestur med Haralldi kongi ok þeir Dugall badir. Enn þeir settuzt þo aptr badir, ok sat Jon kongr j Biorguin vm veturin. Enn Dugall for austur med kongi ok var medur honum þann vetur.

307 (261).

Haralldur Sudureyiakongr for um haustit ok fru Cesilia kona hans. Þau haufdu eitt skip ok mart godra manna.

---

1. treit: *saa og Eirsp.; Flatøb.* reidi. 1—2. sua ad — stade: *Eirsp.* sua at nær sa aungua staði; *mgl. i Flatøb.* 2. einum: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 4. adra: *skr.* adra (med n over d). 5. fyrir utan fa garda: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vtan faair gardar. 7. Nockuru eptir bæiarbrunan: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. begynder* Hakon konungr veitti. 9—11. Ok eptir — ferd sina: *Flatøb.* eftir þat byrr hann ferd sina til stefnulags vid Suia; *Fris. og Eirsp. anderledes.* 12. Ok þa: *saa og Eirsp.; Fris.* Ok; *Flatøb.* Enn. — Saldeyiarsundi: *Eirsp.* Sallteyiar-; *Fris.* Sallteyrar-; *Flatøb.* Elldeyiar-. 13. Hakon kongr: *de andre Hdskr.* hann. 14—15. var ætlat — fara: *saa og Fris.; Flatøb.* ætladi; *mgl. i Eirsp.* 17. med: *Flatøb. og Fris.* eftir; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 19. Sudureyiakongr: *Fris.* Svþreyinnga konvngr; *Flatøb. og Eirsp.* konungr. — um haustit: *de andre Hdskr. tilføier* or Biorgyn. 20. skip ok: *Fris.* skip ok a; *Eirsp.* skip ok var á; *Flatøb.* skip mikit ok þar aa.

Þau kuomu ecki til Sudureyia a þui hausti, ok tyndizt skip þat ok allir þeir, er a voru. Ok er þat flestra manna ætlan, at þau hafi tynzt j Dynraust fyrir sunan Hiatland, þuiat rekin kom af skipinu sunan a Hiatland. Þotti þetta hinn mesti mannskadi, ok þat var Sudreyingium jnn mesti skadi ok ogipta, er þeir mistu þuiliks haufdingia, sua giptusamlig sem hans ferd hafdi vordit til [Noreghs] af þui kuonfangi, sem hann hafdi fengit, ok odrum sæmdum.

308 (262).

HAkon for vm haustit austur til Vikur, eptir þui sem fyr var sagt. Ok er hann kom j Uikina, sotti til hans mikit lid ok flest a hestum. Hann la miog lengi j Dyngiu ok beid þar Sigurdar erkibyskups ok þeirra manna, sem von var eptir honum. Hakon kongr hafdi þa meir en .xxx skipa ok flest helldur stor ok mikit lid ok helldur fritt.

309 (262).

Ejrekr Suiakongr hafdi dregit saman her mikinn j Suiþiod ok for vm sumarit vestr j Gautland. Uar þar med honum Ulfur jarl ok herra Birgir jarl, magur kongs, ok margir adrir hofdingiar, ok hofdu mikit lid ok flest a hestum. Þeir kuomu til Liodhusa, ok uar þa eigi Hakon kongr

2. þeir: *Flatøb. og Fris.* þeir menn; *mgl. i Eirsp.s kortere Text.* 3. Hiatland: *de andre Hdskr.* Hialltland. 4. skipinu: *Flatøb.* skipunum; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 5. mannskadi: mann *tilføiet i Marginen.* — jnn mesti skadi: *saa og Eirsp.; Flatøb.* et mesta nidrfall; *mgl. i Fris.* 6. mistu: *Flatøb. (og Fris.) tilføier* sua braadliga; *Eirsp.* suá skiott. 7. Noreghs: *tilføiet efter Sth. 8; i Flatøb. og Eirsp. mgl.* til; *Fris. anderledes.* 9—10. HAkon — var sagt: *mgl. i Fris., som har Resten af Kapitlet omtrent enslydende; i Flatøb. lyder det* Hakon konungr for til Vikr. hann laa miok leingi i Dyngiu ok beid erchibyskups. hann hafdi meirr enn .xxx. skipa ok flest stor; *i Eirsp. ligeledes forkortet.* 11. Dyngiu: *Eirsp.* Dyngey. 16. vestr j Gautland: *saa og Fris.; Flatøb.* vestr til Gautlandz; *Eirsp.* i Uestra Gautland. 17. jarl *(anden): saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* — kongs: *de andre Hdskr.* hans. 18. hofdingiar: *Flatøb.* gofgir menn; *mgl. i Fris. og Eirsp.*

kominn. En medtr þui at Suiar haufdu litla vist flutt eptir ser, mattu þeir ecki bida Nordmanna ok ridu upp aptur j Suidþiod. Þat bar ok til, at Ulfur jarl uar nockvt siukur, ok þat sama haust andadiz hann, ok þotti þat Suium hinn mesti skadi. Ok skiott eptir andlat jarls gaf kongrin herra Birgi magi sinum jarlsnafn, ok giordiz hann þa hinn mesti havfdingi ok hafdi aull landrad med konginum. Ok litlu eptir andlat jarls letv þeir Eirekr kongr ok Birgir jarl taka af lifi Holgeir, son Knutz kongs langa, frenda Ulfs jarls ok annara Folkunga. Enn þa for vtlægur af Suidþiod herra Philipus, er adur hafdi verit mestur styrkur herra Hol[geirs]. Hann atti adr Heleno, modur kongs, dottur Peturs stranga-sonar. Philipus var dotturson Philipus jarls, er fell a Akri vid Oslo, ok skylldur frendi Hakonar Noregskongs.

310 (263).

Hakon kom vid Kongahellv vm haustit nockuro sidar, en Suiar haufdu brott farit. La kongr þar vm hrid ok
115 a[1] skipadi þeim | malum sem honum bar navdzsyn til. Enn medur þui at eingi [hafdi] vordit fundur þeirra Suiakongs. þa giordi hann menn upp j Suiþiod, Einar smiorbak ok Olaf profast, a fund Birgis jarls at foruitnaz af honum, huersu Suiakongr ætladi ad fara [skylldi] vm skipti þeirra Nordmanna. Þeir hofdu ok fleire erendi til jarls, þau er enn koma upp sidar, ok her mun verda fra sagt.

---

1. medtr: t *tilføiet over Linien.* — eptir: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* med. 3. Ulfur jarl: *saa og Eirsp.; Fris.* Vlfr iarl fasi; *Flatøb.* jarl. 5. jarls: *Flatøb.* hans; *mgl. i Fris. og Eirsp.s kortere Texter.* 6. þa: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; i Fris. mgl.* Ok skiott — havfdingi. 7. litlu: *herefter i Hdskr.* sidar *underprikket.* 8. jarls: *saa og Fris.; Flatøb.* Vlfs jarls; *Eirsp. anderledes.* 9. Holgeir: *de andre Hdskr.* Holmgeir. 11. Holgeirs: *Hdskr. har* hol- *ved Linieslut.* 12. adr: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* — Heleno: *saa og Flatøb.; Fris. (og Eirsp.)* Eleno. — kongs: *Flatøb.* hans; *Angivelsen mgl. i Fris. og Eirsp.* 14. frendi Hakonar Noregskongs: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Hakoni konungi. 15. kom vid: *Fris. og Eirsp.* kom til; *Flatøb.* for til. 17. þeim malum: *saa og Fris.: Flatøb.* þui; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 18. hafdi: *mgl. i Hdskr.* 19—20. Einar smiorbak ok Olaf profast: *Navnene mgl. i Fris.* 20. at: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ok. 21. skylldi: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.: Eirsp. anderledes.*

311 (264).

HAkon for nordur j Uikina til Tunbergs ok gaf mônnum heimleyfi. En kongr giordi þat bertt, at hann mundi þar sitia j Uikini um veturinn. Þetta vor adr hafdi andaz Þorkell byskup j Oslo. Enn vm haustit, er þeir voru j Vikini Hakon kongr ok Sigurdr erchibyskup, var vigdur til byskups Hakon, er þa var skolameistari. Þa var ok vigdur Hervvir byskup til Orkneyia. For eptir þetta erchibyskup heim nordr. Þetta svmar hafdi hann latid setia grundvollinn Kristzkirkiv sua langt vestur, sem nv er hann. Hakon kongr sat vm veturin j Vikini, ok var þessi hinn annar vetur hinns fiorda tigar ʀikis hans. Þenna vetur kvomv austan Einar ok Olafr ok saugdv, at jarl heffdi vel tekit þeirra erendvm, ok kalladiz giarna villia vera vin Hakonar kongs. Gaf hann [þat] ʀad, at þeir skylldi finaz vm svmarit eptir j Eluinni ok binda sætt sina medr vinattv ok fastmælum. Þeir Einar flvttv ok þat mal fyrir jarli, at mônnum syndiz þat vænst til fridar, ef tængdir tækiz milli haufdingia, ok gipti jarl dottur sina, er Rikiza het, Hakoni kongi vnga. Jarl tok þessu vel ok var sidan j ollum malvm linari enn adur, let þetta vel tala mega, þa er þeir fyndizt sialfir.

---

1. HAkon: *de andre Hdskr.* Hakon konungr. — Tunbergs: *Flatøb. (og Fris.)* Tuns-; *mgl. i Eirsp.* 2—3. En kongr — veturinn: *mgl. i Flatøb.; Fris. og Eirsp. kortere.* 4. Þorkell: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Askell. 4—5. er þeir — erchibyskup: *Eirsp.* er þeir konungr ok erkibyskup voro i Uikini; *mgl. i Flatøb. og Fris.* 7. Hervvir: *i Hdskr.* Herv-vir *ved Linieskifte; Fris.* Hervi; *Flatøb.* Hautir; *Sth. 8* Hafuarðr; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — byskup: *saa og Fris.; Flatøb.* (vigdr) til byskups (Hautir). — eptir þetta: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* þa. 9. Kristzkirkiv: *saa og Fris.: Flatøb.* til Cristzkirkiu; *Eirsp.* til kirkiu. — hann: *mgl. i de andre Hdskr.* 11. ʀikis: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* konungdoms. — Þenna: *skr.* Þeñ. 13. kalladiz: *saa og Fris.; Flatøb.* quez; *Stedet mgl. i Eirsp.* 14. þat: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp. anderledes.* — skylldi: *saa og Fris.: Flatøb.* skylldu. 16. Einar: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; i Fris. mgl.* Þeir Einar — fyndizt sialfir. — flvttv ok þat mal: *Flatøb. (og Eirsp.)* hofdu þat maal flutt. 17. mônnum syndiz þat: *saa og Eirsp.: Flatøb.* þat væri. — tængdir: *skr.:* tængdiir. 18. dottur — het: *Flatøb. (og Eirsp.)* Rikizsu dottur sina.

312 (264).

Tjdendi þav frettuz til sanz, sem adur hafdi nockur kuittur af farit, at Haʀaldr magur Hakonar kongs ok Sescelia dottir hans haufdu tynz vm havstit, sem fyrr sagdi. Hvgsadi kongr þa vm, at eyiarnar voru miog haufdingialausar. Hann sendi ord nordr til Biorguinar, at Jon kongr skylldi fara vestur sem skiotaz ok gæta þar ʀikis, þar til er Hakon kongr sendi fleire haufdingia til. Sidan bioz Jon kongr af Noregi ok for vestur vm haf.

313 (265).

Alexandur Skotakongr agirntiz miog ʀiki j Sudureyium ok sendi iafnan menn til at fala londin vid lausafe. Sua hafdi hann enn giort þetta svmar. Enn þo hafdi hann anat rad med hondvm, þat er eigi var kynlekt, at hann dro her saman um allt Skotland ok bio ferd sina utt til Sudureyia ok ætladi at vinna londin vndir sik. Hann giordi þat bert fyrir mȏnnum sinum, at hann ætladi eigi at letta, fyrr enn hann hefdi merki sitt sett austur um Þurssasker ok undir sik vnnit allt Noregskongs ʀiki, þat er hann atti fyrir uestan Solundarhaf. Alexandur kongr giordi ord Joni kongi, at hann villdi finna hann. Enn sa fundur uard eigi, fyrr enn .íííj jarlar af Skotlandi selldv honum trv sina, til

---

1—2. sem adur — farit: *mgl. i de andre Hdskr.* 2. magur Hakonar kongs: *de andre Hdskr.* konungr. 2—3. Sescelia dottir hans: *Flatøb.* Cecilia konungsdottir; *Fris.* Cecilia; *Eirsp.* fru Cecilia. 3. vm havstit: *saa og Fris.; mgl i Flatøb.; Eirsp.* i hafi. 4. miog: *mgl. i Fris og Eirsp.; dette Punktum mgl. i Flatøb.* 5. Hann sendi ord nordr: *saa og Fris.; Eirsp.* — sendi þa —; *Flatøb.* Hakon konungr sendi þa ord. 6. gæta þar ʀikis: *Fris.* gæta rikis; *Flatøb.* gæta rikis i Sudreyium; *Eirsp.* vera tiri eyionum. — þar til: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* til þess. 7. Hakon kongr: *Fris.* konvngr; *Flatøb. og Eirsp.* hann. 9. agirntiz — Sudureyium ok: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 10. menn til: *Eirsp.* menn til NoʀEgs; *Flatøb.* til Noregs; *Fris. anderledes.* 12. kynlekt: *Flatøb.* konungligt; *mgl. i Fris. og Eirsp.s kortere Texter.* — at: *i Hdskr. rettet fra* a. 13. utt: *Hdskr. har* lit — utt til Sudureyia: *Fris.* ýt i Svðreyiar; *Flatøb. og Eirsp.* i —. 16. sitt: *Flatøb.* sin; merki — Þurssasker: *mgl. i Fris. og Eirsp.* 17. vnnit (*i Hdskr.* $\overset{t}{\text{vnit}}$): *saa og Eirsp.: Fris.* (ætlaði at) vinna; *Flatøb.* brotid. 18. Solundarhaf: *saa og Flatøb. og Eirsp. Fris.* haf. 20. íííj jarlar af Skotlandi: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* .vi. menn.

þess at hann skylldi fara j gridum af þeim fundi, hvort sem þeim sæmdi ædr eigi. Enn er þeir fvndvz kongarnir, beiddi Skotakongr, at Jon kongr skylldi gefa vpp Biarnarborg j hans valld ok þria adra kastala, er hann hellt af Hakoni kongi, ok þat ʀiki anat, sem Hakon kongr hafdi skipat honum. Enn Skotakongr quez mund[u] fa honum miclu meira ʀiki j Skotlandi ok þar medur sitt travst ok uinnattu, ef Jon kongr villdi til hans snuaz med fvllum trvnadi. Þessa eggiadu allir Jon kong, bædi frendur hans ok viner. Enn honum for vel ok einardliga, at hann kuez eigi rivfa vilia eida sina vid Hakon kong. For Jon kongr vid þetta j brott ok nam eigi fyr stadar, enn hann kom nordr j Liodhus. Þa er Alexandur kongr la j Kiarbareyiarsundi, dreymdi hann draum, at honum þotti koma at ser ííj menn. Þotti honum einn vera med kongligv skrvdi. |
115 a[2] Sa madr var miog vhyrligr, ʀiodur j anliti ok helldur digur vexti. Annar syndiz honum grandvaxinn ok ungligr, allra manna fridaztur ok eigvliga buinn. Hinn þridi uar miklv mestur vexti ok allra manna vfrynligaztur; sa var miog framsnodinn. Sa varp ordum æ kong ok spurdi, hvort hann ętlędi (sic) at heria til Sudureyia. Alexandr þottiz suara, at hann ætladi vislega vndir sik at leggia eyianar. Draummadren bad hann apptur snua ok kuad honum eigi anat hlyda skylldv. Kongr segir dravm sinn, ok fystv flestir, at hann skylldi aptur snua. Enn hann villdi þat eigi. Ok litlu sidar

---

3. at Jon kongr skylldi: *saa og Fris.; Eirsp.* — mundi; *Flatøb.* Jon konung at hann skylldi. 3—4. Biarnarborg: *Flatøb. og Eirsp.* Biarna-; *Fris.* Biana-. 9. hans: saa og Fris. *mgl. i Flatøb. og i Eirsp.s kortere Text.* 12 vid þetta: *saa og Fris.; Eirsp.* við þat; *mgl. i Flatøb.* 13—14. Kiarbareyiarsundi: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Biarkreyiar-. 15. kongligv skrvdi: *saa og Fris. og Eirsp.: Flatøb.* konungligum skruda. 16. madr: *saa og Fris. og Eirsp.: mgl. i Flatøb.* 16. digur: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* digr medalmadr. 17. Annar: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* annar madr. — ungligr: *saa og Fris. og Eirsp.: Flatøb.* dreingiligr. 18. fridaztur ok eigvliga buinn: *Eirsp.* friðazstr ok tiguliga buinn: *Flatøb.* fridazstr ok tiguligaztr; *Fris.* tigvligaztr ok vel buinn. 19. manna: *de andre Hdskr.* þeirra. 20—21. hvort — Sudureyia: *saa og Eirsp. og Fris.* (i *for* til); *Flatøb.* ef hann ætladi til Sudreyia. 21. Alexandr: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* hann. 22. hann ætladi vislega: *saa og Fris.; Flatøb.* þat var vist at hann ætladi. 24. dravm sinn: *de andre Hdskr.* drauminn. 25. snua: *saa og Fris.: Flatøb. og Eirsp.* huerfa. — hann: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* konungr.

tok Alexandr sott ok andadiz. Rufu Skotar þa leidangurinn ok fluttu lik kongsinns upp j Skotland. Sudureyingar segia, at þessir menn, er konginum syndvz j svefni, voru þeir: hinn helgi Olafur kongr af Noregi ok hinn helgi Magnus af Orkneyivm ok hinn helgi Columba. Skotar toku til kongs Alexandur, son Alexandrs. Hann feck sidan dottur Heinreks kongs a Einglandi, ok giordiz eptir þat mikill haufdingi.

314 (266).

HAkon bio ferd sina vm vorit ur Oslo avstur til motz vid Suia, [eptir] þui sem mælt var. Hann hafdi mikit lid ok fritt ok miog vandadan skipabunat. Hakon kongr hafdi Olafssudina. Hakon kongr ungi hafdi þat skip, er Drekin het, ok var hit fridazta skip. Morg haufdv þeir aunur stor skip. Hakoni kongi byriadi seint. Þa var med kongi herra Philipus, son Lafranz, frendi kongs. Hann var þa landflotta vr Suidþiod fyrir Eireki kongi ok jarli. Þa er kongr for ut eptir Eflri (sic), let hann vanda miog rodur a skipum. Var þa vid slegit ollum bunadi ok farit med ollum pris. Sem Sturla segir:

Miok er þat frægt,
er fara villdi

1. Alexandr: *Flatøb.* Alexandr konungr; *Fris. og Eirsp* hann. — leidangurinn. *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* safnadinn. 2. lik kongsinns: *saa og Eirsp.; Fris.* lik hans; *Flatøb.* konunginn. 3. voru þeir: *Flatøb.* væri. *Fris. og Eirsp. anderledes.* 4. Magnus: *de andre Hdskr.* Magnus jarl. 6. Alexandrs: *saa og Fris.: Flatøb. og Eirsp.* Alexandrs konungs. 7. kongs a Einglandi: *Fris.* — af —; *Flatøb. og Eirsp.* Englakonungs. — eptir þat: *Flatøb.* siþan; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 8. bio: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* byr. 9. Suia: *herefter i Hdskr.* ? eller z. — eptir: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.: Stedet mgl. i Fris.* 10. ok — skipabunat: *saa og Fris.: mgl. i Flatøb.; i Eirsp. mgl.* ok miog — stor skip. — skipa : *skr.* sk-skipa-. 10—11. Hakon kongr hafdi: *Fris.* hann sialfr hafði; *Flatøb.* hann styrdi. 11—12. hafdi þat skip — fridazta skip: *Fris.* dreka einn friþan; *Flatøb.* Drekann. — fridazta: *skr.* f[i]azta. 13. seint: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* helldr seint. 14. Philipus: li *tilføiet i Marginen.* 15. Eireki kongi ok jarli: *Fris.* Eiriki konvngi ok Birgi iarli; *Flatøb.* konungi ok jarli; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 16. ut: *saa og Eirsp. Flatøb. og Fris.* vpp. 18. segir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* quad. 19. er þat: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* var. 20. er: *saa og Eirsp.: Fris.* þat er: *Flatøb.* at.

sigri sęmdur
til Suia fundar
grundar vordr
godv heille
ꜳ Rannduers
ʀemmiskeidum.

Var leidangur,
sem logi væri,
gulli glæstur,
ok grams flotta,
þar er baugtun[g]l
blikia knattu
yfir hareid
hvert vid anad.

Enn ellding
ifla folldar
langa leid
lysa knatti,
lofanlig
þꜳ er litum skipti
himna sol
uid hafraudvl.

Þꜳ er Hakon kongr kom til Kongahellv, spurdi hann til sanz, at Eirekr Suiakongr hafdi austur komit ok sua Birgir jarl ok margir adrir haufdingiar. Enn [er] þeir spurdv til ferda Noregskongs, ok sagt var, at hann hafdi

4. heille: *saa og Flatøb.; Fris.* helli; *Eirsp.* hęlli. 6. -skeidum: *Flatøb.* -skidum: *Fris.* -skiðom; *Eirsp.* -skiðum. 10. ok: *Flatøb.* vm; *Fris.* yfir; *Eirsp.* of. — flotta: *de andre Hdskr.* flota. 11. baugtungl: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* bauð tungl. 12. blikia: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* blika. — knattu: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* kanttu. 17. leid: *skr. to Gange.* 19—20. lofanlig — skipti: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* þa er loflig vm litv skipti. 21. himna: *skr.* hínína. 24. Suiakongr: *saa og Eirsp. (Navnet mgl); Flatøb. (og Fris.)* konungr. — austur: *de andre Hdskr.* austan. 25. er: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 26. Noregskongs: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Hakonar konungs. — ok sagt var: *Fris.* ok sagt; *Eirsp.* ok þat; *Flatøb.* var þeim sagt. — hafdi: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* hefdi.

fiolda skipa ok mikit lid, þa uilldv Suiar eigi bida, ok reid kongr upp a Gautland, enn jarl uar eptir um hrid j Liodhusum. War Hakoni kongi sagt, at meire von v̨ri, at jarl væri j brott ʀidinn. Þa er Hakon kongr la j Elfui, kom til hans Matheus, er sidan var vsattur vid jarl. Matheus kom fyrir kong ok kuaddi hann; sagdi honum kuediv jarls, at jarl uar ʀidinn upp j Gavtland. Sidan mælti hann til kongs: Þat hugdi jarl, at þetta skylldi verit hafa fridarfvndur, ok skylldi þer hafa her talat felagsskap yduarn ok vinnattv. Enn nu er hann spurdi, at þier havfdut her mikinn, vissi hann eigi, hvort þer vildut frid. Herra Matheus flutti ecki lengur, ok for j brott sidan.

315 (267).

Eptir þetta kallar kongr til sin ʀadgiafa sina ok leitar vid þa, huat ʀad taka skylldi. Þotti þeim vndarliga, er Matheus hafdi suo skiotliga farit. Gunnar kongsfrendi hafdi þa Elfarsyslv ok var vin mikill jarls. Hann flutti þat at jarl mundi þegar aptur hverfa, [er] eptir honum være ridit. Var þat rad tekit, at Gunnarr var sendr a fvnd jarls ok Þorlavgur bosi. Mælti Hakon kongr sua, at þeir skyllddu eigi leingra tala vid jarl, enn Matheus hafdi vid hann talat. Sidan foru þeir ok fvndv jarl j Gavtlandi. Jarl var helldur

1—2. eigi — upp: *saa og Fris.: Flatøb.* enn eigi — enn vpp; *Eirsp. anderledes.* 4. ʀidinn: *skr.* ʀidi. 5. Matheus: *herefter i Hdskr.* son. 5. jarl: *saa og Eirsp.: Flatøb.* Birgi jarl; *mgl. i Fris.* 5—7. Matheus kom — jarl var; *Flatøb.* ok sagdi konungi kuediu jarls. hann quad jarl; *Eirsp.* Matheus gek firi konung ok heilsaði honum ok sagði at B(irgir) I(arl) var; *Fris.* ok kvaddi hann ok sagði honom at Birgir iarl væri. 8. skylldi verit hafa: *saa og Fris. (og Eirsp.): Flatøb.* mundi vera. 9. skylldi: *saa og Eirsp.; Flatøb.* skylldu; *Stedet mgl. i Fris.* — her: *mgl. i de andre Hdskr.* 11. vildut: *saa og Fris. og Eirsp.: Flatøb.* villdit. — frid: *saa og Fris.; Flatøb.* frid edr eigi; *Eirsp. anderledes.* 14. huat — skylldi: *Flatøb.* huert — skal; *Sætn. mgl. i Fris.; i Eirsp. mgl. Begyndelsen af Kapitlet* til eptir honum være ridit. 17. er: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.* 18. rad: *Flatøb.* raads; *Fris. og Eirsp. anderledes.* — Gunnarr: *saa og Fris.; Flatøb.* Gunnarr konungsfrændi; *Eirsp.* (sendir) Gunnaʀ frendda sinn. — a fvnd jarls: *saa og Fris.; Flatøb.* til jarls. 19. Þorlavgur: *saa og Flatøb. og Fris.: Eirsp.* Þorleif *(akk).* — Hakon kongr; *de andre Hdskr.:* konungr. 20. leingra: *skr.* leigra *uten nasalstrek.*

stirdur j sinne rædv ok taldi at þui, er kongr hafdi suo mikit lid. | 115 b[1] Gunnarr sagdi, at honum geck ecki otrunadr til þess, helldr var þat sidr hans at fara med storskipum ok vel bunum. Leitade Gunnarr þa eptir uid jarl blidliga ok bad hann aptur venda til tals vid kong. En jarl sagdi, at Eirekr kongr var ʀidinn j Eystra Gautland, ok hann matti ecki aptur snua. Gunnarr sagdi, at þar varu oll landrad, sem jarl var, ok var kongr ok jarl yfir landinu. Eireki kongi var þann veg hattad, at hann [var faamælltr] ok miog kless j malinu ok let hann þui miog adra tala a þingum ædr stefnum. Birgir jarl giordi þann orskurd, at hann bidi hans vm fram annan sunnudag. En þetta var laugardag, ok hann skylldi fara upp til Liodhusᴀ ok bida hans þar. Foru þeir Gunnarr heim ok Þorlaugr bosi til kongs. Þa atti Hakon kongr tal vid sina men, ok gerdu þeir þat rad at fara til mozt vid jarl. Sidan byr kongr ferd sina upp til Liodhusa med allan herinn. Sem Sturla segir:

Suo var Elfr
oll at lita
glæsilig,
sem a gull sæi,
frægdar [folk]
er flota leysti
lofsæll kongr
Liodhusa til.

1. stirdur: *Fris. og Eirsp.* stirðr; *Flatøb.* stridr. — sinne rædv: *Flatøb.* rædu; *Eirsp.;* rǫþunni; *mgl. i Fris.* — þui, er: *saa og Eirsp.; Fris.* er; *Flatøb.* at. 2. lid: *Flatøb. tilføier* haft. 3. ok: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.: Tilføielsen mgl. i Fris.* 5. venda: *Flatøb.* huerfa; *Fris.* snva; *Eirsp. anderledes.* — vid kong: *saa og Fris.; Eirsp.* við H(akon) konung; *Flatøb.* med konunginn. — En: *herefter i Hdskr.* kr̄ *gjennemstreget og underprikket.* 7. varu: u *er ulæselig:* 8. var *(andet): Flatøb.* hann var bædi; *Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 9. var faamælltr: *tilføiet efter Flatøb.; Eirsp.* fá mæltr oc kles mæltr. *Fris. anderledes.* 10. þui: *saa og Eirsp.; Flatøb.* af þui. 11—12. bidi hans vm fram: *Eirsp.* — fram um; *Flatøb.* mundi fara vpp til Liodhusa ok bida þar fram yfir. *Fris. anderledes.* 13. ok hann — hans þar. *mgl. i Eirsp. og Flatøb. (se ovfr.).* 14. heim: *Fris. (og Eirsp.)* aftr; *mgl. i Flatøb.* 14—16. Þa atti — at fara: *mgl. i de andre Hdskr.* 16. ferd sina: *Flatøb. (og de andre) tilføier her* til motz vid jarl. 17. allan herinn: *saa og Fris.: Flatøb.* allann her sinn; *Eirsp.* (við) aullu liði sinu. — segir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* quad. 22. folk: *tilføiet efter Fris. og Eirsp.: Flatøb.* folki. 23. leysti: *Flatøb. og Fris.* þeysti; *Eirsp.* þǽysti.

Hardla mikils þotti Gautum vm vert, er þeir sa sua morg stor [skip] ok vel buinn. Ok miog voru þeir hræddir vm, ef hofudsmenn sættuz eigi, at kongr mundi giora stor heruirke j þeirra lande. Sem kuedit er:

Var gædsteinn
Gauzkum manne
styriar stund
j stall drepinn,
adr ognstor
jatad hafdi
Suia gramur
siklings bode.

316 (268).

Hakon kongr lagdi at Þorskabacka fyrir vestan anna jafgegnt Liodhusum ok beid þar þess, er jarl kom. En sidan foru menn mille þeirra, ok var þa talat bonord Hakonar kongs vnga ok margir hlutir adrir vm sættir þeirra. Eptir þat senduz þeir gisla a millum, ok funduzt sialfir med þui moti, at jarl for yfir ana a fund kongs, ok tolodu þa sin j mille, ok foru allar rædr vel mille þeirra. Tolodu þa þat fastliga, at fridr skylldi standa mille Noregs ok Suia. Ok huorigra óuinnir skyldu þrifazt ædr eflazt j annara riki. Ok hier med feste Hakon kongr unge fru Rikizu dottur

1. sua: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 2. skip: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 3. vm: *mgl. i de andre Hdskr.* — hofudsmenn: *Flatøb. og Fris.* hofþingiar; *Eirsp.* haufðingiarnir. — sættuz: *de andre Hdskr.* sættiz. — kongr: *Flatøb. (og Eirsp.)* Noregs konungr; *Fris.* konvngr Norðmanna. 3—4. stor heruirke: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* storvirki. 5—6. Var — manne: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Gedsteinn gautzskra manna. 7—8. styriar stund — drepinn: *Flatøb.* var styriar stund i stalld drepinn; *Fris.* styriar lundi i stall drepinn; *Eirsp.* styriar stundi i stall drepit. 13. at: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* at vid. 14. jafgegnt: *Flatøb. og Fris.* gegnt; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* — þess: *saa og Fris.: Flatøb. (og Eirsp.)* til þess. 16. Hakonar kongs vnga: *Flatøb.* Hakonar vnga konungs; *Fris. (og Eirsp.)* vnga konvngs. 18. a fund: *saa og Eirsp.: Flatøb. og Fris.* til. — tolodu: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* tauludu þeir. 19—20. Tolndu þa þat: *Flatøb.* tala þa; *Fris. og Eirsp. anderledes.* 20. Suia: *Flatøb.* Suiarikis; *Fris.* Sviþioðar; *Eirsp. anderledes.* 21. þrifazt ædr eflazt: *Flatøb.* ok eflaz; *Eirsp.* eflaz; *Fris.* þrifazt. 22. fru: *saa og Fris.: Eirsp.* iungfru; *mgl. i Flatøb.*

jarls. Ok skylldi sa radahagur takazt, þa er þeim þætti timi til, kongi ok jarli. Ok eptir þetta skilduzt [þeir] med hinum mesta kærleik. For jarl upp j Suiþiod, en Hakon kongr til Kongahellu, ok for vm haustit nordr til Tungbergs ok þadan til Biorguinar ok efnadi þar til uetursetu. Þetta haust kom vtan af Jslande Heinrekur byskup ok sagdi þau tidende, at Þordr kakali lagdi litla stund a kongs mal. Afflutti byskup miog mal Þordar. Kongr tok byskupi vel. Hakon kongr hafdi þetta sumar stefnt Þordi til sin. Hakon kongr sat þena vetr j Biorguin, ok var þessi ííí vetr hinns fiorda tigar rikis hans.

317 (269).

Um vorit eptir komu menn austan af Suiavellde med þau tidende, at Eirekr Suiakongr var andadr. Var þa grein
115 b[2] mikil med f|olki vm kongstekiuna. Var þat flestra manna rad, at son Birgis jarls være næst kongdominum, systrson Eireks kongs, þuiat systir hans atti arf allan eptir hann. Filipus, son Knuz kongs langa, þottizt enn vera til kominn kongsnafns, þuiat fadir hans hafdi verit kongr. Knutur, son Magnus broka, þottizt en vera nær komminn kongdominum. Hann var dotturson Knuz kongs Eirekssonar, er lenge var kongr j Suiavellde. Enn þegar Birgir jarl

2. til: *Flatøb. og Eirsp.* til vera; *Fris.* til þess vera. — kongi ok jarli: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — skilduzt: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* skildu. — þeir *tilføiet efter de andre Hdskr.* 4—5. Tungbergs: *Flatøb.* Tunsbergs: *mgl. i de andre Hdskr.* 9. Hakon — til sin: *saa og Fris. Flatøb.* ok let hann stefna Þordi vtan til sin; *mgl. i Eirsp.* 12. eptir: *mgl. i de andre Hdskr.* — af: *de andre Hdskr.* or. 12—13. med þau tidende: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ok sogdu; *Fris.* þeir er sogðo. 13. var: *saa og Eirsp.; Flatøb.* væri; *Fris. anderledes.* 13—14. Var þa — kongstekiuna: *saa og Fris. og Eirsp.* (Suium *for* folki); *mgl. i Flatøb.* 14. mikil: *anden* i *rettet fra* e. — folki: l *skr. over Linien.* 15. rad: *Flatøb.* ahugi; *Eirsp.* hugsan; *Fris. anderledes.* — Birgis: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 17. enn vera: *skr. to Gange.* 17—18. til kominn kongsnafns: *Fris.* til kominn konvngdóms; *Eirsp.* nær kominn; *Flatøb.* nær konungsnafni. 18. kongr: *skr.* kī. *Fris. tilføier* meþ Eiriki konvngi; *Flatøb.* med Eireki konungi Knutzsyni. 18—19. Knutur, son Magnus broka: *saa og Fris.; Eirsp.* Magnus brokca; *Flatøb.* Magnus broki. 19. komminn: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Eirsp. anderledes.* 21. Suiavellde: *Flatøb. og Fris.* -riki; *Angivelsen mgl. i Eirsp.*

kom til, þuiat hann hafdi mest landrad. þa fylgde (sic) þui flestir, at hann væri bezt til komin kongdomsins. Var sidan Valldemar til kongs tekin, son Birgis jarls. En þetta mislikade hofdingium, þeim sem eigi þottuz uerr til komnir rikissinns.

318 (270).

Þetta sumar urdu mikil tidende j Danmork. Þa tok Abel med vel Eirek kong brodr sinn ok let taka af life Lafranzuokuaptan. Sidan let hertugi taka sig til kongs yfir Danariki, ok giordizt rikr hofdingi. Hakon kongr for vm sumarit nordr til Þrandheims ok let þar bua til uetr[setu]. Þetta haust komu þeir vtan af Jslande Siguardr byskup ok Þordr kakali, ok fundu kong j Þrandheimi. Var þar þa mart jslendzkra manna, Heinrekr byskup ok Gizur Þorualdsson, Þorgils skarde, Jon Sturluson, Finnbiorn Helgason, Sæmundarsynir Filipus ok Haralldr, ok var þar mikill sueitardrattr, þuiat huorir villdu sitt mal flytia, til þess at næde ut at fara. En Heinrekr byskup flutti þat mest, at Gizur skyllde vt fara, þuiat hann stod mest j moti Þorde, ok kallade þat onytt, er Þordr hafdi [syslat]. Sagdi byskup, at Þordr hafdi j ollu sinn hlut fram dregit en ecki sæmd kongs, ok [var] þui meir truat at sinne. Þenna vetur kom austan af Suiariki herra Knutr, son Magnus broka, frænde kongs. Var hann vm vetrin j Þrandheimi ok flutti fyrir konginn, at Birgir jarl villdi engar sæmdir til hans giora, eptir þui sem hann þottiz til kominn vera.

---

1. hann: *tilføiet over Linien.* 2. at: *skr. to Gange.* — hann: *Flatøb. (og de andre)* hans son. 3—5. En þetta — rikissinns: *saa og Flatøb. (og Fris.); Eirsp.* voro Suiar oc þes flestir fusaztir. 7. life: *herefter i Flatøb.* aa. 9. Danariki: *Fris. (og Eirsp.)* Danavelldi; *Flatøb.* allt Danavelldi. 10. sumarit: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* haustid. — -setu: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 11. vtan: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 14. Finnbiorn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Finnbogi. 15. þar: *de andre Hdskr.* med (með) þeim. 16—17. huorir — at fara: *Flatøb.* huerr villdi sem fyst vt naa; *Eirsp.* huarirtueggiu uilldu giarna ut fara; *mgl. i Fris.* 19. syslat: *tilføiet efter Flatøb.; Sætn. mgl. i Fris.; i Eirsp. mgl.* ok kallade — at sinne. 19—21. Sagdi — sæmd kongs: *Flatøb.* sagdi hann flutt hafa i ollu sinn lut enn ecki konungs erendi; *Fris.* sagði at Þorþr gæfi ongan gaum at konvngs malum. 21. var: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.* 23—623,2. Var hann — j mot jolum: *mgl. i Flatøb.; omtrent enslydende i Fris. og Eirsp.*

319 (270).

Hakon kongr sat þenna vetur j Þrandheimi ok let þar hafa mikinn vidbunad j mot jolum, þuiat hann hafdi mikit fiolmenne. Hinn vííí dag barr Hakon kongr koronu sina, ok hafdi þa j bodi sino alla hinnu beztu menn, er j uoru bænnum, Sigurd erkibyskup ok liodbyskupar (sic) ok korsbrædr af stadnum. Þar var Knutur jarl ok Knutur frænde kongs ok allir hinir beztu menn or Þrændalogum. Þessi var hinn fiordi vetur hins fiorda tigar rikis hans. Wm vetrin foru ordsendingar mille Abel (sic) Danakongs ok Hakonar kongs. Sendi Hakon kongr sudr Biarna Moysesson med brefum; en Abel sen[di] sunnann adra menn moti med brefum sinum. Var þa til mællt, at þeir skylldu finnaz kongarnir vid landamære ok semia þa hluti, er Hakon kongr talde ꜳ vid Dani.

320 (271).

Þenna vetur, er Hakon kongr sat j Þrandheimi, kom (sic) austan or Gardaʀiki sendemenn Alexandurs kongs af Holmgarde. Het sa Mikel ok var riddari, [er fyrir þeim var]. Kærdu þeir vm þa hluti, er vid attuz syslumenn Hakonar kongs nordr ꜳ Mork ok austan Kirialar, þeir sem skatgilldir voru undir Holmgardakong; þuiat þeir attu jafnan vid ofrid j ranum ok mandrapum. Voru þar stefnur at attar, ok rad fyrir giort, huerssu þat skylldi nidr setia. Þeir hofdu ok þat erinde at sia fru Kristin, dottur Hakonar

---

2—3. þuiat — fiolmenne: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* — hann: *tilføiet over Linien.* 6. af stadnum: *mgl. i Flatøb.; i Fris. mgl.* 4—7. ok hafdi — Þrændalogum; *i Eirsp. mgl.* 5—7. Sigurd — þrændalogum. 6—7. Knutur frænde kongs: *Flatøb.* herra Knutr frændi hans. 9—10. Abel Danakongs ok Hakonar kongs: *saa og Fris.* (Abels *for* Abel); *Eirsp.* þeiʀa Abels *o. s. v.; Flatøb.* þeirra Abels Danakonungs. 11. sendi: *i Hdskr.* sen. 12. þa til: *Fris.* þa; *Flatøb. (og Eirsp.)* þat. 13—14. Hakon kongr talde ꜳ vid: *saa og Eirsp.; i Fris. mgl.* vid; *Flatøb.* Hakoni konungi þotti aafaatt vid. 17. Mikel: *Flatøb.* Michiall; *Fris.* Mikiall; *Eirsp.* Mikall. — er fyrir þeim var: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 18. syslumenn: *Flatøb. tilføier* þeirra. 19. austan Kirialar: *saa og Fris.; Flatøb.* Austrkirialar; *Eirsp.* Karialar. 22—23. Þeir hofdu — at sia: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Þat hofdu þeir ok at erendum at þeir villdu sia; *Fris. kortere.* 23. Kristin: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Cristinu.

kongs. þuiat Holmgardakongr hafdi þat rad bodit þeim, at þeir [skylldu] leita eptir vid kong, ef hann villde gipta fruna
116 a[1] syni Al|exandurs kongs. Hakon kongr giorde þat rad, at hann sende [menn] or Þrandheime vm vorit, ok foru austr til Holmgarz med sendemônnum Alexandrs kongs. Var fyrir þeirre ferd Vigleikr prezson ok Borgarr. Foru þeir til Biorguinar ok sua hit eystra. Komu þeir vm sumarit j Holmgard, ok tok kongr vel vid þeim, ok settu þeir þa frid at sinne mille skattlanda sinna, suo at huorigir skylldu odrum ófrid giora, Kirialar ne Finnar; ok hellz su sætt ecki leinge sidan. J þann tima var ofridr mikill j Holmgardi. Gengu Tattarar a riki Holmgardakongs, ok fyrir þær sakir var ecki litit a bonordit, þat er Holmgarz[kongr] hafdi flytia latit. Ok er þeir hofdu flutt erende sinn, foru þeir austan aptr med sæmiligum giofum, er Holmgarzkongr sendi Hakoni kongi. Komu þeir austan vm vetrin ok fundu Hakon kong j Vikinne.

321 (272).

Hakon kongr for vm vorit orr Þrandheimi sudur til Biorguinar ok sat þar vm sumarit. Var þar þa fiolmenne mikit. Herra Knutr son Magnus broka for nordan vid kongin. Enn þa komu austan or Vikinni til moz vid kong herra Philippus ok herra Philippus, son Knuts langa. Beiddu þeir kong, at hann mundi fa þeim styrk, til þess at þeir mæti fa þat riki, er þeir þottuz vera til komnir. Enn kongr villdi engan styrk fa þeim, þui at þat voru einkamal þeirra

---

1. þat rad: *Eirsp.* þat; *Flatøb.* sua. 2. skylldu: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.* 4. menn: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 9. at sinne mille: *saa og Eirsp. Fris. kun* milli; *Flatøb.* milli siin ok. 11. sidan: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 14. flutt erende sinn: *Flatøb.* lokit erendum sinum; *Eirsp. kortere; i Fris. mgl.* 14—17. Ok er þeir — j Vikinne. 15. aptr: *mgl. i Flatøb.* 18. vorit: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sumarit. 19. vm sumarit: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 19—20. Var þar þa fiolmenne mikit: *saa og Fris. og Eirsp.: mgl. i Flatøb.* 20—21. for nordan vid kongin: *Fris.* for norðan með konvngi; *Eirsp.* for austan með konungi; *Flatøb.* var med konunginum. 22. Philippus *(første): herefter i Hdskr.* son *og et aabent Rum.* 23. mundi: *saa og Fris. (og Eirsp.); Flatøb.* skylldi. 25. engan: *saa og Fris.: Flatøb.* eigi nockurn; *Eirsp. anderledes.*

Birgis jarls, at huorgi skylldi efla annars ovinni. Eptir þetta foru hierarnir j brott, ok fyrst sudr til Vinnlandz ok elfduz (sic) þadann at lidi, bædi Vinndum ok þydeskum mǒnnum; ok foru þadann til Suiaʀikiss ok ʀeistu ofrid moti Birgi jarli.

322 (273).

Þetta sumar var mart jslendzskra manna med kongi, sem fyr var ritat, ok voru margar stefnur at attar, hueria skipan giora skyllde til landzinns. En þat var af giort, at þeir voru vt sendir Heinrekr byskup ok Gizur ok Þorgils skarde, ok voru [þeim skipud riki] þau ꜳ Jslande, er kongr hafdi þa heimilldum ꜳ tekit. Skylldu þeir sidan flytia kongs mal vid landzmenn. Sæmundarsynir foru vt ꜳ odru skipi ok gafu þeir adr med handfesti þat mannaforrad konginum, er þeir attu. Sigvardr byskup ok Þordr ok Jonn Sturluson voru þa eptir j Noregi. Skip þat, er Sæmundarsynir voru ꜳ, tyndizt, ok komuz af íííí menn. En þat skip, er þeir byskup voru ꜳ ok Gizur ok Þorgeir, vard apturreka til Noregs vm haustit, ok brutu skipit ok voru j Þrandheime vm vetrin.

---

2. foru: *saa og Eirsp.; Flatøb.* fara; *Fris. anderledes.* 3. Vinndum ok þydeskum mǒnnum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Þyduerskum ok Vindum; *mgl. i Fris.* 4. þadann: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* siþan. 6. Þetta sumar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Þetta sama sumar. — jslendzskra manna: *saa og Eirsp.; Flatøb.* manna af Jslandi; *mgl. i Fris., som begynder Kapitlet:* Þetta svmar sendi Hakon konvngr *o. s. v.* — kongi: *Eirsp.* H(akoni) konungi; *Flatøb.* Hakoni. 7. var ritat: *Flatøb.* greinir; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — hueria: *Hdskr. har* hueri-ia: *ved Linieskifte.* 8. giora skyllde til landzinns: *Flatøb.* aa skylldi gera vm landit; *Eirsp.* ut skylldi gera. 10. voru: *Hdskr. har* v͏ᷣ. 10. þeim skipud riki: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 12. landzmenn: *Flatøb. (og Fris.)* adra landzmenn; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 13. handfesti: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* handfestu. 13. þat: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þeirra (manna forraad). 14. ok (*andet*): *tilføiet over Linien.* 16. af iiii menn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* .iiij. af. — þeir: *mgl. i Flatøb.* 17. voru: *Flatøb.* var; *Fris. og Eirsp. anderledes.* — Þorgeir: *Feil for* Þorgils, *som Flatøb. har; Navnet mgl. i de andre Hdskr.* 18. brutu skipit ok: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* braut skipit enn.

323 (273).

Hakon kongr for vm haustit austr til Vikr ok ætlade til motz vid Abel Danakong, sua sem ord hofdu mille farit. Var þat talat, at þeir mundu giora teingdir sin j mille. Noregskongr ok Danakongr, med þui moti, at jungherra Magnus mundi fa dottur Abel kongs. For Hakon kongr allt austr til Elfar vm [haustid] ok spurdi þar ecki til Abels kongs. Siglde Hakon kongr þa alt austr til Mustrasundz ok la þar vm hrid. Komu þar til hans margir kuggar, bædi Vinlandzfarar ok adrir kaupmenn. Vard Hakon kongr þa vis, at Abel kongr ætlade ecki at hallda stefnu vid hann. Sneri þa Hakon kongr aptur j sitt ʀiki ok for vm haustit jnn til Osloar ok efnadi þar til vetursetu.

324 (274).

Þetta haust var ofridr mikill j Suiþiod med Birgi jarlli ok þeim herrum, er adr var fra sagt. Hofdu þeir þa huorirtueggiu | her mikinn, ok foruz j moti. En er þeir timar voru komnir, er þeir hofdu a kuedit med ser, Hakon kongr ok Birgir jarl, at ungi kongr skyllde giora brudlaup sitt til junfru Ʀikizu, en med þui at jarl hafdi mikinn ofrid j Suiavellde, þottizt hann eigi mega þessa brudlaupstefnu sækia, eptir þui sem mællt var. Tok jarl þat rad, at hann sendi austan dottur sina med vegligu foruneyti. Voru þar med henni íj byskupar, annar Lafranz byskup af Skǒrum ok Magnus byskup af Suiaʀiki, herra Karll, son Vlfs jarls, ok margir adrir agætir herrar ok hofdingiar af Suiaʀiki.

116 a[2]

---

2. mille farit: *Flatøb.* aadr vm farit i milli; *Fris. og Eirsp. anderledes; Efter milli tilføier Flatøb.* þuiat þar hafdi margr flutningr milli farit. 3. mundu: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* mundi. 4. Noregskongr: kongr (k¯) *over Linien.* 6. haustid: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.: Eirsp. anderledes.* — þar: *Flatøb. og Fris.* hann þa. 7. Mustrasundz: *Flatøb.* Mostrar-; *Fris.* Morstrar-; *Eirsp.* Mustrar-. 8. hrid.: *herefter en paabegyndt høi Bokstav.* 12. jnn til: *saa og Eirsp.; Flatøb.* til; *Fris. anderledes.* 13. haust: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sumar. 14. þeim herrum: *saa og Fris. (og Eirsp.); Flatøb.* hertugunum. 18. junfru: *herefter i Hdskr.* k$_i$stin^r *gjennemstreget og underprikket.* 19. þottizt: *Hdskr. har* þottuzt; *rettet efter de andre.* 20. jarl: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* hann. 23. af: *Flatøb.* or; *Angivelsen mgl. i Fris. og Eirsp.*

War þessi ferd hinn skorugligsta fyrir sakir fiar ok foruneytis. Þetta folk fan Hakon kong j Oslo, ok tok hann vid þeim med hinnum mestu[m] kærleikum fyrir sakir stormennzku hans ok þess vanda, er þa var til fallinn. Sem Sturla segir:

Austan sende gulli glæsta
Gauta styrir meginndyrum,
seima þollr, med sæmdum ollum
sina dott[ur] arfa þinum;
volldugur, tok[tu] af mestri millde,
malma skerdir, Suia ferdar,
allir dyrka ydart vellde
eirarsamt, med brudfor þeirre.

Nv var buit til mikillar veizlu j Oslo, ok var veitt brudlaup unga kongs ok iunfru Rikizu. Var at þessi veizlu bædi fiolment ok godment. En er veizlunne var lokit, foru Suiar heim, ok leysti hann þa ut med sæmiligum giofum. Foru þeir leid sina ok fundu Birgi jarl. En medan þeir voru j Noregi, urdu mikil tidende j Suiaʀiki. Þa hofdu þeir fundiz vid Heradsbru Birgir jarl ok herrarnir, þeir sem adr var getit, Filipus huortueggi ok Knutur Magnusson; ok komu þeir allir ꜵ valld hans. En jarl let haslhoggua (sic) þa alla ok marga menn adra med þeim ok mest þydeska menn, en flestum suenskum mǫnnum gaf hann grid;

2. vid: *saa og Eirsp.; Flatøb.* med; *Fris. anderledes.* 3. mestum: *Hdskr. har* mestu. — kærleikum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* sæmdum. 3—4. fyrir sakir — til fallinn: *mgl. i de andre Hdskr.* 4. segir: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* quad. 9. toktu: -tu *tilføiet efter de andre Hdskr.* — af: *tilføiet i Marginen.* 10. ferdar: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* ferdir. 11. allir: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* alldir. — dyrka: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* dyrki. 12. eirarsamt: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* eittár samt. — med: *Flatøb. (og de andre)* vid. — þeirre: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þeira. 15. lokit: *Eirsp.* lokkit; *Flatøb.* lukt; *mgl. i Fris.* 16. hann: *Flatøb. og Eirsp.* konungr; *Fris.* Hakon konvngr. 17. Foru þeir — jarl: *mgl. i de andre Hdskr.* 19. Heradsbru: *Flatøb.* Herenaz-; *Fris.* Heitnaðrs-; *Eirsp.* Heitnaðs-. 19—20. þeir sem adr var getit: *mgl. i de andre Hdskr.* 20. Filipus: *Flatøb.* baadir Philippus. 21. hans: *de andre Hdskr.* jarls. — jarl: *de andre Hdskr.* hann. 22—23. marga menn — þydeska menn: *saa og Fris.* (við *for* med); *Flatøb.* marga þyduerska menn med þeim; *Eirsp.* marga menn aðra. 23. flestum: *saa og Fris.; Flatøb.* flestum ollum; *Sætn. mgl. i Eirsp.*

ok sidan settiz ofridr j Suiþiod. En vm þessi [verk] voru miog misiafnar rædr til jarls. Skipti mikit, huort vm rædu vinnir ædr óvinnir.

325 (275).

Sva er nu at segia, sem fyr var sagt, at med Hakoni kongi ok Fridreki keisara var hinn [mesti] felagsskapr. Foru jafnan menn mille þeirra med agætum sendingum. En þa hafdi nockura hrid verit ofridr mille Nordmanna ok Lybikumanna af ranum, þeim er fyr var fra sagt, ok Nordmenn hofdu feingit af þeim ofride, sem [var] mille Dana ok Lybikumanna. Hakon kongr hafdi ritat til keisarans, at Nordmenn hofdu eigi frid at sigla til Lybiku. Enn keisari hafdi valld yfir stadnum. En sumar þat, er Eiʀekr kongr var suikinn, komu bref vtan fra keisara, þau er þat vottudu at hann hafdi sent sin bref, med þui at Nordmenn skylldu þar hafa hinn bezta frid. Þat stod ok a brefum keisara, at meire mundi hann giora sæmd Hakonar kongs en annara |
116 b[1] hofdingia æ Nordrlondum, ok hann mundi stadinn j Lybiku gefa upp j hans valld, sua at hann væri þar yfir frialsliga bædi herra ok hofdingi, ok letz þar mundu fyrir setia sitt bref ok innsigli, ef Hakon kongr villde sækia lata. En er Hakon kongr sa þessi tidende ok bref, giordi hann sende-

1. verk: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 1—2. Ok sidan — til jarls: *omtrent saaledes i Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vm þessi verk var allmisiafnt talat. siþan giordiz fridr i Suiþiod. 2—3. Skipti — óvinnir: *mgl. i de andre Hdskr.* 4. Sva: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Ðat; *Fris. anderledes.* — var: *saa og Fris.; Flatøb.* er. — Hakoni: *saa og Fris.; Eirsp.* þeim Hakoni; *Flatøb.* þeim Heinreki ok Hakoni. 5. mesti: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris. anderledes.* 8. fra: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; Stedet mgl. i Fris.* 8—10. ok Nordmenn — Lybikumanna: *mgl. i de andre Hdskr.* 13. suikinn: *de andre Hdskr. tilføier* i Danmork. — vtan: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 14. at hann — med þui: *vidløftigere Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 15. þar — frid: *saa og Fris. (og Eirsp.); Flatøb.* hafa frid i Lybiku. — frid: f *rettet fra* h?. — keisara: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og i Fris.s kortere Text.* 16. at meire mundi hann giora: *Eirsp.* at hann mundi gera þi meiri; *Flatøb.* at keisari mundi meiri sæmd gera. 17. ok hann mundi: *saa og Fris.; Eirsp.* at hann mundi; *Flatøb.* þuiat hann kuaz mundu. 19. bædi: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — ok letz: *Eirsp.* ok kuez; *Flatøb.* kuaz; *Fris. anderledes.* 21. tidende ok: *mgl. i de andre Hdskr.*

menn bædi til keisara ok Lybikumanna a vit þessara boda ok leggia frid vid Lybikumenn. For þangat Biarne Moysesson, en til keisara voru sendir sira Askatin ok Amundi, son Haralldz stangarfyliu. Foru þeir þa vm haustit or Biorguinn vm vetrnattaskeid sudr til Danmerkr. Þeir komu at hinnum .xííj degi j Fenidi ok spurdu þar þau tidendi, at keisari hafdi andaz fyrir jolinn vt æ Puli. Hurfu þeir þa aptur ok ætludu j Suafa æ fund herra Konrads, sonar Fridreks keisara, ok j þeirre ferd voru þeir teknir ok jnn settir ok voru j þeirre prisund, til þess er herra Konradr spurdi, ok hann sende menn til at frelsa þa. Foru þeir sidan a fund Konrads, ok tok hann þeim vel. En eigi fengu þeir þau erendislok, sem þeir mundu feingit hafa, ef keisari hefde lifat. En þat er mal manna, at Fridrekr keisari hafi einnhuerr verit gofgaztur af Romaborgarkeisarum j enne sidari æfi. Hann var keisari xxxix vetur. En eptir hann fell nidr keisaradomurinn, sua at eingi hefir verit sidan, þar til er þessi bok uar saman sett, ok Magnus hafdi verit kongr .íj vetur at Noregi, sidan Hakon kongr for vestr vmm haf. Eptir þetta foru þeir Askatinn nordr j Noreg ok fundu Hakon kong j Biorguin vm Jonsvokuskeid, ok sogdu honum þau tidende, er þeir hofdu, ok þotti kongi mesti skadi at keisara. Biarne Moysesson kom aptur ok hafdi eptir radi kongs giort vid Lybikumenn, sua at huorir [skylldi] sigla til annara med fride. Voru Lybikumenn sidan myklir vinir Hakonar kongs.

---

1. Lybikumanna: *Flatøb. og Eirsp.* sua til Lybiku; *i Fris. mgl.* giordi hann — Moysesson. 2. ok leggia — Lybikumenn: *Flatøb.* at leggia fullkominn frid vid stadarmennina; *mgl. i Eirsp.* 4. son Haralldz stangarfyliu *(Hdskr.:* stangf[r s]): *Flatøb. (og Fris.)* Haralldzsun; *i Eirsp. kun* Amundi. 6. þar: *saa og Fris og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 11. spurdi, — frelsa þa: *saa og Eirsp.; Flatøb.* let leysa þa; *Fris.* leysti þa vt. 12. vel: *de andre Hdskr.* sæmiliga. 13—14. mundu — lifat: *Fris.* mvndo fa ef keisari hefði lifat: *Eirsp.* mundo ef keisari hefði lifat; *Flatøb.* mundi ef keisari lifdi. 15. af Romaborgarkeisarum: *Fris.* af Rvmveria keisarom; *Eirsp.* af keisaúrum; *mgl. i Flatøb.* 16. xxxix vætur: *Flatøb. og Fris.* .xix. vetr ok .xx. *Eirsp.* uettri miðr en fioratigi uettra. 17. hann: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* þat. — hefir verit: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* var. 20. foru þeir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* for. 21. honum: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; i Fris. mgl.* vm Jonsvokuskeid — kom aptur. 23. eptir radi kongs: *mgl. i de andre Hdskr.* 23—25. giort — med fride; *Flatøb. (og Eirsp.)* gert frid vid Lybikumenn; *Fris.* (þeir Askatin . . . hofðo) ok friþ gert við Lybikomenn. 24. skyldi: *tilføiet efter Sth. 8.* 25. Lybikumenn sidan myklir vinir: *Flatøb.* þeir siþan vinir; *Fris.* þeir siðan hinir mestu vinir; *Eirsp.* þeir iafnan siðan uinir.

326 (276).

HAkon sat vm vetrin j Oslo eptir brudlaupsgiordinna Hakonar kongs unga. Aa þessu sama are hafdi andaz adr vm vorit Pall byskup j Hamri. Hakon kongr hellt jolinn j Oslo vm vetrin, ok var þessi v vetur ok xxx rikis hans. Vm vorit j fostu urdu mikil tidende j Þrandheime. Þa andadizt Sigurdr erkibyskup íj nonas Martij. En j stad hans var kosinn sira Sôrli, er adr var korbrodir j Hamri. For hann þetta sumar or landi a fund Jnnocenntij paua ok feck vigslu af honum. Sorli erkibyskup vigdi íj byskupa a pauagarde, annann Petur byskup til Hamars; hann var adr predicari; en annann Rikard byskup til Sudreyia.

327 (276).

Wm vorit j fostu bio Hakon kongr ferd sina or Oslo ok for austr til Elfar ok fann þar Birgi jarl, ok toludu þeir þa marga hluti sin j mille. Kærdi þa Hakon kongr fyrir jarlli, huert lausmæli Abel kongr hafdi synt vid hann, er hann hafdi rofit stefnulag vid hann. Jarl sagdi, at Danir hofdu giort Suium hinn mesta skada j rannum ok mandrapum ok þat mest, at Danir hofdu elft (sic) þa herrana upp a SuiaRiki. En med þui at huorirtueggiu þottuz eiga mikit a at telia vid Dani, þa giordu þeir þat rad, at þa

---

2—3. adr vm vorit: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.: Fris. anderledes.* 3—4. Hakon — vm vetrin: *Fris.* (Um vetrinn . . . sat Hakon konvngr i Oslu) ok hellt jolin i Hamri; *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 4. v vetur ok xxx: *saa og Eirsp.; Flatøb.* enn .v. vetr ins fiorda tigar; *Fris.* hinn .xv. vetr ok .xx. — hans: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* Hakonar konungs. 6. íj nonas Martij: *saa og Eirsp. og Fris.* (annan *for* íj); *Flatøb.* annan nonasdag Martij. 7. kosinn: *Flatøb. tilføier* til erchibyskups. — sira: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 8. For: *herefter i Hdskr.* Þi *underprikket.* — or landi: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 11. adr: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.; Angivelsen mgl. i Fris.* 12. j fostu: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 13—14. ok toludu — j mille: *mgl. i de andre Hdskr.* 14—15. Kærdi þa — fyrir jarlli: *saa og Eirsp.* (þa *mgl.*); *Flatøb.* sagdi — jarli; *Fris.* sagði —. 15. vid hann: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* honum. 16. stefnulag: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* stefnuleidangr. — Jarl: *herefter i Hdskr.* hf (i over f) *underprikket.* 17. hinn mesta: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* mikinn. 18. at: *de andre Hdskr.* er. — Danir: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* þeir. 19. þui at: *skr.* þt̄ at. 19—20. huorirtueggiu — at telia: *omtr. enslydende Fris.; Flatøb.* huorumtueggia var illa; *Sætn. mgl. i Eirsp.*

116 b^{2} xíj manadi skylldu þeir bua her af huorotuggua (sic) ʀikinu; skylldi Hakon kongr hafa skipaher af Noregi, en jarl skyllde hafa .v þusundir af Suiariki, ok skylldu þeir finnaz vm vorit eptir vid Elfina ok fara þa sudr j Danavelldi. Skylldi Hakon kongr sigla skipahernum j Eyrarsund; en Birgir jarl skylldi rida sudr vm Hall-land ok Skaney ok giora þar slikt heruirki, sem honum likadi; ok finnazt sidan j Eyrarsundi ok taka þa þat rad, er vænst þotti ser til framkuæmdar, ef Danir villde eigi sæmilig bod bioda af sinne hende.

328 (276).

Eptir þessa radagiord for kongr nordr j Noreg til Tungbergs, en Birgir jarl upp j Suia[riki]. Hakon kongr for vm sumarit til Biorguinar ok sat þar. Þetta sumar foru þeir ut til Jslandz Heinrekr byskup ok Gizur, Þorgils ok Finnbiorn, ok toku þeir þau ʀiki a Jslande, sem Hakon kongr hafdi þeim skipat. En þo giordiz þa bratt mikill ofridr a Jslande mille Gizurar ok þeirra annara, er Þordr hafdi j skipat j rikinn. Hofdu þeir ok eigi lenge verit a Jslande, Heinrekr byskup ok Gizurr, adr byskupi þotti hann

3. þusundir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þushundrad. 4. eptir: *mgl. i de andre Hdskr.* — þa sudr: *Flatøb.* sua baadir; *Fris.* sva; *Stedet mgl. i Eirsp.* 5. sigla skipahernum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* fara; *i Fris. mgl.* *4—6.* Skylldi Hakon — ok Skaney. 5—6. Birgir jarl — sudr vm: *saa og Eirsp.; Flatøb.* jarl aa. 6—7. ok giora — likadi: *Fris.* ok gera þat hervirki sem þeim likaði; *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 8. taka þa þat rad: *Flatøb.* gera þar raad sin: *Eirsp.* gera þa rað sin; *i Fris. mgl.* ok finnazt — af sinne hende. — er vænst — framkuæmdar: *mgl. i de andre Hdskr.* 9. villde eigi — bioda: *Flatøb.* bydi engi —; *mgl. i Eirsp.* 10. Eptir þessa radagiord for: *Fris.* Siþan ferr; *Flatøb.* Siþan skilia þeir . for; *Eirsp.* Eptir þetta skiliaz þeir feʀ. — j Noreg: *mgl. i de andre Hdskr.* 11. Tungbergs: *Flatøb. (og Fris.)* Tuns-; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* — -riki: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.* 13. þeir ut: *saa og Fris.; Eirsp.* þeir; *mgl. i Flatøb.* 15. þa: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* — mikill: *saa og Fris. og Eirsp. mgl. i Flatøb.* 16. aa Jslande: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 16—17. þeirra — rikinn: *Fris.* þeirra annarra sem konvngr hafði skipat rikin; *Flatøb.* vmbodsmanna Þordar; *mgl. i Eirsp.* 16. er: *Hdskr. har* en. 17—18. Hofdu þeir — Gizurr: *Flatøb.* eigi var ok langt; *Eirsp. anderledes; mgl. i Fris.* 18. adr: *Flatøb.* adr enn; *Fris og Eirsp. anderledes.* — hann: *Flatøb. (og de andre).* Gizsur.

eigi enda þat, sem hafdi kongi heitit. Komm þa sua bratt, at byskup vende sina vinnattu til þeirra manna, er mestir voru ouinir Gizurar. Sagdi byskup sua, at eingi var fullkomnari j en Gizur at riufa alla þa hluti, er kongi voru til sæmdar, ok hann hafdi [heitid]. Þeim kom ok ecki saman Gizuri ok Þorgilsi, þuiat Þorgilsi þotti hann litit vilia af halda þeim trunadi, sem kongr hafdi hann j bundit. Þat sumar, er þeir Gizurr foru til Jslandz, feck Hakon kongr Þordi syslu nordr j Gaulardal, ok for hann þangat. Þordr kakali sende til Jslandz Kolbein grön, frænda sinn, ok þotti hann ecki mikill mannasættir, er hann kom til Jslandz.

329 (277).

Þetta sumar, er [nu var] fra sagt, hellt Abel kongr strid vid Frisi ok uilldi leggia stridskylldir a þa, meire en fyr hafdi verit. Frisir hofdu nockurn safnat ok letu miog skoga gæta sin, ok er Abel kongr leitati eptir þeim, var hann lostinn oru ok feck af þui bana. Eptir hans andlat toku Danir til kongs Christofor, brodr Eireks kongs ok Abels. Tok hann þa vndir sik allt Danavellde.

330 (277).

Hakon let bua til vetursetu j Biorguin. Þessi var hinn .vj vetur hins fiorda tigar rikis hans. Ok er vora tok,

1. enda: *saa og Fris.; Flatøb.* efna; *Eirsp. anderledes.* 1—2. Komm þa sua bratt at byskup: *mgl. i Flatøb.; Fris. anderledes; i Eirsp. mgl.* Komm — hann hafdi [heitid]. 3—4. Sagdi byskup — fullkomnari j: *Flatøb.* sagdi hann þa eingann falskara vera; *i Fris. mgl.* 3—7. Sagdi — hann j bundit. 4. voru: *Hdskr. har* v͛. 5. heitid: *tilføiet efter Flatøb.* 6. hann litit: *skr. 2 Gange: sidste Gang gjennemstreget og underprikket.* 6—7. þuiat Þorgilsi — j bundit: *kortere i Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 8. þeir Gizurr foru: *saa og Fris.; Flatøb.* Gizsur for; *mgl. i Eirsp.* 9. Þordi: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* Þordi kakala. — þangat: *Fris.* þannig: *Eirsp.* þanninn; *Sætn. mgl. i Flatøb.* 9—10. Þordr kakali: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Þordr; *Fris.* enn. 12. nu var: *tilføiet efter Fris.;* er — sagt: *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 13. stridskylldir: *Flatøb. og Fris.* skylldir; *Eirsp.* tolla. 14. fyr: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — *Frisir: saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þeir. 15. skoga: *Hdskr. har* skioga. 16—18. Eptir Danavellde: *omtrent enslydende i Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Eftir þat tok Danmork Cristiforus brodir Eireks konungs.

giordi hann vtbodabref [vm] allt land ok baud ut micklu lide med vistum ok skipabunnadi ok uopna. Giordi hann þat bert, at hann ætladi þeim ollum her at hallda til Danmerkr. Safnadizt vm sumarit saman j Noregi mikil herr. Hellt kongr þa, þegar hann var buin, austr til Vikr ok forr herrinn [ecki] miog samfast j fystunni, þuiat miog sigldu huorir, sem bunir voru. Hakon kongr lagdi til Tungbergs ok let þar eptir fru Margretu ok Rikizu; en hann sigldi austr vm Folldina. Sotti þa mikit lid til hans vm Vikina ok nordan orr lande. Hakon kongr hafdi þa Olafssudina, en hinn vngi kongr Drekann, Knutur jarl Dragmorkinna, herra Sygurdr kongsson Rygiabrandinn, Petur j Gizka Borgundarbatinn, Ogmundr krækidanz Gunnarsbatinn, Bardr or Hestbæ hafdi enn mikit skip, ok morg hofdu þeir onnr stor skip. Hakon kongr lagdi at j Heruidarsunde, ok kom þar til hans mestr þori herssins. Kongr for þadan inn j Hrafnshollt. Þar stod skip þat hit mickla, er Gunnar kongsfrænde hafdi giora latit eptir forsogn kongs, er eitthuert hefir mest giort verit j Noregi. Hakon kongr let þa fram setia skipit af backastockum, ok tokzt þat allgiptusamliga. Ok adr skipit var [fram] sett, taladi kongr sniallt erinde ok gaf nafn skipinu ok kalladi Krossudina. En er flotad 117 a[1] var | skipinu, setti kongr eptir menn at bua skipit. En hann for til motz [vid] herinn ok sigldi sudr j Eikreyiar ok let flestan h[e]rinn þar liggia. En kongarnir gengu þa a letti-

1. vm: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 2. skipabunnadi (n-n): *saa og Eirsp.; Flatøb.* skipalidi. *Fris. kortere.* 3. þat: *mgl. i Flatøb.; Fris. og Eirsp. anderledes.* — þeim ollum her at hallda: *Eirsp.* her þeim at hallda; *Flatob.* her þeim; *Fris.* ollum herinom. 6. ecki: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 7. huorir: *de andre Hdskr.* huerir. — Tungbergs: *Flatøb. (og Fris.)* Tunsbergs; *Eirsp.* Tunbergs. 8. Margretu ok Rikizu: *Flatøb.* Margretu drottningu ok Rikizsu drottningu; *Fris.* Margretu drottning ok fru Rikizu; *Eirsp.* Margretu drotningu ok Rikizu drotning. 11. hinn vngi kongr: *Fris. (og Eirsp.)* vngi konvngr; *Flatøb.* vngi konungssun. 12. j: *saa og Fris.; Flatøb* or; *i Eirsp. mgl.* Knutur jarl — mikit skip. 14. Hestbæ: *Flatøb.* Hestby; *mgl. i Fris. og Eirsp.* — hofdu þeir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* voru þar. 15. Heruidarsunde: *saa og Flatøb.; Eirsp.* Hermðar-; *mgl. i Fris.* 16. herssins: *Flatøb. (og Eirsp.)* lidsins; *Sætn. mgl. i Fris.* 17. Hrafnshollt: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Ramshólm. 20. tokzt þat: *Flatøb.* reez til þess; *Fris.* rez til; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 21. fram: *tilføiet efter Flatøb. Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 24. vid: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Sætn. mgl. i Fris.* — Eikreyiar: *Flatøb. og Eirsp.* Ekr-; *mgl. i Fris.*

skip ok flestir lendir menn med þeim, ok logdu inn til Elfarinar ok lagu þar, sem Linndisholmar heita. Spurdi Hakon kongr þa, at Birgir jarl var kominn med Suiaher, eptir þui sem þeir hofdu adr radit.

331 (278).

HAkon sende þa nordr eptir Krossudinne iungherra Magnus, son sinn, ok Gaut a Mæli. Skylldu þeir sigla henni til Eikreyia til annara skipa. Ok er þeir komu nordr, biuggu þeir skipit at þui, sem óbuit var. En [aadr] þeir foru or Hrafnshollti, taladi herra Magnus hit fysta erende, ok fanz mônnum mikit vm, huerssu sniallt erinde þat var ok obernsliga fram borit. Ok eptir þat helldu þeir skipinu til Eikreyia, ok er þeir komu j hofnninna ok kostodu acckerum, þa vard sua mikit suif a skipinu, at elldr kom j dockinna, er þeir brugdu vm kadlinum. Hugdu menn þa, at streingurinn mundi brenna, ok toku tialld eitt ok uættu ok ætludu at slockua elldinn. En jungherra Magnus vard þui skiotari ok betri fangarads, at hann tok byttu eina fulla af dryck ok steypti yfir dockunna ok kældi sua eldinn. Þa er Krossudinn kom j lægi hia odrum skipum, þa barr jamhatt bordinn a henni ok tialldasana a hinum skipunum ok Olafssudine. Bordit var íx alna fyrir ofan sio a Krossudinne. Var þetta skip allra þeirra mest micklu, er þar voru, ok var þo þeirra manna mal, er gamlir voru, at eigi hefdi set jammorg storskip j einnum leidangri. Af þessum lei-

4. adr: *mgl. i Flatøb.; Sætn. mgl. i Fris.; Eirsp. anderledes.* 7. Eikreyia: *de andre Hdskr.* Ekr-; *saa og 12.* — skipa: *Fris.* skipanna; *Flatøb.* storskipa; *mgl. i Eirsp.* 8. at þui, sem óbuit var: *saa og Eirsp. og Fris.* (-sem aðr-); *Flatøb.* vm þat sem vantadi. — aadr: *tilføiet efter Flatøb.; Fris.* er; *Eirsp. anderledes.* 9. foru: *saa og Fris.; Flatøb.* færi. — herra: *Flatøb. (og de andre)* jungherra. 11. fram borit: *saa og Eirsp. (og Fris.); Flatøb.* þat var fram flutt. — skipinu: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 13. skipinu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* skipunum. 16. elldinn: *Flatøb. tilføier* med. — vard: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* var. 18. eldinn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* streinginn. 19. hia: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* med. 20. hinum skipunum ok: *Fris.* oðrom skipom ok; *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 22. voru: v *rettet fra* þ. 23. þeirra — gamlir voru: *saa og Fris.; Flatøb.* margra manna maal; *Eirsp.* mál manna. 24. einnum leidangri: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* einni hofn.

dangri ok skipaflota for mikit ognarbod sudr vm Halland ok Danavellde, ok þotti mǫnnum, sem j moti þessum her mundi eingi rond reisa. Sem Sturla kuat:

Olldum segi ek, hue ofrid gulldu,
unnuigs skipudr, Dǫnum sunnan;
vida settu þinar þiodir
þunnar skeidr af fyrihlunnum;
stærri hofdu bod en bęrre
ydrir þegnar, ran at hegna,
ytum þotti eigi leidangur litill,
langa stund fyrir vidri grundu.

Frammla, dreif til huerrar holmu
hilmis þiod hinns mærdar froda,
Sidan helldu sudr med lande,
seima sticklir, flota micklum;
hrædar vrdu Hallandz ferdir,
hringa Balldr, af þinu vallde;
einnge madr var Jota þeingils
ottalaus vid Noregs drottinn.

332 (279).

Hakon hafdi j þessum leidangri marga agæta menn med ser. Þar voru ííj. kongar adrir enn Hakon kongr: vngi kongr son hans, Jon kongr af Sudreyium, Dugall

1—2. Halland ok: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 4. hue: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — gulldu: *de andre Hdskr.* gulldut. 5. unnuigs skipudr: *saa og Fris. og Eirsp.* (unduigs); *Flatøb.* vnnviggiar skipudu. — sunnan: *skr.* suñ-nan. 6. þinar: *Eirsp.* þina. 7. fyri: *saa og Fris.: Eirsp.* fi; *Flatøb.* nyium. 8. Stærri — bęrre: *Flatøb.* storir hofdu vtbod ærit; *Fris.* — ærin; *Eirsp.* — ærir. 9. ran at hegna: *saa og Fris.; Flatøb.* raana hegnir; *Eirsp.* rana hegnar. 10. eigi: *Flatøb.* ei; *Fris.* þottiþ; *mgl. i Eirsp.* 12. holmu: *Flatøb. og Eirsp.* haumlu; *Fris.* homlu. 14. helldu: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* helldut. — med: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* unni (?). — lande: *Flatøb.* laadi: *Fris.* laði; *Eirsp.* laþi. 15. sticklir: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* stillir. 18. var: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vard; *mgl. i Fris.* 21. med ser: *Eirsp.* uið ser; *mgl. i Flatøb. og Fris.* — iíj: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* .ij. *(uden Angivelse af Navn).* — Hakon kongr: *Flatøb.* hann; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 22. ungi kongr son hans: *Flatøb. (og Fris.)* Hakon konungr vngi.

kongr, Knutur jarl, junherra Magnus, herra Sigurdr. Þessir voru lendir menn gaufgaztir: Petur j Gizka, Nikulas son hans, Gautr a Mæli, Bryniolfr Jonsson. Þa er Hakon kongr la j Hereyium, kom þar Sorli erkibyskup vtan fra paua, ok hafdi hann fyst komit til Tungbergs, ok feck drottning honum lettiskip sudr eptir kongunum. Var med honum Petr byskup, en adr var med honum Arni byskup af Biorguin, Askell byskup af Stafangri, Hakon byskup af Oslo ok margir adrir kennemenn, bædi med kongunum ok byskupum.

333 (280).

Þa er Hakon kongr la vid Lindisholma, var Birgir jarl fyrir austan ana med her sinn vid Gullbergseid. Jarl hafdi .v þusundir manna. Þar var mart gofugra manna med honum: herra Karll, brodir Vlfs, ok herra Kall, son Vlfs jarls, herra
117 a² Ho|lmgeir, son Folka jarls, ok Karll kueifar, son Jons eingils, ok margir adrir agætir hofdingiar or Suiþiod. Þar var ok med jarlli Andres kongr af Sursdolum, brodir Alexandrs kongs af Holmgardi. Hann hafdi flyit austan fyrir Totturum. Hakon kongr vngi for or Lindisholma ok Petur or Gizka ok fleiri gofgir menn, ok [voru] j bodi jarls. En sunnudaginn

1. Sigurdr: *Flatøb. tilføier* konungssun. 2. voru: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; i Eirsp. mgl.* þessir — Jonsson. — j: *saa og Fris.; Flatøb.* or. 3. a: *saa og Fris.; Flatøb.* af. 4. Hereyium: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* Ekr-. 4—5. ok hafdi — Tungbergs: *Flatøb.* ok þo fyrir skemstu or Tunsbergi; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 5—6. ok feck — kongunum: *mgl. i de andre Hdskr.* 7. honum: *Flatøb. (og Eirsp.)* konunginum; *mgl. i Fris.s kortere Text.* 9. bædi — byskupum: *mgl. i de andre Hdskr.* 10—11. Þa er — Gullbergseid: *omtrent enslydende i Fris.; i Eirsp. mgl.* fyrir — sinn; *Flatøb.* Hakon konungr lagdi at vid Gullbergseid. 11. Jarl: *Fris. og Eirsp.* hann; *Flatøb.* Birgir jarl. 12. manna *(første): saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — honum: *herefter i Flatøb.* þar var. 13. herra Karll: *mgl. i Fris. og i Flatøb., aabent Rum i codex., i Eirsp. mgl. 12—17.* Þar var — Totturum. 13. Vlfs (første): *Flatøb.* Vlfs jarls; *mgl. i Fris.* — herra Kall, son Vlfs jarls: *saa og Fris.; Flatøb.* Karl son Vlfs. 13—14. herra Holmgeir, son Folka jarls: *saa og Fris.; Flatøb.* Folki jarl. 14. kueifar: *Flatøb.* kueisa; *Fris.* Karl Kneifason. Jon Engilsson. 15. hofdingiar or: *Flatøb.* menn af; *Stedet mgl. i Fris.* 16. med jarlli: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.* — Sursdolum: *saa og Fris.; Flatøb.* Sur-. 18. vngi: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — or: *saa og Eirsp.; Flatøb.* i: *Angivelsen mgl. i Fris.* 19. voru: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.*

fyrir Jonssvoku for jarl med Hakoni kongi vnga a fund Hakonar kongs, ok tolodvz þeir marga hluti med ser. Sagdi Birgir jarl konginum, at sendimenn Danakongs voru sunan komnir ok lagu uppi j anni vid Gullbergseid, byskupar íj af Danmork ok ʀidarar xv ok mart annara [manna]. Eru þeir sendir, til þess at sættaz a þær sakir, er nordmenn telia a vid Dani. Toludu þeir þar vm marga hluti Jonsvokudag, ok funnduz huorirtueggiu med vidtali. Þotti mônnum Birgir jarl flytia meir mal Dana, en þeir ætludu. Enn þa sætt toku Danir, er Hakon kongr kuad a, at standa skylldi med hinna vitruztu manna radi. Enn su var sætt, at Danir skylldu fa Hakoni kongi sua mikit fe, sem profadiz, at Nordmenn væri j ongu skadadir af þeim ofride, er þeir hofdu fengit af Donum. Dæmt var ok nockut fe a hendr Hakoni kongi fyrir þat, er Danir toldu at [vid] Nordmenn; ok skylldi þat fe fram koma vm haustit ok sua nockr hlutur af þui, er Danir skylldu luka. Enn fyrir þui sem eptir stod, skylldi Halland ligia at vedi. Enn ef Christofor kongr villdi eigi þetta, þa skylldu ʀiddarar sumir fara med Hakoni kongi, enn sumir med Birgi jarlli j Suiaʀiki ok sitia þar, til þess

1. med Hakoni kongi vnga: *Eirsp.* með unga konungi; *mgl. i Flatøb. og Fris.* 2. ok tolodvz — ser: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 2—3. Sagdi — konginum: *saa og Eirsp.; Fris.* sagði iarl; *Flatøb.* ok sagdi honum. 4. vid Gullbergseid: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 5. af Danmork: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* — ʀidarar: *Hdskr. har* ʀidara. — ok mart annara manna: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 7. Toludu — hluti: *Eirsp.* her tauluðo þeir um mart konungr ok I(arl); *mgl. i Flatøb. og Fris.* 7—8. Jonsvokudag: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Jonsvoku. 8. med vidtali: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* til vidtaals. 9. Birgir: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 9—11. En þa sætt — radi: *omtrent enslydende i Eirsp.* (at standa skylldi *mgl.); kortere i Fris; mgl. i Flatøb.* 11. var: *saa og Eirsp.; Flatøb.* vard; *Fris. anderledes.* 12—17. fa Hakoni kongi — Danir skylldu luka: *omtrent enslydende i Eirsp.; litt kortere i Fris.; Flatøb.* aptr luka allt þat er þeir hofdu fyrir Nordmonnum vpp tekit. laukz þa þegar sumt. 15. vid: *tilføiet efter Fris. og Eirsp.* 18. ligia: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* — ef: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* er. 19. þetta: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þesse sætt at helldiz. — ʀiddarar sumir: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* riddararnir. — fara: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vera. 20. Birgi: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — j Suiaʀiki — þar: *saa og Fris.; Eirsp.* oc sitia þar; *mgl. i Flatøb.*

er þeir væri vtt leystir. Ok er þessi sætt var stadfest, voru þar eptir gior bref. ok sett fyrir insigli byskupa ok annarra manna or huorutueggia rikinu. Sem Sturla segir:

Ran gallt randa tynir
rogstridr Donum sidan;
fyst kom furu lestir
fleyvangs til Eikreyia;
ǫlld het nogu gialldi
gullstridi þa sidan;
lond tok lofung Þrænda
lidbals at vedmali.

Enn er þetta var mællt ok stadfest, toku þeir radagiordir sinnar Hakon kongr ok Birgir jarl. Sidan raufz leidangrin. Sneri Hakon kongr nordr ok kom til Tungbergs nær Petursmesso. Gaf kongr þa ollum mǫnnum heimleyfe.

334 (281).

Hakon for or Tungsbergi, þegar hann var buinn, til Biorguinar ok sat þar vm sumarit, ok er a leid, sendi kongr Aslak gus austr til landzenda med þat, er hann skyllde giallda Donum. Ok er Aslakr kom til Elfarinnar, þa komu onguir menn af Danmork, ok onguir til þess at greida þat fe, sem mællt var. Aslakr fan Birgi jarl, ok sagdi jarl

---

1—3. Ok er — rikinu: omtrent enslydende i Eirsp.; *Fris. kortere: Flatøb.* Var þessi sætt ger med brefum byskupanna af huorutueggia rikinu. 3. segir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* quad. 5. rogstridr: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* rogstriðz. — sidan: *saa og Flatøb. og Fris. Eirsp.* siðan. 6. kom: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* koma. — furu: *de andre Hdskr.* fura. 7. fleyvangs: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* frey-. — Eikreyia: *de andre Hdskr.* Ekr-. 8. ǫlld: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* aull. 10. lofung: *Flatøb. (og de andre).* lofdungr. 11. vedmali: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* veþmala. 14. leidangrin: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* leidangr þessi. — ok kom: *mgl. i de andre Hdskr.* — Tungbergs: *Fris. (og Eirsp.)* Tvn-; *Flatøb.* Tuns-. 15. nær: *saa og Fris.; Flatøb.* kom hann þar nær; *Eirsp. anderledes.* — kongr: *Flatøb. og Eirsp.* hann; *Sætn. mgl. i Fris.* 16. Tungsbergi: *Flatøb. og Eirsp.* Tuns-; *mgl. i Fris.* 20. af Danmork: *Flatøb. (og de andre)* af Danmork at taka vid fenu. 21. fe: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.*

honum sua, at Danakongr villdi, [at] einnge fegiolld færi fram a þui hausti; enn hann villdi, [at] þeir fyndizt sialfir kongarnir vm sumarit ok semdi þa alla hluti, sem milli bæri. 17 b[1] Jarl var þessa miog fysande, ok eptir þetta for | Aslakr heim. Hakon kongr bio ferd sina nordr j land ok sat j Þrandheime vm uetrin. Þessi uar hinn víí. vetur hinns fiorda tigar kongdoms hans. Vm uorit j fostu anndadizt þar j Þrandheimi Petur byskup (sic) j Gizka. Hakon kongr bioz nordan j fostunni ok sudr til Biorguinar ok dualdiz þar nockura hrid vm uorit. Þetta sama uor andadiz Solli erkibyskup j Þrandheimi tueggia postola messo Philipi ok Jacobi.

335 (281).

Eptir andlat erkibyskups attu korsbrædr tal, ok kom asamt med þeim, at þeir koru til erkibyskups Einar smiorbak, son Gunnars grionbacks; en hann uar ut j Paris. Foru þa ut meistari Hakon ok meistari Ottar med brefum at segia þenna kosinng; en ecki hofdu þeir rad Hakonar kongs uid þetta. Hakon kongr for vm sumarit austr til Uikr ok allt til Elfar til moz vid Danakong, eptir þui sem Birgir jarl hafdi beitt. Lagdi kongr þa austr til Lindisholma, en Birgir jarl var uid Gullbergseid. Þar kom ok Kristeforus Danakongr, ok uar miog hans traust þar, sem jarl var. Enn er vmm sættir var talad, fanz þat æ, at Danakongi þotti byskupar et fyrra sumarit hafa micklu frekara tekit en sua,

1. at *(andet) og* 2. at: *tilføiet efter de andre Hdskr* 3. sem milli bæri: *Flatøb.* sin aa milli; *Eirsp.* sin i milli; *Fris. anderledes.* 4. fysande: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* flytandi. 5. bio: *saa og Eirsp.; Flatøb.* byr; *Fris. anderledes.* 7—8. þar j Þrandheimi: *Eirsp.* i Þrandheimi; *mgl. i Flatøb. og Fris.* 8. byskup: *skr.* bp̄. *Eirsp.* b. *(utg.:* b(ondi)); *Flatøb. og Fris. kun* Petr. — j Gizka: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* or —. — Hakon kongr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hann. 8—9 bioz — sudr: *saa og Eirsp.; Flatøb.* bioz i faustunni sudr; *Fris.* for svðr. 10. Solli: *Flatøb. og Eirsp.* Saurli; *Fris.* Savrli. 11. Philipi ok Jacobi: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 12. erkibyskups: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* byskups. — kom: *Flatøb. og Eirsp.* kom þat; *Fris. anderledes.* 16. þenna kosinng: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þetta vera þeirra vilia ok kosning; *Stedet mgl. i Fris.* 21. Danakongr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* konungr af Danmork. 22. talad: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* leitad. — þotti: *de andre Hdskr.* þottu.

sem bodit uar, ok urdu kongarnir ecki asattir. Enn Birgir jarl hellt j ollu til þess, at þeir skylldu semia, ok þotti nockurum hann miog halla eptir Donum. En fundr lycktadiz med þui, at Danakongr reid j brutt med ongum sættum stadfestum. Hann reid sudr eptir Hallandi ok let taka af bruar allar, hueri æ sem hann kom yfir. Hakon kongr for nordr aptur j Uikina ok var þar vm sumarit.

336 (282).

Þat vor, er nu var fra sagt, andadiz herra Sygurdr kongsson ok Askell byskup af Stafangri. Þetta sumar sendi Hakon kongr til Islandz Siguard byskup at flytia mal kongs a þinge a Islandi. Sigurdur silkiauga for ok ut at skynia, huerssu einardliga byskup færi j kongs malum. Þeir hofdu morg bref til Jslandz. Voru þar æ vtanstefnur uid Gizur Þorualldzson ok en fleire adra. Ok er þeir komo til Jslandz, spurdu þeir, at þar hofdu ordit mikil tidende vm haustit, at þeir Eyiolfur Þorsteinsson ok Hranni Kodransson ok Kolbeinn gronn hofdu brent jnne sonu Gizurar iij ok marga menn adra æ Flugumyri. En vm uorit drap Oddr Þorarinnsson Hrana ok þa iiij j Grimssey. Enn Gizurr hafdi drepit vm vetrin Kolbein gron ok þa sio. Var þa mikill ofridr a Jslandi. Siguardr byskup fan Gizur fyrir sunnan land, ok var hann j stormælum af Heinreki byskupi. Ok er Heinrekr byskup spurdi skipkomuna, reid hann sudr vm heidi. ok herdu þeir þa badir byskuparnir at Gizuri, sua hann rez

1. bodit uar: *Flatøb. (og Fris.)* hann hafdi þeim bodit; *Eirsp.* þeim hafði boþit verit. — ecki asattir: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* aa ecki saattir. 3. nockurum: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* Nordmonnum. — Donum: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* vilia Dana. 7. sumarit: *saa og Fris.*; *Flatøb.* vorit ok sumarit; *mgl. i Eirsp.* 8. Þat: *saa og Fris.*; *Eirsp.* Þetta; *Flatøb.* Enn þetta. — herra: *saa og Eirsp.*; *mgl. i Flatøb. og Fris.* 13. vtanstefnur: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* vtanstefningar. 15. ordit: *saa og Eirsp.*; *Flatøb.* gerdz; *Sætn. mgl. i Fris.* — vm haustit: *Flatøb.* vm haustid aadr; *Fris.* Vm vettrinn aðr; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 16. at: *mgl. i de andre Hdskr.* 17. gronn: *Fris.* gron; *Flatøb. og Eirsp.* graun; *ligesaa 20.* 19. Hrana: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* tanna. — hafdi drepit: *saa og Eirsp.*; *Flatøb. og Fris.* drap. 18—20. En vm uorit *o. s. v.* Enn Gizurr *o. s. v.*: *de andre Hdskr. har Sætn. i omvendt Orden.* 24. sua: *de andre Hdskr.* sua at.

þegar utan, en skipadi Oddi Þorarinssyni yfir Skagafiord ok feck honum j hendr allt sitt mal vid brenumenn. En Þori tótt skipadi hann fodrleifd sina, ok skylldi hann vera til styrktar med Oddi moti Eyolfi ok Hrafni. Gizurr kom til Biorguinar, ok var Þordr kakali þar fyrir, ok var med þeim eingi uinafundr. For Gizurr þegar austr til Uikr ok fann Hakon kong þar.

337 (283).

ÞEtta sama haust let Hakon kongr bua til uetursetu æ Berginu. Var þessi hinn .xviij. uetur ok xx. rikis hans.
117 b[2] Þa | uoru þeir þar badir, Þordur ok Gizur. Uar Þordur a Berginu, enn Gizurr j bænum. Um uorit for Hakon kongur til Biorguinar ok hafdi Krossuina (sic). Þetta sumar kom j land Einar erchibyskup af hafi utan ad allda ok snere þegar nordur med landi til Þrandheims. Þotte kongi undarligt, er hann uilldi eigi finna hann. Vm uorit, er Hakon kongr sat j Biorguin, sendi hann til Islandz Juar Englason at flytia sitt erende a Islandi med atfylgi byskupa, þuiat kongr trudi þeim badum uel. En kongr feck þeim syslur, Gizuri ok Þordi. Hafdi Gizurr syslu nordr j Þrandheimi, en Þordr j austr Skidu. Þa er Juar kom [til] Jslandz, spurdi hann þau tidende, at þeir Hrafn ok Eyiolfr hofdu drepit Odd Þorarinsson vm uetrin adr j Gelldingahollti. En þetta sumar, er Juar kom ut vm haustit, hofdu þeir bariz

1. utan: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* til vtanferdar. — Skagafiord: *saa og Fris.; Flatøb.* -firdi; *Eirsp. anderledes.* 4. med: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* vid. 6. þegar: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* þa þegar. 9. ok: *herefter i Hdskr.* t. 13. af: *skr. to Gange; det første underprikket* — af hafi utan ad allda: *Flatøb.* af pafafundi; *mgl. i Fris. og Eirsp* — snere: *Flatøb. og Eirsp.* for; *Fris. anderledes.* 14. med landi: *mgl. i de andre Hdskr.* 15. hann *(første): Flatøb.* byskup; *Eirsp.* erkibyskup; *Fris. anderledes.* 15—16. er Hakon — hann: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* sendi konungr. 17. atfylgi: *Eirsp.* at ueizlu; *Flatøb.* tilbeina; *Fris.* liþveizlu. 19. syslu: *mgl i de andre Hdskr.* — nordr: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 20. j austr Skidu: *Fris.* avstr i Skiðo; austr *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 23. er Juar kom ut vm haustit: *mgl. i de andre Hdskr.*

a Þuerareyrum, Þoruardr ok Þorgils skardi; ok þar til ueittu þeir honum, Þorgils Boduarsson ok Sturla Þordarson; en þeir voru til motz, Eyiolfr ok Hrafn. Fell Eyiolfur j þeim bardaga, en Hrafn flydi. Juar var vm uetrin j Skalhollti, ok þotti honum Siguardr byskup mina hug a leggia kongs erendi, en hann hafdi heitit. For Iuar vm vorit nordr til Skagafiardar ok fann þar Heinrek byskup ok Þorgils skarda, er þa uar fyrir Skagafirdi, ok flutti kongs mal fyrir þeim. Toku þeir badir uel undir ok stefndu saman ollum bændum j Skagafirdi ok fluttu kongs mal med Juari. Kom þa sua, at allir Skagfirdingar ok mestr þori bonda j Nordlendingafiordunge jatudu at giallda kongi skatt þuilikan, sem þeir urdu asattir vid Juar. Juar for utan vm sumarit, ok þotti honum sitt erinde hafa ordit minna, enn hann ættladi, ok kendi hann þat mest uinum Gizurar ok fostbrædrum ok en sumum frændum Þordar ok uinum.

338 (284).

Einar erkibyskup kom nordr til Nidaross til stols sins, ok þegar sem skip kom sunnan, þa uard erkibyskup þess

1. Þoruardr: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* Þoruardr Þorarinssun. 1—3. ok Þorgils skardi — Eyiolfr ok Hrafn: *mgl. i Eirsp.; i Fris. mgl.* ok Þorgils skardi; *ellers omtrent enslydende; Flatøb.* Þorgils skardi ok Sturla Þordarsun vid Rafn ok Eyiolf. 3. Hrafn: *tilføiet i Marginen.* 3—4. j þeim bardaga: *mgl. i de andre Hdskr.* 5. mina: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* litinn. 6. en hann hafdi heitit: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 7. þar: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Eirsp. anderledes.* 8. er þa — Skagafirdi: *saa og Fris.* (yfir *for* fyrir); *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* — Skagafirdi: g *rettet fra* d. 10. j Skagafirdi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* fyrir nordan. 11. Skagfirdingar: *efter* Skagfir, *som afslutter en Linie, har Hdskr.* 2 ey *gjennemstreget; derefter* firdingar. — allir Skagfirdingar ok: *Eirsp.* Eyfirdingar oc Skagfirðingar; *Fris.* allir Skagfirþingar ok vm Eyiafiorð.; *mgl. i Flatøb.* — þori: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* luti. 12. þuilikan: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* slikann. 14. honum: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* — sitt: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hans. — enn hann ættladi: *saa og Fris.; Eirsp.* en hann hugði; *Flatøb.* enn til var hugat. 16. sumum: *mgl. i Flatøb.; Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 17—643.3 Einar erkibyskup — mille þeirra: *Flatøb.* Einarr erchibyskup spurdi at Hakoni konungi mislikadi er hann hafdi ecki fundit han; *Fris. og Eirsp. ligeledes kortere.* 18. kom: *herefter i Hdskr.* af hafit *gjennemstreget og underprikket.*

uis, at Hakoni kongi hafdi miog mislikat, er hann hafdi eigi farit a hans fund, þegar er hann kom j land, sua skamt sem [var] mille þeirra. Erkibyskup byr nu ferd sina sudr til Biorguinar ok kom a kongs fund. Tok hann honum uel, er þeir funduz, ok toludu marga hluti sin j mille. Foru allar rædr uel med þeim. Einar erkibyskup uar hinn meste hofuduinn unga kongs, þuiat hann hafdi gefit honum kongsnafn ok lagdi til hans sidan mesta astarþocka. Erkibyskup kærdi þat fyrir kongi, at hann skylldi nockut landaskipti giora milli sona sinna at ser lifanda, þat er landzfolkit mætti uel uid una, ok badir þeir jatudu at hallda. Hakon atti hier vm tal vid uinni sina ok radgiafa. Logdu menn þar missiafnt [til]. Mæltu sumir, at Magnus skylldi hafa þridiung af landi ok hertuganafn. Sumir mæltu, at skipta skylldi landi j helminga, þoat Hakon kongr bæri einn kongsnafn eptir fodur sinn. Þeir voru sumir, er eigi kuoduz uera uilia a þeim stefnum, er nockr hlutur væri missiafnadr med þeim brædrum. Letu þeir bestz gegna mundu, at ollu uæri j helminga skipt þeirra millum. Einar erkibyskup ok uinir unga kongs badu kong stadfesta þetta mal med nockuri skipan ok setia þar fyrir bref sitt ok insigli, ok þar med annara hofdingia. Kongr tok þessu blidliga, en mælti sua,

---

3. Erkibyskup — sina: *Flatøb.* ferr erchibyskup; *Fris. og Eirsp. anderledes.* 4. ok kom: *mgl. i Flatøb.; Stedet mgl. i Fris.; anderledes Eirsp.* 5. er þeir funduz: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — ok toludu — j mille: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 6. Einar: *mgl. i de andre Hdskr.* 6—7. hinn meste hofuduinn: *Eirsp.* inn mesti astuin; *Fris.* mikill vinr; *Flatøb.* vin. 8. ok lagdi — astarþocka: *mgl. i de andre Hdskr.* 9—10. kærdi — sona sinna: *Eirsp.* beiddi konunginn at hann mundi nokcurt landa skipti gera milli sona sinna; *Fris.* bað konvnginn gera nockvt landaskipti milli sona sinna; *Flatøb.* bad konung gera landaskipti med sonum sinum. 10—11. þat er — hallda: *Flatøb.* þat er þeir iattadi at hallda; *Fris.* þat sem bezt semði; *mgl. i Eirsp.* 11—12. Hakon — radgiafa: *i Fris. og Eirsp. mgl.* radgiafa; *Flatøb.* taladi konungr þetta vid raadgiafa sina. 13. missiafnt: *Fris. (og Eirsp.)* allmisiafnt; *Sætn. mgl. i Flatøb.* — til: *tilføiet efter Fris. og Eirsp.* — Mæltu: *Fris.* sogðo; *Eirsp.* uilldu; *Flatøb.* logdu þat sumir til. 16—18. Þeir voru — brædrum: *omtrent enslydende i Fris; Flatøb.* sumir villdu i engu lata misiafna þeirra i millum brædra; *Eirsp. ligeledes kortere.* 18—22. Letu þeir — hofdingia: *mgl. i de andre Hdskr.* 22. Kongr — mælti sua: *saa og Fris.* (sagði *for* mælti sua); *Eirsp.* konungr tok her aullu uel um en quað; *Flatøb.* konungr sagdi. — mælti: *skr.* mæltu.

at þat mundi bezst gegna, at Gud skipti. Ok eyddiz þat sua, at eingi var skipan a gior. Erkibyskup for nordur til stolsins, ok skilduz þeir med blidu ok mikille vinnattu.

339 (284).

118 a[1] HAkon vngi hafdi þetta | sumar giort sendimenn ut j Spania til kongsinns af Kastel. Var Elis prestr fyrir þeim sendibodum. Hofdu þeir hauka nockura at færa honum ok fleire hluti adra, þa er þar voru torugætir. Ok er þeir komu ut j Spaniamm, ok tok kongr vel vid þeim ok sua sendingum þeirra, þær honum voru sendar af Noregi, ok duolduz sendimenn þar um hrid j godu yfirlæti.

340 (285).

Þenna uetur en næsta sat Hakon kongr j Biorguin, ok var þessi hinn xix uetur ok xx rikiss hans. Um uorit nær paskum sendi Hakon kongr Þorlaug bosa ok nockura menn med honum sudr til Danmerkr. Skylldu þeir fara a fund Jacobs erkibyskups j Lund. Giordi kongr bref til erkibyskups, at hann skylldi senda bref ok menn til Kristifors kongs at foruitnaz, huort hann uilldi nockut hallda af sættum þeim, er gioruar uoru milli Dana ok Nordmanna vm sumarit, er Hakon kongr la j Eikureyium. Beidiz kongr at uita þar af sannan orskurd. Enn er Þorlaugur kom sudr j Lund, tok erkibyskup uel vid honum ok let hann vera med ser. En hann sendi menn j Sioland til Hroisskelldu a fund Dana-

1—2. Ok eyddiz — a gior: *saa og Fris.* (varþ *for* var); *Flatøb.* var þa ok engu skipt; *Eirsp.* oc lyktiz með þuí. 6. sendibodum: *saa og Eirsp.; Flatøb.* sendimonnum; *mgl. i Fris.* — honum: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* konunginum. 7. adra: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 8. vel vid þeim: *Flatøb.* þeim hardla vel; *Eirsp.* þeim alluel; *Fris.* þeim vel. 9. þeirra, þær: *Flatøb. (og Eirsp.)* þeim er; *Fris. anderledes.* 13. Þorlaug: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* Þorleif; *ligesaa 20.* 16. bref ok: *mgl. i Flatøb. og Eirsp. og i Fris.s kortere Text.* — til: *saa og Eirsp.; Flatøb.* a fund; *mgl. i Fris.* 17. at: *Flatøb. (og Eirsp.)* ok. 19. Eikureyium: *Flatøb. og Eirsp.* Ekr-; *Navnet mgl. i Fris.* 20. sannan orskurd: *Flatøb.* sannindi; *Sætn mgl. i Fris. og Eirsp.* 21. erkibyskup: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* byskup. 22. hann: *mgl. i Flatøb. og Fris.; Eirsp. anderledes.*

kongs. En er hann uissi þeirra erindi, hellt hann þeim med ser, en giordi menn upp a Skaney at taka sendimenn Noregskongs ok flytia þa til sin. En erkibyskup feck niosn af þui ok giordi Þorlaug uaran uid ok feck honum hesta, ok reid hann upp j Suiariki, en sumir hans felagar uoru eptir med erkibyskupi leyniliga. Þeir foru it austra til Uikurinar ok sua nordr a kongs fund, ok komu at huitasunnu til Biorguinar ok sogdu honum sin tidende ok ord byskups, at Hakon kongr mundi ecki til þess þurfa at ætla, at neinn greidskapr mundi uerdi (sic) a þui fegialldi, at Nordmenn attu skilt af Donum, ædr odrum þeim einkamalum, sem gior hofdo uerit þeirra j millum. Kongr let ser fatt um finnazt, en vonu bradara let hann flota skipi sinu Olafssudinne ok giordi þat ord a, at hann ætlædi nordr til Þrandheims. En er skipit var vt lagt undir Fenhring, sagdiz hann skylldu austr til Uikr. Hann giordi menn austr fyrir ser med brefum til sysllumanna j Uikinne ok kaupmanna, þeirra sem uanir voru at sigla til Danmerkur, ok lagdi rikt uid, at einge Eyrarfloti skyldi sigla leingra med landi en j Eikreyiar, ok bidu þar þess, er kongr gerdi rad fyrir huernog hann uilldi, at þeir færi. Hakon kongr sigldi austr med landi, ok er hann kom j Vikina, hellt hann fyrst til Tunsbergs. Ok er hann kom þar, giordi hann utbodabref um alla Uikina ok stefndi til sin ollum lendum mónnum ok syslumónnum, þeir sem j Uikinni voru, ok droz saman mikill herr ok fiolldi skipa. Hellt Hakon kongr ollum þeim herr sudr med landi

---

1. hann *(første): Flatøb. (og Fris.)* konungr; *Eirsp.* Dana konungr. 3. þa: *mgl. i Flatøb.; Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 3—4. En — ok giordi: *saa og Fris.; Flatøb.* Enn sem — gerdi hann; *Eirsp. kortere.* 6. erkibyskupi: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* byskupi. — Þeir foru: *Fris.* Þeir Þorlaugr foro; *Flatøb.* Þorlaugr for; *Eirsp.* þeir Þorleifr *o. s. v.* 7. huitasunnu: *Flatøb.* huitasunnudegi; *Eirsp.* huita degi; *mgl. i Fris.* 8. ok sogdu honum: *saa og Eirsp.; Fris.* ok sogðo; *Flatøb.* sagdi hann konungi. 10. at: *Flatøb.* er; *mgl. i Fris. og Eirsp.s kortere Texter.* 12. um: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* vm þetta. 15. skipit: *saa og Fris.; Flatøb.* skipinu; *Eirsp. anderledes.* — skylldu: *Flatøb. (og Fris.)* skylldu sigla; *Eirsp.* mundu fara. 17. j Uikinne: *mgl. i Flatøb. og Eirsp.; Fris.* (sendi fyrir bref) i Vikina. 19. Eikreyiar: *de andre Hdskr.* Ekr-. 20. bidu þar þess: *Flatøb.* bida þar til þess; *mgl. i Fris. og Eirsp.s kortere Texter.* 24—25 þeir sem: *Flatøb.* þeim er; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* 25. droz: *de andre Hdskr. tilføier* þar. 26. sudr: *Hdskr. har* saudr.

til Eikreyia. Kom þar saman allmikit lid. Var þat auarp manna, at eigi mundi uanta ccc skipa. Sem Sturla kuat:

Eigi lattu, jofra hneitir
ættum godr, rofna sættir,
stirdar biuggu hirdmenn hardir
herskips steingur, j kyrdum leinge
mætum hellt fyrir Elfi utan,
audit leztu flotnum dauda,
nauda vissu nyiar sudir,
Nordmanna gramr fyrir skeidarbordum.

Þa er Hakon kongr la j Eikundarsundi, sendi hann mikinn hluta herrsins sudr fyrir Halland. Bad þa heria a landit ok eyda bædi med elldi ok uopnum. Hann sendi nær tueim hlutum lidsinns sudr allt til Gleymsteins. Voru þar fyrir Ogmundr krækidanz ok Arnbiorn posi, Bardr j Hestbæ,
118 a[2] Aslakr gus, Pall gas, Amundi | Haraldsson. En þridiungur lids skylldi ganga upp j Geitkiorum. Var þar fyrir Jon drottning ok Jon Lodinnsson, Þordur kakali ok enn fleiri syslumenn or Uikinne. Þeir sigldu allir sammt til Mostrasundz. Sem Sturla segir:

Suide letu þinar þiodir
þunar skeidr med bunum reida,
Gautær spurdu leidangr, liotan
lunda uoll at Mostrasundi;

---

1. Eikreyia: *den anden* i *skr. over Linien; de andre Hdskr.* Ekr-. 3. lattu: *Flatøb. (og de andre)* saatud. 4. rofna: *de andre Hdskr.* at rofnar. 5. stirdar (*skr.* st[i]dar): *saa og Flatøb.; Fris.* stirðan; *Eirsp.* stirðir. 6. steingur: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* streng. 7. fyrir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* fra. 9. nauda: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* naudir. 10. fyrir skeidarbordum: *Flatøb.* þar fyrir bordum; *Fris.* borðom þannig; *Eirsp.* firi borðum. 11. la j Eikundarsundi: *Flatøb.* kom i Ekreyiarsund; *Stedet mgl. i Fris. og Eirsp.* 13. Hann: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Eirsp. anderledes.* 14. allt: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — Gleymsteins: *Flatøb. og Eirsp.* Glaum-; *Fris.* Glym-. 15. j: *saa og Fris.; Flatøb.* or; *Navnet mgl. i Eirsp.* 16. gus: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Navnet mgl. i Eirsp.* 17. lids: *Flatøb.* þessa lids; *mgl. i Fris.; Sætn. mgl. i Eirsp.* — Geitkiorum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Geitskorum. 19—20. Mostrasundz: *Flatøb. og Fris.* Mostrar; *Eirsp.* Mustrar; *ligesaa 647.5.* 20. segir: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* quad. 21. Suide: *Flatøb.* Sueida; *Fris.* Sviða[?]; *Eirsp.* Sniða. 22. med bunum reida: *Fris.* með bunv reiði; *Flatøb. (og Eirsp.)* vnd bunu reidi. 24. Mostra-: *Flatøb.* Mostrar-; *Fris.* Morstrar-; *Eirsp.* Mustrar-.

Sidan leit ek seglum hlodu,
snarfeingur kongr, ydrir dreingir,
lysa tok af herskips husum,
hryggdar folk j Dana bygdum.

Þa er kongrinn kom j Mostrasund, voru þar fyrir nockurir danskir menn, ok voru flestir drepnir.

341 (286).

Barrtholomeusmessodagur var ꜳ þorsdeige. Þa skipuduzt Nordmenn til uppgǫngu ꜳ Hallande, eptir þui sem Hakon kongr hafde rad fyrir giort adur. Sendu þeir ok upp med Glavmstein, en Jon huorteigge (sic) foru fyst jnn j Bardfiord ok brendu þar eina kirkiusokn. Sidan hielldu þeir sudur til Geitkiara ok gengu þar upp. Þar var fyrir nauckur samnadr af landzmǫnnum, ok hiellduzt þeir litla stund vid, ok fiell þar margt af Daunum. Sidan toku Nordmenn ath hieria a lanndit. Sem Stulla kuad:

Allvalldur, ʀettv þui ed ytar hielldu
ognarbrads ath fylkis rade,
prudar nadu sueitir sidan
soknar strangs ꜳ lannd ath ganga;
storar, lietu Hallond heria
hirdmenn þinir, frelse sinu
vida tyndu uiʀda kindir,
uægdarlaust fyrir Geitkior austan.

---

1. leit: *Flatøb. og Eirsp.* let; *Fris.* lætr. — ek: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* er. 3. husum: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* hausum. 4. bygdum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* bygdir. 5. kongrinn: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* herrinn. 7. var ꜳ þorsdeige: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* stod a fimtadag. 9. adur: *mgl. i Flatøb. og Fris.; i Eirsp. mgl.* eptir — Glavmstein. — Sendu: *Flatøb. (og Fris.)* geingu. 10. med: *Flatøb. (og Fris.)* vid. — Glavmstein: *saa og Flatøb.; Fris.* Glym-. — foru: *de andre Hdskr.* for. 11. Bardfiord: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Haarþfiord. 13. samnadr: *skr.* sa m̊. 15. a lanndit: *Flatøb. og Fris.* landit ok brenna; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 16. ed: *de andre Hdskr.* er. 17. rade: *Flatøb.* laadi; *Fris. og Eirsp.* laði. 18. nadu: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* reðo. — sidan: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* sinar. 20. Hallond heria: *Flatøb. og Eirsp.* Halland heriat; *Fris.* Halllandz heriar. 22. uiʀda: ʀ *i Hdskr. rettet fra* b?

Nordmenn gengv yfir lanndit ok drapv menn, en brendv bygdir, sem uith komzt, ok kauedet er:

Syngia lietv snarpir dreingir
soknar hnif j fleina drifu,
brandar hleyptu ært vr undum
uormv blode danskrar þiodar;
vida fiellv vegnir þollar,
viga drott, j reknum flotta,
fallda geng þar fast ath hillde,
frægra malma, ægis hialma.

Ok en kuad hann:

Styrkir gengu menn und merkium
malma lundz auidri grundu.
ualgamur sleit, a uopna mote,
uarma brad, af þinu radi;
sialfri skipti aurn uid vlfa
ognarbaru hofudsara,
gylldir stod yfir greypra hollda,
grimma þiodir, meginnblodi.

Þeir Ogmundr krækidanz gengu ok a land Bartolomeus-messodag vid Glaumste[i]nn, ok fengu þar ongu[a] uidstod, en drapu marga menn af Donum. Þeir brendu bygdina vm

2. bygdir: *Flatøb. (og Fris.) tilføier* Folkit flydi vndan. 4. soknar: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* sokna. — hnif: *Fris. og Eirsp.* gifr; *Flatøb.* gaugl. — drifu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kofi. 5. ært: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* aurt. 6. uormv: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* ærnu. — danskrar þiodar: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* danskar undir. 9. fallda: *de andre Hdskr.* falldin. — geng (*skr.* g̊g): *de andre Hdskr.* geck, gek. — fast: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* ferþ. 10. frægra: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* frægr. — ægis: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* hægis. 11. kuad hann: *Flatøb.* sua; *mgl. i Eirsp.; Sætn. mgl. i Fris.* 14. a: *de andre Hdskr.* at. 15. af: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* at. 16. sialfri: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sialfr. — aurn: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* um. 18. gylldir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* gylldr. — greypra: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* grimra. 19. grimma þiodir: *Flatøb. (og Eirsp.)* grimrar þiodar; *Fris.* greyprar þioðar. 20. ok: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 21. Glaumsteinn: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Glym-. — uidstod: *Flatøb. (og Eirsp.)* motstaudu; *Fris.* viðtoku. 22. drapu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þo drapu þeir. — vm: v *rettet fra* 2.

kuelldit ok friadaginn, ok foru allt sudr til ær þeirrar, er Edre heitir, ok brendu þar upp kaupþorp eitt. Laugardaginn sneru þeir aptur ok brendu þa allar bygdir, þær sem fyrir þeim urdu. Sem Sturla kuad:

Hæstum kyndu hirdmenn traustir
heitan elldi a Danavelldi,
skædiligur geck husum hærra
hallar gandr a suidnu landi;
uida for vm bukallz budir
birki sott, en brendar drottir,
bragnar eyddu bali sleggnu
brunnit land, til skogar runnu.

Vm nott fyrir sunudag lagu Nordmenn æ skipum |
118 b[1] sinnum. Þa kom a stormur mikill, ok rak nockur skip fra þeim or festum, enn menn baru adr af fiet ok gengu sialfir a þau skipin, er fest voru.

342 (286).

Svnnudag komu Danir ofan med mikinn safnat. Þeir drapv nockura þa menn, er slegiz hofdu eptir j bygdina (sic) at ospectum. Sidan toku þeir skipin, þau sem upp hafdi rekit, ok giordu af bal stor ok ætludu, at þat skylldi reka ut at

---

1. friadaginn: *Flatøb.* faustudaginn; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 2. Edre: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* Eidre. — upp: *mgl. i Flatøb. og Eirsp.; Sætn. mgl. i Fris.* 4. Sturla: *Hdskr. har* Surtur. 5. Hæstum: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* Hæstan. — kyndu: *saa og Flatøb og Fris.; Eirsp.* kenddu. 6. elldi a: *Flatøb. og Fris.* elld i; *Eirsp.* elld a. 7. skædiligur: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* skęriligr. — hærra: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* hærri. 10. brendar: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* hræddar. — drottir: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* þioðir. 11. bragnar: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* braddar. — eyddu bali sleggnu: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* margir bali slegnir. 14. skip: *saa og Eirsp.; Flatøb.* skip þeirra; *Sætn. mgl. i Fris.* 15. adr: *mgl. i Flatøb.; Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* — sialfir: *Hdskr. har* sialf² = sialfur. 17. safnat: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* her. 18. þa menn: *Flatøb.* sueina Nordmanna er þeir fundu aa landi ok nockura menn adra: *ligesaa Eirsp.* (ok — adra *mgl.*); *Fris.* sveina Norðmanna a landi. 19. upp: *Flatøb.* at landi; *Eirsp.* fra þeim; *i Fris. mgl. 18—650.4.* er slegiz hofdu — umbud. 20. af: *Flatøb. (og Eirsp.)* aa.

skipum Nordmanna, þuiat uindrin hafdi gengit a land. Nordmenn roru j moti at landi, er þeir sa þessa nylundu, ok komu a stafnleam summ skipin ok drogu at ser, ok uard þeim ecki mein at þessari umbud. Eptir þat foru Nordmenn brott fra Glaumstein ok brenndu nockuru sidar stadinn j Arranesi. Sem Sturla segir:

Gneistum hratt fyrir Elfi austan
elris garmur j rett sua uarma,
sidan fellu hafar hallir
hrygdarstund a Dana bygdum;
jnne toku oll at brenna,
ognar strid a Hallandz sidu
yta ran vm, storlig, stræti
stordar ulfur, vid Glaumstein nordann.

Hakon kongr la j Eikureyium, til þess er herrinn komm eptir sunnan til mozt uid hann. Spurdi kongr þa glogliga oll þau tidendi, sem giortz hofdu. Þeir toku þa herfangit ok skiptu med kongs radi. Hakon kongr hugsadi þa eptir, at Nordmenn hofdu giort mikinn ofrid j riki Danakongs. Atti hann þa tal uid sina menn, huerssu hann skylldi gæta rikiss sins, þar [til er] hann spurdi tiltæki Danakongs. Var þat þa rad tekit at senda menn a fund Kristifors kongs, huert rad hann villdi giora fyrir þessum malum, þar sem komit var, huart hann uilldi til sættaz, ædr uilldi hann hallda ofrid uid Nordmenn. Med þessum erendum foru þeir

1. hafdi: *Hdskr. har* h̄fdu. 3. summ: *Flatøb. (og Eirsp.)* a summ. 5. Glaumstein: *Fris.* Glymsteini; *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 6. segir: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* quad. 7. austan: *saa og Fris. og Eirsp.: Flatøb.* austa. 8. rett sua: *Flatøb. og Eirsp.* ræfrit; *Fris.* rafit. 10. a: *de andre Hdskr.* i. 11. jnne: *Flatøb. og Fris.* innin; *i Eirsp. mgl. 11—14.* 13. storlig: *skr. 2 Gange.* 14. vid: *Flatøb. og Fris.* fyrir. — Glaumstein: *Flatøb. og Fris.* Glym-. 15. Eikureyium: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* Ekr-. 16. eptir: *mgl. i de andre Hdskr.* 19. at: *skr. 2 Gange; imellem er vistnok først skr.* k̄ m̄, *derefter er* no *skr. foran, men alt gjennemstreget og underprikket.* — riki Danakongs: *Flatøb.* Dana riki; *mgl. i Fris. og Eirsp.s kortere Texter.* 20—21. Atti hann — Danakongs: *mgl. i Flatøb. og Fris.; Eirsp.* konungr hugsaði þa uið sinum monnom hvert rað þeir skylldu taka. 22. Kristifors kongs: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* Danakonungs. 23. villdi: v *rettet fra* g^{s} = gior. 24. til sættaz: *Fris. og Eirsp.* sættaz; *Flatøb.* til sætta snuaz. 25. erendum: *saa og Fris.; Flatøb.* ordum; *mgl. i Eirsp.*

Simmon predicari ok brodir Sigurdr. Þeir komu a fund Danakongs, ok tok þeirra malum helldr þungliga. Let ser mikit vm finnazt, er Noregskongr hafdi heriat j riki kongs. En onguan fengu þeir orskurd af Danakongi, þann þeim þætti likligur. Foru þeir vid þat a fund Hakonar kongs ok sogdu honum allar rædur Danakongs, ok þeim þotti hann ecki likligr til nockura sætta.

343 (287).

Hakon for or Eikureyium. Hann setti eptir uid Elfina Hakon son sinn, ok la hann j Straumsundi med x. storskipum. Þessir voru skipstiornarmenn med konginum: Ogmundr kræk[idanz], Veseti af Helli, Simon staur, Lodinn staur, Helgi raudi prestr. Gestir hofdu .ij skip mikil. Hakon kongr for j Uikina, ok hellt fyst [til] Tungbergs, ok dualdiz þar litla hrid, adr hann for nordr j land. Ok er [hann] kom a Aust-Agdir, kom þar til hans Elis prestr, er ungi kongr hafdi sent ut j Spania. Sagdi hann kongi, at j landit voru komnir sendimenn kongsinns af Spania, ok het sa sira Ferans, er fyrir þeim var. Sagdi hann, at þeir hefdi morg tidendi til Hakonar kongs ok sua þat, at kongrinn af Spania uilldi vera vinn hans ok binda þat med hinum sterkastum teingdum, ok sendimenninir lægi þar fyrir þeim j hofninne j Raudasunnde. Ok er kongr kom þar, þa fundu sendemenn

---

1. Simmon: *Hdskr. har* Simnon. 2. tok: *Flatøb.* tok hann; *Fris. og Eirsp. anderledes.* 3. heriat: *skr.* h^s^at. — j riki kongs: *de andre Hdskr.* riki hans. 4. onguan: *skr.* ongū. 4—5. þann þeim þætti likligur: *Flatøb.* at þeim þætti likligt til sætta; *Eirsp. anderledes; mgl. i Fris.* 5. þeir: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 6. ok þeim: *saa og Fris.; Flatøb.* ok at þeim; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 8. Hakon for — Han setti: *saa og Eirsp. og Fris.* (setti hann); *Flatøb.* Enn þa er Hakon konungr for — setti hann. — Eikureyium: *de andre Hdskr.* Ekr-. 11—12. Lodinn staur: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* Loðinn G(unna) s(on). 13. Tungbergs: *Flatøb.* Tuns-; *Navnet mgl. i Fris. og Eirsp.* 14. hann: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 17. kongsinns: *Fris. (og Eirsp.)* konvngs; *mgl. i Flatøb.* 18. Ferans: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Ferant. 19. tidendi til Hakonar kongs: *saa og Fris. og Eirsp.: Flatøb.* erendi til konungsins. — þat: *mgl. i Flatøb. og Eirsp.; Fris. anderledes.* 21. ok sendimenninir lægi: *Flatøb.* sagdi at sendimenn af Spania laagu; *Eirsp.* saugðo þa sendi mennina liggia; *Sætn. mgl. i Fris.* 21—22. þeim — Raudasunnde: *Flatøb. (og Eirsp.)* konunginum i Raudasundi.

hann, ok sogdu honum sin erinde. Kongr giordi þat rad fyrir þeim, at þeir skyldu sitia j Noregi vm uetrinn j Tunngbergi, ok bida þar, til þess er kongr kæmi nordan vm vorit ok veitti þann orskurd þeirra erindum, sem honum syndiz, med hinna bezsta (sic) manna radi. Sidan for Hakon kongr nordr j land ok kom vm haustit til Biorguinar ok efnadi þar til uetursetu. Þetta sumar kom Jvar Einglason af Jslandi ok sagdi slik tidende, sem giorz hofdu j hans ferdum.

344 (288).

Hakon ungi kongr la vm haustit j Straumsundi, sem
118 b[2] fyr var ritat, ok stod | Donum mikil ogn af honum, þuiat þeir hofdu miog hræddir ordit vm sumarit uid þann ofrid, er þeir hofdu giort a Hallandi. Kongrin giordi ordsendingar vm haustit j þau herud, sem eigi voru brend, ok lagdi a þa mikit fegialld ok kuat a, huerssu morg hundrott nauta þeir skylldu giallda honum. En ad odrum kosti lezt hann mundu fara til motz vid þa ok giora þeirra kost ongu betra enn hinna, er brent var fyrir. Danir gengu undir oll alog, þau sem kongr lagdi a þa, ok gulldu þeir honum mikinn fiôlda nauta. En sumt gialldit leystu þeir med uaxi ok lereptum ok silfri ok odrum kaupmanna eyri. Þetta fe var flutt til Hakonar kongs j Straumssund. Hann la a skipum allt fram til Marteinsmesso. Siolendingar lagu j safnadi vm uetrin ok voru miog hrædir, at kongr mundi heria a þa. Hakon kongr hafdi latit bua fyrir ser til jola jnn j Tung-

---

3. Tunngbergi: *Flatøb. (og Fris.)* Tuns-; (*Eirsp.* tins-). 5. hinna bezsta manna: *Flatøb. (og Fris.)* vitra manna; *mgl. i Eirsp.* 7. Einglason: *Fris. og Eirsp.* Engla-; *Flatøb.* Egla-. 8. Jslandi: *herefter i Hdskr.* s̄ g *gjennemstreget og underprikket.* — sagdi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sagdi konungi. 11. var ritat: *Eirsp.* er ritat; *Flatøb.* segir; *Fris.* var sagt. 13—14. Kongrin — vm haustit: *Flatøb.* sendi konungr: *anderledes i Fris. og Eirsp.s kortere Texter.* 15. mikit fegialld: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* mikil fegiolld. 16. lezt: *saa og Fris.; Flatøb.* kuaz; *Eirsp.* kuez. 17. ongu: *Fris.* at ongo; *Eirsp.* aungum mun; *Flatøb.* med engu moti. 18. hinna: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þeirra. 23. fram til: *Flatøb.* vt til; *Fris. og Eirsp.* til. 24. at: *rettet fra Hdskr.s* 2; *Fris.* at; *Flatøb.* vm sik at; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 25. jola: *Flatøb. (og Fris.)* jolaveizslu; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — jnn: *mgl. i Flatøb. og Fris.* 25—1. Tungbergi: *Flatøb.* Tuns-; *Fris.* Tvns-; *Eirsp.* Tun-.

bergi, ok for hann þangat fyrir jolinn, enn setti eptir Ogmund krækidanz ok þa, sem syslur hofdu austr þar. Kongr sat vm jolinn j Tungbergi, ok komu þegar ordsendingar fra Ogmundi, at kongr skylldi koma austr til styrsk (sic) vid hann, þuiat þeim voru flutt morg storyrdi af Donum. Hakon kongr byr þegar ferd sina, ok for þegar til Tungsbergs eptir jolinn, ok feck mickit uedr ok kafa þuert, ok uard at slaga til, adr hann nadi hofninni j Spiaur fyrir austan Folldina. Sidan geck kongrinn a skutu ok let flytia sig til meginnlandz, ok hann for ut et efra at ueizlum. Enn hann let skipum sigla hit ytra austr til Elfarinar, ok kom hann fyr til Kongahellu enn skipin. Hann sat j borginne j holmanum uid Kongahellu. Var hann þar til fostunar Enn þa komu bref fra Hakoni kongi faudr hans, at hann skylldi fara nordr [til] Osloar til Hakonar byskups ok bida þar, til þess er Hakon kongr kæmi nordan, ok þeir fyndiz, ok giordi rad fyrir huerssu fara skylldi med þeim vandamalum, er sira Ferant for med, er kongr af Spania beiddi, at Hakon kongr skylldi gipta honum dottr sina, jungfru Kristinu, einhuerium af brædrum sinum. Hakon kongr for or Kongahellu oskuodinnsdag nordr til Osloar. Ok er hann hafdi dualiz þar um hrid, kuomu til hans bref austan or Gautlandi fra Birgis jarls mags hans, at hann skylldi koma austur sem skiotaz til moz uit hann. Enn med þui at fadir hans var eigi nordan kominn, þa byr hann ferd sina or

1. enn setti: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* enn eftir var (Augmundr — ok þeir). 3. Tungbergi: *Flatøb.* Tuns-; *Fris.* Tvns ; *i Eirsp. mgl. 2—5.* Kongr sat — Donum. — þegar ordsendingar: *Flatøb.* ordsendingar a jolunum; *Fris. anderledes.* — ordsendingar: *skr.* ordsen[d]g[r]. 4. Ogmundi: *Flatøb.* Augmundar. 5. storyrdi: *saa og Fris.; Flatøb.* storord. 6—7. þegar — eptir jolinn: *saa og Fris.; Flatøb.* .ij. nottum eftir joì; *Eirsp.* eptir iól. 6. til Tungsbergs: *feilagtig; Flatøb. og Eirsp.* af Tunsbergi; *Fris.* or Týnsbergi. 7. kafa: *Flatøb.* akafa; *mgl. i Eirsp.; Fris. har for 7—13.* ok feck — uid Kongahellu *kun:* ok for avstr til Konvngahellu. 8. austan: *herefter i Hdskr.* spu *gjennemstreget og underprikket.* 10. ut: *mgl. i Flatøb.; Eirsp. anderledes.* — hann *(andet): saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 11. skipum: *Eirsp.* skipunum; *Flatøb.* skipin. 12. enn skipin: *saa og Eirsp.: mgl. i Flatøb* 14. bref: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* bref til hans. 19. dottr: d *i Hdskr. rettet fra* g. 19—20. honum — einhuerium af brædrum sinum: *Flatøb.* honum — edr einhuerium af brædrum hans; *Fris.* — einhveriom af bræðrom sinom; *Eirsp.* — einhverium brǫðra hans. 21. oskuodinnsdag: *Flatøb. (og Fris.)* ôskudag; *Eirsp. anderledes.* 23. Birgis jarls mags: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Birgi jarli maagi.

Oslo til Tungbergs ok feck j þeirri ferd nockurn siukleik, ok bætti Gud honum skiott. Ok er hann kom til Tungbergs, geck hann a skip ok sigldi austur [til] Elfuinar ok kom til Kongahellu j dymbildaga[viku] onduerdri ok for þadan til Liodhvsa, ok var þar med honum Ualldimar Suiakongr, magr hans, [ok fagnadi hann] Hakoni kongi medr hinni mestu blidu. Ridu þeir badir samt upp i Gautland. Ok er Birgir jarl spurdi, at Hakon kongr magur hans uar i Suiavelldi, þa atti jarl tal uid sina menn ok bad þess, at aller menn skylldu uid honum taka sem sæmilegazt ok hans mǫnnum, ok lagdi sua rikt uid, ef nockr madr tæcki Nordmenn med spotti eda kalladi bagga eda odrum hædilegum ordum, at hann skylldi eingu fyrir tyna nema sinu halsbeine. Þeir magar uoru allir samt vm paskana j Uestra Gautlanndi a þeim bæ, er j Hleinum heitir, ok paskadaginn fysta at messo, þa leidde Ualldimar kongr ok jarl Hakon kong til alltaris ok ueittu honum alla hina mestu sæmd. Foru ok allir hlutir sem blidaz med þeim magum; skipudu þeir Hakoni kongi milli [sin]. Þeir skyluz (sic) med hinum mesta kærleik ok blidu. Reid Hakon kongr ofan til Kongahellu
119 a[1] ok dvalldiz þar nockvra hrid vm vorit ok bio þatan | ferd sinna nordur j Vikinna. Hann reid iafnan ok skempti ser med haukum ok hundum, ok einn dag, er hann for austur

---

1. Tungbergs: *Flatøb.* Tuns-; *Eirsp.* Tun-; *i Fris. mgl. 25—3.* þa byr hann — til Elfuinar. — siukleik: *Flatøb.* siukdom; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 2. Tungbergs: *Flatøb.* Tuns-; *Navnet mgl. i Eirsp.* 4. -viku: *tilføiet efter Flatøb. og Fris.; Eirsp.* æfstu viku faustu. 5. med: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* fyrir. 6. ok fagnadi hann: *tilføiet efter Flatøb.* 7. samt: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* saman. 8. uar: *Flatøb. og Fris.* var kominn; *Eirsp. anderledes.* 10. honum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Hakoni konungi. 11—12. tæcki Nordmenn med spotti: *Fris.* — við —; *Eirsp.* — Norðmonnom —; *Flatøb.* spottadi Nordmenn. 12. hædilegum ordum: *Flatøb. (og Fris.)* hædiligum nofnum; *Eirsp.* hæðyrðum. 14. samt: *saa og Eirsp.: Flatøb.* saman; *mgl. i Fris.* 15. Hleinum: *Flatøb.* Leinum; *Eirsp.* Lęinum; *Fris.* Lenum. — fysta: *mgl. i de andre Hdskr.* 16. þa: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* — jarl: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* Birgir jarl. 17. hina mestu: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — Foru: *hermed begynder Sth. 8, Bl. 69 r.* 19. sin: *tilføiet efter Sth. 8 og Fris.; Eirsp. anderledes; Sætn. mgl. i Flatøb.* 20. kærleik ok blidu: *saa og Sth. 8* (kærleika) *og Fris.; Flatøb.* blidskap; *Eirsp.* uinattu. — kongr: *Flatøb. (og Sth. 8) tilføier* siþan; *Eirsp.* þa. 22. sinna: *saa og Flatøb.; Sth. 8* sidan *underprikket; Eirsp.* reið siðan nórðr; *Fris. anderledes.* — nordur: *mgl. i Flatøb.*

yfir ana j Gulleyna at skemta ser, ok hann for þadan hina næstu nott, feck hann sott. Uar þa buinn ferd hans nordr j Uikina, ok for hann þa a skip sitt, ok byriadi uel austr at Folldinne. Tok þa sott at herda at honum. Geck hann a skutu eina ok let roa med sig yfir Folldina til Tungbergs ok færa sig upp til Munklifis ok la þar. Kom þa til læknir, sa er farit hafdi af Spania med sira Ferant, ok lagdi rad til vm sottarfar hans. En sottin þyngdi eigi þui sidr, ok andadiz hann af þeirre sott, ok er artid hans .ij. nottum eptir Krossmesso. Þetta þotti ollum en mesti skadi, þuiat Hakon kongr uar alluinsæll af sinum mônnum ok aur af fe. Hann uar helldr har medalmadr, vel vaxinn, fridr synum, uel hærdr ok eygdr manna bezt, uel styrkr madr ok manna fimaztur ok um allt en letazti a ser, allra manna bezt hestfær, þeirra sem þa uoru j Noregi. Lik Hakonar kongs var fært inn til Osloar, ok uar hann iardadr j Hallduardzkirkiu, þar sem Sygurdr kongr jorsalafari uar grafinn.

345 (289).

Hakon kongr sat þenna uetr j Biorguin, er nu uar fra sagt, ok uar þessi hinn fertugandi uetr rikis hans. Ok sidan er predikarar þeir hofdu til hans komit, er hann hafdi sent

1. ok hann for: *Flatøb., Sth. 8 og Eirsp.* ok er hann kom; *mgl. i Fris.* 2. sott: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* siukleika. 3. hann: *saa og Eirsp.; Flatøb.* konungr; *Sætn. mgl. i Fris.* — byriadi: *Sth. 8 tilføier* honum. — austr: *Sth. 8* ok er hann kom austr; *Flatøb. (og Fris.)* enn er hann kom austan; *Eirsp.* oc er hann kom. 5. sig: *Flatøb. tilføier* austan. — Tungbergs: *Flatøb. og Sth. 8* Tuns-; *Fris.* Tvns-; *Eirsp.* Tun-. 7. farit hafdi: *saa og Eirsp.; Sth. 8 tilføier* utan; *Flatøb.* kominn er; *Fris. anderledes.* — Ferant: *saa og Flatøb. og Fris.; Sth. 8* Ferannz; *Eirsp.* Feráns. 8. þyngdi: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þraungdi konungi. — eigi þui sidr: *saa og Fris.; Flatøb.* eigi at sidr; *Eirsp.* æ þi meiʀ. 10. Krossmesso: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* Vitalismesso. — ollum: *Sth. 8, Eirsp. (og Fris.) tilføier* monnum. 11. alluinsæll: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* enn vinsælazsti. — af sinum mônnum: *saa og Flatøb.; Sth. 8 (og Fris.)* uid sina menn; *mgl. i Eirsp.* 12. helldr: *mgl. i Sth. 8.* 14. fimaztur: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* vopnfimazstr. — um allt en letazti: *Sth. 8 (og Fris.)* liettaztur; *Flatøb.* lettr; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* 16. fært: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* flutt. 17. kongr: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — uar grafinn: *saa og Fris.; Flatøb.* huilir; *Eirsp. anderledes.*

vm haustit sudr til Danmerkr, fanz honum sua j ordum þeirra, sem Danakongr hefdi litinn hug a at sættaz vid Nordmenn, ok er Hakon kongr sa, at ecki mundi at sættum verda, þa giordi hann utbodabref vm allan Noreg. Foru minztar nefndir vm Halogaland, en þui meire sem sunnar var. Hann sendi [ord] Einari erkibyskupi ok ollum liodbyskupum, at þeir skylldu sem skiotaz til hans koma ok fylgia honum j þenna leidangr. Hakon kongr let flota skipi þui, er hann hafdi giora latit j Biorguin, ok kallade Mariusudina. Þat var allra skipa fridaz. Elldr hraut or hlunnum, er fram geck. Sem Sturla quad:

Hrinda redu herskips brondum,
hilmir frægur, a salltan ægi;
elldi raud a ægi kolldum
unnar meidur or dregnum hlunum;
almenningur uard ut at ganga,
ognn[ar] lundr, a þinne grundu,
milldir hofdu herbod holdar,
harda suelldr Noregs uelldi.

346 (290).

Þa er Hakon kongr var buinn or Biorguin, hellt hann fyst austr til Uikr, ok er hann kom austr fyrir Agdir, fretti

1—2. fanz — hefdi: *Flatøb.* sogdu þeir konung hafua; *i Fris. og Eirsp. mgl. 19—3* Ok sidan — Nordmenn. 3—4. ok er — sættum verda: *Sth. 8* — a sætternar ath stunda; *mgl. i de andre Hdskr.* 4. þa giordi hann utbodabref: *saa og Fris.; Eirsp.* konungr gerði þa —; *Flatøb.* Eftir þat hafdi Hakon konungr vtbod. — Foru: *Flatøb. (og Eirsp.)* voru; *Sætn. mgl. i Fris.* 5. nefndir: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Sth. 8* nefningar. 6. ord: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 9. þui: *saa og Fris.: Flatøb.* sinu; *Eirsp. anderledes.* — latit: *skr.* latt. 10. hraut: *saa og Fris.; Flatøb.* hlaut; *Eirsp.* hrautr. 12. redu: *Flatøb.* reedtu; *Sth. 8* redut; *Eirsp.* reð ur; *Fris.* let vt. — brondum: *nærmest skr.* krondum. 14. a ægi: *de andre Hdskr.* fyrir æsi. 15. meidur: *de andre Hdskr* meid, meið. — hlunum: *de andre Hdskr.* hlunni. 16. ganga: *de andre Hdskr.* sinna. 17. ognn[ar]: *rettet efter de andre Hdskr.* 18. herbod: *saa og Flatøb. og Eirsp ; Fris.* vtboð. 19. harda: *saa og Fris. og Eirsp ; Flatøb.* hardla. — suelldr: *Flatøb.* suelldr or; *Sth. 8* suelld ur; *Eirsp.* suelld or; *Fris.* svelld af. 20. Þa: *saa og Fris.; Flatøb.* Enn þa; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 21. fyst: *saa og Sth. 8; mgl. i de andre Hdskr.* — austr: *saa og Fris.: mgl. i de andre Hdskr.*

hann andlat Hakonar kongs unga, sonar sins. Þotti honum þat, sem var, mikil tidende ok þungur skadi. Hellt þa fyst til Tungbergs ok stefndi þangat til sin erkibyskupi ok ollum hinum uitruztum mônnum, er j uoru landinu, til radagiordar, huerssu suara skylldu þeim erindum, er sendimenn kongs af Spania hofdu til Hakonar kongs ok iunfru Kristinar. En er erkibyskup kom, ok her var vm talat, þa syndiz sumum uitrum mônnum sæmiligt giaford, ef gipta uillde fylgia, eptir þui sem von þotti til uera. Uar þat kongsins atkuædi med uina sina radi, at jata sendimônnum þui, at hann mundi senda junfru Kristinu, dottur sına, ut j Spania, eptir þui sem kongrinn hafdi ord til sent, ok hun skylldi koma a hans ualld med þui moti, at junfruinn skylldi kiosa ser til mannz af brædrum hans þann, sem henni likadi ok
119 a[2] þeim beztum mônnum, sem kongrinn fengi | med henni. Eptir þat let kongr bua ferd þeirra, ok ætladi menn til ferdar med henni. Uar þar fyrir Petur byskup af Hamri, Simon predicari ok en fleiri lærdir menn. Þar var ok fyrir settur Juar Einglason, Þorlaugr bosi, Lodinn lappi, Amundi Haraldsson ok margir adrir agætir menn. Hafdi (sic) þeir meir en c. manna, ok margar agætar konur voru j fylgd med

---

1. unga: *mgl. i de andre Hdskr.*; a *skr. over Linien.* 2. Hellt: *herefter i de andre Hdskr.* hann. 3. Tungbergs: *Flatøb. og Sth. 8* Tuns-; *Fris.* Tvns-; *Eirsp.* Tun-. — þangat: *saa og Eirsp.*: *mgl. i Flatøb. og i Fris.s kortere Text.* 7. En: *ulæselig i Hdskr.* — En er — talat: *saa og Sth. 8*; *mgl. i de andre Hdskr.*: *i Flatøb. mgl.* En er — þotti til uera. 7—8. þa — mônnum: *Sth. 8* syndezt uitrum monnum þetta; *Fris.* Syndiz monnom þetta; *Eirsp.* aullum uitrum maunnum syndiz þetta. 9. eptir þui — uera: *saa og Sth. 8* (likt *for* von); *mgl. i de andre Hdskr.* — Uar: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* vard; *ulæselig i Sth. 8.* 10. at jata sendimônnum þui: *saa og Fris. og Eirsp.*; *mgl. i Flatøb.* 12—13. ok hun — ualld: *Sth. 8* a hans ualld; *mgl. i de andre Hdskr.* 13. moti: *saa og Fris. og Eirsp.*; *mgl. i Flatøb.* 14. hans: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* konungs. 15. fengi: *Sth. 8 tilføier* til faurunneytis; *Fris.* til fylgðar; *Eirsp.* til fylgdar ok faurvneytis; *i Flatøb. mgl.* ok þeim — med henni. 16. Eptir þat: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* Siþan. 16—17. ok ætladi — henni: *saa og Fris. og Eirsp.* (við *for* med); *mgl. i Flatøb.* 17. Uar þar fyrir: *saa og Fris. og Eirsp.*: *Flatøb.* for med henni. 18—19. Þar var ok fyrir settur: *saa og Sth. 8*; *mgl. i de andre Hdskr.* 19. Lodinn lappi: *skr.* lappi Lodinn *med Ombytningstegn*; *de andre Hdskr.* leppr, lepr. 20. menn: *saa og Fris. og Eirsp.*; *Flatøb.* leikmenn. — Hafdi þeir: *Sth. 8 og Fris.* haufdu þeir; *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 21—1. ok margar — henni: *omtrent enslydende i Fris.*; *anderledes i Eirsp.*; *mgl. i Flatøb.*

henni. Hakon kongr giordi hana heiman med sua micklu fe j gulli ok brendu silfri ok skinnauoru huitri ok grarri ok odrum dyrgripum þeim, at eing[i] uisse dæmi til, at þuilikt fe hefdi greitt uerit med nockuri kongsdottur fyr af Noregi. Hakon kongr let bua þeim eina sneckiu mickla, ok var þar gior j herbergi a annat bord hia junfrunni, en a annat sira Ferant, þuiat hann matti ecki vera fyrir sioverk [uppi]. Þessi ferd uar buinn med hinum mesta kostnadi ok hæuersku. Sem Sturla quad:

Errinn sende ungan suarra
ut j lond a geima þrutinn,
alldri frettiz, jofra drottins,
ædri ferd af heiman giordum;
allir toku uppi þollar
unnar tams fyrir lægi sunnan
ara blacks, sem alldualldr færi
innann landz, uid dottur þinne.

Þegar sem ferd junfruar uar buinn, sigldu þau j haf ok komu af hafi vid Jarnamodu j Einglandi. Munu ver þar letta at sinne at segia fra þeirra ferdum.

---

2. fe j: *mgl. i Sth. 8.* 3. þeim: *mgl. i de andre Hdskr.* — eing[i]: *de andre Hdskr.:* eingi madr. — dæmi: *skr. 2 Gange.* 4. kongsdottur: *Sth. 8* konu. 5. Hakon — eina: *omtrent enslydende i Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þau hofdu. 6. var: *de andre Hdskr* voru. — hia: *mgl. i de andre Hdskr.* 7. Ferant: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Perant. 8. uppi: *tilføiet efter Sth. 8 og Eirsp.; Flatøb. har for* vera — uppi: annat; *Fris.* hia oðrom monnom. 8—9. ok hæuersku: *saa og Fris.: mgl. i Flatøb.; Sætn. mgl. i Eirsp.* 10. ungan: *skr.* ungn̄. — suarra: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* svanna. 12. frettiz: *saa og Flatøb.; Eirsp.* fretti; *Fris.* frettuð. — drottins: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* drottinn. 13. heiman giordum: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* hęman ferðum. 14. uppi: *saa og Sth. 8; de andre Hdskr.* yppi. 16. alldualldr: *de andre Hdskr.* al(l) — færi: *de andre Hdskr.* væri. 17. þinne: *Sth. 8* sinni. 18. sem ferd junfruar: *Sth. 8* ferd iunkfru; *Fris.* er ferþ iungfrv; *Flatøb.* jumfruin; *i Eirsp. mgl.* Þegar — ferdum. 19. j: *Flatøb. (og Fris.)* aa. 20. fra: *Flatøb.* af; *Sætn. mgl. i Fris.*

347 (291).

Hakon dualdiz j Tungbergi, ok kom til hans mikit lid ok fritt af Noregi. Hann hafdi stormikit lid ok utbod vm alla Uikina. Sem Sturla segir:

Nordan helldu allt um aulldr,
audar lundr, vid þig til fundar,
hufar treystu drifnar dufur,
dygdarmenn or Finna bygdum;
suifa let or hueriu hrofi
hladnar skeidur a uatnit breida,
sandi jos vm stalinn steindu
stordar gandr, fyrir Elfi nordan.

Þa er Hakon kongr uar j Tunsbergi, kom sunnan af Dannmork Absalon predicari, er prouincialis [var] af ollum predicaraclaustrum j norænni tungu. Hann uar sendr af Danakongi til Hakonar kongs, at Nordmenn skylldu eigi heria j riki [hans]. Sagdi hann, at Danakongr uilldi helldr eiga stefnu vid Noregskong ok sættaz uid hann eptir godra manna radi. Hakon kongr bar þetta upp fyrir uine sina, ok fanz þeim sua, at eigi mætti fyrir aluoru taka þat, er Danir mæltu, med þui at Danir hofdu eigi efnt fyrr þat, sem þeir hofdu vid talazst. Ok fyrir þvi gaf Hakon kongr

---

1. Tungbergi: *Flatøb. og Sth. 8* Tuns-; *Fris.* Tvns-; *mgl. i Eirsp.* 1—2. lid ok fritt — lid ok: *mgl. i Flatøb.; i Sth. 8 mgl. 2.* lid ok; *Fris. og Eirsp. kortere.* 3. segir: *saa og Eirsp.; Flatøb., Sth. 8 og Fris.* quad. 4. helldu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* helldut. — aulldr: *Flatøb. og Eirsp.* aulldur; *Fris.* olldvr. 5. audar lundr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* audlundr. 8. let: *Flatøb. og Eirsp.* leztu; *Sth. 8* lietzt þu; *Fris.* leztv. — hrofi: *Sth. 8* h[r]iofi. 9. skeidur: *Sth. 8* skedur. — a: *Sth. 8* j. — breida: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* beida. 13. prouincialis: a *skr. over Linien.* — var: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 15. skylldu: *Sth. 8* skyldi. 16. j: *Flatøb. og Sth. 8* aa; *mgl. i Fris.; Sætn. mgl. i Eirsp.* — hans: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — Sagdi hann, at: *Fris.* ok sagði at; *Flatøb.* sagdiz; *Eirsp. anderledes.* — uilldi helldr: *Fris.* villdi; *Eirsp.* uill; *Flatøb.* helldr vilia. 17. eptir: *saa og Fris.; Flatøb. (og Eirsp.)* med. 19. sua: *Sth. 8 tilføier* j. 20. mæltu: *saa og Flatøb. og Fris.; Sth. 8 og Eirsp.* mælti. — eigi efnt: *Fris.* eigi ent; *Flatøb.* rofit; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 21. vid talazst: *saa og Fris.; Flatøb.* talat. 21—6. Ok fyrir þvi — Sygvrdr priór: *Flatøb.* þui sagdiz konungr mundu sigla til Danmerkr ok med honum Sigurdr prior; *Fris. og Eirsp. ligeledes kortere.*

þann vrskurd brodr Afsalone, ath hann mundi sigla sudr til Danmerkr, sem hann hafdi ætlat, ok fara medur speckt ok fride, til þess er ʀeynt væri, huort þeir Kristifor kongʀ yrdi sattir, edr væri þesse ord ecki nema fals ok hegomi. For Absalon vit þenna vrskurd sudr til Danmerkr ok med honum Sygvrdr prior, er adur hafdi jmilli farit vm veturin.

348 (291).

Ertir þetta byrr Hakon kongr ferd sina af Tvnsbergi ok hafdi Marivsudina. Þat var dreki ok þritvgur at ʀumatali ok allra skipa fridazst, er gior hafa verit j Noʀegi. Havfudin voro gulli laugd ok suiranir. Seglit var sett med favgrum skriptum. Maurg hafdi Hakon kongr aunur storskip ok agiæta vel buin, ok þotti miok likt ath sia j solskini, sem elldar brynne af havfdunum ok vedruitum ok gylldum skiolldum, er uit voru stafnana. Sem Sturla kuad:

Digla elldr uar sen j segli,
suiptilundr, a dyrdar skriptum,
ʀisa toku rodnir havsar,
Rinar logs, a dreka þinvm;
vnnar, þottu eisur brena
Ullaʀ fars af slegnu gulli, |
119 b[1] fasti raud med floti glæstum
flesta rond, a skeidar brondum.

Þa er Hakon kongr var buinn, sigldi hann af Tungbergi med ollum herrnum austr yfir Folldina. Sotti þa til

4. edr — hegomi: *saa og Sth. 8: mgl. i de andre Hdskr.* 5. Absalon: *herefter i Hdskr.* k̄r *gjennem- og understreget.* 6. adur hafdi jmilli farit: *Flatøb. (og Sth. 8)* enn hafdi i milli farit aadr; *Eirsp.* iafnan hafði þar a millum farit; *mgl. i Fris.* 7. sina: *herefter i Hdskr.* a. — af: *Sth. 8* vr. 8. þritvgur: *saa og Eirsp.; Flatøb., Sth. 8 og Fris.* .xxx. 9. allra: *Sth. 8 (og Eirsp.) tilføier* þeirra. 11. storskip: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* skip. 14. uit: t *skr. over Linien.* 16. skriptum: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* skiptum. 17. ʀisa: *saa og Flatøb. og Fris.: Eirsp.* risar. 18. a: *de andre Hdskr.* yfir. — dreka: *saa og Fris. og Eirsp.: Flatøb.* drekanum. 19. þottu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* þotti. 21. med floti: *de andre Hdskr.* yfir flota. 22. skeidar: *saa og Flatøb.: Fris. og Eirsp.* skeiða. 23—24. Tungbergi: *Flatøb. og Sth. 8* Tuns-: *Fris.* Tvns-: *i Eirsp. mgl.* 23—*1.* Þa er — austan fiardar.

hans mikill herr austan fiardar. Þa er kongr sigldi austr or Uegginum, sigldu Hardangrir, Þorir Greipsson ok Bardr Groson, a skip Einars erkibyskups, ok af stafninn nidri j kinnuangunum, ok fauk allt senn a sioinn, stafninn ok skilldirnir, þeir sem vid voru. En uedruitana festi j seglinu þeirra Þoris, ok sigldu þeir j burt med þa. Erkibyskup let roa til a bati at taka stafnninn ok skiolldinn. Sidan let hann setia stafninn j skipit ok festa sterkliga ok skiallda fyrir utan ok sigldi sidan sudr til Eikreyia ok fan þar kong. En þegar kongr uiss[i], at skip erkibyskups var brotit, þa fanz þat a, at honum mislikadi miog; en sumir mæltu sua, at minnr uæri brotit en byskups menn sogdu. Ok er þetta var sagt byskupi, þa let hann taka fra stafninn, ok rak hann þar vm strandir. Skipuliga uar med þeim kongi ok erkibyskupi, enn ecke mart vm; en til jungherra Magnus var erkibyskup margr, en [til] fara annarra.

349 (291).

Þa er Hakon kongr la j Eikreyium, hafdi hann þar stefnur vid raduneyti sitt ok taladi fyrir þeim ok birti þann skada, sem hann hafdi feingit ok allir Noregsmenn, j frafalli Hakonar kongs unga. Ok eptir þat sagdi hann sua: Þo at almattigr gud hefdi þenna fra þeim tekit, þa uar þo gott efni eptir vm kongstekiuna, þar sem var junherra

1. fiardar: *saa og Flatøb.; Sth. 8* ytir fiord; *Sætn. mgl. i Fris.* 1—2. or Uegginum: *saa og Sth. 8; mgl. i de andre Hdskr.* 2. Greipsson: *Flatøb.* Grepps-; *Eirsp.* Grips-; *Navnet mgl. i Fris.* 3. Groson: *saa og Flatøb. (og Eirsp.); Fris.* Grov-. 5. vid: v *i Hdskr. rettet fra* þ. 6. þa: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þeim; *i Fris. mgl. 6—9.* þeirra Þoris — fyrir utan ok. 7. skiolldinn: *Flatøb., Sth. 8 og Eirsp.* skiollduna; *Sætn. mgl. i Fris.* 8. sterkliga: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ramliga. 9. fyrir utan: *Flatøb.* ytir vtan; *Eirsp.* um siðan. — Eikreyia: *saa og Sth. 8; de andre Hdskr.* Ekr-; *ligesaa 17.* 11. a: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; anderledes i Eirsp.* — mislikadi: *herefter i Flatøb. og Eirsp.* þat; *i Fris.* þetta. — sumir: *Flatøb. tilføier* menn; *i Fris. mgl.* en sumir — *ut kapitlet.* 14. uar: *tilføiet over Linien.* 15. enn ecke mart vm: *Flatøb.* ok ecki mart; *mgl. i Eirsp.* 16. til: *tilføiet efter Flatøb. og Sth. 8; Eirsp. anderledes.* 17. hann: *tilføiet over Linien.* — þar: *saa og Sth. 8; mgl. i de andre Hdskr.* 21. hefdi: *saa og Fris.; Flatøb.* hafi; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — fra þeim: *Fris.* fra honom; *Flatøb.* nu at ser. — uar: *saa og Fris.; Flatøb.* er; *Eirsp. anderledes.* 22. eptir vm kongstekiuna: *saa og Fris.; Flatøb.* i vm konungs kosning. 22—1. var — hans: *saa og Fris.; Flatøb.* er — minn-

Magnus, son hans. Taladi þar vm sn[i]allt erinndi, ef mǫnnum syndiz at taka hann til kongs j stad þess, er þa var fallinn fra. En allir menn giordu her godan rom at ok letuz þat giarna uilia. Lagdi erkibyskup flest til. Þa suaradi kongr: Herra erkibyskup, sagdi hann, þa er uit attum at tala vm landaskipti med sunum minum, voru þer miog fysandi, at Hakon kongr einn skylldi bera kongsnafn eptir minn dag; jungherra Magnus skylldi vera hertugi. Þotti ydr ok odrum fleirum mǫnnum undarligt, er ek uillda eigi opinnberliga giora þa skipan þeirra j mille; [enn] mer þotti uant at misiafna med þeim, jafnbornum sonum minum. Skaut ek þa sem jafnan minu mali til Guds, at hann skylldi skipta med þeim. En nu er sua til borit, at sa er fra kalladr, er þa uilldu upp hefia allir; en hinn lifir eptir, er þer uilldi (sic), ok fleire adrir radgiafar vorir, minne sæmdar unna, en hann uar til kominn. Erkibyskup suaradi: Jata ek þui, herra, sagdi hann, at ek fysta þess, at einn uæri kongr yfir [Noregi] j senn. Vnna ek þess ongu[m] manni betr en Hakoni kongi, þui hann uar ellri þeirra brædra, hafda ek honum kongsnafn gefit; en med þui at Gud hefir hann fra kallat, þa ann ek ongum kongstignar jamvel sem jungherra Magnusi. At þessu giordu allir menn hinn mesta rom. Var þat þa radit, at kongr mundi þar hafa almenniligt þing, ok mundi

---

1. Taladi: *Flatøb. tilføier* konungr; *Sth. 8* hann; *Eirsp. anderledes; dette Punktum mgl. i Fris.* 2. hann: *Flatøb.* Magnus. 2—3. fallinn fra: *Sth. 8 og Eirsp.* fra fallenn; *Flatøb.* frakalladr. 3. her — at: *Fris.* þar at —; *Flatøb.* — at þessu; *Eirsp.* at þesu —. — letuz þat: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* kuoduz. 5. uit: *Flatøb., Sth. 8 og Eirsp.* ver; *i Fris. mgl. 4—22.* Þa suaradi kongr — hinn mesta rom. 6. miog: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 9. mǫnnum: *saa og Sth. 8; mgl. i de andre Hdskr.* 10. enn: *tilføiet efter Flatøb., Sth. 8 og Eirsp.* 11. misiafna: *herefter i Hdskr.* iafna: *Vigfússon:* nafn. 13. sua: *mgl. i Sth. 8.* — til borit: *saa og Eirsp.; Flatøb.* komit. 14. þa uilldu upp hefia allir: *Eirsp.* allir uilldu heuia; *Flatøb.* þer villdut allir hafit hafa. — en: *skr.* n. 15. fleire adrir: *Eirsp.* enn fleiri adrir; *Flatøb.* enn fleiri. — radgiafar: *anden* a *rettet fra* p. 17. at ek fysta þess: *Eirsp.* at ek uilldi; *mgl. i Flatøb.* — yfir: *saa og Eirsp.; Flatøb.* at. — Noregi: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 18. þess ongu[m] manni betr: *Sth. 8 tilføier* at niota; *Flatøb.* þess at niota. 19. ek: *Flatøb. og Sth. 8 tilføier* ok. 21. ongum: *Flatøb. og Eirsp. tilføier* manni. — jamvel sem: *saa og Eirsp.; Flatøb.* betr enn. 22. allir menn: *Flatøb.* allir; *Eirsp.* menn. — hinn mesta: *Flatøb.* enn bezsta; *Eirsp.* allmikinn.

Magnusi þar gefit kongsnafn. En þoat hitt væri uanndi mestr, at kongr væri tekinn j Þrandheimi a Eyraþinge, þa þotti ollum uarligra, at landi[t] væri eigi kongslaust, medan Hakon kongr væri burt or rikinu.

350 (292).

JOnsuokudag atti Hakon kongr almenniligt þing j Eikreyium. Þar uar til kongs tekinn jungherra Magnus; honum gaf kongsnafn Einar erkibyskup. Eptir þat sor hann log ok rettindi ollu landzfolki at lignum domini, sidan Knutr jarl Magnusi kongi ok þar eptir lendir menn ok stallarar
119 b[2] ok skutil | sueinar ok eptir þat xij bændr or hueriu fylki. Messodaginn hafdi Hakon kongr Magnus kong j bodi sinu ok alla byskupa. Erkibyskup hafdi mikit mein j hende, ok var hann fyrir þui eigi þar. Þar voru allir lendir menn ok hirdstiorar. En um daginn eptir ueitti Magnus kongr storligar giafir, fyst Hakoni kongi fodur sinum. Erkibyskupi gaf hann langskip meir en xx. at rumatali, en bestza grip, ok en fleire giafir. Hann gaf ollum hinnum bestztum mǫnnum sæmiligar giafir, þeim sem j bodi hans voru. Vard hann af þui þegar storliga uinsæll. Tok Magnus þa mickla sueit ok flesta þa, er þionat hofdu Hakoni kongi, brodr hans. Hann skylldi uera eptir til landzgæzlu.

---

1. þar: *Sth. 8* uera; *mgl. i Flatøb.; Fris. anderledes; i Eirsp. mgl. 22—2.* Var þat — a Eyraþinge. 4. burt or rikinu: *Flatøb.* i brottu or Vikinni; *Eirsp.* sudr til Danmerkr; *i Fris. mgl. 1—4.* En þoat — or rikinu. — rikinu: *skr.* $\overset{i}{\text{r}}$inu. 5. almenniligt: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 8. at lignum domini: *Sth. 8* ad ligno —; *Flatøb. og Eirsp.* at ligno —; *Fris.* at lignvm vite. — sidan: *de andre Hdskr. tilføier* sor. 9. jarl: *Flatøb. tilføier* trunadareid; *Eirsp.* eið. 12. Erkibyskup — j hende: *Flatøb.* erchibyskupi var saar hond sin miok; *Sth. 8* Erkibyskupi uar miok illt j hendi; *i de andre mgl. 11—14.* Messodaginn — hirdstiorar. 13. fyrir: *mgl. i Flatøb.* 14—15. storligar: *de andre Hdskr.* sæmiligar. 16. en *(første): tilføiet over Linien.* — meir en xx.: *saa og Fris.; Flatøb.* meirr enn tuitugt; *Eirsp.* halfþritugt. 18. sæmiligar: *saa og Flatøb., Fris. og Eirsp.; Sth. 8* hinar beztu. — þeim — voru: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 18—19. af þui: *saa og Fris.; Flatøb.* af sliku; *Sth. 8* þar fyrir; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 20. er: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sem adr. 21. skylldi: *Hdskr. har* skylldu. — -gæzlu: *herefter i Hdskr.* zlu.

351 (293).

Þa er þessir hlutir voru skipadir, lagdi Hakon kongr hernum burt or Eikreyium. Magnus kongr for nordr j Uikina ok sat j Tungbergi vm sumarit. Hakon kongr hafdi til Dannmerkr ccc ok xv skip. Þessi floti var allglæsiligr. Sem Sturla quad.

Errinn var sem ellding færi,
inn vm bord, a lægi nordan,
olldum varp, er hufum helldut,
hilmis kundr, til jarmunngrundar;
vinda þordu uisa ferdar
uegligt flaust und bunu segli;
geisa letu gylldar syur,
grundar uordr at Eyrarsunde.

Hakon kongr hellt hernum sudr til Eyrarsundz ok til Kaupmanahafnar ok læ þar j Refshaladiupi. Mikit fanzst Dǫnum vm herin, þotti vera bædi mikill ok uel bvinn. Sǫgdu, sem satt uar, at eingi mundi þuilikan vtlendzkan her hafa fyr sed komin i Danmork. Sem Sturla kuad:

---

1. Þa er: *saa og Eirsp.; Flatøb.* Sem; *Fris. anderledes.* 2. Eikreyium: *saa og Sth. 8; de andre Hdskr.* Ekreyium. 3. Uikina: *Hdskr. har* ukna. — j: *saa og Flatøb.; Sth. 8* ath; *Fris.* a; *Eirsp. anderledes.* — Tungbergi: *Flatøb. og Sth. 8* Tuns-; *Fris.* Tvns-; *Eirsp.* Tun-. — vm: *herefter i Hdskr.* uetn *gjennemstreget og underprikket.* 4. ccc: *Flatøb. tilføier* skipa. — allglæsiligr: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* allgeysiligr. 6. Errinn: *saa og Flatøb.; de andre Hdskr.* Erin. — færi: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* væri. 7. inn vm bord: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Fris.* innan borðz. — lægi: *saa og Fris.; de andre Hdskr.* legi. 8. olldum: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* aullum. 9. til: *mgl. i Eirsp.* — jarmunn-: *Sth. 8 og Fris.* iormun-; *Eirsp.* iaurmun-; *Flatøb.* danskrar. 10. vinda: *saa og Fris.; Flatøb.* vida; *Eirsp.* uiða. — þordu: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* snuddu. 11. uegligt: *de andre Hdskr.* veglig, ueglig. 12. geisa: *de andre Hdskr.* geiga. — letu gylldar syur: *Flatøb.* letud gylldar sygiur; *Sth. 8* lietut gyltar syior; *Fris.* letuþ gylltar syior; *Eirsp.* leituð gylltar sygiur. 13. Eyrarsunde: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* Eyra-. 14. hernum: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — til: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; i Eirsp. mgl. 14—18.* ok til — Danmork. 15. þar: *mgl. i de andre Hdskr.* 17. Sǫgdu sem satt uar: *Sth. 8* saugdu sem uar; *Flatøb.* sua; *i Fris. mgl.* þotti vera — Danmork. 18. fyr sed komin: *Sth. 8* siet komin; *Flatøb.* komit.

Renna þottu vpp, a vnnvm,
alla leid ath flota breidum,
hilmis þar er herskip lagu,
himna elldr j Dana uelldi;
þeingill kom þar er annar eingi
jnnann landz, suo ath dæmi finizst,
ʀæsir, styrdut ʀett til jardar,
ʀiklatur, med afla slikann.

Hakon kongr kom til Kaupmannahafnar tyrsdag, enn friadagin eptir kom Danakongʀ j stadin ok hafdi mikin her ok marga aggiæta herra afh Danmǫrk. Þar var Jakob erkibyskup af Lund ok adrir liodbyskupar. Þar var Jarmar afh Ra afh Vinlandi. Ok er menn foru vm sættir ath leita, þa var langt milli mals konga. Uoru þa margir Nordmenn fysandi Hakon kong at heria j rike Danakongs; en kongr hafdi gefit vi natta frid, til þess at hann mundi eigi heria. Sem quad Gizur Þorualldzson, er þa uar med konginum:

Sniallr baud aurgrant aullum
allualldr gridum hallda
nadrs glostrætis niotum
[nætr] þriar ok frid at gæta.

---

1. þottu: *de andre Hdskr.* þotti. — a: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* af. 2. ath: *de andre Hdskr.* af. — flota breidum: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* flotanum breida. 3. hilmis: *Fris. tilføier* frægs. — er: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* sem. 4. Dana: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* daunsku. 5. er: *mgl. i de andre Hdskr.* — annar eingi: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* eingi ann*na*ʀ. 6. suo: *mgl. i Sth. 8.* 7. styrdut: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* styrdi. — jardar: *skr.* jaidar; *rettet efter de andre.* 8. ʀik-: *de andre* riki-; rike-. 9. til: *saa og Eirsp.; Flatøb.* i (-haufn); *Sætn. mgl. i Fris.* 10. friadagin: *saa og Eirsp.: Flatøb.* faustudaginn; *mgl. i Fris.* 12. adrir: *Eirsp.* .iii.; *mgl. i Flatøb.; i Fris. mgl. 11—13.* afh Danmǫrk — Vinlandi. 12—13. Jarmar afh Ra afh Vinlandi: *Flatøb.* Jatmar af Rę af Vindlandi; *Sth. 8* Jarmar af Ræ af Uindlandi; *mgl. i Eirsp.* 13—14. Ok er — mals konga: *Flatøb.* Ok er vm sættir var leitad var langt aa milli; *Fris. og Eirsp. anderledes.* 15. fysandi: *Flatøb. og Sth. 8* eggiandi; *Fris. og Eirsp. anderledes.* — Hakon — Danakongs: *saa og Fris.* (j *mgl.*); *Flatøb.* at heriat væri; *Eirsp. anderledes.* 16. frid: *saa og Flatøb.; Fris. (og Eirsp.)* griþ; *alle 4 tilføier* Daunum. — til þess — heria: *Sth. 8* — heria a þa; *Eirsp.* at hann munddi æigi heria a þa; *mgl. i Flatøb. og Fris.* — heria: *tilføiet i Marginen.* 18. Sniallr: *saa og Fris.: Flatøb. og Eirsp.* Snallr. — aurgrant: *saa og Fris.; Flatøb.* -gramt; *Eirsp.* -grand. 20. nadrs glostrætis: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* naðr gloðstrǽtis. 21. nætr: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — þriar: *Flatøb. og Fris.* sex; *Eirsp.* .vi. — frid at: *Sth. 8* fridar; at *mgl. i de andre Hdskr.* — gæta: *saa og Fris. og Eirsp.: Flatøb.* gæti.

Einar erkibyskup geck eptir sætta vmleitann, ok margir adrir med honum. Enn þetta var, sem jafnan hefir verit fyr med Nordmǫnnum ok Daunum, at huorum þotti sinn skadi meiri, þegar sem j nockura reiknan for, huat huorir hofdu latit. Leitad[i] erkibyskup þa eptir med kongs radi, at huar kongr dæmdi sinn skada ok sinna manna. Ok er þat kom saman, stod þat j, att Kristifor kongr uilldi fyrri dæma, ok er þat var flutt Hakoni kongi, hugdiz honum sua at, sem var, at sa redi ollum malum, er sidar dæmdi, ok þui iatadi hann þui. En adr þessi sætt uar saminn, hafdi Hakon kongr skipat ollu sinu lide, huar huerir skylldu upp ganga ok heria, ef eigi tækiz sættin. Danir uoru miog fussir til sættanna, þuiat þeim syndiz mikill afli Hakonar kongs ok torsottligt lid. Sem Sturla quad:

Ollum þotti, Egda stillir,
ægi[ligt], inn uida frægi,
gunnar logs fyrir grædi sunnann
geigurþing uid ydr at eiga;
sætta badu, Sygna drottinn,
sniallradan þig Danir allir,
Fyrda gramr, þui fegnir urdu
fiandmenn þinir lifi sinu.

Þa er Kristifor kongr hugsadi þetta med sinum radgiofum, þotti honum storuandi j at skipa nockura sætt uid

---

1. eptir sætta vmleitann: *Eirsp.* mest eptir sæta umleituninni; *Sth. 8* mest eptir sætta umleitanenne; *Flatøb.* mest at sættum; *Fris.* (leitaþi) mest vm sættir. 1—2. ok margir — honum: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 2—3. þetta — Daunum: *Flatøb.* þa for enn sem iafnan fyrr; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* 4—5. sem — latit: *Flatøb.* reiknat var; *Fris.* þeir toluðo fleira til; *mgl. i Eirsp.* 5. eptir: *mgl. i Flatøb.; Eirsp. anderledes; i Fris. mgl. 5—12.* Leitadi — sættin. 6. kongr: *Flatøb.* konunganna; *Eirsp.* konunga. 7. fyrri (*skr.* fͥ): *saa og Eirsp.; Flatøb.* fyrr. 8. flutt: *Flatøb.* sagt; *Stedet mgl. i Eirsp.* — hugdiz: *saa og Eirsp.; Flatøb.* syndiz. 10. þui: *saa og Eirsp.; Flatøb.* þessi sætt. 10—11. En adr — lide: *Flatøb.* Konungr hafdi ok til ætlad; *i Eirsp. mgl.* En adr — sættin. 13—14. ok torsottligt lid: *saa og Sth. 8; mgl. i de andre Hdskr.* 15. Egda: *Sth. 8* Agda. 16. ægiligt: -ligt *tilføiet efter Fris.; Flatøb.* ægiligr; *Sth. 8 og Eirsp.* ægi. — inn: *Sth. 8* monnum. 20. sniallradan: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* -raadinn. 21. þui: *de andre Hdskr.* þuiat. — fegnir: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* fegnit. 23. þetta: *Flatøb., (Sth. 8 og Eirsp.) tilføier* maal. 24. j at skipa: *Flatøb.* at gera; *Eirsp.* i at gera e(ða) skipa; *Fris. kortere.*

Nordmenn. Tok hann þa uiturligt rad med uina sinna radi ok gaf upp Hakoni kongi alla þa hluti, sem Nordmenn hofdv af giort vid Danj. Ok med þessu funduzt kongarnir sialfir, ok er Hakon kongr heyrdi þenna orskurd, þa giordi hann huergi oframar af sinne hendi, ok gaf hann vpp Donum allan ofrid ok motgang, þann Danir hofdu giort Nordmǫnnum. Til þessara mala logdu allir uel, þeir sem
120 a[1] vid voru, ok urdu allir fegnir sattini nema Jacob | erkibyskup ok herra Jarmar af Uinnlande. Eptir sættina drack Hakon kongr med Kristiforo kongi j hans landtialldi, ok sidan geck Danakongr a skip Hakonar kongs ok drack med honum. Medr þessi sætt bundu þeir fullkommliga uinnattu sina, sua at Danakongr skylldi ueita Noregskongi j sonarstad, en Hakon kongr honum j fodurstad. Skylldi ok huor odrum ueita med sinum styrk þann tima, sem annar þottiz þurfa leidueizlu. Ok eptir þetta gaf huor odrum godar giafir. Þa baud Hakon kongr Kristiforo kongi, huort hann uilldi þiggia af honum skipit Mariusudina ædr þriu onnur, þau sem hann kiæri or hernum. En Kristofor kongr jatadi giofinne, en uilldi sidar kiosa, þa er hann sendi ord til Hakonar kongs, huor hann uilldi helldr skipin eiga. Eptir þetta foru allir hlutir sem blidaz med þeim, ok skilduz med hinum mesta kærleik.

---

1. med uina sinna radi: *mgl. i Flatøb. og i Fris.s kortere Text.* 4. giordi: *Sth. 8 (og Eirsp.)* geck; *Sætn. mgl. i de øvrige.* 7. uel: *Flatøb.* gott; *Sth. 8 og Eirsp.* menn gott; *Sætn. mgl. i Fris.* 8. ok urdu allir fegnir sattini: *mgl. i Flatøb.* — nema: *Sth. 8 tilføier* sizt. 8—9. nema Jacob — Uinnlande *mgl. i Fris. og Eirsp.* 9. Jarmar af Uinnlande: *Flatøb.* Jatmarr af Vindlandi; *Navnene mgl. i Fris. og Eirsp.* 11. Danakongr: *først skr.* nor[s], *hvorefter* n *er rettet til* d, or *underprikket og* n *tilføiet over Linien:* d[n]; k̄r *er tilføiet i Marginen.* 13. skylldi: *saa og Eirsp.; Flatøb.* sagdi þat at hann skylldi; *Sætn. mgl. i Fris.* — ueita: *Flatøb., Sth. 8 og Eirsp.* vera. — Noregskongi: *Flatøb. og Eirsp.* Hakoni konungi. 15—16. þann — leidueizlu: *Eirsp.* hvern tima sem hvaʀ þættiz þurfa; *Fris.* þegar annarr þyrfti; *Flatøb.* huers sem vid þurfti. 16. godar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* aagætar; *mgl. i Sth. 8.* 17. þiggia: *saa og Eirsp.; Flatøb. og Fris.* helldr þiggia. 18. skipit: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* — þriu onnur: *saa og Eirsp.* (.iij.); *Fris.* .iij. skip onnvr; *Flatøb.* .vj. aunnur skip. 19. kiæri: *nærmest skr.* kioru. — or hernum: *saa og Fris.; Eirsp.* or aullum herinumm; *mgl. i Flatøb.* — jatadi giofinne, en: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 20—21. þa — eiga: *saa og Fris.* (helldr *mgl.*); *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 21—22. þetta — þeim: *Sth. 8* þetta — konungum; *Eirsp.* þat — konungunum; *Sætn. mgl. i Flatøb. og Fris.* 22. skilduz: *Eirsp.* skildu; *Flatøb. (og Fris.)* skildu þeir.

352 (293).

Hakon for eptir sættinna nordr j Noreg j riki sitt, ok urdu allir fegnir hans heimkomu. Sem Sturla segir:

Væitti virda drottinn
uikelldz giafir rikium
gullsuiptir hlaut giptu
gaufugr, Skanungar jofri;
heim kom hilmir Rauma,
huatir fundu þat skatnar
ok med oflgum tiri
olestir med ueg mestum.

Hakon kongr hellt fyst til Tunsbergs ok fan þar Magnus kong ok fru Margretu drottning. Eptir þat foru þeir badir nordr til Biorguinar. Þa ueitti Hakon kongr Magnusi konge Rygiafylki. Hann giordi ok þat bert fyrir mönnum, at þeir badir kongarnir skylldu til Þrandheims ok sitia þar vm uetrin. Biuggu þeir ferd sina nordr til Þrandheims. Uar drottning j skipinnu med kongum ok fru Rikiza.

353 (294).

Nv er ath segia fra ferd fru Kristinar ok hennar favrvneyti. Var þar fra horfit, er þau kuomu til Einglands;

1. eptir sættinna: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 2. allir: *Flatøb. og Sth. 8* allir menn; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* — segir: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* quad. 3. Væitti: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* Vænti. 4. uikelldz: *Sth. 8* uikalldr. — rikium: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb. og Sth. 8* rikum. 5. gullsuiptir: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* gullz suiptir. 6. Skanungar: *Sth. 8* konunga; *de andre Hdskr.* Skanunga. 9. ok: *Sth. 8* at; *de andre* aar, ár, ar. 10. olestir med: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris)* vlestr ok; *Sth. 8* flestur med. 12. fru: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; Navnet mgl. i Eirsp.* — Eptir þat: *Flatøb.* þadan: *Fris.* Siðan; *Eirsp.* þa. 13. badir nordr: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 14—16. Hann giordi — ok sitia: *Flatøb. (og omtrent enslydende i Fris. og Eirsp.)* siþan foru þeir nordr til Þrondheims badir ok ætludu at sitia. 16—17. Biuggu — Þrandheims: *saa og Sth. 8; mgl. i de andre Hdskr.* 17. drottning: *saa og Fris.; Flatøb.* Margreta drottning; *Sætn. mgl. i Eirsp.* — j skipinnu (*skr.* skipṅ): *de andre Hdskr.* a skipi. — kongum: *Flatøb.* Hakoni konungi; *Fris.* konvngi. 18. ferd fru Kristinar: *saa og Eirsp. og Fris.* (ferþom); *Flatøb.* fru Cristinu. — hennar: *skr.* han. 19. Var — Einglands: *saa og Sth. 8; mgl. i de andre Hdskr.*

enn þadan foru þav sudr vm sio j Normandi. Ok er þav komu þar, uilldi Juar Einglason fara hit uestra skipleidi; enn sira Ferant ok Þorlaugur bosi ok þeir, sem erendi havfdo til kongs afh Franz, villdo þeir fyst fina hann. Sneru þav þa ferdini a land vpp ok keyptv meir enn siautigi hesta vmfram þa, sem adr haufdo þau. Þeir Þaurlaugur bose ok Ferant foru a fund Frackakongs, ok tok hann vel eʀendum Noregskongs. Ok er hann uisse vm ferd jungfrunar, þa lagdi hann þat ʀad til, ath þav skyldv ei fara hit uestra vm Gaskonia. Bad þav fara vm sitt ʀiki med brefi sinv ok jnsigli til allz forbeina þess, sem þav þurftu. Ok foru med þat allt vt til þess stadar, er Narbon heitir ok ligur vit Jorsalahaf. Enn þegar sem herra, sa er j stadnum var, vissi komu jvnfrunar, let hann fara a sinn kost þann dag alla hennar menn. Þadan foru þau j Kataloniam, þat er j ʀiki kongsins afh Aragun, ok var þar allvel vit þeim tekit. Þadan foru þav vm stor fioll ok hardar gavtur fram med Jorsalahafi. Jvnfruin hafdizt vel vit j ferdine ok var æ þui betur, sem þav foru lengra fram. Þau foru til þess stadar, er Gerun heittir, ok þegar sem jarl, sa er j stadnvm var, fretti til junfru, ʀeid hann moti henni af stadnvm ok

---

1. enn þadan foru þav: *Flatøb.* þau foru af Englandi; *Fris. (og Eirsp.)* at þav foro *o. s. v.* 2. Einglason: *Fris.* Engla-; *Flatøb.* Egla-; *i Eirsp. mgl. 2—5.* uilldi Juar — a land vpp ok. 3—4. ok þeir — fina hann: *omtrent enslydende i Fris.*; *Flatøb.* villdu fyst finna konung i Franz. 5. keyptv: *herefter i Hdskr.* u. — siautigi: *Flatøb. og Fris.* .LXX.; *Eirsp.* .ix. tigi. 6. Þeir Þaurlaugur bose *saa og Fris. (og Eirsp.)*; *Flatøb.* Þorlaugr. 7. Ferant: *saa og Flatøb. og Fris.*: *Eirsp.* Ferans. 8. er hann — þa: *omtrent enslydende i Eirsp. (og Fris.)*: *mgl. i Flatøb.* 9. ʀad: *mgl. i Flatøb. og Eirsp.*: *Fris. anderledes.* — ei: *saa og Eirsp.*; *mgl. i Flatøb. og Fris.* 10—11. Bad þav — þurftu: *omtrent saaledes i Fris.*: *mgl. i Flatøb.*: *efter* ʀiki *tilføier Sth. 8 (og Eirsp.)* ok þar med feck hann þeim mann. 11. jnsigli: *skr.* jnsigligi. 11—12. Ok foru med þat: *Sth. 8 og Fris.* ok for sa med þeim; *Eirsp.* for þesi maðr með þeim; *Flatøb.* feck hann þeim leidtoga. 13. þegar sem: *Flatøb.* er; *dette Punktum mgl. i Fris. og Eirsp.* 14—15. fara — alla: *Flatøb. og Sth. 8* hana fara — ok alla. 15. Kataloniam: *saa og Eirsp.*; *Flatøb.* kastalann niam; *Fris.* Talanoniam. 18. Jvnfruin — ferdine: *saa og Fris. og Eirsp.*; *dette Punktum mgl. i Flatøb.* 18—19. ok var — fram: *Fris.* ok æ þvi betr sem lengra kom fram; *mgl. i Eirsp.* 19. Þau foru: *saa og Eirsp.*: *mgl. i Flatøb.*; *i Fris. mgl. 19—11.* Þau foru — hvar sem þav . . . 20. Gerun: *saa og Eirsp*; *Flatøb.* Gerno. — þegar sem: *Flatøb.* er; *Eirsp. anderledes.* 21. fretti: *Flatøb.* spurdi. — af stadnvm: *saa og Sth. 8*; *mgl. i de andre Hdskr.*

byskupin med honum, uel tuæʀ milur med .ccc. manna. Ok er hun kom til stadarins, þa tok jarll j beisl hennar ok leiddi hana j stadin, ok byskup a adra hond, til þess er henne var herbergi tekit. Med sua miklvm sæmdvm var henne fagnad, þar sem þav komu. Þa er jvnfru ʀeid til Barzalon, ʀeid vt kongrin afh Aragun jmoti henne med .iij. byskupum ok otaligum her, meir enn .iij. milur, ok fagnadi henne allsæmiliga ok tok sialfur j beisl hennar ok leiddi hest hennar j stadinn vndir henne ok hellt henne kost tvo daga ok hennar mönnum sæmiliga. Enn sidan vm allt ʀiki hans, hvar sem þav komu til stada, þa ʀido jmoti þeim junfruni ok hennar favrvneyti Riddarar ok baronar, eptir þui sem kongrin af Aragun hafdi ʀad fyrir giort.
120 a² Jvnfru kom tueim natum fyrir jol j Kastel til | þess stadar, er Sarri heitir, ok ridu þar ut j mot henni Lofuis, brodir kongsins af Kastel, ok byskupinn af Storga, ok uar þeim uel fagnat. Þau komu jolakuelldit til Burks, ok uar þar vel vid þeim tekit, ok herrbergiadi þau at munkaklaustri, þui sem kongs systir uar j, fru Bæringer, ok heyrdu þar messo j stadnum hin iij dag jola, ok ofradi junfru einu micklu borkeri; en odru hafdi hun ofrad adr j Rothemadun. Ok af slikum hlutum ok odrum þuilikum feck hun sua mickla frægd j þessari ferd, at eingi uisse dæmi til, at nein junfru

1. byskupin: *her foran er i Hdskr. skr.* j; *Vigfússon:* einn biskup; *Flatøb.* .ij. byskupar; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* — uel tuæʀ — manna: *Flatøb.* ok .ccc. manna ij. milur; *Eirsp.* við .cc. manna .ij. milur. 3. ok *(andet): Flatøb. og Sth. 8* enn; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* — þess: *Sth. 8 tilføier* sem hun kom þar. 5. fagnad, þar: *Sth. 8* ue[i]ttur fagnadur huar; *dette Punktum mgl. i de øvrige 3.* 6. Barzalon: *saa og Fris.; Flatøb.* Bardzalon; *Sth. 8* Bardalon; *Eirsp.* Barðalon. 12. þeim — favrvneyti: *Flatøb.* jumfru; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* 15. Sarri: *Fris.* Sarre; *Flatøb.* Sarti; *Navnet mgl. i Eirsp.* — ridu: *Flatøb. og Sth. 8* reid; *Eirsp.* kom; *Fris. anderledes.* — Lofuis: *saa og Flatøb.; Sth. 8* Louiss; *Eirsp.* Lióuis; *Navnet mgl. i Fris.* 16. af *(andet): skr. to Gange.* — uel: *Flatøb. og Sth. 8* þar alluel; *Sætn. mgl. i Fris. og Eirsp.* 17. Burks: *Flatøb.* Burghs; *Sth. 8* Burgs; *Fris.* Byrgs; *Eirsp.* Bruðu. — vel: *Fris.* allvel; *Flatøb.* virduliga; *Sth. 8* allsæmeliga; *Sætn. mgl. i Eirsp.* 18. herrbergiadi þau at: *Flatøb.* hofdu herbergi i; *Sth. 8, (Fris. og Eirsp.)* herbergi hofdu þau at. 19. Bæringer: *Fris. og Eirsp.* Beringer; *Flatøb.* Berfuiger. 20. einu: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 21. adr: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb. og Eirsp.* — Rothemadun: *saa og Flatøb.; Sth. 8* Rotimadun; *Fris.* Rodemadim; *Eirsp.* Róthefnum. 23. eingi: *Flatøb., (Sth. 8 og Fris.)* eingi madr; *Eirsp. anderledes.* — nein: *saa og Flatøb.; Sth. 8 og Fris.* nockur; *Eirsp. anderledes.*

utlend mundi jafnmickla sæmd fa. Ok sua hugsa menn eptir, at eigi hafi su ferd uerit farinn af Noregi, er jamuirduliga hafi tekinn uerit sem þessi af utlendum hofdingium, sidan er Sigurdr kongr jorsalafari for. Hinn iiii dag jola Ridu þau or stadnum Burks med radi kongsins af Kastel, þuiat hann uilldi, at junfru kæmi til hans en viii dag jola. En sama dag at kuelldi sendi fru Bæringer kongs systir henni .vii kuensodla ok alla uel buna ok þar med balldrkinn, er sialf hun skylldi hafa. Ok þann sama dag reid kongrinn af Kastel or Palinz j moti junfru med mikinn her ok fagnar henni, sem hann mundi sinne dottur, ok tok sialfur j beisl hennar ok leiddi hana j stadinn uirduliga. Hinn x dag reid kongr med henni til Ualledelit, ok kom þa ridandi j mot þeim son kongsins med ótal[igum her] ridara ok barona, erkibyskupa ok hliodbyskupa ok sendimanna, bædi heidinna ok kristinna. Let kongrinn fa junfru herbergi þar j stadnum ok uirda hana vm alla hluti sua mikils, at einge vtlendr madr hafdi þar komit, huorki karl ne kona, sa er þar uæri jamuel fagnat um alla hluti, ok huert sinn, er kongr uilldi finna hana ædr drottning, þa leiddu þau hana bædi til sætis. Epter þetta sendi kongr af Araguni bref til kongs af Spania, mags sins, ok til drott-

---

1. mundi: *Flatøb., Sth. 8 og Fris.* mætti. 3. tekinn — hofdingium: *saa og Eirsp.; Flatøb.* verit; *dette Punktum mgl. i Fris.* — hofdingium: *herefter i Hdskr.* .Ok. 4. jorsalafari: *skr.* jorla-. 5. Burks: *Flatøb.* Burghs; *Sth. 8 og Eirsp.* Burgs; *Navnet mgl. i Fris.* 7. En sama dag at kuelldi: *Flatøb.* Þann dag; *mgl. i Fris. og Eirsp.* — Bæringer: *Fris. og Eirsp.* Beringer; *Flatøb.* Berfuiger; *Sth. 8* Berniger 8. henni: *Flatøb.* jumfrunni; *Fris.* jungfrv; *Eirsp.* konungs dottur. — kuensodla: *skr.* -sloda. — ok alla uel buna: *mgl. i Flatøb.* 10. or Palinz: *saa og Eirsp.; Flatøb.* ok Palens jarl; *mgl. i Fris.* — *For* Palinz *kan muligens læses* Valinz. 11. sinne: *Flatøb. tilføier* enga; *Sth. 8* einka. — ok tok: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* tok hann. 12. uirduliga: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 13. dag: *Flatøb. tilføier* jola; *i Fris. mgl. 13—16.* Hinn x dag — ok kristinna. — kongr: *saa og Eirsp.; Flatøb.* konungrinn sialfr. — Ualledelit: *Flatøb.* Vallident; *Eirsp.* Ualldelikt. 14. ótaligum her: *utfylt efter Sth. 8 og Eirsp.; Flatøb.* vtalligum riddaraher. 16. heidinna: *for* e *er skr.* n *eller* u. 17. uirda: *saa og Fris.; Flatøb.* virdi; *i Eirsp. mgl.* ok uirda — alla hluti. 19. jamuel: *saa og Flatøb.; Sth. 8* iafnsæmiliga; *mgl. i de andre kortere Texter.* — um alla hluti: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.* 20. drottning: *saa og Flatøb. og Eirsp.; Sth. 8* dottir hans; *mgl. i Fris.s kortere Text.* 22—1. ok til — sinnar: *saa og Eirsp.; Sth. 8* ok til dottr sinnar; *mgl. i Flatøb.; i Fris. mgl. 20—6.* ok huert sinn — leitat en sua.

ningar, dottur sinnar, ok beiddiz þess, at kongrinn af Aragunn skylldi gipta honum iunfru. Kongr bar þetta fyrir junfru ok Nordmenn ok let henni kost a þessu giptingarordi ok sagdi, at hann uar dreingr ok mikill hofdingi. En med þuiat Nordmenn uissu, at kongr [var] a efra alldri, þa fundu þeir þat at vm giafordit. Uar þess ok ecki meir leitat en sua. Ok her eptir taldi kongr upp brædr sina alla ok sagdi huerssu huerium uar hattat. Sagdi hann, at Fridrekr uar ellztur þeirra brædra. Let hann uera uaskan mann ok godan ridara ok rettara godan j sinu landi, veidimadr godr, ok þui hafdi hann skard j vor. En Heinrekr (sic), brodur sin, kuad hann uera beztan ridara af ollum brædrum, en ecki kuat [hann] um þat þurfa at tala, þuiat hann hofz jmot honum ok fodr sinum ok stridi a þeirra riki. En Sancius erkibyskupsefni af Tulet sagdi hann uera godan ok uel skapadan. En Philipus erkibyskupsefni af Sibiliu sagdi hann [ecki] uera skapadan til klersk (sic), helldr at fara med skemptan, haukum ok hundum, ok [kuad] hann uera hinn mesta einuigismann at biornum ok uillesuinum ok jafnliga gladr ok katur ok litilatur ok hinn bezsti felagi. Hann er ok sterkaztur af

1. af Aragunn: *feilagtig; mgl. i de øvrige; — herefter i Hdskr.* at kongrinn. 3. þessu giptingarordi: *Flatøb.* þessarri gifting; *i Eirsp. mgl.* ok let — hofdingi. 4. dreingr: *Flatøb. og Sth. 8* godr dreingr. 5. var: *tilføiet efter Flatøb., Sth. 8 (og Eirsp.).* 6. at: *Flatøb. (og Eirsp.)* vid. — giafordit: *saa og Eirsp.; Flatøb.* giaford þetta. 6—7. Ok her eptir: *Fris. (og Eirsp.)* Her eftir; *Flatøb.* Eftir þetta. 9. Let: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* ok quad. — mann: *hermed slutter Sth. 8, Bl. 71 v.* 10. veidimadr godr: *saa og Fris.; Flatøb.* veidimann godan; *Eirsp.* (let hann vera riddara uaskan ok) mikinn ueiðimann. 10—11. þui hafdi hann: *Fris.* þvi hefir hann; *Flatøb.* þui sagdi hann hafa; *Eirsp.* sagði hann haua. 12. brædrum: *Flatøb., Fris. og Eirsp. tilføier* sinum. — hann: *mgl. i Hdskr.* 12—13. en ecki — tala: *omtrent saa i Eirsp.* (hann *for* þat); *Flatøb.* enn þo quad hann ecki þurfa vm hann at tala; *Fris.* enn qvaþ þar þo þvrfa ecki vm at tala. 13. hann hofz: *saa og Fris.: Eirsp.* hann striddi; *Flatøb.* hann kuat hann hefiaz. — honum: *saa og Eirsp.: Flatøb.* ser; *mgl. i Fris.* 14. stridi: *Flatøb.* strida; *mgl. i Fris. og Eirsp.* — Sancius: *skr.* Sci9; *Eirsp.* Sanccius; *Fris.* Skerius: *Flatøb.* Cerius. 15. af: *saa og Fris.; Flatøb.* at; *Angivelsen mgl. i Eirsp.* — godan: *de andre Hdskr.* duganda mann. — skapadan: *de andre Hdskr. tilføier* til klerks. 16. ecki: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 18. kuad: *tilføiet efter Flatøb. og Eirsp.; Fris.* kallaði. — hann uera: *skr. 2 Gange.* — einuigismadr: *de andre Hdskr.* -mann. 19. gladr ok katur: *saa og Fris. og Eirsp.: Flatøb.* gladann ok kaatr; — *herefter i Flatøb.* sæmiliga milldr; *Fris. og Eirsp.* milldr.

ollum uorum brædrum ok godr ridari. En af uexti hans
120 b[1] sagdi hann ecki ædr fridleik, þuiat Nordmenn | mattu þat iafnliga sia. Þat fanzt þeim j, at kongi fellz þessi bezt j ged af ollum brædrum, ok godr ridari, ok sua þotti junfru ok Nordmǫnnum, ok þui kaus hun þenna ser til mannz med uina sina radi. Sua segir Sturla vm ferd junfru:

Reida fra ek or borgum breidum
bragna fiold, af þino magni
uida glodduz ualskar þiodir
uarrar elld, j moti suarra;
sidan kaus um sæmdar fussa
snilldarbrudr, þann eigi uilldi,
audlings brædr, af ydru radi,
æztra manna, gaufugur suanni.

Þat uar oskuodinsdag, er herra Filipus festi junfru med Guds myskunn ok radi kongsins af Kastel ok sialfrar hennar uilia. En su uar hinn fysta bon hennar, at hon bad þess herra Filipus, at hann skylldi lata giora kirkiu hinum helga Olafi kongi, ok iatar hann þegar med fulkomnum goduilia. En þar þarf eigi morg ord um at hafa. Huiuitna þat sem hon bad, þa uar syst. En sua uar akuodit, at brudlaupit skylldi uera drottinsdag eptir paskauiku, ok er su stund kom, þa var þat veitt med hinni mestu sæmd, er uera matti j þui landi. En odinnsdag eptir brudlaupsgiordinna kom[u]

---

1. godr: *saa og Fris.; Flatøb.* miok godr; *mgl. i Eirsp.* — ridari: *skr.* radari. 2. sagdi hann ecki: *saa og Eirsp.; Flatøb.* villdi hann ecki segia; *Fris. anderledes.* 3. iafnliga: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* dagliga. 4. ged: *Flatøb. (og Eirsp.)* þocka; *Fris. anderledes.* — ok godr ridari: *mgl. i de andre Hdskr.* — þotti: *mgl. i de andre Hdskr.* 6. uina: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* — ferd junfru: *Flatøb.* vtferdina; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 7. Reida: *saa og Eirsp.; Flatøb. (og Fris.)* Rida. 10. elld: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* elldz. — j: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* á. 12. eigi: *de andre Hdskr.* er eigha. 13. af: *saa og Flatøb. og Fris.; Eirsp.* a. 14. æztra manna: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* æzstann mann sia. 15. oskuodinsdag: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* oskudag. — herra: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 19. iatar hann: *Flatøb. (og Fris.)* iattadi hann þui; *Eirsp.* þat iaði hann. 20. Huiuitna þat: *Flatøb.* huetuetna þat; *Fris.* hvat; *Eirsp.* hvers. 21. uar *(første): Flatøb. og Fris. tilføier* þegar. 24. odinnsdag: *saa og Eirsp.: Flatøb.* miduikudaginn; *Sætn. mgl. i Fris.*

j Spania sueinar Hakonar kongs, Þoralli ok Biarni, ok sogdu fra ferdum kongsins, ok eptir þetta byguz Nordmenn brott, ok foru þeir aptur j Noreg, Petur byskup, ok Andres Nikulasson, Amundi Haraldsson. En þeir sneru ut j Jorsalaheim, Juar Englason ok Þorlaugur bosi ok en nockurir adrir. ok andadiz Iuar j þessari ferd.

354 (295).

Þan uetur eptir, er Hakon kongr hafdi farit til Danmerkr vm sumarit, sat hann j Þrandheime, sem fyr uar ritad. Þadan biozt hann um uorit ok Magnus kongr med honum a land upp, ok foru sudr ifir Dofrafiall. Þa hafdi Hakon kongr radit fyrir Noregi .xl. vetra ok einn uetur. Fru Margret drottning for hit ytra ok hafdi skip, þat er Saudaruombinn het, til Biorguinar. En þar tok hun Mariusudina ok hellt henni austr til Uikr. Fan hun Hakon kong j Tungbergi. Einar erkibyskup for [eigi n]ordan, þuiat þeir hofdu skiliz med nockuri fæd. Hakon kongr byr ferd sina af Tunsbergi austr til Elvar, ok sua Magnus kongr, til motz uid Birgi jarl. Þa hafdi Danakongr sent ord bædi j Noreg ok Suiariki, at Hakon kongr ok Birgir jarl skylldu koma til leidueizlu (sic), þuiat þa var mikill ofridr j Danmork af hernadi, þeim er Jarmar giordu (sic) j Siolandi. En synir greifans Alfs heriudu j Jotland, Jon ok þeir brædr, ok uar af þessum hernadi enn mesti ofridr j Danauelldi.

355 (296).

Hakon ok Magnus kongr ok Birgir jarl funduz j Elfi ok toladu marga hluti sin j mille um ordsendingar Dana-

---

3. Andres: *herefter* 2 *underprikket.* 6. andadiz Iuar: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* onduduz. 7. til: *skr. over Linien.* 8—9. uar ritad: *Flatøb.* segir; *mgl. i Fris. og Eirsp.* 9—10. med honum: *mgl. i Flatøb. og Fris.; Eirsp. anderledes.* 12. Margret: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* Margreta. 15. Tuugbergi: *Flatøb.* Tuns-; *Fris.* Tvns-; *Navnet mgl. i Eirsp.* — [eigi n]: *udvisket i Hdskr.* — þeir: *Flatøb.* þeir Hakon konungr; *Eirsp.* þeir konungr; *Sætn. mgl. i Fris.* 18. sent ord: *saa og Eirsp.; Flatøb.* laatid gera bref; *anderledes i Fris.s kortere Text.* 20. leidueizlu: *Flatøb. (og Eirsp.) tilføier* vid hann. 22. uar: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* vard. 25. ok toladu: *Flatøb.* tauludu þa; *Eirsp.* tauluðo þeir; *Fris. anderledes.*

kongs ok þa hluti, sem landa naudsynn uar til. Redu þeir þa þat med ser, at [þeir] skylldu bua her af huorutuegia landinu þau [missari] or Suiaʀiki ok Noregi ok fara, þa er þeir uæri bunir, at ueita lid Christoforo kongi j moti hans ouinum. Uar sua a kuodit med þeim, at xl. c skyldi hafa huar þeirra, Hakon kongr ok jarl, nema annar huorr villdi meira her hafa. For þa sem jafnan allblidliga med þeim, þuiat þeirra vinfeinge uar æ þui meira, sem þeir funduz optar. Þa uar ok þat rad tekit, at fru Rikiza for upp j Suiauelldi med fodur sinum, ok leysti Hakon kongr hana allsæmiliga af hendi. Junkeri Suerir uar eptir med Hakoni kongi, ok uar kongr alluel til hans. Uar hann ok et bezta manzefni, ok unni kongr honum mikit. Hakon kongr sendi þa sudr til Danmerkr skipit Mariusudinna Danakongi, ok
120 b² tok hann þessi sending uel ok sua þeim ord|sendingum, er til hans komv, ath Hakon kongr ok Birgir jarl mundj koma til lidueizlu vid hann, þegar sem hann þottizt þurfva. Hakon for vr Elvinni, þegar er hann var bvinn ok nordr j Vikina, ok dvaldizt hann þar litla hrid j Tvnsbergi ok for þadan nordr j land ok kom til Biorgvinar vm vaknaskeid ok dvaldizt þar vm sumarid ok skipadi þar morgum hlutum. Þetta uor adr bran mestr hluti bæiarinns j Tunnsbergi, ok fengu þar margir menn mikinn feskadi.

---

1. hluti — uar til: *Flatøb.* naudsyn adra sem londunum bar til; *mgl. i de andre Hdskr.* 2. þeir: *tilføiet efter de andre Hdskr.* 3. landinu: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* rikinu. — missari: *tilføiet efter de andre Hdskr.* — or Suiaʀiki ok Noregi: *saa og Fris.* (or *mgl.*); *mgl. i Eirsp.; i Flatøb. mgl.* or Suiariki — ouinum. 5. Uar — þeim: *saa og Fris.* (þat *for* sua); *Flatøb.* var þat akuedit; *mgl. i Eirsp.* 7. hafa: *Flatøb. tilføier* at veita Danakonungi. — med þeim: *saa og Fris.; Flatøb.* milli þeirra; *dette Punktum mgl. i Eirsp.* 8. vinfeinge: *Flatøb. (og Fris.)* vinaatta. 9. Þa uar — at: *mgl. i de andre Hdskr., som begynder:* Þa for *o. s. v.* 11. allsæmiliga: *saa og Fris.; Flatøb* sæmiliga; *Eirsp.* uel. 14. skipit: *mgl. i de andre Hdskr.* — Danakongi: *saa og Eirsp.; mgl. i Flatøb. og Fris.* 15—17. ok tok — þurfva: *omtrent enslydende i Eirsp.; kortere i Fris.; i Flatøb.* ok tok Danakonungr þui vinsamliga ok sua ordsendingum konungs ok jarls er þeir iattudu honum lidueizslu sinni. 18. þegar — bvinn ok: *saa og 325 VIII 5 c; mgl. i de andre.* 19. dvaldizt — ok for: *mgl. i de andre Hdskr.* 21. ok skipadi — hlutum: *Eirsp. tilføier* við sinum monnom; *Sætn. mgl. i Flatøb. og Fris.* 22—23. ok fengu — feskadi: *Fris.* ok var þat morgum mikill skaþi; *mgl. i Flatøb.; i Eirsp. mgl.* Þetta uor — feskadi. 22. fengu: *f: i Hdskr. rettet fra* g.

356 (296).

Þetta haust komu þeir heim, er fylgt hofdu junfru Kristinnu, þeir brodir Simon ok Lodinn leppr, Amundi Haraldsson, ok hofdu þeir [farit] utan skipaleidi af Spani a einum kugg. En Petr byskup for landueg j Flandr, ok kom hann nockuru sidar. Andres Nickulasson uar eptir j Franz þa xij manadi. Þa er þeir Petur byskup fundu Hakon kong, kunnu þeir segia honum morg tidende utan or londum. Þeir sogdu mikit j fra, huersu kongrinn af Spani hafdi fagnat junfru Kristinu, dottur hans, ok ollu hennar foruneyti, ok huerssu hofdingliga hann hafdi þa af hondum leyst. Þeir sogdu, at þat uar eigi minna fe enn .dccc marka skirra, er hann gaf þeim vm fram þat, er þeir þurftu til kostnadar at hafa. Þeir sogdu mikit fra huerssu mikill uinn kongrinn uar Hakonar kongs, ok vid huern, sem Hakon kongr ætti strid, skylldi honum heimill hans styrkur, þegar eigi uæri til motz kongr af Franz ædr kongr af Aragun, magr hans, ædr Einglakongr. Hakon kongr het ok at ueita þar j mot sinn styrk konginum af Spania, ef eigi uæri j mot Suiakongr ædr Danakongr ædr Einglakongr. Kongr af Spania bio þa her sinn ut j heidinndom, ok fysti hann miog Hakon kong ok (sic) fara med ser ok leysa sua kross, þann er hann hafdi tekit, þuiat þar uar til paua leyfi, ok þar skylldi krossinn leysaz, sem til Jorsala uæri farit. Petur byskup kom þetta sumar upp j Hamar til stadar sins, ok þa sæmiligar giafir af Hakoni kongi, ok skilduz þeir med hinne mestu uinattu.

---

2. þeir brodir: *saa og Eirsp.; Fris.* broðir; *mgl. i Flatøb.* 3. farit: *tilføiet efter Fris. og Eirsp.; Flatøb.* foru þeir. 8. Spani: *saa og Fris.; Flatøb. og Eirsp.* Spania. 13—14. Þeir sogdu — Hakonar kongs: *saa og Fris.* (hann *for* kongrinn); *Eirsp.* þeir saugðo hann ok vera astvin H(akonar) konungs; *mgl. i Flatøb.* 14. ok: *Flatøb.* hann hafdi ok sagt; *Fris.* þvi at; *Eirsp. anderledes.* 15. ætti: *saa og Fris.; Flatøb.* helldi; *Eirsp. anderledes.* — honum: *saa og Fris. og Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 17. at ueita: *saa og Fris.; mgl. i Flatøb.; i Eirsp. mgl. 17—19.* magr hans — Einglakongr. 20. heidinndom: *Flatøb. (og de andre Hdskr.)* heidnina. 22. ok: *de andre Hdskr.* at. 24. kom: *saa og Fris. og Eirsp.; Flatøb.* for. — upp j Hamar til stadar sins: *saa og Fris.; Flatøb.* i Hamar; *Eirsp.* i Noʀeg. 25—26. ok skilduz — uinattu: *Eirsp.* ok skiþu (sic) þeir með inum mesta kærleik; *mgl. i de andre Hdskr.*

357 (297).

Hakon sat um sumarit j Biorguin. Þa war med honum Gizorr Þorualdsson. Kongurin giordi þa skipan [til] Jslanz, ath hann sendi Gizur vt til Jslanz ok gaf honum jallznafn. Het Gizurr ath frida lannit j mot ok lata alla bændr giallda skatt kongi, suo sem hann hafdi adr beitt. Bar Gizurr mikil mal æ, ath hann mundi þui auduelligar (sic) æ leid koma. Kongrin gaf honum med jarlznafni margar sæmiligar giafir ok leysti hann wel [ok] sæmiliga sier afh hendi. Hann sendi wt med honum Þorhalla hin huita, hirdmann sin, ath skynia huersu jarl færi med kongs trunadi. Margir trunadarmenn kongsins foru wt a audrum skipum þat sumar ath skynia kongs erendi, huort jarl færi med þeim, sua sem kongʀ hafdi beitt.

358 (297).

En er Gizur kom til Jslandz, þa hellt hann þui uel vpp, sem uera ætti, er Hakon kongr hafdi giort meire sæmd hans enn nockurs manz annas a Jslandi, j þeirre nafnbot, er hann hafdi gefit honum med morgum odrum sæmdum. Þat let hann ok fylgia, at Hakon kongr hafdi sua gefit honum þessa nafnbot, at hann skylldi þat onguan pening kosta, ok einge skattr skylldi uid þat leggiaz æ landit. Sagdi hann ok um þa menn, er honum giorduzt handgengnir, hirdmenn ædr skutilsueinar, at þeir skylldu þuilikar nafn-

2. til: *tilføiet efter Eirsp.; Sœtn. mgl. i Fris.; i Flatøb. mgl. 2—3.* giordi — til Islandz ok. 3. hann: *herefter i Hdskr.* s(?) 5. suo — beitt: *saa og Fris.* (suo *mgl.*); *mgl. i Flatøb. og Eirsp.* 6. auduelligar: *Flatøb. (og Fris.)* auduelldliga. 8. ok *(andet): tilføiet efter Flatøb.* 9. huita: *hermed begynder Sth. 8, Bl. 72 r.* 10—13. Margir — hafdi beitt: *Flatøb.* Marga trunadarmenn sendi konungr til Jslandz at vita huart jarl gerdi eftir þui er hann hafdi heitid; *dette Punktum mgl. i Fris. og Eirsp.; for* med þeim *o. s. v. har Sth. 8* med eftir þui sem hann hafdi heitit. 15—16. er — Jslandi: *Flatøb.* þuiat — Jslandi; *Fris.* er konvngr hafði gert til hans; *Eirsp.* (uel upp) hueria sæmð konungr hafði ueitt honum sem aungum manni auðrum a Islandi. 17. med: *Flatøb. og Sth. 8* ok; *Sætn. mgl. i de øvrige.* 18—20. Þat let — landit: *Flatøb.* þuiat hann skylldi þessa nafnbot engum pe[n]ingum kosta ok engi skattr skylldi fyrir þat aa landit leggiaz; *Eirsp. anderledes.* 21. Sagdi hann — menn: *Fris.* hann sagði — menn; *Flatøb.* Gizsur jarl sagdi at þeir menn; *Eirsp. anderledes.*

bætr hafa j Noregi af Hakoni kongi. Urdu uid þetta margir godir menn til at gioraz honum hangengnir, ok soru honum eid, en Hakoni kongi trunad. Bratt urdv menn þess uarir, at þat var fals, er hann sagdi fra ordum kongsinns; enn allt at einu helldu menn trunad uid hann ok Hakon kong. Eru fra uidskiptum þeirra jarls ok Jslendinga margar frasagnir, þær sem oss þickir eigi naudsynligt at rita i þessa frasogn; en þo mun [sumra getid uerda sidar].

1. uid þetta: *saa og Fris.; Sth. 8* fyrir þetta; *Flatøb.* fyrir þat; *Eirsp.* af þi. 3. eid — trunad: *saa og Fris.; Flatøb.* trunadareida ok sua Hakoni konungi; *Eirsp.* trunaðar eiða. 3—6. Bratt — Hakon kong: *omtrent enslydende i Fris.; kortere i Eirsp.; mgl. i Flatøb.* 7—8. þær — sidar: *de sidste Ord tilføiet efter Sth. 8; Flatøb.* sem enn mun sumra getid verda; *mgl. i Fris. og Eirsp.*

REGISTER

I a. PERSONNAVN

B.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

K.

L.

M.

N.

O.

P.

R.

S.

T.

Þ.

U.

V.

Ǫ.

I b. TILNAVN

II. STEDSNAVN

A.

B.

D.

F.

I.

J.

K.

L.

N.

S.

T.

V.

III. FOLKENAVN

IV. ANDRE NAVN

A. Kirker, messer m. m.

D. Våben m. m.